

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REPERTORIUM DIPLOMATICUM REGNI DANICI MEDIÆVALIS.

SERIES SECUNDA.

FORTEGNELSE OVER
DANMARKS BREVE FRA MIDDELALDEREN

MED UDTOG AF DE HIDTIL UTRYKTE.

2. RÆKKE.

UDGIVET VED

WILLIAM CHRISTENSEN

AF

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE.

5. BIND (1497—1504).

PAA CARLSBERGFONDETS BEKOSTNING.

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKLÆR).

1933.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie har den 28. Februar 1915 besluttet at udgive Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte, 2. Række, ved Arkivar Dr. phil. *William Christensen* under Tilsyn af fhv. Rigsarkivar Dr. phil. *Kr. Erslev* og Stiftsskriver Dr. phil. *Johs. Lindbæk*; efter den sidstes i 1919 indtrufne Død indtraadte i hans Sted Museumsdirektør Dr. phil. *M. Mackeprang*.

Svend Aakjær. Erik Arup. Louis Bobé. Johs. Brøndum-Nielsen. William Christensen. Knud Fabricius. Aage Friis. Astrid Friis. Georg Galster. Holger Hansen. Holger Hjelholt. Ellen Jørgensen. Bjørn Kornerup. Alfr. Krarup. L. Laursen. Axel Linvald. M. Mackeprang. Emil Marquard. Eiler Nystrøm. Poul Nørlund. Jørgen Olrik. Carl S. Petersen.

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie

stiftedes i Januar 1877 med det Formaal at fremme Studiet af Fædrelandets Historie ved Offentliggørelsen af nogle af de mange Aktstykker, Breve, Krøniker og andre Kilder, som endnu henligger utrykte eller er mindre tilfredsstillende udgivne. Planen for Selskabet er den at betro Udgivelsen af de enkelte Kilder til et eller flere Medlemmer af Selskabet eller til Udenforstaaende, saaledes at de almindelige Regler for Udgivelsesmaaden vedtages af Selskabet, og saaledes at Udgivelsen kontrolleres gennem et af Selskabet nedsat Udvalg. Selskabet har hidtil udgivet:

- Kong Frederik den Førstes danske Reglstranter**, udgivne ved *Kr. Erslev og W. Møllerup*. 1879.
- Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve**, udgivne ved *C. F. Bricka og J. A. Fridericia*. 1.—7. Bind. 1878—91.
- Codex Esromensis**. Esrom Klosters Brevbog, udgivet ved *O. Nielsen*. 1880—81.
- Danske Kancelliregistranter 1535—1550**, udgivne ved *Kr. Erslev og W. Møllerup*. 1881—82.
- Libri memoriales capituli Lundensis**. Lunde Domkapitels Gavebøger, udgivne ved *C. Weeke*. 1884—89.
- Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV.s Tid**, udgivne ved *Kr. Erslev*. 1.—3. Bind. 1883—90.
- Corpus constitutionum Danicæ**. Forordninger, Rescesser og andre kongelige Breve. Danmarks Lovgivning vedkommende, 1558—1660, udgivne ved *V. A. Secher*. 1.—6. Bind. 1887—1918.
- Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie**, udgivne ved *J. A. Fridericia*. 1888.
- Forarbejderne til Kong Kristian V.s Danske Lov**, udgivne ved *V. A. Secher og Chr. Stochel*. 1.—2. Bind. 1891—94.
- Repertorium diplomaticum regni Danicæ mediævalis**. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte, udgivet ved *Kr. Erslev, William Christensen og Anna Hude*. 1.—4. Bind. 1894—1912.
- Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen**, udgivne ved *C. Nyrop*. 1.—2. Bind. 1895—1904.
- Aktstykker vedrørende Erik af Pommerns Afsættelse som Konge af Danmark**, udgivne ved *Anna Hude*. 1897.
- Breve til og fra Kristoffer Gøje og Birgitte Bølle**, udgivne ved *Gustav Bang*. 1898—99.
- Aktstykker og Oplysninger til Statskollegiets Historie 1660—1676**, udgivne ved *J. Lindbæk*. 1.—2. Bind. 1903—10.
- Vitæ Sanctorum Danorum**, udgivne ved *M. Cl. Gertz*. 1908—12.
- Missiver fra Kongerne Christiern I.s og Hans's Tid**, udgivne ved *William Christensen*. 1.—2. Bind. 1912—14.
- Luxdorphs Dagbøger**, udgivne ved *Eiler Nystrøm*. 1.—2. Bind. 1915—30.
- Scriptores minores historię Danicę medię ævi**, udgivne ved *M. Cl. Gertz*. 1.—2. Bind. 1917—22.
- Kongelige Kammerregnskaber fra Frederik III.s og Christian V.s Tid**, udgivne ved *Emil Marquard*. 1918.
- Annales Danicę medię ævi**, udgivne ved *Ellen Jørgensen*. 1920.
- Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie i dets første 50 Aar 1877—1927**. 1927.
- Inkvistionskommissionen af 20. Januar 1772**, udgivet ved *Holger Hansen*. 1.—3. Bind. 1927—32.
- Repertorium diplomaticum regni Danicę medięvalis. Series secunda**. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte. 2. Række, udgivet ved *William Christensen*. 1.—5. Bind. 1928—33.
- Svaning-Hvitfeld**. Svanings Danmarkskrønike 1241—1282, sammenstillet med Hvitfeld og kildemæssigt oplyst, udgivet ved *Kr. Erslev*. 1928.
- Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre**, udgivne ved *E. Marquard*. 1. Bind. 1929.

Bestyrelsens Medlemmer er for Tiden:

Ellen Jørgensen. Holger Hjelholt. Poul Nørlund.

FORKORTELSER.

Gælder som Regel for alle Kasus af vedkommende Ord.

ap. ∴ apostolus.
b. - beatus.
ep. - episcopus.
ew(v)ang. ∴ ew(v)angelista.
H. ∴ Herred.
Medb. ∴ Medbeseglet.

Mk. ∴ Mark.
mr. - marca.
S. - Sogn.
s. - sanctus (ss. ∴ sancti).
sig. - sigillum, sigilla.
virg. ∴ virginis.

I Tidsangivelser:

crast. ∴ crastinum.
dni. - domini.
dnica. - dominica.
f. - festum.
fer. - feria.
oct. - octavæ, octava¹.
sabb. - sabbatum.
vig. - vigilia.

I Titulaturer:

A. ∴ armiger (AA. ∴ armigeri).
a. w. (v.) ∴ a wapn (vapn).
discr. ∴ discreti.
Dn. ∴ dominus (DDn. ∴ domini).
M. - miles (MM. ∴ milites).
Md. - Mand.
R. - Ridder (RR. ∴ Riddere).
V. - Væbner (VV. ∴ Væbnere).
virr. ∴ virorum.

I de diplomatiske Oplysninger:

Additam. ∴ Additamenta.
AM. ∴ Arnamagnæanske Samling med dens forskellige Afdelinger (AM. efterfulgt af et Romertal og et Arabertal ∴ Arnamagnæanske Samlings Danske Diplomer).
Danske Kanc. ∴ Danske Kancellis Arkiv (i Rigsarkivet).
FLA. ∴ Landsarkivet for Fyn.
G. ∴ Henry Petersen, Danske gejstlige Sigiller.
K. ∴ Danske kongelige Sigiller 1085-1559, samlede af Henry Petersen, udgivne af A. Thiset.
Kl. ∴ Kloster.
LDipl. ∴ Langebeks Diplomatarium.

¹ Hvor dette Ord af Brevet ses at være Enkelttal, er det skrevet helt ud; men det er ofte i selve Originalerne skrevet: oct.

Lunds LA. ∅: Landsarkivet i Lund.
MS. ∅: Manuskriptsamling.
NLA. ∅: Landsarkivet for Nørrejylland.
RA. ∅: Rigsarkivet.
Reg. ∅: Regesta diplomatica historiæ Danicæ.
Reg. o. a. L. ∅: Registre over alle Lande (i Rigsarkivet).
Rtk. ∅: Rentekamrets Arkiv (i Rigsarkivet).
1. Række ∅: Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis indtil
1450.
SLA. ∅: Landsarkivet for Sjælland m. m.
Statsark. ∅: Statsarkivet.
SvRA. ∅: det svenske Rigsarkiv.
T. K. I. A. ∅: Tyske Kancellis indenlandske Afdeling (i Rigsarkivet).
T. K. U. A. ∅: Tyske Kancellis udenlandske Afdeling (sstds.).
UB. (ved Angivelse af Breves eller Haandskrifters Opbevaringssted) ∅:
Universitetsbibliotek.
UB. (i Bogtitler) ∅: Urkundenbuch.
ÆA. ∅: De ældste danske Archivregistraturer.

FORTEGNELSE

over Haandskrifter og Haandskriftsamlinger
med Angivelse af Opbevaringsstedet,
naar dette ikke anføres i Teksten nedenfor.

Additam.: Universitetsbiblioteket.

AM.: Universitetsbiblioteket.

Bartholin ☉: Bartholins Collectanea: Universitetsbiblioteket.

Bøllings Brevsaml.: Kgl. Bibl.

Donatio variorum: Universitetsbiblioteket.

Gl. kgl. Saml.: Kgl. Bibl.

Halmstads Stads Privilegiebog: Halmstad Bys Arkiv (i Byens Raadhus).

Hardsyssels Provstis Registratur: Ribe Katedralskoles Bibl., Grønlunds
Samlinger III. 31.

Kall ☉: Kallske Saml.: Kgl. Bibl.

Kallundborgske Registr.: Rigsarkivet.

Karen Brahes Bibl. (Manuskripter): Landsarkivet for Fyn.

Klevenfeldts forskellige Samlinger af Segltegninger: Rigsarkivet.

Langebeks Segltegn.: Rigsarkivet.

LDipl.: Rigsarkivet.

Ledreborgske Haandskriftsaml.: Kgl. Bibl.

Lundebogen ☉: Registrum ecclesie Lundensis: det svenske Rigsarkiv.

Løgumbogen ☉: Ny kgl. Saml. Fol. 881: Kgl. Bibl.

Malmøregistret ☉: Registrum ville Malmøyghe: Malmø Bys Arkiv (i
Byens Raadhus).

Ny kgl. Saml.: Kgl. Bibl.

Odensebogen ☉: De la Gardie Nr. 39: Uppsala Universitetsbibliotek.

Rostgaard ☉: Rostgaards Saml.: Universitetsbiblioteket.

Sorøbogen ☉: AM. Fol. 290: Universitetsbiblioteket.

Specifikation ☉: Skånebrevsförteckningen: det svenske Rigsarkiv (tid-
ligere Haandskrift E 102, nu B 29).

Svavstedbogen: Rigsarkivet, Slesvig Bispes Arkiv.

Thott ☉: Thottske Saml.: Kgl. Bibl.

Uldall ☉: Uldallske Saml.: Kgl. Bibl.

Werlauffs Manuskripter: Kgl. Bibl.

1497.

Jan. 3. Ick Hans Rantzouw Hinricksson¹ hebbe entfangen van deme duchtigen Erick Hardenberge 6 goldt rinsche gulden renthe van wegen des duchtigen Gherd Bruschen, so he na lude sines breues jarlikes plichtigh my ys to gheue[n]de; warumme quitere ick Gherde sodaner 6 gulden renthe haluen van deme negesten vorgangen jar. Datum Dorningen ame dinxdage na circumcis. dni. Myn ingesegell.

Papir med 1 Segl paatrykt forneden: Skjold med Rantzau-Vaaben og Hjelm. Gert Bryskes Arkiv (RA.). [8318

Jan. 4. Ick Ffrederick Konich bordich int lant to Lunenborghossem geue deme [werdigen] heren her Hinrick Kr[wme]dike riiðder unde houetman uppe [Bah]usen alle dat recht, dat my [geschen is eder geschen kan] na mynes broder [Al]ber[t] Konigh, de to Bergen gestoruen is unde was eyn van den achteynen by der bruggen [to Bergen, wat] myn broder nagelaten hefft an suluer eder an golde, vische eder want, alle dat men nomen kan, geschreuen eder ungeschreuen; unde alle we eme schuldich bleuen synt, dat sy, war dat sy, unde we dat sy, in wat lande dat et is, so hebbe yk her Hinrick myne vulle macht gegeuen to manende, to donde unde to latende, w[at em]e beleuet, ick sy leuendich eder doet, so schall he de macht hebben unde nemant anders. Ok schall nemant macht hebben van myner wegen eder van myner slechte wegen tegen dussen breff to seggende eder to donde [den], wes her Hinrick daranne deyt. So hebbe yk ok deme ersamen heren myn recht gegeuen, wes my fallen kan ouer de, de my mynes broder erue myt gewalt vorentholden hebben, ok de syn gud vorsant hebben, dat gud sy, w. . dat sy, so sta yk dat her Hinrick fryg to unde nemande anders. Myn sygnette; unde yk hebbe gebeden de [ern]samen her Arnt[?] van dat Kastel to Kongelle unde Hans

Schillich unde Erick Haluerssson borgermestere to Kongelle unde Marquart Steker unde Oleff Hagensson, dat se ere sigel wolden mede hangen an dussen breff. Gegeuen unde geschreuen uppe Bahusen des mydweckens na nyge jares dach.

[^aPerg. med 6 Segl.^a Henrik Krummediges Arkiv.] Vidisse 1497 Marts 5. LDipl. 1497 Jan. 4; det i Teksten i [] satte er suppleret herfra.

a—a) Saaledes Vidissen.

[8319

Jan. 6. *Reg. *8444.* Perg. med 7 Segl: 1. Llii 1; 2. G. 791; 3. Utydeligt Skjold; 4. Lxxiii 42 (Rosenkrantz); 5. Lxxiii 63 (Rosenkrantz); 6. Lxxiii 44 (Rosenkrantz); 7. Liv 10 (Bild). Matrups Godsarkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA). *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 192.* [8320

a) RA. Reg. 60 S. 252.

Jan. 7. Tingsvidne af Wulborgh H., at Synsmænd erklærede nogle Gaardsteder i Staby Sogn, som [Nie]ls Clementsson paataalede som Bøndergods, for Kronens rette Ledingsgods.

Perg. [med 4! Segl.] Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 55, XLI. 12* (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Nørrejyll.). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 29.*

[8321

— Clemens van Bulow¹, zeligen herenn Werners sone. So my her Hinrick de older hertog to Brunswyg unnd Luneborg, myn gnedige here, an herenn Frederiche erfgenomen to Norwegen, hertogen umme etlicke summe geldes, dede syner gnade here vader koning Cristiernn zeligen heren hertogen Frederich dem oldern tho Brunswyg unnd Luneborg na inholde etlicker segele und breue synen gnaden durch koninge Cristiernn darup gegeuen utthomanende vorwysset unnd my darup syner gnaden volgebreff gegeuen hadde, dorumme her Frederich erfgenome tho Norwegen, hertoge syner gnade reden de gestrengen unnd erbarenn heren Hannse van Aleuelde, heren Oltten Rantzowen rittere unnd Hanns Rantzowenn, unnd here Hinrick hertoge, seligen heren hertogen Ottenn sone, ok syner gnade rede unnd gude manne de erbarenn Frederick van dem Berge unnd Johann van Obbershusen tho Oldeßlo up eynen dag am sundage na Unnsere frowen dage na[!] nativitatis nu erflaten der saken haluen vorramet thor stede geschickt hadden, welkere rede unnd geschickte dar in sampt hebben vor recht afgesprokenn, dat my hertog Frederich erfgenome to Norwegen sodaner segele unnd breue haluen, darmede ick syne gnade belangede, nicht meher den 1000 rynische gulden to betalende schuldig were, dar my do fort syner g. rede here her[!] van Aleuelde, her Otte Rantzowe rittere unnd Hanns Rantzow vor sodan 1000

rynische gulden my to betalend laueden; welckere 1000 rynische gulden ick nu van syner gnaden wegen empfangenn hebbe. Segge darumme den obgnanten heren Frederiche sodane 1000 rynische guldenn unnd aller segele, breue unnd schulde haluen vor aller forder manung unnd de obgnante syner gnaden borgen quyd. Myn ingesegel. Gegeuen am sonnauend na der hilgen dryer koninge dage.

Perg. med 1 Segl: Skjold med Bülow-Vaaben. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Gældsbr. og Kvitte.). [8322

Jan. 7. *Reg. *8445.* Perg. med [5] Segl: 2. Lxiv 8; 3. Cxlii 9. Oluf Holgerssøn Ulfstands Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 193.* [8323

^a) RA. Reg. 60 S. 113.

Jan. 7—13. *Reg. *8446 = (*8525)* (her uden Dag ligesom i det dér anførte Udtog). A. Perg. [med 1 Segl: Ditlev v. d. Wisch's^a]. Senere til Slesvig Bisps Arkiv; *ÆA. V. 492* (RA.). *Stemann III. 121.* — Aa. Afskr.: Svavstedbogen Bl. 62 a. [8324

^a) Nævnt i Aa.

Jan. 8 ell. 12. *Reg. *8447.* [A. ^aPerg. med Hertug Frederiks Segl.^a Husum Vor Frue Kapels Arkiv.] Aa. Afskr. indført i Haandskr. af 1514: Statsark. i Kiel, Haandskr. Nr. 30 Bl. 101 a (jfr. 52 a, 61 b, 75 a). — Andre Afskrifter: Thott Fol. 1232, 1. Foliering Bl. 74 a (fra c. 1600); RA. Ulrik Petersens Collectanea Vol. V (af Ulrik Petersen); Statsark. i Kiel, Haandskr. Nr. 149 (fra 18. Aarh.; ufuldstændig). — *Krafft, Ein zweyfaches Jubel-Gedächtnis S. 437; Beccau, Gesch. Husums S. 241* (Aa har følgende Afvigelse fra Beccau (foruden Hertugens fuldstændige Titel): betugen *apembare* - datum desses - vnder *saten* - den werdigen *heren* mestern Johanne Tetenssen kerckheren - vmme twintich lubesche marck jarlicher - plichtich to *synde* swerlich - angespraken vns mit - dat se - Tetensß kerckhere - synde vorpflichtet - den Got gnedich sy, apenen - de van - do tor tidt by beleuende - to Husem vor *deme gemenen dyng* to Husem sunder - der capellen - erer *heren* breues - worden *enes* ludes - vnde *ingeschreuen* - sampt densuluenn vnsen reden - vnder *saten* - Allffs vnde *heretogenn* Gerdes - dorch vns - macht *gefunden* - vnde *vul vnde* genoch - dessen breff - ame *donredage* in). — Udtog med Haand fra 18. Aarh.: Kiels UB., S. H. 241 B S. 142. [8325

^{a—}) Saaledes Aa Bl. 52 b, 62 a, 75 a.

Jan. 9. Kongen anmoder Mauritz Niels om at være i Aarss 5. Febr. i Anledning af Ærinder, som Prioren i Antwordeskow og Niels Ericß skal hverve til ham.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Missiver I. 117.* [8326

Jan. 10. *Reg. 5101.* [A. Orig. Slesvig Domkirkes Vikarers Arkiv; *ÆA. V. 509, 548^a.*] Aa. Afskr. fra 16. Aarh., attereret af Joh. Boye: en Slesvig Bys Bog (i brunt Bind), Bl. xiii a (Statsark. i Kiel, Handschriften III (»Von Städten abgegebene Manuskripte«), Slesvig Nr. 4). *Noodt, Beitrüge II. 83.* — Aaa. Afskr. efter Aa fra 18. Aarh.: RA. Westphalens Dipl., Fol. [8327

a) Paa det sidste Sted efter en Kopi.

Jan. 12. Se 8325.

Jan. 15. Ick Wulff Rixtorpp zeligen Clawessone¹ hebbe vor my unde myne susteren entfangen van heren Frederiche erffgenomen to Norwegen, hertogen, myneme gnedigen heren, 875 lubessche mr., so my syne gnade up dessen ummeslach datum desser myner quitancien tome ersten termyne na inholde syner gnaden breues my darup gegeuen to betalende vorschreuen unde versegelt hefft; quitere darumme vor my unde myne susteren hertogen Frederiche sodaner 875 lubessche mr. haluen vor alle furder namaninge. Myn ingesegell. Gegeuen tome Kyle ame sondage na den achten der hilligen drier konygne dage.

Perg. med 1 Segl: Skjold med Rigstrup-Vaaben (nu løst vedliggende Brudst.). Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). [8328

— Egerdus episcopus Slesvicensis ac unus ex sacri palatii apostolici causarum auditoribus locumtenentibus Gotschalco de Alevelde clerico nostræ diæcesis. Nobilitas generis, vitæ honestas aliaque virtutum merita, quibus ^afidedignæ commendationis^a testimonio, nos inducunt, út [t]ibi^b reddamur ad gratiam liberales. Unde tibi canonicatum et prebendam ac thesaurariam ecclesiæ nostræ Slesvicensis, quos et quam Wilhelmus Scradet et Detlevus de Bockwolde respective obtinebant, per Benedicti de Anevelt canonici dictæ ecclesiæ ac procuratoris Wilhelmi ac Detlevi ad hoc ab eis specialiter constituti, prout de procuratione sui mandati coram nobis fecit plenam fidem, in manibus nostris sponte factam resignationem vacante[s]^c tibi conferimus tibi que de canonicatu et præbenda ac thesauraria providemus, investientes te per bireti capitis tui impositionem de eisdem, mandantes omnibus abbatibus, prioribus, præpositis, decanis, canonicis et capittulo ac personis ecclesiasticis dictæ ecclesiæ, si ad hoc requisiti fuerint, te vel procuratorem tuum in possessionem eorundem canonicatus et præbendæ ac thesaurariæ inducant seu induci faciant tibi que vel procuratori tuo predicto de omnibus redditibus et juribus ad canonicatum et prebendam necnon the-

saurariam spectantibus respondeant et responderi faciant, amoto ab eisdem quolibet illicito detentore, quos etiam, in quantum possumus, amovimus et amotos denunciamus. Has literas nostri soliti sigilli appensione communiri mandamus. Actum Romæ in domo habitationis nostræ indictione 15., die 15. mensis januarii, pontificatus Dn. Alexandri papæ sexti anno 5., præsentibus honorabilibus viris DDn. Johanne Graßhoff ac causarum^d magistro clerico Lubecens. et Hermanno Schebecker viris[!] in ecclesia Mindensi camerariis nostris, testibus ad præmissa vocatis.

Et ego Hinricus Bode canonicus Slesvicensis, apostolica et imperiali auctoritatibus notarius, quia præmissis omnibus cum prænominatis testibus interfui atque omnia in notam sumpsi eaque subscripsi signoque et nomine meis solitis cum Dn. episcopi Slesvicensis sigilli appensione signavi.

[A. Orig. med Notarmærke^e. Godske Ahlefeldts Arkiv.] Aa. Afskr. af Ulrik Petersen: RA. Ulrik Petersens Collectanea Vol. VI. [8329

a—a) Formentlig Fejl for: fidedigno commendaris. b) Aa: sibi. c) Aa: vacantem. d) Ulrik Petersen har i Aa herover skrevet: artium, uden at causarum er overstreget. e) Dette er aftegnet i Aa.

Jan. 16. »Niels Schaffue Biskop i Roeskilde Skiøde paa en Gaard i Kiøbenhafvn, dat. d. s. Marcelli 1497. (Siunes at høre til det tilforne under samme Signatur anførte^a.)«

[Orig. Senere til Københavns Universitets Arkiv.] — Udtog med samme Haand og sstds. som 8195. — Det er formentlig nærværende Brev, der registreres paa følgende Maade paa det andet under 8195 anførte Ark: »Niels Schaffe Biskob i Roeskilde og Jochum Biørnsen Skiøde paa en Gaard paa Kiøbmagergade til Mathias Eriksen. 1497«. — Jfr. Notits af Arne Magnusson: »Niels Schaffue episcopus Roskildensis. Roskild die beati Marcelli papæ et martyris 1497. Ex originalibus in consistorio.« (AM. 8vo 257 Bl. 109 a.) [8330

a) »: 8195.

Jan. 17. Ik Johann Hughe¹ burghermeister tho Hamburg hebbe ame daghe Anthonii von deme erhafftigen Jacobo Tegouwen von wegenn des heren Fredericke erffgenomen tho Norwegenn, hertogen entfangen 1003 mr. 9 schillingh lubesch, so dat ik von wegenn allerleie laken unde copensschup synen gnaden gesand beth uppe dusse tiid wol byn vornoget; quitere darumme ik den herenn hertogen. Mit myneme ingesegell. Gegeuen also bauengscreuen.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden: Samme Signet som under 7736. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4.) [8331

Jan. 18. Jeg Axel Lagesß¹ R. paa Claxholm har gjort et Mageskifte med min Farbrodersøn Hr. Law Brock R. om noget Gods, som vi arvede baade efter vor Faders Søster Fru Jahan Nilsdother, i saa Maade at Hr. Law Brock skal have af mig alt min Rettighed i Frebere og dertil en Gaard i Karopp i Bog H. (Lauritz Staffensß, 3 libskæ Mk. Penge). Herimod skal jeg have af Hr. Law Brock alt den Rettighed, som han har i Aløss, som er 1 Gaard (Lauritz Matesß, 3 Ørte Byg, 14 Skill. 1 Hvid »myner« og 1 Mk.), 1 Gaard ibid. (Hans Jensß, 3 Ørte Byg, 14 Skill. 1 Hvid »myner« og 1 Mk.), 1 Gaard ibid. (Anderss Judæ, 3 Ørte Byg, 12 Skill. 1 Hvid »myner«), 1 Gaard ibid. (Nils Knutß, 1 Pd. Byg, 9 Skill. 1 Hvid »myner«). Medb. af flere gode Mænd Mauritz Nilß² af Agard, Abbed Jon af Æsemebeck Kloster³, Jes Cresternß af Nilstrvpp og Malti Nilsß af Holbeck gardh. Datum die Prisse virg.

Perg. med [5] Segl: 1. Lxxxiiii 29 (Brock); 2. Gxvi 26 (Gyldenstjerne); 3. G. 786; 5. Utydeligt. Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjægermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [8332

Jan. 21. Sten Bill[e] gør vitterligt, at Ærkebisp Jens i Lwndh har ladet dele 4 Landsting paa Laxebro Mølle, uden at der er kommet Gensvar derimod, og sætter Delemaalet ind for Rigens Kansler.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Lxx 28. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 298.* [8333

Jan. 25. Kongen bestemmer nærmere nogle Artikler i det Købmændene i Odense givne Privilegium.

[A. Orig.; formentlig forbundet med 8125. Odense Hellig Trefoldighedsgildes Arkiv.] Aa. Afskr. af Th. Br. Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 402 Bl. 102 b. — Aaa. Afskr. efter Aa: RA. Langebeks Saml. Pk. XIII. Heretter: *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 780.* — Afskrifter fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to 729 S. 186 (herefter: Nationalmuseet, Vedel Simonsens Saml. Pk. LIV, 511 ad γ, Læg 32) og LDipl. [8334

Jan. 28. Lasse Jeipsß i Syersløff øster, den Dag sad i Dommers Sted paa Try H.s Ting, og velbyrdige Md. Jeip Michelsß i Hagherwpp og Erich Moghnsß Foged paa Gresse gordh. Lörd. før Vor Frue Dag purificac. paa Try H.s Ting spurgte Borgemestre og Raad i Slangerwp dem for, om Slangerwps Fægang og »aaedriffth« har været »whildh« og udelt i deres Tid eller ej; til hvilket Spørgsmaal menig Almue svarede, at forskrevne Fægang og »aaedriffth« har været »whild« og ukært til den Tid. Og derpaa »bedes« Slangerwps Borgemestre og Raad et Tingsvidne, og

udmæltet »forskyndh« (!) Mænd af Tinge: Thynis Grymelsß i Ølshøff, Jes Olssen ibid., Oleff Jensß i Scheffvinghe, Oleff Hwoss i Ølstede, Oleff Hemingsß ibid., Michild Ochsß^a ibid., Ingwor i Strøø, Swen Olsß i Lywnghe, Jon ibid., Jep Mæntz i Hølth, Jep Andersß i Stenløsse, Seffren Jensß ibid., Jes Persß i Wgeløsse, Torchild i Wixøø, Lass Jeipsß i Lyngby, Nis Hemmingsß i Werholth; hvilke 16 Dannemænd vidnede, at Slangerwps Fægang og »aaredriff« har været »whildh« og udelt til denne Tid, og ingen Gensigelse var imod forskrevne Fægang eller »aaredriff«. Med vore Indsegl trykte for dette Brev. Datum Try H.s Ting anno ut supra.

[Orig. Slangerup Bys Arkiv.] Afskr. af D. G. Zwergius: Thott 4to 1390 Nr. 38. [8335

a) Efter al Sandsynlighed Fejlæsning af Afskriveren for: Erichsß.

Jan. 30. Jeip Nielssen Abbed i Efflohwlz Kloster¹, Thesse² i Ffarwm, Erich Tygessen⁴ i Slaslwnd og Hendrich Jenssen i Lyngbylille. Mand. før Vor Frue Dag purificac. var vi efter vor naadige Herres »steffnesbreff« forsamlede i Slangerps Klosterkirke om de Ærinder, som hans Naades Brev »lywde«, at vi skulde granske og udspørge, hvad »aaredreff« og Fægang Slangedorps Borgere har haft af Arilds Tid ukært til denne Tid; thi at Borgemestre og Menighed af Slangerop havde køret for hans Naade, at de ej maatte nyde den Frihed, som de har nydt hertil, for Fru Elsebe Forstanderske i Slangerrops Kloster vilde det formene dem. Da var forsamlet hæderlige og velbyrdige Frue Fru Elsebe, Jost Erichsß Efterleverske og Priorisse, med Slangeropps Borgemestre og Raad for os om fornævnte Sag. Da svarede Fru Elsebe, at hun ej havde forbudt dem deres Fægang eller »aaredriffth«, men hvad Del som de og de, som var Borgere før dem, har haft, vilde hun gerne unde dem. Da svarede »borgemestr« og Almuen dertil, at kan det holde og forfølges[?] herefter, vilde de lade dem nøje og al deres[?] Rettighed uforsømmet. Og lod de dem nøje paa baade Sider og takkede hveranden for godt Naboskab. Med vore Indsegl. Datum Slangedorp anno ubi supra.

[A. ^aOrig. paa Papir med Rester ell. Spor af 4[?] Segl: 1. Formentlig G. 481^a; 2. Cxxxviii 3 (s *tees ienssøn*; Rosengaard)^b; 4. Exiv 1^c. Slangerup Bys Arkiv.] Aa. Afskr. af D. G. Zwergius: Thott 4to 1390 Nr. 30. [8336

a—a) Saaledes ifølge Aa, hvor der findes en Skitse af det 1. Segl. b) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Rosengaard. c) Tegning i Klevenfeldts Herold Nr. 521 (jfr. Skitsen af det 4. Segl i Aa).

Jan. 30. Hans Konge. For os var Hr. Jens Gødß Sognepræst i Wedle med et Brev af Wedle Byting lydende, at nogle Dannemænd har vidnet, at dem vitterligt er, at Hr. Jens Atzerß, som Sognepræst var til Hornstorp Kirke, »induorde« til Hornstorp Kirke fra Kirkens Enemærke til Brydal Markeskel og til »the dyge«, som gaar om Treelysholt og saa til Neder Hornstorp Markeskel, og »induorde« han det med 3 Mark Gulds Jord inden alle forskrevne Markeskel; item har forskrevne Danne-mænd vidnet, at Hornstorp Kirke har med Rette 3 Mark Gulds Jord over al Hornstorp Mark til Breydal Markeskel og inden fornævnte Markeskel, og at Østher Lysholt har rebdragen Jord paa Offuer Hornstorp Mark og til Breydal Markeskel, siden Ma[rkeske]l »worde« gjort mellem Offuer Hornstorp og Neder Hornstorp. Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle Hr. Jens Gødß paa Hornstorp Kirkes Vegne paa forskrevne Gods Hinder at gøre, saa længe forskrevne Lovhævd rygges efter Loven eller nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Vedlæ fer. 2. ante f. purificat. Marie nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Hornstrup Kirkes Arkiv (NLA. Vejle Kirkes Pergamenter). — Afskr. fra 17. Aarh.: NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskr. af Byens Privilegier Bl. 176 a. Herefter: *Vejle Amts Aarbøger 1917 S. 134* (mindre tilfredsstillende). [8337]

— Vi Symon Hollendere Bødeckære Borger i Lanskrone og Poel Persß indfødt Borgersøn her samme Steds sælger og skøder en vor Gaard, Hus og Jord til beskeden Md. Niels Olsß Raadmand i Helsingør, hvilken Gaard jeg Symon Bødeckære Halvdelen købte af skellig Md. Niels Swensß Scomagere Bymand i Torløsse, Poel Persß »swaffuer«, som mit Hovedbrev indeholder, Niels Swensß mig derpaa givet har og jeg Niels Olsß antvordet har; og den anden Halvdelen er mig Poel Persß tilfalden i Arv efter min Fader og Moder Per Jwde Scomager og hans Husfru Karinæ. Hvilken Gaard liggende er i Lanskrone norden Vor Frue Kloster vesten næst Hans Stogbrandz Boder, som Jens Michelsß Scomager i boer, og østen næst Scomagerebodhernæ, som Jep Clemedsß i boer, og forskrevne Gaard »fæm syndhe thiwghee« Alen paa Længden nær og sønder, »systhen« Alen ud med Allgadhen paa Bredden 30 Alen og et »korthen« den nørre Ende ud imod Kompenystrædhet 46 Alen fra den nørre Enden og op i Gaarden igen, 15 og 20 Alen 3 »finger

breth myndhræ«, straks derhos 19 Alen paa Bredden øster og vester. Mand. før Vor Frue Dag purificac. var vi Symon Bødeckære og Poel Persß paa forskrevne Gaard i gode Mænds Nærværelse med Niels Olsß, og skødede vi da ham forskrevne Gaard til paa »jordhmonnen«; vi ginge ud, og han gik ind. Hvilken Gaard vi vederkender os for fuldt opbaaret at have, Guld og Sølv, til god Nøje af Niels Olsß. Afvindes forskrevne Gaard Niels Olsß, da bepligter vi os saa god en Gaard, lige vel bygt og »beleylig«, igen at give inden »sex wghede daghen« derefter. Medb. af beskedne Mænd Hans Clausß og Strange Persß Raadmænd, Poel Smid, Claus Kyssel og Henrich Leghe Borgere her sstds. Datum Landz[*kroner*] fer. 2. ante purificac. Marie.

Perg. [med 7 Segl]. (SVRA. Perg.) — Hertil 7117, 7771. [8338

Febr. 3. Vi Niels Schawe¹ Biskop i Roskilde skøder fra os og vore Arvinger til Ihesu Cristi, Jomfru Marie et omnium sanctorum Alter liggende i vor Domkirke i Roskilde ved den søndre Side vesten næst op til Kapitels Dør en Gaard i Weyrop i Nynløse S. i Mierløse H. (Hans Oleffsen kaldes Waade, 4^{1/2} Skill. Grot), saadan Gudstjeneste der op at holde med, som vi daglig »stichtede« har, som fundacio eiusdem altaris indeholder. Vort Sekret med hæderlige og velbyrdige Mænds Indsegl Hr. Jehan Jensß »dægen« i forskrevne vor Domkirke² og doctoris i Kirkeloven, Hr. Pedher Rebergs³ cantoris, Hr. Lyddher Jenssens⁴ og Mester Otte Hanssens⁵ Kannikers sstds. Datum Roskildie die Blasii in curia nostra episcopali.

Perg. med 5 Segl: 1. G. 178; 2. G. 194; 3. Lxxiii 103 (urigtig gengivet i G. 289); 4. G. 301 (Qvitzow); 5. G. 313 (Foged). Roskilde Kapitels Arkiv (Jesu Christi, Jomfru Maries og Alle Helgens Alter) (AM. XLVII. 9). — Hertil 8265. [8339

Febr. 6. Johannes Magni Minister for Graabrødrene i Provinsen Dacia gør Medlemmerne af Randers Barbaræ Gilde delagtige i Ordenens gode Gerninger.

[^aPerg. med 1 Segl. ^aRanders Barbaræ Gildes Arkiv; ^asenere i Randers Bys Arkiv (saaledes 1750).] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. Herefter: *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 232.* — Afskr. efter LDipl. af Frands de Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to 742 b. [8340

^{a-a} Saaledes LDipl.

— *Reg. *8448.* Perg. [med 1 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 194.* [8341

Febr. 7. Vi Pouell Michelsß Provst i Twiilom Kloster og mene Kapitel sstds. har gjort et Mageskifte med Kong Hanss i

saa Maade, at hans Naade skal have af os til Kronen en vor Gaard Kowedaell i Holberg H. (Marine Peder Swensøns Efterleverske, $\frac{1}{2}$ Td. Smør og 6 Ørte Korn) med, hvis rebdragen Jord som ligger i Ampstrop Mark, og alt andet, som der af Rette tilligger. Afvindes Gaarden vor naadige Herre, tilbinder vi os at vederlægge hans Naade med saa godt Gods og saa »wel beleglig« inden 6 Uger derefter. Og skal vi herfor igen have af vor naadige Herre 2 Gaarde i Grøllstede i Holberg H. (Jess Hwiid og Browen Jenss, af baade Gaardene 7 Ørte Korn og 2 Skpr. Smør). Jeg Provst Pouell har hængt mit Indsegl med Kapitlets for dette Brev. Givet og skrevet i Aarss Tirsd. efter Flæskesøndag.

Perg. [med 2 Segl]. Kongens Arkiv (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Nørrejyll.). [8342]

Febr. 7. Hans¹ Konge. Vore Borgemestre, Raad og Menighed i Aarss har nu gjort os Regnskab for, hvis Sise i deres By falden er siden sidst, de gjorde os derom Regnskab, og har nu fornøjet os deraf 19 og 20 Mk. og 2 Skill., eftersom det Regnskab, de os overantvordet har, indeholder. Thi lader vi dem kvitte for alt ydermere Krav om forskrevne Sise. Givet i Aarss Tirsd. efter Flæskesøndag under vort Signet.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [8343]

Febr. 8. Laurens Boosø Herredsfoged i Flackebierrigs H., Wellom Sworth² V., Ingwor Ebbisø i Reystenroppe. Fer. 4. ante dnicam. invocavit paa Flackebierrigh H.s Ting æskede beskeden Svend Powell Nielsø Foged paa Gitzellfell paa hæderlig og velbyrdig Mands Vegne Hr. Eskill Gøye R. et Stokkevidne, om dem vitterligt var, at han havde der 4 Ting budet Lov for Lovhævd paa Helleroppe gordh. Da tilmælt Per Rigelsø i Fordroppe, han skulde til sig tage 11 Dannemænd og sige derpaa, hvad dem vitterligt er, som var Lass Ingworsø i Jellinghe, Jess Kore i Snesløff, Esgy Jeepsø i Franckeroppe, Trvelss Persø ibid., Jep Persø i Kiwsse, Per Jwll i Hallagher, Per Neb i Kirkerop, Morthen Jensø i Flemstoffthe, Morthen Nielsø i Esolthe, Oluff Esbernsø i Skogsgordh, Oluff Matsø i Lwnby; disse 12 »dandhe« vidnede, at Powell Nielsø havde været der 3 Ting, og var den Dag hans 4., og budet Lov paa Lovhævd paa Helleroppe gordh. Med vore Indsegl. Datum[!].

Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. Exvii 2 (Baden); 3. Utydeligt. Eskil Gøyes Arkiv^a (RA.). [8344 a

^a) Et Brev af samme Indhold, men dateret »thenn første torsdag i faste« 1497, nævnes i *Eline Gøyes Jordebog S. 171.*

Febr. 12. »Herforuden findis i det kongl. Cancellie it original Skiødebref paa Pergament skrevet, af Indhold, at anno 1497 dominica invocavit haver Anne Clausdaatter, sal. Strange Nielsens Efterleverske, solt, skiødt oc afhændt fra sig oc sine Arvinger oc til Geert Bryske oc hans Arvinger for nøyagtig oc fuldkommen Betaling iblant andet dette efterskrefne Goedz liggendis i Skaane i Thielße, som Bendt Bendtsen iboede oc giver aarlig viii ß Grot, item een Fæste sammestedz, som Oluf Perßen paaboer oc giver aarlig ii ß Grot, i Vedmundhøys Herret een Fæste i Østertorp, som Bendt nu iboer oc giver aarlig j lode Mark.«

[Orig. Gert Claussøn Bryskes Arkiv.] Udtog anført i Attest udstedt af »underskrefne kongl. Majts Secreterere. Af Cancelliet for Kiøbenhafns Slot den 9 Julii anno 1688. S. Rasmussen. Christ. Mule.« SvRA. Kammararkivet, »Reduktionskommissionen i Skåne 1687-1689. Inkonna förklaringar m. m. rörande gravationer«, 3 Bl. 2678 b. [8344 b

Febr. 20. Jeg Moghens Kierth a. v. sælger og skøder til velbyrdig Md. Hennyng Kierth min Broder en min Gaard i Hillersløff S. i Kielstrop (Moghens Kiøldsß, 3 Pd. Korn, 2 Høns og Gæs) med saa Skel, at han skal selv løse Gaarden fra Oloff Perß, som det Genbrev indeholder, jeg har af ham, og som jeg min Broder antvordet har derpaa; for hvilken Gaard jeg kendes mig fuldt Penge og Værd at have opbaaret af fornævnte min Broder Henningh Nielß. Medb. af flere hæderlig og velbyrdig Mænd Hr. Jens Røø, Hr. Sone Jensß Præster, Per Byldh, Ywer Nielß »vepner«, Las Hwass Byfoged i Tysthet og Anders Lawrensß i Malwæ. Datum Tystet fer. 2. post dnicam. reminiscere.

Perg. [med 7 Segl]. Henning Kirts Arkiv; ^asenere til Grinderslevkloster Godsarkiv^a; derefter ejet af Klevenfeldt^b (RA.). [8345

^a—^a) RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Kirt. ^b) RA. Reg. 60 S. 116.

Febr. 22. Hanss Pouelß¹ Byfoged i Roskilde, Hennigh Jensß Borgemester, Jep Fywnbo², Jenss Boß⁴, Jep Andherß⁵, Morthen Laurensß, Andherßs Morthenß Raadmænd sstds. Onsd. før dnicam. oculi paa vort Byting i Roskilde skødede forsynlig Md. Per Mattisß i Tymerop og hans ægte Sønner Hanss, Henrik og Diderik en deres Gaard og et Hus til ærlig og forsynlig Md. Jenss Krüse Borgemester i Roskilde, hvilken Gaard og Hus ligger i Roskilde i s. Olaffs Sogn norden ved Torffgaden, som J. K. selv i »værdhe« har og ligger mellem hans Gaard og Radhussgarden, hvilken Gaard stander paa s. Anne Jord, og det Hus stander paa s. Knutz

Jord og Henrik Bonskot i boede og opbyggede, Gud hans Sjæl naade. Og kendtes de dem at have opbaaret fuldt Værd af J. K. derfor. Og var det Skøde »stadfæst mælt« af Kong Hanss Byfoged og siden af alle Tingbænke. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 3. Bomærke, ved hvis højre Side 2 fembladede Roser (*s iæp mathson*); 4. Hxl 8; 5. Exvii 4 (Baden). Senere til Vidtsköfle Godsarkiv; af Christian Barnekow († 1762) foræret til Langebek (RA. Roskilde (Tillæg)). (*Reg. * 8450.*) [8346]

Febr. 23. *Reg. * 8453.* Perg. med [6] Segl: 1. Utydeligt; 2-5. Bomærker (3. i Skjold). Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. II. 730.* [8347]

Febr. 27. Biörn Nielsß af Wortingborg, som den Dag sad i Fogedens Sted paa Hammærs H.s Ting, Jæb Smet i Lundby, Jørgen Steen³ a. w. sstds., Jon Swan og Jens Friiss ibid., Hans Billæ i Hadztorp, Andærs Friis ibid. Mand. før Lucii Dag var paa Hammærs H.s Ting Hr. Abbed Olæff i Skogelostær og lod læse et Sognevidne af Magnstorpæ Sognestævne, lydende paa nogen Græsgang inden Steenscogh og de Marker, som ligger norden Magnstroe mølnæ siø, at 12 Dannemænd vidnede, at de, som har boet inden Botorp, som ligger sønden ved Søen, har haft Græsgang til deres Kvæg fri i 40 Aar og mere norden Magnstorpæ mølnæ siø inden Steenscogh og de Marker, som derpaa »høffdæ«, uden hvers Mands Gensigelse. Item spurgte forskrevne Hr. Abbed sig for, om der var nogen til Tinge, som til Minde droges eller hørt havde, om der har været givet Kære til fornævnte Ting paa forskrevne Græsgang, og derpaa »beddæs« forskrevne Hr. Abbed et Stokkevidne. Derom tilmælt beskeden Md. Jens Persß i Winningæ og til sig tog Esbern Nielsß, Olæff Agønsß og Jens Hemmingsß sstds., Nis Agønsß i Oræby, Joseph i Bastnæs, Jens Krwre i Kyngæ, Per Nielsß i Littlewinninge, Hans Persß kaldes Aax, Hemming Brystning, Hans Andærsß sstds. og Trugils Olsß i Snærtingæ; disse 12 Dannemænd vidnede, at de hørte og saa' samme Dag, at forskrevne Sognevidne var læst inden 4 Stokke, lydende ved alle Ord, som for er sagte; item vidnede forskrevne 12 Dannemænd, at dem ej andet vitterligt er, eller de hørt havde end, at de, som har boet i Botorp, som ligger sønden ved Magnstorpæ mølnæ siø, har haft deres Græsgang til deres Kvæg ukært her til Tinge i 40 Aar og mere norden Magnstorpæ mølnæ siø inden Stenscogh og paa de Marker, som derpaa skyder. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. [med 7 Segl: 3. Hxii 4 (*s iøren person*; Steensen)^a]. Skovklosters Arkiv; *SRD. IV. 349* (Arkivet paa Herlufsholm). LDipl. [8348
a) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Steen.

Febr. 27. *Reg. *8455.* [A. Orig. (?) ^aindført i Flensborg »Stadbok« Bl. 105^a. Flensborg Bys Arkiv. ^a1865 i Raadstuearkivet^a; ikke paatruffet i 1922.] Herefter: *Dipl. Flensborg. I. 712.* — B. Perg.-Haandskr., i det væsentlige skrevet med en omtr. samtidig Haand. Statsark. i Kiel, Haandskr. Nr. 204. Herefter: *Jahrb. f. d. Landeskunde der Herzogth. VII. 328* og *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer II. 274.* [8349
a—a) Saaledes *Dipl. Flensborg. I. 712.*

— *Reg. *8454.* Perg. med [9] Segl: 1. Lxx 28; 2. Gxii 3; 4. Llxviii 14 (Sparre); 5. Lxxiii 53 (Rosenkrantz); 6. Lxxxiv 11 (Gere); 8-9. Bomærker. Poul Laxmands Arkiv (RA.). *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 194.* [8350

Febr. 28. Marquard Ronnow i Huitkelde sælger den Helligaands Kloster i Faborg 1 Gaard i Degernese og 1 i Kyng.

Perg. med [7] Segl: 1. Li 68; 2. G. 532; 5. Clviii 36; Paaskrift bagpaa med en Haand, der formentlig er Ove Billes: »Paa thet gotz, myn herre fick paa Alse aff helliandz closter i Faaborg«; med en anden, omtr. samtidig Haand: »Then gord udi Degernese kom myn herres nade icke till skiffte«. Faaborg Helligaandskl. Arkiv; senere (jfr. 1509 Juli 27) til Kongens Arkiv (RA. C 6, Adkomstbr. Faaborg). *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 91.* [8351

Marts 1. Ick Hinrick van Aleuelde Benedictesson¹ hebbe entfangen van heren Johann koningk 1000 lubesche mr. penninge in gudem grouen pagemente in affkortinge des summen der 4700 mr., de my syne koningklike gnade schuldich is van myner moder vrouw Dorotheen lifghedinges wegen, so dat syne gnade my noch der haluen schuldich bliue 3700 lubesche mr. na inholde syner gnaden breue my daruppe vorseghelt, unde dancke synen gnaden der 1000 lubesche mr. penninge haluen guder betalinge, so doch dat desse breffe den anderen syner gnaden breuen my vorseghelt unvorfencklick sy. Qwyteren syne gnade allerleye manynge der 1000 lubesche mr. penninge haluen. Myn ingesegel. Des mydwekens vor lletare.

Perg. med 1 Segl: Skjold med Ahlefeldt-Vaaben. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 389 Nr. 56* (RA. C 7, Gældsbr. og Kvitter., Perg.). LDipl. [8352

Marts 3. Per Staffenssøn Landstingsssaghører i Søndre Halland skøder til Borgemestre og Raad i Halmstede en Gaard i Wognø S. i Thyerwp.

Perg. [med 3 Segl]. Halmstad Bys Arkiv (i Halmstad, Perg. Nr. 49). Udtog: *Hist. tidskr. f. Skåneland I. 170* (læs: Datum *Halmstadis feria*). — Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 104. [8353

Marts 5. Wy Haluersson van wabben, Ariit Gundersson profa. . ok [v]orstender int Kastel, Per Jonsson prouest to Kongelle, Hans Schillink borgermester und Nygels Jute borger in der suluen stede horden unde sagen eynen oppenen besegelden machtbreff van percamente myt 6 hangenden ingesegelen des sondages uppe mydvasten, welken breff den Frederick Konigk heuet ghege[uen] deme werdigen heren her Hinrick Krumedick riidder unde houetman uppe Bahusen, ludendes aldus: 8319.

Perg. med [5] Segl: 1. Skjold, hvori $\frac{1}{2}$ Lillie, og Hjelm. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). LDipl. [8354]

Marts 6. Dekanen og Kapitlet ved Københavns Frue Kirke overdrager Margaretæ Alter til Universitetet.

[Perg. Københavns Universitets Arkiv.] Udtog med Grams Haand: Additam. Fol. 102. Herefter: *Rørdam, Kbhvns Univ. Hist. I. 14, Anm. 3.* — Et kortere Udtog anført i Registrant af 1633 over Universitetsarkivet (Konsistoriums Arkiv Nr. 201) Bl. 10 a. [8355]

— Jørigen Marswin Rigens Kansler og Høvedsmand paa Nyborigh, Mester Hans Wrne² Provst i Othensæ, Eiler Bryske Høvedsmand paa Lundeness og Jes Stigß i Verope VV. Eftersom vi var tilskikkede med vor naadige Herres Brev at granske det Fid for Kirteminnæ, som Borgerne ibid. har »indword« med Lovhævd og Palli Anderß siger sit at være og at ligge til Lundzgard, da var vi i Kirteminne Mand. efter Midfaste Sønd., som synges letare Jherusalem; da »sette« Borgerne 4 »conpasse« og flere paa deres rette adelfar almindelig Vej »broenden«, som løber over »swndith«; da viste de alle noget saa nær sønder paa det samme Dige, som Borgerne har gjort deres Hævd paa, som deres »priuilege« paaviser, og kunde vi ej finde eller se noget Dige mellem Kirteminne Bro og det samme Dige, som de gjorde deres Hævd paa. Sig. nostra. Datum fer. 2. post dnicam. letare.

Perg. med [4] Segl: 2. G. 538. Kerteminde Bys Arkiv (FLA. Kerteminde Byfogeds Arkiv, Breve om Fiddet). [8356]

Marts 7. Ingeborgh Holgertz dotther, Jes Giortzens Efterleverske i Getznes, giver en Gaard i Blegstorp til s. Pæthers Kloster i Twmmorpe mod Gudstjeneste.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxxxvii 13 (Ulfstand). Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 369* (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 299.* [8357]

Marts 8. Ick Hermen Buntemouwe¹ wanaftich bynnen Husem vorkope myt vulborde myner werdynnen unde myner olderen

den ghemenen presteren unde ewighen vicarien der cappellen to Husem uppe enen wedderkôp myn hus unde hofte vor 45 mr. lub., de my desse heren vornoghet hebben, werkeren houetstol ik schal jarlikes vorrenten vor 3 mr. lub. in den achten daghen to paschen deme bewiser desses breues. Weret sake, dat sodane jarlike renthe nicht betalet worde unde dar jennich schade up scheghe, den schaden schal ik wedder legghen. Ock laue ick sodan huß unde erue nicht hogher to vorpandende edder to vorkopende sunder willen der erghenanten heren; scheghe hiir wes enbauen, men so vorgeschreuen is, schal scheen myt unrechte und walt an unse werlike herschop. Ock hebben desse prestere my edder deme eghener desses erues gheghunnet enen wedderkôp, wen uns dat bequeme is, so schole wii sodanen wedderkop eyn half jar thovoren vorkundighen, unde in deme neghesten paschen de betalinghe to donde, den houetstol myt aller bedagheden renthe in eneme summen an sodaner munte, so yn deme hartichdome ghenghe is. Myn ingheseghel myt den ingheseghelen der beschedene menne Jon Schroder² unde Hans Vrese. Gheuen unde schreuen des mydwekens na letare.

Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke; 2. Bomærke (*si ion knvt fen*); Paaskrift med samme Haand som selve Brevet: »Littera memoriarum perpetuarum d. Johannis Wullenß, parentum eiusdem, Mathie Bunte-mouwen et Alheyx uxoris«; Paaskrift med en ikke meget yngre Haand: »Item van desse iii mr. rente is ene mark uthloset van here Johan Zelken unde hefft enen breff darup auerantwort van Tomeke Jensß ttho Hokensbul, unde her Jochim Brant borth de mr. de tidt siines leuendes, unde de breff licht bii siinen breuen; so giiffst desse breff ii mr. uth her Zelken hus«. Husum Vor Frue Kapels Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 32). [8358]

Marts 12. *Reg. *8459.* Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 2. Skjold, hvori en utydelig Figur; 3. Bomærke. Henrik Krummediges Arkiv (Norske Rigsarkiv). *Dipl. Norv. I. 713.* [8359]

Marts 13. *Reg. *8460.* [Orig.] Samtidig Afskr. paa Perg., skrevet og attesteret af Ericus Walkendorff. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 282; Rydberg III. 456.* [8360]

Marts 16. *Reg. *8461.* Perg. [med 3 Segl]. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. I. 246.* [8361]

Marts 20. *Reg. *8463.* Perg., skrevet med Hinricus Bakes Haand, og med [6] Segl: 1. Skjold med Rantzau-Vaaben og Hjelm; 2. Skjold med Blome-Vaaben og Hjelm; 3. Lxv 6 (Drefeld); 4. Ottekantet, Skjold

med Ahlefeldt-Vaaben; 5. Ottekantet, Skjold med utydelig Figur. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII. 26). *Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesch. I. 95.* [8362

Marts 21. Afskr. fra c. 1700 med urigtig Dag feria 3 tia post dominicam palmarum: Ny kgl. Saml. 4 to 1986 c (Jens Bircherods Dagbøger), 1683 Febr. Udtog: *Danske Mag. 5. R. III. 162.* Er 1497 Apr. 11.

Marts 25. Matis Jonsson af Torstelundh sælger Aleborg Helligaandshus en øde Mark Fløe i Hornwm H.

Perg. med [6] Segl: 3. Utydeligt Brudst., maaske G. 647; 4. Utydeligt; 6. Bomærke. Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Lindbæk og Ste-mann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 92* (læs: Summa xl rynsgyldhen). [8363

Efter Marts 26. Hermen Henrik¹ Borger i Vordingborg. Jeg har med min Hustrus Samtykke givet og skødet paa Vordingborgx Byting til Vor Frue Kirke i Vordingborg 3 Skpr. Land »sædhes jordh« liggende i Nyradz Mark mellem Morthen Skræderes Ager og Hans Mattis² Ager, som »høffder« paa Ramende mossen, fra mig og min Hustru til Vor Frues Kirke med saa Skel, at jeg skal selv beholde forskrevne »sædhes jord« i min Livstid og mine næste Arvinger efter min Død, og skal deraf gaa 2 Skill. aarlig til Landgilde »at« Morthens Dag. Medb. af flere Dannemænd Jens Pers² Byfoged i Vordingborg, Oluff Bysse, Niels Lund »borgemestere« og Mortin Niel⁵ Raadmand sstds.; som skødet og givet var paa Vordingborgx Byting Mand. 1. »søgnæ tingh« efter Paaske.

Perg. med 5 Segl: 1-5. Bomærker. Vordingborg Kirkes Arkiv (SLA. Vordingborg Vor Frue Kirkes Breve paa Perg. 1453-1524). [8364

Marts 28. Jeg Oleff Holgerd¹ vor naadige Herres Embedsmand paa Nykøping giver med min Husfrues Samtykke for Guds og begges vore Sjæles Bestandelse Skyld en min Bod, som jeg købte af Hans Morthen², liggende i Bybrostræde næst Porten paa den søndre Side, til Vor Frue Kirke i Nykøping til Klokkerdømmet med saa Skel, at der skal ringes daglig med den største Klokke, naar Klokken slaar 12, Vor Herres Død og Pine til Lov; opholdes saadan Tjeneste ikke, skal jeg have Magt at annamme Boden igen. Og skal jeg selv beholde Boden for 3 Skill. Grot Leje aarlig i min Livs Tid. Bliver Boden øde eller afbrænder, skal »kirke werge« til Nykøpings Kirke bygge den op igen, og aldrig sælges eller afhændes, men altid blive til Klokkerdømmet. Medb. af disse Dannemænd Hr. Niels Krabbe² Slotsskriver paa Nykøping og Hans Wille³ Borgemester i Nykøping. Givet paa Nykøping 3. Dag Paaske.

Perg. med 3 Segl: 1. Lxxxvii 12 (Ulfstand); 2. G. 571 (*s nicolai trøb[be] p[ø]br*); 3. Bomærke i Skjold; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Dienus Matzen nu den besider«. Nykøbing F. Kirkes Arkiv; 1883-84 af Museet for nord. Oldsager afgivet til Gehejmearkivet. [8365]

Marts 28. Jeg Eggert Friis V. i Swynborige sælger og skøder hæderlige og velbyrdig Md. Jørgen Marswin vor naadige Herres Embedsmand paa Nyborige en min Gaard i Aswin H. i Lwndløssæ S. og By (Peder Olß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Bolegalt, 1 Skill. Grot, Høns, Gaas og Lam), at have for et frit Køb og Skøde, ligervis som han lovbuden og skødet var til Tinge, dog med saadant Skel, at J. M. skal selv indløse Gaarden af Otte Friis i Heslager for 14 rinske Gylden og »firetiwge« rinsk Gylden, 1 dansk Mk. Penge mindre; men stander han for mere, tilpligter jeg mig at løse ham selv ind. Og kendes jeg mig at have opbaaret Penge og fuldt Værd for Gaarden. Afvindes Gaarden J. M., tilpligter jeg mig at vederlægge ham saa god en Gaard af Rente og »leylighed« inden 6 Uger derefter. Medb. af flere Dannemænd Hr. Per Hord Sognepræst i Nyborigh, Hr. Niels Vbbis³ Skriver paa Nyborige, Hans Nielß⁴ Borge-mester i Nyborige, Biørnskoff⁵, Jep Matß og Mattes Guldsmed⁷ Raadmænd sstds. Datum Nyborige fer. 3. pasce.

Perg. med [7] Segl: 2. I Sigilfeltet Bogstavet g (*s gert van borç[!]*); 3. Skjold, hvori Bogstavet n (*s dni nicolai p[ø]biteri*); 4. Bomærke; 5. Bomærke (*s iens bornscho*); 6. = 2[!]; 7. Bomærke (*s mattes iepson*). Jørgen Marsvins Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). LDipl. [8366]
a) RA. Reg. 60 S. 233.

Marts 29. Reg. 5107. Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv; ÆA. V. 432; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). *Terpager, Ripæ S. 135*. [8367]
a) RA. Reg. 60 S. 233.

— Reg. *8464. ^aPerg. med Brudstykker af 1 Segl.^a Henrik Ahlefeldt Godskessøns Arkiv (^aArkivet paa Deutsch-Lindau^a (ikke undersøgt)). *Stemann III. 123; Bobé, Ahlefeldt III, Bil. S. 6*. [8368]
a—a) Saaledes det sidste af de anførte Aftryk.

Apr. 4. Ick Paye Vedderß¹ wanaftich bynnen Husem vorkope myt vulbord alle der ghenen, der my ere vulbord behof was, den vorstenderen der vicarien s. Lamberti in der cappellen to Husem bii namen Hinrik Scriuer, Merten Scroder, Hans Kassube unde Ingwer Holsten myn huß unde ghartrüm belegen in der Norderstraten twisken Clawes Hinrickß unde Willem Ebiis vor 45 mr. lub., dar sodan erue ortsprunckliken van mynen vorfaren mede betalet is, unde is dat erste ghelt des

erues, dat ik schal vorrenten den vorstenderen vor 3 mr. lub. in deme daghe Johannis bapt. to myddemsommer. Weret, dat sodane renthe nicht betalet worde, unde de vorstendere dar jennighen schaden up deden myt rechtghanghe, den schaden schal ik edder de eghener desses huses wedder legghen. Storue ik ok, er desse houetstol betalet worde, so scholen myne eruen sodan huß nicht schiften edder delen, sunder de vorstendere synt vornoget myt redeme ghelde edder myt beseghelden breuen. Ock hebben de vorstendere my enen wedderkôp[!], wan my dat bequem is, so schal ik den wedderkôp eyn half jar thovoren vorkundighen, unde darna in deme Johannis bapt. daghe den houetstol my aller bedagheden renthe in eneme summen to betalende in sodaner munte, so in deme hartichdome to Sleßwik ghenghe is. Myn ingheseghel myt den ingheseghelen der bescheden menne Karsten Volquartß^a unde Hans Junsen^b. Gheuen unde schreuen ame daghe Ambrosii.

Perg. med 3 Segl: 1. I Sigilfeltet 3 i dettes Midte sammenløbende Linier; 2-3. Bomærker (2. i Skjold). Husum Vor Frue Kapels Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 57). [8369]

Apr. 4. Jeg Henningh Olsß¹ i Skeringhæ a. w. Fuldmagt giver Per Jensß min Tjener i Tærsløff paa mine Vegne til Herredsting og Landsting at byde sig til Skifte i Wraa gaard i Haslæ i Ringstæde H. og det at forfølge, ligervis som jeg selv til Stede var. Mit Indsegl. Datum Nestuedis fer. 3. post dnicam. quasimodogeniti.

Papir med 1 Segl paatrykt forned: Clviii 19 (Godov). Henning Olsson Godovs Arkiv (RA.). LDipl. [8370]

Apr. 6. »Anno 1497 quinta feria post festum sti. Ambrosii gav Jens Hvass i Gerryll til Vor Frue Kirke i Randers en Boe liggende i Vor Frue Sogn i Randers næst op til Byens Vold ved Nørre Port næst norden Anders Poskes og Peder Feskes Gaard (Gud deres Siel have), hvilken Boe var Jens Hvass tilkiendt ved kongel. Retterting paa Schanderborg.«

[Orig. Randers Vor Frue Kirkes Arkiv.] Udtog med S. A. Stadfeldts Haand, mulig »efter nogle Excerptblade, der tilhøre Beedemand Knud Kiergaard«: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 363. [8371]

— Vi Hans¹ Konge tillader, at Hanss Billæ vor Mand og Tjener maa nu lade udføre her af Riget 3 Læster Korn. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Kønehaffn Torsd. efter Sønd. quasimodogeniti under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Hans Billes Arkiv (RA.). [8372]

Apr. 8. Peder Brockenhuuß Landsdommer i Nørrejutlandt, Jørgen Krumpen, Peder Therckelßen VV., Jep Liung Borge-
mester i Wiborg, Knud Schredere, Jep Wolßenn, Michell Lamp-
ßen^a Raadmænd, Chresten Jepßen og Søffren Holdgaardt. Lörd.
efter Ambrosi Dag paa Wiiburg Landsting fik velbaaren Md.
Hr. Niels Høg R. et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jesper Brødt, Chresten Jepßen, Laß Digßindtz, Laß Josepßen, Niels Lam, Michell Søffrenßen, Jes Nielßen i Thistedt og Jes Thameßen; disse vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting Hr. Niels Høgs »louffhøring« velbaaren Mand Niels Kaaß og Matz Løcke, hvilke vidnede, at de i Hollumgaardt i Schalß S. i Rindtz H. Torsd. efter Paaske hørte og saa', at Hr. Niels Høg gjorde hans Lovhævd med Riddermændsmænd og gode Selvejere, og »indworde« han Hollumgaardt med hendes Gaardsted, som hun nu staar paa, og hendes »abyggetofft«, som ligger omgraven sønden op til Hollumgaardt, og det Gaardsted ved Nørredam, som Hollumgaardt stod bygt paa i gamle Dage, førend hun blev flyttet did ned, som hun nu staar paa, og saa norden fra forskrevne Byggested til et Markeskel, kommer mellem Tostrup Mark eller Fruergaardtz Mark, hvilket ligger næst ved Hollumgaardtz Mark, og saa øster og sønder ad til det Markeskel, som Sandemænd gjorde imellem Hollumgaardtz Mark og Hørup Mark, og saa sønder ned ad med forskrevne Markeskel, som Sandemænd har sat Sten og Stabel, ned til Aaen, og saa vester ned med Aaen til Tørbens beck og saa nør op ad med Bækken til Landet til en Skelsten, staar »hartt« sønden Estrup høie, saa nør fra den Sten øster ud med Bakken til en Sten, staar i Kielddall, saa nør op ad med Bakken vesten omkring de Bleege aggers Ender til Skals wey, saa ned ad til Diget, østen omkring de Bleege aggers Ender og saa vester ad om de Stackitt aggers Ender til Tostrup wey, saa op ad med Tostrup wey til Merckedall, saa op ad Merckedall saa langt, som Hollumgaardtz Mark Skrincksstrup Mark følger ad, indtil Ogelriiß Mark tager, og saa op ad et Markeskel mellem Hollumgaardtz Mark og Ogelriiß Mark til et Markeskel, kommer mellem Tostrup Mark eller Froffuergaardtz Mark og Hollumgaardtz Mark; det »indworde« Hr. Niels Høg for Endel, som brugt er til Hollumgaardt i 40 Aar ukært; item »indworde« Hr. Niels Høg 1½ Fjerding »jorde« paa Skrinckstrups Mark, som har været brugt til Hollumgaardt i 40 Aar og mere ukært. Med vore Indsegl hængende for dette Brev. Og mælte forskrevne

»laughørring« forskrevne Lovhævd ved Magt, saa længe hun rygges med Biskop og bedste Bygdemænd.

[A. ^bPerg. med 5 »hele och holdne signetther.«^b Niels Høgs Arkiv.]

Aa. Optaget i Stadfæstelse 1577 Febr. 20 af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Erick Løcke til Skouffgaardt Befalingsmand paa Ripperhuuſ'is Bud. RA. Rigens Forfølgningsbog 1575-82 Bl. 62 b. [8373

a) Formentlig Læsefejl af Afskriveren for Laurenssøn. b—b) Saaledes Aa.

Apr. 11 ell. Aug. 8. Rolleff Staffensſ Raadmand siddende i »byfoghet« Sted paa Riber Byting paa denne Tid, Swen Nielsſ Herskabsfoged, Wille Andersſ Kannik, Per Esgisſ Vicarius i Riper Domkirke, Swen Neb, Bertill Kremer »borger« og Jep Persſ Byskriver i Ripe. Tirsd. før Tibursii Dag paa Riper Byting fik Niss Ebsſ Borger i Ripe et Tingsvidne af 8[!] Danne-mænd: Jes Lawsſ, Jep Grawersſ, Niss Gwnisſ, Las Jeibsſ, Larens Skreder, Wolter Skreder, Marten Skreder, Gregers Temerman og Søffryn Brodh; hvilke 8[!] Dannemænd vidnede, at de saa' og hørte paa samme Dag, at Karyn Matzdotter udvalgte sig en fuldmyndig Værge sin Frænde Nis Persſ Borger, som i hendes egen Nærværelse med hendes Samtykke skødede Nis Ebsſ og hans Hustru Birgitte hendes Stenhus med Jord liggende paa det Hjørne, som man gaar ud af Stenbode ind paa Smedegade, for et frit Køb, og kendtes Nis Persſ, at Karyn Matzdotter havde fuldiligen opbaaret i Penge og »gode werd« al den Del, som deres Køb... om var. Og alle disse Artikler lovede Nis Persſ paa Karin Matzdotters Vegne at holde. Medb. af Nis Persſ og Karyn Matzdotther. Datum et actum ut supra.

Perg. [med 9 Segl]; Paaskrift med omtr. samtidig Haand: »Karine Jesper sellysbreff pa stenhws.« Senere til Ribe Bys Arkiv (i Ribe; Skuffen: Skøder paa Stensen). [8374

Apr. 11. Laurens Perſ og Pedher Perſ² af Skaftæløff. Kendes vi os skyldige at være hæderlig og renlivet Md. Mester Pædher Pædherſ Prior i Anthworskow »xcc« Mk. danskæ Penge, som fornævnte Prior laante os i danskæ Penge, for hvilke vi pantsætter fornævnte Prior og Antworskows Kloster en vor Gaard i Heretzstrop i Slawelsæ H. (Powell, 1/2 Td. Smør med andre »bedhe«); og skal Løsningens Dag være om Martini Dag, og da skal Landgilden følge Hovedsummen. Afvindes fornævnte Gaard fornævnte Prior, tilbinder vi os ud at lægge inden 6 Uger derefter saa god en Gaard igen med Landgilde og »beleyleghet« for et brugeligt Pant. Medb. af beskedne Mænd Jes Olſ, Pædher Søwrynſ »hwrgæmæsther« i Slawelsæ og Pædher

Olß Raadmand sstds. Datum in Antworskow fer. 3. post dnicam. misericordia.

Perg. med [5] Segl: 1. Utydeligt; 2. Cxxviii 6 (Fikkese); 3, 5. Bomærker. Antvorskov Kl. Arkiv (AM. VII. 30). — Afskr. med urigtig Dag feria 3tia post dominicam palmarum: Ny kgl. Saml. 4to 1986 c (Jens Bircherods Dagbøger), 1683 Febr. Udtog herefter med den samme urigtige Dag: *Danske Mag. 5. R. III. 162.* [8375]

Apr. 12. *Reg. *8468.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 20; Dipl. Norv. XVIII. 138; Missiver I. 117.* [8376]

Apr. 14 ell. Aug. 11. Ick Nickels Tymmerman¹ wanaftich bynnen Husem vorkope myt vulborde myner frouwen unde alle der ghennen, der my ere vulbord dartho behof[!], uppe enen wedderkóp myn huß unde hofte belegghen in der Suderstraten twisken Juns Kremer unde Vedder Pagink den ghemenen ewighen vicarien der cappellen Unser vrouwen bynnen Husem vor 15 mr. lub. houetstols to ener ewighen dechtenisse des bescheden mannes Lutken Holsten unde syner werdinnen Katherine; vor brukinghe welkeres erues ik edder de eghener desses erues scholen jarlikes vorrenten den vorgheschreuen presteren uppe paschen ene mr. lub. bii berovinghe des erues. Weret sake, dat sodan renthe worde vorseten, unde dar jennich schade up scheghe myt rechtghanghe, den schaden schal ik unde de eghener desses erues wedder legghen. Ock laue ik sodan erue na datum desses breues nicht hogher vorpandende edder to vorkopende sunder willen desser prestere. Scheghe hiir wes enbauen, men so vorgheschreuen is, schal schén myt unrechte unde walt an unse werlike herschop. Ock hebben desse prestere my gheghunnet enen wedderkóp, wen my dat bequem is, so schal ik sodan wedderkop deme hebben desses breues eyn half jar thovoren vorkundighen, unde darna in deme paschen de betalinghe to donde in eneme summen an sodaner munte, so in deme hartichdóm to Sleßwick ghenghe is. Myn ingheseghel myt den ingheseghelen der bescheden menne Hans Vrese² unde Mattias Buntemouwe. Gheuen unde schreuen ame daghe Tiburcii.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke (*s nichlis peterfen*); 2. Bomærke; 3. Bomærke (*si hermen bonttemow*). Husum Vor Frue Kapels Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 60). [8377]

Apr. 14. *Reg. *8469.* Papir (den højre Side mangler) med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt forned. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. IX. 396.* [8378]

— Se 1497 Aug. 11.

Apr. 17. Thomes Jeps i Søby, siddende den Dag i Dommers Sted, Hans Niels i Derdroppæ, Olloff Pers i Voltofte, Staffind Per i ibid., Knudh Howman i Synnerby, Hans Strange, Hans Thome i Bardlø og Nis Hans i Vittoftæ. Fer. 2. jubilate paa Bog H.s Ting fik beskeden Md. Laurens Jen i Horby et Tingsvidne med 8 Dannemænd: Jes Tygi i Horby, Clemyn Anders i ibid., Nis Bws i Stræroppæ, Jep Sure i ibid., Nis Hord i Mosæbo, Per Jeps i ibid., Olloff Per og Hans Anders i Volbro; disse vidnede, at de saa' og hørte samme Dag, at Per Jeps i Brydigordh skødede Laurens Jen en Trediedel i den Gaard, som Jep Smeth i Horby nu i boer, og var forskrevne Del lovlig lovbuden 3 Ting, og kendtes Per Jeps sig at have faaet god Betaling efter sin Nøje. Sig. nostris. Datum in quibus supradictis[!].

Perg. med [6] Segl: 1. Ubetydeligt Brudst.; 2. Bomærke. Senere til Frederiksgave (ell. allerede Hagenskov?) Arkiv (FLA. Frederiksgave Godsarkiv). [8379]

Apr. 18. Erich Jenssøn¹ i Wgroppe, Hr. Niels »dægen« i Aoss, Age Swens³ Borgemester, Trvels Eskilson⁴, Abram Trwit Raadmænd og Benet Lauris Byfoged sstds. Tirsd. før Jeorgii Dag var vi tilæskede og paahørte, at velbyrdig Md. Nils Hack i Hickebi erg var for Hammers gard med sine Ridemænd Hr. Eskild Gøydes fuldmægtige Bud Trwels Bonde, Hr. Tønno Werners, Thage Henricsøns fuldmægtige Bud Jepp Poelsson og Per Lang i Walløsse, og havde med dem vor naadige Herres Tingfoged Aghe Hænicksøn og lod læse vor naadige Herres Ridebrev for dem, som Gaarden var befalet, og »wd ærsthe« Fyldest efter vor naadige Herres Ridebrevs Lydelse. Da spurgte Jepp Robeløff, som havde den Gaard i Befaling, Ridemændene, hvem de tiltaler, Hr. Lawe Brok eller hans Børn; da sagde forskrevne Ridemænd, at de »ærsthe« Fyldest af Hr. Lawe Brok, som Forfølgningen var paa gjort. Da tilsvarede Jepp Robeløff og nogle med ham, at de havde den Gaard af Hr. Jens Brock og hans Broder og ikke af Hr. Law Brok. Da spurgte fornævnte Ridemænd, om de kunde det bevise, efterdi at Gaarden var tilforn i Hr. Laffwe Broks Værg, og sagde Ridemændene, at de ej kunde nøjes med de Ord, uden det kunde bevises. Da tilsvarede Jepp Robeløff med nogle, at han vilde det bevise, og gik ind i Gaarden med flere og beraadte sig og igen kom og sagde da Nej, at han ingen Bevisning havde anderledes end,

som Hr. Jens Brok berettet havde paa Landstinget, og sagde, at Hr. Laffwe Brock lyste sin »broffvell« for Wæmetofft, Æstropp og Fredberg i Fywn. Da svarede forskrevne Ridemænd, at de Skudsmaal var for silde taget, men vilde Niels Hack der nøjes med og de kunde være uden Skade i deres Faldsmaal, da var de vel tilfreds dermed; og bødes dem der intet [and]et end saadanne Ord. Med vore Indsegl.

Papir med 6 Segl paatrykte fornedet: 1. Clxx 5 (Ugerup); 2-6. Bømærker. Niels Mogenssøn Hacks Arkiv (RA.). [8380]

Apr. 20. *Virginibus ordinis s. Clare provincie Dacie conventus Roskildensis eiusdem diocesis frater Franciscus Sanson de Senis, theologie professor ac socius ordinis minorum generalis minister et servus. Oblata peticio vestra ex parte michi nuper per ministrum vestrum fratrem Johannem Magni continebat, quatenus in conventu vestro altera die nativitatis Marie sollempnizare possetis [fes]ti[vit]atem sanctissime matris nostre Anne pro vestre devocionis modulo, item die animarum secundum matricem[?] Roskildensem per totum pro defunctis, item secundum eandem ecclesiam proprios ymynos de s. Lauroncio eiam canere valeatis. Que omnia vobis confirmo, ut absque consciencie stimulo laudes predictas domino devocius persolvatis, vosque omnes filias karissimas s. Francisco et b. Clare obnixie recomendo[?]. Datum Mediolani 20. aprilis generalatus officii sub sig. ^aFrater Franciscus Sanson generalis concedit propria manu. ^a*

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden. Roskilde Claræ Kl. Arkiv; *ÆA. V. 569* (AM. LXIII. 26). [8381]

a-a) Skrevet med en anden Haand.

— Jeg Lydher Jens¹ Kannik i Roskilde har opladt hæderlig og velbyrdig Kvinde Fru Ingerd Billessdotter, Hr. Johan Oxes Efterleverske, de Pantebreve, som Fru Mettæ, Hr. Johan Oxes Moder, hvis Sjæl Gud naade, satte Hr. Bæynt Krabbe i Pant, som lyder paa 1 Gaard i Hwalsiø. Og kendes jeg mig at have Fuldmagt at lade Ingerd forskrevne Pantebreve op og holde hende det uden al Skade for hver Mands Tiltale; og lader jeg hende kvit for al Opbørsel og Udgift, som ud er givet af Gaarden. Medb. af hæderlig og velbyrdig Mand Pæther Bille af Swaneholm, Mester Hans Bertils², Hr. Marquard Henricks³ og Hr. Jesper Hans⁵. Datum Roskildis fer. 5. ante Georgii.

Perg. med [5] Segl: 1. G. 301 (Qvitzow); 3. Skjold, hvori en utydelig Figur; 5. G. 319. Johan Pederssøn Oxes Enkes Arkiv (RA.). LDipl. [8382]

Apr. 20. Per Tygeß, Jes Tygeß, Ællnæ Tygesdotther, Tyge Lockes Efterleverer. Gør vi vitterligt at kendes os at have solgt og skødet beskeden Md. Torsten Kleynesmith Borger i Lwndh paa Lwndæ Byting den Gaard, som Tyghe Lockæ i Værgen havde og paa boede, som ligger i s. Staffens S. vesten til Tor-gadhen sønden med Per Nielsßs Gaard og norden til den Gaard, som Kemppe i boer, i hæderlige og mange Dannemænds Nær-værelse, som er Mickel Mickelßs Byfoged i Lwndh, Hans Persß, Jens Nielsß² »borgemesteræ«, Anders Jenß⁴, Olleff Hogenß, Henrik Glamesther Raadmænd ssids. og mange flere. Kendes vi at have opbaaret Værd og Penge, som os vel med nøjes. Vi beder disse forskrevne Dannemænd, som er Byfoged, »borgemesteræ« og Raad, at de hænger deres Indsegl for dette Brev. Skrevet i Lwndh Torsd. efter Sønd. jubilate.

Perg. med 6 Segl: 1. Bomærke; 2. Bomærke (s niels . . . ffon); 3. Bomærke; 4. Flii 8; 5-6. Bomærker (6. i Skjold). (SvRA. Perg.) LDipl. — Hertil 4523. [8383

Apr. 21. Allen vorsten, heeren, rechteren, burgermeesteren, scepen ende raide alre gueder steden unde anders alle guede luyden geestelick ende wairlick doen wii scout, burgermeesteren, scepen ende raide der stede van Amstelredamme in Hollant condt, hoe dat up huyden date van desen wii gesien ende gehoret hebben een brieff bezegelt mitten heere conninck Johan van Dennemerkens segell ongecancelleert, ghescreuen in parky-mente, mit een zeghel besegelt, ludende: 1490 *Marts 28, Dipl. Norv. VI. 643, Reg. *8067*. Mit der voirn. stede zeghell van saicken. Upten 21. dach in aprill.

. . Camerouwer.^a

Perg. med 1 Segl: Amsterdam Bys. Kongens Arkiv (RA. Spanien, Perg.). [8384

a) Skrevet oven paa Plica.

Apr. 23. Jeg Niels Cristernß kaldendes Wendelbo og Annæ Jensdather min Hustru [vi] sælger til velbyrdige Md. Jens Nielsß i Reystrup en vor Gaard liggende i Ars inden Nøreporth inden Borghen, som Hans Kock i boer, en Kaalgaard paa Volden norden næst og en Kaalgaard norden Byen, hvilken Gaard og Kaalgaarde Michel Mwrrestere forðum i Værgen havde, hans Sjæl Gud naade. Og kendes vi os Penge og fuldt Værd derfor op at have baaret af J. N. Og tilbinder vi os at hjemle J. N. de forskrevne Gaarde, Hus og Grunde med alle Breve, som de er os paakomne, for alle Mænds Tiltale uden for 6 Skill. Jord-

skyld hvert Aar til Byen, »ot ß forskod i samstet jordskildh oc til byen hwart arlicht aar aff for^{ne} kalgarde« og alle andre Kongens og Byens »tynghy«, som der bør af at gaa med Rette, uforkrænket. Vore Indsegl med Dannemænds Jes Matsß, Erich Petherß »borgemesther« i Ars og Gwndi Matsß Raadmand ibid. Datum Ars paa Georgii Dag.

Perg. med [5] Segl: 2. Ubetydeligt Brudst. Senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. Aarhus (Tillæg)). [8385]

a) RA. Reg. 60 S. 113.

Apr. 26. Kirkeværgerne til Vor Frue Kirke i Kalundeborgh m. fl. lover Birgher Gwnnersøn Ærkedegn i Roskilde, Dronning Cristines Kansler og Sognepræst til Vor Frue Kirke i Kalundeborgh, at Kirkeværgerne skal give Sognepræsten en aarlig Afgift af en til Kirken given Gaard.

Perg. [med 5 Segl]. Kallundborg Kirkes Arkiv (SLA. Kallundborg Bys Pergamentsbreve 1491-1555). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 301.* — ?Hertil 6791, 7598. [8386]

Apr. 28. *Reg. *8471.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 21* (ufuldstændig); *Dipl. Norv. XVIII. 138; Missiver I. 118.* [8387]

Maj 1. Nævnt: *Chr. Voigt, Literatur- u. Urkundenverzeichnis zur Gesch. der Stadt Flensburg S. 57 og 74* efter *Clæden, Monumenta Flensburgensia I. 499.*

Det hos *Clæden* aftrykte Brev er af 1475 Maj 1 og identisk med 3613.

Maj 4. Jeg Henrick Dringenberg, fordem Møntmester i Malmø, har med min Søn Mester Johann Dringenberg og med min Svoger Aexel Tilleß med deres Samtykke og flere mine Venners i Leje ladet beskeden Md. Hans Perßenn Guldsmedt, Borger i Køffnehaffnn, og hans Hustru Margrethe og deres ægte Børn i deres Livstid en Gaard i Køffnehaffnn, som jeg nu agter at lade mure et Hus paa ud til Gaden og anden nyttelig Bygning, som paa fornævnte Jord Behov gøres, liggende vesten næst op til min Søns Mester Johann Dringenbergs Gaard, som fordem Hans Ffriimandt paa boede, og østen næst den Jord, som Bodel Laurentze Saxens nu i boer, med alle Bygninger og Forbedring, som der da paa fornævnte Jord findes gjort og indhegnet. Og naar fornævnte Gaard saa bygt er, skal Hans Perßenn og hans Husfrue eller deres ægte Børn holde fornævnte Gaard ved god Bygning og give mig hvert Aar 12 Mk. lub. danske Penge gænge i Køffnehaffn til Michils Dag. Og skal de ej sælge eller pantsætte eller afhænde fornævnte Gaard eller, hvad derpaa bygges, at naar Hans Guldsmedt og hans Hustru

Margrethæ og deres Børn døde er, skal fornævnte Gaard med Bygning komme fri til mig igen. Jeg lader hænge mit Indsegl for dette Brev tilbedende min Søn Mester Johann Dringelbergh og min Svoger Axel [Tilleß] Indsegl. Datum die ascenc. dni.

[Orig.] Afskr. fra 1. Halvdel af 16. Aarh. paa Papir: RA. Privatark., Henrik Dringenberg. [8388]

Maj 5. Theodorus Byrst lejer en Gaard af »capitt.«.

[^aPerg. »med 3 Segl (2 deraf besk.)«.^a Københavns Kapitels Arkiv.]
Udtog med Biskop L. Harboes Haand: Folioblad i RA. Pk. »Ældste Efterretninger om Rigsarkivet til 1660«. *Ny kirkehist. Saml. V. 424.* [8389
a—) Saaledes Udtoget.

Maj 8. Nogle nordtyske gejstlige appellerer til Paven mod Bisp Niels Skave af Roskilde.

Perg. med Notarmærke. Mulig senere til Roskilde Bispes Arkiv (RA. Roskilde Bispes Arkiv, Rügen). *Acta poutif. Dan. V. 179.* [8390

— *Reg. *8474.* ^aPerg. med Brudst. af 1 Segl.^a Henrik Ahlefeldt Godskessøns Arkiv (^aArkivet paa Deutsch-Lindau^a (ikke undersøgt)). *Stemann III. 124; Bobé, Ahlefeldt III, Bil. S. 7.* [8391
a—) Saaledes det sidste af de anførte Aftryk.

— Hans¹ Konge. Fru Anne, Holgerd Erichsßns Efterleverske, har nu fornøjet os paa Regnskab 40 Mk. Penge af Landehjælpen af Endelaffwe. Thi lader vi hende kvit for alt ydermere Krav om forskrevne 40 Mk. Givet paa vort Slot Korssøør Mand. efter Vor Herres Himmelfarts Dag under vort Signet.

Relator Anders Persß.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Holger Erikssøn Rosenkrantz's Enkes Arkiv (RA.). [8392

Maj 11. Per Samsingh Byfoged, Jes Vinter Borgemester ibid.[!], Nis Twssß, Las Cresthenß, Palli Breydal Raad[mænd], Clemen Jensß og Matz Æwertsß Byskriver ibid. Torsd. efter ascenc. dni. paa Ve[del] Byting fik b[eskeden M]and Morthen Smedh Borger i Vedel et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Nis Twssß, Pally Breydal, Raadmænd, Matz Æwertsß, Jes Persß og Per Smedh; hvilke vidnede, at de hørte og [saa'] samme Dag paa fornævnte Ting, at Morthen Smedh spurgte Fogeden og Tingmænd om, hvor længe den hellige Kirke skulde h[ave] Jord ukært, om hun maatte h[ave] det »loffæløoss«. Da sagde Per Samsingh, som sad i Dommers Sted, ham saa for Rette, at hvor Kirken havde Jord for Ejendom ukært i 30 Aar, da maa hun have det »loffløsth« efter Loven. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 7 Segl]. Vejle Kirkes Arkiv (RA. Vejle Bys Arkiv). [8393

Maj 12. Jes Andherrsøn Remesnyder, Borger i Malmøge, lejer en Gaard sstds. af Lunde Kapitel.

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker; gennemskaaret. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 302.* [8394

Maj 13? (Aar?). Vi Niels Biskop i Børglum er saa over ens vorden med velbyrdige^a Md. Hendrich Friis paa Aadenn, at Hendrick Friis skal beholde alt det Bispdoms Gods hans Livstid, som han nu i Værge har »med sinn thillleggelse och wore forfedris bischop Jacob Olluffsenns anholdtt^b skall handt^c och nyde^c alle bischops gaarde« med sin Tiende og alle Biskops-sager undtagen al den Tiende, som han havde med hans Husfrue Fru Margrette Mogensdatter^d. Og alle de Tiender og »vordingh«, som han fanger efter denne Dag til Biskopsgaarde og Biskopssager skal følge os. »In cuis rei testimonium. ^eAnno dommini m. cd. pscpto vi^a pentetes suæ^e«.

[A. Orig. Henrik Friis's Arkiv. Senere til Stenalt Godsarkiv? f) Aa. Afskr. fra 17. Aarh.: »Anne Krabbes Kopibog« (Gl. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 140 b. — Aaa. Afskr. efter Aa fra 17. Aarh.: RA. Hist.-genealog. Ark. Fol. 33, B Bl. 10 a. — Ab. Afskrifter [efter Peder Dyrskjøt] (formentlig efter en Tekst af Anne Krabbes Kopibog): Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 165 a (herefter: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Friis) og LDipl. bag 1489. [8395

a) Ab: velhaarne. b) Ab tilføjer: »og«. c—c) Aaa: »niude och«. d) I Aa er over Linien, men med samme Haand. tilføjet: Krabbe; Aaa og Ab har Krabbe i Linien. e—e) Ab: »v. pentecost. Datum 1480 eller 1490 kand ikke læses eller og 1501«; Ny kgl. Saml. Fol. 558 har i Overskriften 1501 uden at ytre Tvivl. — Er m. cd. pscpto forskrevet for medxcseptimo? f) En Datter af Henrik Friis blev gift med Bjørn Andersson (Bjørn) til Stenalt og Moder til Anne Krabbes Mands Farfader (*Dann. Ad. Aarb. III. 134, IV. 91, 94 f.*).

Maj 16. Reg. *8475. Perg. med [5] Segl: 3. Flvii 13; 4. Utydeligt; 5. Korsdelt Skjold med en Kugle i hvert Felt. Henrik Meinstrups Enkes og Datters Arkiv (RA.). *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 195.* [8396

Maj 17. Reg. *8476. Perg. [med 1 Segl]. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XX. 45 a). *Staatsbürgerl. Mag. VII. 683.* [8397

Maj 18. Reg. *8478. Perg. [med 1 Segl]. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII. 27). *Stemann III. 125.* [8398

— Jens Perssøn Borger i Lwnd lejer en Gaard sstds. af Lwnde Kapitel.

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 303.* [8399

Maj 20. Reg. 5119. Perg. med [24] Segl: 1. Dxlvi 5; 2. M 2; 3. Gxv 12; 7. Utydeligt Brudst.; 8. Lxxiii 13; 11. Bomærke; 13. Utydeligt Brudst.; 18-24. Bomærker. Kongens Arkiv (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Fyn!). *Nye Danske Mag. V. 149.* [8400

Maj 22. Per Wdsß Herredsfoged til Hal H.s Ting, Peder Jensß i Twrstrup, Twi Nielsß i Allystrop, Jep Regnere i Lywels-

trup, Jens Bang i Wæster Allingh, Sommer Jenss i Faarup og Jens Mickels i Heyelskoff. Mand. efter trinitatis Sønd. for os og mange Dannemænd, som Hal H.s Ting søgte, fik beskeden Md. Joon Mickels Pwsæ et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Marquard Hermens i Skaderth, Esbern Marquards ibid., Per Hare i Syøby, Pouel Jens i Faarup, Anders Pers i Termynstrop, Jes Twrs i Rydom, Jens Knuts i Hwilsager og Jens Magens i Giæsingholm; hvilke vidnede, at de saa', de gode Sandemænd af forskrevne Herred paa forskrevne Ting kundgjorde deres »toff«, som Joon Pwsæ dem tilkrævede paa velbaaren Mands Vegne Jacob Anders mellem Øster Alling Mark og Rostgaard Hr. Lage Braacks Enemærke først fra »trebonden steen«, som Sandemænd satte vesten Vejen, som man kører norden ned ad Adelfarvej til Rostweyell, item fra »the trebonden steen« til 3 andre Skelstene, »sossum« stander i en »ælleroodh«, som Bækken begyndes; saa ned ad samme Bæk indtil Skelbækken; saa Skelbækken ned og i Rost aa, Øster Alling Mark paa sønden og vesten Side og Rostgaardh paa østen norden Side. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. [med 7 Segl]. Jacob Andersson Bjørns Arkiv; senere til Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjægermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [8401

Maj 23. Kirkeværgerne til Københaffns Nicolai Kirke lejer til deres Medborger Oluff Jonszen en Jord ved Stranden.

[Orig. Senere tilbagegivet til »Københavns Nicolai Kirkes Arkiv«.] Afskr. af Jon Mortensen for Langebek: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 246.* [8402
a—a) Saaledes LDipl.

Maj 24. *Reg. *8479.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 21; Dipl. Norv. IX. 396; Missiver I. 119.* [8403

Maj 28. *Reg. 5121.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: K. 87; Paaskrift bagpaa: »Vesteraas biscopsdøme. Væsmanneland.« Kongens Arkiv (vel aldrig afgaaet) (RA. Sverige, Perg!). *Rydberg III. 451; Hvitfeld VI. 127, Fol. 1015 L. 2 f. n.* [8404

Juni 3. Ick Peter Struck herdeßuoget in Kerherde byn schuldich heren Frederiche erffgenhamen to Norwegen, hertogen, myneme gnedigen heren, 100 mr. lubesch houetstoles, de ick van syner gnade hebbe entfangen unde in myne nuth gekeret, vor welke 100 mr. hebbe ick synen gnaden in vorwaringe gesetteth myn amparth gudes uppe dem sande sudwerth by Klixbull

belegen, dar nhu uppe waneth Nonne Eddeleuessen unde schuldet jarlikes 3 mr. penninghe lubessch, welken gudt unde 3 mr. hure syne gnade schal hebben, szo lange ick mynem gnedigen heren alßodanne 100 mr. lubesch houetstoles in gudem gelde, also to Lubecke unde Hamburghe genge yß, hebbe betalet. Myn ingesegell. Gegeuen to Gottorpe ame sonauende nha den achtedagen deß hilligen lichammes.

Perg. [med 1 Segl]. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). [8405

Juni 3. Jeg Hans Cok Borger i Alburgh vederkendes mig skyldig at være Hr. Pedher Persß Sognepræst i Hiøring 80 Mk., som nu i Nørjndland gænge er, for hvilken Sum jeg pantsætter ham en min Bod liggende norden til min Gaard, som jeg i boer, hvilken Hans Piber i Leje har for 9 Mk. hvert Aar, i saa Maade, at Hr. Pedher skal forskrevne Bod beholde for et brugeligt Pant, saa længe hun igenløses for forskrevne 80 Mk., og naar Pengene er til rede »at« Paaske eller Michels Dag, skal jeg have min Bod igen, og Renten skal følge Hovedsummen. Item skal han opbære Lejen af forskrevne Bod, Halvdelen »at« Michels Dag næstkommende og Halvdelen »at« Paaske derefter, og skal jeg selv forskrevne Bod færdig holde, til hun igenløses. Medb. af beskedne Dannemænd Hans Mitzsener Møntmester i Alborgh og Dyderik Lambertz Borger i Høring. Datum sabb. post oct. corporis Cristi.

Perg. [med 3 Segl]. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). [8406

— Pantebrev af Oluff Oxø til Eskell Giøde.

[Perg. med Segl. Eskil Gøyes Arkiv.] Udtog se 7331. Mogens Gyldenstjernes Arkiv 1541 Maj 3 (RA.). [8407

Juni 10. *Reg. *8487.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 22; Dipl. Norv. IX. 398; Missiver I. 120.* [8408

Juni 17. Hans Konge¹. Lørd. Botulphi Dag for os paa vort Retterting i Othens i Helligesthuss Kirke, nærværende Mester Hans Vrnæ Provst i Othens, Hr. Hans Valkendorp R., Jørgen Daa, Niels Andersß vor Embedsmand paa Nesbyhouit og Anders Ebbeß Forstander til Dalum Kloster med flere, var velbyrdig Kvindes Bud Fru Margrete Cristernsdotters paa hendes og Hr. Henrich Meyenstor[p]s Arvingers Vegne med aabne beseglede Breve paa Gods, som forfulgt er til Laas, og i Rette lagde 2 Ejendomsbreve, et [o: 7102], som Jens Michelß i Skoffcloster

og hans Husfrue Margretæ Snwbbesdotter har udgivet og beseglet med flere til Vidnesbyrd, lydende, at J. M. med sin Husfrues Samtykke har solgt og skødet fra sig og sin Husfrue til Hr. Henrich Meyenstorp en hans Husfrues Gaard i Flackebergs H. i Vynninge S. i Thoremærcke (Jep Thømeß, 2 Pd. Korn, 2 Gæs og 4 Høns med anden »bede«); det andet Brev, som Per Jenß kaldes Halwegge har udgivet og beseglet, lydende, at han har solgt og skødet til Hr. Henrich Meyenstorp og hans Husfrue Fru Margretæ 2 sine Gaarde, en i Bøgeberg i Slagelse H. i Boslunde S. (Anders Biørnß, 1/2 Td. Smør) og en i Attedop i samme Herred og Sogn (Hemming Rød, 1 Pd. Byg, 1/2 Pd. Rug, 1/2 Bolsvin, 1 Lam, 1 Gaas og 4 Høns med andre »bede«); derefter vort Stadfæstelsebrev, 1. Dombrev, 2., 3. og 4. Dombrev skrevet paa Pergament med hængende Indsegl, hvert Dombrev paa 6 Uger, og vor almindelige Stævning paa 6 Uger og 1 Aar over alt Danmarch og derefter 6 Uger Stævning Overhørelse over alt Danmarch; hvilke Breve alle lovlig givne og til Tinge læste og forfulgte er ved alle deres Tider, og derimod er ingen Breve tagne af os. Thi tildømmer vi Fru Margretæ og Hr. Henrich Meyenstorps »arffuing« Gaardene, forbydende alle dem derpaa Hinder at gøre, og sætter vi den Sag evindeligt Tielse paa. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Henrik Meinstrups Enkes Arkiv (RA.).
LDipl. [8409]

Juni 18. Hans Brodstrop i Fultoftæ lover den udvalgte Ærkebisp Byrghæ i Lundh, at denne skal nyde det Løsøre, han har annammet efter Hans Brodstrops Broder Ærkebisp Jens Brodstrops Død.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Vidsisse 1502 Febr. 22. *Weibull*,
Dipl. dioec. Lund. V. 321. [8410]

Tidligst Juni 18. Optegnelse om Ærkebisp Jens Brodstorps sidste Dage og Død og om Hans Brodstorps Færden i de nærmest følgende Dage.

Optegnelse med samtidig Haand paa Papir. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir Efter 1497 Juni 18). *Kirkehist. Saml. 3. R. I. 555.* [8411]

Juni 21. Ick Cort von Veltem Gotzickessone hebbe uppegeboret von herenn Frederike erffgenhamen to Norwegen, heretogen, myneme gnedigen herenn, sodanns denstgeldes haluen, alße my sine gnade etlike tiitlangk hefft vorscreuen, van 2 termynen also von deme xcv unde von deme soßundenegentigesteme jarenn 60 gude rinssche gulden. Quitere darumme mynen

gnedigen herenn der 60 rinsscher gulden von wegen der 2 termyne vor alle tosprake. Datum to Gottorpe ame dage Albani under myneme pitzer.

Papir, skrevet med Hinricus Bakes Haand, og med 1 endnu overlæbet Segl paatrykt forneden: Ottekantet, Skjold, hvori Tværbjælker. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [8412]

Juni 21. *Reg. *8489.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 23* (ufuldstændig); *Dipl. Norv. XVIII. 139*; *Missiver I. 121.* [8413]

Juni 23. Jeg Jachim Byørns¹ a. w. kendes mig skyldig at være Biskop Niels Schaffue af Roskilde min naadige Herre 300 lub. Mk. Penge, som i Danmarck gænge er, for hvilken Sum jeg pantsætter Biskop Niels eller, hvem hans Naade dette mit Vederkendelsebrev unde vil, min Mølle Taghrede Mølle i Soderops S. i Myerløse H. (5 Pd. Mel) for et brugeligt Pant, dog i saa Maade at jeg skal inden Michels Dag næstkommende igenløse forskrevne Mølle og betale forskrevne 300 Mk.; skete det ikke, sælger jeg og med dette Brev skøder forskrevne værdige Fader eller, hvem hans Naade dette Brev under, Taghrede Mølle. Afvindes da forskrevne Mølle forskrevne værdige Fader eller, hvem han dette Brev under, bepligter jeg mig saa god en Mølle af Rente og »beleylighed« at vederlægge inden 6 Uger derefter kommende. Medb. af hæderlige og velbyrdige Mænd Doktor Jehan Jens² »dægen« i Roskilde, Hr. Lydder³ Kannik sstds., Hr. Byørn⁴ R. i Waldby min Farbroder og Niels Grubbe⁵ i Alsleff. Datum Roskildie in vig. Johannis bap̄t.

Perg. med 5 Segl: 1. Civ 26 (s *iacop bjørn*; Bjørn); 2. G. 291 (s *iohannis io decani roffdn decretor d*; Qvitzow); 3. G. 301 (s *lyderi iohani p̄fri*; Qvitzow); 4. Civ 10 (s *bjørn iohansøn rid*; Bjørn); 5. Lxxxvii 31. Senere (jfr. 1499 Apr. 19) til Roskilde Kapitels Arkiv (Jesu Christi, Jomfru Maries og Alle Helgens Alter) (AM. XLVII. 10). [8414]

— Jeg Thomaß Lange Kannik i Ribe sælger og skøder Biskop Hartvig i Ribe Halvdelen af 1 Gaard i Seystrup i Hundesrup S. i Giøring H., som Niß Chrestensen i boede og giver 5 Ørte Korn, item Halvdelen i 2 Gaarde i Darum, den ene, som Thomaß Jensen, og den anden, som Anderß Jensen i boede, og hver af dem skylder 2 Ørter Korn, item Halvdelen i 2 Gaarde i Gredsted, den ene, som Gaverß Jepsen, og den anden, som Søveren i boer, og hver af dem giver 2 Ørter Korn. Sig. meum cum sig. venerandorum ac nobilium virr. DDn. magisterorum Niels Nielsen decani Ripensis, Iuari Munch et Johannis Barfodt

canonicorum ibid. Datum Ripis anno »millesimo quadringentesimo nonagesimo primo^a prima vigillia« Johannis bapt.

[A. ^bPerg. med 4 Segl. ^bSenere til Ribe Kapitels Arkiv?] Aa. Afskr.: RA. Rtk., Kopibog over Ribe Kapitels Dokumenter indsendt 1666 Bl. 101 b. [8415]

a) Aaret angives altsaa her som 1491; derimod har Aa Bl. 156 a 1497 in vig. Johannis bapt. som Brevets Datum, og denne Datum er sikkert den rigtige, da Brevet maa falde i Tiden fra 1495 (da Thomas Lange nedlagde Dekanetet) til 1499 (da Iver Munk blev Bisp); jfr. *Kinch, Ribe I. 403. b-b* Saaledes Aa Bl. 156 a.

Juni 23. *Reg. *8490.* Perg. [med 1 Segl]. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. III. 21 og IV. 248 Nr. 240.* [8416]

— *Reg. 5123.* Perg. med 1 Segl: G. 336. Senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. København (Tillæg)). *Pontoppidan, Annales II. 714; Kbhvns Dipl. IV. 248 Nr. 239.* [8417]

a) RA. Reg. 60 ved S. 114.

Juni 24. Pauell Laxmand af Agerop sælger en Gaard i Lund paa Bredegade, som kaldes Commendergard, til Hr. Oluff Esbernssøn.

Perg. med [5] Segl: 2. Dxxxvii 11 (Krogno). Senere (jfr. 1498 Okt. 21) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 322.* [8418]

— *Reg. *8491.* Papir med ukendelige Rester af 1 lille, brevlukkende Segl (efter Størrelsen forskelligt fra dem i K.). Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 24; Dipl. Norv. IX. 398; Missiver I. 122; Udtog: Hvitfeldt VI. 127, Fol. 1015 L. 8 f. n.* [8419]

Juni 25. *Reg. *8492.* Indført i det under 4520 anførte Haandskrift. Københavns Universitets Arkiv; senere ejet af Jens Rosenkrantz (Additam. 4 to 299 S. 44). *SRD. VIII. 346.* [8420]

— Ick Hans Sstangh wanftich tho Husem hebbe myt vulbort myner husvrouwen Metteken ontfangen 15 lub. mr. houetstols van den vorstenderen unde deme gantzen ampte der peltzere bynnen Husem, dar ik om vorsette myn hus unde hoff belegen in der Suderstraten twisschen Merten Westerwick unde Hans Bruns hus, vor welcere 15 mr. houetstols ick offte de inwanere des erues jarlikes uppe paschen vorrenten scholen vor ene mr. pennynge; unde desse renthe mach men manen beyde myt gestlikem offte warlikem rechte. Wanner my bequem is desse mr. pennynge tho vrygende, so schal ick de losynghe en half jar tovorne vorkundigen, unde des negesten paschen de betalinghe tho donde, den houetstol myt aller nastanden renthe in eneme summen myt sodaner munte, alzo hir gange is. Myn ingesegel myt den ingesegelen der vramen lude Hinrick Bruns² unde Hans Schonemore. Ghescreuen des sondages na Johannes daghe to mytsommer.

Perg. med [3] Segl: 2-3. Bomærker. Husum Buntmagerlavs Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 58). [8421

Juni 25. Hans Konge¹. Sønd. efter Johannis bap. Dag nativit. for os paa vort Retterting i Othens i s. Albani Kirke, nærværende Mester Hans Vrnæ Provst i Othens, Mester Claus Andersß Kannik i Roskilde, Hr. Hans Valkendorep, Palli Anderson vore Mænd og Raad, Hr. Tieleff Ericson R., Jacob Knudson, Henrich Cristiernß og Hans Friis i Skowsbo med flere, var Niels Valkendorps Bud paa hans og hans Søskendes Vegne med aabne beseglede Breve paa noget Gods, han har ladet forfulgt til Laas, og først i Rette lagde et Brev af Gudom H.s Ting, som Hans Jenß i Eldorep Herredsfoged har udgivet og beseglet med flere, lydende, at 8 Dannemænd har vidnet, at menige Almue til Tinge vidnede, at Axel Walkendorep og hans Børn efter ham har haft dette Gods i Værge for Ejendom ukæret: Glorop Hovedgaard og Glorop Mølle, 9 Gaarde i Swynninge (Peder Ericß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns, Gæs og Lam; Oluff Wbbeß, 1 Ørte Byg, 6 Skill., 1 Skp. Smør, 2 Høns, 1 Gaas; Nis Jenß, 1 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 6 Skill., 2 Høns, 1 Gaas; Anders Davidß, 2 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns, Gæs og Lam; Hennicke, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns, Gæs og Lam; Laurens Ericß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns, Gæs og Lam; Peder Davidß, 4 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns, Gæs og Lam; Anders Ericß, 3 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns, Gæs og Lam; Dyens Matsß, giver Niels Walkendorp og hans Søskende til Landgilde 1 Skp. Smør, Høns, Gæs og Høstarbejde og 1 Ørte Korn til Kirken), 5 Gaarde i Swynninge Lamdrop (Mattes Kieldß, 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 6 Skill., Høns, Gæs og Lam; Jens Skreder, 1 Skp. Smør, 6 Skill., Høns, Gæs og Lam; Peder Buck, 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 6 Skill., Høns, Gæs og Lam; Anders Henricksß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns, Gæs og Lam; Jep Staffenß, 5 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, Høns, Gæs og Lam), Lamdrop Mølle (6 Pd. Mel), 2 Gaarde i Keldorep (Thomes Andersß, 3 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Lam; Nis Bunt, 1 Skp. Smør), 1 Gaard i Wordemarch (Marquard Kragh, 6 Ørte Byg og 8 Skill.), Dungs gord (Nis Lasß, $\frac{1}{2}$ Td. Smør), 1 Gaard i Ramdorep (Hans Riiss, 1 Mk.), 1 Gaard i Heslager (Nis, 12 Skill.). Item et Brev af Swndz H.s Ting, som Peder Jude i Sederop, den Dag sad i Dommers Sted, har udgivet og beseglet med flere, lydende, at 8 Dannemænd

har vidnet, at menige Almue til Tinge vidnede, at Axel Valkendorp og hans Forældre og siden Niels Walkendorep og hans Søskende har haft dette Gods i Værge for Ejendom ukæret: 3 Gaarde i Twed (Jon, 3 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Bolgalt, 1 Mk. »ærespenninge«, Høns, Gæs og Lam; Jens Pouelß, 3 Mk.; et Bolig, Maye Mattesse i boer, giver sit Landgilde til Kirken og »swarer« Niels Valkendorp og hans Søskende); 1 Gaard i Østerskerninge (Hans Perß, 1 Ørte Byg, 1 Pd. Havre, 1½ Mk. »ærespenninge«; det er den Del, Niels Valkendorp og hans Søskende tilfalder i den Gaard); 1 Gaard i Stubbedorep (Morthen Jenß, 2½ Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Mk. »ærespenninge«), 1 Gaard i Lunde (Jep Jenß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 2 Skill. Grot »ærespenninge«, Høns, Gæs og Lam), Eylæhawe (Hans Swder, 1 Skp. Smør), 2 Gaarde i Hørøppe (Oluff Laurensß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gæs; Hans Pouelß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot »ærespenninge«, Høns og Gæs), 2 Gaarde i Egeskoff (Jes Pouelß, 3 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 12 Skill. »ærespenninge«, Høns og Gæs; Jep Jenß, 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gæs). Item et Brev af Vynninge H.s Ting, som Otte Perß Herredsfoged har udgivet og beseglet med flere, lydende, at 8 Danne-mænd har vidnet, at menige Almue til Tinge vidnede, at Axel Valkendorp og hans Forældre og siden Niels Valkendorp og hans Søskende har haft dette Gods i Værge for Ejendom ukæret: 2 Gaarde i Koxbølle (Oluff Langh, 6 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Mk. »ærespenninge«, Høns og Gæs; Nis Perß, 5 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Mk. »ærespenninge«, Høns og Gæs), 2 Gaarde i Reffswynninge (Nis Matß, 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 9 Skill. »ærespenninge«, Høns, Gæs og Lam; Hans Olß, 9 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 9 Skill. »ærespenninge«). Item et Brev, som Themme Stigge har udgivet og beseglet med flere, lydende, at han har skødet og solgt til Axel Valkendoreps Børn dette Gods: 3 Gaarde i Gudom H. i Swynninge S. og By (Oluff Kuld, 6 Ørte Byg, 1 Skp. Smør og 17 Skill.; Mattes Spurie, 6 Ørte Byg, 1 Skp. Smør og 17 Skill.; Boye, 5 Ørte Byg, 1 Skp. Smør med »annen bede«), 1 Gaard i Wynninge H. i Frødrop S. og By (Nis Jenß, 7 Ørte Byg, 1 Bolgalt, 1 Skp. Smør, 1 lub. Mk.). Derefter vort Stadfæstelsebrev, 1. Dombrev, 2., 3. og 4. Dombrev skrevet paa Pergament med hængende Indsegl, hvert Dombrev paa 6 Uger, og vor almindelige Stævning paa 6 Uger og 1 Aar over alt Danmarch og derefter 6 Uger Stævning Overhørelse over

alt Danmarch; hvilke Breve alle lovlig givne og til Tinge læste og forfulgte er ved alle deres Tider, og derimod er ingen Breve tagne af os, som Niels Valkendorp eller hans Søskende hindre kunde i Sagen. Thi tildømmer vi Niels Valkendorp og hans Søskende fornævnte Gods til evindelig Eje, forbydende alle dem derpaa Hinder at gøre, og sætter vi den Sag evindelig Tielse paa. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. (Straks til) Arkivet paa Glorup. LDipl. [8422

Juni 27. *Reg. *8493.* Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: Bomærke, ved Siderne Bogstaverne I og o. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 24; Dipl. Norv. XVIII. 140; Missiver II. 151.* [8423

Juni 28. *Reg. *8494.* Perg. [med 5 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. V. 703.* [8424

Juni 29. *Reg. *8495.* Perg. med 1 Segl: K. 87; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. C 7, Kasserede Obligat.). *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 196.* [8425

— Vi Hanss¹ Konge hilser eder alle vore Undersaatte »borgemestere«, Raadmænd og Menighed i Køgæ. Vi agter nu straks at drage ind i Suerige imod vore Fjender. Thi beder vi eder, at hvis Fetalie Mel og Malt, Øl og Brød, Kokød, Faarekød, Tørfisk og andet, som I sælge vil og kan tænke os tjene kan i vor »her«, at I straks løber dermed ind under Gullandz Side; der skal det gøres eder vitterligt af vor Embedsmand der paa Landet, »hwort« I dermed løbe skal ind i »swenske skern«, og hvor I os finde skal; vi vil da fly eder derfor den yderste Penning, det gælde kan. Thi lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Køpnehaffn Petri et Pauli Dag under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Køge Bys Arkiv (SLA. Papirsbreve Køge vedk. 1492-1612 (udtagne af Roskilde Katedralskoles Arkiv)). [8426

— Kongen tilskriver Henrick Krwmmedige om at belejre Nielss Clauesß paa Ælultzborg og om Henricks Skib, der er lækt.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 141; Missiver I. 123.* [8427

Juni 30. Kongen paalægger Henrick Krwmmedige og Ebbe Mwnck at søge at faa Almuen i Suerige til at nedbryde (Elfsborg).

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 142; Missiver I. 124.* [8428

Juli 1. Niels Jæsperss Kraffse a. v. Jeg sælger og skøder velbyrdig Svend Hanss Griiss 3 mine Gaarde, de 2 i Flackebières H., 1 Gaard i Forderop By og S. (Jep Jenss, 3 Pd. Korn og 4 Skill. Grot med sine Beder), 1 Gaard i Hillæstæde By og S. (Niels Perss, 2 Pd. Korn og 2 Skill. Grot med sine Beder), item 1 Gaard i Lywrsløff By og S. i Steffuenss H. (Jenss Kræmeræ, 2 Skill. Grot); og kendes jeg mig derfor op at have baaret fuldt Værd. Afvindes Godset H. G., bepligter jeg mig at vederlægge ham saa godt Gods af Rente og »beleylighed« inden 6 Uger derefter. Medb. af flere gode Mænd Henrick Erics², Mawritz Jeips³, Niels Grwbbe i Alsløwæ VV. og Esbern Jeips⁵ Borgemester i Køpnehaffn. Givet og skrevet i Køpnehaffn Vor Frue Aften visitac.

Perg. med [5] Segl: 2. Lxxiii 58 (Rosenkrantz); 5. Bomærke i Skjold. Hans Griis's Arkiv; 1884 af Kaptajn (senere Oberst) P. F. Rist foræret til Gehejmearkivet. [8429]

Juli 3. Reg. *8496. Perg. med 3 Segl: 1. Hxx 9; 2. Hxv 10 (Gyrstinge); 3. Cliv 11 (s *cresten anderf'*). Aarhus Bys Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). *Hübertz, Aarhus I. 85.* [8430]

a) RA. Reg. 60 S. 114.

— Per Trvels¹ Byfoged i Holbech, Lasse Stud, Per Smedh »borgemestere«, Oluff Perssen, Oluff Beyer, Moghens Bagher og Mikell Perss Raadmænd sstds. Mand. før Canuti Dag regis paa Holbechs Byting solgte og skødede 2 vore Medborgere Lasse Ols³ og Oluff Reswen til Mattes Jeypps 1 Gaard i Holbech paa Jepp Plomantz Vegne, hvilken Gaard ligger i Vor Frue Sogn vesten næst Hr. Jeypps Gaard i Tølløse og østen næst Mattes Tyges³ Have, hvilken Gaard er af Øster og i Vester paa »brelighet« ud ved Gaden 62^{1/2} Alen fuldt, item ved Stranden 65^{1/2} Alen bred; item er forskrevne »jordmon« paa Længden af Sønder og i Nør fra Gaden og oppe i Haven 60 Alen og 18 Alen. Thi bepligtede Jæpp Ploman sig at hjemle M. J. Gaarden. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 7. Utydeligt. 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet (RA. Holbæk (Tillæg)). [8431]

Juli 4. Niels Hemmings³ Byfoged i Stubbekøbingh, Thomes Jwdhe, Hans Jeeps³ »borgmesthere«, Lasse . . . og Rasmus Matzs³ Raadmænd sstds. Tirsd. efter Vor Frue Dag visitac. paa Stubbekøbingss Byting gav beskeden Kvinde Kirstine Michills vor Medborgerske sit Hus og Gaard til Guds Legems Kapel i

Stubbekøbingh og Broderskab i Falsther for sin Husbondes Sjel Michil Staage og hans Sønner Niels Michilss, Per Michilss og Jehanne Michilssdotther, Gud deres Sjæle have, og for Kirstine Michilss og deres »forældherne« paa baade Sider; og Kirstine Michilss myndig gjorde beskeden Md. Oluff Perss vor Medborger, holdt under hans venstre Arm, hvilken skødede forskrevne Hus og Gaard fra hende til forskrevne Guds Legems Kapel og Broderskab, liggende vesten næst Jens Nøffrids Hus og Gaard og østen Lasse Perssøns Jord. Hvilket Skøde Hr. Michil Perssøn Sognepræst sstds. og Oldermænd i forskrevne Broderskab annammede paa forskrevne Kapels Vegne saa med Skel, at Kirstine Michilss skal nyde Halvdelen Huset frit i sin Tid »uth skatthe« for ham i aarlig ret Byskat; om den anden Del skal Kirstine have Magt at lade i Leje og tage ind til sig, hvem hende lyster; og Kapellen bære op Lejen, skatte og skylde for samme halve Del og holde ham ved Hævd og hegne for. Naar Kirstine Michilss afgang, skal forskrevne Hus og Gaard være frit til forskrevne Kapel. Og holdes forskrevne Artikler ikke paa Kirstine Vegne, skal hun have Magt igen at kalde forskrevne Hus og Gaard. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 2. Ubetydeligt Brudst. Stubbekøbing Guds Legems Kapels og Broderskabs Arkiv; senere til Fyns Bispearkiv (RA. Stubbekøbing Guds Legems Kapels Arkiv). [8432

Juli 4. Tingsvidne af Skast H., at Nis Lauson i Odherop og Grawers Gøsson i Wardh skødede Olof Jensson i Enderop en Gaard sstds.

Perg. med [6] Segl: 1-4. Bomærker; 5. Utydeligt. ^aSenere til Endrupholm Godsarkiv^a; ^b1857 af Student (senere Dr. phil.) O. Nielsen foræret til Gehejmarkivet^b. *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 68.* [8433

^{a-a)} RA. Reg. 73 i Kvart, Skads H. 72. ^{b-b)} RA. Pk. »Registraturer og Designationer«; jfr. *Aarsberetn. fra Geheimearch. II S. XXIX.*

Juli 5. Henninck Brostorpp i Skabersjø gardh sælger Axell Theleffsøn Forstander i Duebrødrekloster hos Roskildh en Gaard i Løckerope i Oxie H. med Genkøbsret.

Perg. med [6!] Segl: 3. Lxxix 13; ^a[4.]. 1769 i Danske Kancellis Arkiv^a; ^b1848 af Justitsministeriet afgivet til Gehejmarkivet^b (RA. Privatark., kronolog. Række). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 324.* [8434

^{a-a)} Saaledes Langebek i LDipl. ^{b-b)} Jfr. *Vejled. Arkivreg. I. 181.*

Juli 6. Oluff Perss Byfoged i Malmø, Andhers Jenss og Peter Holthuss »borgemestere«, Jesper Henrichs, Per Jenss og Claues Bungher Raadmænd sstds. Torsd. efter visitac. Marie paa vor naadige Herre Konges »foghedebodh« her sstds. for os

og flere gode Mænd var i Rette Elne, Krystiern Judes Efterleverske, her i Malmø og Niels Hollendere Borger sstds. om Arvegods, som Niels Hollendere tilfalden var efter sin Farbroder Kristier Jude, om hvilken Arvegods de blev vel forligte, saa at Niels Hollender lod Elne Kristierns fri fra sig, og gav Niels Hollender Elne en fuld Afkalding for al ydermere Krav. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [6] Segl: 1. Bomærke; 2. Udslidt; 5. Bomærke. (SvRA. Perg.) [8435

Juli 10 ell. 17. Olluff Friis¹ Høvedsmand paa Kallø V., Per Wttes Foged paa Hal H.s Ting, Per Jenß i Twrstop, Twi Andherß i Alingh, Jes Bang *ibid.*, Jes Michelsß i Heylskoff, Jes Broersß i Bendstrop og Marckord Hermyndß i Skaderth. Mand. før Margretthe Dag for os og flere Dannemænd, som Hal H.s Ting søgte, fik beskeden Md. Jep Persß i Vewill et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Mattes Kresthernß i Morskær, Jes Knwttes i Hwilsager, Gregærss i Vedelbi, Jes Perß i Twrstop, Jes Swønß i Borop, Twi Anderß i Aling, Per Twrß i Bændstrop, Æsbærn Krog i Fløystrop; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting 2 beskudne Dannemænd Per Jenß i Twrstrope og Jes Bang i Vestær Aling, som var Lovhøringe til den Lovhævd, som Jæp Perß i Vewill gjorde i Vewill Mark; de forskrevne Lovhøringe vidnede, at de over var, der Jæp Perß stod paa sin egen Grund i Vewill Mark, og saa' og hørte, at han gjorde sin Lovhævd med 12 Jordejersbønder og Bøndersønner, Dannemænd og Dannesvende, efterdi som han havde tilforn tilbudet Lov for Lovhævd paa sit rette eget og »inthet« paa andre Mænds i 3 Ting til Herredsting, og efterdi som Foged og Herredsmænd havde tilfunden af Tinge. Da »indvordhe« han med Lovhævd en Lykke, kaldes Bondhens lykke, med Ager, Eng og Kær indtil Midtstrømme i Gamell aa for et frit Enemærke til den Gaard, han i boer i Vewill, og til Jes Jenß Gaard *ibid.*, saa deraf og midt op ad en Bæk, som løber frem ad Wryssdaell, saa fra den »høyd«, der kommer oven fra Wryssdaell, og vester ned i den gamle Lywerstrop Skovvej og deraf, indtil Lywerstrop Markeskel tager; saa deraf indtil Hegortz Markeskel; saa fra Hegortz Markeskel sønder ned i Gamell aa til Midtstrømme; »ath« dette herforinden, Fjerding og Hede, i »rønth« Jord og »wrønth indvordhe« han til Fællig og Fægang til Vewill, og sig Del deri at have, som

han anden Steds har paa Vewill Mark. Item »indhvordhe« han og den Gaard, som han i [boer], til sig med al sin rette Tilliggelse paa Vewill Mark og uden. Og mælte forskrevne Lovhøringe Lovhævden stadig og ved sin fulde Magt at blive. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [8] Segl: 1. Fxliii 42; 3-6, 8. Utydelige. Senere til Hevringholm Godsarkiv? ^a1826 af Kaptajnlieutenant J. M. R. Fønss foræret til Gehejmearkivet^a (RA. Privatark., kronolog. Række). [8436

a—a) Jfr. RA. Reg. 73 i Kvart, Sønderhald H. 59 og 63.

C. Juli 10. Vidne af Randers Byting, givet Jep Mangsen Borge-mester i Randers om nogle Vandløb, hvis Løb Prioren i Helligaands-huset vil have forandret.

Perg. med [16] Segl: 1, 3-4. Bomærker; 5. Brudst.; 6-10, 12, 16. Bomærker. Randers Bys Arkiv (RA.). *Kirkehist. Saml. 4. R. VI. 39* (læs: var Mattes Pederß, *Store Terkil Andersß, Pouel Scredher, Bend Jensß, Jep Lægi, Søwren Hansß, Las Terbenß, Las Kleensmel, Anders Mwr-mester, Anders Smet, Nis Matß, Jes Tordß, Jes Ericß, Mikel Lawriß, Bertil Mikelß, Cristern Hansß, Las Gørwel, Azer Suder, Cristern Tordß, Nis Azerß, Jep Andersß, Oluff Jensß, Peder Søwrenß, Mattes Pederß, Peder Jensß, Nis Swaan och Jes Lasß temerswend*; huilke - forfølte).

[8437

Juli 11. Vi Hans Konge tillader, at Strangi Andersß i Anders-torpe og hans Arvinger maa i deres Livstid have vor og Kronens »maalsgard« i Anderstorp, dog i saa Maade, at de skal bygge og forbedre Gaarden og give os deraf aarligen til vort Slot Aaleholm 8 Grote om Valburghe Dag og 8 Grote Alle Helgens Dag og skal dertil, naar vor Embedsmand paa Aaleholm dem tilsigende vorder, »kaste oc voge« der paa Slottet eller give os derfor hvert Aar til Vægterpenninge 2 Mk. danske, om saadan »vægt« ikke Behov gøres. Og skal de ej forhugge eller forhugge lade Skovene, som Gaarden tilligger. Forbydende osv. Givet i Trælleborg Tirsd. efter Knud Konges Dag under vort Signet.

[Orig.] Optaget i Stadfæstelse 1539 Juni 11 (4. fer. post corporis Christi) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Anders Swensß i Hwnseby og hans Arvinger. Perg. med 1 Segl. (RA. Privatark., kronolog. Række.) LDipl. — Udtog af Stadfæstelsen (denne her dateret: 3. fer. post dnicam. misericordia dni., uden Aar): RA. Rigens Forfølgningssbog 1536-43 Bl. 57 b.

[8438

Juli 20. Per Samsingh Byfoged i Wetlæ, Nis Twßß, Jørnyn Lawrensß, Per Henricsß Raadmænd, Jes Persß og Hans Palsß Bymænd *ibid.* Torsd. før Jacobi Dag paa Wetlæ Byting fik beskeden Md. Merten Smedh et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Pally Breydal, Nis Twßß, Jørnyn Lawrensß, Las Cristensß, Bwgi

Jebsß, Nis Breydal, Storæ Ma...., Matz Tidricsß Bym[ænd i Wetlæ; hvilke [vidnede], at den Jord Wetlæ, som Las Ascer..... i 30 Aar og m. [k]unde spørge af vore , og det er Wetlæ[?] By Jord, og skal der gange til Skyld[?] af fornævnte Jord 4 Skill. [til Kirk]ens Bygning og 4 Skill. til [Vor] Frue Alter til den daglig Messe, der hold..... et Alterlys paa s. [Maria] Magdalena Alter, og har vi hørt det aarlig paa Regnskab, at den fornævnte har været saa »opløsth« i Kirkens Bog, som for stander, det længste os kan mindes. Item har vi aldrig hørt, at nogen Mand har givet Kære paa den Jord eller kendt sig Del deri. Sigillum nostrum[!].

Papir med 6 Segl paatrykte forneden: 1-6. Bomærker. Vejle Kirkes Arkiv (NLA. Vejle Kirkeinspektions Arkiv, Dokumenter 1466-1720). [8439

Juli 29. Hans Perdhersß paa min Datters Børns Vegne og Micel Nielsß paa min Husfrues Vegne. In die Olaffwi var vi forligte med Niellss Jwell i Dyroppe om Arv efter Anders Heyessgorss Død, at Niellss Jwell skulde have al den Rettighed, som Hans Perdhersß Datterbørn tilfaldt, og al den Rettighed, som Micell Nielsß i Høeroppe tilfaldt paa hans Husfrus Vegne i den Gaard i Otthensse, som vi har i Pant af Jens Løgh, at Niellss Jwell skal nyde fornævnte Pant paa hans Husfrus Vegne. Medb. af flere Dannemænd Hr. Mattes Perdhersß i Dallom, Per Kock i Otthensse, Adam Andersß i Dallom, Erich Bygh i Dømesstroppe, Poell Niellss i Swenstroppe og Clemen Telloffß sstds. Datum ut supra.

Perg. [med 7! Segl]. (AM. VII. 31.) LDipl.

[8440

— *Vedel Simonsen, Ruderne I. 140. Er 1497 Sept. 15.*

Aug. 2. Niels Thommeßn Tinghører paa Hartsøszil Byting, Erich Blobiergh, Mawritz Christiernß, som »presthe ere« i Holstebro, Christiern Matß, Christiern Torkelßn Raadmænd ibid. og Christiern Olwßn ibid. Borger. Onsd. efter vincula Petri paa Hartß Byting fik Hr. Hans Knwtß Sognepræst i Holstebro og Bispens officialis ibid. et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Christiern Matß og Christiern Torkelß, Mechil Kremmere, Posk Jwell, Paawel Botß, Grawerss Grawerß, Mattis Remmesnire og Christiern Powelß; disse vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting, at 2 Dannemænd Marqword Nielsß og Laße Hardbo, som var Hr. Hans Knwtßsens »lagehørings lage-

heffdz mend«, kundgjorde, at de Onsd. infra oct. ascens. dni. 1495 saa' og hørte, at Hr. Hans Knwtß gjorde sin Lovhævd med gilde Mænd og gæve, med gode Præster og Jordejermænd selv 12., som Fogeden og gode Mænd funde ham fore paa Ting at gøre, at han »indworde« Hollemgordt med Søgordz Toft og saa øster til det gamle Dige og »kyrkesthye«, som ligger mellem Ryæ Kirke og Bordbergh, og saa sønder ad, som Kirkens rette Jord ganger, som han nu i Væрге har og af gammel Tid har haft, 3 »enghæ deell« i Raaker, 1 Toft sønden Bordbergh Kirke, 3 »enghæ deell« paa Ryffwm^a Mark, og »indworde« han sig i »Østher[?] hæ«, i Fælled, Tørvegrøft, Lyngslæt, »gryffs-mark«, Fægang, Fiskevand, som tilligger og tilligget har til den hellige Kirke og Præstebord til forskrevne Hollegordt for Kirkens rette Gods. Og var forskrevne Lovhævd tilbuden 3 Ting til Hierwm H.s Ting, før hun gjort var. Item mælte forskrevne »lagehefft lagehørings mendt« forskrevne Lovhævd ved fuld Magt, saa længe at hun rygges af Bispen og bedste uvildige »bymend« efter Loven. Med vore Indsegl.

[^bPerg. med 8[!] Segl.^b Borbjærg Kirkes Arkiv?] Optaget i Stadfæstelse 1531 Apr. 14 (die Tiburcii et Valeriani) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet forskrevne Hr. Hans Knwtß og hans Efterkommere Sognepræster til Holsthebro; Brevet fremlægges af Rentemesteren Mester Christiern Hwyd. Perg. [med 1 Segl.]. NLA. Borbjærg-Ryde Præstearkiv. [8441

a) Saaledes har Stadfæstelsen af 1531. Af 2 vedliggende Afskrifter efter denne, der er tagne i det 18. Aarh., vel ikke usandsynlig af lokalt kyndige Folk, læser imidlertid den ene: Rissom, og den anden: Ryssom; og der findes endnu i Borbjærg S. et Risum (*Trap*⁴ VIII. 138). b—b) Saaledes Stadfæstelsen.

Aug. 3. Kongen stadfæster et af Oluff Jepsen fremlagt Brev, hvorved dennes Søster Husfru Inge i Bwndrop har solgt ham Kockholm i Gislem H., og tillader, at han maa nyde det som frit Gods, da det først er efter Salget, at Søsteren har ægtet en Bonde.

Perg. [med 1 Segl.]. Kokholm (Lerchenfeldt) Arkiv (RA. Lerchenfeldt Godsarkiv). Herefter: *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 15.* — Udtog se 8309, Ab. Lerchenfeldt Godsarkiv 1547 Juli 2 (RA.). Herefter: *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 79.* [8442

Aug. 7. Borgemestre og Raad i Halmstede tilskriver Hinrick Krwmedige, bl. a. om Forholdet til Sverige.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 143; Missiver II. 152.* [8443

Aug. 9. Ick Vedder Pagink¹ wanaftich bynnen Husem vorkope unde vorschote myt vulbord myner werdinnen unde alle der ghennen, der my ere vulbord dartho behof was, den ewighen

vicarien der cappellen bynnen Husem myn huß unde hofte be-
leghen in der Suderstraten twisken Nickels Tymmerman unde
Hans Brun vor 15 lub. mr., dar sodan erue ortsprungliken vor
ghekoft is; vor brukinghe welkeres erues ik schal jarlikes vor-
renten ene mr. lub. den vorbemelten presteren uppe paschen
bii vorlust der brukinghe des erues tho ener ewighen dechte-
nisse der olderen Lutke Holsten unde syner werdinnen Kathe-
rinen olderen. Weret sake, dat sodane jarlike renthe nicht be-
talet worde, unde de prestere dar jennighen schaden up deden
myt jennigerleyghe rechtghanghe, den schaden schal ik wedder
legghen. Ock laue ick sodan huß unde hofte na datum deses
breues nicht hogher tho vorpandende edder to vorkopende sunder
willen der prestere. Scheghe hiir wes enbauen, men so vor-
ghescreuen is, schal scheen myt unrechte unde walt an unse
werlike hêrschop. Ock hebben desse prestere my unde deme
eghener deses erues gheghunnet eynen wedderkop, wen my
dat bequeme is, so schal ik edder de eghener deses huses de
losinghe eyn half jar thovoren vorkundighen, unde darna in
deme paschen de betalinghe to donde, den houetstol myt aller
nastande renthe in eneme summen an sodaner munte, so yn
deme hartichdome to Sleßwik ghenghe is. Myn ingheseghel
myt den ingheseghelen der bescheden menne Nickels Petersen²
unde Hans Vrese³. Gheuen unde gheschreuen an deme auende
Laurencii.

Perg. med 3 Segl: 1. I Sigilfeltet en Syl(?) (*s vedder pæisfen*); 2-3.
Bomærker. Husum Vor Frue Kapels Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer
Urk. Nr. 59). [8444

Aug. 9 (Aar?). Didrick Hænrichsß i Lødissæ tilskriver Hænrick
(Krummedige) om Lensmanden m. fl. i Kollæns H., om Mønten og om
et Marked i Kampplæ Lødissæ.

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl.
Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 144; Missiver
II. 394.* [8445

Aug. 10. *Reg. *8498.* Perg. med 6 Segl: 1. Bomærke; 2. Hvi 4;
3. Exiii 3 (*s andreæs spilit*); 4. Cxlix 16; 5. M 95 (*s otte w*); 6. Aftryk
af samme Signet[!]. Peder Langs Arkiv (RA.). *Hübertz, Bornholm S. 34.*

[8446

— Vi Mester Pædher Persß¹ Prior i Antwordskow og
menige Konventsbrødre² sstds. har for synderlig Gunst og Gave
og for stor Kærlighed, som hæderlig og velbyrdig Kvinde Fru
Inger Billesdather, Hr. Jahan Oxes Efterleverske, os og vort

Kloster gjort har og gøre »maa«, annammet hende i vort Ordens Broderskab, gørende hende lodtagen af alle gode Gerninger, aandelige og legemlige, som gjorde er, daglig gøres og gøres skal over al Kristenheden fra Ordens første Begyndelse indtil »wertzenss« Ende baade i Kirker, Klostre og Kapeller, som er med Messer, vigiliis, Prædiken, Faste, »weckt«, gudelige Bønner og Blods Udgydelse, som vore Brødre udgyder for den kristelige Tros Beskærmelse, med alle andre gode Gerninger. Item skal vi holde en evig Messe for s. Cristoffers Alter til den Messe, som hendes Fader Hr. Torbern Bille salig med Gud »stictedhæ« der, saa at der skal holdes efter denne Dag 2 daglige Messer for fornævnte Alter Gud til Lov, hendes Fader og Moder, Hr. Jahan Oxe hendes Husbonde, Hr. Beynt Bille, Rigitze Billesdather, Elsuff Billesdather, Cirstine Clausdatter, som Priorisse var i Slangeroppss Kloster, Fru Ingert, hendes Søskende og Børn for alle deres Sjæles Salighed, som er om Søndagen en Messe af den hellige Trefoldighed, om Mandagen af alle Guds Helgene, om Tirsdagen af s. Anne, om Onsdagen af s. Jeupp med alle Vor Herres Apostle, om Torsdagen af Guds Legeme, om Fredagen af Vor Herres 5 Vunder, om Lørdagen af Jomfru Maria, med en daglig »collecte« for alle kristne Sjæle. Naar der falder nogen besynderlig Højtid, maa Præsten læse Messen deraf med forskrevne »collecte« efter sin egen Villie for forskrevne Alter. Naar Gud vil kalde Fru Ingert af denne Verden, skal hun have sit fri »leyerstet« her i Antwordskow for fornævnte Alter, og da skal vi selv lade hente hende hid, om vi fanger det »betidhen« at vide. For forskrevne Messer og Gudstjeneste skal vi have af hende dette Gods i Kynneløze: 1 Gaard (Oleff Laurentsß, 3¹/₂ Pd. Korn, Rug og Byg, og 1¹/₂ Skill. Grot Penge), 1 Gaard (Jep Matsß, lige saa meget), 1 Gaard (Knud Matsß, lige saa meget), 1 Gaard (Mattes Persß, 2¹/₂ Pd. Korn og 1 Skill. Grot), 1 Gaard (Maghens Nielsß, 1 Pd. Korn og 1 Skill. Grot), som det Ejendomsbrev udviser, som hun os derpaa givet har. Item skal hun have af os 1 Gaard i Skuderopp (Hemmingh Beyntsß, 2 Pd. Korn og ¹/₂ lødig Mk.). Afvindes fornævnte Gaard hende eller, hvem som hun den unde vil, tilpligter vi os at vederlægge saa god en Gaard med saa god Rente og »beleylighed« inden 6 Uger derefter. Bliver forskrevne Gudstjeneste mærkelig forsømt og nederlagt, skal hendes Arvinger have Fuldmagt igen at kalde forskrevne Gaarde efter hendes Brevs »ludelsse«, som hun os derpaa givet har.

Vort med vort Konvents Indsegl. Datum in Antwordskow die Laurentii.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 511; 2. G. 500. Johan Pederssøn Oxes Enkes Arkiv; ^asenere formentlig ejet af Professor Ole Worm († 1708)^a (AM. VII. 32). [8447]

a—a) Ifølge Paaskrift bagpaa.

Aug. 10. Vi Mester Pædher Pers¹ Prior i Antwordskow og menige Konventsbrødre² sstds. har gjort et Mageskifte med hæderlig og velbyrdig Kvinde Fru Ingert Billesdather, Hr. Jahan Oxess Efterleverske, i saa Maade, at vi skal have en Gaard af hende i Kynneløze, som det Ejendomsbrev udviser, som hun os derpaa givet har, for hvilken Gaard hun skal have en vor Gaard i Skuderopp (Hemmingh Beynts^ß, 2 Pd. Korn og ¹/₂ lødige Mk.). Fravindes forskrevne Gaard hende, tilpligter vi os at vederlægge saa god en Gaard med saa god Rente og »belylighedh« inden 6 Uger derefter. Vort med vort Konvents Indsegl. Datum in monasterio nostro Antwordskow die Laurentii.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 511; 2. G. 500. Johan Pederssøn Oxes Enkes Arkiv (AM. VII. 33). [8448]

Aug. 11. Jeg Oluff Stig¹ af Bolderup R. vederkendes mig skyldig at være Hr. Niels Clau^ß Biskop i Aars paa Aars Domkirkes Vegne 500 rinske Gylden, som fuldt gør i »guldta^{ll}«, som han mig laant har, for hvilke jeg pantsætter Hr. N. C. disse mine Gaarde i Nørrejutland i Berge H. i Aars Biskopdømme: Graffuengard (Søffuerin Per^ß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 1 Ørte Havre og ¹/₂ Td. Smør), 1 Gaard i Hostrup (Hans Soffuerin^ß, 3 Mk. Penge og 2 Skill.), 1 Gaard ibid. (Lass Niel^ß, 3 Mk. og 2 Skill.), 1 Gaard i Stoffby (Jep Daasyng, 1 Pd. Korn og »eth fierdel« Smør), 1 Gaard ibid. (Mattes Lwggi, 26 Skill. og »eth fierdel« Smør), 1 Gaard i Hyrop (Gwndi, 2 Mk.), 1 Gaard ibid. (Lass Symen^ß, 2 Mk.), 1 Gaard ibid., som kaldes Smedegard (Per Iwer^ß, 3 Skill. Grot), 1 Gaard i Glwd (Oluff Knwd^ß, 4 Mk. og 6 Skill. Penge), 1 Gaard i Assens hos Palsgard (Hans Frant^ß, 3 Mk. Penge 3 Skill. »mynne«), 1 øde Jord ibid., og gives af aarlig 1 Pd. Byg. Og skal Hr. N. C. paa Aars Domkirkes Vegne have Godset for et brugeligt Pant, vornede i og af at sætte, Skat, Skyld, Rente og »bedhe« aarlig op at bære, saa længe Godset igen løses. Naar mig lyster Godset at løse, skal jeg lade Hr. N. C. advare for Kapitels Dør i Aars Domkirke med

2 Riddermændsmænd og 2 »besiddende« Borgere i Aars 3 Uger før s. Johannis Dag Midsommer, og løses samme Steds Michaelis Aften derefter, og da skal al forskrevne Skat, Skyld, Rente og Afgift, som ej da udkommen er med det Aars Skyld, følge Hovedpengene. Afvindes noget af Godset Hr. N. C. med nogen Rettergang, tilbinder jeg mig at gøre ham Vederlag med saa gode Gaarde og saa vel »beleylige« inden 6 »ughe dag« derefter. Medb. af andre gode Dannemænd hæderlige og velbyrdige Mænd Mawritz Nielß² i Aagard, Styg Westhenii³ i Hersom, Oluff Mortenß⁴ i Hastrop, Erick Westeni⁵ i Siøbygard, Tygge Jenß⁶ i Dalsgard og Jens Nielß⁷ i Reystrop. Givet i Calmarn Tiburcii Dag.

Perg. med 7 Segl: 1. Dxxxvii 11 (Krogno); 2. Gxvi 26 (Gyldenstjerne); 3. Cxvi 7; 4. Hxv 10 (Gyrstinge); 5. Cxvi 8; 6. Flviii 14 (Seefeld); 7. Lv 22 (Munk); gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Oluf Stigssøn Krogno's Arkiv; endnu senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. Aarhus Bisps Arkiv). -- Omtr. samtidige Afskrifter (udaterede og ufuldstændige i Slutningen) i 2 Kopibøger: Oluf Stigssøn Krogno's Arkiv (RA. Kopibøger Nr. 1 og 2). — Ifølge Dateringsstedet er Brevet utvivlsomt af Aug. 11 og ikke af Apr. 14. [8449

a) RA. Reg. 60 S. 111.

Aug. 11. Se 8377.

Aug. 15. Udtog: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 94.* Er 1497 Nov. 14.

Aug. 19. Ich Paulus Mulich borger to Normberg hebe entpfangen von dem duckygen Haynrych Bawysch 600 gulden r. von wegen herczog Frederychß, dye mye s. g. gesantt hatt up reckenschafft. Ich hab dyssen pryeff mytt myner aygen hantt geschryben und meyn pettschafft darauff getruckt. Geben am sünabentt for Partollomey.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden: Bomærke (uden Omskrift). Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIX. 1). [8450

Aug. 23. (Reg. *8499.) Perg. med [3] Segl: 2. Bomærke. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). Brudst. og Udtog: *Kbhvns Dipl. II. 171* (af det ikke aftrykte mærkes: Og skal vi have forskrevne Bolig i vor Livstid med al forskrevne Gaard og Grunds Tilhørelse, som vi nu indhegnet har, intet undtagen uden Boden paa den vestre Ende i Gaarden med al sin »begriffuelß«, som nu indhegnet er, hvilken Bod Kirkeværgen til s. Petri Kirke skal i Forsvar have Fuldmagt[!] i Leje at lade og Bodens Leje op at bære. Item skal vi holde Gaarden med god »hegneth« og Forbedring og holde den færdig med godt Stentag og give Kirkeværgen aarlig 6 Skill. Grot, Halvdelen »at« Mickelss og anden Halvdel »ath« Paaske til Leje af Gaarden og af den »bryggæ kæde«, som jeg og

min Hustru har lang Tid haft med Gaarden og skal beholde vor Livstid. Og skal vi ikke have Magt pantsætte, sælge eller afflytte, hvad paa Boligen bygges og forbedres, og ej Bryggekedelen. Naar vi er baade døde, eller naar forskrevne Vilkaar ikke holdes, skal Kirkeherre og Kirkeværger til Kirken have Fuldmagt at tilintetgøre deres Brev, som jeg har paa Gaarden, og Gaarden komme fri med Bryggekedelen til s. Petri Kirke). [8451

Aug. 24. Reg. *8500. Perg. med 5 Segl: 1. Lii 21; 2-4. Bomærker (3-4. i Skjolde); 5. Skjold, hvori et Hestehoved. Senere (jfr. 1497 Aug. 27) til Hertug Frederiks Arkiv (RA. Kongens Arkiv, Div. Pergamentsbr. vedr. Hertugdømm.). *Dipl. Flensborg. I. 718.* [8452

— Lavwe Kioldsß i Stanrvn V., Las Nilsß i Knested Herredsfoged i Gerlew H., Jes Mickelsß i Nordrop, Anners Mickelsß i Haddrop, Jes Annersß i Kasebere, Knvd Persß [*ibi*]d. og Kristern Annersß sstds. Vi var paa Margrete Dag i Løstrop paa det Skovskifte imellem hæderlig og velbaaren Mænd Hr. Erik Attesß R. og Jøren Krvmphen, som vi var tilnævnt at skifte den Skov dem imellem, og gav de os Fuldmagt paa baade Sider, som talet »wort« ved Sneberingbek i Ugen lidt tilforn paa fornævnte Mark. Da rebede vi fornævnte Skov først fra den øster Ende til den vester Ende; da rebede vi et Stykke Skov fra Jøren til Hr. Erikz Skov vesten Sneberbek, hvilket straks »wort« afmærket. »Sin« rebede vi fornævnte Skov 4 Sinde tvært igennem; da vi havde skiftet fornævnte Skov, der lod Jøren sig aldeles nøje med og sagde der intet imod. Da vi kom tilbage til Løstrop, red Jøren i Jes Kioldsß Gaard til Hr. Jeb Nilsß Sognepræst i Glenstrop og spurgte ham ad, om han vilde ydermere have den Skov rebet end, som hun var rebet paa Hr. Erikz Vegne; da vilde Jyren være overbødig dertil. Med vore Indsegl. Skrevet i Dalbvower Bertelmee Dag.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Trudsholm Godsarkiv (RA.). LDipl. [8453

Aug. 26. Wii Frederick¹ erffgenhome to Norwegen, hertog hebben gegeuen unßen undersaten to Lundingen Nis Matsß in unßer vogedie Hadersleue ime kerßpele to Stadorppe unde syne eruen kynt nha kynde vriig, so dat Nis Matsß unde syne eruenn des gudes to Lundingen mit deme anderen cleynen gude darsuluest belegenn, dat eme na syneme zeligen vader Mattis Cristersß is togefällen unde itzundes in wehren hefft, unde aller anderen vriig guder, de he edder syne eruen mochten werden kopende, geliick anderen unsen vrigen mennen in un-

ßeme hertogdome to Sleßwiig vriig von aller umplicht mogen besitten, so doch dat sie unns plichtige denste geliick anderen frigen mennen darfor to donde scholen vorplichtet syn. Unße furstliche secret. Gegeuen unnde gescreuen an unnseme slote Gottorppe ame sonnauende na Bertolomei.

Ad relacionem validi Johannis Rantzouwen consiliarii et advocati in Hadersleue.

Perg., skrevet med Hinricus Bakes Haand, og med 1 Segl: K. 106. Senere til Haderslev Amts Arkiv (Arkivdepotet i Aabenraa). — Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Gem. Arch. XXII. 12 (Hansborg). [8454

Aug. 27. Ick Hans Rantzouw¹ zelighen Hinrickssone vor-schote myd willen myner rechten eruen to eyneme eruekope herenn Ffredericke erffgenhamen to Norweghenn, hertoghen, myneme gnedighenn herenn desse guder: in der vogedie to Lutkentunderen in Ker herde ime kerspell unde dorpe Lughum 2 guder (Jes Matzen, 7 mr. lub.; Ibbi Pauwelsß, 5 mr. lub.; beyde malk 1 swin, wan dar mast is); 2 ghuder in deme kerspell to Lughum in deme dorpe to Bolinge (Jens Torsß, 10 mr. lub.; Anders Lauwesß, 10 mr. lub.; beyde malk 1 swin, wan dar mast is); eyn myner ghuder in Ker herde ime kerspelle to Bradorpp to Holm (Nis Jesß, 9 mr. lub. unde 1 swin, wan dar mast is); in der suluesten vogedie in Slux herde ime kerspell to Hostorpp 2 guder, eyn ime dorpe to Soldorpp (Anders Wiltsß), eyn ime dorpe to Sottorpp (Mattes Hoke); 2 myner guder ime kerspell to Buldorpp, eyn to Lenmarke (Cristiernn Hoke) unde eyn to Haßdorpp (Jeppe Ericksß); eyn myner ghuder ime kerspell unde dorpe to Tingeleue (Gotzick Persß); 3 myner guder ime kerspell to Burkarll ime dorpe to Rentze (Tuke Schutte, Ezeke unde Bole Jensß); desse 8 guder renthen jarlikes samptliken 17 mr. 8 schellinge lub. unde gheuen malk 1 swin, wan dar mast is; noch in der vogidie to Hadersleue 2 myne ghuder in Tiusturp herde, eyn ime kerspelle unde dorpe to Wodensilt (Jes Jensß, 5 ortick korns, halff hauer unde gersten, unde 12 schellinge lub.), eyn ime dorpe to Schoudorpp (Jes Tuwisß, 24 schellinge; beyde malk 1 swin, wan dar mast is); in der suluen vogedie uppe Hadersleue nesse ime kerspell to Wilstorpp 4 guder, eyn to Norbu Wilstorpp (Iwer Nielsß, 5 ortick korns, halff gersten unde hauer, unde 1 swin, wan dar mast is), 3 ime dorpe Grudersbull (Heline Gherdt Schaken wedewe, Hans Hardt unde Erick Fegisß; desse gheuen samptlick 8 mr. lub.); den eghendom uppe 6 gudere beleggen in Tiusturp

herde ime kerspell unde dorpe to Seste, de Nigels Schram tobehoren na inholde des suluen Niels breue my gegeuen. Dese myne guder vorlathe ick deme genanten myneme gnedighen herenn myd allen rechten unde gerichtten, hogeste, myddelste unde sideste, myd allen broken, so ick de gekoft unde besethen hebbe. Vor alle desse guder heft myn gnedighe here my to ewighen tiiden to eyneme eruekope unde eghendomme de stadt Lutkenborgh myd allen eren tobehoringhen ouergegeuen na lude siner gnadenn breues my gegeuen. Myn ingesegell; unde ick hebbe de duchtighen Hinrick Blome² Didericksson, Hinrick Rantzouwen Elersson, Hinrick Rantzouw Schackensson unde Thonnis Rantzouw Gotzickessonn ere ingesegelle vor dessen breff ock to hengende, deme se so gedan hebben, gebedenn. Gegeuen unde geschreuen ame sondage na Bartholomei.

Perg. med 5 Segl: 1. Skjold med Rantzau-Vaaben og Hjelm; 2. Brudst.; 3-5. Skjolde med Rantzau-Vaaben. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII. 25). — Hertil 7854, 8237, 8452. [8455

Aug. 28. Andhers Glob og Køppenhaffns Graabrødrekloster kvitterer Jepp Jenssen Raadmand i Kiøppenhaffn m. fl. for Betaling for en Klostret tilhørende Jord.

[Orig. Senere til «Københavns Nicolai Kirkes Arkiv a.】 Afskr. af Jon Mortensen for Langebek: LDipl. Utvivlsomt herefter: *Kbhvns Dipl. IV. 249* (hvor Kilden opgives som »Orig. paa Perg. i Geh.-Ark.«). [8456
a—a) Saaledes LDipl.

— *Reg. *8502.* Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 25; Dipl. Norv. IX. 400; Missiver I. 124.* [8457

Aug. 29. *Reg. *8503. A.* Perg. med Notarmærke. Roskilde Bisps Arkiv (RA.). Herefter: *Danske Mag. 4. R. II. 68; Kbhvns Dipl. I. 247.* — **B.** Perg. med Notarmærke. Samme Arkiv (RA.). (Har følgende Afgivelser fra den trykte Tekst: *Alexandri diuina prouidentia* pape - uel *quasi in - vocatorum presentia* - opido Haffn cum - prefatus *antedictus* [!] pater - iudicem prefate cause pro - talis causa - refutauit ab eiusque foro - pastore eidem prouisum aut - nichillatis - die, loco, indictione - Roskyldensi *necon* Jacobo - vocatis *specialiter* et - Laurensß clericus - diocesis, sacra - notarius *et scriba publicus*, quia). [8458

Sept. 1 (Aar?). Oluff Stisß paa Bollerup R. kendes mig skyldig at være velbyrdig Md. Jens Holgersß af Glimyngge 1000 Mk. danske Penge, som i Damarck gænge er og en Købmand den anden fuldt med kan gøre, som han mig laant har, for hvilken Sum Penge jeg ham pantsætter 7 mine Gaarde i Tingerd

i Liwnes H. i Nybølle S. (1½ Læst Korn og Tejer), hvilke Gaarde mig af ret Arv tilfalden er efter min Fader, for et brugeligt Pant og Magt at have i og af at sætte og op at bære Landgilde og bruge efter sin egen Villie, saa længe forskrevne Gaarde igen løses for forskrevne 1000 Mk. Løsningsdagen skal være Morthens Dag, og da skal Rente og Afgift, som ej udkommen er af det Aars Skyld, følge Hovedsummen. Afvindes nogen af forskrevne Gaarde Jens Holgerss, bepligter jeg mig at gøre ham fuldt Vederlag med saa godt Gods og saa god Rente og »beyleghet« inden 6 Uger derefter. Jeg har tilbedet ærlig og velbyrdig Mand Hr. Eskell Gøyæ Marsk i Damarck, Mowritz Niels paa Aagard, Niels Hack paa Hickebjerg, Henrick Ages p. H^a, at de hænger deres Indsegl her nedenfor med mit. Givet og skrevet i Kalmaren Egide Dag mdxvii[!] b.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. i Kópibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. Privatarck., Oluf Stigssøn Krognos, Kópibog Nr. 2). [8459

a) I Afskriften er ladet Plads aaben til Resten af Navnet. b) Mourids Nielsson Gyldenstjerne var død 1504 Febr. 16 (*Danske Mag. 3. R. III. 263*); Dateringsstedet passer godt med 1497 (jfr. *Styffe IV S. CCXXVI, CCXXIX*).

Sept. 6. Carolus episcopus Ottoniensis universis clericis et laicis per Ffalstriam, Lalandiam et Langlandiam ac insulas eis adherentes nostre diocesis constitutis. Universitatem vestram petimus, quatenus cum nuncius et questor monasterii s. Clare Roskildensis diocesis ad vos pro usu et structura dicti monasterii notabiliter in edificiis defectuosi elemosinas petiturus accesserit, ipsum propter Deum ac nostram instanciam vestrarum elemosinarum largitionibus promotum habeatis, non sinentes ipsum a quoquam molestare, ut per hec et alia opera digna possitis a Deo stipendia reportare. Omnibus igitur vere penitentibus et confessis, qui ad dictum opus manus adjutrices porrexerint seu eidem nuncio in pio negocio benefecerint, quociens premissorum aliquod adimpleverint, 40 dierum indulgencias de injunctis eis penitenciis relaxamus. Datum in curia nostra Blanstwed fer. 4. ante f. nativit. Marie nostro sub secreto presentibus impresso ultra unum annum a sua data non valituris.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden. Roskilde Claræ Kl. Arkiv; ÆA. V. 569 (AM. LXIII. 27). LDipl. [8460

Sept. 10. Kongen tilskriver Henrick Krwmmedige om Lenene omkring Elwitzborg og om Niels Clawes m. m.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 145; Missiver I. 126.* [8461

Sept. 11. *Reg. *8504.* Perg. med 1 Segl: Mulig K. 105 (der i saa Fald er unøjagtig afbildet); gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks (?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). *Jahrb. f. die Landeskunde der Herzogth. X. 162.* [8462]

— Bisp Hartig i Ribe forlener sin Broder Kield Ifversen og hans Hustru Karine Nielsdatter Holmgaard i Lem S. m. m.

[Orig. Keld Iverssøn Juels Arkiv.] Kopi fra 2. Halvdel af 16. Aarh.: RA. Reg. o. a. L. 4 Bl. 388 a. Udførligt Udtog herefter: *Danske Kancelliregistr. 1535-1550 S. 465*, jfr. S. IV. — Udtog fra c. 1600: RA. Reg. o. a. L. 1 Bl. 68 a. [8463]

Sept. 13. *Reg. *8505.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 26; Dipl. Norv. XVIII. 146; Missiver I. 127.* [8464]

Sept. 14. Jeg Ebbe Strangesøn¹ a. v. og Høvidsmand paa Ørwm giver min Hustru Kyrstine Klaffsdotter alt det Pantegods, som jeg har i Pant af Kong Hans, som er Ørwm med de Len, som der nu tilligger, som »pantebreffuen« udviser, som vor naadige Herre mig derpaa givet har, og alt det Pantegods, som jeg har i Mors af vor naadige Herre, »thesligest« alt det Pantegods, som jeg har i Wendzsysell af Riddere og Svende, og det Pant, som jeg har af min Moder i Obsysel, som de Breve derpaa udviser, »thesligest alle myn« Løsøre, Guld, Sølv, »klenodya« og hvad det helst er, dog med saadant Skel, om jeg dør, før end vi fanger Barn tilsammen, skal hun have alt dette Pantegods og Breve, saa længe de afløses hende efter Brevenes Lydelse. Naar noget af disse Kronens eller Ridderskabs »panth« løses skal, skal de løses af min Hustru og ej af nogen anden. Item skal hun beholde fornævnte Pantegods og Løsøre »forloddes« uden al Skifte mod mine Arvinger. Medb. af ærlige og velbyrdige Mænd Hr. Tønne Wernerß i Ø., Hr. Jøren Wernerß³ Høvidsmand paa Orningborg, Henric Ageß⁴ i Hagløse, Eyler Bryske paa Dallwnd, Abram Ericß⁵ Høvidsmand paa Kalmarschwss og Axel Nielß⁷ vor naadige Herres »hoffzinder«. Datum Kalmarn die exaltac. crucis.

Perg. med [7] Segl: 1. Liv 11 (Strangesen); [3. Lxvi 5 (Parsberg)^a]; 4. Llxviii 15 (Sparre); 6. Gxvi 30 (Gyldenstjerne); 7. Lxxiii 67 (Rosenkrantz). Ebbe Strangessøn Strangesens Hustrus Arkiv (RA.). LDipl. [8465]

a) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Parsberg og i hans Herold, Introitus cum præfatione, Skildthaler.

Sept. 15. Anne Rudzdatter tilskrifer sin Husbonde Henrich Kromedick, bl. a. om Bispen i Skare og Provsten (i Konghelle).

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Vedel Simonsen, Ruderne I. 140* (med urigtig aftrykt Dag); *Dipl. Norv. XVIII. 147; Missiver II. 153.* [8466]

Sept. 25. *Reg. *8507.* Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 26; Dipl. Norv. IX. 401; Missiver II. 154.* [8467]

Sept. 28. Morthen Andersß Borger i Roskilde. Hr. Jeip Nielsß perpetuus vicarius i s. Lucii Domkirke her sstds. har nu betalt mig i Guld og Penge 18 og 40 lub. Mk. for en Bryggerkedel, tvende store Ølkar, et Bord, en »melbing«, tvende »jest trwff«, en »flesk olde, thræ sænge«, Tømmer, »campersteen« og for alt andet, som han købte af mig i den Gaard i s. Botulphi Sogn her i Byen, som jeg under ham, at han skal ham nyde, saa længe han lever, efter sin egen Villie for en Messe at sige eller lade sige. Og takker jeg Hr. Jeip for god Betaling, og kendes jeg mig ingen Krav at have til ham for forskrevne Kedel, Borskab og Redskab eller for noget andet, hvis han har fanget af mig indtil denne Dag. Mit Indsegl. Datum Roskildis in profesto Michaelis.

Perg. med 1 Segl: Bomærke. Roskilde Kapitels Arkiv (Agathæ Alter) (AM. XXXIV. 6). LDipl. [8468]

Sept. 29 (Aar?). Vi Hanns Konge tillader, at vore Undersaatter »borgemester«, Raad og Menighed i Korsør maa købe Ved i Fyen, hvor de det fange kan, og fare der af Landet ubehindret med dette med saa Skel, at de skal »sadane« Ved beholde til deres egen Ildebrand og Behov og ej føre det nogen anden Steds. »Forbiudis« alle vore Fogeder og Embedsmænd og alle andre dem herimod at hindre under vor Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Korsør Michels Dag^a under vort Signet.

[A. Orig. Korsør Bys Arkiv.] **Aa.** Afskr. fra c. 1600 paa Papir: SLA. Korsør Bys Papirsbreve 1445-1731. — **Aaa.** Afskr. (sandsynligvis efter Aa; i alt Fald efter en »Copia«) i Afskr. af Kopi indsendt 1773 af Korsør Bys Privilegier: Kall Fol. 52. [8469]

^{a)} Om Læsningen af Aaret i Aa kan der ikke være Tvivl; men det maa antages at være urigtig afskrevet, da Kongen paa det anførte Tidspunkt ikke var i Danmark (jfr. *Styffe IV S. CCXXX).*

Efter Sept. 29. Vidne af Lolandzfar Landsting, at der blev læst Kong Hans's Stadfæstelsesbrev paa Privilegier for Lolandts Præster.

[A. ^aVelbeseglet Perg.^a Lollands Præsteskabs Arkiv; *ÆA. V. 889, 893, 904.*] **Aa.** Afskr. af Præsten Peder Jacobssøn Hvid 1571 i Provsten Jørgen Christiernssøns Kopibog: Karen Brahes Manuskript Nr. 151 b (Vogelsangs Nr. 280) Bl. 10 b. Herefter: *Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 417.* —

Aaa. Afskr. 1616, sikkert indirekte efter Aa: SLA. Musse Herreds Provste-arkiv, Herredsbog 1616-1725 Bl. 14 b. [8470]

a-a) Saaledes Aa Bl. 11 a (trykt *Kirkehist. Saml.* 3, R. VI. 418).

Sept. 30. Jeg Sten Bille R. paa Gladsaxe har siddet over Regnskab med min Broders Hustru Fru Ermegordh om al Gæld, som min Broder Hr. Beinth Bille, hvis Sjæl Gud naade, mig skyldig var, saa at jeg lader min Broders Arvinger kvit for al ydermere Krav om nogen Gæld. Findes nogle Breve hos mig, som lyder paa Gæld, min Broder mig skyldig var, mæler jeg dem døde. Sig. meum. Datum Lwndis in crast. Michaelis.

Perg. [med 1 Segl]. Bent Billes Enkes Arkiv (RA.). LDipl. [8471]

Okt. 4. Bisp Hartuick i Ribe tillader Niels Clementszøn i hans eller Provst Clausszes Livstid at beholde Gemsingh Kirkes Gaard Marskier gordh.

Perg. [med 1 Segl]. Niels Clementssøns Arkiv (RA.). *Nielsen, Harsyssels Dipl.* S. 80. [8472]

Okt. 4 ell. 6. (Reg. *8508.) Udtog: *Hvitfeld VI. 132, Fol. 1018 L. 12.* Det antages almindelig, at Hvitfeld har kendt selve de ved denne Lejlighed oprettede skriftlige Aftaler (*Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 284* (med urigtig Datum), *Styffe IV S. CCXXX Note 7*, jfr. *Rydberg III. 459 f.*); Arup i *Hist. Tidsskr. 8. R. I. 386, 388, 392* er derimod af en anden Mening. *Hvitfeld VI. 133, Fol. 1018 L. 24 f. n.* gaar dog ud fra, at der har været Breve. [8473]

Okt. 6. Kongen meddeler Henrick Krwmdige, at Niels Clauesß har svoret ham Huldskab, og paalægger derfor Henrick at ophæve Belejringen af Æluitzborg.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 148; Missiver I. 128.* [8474]

Okt. 12. Reg. *8509. Perg. med [7] Segl: 1-4, 6. Svenske (4. Bi 4). Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 283; Rydberg III. 460*; Udtog med urigtig Dag Okt. 10: *Hvitfeld VI. 136, Fol. 1019 L. 13 f. n.* [8475]

— Frillæ Jensß Foged paa Harre H.s Ting, Albret Skeel a. w., Seueren Thornbærnsß Præst i Hierk, Anderss Persß i Wæstergord, Jesper Mortensß og Seueren Lasß i Lænom. Torsd. efter Dyonisii Dag paa Harre H.s Ting fik Nis Skyt af Jwnget et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Pouelß, Nis Riis, Cristern Læth i Tønering, Seueren Jaspersß, Cristern Ogisß i Natrop, Law Andersß, Nis Bwnd i Rosleff og Cristern Henrigsß; hvilke vidnede, at de hørte og saa' paa fornævnte Ting, hvorledes

Sandemænd af Harre H. kundgjorde deres Tog, som velbaaren Md. Mates Lykki havde opkrævet at gøre Markeskel imellem Thornum Mark og Elkier Mark; da begyndte forskrevne Sandemænd at gøre deres Tog vesten ved den Dal, som ligger op fra Elkier, og vesten ved Adelvej, som Jwnget gordz Jord »slepper«, og saa vesten om Lillæ Bligss hyøwe, og saa med den »sigfald«, som ligger imellem Rydholt og Elker Mark, og saa frem ad de »sighæfallæ«, som ligger imellem Bolet og Eskier Mark, og saa sønder ned, til Grætrop Mark kommer. Vore Indsegl. Givet osv.

Perg. [med 6 Segl]. ^a1745 af Frederik Rostgaard foræret til Danske Selskab^a (RA. Privatark., kronolog. Række). LDipl. [8476

a—a) *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 202; jfr. Langebeks Paaskrift bagpaa.*

Okt. 18. *Reg. *8510.* Perg. med [14!] Segl: 1. Sveriges Riges Segl (det under 3102 anførte); 3-4, 8, 12, 14. Svenske (8. Llxvii 8 (Sparre)); tidligere formentlig forbundet med 1497 Nov. 25 ved 4 af dette sidste Brevs Seglremme, for hvilke der endnu findes Huller i nærværende Brev (jfr. *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 285*); endnu forbundet med 1498 Jan. 26 (∴ *Reg. 8534*). Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 284; Rydberg III. 461; Udtog: Hvitfeld VI. 139, Fol. 1021 L. 4.* [8477

Okt. 23. Jeg Lage Skelmsen¹ af Semersberg a. v. sælger og skøder til velbyrdig Md. Hr. Pouel Laxman R. paa Vallen en min Gaard i Flenyngge i Ludgude H. (Gudmon[?] Persß, ¹/₂ Td. Smør). Og kendes jeg mig derfor op at have baaret fuldt Værd efter min Nøje. Afvindes Gaarden Hr. P. L., bepligter jeg mig saa god en Gaard af Rente og saa vel »beleyelig« at vederlægge inden 6 Uger efter, at han er ham afvunden. Medb. af flere gode Mænd Niels Bolæ, Per Andersß »borgemestere« i Halmstæde, Niels Ericssß, Hans Nielssen Raadmænd sstds. Givet og skrevet i Halmstæde Mand. efter de 11000 Jomfruers Dag.

Perg. med [5] Segl: 1. Lxxxiv 8 (Gere); 3, 5. Bomærker (5. i Skjold); Paaskrift, vistnok med Henrik Krummediges Haand: »Laue Skelmsß bref til gos til Vallen«. Poul Laxmands Arkiv; senere til Henrik Krummediges Arkiv (RA. Poul Laxmands Arkiv). LDipl. [8478

Okt. 31. *Reg. *8511.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 27; Dipl. Norv. XVIII. 149; Missiver I. 128.* [8479

Nov. 3. Pauell Laxmandtt i Aagerup mageskifter til Lunde Kapitel 2 Gaarde i Østerle Byllervp for 2 Gaarde i Winderop.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 43 b. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 326.* — Afskrifter efter

den anførte Afskr.: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 148; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 221. [8480]

Nov. 9. Hans¹ Konge. For Troskab og villig Tjeneste, som Hr. Marqwort Rønnow R. vor Mand og Raad os og vort Rige Danmarck gjort har og gøre skal, tillader vi, at han vore og Kronens Herreder Salling H. og Swndz H. maa have uafløst, saa længe han lever, og være fri for Gæsteri og dem at nyde efter hans Pantebrevs Lydelse, og naar han død er, hans Arvinger forskrevne Herreder at beholde, saa længe de afløses dem ved os eller vore Efterkommere Konger, efter som forskrevne Pantebrev indeholder. Og skal Hr. Marqwort Godset i forskrevne Herreder holde ved Hævd og Bønderne, som derpaa boer, ved Lov og Ret og ej uforrette dem, deslige ej at forhugge eller forhugge lade vore og Kronens Skove, som der tilligger, og gøre os og Riget der »mwgælig« Tjeneste af, naar dem tilsiges og Behov gøres. Forbydende osv. Givet paa vort Slot Stokholm Torsd. før Martini Dag under vort Sekret.

Ad relacionem Dn. episcopi Glob.

Perg. med 1 Segl: K. 87. Markvard Rønnows Arkiv; senere tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. Markvard Rønnows Arkiv). [8481]

Nov. 10. Jens Jepssøn Borger i Malmø lejer en Gaard sstds. af Lunde Kapitel.

Perg. [med 1 Segl]; gennemskaaret. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 328.* [8482]

— Kongen tilbagekalder paa Foranledning af Niels Scriffuer et Hr. Peder i Wethrum i Hierum H. givet Stadfæstelsesbrev paa forskelligt Gods.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 80. (RA. Viborg Bisps Arkiv.) *Dipl. Viberg. S. 108.* [8483]

Nov. 14. Pave Alexander VI stadfæster Omdannelsen af Københavns Helligaandshus til et Kloster og udvider dets Privilegier.

Medtaget Perg. [med Bulle]. Københavns Helligaandskl. Arkiv (RA.). Herefter: *Kbhvns Dipl. IV. 250*; suppleret fra Supplik i Vatikanerarkivet (her med urigtig Datum 1597(!) 18. kal. sept.): *Acta pontif. Dan. V. 195.* [8484]

Nov. 18. Niels Clauszøn¹ Biskop i Aars. »Borgemæstere«, Raad og »kæmmenere« i Aars har fornøjet os 200 Mk. Byens Skat, for hvilke Penge vi lader dem kvit for os og vore Efterkommere Biskopper i Aars. Sig. nostrum. Datum Arusie sabb. ante presentac. Marie.

Perg. med 1 Segl: G. 741. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [8485]

Nov. 25. *Reg. *8515.* Perg. [med 5 Segl]; tidligere formentlig forbundet med 8477 ved 4 af nærværende Brevs Seglremme. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 285; Rydberg III. 462; Udtog: Hvitfeld VI. 140, Fol. 1021 L. 21* (o: Bisp Brynolf m. fl.'s Brev; naar der sstds. tales om »it andet serdelis breff« af Sten Sture selv, har et saadant næppe eksisteret (sammenlign *Styffe IV S. CCXXXII Anm. 3*); der menes utvivlsomt kun 8477, jfr. Ordlyden i *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 285 L. 3 f. n. ff.*) [8486 a

Nov. 28. Boo Oelszon a. w. pantsætter Nielsz Erichszon Borger i Halmstadh paa Vor Frue Alters Vegne Gaarden Dalsilth i Halmstad H. [a Perg. med 2 Segl. a Halmstad Kirkes Arkiv.] Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 566 (her med Aaret 1447). Udtog her-efter: *1. Række Nr. 7734*; trykt fuldstændig, ligeledes herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. III. 309.* — Brevet henføres ogsaa i Aftrykkene til 1447. Brocman, der maa antages at have kendt Orig., anfører imidlertid i et Udtog (i Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10: 9, et Læg begyndende: »K. Xst. 1. skyldig Halmst. b. o. r.«) Aaret som 1497; og at dette maa foretrækkes for 1447, fremgaar af, at Udstederen Væbneren Bo Olsson nævnes i Begyndelsen af det 16. Aarh. (*Thiset, Danske adel. Sigiller Cxlix 13; W. Christensen, Dansk Statsforvaltn. i det 15. Årh. S. 696 f.*), og at Medbesegleren Peder Andersson Borgemester i Halmstad forekommer som Raadmand sstds. 1494 og 1495 (*Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 240, 252; Hist. tidskr. f. Skåneland I. 170*) og som Borgemester sstds. 1497, 1500 og 1513 (8478; *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 433* (2 Gange); *Hist. tidskr. f. Skåneland I. 173*). [8486 b

a—a) Saaledes Afskriften.

Nov. 29. *Reg. 5125.* Perg. med [18? a] Segl: 1, 5, 10-13, 15, 16, 18. Svenske (11. Gxvi 29 (Gyldenstjerne)). Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Rydberg. III. 463; Hvitfeld VI. 137* (jfr. 136), *Fol. 1020 L. 3* (jfr. 1019 L. 21 f. n.). [8487

a) Der findes kun 17 bevarede Seglhuller; men efter det 6. mangler et Stykke af Plica, hvori der rimeligvis har været endnu et Seglhul.

— Tingsvidne af Oxie H., at en Gaard laa til Bunkeflod Kirke. [Orig. Västra Bunkeflo Kirkes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 73. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 328.* [8488

— *Reg. *8516.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 28; Dipl. Norv. XVIII. 150; Missiver I. 129.* [8489

Nov. 30. *Reg. 5127*.* Perg. med 1 Segl: Sten Stures. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Rydberg III. 467; Udtog: Hvitfeld VI. 136, Fol. 1019 L. 6 f. n.* [8490

Dec. 5. *Reg. *8518.* Perg. med [20] Segl: 1-3, 6, 8-9, 19-20. Svenske (9. Bi 4); senere forbundet med 1498 Jan. 16; tidligere vistnok ogsaa

forbundet med 1498 Jan. 26 (c: *Reg. * 8535*), se derunder nedfr. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 286; Rydberg III. 468; Udtog: Hvitfeld VI. 140, Fol. 1021 L. 24 f. n.* [8491

Dec. 5. Jeg Jens Laurentsß, vor naadige Herres Kapellan og Skriver paa Køpnehaffn, kendes at have annammet paa vor naadige Herres Vegne af Jep Jwde i Aars 18 og 20 Mk. og 8 Hvide Sise af Aars, for hvilke jeg lader ham paa vor naadige Herres Vegne kvit. Sig. meum. Datum Haffnis in profesto Nicolai.

Papir med 1 forneden paatrykt Voksklump, hvori der mulig aldrig har været et Signetaftryk. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [8492

Dec. 8?^a *Reg. * 8519.* Perg. med Notarmærke. Roskilde Bisps Arkiv (RA.). *Matzen, Panteret S. 502.* [8493

a) Den angivne Ugedag Tirsdag passer ikke med den angivne Helgendag Dec. 8, der i dette Aar faldt paa en Fredag.

Dec. 16. Petrus de Vicentia, Biskop i Cesena og pavelig Auditor, udsteder Paabud om at bekendtgøre de Helligaandshospitalet in Sassia givne Indulgenser, naar dettes Kommissær og Prokurator anmoder om det.

Perg. [med 1 Segl]. Københavns Helligaandskl. Arkiv? (RA.). *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 94.* [8494

— *Reg. * 8520.* Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. II. 732; Missiver II. 155.* [8495

Dec. 19. Yngwer Paynck pantsætter Forstanderne for Vor Frue Rosenkrans i Sleswig Domkirke 6 Demat Eng i Hadsteder Marsk.

[A. Orig. Slesvig Domkirkes Mariæ Broderskabs Arkiv. — Aa. Udtog optaget i Regnskabsbog(?) for Broderskabet.] Trykt herefter (formentlig ikke fuldstændig): *Noodt, Beitråge II. 46 = Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 451.* — Det samme Udtog i Afskr. af Ulrik Petersen: RA. Ulrik Petersens Collectanea Vol. XIV, Hæfte: Liber fraternitatis virginis gloriosæ in ecclesia Slesvicensi Bl. 22 a. — Et andet Udtog (formentlig direkte efter Aa): *Sach, Gesch. der Stadt Schleswig S. 100.*

[8496 a

Dec. 20. Jeg Elzebe Hartwiigsdatther, Gozske Bartzbecks Efterleverske, sælger og skøder til velbyrdig Jomfru Ingerdt Ericsdatter en af mine Gaarde i Andz H. i Ærtz S. i Wroby (Oluff Lasß, $\frac{1}{2}$ Td. Smør og 1 Ørte Rug, Skovsvin og Gæsteri), som Hr. Peder Skram udlagde min Moder i Søkendeskifte. Item vederkender jeg mig at have opbaaret Guld og Penge og fuldt Værd af Jomfru Ingerd Ericsdatter. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev med andre hæderlige og velbyrdige Mænds

Indsegl Hr. Jens Pauelsß Prior i s. Hans Kloster i Horsness, Abbed Niels i Wore Kloster, »megster« Erasmws Provst i Horsness, Niels Tamesß i Tyrestrop V., Jep Stremerssen Borgemester i Horsnes. Skrevet i Horsness Thome ap. Aften.

[Orig.] Udateret Vidisse (skrevet med Haand fra 1. Halvdel af 16. Aarh.), udstedt af Kield Ywesß til Astrwp^a, Glob Krabbe til Østergart VV. og Seuerin Nielsß Præst i Segeld, uden at det siges, til hvem Vidissen gives. Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1-3. (NLA. Viborg Landstings Arkiv, Breve og irettelagte Dokumenter 1477-1600 Nr. 6.)

a) Død 1536 Sept. 28 (Danm. Ad. Aarb. XLIV, II. 11).

[8496 b

Dec. 22. Reg. *8523. Er 8276.

Dag? »Eth pergmentz breff udgiffuitt under Gudtz aar medxcvii, lydende, att Per Stygge aff Løgeviidt hagde soldtt, skøth oc affhendtt fraa seg oc sine arffinge oc till Laurens Knob oc hans arffinge samme gaardt ligende i Gudeløff i Villandt herritt tiill euerdelig eyge, dog att for^{ne} Laurens Knop skulle thenn indløse aff hustrue Ingertt fore xvii lode marck, som hun samme gaardt i pantt fore hagde, oc for^{ne} Per Stygge kendes seg att haffue oppebaarett fyllest oc fuldt verdtt therefore epher sin eygenn nøyge etc.«

[Perg. Laurids Knobs Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom (1537) Okt. 4 (die Francisci) mellem Hr. Peder Twesßn Abbed i Beckeskoff Kloster og Laurens Knop; den første fremlægger Brev af 1503 Dag?; den sidste fremlægger nærværende Brev. RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 7 b. [8497

— Anders Ipsen af Lesøø a. w. sælger Hr. Per Pouellssen Kannik i Wiborig Hierkiergaardt og Bol.

[Orig. Senere til Viborg Kapitels Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 1547 Marts 24 (Torsd. efter Sønd. letare) mellem Wiborig Domkirke og Kapitel paa den ene Side og Christoffer Rosenkrantz til Sckierne paa den anden; Brevet fremlægges af de første. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 130 b. *Ny kirkehist. Saml. VI. 266.* [8498

— »Sandemendtzbreff« »wdgiiffuit anno 1497, liudendis, att erlig welbyrdig mandt Jep Jenßen aff Schouffgaardtt lodtt tilfølle och opkreffue sandemendtt aff Galten herritt, som gjorde rett skiell fran thet diigehoffuit emellom Jegebierg marck och Westen Nythten marck, saa thuertt wdt aff thend reen, saa op adtt thett diigebroddt emellom Westen Nythten gaardt och Melgaardtz, saa att thet diige, som ligger op att Prestebierg skouff, och saa i Haustedz oc saa diigitt frem i thend gamble grymitt eg.«

[Orig. Jep Jenssøn Skovgaards Arkiv.] Udtog anført i Dom 1573 Maj 28 af Kongen og Rigsraader mellem Niels Juell til Astrup paa den ene Side og vore og Kronens Bønder og Tjenere med andre Lodsejere til Jegebierg paa den anden; den første fremlægger nærværende Brev og et Brev af 1498 (Maj 8); Erick Podebusk til Bestrup fremlægger et andet Brev af 1498 (Maj 8). RA. (Herredags-)Dombog 1570-76 Bl. 82 a. [8499

Dag? ›Eth papiirs oc et pergmentz breff, thet første et papiirs dombreff, som biscop Hartuig hadde wtgiffuet mcdxcvii, lydende, at handt hadde met flere dømpet en laugheffdt magtløss, liige som hun aldrig giort wor, epherthi Knut Stygge ey er hanss moders rette laguerge.

Item thet andit aff Wester herretz ting mcdxcvii, lydende, at viii mendt hadde witnet, at sandmendt aff Wester herret gjorde marckeskiel mellom Ødstet marck oc Kerdop etc.◀

[Orig.] Udtog anførte i Udtog af Stadfæstelse 1542 Juni 10 (sabb. post corporis Christi) af Kongen (○: Rigskansleren), givet Hening Quitzow. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 115 b. [8500-1

— ›Thet andett wdgiffuitt tiill Skybett sognesteffne wnder Guds aar mcdxcvii, lydende, att x mendt hadde wittnett, som fiire danne-mendtt vantt fore thennom, att thet wor thennom fuldtt witherliigt, att Per Sonsßen kallett xii eygere tiill att sette then sten emellom her Anders Friiß jordtt oc Anders Bleckers toffte; framdellis satte the en steen norden therfraa opaa then brøncke emellom forthen oc her Anders Friiß jordtt; item vitnett oc for^{ne} iiiii mendtt, att thet boell haffuer weritt i Nis Friiß hustru Elso Friiß oc her Anders Friiß were oc heffdtt i xxxx vinther oc mere ulast etc.◀

[Orig. Anders Frii's Arkiv.] Udtog se 6390. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 120 b. [8502

— ›Thett tredie under Guds aar mcdxcvii, lydende, att Marquort Iffuersß hadde skøtt oc afhentt^a fraa seg oc sinæ arffuingæ oc tiill for^{ne} Anders Monck^b oc hans arffuingæ tiill euindeligen eygæ en skoff oc kier, som kalliis Skadholt oc Dybkiers holmæ ligende i Nør herrett i Gleßberig sogenn c^{mett} all theres lengi oc brede, inthet wndertagitt tiill alle iiiii marckmodhæ wden en eng, som er Seurenn Juls eng oc kallis Dybkiers eng, wndertagit, oc skall for^{ne} Anders Monck oc hans arffuingæ fore etth fritt kiøb behollæ tiill ewindeligen eyæ, oc kendes seg att haffue opbaarett fyllest^c etc.◀

[A. Perg.^d Anders Munks Arkiv.] Aa. Udtog se 6391. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 166 b. — Ab. Et andet Udtog se 6179. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 64 b (man har Indtryk af, at dette Udtog har sammenblandet et Skødebreu og et Skelbreu). [8503

a) Ab: uoldtt. b) Ab tilføjer: aff Suostrop. c—c) Ab: som er fraa tree aae mølle aae, som sandmendtt gjorde theres toug oc for^{ne} Marquardt Iuersßs breffue wduiuer, suo wether fraa aeen oc till Grønolt, suo fraa thett diighe, som løbber emellom Skadholt oc byndersckoffuen, som then scelsten staar, oc uuo neder till haffuedtt. d) Saaledes Aa.

— ›Dingkschwinde, welcker gestalt vor Elene Schagk vorkauft hatt Hans Rantzou die guther zu Grudersbu^a (b De anno 1497. b)◀

[A. Orig. Senere til Hertug Frederiks(?) Arkiv; 1545 til Hans den ældres Arkiv.] Aa. Udtog fra Aar 1545: RA. Pkr. til Rigsarkivets Hist., Pk. ›Fællesarkivet på Gottorp. I (til 1599)◀, 2 Læg af 1545 Bl. 2 a og 3 a. — Ab. Udtog med Abel Berners Haand: RA. Pkr. til Rigsarkivets

Hist., Pk. »Hansborg«, Hæftet »Communia. Gemeine brieffe unnd hendell« Bl. 15 b. [8504

a) Ab: Grudesbull. b—b) Saaledes Ab; mangler i Aa.

Dag? »Her »Heine Stagke vorlest« Hans Rantzouwen en gudt zu Norw im caspell Wilstorp. (b De anno 1497. b)«

[A. Orig. Senere til Hertug Frederiks(?) Arkiv; 1545 til Hans den ældres Arkiv.] Aa. Udtog fra Aar 1545: RA. Pkr. til Rigsarkivets Hist., Pk. »Fællesarkivet på Gottorp. I (til 1599)«, 2 Læg af 1545 Bl. 2 b og 3 b. — Ab. Udtog med Abel Berners Haand: RA. Pkr. til Rigsarkivets Hist., Pk. »Hansborg«, Hæftet »Communia. Gemeine brieffe unnd hendell« Bl. 15 b. [8505

a—a) Ab: Heinrich Stercke vorkaufft. b—b) Saaledes Ab; mangler i Aa.

— Kvittring, at Hans Brostorp har modtaget Dahlby Klosters Guldkalk og en Guldknap.

[Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv?] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 20, Nr. 266. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 329.* [8506

— Mageskifte mellem Abbeden i Alle Helgens Kloster i Lund og Kapitlet sstds.

[Orig.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 10, Nr. 136 (c: Bog »Lit. A«), Under-Nr. 395. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 329.* [8507

— Lunde Kapitel lejer Hr. Claus Essbiörnson ½ Gaard i Krafftz Præstegaard.

[Orig.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 25, »Fol. 394«. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 329.* [8508

— Lunde Kapitel lejer Elinæ, Jahan Nilsz Enke, en Gaard i Lund.

[Orig.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 25, »Fol. 396«. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 329.* [8509

— »2 gl. Mageskifter mellem Domkircken og Graabrødrekloster paa 2de Jordsmon i Roskilde Bye, begge daterede Anno 1497.«

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv. — Udtog anførte i Registratur over dette (A Nr. 8).] Afskr. efter Udtogene fra 18. Aarh.: AM. 4 to 1034 Bl. 2 b. [8510-11

— Brev om Priordømmet i Sebber Kloster.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II. 334.*] Udtog med Oluf Hermansøn Nysteds Haand: Christen Erichsens Samlinger (Additam. Fol. 80 S. 45). Herefter: *Christen Erichsøn, Viborg Byes Beskriv. S. 34* (med Aar 1495); *Dipl. Viberg. S. 356.* [8512

— »Jes Krabbe, som bode i Nørre Halende (og vaar død ante an. 1497) hafde given en Ager til Biersted Kirche, pastore loci H. Laurs Pallesen. Hans Søn vaar Nis Krabbe. Lit. Øø.«

[Orig. Ø Kl. Arkiv?] Udtog med Biskop Jens Jacobssøn Birche- rods Haand: RA. MS. Div. Saml. vedr. Jylland, 1 S. 2. [8513

Dag? »13. En sognevinde paa halff Koggaardt ey till Homelum kircke. 1497.«

[Orig. Humlum Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 68. [8514

— »26. Ett sognevind aar 1497, at de tho agger udi Bredeland haffuer werrit brugit thill Hiom kircke.«

[Orig. Hygum (Vandfuld H.) Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 39. [8515

— »61. Konngh Hanßes vidiss aff nogle beseglede loder, som er gangenn emellom her Bent Bilde och hans søster frue Inger her Johan Oxes wegne[!] och her Olle Oxe om arff och schiffte. Dat. 1497.«

[Orig. Johan Pederssøn Oxes Enkes Arkiv ell. Nielstrup (Musse H.) Godsarkiv.] Udtog anført i Fortegnelse over Breve, som Margrethe Brahe 1612 leverede paa Nielstrup til Esge Krafse, S. 18: Lunds UB., De la Gardieska saml., Barnekow I. [8516

— »Skøde paa en Gaard i Helstrop og 1 dito i Reistrop. 1497.«

[Orig. Gendrup (Fussingø) Godsarkiv.] Udtog anført i Registratur 1702, R-S (Nr. 17-18) Nr. 23: Thott Fol. 735 S. 37 (Afskr. herefter: Thott 4 to 1449 S. 46). [8517

— »Et Sandemænds-Toug af Hornum Herrets-Ræt over Markke-Skiællene imellem Gravløf og Fløe Markker. Dato 1497.«

[Orig.] Udtog anført i Designation over de Adkomst-Breve angaaende Restrup: NLA. Store Restrup Godsarkiv, 2 Eksemplarer, i det ene S. 60 Nr. 161, i det andet (i Pk. »Reversaler«) S. 54 Nr. 161. [8518

— »Andreas Torttsen in[?] Wimmersbull in Lugum carspel producirt: Herzogen Friderichen briff Bo Iuersen uff die verdehalue gudere daselbst gegeben. Anno etc. 1497. V.«

[Orig.] Notits med Haand fra 16. Aarh.: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 2618 Bl. 5 b. [8519

Uden Dag. Jeg Otte Skinkel af Egeskougaard gør vitterligt skyldig at være »velb.« Md. og strenge R. Hr. Marquor Rønnou paa Vidkilde 40 Mk. og 5 Mk. danske Penge, som i Fyen »gengse« er, for hvilke Penge jeg ham pantsætter en min Gaard liggende i Kirkeby S. og i samme By i Suns H. (Hanß Folk, 3 Mk. og 1 Skaalpund Smør) med »saadan« Vilkaar, at Hr. Marquor Rønnou skal fornævnte Gaard indløse af Ebbe Andersøn for 20 rinske Gylden gode af Guld og 60 Mk. danske Penge, og naar fornævnte Gaard er indløst for fornævnte Sum, er Summen, som fornævnte Gaard i Pant for staar, 20 rinske Gylden 100 Mk. og 5 Mk. Derefter skal Hr. Marquor Rønnou nyde fornævnte Gaard for et brugeligt Pant og Landgilde og

Gæsteri op at bære, »vorneden« i og af at sætte, til saa længe at fornævnte Gaard afløses Hr. Marquor. Løsningen skal »kyndeß« 2 Ting før Midsommer og 1 efter, og skal Løsningsdagen altid være Mortensdagen derefter, og skal Landgilde og Gæsteri følge Hovedsummen. Afvindes fornævnte Gaard Hr. Marquor, tilpligter jeg mig at vederlægge ham saa god en Gaard inden 6 Uger derefter. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev med flere gode Mænds Indsegl: Erik Hardenberg, Peder Tide- mand, Hans Andersøn Borgemester i Suinb[or]g og Simon Olofsøn. Skrevet Hvidkilde anno 1497.

[Orig. Markvard Rønnovs Arkiv.] Afskr. fra c. 1700 i Foliohæfte: Karen Brahes Bibl., Vogelsangs Fortegn. S. 78, Pk. B (314) 1. [8520

Uden Dag. Udto: *Westphalen IV. 3132 Nr. 66; Reg. * 8525. Er 8324.*

Brevbøger: *Esrom: Cod. Esrom. 187 (Jan. 16).* — *Æbelholt: SRD. VI. 203 (Febr. 27), 203 (Marts 25).*

Registraturer: *Kongens Arkiv: ÆA. IV. 393 Nr. 103? (ell. 396 Nr. 143?)^a; se ogsaa 8321, 8352. Lundenæs: ÆA. III. 240. Stjerniholt: ÆA. V. 107, 107, 109, (114 se under Aarhus Bisp Aar 1484). — Roskilde Bisp: ÆA. III. 333 (Køge Kirkes Arkiv?). — Børglum Bisp: ÆA. III. 47, 54. — Børglum Kapitel: ÆA. III. 100, 102, 103. — Viborg Bisp: ÆA. II. 251 (Jan. 20), 281 (Jan. 27), 285 (Jan. 27), 314 (Marts 17), 275 (Apr. 13), 307 (Maj 9; ell. Aar 1496), 261 (Juni 14), 330 (Aug. 17), 306, 352; se ogsaa 8512. — Aarhus Bisp: ÆA. II. 77 (Jan. 5), 21 (Marts 7), 82 (Marts 8), 83 (Marts 9), 66 (Apr. 4; = I. 210 med Aar 1447), 40 (Apr. 24), 17 (Maj 7), 149 (ell. Aar 1447), 152 (ell. Aar 1457), 154 (ikke Aar 1457), 160, (162 se Aar 1484). — Ribe Kapitel: se 8367. — Slesvig Bisp: se 8324. — Slesvig Kapitel: ÆA. V. 547 (Febr. 22); se ogsaa 8327. — Tommerup: ÆA. IV. 376; se ogsaa 8357. — Antvorskov: ÆA. IV. 113, 113, 113, 149, 183?, 183, 189, 189, 192, 239, 257, 258. — Roskilde Claræ Kl.: se 8381, 8460. — Skovkloster: *SRD. IV. (376; galt Aar; i alt Fald før 1450), 380, 386, 391, 396; se ogsaa 8348.* — *Maribo: ÆA. III. 273. — Odense St. Hans Kl.: ÆA. V. (622 se Aar 1498), 628 (776), 634 (907), (637 se Aar 1498). — Dueholm: ÆA. III. 197. — Essenbæk: ÆA. II. 107 (Aug. 7). — Gudum: ÆA. III. 222 (= *Eline Gøyes Jordebog 372?*), 227. — Hundslund: ÆA. III. 7, 8, 9, 16, 19, 20. — Mariager: ÆA. V. 656, 694, 698, 724, 756. — Ring: ÆA. I. 177. — Tvilum: ÆA. II. 49 (Febr. 6), 58 (Febr. 7), 57 (Dec. 10), 57 (Dec. 21). — Vestervig: ÆA. III. 144, 155. — Vor: ÆA. I. 183, 192, 206, 207. — Vrejlev: ÆA. III. 31, 31, 32. — Ø: ÆA. III. 117, 121. — Øm: ÆA. I. 212, 241, 243, 251, 252, 255, 267, 270. — (Skanderborgske Registr.): ÆA. I. 201, 268. — Kirker og Præster i det gamle Fyns Stift: ÆA. V. 953, 986, 994 (= 1010, 1046, 1046, 1046, 1046, 1046; se ogsaa 8470. — *Eline Gøyes Jordebog 376 (Jan. 1), 400 (Jan. 9), 111 (Jan. 18), 369 (Jan. 25), 171 (Febr. 9), 278 (Marts 1), 372 (Marts 7; = ÆA. III. 222?), 355 (Marts 22), 258 (Marts 30), 372 (Apr. 1), 360 (Apr. 2), 258 (Apr. 22), 355 (Maj 4), 362 (Maj 5), 145 (Maj 29), 376 (Juni 19), 162 (Juni 23), 169 (Juni 23), 218 (Sept. 1)?, 401 (Nov. 24), 365 (Dec. 15), 137 (Dec. 21), (383 Dec. 31 se Aar 1498). — *Adel. Breukister 51 (Maj 7? (ell. Apr. 18?); = 77), 22, 35, 103.****

a) Et af Brevene er mulig Genbrev til *SRD. IV. 380.*

1498.

Jan. 2. *Reg. *8530.* Medtaget Perg. med 1 Segl: Stockholms Sekret. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 288; Rydberg III. 473; Udtog: Hvitfeld VI. 142, Fol. 1022 L. 24.* (Dagsangivelsen var, da Brevet trykkedes, noget bedre bevaret end nu.) [8521]

Jan. 4. Jens Hiorth Dekan i Malmøø aflægger Vidnesbyrd om Niels Hack i Hækkebergh's voldelige Indtrængen i Lunde Ærkebisp's søgninge gardh i Malmøø, som Byrge electus i Lund havde givet Udstederen Opsyn med.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt forned. Lunde Ærkebisp's Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 330.* [8522]

Jan. 7—13. *Reg. *8531.* Perg. [med 2 Segl]. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). *Stemann III. 128; Bobé, Ahlefeldt III, Bil. S. 16.* [8523]

— Ick Abell Wålstorpp¹, zeligen Henneken weduwe, dho witlich, dat ick heren Ffrederiche erffgenomen tho Norwegen, hertogen, myneme gnedigen herenn, myn susterdeell unde fullenkomen ampantt, also my van mynes zeligen vaders wegene uth der woninge, allen guderen bewechlich unde umbewechlich, alleßwör belegen tho Zeegarden unde allentwes my von mynes vaders wegenn went an dessen dag mit rechte mach geboren, tho eyneme erffkope vor 5000 lubesche mr., dede my syne gnade darfor betalen laten hefft, vorkope unde vorschote synen gnaden dat mit alleme broke, mit alleme rechte, gerichte hogest, middelst unde sydest in hals unde in hantt, to hebbende in aller maten, so de myn vader vryhest beseten hefft. Quitere darumme hertogen Frederiche sodaner 5000 lubessche mr. haluen vor alle tospoke. Myn ingesegell; unde ick hebbe gebeden de ghestrengen unde duchtigen herenn Otten Rantzouwen² rittere, Hinricke von Aleuelde Benedictussonen, Pawell Zeesteden⁴ unde Marquart Swauen ere ingesegele mede to hengende an dessen breff. Gegeuen unde gheschreuen tome Kiile in den achtedagen der hilligen drier koninge.

Perg. med [5] Segl: 1. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 2. Li 48; 3. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 4. Flvii 32. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII. 27). [8524]

Jan. 16. *Reg. *8533.* Perg. med 1 Segl: Svensk; ved Seglremmen forbundet med 8491. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 287; Rydberg III. 469; Udtog: Hvitfeld VI. 141, Fol. 1021 L. 6 f. n.* (∴ kun »Johan Bentsøn«). [8525]

Jan. 16. *Reg. 5133.* [Orig. Roskilde Bisps ell. Kapitels Arkiv. — Afskr. i Resens Bibliotek, Haandskr. Capsa VI Ord. III in quarto Nr. 29 (anført *Petri Johannis Resenii bibliotheca S. 136*). — Afskr. herefter af G. E. de Franckenau.] Afskrifter efter sidstnævnte: LDipl. og (af Sandvig 1777) Kall 4to 404. — Afskrifter fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to 712 S. 35; sstds. 8vo 586 S. 55; RA. Langebeks Saml. Pk. I, Læg »Samlinger til Danmarks Historie i Almindelighed indtil 1536« (af C. E. Voss). *Sandvig, Peder Svave Hans Liv og Levnet S. 76.* [8526

Jan. 19. Nylødøsa By lover Hr. Henrik Kromedik paa Kong Hanss og Sweriges Riges Raads Vegne Huldskab og Mandskab og skylder Hr. Henrik ikke andet end godt.

Perg. [med 1 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. XI. 232.* [8527

Jan. 20. Vederkender jeg mig Mates Gerds¹ Borger i Vi-
burgh skyldig at være Niels Clements² »ffiretyffuæ« Mk. danske
Penge, de 20 Mk. at betale i Fastelavn og de andre 20 Mk.
»betidhen« inden s. Hans Dag Midsommer. Medb. af disse
Dannemænd Jacob Scriffuær, Gerd Gwlsmed og Sewerin Keldher-
swend⁴ »myn medborger«. Datum sabb. ante f. Agnetis.

Papir med 4 Segl ell. Rester af Segl paatrykte fornedet: 1-2. Bo-
mærker; 3. Utydeligt; 4. Bomærke (.....**rin nielff**); paa Plica tilføjet:
20 Mk. ydet. Niels Clementssøns Arkiv; senere til Kongens Arkiv; *ÆA.*
V. 54 (RA. C 7, Gældsbr. og Kvitter., Papir). LDipl. [8528

Jan. 26. *Reg. *8534.* Perg. med 2 Segl: 1-2. Svenske; ved begge
Seglremme forbundet med 8477. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.).
Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 285; Rydberg III. 463; Udtog med
urigtig Dag Jan. 25: Hvitfeld VI. 140, Fol. 1021 L. 25. [8529

— *Reg. *8535.* Perg. med [2] Segl: 2. Sigge Lauridssøns (nu løst ved-
liggende). Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheime-*
arch. IV. 288; Rydberg III. 469; Udtog: Hvitfeld VI. 141, Fol. 1021 L. 6
f. n. (∴ kun »Lindorm Biørnsøn oc Sigge Lauritzsøn«). (Brevet har
ifølge sin Tekst tidligere været sigillatorisk forbundet med et andet, og
dette andet Brev har rimeligvis (saaledes som antaget af Rydberg efter
Angivelsen hos *Hvitfeld VI. 141, Fol. 1021 L. 6 f. n.*), været 8491 og der-
imod ikke (saaledes som antaget i RA. Thorkelins *Reg. 14, Sverige*
Nr. 139 b) et Brev af 1497 Dec. 17, *Reg. *8521*, der ikke er medtaget i
nærværende Udgave.) [8530

Jan. 27. Nis Anders² Herredsfoged i Twdze H., Ambrosius
Niels² Sognepræst i Kwndby og Per Niels² af Markiæ. Lörd.
før Marie Dag purificac. var paa Twdze H.s Ting beskeden Mø
Anne Jens² dotther, gav beskeden Md. Nis Pers² af Mørkywæ^a
sit Værgemaal paa hæderlig og velbyrdig Mands Vegne Per Bille

af Swanholm, hvilken Mø barnfødt er i Tryninghe. Der »beddes« Nis Persß et Stokkevidne paa; tilmælte Fogeden beskeden Md. Mattes Nielsß af Sandby, at han skulde tage 11 Dannemænd til sig, vidne det, som de paahørte. Tog Mattes Nielsß til sig Nis Lauersß, Lasse Jwdhe, Oleff Jensß *ibid.*, Hans Krwze, Jens Lauersß af Markisløff, Per Tygesß af Toorendwedh, Jens Hwidh *ibid.*, Hans Jeypsß af Twdze, Adzer Andersß af Gislinghe, Tyghe Jeypsß *ibid.* og Oleff Andersß af Torslwndhe; hvilke 12 Danne-mænd vidnede, at de hørte, at Anne Jensß dotther gav Nis Persß sit Værgemaal paa Per Billes Vegne at forsvare for al Uret, som Per Bille vil svare for Gud. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med 3 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke(?); 2. I Sigilfeltet en utydelig Figur; 3. Bomærke. Peder Torbernsøn Billes Arkiv (RA.). [8531

a) Rettet fra: Markiæ.

Febr. 6. *Reg. 5135.* [A. ^aOrig. »skreffuen paa et stort pergamentz-breff.«^a Halmstad Bys Arkiv (^asaaledes c. 1664^a.)] Aa og Ab. 2 Afskrifter attesterede med Byens Segl 1662 Dec. 17: Lunds LA. Skånska general-governementskansliets arkiv, Skånska, halländska och blekingska städers privilegier; og SvRA. Städers akter, Halmstad. — Ac. Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 105. — Aca. Afskr., attesteret 1695 Dec. 13 efter »stadsens privilegiebook«: SvRA. Kommerskollegii arkiv, Städersnas privilegier Nr. 6 (Halmstad Bl. 15 a). — Ad. Afskr. fra c. 1650, attesteret af »borgemester och raadt udi Halmstedt« som »en richtig copie aff det rette originall«, men Attestationen kun dateret: »Actum ut supra«. Papirshæfte med Spor af 1 Segl. Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. B 569 b. — Ae. Afskr. fra c. 1650: Uppsala UB., Haandskr. L 39. — Af. Afskr. fra 2. Halvdel af 17. Aarh.: SvRA. Städersnas privilegier, Skåne, Halland och Blekinge (Skånska commissionens handlingar Z S. 881). — *Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 406.* [8532

a—a) Saaledes Ac.

Febr. 7. *Reg. *8537.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 28; Dipl. Norv. XVIII. 150; Missiver I. 130.* [8533

Febr. 8. Jep Lasß Foged paa Hing H.s Ting, Per Graversß, Mikil Flvæ, Jes Hollom, Cresten Nielsß og Hans Degen. Torsd. efter purificac. Marie paa Hing H.s Ting fik beskeden Md. Nis Rødh paa Hollom et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Mates Lawsß, Per Gladh, Jes Persß, Per Graversß, Cresten Lasß, Cresten Jebß, Per Persß og Grawerss Nielsß; disse vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa Tinget, at Nis Rødh lod læse Kong Cristoffers Brev velbeseglet, ufordærvet: 1. *Række Nr. 7657*

(*Vidissen har dog adskillige Afvigelser fra Originalen, hvoraf de væsentligste er nævnte paa anf. St.*).

Papir med Rester ell. Spor af 5[!] Segl paatrykte forneden: 1-2. Kun Spor; 3-4. Bomærker; 5. I Sigilfeltet en utydelig Figur. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 407* (RA.). [8534]

Febr. 10. Johannes Mathie Prior og Brødrene i Randers Helligaandshus gør Medlemmerne af Randers Barbaræ Gilde delagtige i de i Helligaandshuset øvede gode Gerninger.

[^aPerg.^a Randers Barbaræ Arkiv; ^asenere i Randers Bys Arkiv (saaledes 1750)^a.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. Herefter: *Kirkehist. Saml. 4. R. VI. 41; Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 233.* — Afskr. (utvivlsomt efter LDipl.) af Frands de Thestrup: Ny kgl. Saml. 4 to 742 b. [8535]

a—a) Saaledes LDipl.

Febr. 15. Brev, henført til Kong Henrik VII som Udsteder i et af *W. D. Macray, (1.) Report on the royal archives of Denmark S. 6* meddelt Udtog. Perg. uden Segl ell. Indsnit til Seglrem. (RA. England, Perg. 1435 Febr. 15.) Brevet, der er udstedt af en Kong Henrik i hans 13. Aar den 15. Febr., er i Virkeligheden af Henrik VI og fra Aar 1435; det er paategnet af en engelsk Kancelliembedsmand Thoralby, der forekommer i Aaret 1423 (*Hans. UB. VI. 286*).

Febr. 17. Peder Brockenhuse Landsdommer i Nørjutland og Niels Scriffuer² Landstingshører. Lørd. før Pethers Dag ad cathedram paa Wiborg Landsting beviste Nis Jonsß med Tingsvidne af Vedle Byting, at den Jord i Søndergade i Vedle, som Lass Atzersß og Little Arn paa boer, har ligget til Vedle Bykirke i 30 Aar og mere ukært, og har aldrig hørt af deres[!] Forældre andet, end det er Vedle Bykirkes rette Jord, og skal der gange aarlig til Skyld af forskrevne Jord 4 Skill. til Bykirkens Bygning og 4 Skill. til Vor Frue Alter til den daglige Messe, der holdes, og et Alterlys paa s. Marie Magdalene Alter. Derpaa »vortte« saa for Rette sagt efter forskrevne Tingsvidne bør forskrevne Penge 4 Skill. til Kirkens Bygning og 4 Skill. til Vor Frue Alter og forskrevne Alterlys ud at gives, saa længe nogen kommer med bedre Bevisning. Sig. nostra.

Papir med 2 Segl paatrykte forneden: 1. Kun Spor; 2. Bomærke. Vejle Kirkes Arkiv (RA.). [8536]

Febr. 18. Swanthe Nielsß beder Hinrick Krwmedike om at laane ham i alt 1200 Mk.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 151; Missiver II. 156.* [8537]

Febr. 21. Peder Andersen afhænder Gods i Hasseriis og Aalborg til Aalborg Helligaandshus.

[Orig. Aalborg Helligaandskl. Arkiv.] Udtog fra c. 1700 i et Kvart-hæfte paa Papir: RA. MS. Afskrifter og Uddrag af Breve vedr. Aalborg Helligaandshus. *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 97.*
[8538]

Febr. 22. Vidne, at 5 Gaarde laa til Præstegaarden i Färilde.

[Orig. Färlöf Kirkes Arkiv; *ÆA. IV. 315.*] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 75. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 332.*
[8539]

Febr. 24. Jeg Pedher Ericss¹ V. i Wixstrop sælger og skøder med min Husfrues Dorethe Ottesdotthers Samtykke fra mig og min Husfrue til velbyrdig Md. Jørghen Marswin en min Gaard i Sersløff S. i Toderoppe By (Clement Laurensß, 1 Ørte Rug, 3 Ørte Byg, 4 Høns, 2 Gæs og 18 Skill. »ærespenninge«), hvilken Gaard Kirkeværgen til Vor Frue Alter i Bowensse nu i Pant har for 74 Mk. danske Penge af mig, og skal J. M. selv indløse Gaarden af dem. Er han ydermere udsat end for de 74 Mk., tilpligter jeg mig at indløse ham Gaarden. Item kendes jeg mig og min Husfrue op at have baaret fuldt Værd af J. M. for Gaarden. Afvindes Gaarden ham, tilpligter jeg mig at vederlægge saa god en Gaard af Rente og »beleilighed« inden 6 Uger derefter. Medb. af min Husfrue Dorethe Ottesdotther² og flere Dannemænd Hr. Per Hord Sognepræst i Nyborgh, Jes Stigsß i Weroppe, Vrne Jepß i Askwo og Hans Nielsß Borgemester i Nyborgh. Datum Nyburgis sabb. carnisprevii.

Perg. med [6] Segl: 1. Clix 1; 2. Lxxiii 20 (Huitfeldt). Jørgen Marsvins Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.).
[8540]
a) RA. Reg. 60 S. 233.

Febr. 28. Jeg Hans Lauersß Værgen til s. Erasmi i Vor Frue Kirke i Kalundeborgh har med »borgemesteres« og alt Raadsens Samtykke i Leje ladet beskeden Md. Jørien Andersß og hans Hustru Anna Jøriensdotter i deres Tid og et deres Barns Tid en s. Erasmi Alters Gaard, hvilken Jørien Ryghæ i boer, liggende i Cordell paa Strandgaden og strækker norden fra Torgaden sønder ned til Stranden, og give af forskrevne Gaard til aarlig Rente 12 Skill., 6 Skill. om Paasken og 6 Skill. »at« Michils Dag, og bygge og forbedre forskrevne Gaard. Naar Jørien Andersß, Annæ Jøriensdotter og deres Barn, som forskrevne Gaard besidde skal, er »affleffnæ« denne Verden, skal forskrevne Gaard være fri igen til s. Erasmi Alter med sin Bygning. Staar forskrevne Leje igen Aar og Dag, skal »alterens weriæ« med »borgemesteres« og alt Raadsens Samtykke have Fuldmagt at sætte »i aff«, hvem dem tykkes, som skal forbedre forskrevne

Gaard og give Lejen ud. Item skal Jørien Andersß »forsee« Jørien Ryghæ og hans Hustru med Hus, »i men« de lever, saa at de farer ikke husvilde. Medb. af Cristiere[n] Gregersß Borge-
mester og Niels Powelsß Raadmand. Givet og skrevet i Kalunde-
borgh Askeonsdag.

Perg. [med 3 Segl^a]. Senere tilbagegivet til Kallundborg Kirkes
Arkiv (SLA. Kallundborg Bys Pergamentsbreve 1491-1555). LDipl. [8541
a) Langebek 1747 i LDipl.: »I Seiglene ere ikkun Bomerker«.

Marts 5. Pouel Laxman, Niels Høgh RR., Jep Lang³, Doktor
Pæder⁴, Lasse Beck⁵ a. v. Aar »twsende fyrehwndret halff fem-
thenne poo thet ottenne« anden Lucii Dag paa Køpnehaffn Slot
i Kancellieriet havde vi for os Messebogen . . . af Førsløff S. i
Flackeberg H. og funde der paa Latine skrevet: Niels Gersß og
Henning har 5 Penninge Jord til Skyld i Førsløff Mark med
Hovedgrund, Kestine Tordz 5 Penninge Jord paa samme Mark,
Galman Bosß 17 Penninge Jord paa samme Mark, Affwe Bosß
17 Penninge Jord sstds., Esbern Osesß og Jenss Langes og
hans Broders Arvinger 1 Øre Jord sstds., Henning Bodilsß 2
Penninge og 1/2, Cecilie Esberns 2 Penninge og 1/2, Eline
Anderssdotter 1 ß Jord, Margrete Akyldsß 7 Penninge Jord,
Niels Pædersß 3 Penninge og 1/2 Jord, Mogens Pedersß 3 Pen-
ninge Jord og 1/2, Ingwar Ingwersß 3 Skpr. Sæd, hans Husfrue
arvede og saa meget. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [5] Segl: 3. Fvii 6; 4. G. 359 (*§ doctor petri alberti*); 5.
Fxi 2. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 43, XXXII. 1* (RA. C6, Adkomstbr. Land-
gods Sjæll.). LDipl. [8542

Marts 7. »Ett obne pergementzs lagheffdz breff besseigldt oc wdt-
giiffuitt aff Sckowby herritzting wnder Guds aar mcdxcviii then furste
onßdag wdi then helle wge wdi faste, lydendes. att hans^a fader Jyrgenn
Daa giorde ßyn lagheffdt then furste torßdag wdi fastelagenn lagtime
dags paa Smedstrop oc Smedstrops fang furst offuer then øster ende
wedt Lyllebierg oc ßaa neden wdi Aalbeck oc ßaa langs att Aalebeck
oc ßaa wp mett then enghaffue, ßom kalles Per Fuls enghaffue, oc wp
att becken wdt mett Hornskoff, saa att Ospe sige, saa tiill the skelstene,
ßom stande wdi Kyrckemoße, saa theraff oc brøden wdt indt tiill
Guldtbierg kyrcke, kronens oc wor frues jordt wforkrencket, tisligeste
paa Norskowff oc Norskowffs fang fra Guldtbierg kyrcke oc indt tiill
Tobehøy oc ßaa fraa Tobehøy oc tiill then eng wdi Bwmoße, saa neden
aff then beck oc tiill then øster ende paa Lylberg; huilket alt ßom
handt erfuedt haffuer ephther ßynn husfrwe Karine Engebretsdaatther.«

[Perg. med Segl.] Udtog anført i Stadfæstelse af Christian III
(forseglet med Signetet) 1540 Febr. 13 (Fred. efter Fastelavns Sønd.),

givet Jesper Daa til Engaardt. Perg. [med 1 Segl]. Jesper Daas Arkiv 1540 Febr. 13 (RA.). [8543]

a) ∴: Jesper Daas.

Marts 9. Alle Mænd hilser vi Broder Henrich Prior i Sortebrødrekloster i Stockholm, Broder Lauritz Magni Doktor i den hellige Skrift med menige Konvent *ibid.*, bekendende os have annammet af ærlige Frue Fru Biirgitta Oluffsdattther paa Snestrup og som forud boede i Hamersta, en hendes Avlsgaard Lederne i Wpsalla Biskopsdømme i Solentuna H. i Solna S. til evindelige Eje med saadanne Skel, at vi os bepligter at opholde hellig Legems Lov i saadan Maade, at vi skal hver Torsdag synge en højtidelig Messe af det hellige Legeme for Vor Frue og s. Anne Alter og samme Kvæld synge hellig Legems Lov, som kaldes Discubuit, og Guds Legeme skal frembæres paa Alteret baade i Messen og om Kvælden, saa længe som Klostret staar. Holdes denne Gudstjeneste ikke, som før er sagt og Fru Biirgittis Brev indeholder, har hendes Arvinger fuld Magt afhænde fra os forskrevne Avlsgaard. Aftrænges forskrevne Avlsgaard med Ret eller Vold fra Klostret, er vi ej bepligtige oppeholde forbemeldte Gudstjeneste, uden vi fornøjede vorder paa det ny efter vor Villie. Jeg Broder Henrich lader hænge mit Embeds Indsegl med Doktor Lauritz Indsegl og menige Konvents for dette Brev. Givet og skrevet i forskrevne Stockholms Kloster Fred. før Gregori Dag.

[A. ^aPerg. med 3 Segl. ^a Birgitte Olufsdatter Thott (af Hammarstad)'s Arkiv. — Aa. Vidisse paa Papir 1532 Apr. 9 (fer. 3. post f. Ambrosii) af Kongen (∴: Rigskansleren), givet Hr. Oluff Roßenkrantz af dette Brev og af 3880. — Aaa. Vidisse 1572 Febr. 14 af Kongen (∴: Rigskansleren), givet Peder Oxen til Giißelfeldt og Peder Biilde til Suanholm af Aa.] Aaaa. Afskr. (efter Konzept til Aaa?): RA. Rigens Forfølgingsbog 1570-76 Bl. 46 b. — Aaaaa. Afskr. efter Aaaa: Thott Fol. 1133 S. 39. — Aab. Daarlig Afskr. fra 16. Aarh., formodentlig efter Originalen til Aa: RA. Privatark., Oluf Nielsson Rosenkrantz, G, 1532 Apr. 9. — Afskr. fra 17. Aarh. uden Kilde, men med Overskrift: »Swartbrödra klösters bref i Stockholm«. SvRA. Hadorphs stora kopiebok E 73 S. 229. Herefter: LDipl. [8544]

a—a) Saaledes Aa.

Marts 10. *Reg. *8540.* Papir [med 8 hængende Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. II. 734.* [8545]

— *Reg. *8539.* [Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 2618 Bl. 42 a, jfr. 5 b. Formentlig herefter: *Stemann III. 131* (læs (foruden Hertugens fuldstændige Titel): hebben vnd in - ock dar

se - reminiscere. *Ad relacionem domini Ottonis Rantzouwen militis, consiliarii, marschalci et aduocati castris Kilonensis.* [8546]

Marts 15. Gøde Ibsen Tingholder til Aanst H.s Ting, Mickel Espenßen, Lars Espenßen, Tulle Ifverßen, Espen Krag og Knud Buck. Torsd. efter Gregorii Dag for os og flere Dannemænd fik Mathias Kielsen i Nagbøll et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Knud Buck, Nis Ifverßen, Thomas Povelsen, Jørgen Iverßen, Jep Madsen, Eßpen Laußen, Lars Jenßen og Niß Povelsen; hvilke vidnede, at de saa' og hørte, [*osv., se Saml. til jydsk Hist. 4. R. IV. 424 indtil:*] Datum ut supra.

[A. Orig.] Aa. Afskr. fra 18. Aarh.: RA. Indl. t. Jydske Miss. 1726 Sept. 27 Nr. 68, Bilag L. — Aaa. Udtog efter Aa uden Dag: Sstds., Bilag M Bl. 6 b. Efter Aaa: *Saml. til jydsk Hist. 4. R. IV. 363.* [8547]

— Jes Olß Herredsfoged i Ryngstæde H., Hans Bylle a. w. i Nesby, Hans Brvn, Oleff Claweß Raadmænd i Ryngstæde og Oleff Diægen i Hødwet. For os og mange flere Dannemænd, som forskrevne Ting søgte, anno m^ox^ooctavo Torsd. efter Gregorii Dag spurgte beskeden Md. Jens Perß i Horstofftæ sig for, om nogen af vidste, om den Bonde, som boer i Søluerupz torp eller har boet i forskrevne Gaard, som var Andhers Persß og hans Forfædre og giver sit Landgilde til Herføyle Kirke, om de har haft Husbondehold af den, som Søluerup i Væрге har eller haft[!] eller ej. Dertil svarede Lasse Jenß i Tesrop og Awert, som var fødte i Herføyle, og Andhers Jeß[?] i Hielmsyø, at den Bonde, som har boet i Søluerupz torp, giver sit Landgilde til Herføyle Kirke og altid har haft dem til Forsvar i Søluerupz gordh, det os vel mindes, i Offe Nebs, i Per Nebs, i Claws Nebs Tid. Derpaa »bedes« forskrevne Niels Perß et Tingsvidne. Da bad Fogeden Jes Kalff i Førsløff tage 11 Dannemænd til sig og sige derpaa det, de kunde forsvare. Frem gik Jes Kalff og til sig tog Jep Mattesß, Oleff Knudß, Andhers Olß i Jørsrop. Hans i Hødwet, Andhers Boß i Farendeløsse, Oleff ibid., Jep Olß i Høøm, Andhers Mattesß, Nis Olß i Habyrdhe, Per Clo-skow, Andhers Jenß og Per Michelß i Kasrop; hvilke 12[!] Dannemænd vidnede, at de har hørt af Dannemænd, at den Bonde, som boer i Søluerupz torp og har boet i nogen Mands Minde, i Offe Nebs, i Per Nebs, i Claws Nebs Tid og tilforn har de haft forskrevne Gaard, og den Bonde, deri »both« har været under deres Forsvar og ingen anden end til Søluerup. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 4[!] Segl paatrykte forneden: 1-2. Bomærker; 3-4. Utydelige. Roskilde Bisps Arkiv (RA.). [8548]

Marts 16. Joren Daa beder Fru Ermgord paa Søholm om, at hans Hustru Karin Knwdzdatther maa ligge i Barselseng i hendes Gaard i Odhens.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: Lxlix 42. Bent Billes Enkes Arkiv (B 2; RA.). *Missiver II. 157.* [8549]

Marts 17. ›Ith Erick Niellßenns breff dateritt Bogenße sancte Gierthrudtz dag anno etc. 1498, liudende hannom effther høgborne førstindis dronning Kirstinis naadigste skriffuellße och bønn ath haffue forlentt her Niells Erickßenn met uor frue vicari, som vaxerede effther Thidkes dødt, som hans oldefader Thue Niellßenn først begynthe och hans sønn Niells Thueßenn, som uor hans fader, fuldkommede.‹

[Orig.] Udtog anført i Rettertingsdom 1596 Juni 11 mellem Axell Brade til Elluidt og Anders Green til Sundtzby; Brevet fremlægges af den første. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 123 a. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 80.* [8550]

Marts 18. *Reg. *8541.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 286; Missiver I. 130.* [8551]

Marts 21. Kyrstin Mychelsdather, Møgh Kiees Enke, giver sin Eng i Hialthæ til Wethrum Præstebord og stadfæster en af hendes ›allefader‹ til Wethrum Kirke given Sjølegave.

A. Perg. [med 4 Segl^a]. Vejrum (Hjerm H.) Kirkes Arkiv (RA. Ribe Kapitels Arkiv). *Nielsen, Harsyssels Dipl. S. 80.* — Aa. Vidisse 1655 Jan. 17 af Viborig Landsting, uden at det siges, til hvem Vidissen gives. NLA. Viborg Landstings Dombog 1655 C Bl. 27 a. — [Ab. Kopi.] **Aba.** Udtog af Ab anført i Revers paa Niels Juul Axelßes Documenter, Nr. 7: Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 1 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI. — **Abb.** Et andet Udtog af Ab: Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 21 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI, Ark o. [8552]

a) Aa nævner 3 Segl som bevarede.

— Jeg Symen Lawrisß V. sælger og skøder til velbyrdig Svende Erich Somer, Cristern Somer og Jens Somer en min Gaard i Hornnwm H. i Ordestrup S. i den samme By (Morten Anderß, 4 Ørte Korn og 3 Pd. Smør, Høns, Gaas, Lam og Skovsvin, naar Olden er, med andre ›beedhe‹, som der bør af at gange med Rette). Og kendes jeg mig Penge og fuldt Værd derfor op at have baaret. Afvindes Gaarden E. S., C. S. og J. S., tilpligter jeg mig at fri dem saa god en Gaard igen paa Rente og Skyld og saa »wel beleylig« i forskrevne Herred. Medb. af den Helligaands Hus i Randers, Jens Jenß Sogne-

præst i Biergraff, er, Cristern Blak, Jep Mongß Borgemestre i Randerss. die Benedicti.

Perg. (Plica delvis ødelagt) [med mindst 3 Segl]. Senere til Torstedlund Godsarkiv (RA.). [8553]

Marts 21. Lass Jensß i Flemming Foged i Nym H., Bønder og mene Almue i fornævnte Herred. Onsd., som Benczt Dag faldt paa, inden Nym H.s Ting finge Erich og Sewerin Gødissonner et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jess Olaffß i Flemming, Asle Andersß i Hwering, Crestern Jensß i Flemming, Michel Jensß ibid., Per Andersß i Trebere, Jess Terkelsß i Hornwm, Niss Jensß ibid., Jep Jensß i Hwering; hvilke vidnede, at de har set og hørt, at Sewerin Jwll og Markord i Bording paa sin Hustrus Vegne med hendes fri Villie skødede og solgte Erich og Sewerin Gødissonner og deres Moder og 2 Søstre 2 Gaarde i Biere i Wratz H. og 2 Dele over al Bieress Mark og fornævnte 2 Gaardes Tilliggelse, hvor det kan findes i Vratz H. Vort Herreds¹ Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med 1 Segl: Det hos *Trap*⁴ VII. 410 til venstre afbildede. (RA. Privatark., kronolog. Række.) [8554]

— Lass Jensß¹ i Flemming Foged i Nym H., Erich² og S[e]werin Gødissonner³, Mates Nielsß⁴ Præst og Provst i Nym H., Mates Lasß i Æner, Anderss Nielsß i Hwering og Anderss Persß i Trebere. Onsd., som Benczt Dag faldt paa, for os og mange flere Dannemænd, som Nym H.s Ting søgte, fik beskeden Md. Sewerin Jwell i Biere et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jess Olaffß i Flemming, Asle Andersß i Hwering, Crestern Jensß i Flemming, Mikell Jensß ibid., Per Andersß i Trebere, Jess Terkelsß i Hornwm, Niss Jensß ibid., Jep Jensß i Hwering; hvilke vidnede, at de har set og hørt, at Erich og Sewerin Gødissonner af Rask med deres »systems« og alle deres Medarvingers Villie skødede og solgte Sewerin Jwell den Gaard i Biere, som Olaff Jeebsß i boede, og al Trediedel over al Bieres Mark og al deres Trediedel af deres Rettighed, ihvor det kan findes i Vratz H. Og »wortte« denne Skøde gjort med Lass Grønss Villie. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 2. Gi 1; 3. Gxvii 37; 4. G. 777; 5. 7. Bomærker. (RA. Privatark., kronolog. Række.) [8555]

Marts 22. Nicolaus Thome Borger i København lejer af Københavns Kapitel en Vor Frue Kirke tilhørende Gaard i Clemens Sogn paa Vestergade.

[^aPerg. med Segl: »Sigilla plebeia«. Københavns Kapitels Arkiv.^a] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 253.* [8556]

a—a) Saaledes LDipl.

Marts 22. Abram Månßon Herredshøvding i Öster H. i Blegingen og vi 12 Mænd, som for Rette sidder i Öster H.s Ting, og menige Almuen. For os og flere Dannemænd, som Öster H.s Ting søgte, var disse 6 Dannemænd: Anderß Åkeßon i Mosta, Påwell Åkeßon i Keysiotorp, Giord Pelleßon i Hollen, Per Jönßon i Rödheby, Laße Oloffßon i Molletorp, Biörn Skatha i samme By, bad dem saa Gud hjælpe og »hellen«, at de havde gransket og udledt, at ingen er nu nærmere i Dannemark eller Sverige »erffuinge« efter Hustru Kristine af Martorp i Westergillandh, hendes Jordegods til Arv at tage efter hendes Død, hvis Sjæl Gud naade, end denne Brevviser Anderß Frys Borge-mester i Lykaa og hendes[!] Søkende, thi at det var saa udledt, at han og hans Søkende er tredie Mand fra hende, og hun anden fra »stubben«. Vi bedes vort Lands Indsegl for dette Brev. Skrevet Torsd. før Midfastesøndag.

[A. ^aOrig. med 1 hængende Segl.^a] Aa. Afskr. fra 17. Aarh.: SvRA. Lars Eriksson Sparres Kopibog B 15 (tidligere J 6) Bl. 281 a. [8557]

a—a) Saaledes efter Tegningen i Aa.

Marts 24. Wii Johan konnig hebben gegunnet unsen undersaten und inwoñern unses dorppes tho Walsbul in Wis herde, dat se alle unse guder des ergenanten dorppes mitt allen eren tobehoringen, de dar von older uth sint to belegen beyde vor unde na der tiit, dat wii mit herrn Frederiche hertogen, unsen broder, unse lande Schleswig und Holsten deleden, und se ock betherto in wehren gehat hebben, de altzo fortan rouwelich beholden scholen van uns ungehindert. Vorbeden hiirumme etc. Datum uff unsem slote tho Flensborch am auende annunciat. Mariæ under unnsen signet.

Ad relationem Dn. Nicolai Krumediken M.

[Orig. Valsbøl (Vis H.) Mænds Arkiv.] Afskr. fra c. 1600: Statsark. i Kiel, Urk. Schleswig Nr. 23¹. — Afskr., sikkert efter den foregaaende, af C. L. E. Stemann: RA. MS. Stemannns Saml. Hertugdømmernes Hist. ang., »Afskrifter af Dokumenter, som det synes utrykte«. [8558]

Marts 25. Carolus episcopus Ottoniensis Dn. Erasmo Nicolai presbitero nostre diocesis. Tue probitatis ac aliarum virtutum merita nos inducunt, ut personam tuam specialis favoris gracia prosequamur. Quapropter ad presentacionem Dn. Nicolai Andree, prioris ffratrum kalendarum terre Falstrie necnon domus hospi-

talis s. spiritus in Nykiøping previsoris, vicariam confraternitatis kalendarum in ecclesia b. Marie in opido Nykiøppinge, per obitum Dn. Nicolai Krabbe ultimi possessoris eiusdem vacantem, tibi conferimus teque in persona Dn. magistri Nicolai Petri per annuli nostri impositionem investimus ad eandem, administrationem spiritualium et temporalium eiusdem tibi in animam tuam committentes. Volumus eciam tibi de omnibus vicarie redditibus responderi. Quare sub excommunicationis pena omnibus vicarie pensionariis mandamus, quatenus tibi in vicarie redditibus ac serviciis satisfaciant et respondeant. Dominis sacerdotibus per te requisitis damus in mandatis, quatenus te in vicarie corporalem possessionem introducant. Secretum nostrum. Datum in curia nostra Blamstwed die annunciat. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. ^a1741 »communicatum« Langebek af C. H. von Bergen^a; senere ejet af Klevenfeldt^b (RA. Nykøbing Falster (Tillæg)). LDipl. (Reg. *8542.) [8559]

^a—^a) Saaledes LDipl. ^b) RA. Reg. 60 S. 258.

Marts 29. »In nomine domini amen. Ego Johannes Vamehaghen¹, archidiaconus ecclesie cathedralis Ripensis, compos rationis necnon salutis proprie memor, sciens, quod nichil certius morte et incertius nichil hora mortis, tunc testamentum meum de bonis michi a Deo collatis taliter, ut sequitur, disponendo ordino, do, lego et confero. Primo reuerendo in Cristo patri episcopo meo Ripensi x marcas monete Dacie. Item de post loco sepulture mee xvi marcas. Item de post canonicis confratribus meis xxii marcas. Item plebano meo ii marcas. Item ecclesie mee parrochiali iij marcas. Item rectori scolarium ij marc. Item domino Mathie de Beested i marcam. Item vicariis chori Ripensis iii marcas. Item Iwaro campanario iij marc. Item fratri meo et sororibus meis vnam peciam panni Ledensis maneriei. Item altari sancte trinitatis in summo choro vnum predium annue soluens vnum solidum siliginis, situm in villa Wested. Item Valburgi vxori Iwari consulis Ripensis coclear meum argenteum pondere iij vnciarum. Item cuilibet de familia mea viii ß. Item do et lego pro aniuersario meo et sororum mearum in perpetuum celebrando, ut solitum est, triginta sex marcas. Item cenobitis extra menia ciuitatis Ripensis xii ß. Item conuiuio sacerdotum ii marcas. Item conuiuio sancti Nicolai wlgariter dicto peblinghgilde ii marcas. Item omnibus ecclesiis per et infra murum ciuitatis Ripensis cuilibet ii solidos annone. Item ecclesie Vested ii boues in precio vii marcarum

Item ecclesie Hwedingh viii ß. Item ecclesie Riisby xii ß. Item ecclesie Seom xxiiii ß. Item ecclesie Arnom xxiiii ß. Item Hørsherret: primo ecclesie Randerop iiii tunner ordeï de decimis ecclesie Balgom de parte mea hoc anno. Item ecclesie Skaast ii tunner ordeï. Item ecclesie Hierpsted iii tunner ordeï. Item ecclesie Emmerleff xii tunner ordeï. Item ecclesie Rodagher vi marcas denariorum. Item ecclesie Helwad xxiiii ß; ecclesie Iwad viii ß. Item scolaribus ii lagenas cereuisie et xv modios farine et j tunner silff. Item Mathie Petri viii ß. In huiusmodi testamenti ac mee voluntatis extreme exequutores eligo et peto honorabiles dominos ac discretos viros videlicet magistrum Jacobum Staghe, magistrum Lambertum canonicos, Iwarum Nicolai et Retleuum Stefani⁵ consules Ripenses, vt huiusmodi testamenti exequutionem compleant et defendant, prout coram altissimo voluerint respondere. In huius vero testamenti testimonium sigillum meum vna cum sigillis prefatorum testamentariorum meorum necnon infrascriptorum videlicet honorabilis domini magistri Iwari Mwnk⁶ canonici et officialis Ripensis ac discreti viri Nicolai Michaelis ciuis Ripensis, ad hoc vocatorum specialiter et rogatorum, presentibus sunt appensa. Datum anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo octauo feria quinta ante dominicam passionis domini.«

A. Perg. med [7] Segl: 1. G. 889; 2. G. 887*(?); 4-5. Bomærker; 6. G. 888; 7. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 327* (RA.). Ovfr. gengivet fuldstændig og bogstavret. — Aa. Udtog anført (uden Datum) i Rettertingsdom 1539 Juni 13 (Fred. før Botulphi Dag). Perg. med 1 Segl. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 327* (RA.). — Afskr. efter Koncept(?) til Aa: RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 38 b. — Hertil 2572.

[8560

Apr. 1. Kongsteth Sognevidne, at Fru Ermægard paa Søholm, Hr. Benth Billiss Efterleverske, har Del i Fællesskoven til Eskilstrop.

Papir med Rester af 3 Segl paatrykte foruden: 1. Bomærke; 2. Utydeligt; 3. Bomærke. Bent Billes Enkes Arkiv (E; RA.). *Severin Kjær, Fra Stavnsbaandets Dage S. 299.*

[8561

Apr. 3. Ick Knuth Toppsß¹ wanaftich bynnen Hußem in deme Westerende hebbe myd vulborth myner eruen unde alle, der my ere vulborth hirtho behoff was, ontfangen 10 lub. mr. houetstols van den erliken vorstenderen der 10000 ryddere in der karcken Unser vrouwen tho Hußem alzo Hinrick Bruns unde Albert Schulte, dar ick om vor sette myn hus unde hoffte myd der grunt, dat belegen is in deme Westerende twischen Leue Eddelfsen unde Hans Specke, unde is dat erste gelt in

deme erue; vor welckere 10 mr. houetstols ick offte de egener inwaner desses erues jarlikes uppe s. Michele vorrenten schullen vor 10 lub. schillynghe. Schege dar schade haluen up myd gestlikeme offte warlikemme rechte, den schaden schal ick edder de inwaner des erues wedder oprichten; unde desse renthe mach men manen myd gestlikeme unde warlikeme rechte, wes den vorstenderen best beleuet. Weret zake, dat dat erue vorkoft worde, so scholen desse vorstendere dessen summen vor uthhebben ofte sodane besegelde breue, dar en ane noget vor den summen myd aller nastanden renthe up eneme brede. Jodoch hebbe ik de macht beholden vor my effte de besitter deß erues, wanner uns bequem is dessen summen uth tho lozende, so sche[!] wy de lozynghe en half jar touorne toseggen, unde des negesten s. Mychele de betalinghe to donde, den houetstol myd aller bedageden renthe mid zulker munthe, alzo hir genge is. Myn ingesegel. Ghescreuen des dingsdages vor palmen.

Perg. med 1 Segl: Bomærke. Husum Vor Frue Kirkes Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 61). [8562]

Apr. 4. *Reg. *8546.* Perg. med 1 Segl: K. 87 (nu løst vedliggende). Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII. 28). *Stemann III. 129;* dansk Udtog: *Hvitfeld VI. 144, Fol. 1023 L. 7.* [8563]

Apr. 5. Jep Laßenn Foged paa Hinng H.s Ting, Peder Kye i Vandborig, Niß Jennßenn i Hammelsuang, Peder Graffuersenn, Jenns Holm, Christenn Geed, Christenn Jepsenn og Hans Degenn. Torsd. før Palmesøndag paa Hinng H.s Ting fik »welb.« Svend Peder Schram af Wolbjerg et Tingsvidne af 24 Danne mænd af de »heldiste« og bedste, som var Niels Jensenn i Hammelsvanng, Jenns Pouelsenn i Noe, Peder Graffuersenn, Jenns Holm, Peder Pouelsenn, Wisti Laursenn, Michell Schre, Peder Jensen i Hiee, Mathis Bertelsenn i Noe, Nis Bendsenn *ibid.*, Niß Jennsenn i Kiergaard, Christenn Jensenn i Hee, Sæbast Persenn, Jep Mortennsenn, Annders Christennsenn, Peder Glad, Peder Madtzenn, Joenn Pouelsenn, Christenn Madtzenn, Iffuer Wiinter, Annders Niß, Mogenns Wuys, Nis Jennsenn i Hee og Jep Jennsenn i Torsted; disse vidnede, at det dem vitterligt er og har hørt af deres Forældre, at forskrevne Peder Schrams Forældre de gode Folk, som har boet i Wolbjerg, har haft deres fri Fædrift i Roldemoeße og i Hiortemoeße ukært til denne Dag, og aldrig de har hørt, at nogen Mand har givet der Kære paa. At disse 24 Dannemænd saa vidnede, og de Herreds-

mænd, som til Tinge var, »stadfest« med dem, at saa er, det vidner vi med vore Indsegl hængende for dette Brev. Actum ut supra.

[A. ^aPerg. »med thoe hengendis indsegell forseiglet och fire andre hoßliggenndes zigneter, som aff alder och wanngiemme erre frafaldenn.«.] Voldbjærg Godsarkiv. — Aa. Vidisse 1615 Juni 3 af Wiborg Landsting givet Niels Kragh til Aggerkrog.] Aaa. Afskr. efter Aa fra 17. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 1508, Læg 4, X. — [Ab. Udtog anført i Fortegnelse 1615 Maj 16, se 1249.] Aba. Afskr. efter Ab fra 17. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 1508, Læg 7, III Nr. 32. [8564

a—a) .Saaledes Aa.

Apr. 6. Mester Laghe Vrne, Hr. Niels Schaffues Biskops i Roskilde officialis generalis og Kannik sstds. Fred. efter Sønd. letare paa Roskilde Dom, nærværende Herrer Doktor Johan »degen«, Hr. Ffolmer Pøsicke og Hr. Niels Persß Kanniker sstds., var for os Hr. Jesper Hansß Kannik i Roskilde paa forskrevne værdige Faders Vegne, som did stævnet havde Pæder Andersß i Søllerop Kirketjener til Herfølge Kirke og berettede, hvorledes Pæder Andersß besidder forskrevne Kirkes Gaard og Grund imod forskrevne værdige Faders Villie og siger sig ikke at have eller have ville Husbondehold eller Forsvar af forskrevne værdige Fader; hvilket Peder Andersß da tilstod, sigende sig at have og have haft Husbondehold og Forsvar af »kirckewerix« til Herfølge Kirke og af ingen anden. Da sagde Hr. Jesper, at Pæder Andersß var pligtig at have Forsvar og Husbondehold af forskrevne værdige Fader paa den hellige Kirkes Vegne og efter det, at forskrevne værdige Fader er rette Væрге til Claus Nebs Børn, hvis Sjæl Gud naade, af hvem Peder Andersß tog Husbondehold og Forsvar, den Tid han samme Gaard fæstede. Sagde og Hr. Jesper, at forskrevne Gaards Indbyggere i 40 eller 30 Aar og længer har haft Husbondehold og Forsvar af Per Neb, Claus Neb og deres »forelderne« Søllerops gards rette Ejere efter Biskoppers i Roskilde Minde, hvilket han beviste med Dannemænd, som den Dag i Rette stævnet var at vidne, som var Jes Andersß i Ringsberg, Offe Hansß i Sæder, Peder Pouelß i Egby, Oluff Scriffuere i Herfølge, Anders Nielß i Hielmsiø, Albreth Nielß ^a og Lasse Jensß i Tetzstrop; hvilke svor, at de vilde vidne i Sandhed, hvis dem vitterligt var. Først vidnede Jes Andersß, som var født i samme Gaard, at paa den Tid hans Fader havde boet i forskrevne Gaard ved 30 Aar og holdt ham ved lige, fik han samme Gaard efter sin

Faders Død og tog Husbondehold og Forsvar af Claus Neb, som den Tid boede i Sølerops gard, og holdt ham Gæsteri for aarlig for Husbondehold og Forsvar og sagde sig at være nødt af samme Gaard af Claus Neb, den Tid Pæder Andersß stedte forskrevne Gaard af Claus Neb. Offe Hansß vidnede, at saa lang Tid, som han var hos Per Neb, Claus Nebs Fader, gæstede Per Neb til forskrevne Gaard en Sinde hvert Aar med 4 eller 6 Heste saa længe, som han levede, og sagde, at Claus Neb gjorde deslige, den Stund han levede. Per Pouelsß vidnede, at paa den Tid han tjente Claus Neb, fæstede Peder Andersß forskrevne Gaard af Claus Neb for et Par Øksne og en Td. Salt og sagde sig det at annamme af ham paa Claus Nebs Vegne. Dertil svarede Peder Andersß og sagde, han ikke gav Claus Neb forskrevne Par Øksne og den Td. Salt, men tilstod dog, at den Tid han fik forskrevne Gaard, var det med Claus Nebs Villie, og han havde det i hans fulde Minde. Derefter vidnede Oluff Scriffuere, som tjente Claus Neb i 5 Aar paa 6. og har boet i Herføgle i 22 Aar, at naar som Claus Neb gæstede ikke aarlig til samme Gaard, sendte Anders Jensß, som paa den Tid boede i forskrevne Gaard, 1 Td. Øl, Mad dertil og Hestefoder til Søllerops gard for Gæsteri, og sagde sig at have været der med Claus Neb i Gæsteri i 6 Aar eller ved »the mode«. Item vidnede Anders Nielsß, at Anders Jensß i 30 Aar da holdt han Claus Neb Gæsteri fore for Husbondehold og Forsvar. Albret Nielsß vidnede deslige. Lasse Jensß i Tetzstrop vidnede, at ham vitterligt var, at hvem som havde boet i forskrevne Gaard i 30 Aar, da havde han haft Husbondehold og Forsvar af Høvedsmanden i Søllerops gard. Da spurgte Hr. Jesper Pæder Andersß, om han »kennes« sig at have Forsvar eller Husbondehold af Hr. Niels Erickß paa Valløff eller nogen anden end »kirckewerie« til Herføgle Kirke; til hvilket Per Andersß, Jes Bosß i Tetzebølle, Pæder Michelsß i Swonsberg, »kirckeveriæ« til samme Kirke, og Lasse Jensß i Gwnnerop svarede, at han eller de skød intet paa Hr. Niels Erickß at være Forsvar til samme Gaard eller hans »indbyggere i the mode«. Fremledte og Peder Andersß nogle Vidner paa sin Side, som var Jes Brwn af Hielmsiø og Tagge Andersß i Tetzebølle, som vidnede, at ingen havde boet i forskrevne Kirkegaard i 30 Aar, uden han havde det med forskrevne »kirckeweries« Minde. Sammeledes sagde Tage Andersß, at den Tid Anders Jensß boede i Gaarden, holdt han Per Neb Gæsteri fore hvert Aar for Venskab og ikke for anden

Sag. Skød og Per Andersß paa ydermere Bevisning og »vitne« i samme Sag, bepligtende sig under den hellige Kirkes Dom at ville føre dem for Fredagen næst efter. Da lagde vi ham samme Fredag for at møde i Rette her paa Dom med »syn vitne oc bewisning, fforwissende« ham, om han ikke mødte med Bevisning, da vilde vi efter hans egen Bepligtelse forfølge ham med Kirkens Dom og skikke den Part Ret, som da mødte, efter »vitne oc bewisning«, som nu havde været i Rette for os. Da samme Fredag næst efter paa Roskilde Dom for os, nærværende Doktor Hans Clauß Provst, Mester Hans Bertelsß, Hr. Folmer Pøsicke og Hr. Marquardt Henrickß Kanniker sstds., æskede Hr. Jesper paa Pæder Andersß og hans »vitne oc bewisning« da i Rette, og Per Andersß da inden Doms Tid og ej derefter ikke selv mødte eller nogen paa hans Vegne. Da efter forskrevne hæderlige Mænds Raad kundgjorde vi Peder Andersß at skulle være uden Kirke og forfulgte ham derefter med Brev i hans Sognekirke at blive i samme Forfølgning, saa som Kirkeloven udviser, forbydende ham herefter at bo i samme Kirkegaard eller at bevare sig med nogen dens Tilligelse under ydermere den hellige Kirkes Dom, uden han kan det have i forskrevne værdige Faders Minde. Sig. officialatus. Llata fuit hec sententia etc.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt forneden. Roskilde Bisp Arkiv (RA.). [8565

a) 1 Orig. er ladet Plads aaben, formentlig til den sidstnævntes Bopæl.

Apr. 6? (ell. 27?). Vi Bencht Ryning, Niels Ryning RR. og Påffwel Kyle paa mine Børns Vegne Clawes Kyle og Johan Kyle har gjort et Jordeskitte med ærlige og velbyrdige Jomfruer Karina og Birgitta vor »moder syster dotter« Johann Móltekeßdotter i Liungby med deres Faders Samtykke i deres Farbroders Nærværelse Erich Jönson i Vgårp om alt det Gods, os er tilfaldet i Arv efter vor Morfader Erich Person og Mormoder Hustru Birgitta. Dette Gods kom paa Jomfru Karine og Jomfru Birgittes Skifte: 1 Gaard i Siälantdt i Frölunde (Lauredtz Oldermannndt, 3 Pd. Byg, 2 Pd. Rug og 3 Skill. Grot), 1 Gaard i samme By (Heming Jepson, 2 Skill. Grot), Jäppe Ridemand i samme By (18 Grot), 1 Gaard i Tiuffztoffte (Hans Hanson, 2 Pd. Byg, 1 Pd. Rug, $\frac{1}{2}$ lødige Mk.), 1 Gaard i samme By (Lasse Person, 2 Pd. Byg, 1 Pd. Rug, $\frac{1}{2}$ lødige Mk.), 1 Gaard i samme By (Oloff Person, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, $\frac{1}{2}$ lødige Mk.), 1 Gaard i samme By (Per Nielson, 1 Pd. Byg, $\frac{1}{2}$ lødige Mk.), 1 Gaard i

Egerup (Morten, 1 Skill. Grot), 1 Gaard i Lindeskog (Oloff Galind, 1 Skill. Grot), 1 Gaard i Stiignäs (Niels Jonson, 1 Skill. Grot), 1 Gaard paa samme Næs (Håming Morthenson, 4 Skill. Grot), 1 Gaard i samme Næs (Hemming Skolling, 4 Skill. Grot), Kiel Jäppeson paa samme Næs (1 Skill. Grot), Oloff Jäppeson paa samme Næs (»trettiye« Skill. Grot[!]), 1 Gaard i Frölunde (2^{1/2} Pd. Rug og Byg og 3 Skill. »minne« end 4 Skill. Grot), 1 Gaard i Tiuffztofte (1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg og 1 Skill. Grot). Dette Gods faldt paa deres Del i Skåne: 1 Gaard i Bierlöff (Morten Swart, 30 Skpr. Rug og Byg og 26 Grot), 1 Gaard i samme By (Niels Tong, 1 Pd. Korn og 20 Grot), 1 Gaard i Aåby (Hans Person, 1 Pd. Korn og 1 Skill. Grot), 1 »faste« i samme By (Swen Jonson, 1 Skill. Grot), i Feralle 1 Gaard (Swen Larentzson, 2^a Pd. Korn og 13 Skill. Grot[!]), 1 Gaard i samme By (Twitt, 2 Pd. Korn og 13 Grot), 1 Gaard i Raalöff (Jöns Nielson, 26 Grot), Halvdelen i en »treding« af Fereldtz hoffwedgårdt og 1 Gaard i Gäredtztorp i Hestwede S. (Anders, 6 Pd. Smør), 1 Gaard i Slätteberig i Glimangre S. (2 Pd. Smør), 1 Gaard i Julerup i samme Sogn (Oloff, 4 Pd. Smør), 1 Gaard i Hönnerum i Aåseby S. (Truls Anderson, 8 Pd. Smør; og skal han have fri Græsgang, Skov og Fiskevand til Skellighed til Dubrup), 1 Gaard i Bierleff (Jöns Bärtilson, 1 Skill. Grot), 1 Gaard i Törßåge (Morten Årlandson, 1 Pd. Korn), 1 Gaard i Paarop^b (Jönis, 2 Pd. Smør), 1 Gaard i Hörslinge (4 Pd. Smør), 1 Gaard i Galtehult (Jöns Birgeson og Ture, 14 Pd. Smør), 1 Gaard i Lerede (Ihanne, 6 Pd. Smør), 3 Gaarde i Ingelstade (Lasse Person, 1 lødig Mk.; Jeppe Olson, 1 lødig Mk.; Anders Möllere, 1/2 lødig Mk.), 1 Gaard i Granetinge (Truels Jonson, 6 Pd. Smør), 1 Gaard i Tollfridt (Biörn, 3 Skill. Grot), 1 Gaard i Kloffredt (Öiier, et lødig Mk.), 1 Gaard i Biörnstorp (Jäppe, 4 Skill. Grot), »ett fäste« i Raalöff til »forßnär«. Dette Gods kom paa deres Del i Sverige: 4 Gaarde i Tiuståse i Fliiseriidt S. (hver 4 Pd. Smør og hver 4 Ørtug Penge), 1 Gaard i Skyris-hult i samme Sogn (8 Pd. Smør og 10 Ørtug Penge), 1 Gaard i Mölstadåß S. (4 Pd. Smør), i Mölstadåß 1 Gaard (Håken Diure, 2 Pd. Smør), 1 Gaard i Aåknebeck i samme Sogn (1 Pd. Smør), i Högby S. i Hannaas 1 Gaard (6 Mk. »gunniske«), 1 Gaard i Wiigerstadt (2 Mk. »g.«), Holmenn i Högby S. (2 Ørtuger »botternn, tiie gunniske«), Målille S. 2 Gaarde i Emmeneß (2 Mk. »gunniske« hver), 1 Gaard i Ageröö i Mörlunde S. (3 Mk. »gunniske«). Alt dette Gods lader vi dem op i deres fulde

Skifte. Kan ydermere Gods spørges eller igen vindes i Swerige eller Danmarch, skal det gaa til »jeffninge skifte«, som dette Gods er skiftet, som forskrevet staar. Medb. af Biskop Inge-
mar i Wexiöo og hans Kapitel og Erich Jonson i Vgärp og
Axel Gregerson Herredshøvding i Konge H. Skrevet i Wexiöo
die compassionis Marie.

[A. Orig.] Aa. Afskr. fra c. 1550: SvRA. Kopieböcker B 19. — Ab.
Afskr. fra c. 1550 ell. lidt senere: SvRA. Kammararkivet, Pk. »Rasmus
Ludvigssons Strödda handlingar« (Løbe-Nr. 246). [8566

a) Ab: 1. b) Ab: Saarup.

Apr. 8. Jeg Powil Laxman R. paa Vallin sælger og skøder
til velbyrdig Md. Per Lang en min øde »festhe«, som ligger i
Sandby hos Gamle Flydinge, som plejer at gives af 6 Grote,
hvilken »festhe« jeg fik af s. Johannis Kloster i Antworskoo i
Siælland. Og kendes jeg mig der op at [have] baaret for fuldt
Værd efter min Nøje. Medb. af flere gode Mænd Hr. Steen
Bille R., Cristiern fan Haffn af Æleholm, Taghe Henricsß af
Dybec, Niells Fyn Borgemester i Lundh. Givet og skrevet paa
Søllisborg Palmesøndag.

Perg. uden Plica (ikke Orig.); senere forbundet med 1500 Maj 3
og Maj 3. Peder Langs Arkiv^a (RA.). LDipl. [8567

a) ∅: nærværende Eksempel; Orig. derimod senere til Oluf Stigsson Krognos's
Arkiv; jfr. *Adel. Brevkister S. 183.*

Apr. 9. Kongen anmoder Ribe Kapitel om at antvorde hans
Sekretær Mester Niels Friis Besiddelsen af den afdøde Hr. Johan van
Hafns Ærkedegnedømme.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr., formentlig fra 1544 og formentlig
med Ærkedegnen i Ribe Mester Jens Viborgs Haand, i et Kvarthæfte,
der tillige indeholder Breve af 1500 Juni 14, 1507 Marts 26 og 1507
Marts 26: RA. Topogr. Saml. Pap., Ribe (Bispestol osv.). — Afskr. fra
16. Aarh. i et Foliohæfte, der tillige indeholder de samme 3 Breve, som
er nævnte ovfr.: RA. T. K. I. A. Pk. »Die geistliche Jurisdiction des
Bischofs zu Ripen betr.«. — Afskr. fra Aar 1575, mulig af Jacob Hoyer:
RA. Gem. Arch. XXII. 37, B (Hansborg). — *Missiver I. 131.* [8568

— Vrow Margareta Smalsteden priöre des junckvrouwen
closters by Sleßwick unde de gphantße conuent dar zuluest. De
erlike wedewe Anne Thomes hefft uns ghegheuen 57 mr. in
redeme ghelde unde alle jare na ereme dode 4 heitschepel
rogghen, de liggheet tho Kroppe. Hiir schole wy er wedder vor-
gheuen de tiid eres leuendes vryge kost tho der pryören tafelen
thoghande, vryge wanynghe unde vryge vurynghe; na ereme
dode scholen de 4 heitschepel rogghen tho ener ewyghen missen.

Unses conuentes inghezeghel. Ghegheuen unde screuen des mandaghes neghest palmesondaghe.

Perg. med 1 Segl: G. 1005* (o: det der nævnte ovale Segl). Senere tilbagegivet til Slesvig Johannes Kl. Arkiv (i Klostret). (Reg.* 8547.) [8569 a

Apr. 11. Widi Winterß Tingholder paa Jerløff H.s Ting, Albrich Lyderß til Damsgardh V., Mickel Jenß, Seueren Jonß, Jon Winterß og Gødy Perß. Palmeonsdag for os og flere gode Mænd fik beskeden Md. Gødy Claweß i Worke et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Bertel Widiß, Nis Jenß, Per Oloffß, Anders Perß, Jacob, Nis Widiß, Jes Iwerß og Jes Crestenß; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting, at Gødy Claweß gav sig i Rette paa Erich Tymesß Vegne med Jes Perß i Byneb[ali] om den Gaard i Bynebali, som Seueren Perß i boer; d[a sagde] forskrevne Widi Winterß saa for Rette, at Erich Tymesß b[urde det] Gods at nyde, »meden« hans Lovhævd var ved Jordetrætte satte han fra sig og for en »høwer« D[ommer]. Med vore Indsegl. loco quibus supra.

Papir (Brevets nederste højre Hjørne mangler) med Rester ell. Spor af 3[?] Segl paatrykte forneden: 1. Kun Spor; 2. Brudst., kun noget af Hjelman bevaret; 3. Ubetydelige Rester. Erik Timmessøn Rosenkrantz's Arkiv (NLA. Viborg Landstings Arkiv, Breve og irettelagte Dokumenter 1477-1600 Nr. 7). [8569 b

Apr. 12. Hans Konge. Torsd. før Paaske for os paa vort Retterting i Vor Frue Kirke i Odense, nærværende Mester Hans Urne Provst i Odense, Hr. Marcor Rennou R. vor Mand og Raad, Jørgen Daa, Emicke Hardenberg og Jesper Friis med flere, var Hr. Abbed Thues Bud af Holmekloster med aabne beseglede Breve paa noget Gods »etc.«: item et andet[!] Brev af Holmeklosters Birketing, lydende, at 8 Dannemænd havde vidnet, at saa længe som de kan mindes, 50 Aar og somme ydermere, har alle disse efterskrevne Byer, Gaarde og Byggesteder været og er Holmeklosters rette Ejegods alle Vegne til det Markeskel der uden omkring, som er Koegaards Enge imellem Egeskov og Høvbøg, al Høvbøg imellem Eg og Bøg, Haagerup til rette Skel imod Hogrup og Espe Grund, Brændelydinge, Lydinggaard, Møgelund, Lydingebye, al Lyding Skov, Fiske-rup, Nosseberg, Nyeboe, Brendegaard, Torp, Esckeberg, Krage-gaard, Giellebrede, Sølfberg, Grønderup, Fagsted, Nybygt, Schous-boe, Gerdorp og Fleninge; derefter vort Stadfæstelsebrev, 1. Dom-

brev, 2., 3. og 4. Dombrev skrevet paa Pergament med hængende Indsegl, hvert Dombrev paa 6 Uger, og vor almindelige »Stefninger« paa 6 Uger og 1 Aar over al Dannemark og derefter 6 »Uger Stefningers Overhørelse« sammeledes over al Dannemark; hvilke Breve alle lovlig givne og til Ting læste og forfulgte er ved alle deres Tider, og derimod er ingen Breve tagne af os. Thi tildømmer vi Hr. Abbed Thue paa Holme Klosters Vegne alt fornævnte Gods, forbydende alle ham derpaa Hinder at gøre, og sætter vi den Sag evindeligt Tielse paa. Datum ut supra nostro ad causas sub sig. præsentibus appenso, teste Georgio Marsvin justiciario nostro.

[Orig. Holme Kl. Arkiv.] Afskr. fra c. 1750, attesteret af »Retten Betjente ved Brahetrolleborg Birk« Fred. Bagger og H. Wilhelm: Arkivet paa Brahetrolleborg (ikke undersøgt). — Afskr. herefter af N. Rasmussen Søkilde: Rasmussen Søkildes Samlinger A VII S. 50 (FLA.). [8570

Apr. 12. Udtog: *Kinch, Ribe I. 408; Reg. * 8548.* Er 8560.

Apr. 16. [Jeg Je]p Jørginß perpetuus vicarius i København og prior vicariorum sstds. i Leje lader med mine Medbrøders Samtykke ærlig og »forsinlig« Svend Al[brichth] wan Góch og den, som han tager til Husfru, og deres Børn en vi[cariorum Ka]pitels Jord, som Hr. Niels Brwn gav til vort Kapitel, hvis Sjæl Gud naade, Byen paa Øs. . . . mellem Knardrops Klosters Gaard og Helliigestus Gaard sstds. i deres Levedage med Vilkaar, at forskrevne [A. w. G., hans] Husfru eller . . . skal inden 4 Aar efter [dette] Brevs Datum bygge et nyt Hus . . . fast . . . og tække det med Sten og deslige al den anden Bygning paa forskrevne Jord. [Og skal de] give 4 [Skill.] Grot aarlig til vort Kapitel til Jordskyld, som er 2 Skill. Grot Skill. Grot til Michels Dag i god kan en anden fuldt med gøre. Og de skal holde al Bys Tyng , hvor Behov gøres. Og de skal ingen Magt have at sælge »nogher« deres Brev eller Frihed eller afflytte, hvis Bygning derpaa Samtykke eller vore Efterkommeres. Og naar Albrichth, hans Husfru Jord og Bygning fri igen komme til Kapitlet. Holdes forskrevne Vilkaar ej for disse »øst« Skyld, skal vi vicarii Fuld og gøre det dødt og igen tage Jord og Bygning til Kapitels Behov det bedste, vi kan. Medb. af mine Medbrødre ß, Hr. Per Olß og Mester Haghen Pelleß perpetui vicarii s[stds.]. fer. 2. pasce.

Medtaget Perg. (den venstre Del mangler) [med 3 Segl paa den bevarede Del af Plica]; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Københavns Kapitels Arkiv; 1783 af Biskop L. Harboe foræret til Gehejmearkivet. (Reg. *8549.) [8571]

Apr. 16. Dronning Cristina paalægger Swineborgh By at underholde hende en Nat og at skaffe hende Færger derfra til Tranekier.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 91, 92, 93 ell. 95. Svendborg Bys Arkiv; "senere ejet af Danske Selskab^a (RA.). *Missiver I. 132.* [8572]

a—a) RA. Reg. 72 i Kvart, Svendborg 2.

Apr. 18. Jeg Clawes Aghesß¹ paa Hiwlebierrh har med min Hustru Fru Elin Korfyssdatthers Tilladelse solgt til Hr. Laffwæ Brock en Gaard i Ænysløff i Siæländh i Biæwerskows H. (Hendrick Troelß, 3 Pd. Byg, en Fjerding Smør, 1 Lam, 2 Høns, 1 Gaas, 14 »ængelskæ«), item en Gaard i Stwbervp i Faxe H. (et Fjerding Smør og 6 Grote). Disse 2 Gaarde skøder jeg til Hr. Lawæ Brock. Afvindes disse 2 Gaarde Hr. Lawæ Brock, tilpligter jeg mig at vederlægge saa godt Gods inden 6 Uger derefter. Medb. af flere gode Dannemænd Brockenhwsæ i Ascelbo og Otte Skynckiel i Egheskow og Clawes Olß i Fielbro og Bertel Bonde i Bysbodhe. Datum fer. 4. pasce.

A. Perg. med 5 Segl: 1. Lxviii 51 (Thott); 2. Utydeligt Skjold; 3. Utydeligt Skjold (Flvii 47?); 4-5. Utydelige Brudstykker. Lage Brocks Arkiv ((straks til) Arkivet paa Vemmetofte). LDipl. — Aa. Vidsisse 1501 Juli 13. [8573]

Apr. 19. Hanss Konge. 5. Dag Paaske var vi personligen med flere gode Mænd paa den Skov og Mark, som alle Ejere i Swindinge og Lamendrop paa den ene og Niels Valckendrop og hans Søskende paa den anden Side havde Trætte om. Da talede vi med alle Ejeres Villie dem saadan Kontrakt imellem, at Niels Valckendrop og hans Søskende skal beholde det Enemærke, som de har hos Hellitzmadt ud med Aæn med Hellitzmadt, som indhegnet og holdet er for Enemærke til Glorop Gaard i lang Tid, og skal Biskop i Fywn og de Bønder i Swindinge beholde det Enemærke, som derforoven ligger imod »berget« og kaldes Biscopesstykke; og den anden »almendiggeskowff«, som af Rette ligger til Swindinge, skal skiftes i 5 Bol, og deraf tage hver efter, som han er Ejer til og giver i »bolepenninge«, og skal al »almendige jordh« skiftes med forskrevne Skov. Og vedtog alle Ejere, at hvis Jord som af Arild været har i »maell«, skal herefter ej ydermere rebes eller skiftes, men

deraf beholde hver, som han hertil haft har. Givet paa Glorop Gaard osv. under vort Signet.

Dn. rex per se.

Perg. [med 1 Segl]. (Straks til) Arkivet paa Glorup. LDipl. [8574

Apr. 19. Jeg Axel Lages¹ paa Claxholm R. har for nogen forleden Tid udlagt min Broder Mauritz Nils¹ 1 Læst Korn her i Sciælin i saa Maade, at kan Mauritz og mine Arvinger igen vinde Monstrvp med noget andet Gods, skal forskrevne Læst Korn straks igen komme til mine Arvinger, og Monstrvp skal gange til Skifte mellem mine Arvinger og min Broder. Vindes Monstrvp ikke igen, skal Mauritz beholde denne Læst Korn til evindeligt Eje, og afvindes da noget af forskrevne Gods ham, tilbinder jeg mig at vederlægge saa godt Gods og saa vel »beyleygt« inden 6 Uger derefter. Medb. af min Dattersøn Laurens Albrics² og Mogens Gøyiæ³. Datum Gunnersløffholm fer. 5. pasce.

Perg. med 3 Segl: 1. Lxxxiv 29 (Brock); 2. Fxvi 4 (Bydelsbak); 3. Exix 26. Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (RA.). LDipl. [8575

Apr. 28. Lass Krabbe m. fl. giver Fru Anne Eriksdotter i Herping gord Afkald for Skifte.

Perg. med [7] Segl: 5. I Sigilfeltet en Kalk mellem 2 Stjerner(?). »Senere til N.-Holmgaard Godsarkiv? a; b 1845 af Professor, Stadsbygmester P. Malling foræret til Gehejmearkivet b (RA. Privatark., Palle Krabbe). *Nielsen, Harsyssels Dipl. S. 81.* [8576

a—a) Brevet vides ikke at have været paa N.-Holmgaard, og dets Indhold kan ikke bringes i Forbindelse med denne Gaards Ejere; men Brevet fandtes baade 1759, 1811 og 1845 paa de samme Steder som Brevene fra N.-Holmgaard Godsarkiv, og det er da ikke udelukket, at det kan være indkommet i dette Arkiv allerede, medens Arkivet fandtes paa Gaarden selv. b—b) RA. Reg. 98 S. 21.

Apr. 29. Michel Esgers¹ Sognepræst »ath« Kasbergh Kirke, Iwer Smidh, Nis Anders¹ og Bay Jens¹. Sønd. før Walburgis Dag paa forskrevne Kirkegaard fik velbyrdig Md. Jørien Krompen et Sognevidne af 12 Dannemænd: Nis Anders¹ i Kasbiergh, Iwer Smidh, Nis Hawman ibid., Bay Jens¹, Seffren Bay, Morten Bay, Mats Swens¹ ibid., Anders Powels¹, Per Powls¹, Jes Gwmis¹ ibid., Nis Byere og Niels Hwidh; hvilke vidnede, at de hørte og saa', at samme Dag paa fornævnte Kirkegaard Jes Mæly og Las Mæly vidnede for os[!], at deres Fader bar Biskopgave op af Komdrop Mark i 40 Aar, og Powell Jens¹ vidnede og, at han opbar samme Bispgave mere end i 20 Aar, siden deres Fader havde baaret den op, som er 2 Skill. af den Del, som J. K. har i Værge, og 2 hvide Penninge af den Del, som Bønderne har i Værge. Item vidnede forskrevne 12 Danne-

mænd, at dem ej længer mindes, end der har ganget 2 Skill. til Bispgave af den Del, som J. K. har i Værge, og 2 Hvide af den Del, som Bønderne har i Værge i Komdrvpv Mark, og somme af os mindes vel 70 Aar. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 4 Segl]. Trudsholm Godsarkiv (RA.). LDipl. [8577

Apr. 29. »Ett sognevinde aff Ørum kiercki mcdxcviii søndagen nest for sancti Volborgs dag, lidinde xii mendt att haffue vonditt, att thenom fuldt viterliggt [er] udi Gudz sandhet, att Las Dan, Gudt hans Æell naade, som vor for^{ne} Jep Jenßs høstrue fader, och hans foreldre haffuer hafftt [ula]st och ukierdt y theris haffuende verre Vesthen Nethen marck ar oc myer, som Æamme sogne[vinde] liuder.«

[Orig. Jep Jenssøn Skovgaards Arkiv.] Udtog anført i Dom 1572 Okt. 21 (Tirsd. før Seuerini Dag) af Mogens Trogels i Ginderup, den Dag Dommer til Galtens H.s Ting, mellem Erick Podbusk til Bestrup og Niels Jwll til Astrupp; Erick Podbusk lader fremlægge en Lovhævd af 1498 Maj 8, og Niels Jwl Breve af 1498 Maj 1, Maj 6, Apr. 29 (nærværende Brev) og Maj 8 (Lovhævd af Galtens H.s Ting). Papir med 1 Segl. Arkivet paa Bidstrup. — Et andet Udtog (uden Dag) anført i Dom 1570 Maj 6, se 8311. Herefter: *Saml. til jydsk Hist. VIII. 321.* [8578

Maj 1. Jon Skaldre Ærkedegn og 2 Kanniker i Lund gør vitterligt, at afdøde Ærkebisp Jens har oppebaaret og selv beholdt Klenodier, Penge og Landgilde, der tilkom Ærkebispesædet og Lunde Kapitel.

^a[Orig. paa Papir] med 3 Segl: 1. G. 72; 2. Fxlvi 1 (s **laurentii Laurentii**); 3. G. 70.^a [Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 303, G. 15*; anført Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 356.] Afskr. af Nils Wessman: Uppsala UB., Haandskr. E 163 S. 176. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 333.* [8579

^{a—a}) Saaledes Afskriften, hvor de af det originale Brev udklippede Segl er indklæbede.

— »Ett vinde aff Galthen herritz tingh anno mcdxcviii tisdag, som sancti Volborgs dag paa fall, lidinde, xxiiii mendt vonditt haffuer, thet Las Dan, huis Æiell Gudt haffue, och hans moder frue Karen och Las Danss arffuinge thi haffuer hafftt Vesten Nethen marck och skow ulast och ukierdt y xl aar och myer; mett mier, thet vinde liuder.«

[Orig. Formentlig Jep Jenssøn Skovgaards Arkiv.] Udtog anført i Dom 1572 Okt. 21, se 8578. — Et andet Udtog (uden Dag) anført i Dom 1570 Maj 6, se 8311. Herefter: *Saml. til jydsk Hist. VIII. 321.* [8580

Maj 2. Jon Winthersß, som den Dag Tingholder var til Jerløff H.s Ting, Herrik Nilsß V., Albreth Løydhersß V., Jens Jonsß og Iwer Scriffwer. Onsd. efter Wolborigh Dag fik beskeden Md. Bertel Widisß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Albreth Løydhersß V. af Damssgordh, Herrik Nilsß V., Jens Jonsß af Høllingh, Jacob Wynthersß, Per Morthensß i Work, Jes Wilsß,

Gødii Klawsß og Nis Rødh; hvilke vidnede, at de hørte og saa' 6 Synsmænd: Wil Wilsß, Per Kelsß, Nis Jensß, Nis Blom[?], Jep Persß, Tygii Herriksß, hvilke vidnede, at det Byggested, som Bertel Wydiisß har udlagt paa Mester Jeb Staghes Vegne, og fuldmyndiggjorde Mester Jeb Staghe B. W. ud at lægge, er saa godt som det andet og kan vel »lyghes«. Med »worth« Indsegl. Datum loco et supra[!].

Perg. med [5] Segl: 2. Utydeligt Skjold og Hjelm. (?Senere til) Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 370* (RA.). [8581

Maj 2. Nis Huid i Glorop Herredsfoged i Gudme H., Knud Vrnæ, Jørghen Borquardß i Lackedorp, Per Olß i Offuenskoff, Karll Laurisß i Wixstrop, Per Ericß⁶ sstds. og Anders Dieghen i Gudbieregh. Onsd. før hellig Kors Dag invenc. paa Gudom H.s Ting fik velbyrdig Svend Henningh Wolckendorep i Glorop et Tingsvidne af 8 skellige Dannemænd: Bertil Daudisß i Gisle, Hans Nielß *ibid.*, Hans Jenß i Lørop, Knud Jenß *ibid.*, Jess Perß i Brudeagher, Erich Hanß i Øxendrop, Jørghen Hanß i Swinninge og Jes Skredher i Lamdrop; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa fornævnte Ting, at Henningh Walckendoreps Lovhøringe Otte Friiss i Heslagher og Marquard Hanß i Øxendorep kundgjorde, at de i Mandags hørte og saa', at Henningh Walckendorep selv 12. Riddermændsmænd gjorde Lov paa Lovhævd paa hans rette Gods og Enemærke til Glorops Hovedgaard først fra Torop til den gamle »griffth« og deraf frem mellem Mørckeboøge og Prestejordhen og op ud med Prestejorden og saa ad det Dige, som hans Fader Axell Walckendorep lod kaste, og Diget langs ud indtil Holmeagher og saa ned ad Holmeagher indtil Bækken og saa Bækken for Skel indtil Skrepppeengh og saa Gærdet for Skel indtil Kodedam, saa op ad en Ren paa Kodelycke og indtil »høffden« og saa deraf frem ad en Ren til en anden »høffd« og saa den »vegen« indtil Renden og saa fra Renden over ad Vandet og ikke ad Landet; alt det, som findes inden fornævnte Aasteder, hvilket Henningh Walckendorep har »indwordh« med Lov paa Lovhævd for hans rette Enemærke til Glorops Hovedgaard; hvilken Lov som »wort« funden ved sin fulde Magt. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 2. Utydeligt Skjold, maaske samme Signet som 8583 Nr. 2; 6. Utydeligt Skjold. (Straks til) Arkivet paa Glorup. LDipl. [8582

— Nis Hwydh i Gloroppæ Herredsfoged i Gwdmæ H., Jøryen Borquorsß² i Lackædropp, Marckord Hansß i Øxen-

dropp »affwaffn«, Karl Laurensß i Wexstropp, Per Erycsß ibid., Jes Skredhere i Lammædropp, Berthel Daffwytsß i Gysslæ, Anders Deghen i Gwdberyæ. Onsd. før hellig Kors Dag efter Paaske paa Gwdmæ H.s Ting »beddes« hæderlig Md. Per Olsß i Offwenskoff et Tingsvidne af Dommeren og af Dannemænd flere, hvilket han fik med 8 Dannemænd: Berthel Daffwytsß i Gysslæ, Hans Jensß i Ældropp, Jes Persß i Brvagher, Knwd Jensß i Løropp, Hans Nielsß i Gysslæ, Eryck Hansß i Øxen-dropp, Jøryen Hansß i Swinniøghe, Jes Skredhære i Lammæ-dropp; hvilke 8 Mænd »vin«[?], at Pyledz mossæ og Bøghe-skoffwen og Koohoffwen er et frit Enemærke fra Tanghæ Skov indtil Skelbækken og har været af »old tydh«, og ingen har haft det fornævnte Enemærke uden de, som boer i Owenskoff. Vore Indsegl.

Perg. med [8] Segl: 2. Utydeligt Skjold, vistnok samme Vaaben som Dxxvi 1, men et andet Signet; 8. Utydeligt. Senere til Arkivet paa Glorup. LDipl. [8583

Maj 2 ell. Sept. 12. »Et sandemendtsbreff wdtgiiffuit inden Skouby hererit tinghe wnder Guds aar mcdxcviii onsdagen for helliig kors dag, lydendes, att sandemendt y Skouby hereriit, som logliigh tiill war kraffdt att giøre reeth marckeekiell mellom Enggardts grwndt och Sandtagger grundt, først thaa ginge thee wiidt møllebeckenn westhenn nordhen hus Otthe Dieghenns gaardt, ther gjorde the skiell och swore then første eedt mellom Enggardts marck och Sandtagger grwndt; item saa ginge the thet graffuen diighe op for Otthe Dieghens leedt och fulle saa diiget fram tiill thet andiit leedt, ther gjorde thee skiell och swore then andhen eedt; item saa fulle the dygett fram intiill kirckens skiell, ther gjorde thee skiell och swore then treddie eedt; paa tiisse for^{ne} trynde aasteedher baade the thennom saa Gudt tiill hielpe och hellienn, att the haffue ey sander hørdt eller spwrdt aff sanndt mandt och sandt qwinde andiit, end thet er reth marckeekiell emellom Enggardts grwndt och Sandtaggers grwndt och Bøghelwnndts grwndh och kirckens grwndt, och swore the inghen mandt jordt tiill eller fraa eller ymoth beseigliidhe breffue och ey ymoth noger lagheefdt.«

[Orig. Enggaard Godsarkiv.] Udtog anført i Dom 1559 Apr. 26 (Onsd. før Phiilippi et Jacobi Dag) af Herredsfogeden i Skouby H. mellem Henningh Quitzow og Jesper Dhaa; den sidste fremlægger nærværende Brev, Brev af 1499 Dag? og en Dom 1545 Dec. 15 (Tirsd. efter Lucie Dag) af Anthonius Brusche og 7 andre mellem Henning Quitzow og Jesper Daae (i denne Dom nævnes et Brev af 1498 Dag? (om nogle Mænd af Nørre Estherbøller), uden at det siges, hvem der fremlægger det, samt (som fremlagte af Jesper Daae) et Brev af 1498 Dag? (om Henningh Jensßen) og det nylig allerede én Gang nævnte Brev af 1499 Dag?). Perg. med 1 Segl. (FLA. Grevskabet Gyldensteens Arkiv A. b. 1, 9.) [8584

Maj 4. Hans Konge. Nogle vore Borgere i Wedlæ har været her for os med et deres »borgemesthers«, Raads og Menigheds Brev lydende om en Kontrakt og Vedtægt, som »gantze« Menigheden i Wedlæ By vedtaget har, som er, at naar »noger«, som Borger er i Wedlæ og vil flytte af Byen og har Humlegaard paa Bysens Jord, da skal Byen gøre ham for sin Afgrøde efter 8 uvildige Dannemænds Sigelse. Item dør »noger« af Byen, som Arvinger har paa Landet, skal det og saa være med deres Humlegaard paa Bysens Jord; vil de ej nøjes »ther at«, som Arvinger er, skal de tage deres Afgrøde af Bysens Jord. Og skal ingen bruge Bysens Jord, uden han vil bo der i Byen og skatte og skylde os som andre vore Borgere. Hvilken Kontrakt og Vedtægt vi stadfæster. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Køpnehaffn Fred. efter hellig Kors Dag invenc. under vort Signet.

Ad relacionem Dn. Nicolai Glob episcopi Vibergensis.

Perg. [med 1 Segl]. Vejle Bys Arkiv (RA.). — Afskr. fra 16. Aarh., skrevet og underskrevet af Nis Bredall: Samme Arkiv (RA.). — Afskr. fra 17. Aarh.: NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskr. af Byens Privilegier Bl. 23 a. [8585]

Maj 6. (*Reg. * 8552.*) [Orig. Københavns Universitets Arkiv.] Omtr. samtidig Afskr.: Konsistoriums Arkiv Pk. 161, Brevbog Bl. 9 b. *Kbhvns Dipl. IV. 254* (hvor Kilden fejlagtig opgives som »Orig. paa Perg. i Geh.-Ark.«). [8586]

— »Ett sognevinde aff Ørum kiercki anno mcdxcviii dominicam jubilate, lidinde xii mendt att haffue vonditt epter iiii logachtigh danmendt, att thenom fuld viterligt er udi Gudz sandhet, att thet guods y Ebierig, som Hendrick[!]^a Ottß kiøffte aff Niels Michilß, huis ßeell Gudt haffue, thi brugte huercken ager eller engh y Vesten Nethen marck eller kiendes thenom noger diell therudi, och ey Niels Michilß kiendes ßegh noger diell therudi, then stundtt handtt haffde thet for^{ne} guodz y verre, och ey Hendrick[!]^b Ottß kiendes ßeg lodtt eller diell therudi, then stundt handt haffde thet y høfftt; mett mier, for^{ne} sognevinde mettførrer.«

[Orig. Formentlig Jep Jenssøn Skovgaards Arkiv.] Udtog anført i Dom 1572 Okt. 21, se 8578. — Et andet Udtog (uden Dag) anført i Dom 1570 Maj 6, se 8311. Herefter: *Saml. til jydske Hist. VIII. 320.* [8587]

a) Ab: Hr. Jerick. b) Ab: Hr. Erich.

Maj 7. Birge electus i Lundh og de 6 andre danske Bisper besvarer bekræftende et Spørgsmaal af Hr. Jens i Rære Præst, om man bør tiende af Silde- og andet Fiskeri.

Perg. med [6!] Segl: 2. Li 67 b; 3. G. 682. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 334.* [8588]

Maj 8. Laurens Laurentssen Kannik i Lundh gør vitterligt, hvor meget han som Kirkevæрге til Lunde Domkirke har modtaget af den Domkirken tilkommende Landgilde, som Ærkebisp Jens havde oppebaaret.

^a[Orig. paa Papir] med 1 Segl: Fxlvi 1 (Skadeland).^a [Lunde Ærkebisp(?) Arkiv.] — Afskr. af Nils Wessman: Uppsala UB., Haandskr. E 163 S. 175. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 334.* [8589

^{a—a}) Saaledes Afskriften, hvor det af det originale Brev udklippede Segl er indklæbet.

— »En loghøfft aff Galthen herritz tingh mdxcviii tisdag efter dominicam jubilate, lidinde, thet Jep Jenß aff Skowgaardt indttvorde mett loghøfft mett gode fryborne mendt, bønder och gode jordttegher Vesthen Nethen marck mett ager och eengh, skow oc marck, och iii garde y Ebierigh.«

[Orig. Jep Jenssøn Skovgaards Arkiv.] Udtog anført i Dom 1572 Okt. 21, se 8578; Brevet er det, der fremlægges af Niels Jwl. — Et andet Udtog (uden Dag) anført i Dom 1570 Maj 6, se 8311. Herefter: *Saml. til jydske Hist. VIII. 319.* — Et tredie Udtog (uden Dag) anført i Dom 1573 Maj 28, se 8499; Brevet er det, der fremlægges af Niels Juell. RA. (Herredags-)Dombog 1570-76 Bl. 82 a. [8590

— »Enn loghøfft udi sin datum mdxcocotauo tisdag epter dominicam jubilate, lidinde viii mendt att haffue vonditt, thett Chresten Perßens loffhørringh, som vor Matz Jenß y Ersløff, Niels Bonde y Sueystrup, disse ii danmendtt kundgiorde inden tinggi, thett thi neruerinde hoss var, saa och hørde, thet Chresten Perß paa Hendrick Erickßens vegne handt indttvorde mett loghøfft mett gode fryborne mendt, bønder och gode jordegghermendt ii gaarde y Ebierig, som Hendrick Erickßen nu udi vere haffuer, och fry skowhøg y Prestberg skow, feegongh y Vesthen Nethen, thett indttvorde handt till Hendrick Erickßens rette gaarde mett log och loghøfft.«

[Orig. Henrik Erikssøn Rosenkrantz's Arkiv.] Udtog anført i Dom 1572 Okt. 21, se 8578; Brevet er det, der fremlægges af Erick Podbusk. — Et andet Udtog (uden Dag) anført i Dom 1570 Maj 6, se 8311. Herefter: *Saml. til jydske Hist. VIII. 320.* — Et tredie Udtog lyder: »En laugheffdt aff Galthen herritz tingh aar mdxcocotauo udgiffuith, som bemeller Chrestenn Perßenn paa velbyrdige mandh Henrick Erickßens vegne tha aff Bistrup at haffue induardh medh guode friborne mendh, bønder och guode jordeggher y thoo gaarde y Jebergh etc. och frii skoffhug y Prestbieregh skouff, frii feegangh y Vester Nitthen, som then laugheffdh vidir bemeller.« Anført i Dom 1570 Juni 17 (Lörd. post Viti et Modesti) af Wiiborg Landsting mellem Erick Podbusk til Bistrup og Niels Jull til Astrup; Brevet fremlægges af den første. Papir med 3 Segl. Arkivet paa Bidstrup. — Et fjerde Udtog (uden Dag) anført i Dom 1573 Maj 28, se 8499; Brevet er det, der fremlægges af Erick Podebusk. RA. (Herredags-)Dombog 1570-76 Bl. 82 b. [8591

Maj 9. Alexander episcopus servus servorum Dei . . capitulo Londensi. Hodie ecclesie vestre Londensi, per obitum Johannis archiepiscopi Londensis extra Romanam curiam defuncti pastoris regimine destitute, de persona Brigerii electi Londensis nobis et fratribus nostris ob suorum exigentiam meritorum accepta, de fratrum eorundem consilio auctoritate apostolica providimus ipsius ecclesie sibi in spiritualibus et temporalibus plenarie committendo, prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Quocirca discretioni vestre mandamus, quatinus eidem electo tanquam patri et pastori animarum vestrarum intendentes ac exhibentes sibi obedientiam debitam, eius salubria monita et mandata suscipiatis humiliter et adimplere curetis. Alioquin sententiam, quam idem electus rite tulerit in rebelles, ratam habebimus et faciemus usque ad satisfactionem condignam observari. Datum Rome apud s. Petrum 7. idus maji, pontificatus nostri anno 6.

Perg. med Alexander VI.s Bulle i Hampesnor. Lunde Kapitels Arkiv; "senere af Frederik Rostgaard foræret til Danske Selskab" (Stockholm, Statens historiske Museum (1924 udstillet i Montre 87)). LDipl. [8592
a—a) *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 202.*

— *Reg. *8553.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 29; Dipl. Norv. XVIII. 153 (= Finlands medeltidsurkunder VI. 110); Missiver I. 132.* [8593

Maj 10. *Reg. 5139*.* Perg. med 1 Segl: K. 87. Københavns Universitets Arkiv (Konsistoriums Arkiv (afleveret fra Universitetskvæsturen 1868)). *Rørdam, Kbhvns Univ. Hist. IV. 130; Hvitfeld VI. 144, Fol. 1023 L. 11* (hos Hvitfeld dog formentlig en Oversætt. tilbage fra en latinsk Oversætt. af den danske Orig.). [8594

— Hans Konge. Torsd. efter Johannis Dag ante portam latinam for os paa vort Retterting paa Kiøpenhaffn Raadhus, nærværende Hr. Birgi archielectus i Lwnd, Hr. Karl Rønno af Othens, Hr. Niels Glob af Viborg, Hr. Hertuig af Ribe, Hr. Niels Støgge af Børglom Bisper, Hr. Pouell Laxman vor »hogmester«, Hr. Niels Ericson, Hr. Niels Høg, Hr. Hans Valkendrup, Hr. Loduick Marsk RR. vore Mænd og Raad med flere, var Biskop Niels Claußon af Aars paa den ene og Cristern Roor i Hiortzwang paa den anden Side om en Lov, Cristern Roor gav for en Sæk, hvilken Lov Biskop Niels Claußon og bedste Bygdemænd havde mælt i Fald, og kærede Cristern Roor, at det var

gjort med Uret. Da efter den Bevisning, som her for os i Rette var, og efterdi at Biskop og Bygdemænd er Lovens Ende i saadan Sag, finder vi forskrevne Biskops og Bygdemænds Dom ved Magt og Cristern Roor at bøde sit Faldsmaal og, hvis han har lovet Biskop Niels for den Sag. Datum ut supra nostro ad causas sub signeto, teste Jeorgio Marswin justiciario nostro.

[Orig.] Vidisse 1502 Aug. 29. LDipl. [8595]

Maj 12. Vi Hans¹ Konge annammer Jomfru Kirstinæ Arffuidzdotther og hendes Søskende, Tjenere, Hjon og alt deres Gods, »last« og fast, i vor Beskærmelse. Thi forbyder vi osv. Givet paa vort Slot Køpnehaffn Lørd. efter dnicam. jubilate under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. (SvRA. Papir.) [8596]

Maj 12?^a Kongen forliger en Strid om Gods mellem Rigsraaden Nilsz Erichson og Ahuus Kloster i Norre Halland.

[Orig. Aas Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation. Adskillige Klosters Breve Nr. 17. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 340.* [8597]

^a) Den angivne Ugedag Torsdag passer ikke med den angivne Helgendag Maj 12, der i dette Aar faldt paa en Lørdag.

Maj 14. Johannes rex Dn. Nicolao Skawe ecclesie Roskildensis episcopo. Ad ecclesiam parrochiale in Herføgle cum sua an[e]xa Sæder vestre diocesis, vacantem per obitum Dn. Johannis Thome presbiteri, ultimi possessoris eiusdem, cuius presentatio ad nos nostrosque successores dinoscitur pertinere, Dn. Johannem Nicolai presbiterum, Ottoniensis diocesis clericum, presentamus. Quocirca paternitati vestre eundem offerimus presentatum cum deprecatione, quatenus eandem ecclesiam cum sua anexa conferatis eidem, de investitura ceterisque necessariis, prout justum fuerit, provisuri et idpropter ab altissimo meritum ac a nobis actiones graciaram plurimas recepturi. Datum in castro nostro Haffnensi fer. 2. post dnicam. cantate nostro sub signeto.

Dominus per se.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Roskilde Bisps Arkiv.) LDipl. [8598]

Maj 16. *Reg. *8554.* Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Niels Griis's Enkes Arkiv (RA.). *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 198.* [8599]

Maj 18. Oleff Stegsß R. pantsætter 2 Gaarde i Thogarp til Abbed Niels Tordssøn i Thomorps kloster.

[A. Orig. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 382, M. 26.*] Aa. Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: Samme Arkiv^a (RA.). Herefter: *Weibull,*

Dipl. dioec. Lund. V. 340. — **Ab.** Udtog med omtr. samtidig Haand i Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA.). [8600

a) At Aa er Klosters og ikke Oluf Stigssøns Arkiv, fremgaar dels af en Paaskrift bagpaa og dels af, at Aa ifølge RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Krognos, i 1749 var i Danske Kanc. Ark. (og altsaa ikke hos Klevenfeldt eil. i Gehejmarkivet).

Juni 4. Birge electus i Lund og Sten Billæ Landsdommer i Schane gør vitterligt, at Johan Jeipssøn Domprovst i Lundh gik i Kaution for, at Jacob Jeipssøn skulde gøre Oluff Esbernssøn Kannik i Lund Minde eller Ret for, hvad denne kunde bevise, at Jacob Jeipssøn burde.

Papir med Spor af 1[!] Segl paatrykt Bagsiden. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 343.* [8601

— *Reg. *8557.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 286; Missiver I. 133.* [8602

Juni 5. Kongen tager Jens Cristiernssen Kannik i Wyborgh og hans og s. Michellss Hospitals Gods i Wyborgh, som han har i Væрге, i sin Beskærmelse.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Viborg Kapitels Arkiv (RA. Viborg Hospitals Arkiv). *Dipl. Viberg. S. 108.* [8603

Juni 6. 2 Borgemestre i Arus m. fl. udsteder Brev om Vidnesbyrd aflagte i en Strid mellem Jesper Olufssen i Agstrup og Mawens Jepsen Bonde i Medelby om Jord.

[^aPerg. med [7!] Segl, hvoraf 2 var bevarede.^a Senere til Arkivet paa Rosenholm (12. Pacquet Nr. 39).] Afskr. for Langebek 1761, rettet og suppleret af ham selv: LDipl. Herefter: *Aarb. udg. af Randers Amts hist. Samfund II (1908) S. 29* (i moderne »Oversættelse«). — Afskr. fra 18. Aarh.: Uldall 4to 360 Bl. 62 a. [8604

a—a) Saaledes LDipl.

Juni 11. *Reg. *8558.* Perg. [med 8! Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 194.* [8605

Juni 15—21. Birge electus til Lunde Domkirke paalægger Beboerne i Snattervp i Gerss H. at søge til Effuerde Sognekirke i Stedet for til Sondersløff, hvortil Biskop Jens Brodstorp havde lagt dem.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 272. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 344* (læs: in octauis corporis). [8606

Juni 16. Hans Olsß Slotsfoged paa Byugholm, Mates Kellergard Herredsfoged i Bere H., Michel Yuersß i Glud, Marthen Nielsß i Brvnnæ, Per Lauß i Assens, Oleff Nielsß i Bere og Mates Jensß i Nesfagher. Lörd. før Botulphi Dag paa Bere H.s Ting fik beskeden Md. Jes Gøsting i Breyd paa hæderlig og velbyrdig Mands Vegne Cristern Holk paa Baretskoff et Tings-

vidne af 8 Dannemænd: Nis Matß i Søndherby, Seuerin Persß i Assens, Jep Seuerinsß i Hornum, Seuerin Krog i Stouby, Hans Jénsß i Gamelbi, Mates Jensß i Nesfager, Pelle i Clese og Cristern Hanß i Vrixstet; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting 2 Dannemænd Jep Nielß i Hyrop og Oleff Frantß i Breyd, som var Cristern Holkes »loffshøryng« og vidnede, at de paa Stouby Skov hørte og saa', at C. H. »invorde« med Lovhævd selv 12. med Riddermændsmænd, fri Mænd og Selvjordejermænd al hans Rettighed paa Stouby Skov, som 12 Ejere havde ham tilskiftet med »rawth« og Reb med gode Dannemænds Overværelse paa den østre Side fra hæderlig og velbyrdig Mands Skov og Jord Jøren Rwtz, saa vester paa til Stouby »vol...«, siden op fra Stranden vedtager, saa op til Marken; alt det, derimellem var, »inuarde« han med Lovhævd. Og var hans »høryng« inden Stokke og mælte hans Lovhævd stadig at blive, saa længe hun rygges efter Loven. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med 5[!] Segl: 1. Skjold (med Murtinder?); 2. Utydeligt Brudst.; 3-4. Bomærker; 5. Utydeligt. Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [8607

Juni 18. Per Vdsß Herredsfoged til Hal H.s Ting, Per Jensß i Twrestrvp, Jes Michelsß i Hielskoff, Tve Andersß i Vester Aling, Jacob i Hwilsager og Marquar Hermensß i Skadder. Mand. efter die corporis Cristi for os og mange flere Danne-mænd, som Hal H.s Ting søgte, fik Morten Jensß i Velby et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Owe Smed i Skastrvp^a, Jes Haggensß i Skaby, Jes Michelsß i Hielskoff, Per Twresß i Bentzstrvp, Marquar Hermensß i Skadder, Anderss Andersß i Vester Aling, Sweren Jensß i Karlleby og Kell Clemensß i Skadder; hvilke vidnede, og dem vitterligt, at 12 Ejere skiftede Velby ker, som kaldes Byørnæker, fra Allistrvp »marskell« til Egepygh i 3 Bol efter Marken til rette »marsken«^b. Item skiftede de Sønreker fra Sønnerstennæ til Sønnerballker i 3 Bol efter Marken og hver Mands Eng uforkrænket »ing til« Sten og Stabel. Item skal hver Mand nyde for sin rette Ager i Syndderballker »ing til« Tyggestrvp hwlbæck og saa til rette »marskell fran« som de stod. Med vore Indsegl. Datum et actum anno, die[!].

Papir med utydelige Rester og Spor af 6 Segl paatrykte forneden. Senere til Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjægermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [8608

^a) Formentlig Fejl for Kastrup; jfr. 1509 Aug. 13. ^b) ∴: Markeskel; jfr. senere i Brevet.

Juni 18. Nis Fwss Tinghører paa Hornss H.s Ting, Per Wiillattzss Sognepræst i Moyssbiere, Per Swenyngss Foged paa Aasdayl, Lass Perss i Twerstet, Jess Jenss i Bøgstet, Wigil Jenss i Solbiere, Oleff Niels i Gyygordh, Andherss Therciilss i Hezelbek og Crestern Swends i Twedh. Mand. før Johannis Dag »ath« Midsommer for os og flere gode Mænd, som Ting søgte, fik en beskeden Dannemand Per Jenss af Sønderliiff et Tingsvidne paa Mowritz Nielsss Vegne af Agordh af 24 Danne-mænd: Oleff Jons, Wigilss Jenss, Oleff Niels i Gigordh, Jess Somerss, Martyn Henrics i Bøgstet, Nis Pers [i] Moysbiere, Jess Gorn i Wrssløff, Lass Perss, Terchiil Cresternss i Twerstet, Jep Powls i Agordh, Andherss Andhers i Toolstrvp, Nis Lawers i Staybek, Mattes Perss i Clastrvp, Crestern Swends i Twedh, Andherss Jøseps, Jøsep Niels i Worn, Therchiil Martynss, Niss Tams, Per Tams i Kraagh, Lass Baggy, Jessper Perss i Sodayl, Therchiil Cresternss i Meynholth, Jess Perss [i] Astrvp og Swend i Moonssbek; disse vidnede, at dem vitterligt er, at Mowritz Niels af Agordh var Lensmand i Hornss H. som en tro Dannemand og skikkede hver Mand Ret, og Bønder og »kronss tiener« takkede ham godt. Datum ut supra.

Papir med 6[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1-2. Utydelige; 3-5. Bomærker; 6. Utydeligt. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). (*Reg.* *8559.) [8609]

Juni 19. *Reg.* *8560. Perg. [med 1 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. II.* 736. [8610]

Juni 21. »Sex prästmäns i Skiöttzhäradt uthgifne wetnesskrift sigh hafwa med dhee andre prästernas samptl. consens uthgif^t till sti. Laurentii dombkyrckia i Lund twenne gård^r, dhen eene i Bösarp och dhen andra i Skiborp, for någon gammal gield, the hafwa warit skyldi [!] till kyrckian ehrlæggia, dhen dhe haf^a kallat Laurentzøra. Dat. octava corporis Christi, som år d. 30 majj 1498.«

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 357. — Et andet Udtog lyder: »Förnämbliche prästmäns donationsskrift gifwen sti. Laurentz dombkyrckia på een odegård i Skiparp i Skiötz häradt och een i Bösarp för någon panningagield, som kallades Laurentz öre. Dat. 1498.« SvRA. E 102 a, Sextern 23, Nr. 102. [8611]

Juni 29. Kongen takker Kannikerne (i Viborg) for deres Velvillie mod Magister Niels Frys.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Udtog i det under 509 anførte »Register« S. 4. *Dipl. Viborg. S.* 109. [8612]

Juli 2. Nelss Samsig Sognepræst i Rind, Knud Niels Sognepræst i Løwel, Jep Loffring i Hugholm, Nis Lass i Rind, Per

Jenß *ibid.*, Morten Perß *ibid.*, Jess Jenß, Per Skeg, Nis Trouelß og Seuren Jenß i Randrvp. Mand. efter Petri et Pauli Dag paa Rindz Kirkegaard fik Kapitels i Vigberg Bud et Sognevidne af 24 Dannemænd: Nis Lasß, Jep Loffring, Per Jenß, Jouen Lasß, Nis Trouelß, Nis Tønnemager, Michel Nielß, Lass Eysing, Per Skeg, Per Aliß, Jess Loffring, Jess Symenß, Jess Jude, Seuren Bendß, Lile Jep Loffring, Jouen Smed, Jess Ipß, Lile Per Jenß, Per Pouelß, Mass Perß, Morten Perß, Per Nielß, Per Masß og Per Stub; disse vidnede, »aff« somme af dem »myndiss« i 60 Aar og somme i 40 Aar og somme i 30 Aar, og kunde de aldrig høre og aldrig andet fornemme af deres gamle Forældre, end Gliptrvp, Gliptrvp Mark og Gliptrop Sø har været og er »dwmme kirkes« og Kapitels ret »enner« Gods og Fiskevand, Glyptrop mwnd og Wedz søø til Midtstrøm, og mindes dem, Kanniker, Præster og Lægmand har haft s. Micaelis Hospitals Gaard af Kapitel, som var Pouel Kure, Jess Gotøl, Hr. Per Masß Officialis, Mester Laurens, Hr. Jenss Kielß, Hr. Niels Brouen Kanniker, Doktor Eric Ærkedegn, Nis Masß Suder, Lass Ipß, Nis Smed af Lemwig, Jess Nielß og anden Nis Smed, og har de alle brugt forskrevne Gliptrop og Fiskevand, Enge, »tagkier« og Skov der udmed saa østerlig, som til Skabet Mølle vedtager, og ingen bevarede sig dermed uden med Kapitels Minde og deres, som boede i forskrevne Hospitals Gaard førend nu, Jep Lyng og Niels Scriffuer lod slaa deres Enge og »bort førd oc gaff skyffling« over deres Skov og Fiskevand. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 8! Segl]. Viborg Kapitels Arkiv; 1925 af det kongelige Bibliotek afgivet til Rigsarkivet. [8613]

Juli 7. Reg. * 8562. Perg. [med 9! Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 195.* [8614]

Juli 8. Reg. * 8563. [A. Orig. — Aa. Optaget i 1499 Apr. 30.] **Aaa.** Aa atter optaget i 1499 Juli 22. — Trykt efter den i Kong Hans's Stadfæstelse af 1499 Okt. 14(?)^a optagne Tekst af 1499 Apr. 30: *Leonard, Recueil des traitez faits par les rois de France I (Rotterdam 1693) S. 401* og derefter: (*Bernard,*) *Recueil des traitez I (Amsterdam, à la Haye 1700) S. 800* og *Du Mont, Corps universel diplomatique du droit des gens III. II (Amsterdam, à la Haye 1726) S. 387.* (Aaa har følgende Afvigelser fra Leonard: *Ditmercie dux, comes - nepos precarissime - exterminat elidit odia prescidit jurgia consiliat et discordes - sacra admonicione - felicissime et[!] recordacionis - inite et contracte suis - inconcusse fuerint - obseruate, sed - Francia assisiuos ambicio excitauit - perpulsare - quia dissidiis subdicti corroduntur - presidie accommodis - confidentes ad*

nostrī nostrorumque - cum *ambassiatoribus* - irrefragibiles - aliisve - nostrī nostrorumve - si nos ipsi contractui - regis *ambassiatores* - firmum *et validum*.) [8615]

a) Om Dagen jfr. *Rydberg III. 481*.

Juli 8. »Her Henrick Krumdick haffuer liffsbreff aff konning Hans paa Numedall mett alle sine retthe tilliggelse udi sin och sin husfrus liffstid, dog saa the skulle for^{ne} leenn anname, nar alle the aar ere framgangen, som her Knud Alß haffuer breff om, och sidhen i beggis theris liffstid at beholle och giffue theraff aarligen lx rinske guldene i guld och giøre godhe rede och regenskab paa, huesß wrag ther faller. Cum clausulis consvetis. Datum Korsøøre søndagen nest effther Wor frue dag visitationis aar etc. mcdlxxxviii. Dominus rex per se.«

[Orig. Henrik Krummediges Arkiv.] Udtog fra Frederik I.s Tid: RA. Fred. I.s norske Reg. Bl. 3 a. [8616]

Juli 9. Nis Graa Herredsfoged [*osv.*, se *Danske Mag. 4. R. II. 195 Anm. 2 indtil:*] ibidem. Mand. før Kieldz Dag paa Lysgort H.s Ting fik Jep Liøng Borgemester i Viburg et Stokkenævnd af 24 Dannemænd: Jes Poulsß i Sørsleff, Matz Staphensß, Esbern Degen, Lawe Lawesß, Morthen Gummiß, Per Nielsß i Vrannum, Seueren Holdgort, Jes Nielsß i Kieldrup, Pouell Nielsß, Nis Fracker, Jesper Brød, Nis Brød i Tong, Eric Cristiernsß, Lass Skreder, Jep Mogensß, Per Loffang, Per Pouelsß i Viom, Jes Ericsß, Per Jensß i Huamme, Jes Persß i Vngstrup, Per Hardbo, Symen Lawsß, Mouritz Storm og Poull Pallisß; disse vidnede, at dem vitterligt er, at der var aldrig [*osv. som Danske Mag. 4. R. II. 195; læs dog: Viborgs borgers rette fegong - for^{ne} xxiii dannemen - Skabert riis vesten - Viborgs borgers rette mark - indtil:*] »thette breff«.

Perg. med [12] Segl: 3. Bomærke. Viborg Bys Arkiv (RA.). LDipl. (Reg. *8564.) [8617]

Juli 10 ell. 17. Hans Konge¹. Tirsd. før Margarete Dag for os paa vort Retterting i Linduid var Niels Olß Bud i Smørlerp med Fuldmagt og bød sig i Rette mod Hr. Oluff Stigß og Hr. Thønne Wernerß RR. om Harebergh gard og Gods »etc.«, og var i Lørdags deres rette 6. »wge steffne dagh« i den Sag, som Niels Olß Bud beviste, og har siden »forbytt« til i Dag og hver Dag budt sig i Rette, og ej Hr. Oleff Stigß, Hr. Thønne eller nogen paa deres Vegne mødte, som Ret gøre vilde i Sagen. Thi mæler vi nu Hr. Oluff og Hr. Thønne nederfældige for den vor Stævning og ej oftere at tage Genbrev i den Sag, og Niels Olß samme Sag fremdeles at forfølge med vore Breve, som tilbør.

Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Rester af 2 Segl paatrykte Bagsiden: 1. K. 80; 2. Fvi 1 (s **fnvt matfen**). Senere (jfr. 1499 Juni 24) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). LDipl. [8618]

Juli 10 ell. 17. Vi Hans Konge hilser eder, som boer i Danmark. For os var Niels Olß Bud af Smørlerp med vor almindelige Stævning paa 6 Uger og 1 Aar [o: 7746], lydende paa dette Gods: Harebergh gord og Harebergh By [osv. som 7501 indtil:] 2 Skill. Grot og Tejer); og derimod er ingen Breve tagen af os, som Niels Olß hindre kunde i Sagen. Thi byder vi endnu hos alle, i Danmarch er, som sig kender nogen Rettighed at have i forskrevne Gods, i hvad Maade det være kan, at de inden 6 Uger kommer for os paa vort Retterting med, hvis Bevisning de derpaa har, saa fremt at vi ej skal give Niels Olß fremdeles vort Laasebrev i Sagen efter hans Forfølgning, som os af Rette bør. Datum Linduid fer. 3. ante f. Margarete nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Udskrift: Daciam inhabitantibus, ubetydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 80, Rester af endnu 1 Segl paatrykt Bagsiden: Fvi 1 (s **fnvt matfen**) og samtidig Paaskrift: »Citacio generalis per sex ebdomas«. Senere (jfr. 1499 Juni 24) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). LDipl. [8619]

Juli 12. Vidne, at nogle Breve hørte til Bunckeflod Kirke.

[Orig. Västra Bunkeflo Kirkes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 76. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 345.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 609. [8620]

Juli 22. Jens Benß¹ Kapellan i G[re]win[ghe], . . .ld Steen i Sneylerup, Jens Swensß² ibid. Sønd. før Eps ap. Dag, som Maria Magdalena Dag faldt paa, paa Grewinghe Kirkegaard paa Sognestævne spurgte »velbirligh« Kvinde Fru Byrgittæ, Per Flemighs Datter af Swenstherup i Herresthed H. i Skoonne, sig for, om de Dannemænd og gode Almue vitterligt er, hvorledes hendes Fæ, Faar, Geder, Svin blev adskilt, og »hwarth« det kom. Da svarede dertil menige Almue og særdeles de Mænd, som fornævnte Kvæg bort drev, at dem vitterligt var, at 15 og 20 gamle »feshwedh« og 16 og 20 gamle Svin kom til Affremshterup, og Geder og Faar, Kalve dreves til Falsthere, som Ollef Holgerß Svend befalede. Her »bedes« Fru Birgittæ et Sognevidne paa; da fremgik Jens Epß i Gunerstheriip og til sig ud-

tog Mates Jenß i Greffwinghe, Maens Perß *ibid.*, Jep Brvn *ibid.*, Jep Steen i Sneylerup, Ollef Perß i Pylerup, Per Jenß *ibid.*, Nils Olß i Ozstherup, Jep Perß i Attheriip, Erik Nielß i Herretherrriip, Boo Nielß *ibid.*; hvilke 12[!] Dannemænd vidnede, at fornævnte Fæ, Faar, Geder og Svin kom hende fra i saa Maade, som for er meldt. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. Bomærke (*s iens fuenfften*); 3. I Sigilfeltet en Saks (*michaelis.....*). Christiern van Hafns Enkes Arkiv (RA.). [8621]

Juli 23. *Reg. *8566.* Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 264.* [8622]

Juli 26. Jens Pædersß Abbed i Ringstædecloster¹, Niels Grubbe² i Alsleff og Niels Henricksß³ Landsdommer i Syeland. Efter Kong Hansß Befalingsbrevs »luddelsse« var vi mødte i Herføgle Kirke Torsd. efter Jacobi Dag at granske, om den Kirkegaard til Herføgle Kirke liggende i Søllerops torp burde at have Forsvar af Kronen eller ej; og da mødte Hr. Niels Schaffue Biskop i Roskilde paa den hellige Kirkes Vegne og Hans Griis paa Kronens Vegne, og da frembar forskrevne værdige Fader vor naadige Herres Brev, som hans Naade og Danmarks Raad beseglet havde, blandt andre Artikler lydende, at hans Naade eller hans Embedsmænd skal ej bevare dem med »kirkenes eller kirkenes gotz, landbo« eller Tjenere i eller af at sætte, endog hans Naade har Juspatronatus til den Kirke^a. Derimod frembar Hans Griis vor naadige Herres Brev lydende, at hans Naade havde undt Pæder Andersß og hans Husfrue forskrevne Kirkegaard i deres Livstid. Da for saadanne Breve og Tvivls Skyld talede vi dem saa imellem, at Pæder Andersß sagde forskrevne værdige Fader og Hans Griis Tjeneste og maa nu indhøste i forskrevne Kirkegaard, forskrevne værdige Faders Ret uforkrænkt, den Sæd, som han selv har dertil saet, og forskrevne værdige Fader lader høste, hvis hans Naade har ladet dertil saet. Og blev Sagen saa opsat, saa længe hun kommer i Rette for vor naadige Herre og hans Raad. Datum ut supra.

Papir med 3 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. G. 473; 2. Lxxxvii 31; 3. Dxx 2 (Arenfeldt). Roskilde Bisps Arkiv (RA.). [8623
a) ∴ Haandfæstning 1483 § 22 (*Aarsberetn. fra Geheimearch. II. 52*).

Juli 29. *Reg. *8567.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 287; Missiver I. 134.* [8624]

Juli 31. Hertug Frederick giver over for Benedictus Zesteden til Kohowede Afkald paa Landsbyen Wappenisse i Swantzen.

^aPerg.^a ^bmed Brudst. af 1 Segl^b. Kohøvede (det nuværende ^aLudvigsborg) Godsarkiv; 1898 og 1912 ejet af Lærer Willers Jessen i Eckernförde^a (ikke undersøgt). *Chr. Kock, Schwansen (Kiel 1898) S. 238; samme, Volks- u. Landeskunde der Landschaft Schwansen (Heidelberg 1912) S. 617.* — Afskr. fra 19. Aarh., attesteret 1897 Juli 15 af Statsarkivar Hille: Statsark. i Kiel, Urk. Schleswig Nr. 23 b. [8625]

a—a) Saaledes de anførte Aftryk. b—b) Saaledes Afskriften.

Aug. 6. Per Bylle af Swaneholm. Hæderlige og velbaaren Md. Marquardh Teynh... har for Villie og Venskab Skyld udsat og bebrevet for mig hans Mølle Tornyngh Mølle og 1 Gaard i Smøwlundh i Tyrstorp H. til velbaaren Md. Hans Rantz[ow] Hovedsmand paa Hadersleffhus for 400 Stædermark og .. Stædermark aarlige Rente, som det Hovedbrev indeholder, som han Hans Rantzow derpaa givet og beseglet har. Da sætter jeg ham nu til Forvaring disse 6 mine Tjenere i M..... i Tutze H. i Hørby S.: Tammes Polß (10 Skill. Grot), Jes Mortenß 10 Skill. Grot, Mattes Nelß 10 Skill. Grot, Knud Nelsß 10 [Skill. Grot], Jes Mattesß 10 Skill. Grot og Jep Mortenß 10 Skill. Grot. Tager Marcord nogen Skade paa fornævnte Mølle og Gaard for min »hiemle eller brøst schyll«, skal han have Magt til at annamme disse 6 Gaarde uden al Indførsel eller Rettergang og dem beholde, saa længe Marcord Teynhuse igen fan[get] har al den bevislige Skade, deraf kommende vorder; og afgaar noget af dette Gods Marcord, skal jeg vederlægge saa godt Gods igen og saa »welbeyleylich« inden $\frac{1}{2}$ Aar derefter. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev, tilbedende hæderlige og velbaaren Md. Hans Rantzow Hovedsmand paa Hadersleffhus besegle det med mig. Anno mcdx.viii^a fer. 2. ante f. Laurentii.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: Peder Torbernsøn Billes Arkiv (RA.). [8626]

a) M. H. t. Aaret jfr. Brev af Marquardh Teynhuss af 1498 uden Dag.

Aug. 10. *Reg. *8568.* [Perg.^a Københavns Universitets Arkiv; anført i Registrant af 1586 over dette,] der er afskrevet af Arne Magnusson: AM. 4to 911 Bl. 16 a, og derefter af Wadskiær: Kall Fol. 149 Bl. 93 a og 94 a. — Afskr. af Jon Mortensen: Gl. kgl. Saml. Fol. 727, Bd. I, Læg s, 1. Bl. b. Herefter: *Rørdam, Kbhvns Kirker, Till. S. 126; Kbhvns Dipl. IV. 255.* — Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. [8627]

a) Saaledes Afskrifterne.

Aug. 11. Jep Jensß Foged og Tingholder paa Malt H.s Ting, Henric Stien af Søndher[s]koff V., Hans Hansß Præst i Føwlingh,

Hans Jenss i Askowff og Hans Mickelsß. Lörd. efter Laurentii Dag paa Malt H.s Ting fik Mester Lambert Kannik i Ripe et Tingsvidne af 8[!] beskedne Dannemænd: Jes Nielsß i Askowff, Nis Nielsß, Oluff Mickelsß, Jes Benditsß, Jes Villomsß, Nis Hawffbeck, Hans Seuerinsß, Hans Clawsß og Per Nielsß; hvilke 8[!] Dannemænd »sogh«, hørte og vidnede paa Malt H.s Ting, at Sandemænd i Malt H. var lovlig tilkrævet og »tilffylth« at gøre Tog og sværge om en Eng liggende ved Nybrowffwadh hos Skodborigh Aa østen til Jes Nielsßns Eng og vesten indtil Hr. Hermentz Eng, og svor fornævnte Sandemænd i Malt H. fornævnte Eng til Vor Frue Kirke i Ripe og til s. Lucii Alter og al fornævnte Engs »rethedh« indtil »medelstreme«, intet undtaget i fornævnte Engs »rethedh«. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. [med 5 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv; senere til Ribe Bys Arkiv (i Ribe). [8628]

Aug. 13. Nis Gra Foged paa Lyssægordh H.s Ting, Jesper Brødh, Nis Brødh i Almennigh, Nis Brødh i Tongh, Per Crestensß, Las Skreder og Jes Pawelß. Mand. før assumc. Marie fik velbyrdig Md. Mowers Nielsß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Eriksß, Nis Frakier, Nis Smedh i Vanneth, Per Jenss i Huam, Nis Brødh i Tongh, Jep Skreder, Mawens Persß og Pawel Nielsß; hvilke vidnede, at vi[!] hørte og saa' samme Dag paa fornævnte Ting, at Simen Crestensß »thedhæ« Nis Crestensß i Hengy, at han fik ham 2 Skill. til Skovleje, og tilstod Nis Crestensß, at han havde fornævnte Penge, og sagde, at hans Hustru fik ham de Penge, og tilstod Nis Crestensß, at han fik Skov af ham. Vore Indsegl.

Papir med 5[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forned: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet en syvoddet Stjerne; 3. Bomærke; 4-5. Utydelige. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8629]

Aug. 14. Per Salle Kongens Foged paa Nore H.s Ting, Nis Salle i Indtrvp, Jes Persß i Torumgardh, Per Hwydh i Lyby, Las Bonde i Heem, Jost i Gamstrvp og Nis Masß i Grønninge. Tirsd., som var Vor Frue Aften azomcionis, paa Nore H.s Ting fik hæderlig og velbyrdig Md. Hr. Niels Høgh R. et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Persß i Torumgardh, Nis Salle i Indtrvp, Per Bonde i Ylbergh, Powel Søffuerrinsß ibid., Nis Tammessß i Jebergh, Per Jenss i Hæstbæk, Per Købman ibid. og Nis Jaspersß i Flotrvp; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag »per« [!] Nore H.s Ting, at Sandemænd i Nore H., som er Per

Hwyd i Lyby, Las Bonde i Hem, Nis Masß, Tammes Bonde, Jost i Gamstrvp, Nis Brwn, Nis Tøghersß i Ylberg og Andhers Persß i Jebergh, kundgjorde deres Tog, som de var tilkrævet af Hr. Niels Høgh at gøre ret »mark skælingh« imellem Stoby Mark og Wesse Mark, først fra den Sten, som staar i Diget hos Wesse Mark, og saa nær ned ad Dalen med et »beke rwen« til Søen, som de satte 6 Stene efter hverandre hos »beck rwnet« og den sidste Sten hos Søen i det »becke rwn ende«. Vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [7] Segl: 1, 4, 7. Indsyede i Poser. Niels Høgs Arkiv (Norske Rigsarkiv, Danica). LDipl. [8630

Aug. 16. Lawers Lyndeman i Bregningæ Tingfoged til Mossæ H.s Ting, Ottæ Porss i Østerbygardh, Henningh Vensterman i Fuelsangh VV., Per Jenß i Galmendorpæ og Anders Nielß i Mariebo. Torsd. efter Vor Frue Dag asumpc. for os og Danne-mænd flere, som Mossæ H.s Ting søgte, »bedes« beskeden Md. Hans Holm Foged paa Krenkorpæ om et Tingsvidne. Da udmælte Fogeden beskeden Md. Oloff Moenß i Kiætingæ; han tog til sig 11 Dannemænd: Jæpæ Symonß i Mossæ, Lasse Søborigæ i Langet, Morthen Slæt i Kartoptæ, Rasmus Krogh i Bramslikæ, Morthen Matß i Berket, Jens Pæderß i Rigorpæ, Laurens Troelß i Flintingæ, Oloff Taligh i Oreby, Mattes Ædlingh i Slimmyngæ, Nis Otteß i Dølæfille og Laurens Riin i Vnnorpæ; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de saa' og hørte samme Dag, at 6 gamle Oldinge: Anders Faderß og Michil Jenß i Kalløø, Bo Pæderß og Jørghen Jenß i Vixnæss, Per Man og Jens Toffer i Sordzmad inden 4 Herredsstokke bad dem saa Gud til »hielpæ«, at den Bæk fra Mwlæholt og ind i Dwmmosen og det »drag« ud og ind i Tolsmosæ, ud af Tolsmosæ og ind i Giællebromosæ og det »drag« rent ud ud af Giallebromosæ mellem baade Markerne gennem Gaarden og saa rent udi Stranden, det »beckfaar« har været i »gamel old tiidh« og endnu er ret Skovskel mellem Kronens Fang og Madebølle Fang, Skov og Mark. Item var der udmælt nogen Tid tilforn 6 »asynnes men« ydermere at granske derom, som er Oloff Madß og Troels Bredhoffwedh i Radested, Jens Smet ibid., Oloff Skyttæ og Anders Pæderß i Grengæ, Per Lang i Toreby, hvilke fuldgranskede og fuldelige udspurgte derom og vidnede sammelund, som de 6 gamle Oldinge »vitne« inden 4 Herredsstokke, og dertil mælte de og fornævnte gamle Skel ved Magt at blive, saa længe nogen det kan »driffue« til bedre Bevisning. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. [med 5 Segl]. Eskil Gøyes Arkiv (Grevskabet Hardenberg-Reventlows Arkiv paa Hardenberg (d. 4)). LDipl. [8631

Aug. 17. *Reg. *8569.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Omtr. samtidig Afskr. i et Papirshæfte (S. 6) i Kvart paa 16 Sider, hvoraf i alt 8 beskrevne: Lunde Ærkebispes Arkiv? (RA.). *Hübertz, Bornholm S. 35; Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 346.* [8632

Aug. 18. (*Reg. *8570.*) [Perg.^a Københavns Universitets Arkiv; anført i Registrant af 1586 over dette,] der er afskreven af Arne Magnusson: AM. 4to 911 Bl. 16 a, og derefter af Wadskiær: Kall Fol. 149 Bl. 93 a og 94 a. — Afskr. af Jon Mortensen: Gl. kgl. Saml. Fol. 727, Bd. I, Læg s, 1. Bl. a. — Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. Herefter: *Kbhvns Dipl. IV. 257.* [8633

a) Saaledes Afskrifterne. •

Aug. 20. Lawe Kelsß i Stangrum V., Las Nielß i Knæstet Herredsfoged, Jes Anderß i Casbere, Jes Michelsß i Nordup, Anders Michelsß i Haydrvp, Knwd i Casbere og Cristern Anderß ibid. Vi var paa Margrete Dag i Lystrvp paa det Skovskifte imellem hæderlig og velbyrdig Mand Hr. Eric Otß R. og Jøren Krwmpen, som vi var tilkrævet at skifte den Skov, og gav de os Fuldmagt paa begge Sider, som talet »wort« i Ugen tilforn paa fornævnte Mark. Da lod Jøren Krwmpen sig aldeles nøje med det og sagde der intet imod, uden det »lasth« han, at Jes Kielß bar ikke Rebet ret, han bar det stundom i Nør og stundom i Vester; dog lod Jøren sig nøje med paa det sidste, »ehwre han baret«. Vore Indsegl. Datum Dalbyouer Mand. før Bartholomei Dag.

Papir med Rester af 6[!] Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2-4. Bomærker; 5-6. Utydelige. Trudsholm Godsarkiv (RA.). LDipl. 1497 Aug. 22. [8634

Aug. 21. Oluff Jepsen Væbner sælger Hr. Eric Ottzsen til Skierne Kocholm i Gislom H.

Perg. med [7] Segl: 2. Lv 19 (Munk); 5. Utydeligt, i Sigilfeltet mulig en Kalk; 6. I Sigilfeltet en Kalk; 7. Utydeligt. Kokholm (Lerchenfeldt) Arkiv (RA. Lerchenfeldt Godsarkiv). Herefter: *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 16.* — Udtog se 8309, Ab. Lerchenfeldt Godsarkiv 1547 Juli 2 (RA.). Herefter: *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 78.* — Hertil 8442. [8635

Aug. 24. Hans Konge. Oluff Falster vor Mand og Tjener har været her for os med et vor Herre Faders Kong Cristierns aabne Brev lydende paa noget vort og Kronens Gods Siømarck paa Møn, som vor Herre Fader har pantsat Hr. Peder Falster

og hans Arvinger for 100 lub. Mk. Hvilket Brev vi stadfæster. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Nykøpingh Bartholomei Dag under vort Signet.

Ad mandatum Dn. regis proprium.

[A. Perg.^a Oluf Falsters Arkiv; ^b1747 i Gehejmearkivet^b.] Aa. Afskr. af Jon Mortensen: LDipl. — Ab. Afskr. af Klevenfeldt 1747: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Falster. [8636

a) Saaledes Aa og Ab. b—b) Saaledes Ab.

Aug. 27. Vi »burghemesther« og Raad i Swinburgh finge Dronning Kyrstines Brev, at vi skulde hjælpe Søwrin Jenß og Gertrwdh Hansß af Assens til Rette om nogen Arv efter Jes Hansß, hvis Sjæl Gud naade. Da gav de dem baade i Rette for os paa Swinburgz Raadhus paa den ene Side og Nis Esbernß, Hans Hack og Per Tywrneburgh s. Anne »alther werye« og Lensmænd til s. Anne Alter i Vor Frue Kirke i Swinburgh paa den anden Side, efterdi forskrevne Jes Hansß og Marine Persß hans Hustru ej havde Børn sammen levende. Da var der saa paa sagt for Rette, at Jes Hansß maatte give sin halve Hovedlod til Kirker og Klostre for sin Sjæls Bestandelse Skyld efter vor danske skrevne Lov. Vore Indsegl. Datum fer. 2. post f. Bartholomei.

Perg. [med 6 Segl]. Svendborg Vor Frue Kirkes Arkiv (FLA. Svendborg Byraads Arkiv). [8637

Aug. 28. Tingsvidne af Høwer H., at Mester Niels »deghn« i Ripe gjorde Lovhævd paa Ripe Kapitels Ejendom paa Emerleff Mark og Hoyer Mark m. m.

Perg. med [9] Segl: 1. I Sigilfeltet en utydelig Figur og en Stjerne; 4. I Sigilfeltet 2 Fiskekroge?; 5. I Sigilfeltet et Plovjern; 6. Bomærke; 7. I Sigilfeltet et Plovjern. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 352* (RA.). *Rolfs, Gesch. des Kirchspiels u. Fleckens Hoyer S. 523* (ikke fejlfrit; mulig efter Grønlands Afskr.). [8638

Sept. 4. Hans Konge. Tirsd. efter Egidii Dag for os paa vort Retterting paa Sz[u]ineborg Raadhus, nærværende Biskop Karl af Otthens, Bild Pedersøn, Andhers Jepsß vore Mænd og Tjenere, Hans Andersß Borgemester i Suineborg, Mattes Remp og Hans Michelsß Raadmænd *ibid.* med flere, var Niells Ollsß Bud, som boede i Smørlerp, med aabne beseglede Breve paa noget Gods, han har forfulgt til Laas, og i Rette lagde et Ejendomsbrev [c: 7087], som Ellitze Pederssdotther, Blix Daass Efterleverske, har udgivet og beseglet, lydende, at hun har opladt sin Svoger Niells Ollsß og sin »fencke« Bodilld Pederß-

dotther hans Hustru sit Jordegods og Ejendom, som er Hareberg gordtt og Hareberg By, [osv. som 7725; læs dog: 20 Skpr., Tejer - indtil:] 2 Skill. Grot og Tejer); derefter vort Stadfæstelsebrev [c: 7501], 1. Dombrev [c: 7561], 2. [c: 7675], 3. og 4. Dombrev skrevet paa Pergament med hængende Indsegl [c: 7725], hvert Dombrev paa 6 Uger, og vor almindelige Stævning paa 6 Uger og 1 Aar over alt Danmarck [c: 7746] og derefter 6 Uger Stævning Overhørelse over alt Danmarck [c: 8619]; hvilke Breve alle lovlig givne og til Ting læste og forfulgte er ved alle deres Tider, og derimod er ingen Breve tagne af os, som Niells Ollsß hindre kunde i Sagen. Thi tildømmer vi Niells Ollsß og hans Hustru alt forskrevne Gods, forbydende alle dem derpaa Hinder at gøre, og sætter vi den Sag evindelig Tíelse paa. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marßuinn justitiario nostro.

[Orig. Senere (jfr. 1499 Juni 24) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 63 a. Afskrifter herefter: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 213; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 225. [8639

Sept. 11. Se 6781.

Sept. 12. Se 8584.

Sept. 13. Vi Hanss Konge stadfæster et vor Herre Faders Brev [c: 1464], lydende, at Aar 1462 die Haluardi for os i Mariebo i Hinrich Karmmagers Hus »etc.«, og et vor Frue Moders Brev [c: 5862], lydende, at Aar 1486 Mand. efter dnicam. cantate her i Køpnehaffnn, nærværende Vincencio Ywerß vor Embedsmand paa vort og Kronens Slot Stege »etc.«, med andre flere Ord, som forskrevne 2 Breve indeholder. Thi forbyder vi alle at hindre eller noget Forfang at gøre imod denne vor Stadfæstelse paa forskrevne Breve eller de Gaarde, som de om rørende er, førend nogen for os kommende vorder med bedre Bevisning, under vort Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Rauensborgh hellig Kors Aften exaltac. under vort Signet.

Dn. rex per se.

Perg. [med 1 Segl]. Stokkemark Kirkes Arkiv; ÆA. V. 866; ^a1742 af F. M. v. Lersner i Frankfurt a. M. foræret til Klevenfeldt^a (RA.). [8640
^{a—}) Ifølge Paategning paa Plica; jfr. *Memoirer og Breve XXIX. 36 f.* og RA. Reg. 60 S. 115.

Sept. 15. (*Reg. *8594.*) [A. Perg. med [1] Segl.^a Lollands Sønder Herreds Kalentes Arkiv; ÆA. V. 889, 895, 900; ^b1621 i Landekisten i Stokkemark Kirke^b.] Aa. Afskr. fra Aar 1621: Ny kgl. Saml. 4to 1188. Herefter: *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 470.* — Ab. Afskr. af Poul

Rogert: Thott Fol. 730 Bl. 360 b (med Faksimile af en halv Snæs Ord i Originalen). — Afskrifter fra 18. Aarh. uden Kilde (med urigtigt Aar 1518): Thott 4to 1577 S. 105; Ny kgl. Saml. 4to 664. — Udtog af Arne Magnusson »ex orig.«: AM. Afskr. Pk. IX. [8641

a) Saaledes Ab. b—b) Saaledes Aa.

Sept. 15 (Aar?). »En copie aff atschillige gamble kongebreffue: først it kong Hanses de dato 1418[!] ^a løffuerdag efter hellig korsß dag exelationis, at paa Maribo closters kierregaard paa vores [retter]ting ^b, nerwerendes oß elsch. h. Johan Fux[!] ^c ridder, Johann Wenstermand, Vincensius Iffuerßen vor embitzmand paa Raffnsborrig, Oluff Holgersen vor embitzmand paa Nyekiøbing, Oluff Faldster vor landsdommer i Faldster och Christian Brun vor elsch. mend och tiener med flere goede mend, vor schichet for oß Tha[ar]ebye ^d mend och Ride mend paa den ehne och tiltalede Hans Tordßen i Aldminde, Niels Erichsen i Arning sogen med mange flere, som haffde kiøbt, pandtet, arffuet eller giffuet for[!] vogenshug i Tha[ar]ebye ^e schouff, for de haffde hugget i for^{ne} Tha[ar]ebye ^e schouff wden deris minde; da fremblagde for^{ne} Hans Tordßen, Niels Erichsen och mange flere kiøbbreff och pandtbreff, som de och deres foreldere aff for^{ne} Tha[ar]ebye ^e mend och Ride mend haffde kiøbt och pandtet; daa efter tiltalle, giensuar, breff och beuißning vor de[!] der saa paa for rette affsagt, at disse kiøb och pant, Hans Tordßen i Allminde, Niels Erichßen i Aringe sogen och alle andre haffuer giort med for^{ne} Tharebye mend och Ride mend paa for^{ne} schouffue och jord, bør och schall vere aldeles magteßløeß, efftersom denne vor kiere fru moeders dom, derom tilforne giffuet ehr, indeholder, och bør for^{ne} Tha[ar]ebye ^f mend och Ride mend at niude och beholde sielff deres schouffue, som de giorde tilforne, førind saadanne kiøb eller pandt giort var, och de, som kiøbt eller pandtet haffue saadan wungshug i for^{ne} schouffue, schulle talle dem eller deres arffuinger till efter loughen, som det sig bør, som saadan wongshug haffue solt eller forpandtet.«

[A. Orig. Thoreby og Ryde Mænds Arkiv (Lollands Sønder H.). — Aa. Udtog anført i Dom 1648 Sept. 20 af (Lollands) Landsting mellem Fru Barabra Witterup, afgangne Hr. Christian Friis til Kragerup, og Herredsfogeden i Synder H.; i Dommen paaberaabes nærværende Brev og Breve af 1504 Dag? og 1505 Juli 10 ell. 17.] Aaa. Udtog efter Aa anført i Rettertingsdom 1649 Juni 15 mellem nævnte Fru Barabra og Erich Steenßen til Sollestedgaard; Landstingsdommen irettelagdes, af hvem siges ikke. RA. Herredagsdombog 1649 Bl. 393 a. [8642

a) Hvis det forskrevne Aarstal skal ende paa 8, kan det ikke være tidligere end 1498, da Oluf Falster ikke kan antages at have været Landsdommer allerede 1488 (W. Christensen, *Dansk Statsforvalt. i det 15. Årh. S. 700*); og det kan ikke være saa sent som 1508, da Johan Fikkese da var død (*Danske Mag. 4. R. II. 276*). b) Aaa: vernetting. c) ∴ Fikkese. d) Aaa: Thannebye. e) Aaa: Thanneby. f) Aaa: Thamebye.

Sept. 17. *Reg. 5145**. ^aOrig. med 2 Segl. ^a Det slesvig-holstenske Ridderskabs Arkiv (i Itzehoe; ikke undersøgt). *Jensen u. Hegewisch, Privil. der Schlesw.-Holst. Rittersch. S. 96.* [8643

a—a) Saaledes det anførte Aftryk.

Sept. 18. Vi Hanns Konge tillader, at vore og Kronens Bønder i Madebølle »mue« nyde skellig Ildebrand og Gærdsel i Rastedt Skov og Rørbeck Skov til deres eget Behov, saa længe vi selv kommende vorder paa forskrevne Skove og forfarende vorder der, hvad Del dem af Rette og efter de Breve, som vor Fru Moder dem givet har, og anden Bevisning bør at nyde, eller vi det befalende vorder nogle andre paa vore Vegne at forfare. Og skal de saadan Frihed nyde med saa Skel, at de ej skal torvføre, strandføre eller til Kulmile bruge noget af forskrevne Skove. Thi forbyder vi alle vore Bønder i Madebølle herimod at hindre, førend derom vorder forfaret ved os selv eller de, som vi saadant befalende vorder, under vor Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Aaleholmb Tirsd. efter hellig Kors Dag exaltat. under vort Signet.

[A. «Velbeseglet Pergamentsbrev; »dog seiglidt formedelst ælde och wangiemme fanndtis nogitt att werre forargidt«.ª Majbølle Mænds Arkiv.] Aa. Vidisse 1616 Juni 12 af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Annders Raßmusßønn i Madebølle paa hans egne og menige Madebølle Bymænds Vegne. RA. Rigens Forfølgingsbog 1615-18 Bl. 75 a. — Ab. Udtog se 763, Aaa. RA. Herredagsdombog 1616 Bl. 50 a. [8644

a—a) Saaledes Aa.

Sept. 19. »En laugheffdt aff Jerloe herritz ting medxcviii onßdagen nest efter s. Lamberti dag udgiffuitt, otthe mend wundet haffue, at de hørde och saa samme dag paa for^{ne} Jerloe herritz ting inden fire stocke for domb de thoe dannemend, som vahr Iffuer Peders i Wils-trup och Jes Terckildsenn i Worck, di war her Annders Frisis lougherring och wantt paa thro och sanndenn, att di neruerendis hoß war paa Rue marck denn mandag nest tillforne, hørde och saae, dett for^{ne} her Annders Friiß indworde med sin lougheffde sielff tolfte med riddermendsmend och gode sielffeigger lougtidzdags Rud mark och Risbøll thornn fra denn bech. som løber melløm Raffnsbøll march och Risbøll thuornn, och saa till en dige, som løber imellum Risbøll tornn och enmerche, saa op ad denn bech, som løber imelløm for^{ne} Ru march och Jerlo march, och saa i Ingermose och saa till denn elle och ad denn huoluey och saa neder i aenn, liigeruis efftersom hanns och Jes Joensens i Hølling forligelsebreff [∴: 6608] derom indholder, alt det for^{ne} indworde hannnd med for^{ne} lougheffd for sin rette arffuegods, saasom fougeden och gode herridsmennd fanndt hannom forre aff rette, och kiendis der ingen anden laadt eller deell i wdenn sig self och sinn broder; och wortte denn lougheffdt loughlig tilbødenn i trei samfeld tinngh thillforne, som samme lougheffdt widere bemelder.«

[A. Orig. Anders Friis's Arkiv. — Udtog se 6608.] Anført efter Udtoget i den under 5743 anførte Stadfæstelse 1633 Juli 17. Konzept hertil: RA. Konc. t. Jydske Reg. [8645

Sept. 23. Vi Hans Konge stadfæster det vor Herre Faders aabne Brev, som dette vort Brev er underhængt, saa længe bedre Bevisning kommer for os. Givet paa vort Slot Aallholm Sønd. efter Matthei ap. et evang. Dag.

[^aPerg., forbundet med 3916.^a Eskil Gøyes Arkiv.] Vidisse 1598 Juni 16 se 3916. RA. Rigens Forfølgningssbog 1592-98 Bl. 332 a. [8646
a-a) Saaledes Vidissen.

Sept. 24. Se 1065-66.

[8647

Sept. 25. Borgemestre og Raad i Malmøge udsteder Vidnesbyrd for Ærkebisp Børie i Lwnd om Ærkebispernes og Niels Hac af Heckeberg's Forhold til en Gaard i Malmøge, hvortil Ærkebisperne havde haft Tillflugt paa Kirkens Vegne.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Malmø Bys. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 349.* [8648

Sept. 28. Per Thomisßen i Kedelstrop Foged til Wesßenbierigh Birketing, Per Semensßen, Per Jensßen i Skalbergh, Anders Mattisßen i Kedelstrop, Per Hoffman i Skalberigh og Lauris Jensßen Sognedegn i Wesßenbierigh Sogn. Fred. før Michaelis paa Wesßenberigh Birketing fik Niels Persßen af Mølle-gordh et Tingsvidne med 8 Dannemænd: Anders Jensßen i Kolberigh, Hans Basße, Hans Jeipsßen, Hans Scaddie, Michel Jensßen i [!], Anders Michelsßen, Nis Olsßen og Jep Persßen i Asßerbøl; hvilke vidnede, at de saa' og hørte, at beskeden Md. Symen Basße i Andebøle pantsatte Niels Persßen al den Rettighed, som han arvede i den Gaard i Kolberigh, som Niels Persßen har. Item kender forskrevne Basße sig op at have baaret af Niels Persßen 12 Mk. i »sadan woræ«: 5 Mk. i Penge, 1 Sølvske for 3¹/₂ Mk., nyt Kobber for 3 Mk., ¹/₂ Ørtug avene for 10 Skill. Med vore Indsegl hængende

[A. ^aPerg.^a ^bC. 1745-46 ejet af Christen Jørgensen i Skalberg^b; ^alaant Langebek (osv. som 7398 A)^a.] Aa. Afskr. for Langebek: LDipl. — Ab. Afskr. (ikke fejlfri) fra c. 1745-46: RA. Rtk., Kommissionsprotokoller vedk. Vissenberg Bønders Selvejendomsret II. 153 (her bl. a. med Aaret »1510 toctauo«, jfr. I. 112 (her med Aaret 1510). Trykt efter Ab: *Aarb. f. Hist. Samfund f. Odense og Assens Amt 1914 S. 161* (med urigtig Aar 1510 og urigtig reduceret Dag Okt. 27). [8649

a-a) Saaledes Aa. b-b) Saaledes Ab.

Sept. 29. Jes Olson i Hardhbere gordh oplader efter sin Død Ærkebisp Biirye det Pant, som han har af Ærkebisp Jens og hans Kapitel paa Skeylynge Len.

Perg. med [5] Segl: [1. ^a]; 2. Lxx 28; 3. M 84; 4. Fxlvi 1 (*s* *laurencii laurencii*). Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec.*

Lund. V. 350. — Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 54 a. — Afskrifter herefter: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 183; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 245. [8650]

a) Nævnt af Brocman 1754 i LDipl.

Sept. 29. *Reg. *8573.* Perg. [med 5 Segl]. Senere tilbageleveret til Københavns Kapitels Arkiv?; 1783 af Biskop L. Harboe foræret til Gehejmearkivet. *Kbhvns Dipl. III. 22* (af det ikke aftrykte mærkes: Jep Jenß, hans Hustru og deres ægte Børn skal holde Gaarden ved Magt med god Bygning, og hvad der bygt er eller bygges skal, skal de holde færdigt med godt Stentag og give mig 4 Mk. danske Penge om Aaret til Landgilde af Gaarden, Halvdelen »ath« Mikelss Dag og Halvdelen »ath« Paaske. Hvad Tyngede der paalægges [af K]ongen eller Byen, skal de holde mig uden al Skade af Gaarden. Og skal de ej have Magt at sælge, pantsætte eller afhænde deres Brev og . . . ingen den Del, som bygges paa Gaarden, uden mit Samtykke. Holdes nogle af disse Artikler ikke, skal jeg og mine Eft[erkommere] vicarius til Alteret have Fuldmagt dette Brev at igenkalde. Naar J. J., hans Hustru og deres ægte Børn er alle døde, eller naar nogen Brøst bliver paa forskrevne [Ar]tikler, skal Gaarden ko[mme] fri til Alteret igen). [8651]

Okt. 2. Hans Konge. For Troskab og villige Tjeneste, som Hr. Clauß Krumdige R. vor Embedsmand paa Thørning os og vort Rige Danmarch gjort har og gøre skal, tillader vi, at »han-nem« og hans Arvinger til evig Tid maa have vor og Kronens Ø Hyldekrogh, dog saa at han og [de] deraf hvert Aar give skal til vort Slot Aalholmb 1 rinsche Gylden i Guld og den der at lade antvorde vor Slotsfoged. Forbydende alle og særdeles vore Fogeder og Embedsmænd paa Aalholmb Hr. Claus Krumdige og hans Arvinger herimod at hindre under vort Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Nyekoibyng Tirsd. efter Michels Dag under vort Signet.

[A. ^aPerg. med 1 Segl.^a Claus Krummediges Arkiv.] **Aa.** Afskr. attesteret 1680 Juli 30 af Christoff Graff von Rantzow, Hans Johanßen og Johan Molitor: RA. Partikulærkamm., Dronn. Sophie Amalie, Ansøgn. 1679-81, Bilag til Ansøgn. 1680 Juli 16 fra nævnte Christoff Graff von Rantzow. LDipl. [8652]

a—a) Saaledes Aa.

Okt. 4. Hermen Skrapenmeyere Borger i Landeskrone vedkender sig ingen Del at have i Lasse Hermentzsens Gaard i Landeskrone undtagen et Gaardsrum.

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 351.* [8653]

Okt. 9. Hans Konge. Vore Undersaatter »borgemestere«, Raad og Menighed i vor Købstad Wedle til Hjælp giver vi dem

disse Privilegier, saa de herefter skal have i deres Byfred sønder og øster fra deres By indtil Fiskebech og Puggedal og saa sønder og vester indtil Leersiig og ned i den store Aa og vesten om Holmen og Wester maaye og op ad den gamle Aa og norden til »stuore steen«, som stander i Wester maade imellem Klosters Enemærke og Wedle Byfred, og saa øster ad Bjærget indtil Romshuolle norden Horßens weye, eftersom de af Arilds Tid haft har. Og hvad »bordag«, Vold eller Ran herforinden sker, dem skal forskrevne vore Undersaatter have Fuldmagt til at forfølge til deres Byting, ligervis som det sket var inden Bys Porte. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Wordingborig Dionisii Dag under vort Sekret.

[Orig. [med 1 Segl]. Vejle Bys Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh. (med Tilføjelse: »Hæ litere sunt inventæ in fisco urbis sigillo semoto anno CIO. IOC. VII«) NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskr. af Byens Privilegier Bl. 19 a. [8654]

Okt. 9. *Reg. *8574.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 265.* [8655]

— Mates Mickelß Foged i Saling H., Otte Skinckel² i Egeskow »webnere«, Oleff Jenß i Høeropp, Laurens Perß i Wandtingæ, Niels Jonß i Hessing og Hans Bwlger i Lyding. Tirsd. Dionisii Dag paa Saling H.s Ting fik velbyrdig Md. Claws Olsß i Fiellebro et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Bertil Perß i Hessing, Nis Eskeman i Ølsted, Mates Jenß i Broby, Nis Brvnd i Salinge, Mates Michelsß i Agedropp, Laurens Lindegard, Niels Jonß og Niels Star i Broby; hvilke vidnede, at de samme Dag hørte og saa' paa fornævnte Ting, at Mates Jenß i Biertæ og Mayæ Symens i Hæringæ kendtes dem ingen Del at have til deres Bøndergaarde i Forerwdz ege og ej heller i Mærsk lycke^a og ej heller i de Ege østen ved fornævnte Lykke til det Sig, som af Gærdet løber indtil Vejen. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [6] Segl: 1. Bomærke; 2. Flvii 47; 3, 5. Bomærker. Fjellebro Godsarkiv; senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl. [8656]

a) 2 Paaskrifter fra 16. Aarh. med 2 forskellige Hænder lyder: »Om Merdtz lockæ« og »Om Merssz lockæ«.

— Oluff Stigsøn paa Bolerup sælger Oluff Esbernson Kannik i Lund Gods i Torne H. i Togerup og i Røneberg H. i Wiuerop.

[A. Orig.] Aa. Omtr. samtidig Afskr. i Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. (Kopibog Nr. 1)). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 352.* — Ab. Omtr. samtidig Afskr. i en anden Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. (Kopibog Nr. 2)). [8657]

Okt. 11. Jeg Oluff Stigzß paa Bollerop R. [*kendes*] mig skyldig at være Mand Hans Harcke Borger i Malmøø 400 lub. Mk. g[ænge] Penge i Skone, for hvilke jeg ham pantsætter en min Gaard liggende her i Malmøø østen ved s. Jørgens Gaard imellem 3 Gader, den at beholde, i og af at sætte, med saadanne Vilkaar, at naar mig lyster igen at løse forskrevne Gaard, skal jeg Fuldmagt have ige[n at] fange forskrevne Gaard. Afvindes samme Gaard ham, tilbinder jeg mig ham saa god en Gaard saa »beleylig« med saa god Rente at vederlægge inden 6 Uger derefter. Sig. meum inferius est impressum. Datum Malmogie Torsd. efter f. Dionisii.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. i Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. (Kopibog Nr. 1)). [8658]

Okt. 14. Vi Hans¹ Konge hilser eder [Hr. Nie]ls Klawsß Biskop i Aarss og Hr. electus til Wibor[g] Domkirke. Kapitel i Wiborg h[ar for o]s, at Sandemænd i Nørting H. svor »ord« bort og svor deres Tjenere Hærværk over i Køl-sing, og mener, at de gjorde , som de selv ydermere berette kan. Beder vi eder og befaler, at I med det første stævner til eder bedste og uvildige Bygdem[ænd og fo]rsamler eder paa belejlig Sted og stævner dem for eder paa baade Sider og hører , dem derom imellem er, og skiller dem ad med Rette, som I vil [andsvare for] Gud og være bekendt for os; bedende og bydende eder, som forskrevne Sag paarører, forskrevne værdige Fædre og Bygdemænd, naar og hvor de eder derom [til]sigende vorder, og undgælder, hvis de eder for Rette afsiger. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Køpnehaffn Kalixsti Dag under vort Signet.

Dn. rex per se.

Medtaget Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). [8659]

Okt. 15. *Reg. *8575.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Knardrup Kl. Arkiv!) *Kbhvns Dipl. II. 172.* [8660]

Okt. 18. Nis Matzß Ben Foged til Holberg H.s Ting, Matz Jensßen i Ensløff, Michel Jensßen i Aldrop, Terkel Lasßen i Torstrop, Tordh Helisßen i Haffre^a, Per Kyndo ibid., Jes Bonde i Sal og Nils Lasßen i Gielstet. Torsd. efter Calixsti pape for os og flere gode Mænd, som forskrevne Ting søgte, fik Tordh Frantsßen i Werløff et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Michel Jensßen i Aldrop, Matz Jensßen i Ensløff, Jens Bonde i Sal,

Jon Jensßen i Ensløff, Per Kyndo i Haffre^b, Las Nielsen i Torslø, Las Kaa i Knwdstrop og Knwd Jwde i Nerdistorp; disse vidnede, at dem vitterligt er, at Anders Nielsen i Acte paa Abbedens Vegne i Alingh Kloster stod for Tingsdom og tilkrævede Sandemænd i forskrevne Herred at gøre Markeskel mellem Wedhersløff Mark og Gielstetz Mark fra Tonglonds Aa og Hede og Kær »i gemel«, til Gerne^c Herreds Skel vedtager; og hørte vi og saa' samme Dag paa forskrevne Ting de gode Sandemænd for os stande, kundgjorde deres Tog fra Tonglonds Aa ad Midtstrømme til »trestene«, som staar i »abaket«, og saa Sigen op til et »opkasth« Dige; der gjorde Sandemænd deres Ed, og saa den samme Sig ret vester ad og »trebondhen steen oc opkast« Dige indtil Sønderby Sø; der satte Sandemænd et Kors; fra det Kors ret vester Søen »i gemel«, som stenet »worth«, og til et andet Kors, derfra ret sønder til en Sten og »trøy opkasth dygy oc til tresteen«, som staar i en Sig, den Sig vester ned til »tresteen«, derfra ret sønder ad den store Bæk, som løber til Stre[n]gy høll, og saa Bækken ned til »tresteen«, som staar for det øster Ende af det Dige, som løber »i gemel« Getkier, det Dige ret vester ad og Sten efter Sten og i Rettbek indtil Døykier; der satte Sandemænd et Kors; saa ret vester Døykier »i gemel att« Rettbeck indtil Broengh, saa den samme Bæk ned, indtil rette Gerne^c Herreds Skel vedtager; der lod Sandemænd ^dde Sten^d hos. Disse Steder forviste de gode Sandemænd for ret Skel mellem Wedhersløff Mark paa vester og nørre Side og Gielstet Mark paa den øster og sønder Side. Vore Indsegl. Datum ut supra.

[A. ^ePerg. med [8] Segl, hvoraf 7 var bevarede.^e Alling Kl. Arkiv; senere til Arkivet paa Rosenholm (12. Pacquet Nr. 40).] Aa. Afskr. for Langebek 1761, rettet af ham selv: LDipl. — Ab. Afskr. fra 18. Aarh.: Uldall 4to 360 Bl. 64 a. [8661

a) Ab: Haffr... b) Ab: Hassr... c) Ab: Hoffuelberg. d—d) Ab: »tre steen«. e—e) Saaledes LDipl.

Okt. 20. Pedher Swensøn Fadeburssvend til Lundegardh giver til s. Cristofferi Alter, som skal stiftes i Lunde Domkirke, sin Rettighed i Commenderegardhen paa Bredægaddhæ i Lund.

Perg. med [7] Segl: 2. M 84; 3. G. 72; 4. G. 73; 6. Udslidt Brudst. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). Weibull, *Dipl. dioec. Lund. V. 353.*

[8662

Okt. 21. Oluff Esbernssøn Kannik i Lundh giver til et Alter, som skal stiftes i Domkirken i Lundh, sin Del i Commenderegarden i Lund paa Bredegaden samt Gods i Tagerop og Wywerop og til anden Guds-tjeneste en Gaard i Lund.

Perg. med [4] Segl: 1. G. 80; 2. Bomærke i Skjold (s *pætri efberni præbiteri*). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 355.* — Hertil 6326, 6377, 6446, 8418. [8663]

Okt. 23. Tingsvidne, at en Gaard laa til Bunckeflo Kirke.
[Orig. Västra Bunckeflo Kirkes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 74. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 357.* [8664]

— Mates Mickelß Foged i Saling H., Pædher Tymad i Holmsgard a. w., Laurens Lindegard i Lwnløse, Oleff Jenß i Nybille, Hans Bwlger i Lyding, Anders Eskeman i Ølstet, Hans Matß i Salinge og Niels Staar i Broby. Tirsd. efter de 11000 Jomfruers Dag paa Saling H.s Ting »bedes« velbyrdig Md. Claws Olß i Fyellebro et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Laurens Persß i Wandtinge, Nis Eskeman i Ølstet, Laurens Anderß i Nybille, Anders Nielsß i Lwnde, Hans Clauß i Salinge, Mates Jenß i Heden, Hans Esbernß i Høeropp og Nis Gwmmisß i Wæster Hessing; hvilke vidnede, at de samme Dag paa fornævnte Ting hørte og saa', at 2 velbyrdige Mænd Otte Skinckel i Egeskow, Barquord Fyckeß i Swindburg »loffwede« den Lov paa Lovhævd, som Claws Olß gjorde paa disse Aasteder og »indworde« for sin Ejendom til sin Gaard Fyellebro og gik først ud af Fyllebrozgard og østen op ad Vejen, til Biertæ Skel tager, og saa gennem Faarerwz leed og langs op ad Gaarden til det Sig, som løber imellem Byskowe og Faarerwz ege op langs ad Vejen, som løber mellem Hwedeager og Mersklycke, og siden ad en »grøndwey«, som løber mellem Grysmosæ, som vender paa de østerste og sønderste Ender paa Mersklycke, siden ind i Damhawin østen Mersklycke mellem Reffrwz hawe og Damhawin og siden op ad det Sig mellem Reffrwz hawe og Fyellebroz Enemærke »trynt och kring« inden Gaarden mellem Faweroltz Enemærke og Fyellebroz Enemærke indtil hans Port og siden fra Porten vester ned »at weyind«, som Kaalgaarden stander paa, ned til Møllemayen og paa Homleborrin, som han og gik trindt omkring, Dam og Damsbaand med alt sit fuldeste Flodemal »tha worde« C. O. ind til sin Gaard Fiellebro for sin rette Ejendom selv 12. med gode Riddermændsmænd og jordegne Bønder samme Dag, som Dommeren ham paa Tinge forefandt, og kendtes ingen at have Del i disse Aasteder uden Gud, han og hans Medarvinger. Item var Biil Persß i Swindburg til denne Lov paa Lovhævd lovlig tingstævnet. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [8] Segl: 1, 4, 7. Bomærker; 8. I Sigilfeltet en utydelig Figur. Fjellebro Godsarkiv; senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl. [8665]

Okt. 24. Oluff Stigzß paa Bolderop R. kendes mig skyldig at være hæderlig og velbyrdig Kvinde Fru Anne Tursdotter, Hr. Gøtzske Olß Efterleverske, 400 lub. Mk. gode Penge i Skone, og skal jeg igen give forskrevne 400 Mk. 20. Dag Jul over 1 Aar. Betales forskrevne 400 Mk. ej inden forskrevne Dag, pantsætter jeg hende dette mit Gods: Synderb. Ingelstede S. 1 Gaard i Kierlinge (10 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (5 Pd. Smør), 1 Gaard i Riise i Lydholt S. (3 Pd. Smør), 1 Gaard i Stockerrop i Torppe S. (4[?] Pd. Smør), 1 Gaard i Boede (2 Pd. Smør til mig og 2 Pd. Smør til Fru Kirstine i Ffugelwig), i Weesboo 1 Jord i Anderstorppe S. (6 Pd. Smør), Egeneess ibid. i samme Sogn (5 Pd. Smør), at beholde for et brugeligt Pant, i at sætte, af at sætte, saa længe de afløses hende for forskrevne 400 Mk. Sig. meum inferius est impressum. Datum Malmogis fer. 4. ante f. Simonis et Jude.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. i Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. (Kopibog Nr. 1)). [8666]

Okt. 26. Hans Konge. Vore Undersaatter Borgemestre, Raadmænd og Menighed i Slangerup har været her for os med tvende vore Forfædres Breve, et Kong Cristoffers [c: 1. Række Nr. 7144] og det andet vor Faders Kong Cristierns [c: 72 ell. 322], lydende paa denne Bys Privilegier, hvilke Breve vi stadfæster. Og anammer vi forskrevne vore Undersaatter, deres Hustruer, Børn, Hj[on]^a, Tjenere og alt deres Gods, rørendes og urørendes, i vor Beskærmning. Deslige har vi givet dem »slig danne« Privilegier efter som de, vore Undersaatter har i Roskyld og Køpenhaffn, at ingen maa fare ind i Slangerup og der at købslaa med Forprang at gøre forskrevne vore Borgere til Skade. Forbydende alle osv. Givet i Slangerup Fred. efter Seuerini ep. Dag under vort Signet.

Dn. rex per se.

[A. Perg.^b Slangerup Bys Arkiv; af Byfogeden indsendt til Stiftamtmanden og af denne atter 1774 Jan. 25 til Kommercekollegiet c.] Aa. Afskr. af D. G. Zwergius: Thott 4to 1390 Nr. 32 ell. 4. — Ab. Udtog fra 18. Aarh.: Kall Fol. 52. [8667]

a) Aa: *hiem*. b) Saaledes Aa. c) RA. Komm. Koll. danske Journal (1774) C 39 og Kall Fol. 52.

Okt. 29. Reg. *8576. Perg. [med 12 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). Danske Mag. 4. R. II. 265. [8668]

Okt. 29. Oluff Friis Høvidsmand paa Kalffø, Per Jensßen i Turstrup, Esbern Mogensßen i Gunderstrup, Jep Persßen i Lyffwelstrup, Twy Nielssen i Allystrup, Sommer Jensßen i Faardrup, Jens Mickelsßen i Hegelskoff, Jacob Nielsßen i Hwilsager og Jens Brodersen i Castrup. Mand. efter Seuerini^a Dag for os og menig Tingsdom fik beskeden Md. Per Udsßen i Beyndstrup et Tingsvidne af 16 Dannemænd: Offue Smed i Castrup, Anders Persßen i Termynstrup, Nis Nielsßen *ibid.*, Jens Symensßen *ibid.*, Per Skreder i Beynstrup, Jes Basßy *ibid.*, Anders Høg, Per Twrssen *ibid.*, Per Ring i Bøyng, Jacob Nielsßen i Hwilsager, Jes Knudsen *ibid.*, Mouritz i Alling, Esbern Krogh i Flows-torp, Jes Hagensßen i Skabø, Marqward Hermansßen i Skaderth og Jens Persßen i Hwiilsager; hvilke vidnede og alle menige Herredsmænd »saa«, at de aldrig har hørt, at »nogræ« har givet Kære paa Kyllingskær Eng eller Kyllingskiær Holt eller har kendt sig Del i fornævnte Holt eller Eng, siden Per Udsßen den Eng og Holt fik i Haand eller Hævd af velbaaren Md. Hr. Lage Brok R. til Æsßendrup, og har været i rolig Hævd i 40 Aar og mere og ikke mindre. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[A. ^bPerg. med Segl. ^b Senere til Arkivet paa Rosenholm (12. Pacquet Nr. 41).] Aa. Afskr. for Langebek 1761, rettet af ham selv: LDipl. — Ab. Afskr. fra 18. Aarh.: Uldall 4 to 360 Bl. 66 a. [8669

a) Ab: b—b) Saaledes Aa.

Okt. 30. Nis Saal Tinghører den Dag til Nore H.s Ting i Salingh, Niels Eskilsß »veppener«, Per Hvidh i Lyby, Melsß[!] i Nandrop, Nis Masß i Grønningh, Jes Nilsß i Kielskoff, Jes Tyrisß og Anders Persß i Ribiere. Tirsd. Tøgers Dag paa Nore H.s Ting fik velbyrdig Md. Mates Lyicki et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Hvidh i Lybi, Per Bondh i Ilbiere, Melsß i Nandrop, Thames Persß i Vestergardh, Jes Andersß i Grindersløff, Jes Nilsß i Kielskoff, Grauers Nilsß og Eskil i Rerop; disse vidnede, at de saa' og hørte paa fornævnte Ting, at Mates Lyicki hans »laffhieffth høringh« Nis Saal i Yntrop og Symen Læth i Tønneringh kundgjorde den Lovhævd, »thet« Mates Lyicki »yndhvarde« Monstropgardh med den Lund, som ligger norden nedenfor, og den Jord, som »hundh« har i Breom Mark, baade »kiendh oc wkiendh effter syne bispgaff«; item en anden Gaard sstds., som kaldes Dalgardh; item den tredie Gaard sstds., som Jep Lasß sidst i boede; item en Gaard i Hachil, som Claus nu i boer, og en Eng i Astrop Mark, som kaldes Hwol-

engh; dette Gods med al sin rette Tilliggelse, som tilligger og har »thil leyden« af Arild, »kiendh oc wkiendh«; item fra »fyrworden« vester op ad den »søndersth fwr« Hieager og saa nær ad ud med Hieagers Ender ad den gamle »holgraff« og derfra til Oxenbeck og fra Oxenbeck sønder ad østen ud med Eskiern Skov til den gamle Dige, som ligger i »syden« paa Alsbiergeh, saa der vester op sønden ud med Eskiern Skov ad den gamle Dige, som »styien« stander i »endh«, saa vester op ad sønden om Berom kioldh ad den »nesth fwr« op til Hachil Kirkevej, saa Vejen vester op ad, til Hachilgardes Agerjord tager først ved, saa nær ad »ager fwr« til den gamle Dige, som ligger ved Agers Ender, saa der vester, som ret »anvor skieler« ad imellem Eskiern Mark og Monstrop Mark, og saa sønder ad imellem Hachilgardz Jord og Eskiern Jord, saa vester ad ret »andvor« til den gamle Adelvej, som løber fra Tyisse Kirke, saa Vejen sønder op ad til den Agerjord, som ligger til den Gaard, som Nis Bieregardh i boer, og saa vester ad »neer« med den »fwr« ad den Sten, som stander ved Agers Ender, saa vester ad den »styienne broff«, som de af Hachil ganger til Kirke over, saa norden ud med en Eng Kabnafferskaffth og saa vester op ad, til »gro styien agers ender« tager ved, og saa sønder ad ud med Agers Ender ad den gamle Dige, som ligger ved »gro styienes agers ender«, saa ned ad Boldh kiern imellem Dalgardh Eng og den Eng, som ligger til Pouel Jensß Gaard i Breom til den Strøm og Strømmen sønder ned ad vesten om Vilhwolem, til Astrop »markeskelingh« tager ved. Det forskrevne Gods »yndhvarde« Mates Licki paa hans »hostroff« Vegne velbyrdig Kvinde Fru Anne Marthensdatther med Riddermændsmænd og gode Bønder og Selvejere; og var den Lovhævd lovlig tilbuden 4 Ting til Nore H.s Ting og tilfunden Lovhævd at gøre af Fogeden og gode Herredsmænd. Med »vorth ynsel«.

Perg. med [8] Segl: 3. Ubetydeligt Brudst. Mads Lykkes Arkiv (Norske Rigsarkiv, Danica). LDipl. [8670

Okt. 31. Hans Konge. For os var Hr. Laurens Marthenß perpetuus vicarius i Vor Frue Kirke her i Københaffn med et Brev, som Jep Persß Borger i Københaffn har udgivet og beseglet, lydende, at han har givet og skødet fra sig og sin Husfrue til s. Margrete Alter i Vor Frue Kirke sin Gaard, han selv i boer, sønden op til Vandmøllen, item en Jord med hendes Bygning liggende østen ved det Stræde, som er mellem Gamble torff og Vandmøllen, hvilken Jord han købte af Prior i Vor

Frue Kloster i Helsingør, item en Gaard i Ysøwe (Lass Jenß, 1 Pd. Byg). Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle Hr. L. M. eller hans Efterkommere perpetuis vicariis til s. Margrete Alter paa forskrevne Gods Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Haffnis vig. omnium sanctorum nostro ad causas sub sig. presentibus impresso, teste Georgio Marswyn justiciario nostro.

[Orig. Københavns Universitets Arkiv.] Omtr. samtidig Afskr.: Konsistoriums Arkiv Pk. 161, Brevbog Bl. 10 b. LDipl. 1496 Marts 9 og 1498 Okt. 31. [8671

Nov. 1. Wy Johan konnig fogen unsen undersahnten bürgermeistern, rahtmannen, cemerern, schwaren unde inwahnern unsers landes Fehmern tho wehten, dat wy unsen amptman Hanß Poggewischen allenn schatt unde broke, also unß nu bedaget wert, van unsernt wegen up tho kahmenden ummeschlach thom Kile uththogeuende befahlenn hebben. Gebehden darumme ernstlich juw allen, dat gy unß sodahnen schatt, de sick ungefehrlich belopen schölen up 861 mr. lubesch, in gudenn grauen pagemein up nyen jahrs dach erstkahmende unde mit allem bedageden bröke Hans Poggewischen entrichten; unde wert sake, denn so nichten geschehe unde darauer unsers umbschlages haluen in jennigen bewißlichen schaden queme, alßdenne gedencken wy sodhanen schaden by juw tho ermahnende. Ock wollen wy, gy allen bedagten bröke unuortochlich bemahnen unde ehm sodhane ware erlangen, darup gy unß dat rede gelt besorgen mögen, wente wy juwer olden perde, koye edder anderer wahre tho entfangen lahten nicht gedencken. Darup gy also mögen gewarnet sin unde ehm sodhanes nenerley wise andhon under unsen königlichen hulden undt gnaden. Datum up unserm schlate Copenhagen am dage omnium sanctorum under unsem anhangenden signeth.

[Orig. Femerns Arkiv.] Afskr. fra c. 1650: Ny kgl. Saml. 4to 1443. — Andre Afskrifter: Statsark. i Kiel, »Copiale Fehmarn No. 1« Bl. 13 b (fra 17. Aarh.); Thott Fol. 1236 (Nr. 10); RA. Langebeks Saml. Pk. IX, »Femarscher Landrecht de anno 1326« S. 15; Statsark. i Kiel, »Copiale Fehmarn No. 2« S. 12; sstds., Haandskr. Nr. 122 (de 4 sidste fra 18. Aarh.).

[8672

Nov. 2. *Reg. *8578.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. København (Tillæg).) *Kbhvns Dipl. II. 173.*

[8673

Nov. 4. Hans Konge¹. For os var Biskop Niels Schaffues Bud i Roskilde med et vor Herre Faders Brev helt i Skrift og

Indsegl, lydende: 2024. Datum Roskildis dnica. infra oct. omnium sanctorum nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Roskilde Bisps Arkiv (RA.). [8674

Nov. 5. Vi Cristina¹ Dronning hilser dig Erick Jeibß i Kynneholm. Har Jomfru Anne Sestede vor Jomfru berettet for os, hvorledes du est hendes Broder Hans Sestede skyldig 20 Mk., som han »lenthe« dig paa den »reyse« i Fjor til Swerige og han hende nu befalet har af dig ind at kræve. Beder vi dig og byder, at du antvorder Peder Bille paa Swaneholm samme 20 Mk. paa hendes Vegne, saa at det ej skal hende gøres Behov det oftere at kære for os. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Københaffn Mand. efter alle Helgens Dag under vort Signet.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 93. Peder Torbernssøn Billes Arkiv (RA.). [8675

Nov. 8. *J. A. Cypræus, Annales S. 399; Pontoppidan, Annales II. 461; Reg. 5146.* Er 1499 Nov. 8.

Nov. 10. Ick Cordt von Veltheim zeligen Gotschalks sone hebbe uppe datum desses breues entfangen durch mynen staljungungen von deme herenn Fredericke erffgenhomen to Norwegen, hertogen, myneme gnedigen herenn von wegen desses jares mynes mangheldes haluen 30 rinssche gulden; quitere darumme mynen g. h. sodaner 30 rinssche gulden qwyd vor alle tosprake. Datum Gottorppe ame auende Martini under myneme pitzer.

Papir, skrevet med Hinricus Bakes Haand, og med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden: Samme Signet som under 8412. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [8676

— »Kong Hanses Qvitantz given Jørgen Urne Landsdomer i Fyen for 150 Mark Penninge af Hagenskov Læn etc. Kiøbenh. s. Mortens Aften 1498.«

[A. Orig. paa Papir. Jørgen Jørgenssøn Urnes Arkiv; senere ejt af Danske Selskab.] Aa. Udtog: *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 251.* — Ab. Udtog af Vedel Simonsen: RA. MS. »Vedel Simonsens Indberetninger angaaende Odense Byarchiv og andre Provincialarchiver 1811. 1814«, Okt. 1811 II F (Læg 3) Nr. 710. [8677

^{a-a} Ab: »den sidste Rest, ham [!] paa Regnskabet af Hagenskov Lehn var ham skyldig«.

Nov. 11. (Oluf Stigssøn) pantsætter Abbeden (i Tommerup Kloster) 3 Gaarde i Ostre Winn (!).

[Orig.] Omtr. samtidigt Udtog i Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. (Kopibog Nr. 2)). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 361.* [8678

Nov. 16. Jens Jenssøn Halindzfaarer Borger i Københaffn giver Vor Frue Kirke i Københaffn sin Ret i en Gaard i Skobodherne.

[^aPerg. med Segl: »Sigilla plebeia«. Københavns Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 258.* [8679

a—a) Saaledes LDipl.

— Andrees Dwnckansøn Borger i Københaffn lejer en Gaard ved Tytzskemannegade tilhørende de 24 Oldefædres Alter i Vor Frue Kirke i Køpnehaffn.

[A. ^aPerg. med [3] Segl: 1.^a Københavns Kapitels Arkiv; b1774 »hos Blikkenslager Henningsen i Skobogaden«^b.] Aa. Afskr. af Jon Mortensen: LDipl. Utvivlsomt herefter: *Kbhvns Dipl. IV. 258* (hvor Kilden opgives som: »Orig. paa Perg. i Geh.-Ark.«). — Ab. Begyndelsen og Slutningen afskrevet af Langebek 1774: LDipl. [8680

a—a) Saaledes Aa. b—b) Saaledes Ab.

Nov. 20. *Reg. *8580.* Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Ribe Kapitels Arkiv; ^asenere formentlig ejet af Henrichsen ^a, ^o: Hielmstjerne; (formentlig af denne) foræret til Danske Selskab (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 305; Missiver I. 134.* [8681

a—a) Ifølge Langebeks Paaskrift bagpaa og LDipl.

— Niels Hemmings¹ Byfoged i Stubbekøbing, Thomes Jwdhæ og Hans Jeeps¹ »borgmestere« sstds. Vor Frue Aften presentac. paa Stubbekøbingss Byting vidnede beskedne Mænd Nis Skytt^{hæ}, Lasse Niels¹ af Væring^{hæ}, Jens Kase og Oluff Knutz¹ af Stubbekøbing, bad dem saa Gud til »helpæ och helligen«, at efterskrevne Kvinder Kirstine Matisse i Stubbekøbing, Gunder Gammil¹ss i Morsby, Kirstine Nielssæ *ibid.* og Gørwer Pedhers boende i Ooræ, Karine Bow af Øwerppæ er Lasse Jeps¹søns Søsterdøtre ægte, hvilken Lasse Jeeps¹ født var i Oore og døde i Køghe. Paa hvilke Ord beskeden Md. Anders Pers¹ vor Medborger fik et Tingsvidne; og var tilmælt en beskeden Dannemand Jens Man; han til sig tog 11 Dannemænd: Nis Biild, Matz Hans¹, Jens Pers¹, Cristoffer, Per Kraaghe, Nis Jwdhe, Lassæ Piill, Per Jens¹, Matz Jwdhe, Hans Cristierns¹ og Per Piill; disse 12 Dannemænd v[idned]e, at de hørte og saa' forskrevne Mænd vidne, som forskrevet stander. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester ell. Spor af 3 Segl paatrykte forneden: 1. Utydelige Rester; 2. Bomærke; 3. Kun Spor. Køge Bys Arkiv (SLA. Køge Bys Papirsbreve 1488-1768). [8682

Nov. 24. Tingsvidne af Giislum H., givet Marthen Jebssen i Arup, at Herredets Sandemænd gjorde Tog mellem Arup Mark, Bundrop Mark og Odhensøl Mark.

Perg. med [8] Segl: 2. I Sigilfeltet et Marekors; 3. Utydeligt; 5-6. Forsiderne mangler. Senere til Lerchenfeldt Godsarkiv (RA.). *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 9.* [8683]

Nov. 26. Vi Hans¹ Konge kendes os gældskyldig at være Erick Hardenbergh vor Mand og Tjener og Embedsmand paa Korssøer 800 Stædermark Penge i »swodanne« Mønt, som i Lubeck og Hamborg gænge er, for hvilke vi, saa og for Troskab og villig Tjeneste, han os og vore Riger Danmarck og Swerigæ gjort har og gøre skal, pantsætter ham »woræ« og Kronens Gods i Riisby, Skollerop og i Noby med al kongelig Ret for et brugeligt Pant uafløst i sin og sin Husfrues Livstid; og naar de baade døde er, skal forskrevne Gods blive hos deres Arvinger, saa længe det afløses dem for »swodanne« Sum Penge, som forskrevet stander, og da ej noget at afregne i Hovedsummen for, hvis Opbørsel han eller de af forskrevne Gods opbaaret har. Og skal han lade bygge og forbedre Godset og det ved Hævd holde og de vore Undersaatter, der paa boer, ved Ret og ej forhugge eller forhugge lade de Skove, der tilligger. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Kopenhaffn Mand. efter Katherine Dag under vort Sekret.

Relator dominus per se.

Perg. med 1 Segl: K. 87; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. C 7, Kasserede Obligat.). [8684]

— Andhers Galen giver til Johannis ewang. Alter i Lunde Domkirke 5 Gaarde i Øyæ mod Gudstjeneste.

Perg. med [7] Segl: 1. Lviii 9; 4. Fxlvi 1 (s *Iaurencii Iaurencii*). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 362.* — Afskr. fra c. 1550 paa Papir med urigtig Dag: »in beate Chatarine virginis«. Uppsala UB., Papir. — Hertil 6027, 6170. [8685]

— *Reg. *8582.* [Orig. Københavns Kapitels Arkiv; senere til Københavns Universitets Arkiv.] Omtr. samtidig Afskr.: Konsistoriums Arkiv Pk. 161, Brevbog Bl. 11 a. *Rørdam, Kbhvns Kirker, Till. S. 128; Kbhvns Dipl. IV. 260* (paa hvilket sidste Sted Kilden fejlagtig opgives som »Orig. paa Perg. i Konsist. Arkiv«). [8686]

— Anders Galen giver Bosø Kloster en Gaard i Wårckie.

[A. Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Aa. Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 8. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 362.* — Ab. Et andet Udtog med Dag: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 195. — Ac. Omtr. det samme Udtog som Ab (dog kun med Aar, men uden Dag): SvRA. E 102 a, Sextern 23, Nr. 68. [8687]

Nov. 26? *Reg. *8583.* Papir med 1[!] Segl paatrykt forneden: Thormod Jonssons (Bomærke). Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. V. 705.* [8688]

Nov. 27. Niels Schaffue Biskop i Roskilde. Jachim Daa vor Broder og Embedsmand paa vort og Kirkens Slot Solthe har nu gjort os Regnskab for det, han har haft Solthe, og fornøjet os Korn, Smør, Penge og alt andet, hvis han os pligtig var af forskrevne Slot og af vor og Kirkens Gaard Rollerop og alle de andre »gotz« og Len, som han har af os og Kirken, fra den første Tid, han dem af os annammede, og indtil Johannis bapt. Dag næst tilkommende, saa at os dermed vel nøjes. Thi lader vi ham kvit for alt Krav om forskrevne Korn, Smør, Penninge og alt andet. Secretum nostrum. Datum Roskildis fer. 3. post f. Katherine.

Perg. [med 1 Segl]. Joachim Daas Arkiv (RA.). LDipl. [8689

— Niels Schaffue¹ Biskop i Roskilde. For tro Tjeneste, som Hr. Sewerin Daa vor Mand og Tjener os og vor Kirke gjort har og gøre skal, i Leje lader vi med vort Kapitels i Roskilde Samtykke ham og hans Husfrue Fru Karine Grubbesdotter og deres Søn Erick Daa dette vort og Kirkens Gods: 1 Gaard i Raade (Peder Kalff, 1 Pd. Rug, 2 Pd. Byg og 6 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Pouel Jeipsß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 18 Grot, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns og 1 Fjerding Smør for Arbejde), 1 øde Gaard ibid. (1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 1 Galt, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 1 Fjerding Smør for Arbejde og 18 Grot Penge), 1 Gaard ibid. (Laurens Bosß, 1 Pd. Byg og 1 lub. Mk. Penge), 1 Gaard i Stærwede (Ingwor, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 18 Grot, 1 Galt, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns og 1 Fjerding Smør for Arbejde), 1 Gaard ibid. (Niels Ingwersß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 1 Galt, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 18 Grot Penge og 1 Fjerding Smør for Arbejde), i saa Maade at de skal Skovene, som dertil ligger, frede og ej deri hugge, hugge lade, sælge eller bortgive deraf Oldenskoven til Skade, men til deres egen Ildebrand og Gærdsel maa de hugge. Og skal de beholde Godset, saa længe de lever, den ene efter den anden, i saa Maade, at de skal det bygge og besætte, og skal de give os deraf til Landgilde hvert Aar 5 Pd. Rug og 7 Pd. Byg, at yde vor Embedsmand paa Solte inden Kyndelmisse. Item skal de holde de vornede paa Godset ved Ret og ej paalægge dem nogen uvanlig Tyng; og hvilket Aar de udgiver den Fjerding Smør, som paalagt er for Arbejde, skal de ej andet Arbejde æske af dem. Item forlener vi dem vor Biskopstiende af Thiæreby og Eggessløff Sogne at opbære uden al Afgift, saa længe de lever, den ene efter den anden. Item

skal Hr. S. D. og E. D. tjene os, saa længe de lever, og ingen anden, om de Godset og Tienderne beholde vil. Dør Hr. S. D. før hans Husfrue, vil hun da gifte sig igen, skal hun det gøre efter vort Samtykke, saa fremt hun Godset og Tienderne beholde vil; og naar de alle 3 er døde eller fornævnte Artikler ej holdes, skal Godset og Tienderne med Bygning straks igenkomme til os. Secretum nostrum cum sig. capituli² nostri antedicti. Datum Roskildis fer. 3. post f. Katherine.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 178; 2. G. 193. Severin Daas Arkiv (RA.). LDipl. [8690

Dec. 3. Hæmingh Jepß Byfoged i Nykøpingh, Hans Wille² Borgemester, Hans Perß, Hans Torkelß Raadmænd og Jens Skrædere Borger sstds. Barebra Aften paa Nykøpings Raadhus, som den Dag Ting var »sæth«, »bedes« beskeden Md. Jens Smet et Tingsvidne af 12 Dannemænd paa efterskrevne Ord. Da var tilmælt beskeden Md. Hans Laurenß; han sig tiltog 11 [!] Danne-mænd: Jacob Wædher, Mates Vdydh, Per Kolbergh, Per Matesß, Hans Hæminghß, Erik Matesß, Jens Perß, Jens Hanß, Per Jepß og Jens Symenß; hvilke 12 [!] Dannemænd vidnede, at Jeppe Klockere og hans Husfrue Sycele, hvis Sjæle Gud naade, den Tid Nykøpingh var afbrændt, gav den Jord til Vor Frue Kirke, som Skolen nu paa bygt staar, med saadant Skel, at de i begges deres Livstid skulde beholde den Bod, som ligger norden næst den »kyrke stæte« i det østre søndre Hjørne af Kirkegaarden; men naar de afdøde er, skal Boden med den Jord, som Skolen paa bygt er, være fri til Kirken. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med 5 Segl: 1. I Sigilfeltet en Armbrøst(?); 2. Bomærke i Skjold; 3. I Sigilfeltet en Økse; 4-5. Bomærker; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Breff paa det huß, som Søffren Jull haffuer«. Nykøbing F. Kirkes Arkiv; 1883-84 af Museet for nord. Oldsager afgivet til Gehejmearkivet.

[8691

— Wy Fr[e]derick erffgenhome tho Norwegen, hertogh toseggen und vestenn unnsem undersatten Baneken Cristiernsß und sinnen eruen unnse gudtt tho Bradorpp, datt Suneke Laß ßußlange bewannett hefft, tho ewigen tiden vor ein bunden-gudtt tho beholdende, unns alle jaer tho unser borch Lutkenn-tunderen 3^{1/2} lubesche mr. darvan tho geuende und unß allennt, weß unße ander gemeynen undersatten in Ker herde werden donde, daraff ock tho donde. Wy hebben unnßen signett an dessen breff hetten hengen. Datum an unßem slote Gottorpp an auende Barbare.

Ad relacionem Dn. Otte Rantzoven M., consilarii,
marscalci et advocati castris Kiloniensis.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 2618 Bl. 44 a, jfr. 6 a. [8692]

Dec. 4. Vi Eyler Bryske, Knut Bryske, Margrete Ywenssdotter paa vore egne Vegne og Temme Grim paa min Husfrues Lenæ Ywenssdotters Vegne har til en fuld Ende siddet over et Søskendeskifte om al Arv, Bo, Boskab og alle andre Løsøre efter vor Broders Pæder Bryskes Død, saa at os nøjes, og sammeledes om Jordegodset i saa Maade, at Tønne Bryske vor Broder skal have Twerskoffs Mølle (20 Ørte Mel) og dertil 15 Skpr. Korn og 4 Skill. i Clemmentz Gaard i Reffswinge S. og By i Winnige H. aarlig Landgilde op at bære. Sig. nostra. Datum Othense die Barbare.

Perg. [med 4 Segl]. Senere (jfr. 1505 Febr. 12) til Ejler Bryskes Arkiv; ^a1629 leveret Hans Markdanner^a; endnu senere ejet af Klevenfeldt^b (RA. Ejler Bryskes Arkiv). [8693]

a—a) Saaledes ifølge Paaskrift bagpaa. b) RA. Reg. 60 S. 116.

Dec. 6. 4 Lagmænd udsteder i Nærværelse bl. a. af Hr. Henrik Krvmmadig Vidnesbyrd angaaende Drabet paa Arild Kane.

Medtaget Perg. med [4] Segl: 1-2. Utydelige (norske). ^aHenrik Krummediges Arkiv?^a (Norske Rigsarkiv). *Dipl. Norv. X. 227.* [8694]

a—a) Brevet har Paategning med hans Haand.

Dec. 12. *Reg. *8585.* Perg. [med 7 Segl]. Flensborg Maleres m. fl.'s Lavs Arkiv (ell. Flensborg Vor Frue Kirkes Arkiv) (Flensborg Marie Kirkes Arkiv (i Flensborg, II. 12 D 4 Nr. 3)). *Dipl. Flensborg. I. 720 = Nyrop, Gilde- og Lavsskraer II. 282.* [8695]

Dec. 13. *Reg. *8586.* Perg. [med 8 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (Norske Rigsarkiv). *Dipl. Norv. III. 730.* [8696]

Dec. 19. *Reg. *8588.* [Orig. Henrik Krummediges Arkiv.] Kopi fra Frederik I.s Tid: RA. Fred. I.s norske Reg. Bl. 2 b. *Dipl. Norv. V. 705.* [8697]

Dec. 20. Symen Jensß i Døystrop Foged paa Hensted H.s Ting, Eyler Ywersß Præst og Provst i Henste H., Nis Jensß i Nysom, Iwer Eriksß i Alns, Pøwel Nielsß i Keylstrop, Stii ibid., Nis Morthensß i Howtued, Mawres Nielsß i Kelstrop, Morthen i Rold, Jes Jenß i Stendstrop, Jes Mortensß i Rygdrop, Jes Mwrmeister i Ryckendall, Nis Mortenß i Keylstrop, Cristern Tøgersß i Owe, Michel Nielsß i Brøndbjerg og Anders Eylerdsß. In vig. Thome ap. paa Hensted H.s Ting saa' [vi] og hørte, at Hr. Jens Matß R. til Wesborgh lod læse et Lovhævdsbrev velbeseglet med 7 hængende Indsegl, udgivet til fornævnte Ting

1466 Torsd. før Pinsedag, lydende, at 8 Dannemænd vidnede, at de saa' og hørte 2 Dannemænd Hr. Jens Matzens Lovhøringe, at de kundgjorde, at de saa' og hørte, at Hr. J. M. »indwarthe« med Lovhævd med gode fribaarne Mænd og Selvejersbønder alt hans Gods i Alns S., hvilken Lovhævd var tilforn tilbuden 3 Ting og mere, og Fogeden og Herredsmænd funde ham til sin Lovhævd »a« Tinge; først »warthe« han 4 Gaarde i Alns (Gertrud, Per Hiortes Husfru; Per Skadeland; Lass Terkelsß; Las Albeksß) og 1 Bol (Anders Skreder) med al deres Tilliggelse og særdeles den Strand, som den Saltkedel paa stander; item 3 Gaarde i Helberskoff, en som Trogels Albeksß i boer, som ganger norden op til Marken og saa langt øster, som Sten og Stabel og det Skelgærde udviser imellem den Gaard, som Jes Skawertß i boer, Mariagers Klosters Gods, og saa sønden ned til »madhen« og den Gaard, som Pouel Albeckß i boer; den Gaard, som Marquort i boer, med en Toft, som han har indgærdet saa langt vester, som det Skelgærde udviser imellem Per Skyttes Gaard og saa norden op til Marken og sønden ned til »madhen«; item 2 Gaarde i Bwthom (Hennik Perß og Æsper); og »warthe« han Bwthomskoff, saa at ingen har Del deri uden han, Hr. Anders Jacobsens Arvinger og Mariagers Kloster; item »warthe« han Mygelholt og Myrkelund at bruge i Fællig lige ved Vor Frue Kloster i Alborgh, saa at de har baade lige stor Del deri; og »warthe« han sig ind med Lovhævd i al det Fællig i alle disse Byer, som dette Gods i ligger; og »wort« hans Lovhævd mælt ved Magt at blive. Derover lod Hr. J. M. læse vor naadige Herre Konges Stadfæstning, at han dømte ham forskrevne Gods til; item lod han læse vor naadige Herres Laasebrev paa Wesborgh med andet mere og besynderlig paa den Markeskelsgang og Skovskel omkring Lowenkier og særdeles al Skelomskoff, Stocken og Gangstocken med mere. Thi efter Lovhævdsbrevets Lydelse og vor naadige Herres Stadfæstelse og Laasebrevets Lydelse, som de har tilforn tildømt ham fornævnte Gods og satte evindeligt Tielse paa, desligeste tildømmer vi ham Godset, og siger vi og mene Herredsmænd for Rette, at den Lovhævd, som Broder Oluff Nielsß og Nis Michelß gjorde paa Mariagers Klosters Vegne, bør ej at komme Hr. J. M. eller Hr. Anders Jacopsß til Skade. Item hørte vi læse et Skødebrev, som Biskop Laghe i Wiborg med hans Kapitels Samtykke havde udgivet, lydende, at fornævnte Biskop skødede og solgte Jens Nielsß til Wesborg fornævnte Gods i Bwthom og 1 Gaard i Alns, som

Jon Jenss i boer, for en Fiskegaard ved Hawelsbroo, hvilket Gods Jes Nielsß havde ukært i sin Tid og Mættes Jensß, Hr. Jens Matsens Fader, al sin Tid og Hr. J. M. efter ham til denne Dag ukært. Item hørte vi 2 Bønder Iwer Erickß og Jes Oluffß i Alns tilstod, at de aldrig havde nogen Del i Lowenkier, Bwthomskoff eller Skelomskoff, og aldrig de vilde lade hugge deri uden Hr. Jens Matsens Minde. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [16] Segl: 1. I Sigilfeltet en seksoddet Stjerne; 3-5. Bomærker; 6-7. Utydelige Brudstykker; 9, 15. Bomærker; 16. Utydeligt. Visborggaard Godsarkiv; «1861 af Pastor emer. C. Praëm foræret til Gehejmearkivet^a. LDipl. [8698

^{a-a)} RA. Pk. »Registraturer og Designationer«; jfr. *Aarsberetn. fra Geheimearch. III S. XVII.*

Dec. 28. Jeg Jens Pouelsß paa Grenen sælger med min Husfrues Samtykke under velbyrdig Md. Hr. Henrich Kromedickæ R. en min Gaard Skoglæmoo i Hwarness S. (2 Løbe Smør). Afvindes Gaarden Hr. Henrich, bepligter jeg mig at vederlægge ham saa god en Gaard af Rente og »beylelighedh« inden 6 Uger derefter. Medb. af »beskedelige« Mænd Hanss Skellingh Borgemester i Kongellæ og Marqwordh Sticker Raadmand sstds. Givet paa Bahwss 4. Juledag.

Perg. [med 3 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). [8699

— *Reg. *8592.* Perg. [med 1 Segl]. (SvRA. Perg.) Udførligt Udtog: *Liljegren, Förteckning öfver en samling af permbref uti grefve Lars von Engeströms bibliothek (Stockholm 1819) S. 42* (Tillæg til: *Wallmark, Handlingar ur grefve L. v. Engeströms bibliothek*) (læs: Munckelycke - foruden mindre væsentlige Udeladelser mærkes, at tilsidst skal tilføjes: *Giffuit paa worth slott Wardbergh fierdæ jwle dagh aar effter Gudz bywrth mdxcviii wndher worth signete. Relator dominus Paulus Laxman miles*). [8700

Uvis Dag. [Cristina] Dronning. Jørghen Rwdh vor Foged og paa Holbeck har nu fornøjet »sindztiwge« Mk. for 20 vngherske Gylden, han var Hr. Axell skyldig, hvis Sjæl Gud naade, og han dem gav til det ny [s. C]lare Klosters Bygning her i Byen i sit Testament. Thi lader [vi Jørgh]hen Rwdh kvit [for al yder]mere Tiltale af os og alle andre om forskrevne 60 Mk. [vngher]ske Gylden. Givet paa vort Slot Københaffn Aften under vort Signet.

Domina regina per se.

Papir (den venstre Side mangler) med 1 utydeligt, endnu overlæbet Segl paatrykt Bagsiden. Jørgen Ruds Arkiv (RA.). [8701]

Dag? »En lagheffdt under Guts aar mcdxcviii, lydende, att Palle Juell havde induordt Radstrup mett Sinn tilligelse alle iiii vegne till marckmode sted fra stedt, tiill Vestergordts engi vedttager, oc en gordt i Clestrup met en fang jordt offuer all Kledstrop marck met mere etc.«

[Orig. Palle Juels Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom (1542) Juni 12 (Mand. efter Barnabę Dag) mellem Hr. Peder Jenß Forstander for det almindelige Hospital i Aalboreg og Erich Niels til Kollerop; den sidste fremlægger nærværende Brev og et udateret Stadfæstelsesbrev af Kong Hans. RA. Herredagsdombog 1541-43 Bl. 38 b. [8702]

— »En lagheffdt under datum mcdxcviii, lydende, att Offe Skram till Worhoffuit havde induordtt mett lagheffdt for^{nē} thuo enge uti Selstrup marck och Hundrup marck.«

[Orig. Ove Skrams Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 1554 Jan. 10 (Onsd. efter hellig tre Kongers Dag) mellem Fru Karine, Pali Skrams Efterleverske, og Nels Lange til Kiergaardt; Brevet fremlægges af den første. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 255 a. [8703]

— Gaffuerslundt Sognevidne om en Toft, der har været brugt til Gaffuerslundt Præstegaard ukæret i mere end 40 Aar.

[Orig. Gaverslund Kirkes Arkiv.] Udtog anført i kongelig Dom 1543 Apr. 17 (Tirsd. efter Sønd. jubilate) mellem Anders Hansen til Sellerup paa Gaffuerslundt Præstegaards Vegne og Fru Helwig til Nesagergaardt; den første fremlægger Brev af 1506 (Nov. 25), nærværende Brev og Breve af 1505 Dag?, 1507 Dag?, 1507 Dag? og 1508 Dag?. RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 198. *Ny kirkehist. Saml. VI. 242.* [8704]

— »Ett briiff aff Røding herrittztingh wnder dattum mcdxcviii, lydende, att sandemendtt y for^{nē} herritt havde sorritt och giortt rethth marckeskill emellom Kiergaardshollms marck och Ritrup marck, mellom Kiergaardsholm marck och Weldom marck och mellom Kiergaardholloms marck och Hoßum marck, som Niels Krabe havde thenum lofflighenn ladett tyllkraffue, stedt fraa stedtt.«

[Orig. Kærgaardsholm Godsarkiv.] Udtog se 5586. RA. Rigens Dombog 1559-66 S. 79. [8705]

— »Ett skødebreff wnder dattum mcdlxxxviii, lydende, att borge-mester och raadtt i Otthensze med alle radmesters samtycke haffue sold och skøtt fraa Otthensze bye och thill Lauritz Jepsenn borrhiger ther same stedz och hans arffuinge enn thieris byes jordt ligende bag hans gaardt, hand i bode, som er ix alne i bredenn att huer ende och xli alne lang i lengdenn, thill euindelige att eye och thill sin frii wogensgang tiill och aff sin gaardt.«

[Orig.] Udtog anført i kongelig Dom 1563 Marts 6 (Lørd. efter Sønd. invocavit) mellem Hr. Turii Bielcke i Suerrig og hans Medarvinger m. fl. paa den ene Side og Anders Nielsenn boende uden Pienteportt i

Otthensze paa den anden; den sidste fremlægger 2 Breve af 1507 Dag? (et Tingsvidne og en Lovhævd) og nærværende Brev. RA. Rigens Dom-bog 1559-66 S. 209. [8706

Dag? »Thet tredie ett pergmentz breff under Gudz aar mcdxcviii, lydende, att viii mendh hagde vitne[*t*], att sandemendh hagde giortt theres tog paa en gardtt ligende i Hene sogen, kalles Gammelltoff, opaa forn^e gaardz rettighet etc.«

[Orig.] Udtog se 7299. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 156 b. [8707

— »Thet andit en pergments lagheffdt 1498 lydende, at handt^a hagde giorth lagheffdt paa samme gaardt^b.

Thet tredie et tingswitne 1498 lydende, at viii mendt hagde witnet, at Wild Kielß oc hans syskin arffuit then gaardt i Stubdrup met sin tilleggelse.«

[Orig.] Udtog se 5590. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 160 b. [8708-9

a) \circ : Mattes Thonneß. b) \circ : i Stubdrup i Jerloff H.

— Vi Frendhe Hemyngsß og Citzæ min Husfrue og et begges vort Barn, hvilket længst lever, har en Gaard i Leje af Broder Keldh Tilsynsmand og Forstander til »Helligesthus« i Malmøghe, og samme Tid nærværende var Prior Cristieren »elligens« Kloster i Kopinhand, Broder Tørkiildh sstds. og menige Konventsbrødre til forskrevne »Helligesthws« i Malmøge, hvilken Gaard liggende »wde met sondhre gaadhe« norden næst ss. Symonis et Jude Gods, som forskrevne min Husfrue og jeg nu i boer, og holder »bredelss« »[moll]indes« 40 Alen, item »lenghelssen« af Øster fra Gaden i Vester indtil Helligestes Port »mollindes« 40 Alen og $\frac{1}{2}$ Alen e Ende 8 Alen, item »bredelssen« ud med ss. Symonis et Jude Gods »mollindes« 23 Alen; denne Gaard, som vi ham nu i Væрге har, skal vi ham have til Leje vor Livstid med saadanne Vilkaar, at vi skal give til Landgilde hvert Aar, medens vi lever, 15 Mk. danske Penge, som i Skone gænge er, [Ko]ngen tager til sin aarlige Skat i Malmøge, og betale skullende hvert Aar inden Egiidii Dag Hr. Keldh til forskrevne Hell. Efterkommere »forstandher« sstds. Item skal vi denne Gaard selv bygge og forbedre og vel færdig at holde me. og holde ham fri for al Bys Tynge, der til kommende vorder af Rette, og derfor skal intet afslaas af Land. »nogher hande made«. Item skal vi intet af denne Gaard, da skal det være dødt og straks til intet at blive. Item »were« det saa, »athesse«

skrevne stander, da skal dette vort Brev igen kalde[!]. Item naar som vi forskrevne alle døde er, da [m]ed Bygning, der da paa findes, igen komme fri til »Helligesthws« i Malmøge, og forskrevne »Helligesthws« »betallesse«. Jeg Frende Hemyngsß Smedh og Borger i Malmøge har hængt mit Indsegl n.....; medb. af Per Nilsß Smedh og Pawiill Andhersß Borgere og Bymænd s.....

.....
Perg. [med 3 Segl]; omtr. samtidig Paaskrift: »Breffue paa then gord østen Vor f.....«; en Paaskrift fra c. 1800 (i svensk Sprog) nævner Brevets Aar som 1498. Malmø Helligaandskl. Arkiv (Christianstad Museum). [8710]

Dag? »15. Itt sognevinde paa perckement anno 1498, att thend eng, som liger y Gudenkier, haffuer liggit till Idom kiercke y 40 aar ukierdt.«

[Perg. Idum Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 18. [8711]

— »13. Itt tingsvinde om Skamlandt. Dattierit 1498.«

[Orig.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 43 (under Vandfuld H.). [8712]

— »Hans Friis i Skofsbo Wepner 1498 sad paa Skamby Herrëts Ting. Ibid.«

[Orig. Dallund Godsarkiv.] Notits af Klevenfeldt: RA. MS. »Diverse Klevenfeldtiana«. [8713]

a) ∴ Orig. paa Dallund.

— »Ett breff och witne same aar wdtgiiffuit mcdxcviii, lydendes, at Henningh Jensßen hagde weriitt paa Skouby herrit tinge och tiill sognesteffne och beklagiitt, at skielsteenene war optaghenn, och sagde at wiille wiisse thennom aasteedernne; thaa wdtmelthe domeren xxiiii mendt aff herrit tingh, och Henning Jensßen gick selluff mett thenom och herritfogdhenn mett; thaa kwnde thee inghen steedt sywne eller forfare, att ther noghen tiidt hagde weriitt skielsteene eller marckeeskiell paa the aastereder; szaa skiødt for^{ne} Henning Jensßen segh tiill Otthe Dieghenn, som skulle haffue sagdt thet for hannwm; thaa sagde hand ney och swor therpaa, att hand aldri sagde hannwm thet eller nogen andhen om for^{ne} skielstenne wdi sine daghe; thee andre aasteeder, som thennom ther wiisthes, fandts icke heller aarnn, grudt eller skiell, ther the eller noghen mandt kwnde merckee, som sadanne skielsteene hagde standiitt; thaa skiødt Henningh Jensßen andhen tiidt paa Pouell Torckeldßen; thaa sagde hand och ney, att hand aldri sagdet hannwm eller noghen andhen mandt och wiisthe hannwm ther aldri were skiell eller skielsthenne saadt wdi sine daghe.«

[Orig. Enggaard Godsarkiv.] Udtog se 8584. (FLA. Grevskabet Gyldensteens Arkiv A. b. 1, 9.) [8714]

Dag? »Nr. 1224 a. Rebsbrev 1498 paa Hr. Lauge Brochs Gaard i Liime og en Selveiergd. ibd.«

[Orig. Gl. Estrup Godsarkiv.] Udtog anført i »Reversal over Gamme Estrups Archiv«, skreven af Tyge Becker (i RA.). — I NLA. Gl. Estrup Godsarkiv, »Reversal over Estrup Godsarchiv« anføres Udtoget med samme Nummer, men med det formentlig urigtige Aar 1448. [8715

— »Skøde paa Joen Jenßens Lod i Giænderup fl . 1498.«

[Orig. Gendrup (Fussingø) Godsarkiv.] Udtog anført i Registratur 1702, R-S (Nr. 17-18) Nr. 24: Thott Fol. 735 S. 37 (Afskr. herefter: Thott 4to 1449 S. 46). [8716

— Lovhævd gjort af Chresten Ørn paa Bondrup gaardtt.

[Orig.] Udtog se 8309, Ab. Lerchenfeldt Godsarkiv 1547 Juli 2 (RA.). *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 78.* [8717

— Se 4553. [8718

— »1498 Hr. Jørgen Uurne til Hindemae har uden Tviil haft Hagenskov i Forlening; thi Kong Hans qvitterer ham for 300 fl ^a Afgift aarlig deraf. Dat. Hafn.«

[A. Orig. Jørgen Jørgenssøns Urnes Arkiv.] Udtog fra 18. Aarh.: **Aa.** Rostgaard Fol. 18 Bl. 141 a (herefter: Ny kgl. Saml. Fol. 400 Bl. 169 a og Uldall Fol. 190 S. 115); **Ab.** Bircherod-Haandskriftet i Odense Katedral-skole S. 304 (herefter: **Aba.** Thott 4to 1419 S. 436). — Udtog (lidt anderledes formede) med Jacob Bircherods Haand: **Ac.** Gl. kgl. Saml. 4to 2349, Hæfte b under Frederiksgave (herefter: Ny kgl. Saml. 4to 729 S. 313 (fra 18. Aarh.) og Nationalmuseet, Vedel Simonsens Haandskrift Nr. 511 y S. 251 (fra 19. Aarh.)) og **Ad.** Ny kgl. Saml. Fol. 404, 2. Page-ring S. 73. — Da Kvitteringen i nærværende Nummer lyder paa et andet Beløb end i 8677, synes det betænkeligt at identificere de 2 Breve. [8719

a) Ab, Aba: Rdr.

— Se 6204. [8720

— »Ditto« (o: Aasum Herredstingsvidne) »paa Forliget mellem Knud Matsen i Frelstofte og Kristine Mortens i Davinde angaaende noget dem mellemværende Arvegods. 1498.«

[Orig. Odense »Stiftsarchiv« (o: Amtsarkiv).] Udtog af Vedel Simonsen: RA. MS. »Vedel Simonsens Indberetninger angaaende Odense By-archiv og andre Provincialarchiver 1811. 1814«, Aug. 1811 I (Læg 2) Nr. 817. [8721

— »Ett breff och witne wdtgiiffuit wnder Gudts aar mdxcviii, lydendes, att noger mendt aff Nørre Estherbøller hagde witnet for noger godemendt y Otthensse, at sandemendt y Skouby herriit skulle haffue giordt marckeskiell westhermere emoth Enggardt, som samme breff indeholder hwert aasteedt besønderliigt.«

[Orig.] Udtog se 8584. (FLA. Grevskabet Gyldensteens Arkiv A. b. 1, 9.) [8722

Dag? »Kroemanden her i Torsager^a havde nogle gamle Pergaments Breve eller Skiøder, hvoriblandt et udstædet Skiøde paa en Deel og Rettighed udi Skaresø Mark og Skov samt et Boestæd, som kallis Skougaard, udstæd af 3 Brødre til en anden Mand Jens Michelsen Skrivere paa Kalffø Anno 1498 paa Lisberg Herredsting, og begynder Brevet saaledes: Alle men, these breff see eller hører lessæ, helsse vi Olluf Friiss høffuidzman paa Kalffø vebner etc.«

[Orig.] Udtog af Søren Abildgaard med Bemærkning: »Alle Seglene vare under Brevet, men der var Bue Mærker i dem alle undtagen det 1te, som var beskadiget og fortrykt, saa man allene kunde see Hielman, hvorpaa vare mange Standarder eller Spyd, men Vaabnet selv var ganske ukiendeligt«. Nationalmuseet, Abildgaards Dagbøger Hæfte 5 S. 62.

a) I Ø.-Lisbjærg H.

[8723

Uden Dag. Yk Bartholomeus Iwenbagk bekennen yn karff dusser myner egem hantscryfft, dat yck hebbe entfangen van dem heren Fredryke hartyege, mynem g. h., 200 rynnssch g. van wegen des ersamen Hans Hauerss weygen mynes f. in betoylynge der rore, de he mynem g. her gemaket hefft »etc. anno xcviij«.

Papir (Orig.) uden Spor af Segl. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4).

[8724

— *Reg. *8596.* A. Perg. [med 2 Segl^a]. Senere til Slesvig Bisps Arkiv; *ÆA. V. 492* (RA.). *Dipl. Flensborg. I. 722.* — Aa. Afskr.: Svavstedbogen Bl. 61 b.

[8725

a) Aa nævner 1 Segl (uvist, hvilket).

— *Reg. *8598.* [Orig. Københavns Bys Arkiv.] Afskr. fra Aar 1681: Københavns Bys Arkiv (paa Raadhuset), »Bøger« Bd. 9 (∩: Resens »Kiøbenhafns Raadhvs« osv.) S. 280. *Kbhvns Dipl. I. 250.*

[8726

— Jeg Marquardh Teynhuss af Twetzgardh a. w. kendes mig skyldig at være hæderlige og velbyrdige Md. Han[s Rantzow] Hovedsmand paa Hadersleffhuss 400 Mk. Stæderpenge, som i Lubich gænge er, og som han mig i en fuld Sum Penge fornøjet har, hvilke jeg fremdeles fornøjet har velbyrdige Md. Per Billæ af Swaneholm, og han i hans Nytte »bewend« har, for hvilken Sum Penge jeg ham ti[l Pant] sætter min Mølle i Tyrstrop S. og i Tyrstrop H., som kaldes Torningh Mølle, og 1 og Gods i Smølundh i Tyrstrop S. (Nis Andersß) med saadan »underskeninge«, at jeg skal give Hans Rantzow 24 Mk. Stæderpe[nge] aarlig i de 8 Dage s. Nicolai her i Hadersleue i »borgemesters« Hus; og kommer der nogen Hinder paa, at forskrevne 24 Mk. ej udkom[mer], skal Hans Rantzow have Fuldmagt til at anna[mme] forskrevne Mølle og Gaard i Væрге og

det beholde, saa længe Hans fanger sin forskrevne Sum Penge med det Aars Rente og al efterstandende Rente, og al den Skade, deraf komme kan, igen at give. Naar jeg vil betale fornævnte Mølle og Gaard, skal Løsningen kundgøres i de 8 Dage nativitatis Marie med beseglet Brev, og løses ham af i de 8 Dage s. Nicolai derefter for denne fornævnte Sum med al efterstandende Rente i saadan Mønt og i samme Sted i Hus i Hadersleue, som forskrevet stander, og i en fuld Sum. Jeg lader [mit] Indsegl hænge for dette Brev og tilbeder velbyrdige Mand Per Bylle og Clawes Krøger og Mattes Anderß »borghere« i Hadersleue besegle det [med mig]. Datum Hadersleue anno 1498.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: Peder Torbernssøn Billes Arkiv (RA.). [8727]

Uden Dag. *Reg. *8597.* [Orig.] Afskr. fra c. 1600: Statsark. i Kiel, Acta C XIV Nr. 6. *Stemann III. 132.* [8728]

— *Falck, Samml. III. 210 og 211. Er 1. Række III, henholdsvis Nr. 6931 (med S. 851) og Udat. Breve Nr. 457 a.*

— Udtog: *Saml. til jydsk Hist. 4. R. IV. 363. Er 8547.*

— Ørum Sognevidne.

Udtog: *Saml. til jydsk Hist. VIII. 321. Er 8578.*

— Tingsvidne af Galten H.

Udtog: *Saml. til jydsk Hist. VIII. 321. Er 8580.*

— Ørum Sognevidne.

Udtog: *Saml. til jydsk Hist. VIII. 320. Er 8587.*

— Lovhævd af Galten H.s Ting.

Udtog: *Saml. til jydsk Hist. VIII. 319. Er 8590.*

— Brev om Lovhævd paa 2 Gaarde i Jebiere.

Udtog: *Saml. til jydsk Hist. VIII. 320. Er 8591.*

— Udtog: *Terpager, Ripæ S. 423; Reg. *8594. Er 8641 (det andet under Reg. *8594 anførte Citat hører til Reg. *8593 og ikke til *8594).*

— Udtog: *Terpager, Ripæ S. 414; Reg. *8595. Terpagers Kilde er Antvorskov-Registraturen (ÆA. IV. 265).*

Brevbøger: *Æbelholt: SRD. IV. 204 (Aug. 24). — Løgum: SRD. VIII. 112 (Maj 12), 166 (Sept. 12).*

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV. 19?*; se ogsaa 8528, 8542. Hald: (*ÆA. V. 92* se under Viborg Bisp Aar 1488). — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV. 334, 340*; se ogsaa 7417, 8539, 8579. — Roskilde Bisp: *ÆA. III. 366, 366, 366, 367, 367, 367, 367.* — Viborg Bisp: *ÆA. II. 328 (Apr. 19), 294 (Apr. 24), 264 (Juni 26), 281 (Aug. 28), (299 Nov. 22 se Aar 1490), (213 se Aar 1488), 218, 256, 275, 339.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 40 (Juni 25), 23 (Juli 2), 82 (Juli 5), 30 (Aug. 3), 81 (Aug. 3), 32 (Sept. 7), 45 (Sept. 29), 26 (Nov. 19), 162 (= V. 114).* — Ribe Kapitel: se 8534, 8560, 8581, 8638. — Slesvig Bisp: se 8725. — Tommerup: *ÆA. IV. 376*; se ogsaa 8600. — Antvorskov: *ÆA. IV. 73, 91, 102, 102, 102, 104, 106, 115, 122, 135, 148, 148, 151, 264?, 265 (Ribe).* — Skovkloster: *SRD. IV. 343, 353, 361, 361, 362, 389, 389, 389, 389.* — Maribo: *ÆA. III. 269, 296, 300.* — Odense

St. Hans Kl.: *ÆA. V. 622* (1030; ell. Aar 1497), 634 (905), 637 (961; ell. Aar 1497). — Dueholm: *ÆA. III. 175*. — Essenbæk: *ÆA. II. 93* (Jan. 8), 107 (Jan. 29), 99 (Maj 31), 96 (Juli 23), 96 (Juli 30), 96 (Sept. 3), 102 (Dec. 8). — Gudum: *ÆA. III. 228*. — Hundslund: *ÆA. III. 8*. — Mariager: *ÆA. V. 655, 664, 669, 691, 691, 693, 693*, (710 se Aar 1490), 713, 726, 729, 731, 737, 747, 748. — Ring: *ÆA. I. 263, 264, 264*. — Tvilum: *ÆA. II. 50* (Okt. 9). — Vestervig: *ÆA. III. 144, 156, 166*. — Vor: *ÆA. I. 207, 227*. — Ø: *ÆA. III. 117*. — Øm: *ÆA. I. 251, 262*. — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I. 173, 259*. — Kirker og Præster i det gamle Fyns Stift: *ÆA. V. 1116* (Sept. 23), 820, 845, 845, 847, 953, 953, 954, 954, 1042; se ogsaa 8640-41. — *Eline Gøyes Jordebog 308* (Jan. 16), 324 (Febr. 8), 324 (Febr. 21), 373 (Marts 25), 324 (Apr. 4), 376 (Apr. 11 ell. Aug. 8), 162 (Apr. 30), 270 (Juni 20), 417 (Juni 29), 143 (Juli 5), 266 (Juli 9), 380 (Juli 10), 369 (Juli 29), 166 (Aug. 5), 358 (Sept. 4), 167 (Sept. 8), 162 (Sept. 11), 166 (Okt. 2), 153 (Okt. 23), 105 (Nov. 12), 124 (Nov. 25), 383 (Dec. 31; ell. Aar 1497), 320 (uvis Dag), 320 (uvis Dag). — Axel Urup: *Hist. tidskr. f. Skåneland II. 258, 260*. — *Adel. Brevkister 65* (Maj 21)^a, 34, 43; se ogsaa 8567.

a) Den sstds. S. 190 Anm. 1 anførte Identificering med 3 Breve af Aar 1498 er sikkert urigtig, da disse 3 Breve sikkert hører til Roskilde Bishops Arkiv.

1499.

Jan. 4. Hennich Saxsßen Kannik i Riipe og Forstander i Pugegaardt sstds. Med Kapitels »fuldburd« i Leje lader jeg Las Pauelsß i W[il]strop en Pugegaardtz Gaard i for[skrevne] Wilstrop, som han nu selv [i boe]r, at nyde i hans Tid og hans ægte Hustrus Maye, som han nu har, og et deres ægte Barn med saa Maade, at de skal ej uskellig hugge Skoven og give deraf til aarlig Skyld 1/2 Td. Smør, som fuldt gør, og yde den [i] Riipe om Riiper »marcken« med andre Tynger, som Kapitels Tjenere plejer at gøre, og ej sidde hans Husband overhørig for; og den Stund saa sker, skal forskrevne Gaard ej fæstes dem fra eller Skylden dem forhøjes. Sig. meum cum secreto capituli Ripensis. Datum fer. 6. ante f. epiphanię dni.

[^aPerg. med hele hængende Indsegl.^a Senere tilbagegivet til Ribe Kapitels Arkiv.] Vidsisse mdx.... (c: 1536-c. 1544) efter Sønd. judica af Christian III (c: Rigskansleren Georgius Quitzow), givet Gundi Lange Dekan i Riipe. Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden. Ribe Kapitels Arkiv; senere ejet af G. L. Baden (RA.). [8729

a—a) Saaledes Vidissen.

Jan. 7—13. ick Detleff van der Wysck unnde vor Lene van der Wisck bokennen, dath wy myth vulborden, der ere vulbordh hirto behoff is, frig tho ener fullenkamen warynghe Wulff Pogwisch Benedictessone, Hinrick unnde Otten van der Wisck Clawessone heteren unnde getruwen louerenn den hoff Lutkenholm myt der molen unnde

veer lansthen belegen twischen Szoholm brugge unnde deme houe, noch en gudt . . . e dorpe Lutkeholm, dar Hanß Nisß uppe wanet, noch en gudt twischen Myrbull unnde Lutkenholm, noch en gudt to Bergem, dar Henyng[?] Modersß uppe wanet, noch en gudt, dar Boye Danckleffß uppe wanet, noch en gudt, dar Hareke[?] Brodersß uppe wanet, noch eyne wische tho Adersleue geheten Keldebeke hamme, desße gudere in Norghesherde belegen, wor[?] .. vor my heten unnde lauen, effte ße van myner wegghen ßodanes hetendes haluen in jenigen scaden qwemen, offte zik en der nicht en konde offte wolde, wo dat mochte van vorualles wegen by kamen, ßo scholen de erbenomeden Wulff, Hinrick unnde Otte ßodanen hoff myt der molen unnde ergerurden guderenn myt alle gericht unnde rechte, hogest unnde ßydest in halß unnde in handt frig in ere brukelken were unnde egendome nemen wedder to vorkopende, to vorpandende, tho vorschotende offte in egendom to beholdende; dar scolen wy nummer jenniger hande andhon noch gestlikes offte werlikes rechtes darto to brukende, dhe my Detleff unnde vor Lene mochte framen unnde dhen duchtigen bauenscreuen heterenn unnde louerenn mochte schaden. Wen ße sick denne ßuluen benamen hebben beyde van schuldt unnde allen schaden, wes ße bewyßen moghen, wes dar denne entbauen iß, scolen ße unß holden to truer handt unnde uns auerandwerden in unnße hanthebbende were, ßo wy ene des wol to truwen, wen ße sick ßuluen benamen hebben summen des reden geldes na lude myner vorßegelden breue mydt alleme bowisliken schaden, dar ße vor heten unnde lauet hebben. Unnße inßegele. Gegeuen unnde gescreuen in dhenn achtendaghenn der hilligen drier konynghe.

Perg. [med 2 Segl]. Senere til Slesvig Bisps Arkiv; *ÆA. V. 493* (RA).

[8730

Jan. 7—13. *Reg. 5148**. A. Perg. med [8] Segl: 1. I Sigilfeltet en utydelig Figur; 2-7. Bomærker (2. og 7. i Skjolde). Maarkær Kl. Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Kloster Mohrkirchen Nr. 13). *Dipl. Flensborg. I. 723.* — Aa. Optaget i 1499 Okt. 8. — Hertil 2041. [8731

Jan. 12. Jøren Nielßen, som den Dag var Tinghører paa Skobo Ting, Niels Pedherßen i Wormstrop, Niels Poelssen i Wnnesteth Præster, Nis Ywenssøn, Jasper Tordssen VV., Owe Nilssen og Las Nielsen. Lörd. »snabstingh« paa Skobo Ting fik beskeden Md. Esbern Wgle et Stokkenævn af 24 Mænd:

Clement Knutzsen i Stienshedh, Nis Jenssen, Per Perssøn i Tryæ, Jes Knutsen i Wraa, Knut Terkilsen, Ole Terkilsen, Ole Jeibsen, Knut Matsen, Las Anderssen, Ole Bwck, Johan Terkilsen, Ole Jenssen i Riïss, Per Hockarl, Per Nilssen, Jøren Johanssen, Anders Olessen i Skiærping, Ole Bwck, Las Skreder, Ytty Perssøn, Las Greerssøn, Nis Jenssen, Nis Henricsen, Las Knutzsøn i Wraa og Nis Barck; hvilke vidnede, at det er dem vitterligt, at den Skov, som ligger sønden Grønheden, som kaldes Kirkeskogh, har ligget til Alb.....ke i rolige Hævd for et frit Enemærke i vor Tid, som os kan længst mindes af vor Barndom og hørt af vore gamle Forældre, at alt efterskreven Skel, som er fra Gamel byspe weyæ og i Eghe-syghen og ned i sygh, til Bækken tager ved og løber og nær og øster til forskrevne Grønhede og sønder indtil Kiærlighsyghen. Med vore Indsegl.

[^aOrig. paa Papir. ^a Albæk (Dronninglund H.) Kirkes Arkiv; ^asenere ejet af Jens Rosenvinge^a.] Afskr. af Gram: LDipl. [8732
a—a) Saaledes LDipl.

Jan. 15. *Reg. *8600.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 306*; dansk Oversætt.: *Kinch, Ribe I. 411* (med urigtig Dag Marts 15, rettet *sstds. S. 663*). [8733

— Testamente af Laurens Dorne Raadmand i Borch paa Vhemeren. Perg. (udskaaret foroven). Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 43). *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 59.* [8734

— Hans Konge. For os var Hr. Bent Billes Arvingers Bud med et vort Dombrev under Rigens Indsegl, lydende: 7340. Datum Linduid in crast. Felicis nostro sub sig. ad causas, teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Anders Billes Arkiv; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet. LDipl. 1493 Jan. 2. [8735

Jan. 16. *Reg. *8601.* Perg. med 1 Segl: Skjold, hvori en utydelig Figur (sagtens Wohnsfleth-Vaaben). Hertug Frederiks Arkiv (RA. Got-torp C). *Jahrb. f. d. Landeskunde der Herzogth. X. 163*; *Chr. Kock, Schwansen (Kiel 1898) S. 241.* [8736

Jan. 17. *Reg. *8602.* [A. Orig. — Aa. Optaget i 1499 Apr. 30.] Aaa. Aa atter optaget i 1499 Juli 22. — Trykt efter den i Kong Hans's Stad-fæstelse af 1499 Okt. 14(?)^a optagne Tekst af 1499 Apr. 30: *Leonard, Recueil des traitez faits par les rois de France I (Rotterdam 1693) S. 402* og derefter: (*Bernard.*) *Recueil des traitez I (Amsterdam, à la Haye 1700) S. 801* og *Du Mont, Corps universel diplomatique du droit des gens III.*

II (Amsterdam, à la Haye 1726) S. 387. Foruden at Leonard øjensynlig i høj Grad har moderniseret sin Kildes Ortografi, indeholder Aaa endvidere følgende Varianter fra hans Aftryk: que Dieu, eust[!] - roy Dannamarche - mettre *vne* fin - et la bonne - que auons - Afflect chevalier - frere, cousin - roy Dannemarche - ne faire - Afflect en - foy *et* parolle. [8737]

a) Om Dagen jfr. *Rydberg III. 481.*

Jan. 19. Vidne, at Eiler Bryske gjorde Lovhævd paa Dallund m. m. [Orig. Endnu 1876 i Dallund Godsarkiv.] Udtog og Brudst. (i moderne »Oversættelse«): *Karl Hansen, Danske Ridderborge (Kjbhvn 1876) S. 10*, hvor Anførselstegnene dog sikkert ikke er helt samvittighedsfuldt anbragte. [8738]

— Viburgh Landsting finder velbyrdig Svend Ollaff Jebsen til at gøre Lovhævd paa Kocholm, hvad Herredsfogeden i Gislum H. nægtede ham.

Perg. med [2] Segl: 2. Utydeligt Brudst. Kokholm (Lerchenfeldt) Arkiv (RA. Lerchenfeldt Godsarkiv). *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 16.* [8739]

— Jørgenn Wrnne i Hindemadt Landsdommer i Fyenn, Hr. Mester Hanns Wrnne Provst i Othenße, Hening Jensenn i Sandaggergaardt, Jochim Knudtsenn paa Broufflycke, Jes Stigßenn i Weroppe, Niels Annderßenn paa Langholm, Bennedz Hogenskildt i Westerbye »wæpner«, Peder Hiortt Sognepræst til Miessinghe, Oluff Jennßenn i Hildersløff Landstinghører, Hanns Olßenn Herredsfoged i Lund H., Hening Degenn Herredsfoged i Scham H. og Hanns Stage Herredsfoged i Bierre H. Die beatus Henricus martiirs[!] et confesoris for os og Dannemænd flere, som Landsting søgt havde, fik velbyrdig Md. Eyller Bryske paa Dallundt paa sin Broders Knudt Brysches Vegne et Landstingsvidne ved 8 Dannemænd: Niels Eskemandt, Annders Eskemandt i Ølstedt, Hanns Matzßenn i Sallinge, Per Nielsenn i Fangell, Erich Boeßenn, Willom Bogbindere, Simen Jensen i Othennße og Niels Lauritzßenn i Kraruppe; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag og Sted, at Knudt Bryske havde der 2 sine Lovhøringe gode jordegne Riddermændsmænd: Claus Bryske af Faaborigh og Giirth Bryske hans Søn af Flintholm, hvilke kundgjorde, at Knudt Brysche havde gjort Lov paa Lovhævd i Tirsdags næst forleden selv 12. med gode jordegne Riddermændsmænd, som ham var »forfunditt« af Dommeren og gode Mænd til Herredsting og Landsting, og »innduorde« disse Gaarde og Gods for sin rette Arv og Ejendom: Margaardz Hovedgaard i Schowbye H. i Wiigersløff S., som skylder aarlig

8 Mk. Penge, med al sin Enemærkesjord, Enemærkesskov, som der af Arilds Tid tilligget har, af Margaardz Gaard »gierredt« ned i Aaen og Aaen langs ned i Mølle dammen og Møllen, som skylder 20 Ørte Mel, intet undtaget af Møllen, »bagflodenn« ret ned og »omlobett« langs ned, til Wedbye Skel og Grund tager, og Margaardz »taggemoeße« fra Skielleuad paa den søndre Side »gierredt« langs ud, som strækker ud med Ammager Skov til Thagmoeße hoffuitt og ned i Aaen tilbage igen til Schielleuad og til Wedbye Skel og Grund tager; alt dette forskrevne »innduorde« han for sit Enemærke til Margaardt, item 8 Gaarde i Wedbye i Sønderlø S. (Oluff Nielßenn, giver 3 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 1 Mk., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Pelle Kaare; Knudt Staphenßenn; Anders Nielßenn; Knudt Jenssen; Hans Foffuell; skylder alle, som for er rørt; Staphenn, giver 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 12 Skill. Penge, 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Jep Hiortt, giver 3 Ørte Korn, 1 Skp. Smør, 8 Skill. Penge, 1 Gaas, 2 Høns), item et »smørskyldehus« [?] ibid. (Woldborig), item en Gaard i Sønderlø (Hanns Clemensenn, giver 18 Skpr. Korn, 1 Skp. Smør, 8 Skill. Penge), item en Gaard i Lunde (Hanns Nielßenn, giver 5 Ørte Korn) med al forskrevne Godsens Tilliggelse, som der af Arilds Tid tilligget har og han nu i Værgen har, »induorde« Knudt Brysche med sin Hævd for sin rette Arv og Ejendom og kendtes der ingen Mand Rettighed iblandt uden sig. Hvilken Lov Knudt Bryschis Lovhøring Claus Brysche og Geertt Bryske mælte stadig at blive »y alle maade, huad giortt oc giffuenn wortt«, som for er rørt, og de sammeledes gjorde i Onsdags næst forleden til Schouby H.s Ting. Vore Signeter. Datum etc.

[^aPerg. med 7 Segl.^a Knud Bryskes Arkiv.] Vidisse 1583 Okt. 23 af Schowbye H.s Ting, givet Karll Bryskis Foged Jørgenn Pellifenn i Sønderlø. Perg. med [6] Segl: 1-4. Margaard Godsarkiv (FLA.). — Udtog (sikkert efter Vidissen): *Karl Hansen, Danske Ridderborge (Kjbhvn 1876) S. 105.* [8740]

a—a) Saaledes Vidissen.

Jan. 21. Reg. *8603. A. Perg. [med 12 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 266.* — Aa. Vidisse 1547 Jan. 15 af Viborigh Snapslandsting, givet Jens Schriffuere og Niels Andersenn »borgemester« i Viborigh. Perg. med [5] Segl: 1-2, 4-5. Viborg Bys Arkiv (RA.). [8741]

Jan. 28. Thwr Munck i Allestrup, som Tinghører var til Hald H.s Ting den Dag, Hans Anderßenn Sognepræst i Mygindt,

Peder Jenßenn i Thurstrup, Jep Regner i Liffuelstrup, Oße Michelßenn i Heilskouff, Jacob i Huilßagher, Jens Hagenß i Skaffby og Oß Broderßenn i Karstrup. Mand. før Vor Frue Dag purificat. for os og mange flere Dannemænd, som Hald H.s Ting søgte, fik beskeden Dannemand Nes Askerßenn i Munckdrup et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Søren Jenßenn i Kalbye, Erlandt Deghen i Lim, Oß Borß i Karstrup, Oß Perß i Huilßagher, Jacob *ibid.*, Jes Perß i Aarsleff, Jostt i Vester Allingh og Thebbe Anderßenn *ibid.*; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag, 12 »jordeyer bønder« inden alle 4 Stokke kundgjorde, at de var paa Østrup Mark, som de tilkrævet var at rebe; da rebede de forskrevne Mark Halvdelen til Østrup og den anden Halvdel til Hr. Lam[!]^a Albrittsen og Fru Jøllien Jenßdather, Fru Jøllien de 2 Dele og Hr. Lam[!] den tredie Del. Først »skiffte« de Kloster 3 Agre til sønden Bækken i Smidiekroghen, Hr. Lamb[!] 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre, og 3 Agre næst sønden Gordfiernnesoldt til Kloster, Hr. Lam[!] 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre, og saa fremdeles sønder op til Knapstrup Markeskel, og hver nyder »sin lodskiffte enge« for Aæn, som stenet og »stagt« er, som de har gjort af Arild. Item »skiffthe« de den »aardejord« vesten Haffgords aamercke[!], først Hr. Lam[!] 1 Ager, 2 Agre i Marsholt Kloster 3 Agre, og saa fremdeles til 5 Agre undtagen[!]^b, som ligger til Grimskier og norden for Vejen Hr. Lamb[!] 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre og Kloster 3 Agre, saa længe til andre 5 Agre vedtager liggende sønden næst Thowsbæk enghe, som og ligger til Grimskier; og hver nyder sin Rettighed i den »ukiende« Jord og i Heden, som de har i den »lodskiffte« Jord til Markeskellet. Item om »thoffte« og Gadejord »skiffte« de Hr. Lam[!] den Toft vesten ved Gaardstedet og dertil 1 Ager, Fru Jøllenn 2 Agre vesten til Lunden, til »thopen luder och roden rinder«, og ingen bruger nærmere end, som før er sagt; og den Jord sønden til Bækken til Østrup, som nu Peder Howßen i boer, til Toft og Gade og saa vester til Grimskier Markeskel, og den Jord norden Østrup bliver saa »skiffte«, som hun har været af Arild. I saa Maader »vortte« Østrup Mark rebet; der lod alle Ejere sig nøje med. Med vore Indsegl. Datum et actum ut supra.

[^cPerg. med 6 Segl.^c Mariager Kl. Arkiv; *ÆA. V. 696, O. 10*; senere (formentlig 1585; *Kronens Skøder I. 298*) til Gl. Estrup Godsarkiv^d.] Vidisse 1612 Aug. 31 af Sønderhald H., givet Niels Søffrenßenn i Nielsstrupgaardt paa Eske Brock til Estrup's Vegne. Papir med Rester af 2

Segl paatrykte forneden. Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjærgermester Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [8742]

a) o: Laurids Albrechtsson Bydelsbak; jfr. 1499 Nov. 18. b) o: vedtager; se 1499 Nov. 18. c-c) Saaledes Vidissen. d) Brevet kunde synes at skyldes en Forveksling med 1499 Nov. 18, og i saa Fald vilde der i Betragtning af den mangelfulde Skikkelse, hvori nærværende Brev er overleveret, være al Grund til at antage 1499 Nov. 18 for den rette Datum. Men paa den anden Side er der bevaret Vidisser, tagne paa én og samme Dag, af begge Brevene, ligesom der næppe kan være Tvivl om, at det er de 2 Breve, der er registrerede i Mariager-Kloster-Registraturen under O. 10 og O. 12 (ÆA. V. 696). Og vil man antage, at det ene af de 2 Breve kun har været en tarvelig Afskrift af det andet og ingen Original, strider det i alt Fald herimod, at de i Vidisserne begge betegnes som Pergamentsbreve med Segl.

Febr. 1. Jeg Niels Olaffs Kødmandere, Borger i Roskilde, sælger med min Husfrues Tyres Samtykke Hr. Jens Jonsß og Hr. Anders Matsß Præster og Forstandere til s. trinitatis Præstegilde ssds. paa alle deres Vegne den halve min Gaard, som han nu findes i min Værge, hvilken jeg tilforn købte af velbyrdig Md. Morthen Ebbesß, liggende paa Alle Helgens Kirkegaard i »vroen«, sønden næst hos den halve Del, som beskeden Md. Anders Beyensß Borger tilforn købte af mig, og norden næst hos den Gaard, som ligger til »officialisdømme« og nu Hr. Boo Biskoppens Officialis i Værge har; hvilken Gaard bygt er paa s. Dyonisii Jord og ganger af til Jordskyld aarlig 1 Skill. Grot til forskrevne Kirke. For »hwilke« Hus og Bygning jeg kendes mig at have opbaaret Sølv og rede Penge, »som« mig nøjes. Medb. af flere Dannemænd Henning Jensß² Borgemester, Morthen Laurensß³, Jeip Morthensß⁴ Raadmænd og Laurens Skredere Borger ssds. Datum Roskildis in profesto purificac. Marie.

Perg. med [5] Segl: 1-4. Bomærker (3. i Skjold). Roskilde Trinitatis Præstegildes Arkiv (AM. XXVIII. 12). [8743]

— *Reg. *8604.* [Orig. Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Afskr. af Hans Nielssøn 1673: Ny kgl. Saml. 4 to 686 Bl. 16 b. *Rørdam, Kbhvns Kirker, Till. S. 129; Kbhvns Dipl. IV. 260.* [8744]

— *Reg. *8605.* Perg. [med 5 Segl]. Senere (jfr. 1506 Jan. 22) til Aarhus Bys Arkiv; endnu senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). *Hübertz, Aarhus I. 87.* [8745]

a) RA. Reg. 60 S. 115.

Febr. 2. Jeg Metthe Rwdzdatther sælger og skøder til velbyrdig Md. Hr. Johan Feckesß R. i Broholm mit Gods i Laalandh i Søndre H.: først 1 Gaard i Nesby i Westenskow S. (Renicke, 1 Pd. Byg og 15 Skill.), 1 Gaard i Sønckeby (Morthen Hanß, 1 Pd. Byg, 3 Mk. og 3 Skill.), 1 Gaard ibid. (Anders Michilß, 1 Pd. Byg og 3 Mk.), 1 Gaard ibid. (Ness Steff, 1 Pd. Byg og 2 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Per Bøle, ¹/₂ Pd. Byg og

15 Skill.), 1 Gaard i Monckeby i Tylitze S. (Morthen, 1 Pd. Byg og 6 Skill.), 1 øde Jord i Nøre H. i Horslunde (1 Pd. Byg og 6 Skill.), 1 Gaard i Bercketh (Per Skredere, 20 Skill. Penge), 1 øde Jord i Fuelsse H. i Skoffthemærcke (2 Pd. Byg og 2 Skill. Grot). Og kendes jeg mig op at have baaret Fyldest for forskrevne Gods. Afgaar Godset Hr. J. F. min Farbroder, tilpligter jeg mig ham saa godt Gods at faa inden 6 »ugher dag« næstkommende. Medb. af flere gode Mænd Pally Anderß i Hweringsgordh, Ebbe Anderß³ i Koxbølle, Anders Ebbeß i Dalum og Otthe Fris i Heslagher. Datum Broholm die purificac. Marie.

Perg. med [5] Segl: 3. Bxiii 14 (Ulfeldt) (nu i Rigsarkivets Seglsaml.). Johan Fikkensens Arkiv (RA.). LDipl. [8746]

Febr. 2 (Marts 25?). *Dipl. Norv. XVIII. 156.* Er 1499 Dec. 13.

Febr. 4. Hans Jacobsß¹ Byfoged i Køghe, Per Michelsß og Lawrens Oolsß³ Borgemestre, Hans Nielsß, Jens Clauesß⁵, Oluff Esbørnsß og Per Hogghensß Raadmænd ibid. Mand. efter purificac. Marie for os og for Menighed, som Ting søgte, skødede fornumstig Md. Per Trengere Borger ibid. beskeden Md. Moghens Kønicksesß vor Medborger 3 Væggerum Hus og Jord liggende norden i den Gaard, som han i boer, og saa megen Jord, som tvært »fran« ligger, øster i forskrevne Gaard paa Brede og »lenghe« lige med forskrevne 3 Væggerum. Og samme Tid skødede Per Trengere Moghens Kønicksesß en Jord liggende i forskrevne Gaard østen og vesten op til Niels Morthensß Hus paa Bredden ud til Gaden og »nedhre« i Gaarden 7 Alen og $\frac{1}{2}$ »korthere« og paa »lenghen ing« i Gaarden 10 Alen. Og kendtes han sig at være betalt efter sin Villie, saa at han takkede ham. Var der og ingen Gensigelse; thi mælttes forskrevne Skøde stadigt over alle Tingbænke. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med [7] Segl: 1, 3. Bomærker i Skjolde; 4. Ubetydeligt Brudst.; 5, 7. Bomærker (7. i Skjold). Senere til Køge Bys Arkiv (SLA. Køge Bys Pergamentsbreve 1492-1518). [8747]

Febr. 5. *Reg. *8606.* Perg. med [3] Segl: 1. I Sigilfeltet en Slynge; 3. Exiv 1. Knardrup Kl. Arkiv; senere (1513, jfr. *Kbhvns Dipl. IV. 331*) til Kbhvns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. II. 173* (det ikke aftrykte er Formularer uden særlig Interesse). [8748]

Febr. 9. *Reg. 5149.* Perg. med 2 Segl: 1. Lübeck Bys; 2. Lüneburg Bys. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXVIII. 68). *Jahn S. 575; Michelsen, UB. zur Gesch. des Landes Dithmarschen S. 94.* [8749]

Febr. 9. Søwerin Karlsß Tingholder paa Gyring H.s Ting, Jes Knwtsß i Tærpagher, Grwmmy Persß i Ilsted, Tamess Nielsß i Brammingh, Oster Jensß i Werwp Sandemænd i Gyring H., Nis Lasß i Darwm, Per Nielsß i Hwndrop og Nis Persß Sogne-degn til Jernwit. Lörd. efter Vor Frue Dag purificat. paa forskrevne Ting »forkallet« hæderlig og velbyrdig Md. Mester Niels Nielsß »deghen« i Riipe »syn lagheheftz høringh« Tomes Nielsß i Brammingh og Jens Trvelsß i Wilsløff, hvilke vidnede, at de hørte og saa', at Mester Niels »indwordhe« med Lovhævd med Kanniker og Præster en Byggested liggende i Wilsløff vesten Niss Jepsß med 4 Otting Jord over al Wilsløff Mark og en Toft østen Nis Jepsens, som er afstenet, og dertil den Gaard, som Esbern Jensß i boer, og den Gaard, som Nis Atzersß i boer, og den Gaard, som Nis Jepsß i boer, med al sin Rettighed, som er 1 Otting Jord over al Wilsløff Mark; og kendte Mester Niels ingen at have Del i forskrevne Gods uden Gud og sig og Vor Frue Domkirke og gjorde sin Lovhævd, som ham »worthe« forefundet paa Ting. Derpaa æskede Mester Niels et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Grwmmy Persß, Per Nielsß, Nis Jensß, Jes Rød, Anders Lasß, Anders Jensß, Grawers Eysß og Twæ Ansß[?]; hvilke vidnede, at de hørte og saa', at Mester Niels »lagheftz høringh« vidnede, som før er sagt. Sig. nostra.

Perg. med [8] Segl: 3. Bomærke; 4. I Sigilfeltet en utydelig Figur og en Stjerne; 5. I Sigilfeltet Tallet IX. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA.* V. 380 (RA.). [8750]

Febr. 14. Jep Skow Foged i Biæuerskous H., Per Jensß Foged paa Wolløff, Hanss Hare i Herføglæ, Oluff Laurensß sstds., Trvgilss Mangensß i Hatzstroepe. Torsd. efter Scolastice Dag paa fornævnte Ting gav Hanss Plow af Tolstroepe Offe Hansß løs for al den Del, som ham kunde »lodæ« i den Gaard, som Offe Hansß i boer i Sædher. Og Lass Bosß i Sedher gav Offe Hansß kvit for al den Del, som ham kunde »lodhe« i fornævnte Gaard. Item gav Lass Jensß i Gwndrvpe Offe Hansß kvit for al den Del, som Karine Mattesse i Assowe kunde »lode at ærfue« i forskrevne Gaard. Derpaa begærede Offe Hansß et Stokkevidne, som til mælttes Taghe Andersß i Tetzebølæ, Jess Brvn, Maghens Matsß, Per Olsß, Oluff Bosß, Lass Agesß, Laurens Persß, Lass Ingelsß, Lass Ingworsß i Lidem[ar]ke, Anderss Laurensß, Per Tolsß, Jep Ølman i Gødersløff; hvilke 12 Danne-mænd vidnede, at de saa' og hørte disse Artikler saa »forfares« inden Tinge. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 5 Segl]. Senere til Vallø Godsarkiv (Vallø Stifts Arkiv, Adkomstdocumenter Bevillinger m. m., 1. Reversal Nr. 22). LDipl. [8751

Febr. 16. *Reg. 5150**. A. Perg. med [27^a] Segl: 5, 7, 9-12, 14, 17, 22, 24-25. Svenske. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). Herefter: *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 290; Rydberg III. 477; Hvitfeld VI. 151, Fol. 1026 L. 7* (jfr. Udtog: *VII. 4, Fol. 1094 L. 21*). — Aa. Tysk Oversætt., skreven paa Bagsiden af og med samme Haand som 1505 Juli 16 (jfr. *Rydberg III. 522*). — Aaa. Tysk Oversætt. paa Papir (mulig afskreven efter Aa), skreven med Haand fra 16. Aarh. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.! (vedlagt ved Teksten A)). Oversættelsen trykt: (*Svaning*,) *Chronicon Joannis regis Bl. V 2 b* (jfr. *Rydberg III. 522*), mulig efter Aaa; *Svaning* anfører urigtig, at nærværende Brev og 8753 »germanice solum scriptæ extant«. — Formodentlig er det næværende Brev, der anføres med urigtig Dag dnica. invocavit af Magnus Matthiæ, Reg. Dan. series: *Rørdam, Monum. 2. R. II. 175*. [8752

a) Seglhullerne er ret uregelmæssig anbragte, og formodentlig har i alt Fald de 4, der findes til venstre for det første Segl, ikke været bestemte til at benyttes.

— *Reg. 5151**. A. Perg. med [7] Segl: 1-5, 7. Svenske (2. Llxvii 8 (Sparre)). Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). Herefter: *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 289; Rydberg III. 476; Hvitfeld VI. 149, Fol. 1025 L. 20* (jfr. Udtog: *VII. 4, Fol. 1094 L. 27*). — Aa. Tysk Oversætt., skreven paa Bagsiden af og med samme Haand som 1505 Juli 16. (*Svaning*,) *Chronicon Joannis regis Bl. V 3 b* (jfr. *Rydberg III. 522* og 8752). [8753

— Jes Nielsen i Brotsko sælger Tommorps Kloster en Gaard i Wilantz H. i Tosteberg.

Perg. med [5] Segl: 1. Exviii 7 (Rotfeld); 3. G. 81 (Urup); 5. Hxxix 2 (*sigillum clavæ perforatæ*). Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 367 = 381* (begge Steder med urigtigt Aar 1490) (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 365*. [8754

— Niels Scriffuer Landstingshører i Nørjutlandh, Kield Ovesß Kantor, Per Jude^s Kannik, Niels Nielsß V., Symen Jensß⁵ i Døstrup, Pouell Nielsß i Kielstrup, Stii ibid., Nis Morthensß i Hoffwedh, Jens i Stendstrup og Jes Porss Borger i Wiborg. Lörd. paa Juliane Dag paa Wiborg Landsting var velbaaren Md. Hans Lycki paa Hr. Jens Matsß R.s Vegne, som »tiit« havde ladet stævne regelbunden Md. Broder Oluff i Mariagger og Nis Micchelsß, og kærede, at de havde »indwort« med Lovhævd til Mariaggers Kloster Hr. Jens Matsß rette Jord og Skov, som han har »gamle lagheffd« og Laasebrev paa. Da sagde Broder Oluff, at de havde intet »indwort« af det, som Hr. J. M. har »indwort«, og ej som hans Laasebrev indeholder. Og Hans Lycki da æskede paa deres Lovhævdsbrev^a; da sagde Broder Oluff, at det var ikke end beseglet og duede ej at føre i

Rette, førend det besegles. Da spurgte H. L., om saa findes, at Broder Oluff eller Nis Michelsß har »indwort« Hr. J. M.s rette Gods, som han har tilforn lovlig »indwort«, om det har Magt. Derpaa »vortte« saa for Rette sagt, at findes det saa, da har den Lovhævd ingen Magt, som Broder Oluff og Nis Mickilsß siden gjort har, og bør ej Hr. J. M. til Skade at komme. Sig. nostra.

Perg. med [10] Segl: [2. b]; 3. G. 693* (Per Jude); 5. I Sigilfeltet en seksoddet Stjerne; [7-8. b]; 10. Bomærke; ikke meget yngre Paaskrift: »Dom aff Vybore lansstyng ymod ten laffvehøvyt, som Maryagers kloster pa Buvm« [?]. Visborggaard Godsarkiv (RA.). LDipl. [8755

a) ∴: sagtens ÆA. V. 731, TT. 5. b) Nævnte af N. M. Petersen i LDipl.

Febr. 17. Ick Heylewich, Jurgen Luntens wedewe, make vor my unde myne kindere, mynen kinderen tome besten, herenn Frederiche erffgenhomen to Norwegen, hertogen, myneme gnedigen heren, fulmechtich sodann erffgudt in Kêrherde unde darummelanges alleßwôre belegen, so mynen kinderen nha dode eres vaders von Iwer Jensß is angeeruet unde tosteyt, von den besitteren der gudere wedderumme to ermanende, an sine gnade to holdende unde allent andere, so myne kindere, wan de to eren mundigen jaren gekomen weren, donde unde latende wurden, darbi to donde unde to latende gantz mynere kindere haluen; unde wes sine gnade an sodaneme erffgude alsus erlangende werdet, darfore wil sine gnade my unde mynen kinderen vor jewelke 7 mr. rente 100 mr. houetstoles to uornogende vorpflichtet sin, unde ik wil sinen gnaden sodann gudt wedderumme to dinge edder mit myneme vorsegelden breue na gebore vorschoten. Myn ingesegel. Gegeuen to Gottorpe ame sondage invocavit.

Perg. [med 1 Segl]. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). [8756

Febr. 19. Reg. *8608. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 288; Missiver I. 135.* [8757

Febr. 21. Reg. *8610. [Orig. paa Papir. Svendborg Vor Frue Kirkes Arkiv.] Afskr. af Provsten Hans Eskilssøn († 1587) (med Overskrift: »Et proustingsvinde paa papir om ett vindisbyrd paa Matz Junckers bod at høre til s. Canuti altere«): FLA. Sunds Herreds Provstearkiv, Sunds Herreds Liber copiarum S. 77. *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 109.* [8758

Febr. 24. Reg. *8611. Papir med Rester ell. Spor af 5[!] Segl paatrykte forned: 1. Utydelige Rester; 2. Bomærke; 3. Utydelige Rester;

4. Kun Spor; 5. Utydeligt. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. II. 737.* [8759]

Febr. 25. »Denne Jens Mortensen haffuer hafft itt anseeligt stycke godtz; hanß børn och arffuinge haffuer veret forsk^{ne} Niels Jensøn, Anders Jensøn, Madtz Johnsen paa sin hustrues fru Elne Jensdaatters vegne oc Thameß Vlff paa sin hustrueß fru Ide Jensdaatters vegne, huilckett nocksom kand beuises med it gammelt pergementes schifftebreff, som jeg^a haffuer seet paa Reffsneß, formeldendis dennom anno 1499 feria secunda in crastino beati Matthiæ apostoli udi Olborg at haffue siddet offuer itt venligt schiffte effter deris fader Jens Mortensen till Reffsneß oc deris moder fru Mette Nielßdaatter, oc da er en huer aff dennom tilfalden, som effterfølger: først Niels Jensøn foruden hoffuitgaarden atten fuld redtzels gaarde, fire boell oc en mølle, Anders Jensen oc Madtz Johnsen paa sin hustrueß wegne thilhobe 35 fuldredtzsell gaarde, tho boell och en mølle, Thameß Vlff paa sin hustrueß vegne 20 fuldredtzels gaarde, fem boell och en mølle; och haffuer dette schifftebreff med arffuingene till witterlighed forseget verdige fader her Niels Frii electus i Wiborg oc Tygge Jensøn aff Dalßgaard, som haffuer verett en Seefeldt. Huem denne for^{ne} Thameß Vlff haffuer veret, kand jeg til wiße icke vide, men waabnett, som hand haffuer trycht for schifftebreffuit, siunes at vere itt styche mur med nogle thinder paa, paa hielmen tho vesellhorn, oc siuneß de aff samme waaben, hand enten schall haffue verett aff slecht en Daae, en Hundermarch eller en Krugelund (huilckett jeg best troer) oc att haffue ført dett tilnaffn Vlff effter den, som hand kand vere opneffnt effter, som tit i gamle dage scheett er.«

[Perg. Refsnæs Godsarkiv.] Udtog af Axel Urne: Thott 4to 1888 Bl. 22 b, jfr. 37 a. — Et kortere Udtog uden Dag: Thott 4to 1889 Bl. 3 a. Herefter: *Personalthist. Tidsskr. 6. R. IV. 214.* [8760]

a) o: Axel Urne.

Febr. 26. *Reg. *8612.* Perg. (Plica delvis ødelagt) [med mindst 16 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 267.* [8761]

Febr. 27. Hans Konge. For os var Nis Persøns Bud i Wester Hørdwm med et Brev af Hasing H.s Ting lydende, at Jes Cristernsøn i Gudeness og hans Søn Oluff paa fornævnte Ting har gjort Nis Persøn fuldt Skøde paa den Bondegaard, som han selv i boer. Hvilket Brev og Skøde vi stadfæster, forbydende alle Nis Persøn paa forskrevne Gaard Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Olborgis fer. 4. post f. Mathie ap. nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

[A. ^aPerg. [med 1 Segl].^a Senere til ^bViborg Landstings Arkiv^b.]
Aa. Afskr. af Langebek: LDipl. — **Aaa.** Afskr. fra 18. Aarh. (formentlig efter Aa), af Klevenfeldt betegnet: »Vib. Ldßtgs Br. ex orig.«: LDipl. [8762
 a—a) Saaledes Aa. b—b) Saaledes Aaa.

Marts 1. *Reg. 5153.* [Orig. paa Papir. Svendborg Vor Frue Kirkes Arkiv.] Afskr. af Provsten Hans Eskilssøn († 1587) (med Overskrift: »Ett raadhuusvinde om Hans Scriffuers huus paa papir«): FLA. Sunds Herreds Provstearkiv, Sunds Herreds Liber copiarum S. 75. *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 110; Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 235.* [8763

Marts 2. *Reg. *8614.* Perg. med 1 Segl: Stockholms Sekret. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 293; Rydberg III. 479.* [8764

Marts 5. Hans Konge. Tirsd. efter Sønd. oculi mei for os paa vort Retterting i Graabrødrekloster i Randers »med« [!] ^a Hr. Niels Friis electus til Viborgs Domkirke, Hr. Claus Krumedig R. vor Søns Hofmester, Peder Brochenhus vor Landsdommer i Nørrejylland, Olluf Friis, Jacob Anderßen og Niels Clemensen med flere, frembar Hr. Erich Ottesen R. vor Mand og Raad et Brev [c: 8635], som Olluf Jepsen V. har udgivet og beseget, lydende, at han har solgt og skødet til Hr. Erich Ottesen en sin Gaard i Gißlum H. i Suingelberg S., kaldes Kochholm, som Vindter Povelsen i boer, med »alle sine rette tilligelse« efter et vort eget Brev [c: 8442] lydende, at vi har stadfæstet det Skødebrev, som Olluf Jepsen havde fanget af sin Søster paa Kochholm, og har vi tilladt, at Olluf Jepsen maatte beholde Kochholm for frit Gods til evig Tid, som de Breve udviser; og satte Hr. Erich i Rette, om ham burde nyde det Gods efter saadanne Breves Lydelse. Derom var saa for Retten paasagt, at Hr. Erich Ottesen bør Kochholm at beholde efter forskrevne Breves Lydelse, og forbyder vi alle ham derpaa Hinder at gøre. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marsuin justitiario nostro.

[Orig. Kokholm (Lerchenfeldt) Arkiv.] Afskr. fra c. 1700 paa Papir: NLA. Lerchenfeldt Godsarkiv, Papirsbreve 1478-1650. [8765

a) c: nærværende.

Marts 6. Hans Konge¹. Onsd. efter Sønd. oculi for os paa vort Retterting i Graabrødrekloster i Randerss, nærværende Biskop Niels Clauß i Aarss, Hr. Niels Friiss electus i Wiborgh, Hr. Erich Otß, Hr. Claus Krwmedige RR., Pedher Brockenhuss, Oluff Friiss og Niels Clemens med flere, var Fru Margretæ i

Støffringe gardh paa den ene og Thomess Skreder i Karde med flere vore og Kronens Bønder og andre Mænds Tjenere sstds. paa den anden Side, som de havde dem tilforn forpligtet i Wi-borgh her at møde om en Holm, kaldes Kardeholm, som forskrevne Bønder paatalede og i Rette lagde et gammelt Tingsvidne lydende, at Kardeholm aldrig flød fra Støffringe Land, siden Noess Flod var, og at Roxsiø Mænd altid har kært, at fornævnte Holm var dem fravunden med Urette, med flere Breve. Derimod frembar Fru Margretæ en Vidisse af et gammelt Skødebrev lydende, at Hr. Jens Hasenbergh R. havde skødet i Roskilde for Kong Woldemar en velbaaren Md. Niels, kaldes Buggi, »sinæ haffwe« i Roxø med mere Gods, og sagde Fru Margretæ, at Kardeholm kaldtes den Tid Roxø haffue; item et Skiftebrev mellem Jørgen Krumpen og Axell Jeipson lydende, at Kardeholm faldt i Axell Jeipsons Skifte, og en Vidisse af et Lovhævdsbrev lydende, at Axel Jeipson har gjort Lovhævd paa Kardeholm med mere Gods; item Tingsvidne af Støffring H.s Ting lydende, at 24 Mænd har vidnet, at Kardeholm har ligget til Støffringard ukært i 70 Aar og mere for ret Ejendom og Enemærke; og et Tingsvidne af Hald H.s Ting lydende, at Kardeholm har ligget til Støffringard i 60 Aar og mere. Om hvilken Sag de gav dem paa baade Sider i Rette. Derpaa »wort« saa for Rette sagt, at Fru Margretæ paa hendes »barns« Vegne bør Kardeholm at beholde efter den Bevisning, som her for os i Rette var, saa længe hendes Lovhævd og Bevisning er urygget. Datum ut supra nostro sub sig. ad causas, teste Georgio Marswin justiciario nostro.

A. Perg. med 1 Segl: K. 80. Senere til Gl. Estrup Godsarkiv; ^a1847 til Hist.-genealog. Ark.^a (RA.). LDipl. — Aa. Optaget i Dom af Frederik I 1528 Juli 19 (Sønd. før Marie Magdalene Dag) mellem Hr. Peder Lycke R. paa Niels Brocks Vegne og Anders Morthenss i Karde med flere vore og Kronens Bønder ibid.; Brevet fremlægges af Hr. Pedher Lycke. Perg. med 1 Segl. Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjærgermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. — Aaa. Vidisse 1537 Maj 31 (Torsd. efter Sønd. Trinitatis) af Aa af Roxø H., givet Niels Schriffuere paa Fru Jytthe til Estrup's Vegne. Papir med 5 Segl paatrykte forneden. Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjærgermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [8766

a—a) Jfr. dettes Journal S. 25.

Marts 6. Reg. * 8615 (med urigtig Dag Marts 7 ligesom i det nedenævnte Aftryk). Perg. [med 5 Segl]; gennemskaaret. ^a1849 af T. A. Becker foræret til Hist.-genealog. Ark.^a (RA. Claus Lagessøn Glambeks Arkiv).

Saml. til jydsk Hist. VI. 35 (læs: feria quarta post. — Det ikke aftrykte er for største Delen Formularer uden særlig Interesse; mærk dog: Løsning skal kyndes 2 Ting før Midsommer til Brvsk H.s Ting og ét efter, og løses Michels Dag derefter). [8767]

a—a) Dettens Journal S. 50.

Marts 7. Hans Konge. For os var Hr. Erich Otß R. vor Mand og Raad med et Brev af Wiborg Landsting lydende, at Oluff Jeipß har »induort« med Lovhævd Kocholm med al sin rette Tilliggelse inden disse efterskrevne Aasteder: først af Midtstrømme af den Aa, som løber fra Bunderop Bro ret nær paa til en »porsrund«, stander mod »hordjorden«, og til en Holm ved den vester Ende, saa fra den »porsrund« ret nær paa over forskrevne Holm til den Bæk, som løber mellem Kocholms og Bunderop Marker, saa den Bæk nær op ad til det Vad, som den Vej fra Swingelbergh til Bromølle løber ad, saa det Vad vester ad til »hordjorden« og al Engen til begge Lande nær paa saa langt, som »een« rækker, og op ad et Dal, kaldes Margarete dall, ad »en grønwey«, løber fra Bunderop til Otensill »hart til eth«, hedder Horssflodh, derfra sønden ud med Horssflod ret øster paa til en Agerren, løber næst vesten hos den store Adelvej, som ligger fra Odensill til Bunderop Bro, saa den Agerren ned ad sønder paa saa langt, som »een« rækker, saa fra Enden af den Agerren ret sønder paa og i forskrevne Adelvej, saa ad Vejen sønder paa til en stor Sten, ligger midt paa Vejen i en liden »lyungknøs«, saa fra den Sten ad samme Vej sønder paa til tvært imod en Sten, stander oven i en stor Bakke vesten samme Vej hos Bunderop Bro, saa af Vejen til samme Sten, saa fra den Sten ret sønder paa til en Pæl, stander der i Kæret, saa fra den Pæl ret sønder paa til den vester Side af en liden Holm, ligger næst vesten ved Bunderop Bro, saa ud i Aaen til Midtstrømme, saa ad Midtstrømme vester paa til det Sted, som først begyndes af forskrevne Lovhævd; alt det, som inden forskrevne Aasteder ligger, har Oluff Jeipß »induort« med Lovhævd. Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle Hr. E. O. paa forskrevne Gods, som han nu i Væрге har, Hinder at gøre, saa længe forskrevne Lovhævd rygges for Bisp af bedste Bygdemænd uvildige, eller nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Randers fer. 5. post dnicam. oculi nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

A. Perg. [med 1 Segl^a]. Kokholm (Lerchenfeldt) Arkiv (RA. Lerchenfeldt Godsarkiv). — Aa. Vidisse 1557 Febr. 27 (Lørd. efter Matthiæ ap.

Dag) af Viboriig Landsting, givet Jørgenn Lycke til Offuergaardt's Bud. Perg. [med 2 Segl]. (Sstds.) — **Ab.** Udtog se 8309, **Ab.** RA. Lerchenfeldt Godsarkiv 1547 Juli 2. Herefter: *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 78.*

a) Aa: »under rigens zegell vell beseglit«. [8768]

Marts 7. *Saml. til jydsk Hist. VI. 35; Reg. *8615.* Er 8767.

Marts 8. *Reg. *8616.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 97. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 268.* [8769]

Marts 9. *Reg. *8617.* Papir med Spor af 1[!] Segl paatrykt forneden. Henrik Krummediges Arkiv (Norske Rigsarkiv). *Dipl. Norv. I. 719.* [8770]

— *Reg. *8618.* Perg. med [5] Segl: [1. Bisp Herlogs^a; 3. Jon Poulssøns^b; 4. Erik Erikssøns^c;] 5. Bomærke. Henrik Krummediges Arkiv (Norske Rigsarkiv). *Dipl. Norv. I. 720.* [8771]

a) Tegning i Klevenfeldts Sigilla præpositorum, sacerdotum etc., Oslo. b) Tegning i Klevenfeldts Norske Herold I. c) Tegning i Klevenfeldts Norske Herold II.

Marts 11. *Reg. *8620.* Perg. med 7 Segl: 1-4. Bomærker (1. og 3. i Skjolde); 5. Udslidt; 6. Fxv 4; 7. Bomærke i Skjold. (RA. Helsingør, Tillæg.) *Aarsberetn. fra Geheimearch. III, Till. S. 20.* [8772]

Marts 12. Borgemestre og Raadmænd i Malmøge giver Byens Bødkere Artikler.

[Orig. Malmø Bødkerlavs Arkiv.] Afskr. fra c. 1500: Malmøregistret Bl. 9 b. *Nyrop, Gilde- og Lavsskraer II. 285.* [8773]

— Jens Fierssyngh Borgemester i Kalundeborgh, Neils Poelsß, Hans Henricsß, Jes Persß, Lasse Skyoldh og Llauers Ebbesß Raadmænd sstds. Vi under Hr. Erich Moensß Sognepræst i Tømmerup Kirke Hellig Kors Alter i Vor Frue Kirke i Kalundeborgh med al fornævnte Alters Rente og Ejendom inden Bys og uden, som fornævnte Alter nu har og fangende vorder, at have i sin Livstid og »macthelige« fore at staa, som han vil andsvare for Gud, med saadant Skel, at han den Tjeneste ved Magt holde skal, som forefunden er og fornævnte Alters Breve indeholder. Naar Hr. Erich Maghensß afgaar, skal os eller vore Efterkommere »borgemestære« og Raad igen antvordes alle de Breve, som han paa fornævnte Alters Gods af os annammet har. Vore Indsegl. Datum Kalundeborgh die Gregorii.

Perg. med [6] Segl: 4. Utydeligt. Senere tilbagegivet til Kallundborg Kirkes (ell. Bys) Arkiv (SLA. Kallundborg Bys Pergamentsbreve 1491-1555). LDipl. [8774]

Marts 13. Hans Jwl¹ Herredsfoged i Skoby H., Tymme Grim² Hovedsmand paa Rudgordh, Michel Kori, Hinrick Persß

i Swenstrop, Eric Jenss i Købeskoff, Hinrick Jenss⁶ i Wede, Oluff Fincke *ibid.* og Swen Jenss i Hemmersløff. Onsd. efter Gregorii Dag paa fornævnte Ting vidnede hæderlig Mænd Hr. Gødi Brun Sognepræst i Sersløff og Swen Jenss i Hemmersløff, at de hørte og saa', at Hr. Anders Jenss Sognepræst i Vixløff gjorde sin Lov og Hævd, som ham var forfunden af Dommeren, først paa en Dam og Damsted i Vixløff Præstegaard, item en Dam og en Skov, som ligger ud med Langesø, item en Eng i Tiwerskoffs Mark, vender paa den Aa, som løber fra Margordz Mølle, item 2 Agre i Wixløff Mark, den ene kaldes Loghe ager, den anden "Spanwytz[?] ager", item den Jord, som Jep Niels og Hans Tords i Keldeby havde i Leje af Præsten i Vixløff, og siden paa al den Jord og al fornævnte Præstegaards Tilliggelse, som Præst efter Præst af Arild har haft i Hævd ukært. Der gjorde han sin Ed paa selv 12. Præst. Derefter »bedes« Hr. Anders Jenss et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Sørin Erics i Vøffligh, Oluff Fincke, Hans Bonde i Mordrop, Michel Jeps i Hemmersløff, Jes Karls *ibid.*, Hans Ols i Ilby, Per Stranghi i Madrop og Nis Rask i Elsk[o]ff; hvilke vidnede, som forskrevet staar. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

A. Perg. med [8] Segl: 1. I Sigilfeltet en Spore; 2. Gxv 12; 6. Bomærke (*s. . . nrif ionffen*); 8. Bomærke.^b Vigerslev Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 950, 967*; senere til Fyns Bispearkiv (RA. Vigerslev Kirkes Arkiv). LDipl. — Aa. Optaget i Stadfæstelse 1538 Nov. 1 (die omnium sanctorum) af Christian III (o: Rigskansleren), givet Hr. Jens Sognepræst i Wyssløff. Perg. med 1 Segl. Samme Arkiv; *ÆA. V. 950, 968* (sstds.). [8775
a—a) Aa: Siwotz agger. b) Langebek i LDipl. nævner 5 Segl som bevarede 1761.

Marts 13. *Reg. *8621.* A. Perg. med [7] Segl: 3. Jon Poulssøns; [5. Cxlv 11^a]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 30; Dipl. Norv. V. 706.* — Aa. Vidisse 1500 Juni 28. — Ab. Udateret Vidisse, udstedt af Præsten Laurens Perss. [8776
a) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Griis.

— *Reg. *8622.* Perg. [med 6 Segl]. ^a1748 og 1768 i Danske Kancellis Arkiv^a; ^b1848 af Justitsministeriet afgivet til Gehejmearkivet^b (RA. Privatar., kronolog. Række). *Hvass III. 140.* [8777
a—a) Saaledes RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Hvas og LDipl. b—b) Jfr. *Vejled. Arkivreg. I. 181.*

Marts 15. Oversætt.: *Kinch, Ribe I. 411.* Er 8733 (rettet *anf. St. S. 663*).

Marts 16. Hans Konge. For os var Peær Wdsøn af Beyndstrvp med et Brev [o: 8669], som Oluff Fris vor Embedsmand paa Kalffø har udgivet og beseglet med flere, lydende, at 16 Dannemænd havde vidnet og menige Herredsmænd, at de aldrig

har hørt, at »nogræ« har givet Kære paa Kyllingsøkiær Eng eller Kyllingsøkiær Holt eller kendtes sig Del i forskrevne Holt eller Eng, siden Peder Wdsøn fik det i Hævd af Hr. Laghe Braack. Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle Peder Wdzsøn paa forskrevne Eng og Holt Hinder at gøre eller sig dermed bevare mod hans Minde, saa længe nogen kommer med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Kalffø in profesto Gertrudis nostro ad causas sub sig., teste Gheorgio Mar-swyn justiciario nostro.

[A. «Papir med 1 Segl.» Senere til Arkivet paa Rosenholm?] Aa. Optaget i Tingsvidne 1510 Sept. 9. [8778

a—a) Saaledes Aa.

Marts 17. Reg. *8623. Perg. [med 3 Segl]. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. III. 22.* [8779

— Vi »bormesther«, Raad og menig Almue i Kyrteminde undte endrægtelig i vort Raadhus Hans Fogell vor Medborger et Stykke Jord for Leje, ham og Hustru og deres Arvinger, hvilken Jord Mortin Nielsø, hvis Sjæl Gud have, i sit testamento og yderste Tid gav til s. Gertrvs Alter i[bi]d. med sin Hustrus Mette Morthens Samtykke; og ligger fornævnte Jord i den Gaard, som han i boede, sønden op til Poel Smedhs Gaard, og er hun i Brede 10 Alen fra Poel Smeds Hus, som »tiwerth« ud med Gaden staar, i Sønder »appaa«, og i Længden 30 Alen fra Adelgadhen og vester »appaa« mod Jes Lasø Gaard. Denne Jord skal Hans Fogell og hans Hustru med deres Arvinger have med saadant Skel, at hvad heller der kommer Bygning paa fornævnte Jord eller ej, skal deraf gives til s. Gertrvs Alter Leje 10 Skill. hvert Aar inden s. Gertrvs Dag ad Aften, og kommer ikke fornævnte 10 Skill. ud paa fornævnte Tid, skal udgives 12 Skill. Kommer der Bygning paa fornævnte Jord og skal nogen Tid sælges eller afhændes af Hans Fogell eller hans Arvinger, skal de Dannemænd, som betroede er til s. Gertrvs Alters »wegne wæry«, være samme Bygning næst at betale for lige Værd paa fornævnte Alters Vegne. »Wort oc bys« Indsegl. Dattum in Kyrteminnde die Gertrvdis.

Perg. [med 1 Segl]. Kerteminde Kirkes Arkiv (FLA. Kerteminde Byfogeds Arkiv, Forskellige Breve paa Pergament). (Reg. 4906.) [8780

— Vi Anders Gøtsø vicarius til Hellig Kors Alter i Wedel, Jes Winter Borgemester i Wedel har »ffesth« Cresthen Bertelsø og Villum Terkelsø hver »tere« den tredie Del af al Høgsholt

Mark og Skov paa Hellig Kors Vegne for Skyld, som der bør af at gaa. Og er vi paa Hellig Kors Vegne deres Hjemmelsmand til forskrevne Trediedel, og forbyder vi nogen af Hellig Kors Tjenere at bruge mere af fornævnte Mark og Skov end Trediedelen, saa fremt de vil besidde Hellig Kors Gods. Vore Indsegl. Datum dnica. judica me.

Papir med 2 Segl paatrykte forneden: 1-2. Utydelige. Senere tilbagegivet til Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [8781

Marts 19. *Saml. til jydsk Hist. VI.35; Reg. * 8624.* Se 1500 Marts 24.

Marts 20. Truwels Gregormsen herdesvoget in Vggel herde unde sandtlude, bunden, lansten und gemene inwoners desuluigen herdes. Des midweckens vor Antonius dage quemen binnen Vggel hardes 4 dingestocken de beschedenen Andres Hermens und Herman Hinrickes mitt ehren brodernkindern benomplick Peter Andersß, Tammes Hanß, Clawes Hanß, Herman Niß, Niß Bernß und Peter Hanß, vor sick und dar deße nachscreuen schote tho donde hebben, vorschoteden tho einem ewigen erffkope, so de genante Anders unde sine vorolderen uppe des hern bischupes van Sleßwigg stroem gebouwett hebben, und mitt aller ehrer bruckinge dem hern Hinrick Minden officialis des stichtes tho Sleßwigg thor trouwer handt deß hern Eggerdes bischopen tho Sleßwigg unnd deß romischen pallaes sacke auditor alle timmer, gebouwete, stocke, stene und den mholenkamp der mholen tho Soldrup vor 105 mr. lubisch gudenn geldes, de de her bischup den vorbenandten Andres Hermens, Herman Hinrickes und ehren broderkinderen in gudem gelde entrichtett hadde, unde bedanckeden sinen gnaden guder bethalinge. Welckeren koep und verschlotinge[!] her Hinrick officialis tor trouwer handt deß hern bischup tho dren dingedagen in gegenwardicheitt des ergenanten herdesuogedes unde des gantzen herdes lochbadede und waß denne den voget und datt gemeine harde biddende umme den dom, de ginck umme deß herdes widtlickeheit; und werden ehme gegunnett und upgenömet 3 stoeckneuinge, nemelicken in dem ersten Lasse Peterß, Marquardt Knutß, Hanß Tormensß, Henneke Michelß, Peter Bundesß, Bønn Boß, Hanß Kalund, Claus Bornß, Tammes Mattß, Henneke Peterß, Jesse Claus unde Matthias Clawes; in deme andern: Jeppe Hennekeß, Hanß Hanß, Marquardt Jenß, Hans Raloffs, Hans Boieß, Hans Faderß, Jesse Michelß, Michel Karstens, Hans Jeps, Jesse Nielsß, Peter Clawes unde Marten

Petersen; in deme druuden: Boen Jeß, Cordt Boieß, Jep Tamß, Peter Hinrickes, Hans Tuckes, Detleff Ratkeß, Peter Hanß, Paul Peterß, Hans Walckes, Jeß Ebbes, Laß Jenß und Jesse Josopß; dede samptlich thofunden dem hern Eggerde bischup dat genandte gebouwede der mhole tho Soldorp, darby tho donde, tho uorpendende und vorkopende, also sinen gnaden deß bequeme sy. Unses herdes ingesegell. Datum up Vggel harde dinge deß middeweckens vor deme palmsontage.

[A. ^aPerg. med 1 Segl: Uggel Herreds.^a Slesvig Bisps Arkiv; *ÆA.* V. 474.] **Aa.** Afskr.: Svavstedbogen Bl. 67 a. — Nævnt efter Aa af Poul Cypræus: Gl. kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 178 a og 181 a (det sidste Sted = *J. A. Cypræus, Annals S. 398*). [8782

a—a) Saules Aa.

Marts 27. In nomine domini amen. Anno millesimo quadringent..... indictione 2., die Mercurii 27. mensis marcii, pontificatus Dn. pape sexti anno 7. in nostrorum notariorum publicorum testiumque infrascriptorum ad hec voca..... presentia DDn. Gerwinus Ron[negarne sa]crarum legum do[ctor] Tribucensis, ecclesiarum Caminensis et Zwerinensis archidiaconus, Reymarus Hane..... plebanus, Steffanus de Huddesem, Reynoldus Leuerinck, Petrus Smydt et Ewaldus [Relin] seniores fratres ac Johannes Hulß presbiter Zwerinensis diocesis prout nunc capellanus in Bergis terre Rugie Roskil[densis diocesis] necnon venerabilis et validus ac honorabiles viri Dn. Johannes Hunninghuse reverendi patris per terram Rugie prepositus et Hinricus Norman laicus prefatque episcopi Roskildensis advocat[us] Dn. episcopi Roskildensis ac suorum, prout asseruerunt se habere in manda[tis] atque Emeko Wusseke fraternitatis kalendarum in terra Rugie decanus et plebanus in Zuder, Johannes Hoep p..... Krasowe plebanus in Samptyntz, Henningus Tzum, Johannes Wusteme, Mateus Calick, Heyno Morswyck et Hin in terra Rugie vicarii nomine tocius cleri eiusdem terre, prout asseruerunt se habere in mandatis ex partibus ex altera ad sopiendum altercaciones inter prefatum Dn. Roskildensem cum suo clero sub prelibate et antedictos fratres kalendarum et clerum

occasione abusionis quorundam privilegiorum conservatorialium
 ex Basilea inhibition.. prefati reverendi
 patris jam dudum exortas antelatus doctor Gerwinus suo, Rey-
 mari Hane ac habentium nominibus cum
 consensu omnium prescriptorum concordiam inter partes accep-
 tandum in hoc sensu verbo pronuntiavit
 pater mandata[?] inhibitionis contra privilegia conservatorialia
 predicta per eundem reverendum patrem fulminata debeat
 similiter prelibati Dn. archidiaconi et fratres
 cum clero omnia mandata a Romana curia contra sepefatum
 patrem ac Rugie incolas ad petitionem
 fratrum dictorum et Dn. Johannis Hulß emanata de
 debeant resig..... mandatorum contra quos-
 cumque per eosdem fratres factam totaliter cassare et annullare
 cum cessione juris revocacion..
 procuratorum tam in Romana curia quam in partibus constitu-
 torum, et quod Dn. Reymarus Hane..... Hin-
 ricum Norman fulminat..; set et dicti fratres et clerus possent
 uti privilegiis eorum in causis fraternitatis
 in nullis aliis causis se intromittant. Ceterum de expensis et
 injuriis ex utraque parcium hincinde occasione
 dicti fratres nominibus quo supra et Dn. Johannes Hulß
 ex una et Dn. Johannes prepositus no-
 minibus necnon DDn. plebani et clerici terre Rugie nominibus
 suorum et ceterorum clericorum partibus ex altera
 Badendick et Johannem Lange necnon Engelbertum
 Molre presbiteros et Conradum Krakenitzen laicum altigeniti
 d..... Rugie advocatum arbitros et amicales
 compositores sub mulcta 1000 ducatorum comprom.....
 determinand.. et ante f. Johannis bapt. deciden..,
 dantes eisdem prolongand.. secundum,
 quod eisdem videbitur expedire. Insuper si dicti arbitri 4 in
 huiusmodi determinacione non poterint,
 possunt constituere superarbitrum, quem unanimiter duxerint
 eligendum. Super quibus dicti DDn. com-
 promittentes sibi a nobis notariis publicis unum vel plura fieri
 [instrumentum] et instrumenta pecierunt.
 Acta fuerunt hec in opido Sundis predictæ Zwerin[ensis diocesis]
 DDn. fratrum kalendarum in estuario
 hyemali sub anno, indictione, die, mense et pontificatu
 quasi, presentibus discreto et provido viris Mar-

tino Rese et Petro Dragwitz clericis ad premissa vocatis.

Et ego Johannes Dampe clericus R..... notarius, quia omnibus, ut premittitur, cum notario infrascripto prenominitis interfui instrumentum manu mea propria cons..... confeci, subscripsi et in et nomine meis solitis rogatus.

Et ego Arnold[us Wulff, clericus Szwerinensis diocesis^a], publicus apostolica [et imperiali auctoritatibus notarius] huiusmodi amicabili electioni et pe.... premissis, dum s..... cum preno..... et testibus presens i..... ideoque hoc p..... notarium scriptum et confeci, subscripsi, p..... formam redeggi rogatus.

Perg. (den højre Side mangler) med 2 Notarmærker. Roskilde Bisps Arkiv, Rügen (RA.). [8783

^a) Da Notarmærket er det samme som under et Brev af 1497 Maj 8 (RA. Roskilde Bisps Arkiv, Rügen), der ikke er medtaget i nærværende Udgave, men trykt *Acta pontif. Dan. V. 179*, er Notarens Navn suppleret derfra.

Apr. 4. Jeg Hans Cok¹ Borger i Aleburg vederkendes mig skyldig at være Ludicke Vormeyere 120 Mk. rede danske Penge, i Nørrejtland gænge er, for hvilke jeg pantsætter Ludicke Vormeyer en min Bod i min Gaard liggende næst vesten til Aaen i Aleburg, som han selv i Væрге har, med Hus og Grund med sin Bredde og Længde imellem den Bod, Clawes Bando i Væрге har, og den Bod, Hinric Grass i Væрге har, at have for et brugeligt Pant, Tjenere i og af at sætte, Skyld og Rente op at bære, saa længe hun igenløses, og naar forskrevne Bod skal løses, skal Skylden følge Hovedsummen; og hvis han bygger eller forbedrer [paa] forskrevne Bod, skal ham igengives med Hovedsummen, naar det løses. Medb. af gode ærlige Mænd Lazarus Thomesß Borgemester i Aleburg, Per Maghensß Raadmand ibid., Diderich Lambretzs og Velatz Laurisß Byskriver ibid. Datum Aleburg fer. 5. pasce.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). [8784

Apr. 8. *Reg. 3834* (med urigtig Datum 1449 uden Dag ligesom i det nedennævnte Udtog). Perg. med 1 Segl: Det i *Hist. tidskr. f. Skåneland I. 346* under Halmstad I gengivne. Halmstad Kalentegildes og Kirkes Arkiv (Halmstad Bys Arkiv (i Halmstad, Perg. Nr. 50)). *Weibull,*

Dipl. dioec. Lund. V. 366; Udtog: *Richardson, Hallandia S. 176*. — Afskr. fra c. 1664: *Halmstads Stads Privilegiebog S. 568* (med Aar 1449). [8785

Apr. 12. Jeg Erich Hardenbærg¹ af Hwedæholm i Ffywn og nu Kong Hanss Embedsmand paa Korsør sælger og skøder til Hr. Laurens Hanss perpetuum vicarium til s. Johannis ewang. Alter [i] Kongens Kapel i s. Lucii Domkirke i Roskyld og hans Efterkommere til samme Alter Kapellaner og vicarios en min Gaard i Wlstrop i Øtz H., som Jess Frenæsß paa boede og nu hans Hustru, og giver aarlig til Landgilde 3 Skill. Grot Penge, og kendes mig for forskrevne Gaard at have oppebaaret god Betaling efter min Nøje. Afvindes forskrevne Gaard forskrevne Alter, tilpligter jeg mig at vederlægge saa god en Gaard af Rente og »leylighet« inden $\frac{1}{2}$ Aar derefter. Medb. af hæderlige Mænd Hærman Flemyng², Griiff³ af Boryby, Jacop Daa⁴ og Gerd Bryskæ. Givet og skrevet paa Hwedæholm fer. 6. ante dnicam. misericordia etc.

Perg. med 5 Segl: 1. Clviii 36; 2. Llv 7; 3. Exvi 17 (*si ions pawelfo*; Jernskæg); 4. Lxlix 47; 5. Utydeligt Brudst. Roskilde Kapitels Arkiv (Johannis evangeliste Alter i Kongens Kapel) (AM. XXVIII. 13). [8786

Apr. 14. (*Reg. *8625*.) Perg. med [5] Segl: 1. G. 1019; 3. G. 622; 4. G. 741; 5. G. 683. Aarhus St. Jørgens Gaards Arkiv; senere til Aarhus Hospitals Arkiv; *ÆA. V. 789*; ^a1764 i Christianstad Bys Arkiv^a (Lunds LA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 367*. [8787

^{a-a}) Saaledes Brocman i Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10:7 og Langebek i LDipl.

Apr. 15. *Reg. *8627*. Perg. [med 3 Segl]. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. IV. 261* og (ufuldstændig) *III. 23*. [8788

— Pether Wtsß¹ Foged i Hal H., Niels Skriffwer² paa Kalfføø, Per Jensß i Twrstrwp, Jes Michilsß⁴ i Heyelskoff, Jacob Nielsß⁵ i Hwilsagher, Jes Knutsß *ibid.*, Jep Reyner i Liuelstrwp, Twi Nielsß i Allistrvp, Jes Bangh i Allingh, Jes Hagensß i Skabøø og Sommer Jensß i Foordrwp. Fer. 2. post dnicam. misericordia dni. paa Hald H.s Ting fik en beskeden Md. Pether Skredher i Bændstrvp paa velbyrdig Mands Vegne Hr. Laghe Broks R. af Æstrvph et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Michilsß i Heyelskoff, Per Jensß i Twrstrvp, Marten Jensß i Weyelby, Jes Knutsß i Hwilsagher, Jacob Nielsß *ibid.*, Hienric Pouelsß *ibid.*, Ffrantz Jeibsß i Ringh og Jes Bangh i Allingh; disse vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa fornævnte Ting, at 2 beskedne Dannemænd Jep Reyner i Liwelstrvp og Twi Nielsß i Allistrvp vidnede, at de hos var til rette Lov-

høringe Tirsd. efter Sønd. quasimodogeniti, hørte og saa', at Hr. Laghe Brock R. gjorde en Lovhævd med gode Riddermændsmænd Hr. Lages eget »kyn« og Byrd og med gode »jordhe eghen bøndher« selv 12., som Loven udviser, efterdi som han havde ladet tilbyde i 3 Ting næst tilforn til Hal H.s Ting, og efterdi som Fogeden og menige Herredsmænd havde ham tilfundet, og paaæskede Hr. Laghe, at havde nogen Breve eller rette Bevisning derpaa, at de skulde lade dem forekomme, før end han gjorde sin Lovhævd, de skulde nyde alt det, Ret var; da kom der ingen Bevisning for. Dermed »waarde« Hr. Laghe og hans Lovhævdsmænd Hr. L. B. til evindeligen Ejendom Eestrup med Æstrup Mølle for et frit Enemærke og Liltwedh, som er 6 Gaarde og 2 Bol fri foruden al Fællig, 1 Ørte Korn undtagen, ligger til Æskindbek Kloster; i Faxingh 12 Gaarde og 6 Bol og al Grwndh, som er 4 Gaarde og 2 Bol, al Dramelstrup, som er 5 Gaarde og deres »eyemon« i Dramelstrup, løber over al Faxingh Mark; i Wiwildh S. i Wiwildh Pølegaard, Skorstienss gaardh og Giwde gaardh og Wæsthergaardh, herforuden 7 Gaarde i samme By paa den nørre Side og 1 Bol og Wodekierssgaard; 4 Gaarde i Liwelstrup; dette er deres »eyemon« over al Wiwild Mark: hver fjerde Bol, som er Brydiboeth frit uden alle Mænds Fællig i Ager og Eng, i Kær og i Mose, »skiffth jordh oc wskiffth«, al min Rettighed i Ebbis bool og i Bradzbool og i Wodkiers bool, nogen Jord og Eng, som ikke er »boolskiffth«, liggende mellem Bratzoffth og den Alminding østen for Wodkiær, som er 36 Agre, den sønder Ende vender paa Lawsens wey og saa nør udover Ebbistrup may, hvor min »reenbo« støder, da støder og mit, og al min Rettighed i Wltroon Eng; 4 Agre mellem Weyeroon og Marsens agger, de 3 støder paa »aaskørdhen«, og den 4. ganger igennem indtil Havet, og al min Rettighed over al Liwelstrup Mark og over Wodekiærs roodhe og over al Wodkiærs Mark og Kær; 8 Stykker Jord i Lille wanhg liggende østen op til Jep Reymers Jord og 1 Stykke Eng i Æbbelkrogh og dertil »høwder«. Disse Gaarde og Jord »indwordhe« Hr. Laghe til sig. Item sagde Hr. Lages Lovhøringe ham Lovhævd af Hænde og mælte hans Lovhævd stadig at blive, og hørte vi ingen Genhøring derimod. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [11] Segl: 1-5. Bomærker; 7. Voksklump uden Signet-aftryk; 8. Utydeligt; 9. Bomærke; 10. I Sigilfeltet et Spænde; 11. Bomærke. Gl. Estrup Godsarkiv; ^a1847 til Hist.-genealog. Ark. ^a(RA.). — Udtog se 4392. RA. Rigens Dombog 1554-58 S. 176. [8789

a—a) Jfr. dettes Journal S. 25.

Apr. 15. *Reg. *8626.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 97. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 288; Missiver I. 136.* [8790

Apr. 19. Vi Niels Schaffue¹ Biskop i Roskilde skøder fra os og vore Arvinger til Ihesu Cristi, Jomfru Marie og alle »helgene« Alter sønden for Koret og vesten op til Kapitelsdøren i vor Domkirke Roskilde liggende vor Mølle Tagredhe Mølle i Soderops S. i Myæløse H. (5 Pd. Mel) til at opholde den Gudstjeneste med, som vi til forskrevne Alter skicket har, og ornamenta dertil, saa at Hr. Peder Hemmingszen perpetuus vicarius, som forskrevne Alter har, og andre, som samme Alter forlenet vorder, skal forskrevne Mølle beholde til evindeligt Eje. Hvilken Mølle vi for vore egne Penge købte af velbyrdig Md. Jachim Biørnsø, efter som det Købebrev [c: 8414], han os derpaa givet har, indeholder, hvilket Brev vi nu giver til forskrevne Alter. Vort Sekret; medb. af ærlige og velbyrdige Mænd Mester Otthe Hansø², Mester Lage Vrne³⁻⁴ Kanniker sstds., Effwert Truetsø, Hans Ywerszen⁵ og Henning Valkendrop⁶. Datum Roskildie fer. 6. ante f. Georgii.

A. Perg. med 6 Segl: 1. G. 178; 2. G. 313 (Foged); 3. G. 320 = Dxliv 6; 4. Aftryk af samme Signet; 5. Gxvii 11 (Juel); 6. Dxliv 7. Roskilde Kapitels Arkiv (Jesu Christi, Jomfru Mariæ og Alle Helgens Alter) (AM. XLVII. 11). — B. Perg. med [6] Segl: 1-3, 5-6. De samme Signeter og i samme Orden som de tilsvarende under A. Samme Arkiv (AM. XLVII. 12). [8791

— Jeg Eyler Bryske¹ paa Dallund V. har oppebaaret paa vor naadige Herres Vegne 20 lødige Mk. af Claus Skinckel Byfoged i Kirtemynne for deres[!] Byskat, for hvilke Penge jeg lader dem aldeles kvit for alt Krav af vor naadige Herre eller af mig. Datum Dallund die Kanuti regis in translacione.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Dxxi 13. Kerteminde Bys Arkiv (FLA. Kerteminde Byfogeds Arkiv, Regnskaber over kongelige Skatter 1493-1756). (*Reg. *8644* (med urigtig Dag Juli 10).) [8792

— »Borgemestere«, Raad og Menighed i Aleborg. Paa det Gudstjeneste maa øges og en god Endragt maa stadelig blive med os og alle vore Efterkommere i Aleborg, giver vi til Hellig Kors Alter i Vor Frue Kirke i Aleborg »smedegille altære« en Bod med Hus og Jord næst norden op til den Bod, vi undte til Marie Magdalene »scredæregille altære« i Botulphi Kirke i Aleborg, norden hos Øster port standende, som er 12 Alen lang i Nør og Sønder og 11 Alen bred i Øster og Vester, og dertil

hvert Aar 8 Skill. af den Jord, Nis Virckmestere nu paa boer, næst østen op til Bys Grave og næst sønden op til Øster broe uden Øster port i Alborg liggende, at have til evindelig Ejendom til Vederlæggelse for den Bod, Strangi Tostenssøn, hvis Sjæl Gud naade, gav til Vor Frue Kirke og Hellig Kors Alter, som stod under det gamle Raadhus [c: 4735], som ned »worde« brudet. Vor Bys Indsegl. Datum Aleborg fer. 6. ante f. Georgii.

[A. ^aPerg. med 1 Segl^a: Aalborg Bys^b. Aalborg Vor Frue Kirkes Arkiv; senere til ^aAalborg Bys Arkiv^a.] Aa. Afskr. af Langebek: LDipl. — Ab. Afskr. af Frands de Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to 747 b. [8793
a—a) Saaledes Aa. b) Saaledes Ab.

Apr. 22. Tinghørerer i Ingiilstedh H. bevidner paa Forespørgsel af Hr. Sten Biille paa Glasax, at Nereby Mænd har frit Skovhug i Halskøos liidher paa Kronens Vegne.

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke; 2. G. 140; 3. Fvii 9; 4. Exiii 2 (urigtig gengivet G. 141); 5-6. Bomærker (5. i Skjold); 7. Utydeligt Brudst. Kongens Arkiv (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Skaane). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 368.* [8794

Apr. 23. Jeg Hans Perß¹ i Heisager, Gradrop Sogn har med alle deres Villie, som med Rette »skulle fuldborde« med mig, forpantet Hr. Otte Hinricksß »Marian oc vicario« i Vor Frue Domkirke i Hadersleue i Aneueldere Kapel en min Toft, som ligger hos Sodh og hedder Sotztofft, for 10 Stædermark, som her i Sleßwiger Hertugdom gænge er, som Hr. Otte har fornøjet mig i en Sum; og jeg skal give Hr. Otte 12 Skill., som gænge er i forskrevne Hertugdom, aarlig Rente tvende Sinde om Aaret, som er om Paasketid og inden de 8 Dage efter Mickels Dag. Udkommer saadanne Rentepenge ej, skal Hr. Otte æske de samme Rentepenge af mine Forlovere Buni Jenß i Heisager og Jep Lawß i Stendrop, og de bruge den samme Toft som deres egen, saa længe de faar deres Penge igen af mig. Og skal jeg kundgøre Løsningen paa forskrevne Sum Penge i de 8 Dage efter Pinsedag, og derefter forskrevne Penge ud at komme i de 8 Dage efter Mickels Dag i saadan Mønt, som tilforn skrevet staar, med det Aars Rente og al efterstandende Rente. Medb. af min Kirkeherre Hr. Hans Nielß, Nis Bertelß³ og Per Bertelß. Datum fer. 3. post jubilate.

Perg. med 4 Segl: 1, 3. Bomærker (afbildede i *Zeitschr. f. Schlesw.-Holst. Gesch. XL, Tafel 4 Nr. 4-5*); 2. Udslidt; 4. I Sigilfeltet en Baad (?). Haderslev Vor Frue Kirkes Vor Frue Kapels Arkiv; senere til Godskegaarden i Eckernförde's Arkiv (i Arkivet paa Olpenæs) (Statsark. i Kiel, Goschenhof Nr. 5). [8795

Apr. 23. Jeg Birgitta Gregesdotter paa Akerøø, Hr. Aghe Jønsß Efterleverske, sælger og skøder til velbyrdige Svende Tyghe Bradhe og Axel Bradhe 10 Gaarde og 1 »festhe« i Skaane i Herrestadh H. i Søvffidhe S. og By (Per Botmersß, 2 Pd. Byg og 1 Mk. Penge; Lasse Bertilson, 1 Pd. Byg og »en j« Mk. Penge; Tyghe Jæppesß, 1 Pd. Byg og »en j« Mk. Penge; Jæpe Lassesson, 2 Byg[!] og 1 Mk. Penge; Jepe Monsß, 1 Pd. Byg og »en j« Mk. Penge; Olaff Akeß *ibid.*, 2 Pd. Byg og 1 Mk. Penge; Hakon Pedersß *ibid.*, 2 Pd. Byg og 1 Mk. Penge; Joghann Brodersß *ibid.*, 2 Pd. Byg og 1 Mk. Penge; Truedh Bellingh, 2 Pd. Byg og 1 Mk. Penge; Jøns Hakonsß *ibid.*, 2 Pd. Byg og 1 Mk. Penge; og Esbiørn Olsß *sstds.*, 1 Skill. Grot); og kendes jeg mig derfor have opbaaret af Tyghe Bradhe, Axell Braghe Guld, Sølv, Penge, god Betaling efter min Nøje. Afvindes noget af dette Gods Tyghe Bragdhe eller Axel Bragdhe, tilbinder jeg mig saa godt Gods at vederlægge paa Rente og »beleglighed« i Skane inden 6 »viker« derefter. Medb. af min Broder Folke Gregesß og Erik Trolle, Sten Twreson RR. Givet paa Akerøø die Georgii.

Perg. [med 1! Segl]. Tyge og Axel Brahes Arkiv (SvRA. Perg.). [8796

Apr. 24? Jeg Simen Laurensß V. har oversiddet et Skifte med mine Søkende, Brødre og »swawer«, som er Westeni Laurensß, Malti Laurensß, Woghen Martensß, Niels Jensß og Marin Laurensdater, efter min Faders Død Las Wiffersß, og vederkender jeg mig at have fuld »lødh« efter min Fader i Jordegods, som er 1 Gaard i Ordestrvp (Marten Laurensß), 1 Gaard *ibid.* (Per Swder) og 1 *ibid.* (Matz Terkilsß), 1 Gaard i Albæch (Michel Bwndh) og 1 Gaard i Tostrvp (Per Bassi). Og takker jeg dem for godt Skifte, og gør jeg dem en fuld »akaldh«. Item vederkender jeg mig at have solgt og skødet min Broder Malti Laurensß alt mit mødrene Gods, som mig er »til lyndet« med Ret. Medb. af Westeni Laurensß, Malti Laurensß, Woghen Martensß, Niels Jensß, Marin Laurensdater, Fru Gyde og Matz Jonß⁸. Datum in profesto s. Marssii.

Perg. med [8] Segl: 8. Lxv 37 (Viffert). Senere til Torstedlund Godsarkiv (RA.). [8797

Apr. 29. Olleff Persß¹ Byfoged i Malmøge, Hans Michelsß², Per Andhersß Østher, Hans Sandhersß, Vetzell Flothman, Per Lauresß Screder og Pawiill Andhersß Borgere og Bymænd *sstds.* Mand. efter Jørichens Dag var for os paa vort Byting for »borg-

mesther« og Raad og mange Dannemænd flere af Malmøges Indbyggere hæderlig og velbaaren Md. Henreck Aagesß af Hage-løse og gjorde et Spørgsmaal til os og til menige Almue, om nogen havde hørt eller af vidste, at Jens Persß, som styrede He[nreck Aglesß Skude her for Malmøge »nogher forledhen« Aar siden, var skyldet her for Tyveri ell. af en Kvinde, som kaldes Karine Lolles, hvilken Kvinde, som er [?bor-] »gherske«, var fremkaldet samme Dag paa vort Byting og tilstod, at hun havde tilforn kærret og endnu kærer paa Jens Persß og hans Stalbroder Jep Nilsß, som den Tid med ham var, at de »boode« hende til Gæst en Aften; idet som hun var i Huset, da [?va]»nket« de meget ind og ud og »holde« hende alt med Snak i det »este« den fattige Kvinde sit Gods; saa kom hun ud og fik noget igen af hendes Gods fra dem; saa straks forfulgte hun sin Klage »inføre borgmestere« og Raad og for min Herre Konges Foged, at hende var saa »weed giort« af dem; da var der ransaget og ledt; da var der fundet af hendes Gods i »byhawnynd« og var sænkt ned til Bunden med et »førstet« det samme Sted, som Skuden i laa; hvilket de tilstod samme Dag paa forskrevne Ting, der tog Godset op, og de, der havde fisket paa forskrevne Skude, kendte det »førstet«, at det var det »førstet«, som til samme Skude. Dette Gods tog de de op af hendes: 20 Alen Vad[mel], 2 Dynevaar, en blaa »trye« med røde »erne« og en rød Kjørtel; meget andet G[ods] blev borte. Vore Indsegl.

Perg. med [7] Segl: 1-3, 6-7. Bomærker (2. i Skjold). Henrik Aages-søn Sparres Arkiv (SvRA. Perg.). [8798

Apr. 30. Kong Jacob af Skotland som befuldmægtiget for sin Onkel Kong Hans af Danmark slutter med Vedastus Afflek som befuldmægtiget for Kong Ludvig af Frankrig en Traktat mellem Danmark og Frankrig.

[A. Orig. med 2 Underskrifter og 2 Segl^a.] Aa. Optaget i 1499 Juli 22. — Ogsaa optaget i Kong Hans's Stadfæstelse af 1499 Okt. 14 (?)^b, hvorefter trykt: *Leonard, Recueil des traitez faits par les rois de France I (Rotterdam 1693) S. 400*, og derefter: (*Bernard*,) *Recueil des traitez I (Amsterdam, à la Haye 1700) S. 799* og *Du Mont, Corps universel diplomatique du droit des gens III. II (Amsterdam, à la Haye 1726) S. 386*. Aa har følgende Varianter fra Leonard: *qui sub cristiane religionis dedicione se profitentur, easdem inspecturis - et salutem. Diuinis conditi - eloquiis sane adherentes - regnis populis - In hiis vero omnis - stabilitantur - subdictorum - posset - effusio innurabiles[!] - conculfantur[!] - subdictis - que sue - conjunctos ab - sinit - memoriter recensentes -*

persuasimus, ortauimus - subdictos - amorum medio *et nostris* justis petitionibus - desiderii hac *in re* inducti - habendi et conseruandi in - ineffamilia[!] - adinuicem - poterint - compactatam - miles dominus Vedastus Afflek commissarius - conuenimus, *concordauimus* et - appunctuamus - tempore *et inantea* perpetuam - Norwagie *etc.*, terras - subdictos - domini vnus - regni *ac* dominii, vbi - Quas quidem - premissas[!] ratificatorias - Tenores commissiones[!] sequuntur - (*Varianterne til 8615 og 8737 er opførte under disse Numre; efter disse 2 Breve udelader Leonard helt Slutningen af Kong Jacobs Brev, der lyder:*) In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum nos predictus Jacobus Scotorum rex, predictorum excellentissimorum regum et principum frater et confederatus et amborum communis amicus ac a predicto auunculo nostro Johanne rege Dacie *etc.* illustrissimo ad suprascripta faciendum per suam commissionem prescriptam specialem facultatem habens, nostrum secretum sigillum cum subscripcione nostra manuali presentibus apponi fecimus; et nos etiam prefatus Vedastus, commissarius et consiliarius dicti inuictissimi Francorum regis, nostrum sigillum cum nostra subscripcione manuali etiam presentibus apposimus. Apud Edinburgh vltimo die mensis aprilis anno domini millesimo quadringentesimo nonagesimo nono et regni nostri Scotorum regis predicti vndecimo. Sic signatum: James, et Widast Afflect, et sigillatum de eorum sigillis. [8799

a) Saaledes Aa. b) Om Dagen jfr. Rydberg III. 481.

Apr. 30. *Reg. 5154**. [Orig. Haderslev Bys Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse 1639 Maj 15 af Christian IV, givet Hadersleben By. Indbundet Papirshæfte med Kongens Underskrift og Spor af 1 Segl. Haderslev Bys Arkiv (i Haderslev, se 8182 a); nævnt: *Registrum Chr. I, ed. Hille S. 38 og Sach, Der Ursprung der Stadt Hadersleben S. 40, jfr. 39.*] Afskrifter, afgjort ell. formentlig efter Stadfæstelsen 1639: Haderslev Bys Arkiv (i Haderslev), Acta Haderslebiensia Tom. O S. 116 (fra 17. Aarh.); Haderslev Statsskoles Bibl., Haandskr. K. d. 595 Bl. 21 b (fra c. 1650) og K. d. 749 S. 35 (fra 18. Aarh.); Statsark. i Kiel, Haandskr. Nr. 39 S. 166 (fra 18. Aarh.); Kiels UB., S. H. 527 S. 37 (fra 17. Aarh.); Additamenta 4 to 449 S. 31 (fra 18. Aarh.). — *Corp. statut. Slesvic. II. 473; Westphalen IV. 1987.* [8800

Maj 2. *Reg.*8629.* Perg. med [6] Segl: 2. Utydeligt Skjold. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. II. 739.* [8801

Maj 3. Johannes Eggardi presbiter, curatus in Lywngby. Cum consensu Dn. Caroli episcopi Ottoniensis recognosco me sano corpore ad honorem s. trinitatis, virg. Marie, s. Canuti regis et omnium sanctorum in medio chori ecclesie parochialis b. Albani Ottoniensis altare et vicariam fundasse in salutem anime mee, parentum, amicorum et benefactorum meorum vivorum et mortuorum necnon omnium fidelium defunctorum,

pro cuiusmodi vicarie fundacione et vicarii in eadem instituendi sustentacione et divino cultu ibid. per ipsum continuando bona mea infrascripta intuitu ecclesie acquisita assigno: curiam (Canutus Friis, 6 mr.), in parte occidentali a vico civitatis porrigente se ad curiam episcopalem ex uno et ex altero latere in parte orientali circa curiam, in qua residet Andreas Geed, sitam; item fundum in par. s. Johannis, in quo residet Mathias Petri sutor, jacentem in parte orientali a curia, quam quondam possedit et inhabitavit Johannes Johannis consul Ottoniensis, et pronunc dabit 3 mr. pro annuo censu; item curiam sitam in Haffue in par. Lywngby (Olauus Petri, 3 sol. annone ordeï cum 1 sol. grossorum). Que bona me obligo apropiare ad altare et vicariam, hoc precauto, quod ad dies vite mee de bonis auctoritatem habeam disponendi, eiusdem vicarie jurepatronatus michi et meis heredibus propinquioribus reservato, hoc previsto, ut si heredes mei, ad quos contigerit juspatronatus devenire, honorum vicarie dilapidatores et devastatores dinoscuntur aut alia manifesta negligencia circa eosdem poterit reperiri, ut minus idoneum presentaverint, mediante quo vicaria in suis bonis et cultu divino videbitur detrimentum pati, et monicione premissa se emendare noluerit, extunc vicarie provisio et presentacio ad episcopum Ottoniensem pro illa vice, postea ad alios propinquos de mea progenie ad hoc idoneos devolvatur. Vicarius qualibet septimana dnica. die celebrabit de tempore et feria 2a pro fidelibus requiem et in sabbato de virgine Maria, et in omnibus missis erit memoria de s. Canuto et pro fidelibus. Quod si dicte misse neglecte fuerint, alias alia septimana compleat. Et si habuerit parochiam, quod tunc ibid. non celebraverit diebus dominicis, tunc compleat per 2 missas in qualibet septimana. Si autem omnes neglexerit et admonitus incorrigibilis perseveret, ipsum ab administracione vicarie amoveant et alium idoneum honeste vite ad eandem quantocius representent. Peto Dn. Carolum episcopum Ottoniensem, quatenus dignetur sui secreti appensione presentis fundacionis litteram communire, sigillo meo eciam presenti cum sig. honorabilium et discr. virr. DDn. Thome Eggardi curati in Brynss, Johannis Henrici curati ecclesie Swaninge sacerdotum, Johannis Scriffuer consulis et Claus Laurencii civis Ottoniensium appensis. Datum Ottonie die invenc. crucis.

Perg. [med 6 Segl]. Odense Albani Kirkes Arkiv (AM. VII. 34).
LDipl. — Afskr. for Arne Magnusson med Bemærkning af ham selv:

»Inveniuntur hæ literæ tomo H. Bartholiniano, exaratæ manu mea AMagnæi, non addito, cuius originales literæ tum fuerint. Ego vero originales has literas, si recte memini, nactus sum inter relicta Bircherodii episcopi Alburgensis, quæ post obitum illius in publica auctione mihi comparavi«. AM. Afskr. Pk. IX. (*Reg. *8630.*) [8802]

Maj 11. Vidne af Wiborg Landsting, at Sandemænd af 4 Herreder efter Kongens Befaling havde gjort Markeskel om Viborg Mark.

A. Medtaget Perg. [med 17 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. S. 111.* — Aa. Vidisse 1547 Jan. 15 af Viborig Snapslandsting, givet Jens Schriffuer og Niels Andersen »borgemestere« i Viborig. Perg. med [5] Segl: 1-2, 5. Viborg Bys Arkiv (RA.). — [Aaa. Vidisse 1663 Jan. 14 af Aa af Wiborg Snapslandsting. — Aaaa. Aaa optaget i Vidne 1729 Aug. 1 af Wiborg Byting.] Afskrifter af Aaaa: NLA. Viborg Bytings Kopibog 1722-31 Bl. 581 b; RA. MS. Danske Selskabs Afskrifter (»Kopidokumenter«), 2. Saml. 1729 Aug. 1. [8803]

Maj 16. »Ithem her Eyller Iuersønns laffheffdt paa kirckigodtz wdi Allss. Datum wdi same breff xcix torssdag nest for pingesdag.«

[Perg. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II. 337.*] Udtog anført i Brev 1544 Febr. 21, se 2531. [8804]

Maj 17. Hans Baasse Borger i Lundh lejer af Ærkebisp Birghe og hans Kapitel den gamle Skole og Gaarden med det Taarn, der op til staar (i Lund).

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 371.* [8805]

— Marchor Skade Byfog[ed i S]tege, Jens Olß Borger og Jens Hanß Skrifer sstds. Fred. før Kong Eriks Dag skødede Jens Skredere og Oluff Jenß »kirkewæriæ och forstandere« til s. Johannis og s. Gertrvdz Kirker sstds. en Fjerdepart fra Kirkerne til Gertrvd Willioms, hvilken Fjerdepart Williom Boß, Gud hans Sjøel naade, gav til forskrevne Kirker »pa th[en?] fierepart« af den Gaard, som ligger mellem Per Buttes og . . . s Brwnckers Gaarde. Og derpaa »beddes« Bo Williomß et Tingsvidne, Gertrvd Willioms Søn, til hvilket tilmælted Hans Clemenß at tage 11 Dannemænd til sig: Oluff Skredere, Niels Perß, Hans Skredere, Heming Hanß, Niels [Je]pß, Per Hemingß, Jens Somer, Lase Jepß, Niels Driwere, Per Olß og Per Jepß Borgere ibid.; disse 12 Dannemænd vidnede, at Bo Williomß fik lovligt Skøde paa sin Moders Vegne paa forskrevne Fjerdepart, som var skellig lovbuden til Tinge. At saa gik paa Stege Byting, vidner vi med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Anders Billes Arkiv.) LDipl. [8806]

Maj 23. Tingsvidne af Ants H., at Egert Giordson gjorde Lovhævd paa 2 Gaarde i Nedher Kraghelwndh.

Perg. [med 7 Segl]. Solvig Godsarkiv; senere til ^aViborg Lands-tings Arkiv^a; endnu senere ejet af Danske Selskab (RA.). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 103.* [8807

a—a) Saaledes Langebek i LDipl.

— »Otte Philpoßen og Jæp Philpoßen sidder ofver Søskenkifte med e. og vb. Mand Jæp Bynerop i Hvisten paa deriß Søsterß Vegne Karine Philpoßdatter, hvilken Arf dem er tilfalden efter deriß Fader og Moder, og har udloftet ham en Gaard i Wammen Sogn og By, som Pally Hwasß i bor, skylder iii Orte etc., hvilken Arf de ham udlofve paa deriß Søsterß Vegne for Arf efter hinne Fader og Moder. Datum Anno 1499 i Bygom den Torsdag nest efter Pyntzædag. Til Vitth. Erich Sommer af Gænderup (med Bielke i Vaabenet og Vesselhor[n] paa Hielmen etc. og Otthæ Monk med Viinranke. Originaler paa Tiele.«

[Orig. Senere til Tjele Godsarkiv.] Udtog af Klevenfeldt: RA. MS. »Diverse Klevenfeldtiana.« [8808

Maj 25. Magdalænæ Olufzdatter, Nilsz Bragdes Enke, kvitterer Bosø Kloster for Korn.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 199. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 372.* [8809

— Jeg Powil Andersß i Haffreholm gør i Alb..... tilven næst vester op til Per Moghenß Bod vester nær til »fyrdh...«, [i] Sønder til den Helligaands Bod, hvilke 2 Boder Hr. Per Persß Slognepræst i Hiøringh havde i Pant af Lydigh Ellerß den Tid, hvis Sjæl Gud naade, for 100 Mk. rede Penge, som hans Pantebrev paa lyder, og fremdeles opbar jeg rede Penge af Hr. Per Persß for fornævnte 2 Boder og Jord for det »ydeste« paa Lydigh Ellerß Barns Vegne som jeg var Væрге for, at betale Lydigh Ellerß, som han var bortskyldig, den Tid han døde. Thi med [min] Søns Morthen Powilsß og flere Samtykke for forsagte Penge har jeg solgt Hr. [Per Per]sß forsagte 2 Boder og Jord, som de paa staar, og Gaardsrum sønder til den Helligaands Bod øster og vester saa lang, som Huset er. Medb. af min Søn Morthen Powilsß med andre [gode] hæderlige og velbyrdige Mænd Hr. Anders Nielsß Officialis paa Segilstrvp, Hr. Anders Powilsß, Hr. Per Powilsß Præster i Hiøringh, Niels Otß af Wiildrvp, Thomes Knudß af Lønstrvp VV., Las Tygß, Nis Mikilsß, Oluff Swendß Raadmænd i Hiøringh og Anders Byfoged sstds. Datum in Hiøringh die Vrbani.

Perg. [med 11 Segl]. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). [8810]

Maj 25. Niels Scaffwe Biskop i Roskilde. For tro Tjeneste, som Jachim Daa vor Mand og Tjener os og vor Domkirke gjort har og gøre skal, saa længe han lever, i Leje lader vi med vort Kapitels i Roskilde Villie ham og hans ægte Husfrue Fru Ingheburgh dette vort og Kirkens Gods: 4 Gaarde i Ottitzstorp (»hwerth theræ« 1 Pd. Byg, 1 Skill. Grot med »allæ smoretzlæ«; Oluff Henricsß, Jenss Geslingh, Jenss Mownsß og Hanss Jensß); 1 Gaard i Gerløfwe (Per Bosß, 1^{1/2} Pd. ordeï, 1^{1/2} Pd. siliginis); i Blæsinghe 1 Gaard (Niels Brwn, 1 Pd. ordeï, 1 Pd. siliginis, 1 Skill. Grot); Dalby 1 Gaard (1 Pd. ordeï, 1 Pd. siliginis, Jep Persß); Anders Naffnsß ibid. 1 Pd. ordeï af 1 øde Jord; 1 Gaard i Dryslebergh, som Niels Andersß i Værge har, givende 2 Pd. Byg af den øde Jord, som dertil ligger; Michil i Biltze 1 Pd. ordeï, 1 Pd. siliginis; i Stillinghe 1 Gaard (Boo Jensß, 1 Pd. siliginis, 1 Pd. ordeï, 1 Skill. Grot) og 1 Gaard sstds. (Jenss Nielsß, som kaldes Geslingh, 2 Pd. ordeï, 2 Pd. siliginis); og vore Biskopstiender i Ottitzstorp og Sworteropp Sogne, som er 2 Pd. Korn af Ottitzstorp og 4 Pd. Korn af Sworterop Sogne; at beholde, saa længe de baade lever, den ene efter den anden, i saa Maade at de skal fornævnte Gods bygge og forbedre efter deres Formue og give os til aarligt Landgilde ¹/₂ Læst Byg og ¹/₂ Læst Rug her i vor Biskopsgaard i Roskilde inden Kyndelmisse. Item skal de holde »wornethene« paa fornævnte Gods ved Ret. Skal de ej uforrette nogen af Kapitels eller den hellige Kirkes Tjenere, »mædhen« dem forsvare til Rette. Skal de og ingen anden mægtig Mand fornævnte Gods bortlade uden vors og forskrevne Kapitels Villie. Skal og Jachim Daa tjene os og Kirken, saa længe han lever, og ingen anden, saa fremt han fornævnte Gods beholde vil. Skal de og holde Skovene, som dertil ligger, ved Magt og dem ej til »wpligtæ« forhugge. Afgaar Jachim Daa førend Fru Ingheburgh, vil hun da gifte sig igen, skal hun det gøre efter »wors« Raad, saa fremt hun vil fornævnte Gods beholde. Og naar de baade døde er eller fornævnte Artikler ej holdes, skal fornævnte Gods med Bygning og Forbedring straks fri igen komme til os. Secretum nostrum cum appensione sigilli capituli antedicti presentibus est appensum. Datum Roskildis die Vrbani.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: RA. Topogr. Saml. Papir, Slagelse H., St. Peders Landsogn, Rollerup. LDipl. [8811]

Maj 28. *Reg.* *8632. Perg. med [5] Segl: 2. G. 634; 4. Lv 71. ^a1761 laant Langebek »af Hr. S. Testrup«^a (RA. Niels Stygges Arkiv). *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 198.* [8812

a—a) Saaledes LDipl.

Maj 29. Nis Dygd Byfoged i Kollingh, Iwer Sebbisß Borge-mester, Hans Jacopß, Per Thammeß, Gregorius Iwersß og Keld Oluff Raadmænd sstds. Onsd. efter Vr bani Dag paa Kollings Byting fik Hr. Morthen Jensß Sognepræst i Sestæ et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Hans Jacopß, Per Thameß, Keld Olusß, Søuerin Smidh, Per Hienricß, Andhers Owerskier, Oluff Swdher og Hans Matisß; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting, at Erik Jwde Borger i Kollinge skødte Hr. Mortthen en sin Gaard liggende i Syndhergade i Kollinge østen næst hos Nis Smydz Gaard til det hellige Blods capellam i Kolings Kirke og synderlig til det »phicariam«, som Hr. Morthen har funderet i forskrevne capella med andre gode Folks Hjælp, intet undtaget af den forskrevne Gaards Tilhøring uden 8 Alen bred Jord liggende paa den østre Side, med det Hus og Stald, som paa den forskrevne Jord stander, Jorden 8 Alen bred og paa »lenggilse« fra Gaden ned til Bysens Grave, den Jord, Hus og Stald Erik Jwde og hans Arvinger at have til evig Tid, med saadan Vilkaar, at der skal bedes for Erik Jwde, hans Hustru og deres Forældre. Og kendtes Erik Jwde sig at have oppebaaret Penge og fuldt Værd af Hr. Morthen for forskrevne Gaard. Med vore Indsegl.

Perg. med 6 Segl: 1-6. Bomærker (2. i Skjold). Kolding Kirkes Arkiv (NLA.). [8813

Maj 30. Birgerus archiepiscopus Lundensis. Familiam domus hospitalis s. spiritus Lundensis, ne coram iusticiariis nostris visitationis tempore de quoquam respondeat, sed ut archidiacono Lundensi in hiis, in quibus coram nobis respondere tenetur, respondeat, eximimus, volentes, quod nullus de familia predicte domus super huiusmodi in aliquo in placito nostro cogatur super aliquo respondere. Preterea omnia privilegia a quocunque predecessore nostro predicto loco concessa confirmamus. Datum Lundis in die corporis Cristi nostro sub secreto.

[^aPerg. med Brudst. af 1 Segl.^a Lunds Helligaandshus's Arkiv; ^a1754 i Antikvitetsarkivet i Stockholm^a.] Afskr. for Langebek 1754: LDipl. — Udtog uden Dag, anført: SvRA. E 102 a, Sextern 12, Nr. 57. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 415.* [8814

a—a) Saaledes LDipl.

Maj 31. Jepp Jenssøn og Pedher Scriffuere Præster og vicarii i Lunde Domkirke gaar i Kaution hos Oluff Esbernssøn Kannik og Kirkeværge til Domkirken for en Borger i Lund.

Perg. med 2 Segl: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet en Kalk (s *pætri* . . . *is pfbri*). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 372.* [8815]

— Jeg Laurits Albritsß R. paa Claxholm kendes mig gældskyldig at være hæderlig og velbaaren Md. Hr. Henrich Krumdige R. 130 rinsk Gylden, som i Danmarck [er] gænge, for hvilken Sum Guld jeg ham pantsætter 2 mine Gaarde i Tingjælingge i Flackebjærs H. i Sielland (Jost, 2¹/₂ Pd. Korn og 22¹/₂ Skill. Penge; Niels Jull, 2¹/₂ Pd. Korn og 22¹/₂ Skill. Penge) for et brugeligt Pant. Og naar mig lyster at løse forskrevne Gaarde, skal kyndes »løsing« 2 Ting før Midsommer til Flackebjærss H.s Ting, og »løblingsdag« skal være »att« Michels Dag næst efter, og da skal Skylden følge Hovedpengene. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev med velbaarne Mænds Indsegl Jes Christiersß i Nilstorp, Søffrin Mwnck og Iffuer Andersß VV. Datum Claxholm fer. 6. infra oct. corporis Christi.

[Orig. Henrik Krummediges Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh. (sikkert c. 1537) (med Tilføjelse med samme Haand: Regnet 38 Aar hvert Aar ¹/₂ Læst, udi Læsten 36 Tdr., Tønden for 3 Mk., med 130 rinsk Gylden Hovedsummen, er 2432 Mk., og forskrevne 22¹/₂ Skill. af hver Gaard dog uregnede): RA. Topogr. Saml. Papir, V.-Flakkebjærg H., Tingjellinge S., Tingjellinge. [8816]

— Vi Hanss Konge hilser eder Fru Magdalenæ, Hr. Niels Bradæs Efterleverske. Denne Brevviser Peder Jacopsson i Ærrestæd har her for os berettet, at han har Tiltale til eder om en Gaard, som I har taget ham fra med Uret. Thi beder vi eder og byder, at I nøder derom for os og vort Raad i Morgen med de Breve og Bevisninger, I derpaa har, at gøre og hænde derom det, Suerikis Lov og Ret er. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Stocholm Fred. efter hellig Legems Dag under vort Signet.

^aPapir med »lemningar efter ett stort sigill, troligen rikssigillet« paa »frånsida«n. (? Arkiv) »på Gerknäs säteri i Lojo socken«. ^a — Afskr. fra c. 1900: SvRA. Kopieböcker B 20. [8817]

a—^a) Saaledes Afskriften; Orig. ikke set af Udgiveren.

Juni 2. *Reg. *8634.* Papir med 3 Segl paatrykte forned: 1-2. Kun Spor; 3. Endnu overklæbet, ganske utydeligt. Niels Erikssøn Rosenkrantz's Arkiv; senere til Arkivet paa Gisselfeld, »Gisselfeld Archiv, Afd. V, Ltr. Q No. 2«. *Rasmussen, Gisselfeld S. 473.* — Afskr. af Lærer

Severin Kjær († 1907) (betegnet: »Afskrifter og Uddrag fra Rosendals Arkiv«): RA. Topogr. Saml. Papir, Fakse H., Fakse S., Rosendal. [8818

Juni 10. Nys Cresternsß Foged til Lusgard H.s Ting, Jesper Brod, Jes Eryksß og Mycæl Brun. Mand. før Botilus Dag for os og andre Dannemænd fik beskeden Dannemand Jes Pouelsß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Nys Storm, Eryk Cresternsß, Nys Mongensß, Per Matesß, Jes Mongensß, Per Jensß i Keldorp, Jepp Jensß og Bend Persß; hvilke vidnede, at Jes Powelsß, Hr. Eryk Erycsß Foged, 3 Tingdage før s. Johannis Dag Midsommer til Lusgard H.s Ting kundgjorde »lossyng« paa alt dette Gods, som Hr. Eryk havde udsat til Pant i fornævnte Herred, og hvad Engejord som var pantsat storp Mark, kundgjorde han og »lossyng« paa 3 Tingdage før s. Johannis Dag. Item »lagbettæ« Jes Pouelsß og 3 Tingdage før s. Johannis Dag Midsommer paa Hr. Eryk hans Vegne til Lusgard H.s Ting den Sæd, som de Mænd i Wradom har saaet i den Jord, som ligger til Snabbæ, og forbød dem i Wradom at føre den Sæd af fornævnte Jord. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med Rester af 3[!] Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet en Stjerne; 3. Bomærke. Erik Erikssøn Løvenbalks Arkiv (RA.). LDipl. [8819

Juni 14. Jeg Elso Hinrics, Hinric Jeipsens Efterleverske, med mine Børns Ywer Hinricsß og Lagy Hinricsß Samtykke kendes, at Hr. Hans Ebbiß Sognepræst i Berthe i Slesßwigss »stickt« gjorde Mageskifte med mig om Jord, saa at han skal have det Stykke Jord, hans Ladehus nu paa staar, til Præstegaarden i Berthæ saa langt, til hans egen Toft og Jord tager, for »hwilke« Stykke Jord jeg fik af Hr. Hans en Ager, som ligger østerst i hans Toft hos Præstegaarden, og med Engen nedenfor den samme Ager, som hans Brev udviser, jeg derpaa har; dog med saadan »wndhersedingh«, at der skal bedes i den hellige Kirke for Hinrick Jeipsß Sjæl i Messe og Prædikestol af alle Præster, som nu er og efterkommende vorder, deslige for mig og mine Børn, naar Gud kalder os af denne Verden. Jeg beder hæderlig Mænd Hr. Jahan Tedinghwise Ærkedegn i Aarss Domkirke, Hr. Hennick Ebbiß Bispens Officialis i Koldingh, Hr. Bertel Perß Sognepræst i Stendrup, Witlatz Jenß vor naadige Herres Foged i Stendrup og Per Symensß Borger i Koldingh, at de besegler dette Brev, og siger dem uden al deres Skade. Datum i Berthe profesto Viti et Modesti.

Perg. [med 5 Segl]. Bjært Kirkes Arkiv (RA.).

[8820

Juni 14. Reg. *8635. Papir med 1 endnu overløbset Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (C 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 31; Dipl. Norv. IX. 404.* [8821]

— Reg. *8636. Perg. [med 3 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (Norske Rigsarkiv). *Dipl. Norv. II. 740.* [8822]

Juni 15. Reg. 5159. Perg. [med 9 Segl^a]. Kallundborg Kirkes Arkiv (SLA. Kallundborg Kirkes Breve 1495, 1499, 1551). *Hofman, Fundationer VIII. 211.* [8823]

a) En Afskr. fra 18. Aarh. i Thott Fol. 736 S. 654: »Sigillum ipsius vicarii cum uno alio adhuc salvum, cætera septem interiere«.

— Jeg Jep Andherß¹ Sognepræst til Rørby Kirke giver en min Gaard liggende i Kaalundeborg paa Strandgadhen østen næst Hr. Aages Gaard og vesten næst s. Gertrvdz Gaard med Hus til s. Gertrvdz Alter i Vor Frue Kirke i Kaalundeborg med saadant Skel, at hvo som Kapellan er til forskrevne Alter, skal holde eller holde lade en sungen Messe hver Onsdag, naar Klokken slaar 7, for alle kristne Sjæle til evig Tid. Vil nogen Kapellan, som nu er eller komme skal om 40 Aar, 100 Aar, mere eller mindre, djærves til at »drages fore« og ej opholde forskrevne Messe, skal »borgemæster« og Raadmænd i Kaalundeborg med mine sande Arvingers Samtykke have Fuldmagt at tage forskrevne Gaard til dem igen og »fforsee« ham til et andet Alter og Gudstjeneste i Vor Frue Kirke, hvilket Alter som forskrevne Messe holde vil. Item bepligter jeg mig at lade straks skøde til Tinge forskrevne Gaard til forskrevne Alter og gøre der Brev, efter som gammel Sædvane er. Medb. af flere Dannemænd Jens Fiærsing Borgemester i Kaalundeborg, Niels Pouelß³, Hans Henriickß, Jess Perß⁵, Laurens Skiold, Laurens Æbbeß, Jørghen Jesperß og Swænd Jenß Raadmænd sstds. Datum Kaalundeborg die Viti et Modesti.

Perg. med [9] Segl: 1. Utydeligt; 2-3. Bomærker i Skjolde; 4. Utydeligt Skjold og Hjelm; 5. I Sigilfeltet en Plov; 6. Bomærke; 7-8. Utydelige^a. Kallundborg Kirkes Arkiv (SLA. Kallundborg Bys Pergamentsbreve 1491-1555). LDipl. — Hertil 5375. [8824]

a) Langebek 1747 i LDipl.: »Det 4de Seigl, nemlig Hans Henriksøns, er adeligt, dog forslødt, alle de andre Bomærker«.

Juni 18. Hans Jenßøn i Opsnedem, Tingholder samme Dag paa Skadtz H.s Ting, Henrich Stampe i Oxewang, Hans Munck i Krogsgaardtt VV., Jens Perß i Øyløff, Hans Jenßøn i Wggewiig og Mattz Twßen i Wong. Altera die Botulphi inden 4 Stokke fik Hr. Broder Jenßen Sognepræst til Grimstrop Kirke et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Nis Grwmmißen i Aldrop,

Grwmmi i Fordom, Per Ibs i Gundrop, Mattis Marquordß *ibid.*, Simen Laßen i Tierreborre, Per Jensøn i Hygom, Per Skredder i Sabdrop og Byrri Jensøn i Nørrup; hvilke vidnede, at de hørte og saa' paa forskrevne Herredsting 2 Dannemænd Hans Autrop og Nis Mattß i Wong, som var Hr. Brodher Jensis Lovhøringe til en Lovhævd, som han havde tilbudt, og funden og »fest« var af Foged og gode Herredsmænd, paa Jord, som ligger og ligget har til Grimstrop Præstegaard af Arilds Tid, hvilke 2 Dannemænd vidnede, at de hørte og saa', at Hr. Broder Jensøn gjorde Lovhævd med gode Præster og Kirkens Mænd og »indworde« en Eng i Roffst Enge, en Eng under Blancke, som ganger til Skifte hvert 2. Aar til Jes Perßens Gaard i Hierdker, en Eng, som hedder Møllekrog, en Eng, som hedder Spong eng, 3 »kroge«, som ligger under Blancke hos Bækken, 5 »skar«, som ligger mod Jes Smidt Gaard, »en en«, som hedder Gamellaa Krogede, 2 i Skibleng, en i Bølbros, en i Østkier, en i Westerkier, en i Aakier, som ligger under Laffue Jensis Hus, en Eng, som hedder Sewymade, som ganger til Skifte hvert andet Aar til Grimstrup Præstegaard og til Raffnshee Præstegaard, og Ågerland paa Wmme Mark, som Ebbe Powellß har i Fæste for $\frac{1}{2}$ Ørtug Rug, som ganger og til Skifte til forskrevne Præstegaard, en Eng i Langmade, 2 Enge i Aßmay, 3 »skar«, som løber paa Jerlmay i Wongs Enge, Hwe og Henner kalff og 5 Agre paa Wongh Mark, 5 Stykker Eng ved Sabdrop Bæk og besynderligen Enemærker paa Grimstrop Mark, som er brugt til Grimstrop Præstegaard af Arilds Tid, med al forskrevne Præstegaards Frihed og »beleilighet«. Og gjorde Hr. Brodther sin Lovhævd paa forskrevne Gods, og brast ham ingen Værn. Sig. nostra. Datum *etc.*

[A. ^aBeseglet Pergamentsbrev. a Grimstrup Kirkes Arkiv.] Aa. Optaget i Stadfæstelse 1572 Marts 23 af Kongen, givet Hr. Eskell Clemindß Sognepræst til Grimstrup og Ørre Sogne. Koncept hertil: RA. Konc. t. Jydske Reg. — Aaa. Herefter: Perg. [med 1 Segl]. Grimstrup Kirkes Arkiv; 1896 af Arkivar O. Nielsens Enke solgt til Rigsarkivet. — Aab. Afskr. efter Aa: RA. Jydske Reg. 1 Bl. 26 b. [8825

a) Saaledes Aa, Aaa, Aab.

Juni 20. Symen Jenß Foged til Henste H.s Ting, Eyler Ywersß Provst i Henste H., Jes Bertilsß i Skowbo V., Morten i Rold, Jes Mortensß i Røgdrops, Stii i Keylstrop, Pouel Nielsß *ibid.*, Nis Mortensß i Howtued, Nis Jensß i Stendstrop, Per Wogenß og Pouel Matß i Blegdy. Fer. 5. ante f. decem milia

militum paa Henste H.s Ting fik beskeden Md. Anders Brvn paa velbyrdige Mands Vegne Hr. Jens Matsens Ridders et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Wogensß i Kyrketærp, Clemyn i Wolstrop, Jes Mortenß i Røgdrop, Kield i Owe, Anders Nielsß i Howtued, Seuren Nielsß i Aystrop, Per Lauretzen i Brønneberg og Oluff i Byrkewore; disse vidnede, at de samme Dag og paa samme Ting saa' og hørte, at Sandemænd i Henste H. kundgjorde, »hwre« de gjorde deres Tog, som de var tilkrævet i Budom at gøre ret Skel imellem Bonden og Guds Hus, kundgjorde, at de svor til Mariagers Kloster hvert 6. Græs over al Budom Mark og Budom Skov. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [10] Segl: 1. I Sigilfeltet en seksodded Stjerne; 4, 6. Ubetydelige Brudstykker; 9. Bomærke. Visborggaard Godsarkiv (RA.) [8826]

Juni 20. Reg. *8637. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 32; Dipl. Norv. IX. 405; Missiver I. 137.* [8827]

Juni 22. Reg. 5161*. Perg. med [24] Segl: 1. Sveriges Riges Segl (det under 3102 anførte); 2. 4-9, 14-19, 23-24. Svenske (16. Llxvii 8 (Sparre)). Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Rydberg III. 482; Hvitfeld VI. 153, Fol. 1027 L. 4; Udtog: (Svaning,) Chronicon Joannis regis Bl. V 2 b.* [8828]

Juni 23. Oluff Steensøn donatus i s. Anthonii Kloster i Prestøe, Laße Huid i Ammendrop og Knud Hanssøn i Skibinge. Sønd. før Johannis bapt. Dag paa Sognestævne spurgte Hr. Niels Pederßøn Sognepræst i Skibinge sig for, om den Præsteeng i Smidstrop Mark har nogen Tid været kæret af nogen. Derpaa »bedis« Hr. Niels et Sognevidne; da tilmælttes »beskreffne« Mand Niels Pederßøn at tage til sig 11[!] Dannemænd, som ældst og bedst af vidste, som er Mickell Jenssøn, Knud Oelßøn, Oluff Jenssøn, Knud Jepsøn, Hans Jenssøn, Niels Pederßøn og Oluff Nielßøn i Skibinge, Knud Nielßøn, Niels Ebbeßøn og Hans Pedersøn i Skouffhuse, Peder Bentßøn og Hans Eylerßøn i Endegaard. Disse 12 vidnede paa forskrevne Sognestævne, at forskrevne Eng, som ligger i Smidstrop Mark vesten næst op til østre Gærde, som løber fra en gammel »abell« af Nør og i Sønder ned til »muratzet« og til en Skelsten liggende imellem Biscopsjorden og forskrevne Eng i Vester, har ligget til forskrevne Præstebord i Skibinge af »ieidom« fra Arilds Tid ukæret, og har Sognepræsten i Skibinge selv ladet slaa hende og ladet hende i Leje andre Dannemænd uden nogen Mands

Gensigelse. Med vore Indsegl trykkende neden for dette Brev. Givet *osv.*

[Orig. Skibbinge Kirkes Arkiv.] Afskr., utvivlsomt fra 1666, attesteret af Aarendt Andrisen (Præst i Præstø og Skibbinge): RA. Rtk., Indberetn. indsendte i Henh. til kgl. aab. Brev af 25. Jan. 1666 af dem, som pro officio nyde gejstligt Gods ell. Tiende, Sjælland Bl. 265 a. [8829]

Juni 24. Niells Ollsøn i Hareberg giver Hareberg gordtt med meget mere Gods til Lunde Domkirke mod Gudstjeneste.

[A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Aa. Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 6 a. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 375.* — Afskrifter efter Aa: Aaa. LDipl.; Aab. Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 21; Aac. Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 229. — Ab. Optaget i 1500 Okt. 17. — Hertil 461, 546, 624, 2867, 4044, 4186, 4188, 4231, 4242, 4251, 4253, 4258, 4265, 4269, 4283, 4293, 4299, 4308, 4321, 4342, 4452, 4479, 4491, 4504, 4524, 4722, 5242, 7086-87, 7247, 7501, 7555, 7561, 7675, 7725, 7746, 7919, 8154(?), 8618-19, 8639. [8830]

(—) Niells Ollsøn i Hareberg beder 7 navngivne Mænd om at besege 8830.

[A. Orig., sigillatorisk forbundet med 8830. Lunde Kapitels Arkiv.] Aa. Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 8 a. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 378 (L. 10 f. n.).* — Afskrifter efter Aa: Aaa. LDipl.; Aab. Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 30; Aac. Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 238. — Ab. Optaget i 1500 Okt. 17. [8831]

— Privilegium af Ærkebisp Byrghe i Lund for Aakirkæby.

[A. ^aPerg. [med 1 Segl], ^aAakirkæby Bys Arkiv.] Aa. Afskr. af Langebek 1742: LDipl. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 373.* — Afskr. af Langebek uden Kilde, formentlig efter A ell. Aa: LDipl. — Ab. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — Ac. Afskr. fra 17. Aarh. (med Aar ^om.c.d.x.i.nono^o): Resens Atlas, Bornholm (Gl. kgl. Saml. Fol. 734) S. 67. — Andre Afskrifter (formentlig direkte ell. indirekte efter Ac; i alt Fald med det samme Aar): Resens Atlas (Uldall Fol. 186) III. 303; Gl. kgl. Saml. 4to 3227 b (af Niels Foss); LDipl. (af Langebek); Ny kgl. Saml. Fol. 398 e og RA. Fr. Thaarups Papirer Nr. 15 S. 69 (begge fra 18. Aarh.). — Direkte ell. indirekte efter Ac: (*Thurah*,) *Beskriv. ov. Bornholm S. 184* (med det samme urigtige Aar). [8832]

a—a) Saaledes Aa.

Juni 28. Jeg Henrick Knutß paa Reffs[terop] R. sælger og skøder til [velby]rdig Md. Pæder Billæ af Swanholm 3 mine Gaarde i Phyn, som jeg [efter m]ine Forældres Død arvet har, som er: Kerssgord i Ventz H. i Brenderop S. (. Hanß, 9 Ørte Korn, 2 Mk. Penge), Vordbierrighgord i samme Sogn (Oleff, ¹/₂ Td. Smør), i Veirop i Intzsløff S. den [tre?]die Gaard (Henrick, 6 Ørte Korn, 1 Faar, 1 Lam, 2 Høns, [2?])

Gæs, 2 Skpr. Havre, 5¹/₂ Skill. Penge), for et frit Skøde, liger-vis som det til Tinge solgt og skødet var. Og kendes jeg mig derfor fuldt Vederlag i godt Jordegods efter vore Venners og Samfrænders Raad og Samtykke at have faaet her i Phyn, som hans aabne beseglede Brev paa lyder, han mig derpaa givet har. Medb. af flere hæderlige og gode Mænd Biskop Karll Rønnow i Othense, Hr. Niels Ericß af Biørnholm, Hr. Marquart Rønnow af Hwitkelde RR., Jørigen Daa af Engegard, Eyler Bryske af Dallund og Hans Bille af Nesby VV. Datum Othense vig. Petri et Pauli.

Medtaget Perg. [med 7 Segl]; ved de 4 første Seglremme forbundet med 8834. Peder Torbernssøn Billes Arkiv (RA.). LDipl. [8833

Juni 28. Henrick Knutß R. paa Reffster[o]p. Al den Del, min Svog[er Peder Bille og min Søster] Annæ Knutzdotter er til [Arv tilfalden] og i Phønss Skov, Fiskevand og Aalegaard [inden alle] 4 Markeskel, skal være forskrevne Pæder Bille og min Søster uforkrænket med fri Indfaren og Udfaren for [mig], dog saa at P. B. holder mig det uden Skade. Dette mit Brev har jeg ladet tilskrive [og] tilhænge dette Hovedbrev, jeg P. B. givet har paa Kerssgard, Vordbierrigh og 1 Gaard i Weiroppe ibid. med gode Dannemænds Indsegl. Datum Othense vig. Petri et Pauli.

Medtaget Perg.; forbundet med 8833; det i [] satte er for største Delen suppleret fra en Afskr. af Jon Mortensen i LDipl. Peder Torbernssøn Billes Arkiv (RA.). [8834

— Hertug Frederich fritager Nelß Ruthen Husfoged paa Lutkentu-
nderen for al Afgift af en Grund og et Hus liggende mellem Slottet
og Klostret i Lutkentu-nderen.

Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift fra c. 1550: »Bref po then grond, som
fro Else bod«. (RA. Gottorp C.) Herefter: *Zeitschr. f. Schlesw.-Holst.
Gesch. LIII. 299* (ikke helt fuldstændig; bl. a. mangler Slutningspaateg-
ningen: Ad relacionem validi Hinrici Blomen aduocati castri Gottorpe).
— Afskr. fra 16. Aarh. med Paaskrift (skreven med samme Haand som
selve Afskriften og trykt *anf. St. S. 300*): Tønder Bys Arkiv (i Tønder).

[8835

Juni 29? Hertwig Biskop i Ribe, Hr. Mester Clauß Provst i
Hersysßel, Palle Juell til Wdstrup, Hendrich Steenn til Sønder-
skou, Nielß Fyebo, Jep Lasßenn i Estrup og Hr. Tøger i Thor-
sted. In festo Pestri[!] ap. inden Hie Kirke var for os paa et
siddende Dom Hr. Jennß Nielß Præst i Hie og havde for os
ladet stævne »kierche werge« og Sognemænd af Hie S. om 2
Stykker Enge, kaldes Mindre Prestewige og Store Præstewige.

Da »berette« Hr. Jennß, at forskrevne Stykker Enge er ret Ejendom til hans Præstegaard, og hans Formænd har samme Enge haft i deres »rolighed« i 100 Aar og mere ukæret, hvilket han beviste med gode gamle velbeseglede Breve, som han i Rette lagde. Dertil svarede »kierchewergene« og Sognemændene, at samme Stykker Enge skal høre Kirken til, og at Hr. Chrestenn Huid, som nu næst før Hr. Jennß afdøde, gav deraf aarlig til Skyld til Kirken 1 Fjerding Smør og bepligtede sig med sit Brev og Indsegl at give Kirken hvert Aar samme Fjerding Smør. Dertil svarede Hr. Jennß og satte i Rette, om saadant Brev, som Hr. Chrestenn var nødt til ud at give, bør ham at komme til Skade. Og havde forskrevne Sognemænd og »kierchewerge« ej andre Bevisning til Stede; og tilstod forskrevne Hr. Provst, at samme Stykker Enge findes ej indskreven i Regnskabsbog, og han aldrig kunde befinde, at Kirken fik der Skyld af uden i Hr. Chrestenn Huidß Tid. Da sagde vi derpaa saa for Rette, at Hr. Jennß bør at beholde samme Stykker Enge, og det Brev, som Hr. Chresten Huid saa udgav, ej at komme ham til Skade. »In quirum et«[!].

[A. Perg.^a Hee Sognepræsts Arkiv (i Modsætning til Kirkens). — Aa. Indført i Dom 1648 Okt. 5 af »Dommer«en til Hing H.s Ting mellem Nielß Krag til Trudtzholm og Hr. Jennß Chrestennßen Sognepræst i Hie; Brevet fremlægges af den sidste. Voldbjærg Godsarkiv.] Aaa. Afskr. efter Aa fra c. 1650: Ny kgl. Saml. Fol. 1507, YYYY Nr. 2. [8836

a) Saaledes Aa.

Juli I. Jeg Claues Guldsmet Borger i Helsingør sælger og skøder fra mig, »mynæ« Husfru og Børn til s. Oluffs Kirke i Helsingør alle de »hws oc bygning«, som jeg har bygget paa s. Olai Kirkes Jord, som jeg nu paa boer, i Helsingør liggende paa Stengaden vesten næst Tyghe Skredhers Gaard og vesten næst den s. Oluffs, som Hans Malere paa boer, for 80 lubske Mk. danske Penge, hvilke Penge jeg opbar af beskedne Mænd Jes Persß og Jes Matzß »kirckewergere« til s. Oluffs Kirke, med saa Forord at jeg og min Husfru Boild Jensse dotther og vore Børn skal have Fuldmagt igen at løse fornævnte »hws oc bygning« inden Juledag næstkommende for 80 Mk., vore egne Penge og ingen anden Mands. Bliver fornævnte »hws oc bygning« ej igenløst inden forskrevne Dag, skal de fri efter den Dag være med fornævnte Jord til s. Olai Kirke, og jeg og min Husfru og vore Børn ingen ydermere Del derfor at have. Medb. af flere beskedne Mænd Andres Wilkensß og Mates Andersß

»borgmesthere« i Helsingør. Datum Helsingør in profesto visitac. Marie.

Perg. [med 3 Segl]. Helsingør Olai Kirkes Arkiv (SLA. »Helsingørs Breve 1499-1549«). [8837]

Juli 1. Jeg Per Peterss Skomager Borger i Aars har opladt til Hr. Prior Niels Perß Kragh i Sortebrødrekloster i Aars paa forskrevne Klosters Vegne en min Kaalgaard, »abbildh« og Grund, liggende i Aars nordvest forskrevne Kloster imellem s. Karine Gaard og Jes Nielsß Sangers; og kendes jeg mig derfor Penge og fuldt Vederlag op at have baaret af forskrevne Hr. Prior paa Klosters Vegne. Og tilbinder jeg mig at hjemle forskrevne Hr. Prior Kaalgaarden paa Klosters Vegne med alle Breve, som hun er mig paakommen, for alle Mænds Tiltale uden for, hvad der bør af at gaa med Rette, Kronens, Byens Tyngte uforkrænket. Medb. af Dannemænd Jes Gladh og Jon Perß Skomager »borgher«. Datum Aars paa Vor Frue Aften visitac.

Perg. [med 3 Segl]. Aarhus Dominikanerkl. Arkiv; senere til Aarhus Bisparkiv (RA. Aarhus Dominikanerkl. Arkiv). [8838]

Juli 2 elli. Okt. 9. *Reg. 5168.* [A. Orig. Mariager Kl. Arkiv; *ÆA. V. 650.* — Aa. Afskr. i den under 2317 nævnte gamle Protokol S. 1]. Herefter: *Danske Mag. VI. 118* (med Dagen »die beati Dionysii«). — Aaa. Afskr. efter Aa af Frands de Thestrup: RA. MS. Frands de Thestrup, Samlinger vedr. Mariager Kl. og By, Hæfte (indlagt i Bd.) S. 1 (med Dagen »die visita Dionysii«). [8839]

Juli 3. *Reg. 5164.* [Orig. Darum Kirkes Arkiv.] *Terpager, Ripæ S. 441 = Nyrop, Gilde- og Lavsskraer I. 237.* [8840]

— Erich Jensß i Købeskoff, siddende i Dommers Sted paa Skoffby H.s Ting, Jørigen Daa paa Engegard, Temme Grim paa Rwtgard, Borquart Rantzow i Othense, Henrick Brockenhwse⁵ i Søndergarde, Steen Otteß i Kilæ VV., Hans Jwll i Slaxsterope, Per Villiomß i Vøfflinge, Lasse Perß i Viesløff og Jep Diegen i Hemmersløff. In crast. visitac. Marie paa Skoffby H.s Ting fik velbaaren Md. Eyler Bryske paa Dallund en Stokkenævnd ved 24 Dannemænd: Hans Friiss i Weede, Henrick Jensß, Oluff Fincke, Per Friiss *ibid.*, Michel Kaari i Kosterløff, Knut Kaari, Laurens Perß *ibid.*, Lasse Perß i Viesløff, Per Bassi *ibid.*, Magens Ericß i Høeth, Mattes Anderß i Esterbølle, Mattes Rødß i Illwiiderwd, Mattes Bonde i Vøfflinge, Per Villiomß, Hans Atzerß *ibid.*, Hans Bonde i Mordorpe, Swend Jensß

i Hemmersløff, Hans Hwid i Melby, Hans Jwl i Slaxsterope, Jess Perß i Swensterope, Jep Henricksß i Sønderse, Laurens Perß *ibid.*, Hans Olß i Eiby og Nis Kaari i Sersløff; hvilke vidnede, at de aldrig har hørt, eller dem selv andet mindes, end Langesyø har været og er et frit Fiskevand til Hr. Bernicke Skinckelss Arvinger, og aldrig nogen har kendt sig Rettighed dertil eller fisket deri imod Hr. Bernicke Skinckelss Arvingers Minde. Item vidnede fornævnte Dannemænd, at Knut Bryske har en Eng i Tagmosen, som stablet og stenet er, til Langesyøes Gaard, og har dertil ligget af »arilde« Tid. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [10] Segl: 1. Bomærke; 5. Fxliv 4. Ejler Bryskes Arkiv; ^a1629 leveret Hans Markdanner^a; senere ejet af Klevenfeldt^b (RA.). [8841
a—a) Saaledes ifølge Paaskrift bagpaa. b) RA. Reg. 60 S. 119.

Juli 4. Laurens Laurensøn Kannik i Lund udlejer paa en anden Kanniks Vegne til Pether Beyntsson Borger i Lund en Gaard (sstds.).

Perg. [med 2 Segl]. Senere tilbagegivet til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 379.* [8842

— Vederkender vi os Per Smedh Borgemester i Lembuigh og Las Oluffß sstds. at have lovet Niels Clementsß paa vor naadige Herres Vegne Kong Hansß 1 Stykke grønt »leysk«, som godt er og fuldt gør, og 20 Mk. danskæ Penge for Vold, Clement Tygisß overgik i Lembuigh og »worttæ« derfor fredløs, at betale inden Michaelis Dag. Medb. af disse Dannemænd Hr. Abbed Cristiern² i Twitzcloster, Nis Thamesß, Jes Pouelsß⁴ »borgemestere« i Holstebro og Cristiern Matisß Raadmand. Datum fer. 5. post f. visitac. Marie.

Papir med 5 [!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forned: 1. Bomærke; 2. G. 957; 3-4. Bomærker; 5. Utydeligt; paa Plica tilføjet: 18 Mk. »yt« Clemet Fedher die omnium^a ss. Symonis et Jude; bagpaa: »Paa Clemet Fedhere i Lemwigh oc hans lagsmen«. Niels Clementssøns Arkiv; senere til Kongens Arkiv; *ÆA. V. 56* (RA. C 7, Gældsbr. og Kvitter., Papir). LDipl. [8843

a) Der er en Mulighed for, at dette Ord atter er udstreget; men det er i saa Fald meget daarlig gjort.

— Cristiern Steen i Wetlemgord og Jes Jenssen i Skowgord lover at betale Niels Clementssen paa Kongens Vegne 100 Mk. for det Fredløssmaal, som overgik Clement Tygessen i Lembuigh.

Papir med 6 Segl ell. Rester ell. Spor af Segl paatrykte forned: 1. Utydeligt Skjold; 2. Utydeligt Skjold og Hjelm; 3. G. 957; 4-5. Bomærker; 6. Kun Spor. Niels Clementssøns Arkiv; senere til Kongens Arkiv; *ÆA. V. 56* (RA. C 7, Gældsbr. og Kvitter., Papir). *Nielsen, Harsyssels Dipl. S. 93* (læs: marc penningæ rædeligh oc well at betales

indhæn sancti Michaelis dagh nw nest komende iet aar wthen allæ gen-segelsæ, hindher eller helpperedæ wti noget made oc holde thet aldels wthen skade. [Oc] skall hwer wii staa for syn mantall i fornæ hwndrit marc penningæ. Till windesb[yr]t Irwckær wii fornæ Cristiern Sleen oc Jes Jenss woræ inzeaglæ nedhen for ihette breff, oc haffuæ wii bedæt lessæ effthernæ dannæmen beseglæ met oss till windesbyrt, som er her. [8844

Juli 6. *Reg. *8643* [Orig. Bornholm Lands Arkiv?] Omtr. samtidig Afskr. i det under 8632 anførte Hæfte S. 1: Lunde Ærkebisp Arkiv? (RA.). *Hübertz, Bornholm S. 38; Aarsberetn. fra Geheimearch. V. 83; Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 380.* [8845

Juli 7. »Enn sognnevinde paa Alße kirckegaardt udgiuffuit aar mcdxc paa thet niende thendt neste søndag epter visitationis Mariæ wnder viii mendz zegell, xxiiii mendt for thennom wundit haffuer, att the haffde spurtt aff thieris foreldre, och thenum sellff fuldwitterliigt var, att Mariagers closter haffde fierde partten udi Buddum skoff och marck, huilchet thiillforne hade liggitt thiill Nørcloster aff arrildz tiidt ulast och ukierdt, och aldrig ther var enmerckskoff thiill Buddum och Alß, förindt sandmendt gjorde ther skiell emellom, som samme winde ydermiere formeller.«

[Orig. Mariager Kl. Arkiv; *ÆA. V. 731* (med Aar 1489).] Udtog anført i Dom 1580 Juli 11 af Niels Kaaß til Taarrupgaardt m. fl. mellem Jacob Seefeldt til Wiisborriggaardt og Hr. Jurgenn Lycki til Offuergaardt; Jacob Seefeldt fremlægger Breve af 1499 Dag? (∴ Juni 20, 8826), 1499 Febr. 23 (∴ Febr. 16, 8755), 1512 Dag? (∴ Okt. 21), 1512 Dag? og 1512 Dag?; Jurgenn Lycki fremlægger Brev af 1512 Dag? og nærværende Brev; og Jacob Seefeldt fremlægger endvidere Breve af 1500 Dag? og 1500 Juli 11 ell. 18. Papir med 5 Segl paatrykte forneden. NLA. Visborggaard Godsarkiv, Papirsbreve 1466-1640. [8846

— Jens Heye Kapellan i Gloslunde, Anders Degn, Esbern Henriksen *ibid.* Dnica. ante f. Kanuti regis var paa Gloslunde Sognestævne Hr. Anders Krag Sognepræst i Rydhæ »beendes« om et Sognevidne paa efterskrevne Ord. Da tilmæltet en beskeden Dannemand Morten Persen i Kætinghæ, at han skulde tage 11 Dannemænd til sig og sige derpaa, hvad dem vitterligt er, som er Hans Mogensen i Bodesby, Jeppe Marqvorsen *ibid.*, Olof Wolsingh af Skibelunde gordh, Lasse Budt i Hoby, Hans Kog, Herlig Jensen *ibid.*, Boo Nielsen af Gloslunde, Matths Skræder, Jens Mortensen, Olof Stouff *ibid.* og Morten Willing af Hoby; hvilke 12 Dannemænd paa forskrevne Sognestævne vidnede, at de aldrig har hørt i 40 Aar og mere, at der havde været kærret paa Vor Frues Kalentegods i Hoby, som Troels nu paa boer, førend i Aar, at Søren Olesen har ildet derpaa. Med vore Indsegl. Datum loco, die ut —[!].

[^aPapir med 3 Segl med »Karmarker« i. ^a Lollands Sønder H.s Kalentes Arkiv; ÆA. V. 901.] Afskr. af Poul Rogert: Thott Fol. 730 Bl. 361 b. [8847

a—a) Saaledes Afskriften.

Juli 8. Vi Olloff Persß¹ Byfoged i Malmøge, Anders Jensß² Borgemester, Jesper Henrecksß³, Claues Byngher Raadmænd, Morthin Jensß Kremer, Per Andhersß Øster⁶, Hans Persß⁷ og Pawiill Andhersß »borgher« og Bymænd sstds. gør vitterligt, Mand. før Knut Konges Dag os at have set paa vort Byting, at hæderlig og velbyrdig Svend Matz Persß af Alneroppe gardh skødede Per Jensß en Jord liggende sønder i Malmøge østen s. Jørgen og østen næst op til »helligestes« Gods af Lwndh, som er den Gaard, Hr. Pawiill Persß bygt har og paa boer, og strækker sig forskrevne Jord af Nør fra »adell stredhet« og i Sønder 117 Alen; item »bredelssen« paa den nørre Ende af Vester og i Øster, indtil Bys Stræde tager, som kaldes Øndher Ollosß Stræde: 30 Alen; item »bredelssen« paa den søndre Ende af Vester og i Øster indtil forskrevne Stræde: 20 Alen. Item tilbinder sig Matz Persß at hjemle Per Jensß denne Jord for hver Mands Tiltale uden, hvad som helst der hører af Rette til Bys Tyngge; hvilken Jord tilforn var en Abildgaard. Afvindes denne Jord Per Jensß, tilbinder sig Matz Persß at vederlægge saa god en Jord i Malmøge og saa »beyleyeg« inden 6 Uger derefter. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1-2. Bomærker; 3. Lv 2; 5-8. Bomærker. (SvRA. Perg.) [8848

Juli 10. Esbørn Nielsß Oldermænd, Jens Hemmingsß³, Oluff Skindere⁴ Stolsbrødre og Jep Ingwersß Broder i s. Johannis Lag i Køghe. Vi under med alle Brødres Samtykke en vor Medbroder Oluff Hemingsß Borger ibid. den Gaard, som han i boer, liggende i Nyporthe strædhe paa den østre Side hos »hyrnith«, ham og hans Hustru og et Barn og med »saadan« Skel, at forskrevne Bolig med Hus og Jord, som han funden bliver, skal være fri til forskrevne Lag; og skal Oluff Hemmingsß holde forskrevne Bolig med god Bygning og give os aarlig paa s. Johannis Lags Vegne 1 lødig Mk. og selv holde ham ved Bys Tyngge, Halvdelen Pengene inden Martini Dag og Halvdelen inden Paasken derefter. Kommer forskrevne Penge ikke frem, som forskrevet staar, skal Oldermænd og Stolsbrødre have Fuldmagt at annamme deres Gaard med Bygning fri igen og »forsee« ham til »lagssens« Bedste. Med s. Johannis Lags Indsegl¹

og vore. Datum Køgis die Kanuti regis in presencia omnium convivalium.

Perg. med [5] Segl: 1. Det af Nyrop i *Tidsskr. f. Kunstindustri* 2. R. V. 75 under Fig. 82 (= *Nyrop, Danske middelalderlige Gildesegl* S. 21 under Fig. 49) afbildede Segl (Forfatteren har der ikke kunnet oplyse, hvilket Gilde Seglet tilhørte); 3-4. Bomærker. Senere tilbagegivet til Køge St. Johannis Lavs Arkiv? (SLA. »Køge. Diverse Breve. ... Afl. J. 428¹⁹«). [8849]

Juli 10. Udtog: *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 157; Reg. *8644. Er 8792.*

Juli 11. Niels Persen Prior og Konvent i Alburg Helligaandshus lover at tilbagelevere nogle Pantebreve, som er blevet givne dem, naar Pantesummen betales.

Perg. [med 2 Segl^a]. Senere tilbagegivet til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5. R. II. 209.* [8850]

a) Jon Mortensen 1751 i LDipl. og i Ny kgl. Saml. 4 to 747 a: »Utrumque sigillum quadantenus læsum et prius ne salvis quidem armis male tractatum est«.

— B[isp] N[iel]s [Skave af Roskilde] tilskriver Hans Bagge paa Bregnetued om en Strid mellem denne og Anders Bilde.

Medtaget Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: Llvii 9. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (B3; RA.). *Missiver II. 157.* [8851]

Juli 12. Jeg Jens Bole Borgemester i Halmstede skøder beskeden Md. Per Magenss min Svoger, Borger i Heddinge, al min Rettighed i min »fædhernis oc mødhernis« Gaard i Heddinge, som P. M. nu selv i boer. Medb. af »forsynlige« Mænd Boo Perss vor naadige Herres Foged i Heddinge, Goicke Lawrensß og Scier Jøsopsß »borgemestere« og Erick Perss Raadmand sstds. Givet og skrevet i Halmstede Fred. efter Knwd Konnings Dag.

Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke i Skjold?; 2-3. Bomærker; 4. Utydeligt; 5. Bomærke. Senere til Vidtsköfle Godsarkiv; af Christian Barnekow († 1762) foræret til Langebek (RA. Store Heddinge, Tillæg). [8852]

Juli 13 ell. 20. *Reg. *8645.* Beskadiget Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Ribe Kapitels Arkiv; senere ejet af G. L. Baden (RA.). *Terpager, Ripæ S. 404; Missiver I. 138.* [8853]

— Knut Saxtorp giver Bosø Kloster en Gaard i Wärme.

[A. Orig. ^amed 7 Segl^a. Bosø Kl. Arkiv.] Aa. Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 59. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 384.* — Ab. Et andet Udtog med Dag: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 196. — Ac. Omtr. det samme Udtog som Ab (dog kun med Aar, men uden Dag): SvRA. E 102 a, Sextern 23, Nr. 69. [8854]

a—a) Saaledes Aa.

Juli 13 ell. 20. Vi Anders Giøtsß vicarius til Hellig Kors Alter [i] Wetlæ Bykirke, Jes Wynther Borgemester i Wetlæ har »festh« Cristen Bertelsß i Høxholt den Gaard, som han i boer, at beholde, »æ men« han vil gøre os fuldt af fornævnte Gaard, som han har gjort til denne Dag. Og takker vi ham godt[?], og forbyder vi Hr. Anders Frys at sætte ham af fornævnte Gaard eller gøre ham nogen Uret eller at sætte nogen anden[?] i eller af Korses[?] Gods. Vore Indsegl. Datum in Wetlæ paa Marga[rete] Dag.

Papir med Rester af 2 Segl paatrykte forneden: 1-2. Utydelige. Senere tilbagegivet til Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [8855]

Juli 14. Claus Laurensß Sognepræst i Øster Egespur, Cristern Daa² a. v. og Benth Hemmingsß i Egespur. Sønd. efter Kanuti regis Dag for os og Dannemænd flere, som Egespur Sognestævne søgt havde, spurgte beskeden Svend Seuerin Jensß Foged i Leckinge gord sig for, hvis dem vitterligt var, mindedes eller hørt havde, hvem der havde den Kirkegaard i Forsvar i Rødztoffte, som Oluff Morthensß nu i boede; paa hvilke Ord »bedes« Seuerin Jensß et Sognevidne. Da var til mælt en beskeden Md. Per Skowgord i Skowhws, at han skulde til sig tage 11 Dannemænd, som var Oluff Jepsß i Leckinge, Torkel Laurensß ibid., Morthen Persß i Tolstropp, Bo Moghensß ibid., Per Skitte i Storbid, Anders Persß i Stoderopp, Hemming Morthensß i Rødztoffte, Laurens Swensß ibid., Jens Poelsß ibid., Hans Kielsß ibid. og Nis Hwid i Egespur; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de aldrig andet mindedes eller hørt havde, end den Kirkegaard i Rødztoffte, der Oluff Morthensß i boede, har haft Forsvar og Husbondehold af Leckingegordz Embedsmænd ukæret i 40 Aar og mere førend nu, Hr. Jørghen Parsperger lod vældelig indføre en anden Bonde ind paa Oluff Morthensß og drev ham af forskrevne Gaard og tog Gaarden »sw« bort. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Lxlix 44; 3. Bomærke. Roskilde Bisps Arkiv (RA.). [8856]

Juli 15. *Kbhvns Dipl. III. 24; Reg. *8646.* Er 1499 Juli 19.

Juli 18. *Reg. *8647.* Perg. [med 1 Segl]. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. III. 25* (af det ikke aftrykte mærkes: og skal jeg have forskrevne Jord og Bolig i min Livstid, saa at ingen skal mig udleje, dog med saadant Vilkaar, at jeg skal bygge og forbedre forskrevne Jord og Bolig og holde det færdig med godt Stentag. Og skal

jeg give Kirkeværger til s. Petri Kirke hvert Aar en lødige Mk. Penge Martini Dag til Leje. Item skal jeg ej have Magt at sælge, pantsætte eller afhænde Jorden og Boligen og ingen den Del, som bygges derpaa. Naar jeg er død, eller naar forskrevne Vilkaar ej holdes, skal Jorden og Boligen komme fri til s. Petri Kirke igen. [8857]

Juli 19. *Reg. *8646* (med urigtig Dag ligesom i det nedennævnte Aftryk). Perg. [med 3 Segl]. Senere tilbagegivet til Københavns Kapitels Arkiv?; 1785 af Grev F. L. Moltke foræret til Gehejmearkivet (RA. Københavns Petri Kirkes Arkiv). *Kbhvns Dipl. III. 24* (læs: *sexta feria*; af det ikke aftrykte mærkes: Al Trætte, som har været mellem vort Kapitel og Kirkeværger til s. Petri Kirke om Jorden, skal være aflagt, saa at naar de 14 Aar forløbne er, skal Kirkeværger intet Hinder gøre os paa Jorden og hende ej længer nyde uden vort Kapitels Villie. Item skal vi aldrig ilde Kirkeværger for den Sag, at de har haft Jorden indtil denne Dag fra vort Kapitel uden vor Villie, efterdi vi er nu venlig derom til ens vordne). [8858]

Juli 22. Ludouicus¹ Francorum rex. Cum per patentis nostras litteras in villa nostra Nanetarum die 17. mensis januarii novissime lapsi datas [c: 8737] delegaverimus cum omnimoda potestate ambassiatorem procuratoremque nostrum consiliarium et magistrum nostrum domesticum Vuydast Afflect, ut medio et motu consanguinei confederatique nostri Jacobi Scotorum regis confederacio ligaque perpetua inter consanguineum nostrum Johannem Dacie regem avunculum suum et nos concluderentur, taliter quod sui et subdicti nostri ut boni amici confederati in suis et nostris regnis vicissim tuto mercarentur mercanterque venire et omnes actus mercancie et alios debitos exercere et frequentare per mare, terras, aquas dulces et alio valeant secure, et cum hoc tractare cum suis deputatis tales articulos et confederaciones, ut amicitia inter nos perpetuo perseveraret; qui consiliarius noster cum dicto rege Scotorum procuratore sui avunculi regi[s] Dacie tenorem litterarum, que sequuntur, concludit: 8799. Quas litteras ratificare desiderantes, omnia supradicta, prout continentur in litteris regis Scocie, ratificamus per presentes manu nostra signatas. Sig. nostrum. Datum Lugduni die 22. mensis julii anno regni nostri 2.

Under Plica: »Loys«^a. Paa Plica: »Per regem Robertet«.

Perg. med 1 Segl: Kong Ludvig XII.s med Kontrasegl. Kongens Arkiv (RA. Frankrig, Perg.). LDipl. Dansk Udtog med urigtig Aar 1498: *Hvitfeld VI. 145, Fol. 1023 L. 12 f. n.* — Afskr. fra 16. Aarh. (der dog kun gaar til det i 8799 indeholdte Brev 8615 incl.): RA. T. K. U. A.

Alm. Afdel., Pk. Afskrifter af Traktater mellem Danmark og Frankrig
1456-1759. LDipl. 1498 Juli 8. [8859]

a) Sikkeret egenhændig.

Juli 25. *Reg. *8648.* [Orig. Bornholm Lands Arkiv?] Omtr. samtidig Afskr. i det under 8632 anførte Hæfte S. 4: Lunde Ærkebispes Arkiv? (RA.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. V. 86; Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 384.* [8860]

— Karl Biskop i Othens, Mattes Lauritzsß i Alstrop Landsdommer i Laland, Oluff Falster Landsdommer i Ffalster, Jahan Wenstermand⁴ Høvidsmand paa Aleholm og Oluff Holgierdsß⁵ Høvidsmand paa Nykiøbing. Torsd. Jacobi Dag i Saskiøbings Byskirke efter Kong Hanss Befalingsbrevs Lydelse, at vi skulde stævne for os Madebølle Bønder, som havde berettet for hans Naade, at dem gøres Hinder paa deres Skovhug i Rørbecks og i Radesteds Skove, og at vi skulde forfare, om de har deres rette Skovhug i forskrevne Skove, og om den »bardag«, og om de har gjort ydermere nyt Markeskel paa Kronens Jord, end det af Arild været har, og om de har hugget i forskrevne Skove, siden hans Naades »forbwzdbreff« derover »kompne war«, og skille dem derom ad med Rette, da havde vi stævnet Madebølle Bønder og alle dem, den Sag paarører, her i Dag at møde i Rette. Da mødte velbyrdige Md. Hr. Eskill Gøyæ R. i Krenckerop, som er Lodsejer i baade forskrevne Skove, og Kronens og andre Lodsejeres Bønder af Radested og af Rørbek i samme 2 Skove paa den ene og Madebølle Bønder paa den anden Side. Da taledede de Madebølle Bønder til og skyldede dem for, at de sagde paa Mosse H.s Ting, at de vilde bruge og nyde vor naadige Herres »bref« [c: 8644], som de tilforn af hans Naade forhvervet havde at hugge deres Ildebrand i forskrevne Skove, og intet »skiøde« hans Naades »forbudzbreff«, derover »kompne war«, at de skulde ej hugge i forskrevne Skove, før Sagen var adskilt med Rette, som samme Stund var paa forskrevne Ting læst; og det beviste de saa med et Tingsvidne af Mosse H.s Ting »tilgangende« var, og i Rette lagde de vor naadige Herres Forbudsbrev, at hans Naade forbyder Madebølle Mænd at hugge eller at hugge lade i forskrevne Skove, før hans Naade det selv til Rette hørt har eller skikket dertil gode og uvildige Mænd, som saadan Sag skulde adskille efter Loven. Item skyldede de Madebølle Mænd, at de havde forbrudt forskrevne Forbudsbrev og hugget siden som før i forskrevne Skove og slaget og taget fra Radesteds og Rørbecks Bønder og Almue i deres egne Skove,

og at de har hugget nyt Markeskel i forskrevne Skove over det, der af Arilds Tid været har og svoret er efter Loven. Og i Rette lagde de 2 velbeseglede Pergamentsbreve, Lalantzfare Lands Indsegl hængende for, som Ywen Fos med flere gode Mænd udgivet havde Aar 1438 Torsd. efter Bothels Dag, lydende, at 16 hæderlige og velbyrdige Mænd, som opnævnes i forskrevne 2 Breve, som Kong Erick selv havde ladet tilbudet og til var skrevne paa Lalantzfare Landsting i en Nævnd at sværge ret Skovskel mellem Radested Fang og Madebølle Fang, hvilke 16 Mænd ginge og red fra Hiluæthes Bæk og den Mose frem og ind i Siælsbech, og der svor de, at det var ret Skovskel, som de havde ganget mellem Radested og Madebøll, og at 4 uvildige Dannemænd mælte den Nævnd stadig at blive, som i Brevet benævnte er; det andet Brev lydende, at samme 16 Mænd samme Dag derom tilbudet af Kong Erick og tilskikket i en Nævnd at sværge ret Skovskel mellem Rørbecks Fang og Madebølle Fang ginge og red fra Vixnæes Skov og østen frem ved Stienhøyæ og saa indtil Hiluæthes Bæk og der svor, at det var ret Skovskel mellem Rørbech og Madebølle, og at den Nævnd mælted stadig at blive, som før er rørt. Dertil svarede Niels Røbeck og Bønder og Almue i Madebølle, at de havde »hwgge« i forskrevne Skove paa deres Breve og »slaget aff Radesteds oc aff« Rørbecks Bønder og Almue og finge Hug igen i samme Skove, og en Part af dem sagde sig intet have »brwdet« deri og var der hverken i Raad eller Gerning med; og i Rette lagde de vor naadige Herres Moders Dronning Dorotee Brev, hvis Sjæl Gud naade, med flere Breve og Kong Hanses Brev lydende dem til nogen Tid at hugge i forskrevne Skove. Og gav de dem derom i Rette for os paa baade Sider. Da efter Tiltale og Gensvar var der saa for Rette paasagt, at de 2 Nævndebreve, Hr. Eskil Gøyæ, Radested Mænd og Rørbecks Mænd i Rette lagde, bør ved Magt at blive, saa længe de lovlige rygges, og de, som hug i forskrevne Skove over vor naadige Herres Forbudsbrev, og de, som slog forskrevne Almue og tog fra dem i deres egne Skove, stande til Rette og bøde derfor, som det sig bør efter Loven, og bøde mod vor naadige Herre eller »haffuet« i hans Naades Minde for hans Naades Forbudsbrev, de har deri »brwdet«; og hvem der skader paa det ny Markeskel, det forfølge sig, som tilbør efter Loven. Vore Indsegl. Datum ut supra.

A. Perg. med [5] Segl: 4. Lxiv 7; 5. Lxxxvii 12 (Ulfstand). Eskil Gøyes Arkiv (Grevskabet Hardenberg-Reventlows Arkiv paa Hardenberg

(d. 1)). LDipl. — **Aa.** Nævnt i Dom 1557 Marts 17 (Onsd., som var Gertrudis Dag) af Moens Falster til Bellinge Landsdommer i Loland mellem Christoffer Huitfelt til Berritzgord og Maebølle Mænd; den første fremlægger nærværende Brev og Brev af 1505 Apr. 8. Perg. [med 1 Segl]. Arkivet paa Orebygaard (nyt Nr. 11). — [**Ab.** Udtog anført i Dom 1568 Juni 3 af Erick Grubbe, Jørgenn Rudt, Steen Bilde, Mogenss Gøe, Harttuig Bilde og Lauge Wenstermandt mellem Rørbeck og Maebølle Byer. Papir med 6 Segl.] **Aba.** Vidisse 1598 Okt. 4 af Ab af Kongen (c: Rigskansleren), givet Fru Litzebett Friið til Berridtzgaardt. Perg. med 1 Segl. Arkivet paa Orebygaard (nyt Nr. 98). — Afskr. efter Koncept til **Aba.** RA. Rigens Forfølgningsbog 1598-1602 Bl. 1 b. — **Ac.** Nævnt i Dom 1570 Sept. 26 af Kongen mellem menige Bønder i Mayebølle paa den ene og Erick Grubbe, Jørgen Rud, Steen Bilde, Harttuig Bilde, Lawe Venstermand og Mogens Gøye paa den anden Side. Den originale Dom: Perg. med 1 Segl. Arkivet paa Orebygaard (nyt Nr. 16); Koncept hertil: RA. Konc. t. Tegn. o. a. L. 1570 B. Afskr. herefter: RA. Tegn. o. a. L. 11, 172 b. [8861

Juli 25. Jess Nielsß Herredsfoged i Merløssæ H., Per Mandh af Ringstedh Kloster, Jeess Olsß af Saasseropp, Per Jeepsß³ af Sørnighæ og Niss Skoffodh⁴ af Broffverfælæ. Torsd. før Oleffz Dag var paa Merløssæ H.s Ting beskeden Md. Vinther Nielsß, hæderlig og velbyrdig Mands Jørghen Rvdhz Embedsmand paa Holbek, og adspurgte, om nogen i Hu kom og »ty« vilde staa, om Niss Ffisskere af Borropp var paa fornævnte Ting nogen Tid og »varth ther offvervondhen« for Tyveri for et Øg, som han havde stjaalet og solgt, og tilstod Per Jeepsß af Ebberropp og var hans fulde Hjemmel og »vinnæ« her inden 4 Tingstokke til fornævnte Øg. Item svarede først Herredsfoged og saa menig Almue, at de over var og til vilde staa, at Niss Ffisskere var inden 4 Tingstokke og var Per Jeepsß fulde Hjemmel og »vinnæ« til fornævnte Øg og ham det tilstod, ihvem det »komæ« for. Item spurgte Vintther Nielsß, om nogen havde hørt eller af vidste, om Niss Ffisskere stjal tilforn en »læriss veffz«, som ud var lagt i en Have i Roskyldhæ og skulde have »blecttes«, og fik sin Husfrue at føre det til Rosskyllæ igen at sælge det, og kom til Roskyldh med det og blev der paagreben for »tyff ssagh«. Item svarede alt menig Almue, at dem vitterligt var, at det saa gik. Derpaa »bedhdes« Vintther Nielsß et Stokkevidne af 12 Dannemænd. Da tilmælttes beskeden Md. Niels Jeepsß af Vgherløssæ, at han skulde til sig tage 11 Dannemænd og vidne den Del, som dem vitterligt var i den Sag, »ssom« Niss Skredher ibid., Nielss Jeepsß af Nyrrop, Jep Persß af Søndher Jerløssæ,

Oleff Hansß af Vandløssæ, Jess Persß af Vbberrop, Per Jeepsß af Broffverfellæ, Andh[e]rss Lavrisß af Osstropp, Ingvordh Olsß af Ssøndherssholm, Jess Henrichsß af Sneffræ, Heemigh Lavrisß af Sodherrop og Kleemindh Persß i Vndhløssæ; disse 12 Dannemænd vidnede inden 4 Tingstokke, at saa gik paa forskrevne Ting samme Dag, som forskrevet stander. Item vidnede forskrevne 12 Dannemænd, at Niss Ffisskerræ havde ofte været »kalindh« Tyv og Skalk, og aldrig ingen[!] hørt havde, at han til Tinge eller anden Stede havde »buitth loff och vern« derfor og værget sig, som en Dannemand burde at gøre for »tilegh« Sag. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med 4 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. Utydeligt Skjold (?); 3. I Sigilfeltet en Halvmaane; 4. I Sigilfeltet en Plov. Jørgen Ruds Arkiv; Vedbygaard Godsarkiv; c. 1713 hos Stiftamtmand Pritzbuier; ^asenere formentlig ejet af Sandvig^a; endnu senere ejet af Danske Selskab (RA. Jørgen Ruds Arkiv). LDipl. [8862

a—a) Ifølge Paategning bagpaa.

Juli 27. Paven giver Hertug Frederik af Slesvig og Sophia af Mecklenburg Tilladelse til at indgaa Ægteskab.

Perg. med [Alexander VI.s Bulle^a] i Silkesnor; Paaskrift bagpaa fra 16. Aarh.: »Sed illud matrimonium non fuit inter personas consumptum; ipsa enim ducissa copulata fuit electori Saxonie«. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. I. 12; ^b1689 udlaant til H. G. Masius; 1732 af Gram reklameret for Kongen ved Direktør ved Øresunds Toldkammer Stephan Kenckels Bogauktion^b). *Acta pontif. Dan. V. 272*; dansk Udtog: *Hvitfeldt VI. 160, Fol. 1030 L. 18.* [8863

^a) Nævnt i LDipl., vistnok af Frederik Rostgaard. ^{b—b}) Jfr. Lohmann i RA. Reg. 32 S. 7 f.

Juli 27 ell. Aug. 3. Lodvigh Marsß¹ R. af Osstroppæ gardh i Ffyen, som den Dag i Fogedens Sted sad i denne Sag paa Thvzæ H.s Ting, Per Rvdh af Vonsserropp, Marqvar Theghenhvss af Hagidhstedh a. v., Niels Annersß Herredsfoged i forskrevne Herred og Lassæ Mattzen af Hembech. Lörd. næst Oleffz Dag for os og mange Dannemænd, som forskrevne Ting havde søgt, skødede ærlig og velbyrdig Md. Jacopp Trollæ fra sig og sine Medarvinger til ærlig og velbyrdig Md. Jørgen Rvdth Høvidsmand paa Holbeck paa Kong Hansses og Kronens Vegne 2 Gaarde i Allerropp (Hemmyng Torsstensß og Niels Torsstenssen, hver 3 Pd. Korn, 1 Fjerdings Smør, 2 Dage Slet i Rugmarken og 1 i Bygmarken), 1 Gaard i Hembech (Benth, 1 Pd. Korn og 1 Skill. Grot), som disse 2 Breve, derpaa givne er, indeholder. Og kendtes Jacopp Trollæ sig og sine Med-

arvinger fuldt Vederlag, som er 2 Jorder i Knappsstropp, som afgik aarlig 6 Pd. Korn, 2 Fjerdinger Smør med andre »bedhæ«, der de bygte var[!]. Vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [5] Segl: 1. Lv 18 (s Iodwici palleføn; Munk); 3. Udslidt. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 51, XXXVIII. 8, og V. 31* (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Sjæll.). LDipl. [8864

Juli 31. Vi Jep Jenß Tingfoged paa Taasind, Laurens Tygeß Husfoged paa Kestroppe, Hr. Niels Scriffwer paa Kestroppe, Nis Andersß i Stramelsæ, Esbern Smet *ibid.*, Hans Ker i Gesinge, Per Hanß »dieghen« i Lwnby. In profesto vincula Petri paa Tøsinghe Ting fik Nis Clauß i Gesinge et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Anders Hanß i Gesinge, Hans Jenß, Jep Swerckeß *ibid.*, Per Skrædere i Stramelsæ, Nis Jenß *ibid.*, Per Jenß i Søby, Jep Høytæ i Knwtzbølle, Hans Clemynß i Nyby; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa fornævnte Ting, at Oleff Hwid i Søby skødede Nis Clauß en fuld Broderdel i den Bondegaard i Søby, som O. H. i boer, og Josep Morthenß skødede Nis Clauß en fuld Søsterdel, som ham var faldet til Arv efter sin Moder i fornævnte Gaard, og Anders Hwid og Nis Hwid af Swineburgh skødede Nis Clauß al den anden Del i fornævnte Gaard. Og Oleff Hwid, Josep Morthenß, Anders Hwid og Nis Hwid tilbunde dem at hjemle Nis Clauß fornævnte Dele for hvers Mands Hinder uden ret aarlig »skæth«; og var fornævnte Bondegaard lovlig lovbuden; og takkede for god Betaling. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Utydeligt Brudst.; 4, 6. Bomærker. ^aI Peder Lucoppidans Tid ejet af en »Ejendomsbonde« paa Taasinge^a; ^b1750 af Klevenfeldt foræret til Danske Selskab^b (RA. Privatark., kronolog. Række). LDipl. [8865

^{a-a}) Gl. kgl. Saml. 4 to 2349, Hæfte e; jfr. Rostgaard Fol. 18 Bl. 83 a (herefter Ny kgl. Saml. Fol. 400 Bl. 95 a og Uldall Fol. 190 S. 65), Bircherød-Haandskriftet i Odense Katedralskole S. 177 (herefter Thott 4 to 1419 S. 257) og Ny kgl. Saml. 4 to 646 c. ^{b-b}) Ifølge Langebeks Paaskrift bagpaa.

Aug. 5. Vi Hanns Konge annammer Hr. Iffuer electus og confirmatus til Riiber Domkirke, forskrevne Domkirke og menige Klerkeri i Ribe Bispedømme i vor Beskærmelse og stadfæster alle de Privilegier, som vor Fader Kong Christiern og andre Konger i Danmarckis[!] Riber Domkirke, ham og hans Forfædre Biskopper sstds. og hans Klerkeri givet har, og som Lunde Domkirke har, saa at han og de [*dem*] nyde skal med »alldt« deres Artikler i Sønder og Nør Juttlanddt, som de Breve, derpaa givne er, indeholder. Thi forbyder vi alle og særdeles vore

Fogeder og Embedsmænd forskrevne værdig Fader eller hans Klerkeri herimod paa Person, Gods, vornede, Hjon eller Tjenere i Synnder og Nør Judtlandd at hindre under vor kongelige Hævn og Vrede. Dattum Hundsbeck fer. 2. post f. Petri ad vincula nostro sub secreto.

[Orig. Ribe Bisps Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Gem. Arch. XXII. 31, Cc (Hansborg). LDipl. [8866]

Aug. 5. Hanss¹ Konge. For Troskab og villig Tjeneste, som fremfarne Biskopper i Riber Domkirke vore Riger gjort har og Hr. Yffwer electus til samme Domkirke os og Danmarch, Suerige og Norge gøre skal, tillader vi, at Hr. Yffwer maa have uafløst i sin Livstid vort og Kronens Slot Troyeborgh med »alle sine rette tilliggelse«, Len, kongelige Rente og Rettighed. Thi forbyder vi *osv.* Givet i Hundzbech die Dominici nostro regio sub secreto.

Ex relatione Dn. Laxmanni magistri curie.

A. Perg. med 1 Segl: K. 87. Ribe Bisps Arkiv (RA.). LDipl. — Aa. Vidisse 1505 Febr. 14. [8867]

Aug. 8. Hans Rigetsen i Øm, Foged til Søndre H.s Ting i Lollandh, Matts Jensen i Troelseby, Jeppe Buss i Groshave, Hans Persen i Brydiebølle og Niels Judhe i Opager. Torsd. før Lauritz Dag paa Søndre H.s Ting »beedes« Hr. Anders Krag Sognepræst i Rydhe om et Tingsvidne paa efterskrevne Ord af 12 Dannemænd gamle Oldinge, som »endels« vel mindes i 40 Aar og mere, som var Jeppe Buss i Groshave, Mads Nielsen i Hoyby, Niels Thagesen, Lauritz Clausen, Beindh Clausen *ibid.*, Matz Jensen i Throeseby, Matts Skiencke i Danmar, Matts Lauidsen i Tornby, Esben Brodhie *ibid.*, Jens Tiche i Gæringæ, P. Bonde i Torpe, Otte Rogh i Opager; hvilke bespurgte dem iblandt menige Tingmænd, som søgte var til Tinge, og igen indkom for os paa forskrevne Ting og vidnede, at de saa' og hørte, at Hr. Anders Krag lod læse inden 4 Stokke et Sognevidne [c: 8847] af Gluslunde S., som Hr. Jens Heye havde udgivet og beseglet med Dannemænd flere, lydende, at 12 Danne-mænd af Gluslunde S. havde vidnet, at de ej aldrig[!] havde hørt i 40 Aar og mere, at der havde været kæret paa Vor Frue Kalente-gods i Hoby, som Troels nu paa boer, førend i Aar, at Joren Olsen har ildet derpaa. Item har vi 12 forskrevne Dannemænd aldrig hørt eller spørge kan af gamle Oldinge og selv vel mindes kan, at her har været gjort Kære til Tinge paa det forskrevne

Kalentegods i Houby i 40 Aar og mere førend i Aar, Joren Olsen gav der Ilding paa, og ej hørte vi, at Jøren Ollofsen lod her læse Ejendomsbrev eller Pantebrev, han skulde have paa forskrevne Gods. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[^aPerg. med [5] Segl.^a Lollands Sønder H.s Kalentes Arkiv; *ÆA. V. 900.*] Afskr. af Poul Rogert: Thott Fol. 730 Bl. 361 b. [8868

a—a) Saaledes Afskriften.

Aug. 13. Ick Claues Krummedike ritter do witlick, dat ick mit rade alle der jennen, de dat to vulborende hebben, vorkope unde vorscote heren Johan koningh eyn gut to Torppe ime hertigdom to Sleswick in Froß herde unde dat verdeel auer alle Torppe uelt unde Torppe holt, darto eyn gut genommet Noralenge ime hertigdom to Sleswick unde in Calslunde herde vor vulle gewerde, des ick in myne framen gekeret hebbe; unde mach de koninglike maiestat de gudere annemen laten; ock will siner gnaden sodane gudere vrigh warende sin nach lude myner scotebreue daruppe besegelt, de ick der koninglike maiestat mede rede hebbe auergeantwerdet unde personeliken gedan. Myn ingesegel mit den ingesegelen der duchtighen Hinrick Ericksß², Mouris Jebß³ unde Axel Tymmesß. Gescreuen des dinxstedages na Lauerentius daghe.

Perg. med [4] Segl: 2. Lxxiii 58 (Rosenkrantz); 3. Llxviii 4 (Sparre). Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 388 Nr. 30* (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Sønderjyll.). LDipl. [8869

Aug. 14. *Reg. *8651.* Perg. med 3 Segl: 1-2. Bomærker; 3. Bomærke (*si tunts fmeids*). Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I. 88.* [8870

Aug. 15. Hr. Pedher Sognepræst til Lons Sogn, Per Raa, Ywer i Swldrvp, Andherss Tordsß, Jes Andhersß og Sewrin Nielsß i Vestrpv. Vor Frue Dag assumpc. i Lonss Kirke fik hæderlig og velbyrdig Md. Mawritz Nielsß til Aagardh et Sognevidne af 12 Dannemænd: Per Raa, Sewren Jwdhe, Las Laurensß, Cristern Ferrekarrl i Hoole, Erik Ywerß, Pouell Thamesß, Lylle Pedher i Skammeriis, Cristern Nielsß *ibid.*, Nis Esbernsß, Lylle Cristern i Lonss, Jes Olsß *ibid.* og Andherss Tordsß; hvilke vidnede, og dem vitterligt er, at den Eng, som ligger til Per Møllegardz Gaard i Lonss S. i Østherkier, har Mawritz Nielsß haft i Hævd ukært, saa længe som nogen Mand kan mindes, og hans Forældre før ham, og aldrig den Eng har været brugt til nogen Mands Gaard i »manne mynne« uden til

Mawritz Nielsß rette Gaard førend nu et Aar siden; da talte Bispens Officialis af Viborgh paa forskrevne Eng, og var Mawritz Nielsß i vor naadige Herres Tjeneste den Tid og ej selv til Stede, saa han kunde svare for sin Eng. Item vidnede forskrevne Dannemænd, at Mawritz Nielsß Eng er indstenet og indstabet fra Kirkens Eng, Bønders og alle Ejeres. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 6 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1-6. Bømærker. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8871

Aug. 16. Ick Pawel Laxman van Walld ritter bekenne, dat ick van herenn Johann koninghe vor alle myn andell, also my in Runtofft in Angelen ime hertichdome to Slesßwig van myns vaders moder vaders heren Erick Krummedicks ritters wegen tokamen moege, myne betalinge tor noge upgebort hebbe, welckere myne andell ick vorkope unnde vorschote sinen gnaden, siner gnaden eruen unde nakomelingen also hertogen to Slesßwig. Myn signet; unnde ick hebbe gebeden de gestrengen unnde duchtigen heren Clawes Krummedick² ritter to Dorninge, Otte Porsfelt³ to Neßbuhouet amptlude, Anders Tegemath⁴ unde Stig Griiß umme ere ingesegel mede hiirvor to hengende. Datum to Swineborg ame fridage na assumptionis Marie.

Perg. med [5] Segl: 2. Fxxxi 17; 3. Ivii 28; 4. Hiii 8. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 388 Nr. 36* (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Sønderjyll.). LDipl. [8872

Aug. 19. *Reg. *8652.* Perg. [med 4 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 32.* [8873

Aug. 20. *Reg. *8653.* Perg. [med 9 Segl]. Bjært Kirkes Arkiv (RA.). *Rhode, Saml. til Haderslev-Amts Beskriv. S. 363* (læs: van der Wisk i Hadersleff vebner, Niels Hartigß i Brenduræ vebner - Gammelby, Maghens Michelß i Stubbum sannemen i Tyrstrvp herrit, Jep Nielß i Rad, Per Jenß i Stubbum ock Keiel Jeipß i Fagervræ euin-neligh - tha nerwerende tiil tinghe wore, hedherligh - van der Visk i Hadersleff, Niels Hartigß i Brendura, Jep Nielß i Rad, Keiel Jeipß i Fagervra, Jesper Rannulff, Per Jenß i Stubbum, Jes Lauß i Dall ock Nis Michelß i Bøgeskogh, hwilke forscreffne viii dannæmen som - welberadhe vunnæ pa - sanninghe - Bierthe stod innen - efftherkomme soghenpresthe i Bierthe then - willie ock tiilladelssæ ffra sigh ock alle hans erffuingh ock m[e]therffuinghe tiil ewinneligh - wære ock aldriigh ighen at kalles i nogher madhæ. Ock tiilbanth forscreffne Iwer Henricß ock Lawy Henricß brødhære ath frii ock fulkomeligh tiilstandhe forscreffne her Hans Ebbisß ock alle hans efftherkommæ then forscreffne stuff jord fore hwer mantz tiiltalle, som ther kand pa talle i nogher

madhæ, som theres obne breff vduisß, som han therpa haffuer, welbesigeldh i alle madha. In cuius rei testimonium sigilla nostra presentibus sunt sigillata. Datum vt supra. [8874

Aug. 26. Hemmingh Clementsß i Fugleberghe, Boo Olsß sstds., Esge Jeibsß i Frankerup, Lasse Koræ i Lwndzlorp, Pael Jeibsß i Hosløff, Lasse Jensß i Førsløff, Niels Jensß sstds., Boo Jensß i Agerup, Per Knwtß i Forderup, Oleff Hansß sstds., Cristiern Henricsß i Wæmløse, Michell Andersß i Esolthæ og Per Booß i Haldaggermagle. Mand. efter Bartholomei Dag efter Kong Hanses Befalingsbrevs Lydelse var vi forsamlede paa et »oredreff« imellem Holløsæ og Ladby i Flackeborgs H., ret Skel at gange imellem Holløsæ Fang og alt Scowclosters Fang, som derpaa skyder. Da har vi udspurgt af ældste Oldinge og gode »acthe« Dannemænd, som vi sandest spørge kunde, og af dem besynderlig, som med var, paa den Tid gode Riddere og Riddermændsmænd tilforn afginge forskrevne Skel, som var Hr. Karl Marckman R., som paa den Tid havde Soolte, Hr. Jeib Lwngæ R., som paa den Tid havde Næsbygaardh, Knwt Nielß i Fuglebjerghegaardh, Jep Halffwegge i Sneshøff, Per Magensß i Førsløff, Eric Jensß i Winninghe, »som aff woben ære«, Hans Koore i Lwndh, Arildh Pælle sstds., Swendh Andersson i Regenstorp, Oleff Ingwarsß i Øllerup, Hemmingh Olsß sstds., Gamle Eluff i Wallingswedh, Jep Hwitzsß sstds.; hvilke gode Riddere, Riddermændsmænd og gode Bønder tilforn afginge forskrevne Skel og »huggæ mærke paa trææ« og afviste Skelstene, hvilke de var. Da efter Dannemænds Vidskab, som ginge med os og underviste os ret Skel, hvilke vel til Minde droges og hos var tilforn, der forskrevne Skel var afganget, og efter Kong Hansses andet Brevs Lydelse, som hans Naade os derom anden Tid bedet og budet havde og os derpaa Fuldmagt givet havde, da afginge vi forskrevne Skel i saa Maade: først ginge vi af Skielby Kirkeskov ret frem ad den Vej, som løber norden ved Trolle Bierghe, og ret op til Dawerebøgen og saa lige til den store Sten, som staar paa den søndre Ende paa den »dyss« hos Tommerwtz ledh, og saa ret ned til den Eg hos Tommerwtz ledh, der som vi funde det gamle Skelsmærke paa inde i Træet; deraf ret ned ad den dybe Bæk uden for Gærdet og saa alt langs uden ved Gærdet og ned i Aaen. Dette ret Skel afginge vi, som vi vil andsvare for Gud og være bekendte for Kongen, og som Loven udviser, bedende os saa Gud hjælpe,

at vi gjorde det ej for Vild og for Fæ, men for det at vi tykkes det saa rettest være Skel. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [13] Segl: 1. Bomærke. Skovklosters Arkiv; *SRD. IV. 361* (Arkivet paa Herlufsholm). LDipl. [8875]

Aug. 26. *Reg. 5166.* ^aPerg. med Brudst. af 1 Segl. ^aEskris Kirkes Arkiv; senere til ^aArkivet paa Runtoft^a (ikke undersøgt). *Arch. f. Staats- u. Kirchengesch. I. 1. H. S. 41* (jfr. *S. 1*). — Afskr. fra 19. Aarh., formentlig af Præsten H. N. A. Jensen: Kiels UB., S. H. 365 Bilag d. [8876
a—a) Saaledes det anførte Aftryk.

Aug. 29. Jep Skow Foged i Biæuerskous H., Per Jenss Foged paa Walløff, Lass Jenss i Gundrype, Hanss Haræ⁴ i Herføglæ, Oluff Laurens⁵ sstds. Torsd. efter Lucii translac. Dag for os og mange flere Dannemænd sagde Per Maghenss af Hæddinghe, at han havde Hr. Laurens Olsøns fulde Magt og Per Olsøns Børns Magt, Karine Oluffsdotterss Magt at skøde Offe Hanss al deres Rettighed, som dem var tilfalden i den Gaard, som ligger i Sædher og Offe Hanss i boer; hvilket Per Maghenss gjorde og Offe Hanss i Skød skødte. Item skødte Per Jenss af Swonsberrigh Offe Hanss al den Rettighed, som Knud Olsøns Børn var tilfalden i samme Gaard, og takkede ham for god Betaling. Derpaa begærede Offe Hanss et Stokkevidne, som til mælted Oluff Claus, Per Bos, Jess Spurrig, Anderss Bonde, Tord Bos, Jess Offesøn, Jess Claus, Jess Jeips, Jess Nils, Michil Villiems, Oluff Bos; hvilke 12[!] Dannemænd vidnede, at de saa' og hørte disse Artikler saa »forfares« inden Tinge. Vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 3. Bomærke(?) i Skjold; 4-5. Bomærker. Senere til Vallø Godsarkiv (Vallø Stifts Arkiv, Adkomst-documenter Bevillinger m. m., 1. Reversal Nr. 22). LDipl. [8877]

— Weszelus Prior i Marienfredt Karteuserkloster meddeler Hinryck Krummendick, at han optager ham, hans Hustru og Børn i Klosters Boderskab og gør dem delagtige i dets gode Gerninger.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 157; Missiver II. 158.* [8878]

Aug. 31. In nomine domini amen. Indictione 2., pontificatus Dn. nostri ^a Lørd. før Egidii »etc.« i min og disse efterskrevne Vidners Paahørende var »velbr.« Jørgen Urne Landsdommer i Fyen paa Fynboe Landsting og da ^b af Esgæ Hvid, som da sad i Dommers Sted, efter at Hr. Clement Præst i Skælerup havde ladet læse et Brev,

sagde disse Ord: Hr. Clement, jeg var her med eder den Tingdag efter Jul og bød eder til om alle Sager, I kunde mig skyldes, at vilde I tale mig til paa vort^c. Herredsting eller Landsting eller for Bispens Dom, hans Naades Official eller hans Naade selv, vilde I ikke der være, vilde jeg komme ind for vor naadige Hr. Ærkebisp. Vilde I og være for vor naadige Konges Dom eller Dannemarckis Raad, vilde jeg der ej afaa, førend jeg havde plejet eder efter »tygge min« al Ret. Og saa byder jeg eder endnu til; og jeg kærer, at I har hugget min Skov og bortpløjet af min Jord, som ligger til Hindemaegaard og har »avard« mig til med 12 Riddermændsmænd, og kan ingen Ret fange af eder. Super quibus omnibus Georgius Urne me notar[ium]^d requisivit ^b si[!] unum vel plura publica vel privata[!], qvotqvot videntur necessaria, confirmem ^b vota ^b indiction., pontificat., die et loco prænotato, præsentibus nobilibus ^b viris Ottone Porsfeldt capitaneo cast(r)i^e Nesbyhoved, Andrea Alboms provisoro sanctimonialium in Dalum AA.

Et ego Petrus Martini clericus Ottoniens. diæces., apostolica auctori(ta)te^f notarius publicus ^b, qvot protestor signo et nomine nostro solitis.^g

[A. Orig. med Notarmærke. Jørgen Jørgenssøn Urnes Arkiv; senere i ^hFyns »stifttßgiemme«^h.] Aa. Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. — Afskrifter fra 18. Aarh.: Ab. Rostgaard 4to 107 (herefter: Aa. Ny kgl. Saml. 4to 837); Ac. Ny kgl. Saml. Fol. 404 S. 104 (af Jacob Bircherod); Ad. Ny kgl. Saml. 4to 729 S. 214 (herefter: Ada. Nationalmuseet, Vedel Simonssens Saml. Pk. LIV, 511 ad γ , Læg 37); Ae. Thott 4to 1421 S. 1059; Af. Additam. Fol. 141 Bl. 16 a. [8879

a) Aaben Plads i Aa. b) Aaben Plads i Afskrifterne. c) Ac, Ad, Ada, Ae, Af: eders. d) Alle Afskrifterne: notare superscripta. e) Saaledes de fleste Tekster; Aa: casti. f) Saaledes de fleste Tekster (med lidt forskellig Stavemaade); Aa: auctorite. g) Det er højt paafaldende, hvis Originalen skulde have haft den overleverede Teksts Vekslen mellem Latin og Dansk; men paa den anden Side synes det meste af Tekstens Danske at være holdt saa godt i Tidens Sprogtoner, at den ikke ret vel kan antages at skyldes en samtidig eller senere Oversætter, da en saadan sikkert vilde have holdt sig ganske anderledes slavisk til Latinen. h—h) Saaledes Aa og Ab.

Sept. 2. Peder Vdßenn Foged til Hald H.s Ting, Peder Jenßenn i Thurstrup, Niis Banngh i Wester Allingh, Nis Jenßenn i Thurstrup, Jacob i Hui(l)sager^a, Nis Michelßenn i Heilskouff, Simen Thamißenn i Gießingholm og Eßbern Mogen[ß i] Gunde(st)rup^b. Mand. før Vor Frue Dag nativit. for os og andre Dannemænd, som Hald H.s Ting søgte, kundgjorde 12 jordegne Dannemænd Bønder, at de var paa Østrup Mark Bartholomei Dag og udlagde Haffgaardtzs Enemærke først sønden omkring Skoven og saa vester ud af det sønder Dige og saa af det sønder

Dige og saa ned af det Dige, som løber sønder og nær, og ned af det »wratmoed« og saa ret nær ned i Thowbeck og ret nær i Bækken til Midtstrømme paa den vester Side; item øster omkring Skoven ned af den øster Dige og saa ret nær ned af den Ren, saa som Skel har været i gammel Tid mellem Østrup Mark og Haffgaardz Enemærke, og nær ned i Aaen til Midtstrømme. Dette er Haffgaardz Enemærke, som nu er nævnt, undtagen 2 smaa Stykker Eng, som Hr. Jens Madtzenns Lovhævd lyder paa. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[A. cPerg. med 7 Segl. c Mariager Kl. Arkiv; *ÆA. V. 696, O. 11*; senere (formentlig 1585; *Kronens Skøder I. 298*) til Gl. Estrup Godsarkiv.]
Aa. Vidisse 1612 Aug. 31 af Sønderhald H., givet Niels Søffrenbenn i Nielstrupgaardt paa Eske Brock til Estrup's Vegne. Papir med Rester af 2 Segl paatrykte forneden. Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjægmester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. — **Ab.** Afskr. fra 17. Aarh.: Gl. Estrup Godsarkiv 1457 Febr. 14 Bl. 3 b; 1920 af Hofjægmester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [8880

a) Saaledes Ab; Aa: Huisagher. b) Saaledes Ab; Aa: Gunderup. c—c) Saaledes Aa.

Sept. 2. Tham[es] Syuerdß Tingfoged paa Vinneberg H.s Ting, Marquord Jenß af Lengesholm, Niels Atß af Villervp, Tames Olß Foged paa Astrup, Per Jenß i Sondherly, Jes Pouelß i Krwstrvp og Mortin Ebß. Mand. før Vor Frue Dag nativit. paa Vinneberg H.s Ting fik beskeden Md. Stafen Laurisß i Toffthe et Stokkenævn med 12[!] Dannemænd: Las Helyß, Henric Perß, Tames Symenß, Nis Knudß, Oleff Boß, Mattes Mørck, Tames Boß, Jes Pauelß, Tames Andherß, Jes Hwid, Andhers Jacopß, Oleff Perß og Andhers Jenß; disse vidnede, at dem vitterlig er, at Bertiiil Borri var aldrig »til følt ellis« tilkrævet af Stafen Laurisß i Toffthe at gø[re »r]anstoff« paa den Eng imellem Toffthe og Æsdrupp, og aldrig Stafen Laurisß »fulde« det med »syn« førend nu; thi at ham gjordes aldrig Trætte derpaa før nu. Med vore Indsegl. Datum et actum anno, loco ut supra.

Papir med 3 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1-3. Utydelige. Senere til Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8881

Sept. 4. *Reg. 5167.* [aPerg. med [5] Segl. a Lollands Sønder H.s Kalentes Arkiv; *ÆA. V. 900.*] Afskr. af Poul Rogert: Thott Fol. 730 Bl. 362 a. *Rhode, Saml. til Lollands og Falsters Hist. II. 324* (læs: Mattis Lavidssen i Olstorpæ - Lollandh, P. Jensen - Galmyndorp, P. Regnersen i Sandby, Mattis Povelsen i Tiuffstorpæ - Ander[!] Krag - Knudh - Skovbye - Harpelunde - P. Russ - Thordsen ibidem, Hans - Hillested, Jeppe Olsen - P. Regnersen, Niels Løget i Westerboe oc Lauritz - lands-

ting, igen inkomme for osß poo forskrefne landsting oc - Søndreherritz - inneholder etc., hvilket vy forskrfne 12 dandemen oc witne poo vor troo, siæl oc sandhet, thet vy ey hørt eller sport haffue, spørre kunne af noghen gamle oldinge eller selfue mynnes kan, alth ther haffuer vært yllet eller kært paa forskrevne kalenthegods i 40 aar oc meere, som for^{ne} Truels nu i være haffuer, eller kænth segl[!] for panth eller eyendom at haffue før æn nu, Jøren Ollsen thaler therpaa. At thisse 12 forskrefne dandemen svo i sandhed vitnet haffue, som forskreffuet staar, til ydermeer vitnisbyrdh oc forvaring henger vy for^{ne} vore incigle næden for thette breff. Datum anno, die, loco, quibus supra etc.). [8882

a—a) Saaledes Afskriften.

Sept. 4. Las Mertenßen dinckhører in Rise-herde, Peter Iwerßen, Kalle Lawißen unn Niß Iwersen to Soes santmanne. Am midweken vor nativit. Marie bynnen Rise-herdes 4 dinkstokke kreegh her Johann Tamßen kerckherre to Luchte eyn dingesinde myt 8 erlyke vræme lüde: Cristiern Brun to Scouby, Per Perßen ibid., Mattes Ell ibid., Kalle Lawißen, Per Iwerßen to Herdorp, Tammass Perßen to Soes, Jep Jonßen to Barßmarck unde Kalli Jul; diße tügeden, dat se woll 50 jare to dinghe gan hadden unde darenbaven un nuwerlde ghehørdt hadden, dat jemant bynnen 4 dinkstokke ansprake ghedan hadde upp Prestlundt liggende by hern Johans Tamßen wedeme er nu, dat Hans Perßen dar ansprake an dede; men bekanden das alle, de tho dingge weren, dat kerkherre van kerckherren van anbeginne beth nu sodan lundt, so he umme ghetunet is, rowsam ghebruket hebben sonder jhennige ansprake. Wy hebben unse inghesegele heten hengen vor deßen bref. Gegeven un screven etc.

[Orig. Løjt (Ris H.) Kirkes Arkiv.] Afskr. af Andreas Hojer: Thott 4to 2173, 2. Pk. [8883

Sept. 8. Hr. Ambrvssus Sognepræst i Grandløssæ, Niels Olsß² i Ssazerrop og Lassæ Persß³ i Vindherrop. Sønd., som Vor Frue Dag paafaldt nativit., var paa Grandløssæ Sognestævne beskeden Md. Niels Persß Ridefoged til Holbecz hws paa hæderlig og velbyrdige Mands Vegne Jørghen Rvdhz Høvedsmand paa Holbec og adspurgte, om nogen af vidste og til vilde staa, hvilken af deres Sognemænd som Høvedsmand var for at drive 2 Foler ud i et »dyndhæ dyghæ«, hvilke Foler hørte Jørghen Rvdh til. Da tilstod Jørghen Esspernsß i Grandløssæ, at Jees Lavrisß, Lassæ Brandsß Søn i forskrevne Sogn, kom til Jørghen Esspernsß Marie Magdalænæ Dag om Morgenen og »rossith« af for ham og for hans Moder og for forskrevne Niels

Persß Husfrue, at han havde vel skilt dem ved de 2 Foler, og ham »høffvedet, thet« de skulde ikke gøre dem ingen(!) Skade, og sagde, at han havde drevet dem ud i det »dyndhæ dyghæ«; og til svarede alle Sognemænd, at dem alle vitterligt var, at han drev dem derudi, og der var ingen anden i Følge med. Herpaa »bedhiis« forskrevne Jeess Persß et Sognevidne af 12 Dannemænd; da tilmælttes beskedene Md. Jep Kyönickesß, at han skulde til sig tage 11 Dannemænd: Paffvel Vinther, Oloff Jensß, Per Maghensß, Niels Annersß, Niels Jwel, Jes Jwel ibid., Jes Jeepsß i Væbærødh, Jep Olsß ibid., Jeess Droockindh i Teberrop, Oleff Hansß og Knvd Booffsß ibid.; disse 12 Dannemænd vidnede, at dem vitterligt var, at Jeess Lavrisß drev forskrevne 2 Foler ud i den »dyndhæ dyghæ«, at de blev deraf vanføre og fordærvet, og at det var hans Gerning, og ingen af Sognemændene vidste deraf, førend det var gjort. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med 3 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt (i Sigilfeltet mulig Lammet med Fanen); 2. Utydeligt; 3. Bomærke. Jørgen Ruds Arkiv; Vedbygaard Godsarkiv; c. 1713 hos Stiftamtmand Pritzbuur; »senere formentlig ejet af Sandvig«; endnu senere ejet af Danske Selskab (RA. Jørgen Ruds Arkiv). LDipl. 1490 Aug. 15. [8884
a—a) Ifølge Paaskrift bagpaa.

Sept. 8. Mattis Persß i Alnervp, Hr. Per Dunch Sognepræst i Lumme og Hr. Hans Horn Kapellan til Burløffuæ Kirke. Vor Frue Dag nativit. i Alnervppe gordh var for os velbyrdig Kvinde Fru Kristinæ Matisdotther paa den ene og velbyrdig Jomfru Anne Matisdotther paa den anden Side om Arv, som dem tilfalden var, først efter deres Moder Fru Mettæ paa Getzholm og siden efter deres Broder Knwdh Saxstrvp; og talede vi dem et Minde imellem og lagde Godset »lige i tw effther begges theris« Villie. Da tilfaldt Jomfru Anne dette Gods: 1 Gaard i Vellinge (Anders Dwæ, $\frac{1}{2}$ Td. Smør), 1 Gaard i Raffnerop i Osbøey S. (4 Pd. Smør), 1 Gaard i Slægstrvp ($\frac{1}{2}$ lødig Mk.), 1 Gaard i Bywstorp (3 Skill. Grot og Teje), 1 Gaard i Ormestorp 3 Skill. Grot og Teje, 1 Gaard i samme By (Per Olsß, 8 Skill. og Teje til Forsvar), 1 Gaard i Hogentorp (Folmer, $\frac{1}{2}$ Td. Smør og Teje), 1 Gaard i samme By ($\frac{1}{2}$ Td. Smør og Teje), 1 Gaard i Tockerop (24 Skpr. Byg, 2 Skill. Grot og Teje), 1 Gaard i Egbøey (2 Skill. Grot), 1 Gaard i Vellingetorp $\frac{1}{2}$ Td. Smør, 1 Gaard i Vadenssø 36 Skpr. Byg, 2 Skill. Grot og et »fløckæ« Flæsk, 1 Gaard i Fieresstadæ 23 Skill., 1 Gaard i Starrop (1 Skill.

Grot), 1 Gaard i Søndræ Wram 3 Skill. Grot, 1 Gaard i Føl-børnæ (4 Skill. Grot); item undtaget Jomfru Annes Del i Getzholms gord; og da »settis« Tønde Smør i Søkendeskiye dem imellem for 6 Mk., og Skp. Korn 1 Skill. og Tejen 6 Skill. Summen, som Jomfru Anne tilfaldt, løb 34 Mk. og 8¹/₂ Skill., og da blev Jomfru Anne Fru Kristinæ skyldig 1 Skill. Med »wor« Indsegl. Givet osv.

Papir med Spor og ubetydelige Rester af 3 Segl paatrykte for-neden: 1-2. Kun Spor; 3. Ubetydelige Rester. Anne Mattisdatter Saxs-trups Arkiv (SvRA. Papir). LDipl. [8885

Sept. 9. Vidne af Køpnehaffn Byting, at Athzser Thygesen lod skøde Nicholai Kirke i Køpnehaffn sin Ret i en Gaard ved Stranden.

[Perg. med mindst 1 Segl: 3. G. 359^a. ^bKøbenhavns Nicolai Kirkes Arkiv.^b] Afskr. af Jon Mortensen: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 262.* [8886

^a) Tegning i Klevenfeldts Herold Nr. 562. ^{b-b}) Saaledes det i Note *a* anførte Sted og LDipl.

— Jeg Barbara Michelsdatter, Hanss Coks Efterleverske i Aleburg, har solgt til hæderlig Md. Lazarus Thomesß Borge-mester i Aleburg et mit Hus med Grund »nordest uppa« min Gaard, jeg selv i boer, næst østen op til min Stald standende, som er 10 Alne ¹/₂ »kortir« langt i Øst og Vester fra forskrevne Stald og saa »øster hander« den Bod, Hanss Pippere i boer, og 10 Alne bredt med »tagdroppet« i Sønder og Nør, med »sodan« Vilkaar, at jeg skal have et »maegh oc hiemelshwss« imellem forskrevne Hus og den Bod, Hanss Pippere i boer, og fri Ud-gang til Aaen, som tilforn været har. Og kendes jeg mig Penge og fuldt Værd for forskrevne Hus og Jord af Lazarus Thomesß op at have baaret. Medb. af ærlige Mænd Per Maghensß, Sewerin Mwrmeister Raadmænd i Aleburg og Velatz Laurisß Byskriver ibid. Datum Aleburgis fer. 2. post f. nativit. Marie.

Perg. [med 4 Segl]. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). [8887

Sept. 10 (og 17). In nomine domini amen. Indictione 2., die Martis 10. mensis septembris, pontificatus Dn. Alexandri pape sexti anno 7. in nostrorum notariorum publicorum testi-umque infrascriptorum presentia DDn. Gerwinus Ronnegarne legum doctor ac archidiaconus Vßnamensis et Tributzensis in ecclesiis Caminensi et Swerinensi, Reynoldus Leueringk ecclesie Swerinensis canonicus, Petrus Smyt, Enwaldus Relin seniores, Henricus Snellewech et Simon Schulte presbiteri et procuratores ffraternitatis kalendarum in Sundis nomine tocius fraternitatis

et universi cleri archidiaconatus Tributzensis ac Johannes Huls plebanus in Bergis Roschildensis diocesis principales ex una necnon DDn. Lagho Vrne, Dn. Nicolai episcopi Roschildensis cancellarius ac Roschildensis ecclesie canonicus, et Johannes Honnichuse, prelibati reverendi patris per territorium Ruye in spiritualibus prepositus, predicti reverendi patris nomine partibus ex altera de omnibus litibus aliquamdiu inter partes habitis ac injuriis et expensis hincinde factis pacem ex integro querentes ac priori concordie, videl. quod ffratres kalendarum et clerus Tributzensis uti possint privilegiis eorum ad territorium Rugie in causis ffraternitatis et propriis eorum dumtaxat cessionibus et aliis actionibus quovismodo inductis seu inducendis omnino cessantibus, et preterea inhibicio Dn. episcopi Roschildensis contra privilegia eorum ac processus contra Dn. Johannem Huls debeant cessare, inherere volentes, concordiam huiusmodi in quodam instrumento publico redactam ratificarunt, ita tamen quod compromisso et arbitrorum electioni inibi factis partes hincinde renunciarunt; sed injurie partibus utrisque illate ac expense facte tam in Romana curia quam in partibus debent esse extincte et penitus cessare ita, quod nec Dn. episcopus nec ffratres et clerus seu eorum litisconsortes quitquam tam super principali quam accessoriis dampnis, injuriis et expensis factis possint adtemptare seu innovare litem et totam causam cum emergent... penitus et in toto extingwen... sub mulcta 1000 ducatorum per contrafacientes exsolvendorum, revocantes et revocatos habere voluerunt partes hincinde procuratores tam in Romana curia quam extra constitutos. Que omnia partes semper rata ad manus nostrorum notariorum publicorum servare promiserunt et nos requisierunt, quatenus eis aut unicuique parti desuper unum vel plura conficeremus instrumentum et instrumenta. Acta sunt hec Sundis Swerinensis di[ocesis] in estuario domus ffraternitatis kalendarum sub anno et aliis quibus supra, presentibus discretis viris Rauenno Barnecow et Nicolao Brunow clericis Roschildensis et Halberstadensis diocesium, testibus ad premissa vocatis.

Et ego Bartoldus Lussow clericus Caminensis diocesis, apostolica et imperiali auctoritatibus notarius, quia predictis omnibus cum prenominatis testibus interfui eaque omnia in notam sumpsit, ideoque hoc publicum instrumentum manu propria conscriptum exinde confeci et in hanc publicam formam redegi signo et nomine meis solitis signavi.

Et ego Vicko de Lancken clericus Roschildensis diocesis, apostolica auctoritate notarius, quia predictis omnibus cum pre-nominatis testibus interfui eaque omnia [*in*] notam sumpsi ide[oque hoc] publicum instrumentum, manu alterius notarii scriptum et subscriptum, cum eodem notario confeci, subscripsi et in hanc publicam formam redegī signoque et nomine meis solitis signavi.

Perg. med 2 Notarmærker og Paategning bagpaa: Anno, indictione, pontificatu retrospectis, die vero Martis 17. mensis septembris Dn. et magister Lagho Vrne, Dn. episcopi Roschildensis cancellarius, pro finali securitate et litis extinxione voluit, ut nomen Dn. et magistri Petri de Vemerē cantoris et canonici ecclesie Lubicensis principalis conservatoris in citacione apostolica principaliter nominati et in instrumento retrospecto omissi haberetur cum aliis interesse habentibus pro expresso. Ad que in mei notarii et testium infrascriptorum presentia Dn. Gerwinus Ronnegarne legum sacrarum doctor et archidiaconus pro se et nomine fratrū retrospectorum ac tocius cleri archidiaconatus Tribucensis ac omnium interesse habencium prebuit assensum. Acta hec Sundis in habitacionis domo prelibati Dn. doctoris, presentibus ibid. honorabili et discreto viris Dn. Henrico Cruße presbitero et Nicolao Brunow clericis Zwerinensis et Halberstadensis diocesum, testibus ad premissa vocatis. Ita est. Ego Bartholdus Lussow clericus et notarius retrospectus, ad premissa requisitus, propria manu me subscripsi. Roskilde Bisps Arkiv, Rügen (RA.). [8888]

Sept. 15. Peder Powlson Dekan i Lund m. fl., tilskikkede af Ærkebisp Byrge i Lund til at gøre Markeskel mellem Skiørby og Krogholm, gør vitteligt, at de ikke har kunnet enes om Skellet med de øvrige, der skulde gøre det.

[^aPerg. med 5 Segl.^a Lunde Ærkebisps Arkiv.] Afskr. fra c. 1530 (i et Læg paa 2 Folioark, der indeholder Afskrifter af: 1502 Nov. 28 (S. 1), 1502 Apr. 23 (S. 4) og nærværende Brev (S. 6)): SvRA. Kopieböcker B 2. Weibull, *Dipl. dioec. Lund. V. 394*. [8889]

a—a) Saaledes Afskriften.

Sept. 16. *Reg. *8657.* Medtaget Perg. (den venstre Del af Plica mangler) [med 2 Segl paa den bevarede Del af Plica]. Københavns Kapitels Arkiv; 1783 af Biskop L. Harboe foræret til Gehejmearkivet. *Kbhvns Dipl. II. 174* (det ikke aftrykte er uden særlig Interesse). [8890]

— Tammes Sywersß »tinghøre« paa Wenneberig H.s Ting, Tammes Olß Foged paa Asdrop, Las Scredher Raadmand i Høringh og Nis Gosske. Mand. før Matei Dag fik beskeden Md. Staffen i Tofthe et Tingsvidne med 8 Dannemænd: Oluf Persß, Per Lydhen, Anders Nielß, Oluf Bosß, Las Martensß, Thw Big[?], Per Tammesß og Per Saxen; hvilke vidnede, at de saa' og

hørte paa fornævnte Ting, at 18 »siwzs men« hjemlede et fuldt Syn om den Holm og Grund, som ligger mellem Esdrop og Tofthe, som Staffens Folk gik Ran over for, at den gammel Aa løber norden om den Holm, og hjemlede de den Holm til Tofthe og i Wenneberig H.; og var 6 »sywzs men« i 3 Ting og »hemmeth« om forskrevne Grund. Med vore Indsegl. Givet Aar[?] og Dag[!].

Papir med 4 Segl ell. Spor af Segl paatrykte forneden: 1. Kun Spor; 2-3. Bomærker[?]; 4. Kun Spor. Senere til Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8891]

Sept. 17. Se 8888.

Sept. 22. Otto Rantzouw¹ ritter. So here Ffrederich erffgenhome to Norwegen, hertoge, deme duchtigenn mynem brodere Hanße Rantzouwen unnde my 5000 mr. houetstoles unnde daruppe alle jare 300 mr. rente uthe der rechten plicht to Hußem unnde Eyderstede to betalende vorschreuen unnde vorsegelt hefft, aldus hebbe ick vame myneme gnedigen herenn 2000 mr. houetstols unnde 120 mr. rente, so myner personen darvan allenen bykamen, entfangen; quytere darumme mynen gnedigen herenn sodaner 2000 mr. houetstoles unnde 120 mr. unnde allen anderenn renten haluen, my van allen jaren inholde syner gnaden breues geborende, vor alle namanynge, synen gnaden houetstoles unnde renthen mynes anpartes haluen guder betalinge bedangkende, unnde rede vor my syner gnaden breff der 2000 mr. houetstoles unnde 120 mr. jarlicher renthen mynes ampertes haluen, alles van allen jaren entricht, doth. Datum Gottorpe ame sondage na Mathei ap. et evang. unnder myneme ingesegel.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden: Li 48. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [8892]

— Kongen giver Præstø Borgere et Leje paa Falsterbode.

[A. ^aPerg. [med 1 Segl].^a Præstø Bys Arkiv.] Aa. Afskr. af Langebek 1744: LDipl. — Ab. Afskr. af Langebek, attesteret af ham selv 1744 Sept. 4: Ny kgl. Saml. 4to 662 c. — Ac. Afskr. fra c. 1700, formentlig af Præsten Peder Jacobssøn Winsløw: Kall 4to 471 S. 94. Herefter i nyere »Oversættelse«: *Kirkehist. Saml. 4. R. II. 228* (læs: fran Nykøpings borgers - nyende vnder wort koninglige signet. *Relator dominus Johannes Laurentii presbiter*). — Ad. Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 52. [8893]

a—a) Saaledes Aa.

— *Reg. *8659.* [A. Orig. Holger Eriksøn Rosenkrantz's Børns Arkiv. — Aa. Kopi attesteret (uden Datum) af Mandrup Holck til Baret-

skoff, Otthe Gyldenstjerne († 1551) og Cristoffer Gyldenstjerne Brødre paa Bygholm. (? Senere til) Arkivet paa Rosenholm (16. Pacquet Nr. 3.)
Aaa. Afskr. for Langebek 1761, rettet og suppleret af ham selv: LDipl. Herefter: *Barner, Rosenkrantz, Dipl. S. 200.* — **Aab.** Ufuldstændig Afskr. af Luxdorph: Ny kgl. Saml. 4to 2091, I. 183. — Nævnt ganske kort i Rettertingsdom 1554 Jan. 9, se 105. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 254 a. [8894]

Sept. 23. »It tingswinde til Øster herritz ting udgiffuid anno 1499 thend mandag nest for s. Michaelis archangeli dag, liudendis, at thend thid Adtzer Stormsøen paa frue Herluffs vegne eskidt velbiurdig mandtz Ebbe Strangeøens breffue och beuißning paa thend gaard Vre, som Mickell Pederßen iboer, tha opstod Tøste Palßen och bød sig i rette med hannom och sine beuißning paa for^{ne} Ebbe Strangeøens vegne at nyde och ondgjelde ther till herritzting om for^{ne} gaard, huis loug och ret vor, i alle maade; tha suarede for^{ne} Adtzer Stormsøen, at hand ey ville verre i rette, men gick ud aff retten och ville ther ey ydermere suare till enthen med breffue eller beuißning i nogre maade.«

[Orig. Ebbe Strangessøn Strangesens Arkiv.] Udtog se 6809. RA. Herredagsdombog 1582-84 Bl. 10 a. [8895]

Sept. 24. Notarialinstrument, at Vidner udtalte, at Viborg Kapitel havde Ret til at udnævne Sognepræster i Stiftet, naar Bispestolen var ledig eller Biskoppen langt borte.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: NLA. Viborg Bispearkiv, Domkapitel Nr. 89. *Dipl. Viberg. S. 113.* [8896]

Sept. 25. Hans Klaffsøn¹ Domprovst i Roskilde og Doktor i Kirkeloven, Otte Jenssøn², Maquard Henricsß³, Pædher Laurensß⁴ og Jesper Hanssøn⁵ Kanniker sstds. Onsd. før Michaelis Dag havde ærlig og velbyrdig Svend Pædher Oxæ sit Bud hos os med et aabent beseglet Brev helt, som Anders Hack havde udgivet og beseglet med andre, 3 hele Indsegl hængende for samme Brev, lydende: 6124. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med 5 Segl: 1. G. 321; 2. G. 313 (Foged); 3. G. 314*; 4. G. 315; 5. G. 319. Peder Oxes Arkiv (AM. VII. 35). [8897]

Sept. 26. Tingsvidne af Sabro H., at Mariagers Kloster lod indværgen en Gaard i Lyngo.

Perg. med [7] Segl: 6. I Sigilfeltet et Hjærte gennemstukket af en Pil; [7. I Sigilfeltet Bogstavet M^a]. Mariager Kl. Arkiv b; *ÆA. V. 698*; senere til Bidstrup Godsarkiv (RA.). *Saml. til jydsk Hist. VIII. 316.* [8898]

a) Nævnt *Saml. til jydsk Hist. VIII. 317.* b) Brevet er sagtens afgivet herfra i Anledning af det i *Kronens Skøder I. 404* omtalte Mageskifte af 1621 Apr. 10 mellem Kronen og Knud Gyldenstjerne til Tim.

— Jes Nielsß Herredsfoged i Mierløzæ H., Oluff Smet i Stenløzæ magle og Niels Olsß i Satzerop. Torsd. før Michaelis

Dag for os havde Niels Perssøn Ridefoged til Holbekxhwss Ord med Lassæ Bransß i Granløse og sagde til ham, at hans Søn var kaldet en Tyv nu i Høst paa Granløse Mark paa en Mands Ager og havde ikke klaret sig derfor. Dertil svarede Lassæ Branssøn inden 4 Tingstokke, at hans Søn var kaldet en Tyv paa hans egen Ager og ikke anden Steds. Derpaa »bedis« Niels Persß et Stokkevidne af 12 Dannemænd, som han fik, som var: Niels Jepsß i Vgherløssæ, Jees Skredher *ibid.*, Oloff Nielsß i Merløssæ, Per Jensß i Maghenstrup, Lassæ Deghsß i Jelløssæ, Oloff Nielsß i Trvestrop, Hemmyng Nielsß i Melløssæ, Ingvodh Olsß i Tømerop, Martin Masß i Saalrop, Jes Persß i Øsstherop, Jes Nielsß i Soomerop og Per Olssøn i Tosserop; disse 12 Dannemænd vidnede, at dem vitterligt var, og de hørte paa, at Lassæ Brandhsen tilstod, at hans Søn var kaldet en Tyv paa sin »jeendh« Ager og ej paa en anden Mands Ager, og ikke han klarede[?] sig for den Sag. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[^aPapir med 3 Segl: 1-3.^a Jørgen Ruds Arkiv.] Afskr. af Jon Mortensen 1757 (ifølge Kall Rasmussen: for Klevenfeldt). LDipl. [8999
a—a) Saaledes LDipl.

Sept. 29. Ærkebisp Burgerus af Lund stadfæster Optionsretten til Præbenderne i Kapitlet, fritager dets undergivne for ulovligt Gæsteri og stadfæster dets Privilegier.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskrifter fra 17. Aarh.: RA. Danske Kanc., Kopibog for Lunde Kapitels Privilegier 1186-1649 Bl. 19 b; og Lunds UB., Haandskr. H c Fol. 167 Bl. 19 b. — Afskr. fra 18. Aarh.: Lunds UB., Haandskr. H a Fol. 6 S. 67. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 395.* [8900

— Niels Strangeß Sognepræst »ath« Vistrop^a Kirke, Niels Nol i Dalsgart og Andhers Jacopß. Paa Micaelis Dag i Vitztrvp Kirke fik beskeden Md. Stafen Laurensß i Toffthe et Sognevidne med 12 Dannemænd: Jens Seuerenß, Per Nielsß, Poeske, Andhers Jebß, Las Perß, Per Laurensß, Mickek[!] Timmerman, Per Leeth, Jes Jenß, Mikel Viille, Henric Sudher og Per Jwl; disse vidnede, at dem vitterlig var, at Strange Perß i Tornbi var til Vitztrvp Kirke og gav disse Drengene Advarsel, at dem stod Ran paa til Hworns H.s Ting: Olef Stafenß, Mikel Jenß, Nis Stafenß, Crestin Mattisß og Mortin Perß. Item vidnede 3 Dannemænd: Jes Leeth, Las Knudß og Jens Poske, at Crestin Mattisß, Mortin Perß og Oleff Stafenß, de 3 Drengene, ginge i Wogenskrog og slog Hø den samme Dag, som det Hø blev »ryffuet« af den

»holme« imellem Æsdrvp og Toffthe, som den Trætte paa stander. Med vore Indsegl. Datum et actum ut supra.

Papir med Spor af 2[!] Segl paatrykte forneden. Senere til Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8901

a) Rettet fra: Tornbi.

Sept. 29. *Reg. *8660.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 33; Dipl. Norv. VIII. 451; Missiver I. 138.* [8902

Sept. 30. Niss Fwss [Ti]nghøring paa Hornss H.s Ting, Bertil Cresterns Sognepræst i Vgild, Henryk Fryss³ V., Swend Nielß i Mowenssbærk og Oloff Nielß. Mand. efter Michaelis Dag paa forskrevne Ting fik beskeden Md. Bertil Jenss et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Oloff Jonsß, Per Gwndß, Andherss Jenß, Tøssti Perß, Andherss Michilß, Per Morthenß, Niss Lawerß og Andherss Nielß; disse vidnede paa forskrevne Ting samme Dag, og dem vitterligt er, at Maworss Nielsß af Aagar har haft sit Bud 3 Ting paa forskrevne Ting og æsket Navn paa de Folk, som »rawenssneffning« svor »rawen« over af Staffens Folk i Toffth, og ej kunde fange deres Navn at vide. Item vidnede forskrevne Mænd, og dem vitterligt er, at Staffen i Toffthe havde Bud til forskrevne Ting og bød ud det Fald, som hans Folk skulde være falden for, og de vilde ej give eller sige ham Navn paa dem, som han skulde bøde for, og bød Staffen i Toffthe det Fald ud, førend Fogeden delte paa dem. Med vore Indsegl. Datum u[t] supra.

Papir med 5 Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet Bogstavet n; 2. Bomærke; 3. Lxxiii 90; 4-5. Bomærker. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8903

Okt. 1. Herredstingsfogeden i Liugnitz H. gør vitterligt, at Peder Rebergh Embedsmand paa Nesbyholm fik Tingsvidne, at Sørydttz Skov og Mark er Skorbyess rette Ejendom, og at Skorby Mænd har haft 11 Vaaddrætter i Krogholms Sø.

[^aPerg. med 7 Segl.^a Lunde Ærkebishops Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: SvRA. Kopieböcker B 19. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 396.* [8904

a—a) Saaledes Afskriften.

Okt. 3. Ærkebisp Birge i Lund kvitterer sin Kansler Oluff Esbernssøn Kannik i Lund for aflagt Regnskab.

Perg. [med 1 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv? (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 399.* [8905

Okt. 5. Per Nielsß i Hwndrop, den Dag Tingholder paa Gyryng H.s Ting, Nis Lasß i Darwm, Jeppe Andersß ibid.,

Crestern Jenss ibid., Grwmmi Perss i Ilstedh Sandemand, Tomes Niels i Brammingh og Jeppe Jenss i Darwm. Lørd. før Dionisi Dag paa Gyiring H.s Ting adspurgte Mester Wille Anderss Kannik i Ribe menige Herredsmænd, om dem vitterligt var, at der har ligget nogen rebdragen Jord, »helff« Otting eller halv, mindre eller mere, til den Toft, som Knwt Twss paa boer i Lidlæ Darwm, og æskede derpaa en Stokkenævn af 12 Dannemænd: Grwmmi Perss i Ilsted, Jon Perss i Darwm, Ostred Mattss ibid., Nis Lass ibid., Lass Laws ibid., Hans Jenss ibid., Palli Anderss ibid., Grawers Ostreds i Ilsted, Tomes Niels i Lidlæ Darwm, Crestern Jenss i Darwm, Per Michels ibid. og Jep Jenss ibid.; hvilke vidnede, at i 60 Aar og mere, som dem selv mindes og de har hørt af deres Forældre, har der aldrig »ledhett« nogen rebdragen Jord til forskrevne Toft, enten Ager eller Eng, og aldrig der gaves mere til Riwerhwss end 8 Skill. af Toften, før Ostred Mattis fæstede den for 1 Ørte Korn af Herskab af Riwerhwss, og ej han havde dertil eller kunde fange nogen Ager eller Eng paa Lidlæ Darwm Mark. Item vidnede forskrevne 12 Dannemænd, at den Toft, som Knwt Twss købte i Lilæ Darwm af Nis Morthenss »arwinghe« i Ffanø og hans »mettarwinghe« Morthen Perss i Tierborigh, har ej ligget mere til af »artwitz« Tid end 4 smaa Agre, som er 2 paa Langh aghers wongh og 2 paa Krogaghers wongh, og 4 Læs Eng afstenet og »affdowlett« med Sten og »dowell«, og aldrig har der ligget ydermere rebdragen Jord til forskrevne Toft. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [7] Segl: 1-2. Bomærker; 5-6. Utydelige Brudstykker; 7. Forsiden mangler. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 379* (RA.). [8906

Okt. 6. Steen Bille kvitterer paa Kronens Vegne Prior Anders Nilszon i Sortebrødrekloster for modtaget Korn.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv?] Udtoget: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 198. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 400.* [8907

Okt. 8. *Reg. 5170* = *8661.* Perg. med 1 Segl: Ny Herreds. Maarkær Kl. Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Kloster Mohrkirchen Nr. 14). *Westphalen IV. 3399.* [8908

Okt. 9. *Danske Mag. VI. 118; Reg. 5168.* Se 8839.

Okt. 10. *Reg. *8662.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt fornedet: Bomærke(?) i Skjold. (RA. Kronolog. Saml. Papir.) Moderne »Oversættelse«: *Allen IV. I. 57, jfr. 293* (noget forkortet). [8909

Okt. 16. Las Mertenßen dinkhører in Rise herde, Peter Iwarsen, Jep Kelßen, Las Rø unn Pawel Nigelsen santmanne.

Am dage Galli eschede bynnen 4 dinkstokke herr Johann Thamsen kerkher to Luchte eyndingswinde van 8 vrame lüde: Lawi Hart, Hans Mertenßen, Albiti[!] Lawißen, Hans Et, Peter Eriksen, Hans Matsen, Mattes Tuksen unn Peter Jeßen; welker tügen, dat se seghen unde hörden, dat 2 vrame lüde Christen Brun unde Per Persen to Scouby tugeden binnen 4 dinkstökke, dat her Johann Tamßen dede sin lagheuet upp Prestlundt liggende by siner wedeme mit erliken presteren, also ehm de voghet to vant, dat allent, dat is binnen tunes, hørt to siner wedeme. Mit unsen inghesegelen, de wy hebben heten henghen vor deßen bref. Ghegheven unn screven *etc.*

[Orig. Løjt (Ris H.) Kirkes Arkiv.] Afskr. af Andreas Højer: Thott 4to 2173, 2. Pk. [8910]

Okt. 17. *Reg. 5171.* Perg. med [5] Segl: 2. Ubetydeligt Brudst. Tyge og Axel Brahes Arkiv (SvRA. Perg.). *Wieselgren, De la Gardiska Archivel III. 113.* [8911]

Okt. 20. Hanss Konge. For Troskab og villig Tjeneste, som Hr. Nielss Schawe Biskop i Roskilde os og Riget gjort har og gøre skal, tillader vi, at forskrevne Biskop maa, saa længe vor Naade tilsiger, nyde de vore »strendige«, som støder ind paa Roskilde Domkirkes Grund i disse Kirkens Len: Hiortholms, Giordsleffs, Læckinges, Solttes, Borgebyes, Dragsholms og Elmelunds paa Møen og ved Gildebrwndt og Hwndige, undtagne dog alle ulovlige Havne, der vore Købstæder til »faang« er, som vi og vore Forfædre Konger Brev om givet har, og paa forskrevne »forstrendige aarsiildt« og Bodepenge af »sine« egne Domkirkes vornede og Tjenere at opbære og ej af andre. Og hvis Vrag som der falder, han det og at beholde, dog undtagen alt mærkeligt Vrag, som er Holke, andre store Skibe og, hvad andet mærkeligt Gods der faldende vorder, hvis vi beholde skal paa Kronens Vegne. Skal og forskrevne værdig Fader nyde, hvis »drift« som falder til hans Domkirkes Slotte, Hovedgaarde og de Kirkens Len, der tilligger, deslige den »dreffit«, som falder til hvad[!] hele Byer og hele »enemerckie«, hvor han dem har til sin Domkirke, dog saa at der saa medfares, som bør efter Loven at fares med »drift«. Dertil skal han opbære Fredkøbet af alle de hans og hans Kapitels vornede og Tjenere, som tilhører hans »domkircke« i Roskilde og Køpnehaffn. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Køpnehaffn de 11000 Jomfruers Aften under vort Sekret.

[A. Orig. ^aRoskilde Kapitels Arkiv^a; er i Virkeligheden Roskilde Bisps Arkiv.] Aa. Afskr. af Th. Bartholin: Bartholin F VI 89 (jfr. 39). LDipl. [8912

a—a) Saaledes Aa.

Okt. 20. Jeg Niels Strangisß Sognepræst »ath« Vistrop Kirke ^aog Nis Noll^a. Sønd. før Seuerini Dag paa fornævnte Kirkegaard fik beskeden Md. Staphen Laurensß i Toffte et Sognevidne af 12 Dannemænd: Pask i Vistrop, Jes Hwith, Anders Jacobsß, Anders Jeibsß, Nis Noll, Jens Seuerinß. Las Knwdß, Per Laurensß, Michel Tymmerman, Jes Leth, Jes Jensß og Per Nielsß; hvilke vidnede, at den vitterlig er, at Staphns Folk, som Ran over gik til Horns H.s Ting, ej fik nogen Advarsel, at de skulde fordeles til »bytherting« i Hiøringh for den Ran, »antigh« til deres Sognekirke eller til deres Hus eller andet Sted, at vi har »antig« hørt eller set. Vore Indsegl.

Papir med Spor af 2 Segl paatrykte forneden. Senere til Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8913

a—a) Tilføjet over Linien, men med samme Haand.

Okt. 21. Kongen stadfæster 4829.

[Orig.] Afskrifter, hvor Brevet er udvidet med 36 Artikler, om hvilke det ikke kan ses, om de er tænkte som hørende til 4829 ell. til Brevet af 1499, men som øjensynlig ikke hører til noget af dem, som det fremgaar af Art. 22 (jfr. ogsaa *Rosenvinge, Love V S. LII*): Ny kgl. Saml. 4to 1304 Bl. 120 b (fra 2. Halvdel af 16. Aarh.; med urigtig Datum); Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. B 80 Bl. 148 b (fra Slutningen af 16. Aarh.; uden Datum); Gl. kgl. Saml. 4to 3129 Bl. 265 a (fra c. 1600). — Andre Afskrifter: Thott 4to 1990 Bl. 401 b (fra 2. Halvdel af 16. Aarh.); Lunds UB., Haandskr. J 4to Nr. 55 Bl. 164 b (fra Slutningen af 16. Aarh.); sstds. J 4to Nr. 33 Bl. 242 b (fra 1598 ell. 1599; med urigtig Datum); Kopi indsendt 1648 af Helsingborg: RA. Danske Kanc. (Bl. 46 a; med urigtigt Aar 1549); ligeledes 1648 af Malmø: RA. Danske Kanc. (Bl. 34 a); Gl. kgl. Saml. 4to 3161 Bl. 250 a (fra c. 1650; for Jørgen Seefeldt); Ny kgl. Saml. 4to 1354 (fra c. 1650); Kopi 1663 af Helsingborg Bys Privilegier: SvRA., Handelsexpeditionens utredning rörande städernas privilegier 1717, 2. Bd. (Helsingborg Bl. 81 b; med urigtigt Aar 1449); Ny kgl. Saml. 4to 1347 Bl. 52 a (fra 2. Halvdel af 17. Aarh.); AM. Access. 9 Bl. 169 b (fra c. 1700); Ny kgl. Saml. Fol. 795 (fra 18. Aarh.). — *Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 410* (her uden de 36 Artikler). [8914

Okt. 22. Peder Bertelssøn Abbed i Helligenkirkæ Kloster m. fl. gør vitterligt, hvilke Vidnesbyrd der er blevet aflagte for Ærkebisp Birge i Lund om Hans Brostrøps Segl, som dennes Datter Tale, Niels Hackes, længe havde haft i Værge.

Perg. med [20] Segl: 7. Cxlv 15; 12. Bomærke (s *niels nielffen*). Lunde Ærkebispens Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 400*. [8915

Okt. 23. Oloff Hillebrandssøn m. fl. Kanniker i Lund udsteder Vidnesbyrd om et af Hans Brotstrop udstedt Brev, som Ærkebisp Byrghe had ham om at besegle, hvad han erklærede ikke at kunne, fordi hans Datter havde hans Segl.

Papir med Spor af 3 Segl paatrykte forneden. Lunde Ærkebisps Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 403.* [8916

— Vidne af Herredsfogeden i Gers H., at Skibersløff har ligget til Marie Magdalene Alter i Lunde Domkirke i mere end 60 Aar ukæret undtagen for c. 30 Aar siden, da 2 Mænd delte derpaa, og nu for faa Aar siden, da Hr. Æskil Gøyæ kærede derpaa.

Medtaget Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 404.* [8917

— Hans Konge. For os var Hr. Oluff Stigßen R. vor Mand og Raad med et Skiftebrev^a mellem Hr. Bent Bille, Hr. Steen Bille og Hr. Oluff Stigßen om Arv efter Hr. Sty Ollßens Død, og er disse Gaarde »thilskiffte« Hr. Oluff Stigßen: Boldrop Hovedgaard med dette Gods: Boldrop By 1 Gaard (Jon Cabuße, 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot og Teje); Per Smedt ibid. 19 Grot 1 Sterling og Teje; Bent Knudß ibid. 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot og Teje; Laß Ipß ibid. 19 Grot 1 Sterling og Teje; Anders Hogenßen ibid. 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot og Teje; Oluff Stamme ibid. 10 Skill.; Mons Kede ibid. 1 Pd. Korn og 6 Grot; Ingemer Torbernß ibid. 19 Grot 1 Sterling og Teje; Morten Nygramme 1 Skill. Grot; Anders Gudmynßen ibid. 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Børge ibid. 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Knudt Nielsß ibid. 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot og Teje; Per Ingeßen 19 Grot 1 Sterling og Teje; Jes Thueßen ibid. 2 Pd. Korn, 10 Grot, Teje; Atser Tueßen ibid. 19 Grot 1 Sterling; Hogen Harperer ibid. 10 Skill.; Lange Knudt ibid. 10 Skill.; Jes Børgeßen ibid. 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Jes Nielsß ibid. 1 Pd. Korn, 6 Grot; Holger ibid. 1½ Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Bo Reff ibid. 19 Grot 1 Sterling, Teje; Per Truedßen ibid. 19 Grot 1 Sterling; Jon Bleder ibid. 1 Pd. Korn, 6 Grot; Oluff Bondeßen ibid. 19 Grot 1 Sterling, Teje; Gerrop: Suendt 1½ Pd. Korn, 8 Grot, Teje; Per Jenßen ibid. 1½ Pd. Korn, 8 Grot, Teje; Per Esbernßen ibid. 3 Skill. Grot; Torckil ibid. 10 Skill.; Boe Pouelß ibid. 10 Skill.; Per Jenßen ibid. 1 Pd. Korn, Teje; Morten ibid. 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Stenkel ibid. 12 Skill.; Hannes By: Jes Mortenßen 1 Pd. Korn, 4 Grot, Teje; Torckill ibid. 1 Skill. Grot, 3 Pd. Korn og Teje; Lille Aage 2 Pd. Korn, 8 Grot, Teje; Oluff Jenßen ibid. 3 Pd. Korn, 1 Skill.

Grot, Teje; Nis Jensen ibid. 1 Pd. Korn, 4 Grot, Teje; Borby: Laß Anderßen 1½ Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Jes Magenßen ibid. 1½ Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Valdeberg, som Ryckkort og Jens Nieß i boer; Luderop: Mons Hagenßen 3 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Age Germinßen 3 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; disse 2 Gaarde giver »thwodeelen« af 1 Ko; Gardløße: Jes Esgeßen 2 Pd. Korn; Askerydt: Offe Hagenßen ½ Td. Smør; Frøderløff: Tve Thrudßen 1 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Rødinge: Per Nielß 35 Grot; Otte Torstenßen ½ løde Mk.; Jes Perßen ibid. 19 Grot 1 Sterling; Jeppe ibid. 10 Skill.; Knudt Hagenßen ibid. 1 løde Mk.; Simen ibid. 2 Skill. Grot; Per Rask ibid. 3 Skill. Grot; Per Gudsen ½ løde Mk.; Michel Nielßen ibid. 19 Grot 1 Sterling; Albo H. Fulstoffte S.: Jon Abramßen 22 Grot, Tredingen af 1 Ko, Høns og Gaas; Boe Anderßen ibid. 1 Skill. Grot 10 Grot og 1 Skill. Grot i 1 Galt, Høns og Gaas; Jes Luße ibid. 22 Grot, 1 Galt, han skal have 6 Grot til Hjælp af Boe Anderßen; Anders Brwn ibid. 1 Skp. Smør; Jes Brun ibid. 22 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas; Tophiem: Michel Abranßen 18 Grot; Monslune: Hagen Perßen 18 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas; Aruid Stol ibid. ½ løde Mk., Høns og Gaas; Jes Perßen ibid. 2 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas, Tredingen af 1 Ko; Anderom: Jes Michelß 19 Skill., Høns og Gaas; Jes Frendeßen ibid. 20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas; Anders Laurß ibid. 3 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Laß Hagenßen ibid. 20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas; Veste ibid. 19 Skill., 3 Faar, Høns og Gaas; Jes Perßen ibid. 3 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Anders Magenßen ibid. 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Joen Ipßen ibid. 10 Grot; Laße ibid. 3 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Galt, Høns og Gaas; Jes Anderßen ibid. 19 Skill., Høns og Gaas; Mons Perßen ibid. 20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas; Las Jonßen ibid. 20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas; Jens Jenßen ibid. 19 Skill., Høns og Gaas; Laß Christiernßen 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Boe Suder 2 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Mons Anderßen ibid. 10 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Per Anderßenn ibid. 20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas; al denne By skal gives[!] 2 Køer 3 Galte til Vinterskat; Kulstorp (1 Td. Smør); Elyerødz S.: Mons 1 løde Mk.; Anders Ageßen ibid. 1 Skill. Grot 10 Sterling, Høns og Gaas; Mons Berme ibid. 20 Grot, Høns og Gaas; Huid ibid. ½ løde Mk., 1 Galt, Høns og Gaas; Tue Suder 20 Sterling 18

Grot, Høns og Gaas; Matz Suder ibid. 20 Sterling 10 Grot, $\frac{1}{2}$ Galt, Høns og Gaas; Anders Astredsen ibid. 20 Sterling 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Eruidt Nielsen ibid. 20 Sterling 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Michell Anderßen ibid. 20 Sterling 18 Grot, Høns og Gaas; Michel Nielsen ibid. 20 Grot, Høns og Gaas; Laß Ageßen ibid. 5 Skill., 18 Grot i 1 Galt, Høns og Gaas; Anders Jensen ibid. 5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Jes Suendßen ibid. 2 Skill. Grot; Suendt Perßen ibid. 6 Skill. Grot; Anders Mogenßen ibid. 5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Las Hagenßen ibid. 5 Skill.; Fæsten ibid. $\frac{1}{2}$ Skp. Smør; Linderødt^b: Jes Trudßen 19 Skill., Høns og Gaas; Isac ibid. 5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Jes Hagenßen ibid. 19 Skill., Høns og Gaas; Niels Monßen ibid. 1 Skp. Smør; Mons Jensen ibid. 5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Per Jenßen ibid. 2 Skpr. Smør, Høns og Gaas; Jep Jensen ibid. 20 Grot; disse Mænd i Elyerødt og Linderødt^b giver 3 Køer til Vinterskat; Fiskebech: Jes Laurensß 23 $\frac{1}{2}$ Grot, 1 Galt, Høns og Gaas; Peder Ostredßen ibid. 23 $\frac{1}{2}$ Grot, 1 Galt, Høns og Gaas; Lønholdt: Torckill 2 Skill. Grot; Gumøse: Per Jensen $\frac{1}{2}$ Td. Smør; Eniisse: Jens Jensen $\frac{1}{2}$ Td. Smør; Greffuelunde: Jep Møller 5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas; Birge Suder ibid. 20 Skill., Høns og Gaas; Per Boeßen 9 Skill. Grot; Suend Clausen ibid. 5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas; Per Kempe 5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas; Hagen Nielsen 19 Skill., Høns og Gaas; Per Lang ibid. 1 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Atzer ibid. 2 Skill. Grot; Ingemer ibid. 19 Skill., Høns og Gaas; Anders Kyner ibid. 5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas; Per Suder ibid. 5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas; Laß Truidßen ibid. 13 Grot 1 Sterling »minde«, Høns og Gaas; Morten Nielß 5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas; Hielmerødt: Gregers 25 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas; Jes Ageßen ibid. 1 Skill. Grot; Mons Laurensß ibid. 30 Skpr. Korn, 18 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas; Hogen Gregerßen ibid. 28 Skill., Høns og Gaas; Matz Frost ibid. 2 Pd. Korn, 18 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas; Oluff Boeßen ibid. 1 Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Høns og Gaas; Simen ibid. 1 Skill. Grot 10 Sterling, Høns og Gaas; Per Bagge ibid. 6 Grot; Venbendehøff: Morten Nielsen 3 Pd. Korn, 3 Skill. Grot; Bent ibid. 1 $\frac{1}{2}$ Pd. Korn, 1 $\frac{1}{2}$ Skill. Grot; Togerop ved Gedinge Bro: Suend Tueßen 2 Pd. Korn, 2 Skill. Grot; Per Jensen ibid. 2 Pd. Korn, 2 Skill. Grot; Tyrnerødt i Fuls-toffte S. 2 Skpr. Smør; Sten[!] Oluffß Sogn: Lunckynge: Hagen Skelmensßen $\frac{1}{2}$ Td. Smør; Nødebo: Torsten 2 Skpr. Smør;

Tehuße^c: Anders Stubbe 2 Skpr. Smør; Østerødt: Suend Sig-gudß 2 Skpr. Smør; Almholt: Jon Skreder 2 Skpr. Smør; Moßelucke: 2 Gaarde (2 Skpr. Smør); Liberstorp (1 Skp. Smør); Lyderød: Per Suendßen 1 løde Mk.; Sandbye: Michel 3¹/₂ Skill. Grot 1 Skill.; Jes Michelß ibid. 20 Grot; Krapperops Hovedgaard med dette Gods: den Eng, som Hr. Sti Olßen lagde til Krapperop, som ligger mellem Mardalle og Wglerop; Krapperops By: Tolff 2 Skill. Grot, ¹/₂ Svin, Høns og Gaas; Per Tygeßen ibid. 1 Skill. Grot, ¹/₂ Svin, Høns og Gaas; Jes Boeßen ibid. ¹/₂ løde Mk., ¹/₂ Svin, Høns og Gaas; Jes Tiigeßen ibid. 2 Skill. Grot, Tredingen af 1 Ko, Høns og Gaas; Oluff ibid. 10 Grot; Joen Bonde ibid. 2 Skill. Grot, Høns og Gaas; Marquor ibid. 2 Skill. Grot, ¹/₂ Svin, Høns og Gaas; Nis Jonßen ibid. ¹/₂ løde Mk., ¹/₂ Svin, Høns og Gaas; Truels Matzen ibid. 2 Skill. Grot, Høns og Gaas; Ruager: Erich Matzen 24 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Villom Tømermandt ibid. 18 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Birckerødt: Suend 2 Skill. Grot, Tredingen af 1 Ko, Teje; Lange Pelle ibid. 2 Skill. Grot, Tredingen af 1 Ko, Teje; Haffue (36 Skpr. Korn, ¹/₂ Td. Honning, ¹/₂ Teje); Bolljø (2 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Svin, Teje); Bortzerop (¹/₂ Td. Smør); Hemmelstorp: Anders Nielß ¹/₂ Td. Smør; »Wul sogen«: Oluff Knudßen 2 Skpr. Smør; Matz ibid. 36 Skpr. Korn, 1 Svin, Teje; Tor ibid. 24 Skpr. Korn; Kelstede Hovedgaard med Koarsholm, som nu nybygget er, med disse Øer og Gods: Kornøø, Kirtzøe, Hußøø, Birønøø, Biørøpmadings neß; Kieltestade By: Jep Anderßen 1¹/₂ Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje; Jes Gamelß ibid. 1 Pd. Korn, 14 Grot, Teje; Per Westeßen ibid. 12 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot; Jes Kulle ibid. 1¹/₂ Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje; Jes Gamelß ibid. ¹/₂ Pd. Korn, 10 Grot; Fielkinge: Torsten 1¹/₂ Pd. Korn, 20 Grot, Teje; Oluff Hagenß ibid. 24 Skpr. Korn, 16 Grot, Teje; Anders Pome 44 Grot; Fader Morthenßen ibid. 2 Skill. Grot; Haastade: Truels Jenßen 2 Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje; Oluff Suder ibid. 15 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Teje; Nis Hindßeßen ibid. 1¹/₂ Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje; Gudeløff 1 Pd. Korn, 18 Grot, Teje; Byunødt: Per Jenß 2 Pd. Smør; Hyllehaffue: Truet Bentzen 3 Pd. Smør; Alderop: Jes Bentßen 4 Pd. Smør; Mammestede: Truet 4 Pd. Smør; Syding[!] H. Agerop og Gyldingeholm^d: Jes Thygeßen 44 Grot; Wberop (8 Pd. Smør); Stagerødt paa Gedingeholm: Oluff Nielß 3 Skill. Grot; den anden Gaard 3 Skill. Grot; Wanderød den store Gaard 1 løde Mk.; Sillaager Knudt 7 Skill. Grot; Anders ibid. 3 Skill. Grot; Laß

ibid. 3 Skill. Grot; disse Møller: Flinte Mølle ved Bolderop (3 Pd. Mel); Kormølle (4 Pd. Mel); Greffuelunde Mølle (3 Pd.); Hallemølle (3 Pd.); Liungemølle (3 Pd.); Vandmøllen ved Krappe-rop »hoß mylle« (4 Pd. Mel); Tyrnerødtz Mølle $\frac{1}{2}$ Td. Smør; Gorffuemølle (3 Skill. Grot). Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle Hr. Oluff paa forskrevne Gods Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Haffnis die Seuerini nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marsuin iusticiario nostro.

[A. eOrig. paa Papir. e Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv.] Aa. Vidisse 1588 Juli 3 af Kongen (o: Rigskansleren), givet Mouritz Podebusk til Kiørup. RA. Rigens Forfølgningsbog 1586-92 Bl. 113 a. Den originale Vidisse: Perg. med 1 Segl. (Uppsala UB.) [8918]

a) o: vel 6940 C, selv om nærværende Stadfæstelse udelader ikke blot alt det Gods, som Bent Bille og Sten Bille faar, men ogsaa en Del af det, som Oluf Stigssøn selv faar. b) Den originale Vidisse: Luderødt. c) Den originale Vidisse: Tuhuøe. d) Den originale Vidisse: Gydingeholm. e—e) Saaledes Aa.

Okt. 23. Reg. *8667. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 34; Dipl. Norv. VIII. 451; Missiver I. 139.* [8919]

Okt. 25. Per Langh udsteder Vidnesbyrd om (Ærke)bisp Jens Brostorps Opholdssted i hans sidste Dage og om hans Broder Hans Brostorps Opholdssted i de nærmest derefter følgende Dage.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Lunde Ærkebisp's Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 405.* [8920]

— »Wettnesskrifft innehållande, dhæt biscop Jöns Brostorp dödde i Flinginge söndagen näst efter sancti Erasmi dagh, och då bleef Ahuus slott borgmästare och råd dher sammastedes antwardet, till deß een annan biscop förordnades. Dat. 1499.«

[Orig. Lunde Ærkebisp's Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 653. — Et andet Udtog lyder: »Borgamästare och råd h i Aos atterstera efter arkiebiscopens begäran, det arkiebiscop Brostorp drog från Aos slott den sista resan, han war thär, fredagen efter sti. Urbani dag, och söndagen näst efter sti. Erasmi dag sporde de honom död, med mehra, sielfwa attesten uthwysar. Dat. Aos rådhuus fredagen näst för Simonis Judæ dag, som infaller d. 28 octob. 1459.« Specifikation, Acta privata Nr. 361. Aaret er her urigtig angivet og skal øjensynlig rettes til 1499; jfr. ogsaa 8920. [8921]

Okt. 26. Søuerin Karlsß¹ i Lilæ Darwm Herredsfoged i Gyring H., Nis Lasß i Darwm, Jepp Andersß ibid., Crestern Jensß ibid., Grwmmi Persß i Ilsted, Tomes Nielsß i Bramming og Jepp Jensß⁷ i Darwm. Lörd. før alle Guds Helgen Dag for os fremledte Mester Wille Andersß Kannik i Ribe inden 4 Stokke 2 beskedne Dannemænd hans »logs høring« Per Nielsß i Hwn-

dropp og Jepp Rwthän i Grested, hvilke vidnede, at de i Lilæ Darwm Torsdag tilforn hørte og saa', at Mester Wille gjorde Lovhævd selv 12. med Dannemænd Præster, som ham forefundet var af Fogeden og Herredsmænd, og »indworthe« den Gaard i Lilæ Darwm, som Tomess Nielsß i boer, og et Byggested sønden og østen ved Gaarden med 5 Otting Jord over al Lilæ Darwm Mark paa Kapitels Vegne i Ribe; item »indworthe« han en Toft og Byggested, som ligger østen næst ved Kapitels Byggested, som hører til Kalentegilde i Ribe, til forskrevne Gilde med 2 Otting Jord over al Lilæ Darwm Mark. Derpaa æskede Mester Wille et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Esbern Jensß i Wilsløff, Anders Jensß i Gyringh, Vincentius Hansß i Høffuet, Anders Benditsß i Jernwitt, Grawers Ostredsß i Ilsted, Terkel Terkilsß ibid., Nis Persß i Jernwitwnd og Oluff Terkilsß i Tonghe; hvilke vidnede, at forskrevne »logs høring« saa vidnede, som forskrevet stander. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [7] Segl: 1, 3-4. Bomærker; 6. I Sigilfeltet en utydelig Figur og en Stjerne; 7. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 379* (RA.). (Reg. *8675.) [8922]

Okt. 28. Nos Iuarus Mwnck episcopus Ripensis notum facimus, quomodo Dn. Hennickinus Saxen canonicus ecclesie cathedralis nostre exposuit, qualiter servitores horarum Marie virg. in choro eiusdem b. Marie in parte inferiori ecclesie cathedralis Ripensis noviter erecto in provisionibus redituum ad sustentacionem dictorum servitorum in quottidianis alimentis deficient. Idcirco precibus Dn. Hennickini inclinati, tenuitatem dicti chori redituum considerantes, cupientes easdem horas noviter inceptas ad laudem genitricis Dei in posterum cantandas duraturas per antedictos servitores institutos et per Dn. Hennickinum instituendos in divinis psallendo observari, quare ad preces Dn. Hennickini ecclesiam b. Nicolai in Lønne Dn. Hennickino, quoad vixerit, committimus possidendam et regendam, redditus dicte ecclesie percipiendos in sustentacionem dicti chori b. Marie dirigendos, salvis tamen iuribus nostris in omnibus consuetis occurrentibus. Mandamus igitur omnibus eiusdem ecclesie parochianis, quatenus Dn. Hennickino et nulli alteri de ecclesie provenitibus satisfacere studeant, prout inibi antiquitus fuerat observatum, prout censuram ecclesiasticam duxerint evitandam. Datum die Symonis et Jude nostro sub sig.

Perg. med 1 Segl: G. 824. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [8923]

Okt. 31. Hanss Konge. Vore Undersaatter Borgemestre, Raad og Menighed i vor Købstad Kallundeborgh har kæret for os, at igennem deres Enemærke, de har liggende vesten for deres By, og kaldes Bys Hestehave, er gjort en »menigh och adelfaer wey«, og derfor forhugges og ødelægges Skoven i forskrevne Bys Hestehave imod deres Villie. Da tillader vi nu, at vore Borgere i Kallundeborgh »mwæ nw indlyckæ« deres Hestehave og den at holde i Hegn og Fred til deres eget Nytte. Thi forbyder vi alle nogen Vej eller Sti at gøre eller bruge igennem deres Hestehave eller deri nogen Skov, enten Læs eller Byrde, at hugge eller hugge lade imod vore »borgemesters«, Raads og Menigheds Villie. Djærves nogen herimod at gøre, have sig derfor forbrudt 3 Mk. til os og Kronen og 3 Mk. til Byen. Lyster og vor Embedsmand paa Kallundeborgh i forskrevne Hestehave noget at »jeigæ«, skal det ham ikke formenes. Givet paa vort Slot Kallundeborgh Alle »helgene« Aften under vort Signet.

Relator Petrus Oxe.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden. Kallundeborg Bys Arkiv (SLA. Kallundeborg Bys Papirsbreve 1499-1729). [8924

Nov. 3. Michel Jenssøn Kapellan til Giersløf Kirke, Hermand Flemming i Knudstrop a. v., Peder Degn i Giersløf, Niels Schrifver i Torpe og »Niels Jonssøn« i Solberrig. Sønd. efter Alle Helgens Dag paa Giersløf Sognestævne spurgte beskeden Mand Matz Skenk og Laß Jensen i Løfve Kirkeværger til Giersløf Kirke dem for iblandt menige Almue, om nogen havde hørt, at der var nogen Tid sat Kære paa det Pd. Korn, som er givet af den Gaard, som Oluf Nielsøn i boer i Giersløf, og til Giersløf Præstebord, eller paa de 10 Skæppers Skyld, som er givet Giersløf Kirke af forskrevne Gaard, og derpaa »bedes« de et Sognevidne. Da tilmælte menige Almue beskeden Md. Jep Pederssøn i Løfvegaard til sig at tage 11 Dannemænd: Hans Pederssøn i Løfve, Jep Pederssøn^b, Jep Brun, Mogens^c Jenssøn ibid., Hans Jenssøn, Clemend Michelsen, Niels Pederssøn, Jep Vare^d ibid., Jep Tygesøn i Knudstrop, Oluf Olufssøn i Giersløf og Jep Olufssøn ibid.; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at dem havde mindedes »fuld« 40 Aar og end længere, at hvo som Sognepræst havde været i Giersløf, har haft 1 Pd. Korn i forskrevne Gaard i Giersløf, (som^e) Oluf Nielsøn i boer, og til Giersløf Præstebord ukæret. Og vidnede og de 12 Mænd, at Giersløf Kirke har haft en Jord, som er givet af den forskrevne Gaard i Giersløf, som skylder 10

Skpr. Korn, og har forskrevne Jord ligget i rolig Hævd i fuld 40 Aar til Giersløf Kirke og end længere, at hvo Kirkeværger havde været, har »udladt« den samme Jord og forskikket^f til Kirkens Bedste. Med vore Indsegl hængende for dette Brev. Givet *osv.*

[A. Orig. Gerslev Kirkes Arkiv.] Aa. Afskr.: SLA. Løve Herreds Provstearkiv, Provstebog 1647(-1785) Bl. 58 b. — Ab. Afskr. fra Aar 1666: RA. Rtk., Indberetn. indsendte i Henh. til kgl. aab. Brev af 25. Jan. 1666 af dem, som pro officio nyde gejstligt Gods ell. Tiende, Sjælland Bl. 172 b. [8925

a—a) Ab: Jacob Jenßen. b) Ab: Jenßen. c) Ab: Mouridtz. d) Ab: Werner. e) Saaledes Ab; mangler i Aa. f) Ab: forsagt den.

Nov. 4 (Aar?). »I et Tingsvidne paa Randers Byeting Mcdx.. a Mandagen næst for St. Martini Dag findes Jep Mogensen Borgemester, Tord Peersen, Maghens Pedersen, Pedher Hofman Raadmand med flere. NB. i samme Brev siges Tord Pedersen, som tilforn Borgemester var i Randers.«

[A. Orig.] Aa. Udtog med S. A. Stadfeldts Haand, mulig »efter nogle Excerptblade, der tilhøre Beedemand Knud Kiergaard«: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 357. [8926

a) Aarstallet, hvis Slutning paa Grund af typografiske Vanskeligheder ikke kan gengives her, opfattes øjensynlig af Skriveren af Aa (∅: S. A. Stadfeldt selv) som 1413, idet han i Margenen har skrevet dette Tal med Arabertal. Men saaledes som Aarstallet er skrevet i Aa, kan det, hvis det er en Efterligning af Originalens Skrifteegn, formentlig lige saa godt læses mcdxc9 ∅: 1499; og i alt Fald var Jep Mogenssøn Borgemester i Randers 1497 (*Kirkehist. Saml. 4. R. VI. 40*), Peder Hofman Raadmand sstds. 1500 (*sstids. S. 328*), og Jep Mogenssøn og Peder Hofman Raadmænd sstds. 1503 (*anf. St. 4. R. V. 502*).

Nov. 5. Henning Ollssøn i Skeringhe giver en Gaard i Thorup i Mierløse H. til en af Ærkebisp Biirge paatænkt Gudstjeneste i Domkirken i Lundt.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 21 b. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 406*. — Afskrifter efter den anførte Afskr.: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 79. [8927

— Ærkebisp Birge i Lund gør vitterligt, at Henning Ollsøn i Skeringhæ har givet Gaarden Torop i Mierløse H. til Jomfru Mariæ Tider i det Kapel, som Ærkebispnen agter at lade bygge til Lundhæ Domkirke.

Perg. med 1 Segl: G. 33*. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 408*. — Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 23 a. Afskrifter herefter: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 83. [8928

— Anne Nielsedatter Borgerske i Aleburg giver Aleburg Helligaandshus al sin Arv efter sin Broder Præsten Hans Nielssen og sin Gaard i Aleburg ved Adelgaden.

Perg. med [8a] Segl: 8. Bomærke. Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5. R. II. 209*. [8929

a) F. de Thestrup i Ny kgl. Saml. 4 to 747 a: »Sigilla adsunt«.

Nov. 7. Niels Claus¹ Biskop i Aars. »Borgemester«, Raad og »kæmenere« i Aars har fornøjet os 200 Mk. Byens Skat, for hvilke Penge vi lader dem kvit for os og vore Efterkommere Biskopper i Aars. Sig. nostrum. Datum Arusie 5. fer. infra oct. omnium sanctorum.

Perg. med 1 Segl: G. 741. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [8930

Nov. 8. *Reg. 5146* (med urigtigt Aar 1498 ligesom i det der nævnte Aftryk). Medtaget Papir med 3 endnu overklæbede, brevlukkende Segl. Slesvig Bisps Arkiv (RA.). Herefter: *Acta pontif. Dan. V. 278.* — Afskr. af Poul Cypræus (med urigtigt Aar 1498): Gl. kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 181 b (= *J. A. Cypræus, Annales S. 399*). Formentlig efter *J. A. Cypræus: Pontoppidan, Annales II. 461.* [8931

Nov. 10. In nomine domini amen. Indictione 2., die dnica. 10. mensis novembris, pontificatus Dn. Alexandri pape sexti anno 8. ante meridiem hora 9. vel quasi in ecclesia Roschildensi in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presencia Dn. Lyderus Johannis canonicus Roschildensis habens in manibus 3 litteras in pergameno sigillatas, omni suspicione carentes, quas litteras michi legendas et transsumendas tradidit; ego vero litteras recepi, legi ac de danico wlgari in latinum transtuli et transsumpsi. Tenor prime littere est talis: 7089. Tenor secunde littere sequitur: 7113. Tenor terciæ littere est talis: 7126. Super quibus Dn. Lyderus sibi a me fieri peciit unum vel plura instrumentum sive instrumenta. Acta fuerunt hec *etc.*, presentibus DDn. Petro Andree canonico ecclesie Roschildensis et Johanne Jacobi perpetuo vicario eiusdem ecclesie, presbiteris Roschildensis diocesis, testibus ad premissa vocatis.

Et ego Johannes Bartholomei clericus Roskildensis dyocesis, imperiali auctoritate notarius, quia omnibus, dum sic, ut premititur, fierent, cum prenominais testibus interfui, hoc instrumentum manu alterius scriptum, me aliis prepedito negociis, exinde confeci signoque et nomine meis solitis signavi.

Perg. med Notarmærke. (Formentlig straks) Kongens Arkiv (RA. A 2, Christiern II, Münchener-Saml., Perg.). [8932

Nov. 11. Tingsvidne af Hornum H., at Prioren i Alburgh Helligaandshus har et Byggested i Woxslæ med en Fjerdings Jord over Woxslæ Mark samt Jord i Bondrop Mark.

Perg. med [9] Segl: 8. Utydeligt Brudst. Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 105.* [8933

Nov. 13. Tingsvidne af Jæresthe H., at Vranarppe syøø og en Jord norden ved Vranarp, om hvilke der var Strid mellem Tomarps Kloster og St. Jøryenss Spetal ved Thomarp, hører til Klostret.

A. Perg. med [7] Segl: 1., 3, 5-6. Bomærker. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 374* (RA.). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 409.* — B. En anden Orig. med enkelte uvæsentlige, mest stilistiske Afvigelser. Perg. med [7] Segl: 1-5, 7. Bomærker. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 373* (RA.).

[8934]

Nov. 14. Erkebisp Birge i Lund tillader Indehaverne af Marie Magdalene Alter, ved hvilket der er »støbt« en Fyrpande for fattige Folk, at lægge de Kul, der skal bruges dertil, i Kælderen under Biblioteket i Kapitelsgaarden.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 1019 (jfr. *Weibull, nedennførte Sl. S. 412*); 2. G. 39. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 411.*

[8935]

Nov. 15. Jeg Bendetthæ Persdootther¹, Per Hywells Efterleverske, havde nogle Breve af min Frænde Jørghen Rvdh paa noget Guld og Penge, som han skulde mig betale for noget Gods, hvilket Guld og Penge jeg kendes mig op at have baaret af ham. Thi lader jeg ham kvit for mig for forskrevne Guld og Penge. Item mæler jeg alle de Breve døde, som jeg havde af ham, om de nogen Steds findes enten af mine Arvinger eller af andre. Medb. af flere gode Mænd Gosskæ Manghensß i Hørby a. v., Michil Annersß i Ellinghæ a. v. Givet paa Holbec Fred. efter Martinni Dag.

Perg. med [3] Segl: 1. M 8. Jørgen Ruds Arkiv; Vedbygaard Godsarkiv; c. 1713 hos Stiftamtmand Pritzbuur; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. Jørgen Ruds Arkiv).

[8936]

a) RA. Reg. 60 S. 233.

Nov. 16. (Reg. *8670.) [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Udtog: *Terp-ager, Ripæ S. 254.*

[8937]

Nov. 17. Vi Hans Konge¹ hilser eder, som boer i Hinge H. For os var Kapitels Bud af Ribe og bød sig i Rette mod de vore Lovdagsbreve, vi givet havde Theme Stigge paa Rydheberggard med mere Gods i Wælinge Sogn og paa Klap Mølle. Hvilke Breve vi nu igen kalder, saa længe de kommer for os paa baade Sider paa vort Retterting med, hvis Bevisning de derpaa har, og vorder der adskilte med Rette. Datum Hagenskoff dnica. post f. Briccii nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Udskrift: Hing herret inhabitantibus, med Rester af 1 brevlukkende Segl paatrykt Bagsiden: K. 80, med 1 Segl paatrykt i Forsidens nederste højre Hjørne: Skjold, hvori en femoddet Stjerne(?), Omskrift utydelig; og med samtidig Paaskrift: »Thet breff vorthæ læsth po Hing herretz tingh torsdag næsth fore sancti Andree dagh« (uden Aar). Ribe Kapitels Arkiv; senere ejet af G. L. Baden (RA.).

[8938]

Nov. 18. Thur Nielsen i Allestrup, som Tinghører var til Hald H.s Ting den Dag, Hans Andersen Sognepræst i Myginde, Peder Jensen i Thurstrup, Jep Regner i Liuelstrup, Jens Michelsen i Hiellschouff, Jacob i Huilsagher, Jens Hagenen i Skabye, Jens Broderen i Castrup. Mand. før presentat. Mariæ for os og mange flere Dannemænd, som Hald H.s Ting søgte, fik Niis Askeren i Munckdrup et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Søren Jensen i Carlbye, Erland Degen i Lime, Jens Broderen i Kastrup, Jens Pederen i Huilsagher, Jacob *ibid.*, Jens Peren i Aarsleff, Jwst i Vester Allingh og Thur Andersen *ibid.*; hvilke vidnede, at de hørte samme Dag, 12 »jordeyer bønder« inden alle 4 Stokke kundgjorde, at de var paa Østrup Mark, som de var tilkrevede at rebe; da rebede de forskrevne Mark, Halvdelen til Østrup og den anden Halvdelen til Hr. Lawritzs Albertzen og Fru Jøllien Jensdatter, Fru Jøllien de 2 Dele og Hr. Lawritzs den tredie Del. Først »skifte« de Kloster 3 Agre til sønden Bækken i Smediekrogen, Hr. Lawritzs 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre; item 3 Agre næst sønden »gaard fierne solie«^[?] til Klostret, Hr. Lawritzs 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre, og saa fremdeles sønder op til Knabstrup Markeskel, og hver nyder sine »lodskifte« Enge for Aæn, som stenet og »stagedt« er, som de har gjort af Arild. Item »skifte« de den »aardejord« vesten Haffgaards Enemærke, først Hr. Laurids 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre »ner solin«, Klostret 3 Agre og saa fremdeles til 5 Agre vedtager, som ligger til Grimskierdt og norden forskrevne 5 Agre, Hr. Laurits 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre og Klostret 3 Agre, saa længe til andre 5 Agre vedtager liggende sønden næst Thoußbeck enge, som og ligger til Grimskierd; og hver nyder sin Rettighed i den »wkie(n)de«^a Jord og i Heden, som de har i den »lodskifte« Jord til Markeskel. Item om Toft og Gadejord »skiffte« de Hr. Lawridzs den Toft vesten ved Gaardstedet og dertil 1 Ager, Fru Jøllien 2 Agre vesten til Lunden, til »thoppen lwder och roden riinder«, og ingen bruger nærmere end, som før er sagt; og den Jord sønden til Bækken til Østrup, som nu Peder Howesen i boer, til Toft og Gade og saa vester til Grimskier Markeskel, og den Jord norden Østrup bliver saa »skiffte«, som hun har været af Arild. Og saa »wortt« Østrup Mark rebet; der lod alle Ejere sig nøje med. Med vore Indsegl. Datum et actum ut supra.

[A. ^bPerg. med 6 Segl.^b Mariager Kl. Arkiv; *ÆA. V. 696, O. 12*; senere (formentlig 1585; *Kronens Skøder I. 298*) til Gl. Estrup Godsarkiv.]

Aa. Vidisse 1612 Aug. 31 af Sønderhald H., givet Niels Søffrenssenn i Nielstrupgaardt paa Eske Brock til Estrup's Vegne. Papir med Rester af 2 Segl paatrykte forneden. Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjægmester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. — **Ab.** Afskr. fra 17. Aarh.: Gl. Estrup Godsarkiv 1457 Febr. 14 Bl. 4 a; 1920 af Hofjægmester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. — Jfr. 8742. [8939

a) Saaledes Ab; Aa: »wkierde«. b-b) Saaledes Aa.

Nov. 19. Tingsvidne af Kiær H., at Prioren i (Aalborg) Helligaandskloster lod gøre Lovhævd paa Klosters Gods i Herredet.

[Orig. Aalborg Helligaandskl. Arkiv.] Udtog fra c. 1700 i et Kvart hæfte paa Papir: RA. MS. Afskrifter og Uddrag af Breve vedr. Aalborg Helligaandshus. *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 106.*

[8940

— Nis Thweß¹ Herredsfoged i Otthens H., Hr. Mates Perß Sognepræst i Brenkil, Jes Andersß i Sandrum, Jes Morthensß i Høwm, Hans Thomeß i Brylle og Hans Andersß i Thomedrop. Tirsd. før Vor Frue Dag presentac. for os og Dannemænd flere, som Otthens H.s Ting søgt havde, fik en beskeden Dannemand Anders Esbernsß i Høxholt et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Andersß i Sandrum, Anders Powelß i Seby, Claus Perß ibid., Hans Ipß ibid., Anders Olsß i Bregnemosse, Hans Jepß i Brylle, Hans Thomeß ibid. og Hans Andersß i Thomedrop; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa Otthens H.s [*Ting*], at Anders Esbernsß lovlig lovsøgte en »wlaßwe« Vej, som ligger i Høxholt Enemærke, paa velbyrdig Mands Vegne Hr. Laxmantz, og var fornævnte Vej lovlig tingstævnet. Med vore Indsegl. Datum anno dni. quibus[!] ut supra dictum.

Perg. med 6 Segl: 1, 6. Bomærker. Poul Laxmands Arkiv; senere til Brahesborg Godsarkiv (FLA.).

[8941

— *Reg. *8671.* [Orig.] Afskr. fra 16. Aarh. paa Papir: Statsark. i Kiel, Urk. Schleswig Nr. 23 c. *Dipl. Flensburg. I. 725.*

[8942

Nov. 20. Vi Prælater, Kanniker og »gantze« Kapitel [i] Vor Frue Domkirke i Ripe, Prebørg Podebusk R. Høvedsmand paa Riperhus »etc.« har set, læst og hørt 2 »permentzbreffue«, et, som Kong Cristern har udgivet, hvis Sjæl Gud naade, og det andet Brev Kong Hansses, hvilke Breve var ufordærvet, lydende: 4700, 7055. Med vore Indsegl. Datum Ripis fer. 4. ante Clementis.

Perg. [med 2 Segl]. Ribe Bys Arkiv (i Ribe).

[8943

Nov. 22. Jens Lafridsen Hoffman i Aalborg og hans Hustru sælger Gods i Hasseriis til Aalborg Helligaandshus.

[Orig. Aalborg Helligaandskl. Arkiv.] Udtog fra c. 1700 i et Kvart-hæfte paa Papir: RA. MS. Afskrifter og Uddrag af Breve vedr. Aalborg Helligaandshus. *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 106.*

[8944]

Nov. 22. *Reg. *8672.* Perg. med [5] Segl: 2. I Sigilfeltet et Helgenhoved over et Bomærke. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. II. 741.*

[8945]

Nov. 23. Tingsvidne af Wandfolk H., givet Per Swensson, at Kamersgordh i Høgum S. er ret Bøndereje, og at der har været kæret paa den, siden den kom til Bispedømmet.

Perg. [med 2 Segl]. Kongens Arkiv? (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Nørrejyll.). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 14.*

[8946]

— *Reg. 5174.* [Orig. Svendborg Vor Frue Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 1041,* her med Aar 1490.] Afskr. af Provsten Hans Eskilssøn († 1587) med Overskrift: »Breff paa Knud Lemmickis gaard at giffue aarlig vi ß til kirken«: FLA. Sunds Herreds Provstearkiv, Sunds Herreds Liber copiarum S. 147. *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 111* (læs: proximo).

[8947]

Nov. 25. Esgi Pughe¹ Tinghører til Wratz H.s Ting, Jep Nielsß i Thøringh, Cristern Wogensß i Kloburgh, Per Begh i Porupp, Nis Jensß i Tøm og Cristern Pouilß i Nortwigh. Mand. før Andree Dag for os og flere gode Mænd, som fornævnte Ting søgte, fik Seuren Jewel i Berghe et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Krogh i Lereth, Pouil Olsß *ibid.*, Per Esgisß i Syøhalle, Cristern Polsß, Staffen Persß i Hiortzwanh, Jes Jebß i Kloburgh, Grauers Jensß i Bard. . og Jes Jenß i Al; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa fornævnte Ting, at Sandemænd i Vratz H. kundgjorde deres Sandemændstog, som de gjorde paa et Skovskel^a mellem Guds »hws eyer« og Bonden, først fra den Mose, som løber mellem Bolskoff, Kirkyskoff og Elsens Skov, og saa op ad det »sygfaldh« og til den Grøft, som kaldes Mærisdamen, og saa op ad den Mose, som det grimede Træ staar, og saa fra det Træ ad de andre grimede Træer saa længe, til Marken vedtager nør ud ad. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [6] Segl: 1-4, 6. Bomærker.^b (? Senere til) Aarhus Bisps Arkiv (RA.). LDipl.

[8948]

^a En Paaskrift fra c. 1600 tilføjer: »udi Aaelschouff«. ^b Langebek i LDipl. 1771: »6 sigilla plebeia adpendent«.

Nov. 26. Jeg Anne Hanse dotther, Ysaachs Grydestøbers. Efterleverske i Kiøbinhaffn, kendes mig skyldig at være Henrich Ogesß i Hageløsse 100 lub. Mk. danske Penge, som gænge er i Danmarch, som en Købmand kan en anden fuldt med gøre,

som han mig laant har til mit Behov, siden min Husbonde døde, foruden de Penge, som han løste Gaarden ind for fra de vicarii i Roskilde, som min Husbonde havde sat i Pant, som hans Brev udviser; for hvilken Sum Penge jeg ham pantsætter al min Rettighed i min Gaard liggende i Kiøbinhaffn paa Væstergadhe, som jeg i boer, østen næst Niels Groffsmedh Borger ibid. og vesten for Trvgels Bryggers Gaard, som mine Hovedbreve udviser, at nyde for et brugeligt Pant, saa længe han afløses ham for forskrevne Sum Penge. Bygger Henrich Ogesß noget paa forskrevne Gaard, da skal den Bygning betales ham af den, som Gaarden indløser. Jeg beder Snare Raadmand i Kiøbinhaffn min Værge hænge sit Indsegl for dette Brev med flere Dannemænd Anders Nielsß, Jep Jensß »borgemestere« og Mattes Grydestøbere Borger ibid. Datum Haffnis crast. Katherine.

Perg. med [5] Segl: 3-4. Bomærker i Skjolde; 5. I Sigilfeltet en Gryde(?). Henrik Aagessøn Sparres Arkiv; senere til SvRA. Utländska pergamentsbref, Danmark 2, »Kapitlets i Lund arkiv«; 1929 af det svenske Rigsarkiv udvekslet til det danske. LDipl. [8949

Nov. 27. Kongen anmoder Jurgen van Aleuelden til Segardenn om at komme til sig i Anledning af en Handel mellem Jurgen og Hertug Friderich.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Jørgen Ahlefeldts Arkiv (RA.). *Missiver I. 139.* [8950

— Hans Jwel Herredsfoged i Skoffby H., Hr. Tielluff Erichsß paa Haressløff gard R., Jørghen Daa paa Engardh, Michel Kaare i Kustersløff, Mattes Andersß i Esterbølle, Jep Dieghen i Hemmersløff og Swend Jensß ibid. Fer. 4. ante f. Andree [paa S]koffby H.s Ting fik velbaaren Md. Themme Grim Høvedsmand paa Rudgard et Tingsvidne ved 8 Dannemænd: Per Villomsß i Vøfflinge, Knut Hansß i Morvd, Oluff Nielsß i Søndherß, Per Jordsß i Farsterope, Hans Olsß i Ylby, Ywer Rask i Hoessløff, Thomis Jepsß i Farsbølle og Anders Villomsß i Vøfflinge; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag inden Tinge, at Temme Grim havde et aabent beseglet Brev og lod læse, som velbaaren Svend Tønne Bryske og Per Jwde Foged paa Rudgard havde udgivet og beseglet, lydende, at de i Rudgard hørte og saa', at Jes Jwde fandt sin Økse i Hans Jepsß Værge i Morope og spurgte ham ad, hvor han fik den; da skød han paa, at han fik hende af Morten Jensß i Kustersløff, og tog Temme Grim Borgen af ham; som han havde taget Borgen af ham, kom Morten Jensß agende med et Svin; da spurgte Hans

Jepsß ham ad, om han stod ham den Økse til; da sagde han Ja; da spurgte Temme Morten Jensß ad, hvor han fik den Økse; da sagde han først, at han købte hende af en Dreng i deres egen By, og mente han, at han var hjemme i Olrope, og siden sagde han, at han tog hende fra en Dreng i deres egen Skov. Og saa tog Temme Borgen af Morten Jensß i saa Maade, at han skulde komme ind paa Rudgard igen, naar som han paa æskede, eller og 20 Øksne i Stedet; og begærede Temme ham ind igen nu i Lørdags, og lovede den ene Forlover, som var Mattes Jesperß, at han skulde straks ride hjem og hente ham i Lørdags inden Aften, og han kom ikke ind førend i Mandags. Item vidnede Jes Scriffuere, Semen Hansß og Jes Momtoffte ligervis, som forskrevet stander. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Papir med utydelige Rester og Spor af 3[!] Segl paatrykte for-neden. Timme Grims Arkiv (RA.). [8951

Nov. 27. Petrus Abbed, Prioren og Konvent i Rudekloster pantsætter Borchardt Krummedyk 12 Mark lybsk aarlig Rente af Gods i Agarden og Julschow.

Perg. med [3] Segl: 2. G. 1012*. (Statsark. i Kiel, Urk. Ruhkloster Nr. 4.) *Slesvigske Provindsialefterretn. Ny Række III. 160.* [8952

Dec. 1. Eller Iwersß Provst i Owegardh, Sognepræst til Wiffwe Kirke, Michel Persß i Haddrvp, Cristhen Troelsß *ibid.*, Per Bwnd *ibid.*, Jesper i Wiffwe og Jøss Daal *ibid.* Sønd. efter Andree Dag paa Wiffwe Kirkegaard æskede velbyrdig Md. Tygi Jensß i Dalsgardh et Sognevidne af 12 Dannemænd og Danne-svende: Niss Oloff i Steffne, Michel Longh i Wiffwe, Per Nielsß, Jøss Long, Lass Nielsß, Jesper, Lass Nielsß, Jep Nielsß i Steffne, Jøss Dall, Gødi i[!] *ibid.*, Jøss Nielsß og Oloff Nielsß; hvilke vidnede, at de har hørt af deres »fader« og Forældre, og dem selv vitterligt er, somme af dem mindes i 40 Aar, somme i 50, somme i 60 og somme i 70 Aar og mere, at en Ejendom, som hedder Greffuelwndh, med Skov og Mark, som ligger imellem Vroo Skov og Wiffwe Skov i Hinsthe H., har været i Tygi Jensß og hans Forældres Værge i al vor Tid, og aldrig vi kunde høre af vore Forældre, end det har heddet og hedder endnu Greffwelwndh, og har vi og vore Forældre haft Græffwelwndh Skov og Mark i »liee och mynne« baade til Hug i Skoven og Oldengæld og Fædrift i Marken af Thygi Jensß og hans Forældre, og er Græffwelwndh Skov og Mark Tygi Jensß rette Arve-gods og Ejendom og hans Forældres. Item er os vitterligt, at de Mænd, som i Wiffwe torp har boet, baade Winther og de, før

ham har været, har haft Greffwelwnss Mark til Fægang og Skov til Olden og Hug, og alle andre, som Græffwelwndh Skov har haft i »liee«, har givet Tygi Jensß og hans Forældre fuld Oldengift deraf og ingen anden undtagen et Øksehug, som Tostrop Kirke har og har haft af Arilds Tid i Græffwelwnss Skov. Item vidnede forskrevne Dannemænd, at de »bolldh«, som Tygi Jensß har ladet bygge i Wiffwe, er bygget paa Tygi Jensß rette Ene-mærkesjord og ej paa Gade eller »fortoff«, og har han taget Jord fra de andre Gaarde, som han der i Byen har, og mindsket deres Skyld og Gift og »ladh« dertil i alle »wongh skyffth«, og er de ej bygget vor naadige Herre eller nogen anden Ejer til Trængsel. Item vidnede forskrevne Dannemænd og flest af dem, da til Stede var til Henste H.s Ting, den Tid Poel Masß og Simen i Døstrop tog »law daw« til Tygi Jensß i Dalsgardh for Kost og Tæring og til de »boldh« i Wiffwe, som Tygi Jensß i Værgen har, paa Hr. Niels Høgss Vegne, da lagde Tygi Jensß sit Skudsmaal for vor kæreste naadige Herre og hans Raad at gøre Hr. Niels Høg Minde og Ret for alle hans Skylding og lod læse vor naadige Herres Beskærmelsebrev og kan det ej nyde. Hvilket Vidne er alle »mene« Sognemænd vitterligt. Vort Indsegl.

Perg. med [7] Segl: 1. Skjold, hvori en utydelig Figur; 2. Bomærke. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 343 a (nævnt herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 214 Nr. 5*) og den under 2339 citerede originale Dom. -- Udtog anført i Brev 1515 Jan. 20, se 2584. [8953

Dec. 2. Lass Nielß i Knæstet Foged til Gerloff H.s Ting, Michel Jensß Præst i Wdbynedher, Cristiern Persß Præst i Gerløff, Jes Esbernsß Foged i Demstrop, Peder Andersß i Westerskoff, Jes Michelsß i Wenstrop og Mates Kieldssß *ibid.* Mand. før Barbare Dag for os og mange Dannemænd, som fornævnte Ting søgte, fik velbyrdig Md. Tygi Jensß i Dalsgard et Stokkenævnd af 24 Dannemænd: Michell Koggher i Blendstropp, Jes Michelsß i Nordup, Anders Jonsß *ibid.*, Peder Bonde i Had-dropp, Anders Michelsß *ibid.*, Cristiern Trogelsß *ibid.*, Nis Brwn i Hee, Bay Jensß i Kasbiero, Cristiern Andersß *ibid.*, Nis Hoff-man *ibid.*, Jens Mælli *ibid.*, Villum Ytsß *ibid.*, Nis Perß *ibid.*, Nis Andersß *ibid.*, Anders Nielß i Tødzløff, Marquard Obsß *ibid.*, Terchell *ibid.*, Jes Pouelß i Klattropp, Jes Skredder *ibid.*, Anders Brand i Foels, Mates Kieldß i Windstrop, Anders Bonde i Dalby-

offuer, Nis Krath i Knæstet og Seueren Bay i Skyttropp; disse vidnede, at de havde hørt af deres »fader« og Forældre, og dem selv somme mindedes i 40 Aar, somme i 50, somme i 60 og somme i 70 Aar og mere, at en Ejendom, som hedder Greffuelund, med Skov og Mark, som ligger imellem Wraa Skov og Wiffwe Skov i Henstet H., har været i Tyge Jensßns og hans Forældres Værgе i vor Tid, og aldrig vi kunde andet spørge af vore Forældre, end det har heddet og hedder Greffuelund, og har vore Forældre og mange af os selv haft Svin paa Greffuelundz Skov og givet Tygi Jensß og hans Forældre der Oldenpenge for og ingen anden. Item er os og vitterligt, at Toostrop Kirke har af Arilds Tid haft et Øksehug i Greffuelundz Skov. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1, 6-7. Bomærker. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 343 a (nævnt herefter: *Secher, Kongens rettelings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 7*); derimod er dette Brev ved en Fejltagelse oversprunget i den under 2339 citerede originale Dom. [8954

Dec. 4. Vi Hanss Konge kendes os skyldig at være Giord Nielsß, vor Broders Hertug Fredricks »hoffsind«, 2000 rinske Gylden gode af Guld og som i Lubecke og Hamborge gænge er, for hvilke vi og for Troskab og villig Tjeneste, som han vor Broder gjort har og os og vore Riger Danmarck, Suerige og Norge gøre skal, pantsætter ham vort og Kronens Slot Hinthze-gaffuell og vor Købstad Medelfaar med al kongelige Rettighed for et brugeligt Pant uafløst i 15 Aar af dette vort Brevs Datum, undtagen de 100 Mk., som vi aarligen plejer at fange af samme vor Købstad. Og naar de 15 Aar fremgangne er, skal han forskrevne vort Slot og Købstad beholde, saa længe de afløses ham ved os eller vore Efterkommere Konger. Og skal han annamme Slottet og Købstaden »at« Paaske næst tilkommende, og imedens han dem i Pant har, skal han aarligen give os deraf 200 danske Mk. Penge, Halvdelen af alt det Sagefald, der i Lenet og Købstaden faldende vorder, halv Oldengælden, Tredieparten af Aalefisket; og skal vi selv nyde de 100 Mk., som vi plejer aarligen at fange af forskrevne vor Købstad. Og skal han holde os om Aaret 4 Nætters Gæsteri og ingen Borgelejeheste, og Slottet ved Hævd og det ej forfalde lade og vore Undersaatte, som ligger dertil, og de som boer i Købstaden, ved Ret og ej lade forhugge Skovene, der tilligger. Thi beder vi og byder alle vore Under-

saatter, som ligger dertil, og som boer i Medelfaar, at være ham hørige og lydige og give ham al den Del, som os paa Kronens Vegne plejer at gives og gøres; forbydende osv. Givet paa vort Slot Segebergh Barbare Dag under vort Sekret.

Ad relationem Dn. Nicolai Krummedike M.

Perg. [med 1 Segl]; gennemskaaret. Senere (sagtens 1521 ell. 1523, jfr. *Erslev, Danmarks Len og Lensmænd i det 16. Aarh. S. 34*) tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. C 7, Kasserede Obligat.). LDipl. [8955

Dec. 6. Per Arwasteson Byfoged i Vææ giver et Stykke Jord til Vor Frue »høring« i Vææ.

[Orig. Væ Vor Frue Gildes Arkiv.] Afskr. fra 1. Halvdel af 16. Aarh. paa Papir: RA. Topogr. Saml. Papir, Væ. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 412.* [8956

— Vi Oluff Stiib af Bollerop, Tønne Barsbiergh af Øretofft »ridder« og Henrick Oxß i [H]ageløze^a a. v. var paa Nicolai Dag i Lwnd paa et Skifte om Jordegods og Ejendomsgods i Skonne og i Hallindt, som os i Arv »tillfallinde« er efter Hr. Knudt Truidßens Død af Øretoffuit, i saa Maade, at jeg Oluff Stiib paa min Datter Magdalens Vegne skal have: 1 Gaard i Fflemmynge (1 lødige Mk.), i Bierckeryt Jens Ffinde 3 Skill. Grot, 1 Gaard i Ffawerholt (3 Skill. Grot), i Wattløse Clemet Andersßen (2 Pd. Byg og 20 Grot), i Harløß 1 Skill. Grot, Blemtorp »enckyn« 4 Skill. Grot, 1 øde Jord 1 Skill. Grot, Ogi Skredher 2 Skill. Grot, Mogens Stoell 2 Skill. Grot og 1 Skill. Grot af 1 øde Jord, Jøs Swder 30 Skill. og 1 Skill. Grot af en øde Jord, Ewerelow »enckyn« 3 Skill. Grot, Komelltofft Nils 26[!] Skill. Grot, Ilstorp Jens Hagenß 10 Skill., Wanstedetorp Anders ¹/₂ lødige Mk., Peer Gannerß 20 Grot, Jens Hanß 18 Grot, Engellsted Vnge Tygi 4 Skill. Grot, Wandstedtby Niels Skredher 3 Skill. Grot og 2 Grote, Peer Laurensß 3 Skill. Grot minus 2 Grote, Baa Laßeß 27 Grot, Matz Peerß 3 Skill. Grot og 2 Grot, Kyppinge Henrick 18 Grot, Liwnis H. Balckager Jens Per[!] 1 Pd. Byg, Jes Tordß 2 Pd. Byg, i Ffalckestorp Jes Peerß 26 Skpr. Byg og 10 Skill., Dwncker 2 Pd. Byg og 20 Grot, Hagegestedt[!] Tve Andersß 1 lødige Mk., Tve Nilß 2 Pd. Byg, Boryeby Hogen Peerß 1 Pd. Byg og 6 Grot, Karlleby Michell Twß 1 Pd. Byg og 8 Grot, Jes Trolß 1 Pd. Byg og 8 Grot, Szwinbiere Anders Stollsuendt ¹/₂ lødige Mk., Trvetzrytt i Maglehems S. Laße 2 Skill. Grot, Østre Vran Nils Jenß 2 Pd. Byg og 12 Skill., Suendt Seerß 32 Grot, Hanesskow Jes Peerßenn 1 lødige Mk., i Quindinge Peer Adßen 30 Skpr. og 19 Grot,

Karll Bentzen 2 Pd. Smør og 6 Grot, Jep Nilß 30 Skpr. Byg og 19 Grot, Vandnerøth Pouell Peerß 1 lødig Mk., Østre Vram Peer Swn 1 Skp. Smør, Bondtoffuitt Ellaff Anderß 2 Skpr. Smør, Skefftelonge Mongens Jenß 1 Skp. Smør, i Quidinge S. Slettebierigh Peer Bagy 4 Pd. Smør, Gommeløse S. Langerydt (8 Pd. Smør og 1 Pd. Smør Dagsværk), Gommeløse By Henrick 21¹/₂ Skill. og Pd. Smør Dagsværk, Michill 17¹/₂ Skill. og 1 Pd. Smør Dagsværk, Mattes Anderß 2 Skill. Grot og 1 Pd. Smør Dagsværk, Mortthen 5 Skill., ¹/₂ Pd. Smør Dagsværk, Grenttengge Ogy Mogenßen 2 Pd. Smør, Gamertorp 2 Skpr. Smør og 20 Grot, Hardeløß Anders Bentß 4 Skill. Grot, Lille Skeylinge Jens Denneß 2 Pd. Byg og 1 Skill. Grot, Borlunde Jep Olluffß 36 Skpr. Byg, Liungby Erick Stwdt 2 Skill. Grot, Ffalsserdyt Hogen 2 Skill. Grot, Axzellstorp Adser Jenß 10 Skill., Allrømme S. i Gomerop Per Peerß 18 Grot, Jes Peerß 10 Skill., Peer Trvdß 10 Skill., »enckin« 10 Skill., Myolt Jens Mogenß 4 Skill., Grot, Diffholt en »ffeste« 2 Skill. Grot, Ffawerolt Jon[?] Jenß 26 Skpr. Byg og 1 Galt, Kastlese Pouell i Rvßegord 6 Skill. Grot, Virckye Jens Michilß 48 Skpr. Byg, 15 Grot, Wlssløw[?] Hans Lang 24 Skpr. og 2 Skill. Grot, Wedskeffle Migenmad[!] 2 Skill. Grot, »ttøge«, Suend Otteß 3 Skill. Grot, Ffolestade Jens Oluffß 1 Skp. Smør, Kellerß Nibølle Peer Matzen 2 Pd. Byg og 1 Skill. Grot, Viffuærp Peer Jonß 36 Skpr. Byg og 6 Skill., Øretofftuit By Anders Knudtß 3 Skill. Grot og 3 Pd. Byg, Tve Matß 1 Pd. Byg og 2 Skill. Grot, Jep Krom 12 Skpr. Byg, Sødt Ogy i Veggorp 2 Skill. Grot Skat, Peer Tygiß 2 Skill. Grot Skat, Mongens Baidt 2 Skill. Grot Skat, Kastløse Jens Elloß ¹/₂ Td. Smør, Querrestadt Ogy Bentß 7 Skill. Grot »myne« 6 Penninge, Røsse Swend Jenß 20 Skill., Vaffuenøre Amond 3 Pd. Smør og 2 Skill. Grot, Vgglerp Olluff Aruedß 2 Pd. Smør og 2 Skill. Grot, Krøginge Laurens 4 Pd. Smør og 2 Skill. Grot, Vindinge S. i Øringe Jacob 6 Pd. Smør, Laurens 1 Pd. Smør, Egerydt Michill 4 Pd. Smør, Jep Anderß 3¹/₂ Pd. Smør, Arne-dale et nyt »bygy«, skal give 3 Pd. Smør, Solbiergh Symen 3 Pd. Byg og 2 Skill. Grot, Valløse Hogen Nilß 2 Pd. Byg og 20 Grot, Togerop ved Tomerop Tve Morthenß 3 Pd. Byg og 1 Skill. Grot, Eloff 2 Pd. Byg og 1 Skill. Grot, Høkepingh Jes Arlandß 4¹/₂ Skill. Grot, Gruï (32 Grot), Ørom Laß Krwße 1 lødig Mk., Klaustrop ved Bendinge Peer Valloß 3¹/₂ Skill. Grot, Magelorp Anderß Olluß 5¹/₂ Skill. Grot, Hoby 1 Gaard 3¹/₂ Skill. Grot, Øffræby Ogy Eschillß 2 Pd. Byg og 2 Skill. Grot, Gierop

Mongens 1 Pd. Byg og 18 Grot, Szøndre Villie Benth Jenß 2 Pd. Byg og 2 Skill. Grot, Wermeløse Hennick Michilß 10 Skill. og 1 Treding af 1 Galt, Jens Assmwdt 2 Skill. Grot, Starby Eskell Søuetß 1 Td. Smør, Hagenstade Jes Beck 1 lødige Mk., Ideløse giver 2 Pd. Byg, Vattnerdyt Jes Bone 12 Skill., Peer Volsß 12 Skill., Jens Nilß 12 Skill., Østreuarm Ffadher Laurensß 30 Skpr. Byg, Bistrop giver 3 Skill. Grot, Mindekolde Jes. Andersß 2 Skpr. Smør, Hogen 2 Skpr. Smør, Jes Valloß 2 Skpr., Jes Resse 1 Skill. Grot, Vedmindeløff Jes Biørnß 1 Pd. Byg og 10 Grot, Quernneby giver 1 lødige Mk., Steffwum 4 Skill. Grot, Sweidall 1 lødige Mk., Viffuerop 4 Skill. Grot, Mendekolde Biørn 2 Skpr. Smør, Vedmindløff Salmand 8 Grot. Skal jeg Tønne Barsbiergh paa min Hustrus Marinis Vegne have: Ørtøffuit Hovedgaard, og er sat for 1½ Læst Korn, i Blentorp Twy Jenß 4 Skill. Grot, Tydemandt 2 Skill. Grot, Jes Ogiß 1 Skill. Grot, Bentte paa »ffesten« 1 Skill. Grot, Peer Andersß 1 Skill. Grot, Inguordt 30 Skill., Ffalsther 6 Grot, Boßerop Jes Magenß 4 Skill. Grot, Døffuerødt Peer Andersß 2 Skill. Grot, i Fferss H. i Wanstedetorp Las Swenß 1 lødige Mk., Jes Bentß 20 Grot, Jes Hennickß 1 Skill. Grot, Hogen Peerß 1 Skill. Grot, Løuetstad Anders Valloß 4 Skill. Grot minus 2 Grote, Vandstedby Peer Clemetß 2 Skill. Grot minus 2 Grot, 1 Fjerding af 1 Galt, Nils Ebiß 3 Skill. Grot, Anders Bentß 2 Skill. Grot, Jes Ebeß 3 Skill. Grot og 2 Grot og 1 Fjerding af 1 Galt, Herstede H. i Søuestede Nils Jenß 1 lødige Mk., i Ffalkenstorp Peer Jenß 26 Skpr. Byg og 10 Skill., Jes Poelß 1 Pd. Byg og 10 Grot, Anders 1 Pd. Byg og 10 Grot, Hagestedt Jes Jenß 3 Pd. Byg, Eristed H. i Karby Jes Lawereß 1 Pd. Byg og 8 Grot, i Albaa H. Rørom Suendt Morthenß 28 Grot, i Boßerop Ello Nilß 2 Skill. Grot, Swinbiergh Jes Ogiß ½ lødige Mk., Anders Jenß 8 Grot, i Giers H. Østher Vram Knudt Valloß 32 Grot, Tranes Las Heneß[!] 1 lødige Mk., Ogerop Andersß Boß 18 Grot, Vesther Vram Baa Jenß 10 Grot, Adsertorp i Gøndin H. Olluff Snild 6 Skill. Grot, Ønsted S. i Syuertorp 3 Skill. Grot, Viffstorp Nis Tygyß 18 Grot, Ffrørom Peer Jenß 1½ Skp. Smør, Jes Andersß 2 Skpr. Smør, Sletteholt Las 1 Skp. Smør, Vandnebjerg Tve Eskillß 2 Skpr. Smør, Høllekierck Jes Nilß 4 Pd. Smør, 1 Pd. Smør Dagsværk, Hans Mogenß 4 [Pd.] Smør og 1 Pd. Smør og Dagsværk, Hanenbo i Vestoffuit S. Helli Andersß 10 Pd. Smør, Kwllolt Gisle Tygeß 8 Pd. Smør, Gommeløse Nis Gannellß 21½ Skill. og 1 Pd. Smør Dagsværk, Oluff Ogiß 17½

Skill., 1 Pd. Smør, Jes Ogiß $\frac{1}{2}$ lødige Mk. og 1 Pd. Smør, Peer
 Eskylß 18 Grot og 1 Pd. Smør, Ffierløw Mandne Laurensß 16
 Skill., 1 Pd. Smør, Hesseleberg i Agerop S. Jes Hogen 10 Pd.
 Smør, Maglerydt Nis Elskilß 4 Pd. Smør, Agorpe i Hørne S.
 8 Pd. Smør, Hardrop Aruett 10 Skill., Peer Offrettß 18 Grot,
 Lille Skeyling Vallo Peerß 2 Pd. Byg og 18 Grot, Kenstrop Jes
 Manß 1 lødige Mk., Rwnesiø Bent Lang 3 Skill. Grot, i Tostrop
 S. i Alba H. Jon Star $\frac{1}{2}$ Td. Smør, Gennelstrop Børry 1 lødige
 Mk., Starby »enckyn« 3 Skill. Grot, Kastløse Nis Jenß 3 Skill.
 Grot, Oluff Jenß $\frac{1}{2}$ lødige Mk., Reyersløff Bent Lawerß 3 Pd.
 Byg, Barserabeck 1 Gaard 2 Skill. Grot, Gunderødt i Billinge
 S. Nils Bentß 2 Skill. Grot, Nis Ebeß 2 Skill. Grot, Brettager
 Laß Rowerßen $\frac{1}{2}$ Td. Smør, Kellerß Nybøle Nis Troelß 1 Pd.
 Byg, 1 Skill. Grot, Jes Nilß 24 Skpr. Byg, Viffuerop Nils 30
 Skpr. Byg, Ørtoffuit By Sandre Anderß 3 Pd. Byg, 3 Skill. Grot,
 Anders Albrettß 1 Pd. Byg, 1 Skill. Grot, Anders Baidt 30 Skpr.
 Byg, 2 Skill. Grot, Dirick Smedt 1 Skill. Grot, Mongens Oluf-
 senn 3 Pd. Byg, 3 Skill. Grot, Aseer Peerß 2 Skill. Grot Skat,
 Laß Jebß 2 Skill. Grot Skat, Reuelbiergh Tygy Bentß 20 Skill.,
 Røsse Ffader Jenß 20 Skill., Laß Boß 20 Skill., Lackelege
 Jens Jwde $2\frac{1}{2}$ Pd. Byg og 2 Skpr. og 2 Skill. Grot, Kierstinne
 36 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, Nørre Hallind Marit Jes Tinne 6
 Pd. Smør, Jonstorp Peer Degen 8 Pd. Smør, Polserøtt Peer
 Hagenß 4 Pd. Smør, Tylaustorp i Tymerby S. Nis Søuitß $\frac{1}{2}$
 Td. Smør, Berckryødt Søuit Jwde 6 Pd. Smør, Gresserit i
 Karope S. Peer Homandt 5 Pd. Smør, Glementz Togerop Jes
 Knudß 3 Pd. Byg og 18 Grot, Togerop ved Tomerop Ingimandt
 3 Pd. Byg, 1 Skill. Grot, Jep Olloß 3 Pd. Byg, 1 Skill. Grot,
 Bercksagger Jep Matß $\frac{1}{2}$ lødige Mk., Klarstorp Nis Jenß 4 Skill.
 Grot, Biørnstrop Peer Nilß 2 Skill. Grot, Etterop Nils Jøsepsß
 $\frac{1}{2}$ lødige Mk., Klegeridt Suendt Timeß 1 lødige Mk., Hoff Bent
 Søuitß $\frac{1}{2}$ Td. Smør, Terppe Jes Greueß 2 Skill. Grot, Øffreby
 Peer Jenß 2 Pd. Byg og $\frac{1}{2}$ lødige Mk., Gerop Nils Skredher
 30 Skpr. Byg, 2 Skill. Grot, Hørope Knudt 25 Grot, Nøruelle
 Knudt 1 Pd. Byg, 1 Skill. Grot, Merthen Skreder 1 Pd. Byg, 1
 Skill. Grot, Anders Swder 30 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, Verene-
 løse Adser Nilß 1 Pd. Byg, Heselunde Nis Trvlß 20 Skill., Hørt-
 lynge Jes Eskelß 4 Pd. Smør, Odersslø Toridt Nilß 24 Skpr.
 Byg, Skielckerydt Bast 4 Pd. Smør, Kasteløß Mølle 6 Skill. Grot,
 Vemmemdelø Bent Elloß 30 Skpr. Byg og 18 Grot, Peer Jenß
 $2\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 28 Grot, Suendt Bone 10 Grot, Peer Karlß i Sand-

ager 3 Skill. Grot. Skal jeg Hr. Henrick Oxß have paa min Hustrus Kirstines Vegne: i Gynning H. Quidinge Anders Verre 3 Pd. Byg og 18 Grot, Suendt Degen 1 Pd. Korn og 19 Grot, i Trondroste 3 Skill. Grot, Blentrop Ogi Tordß 4 Skill. Grot, Erick Kasse 3 Skill. Grot, Suend Trvdß 2 Skill. Grot og 1 Skill. Grot af 1 øde Jord, Mongens Jepß 30 Skill. og 1 Skill. Grot af 1 øde Jord, Bosorp Nils 4 Skill. Grot, Karop Tve Laurensß $\frac{1}{2}$ lødige Mk., Vandstadetorp Nils Jenß 4 Skill. Grot, Tve Peerß 20 Grot, Sesse Per Massens 3 Skill. Grot, Hedingetorp 2 Skill. Grot, Vandstadeby Nis Arlandß 3 Skill. Grot og 14 Mk. [?], Tyge Brøndt 3 Skill. Grot og 2 Grot, Hogen Peerß 2 Skill. Grot, Nis Hanß 8 Skill. Grot, Harestay H. Lillekypinge Mongens 1 lødige Mk., Ffalcketorp Peer Laurensß 2 Pd. Byg og 20 Grot, Jep Hogenß 26 Skpr. Byg og 10 Skill., Poell Lawerß 2 Pd. Byg og 20 Grot, i Hemingehøy Bent Morttenß 1 Pd. Byg, Jerestey Boreby Inguordt Bentß 2 Pd. Byg, 9 Grot, »en« sstds. 1 Pd. Korn og 6 Grot, Østreysie Gudmandt 1 lødige Mk., Vestreysie Anders Olluß 1 lødige Mk., Stamme Andres 3 Skill. Grot, Valby Hogen Willffangh 1 Pd. Byg, 1 Skill. Grot, Karby Regner Peerß 1 Pd. Byg og 8 Grot, Albaa H. Rorom Hans Pramkarll 22 Grot, Swinborgh 1 Skill. Grot, Gynning H. Quidinge Tve Nilß i Nedhergade 4 Pd. Byg og 7 Pd. Smør, ^bYslett holt^b Kostenten 2 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Heggerydt Nils Jenß 4 Pd. Smør, Lange rydt i Gommeløse Troels Nilß 7 Pd. Smør og 1 Pd. Dagsværk, Samløse By Nis Sowß 30 Skill., 1 Pd. Smør, Keldt 17 $\frac{1}{2}$ Skill., 1 Pd. Smør, Nis Hanß 18 Grot, 1 Pd. Smør Dagsværk, Anders 5 Skill., $\frac{1}{2}$ Pd. Smør Dagsværk, Ffierlow Peer Mogen $\frac{1}{2}$ lødige Mk., 1 Pd. Smør, Rostede Biørn 6 Pd. Smør, Heslott Jes Biørnß 6 Pd. Smør, Mandne 6 Pd. Smør, Møllorp Jes Ffogett 6 Pd. Smør, i Agerop S. Hesbebergh [!] 5 Pd. Smør, Jeppe $\frac{1}{2}$ lødige Mk., Nørvillie Suendt Nilß 2 Skill. Grot, Sty 30 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, Nis Peerß $\frac{1}{2}$ lødige Mk., Peer Nilß 30 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, Hørøgell Pouell 1 $\frac{1}{2}$ Skp. Smør, Ffrorom Peer Jenß 1 $\frac{1}{2}$ Skp. Smør, Tophyem 2 Skpr. Smør, i Ffrøste H. Gonnorp 2 Skpr., 20 Grote, Bremsloff Laße 2 Pd. Byg, Stuore Skyellinge Baa Jenß 3 Pd. Byg, Groby 10 Skill., Donstre Jes Olsß 19 Grot og 1 Engelsk, i Bersse H. Vgelont Tve 2 Skill. Grot, Øuesyø S. Bollorp Adser $\frac{1}{2}$ Td. Smør, Starby Peer Lundt 4 Skill. Grot, Peer Trvdß 1 Skp. Smør, Peer Bentß 1 Skp. Smør, Ffawerholth 1 Gaard 2 Skpr. Smør, Kastløse Nils 30 Skill., Jepe Smedt 2 Skill. Grot, Reersløff Mortten Skredher 48 Skpr.,

Pouell Nilß 48 Skpr. Byg, 2 Skill. Grot, Torstade Adser 24 Skill., »en« sstds. 15 Skill., i Tørløse S. Viftoffuit Eschill $\frac{1}{2}$ Td. Smør, Kerllersß Nybylle Anders Trolß 2 Pd., 2 Skill. Grot, Hesslerunde Laurens 36 Skpr. Byg, 6 Skill., Ørtoffuit By Peer Mwndt 2 Pd. Byg, 2 Skill. Grot, Smedie Mongens 16 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, Hans Nilß 30 Skpr. Byg, Jes Bendß 12 Skpr. Byg, Bonne Matß 2 Skill. Grot Skat, Valloff Hogenß 2 Skill. Grot Skat, Lang Ogy 2 Skill. Grot Skat, Resse Algut 20 Skill., Tyre Hare 20 Skill., Dyruersløff Hemingh $3\frac{1}{2}$ Pd. og 2 Skpr., Valløse Las Matß 2 Pd. Byg, 20 Grot, Togerop ved Tomerop Twe Pouelß 3 Pd., 1 Skill. Grot, »en« sstds. 24 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, Høkypinge Peer Knudß $4\frac{1}{2}$ Skill. Grot, Steylorp Vallo Andersß $\frac{1}{2}$ lødig Mk., Peer Baaß 2 Skill. Grot, Klastrop Anders Peerß $3\frac{1}{2}$ Skill. Grot, Brønstede Jens Bentß 4 Skill. Grot, Horope Mongens Inguordß $6\frac{1}{2}$ Skill. Grot, Vemendehøy Adser 2 Pd. Byg, 3 Skill. Grot, Tyelse Twe 2 Skill. Grot, Varmøsse[!] Oruet 2 Pd. Byg, Ffrøslow Rigord 2 Pd. Byg, 2 Skill. Grot, Trondorp 6 Skill. Grot, Hostensløw Bent Trey 3 Skill. Grot minus 2 Grot, Bendstrop Peer Nilß 2 Skill. Grot, Vimendeløff Peer Trvdß 3 Pd. Byg, 3 Skill. Grot og 4 Grot, Suendt Peerß 30 Skpr. Byg og 22 Grot, Matz Trvdß 16 Grot, Nyendekelde 3 Gaarde (6 Skpr. Smør), Møgedall i Hollom Peer Suendtß 4 Pd. Byg og 2 Skill. Grot, Veslunde Bent Skredher 4 Pd., 2 Skill. Grot, Harpelyonge 1 Gaard 2 Pd. Smør, Tonnersø 1 Gaard 4 Pd. Smør, i Kierett 1 Gaard $2\frac{1}{2}$ Pd. Smør, Holt Mortten 4 Pd. Smør, Berckerytt 1 Gaard 6 Pd. Smør, 1 Gaard i Torp $\frac{1}{2}$ Td. Smør, Berckerytt paa »assen« Las Clemetß 2 Pd. Smør, et nyt Byggsted, hedder Baramase og er ikke sat for Landgilde, Leckyby Jens Jwde (6 Pd. Smør). Item har vi sat imellem os i forskrevne Skifte hvert Pd. Korn for 20 Skill. og hver Td. Smør for 6 Mk. og Penge for sig selv og alle Tejer uregnet. Hvilke Gaarde vi nu alle til ens vordne er, at hver skal nyde, som de nu hver tilskreven er. Afvindes noget af disse Gaarde nogen af os, bepligter vi os inden halvt Aar derefter at vederlægge hverandre saa godt Gods med Rente og »leylighed«. Kan noget Gods findes efter denne Dag, løst eller fast, som man kan udspørge, det af Hr. Knudt Gods har været og ikke nu er skiftet i dette vort Skiftetbrev, skal det komme os alle til Skifte ligesom dette forskrevne Gods. Dermed lader vi hverandre kvit for al ydermere Tiltale om forskrevne Arv i Skone,

i Hallandt. Vi har ladet hænge vore Indsegl for dette Brev. Givet og skrevet i Lwndt osv.

[Orig.] Afskr. i et Læg i brækket Folio, formentlig fra 1531^c; sammensyet med et andet Læg, der delvis er skrevet med den samme Haand og indeholder den i *Adel. Brevkister S. 166-89* trykte Registratur (over »Hr. Oluf Stigsens Breve«). Anders Billes Arkiv (VIII; RA.). [8957

a) Afskriften: Vageløse. b—b) Mon: »y Slettholt« (Slåhult i Ö.-Göinge H.)? c) Dette Aarstal findes i alt Fald paa Læggets 1. Side.

Dec. 8. Toord Nielsß capellanus i Wreløff, Morthen Ebß, Lass Terbenß, Mowenss Krog, Jep Pilth og Oloff Perß. Sønd. concepc. Marie fik beskeden Svend Oloff Staffensß et Sognevidne^a af 12 Dannemænd: Oloff Nielsß, Turi Cresternß, Morthen Lawß, Hely Tamß, Oloff Perß, Hely Andhersß, Lass Ytß, Heli Nielsß, Lass Nielsß, Tamess Heliß, Andherss Cresternß og Lass Jensß; hvilke vidnede, at de saa' og hørte for dem stande samme Dag paa forskrevne Kirkegaard 4 Dannemænd: Bertil Jensß, Tve Oloffß, Matss Jacobß og Bertil Twßß; disse vidnede, og dem vitterligt er, at de 2 smaa »holmær« og Jord, som Sandemænd gjorde deres »toff« paa, som ligger mellem Toffthæ og Eysstrvp, ligger til Staffenss Gaard i Toffthe, og somme af dem har haft forskrevne »holmær« og Jord i Leje af Staffen, og mindes forskrevne 4 Dannemænd, at i deres Tid har det været uklaget til denne Tid. Med vore Indsegl.

Papir med 5[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1-4. Utydelige; 5. Bomærke. Senere til Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [8958

a) Omtr. samtidig Paaskrift bagpaa: »Soghen vintne aff Vreløff soghen«.

Dec. 10. Knudh Persß i Løngby Foged til Hylm H.s Ting, Michel Krabbe² af Nees, Jep Andersß af Randrop, Niels Henricsß af Geerholm VV., Michel Mogensß i Seem, Las Seuerinsß i Skibstet, Nis Laurensß i Solberigh, Las Bentsß, Per Oluffß og Oluff Andersß. Tirsd. efter Vor Frue Dag concept. for os og flere gode Mænd, som Ting søgte, fik velbyrdig Md. Tyghe Jensß af Dalssgardh et Stokkenævnd af 24 Dannemænd: Las Seuerinsß i Skibstet, Cristiern Powelsß i Swanfolch, Michel Mogensß i Seem, Per Lauersß, Anders Hwidh, Las Jebßß, Las Gwndisß, Per Tybo i Seelstrop, Seuerin Sommersß, Swendh Scredher i Doldrop, Ywer i Bæлом, Per Jensß i Ffreer, Oluff Andersß, Per Jebßß, Per Andersß, Nis Cristhiernsß, Tordh Nielsß, Nis Bendsß, Jes Oluffß, Knudh i Blenstrop, Las Michelsß i Doldrop, Michel Tyrissß, Per Oluffß og Kieldh i Solberigh; hvilke

vidnede, at de har hørt af deres »fader« og Forældre, og dem selv mindes, somme i 40 Aar, somme i 50, somme i 60 og somme i 80 Aar og mere, at en Ejendom, som hedder Greffuelwndh, med Skov og Mark, som ligger imellem Vraa Skov og Viwe Skov i Hinsted H., har været i Tyghe Jenss og hans Forældres Værge i al vor Tid, og aldrig vi kunde andet spørge af vore Forældre, end det har heddet Grefuelwndh og hedder endnu, og er Greffuelwndh Skov og Mark Tyghe Jenss rette Arvegods, og er os vitterligt, at hvo der har haft Svin paa Greffuelwnd Skov, da har de givet Tyghe Jenss og hans Forældre Oldengæld deraf og ingen anden. Er dem vitterligt, at hvo der har hugget i fornævnte Skov og brugt Marken med Fædrift eller andet, da har de haft det af Tyghe Jenss og hans Forældre og af ingen andre uden et Øksehug, som Tostrop Kirke har i Greffuelwndh Skov, og det har vi hørt af gammel Tid, og er os vitterligt. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [9] Segl: 2. Skjold, hvori en Bjælke, og Hjelm; 6-7. Bomærker. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 343 a (nævnt herefter (unøjagtig): *Secher, Kongens røtteringsdomme 1595-1604 S. 215 Nr. 6*) og den under 2339 citerede originale Dom. [8959]

Dec. 13. Albrecht Glob kvitterer 2 Mænd for 800 Mk., som han paa Henrig Krwmedickes Vegne skal levere Kongen.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Dxvii 28. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 156* (læs: sancte *Lucie virginis*). [8960]

Dec. 22. Niels Schawe Bisp i Roskilde gør vitterligt, at det var for Kirkens egen Skyld, at hans Kapitel tilraadede ham at »tage« 9000 Mk. af Kongen i Stedet for de 10000 rinske Gylden, som Nygard var pantsat for.

Perg. med 1 Segl: G. 178. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXVIII. 14). *Danske Mag. 5. R. III. 366*. [8961]

— *Reg. *8674*. Perg. med [9] Segl: 2, 4. Bomærker; 7. I Sigilfeltet en Nøgle; 8. Bomærke; 9. I Sigilfeltet en Saks. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. VIII. 452*. [8962]

— Niels Hansøn Præst og Kapellan i Torpe, Matz Lauritzøn i Olstrup a. v. Landsdommer i Loland og Matz Lauritzøn i Torpe. Tampersøndag næst Jul paa Torpe Sognestævne spurgte beskeden Mand Claus Smidt og Peder Bonde i Thiersteed dem særdeles iblandt menige Sognemænd og gamle Oldinge, om dem vitterligt [er], at Tierstedtz Bønder og Gierringe Bønder har haft deres fri »offuerdrift« og Skov ukæret til denne Dag i Thy-

ringe Eskemoße, i Steinmoße og i Brandmosse eller ej, og »bedis« der et Sognevidne paa forskrevne Ord af 12 Dannemænd. Da var tilmælt Strolle[!] Jensøn i Veileby; han til sig tog 11 Dannemænd: Jens Jeppesøn i Puruppe, Inguor Hansøn *ibid.*, Oluff Knudtzøn i Veileby, Hans Lauritzøn, Hans Vies, Jeppe Hagen, Peder Clausøn, Niels Andersøn, Oluff Oluffsøn, Hans Michelsøn og Niels Mortensøn; hvilke 12 Sognemænd bespurgte dem iblandt menige Sognemænd og paa forskrevne Sognestævne vidnede, at dette er dem vitterligt, og aldrig andet har hørt, end Tiersted Bønder med deres Medejere har haft deres fri »offuerdrift« og Skov i Tyringe Eskemoße og Steer-moße og i Brandmoße og deres Forældre før dem, som har boet i Tiersted og i Gieringe, af Arilds Tid ukæret i 40 Aar og mere indtil denne Dag, og aldrig »ey« har hørt, at nogen har gjort Tiersteedt eller Giæringe Bønder Hinder paa eller været forment her til Dag; det vidner vi 12 Dannemænd og til vil staa, om det ydermere Behov gøres. Vore »indsegninger«. Datum *etc.*

[A. Orig., *a*) som for romb tiid siden *b* er tiil landstingit renouerit oc fornyit« *a*. Tirsted og Gerringe Mænds Arkiver. — Aa. Optaget i Dom 1622 Maj 22 af Lolandzfare Landsting mellem Jørgen Grubbe til Thostrup og de jordegne Bønder i Thiersted S.; de sidste fremlægger nærværende Brev, 8964 og et udateret Brev af Anders Tidemand.] Aaa. Afskr. efter Aa: RA. Kongens Retterting, Dokum. og Akter vedk. div. Retssager Nr. 102, 1622 Maj 22 Bl. 3 a (jfr. Bl. 1 a). — Udtog (ganske kort) anført i Rettertingsdom 1623 Juni 16 mellem Jørgenn Grubbe til Tostrup og Jesper Grubbis Arvinger i Anledning af den ovennævnte, af Jesper Grubbe fældede Dom af 1622 Maj 22; den første klager paa nærværende Brev, 8964 og et udateret Brev af Anders Tidemandt. RA. Herredagsdombog 1623-24 Bl. 100 a. [8963

a—a) Saaledes Aa. *b*) Nemlig 1607 Maj 6, se det under Aaa anførte Sted Bl. 4 a.

Dec. 22. Rasmus Hellesøn Sognepræst til Nebbelund og Sedding Sogne, Matz Ericksøn i Seddinge a. v. og Jeppe Matzøn i Toffte. Tampersøndag før Jul paa Nebbelund Sognestævne spurgte beskeden Md. Jens Plou i Giæringe og alle »metkløffue« *ibid.* dem for iblandt menige Sognemænd og gamle Oldinge, om dem vitterligt var, at Tiersted og Giæringe Bønder har haft deres fri »offuerdrift« og Skov i Tyringe Eskemoße, Sterremoße og Bransmossen ukæret til denne Dag eller ej, og »bedis« om et Sognevidne paa efterskrevne Ord af 12[!] Dannemænd af de ældste, som var Peder Hoffuit, Peder Beske, Peder Skaaning[?], Oluff Nielsøn, Hendrick Nielsøn, Niels Marcorsøn i Buckehaffue,

Niels Clausøn, Jens Hoffuit, Pouel Hoffuit i Dansteed og Matz Clausøn i Norre; hvilke 12[!] Dannemænd bespurgte dem iblandt menige Sognemænd og paa forskrevne Sognestævne vidnede, at dette er dem vitterligt, og aldrig andet har hørt, end Tiersted og Giæringe Bønder har haft deres fri »offuerdrift« og Skov i Tyringe Eskemosse, Sterremosse og Brandsmoße og deres Forældre før dem, som har boet i Tiersted og i Giæringe, af Arilds Tid ukæret i 40 Aar og mere til denne Dag, og aldrig vi har hørt, at nogen har gjort Tiersted eller Giæringe Bønder Hinder paa; det vidner vi 12 Dannemænd og til vil staa, om det ydermere Behov gøres. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[A. Orig., ^a»som oc i lige maade for nogen rom tiid^b siden er tiil landstingit bleffuit fornyit^a. Tirsted og Gerringe Mænds Arkiver. — Aa. Se 8963, Aa.] Aaa. Afskr. efter Aa: RA. Kongens Retterting, Dokum. og Akter vedk. div. Retssager Nr. 102, 1622 Maj 22 Bl. 3 b (jfr. Bl. 1 a). — Udtog (ganske kort) se 8963. RA. Herredagsbømbog 1623-24 Bl. 100 a. [8964 a—a) Saaledes Aa. b) Nemlig 1607 Maj 6, se det under Aaa anførte Sted Bl. 4 a.

Dec. 26. Ericus Walckendorpp prepositus Burglanensis. Sub anno, indictione, die, mense, loco et pontificatu infrascriptis nobis exhibita fuit quedam supplicationis pergamena cedula seu quoddam confessionale sive indultum sedis apostolice per Dn. Alexandrum papam sextum manu propria, ut prima facie apparebat, more Romanorum pontificum singnata et singnatum, quam cedulam cum ea, qua decuit, reverencia recepimus hujusmodi sub tenore: *Udateret Supplik af Kong Hans m. fl., med pavelig Bevilling; Acta pontif. Dan. V. 280.* Post quarum literarum apostolicarum receptionem et inspexionem fuimus requisiti, quatenus ad transsumptum juxta continenciam earundem literarum procedere dignaremur. Nos igitur attendentes, requisitionem huiusmodi fore justam, prefatas literas apostolicas in forma cuiusdam singnate supplicationis apostolice redactas, non in aliqua sui parte suspectas, in forma vidimus transsumi et per notarium nostrum infrascriptum subscribi mandavimus et decretum nostrum interponimus, sed quod huiusmodi transsumpto quemadmodum suis literis originalibus plenaria fides adhibeatur. Signetum nostrum et per notarium infrascriptum subscribi jussimus et fecimus appensione communiri[!]. Datum et actum in castro Sundeszborg Ottoniensis diocesis anno 1500, die Jovis 26. mensis decembris, indicione 3., pontificatu[s] Dn. Alexandri pape sexti anno 8., presentibus DDn. Nicolao Tammessen et Henrico Hoppenstangen clericis Sleswicensis et Zwerinensis diocesum et aliis fidedignis testibus ad premissa vocatis.

Et ego Johannes Hertenbecker^a clericus Sleswicensis, apostolica et imperiali auctoritatibus notarius, quia omnibus premissis cum prenominationis testibus interfui, ideoque presens transumptum, manu alterius conscriptum, exinde confeci et in hanc publicam formam redegi, quam signo et nomine meis solitis signavi cum venerabilis et circumscripti viri Dn. et magistri Erii Walkendorpp signeti appensione propter sigilli sui ad presens carentiam sigillavi.

[A. ^bPerg. med 1 Segl ^b: Ottekantet, Skjold med Valkendorf-Vaaben, hvorover Bogstaverne E W (Signetet forskelligt fra G. 323)^c. Kongens Arkiv; ^dsenere til Danske Kancelli^d.] **Aa.** Afskr. af Langebek: LDipl. — **Ab.** Afskr. af Jon Mortensen: Sstds. — **Ac.** Afskr. af Langebek: RA. Klevenfeldt, Kongehuset vedkommende Dokumenter. — **Ad.** Afskr. af Arne Magnusson: Bartholin H 982 (jfr. 979). — **Ada.** Afskr. efter Ad fra 18. Aarh.: RA. Klevenfeldt, Kongehuset vedkommende Dokumenter. [8965

a) Ab: Hertenbecke; Ad: Hretenbreke; Ada: Hretenbreck. b—b) Saaledes Aa. c) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Valkendorf. d—d) Saaledes Bartholin H 979: »in cancellaria Danica«.

Uvis Dag. mig og
 der Arvinger til evindelig Eje
 ffsruth i Yttherby S.
 10 Øre i Myclæby S., som Niels .olffß
 er 4 Øre Bol i Solberrigh S., hvilke
 k skal beholde til evindelig
 Afvindes noget af [Godset], [tilbinder
 jeg mig] at vederlægge Hr. Henrich
 inden 6 Uger derefter. Beseglet af hæderlig og besked.....
 i Kastel, Herlogh Vluidß Lagmand i Vigen og
 Bahwss Len, Morthen Torckel..... Datum
 Bahwss virg.

Perg. (kun den midterste Del bevaret) [med 3 Segl paa den bevarede Del af Plica]; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Anborn[?].....
 paa Oluf Skoldall och halff garden
 Rudt wdi Micleby sogenn och och øde gaard, som
 heder Th..... Rudt ligendis wti^c. Henrik Krummediges
 Arkiv (RA.). [8966

Dag? »Eith andett breff wnder Gudts aar mcdxcnono, lydende, att samme Peder Andersßn oc hans hustru hagde siiden skött oc affhendt samme Haregaardt tiill Jenss Jull i for^{ne} Wißinge etc.«

[Orig.] Udtog se 6386. RA. Herredagsdombog 1537 ff. (Nr. 1) Bl. 71 a. [8967

— Aage Byng til Dybeck skøder Tage Henrickssenn Gods.

[Perg. Tage Henrikssøn Hollungers Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom (1539) Juni 5 (die corporis Christi) mellem Fru Helli Per

Marsuins og Jep Tuordssenn Embedsmand til Nessbyholm; den første fremlægger nærværende Brev; den sidste fremlægger et udateret Brev af Ærkebisp Byrge. RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 23 b. Herefter: *Rosenvinge, Domme II. 87.* — Et lignende Udtog (hvor det dog hedder, at »Aage Byng havde wnth Tage Henricksßen tiill Dybeck oc hans arffuinge herlighedenn oc forßuor tiill alltt thet kirkegodtz« osv.) anført i Udtog af Stadfæstelse uden Aar Okt. 5-11 (dnica. post Francisci) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Fru Helliig Tagesdotter. RA. Rigens. Forfølgningebog 1536-43 Bl. 5 a. [8968

Dag? »Koning Fredricks sallig met Gudt stadfestelsebreff offuer en lagheffdt, ßom Per Skram havde giortt under Gudts aar mdxcix, lydende, at for^{ne} Per Skram havde induordt met lagheffdt Szynderriss marck for itt fritt enmerke etc.«

[A. Brevet om Lovhævden i Orig. Peder Skrams Arkiv. — Aa. Stadfæstelsen i Orig.] Aaa. Udtog efter Aa anført i Rettertingsdom (1542) Apr. 29 (Lörd. før Sønd. jubilate) mellem Mester Gundi Langi »dechen« i Ribe og Mogens Koss til Arndrup; Brevet fremlægges af den sidste. RA. Herredagsdombog 1541-43 Bl. 16 b. [8969

— »En beseglitt copie aff for^{ne} Stenn Ottßns laghefftt wndher Gudz aar mdxcix, lydendis, att for^{ne} Stenn Ottßen havde først begyntt syn lageheffdt fraa Thobehøy och the ii skelstienne, som ligger emellom Norskoff marck och Lille marck, theraff adt enn stubegh, fraa stubeghen ßwo nedher y Bomoße adt en staaer haffntorn, som standher emellom Norskoffs grundt och Kiille grundh, ther lighe aff nedher aff Bomoße beck adtt then østher endhe adtt en gamell opkash grefftt, som ligggher paa Lillebiery, och ßwo mithstrømmes adt Bomoße beck indtill Klogs lycke etc.«

[A. Orig. Sten Ottessøn Huitfeldts Arkiv. — Aa. Beseglet Kopi.] Aaa. Udtog efter Aa anført i Rettertingsdom 1545 Apr. 15 (Onsd. efter Sønd. quasi modo geniti) mellem Henning Quitzow til Sandagher og Jesper Daa til Enggaardt; Kopien fremlægges af den sidste. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 3 a. [8970

— »Ett sandemends breff wnder Guds aar mdxcix, lydende, att sandemendtt i Windyng herritt havde giortt markesckell emellom Ellinge kyrcke oc Soderop bynder oc frue Magdalene till Paarop, fyrst emellom kyrcken oc bynderne fraa Kobeckreen oc therfraa oc tiill Todholmsßiige till mitstrøme; framdelis ginghe the emellom frue Magdalene oc kyrcken fraa Bredemadtt oc indtill Sckoffhaffue gierde tiill grøffthen, framdelis emellom frue Magdalene oc bønderne fraa Elinghe gierde oc, indtill Kyrckesckoff thager, oc therfraa oc till Todholmsighe tiill mitstrømme, oc att ßamme aasteder bleff stientt oc stablett, oc thy nøgdes thermet wti alle maade etc.«

[Orig. Ellinge Kirkes Arkiv?] Udtog anført i Rettertingsdom 1547 Jan. 10 (Mand. efter de hellige 3 Kongers Dag) mellem Frants Brockenhuß og Anders Emichsß til Stienßgaardt; den første fremlægger nær-

værende Brev og Brev af 1507 Dag?. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 109 b. [8971

Dag? Brev af Hare Herredsting om Messer, som skulde have været holdte i Fuer Kirke.

[Perg. Glob Krabbes Arkiv.] Udtog se 790. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 229 b. *Ny kirkehists. Saml. VI. 290.* [8972

— »Hogborne fyrstis koning Hanßiis wor kiere herre faderbroders logliige ihukomelße stadffestelsebreff offuer same lagheffdt^a wnder dattum mcdxcix.«

[Orig. Mariager Kl. Arkiv?] Udtog anført i Rettertingsdom 1558 Sept. 15 (Torsd. efter Vor Frue Dag nativit.) mellem Jenns Perßenn i Orup og Jørgenn Lycke til Offuergaardtt som Embedsmand i Mariager; Brevet fremlægges af den sidste. RA. Herredagsdombog 1557-58 Bl. 68 b.

a) ∴ »enn heffdt mellom Orup marck och Kockholme marck«. [8973

— »Niels Clemidsens gienbref anno 1499 udgiffuit, udi huilchet handd bekiender att hafue enn gaard y pantt liggendis udi Schodborg herridt i Nessum sogen, som Jenns paa Biergitt i boer, huilckenn gaard hand indlhøste fraa Laß Oelsenn i Lemuig, oc naar Malthi Jull eller hanns arffuinger løstede igienn att løße samme gaard, da schulle de hafue denn wforhindrett effter dett panttebreffs liudellsße, som handd hafde aff Laurids Oelsß.«

[Orig. Malte Juels Arkiv.] Udtog se 7293. RA. Herredagsdombog 1603 Bl. 146 b. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 480.* [8974

— »Tuendhe panthebreffue wtgiiffuitt wtti Stockholm wnder Guds aaer mcdxcix, lydhende, atth for^{ne} Niels Walckendrop hagde i pantt ßatt her Claus Krumdighe for^{ne} tuo gaardhe^a, then ene for lxx marck oc then anden fore i^c oc xx marck danske, oc att naar ßamme ii gaardhe schulde igienløßis, tha schulde the løßis for slig myntt, som tha wtti Danmark genghe oc gefue wore etc.«

[Origg. Claus Krummediges Arkiv.] Udtog anførte i kongelig Dom 1545 Nov. 26 (5. fer. post Catharinę virg.) mellem Jomfru Anne Marßuinsdatther og Fru Elße til Løgtuedt; Brevet fremlægges af den sidste. RA. Rigens Dombog 1545-54 S. 22. [8975-76

a) ∴ 2 Gaarde paa Langlandt, som er en Gaard i Liungeløe S., og den anden kaldes Bremleberig.

— Brev af Eggert Vesteni og Sørenn Jull om Trætte mellem Biørnn Andersszenn paa Stienolt og Bønder i Vore.

[Orig.] Udtog se 2340. RA. Rigens Dombog 1554-58 S. 188. *Rosenvinge, Domme II. 264.* [8977

— »Et pergmentz breff, som Henrick Knutß paa Refstrup hagde met flere beseglit oc wtgiiffuit under Gutz aar mcdxcix, lydende, at handt hagde soldt oc affhendt fra ßeg oc ßine sande arffuinge oc till Jyrgen Daa oc hanss sande arffuinge tisse gaarde oc gotz her i Fyen i

Skoffby herrit ligende, som er først Morudgaardt oc skoff i Wyßløff sogen, som skylder aarlig til landgille j tønne smør, item Sadzerudt gaardt i Wøfflinge met mere etc.«

[Perg. Jørgen Daas Arkiv.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse uden Aar (Juni 25-Juli 1) (3. fer. post Joannis bapt.) af Kongen (∴ Rigs-kansleren), givet Jeßper Daa til Enggaardt. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 93 b. [8978]

Dag? »Thet fierde aff Waarde byting mcdxcix, lydende, att the hagde domptt, att ther bør ey ander sandemendh att swerrig mellom thet, som^a sandeme[n]dh haffuer før omßuorit, medenn the wedh magtt er etc.«

[Orig.] Udtog se 7299. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 156 b.

a) Udtoget gentager: som.

[8979]

— »Konning Hanßes stadfestelsebreff wnder datum mcdxcnono offwer ett breff, som her Laurens Skalandt oc Nis Skalandt i Gesteriis haffue wtgiffuitt oc beßeglitt, lydende, att the haffue wntt theres gods, som the haffue erffuitt ephther theres fader oc forelderne, som ere two gaarde wti Rugdrup mett all theres retthe tilliggelse, till Wiiborgs domkyrcke oc capittell till ewyndelig eyghe, oc att capittell schulde ßelluff indløße ßamme gods etc.«

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Udtog anført i Udtog af 1. Dombrev 1547 Jan. 8 (sabb. post epiphanie dni.) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Mester Anders Skoffgaardt paa Wiiborg Domkirkes Vegne og Kapitels ibidem. RA. Rigens Forfølgningsbog 1545-52 Bl. 353 a. [8980]

— Skøde fra Sognepræsten i Lunde Jesper Pave til St. Gjertruds Gilde i Odense.

[^aPerg.^a Odense St. Gertruds Gildes, senere ^aOdense Bys Arkiv^a.] Udtog af Vedel Simonsen: Nationalmuseet, Vedel Simonsens Saml., Pk. XLI, et Læg 7, og Pk. LII. *Vedel Simonsen, Odense II. I. 53* (med Bemærkning, at Skødet ifølge en anden Afskrift henføres til 1489; jfr. *anf. St. S. 30*). [8981]

^a—^a) Saaledes ifølge Registraturer over Odense Bys Arkiv, en i brækket Fol. fra 16. Aarh. S. 5 (RA. »Danske Selskabs Samlinger« i Løbe-Nr. 3), hvor Brevet anføres saaledes: »Ett perckmetz breff, ad her Jep Pave schiøtte en jord wiid yderste Vesterport tiil sancti Giertrvd gilde«; og en affattet af Vedel Simonsen selv (RA. MS. »Vedel Simonsens Indberetninger angaaende Odense Byarchiv og andre Provincialarchiver 1811. 1814«, Juni 1811 I (Læg 2 og 3 Nr. 217).

— Se 6628.

— »1499 Jesper Pedersens Forskrivning for aarlig at betale 2 ß Grot, den ene til St. Clements Kirke, den anden til Vor Frue Alter og Meße ibidem af et Huus og Jord, som han havde faaet af Kirken til Egendom, og af en Kalgaard, som han havde for et Pant.«

[Orig. Randers Clemens Kirkes Arkiv.] Udtog med S. A. Stadfeldts Haand efter Optegnelser, der Aar 1800 ejedes af Bedemand Knud Kiergaard: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 272. [8982]

Dag? Kongeligt Stadfæstelsesbrev for Veille Kirke paa Gods.

[Orig. Vejle Kirkes Arkiv.] Nævnt: *Hofman, Foundationer IX, Appendix til Riiber-Stifts Fundat. S. 43.* [8983

— »6. Ett perckementz tingswinde, att Mosbeck haffuer werrit frii brugelige pant till Flyner kierck udi firethiffue aar och mere. Aar 1499.«

[Perg. Flynder Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 58. [8984

— »Ett tingswinde paa papir aar 1499 paa Thørning kierckejord, Kresten Pouellß i Kalsø gaff en ørte kuorn aff.«

[Papir. Tørring (Skodborg H.) Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 62. [8985

— »Et andet sognevitne utgiffuet anno domini md et aar minus aff herre Jens Knwtsß capellan till Viffue oc Anders Michildß i Had-drvp met flere dannemen, swo ludende, at xii men votne oc sagde paa troe oc sanden, at Tostrvp kirckegard i Hinste herret haffuer haffdt et friie øxæhwg udi Greffuelwndz skow aff arildz tiid, oc menige sogne-men i samme sogen votne thesligest.«

[^aVelbeseglet Perg. ^aTostrup (Hindsted H.) Kirkes ell. Viborg Bispis Arkiv.] Udtog anført i Brev 1515 Jan. 20, se 2584. [8986

a—α) Saaledes Udtoget.

— »43. Laaßebref paa Dallund, Møllen, Fiskebeck, Gaarstud mellem alle sine Lande, Søen indtil Fruerdams Demning. Under Dato 1499.«

[Orig. Dallund Godsarkiv.] Udtog anført 1713 ved Skifte efter Dal-lunds Ejer Otto Pedersen Himmelstrup († 1709). FLA. Odense Amts Arkiv, Skifteprotokol 1706-16 Bl. 213 b. — Som det fremgaar af 1500 Aug. 1 nedfr., maa enten Aaret 1499 eller Betegnelsen Laasebrev ovfr. være urigtig. [8987

— »Ett siwnsbreff aff Skouby hererit tinge wnder Gudts aar medxcix, lydendes, att xxxvi mendt war wdtmelt aff herrittinget att skoode och see the marckeskiell, som sandemendhen hagde giordt therymellom, och hagdhee weriit aasteedt fraa aastedt epher forne sandemendts breffs lydelsse och witnnet inden tinge, at ther war reedt marckeskiell giordt.«

[Orig. Enggaard Godsarkiv.] Udtog (anført 2 Gange) se 8584. (FLA. Grevskabet Gyldensteens Arkiv A. b. 1, 9.) [8988

— Brev af Eric Ottesß m. fl.; kun Begyndelsen er læselig, idet man senere har fjernet Teksten for at benytte Pergamentet til paa det at skrive en falsk Tekst, som er dateret 1561 Juni 30 (Mand. efter s. Hanß Dag).

Perg. [med Segl; det oprindelige Antal kan ikke ses, idet adskillige af de nu tilstedeværende Seglhuller vistnok først er indskaarne senere.] Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675 (under 1561)). Den læselige Begyndelse er trykt *Meddel. fra det danske Rigsark. I. 181*; af Brevets For- og Bagside i dets nuværende Skikkelse findes Faksimiler *sstds.* som *Tavle II* og *III*. Som nævnt *anf.*

St. S. 181 f., er den ægte, nu for største Delen ulæselige Tekst rimeligvis den samme, hvoraf der haves et saalydende Udtog: »Erick Ottheßenns, Mogenns Pederßenn i Lønderup, Jacop Anderßenn till Worgaardt medt flere gode mendt deris grandskning daterit 1499, ath de haffde grand-skidt och forfaridt, ath dett skiell, som her Niells Høg haffde laditt giortt om Wibthorp stedt fra stedt, den uillde handt icke fremberre, saa ath de kunde grandske derom.« (RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 345 b (Referat herefter: *Secher, Kongens rettelings domme 1595-1604 S. 216 Nr. 16*) og den under 2339 citerede originale Dom.) [8989]

Dag? »Enn koning Hansis stadtfestelse paa Kellerupgaardt och guods, som hand haffuer giffuet Tyge Jensenn. Under datum 1499.«

[Orig. Kellerup Godsarkiv.] Udtog anført i Register paa Jørgen Barnekov († 1567)'s Breve, ældste Eksemplars S. 3 og yngste Eksemplars S. 3: Lunds UB., De la Gardieska saml., Barnekow I. [8990]

— »Skiftebrev mellem Otte og Jens Philipsen og Jep Binderup paa Bigum Gods og Skove. Anno 1499.

Mageskiftebrev paa Vestergaard i Bigum, 4 Deele i Møllen, et Støkke Skov vesten for til Gaarden, nogle Skouskifter, Skarnholm, Sviinehauge, Sviinehaugekrog, 3 St. norden Spends Skou. Anno 1499.«

[Orig. Senere til Tjele Godsarkiv.] Udtog med Søren Abildgaards Haand i »Gamle Breve angaaende Thiele Gods i Nørlyng Herred« S. 4: Thott Fol. 750, den største Mappe. — Det første Brev er formentlig identisk enten med 8808 eller med et, som anføres af Klevenfeldt umiddelbart efter 8808 paa følgende Maade: »Jæp Binnerop Vebner i Hvidsten gifver ditto 2de sine Svogre Afkald. Ibid.« RA. MS. »Diverse Klevenfeldtiana«. [8991]

a) ∴ Orig. paa Tjele.

— »Et Pergaments Brev under Guds Aar 1490 paa det niende, lydende, at Sandmend vare tilkrevede at skulle gjøre ræt Markeskiæl imellum Svanfolch Mark og Randrup Mark, som var imellum Jacob Andersøn til Woergaard og hands Broder Jep Andersøn, og samme Dag, som Sandmend skulle have gjort deres Toug og rid derimellum, tha vare nogle af deres Venner der til Steede, som var sallig H. Errick Ottson til Skierne Ridder, Tyge Jensøn i Dalsgaard med nogle flere af deres Venner, og de paa baade Sider samme Tiid ofvergafve samme Sandmendstoug og gawe forskrevne goede Mend med begge deris Villie og Tilladelse Fuldmagt, saa at de skulde gjøre dennem it mindelig Skiæl imellum og sette Steen og Stabel, som de og samme Tiid gjorde i saa Maade, som herefter følger, at forskrevne Jacob Andersøn skulle beholde ald den Mark, Ager, Eng og Skov, hvad det heldst er, til Svanfolk, som liger sønden og vesten fra den Steen, som liger ved den stoere Adelvey, som løber imellum Kongersløf og Svandfolk og saa sønden og vesten fra den Steen, som de paa den Tiid satte, og dernest skulle forskrevne hans Broder Jep Andersøn beholde ald den Deel, hvad som det heldst er, norden og østen fra den samme Steen og saa

sønder ud til Daelbek; deslige skulle de Svanfolk Mend beholde ald den Eng, som deres kiere Fader H. Anders Jacobsøn lagde dertil.«

[Orig. — Udtog anført i Brev 1561 Juli 28 (Mand. før Olai Dag) af Otte Brade til Knudstrup m. fl., hvorved de forliger en Trætte mellem Fru Dorethe Jacobsdatter til Woergaard, Oluf Glaabs Efterleverske, og Fru Agata Paawisch til Wisborggaard, Enwold Jensøns Efterleverske. Originalen af 1561 senere i Randrupgaard Godsarkiv (Nationalmuseet, Abildgaards Dagbøger, Hæfte 6 b S. 34).] Afskr. fra c. 1700 efter Udtoget: NLA. Visborggaard Godsarkiv, Papirsbreve 1466-1640 (under 1561). [8992

Dag? Se 6204.

[8993-94

— »Ditto« (∅: Aasum Herredstingsvidne) »paa Thomas Persens i Hielløse Skjøde til Knud Matsen paa en Gaard i Davinde. 1499.«

[Orig. Odense »Stiftsarchiv« (∅: Amsarkiv).] Udtog af Vedel Simon- sen: RA. MS. »Vedel Simonsens Indberetninger angaaende Odense By- archiv og andre Provincialarchiver 1811. 1814«, Aug. 1811 I (Læg 2) Nr. 818. [8995

— Se 3781.

[8996

— Brev af »bormesther« og Byfoged (i Stege) om Barkning af Læder. [Orig.] Udtog med Anders Billes Haand paa Foliohalvark: Anders Billes Arkiv (VIII; RA.). *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer II.* 325. [8997

— »Måns Persons på Allerup skiötebreef gifwet Per Jenson een[!] jord eller agendom liggjandes i Malmöe ostan näst up till heligh geist- huus godz af Lund. Dat. 1499.«

[Orig.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 24, Nr. 155.

[8998

Uden Dag. Ick mester Bertelt wanafftich bynnen Hußem vor- kope unde vorscote myt vulborde alle der gennen, der ere vul- borth dartho behoff ys gheweßen, Wenemaruße Krawynkel vicariuße tho des hilghen cruses altare bynnen Hußem unde synen nakamelingen vicarien myn hûß unde hoffte uppe dat westen van Unßer frowen karken in der suder syd negest der brugghe dat orthûs by der strate belegen vor 30 mr. lub., de hee my in gudeme gelde betalet hefft unde yck de in myn nutte ghekeret hebbe. Unde yck scal Wenemaruße ðodan huß unuorpandet unuorkofft, scatfrich, wachfrich unde vor alle un- plicht entfrogen. Jodoch hefft Wenemaruß my ghegunnet ðodan hus tho brukende, darvor ick scal Wenemaruße alle jare uppe Jacobs dach 2 mr. lub. tho hure betalen. Hefft ock Wenemaruß my ghegunnet den wedderkôp dusses hußes by alzo, dat yck de losynghe eyn jare thovorne thoseggen scal unde vort auert jare den houetsummen myt allen bedagheden renthen unde be-

wyslyken scaden myt vulborde der vorstendere by der viccarie betalen. Werth ouerst, yck de losynghе vorkundygede unde nicht den houetsummen myth den renthen betalede, alzo denne scal Wenemarusß sodan huß bruken unde vorhuren unde allen bewyslyken scaden, daraff entstande worde, bemanen unde uthforderen, so vake dath van noden werdeth. Myn inghesegelt myt den inghesegelen der framen Hans Marsk unde Hans Volquarßen. Ghegheuen unde ghescreuen nach Cristi ghehort 1499.

Perg. med [3] Segl: 1. Utydeligt Brudst. Husum Hellig Kors Alters Arkiv (mon = Hellig Kors Kapel »vor« Husum's Arkiv?) (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 62). [8999

Uden Dag. Jeg Mattiss Arnetsß i Kokær vederkender mig skyldig at være til Skandervpp Kirke 8 rinske Gylden, som gænge er i Tyskeland og Danemarck, for hvilken Sum Penge jeg pantsætter Skandervpp Kirke en Otting Jord liggende »paa Skandervpp Mark« til den Gaard, som Nis Bwck i boer i Skandervpp By, hvilken Otting Jord længe før min Faders Tid har ligget til Skandervpp Kirke. Vil nogle af mine Arvinger igen løse fornævnte Otting Jord, skal de kundgøre »løssen« til Anst H.s Ting et Aar tilforn; om det vorder igen løst, skal den Skyld, som deraf plejer at gange, følge »howet som« til Skandervpp Kirke. Jeg har med mine Sønners Samtykke ladet hænge mit Indsegl for det Brev, tilbedende andre Dannemænds Indsegl: Hr. Swæn Lawertzß Sognepræst til Skandervpp Kirke, Hanss Dampi i Frørwpp, Anderss Esbernsß, Lass Esbernsß VV., Per Keltzß i Faustrvp, Twly Bwck, Gødy Ebsß og Knwd Bwck i Nagibyll. Datum sub anno 1499.

[*b* Perg. med [9] Segl: »8 Vokssegl. 1 tabt. I Math. Arnetsßens Segl en Ørn«. *b* Skanderup (Andst H.) Kirkes Arkiv; *c* senere til Trøjborg Godsarkiv.] Afskr., delvis faksimileret, af H. C. Refslund »N. Volm i Juni 1849«. LDipl. [9000

a—a) Ifølge Paaskrift bagpaa: paa Lille Anst Mark. *b—b)* Saaledes Afskriften. *c—c)* Saaledes ifølge et af H. C. Refslund skrevet »Register over Documenter, der findes paa Troyborg« (RÅ. Pk. »Registraturer og Designationer«).

— Vi Morten i Rold, Stii Nielsß i Keylstrop, Nis Morthensß i Howtued, Powel Nielsß i Keylstrop, Jens i Stendstrop, Jep Andersß i Hørby, Per Jonsß i Wedom og Marquort Tulsß i Brynneberg Sandemænd i Henstet H. var Aar 1499 tilkrævet inden Henstet H.s Ting til at gøre Markeskel til Budom Mark og kom til forskrevne Mark og »wort thefulth«, som Loven udviser, og gjorde vort Tog, som vi kunde paafinde efter de aabne Breve, som til Stede var, og som vi kunde spørge af gamle

Dannemænd og Dannekvinder og efter »gryfft« og andre Tegn, som vi kunde paafinde, først fra den Sten, som stander østen til Gærdet og vesten for »thet dyghe ænde«, og der norden fra lige til Skoven, som den grimet Eg staar, og fremdeles øster imellem Buthomskow og Ælkier, som de grimede Træer stander, og til den Sten, som stander vesten og sønden til den Eg, som grimet er, saa norden og vesten paa til den Sten, som stander i den »dygegroob« mellem Budomskow og Bwtzslæth, saa vesten ad det samme Dige sønden til Saltmantzweey, som er mellem Buthomskow og »almynnighe skow«, og saa lige til den Sten, som stander sønden ved Saltmantzwey vester til »thet« grimet Eg, og siden der ret vesten fra indtil Skielkiær, som det gamle Sandemandstog tilforn gjort er, og saa langt sønder, som det gamle Sandemændstog udviser, indtil Jegywadh og saa sønder ad Aaen til det Dige, som kommer norden ved Kackewadh, og det Dige øster ad imellem Budom Mark og Alns Enge saa langt øster og sønder, som det Dige udviser. Dette svor vi til Buthom Markeskel. Item var vi samme Tid tilkrævet at gøre ret Skel til Buthom imellem Bonden og Guds Hus, og da svor vi til Marieagers Kloster hvert 6. Græs og den 6. Del i Buthom over al Budom Mark og Skov. Hvo som har Lod deriblandt, som for stander skreven, eller kan vinde sig derind med aabne Breve, det svor vi ikke bort. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [8] Segl: 1. I Sigilfeltet en ubestemmelig Figur; 4-5. Bømærker. Visborggaard Godsarkiv (RA.). LDipl. bag 1490. [9001

Uden Dag. Oluff Stigssøn paa Bolderop sælger Oluff Esbørssøn Kannik i Lwndh paa Domkirkens Vegne Gods i Lywnis H. i Syndre Willyæ og i Warmløse med Genkøbsret.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. i Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. Kopibog Nr. 1). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 413.* [9002

— Oluff Stigssøn paa Bolderop sælger Oluff Esbørssøn Kannik i Lwndh Gods i Walløse og i Warmløse med Genkøbsret.

[Orig.] Omtr. samtidig Udtog i Kopibog: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA. Kopibog Nr. 1). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 414.* [9003

— Hans Konge. For os var Anders Jenßen med 2 Breve, »der« af Nørvongß H.s Ting lydende, at Jep Bertelßen har »weret« med Lovhævd til den Gaard, han i sad, Del i Østerhofuet til Giufschodlund, til Leerager med sine Medbrødre i

Giufschod S., item Del i Lenchenberg og i Lotlund og i de Enge, som har været brugt til Giufschod S. i Mande Minde, item fra den Sten i Birchebech krog til den Sten imellem Schoulund og Kølle; der indvorde han Del i med sine Medbrødre; item Harresøe Mark og Harresøe hølle og saa langt vesten Harresøe høll, som der har ligget til Giufschodlund, og til 2 Stene og saa sønden om Harresøe hølle og til Stifues Markeskel tager ved, og Del i Caestrup Mark og saa alle Vegne til »marchemod«, som til Gifschodlund har ligget i Hr. Anders Scheels Dage og siden i Mande Minde. Item det andet Brev [c: 6284] af Jelling Sysseis Ting lydende, at Jep Bertelßen har indvordet med Lovhævd Del i Kragssøe og saa sønder og øster indtil Trimbech og Del i Trimhøll indtil Trimbech og saa sønder over Trimbech og op ad Gifschod Mose til de Stene, som ligger ved den Vej, som løber fra Hueißell Kirke indtil Giufschod Kirke; dette indvorde han til Giufschodlund fuld Del, item over Huidsteen Bæk og saa op til Korsager; det er Giufschodlunds rette Enemærke uden en halv Ager, som ligger sønden ved den Vej, som løber til Giufschod Kirke, og saa østen om Korßager, til den anden »hefd« kommer ved den sønder Ende, og saa indtil Westerbierre og den anden »heufd«, som gaar østen om Westerbierre, og saa sønder over Westerbierre indtil Køll; denne forskrevne Enemærkejord kendtes han ingen Mand at have Del i undtagen til Gifschodlund; og alle de Enge, som han har haft i Hævd til Giufschodlund undtagen en Eng, som ligger ved Kierchebech; og kender han sig Del i Gifschod fælles Mark over al Gifschod Mark og saa Leerager rette Jord som [!] op ad den Vej mellem Riiß og Leerager og saa norden om Graabierre og saa til den Dige, som løber norden om Westerkierche, og saa til den Dige, som løber vesten om Westerkierche, og saa over til Engebjerg og saa østen over Engebjerg og saa ned imellem baade »schollund« og saa ned til den Korsvej, som løber østen om Bierreager, og Del i fælles Mark; som de Breve dette »med beuißer«. Hvilke Breve vi »will« stadfæste, forbydende alle Anders Jenßen paa forskrevne Gods Hinder at gøre, saa længe forskrevne Lovhævd »w-rygget« efter Loven eller nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Hafnie anno 1499.

[Orig.] Afskr. (ikke fejlfri) fra 18. Aarh.: Langebeks Ekscerpter 58, Jelling Sysseis. [9004

Uden Dag. Jeg Nils Anderß a. v. Høvidsmand paa Traneker har købt af min Brodersøn Anders Cristofferß al den Ejendom og Rettighed, som ham er falden til Arv i Terslossegordh og i Ventthe Mølle, og derfor bepligter jeg mig at gøre det Skødebrev fuldt, som A. C. mig derpaa givet har, lydende, at »heldher« A. C. vil blive ved den Voldgift, som vi har dertil troet, eller han vil, at jeg skal gøre ham Fyldest efter, som Pund Skyld gælder i Sielandh i Søkendeskiye eller i ret Køb. Og tilbinder jeg mig at betale ham al hans Arv i forskrevne Gaard og Mølle, inaar som det overvejet er, hvis Del som ham deri falden er til Arv, eller have det »gensthen« i hans Minde, som er kundgjort i Terslösssegordh og i den Del, som ligger til Ventthe Mølle, og i forskrevne Mølle og ej mere. Medb. af flere gode hæderlige Mænd Symen Strangeß Sognepræst i Bøstroppe, Per Hennikeß Sognepræst til Traneker, Per Algutß i Neregordh, Nils Grubbe, Gregors Jwll, Yffuer Jwll i Leyebøll VV. Givet og skrevet i Tranekers Præstegaard Aar 1499.

[A. ^aPerg. med mindst 6 Segl.^a] Aa. Optaget i 1504 Juli 31. LDipl. 1499 uden Dag. [9005

a—a) Sauledes Aa.

— Wy Friderich erffgenahme to Norwegen, hertogh verkopen unsen undersaten tho Herendorp Niß Jenßen vor 10 lubsche mr. fennyghe eyn stucke erden in unser eynmargke Kreßel unde vogedien tho Haderschleve belegen, so dat ihm durch den duchtigen unsen raet unde ambtmann tho Haderschleven Hanß Rantzowen van unser wegen afgestapelt unde besteinet is geworden, so dat Niß Jenßen sodan stucke erden by namen Culing, so dat nu udgestapelt is, by namen up der wester syden beth tho der becken, op der oster sieden beth to dem grauen, de löpt ume den wall, gebrucken mag unde uns darvon tho unser borgh behof tho Haderschleve alle jahr 1 örtig garsten entrichten schal. Wy hebben unse signete an deßen bref heten henghen. Datum Nigemunster 1400 »im negen unde negentigesten jaar und dagh«.

[Orig.] Afskr. fra Aar 1713: RA. Rtk. Generallandsundersøgelseskommiss. i Slesv. og Holst. 1723-30, Akter vedr. Frigaarde i Haderslev Amt, Bedencken über die Erdbuchs dubia, Beylagen Lit. I (S. 29). [9006

— Udtog: *Karl Hansen, Danske Ridderborge (Kbhvn 1876) S. 9 L. 14 f. n.* Er 6858.

— Udtog: *Personalhist. Tidsskr. 6. R. IV. 214.* Er 8760.

Uden Dag. Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 12, Nr. 57. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 415.* Er 8814.

— Udtog: *Terpager, Ripæ S. 433; Reg. *8675.* Er 8922.

— Udtog og Brudst.: *Nielsen, Hjerm og Ginding Herreder S. 540.* Er 1500 Dag?

Brevbøger: *Esrom: Cod. Esrom. 145* (Okt. 21). — *Dueholm: Dueholms Dipl. 99* (uden Aar (kun nævnt) se Registraturer). — *Løgum: SRD. VIII. 47* (Maj 5 ell. Sept. 15), 90 (Juni 1), 53 (Juli 31). — *Vitskøl: Dän. Bibl. VI. 134(-36) og 179(-81)* (Maj 6).

Registraturer: *Kongens Arkiv: ÆA. IV. 35*; se ogsaa 8843-44, 8864, 8869, 8872. — *Lunde Ærkebisp: ÆA. IV. 332.* — *Roskilde Bisp: ÆA. III. 346, 356?, 356.* — *Børglum Bisp: ÆA. III. 47.* — *Børglum Kapitel: ÆA. III. 106.* — *Viborg Bisps Arkiv: ÆA. II. 329* (Febr. 18—Marts 1), 255 (Marts 12), 250 (Maj 25), 282 (Juni 9-23), 251 (Juli 13), 279 (Juli 13 ell. 20), 220 (Aug. 17), 322 (Sept. 2), 297 (Dec. 14), 222 (ell. Aar 1409), 226, 322?; se ogsaa 8804. — *Aarhus Bisp: ÆA. II. 26* (Jan. 15), 75 (Marts 2), 26 (Apr. 15), 80 (Maj 16), 38 (Maj 20), 42 (Juni 30), 22 (Juli 31), 17 (Aug. 5), 27 (Aug. 15), 20 (Okt. 14), 23 (Okt. 28), 42 (Nov. 4), 42 (Nov. 4), 49 (Dec. 13), 126 (ell. Aar 1449), 130, 136, 140, 153, 154, 156, 166 (= V. 118). — *Ribe Kapitel: (ÆA. V. 340 se Aar 1500); se ogsaa 8750, 8906, 8922 og 1500 Marts 24.* — *Slesvig Bisp: se 8730, 8782.* — *Tommerup: ÆA. IV. 367 = 380; se ogsaa 8754, 8934 A og B.* — *Antvorskov: ÆA. IV. 106, 151, 189, 263.* — *Skovkloster: SRD. IV. 361; se ogsaa 8875.* — *Maribo: ÆA. III. 287, 298.* — *Odense St. Hans Kl.: ÆA. V. 637 ell. 625 (1053), 629 (986), 639 (1010), 639 (1016).* — *Aalborg Frue Kl.: ÆA. III. 29 se Aar 1489.* — *Alling: ÆA. II. 178, 183.* — *Dueholm: ÆA. III. 175 (C. 2; nævnt (uden Aar) i Dueholms Dipl. 99 i Brev af 1507, jfr. sstds. S. 102 nederst), 175 (C. 3), 196, 197, 200.* — *Essenbæk: ÆA. II. 103* (Febr. 19), 97 (Febr. 26), 102 (Apr. 4), 104 (Maj 6 ell. Sept. 16), 107 (Maj 20), 105 (Juli 24). — *Gudum: ÆA. III. 212, 216, 217, 217, 223, 229.* — *Hundslund: ÆA. III. 18.* — *Mariager: ÆA. V. 654, 668, 678, 691, 704, 708, 727, 732, 747, 757; se ogsaa 8742, 8839, 8846, 8880, 8898, 8939.* — *Ring: ÆA. I. 177.* — *Tvilum: ÆA. II. 50* (Jan. 18), 50 (Febr. 23), 50 (Marts 21). — *Vestervig: ÆA. III. 142, 148, 169.* — *Viborg St. Hans Kl.: ÆA. II. 368, 369, 369, 374, 376.* — *Vor: ÆA. I. 227* (Okt. 26), 187, 190, 191, 198, 228. — *Vrejlev: ÆA. III. 31, 31, 33, 36, 36, 40.* — *Øm: ÆA. I. 251, 262.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I. 168, 259; se ogsaa under Aarhus Bisp Aar 1500 Jan. 7.* — *Aahus Hospital: se 8787.* — *Slagelse Peders Kirke: ÆA. V. 799* (Febr. 3). — *Kirker og Præster i det gamle Fyns Stift: ÆA. V. 1046, 1046; se ogsaa 8775, 8847, 8868, 8882, 8947.* — *Eline Gøyes Jordebog 368* (Jan. 3), 378 (Jan. 18); = *ÆA. IV. 406 Nr. 5?*, 359 (Febr. 6), 383 (Apr. 12), 106 (Maj 13), 358 (Juni 11), 373 (Juli 2), 363 (Juli 11), 358 (Juli 25), 116 (Aug. 1), 151 (Okt. 9), 170 (Okt. 14), 366 (Nov. 11), 363 (Nov. 25). — *Adel. Brekister 28.*

1500.

Jan. 1. (*Reg. 5175.*) [Orig. Slesvig Domkirkes Vikarers Arkiv.] Udtog: *Westphalen IV. 3191 Nr. 118 = Acta pontif. Dan. V. 282* og (med F. A. Reinboths Haand) Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 165. [9007

Jan. 2. *Reg. *8678.* Papir med Rester af 3 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. Utydeligt; 3. Bomærke. Roskilde Kapitels Arkiv?; senere

til Københavns Universitets Arkiv (Konsistoriums Arkiv (afleveret fra Universitetskævsturen 1868)). *Ny kirkehist. Saml. V. 170.* [9008

Jan. 2. *Reg. *8677.* Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Flensburg Nr. 27). *Dipl. Flensborg. I. 726.* [9009

Jan. 7—13. *Reg. 5176* = *8679.* [^aPerg. Flensborg Vor Frue Kirkes Arkiv.^a] Herefter: *O. H. Moller, Nachricht von dem Geschlechterer von Ahlefeldt S. 109 = Dipl. Flensborg. I. 727.* — [Gl. Afskr.: ^b1865 i Flensborg Marie Kirkes Arkiv^b; ikke paatruffet i 1922.] — Afskr. af C. E. Voss »ex Copia«: RA. Voss's Ekscerpter Bd. LXIV, X a 16 a. [9010
a—a) Saaledes *Moller, anf. St. S. 96.* *b—b*) Saaledes *Dipl. Flensborg. I. 727.*

— *Reg. *8680.* [Orig.] Optaget i 1508 Jan. 7-13. *Stemann III. 134.* [9011

Jan. 8. Vi Iwer Mwnck Biskop inden Ribe lader til Leje Niels Ebbesß alle Hierpesteds Kirkejord, Agre og Enge inden Hierpestede Sogn liggende for den aarlige Skyld, som der nu af ganger, at han den Skyld saa redelig udgiver til fornævnte Kirke, som det sig bør. Thi forbyder vi alle ham paa fornævnte Jord nogen Hinder at gøre under den hellige Kirkes Band. Datum in monasterio Loci Dei 4. fer. infra oct. epiphanie dni. nostro sub signeto.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt fornedet: Forskelligt fra G. 824-27 og 888. Senere tilbagegivet til Ribe Bisps (ell. Hjerpsted Kirkes) Arkiv? (RA. Ribe Bisps Arkiv). [9012

Jan. 9? Per Samsingh Byfoged i Wedel, Per Brockenhwssæ Landsdommer i Nørræ Jwdland, Niels Mwnk⁴, Hartwigh Lembek VV., Jes Winter Borgemester, Palli Breydal, Clemen Jensß og Mates Æwertsß. Paa Snapsting til Wedel Byting fik beskeden Md. Nis Jonsß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Ebsß, Las Cresthensß, Clemen Jensß, Per Henricsß, Mates Tygersß[?], Jep Rymnsnidher, Per Smedh og Morten Jensß; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at Hr. Per Gryss kærede derpaa i 10 Aar og mere, at Hr. Anders Ffryss vilde ikke gøre det Brev fuldt, som han havde af ham, og vilde ikke give ham den Leje og holde den »eninghe«, som han havde »jæth« ham. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 6[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte fornedet: 1-2. Bomærker; 3. Utydeligt; 4. Hxl 18; 5-6. Bomærker. Vejle Kirkes Arkiv? (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. 1500 Jan. [9013

Jan. 10. Brev af Bisp Carolus af Odense til 2 Præster.

[Orig. Formentlig Ellested Kirkes Arkiv.] Udtog med Cornelius Hamsforts Haand: Kall 8vo 668, Hæftet: »In Eluestate«. *Rørdam, Monum. 2. R. II. 524.* [9014

Jan. 12. Niels Pedersß Præst i Wormstrwp, Per Lawrensß, Las Pedersß i Wolstrop, Jes Jeibsß i Øxenhedhe, Nis Bodelsß Borger i Seby, Per Tøghersß og Andhers Jensß sstds. Sønd. efter de hellige 3 Kongers Dag i Wormstrwp Kirke for os og menige Sognefolk fik Broder Lawrens Jensß Prior i Maristet Kloster et Sognevidne af 12 Dannemænd: Nis Bodelsß, Nis Jensß, Per Lawrensß, Las Persß, Kielt Swensß, Las Nielsß, Jes Jeibsß, Terkil Lawrensß, Jens Jonsß, Johan Persß, Per Tymansß og Jøren Tymmerman; hvilke vidnede, at samme Dag i forskrevne Kirke 7 gamle Dannemænd: Tord Cristernsß, Andhers Twssß, Clemet Knwtzssß, Wellwm Persß, Las Kotty, Hely Olsß og Anders Jensß vidnede, at somme af dem mindedes i 40 Aar, somme 50 og somme 60 Aar og mere og aldrig havde hørt eller set, at nogen, i Stienshede har boet, kendtes sig at have haft Del eller Fællig i Kræptorps Mark, hvor Michel i Stienshede nu hugget har, men har været ret »endiell« til Kræptorp, og sagde dem [at v]ære vitterligt, at Jes Woghensß gjorde sin Lovhævd langt vesten fra [det St]ed, som hugget er. Med vore I[ndsegl]. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Utydeligt; 2. Bomærke; 4. Brudst. uden For-side; 5. Utydeligt. Maristed (Sæby) Kl. Arkiv; senere til Hverringe Godsarkiv, Pergamentsbreve Nr. 7 (FLA.). [9015

— Hr. . . . s . . . gh¹ Officialis i Nyborigh, Ebbe Velyumsß² i Koxbøl a. v., Mates Lwdh³ i Swlkedroppe, Jess Langh⁴ i Rossildh gardh og Hans Laurensß⁵ i Swlkedroppe. Sønd. efter de hellige 3 Kongers Dag adspurgte velbyrdig Md. Jøren Rwdh paa Vinnighe Sognestævne de ældste Mænd og menig Almue, om nogen af dem har »mynt« andet, end den Skovskifte, som han har i Steffnsore »jeffne« sin Gaard, har ligget til Rossildh gordh, eller om hans Skovskifte burde ej at være saa bredt i Steffnsore, som hans »marckgordh« var oven for Skoven. Dertil svarede de ældste Mænd, som paa Sognestævne var, at dem har aldrig andet »mynth«, end det fornævnte Skovskifte har ligget til Rossildh gord i 40 Aar og mere ukært, og at Skovsdelen bør at være saa bred i Steffnsore, som hans »marckgord« er bred oven for Skoven. Derpaa »bedes« Jøren Rwdh et Sognevidne af 8 Dannemænd, som er Hans Laurensß i Swlkedroppe, Anders Matesß i Koxbøl, Hans Gammel ibid., Anders Nielsß ibid., Pedher Jwde i Koxtet, Hans Andersß i Vinnighe, Mates Twesß ibid. og Hans Nielsß i Lamedroppe; hvilke vidnede, at de har aldrig hørt eller »mynth« andet, end fornævnte Skovskifte har

ligget ukært til Rossildhe gardh i 40 Aar og mere, og at det Skovskifte bør at være saa bredt imellem begge Skel, som hans »marckgordh« er bred foroven Skoven, og at fornævnte Skovskifte var ikke skiftet hverken med Reb eller Raft, der de skiftede Steffnsore end, som hans Skovdel var tilforn, efter som hans »marckgor« var bred tilforn. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 5 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. G. 573 (si di iohannis langh); 2. M 20; 3. Axviii 7; 4-5. Bomærker. Jørgen Ruds Arkiv (RA.). [9016

Jan. 13. Thruith Axels¹ i Benseghe, Knwth Matzs² i Lundh VV., Oghe Wede Fuldmægtig paa Hr. Jens Brocks Vegne, Mickeldh Pers³ Fuldmægtig paa Knwth Skelms⁴ Vegne i Dweke. Eftersom vi var tiltagne med vor naadige Herres Ridebrev, at vi skulde indføre velbaaren Md. Hr. Niels Claues⁵ i en Gaard i Arrie (Anders Jens⁶), som Fru Cecilies Arvinger i Gwnnerløff i Værgе havde, har vi fuldgjort samme Indførsel, og siden for Kost, Tæring, Brevpenge, Skadegæld og Opbørsel var vi for Fru Gydhes i Quiddinghe Bo og æskede der Fyldest, og vederfores os der intet. Da red vi fremdeles og »wrddhe« og i Hænder antvordede Hr. Niels⁷ Foged Birghe Arffuids⁸ Fyldest i Fru Gydes Jord og indførte ham i dette Gods: en Gaard i Othens H. i Østhre Thorløsæ (Larens Poels⁹, 2 Skpr. Smør og 15 Grot), en Gaard i Arrie (Is Ols¹⁰, 1/2 lødige Mk.), en Gaard i Skøtz H. i Hammerløff, er øde, renter 3 Pd. Byg, 3 Skill. Grot og Teje, at beholde samme 3 Gaarde, saa længe Hr. Niels Claues¹¹ vorder fuldgjort Kost, Tæring, Brevpenge, Skadegæld og Opbørsel og vorder siden uddelt, eftersom han er der indkommen, efter Loven. Sig. nostra. Datum Lundis oct. epiphanie dni.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxi 8 (Saxstrup); 2. Fvi 1. Niels Claussøn Sparres Arkiv (SvRA. Perg.). [9017

Jan. 14. Hanss¹ Konge. Hr. Iwer Mwneck Biskop i Ribe har nu ladet fornøje os de 500 rinske Gylden, som han os nogen Stund siden forleden lovet havde. Thi lader vi ham og hans Arvinger og Efterkommere kvitte for alt ydermere Krav om forskrevne 500 rinske Gylden. Givet paa vort Slot Flensborgh Tirsd. efter oct. epiphanie dni. nostro sub signeto.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Ribe Bisps Arkiv (RA.). LDipl. [9018

— Reg. *8681. Perg. [med 1 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Danske Mag.* 3. R. II. 34; *Dipl. Norv.* II. 743. [9019

Jan. 14. Vidne af Jellingh Sysselting, at Ebbe Stronghissen lod gøre Lovhævd paa Kielkier med mere Gods.

Perg. med [8] Segl: 1-4. Bomærker; 5. Utydeligt; 8. Bomærke. Ebbe Strangessøn Strangesens Arkiv; sagtens senere til Carl Bryskes ell. dennes Enkes Arkiv (RA. Privatark., Carl Bryske). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 113.* [9020]

Jan. 17. En Borgemester og 2 Raadmænd i Lundh gør vitterligt, at Hr. Jacob Petherssøn i 1491 skødede sit og sin Faders Gods i og uden for Landskrone til en Præbende i Domkirken i Lundh, og at Ærkebispnen overdrog denne Præbende til Jacob Petherssøn.

Papir med Spor af 3 Segl paatrykte forneden. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 416.* [9021]

Jan. 19. Anne Matisse dotther giver 40 Mk. til Bosiæ Kloster og 40 Mk. til Graabrødrekloster i Malmø.

Papir med Spor af 3 Segl paatrykte forneden. Bosø Kl. Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 417.* [9022]

Jan. 22. Vi Dyderich Tøgherssøn og Willatz Tøgherssøn, Tøgher Werkmesthers Sønner i Koldingh, sælger og skøder med vor Moders Cristine Tøghers Samtykke beskeden Md. Hr. Jeip Jenssøn Sognepræst i Gamsth og hans Arvinger vor Gaard liggende paa den østre Side i Lwsby Gade inden Koldingh, som vi arvede efter vor Fader, med forskrevne Gaards Tilliggelse efter det Skødebrevs Lydelse, som vi har af Biskop Hartwich i Ribe, af hvilken vor Fader samme Gaard købte for »waare« og Penge. Medb. af andre Dannemænd Jes Wlff Slotsfoged, Gregoris Iwerssøn Raadmand i Koldingh, Nis Diith Byfoged ibid. og Keld Swdher Borger i Koldingh. Skrevet og givet i Per Thamessøns Stue Raadmand i Koldingh Onsd. før Powels Dag convers.

[A. ^aPerg. [med 7 Segl]. Senere til Viborg Landstings Arkiv.^a] **Aa.** Afskr. af Langebek: LDipl. — **Aaa.** Afskr. for Klevenfeldt, formentlig efter Aa: LDipl. — Udtog af J. J. Fyhn efter Aa ell. Aaa: Additam. 4to 59 Bl. 125 b. [9023]

a—a) Saaledes Aa.

Jan. 27. Jens Glad Tingholder paa Æbletofft Byting, Jes Vildæ Borgemester ibid., Oluff Nielszøn, Per Jenß, Las Høffuer, Jes Jonszøn, Bænt Naski og Jep Degn ibid. Mand. før Vor Frue Dag purificac. paa forskrevne Ting fik beskeden Md. Michel Tyrriß Borger sstds. et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jep Høffkold, Oluff Seuerinß, Maghens Michelß, Mattes Tielløfzøn, Niels Perß, Mattes Jenß, Jon Persß og Jes Odder i Droghby; hvilke vidnede, at de inden forskrevne Ting hørte og saa', at 2 be-

skedne Dannemænd Jep Michels i Knwdebøl og Villom Swder i Æbletofft, Michel Tyrießs Lovshøring, vidnede, at de saa' og hørte, at Michel Tyrieß gjorde sin Lovhævd med Kirkens bedste Mænd, Præster og andre, og »indworde« Skowgaard og en Enemærkeskov sønden op til Skowgard og al det, Skowgaardz Enemærkesjord kaldes, til s. Clementz Domkirke i Aars for hendes rette Ejendom. Og var Lovhævden 3 Ting tilbuden, »logtydzdag« gjort og funden og »fæst« af Fogeden og menige Tingmænd, og derimod var ingen Gensigelse. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. [med 7! Segl]. Aarhus Bisps ell. Kapitels Arkiv; sikkert senere til Grinderslevkloster Godsarkiv; derefter ejet af Klevenfeldt^a (RA. Aarhus Bisps Arkiv). LDipl. [9024

a) RA. Reg. 60 S. 120.

Jan. 27. Unsen lieben getreuen bmeister[!] und ratmennen tho Sleswyg. Frederick erffgename to Norwegen, hertog. Ersamen leven getrūwen. Wy bogern myt allem ernste, dat gy to Hogenwestede in der vōgedyen to Rendesborg am dage Scolasticæ tegen den auent juwen mantal wolgerüstet und tor wehre uthgeferdiget, so juw unlanges gescreven is, tor stede hebben wyllen, und da se sick mit vittalie 2 mante langk na notrufft vorsorgen, dat nergen wormede aftstellen und ock versümich darin nicht to synde under unsen hulden und ungnaden. Dat. Gottorpp am mandage na convers. Pauli under unsem signet.

[Orig. Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen: Thott Fol. 1230 S. 280. — Afskr. (ikke helt fuldstændig) af Ulrik Petersen (med Indledning: »Von Hz. Friederich dem I findet sich an E. E. Rath alhie dero ernstliche Anfoderung zum Feldzuge, wie folget«): RA. Ulrik Petersens Haupt- und Residenz-Stadt Schlesewig S. 745. [9025

Jan. 30. Bendit Nielsen Tingholder paa Frøß H.s Ting, Niß Pederßen i Hierting, Niß Arck i Gandderup, Riggel Holdenßen ibid. og Peder Madßen i Camstrup. Torsd. før purificat. Mariæ var for os og flere Dannemænd en beskeden Md. Laue Joenßen i Fæsted, bedende om et Tingsvidne, hvilket han fik med 8 Dannemænd: Niß Arck i Ganderup, Niß [Pe]derßen i Hierting, Peder Madßen [i] Camstrup, Ma[dß] Pederßen i Brøstrup, Niß Biørnßen i Hygom, Pederßen ibid., Knud Nielsen ibid. og Jep Pouelßenbøll; hvilke vidnede, og som menige Herred er [vitter]ligt, at den Tid Bendit paa Tørning »ha« Tielloff Rotloff Gram med hendes Tilligge[lse], undtog

Bendit et Stykke Skov, som ligger vesten Ballevey imellem Foele Skov og Hygom Skov, og det undtog han for de Bønderes Skov, som er i Harrebye og i Fæsted og i Camptrup, at de skulde have det og bruge til Skellighed og til deres Behov, og ingen anden. Med vore Indsegl hængende for dette Brev. Datum ut supra.

[Perg.^a] Vidisse 1695 Jan. 10 af Frøß H., givet Søren Madßen af Harebye paa sine egne og de vedkommendes deres Vegne. Frøs og Kalvslund Herreders Tingbog 1691-97, Frøs H. Bl. 48 a. (Arkivdepotet i Aabenraa.) [9026

a) Saaledes Vidissen.

Febr. 2. Vir Frederich erffg[*name*] to Norwegen, hertug don witlick, dat wii van hern Johan koningk, unßen hern unde broder, van wegen unßes erues, alß uns nach unsem zeligen heren vader unde frouwen moder in rike to Denmargken bygekamen sin muchte, 28970 rinscher gulden, de helffte in gudem grauen pagimente, alße to Lubeck unde Hamborch gange sint, unde de andern helffte in gudem denischem [gelde, so] wii [des mitt unsen] heren broder auer eyn geka[*men*] weren, to twen terminen vull entfangen heb[*ben*, so dat] wii derhaluen siner leuen guder [betalinge] bedangken. Worumme [quyt]tschelden wii [unsen] heren unde broder ßodaner 28970 rinscher gulden, darto aller ansprake unde rechtighede, de wii to unseren hern brodern des rikes to Denmargken haluen hebben muchten, quidt vor allerleye namaninge. Wii hebben unße furstliche secret ghehanget laten vor desßem breff. Gegeuen uppe unseren slate Gottroppe am dage purificat. Marie.

[A. ^aBeseglet Orig.^a Kongens Arkiv.] Aa. Afskr. fra c.1525: Münchener-Saml. Nr. 4295 Bl. 176 a (1929 af det svenske Rigsarkiv udvekslet til det danske (RA. A 2, Christiern II, Münchener-Saml.)); det i [] satte mangler i Aa paa Grund af dennes medtagne Forfatning og er suppleret fra Ab. LDipl. — Ab. Afskr. attereret »per me Jasperum Brochman clericum Roschildensis diocesis, sacra imperiali auctoritate et in archivio Romane curie immatriculatum et approbatum notarium« og fremlagt 1530 Jan. 21 i Speyer paa Kong Christierns Vegne: RA. Reg. 111, IV. 8, Under-Bilag K til Bilag 100. — Latinsk Oversætt.: *Scepperus, Christierni regis ad duas epistolas, quibus rationem belli dux Fridericus reddere conatur, responsio Bl. D ii b. Reg. 5177**. [9027

a—*a*) Saaledes Ab.

Febr. 5. Vii Frederick erffgenome to Norwegen, hertog don witlick, dat vii van hern Johan koningk, unserm heren unde broder, van wegen unßes erues, alß uns van unsem zeligen

hern vader unde frouwen moder im ricke to Dennemarcken biighekamen siin muchte, 28970 rinscher gulden, de helffte in gudem grauen pagimente, alze to Lubeck unde Hamborg genge sint, unde die andern [helffte in g]ude[n de]nischen gelde, so wii [des met] unseren [hern u]nde broder auer ein gekamen we[ren, to twen] terminen vul entfangen hebben laten, [szo dat wii] derhaluen siner leuen guder [betalinge] bedangken. Woromme quidtschelden vii unsern heren unde broder sodaner 28970 rinscher gulden, darto alle ansprache unde rechtighede, de wii to unsem hern broder des richs to Dennemarcken haluen hebben muchten, quidt vor allerleye namaninge. Wii hebben unse furstliche secret gehenget laten vor dessem breff. Datum in unser stadt tom Kyle am dage Agate.

[Orig. Kongens Arkiv.] Afskr. fra c. 1525: Münchener-Saml. Nr. 4295 Bl. 175 a (1929 af det svenske Rigsarkiv udvekslet til det danske (RA. A 2, Christiern II, Münchener-Saml.)). LDipl. (det i Teksten i [] satte er suppleret herfra). [9028

Febr. 6. *Reg. *8683.* Perg. med 3 Segl: 1. K. 89 med K. 87 som Kontrasegl; 2. Markgrev Joachims; 3. K. 97. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 397, II. 3* (RA. A 2, Kong Hans's Datter Elisabeth). Dansk Udtog med urigtig Dag Febr. 5: *Hvitfeld VI. 159, Fol. 1029 L. 24 f. n.* — Trykt efter »dem Churmärkischen Lehnscopialbuche VI, fol. 18«: *Riedel, Cod. diplomat. Brandenburg. 3. Hauptth. III. 134* (læs: ertzkamerer vnd churfurst - kunth offentlichen mit - nachkomen - sehn oder horen lesen - mehrung lieb - anhengigen - bißher gehalten vnd gewesen - liben im - ordnung, aussatzung - vberreichen, *sie* auch - cleinodien vnd getzirden - sich *die* gnant - dann, *das wir* gnanter - dazumall - sechs tausent rinisch gulden jerlicher - soll. *Es* sollen - derselbigen stet vnnd sloß von - fromen ton huldigen - heyratgut vnd widerlegung - allen *den*, die sie daran *irren* wolten - ob *der* amptleut - dann amptlewt *an* - sollen *der* gnanten - die *versatzten* oder - vor getan *hellen*, getrewlich - vnd *versicherung* vmb - gnant *unser lieb* gemahell - nicht *leiblich* erben - Begeb sich - gegen seiner lieben *halten* vnd - mit rat vnd hilf nicht - churfurst gnanten - onuerbrochen one - erbgenam zu Norwegen - auch *mit* dissem - eestiftung *abrede* vnd - vbergeben *vnd* mit - donerstag Dorothee der heiligen junckfrawen nach). [9029

Febr. 9. Kærlig Hilsen med Gud. Kære Mester Niels, synderlig gode Ven, om den Fiskegaard, som ligger til Kapitels Gaard i Emmerløff, som den Tid Trudh i boede, og var Trætte mellem ham og andre om fornævnte »gardhe«, da »vorthe« det talet baade til Minde og Ret, at samme Fiskegaard skulde bruges til Kapitels Gods Halvdelen, og anden Halvdelen til Per Jahanss Gaard, som er Bondegaard. I saa Maade vandt jeg Fiskegaarden

baade til Minde og Ret fra alle andre, der »aaclauende« var. Flytter en af og anden i Kapitels Gaard, skal alligevel Fiskegaardens Ejendom blive hos Gaarden. Med mit Indsegl. Scriptum Koldingh die Appolonie. Jes Vlff¹ eders gode Ven.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Lxxii 36. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [9030

Febr. 10. Reg. *8684. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 289; Missiver I. 140.* [9031

Febr. 13. *Pontopidan, Annales II. 717; Reg. 5178.* Er 1501 Febr. 13.

Febr. 16. Henrich Stæn Præst i Emmerløff, Anderss Ogsø, Niss Kragh, Jens Bosø i Gammelby. Dnica. septuagesime for os i Emmerløff Kirke adspurgte Mester Niels i Ribe Kannik menige Sognemænd om den Fiskegaard, som ligger til Kapitels Gods, som Eskil Trvdz i boede, hvorlunde det blev mælt og rettet til Tinge af Hovedsmand til Littlelønder og Jes Vlff og andre gode Mænd. Da svarede menige Sognemænd, at Fiskegaarden skulde blive til Kapitels Stavn, hvad heller en flyttede af eller anden i. Da æskede Mester Niels et Sognevidne af 12 Dannemænd: Tygi Jahansø, Niss Nielsø, Morthen Lasø, Anderss Ottso, Hans Nisso, Niss Kallisso, Per Tygso, Niss Nielsø i Gammelby, Morthen Jepsø, Jahan Andhersø, Jørian Masø, Jens Swenisø; hvilke vidnede, at alle forskrevne Stykker om Fiskegaarden var dem vitterlige. Med vore Indsegl. Givet osv.

Papir med utydelige Rester af 3[!] Segl paatrykte forneden. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 352* (RA.). [9032

Febr. 19. Jeg Barbara Michelsdatter, Hans Coks Efterleverske i Aleburg, vederkendes mig skyldig at være Henrich Skeell min Medborger 17 Mk. rede danske Penge, for hvilke jeg pantsætter Hinric Skeel en min Bod med Hus og Jord i min Gaard liggende, som Hinric Grass i Værgen har, imellem Porten og den Bod, Ludicke Formeyer i Værgen har og Hinric Skeel har i Pant af forskrevne min Husbonde, Tjenere i og af at sætte, Skyld og Rente op at bære, saa længe hun løses baade for de 17 Mk. og for de 50 Mk., »som« han tilforn har min Husbondes Brev paa forskrevne Bod. Medb. af gode ærlige Mænd Lazarus Thomesø Borgemester i Aleburg, Per Nielsø og Morthen Giordsø Raadmænd ibid. Givet i Aleburg Onsd. før Pederss Dag ad cathedram.

Perg. [med 4 Segl]. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.).

[9033

Febr. 20. *Reg. *8685.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 289; Missiver I. 141.* [9034

— Per Samsingh Byfoged i Wetlæ, Jes Winter Borgemester *ibid.*, Clemen Jenss, Anders Skredher Raadmænd *ibid.*, Cresthen Perss⁵, Jes Perss og Mates Æwerts. Torsd. før Pedherss Dag om Faste fik paa Wedel Byting beskeden Md. Jes Howensbøl et Stokkenævnsvidne af 12 Dannemænd: Nis Twss, Las Cresthenss, Clemen Jenss, Mates Æwerts, Las Lodmanss, Per Ostreds, Swendh Esbenss, Winter Matzs, Per Smedh, Nis Breydal, Morthen Smedh og Per Terkels i Soolæ; hvilke vidnede, at dem har mindedes i 40 Aar, og somme af dem mere, og aldrig de har hørt eller vidste andet, end Wingsthet Mølle med fri Støvning mellem begge Lande oven og neden har været til Keldkier af 40 Aar ukært, og er dem vitterligt, at det er Kelker Rettighed. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1-4. Bomærker; 5. Utydeligt Skjold; 6. Utydeligt. (RA. Privatark., Carl Bryske.) LDipl. [9035

Febr. 22. Vi Broder Per Hemmings Gardian og alt Konvent i Graabrødrekloster i Næstwedh kundgør os i Leje at have annammet af Hr. Abbed Oleff i s. Pæthers Kloster af Næstwedh og alt Konvent ssids. et deres Klosters Vænge liggende mellem Holstæde Fang og deres Sø, som kaldes Aghedam, i 12 Aar næstkommende med saadant Vilkaar, at vi skal give dem af forskrevne Vænge aarlig til Leje 1 Pd. Peber inden Marthens Dag i deres Kloster. Item skal vi forskrevne Vænge selv i Væрге have og ingen det i Leje lade eller afhænde uden Hr. Abbeds og Konvents Minde. Item skal vi deres vornede i Holstæde ej Skade gøre med »aff odhæ« paa deres Korn eller Eng for forskrevne Vænges »uheynitz« Skyld og ej hugge i Holstæde Mænds »heynethe«, som derpaa skyder, uden deres Minde. Item skal vi være Hr. Abbed og Kloster til Venskab, i hvad Maade vi kan. Holdes forskrevne Artikler ej, skal de Fuldmagt have forskrevne Vænge igen at tage. Naar forskrevne 12 Aar fremgangne er, skal forskrevne Vænge fri igen til deres Kloster komme. Sig. nostra. Datum Nestuedis die Petri ad cathedram.

Perg. [med 2 Segl]; Paaskrift fra 17. Aarh.: »Carn Schrambs daatters wenge«. Skovklosters Arkiv (Arkivet paa Herlufsholm). LDipl. [9036

— Oleff Oxe¹ R. paa Emyndrop. Hæderlig og velbyrdig Md. Hr. Eskyl Gøiæ R. paa Twnbyholm skal nyde og beholde

i 8 Aar Torsø gord og Torsø fangh og alt andet Gods, som han af mig i Pant har, som han mine aabne Breve paa har, som beseglede er. Herforinden skal ingen have »tismacth« Hr. Eskyl forskrevne Gods igen at løse, hverken jeg eller mine Arvinger. Medb. af velbyrdige Mænd Hr. Niels af Nøbele, Tiælwff Jøseps i Hwnitzstæde og Hr. Lauritz Perß. Datum Twmbyholm Pæders ad cathedram.

Papir med Rester af 2[!] Segl paatrykte forneden: 1. Cxlvii 9; 2. Utydeligt. Eskil Gøyes Arkiv; senere til Mogens Gyldenstjernes Arkiv; *Adel. Brevkister S. 123 (RA.)* [9037

Febr. 22. Kongen tilskriver Oluff Stigsß om Nederlaget i Dyttersken.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA.). *Missiver I. 141.* [9038

Febr. 25. Oluff Porsse Tingfoged i Albo H., Niels Tordsß Abbed² i Twmmerop Kloster, Jep Nilsß³ i »speedall« for Twmmerop, Jyep Sognepræst i Melby og »degin« i Albo H. Tirsd. før Flæskesøndag paa Albo H.s Ting spurgte ærlig og velbyrdig Md. Hr. Oluff Stigsß paa Bwldrøv R. sig, om nogen, gamle eller unge, havde hørt, at Mayryd eller Marydz Skov havde været kæret der til Tinge, eller om nogen havde haft Marydh eller Marydh Skov uden Hr. O. S. og hans »foreldh[e]rne«. Dertil svarede de ældste Dannemænd, som paa Tinget var, at de aldrig havde hørt af deres »foreldherne«, end Hr. Oluff Stigsß »foreldherne« og Hr. O. S. havde haft Marydh og Marydz Skov i Væрге ukæret i nogen Mands Minde, nu lever. Da begærede Hr. O. S. der et Stokkevidne paa; da tilmælte jeg Oluff Porsse beskeden Md. Oluff Kalff, at han skulde tage til sig 11 uvildige Dannemænd og sige derom, som de vilde andsvare for Gud. Da tog Oluff Kalff til sig Nis Bentzß i Bierenebo, Per Lille i Fuwlstofte, Henrick i Østerydh, Per Aagesß i Melby, Anders Awsß i Bestekelle, Korth Bredebeck, Bwre i Anrederom, Jess Kortzß i Jestrøv, Morthen Jensß i Frørom, Hogen Rødh i Melby, Trwils Monsß i Ilstrøv; hvilke vidnede, at de havde »uth leeth« af gamle Oldinge og kunde ej rettere spørge, end Maryd og Marydh Skov har været af Arilds Tid indtil nu i Hr. Oluff Stigsß og hans »foreldhernes« Væрге ukæret for Ejendomsods. Med vore Indsegl. Givet og skrevet osv.

Perg. med [4] Segl: 2. G. 140; 3. Exiii 2 (urigtig gengivet G. 141). Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv; ^aaf Klevenfeldt foræret til Danske Selskab^a (RA.). [9039

a—a) *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 202.*

Febr. 29. Kanniken Olavus Esberni's Testamente.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 370. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 418.* [9040

— RA. Grønlunds Afskr. af Ribe Stiftskiste 435; *ÆA. V. 350.* Se 1501 Febr. 20.

Marts 11. Wy Johan konnig dhon unsen undersahnten unde inwahnern unsers landes Fehmern tho wehten, dat wy unsen amptman Hans Poggewischen unse slodt Glambeke mit dem gantzen lande Fehmern in befehl gedhan unde dar vor unsen vaget gesettet hebben. Begehren darumme, gy ehme gehorsam sin, juwe jarliche huer, pacht, tinse, bröke unde alles upkahnende, wat gy unß pflichtich sin tho geuende, van unsernt wegen betahlen unde juw gentzlich nha ehme richten. Willen juw ock ernstlich gebedhen, dat gy juw mit harnisch unde wehr bereiden unde uthferdigen juw, de helffte mit speten umb 21 voten lanck undt de ander helffte mit armborsten unde büßen, so wanehr gy dorch den obgenanten unsen amptman dach und nacht thogesecht werden, also den thom ernste gestalt reede sin, ock neen korn uth dem lande wente tho Lübeck föhren under unsern königlichen hülnden unde gnaden. Datum up unserm schlate Sünderßborch am middeweken na invocavit under unsem signeth.

[Orig. Femerns Arkiv.] Afskr. fra c. 1650: Ny kgl. Saml. 4to 1443. — Andre Afskrifter: Statsark. i Kiel, »Copiale Fehmarn No. 1« Bl. 14 b (fra 17. Aarh.); Thott 4to 2074; sstds. 4to 2075; Uldall Fol. 50 (i et Hæfte); RA. Langebeks Saml. Pk. IX, »Femarscher Landrecht de anno 1326« S. 17; Statsark. i Kiel, Urk. Fehmarn Nr. 6; sstds., »Copiale Fehmarn No. 2« S. 14; sstds., Haandskr. Nr. 145 (de 7 sidste fra 18. Aarh.). [9041

— Afskr.: Gl. kgl. Saml. 4to 3160 Bl. 33 a (nævnt: *Gigas, Katalog ov. det kgl. Bibliotheks Haandskr. I. 210*); Udtog: Gl. kgl. Saml. 4to 3161 (nævnt: *Gigas, anf. St. II. 134*). Er 1506 Marts 11.

Marts 17. Kongen tillader dem, som Henrick Krwmdyckæ sætter i sin Gaard i Nyløsæ, at købslaa inden og uden Bys.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (C 1; RA.). *Dipl. Norv. XI. 235* (tilføj til allersidst: Dominus rex per se). [9042

Marts 20. Inge Budisdaatter, Jens Larsens Enke i Hatzeriis, giver Jord i Hatzeriis til Aalborg Helligaandshus.

[Orig. Aalborg Helligaandskl. Arkiv.] Udtog fra c. 1700 i et Kvarthæfte paa Papir: RA. MS. Afskrifter og Uddrag af Breve vedr. Aalborg Helligaandshus. *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 108.* [9043

Marts 21. *Reg. *8686.* Papir med utydelige Rester af 1 brev-lukkende Segl. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 290; Missiver II. 160.* [9044]

Marts 24. *Reg. *8624.* Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 2. Lxv 52; 3. Flvii 53 (Glambek); 4. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 368* (RA.). *Saml. til jydsk Hist. VI. 35* (med Datum 1499 Marts 19; Aaret maa dog formentlig læses som: mcdxcx, ɔ: 1500, hvorved Dagen bliver Marts 24). [9045]

— *Reg. *8687.* Perg. med 1 Segl: K. 87; gennemskaaret. Niels Eriksson Rosenkrantz's Arkiv; senere tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. C 7, Kasserede Obligat.). — Kopi fra 16. Aarh.: RA. Chr. III.s Lensbog, Ribe og Viborg Stifter. Herefter: *Danske Mag. 4. R. IV. 204*, jfr. *Danske Kancelliregistr. 1535-1550 S. IV* (læs: Danmarcks, *Sueriges*, Norges, Vendes oc Gotes konningh, hertugh vdi Slesuigh oc i Holsten - giæld giældskiildugh - man, raad - troskab oc - wore riige - oc i pantt sett - wore oc - rättigheder - Maygaard - i øre korn oc i ß g. - Michell Fyelt i boor - i øre korn oc i ß g., en gaard - twoo øre - the worde - modhe. *Fforbywdende alle, ehwo the helst ære eller wære kunne, oc serdeles wore fogede och embitzmen hannom paa for^{ne} herrilhe noger hinder eller forfangh at gare vti noger mothe vnder wort hyllest oc nadhe. Giffuit paa wort slott Flensborgh - aar efflir Gudz byurd twsindefemhundrithe vnder wort signet. Dominus).* — Kopi fra 2. Halvdel af 16. Aarh. (med urigtig Dag Vor Frue Aften ›vitaitaionis‹): RA. Reg. o. a. L. 4 Bl. 385 b. — Udtog fra c. 1600 (med den samme urigtige Dag (dog: ›visitationis‹)): RA. Reg. o. a. L. 1 Bl. 68 b. [9046]

Marts 25. Niels Olsson i Harebergh gord giver Gods til det Alter, som han har stiftet vesterst i Lunde Domkirke under det store ›orgewerck‹ paa den nørre Side med angiven Gudstjeneste.

Perg. med [7] Segl: 3. Fxlvi 1 (s *laurentii laurencii*); 4. Fxv 7 (s *georgii petri pæfbr*); 7. Eiv 3 (Giedde); senere forbundet med 1512 Jan. 8. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 419.* [9047]

Marts 30. Niels Schaffue Biskop i Roskilde. Jachim Daa vor Broder og Embedsmand paa vort og Kirkens Slot Soltæ har nu gjort os Regnskab for Korn, Smør, Penge, Landgilde, Sagefald, Faldsmaal og alt andet, hvis han der indtaget og udgivet har fra første Tid, han Slottet af os annammede, og indtil denne Dag, saa at os dermed vel nøjes. Thi lader vi ham kvit for alt ydermere Krav om forskrevne Korn, Smør, Penge, Landgilde, Sagefald, Faldsmaal eller andet. Secretum nostrum. Datum Roskildis fer. 2. post dnicam. letare.

Perg. [med 1 Segl]. Joachim Daas Arkiv (RA.). LDipl. [9048]

Apr. 1. Peder Brochennhuß Landsdommer i Nørjuttland, Claus St[r]anngisønn til Ørum, Herttvig Lembech af Nebbe, Palli Jull i Loge, Peder Christensøn i Stopdrup, Christenn Vinnd i Horsted, Jes Vllf Slotsfoged paa Kolldinghuß, Nis Persønn i Raffning, Gyde i Kierbølling, Jep Jennsøn *ibid.*, Azer Niellsønn i Jennum Sandemænd i Tørrild H. og Niells Villsønn i Hoffuer Sandemand i Nør H. Efter vor naadige Herres Befalingsbrev var vi forsamlet imellem Grunddit Birk og Weile Byfred og saa' »beleilighedtt« og udgranskede deres Privilegier, som vor naadige Herre dem givet har. Da ginge vi ret Skel fra den Sten, som stander i Vestermade, som deres Privilegier paalyder, og øster til en Bøg, som staar østen næst Aaen, og saa til en gammel Abildstub som i[!] den »biergknode«, som Sandemænd satte den første Sten, og saa til den store »huole eeegh«, som var huggen i, og norden om Harmøse til den »tweklobenn« Eg og saa øster »att bierge« norden Horßenns Vej, indtil Romßhuole vedtager, som deres »privilegie« udviser, som vor naadige Herre dem givet har. Og var der 4 Sandemænd af Nør H. med os, som til var sagt med vor naadige Herres Brev, saa længe den første Skelsten var sat, og »fulldbordt« det Skel med os, og saa var de 3 kaldet fra os, og vi dog gjorde vor naadige Herres Brev fuldt. Med vore Indsegl hængende for dette Brev. Datum et dictum[!] fer. 4. ante dni. cam. passionis dni.

[Orig. Vejle Bys Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh.: NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskr. af Byens Privilegier Bl. 33 a. [9049]

Apr. 4. *Reg. *8688.* Perg. med [7] Segl: 1-3. Bomærker; 4. I Sigilfeltet en utydelig Figur og en Stjerne; 7. I Sigilfeltet Bogstavet h (*si . age. thorsfen*). Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 380 (RA.). Danske Saml. 2. R. II. 6* (læs: *jeck migh ok myne arffuinge ath frii ok frelse for^{de} her Hennieke eller, hwem hans gardh haffuer i Gøringh, for^{de} agher ok enghe for hwer manz tiltale.* Til). [9050]

Apr. 6. Dronningen trøster Fru Anne, Hr. Henrick Krwmediges Hustru, i Anledning af, at hendes Slægtninge er faldne i Ditmersken, m. m.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 94. Henrik Krummediges Arkiv (A 2; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 161; Missiver I. 142.* [9051]

— Jeg Siliæ Nielsdatther¹, Jep Nielssøns Efterleverske i Alderop, sælger og skøder hæderlig og velbyrdig Md. Mester Claus Andhersß Kannik i Roskyldh en min Gaard i Bierghe H. i Rynckeby S. i Vwerop By (Per Skredher, 1 Øre Korn, 1 Skp. Smør, 1 Mk. Penge, 1 Lam, 2 Gæs og 4 Høns), ligervis som

han lovlig skødet og lovbudet var til Tinge. Og kendes jeg mig derfor at have opbaaret Penge og fuldt Værd efter min Nøje. Afvindes forskrevne Gaard Mester Claus, tilpligter jeg mig at vederlægge ham saa god en Gaard af Rente og »leylighed« inden 6 Uger derefter. Medb. af andre beskedne Danne-mænd Esgi Hwidh² Byfoged i Otthense, Andhers Friis³, Andhers Gedh⁵, Knwt Friis⁴, Lauret Claus⁶ og Lauret Tyges⁷ Raad-mænd ibid. Datum in Ottonia fer. 2. post f. Ambrosii.

Perg. med 7 Segl: 1. Skjold med Urne-Vaaben og Hjelm; 2-3. Bomærker; 4. Cxiii 2; 5. I Sigilfeltet en Buk; 6. Bomærke; 7. Clviii 34. Senere til Arkivet paa Ravnholt. LDipl. [9052

Apr. 6. Se 7871.

Apr. 7. Vor unß Enwaldo Sovenbroder domprauvest to Sleswigh im gherichte syn ghewest de ersamen Drewes Swertfeger borgemester to Sleswigh op de ene unde Hinrich Sthorme voiget darsulvest op de anderen syden unde hebben vorluden laten twedracht entstaen van eyner hoffstede, de achter eren hüsen bynnen Sleswigh belegen ys, der kerken des hilligen ghestes by dem markede to Sleswigh belegen toghehorende. So hebben wy vor unß in der forme des rechtes hirtogheesket den kerckheren unde kerckswaren dersulven kercken unde hebben mytsampt des[!] duchtigen Hinrick Blomen amptman to Gottorpp durch den hern hertogen Friderick, erffgenhomen to Norwegen, dartho gheschicket seheen und vorhort de gelegenheit des sulven hoffrumes unde hebben mede angeseen lange ghetruwe denste, de Drewes Swertfeger alse eyn karksware der genanten kerken ghedaen hefft, unde ock dat dat hoffrum achter synem huse bequemliken ghelegen ys; hebben daromme Drewes de tyth synes levendes sodane hoffrum vor syne gewanliken hure dersulven kerken dar alle jar aff to ghevende unde den eghendöm by der kerken to ewighen tyden to blivende toghevunden. Dat wy alle by pyne des bannes so ghebeden strengelich to holdende. Deße rechtes handel ys endell ghescheen by dem levende seligen Hinrick Blomen unde Hinrik Stormes; ouerst datum deßes unßer ordels under unses offentl.[!] anghengeden ingesegell vorsegelt ys gheschen am dinxtdage na der dnicam. judica im sittende gherichte des sentes in des hilligen ghestes kerken dorch unß gheholden.

[Orig.] Afskr. af Ulrik Petersen: RA. Ulrik Petersens Collectanea Vol. IX Bl. 154 b. — Afskrifter fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 886, 1. Foliering Bl. 56 a og RA. Westphalens Dipl., Fol. [9053

Apr. 8. »Nachricht von der Kirche zum heil. Geist in Schleswig.
 ☿ post dom. judic.«

Udtog med Haand fra 18. Aarh.: RA. Westphalens Dipl., Kvart. —
 Udtoget er mulig identisk med 9053. [9054]

Apr. 9. Alle Clare Konvents Søstre i Roskyldhæ. Torsd. før palmarum i »wor« Konvents Stue i hæderlige Fædres Nær-
 værelse Broder Jenss Magni provincialis ministri Dacie og Broder
 Oleff Jenss visitatoris nostri sagde for os Søster Dorothea Erardi
 sig at have nogen Guds Almisse Guld, Sølv og Penge en Sum
 300 Mk., som hun vilde unde til vort Konvents Gavn i saa
 Maade, at vi alle »willæ« oplade en Gaard i Lwnby i Tyæreby
 S. i Flackæberss H., som Yrryen Rwdh af Wedby har nu i
 Forsvar og giver aarlig til Landgilde 2 Pd. Byg, 1 Pd. Rug og
 20 Grot, som er tillagte »abbatisse æmedhe« i vort Kloster,
 hvilken Gaard vi alle under til evig Tid vor Klostersøster Søster
 Dorothea i saa Maade: først skal hun, saa længe hun lever,
 opbære aarlig forskrevne Landgilde til sin »profyt«, og naar
 hun vorder afkalden af denne Verden, skal den samme Gaards
 Landgilde til evig Tid blive til alle vort Konvents Søstres Skifte
 dem til Fordel, og skal »eyghen abbatisse« Magt have at for-
 krænke dette vort Brev vor Villie og Samtykke i »thesse modhe«,
 som forskrevet staar. Vi begærede alle hæderlige Faders mini-
 stri Stadfæstelse, at saa skal blive, hvorfor lader vi hænge vort
 Konvents Indsegl² med ministri provincialis¹ og visitatoris nostri
 Indsegl. Givet osv.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 1015; 2. G. 425. Senere til Roskilde Claræ
 Kl. Arkiv; *ÆA. V. 576* (AM. LXIII. 29). [9055]

Apr. 12. *Reg. *8690.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bag-
 siden: K. 88. Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Flens-
 burg Nr. 28). *Dipl. Flensborg. I. 730.* [9056]

— *Reg. *8689.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88.
 Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R.*
III. 291; Missiver I. 143. [9057]

Apr. 13. (*Reg. 5179.*) Udtog: *Westphalen IV. 3192 L. 7-11* (∴ en Del af
 Nr. 119) og (med F. A. Reinboths Haand) Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 224. Er =
 Orig. i RA. Slesvig Kapitels Arkiv 1514? (Apr. 10).

Apr. 14 ell. Aug. 11. »En andenn laugheffdt aff Hindstedt herridtz
 thing md den thiißdag, som uor paa sancti Tiburtii dag udgiffuitt, for-
 mellende iblantt anditt, Oluff Jude paa her Niells Høgs uegne sellff
 thollfthe medt riddermendt og sellffeyere induorde Wibthorp
 medt hindiß endeells skouff och marck, først fra Wraa marck och

skouff uedthager paa den nørre side, och ßaa nedt till Wiffue skouff, Grøfflundtz skouff marck och Thostrup marck uedthager paa den øster och sønder side, och saa uester till aaen och aaen op adt till midstrømme; alle skouff och marck, som der inden findiß, induorde forne Oluff Jude paa her Niells Høgs uegne for rett endeell till Wibtorp.«

[Orig. Niels Høgs Arkiv.] Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 336 a (Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 212*) og den under 2339 citerede originale Dom (her urigtig »thaarßdag« i Stedet for »thiißdag«). [9058]

Apr. 17. *Reg. *8692.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 291; Missiver I. 143.* [9059]

Apr. 25. Hans Konge. Lørd. »dacti« Marchi evang. Dag for os paa vort Retterting i Odense, nærværende Peder Brockenhus vor Mand og Raad, Themme Stigge, Jesper Juell og Hendrich Brochenhuus med flere, var Otte Pedersen[s] Bud, vor Herredsfoged i Vinding H., med nogle aabne beseglede Breve paa Gods, Otte Pedersen forfulgt har til Laas, og først i Rette frembar et Brev af Føunboe Landsting, lydende, at Klemen Temmesen havde der skødet fra sig Peder Henningsen af Korchendrup paa hans Søsterdatters Margrete Nielsdatters Vegne og Otte Pedersen paa hans egne Vegne den Gaard i Vllersløff, Otte Pedersen nu i boer, til Mageskifte for en Kronens Bondegaard i Rørbech efter vor Hr. Faders Kong Christierns Tilladelse; det andet Brev af Vinding H.s Ting lydende, at Niels Asmusen og Sidtzell Tomeses i Korchendrup Søskende havde der skødet til Otte Pedersen en Jord paa Vllersløff Mark, kaldes Brunemandtz jord; efter[!] »vore« Stadfæstelsebrev og 4 vore Dombreve, det 4. skrevet paa Pergament med hængende Indsegl, og vor almindelig Stævning paa 6 Uger og 1 Aar over alt Dannemarch og derefter 6 Ugers Stævnings Overhørelse over alt Danne-march; hvilke Breve alle lovlig givne og til Tinge læste og forfulgte er ved alle deres Tider, og derimod er ingen Brev tagen af os. Thi tildømmer vi Otte Pedersen forskrevne Gaard og Jord, Kronens Rettighed deraf ufokrænket, forbydende alle ham derpaa Hinder at gøre, og sætter vi den Sag evindelig [Ti]jelse^a paa. Datum ut s[*upra*] nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marsuin justitiario nostro.

[A. ^bPerg. med hængende Segl.^b — Aa. Vidisse 1636 Juli 27 af Vinding H., givet Peder Jensen i Vllersløff.] Aaa. Afskr. efter Aa fra 18. Aarh.: RA. Topogr. Saml. Papir, Vinding H., Ullerslev S., Ullerslev.

a) Aaa: »hellse«. b—b) Saaledes Aaa.

[9060]

Apr. 25 (Aar?). Joannes Andreæ episcopus Ottoniensis Petro Joannis nostræ diœcesis clerico. Tuarum probitatum et virtutum merita nos sollicitant, ut personam tuam speciali favoris gratia prosequamur. Qvapropter ecclesiam parochialem in Øster-Skerninge cum sua annexa ecclesia parochiali in Honstrup nostræ diœcesis, per resignationem Dn. Jacobi Joannis ultimi possessoris earundem in manibus nostris factam vacantem, tibi conferimus teque per bireti nostri impositionem investimus ad eadem. Volumus etiam tibi ex omnibus ecclesiarum redditibus responderi. Et ne Dn. Jacobus resignans in vitæ necessariis deficiat, omnes redditus ecclesiæ in Øster-Skierning de consensu Dn. Petri Dn. Jacobo, qvoad vixerit, reservamus. Secretum nostrum presentibus duximus appendendum. Datum in castro Ørkil die Marci anno millesimo qvngentesimo“

[Orig.] Afskrifter: Gl. kgl. Saml. Fol. 1093 Bl. 38 b og 170 a (af Th. Br. Bircherod); sstds. 4to 2350; sstds. 4to 2988 Bl. 112 a; Thott 4to 1423 S. 131; sstds. 4to 1913 S. 153; sstds. 4to 1914 Bl. 18 a; Rostgaard 4to 107 (herefter: Ny kgl. Saml. 4to 837). [9061

a) Aaret er i nogle af Afskrifterne (hvoriblandt det førstnævnte Sted) betegnet som her angivet, men i andre som millesimo qvngentesimo (uden Antydning af, at der skulde mangle noget).

Apr. 26. Jøns Isaaksons Genbrev til Bosø Kloster paa en Gaard i Lund.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 201. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 421.* [9062

Maj I. Per Thomiſ i Kedelstrop Foged til Wessenberigh Birketing, Oluff Perſ Præst i Wessenberigh S., Per Symenſ i Brwnsrwth, Anders Bentſ i Holewadh S., Anders Matſ i Kedelstrop, Per Jenſ i Scalberigh og Laurens Jeipſ »dieghen« i Wessenberigh S. Die Philipi et Jacobi paa Wessenberigh Birketing fik Hans Michelſ i Kedelstrop et Tingsvidne ved 8 Dannemænd: Per Jenſ i Scalberigh, Anders Thomiſ ibid., Jep Bassie i Kolberigh, Knvt Brvn i Scowsby, Mattes Nielſ ibid., Hans Matſ i Scallebøl, Oluff Jesperſ i Scowsby og Hans Perſ; hvilke vidnede, at de hørte og saa', at beskedne Mænd Hans Lasſ i Brwnsrwth og Per Clemetſ i Kedelstrop inden Wessenberigh Birketing gav Hans Michelſ fuld Afkalding baade paa Fædrene og Mødrene paa deres Hustruers Vegne Kyrstinæ Hanſ og Mætthæ Pædhers for al den Arv, dem kunde tilfalde i rørende Gods og urørende, Hus og Jord, Skov og Mark undtaget[!], og »wordhe« vel forligte og takkede hverandre for godt Skifte baade

paa fædrene og mødrene Side og gav hverandre »keresløsth« paa begge Sider. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Privatark., kronolog. Række.^a) [9063

a) Ifølge RA. Reg. 72 i Fol., Odense H. 40 hørende til: »Dokumenter afleverede af Vedel Simonsen fra Musæet«; jfr. formentlig *Aarsberetn. fra Geheimearch. II S. VII, XVIII.*

Maj 3. Jeg Per Lang i Valøse a w. har opladt for Vederlag velbyrdig Md. Hr. Olaff Stigsß i B[o]llorp R. en Fæste i Sandby (6 Grot), hvilken jeg fik af Hr. Pawel Laxman paa Vallin, og samme Brev med, som jeg fik af Hr. Powel Laxman paa forskrevne Fæste, hvilken Fæste Hr. Powel Laxman havde faaet af Andworskws Kloster og havde haft i sin rolige Hævd, før jeg fik hende, og har jeg og saa haft. Og skal forskrevne Fæste blive hos Hr. O. S. for Ejendom til evig Tid. Og bekendes jeg mig at have faaet Fyldest Vederlagsrente efter min fulde Nøje. Medb. af flere gode Mænd: ærlige og velbyrdige «Mænd Mester Jon Skalræ Ærkedegn i Lund, Biørn Skaldre i Osby, Jes Fyn og Henrick Glarmester »borgemester« i Lund. Datum Lundis dnica. misericordia dni.

[Orig.] Perg. uden Plica (ikke Orig.); senere forbundet med 8567 og 9065. Peder Langs Arkiv (RA.). LDipl. — Originalen er registreret *Adel. Brevkister S. 83.* [9064

a) Herfra er Teksten skreven paa Pergamentets Bagside.

— Jeg Oluff Stigsß¹ i Bollorp R. har opladt til everdelig Eje en Fæste velbyrdig Md. Per Langh i Waløse for Vederlag, som jeg ham pligtig var, liggende i Hardløse (Aghe, 1 Skill. Grot), hvilken Fæste mig tilfaldt i Skifte efter min Hustru Gertrvdh, Hr. Knwdh Trvuitszß Datter i Ørthoffthe, og jeg fik af Hr. Thønow i samme Arv til Mageskifte. Og bekendes jeg mig at have fanget Fyldest Vederlagsrente for forskrevne Fæste efter min fulde Nøje. Medb. af flere gode Mænd: ærlige og velbyrdige Mænd Mester Jon Skaldhre² Ærkedegn i Lundh, Byørn Skaldhre³ i Osby, Jes Ffyn⁴ og Henrick Glarmæstere »borghmæstere« i Lundh. Datum Lundis dnica. misericordia dni.

Perg. med 5 Segl: 1. Dxxxvii 11 (Krognos); 2. G. 72 (= Fxxxiii 3; her ikke afbildet); 3. Fxxxiii 2; 4. Bomærke (*niels nielssen*); 5. Bomærke(?) i Skjold; ved 3. Seglrem forbundet med 8567 og 9064. Peder Langs Arkiv (RA.). LDipl. [9065

Maj 4. Bisp Niels af Aarhus tilskriver Mawritz Nielß angaaende dennes Trætte med Bisen af Viborrig.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Vistnok G. 741. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (B 1; RA.). *Missiver II. 161.* [9066

Maj 5 ell. Sept. 15. »En pergamentis louffheffd med threi hengendis indsegell for, wschrabet, wstungett och wforfalschett wdi alle maader sub dato 1500 thißdagenn nest effter hellig kaarß dag aff Galten herridtz ting wdsted, der da indenn tinge haffuer standenn Niels Lassen fougett paa Thorup, Jens Nielßenn i Hadbiereg, Henrich Throelßenn i Dynrup och Niels Andersenn i Wlstrup, som den dag thing søgte, bescheden mend Jens Jude i Thostrup; hand sich it fult thingsuinde aff ote dannemend, huilche der haffuer wondett paa throe, siell och sandenn, hørde och saae samme dag paa for^{ne} thing for dennom thoe dannemend, som war for^{ne} Jens Judis loughshøring, som er Jens Kand i Wettersløff, Jens Thameßenn ibidem; diße thoe danemend wonde och kundgiorde, att di neruerendis hoes war och saae, att det Jens Jude gjorde sinn louffheffd, som fougden och herridtmend fa[n]tt for aff thinge, wed Aschumled och saa thill di steenne, i Mußendenn ligge, fra di threi stene, i Mußendenn ligger, och thill di stenne, som ligger wed denn høuff huoes denn grimtre, och fra di stenne och thill di threibunden steenn, som ligger nedenn for^{ne} søe, enden fra di steenne och ner i Røttkier ad rett schiell emellum Bals march och Wiffueld march; diße for^{ne} steder indvorde hand med loug och louffheffd, som fougett och herridtmend fand hanum for aff thingi, huer march[!] wkrenckett wden den hellig kierckis eyndomb och rettighed.«

[Perg. med 3 Segl. — Vidisse paa Perg. 1585 Jan. 17 af Malti Jensenn til Holungaard og 3 andre.] Udtog efter Vidissen anført i Rettertingsdom 1633 Juni 27 mellem Niels Fris til Skomstrup paa den ene Side og Holger Rosenkrantz til Roesenholmb og Thønne Friis til Heßillager paa den anden for en Dom, de havde dømt mellem ham og Thomis Juell til Estrup; Vidissen fremlægges af Thomis Juell. RA. Herredagsdombog 1633 Bl. 282 a.

[9067]

Maj 9. Jeip Michelssen Try H.s Tings Foged, Matts Othsen[!]^a a. w. Forstander paa Hiortholm, Erich Tygessen i Slaslunde a. w., Morten Jwdhæ Foged paa Halsnes, Lass Jeipssen i Siersløff østræ. Anden Lörd. efter Paaske paa Try H.s Ting kærede beskedne Mænd Niels Perssen og Jens Perssen Borge-mestre i Slingerop og alt menige Raad og Almue sstds., at de havde ulovligt Gærde at »lycke« mere, end dem burde at have mellem Lystrops Mænd og dem. Derover udtoges en Nævn med 16 Dannemænd: Æfferth i Jørlunde, Nis Perssen ibid., Henningh Bossen ibid., Boo Jenssen ibid., Mawens Karlssen ibid., Jeip Alsønder i Slaslunde, Jens Anderssen i Postruppe, Oleff Staffensen i Strø, Jeip Skræder i Skeffwinghe, Oleff Skræder ibid., Lass Nielssen i Gerløsæ, Per Skelmssen ibid., Per Nielsß ibid., Ib Hanssen i Quinneroppe, Ib Perssen i Asmynerød, Throgles Henrikssen ibid. det at bese og ret Maal at maale paa begge Sider. Forskrevne Nævningsmænd fornævnte Gærde »skwde«

og maalte; Tingdag derefter vidnede forskrevne Nævningsmænd paa fornævnte Ting, at efter Loven kunde de hverken granske eller udlede end, hvor som »by« har Vangegærde »i indom« dem, da bør den ene By at »lycke« Halvdelen for deres Korn og den anden By Halvdelen for deres Kvæg. »Effthet thi tha til melthe« de Slangerops Mænd at »lycke« Halvdelen mellem Nørræ Lindholmæ Led og Lystrops Led, som »heyngher i waadet«, og Lystrops Mænd Halvdelen. Med vore Indsegl hængende for dette Brev. Og gøres det ydermere Behov for Kongen eller for Herrer, vil vi komme med levende Røst og svare samme Ord. Datum Try herits ting uti supra.

[A. ^bOrig. med 5 Segl.^b Slangerup Bys Arkiv.] Aa. Afskr. af D. G. Zwergius: Thott 4to 1390 Nr. 47. [9068

a) Skrivfejl i Aa for: Erichssen. b—b) Saaledes Aa, der 5 Gange gentager: (L. S.) under Afskriften.

Maj 10. Reg. *8694. Perg. [med 6 Segl: I alt Fald Erik Rawitsøns^a]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. V. 709.* [9069

a) Tegning i Klevenfeldts Norske Herold I.

Maj 11. Jacop Andherß Høvidsmand paa Asdrvp og til Vinneberg H., Tames Syuerdß³ Tingfoged til Vinneberg H.s Ting, Per Knudß Sog[nepræst i] Hasyng, Niels Otß⁴, Per Biille, Tames Knudß, Jep Mogenß, Per Jude VV., [Jens Ro]fftuud og Las Skanck. Mand. efter Johannis Dag ante portam latinam [paa Vin]neberg H.s Ting [fik] velbaaren Md. Jost Nielß [paa] hæderlige og velbaarne Mands Vegne Mawritz Nielß af Agard et Stokke[vidne] af 24 Dannemænd: [Jes] Poulß i Vinneberg, Tames Boß, Per Byerre, Nis Perß, Las Griss, Crestin Perß, Jes Perß i Hundelyff, Andhers [Bassy], Mattes Laurisß, Crestin Jenß, Jost Tamß, Terkel Stwre, Mattes Seuerenß, Palli Nielß, Nis Nielß, Andhers Nielß i Lørsløff, Jens Trvdß, Las Daidß, Oleff Perß, Seueren Jenß, Las Jenß, Symen Seuerenß, Per Laurisß og Jes Jenß; disse vidnede, at somme af dem mindes i 60 Aar, somme i 50, somme i 40 og somme i 30 Aar, at af Lvndensgard og Bækken op til Vellingshøffborre til den »hoolsyg« øster Vellingsburg og Brydaal sønder til Midtstrømme og op ad den sønderste »daal« i Vestherberg og saa ad den udskaarne »høgge« norden ved »gallen« og sønder fra den udskaarne »høgge« til den Sig vester »hollevegen«, som vender paa »dyggethe«, og saa Sigen ned, til Lvndenss æng vedtager, og Engen fra det sønderste til det »nordeste«, det har været i deres Tid, som de

kan længst mindes, til Krvstrvplvnds rette Endel. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [10] Segl: 2. I Sigilfeltet en ottebladet Blomst; 4. Ci 7 (Smalsted); 9. Bomærke (*s ies ...ebefon(?)*). (Det i Teksten i [] satte er for største Delen suppleret fra 9071). Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (RA.). LDipl. [9070]

Maj 11. Thameß Siordß¹ Foged paa Weneberg H.s Ting, Per Knwtß Sognepræst i Haasingh, Nielsß Ottß², Per Bylle, Thameß Knwtß, Jep Mangß, Per Jwdhe VV., Jensß Rofftwedh og Las Skanck. Mand. efter Johannes Dag ante portam latinam paa fornævnte Ting fik velbyrdig Md. Josth Nielsß, Mawritz Nielsß Foged paa Aagard, et Stokkevidne af 24 gamle Danne-mænd: Jes Pouelsß i Venebergh, Thameß Boosß, Per Beyre, Nis Persß, Lass Griiss, Cristhern Persß, Jes Persß, Andherßs Baassy, Mattes Laurensß, Cristhern Jensß, Josth Thameßß, Torkell Stwre, Mattes Sewresß, Palli Nielsß, Nis Nielsß, Andherßs Nielsß i Lørsløff, Jensß Trvdß, Las Daidß, Oluff Persß, Sewren Jensß, Las Jensß, Symen Sewrensß, Per Laurensß og Jes Jensß; disse Dannemænd og menig Almue, som da til forskrevne Ting var, alle vidnede, at dem vitterligt var, at Krwgstrvplwndh er Mawritz Nielsß rette Eje og købte Køb, først Gaarden og Gaardsted med Dam og Dæmning med sit rette »flodesthed«, som hos Gaarden ligger, item Bækken op norden om Gaarden og saa øster og norden om Wellingsborrigh og den »holsiigh« østen og norden om Wellingsborrigh, og løber sønder, og saa Bryddal op »halth« Kæret til sønderste »daall« i det »westher bergh« og Bryndedalls berrigh og saa vester »gimell« den udskaarne »höff« norden ved »gallen« og saa ned ad den Sig sønder og oven for Hulvejen til Langaghers kier imellem begge »berghe« til Krwgstrvplwndh, item »two agher sygh« sønder op, som Sandemænd satte Skelsten, og saa Wghersyghen ned til det Dige, som sønder kommer fra Hørnegardz Mark, og Kæret ned, til Jonstrvp Bæk vedtager, og saa til Krwgstrvp og Krwgstrvp-lwndz rette Fællig og Fædrift. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 4[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet en ottebladet Blomst; 2. Ci 7 (Smalsted); 3-4. Bomærker. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [9071]

Maj 12. Kongen stadfæster for Hr. Oluff Persen af Estwad et af Sandemænd svoret Markeskel mellem Hesselberry Gaard og Hesselberry By, Nør Kysom og Frysdal.

Perg. [med 1 Segl]. Oluf Pederssøn Gyldenstjernes Arkiv; ^asenere til Grinderslevkloster Godsarkiv^a; derefter ejet af Klevenfeldt^b (RA.). *Nielsen, Harsyssels Dipl. S. 93* (læs: stadfeste oc wed sin fulde mact dømme wed alle ord oc artickle, som thet inneholder, fforbiwdende alle, chwo the helsth ere eller wære kwnne, for^{ne} marskel hinder at gøre eller seg thermet at beware i nogher made, saa lenghe thet rigges fore bisp oc beste bigdemen wuuldige efflther logen, eller nogher kommer for oss met better bewisningh paa vort retterlingh. Datum). [9072

a—) RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Gyldenstjerne. b) RA. Reg. 60 S. 120.

Maj 13. Hans Konge¹. For os vår Abram Ericß Bud Jes Esbernß med et Brev af Wiborgs Landsting, at J. E. paa A. E.s Vegne har »indwort« med Lovhævd 4 Gaarde i Wedom, Wedom lwnd og Wedom lwndz Gaardsted for et frit Enemærke, item Wedom wore, ligesom Hr. Erich Nielsß tilforn i sin Hævd havde. Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle A. E. paa forskrevne Gods at hindre, saa længe Lovhævden lovlig rygges for Bisp af bedste Bygdemænd uvildige, eller nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Aars in crast. Nerei et Achilei nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Abraham Erikssøn Gyldenstjernes Arkiv (RA.). [9073

— Jeg Oleff Jeipß¹ R. vor naadige Herres Fodermarsk, Ebbe Mwnck, Eyller Brwsskee, Niellss Esschelsß og Matss Jensß »veffner« vi var paa Biskopsgaarden i Arss paa en Forligelse mellem velbyrdig Md. Ebbe Strongisß og beskeden Svend Niss Swendsß om Trætte, som dem imellem var, og dem forligte i saa Maade, at Niss Swendsß skal give Ebbe Strongisß 80 Mk. danssche Penge, fordi han skulde holde de Dannevsende uden Skade, som ham havde lovet og borget for, og ej for nogen anden uærlig Sag enten lønlig eller aabenbar, og dermed skulde være en aftalen Sag. Og bød Niss Swendsß sig saa til Skels for os og flere gode Mænd og Dannevsende, at havde nogen ham noget ydermere til at tale, vilde han pleje dem Ret og gøre sin Lov og Værn derfor, som en Dannevsend burde at gøre efter gode Mænd og Dannevsendes Tykke. Med vore Indsegl. Datum Arusie fer. 4. post dnicam. jubilate.

Perg. med [5] Segl: 1. Llxviii 8 (Sparre); [4. a]. C. 1713 hos Stiftamtmand Pritzbuur; senere ejet af Klevenfeldt^b (RA. Ebbe Strangessøn Strangesens Arkiv). LDipl. bag 1502. [9074

a) Nævnt af Jon Mortensen i en Afskr. i Ny kgl. Saml. 4 to 626 som »qvadantenus læsum«. b) RA. Reg. 60 S. 241.

Maj 14. Hanss¹ Konge. Vore Undersaatte Cristienn Perß og Oluff Mickelß i Aars har nu gjort os Regnskab for, hvis Sise de her i Byen opbaaret har siden sidst, os deraf Regnskab gjordes, og indtil Torsdagen efter dnicam. jubilate i dette Aar, og fornøjet os derfor 44 danske Mk. 10 Skill. efter deres Regnskabs Lydelse. Thi lader vi dem kvitte for forskrevne 44 Mk. 10 Skill. Datum in civitate Arusiensi 5. fer. post dnicam. jubilate nostro sub signeto.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [9076

— Kongeligt Adelsdiplom for Jørgen Knudsen.

[Orig. Jørgen Knudssøn Seeblads Arkiv; ^abrændt 1676 Nov. 1 hos Enken efter en af den adledes Descendenter i Landsbyen Heden i Salting H.^a] Afskrifter fra 18. Aarh.: Rostgaard 4to 107 (herefter: Ny kgl. Saml. 4to 837; begge med farvelagt Vaabentejning); Kall Fol. 130 S. 76 (af Jacob Bircherod); Ny kgl. Saml. 4to 1207 Nr. 41 (herefter: Ny kgl. Saml. 4to 1208 Nr. 41); RA. Genealog.-herald. Selskab, Gener. Fol. 85 B (de 4 sidste Afskrifter alle med Vaabentejning uden Farver). Efter den sidste Afskr.: *Personalhist. Tidsskr.* 5. R. VI. 19. [9076

^{a-a}) Saaledes Ny kgl. Saml. 4to 1986 c (Jens Bircherods Dagbøger), 1676 Nov. 1; trykt: *Molbechs Udgave* S. 181.

Maj 15. *Reg. 5182**. A. Perg. med 2 Segl: 1. Hamburgs Sekret; 2. Borgemester i Lübeck Johan Hertzes Segl. Kongens og Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XVII. 36). — Aa. Optaget i Stadfæstelse 1500 Maj 19. — *Westphalen III. 1772*; dansk Udtog: *Hvitfeld VI. 171, Fol. 1035 L. 1.* — Et originalt Eksemplar (Perg. [med 2 Segl]), der formentlig hidrører fra Ditmarskens Lands Arkiv, findes i RA. Gem. Arch. XII. 45. — Eksemplarerne A og Aa er som vedrørende en betydningsfuld Fredsslutning medtagne i nærværende Arbejde og er saaledes ikke behandlede som de Breve vedrørende Ditmarskerkrigen Aar 1500^c, der ifølge 1. Bd. S. VII ellers udelades i Udgaven. [9077

— *Reg. 5183.* [A. ^aPerg. med 1 Segl.^a Ejning Kirkes Arkiv. — Aa. Vidisse 1630 Marts 13 af Wiborg Landsting, givet hæderlig og vel-lærd Md. Hr. Erich Knudson i Lemb. — Aaa. Afskr. efter Aa, attesteret 1730 Nov. 16 af Biskoppen i Ribe L. Thura.] Aaaa. Afskr. efter Aaa af Sognepræsten til Eising Jens Müller 1754: RA. Danske Kanc., Kopier af Fundatser indsendte i Henh. til Reskr. 1753 2. Nov., Ribe Stift, Designationens Nr. 22. Maaske herefter: *Hofman, Foundationer IV. 633.* — Aaab. Afskr. (øjensynlig ligeledes efter Aaa) af samme Sognepræst 1766: Ribe Katedralskoles Bibl., Grønlunds Saml., Præsteindberetninger til Biskop J. K. Bloch, Ginding H., Ejning S. [9078

^{a-a}) Saaledes Aa.

Maj 16. Hans Konge. Lørd. før Ericks Dag for os paa vort Retterting i Biskopsgaarden i Arus i vor egen Nærværelse,

nærværende Hr. Niels Stigge af Børglom, Hr. Niels Clauß i Arus, Hr. Yuer i Ribe Bisper, Hr. Pouel Laxman vor Hofmester, Hr. Erich Otß RR. og Per Brockenhuss vore Mænd og Raad med flere, var Tyge Jenß i Dalssgard og havde hid stævnet Hr. Niels Høgh R. vor Mand og Raad og kærede, at han havde taget ham noget Gods fra, kaldes Greffuelwnd, som han har Laasebrev paa, som han for os i Rette havde. Dertil svarede Hr. Niels Høgh, at han har intet Gods taget fra Tyge Jenß og véd intet af det Gods at sige, som Greffuelwnd hedder; men dog »berette« han og mente, at der staar noget Gods i forskrevne Laasebrev, som os og Kronen skulde tilhøre, og fik der Forfølgning paa, den Stund han havde vort og Kronens Gods i Pant, som Hr. Niels sagde, at han nu begyndt har at dele paa. Derpaa sagdes for Rette, at Tyge Jenß bør forskrevne Gods, som hans Laasebrev indeholder, at beholde, saa længe nogen kan skellig rygge hans Laasebrev, som tilbør efter Loven. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). LDipl. [9079]

Maj 16. *Reg. *8695.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (C; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 292.* [9080]

Maj 17. Kongen tager Ærkebisp Birghe i Lund og Kapitlet sstds. i sin Beskærmelse og stadfæster deres Privilegier.

A. Perg. med 1 Segl: K. 87. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 422.* — Aa. Vidsse 1500 Nov. 6. — Afskrifter fra 17. Aarh.: RA. Danske Kanc., Kopibog for Lunde Kapitels Privilegier 1186-1649 Bl. 44 b; og Lunds UB., Haandskr. H c Fol. 167 Bl. 43 b. [9081]

— Vi Hanss Konge hilser eder vore Undersaatter Borge-
mestre, Raadmænd og Menighed i vor Købstad Randerss. Vi
var nu i vor Stad Aarss til Ords med Ærkebiskop, Biskopper,
Prælater, Riddere og gode Mænd vort Raad i Danmarck om
eders og mene Rigens Bedste om den Skade, der vore uhør-
somme Ditmerskere os gjort har, hvilket vort Raad formærket
har, hvorledes det os paakommet er; og paa alles eders For-
bedring, at I »felige« bort og igen rejse maa med eders Køb-
mandskab, og at I ej forarmes og »forleggis« skal, er det kommet
i »dage« mellem os og de Ditmerskere til nogen benævnt Tid.

Og for den Skade, vi fanget har, har vort Riges Raad undt os en Hjælp af den mene Mand i Danmark, først af Købstadmænd og siden af Bønderne, saa at hver Købstad skal give os en Hjælp »twi« saa god, som deres aarlige Byskat tilsiger. Thi beder vi eder, at I vil betænke, hvad Skade vi fanget har, som vort Raad og gjort har, og lad eder findes velvillige til at give os paa Oleffs Dag næstkommende 400 Mk. Penge og dem paa vore Vegne Niels Clæmentssøn vor Mand og Tjener antvorde paa forskrevne Dag; han skal give eder derpaa quittanciam. Og naar vi forfarende vorder eders Velvillighed heri, skal I finde, at vi eder igen synderlig betænke vil og holde os imod eder, som os bør imod vore tro og villige Undersaatter. Skrevet i vor Stad Aarss dnica. cantate under vort Signet.

[^a Orig. paa Papir. Randers Bys Arkiv (saaledes 1749).^a] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. — Afskr. (utvivlsomt efter LDipl.) af Frands de Thestrup: Ny kgl. Saml. 4 to 742 b. [9082

a—a) Saaledes LDipl.

Maj 19. Johan koningk unnd Ffrederick³ erffgnhome to Norwegen, gebrodere, hertogen. Also syck unse leuen besunderenn unnde getruwen burgermeistere unde ratmanne der stede Lubeck, Hamborgh unnde Luneborg in der twistigenn sake uns unde den Dythmerschyn entwischen wesende umme fredes wyllen dusser lande to mermalenn unde nhu ame jungesten uppenn ffrigidach nha jubilate also gude myddelere twiisken unseme leuen frunde unde getruwen rederenn herenn Dyricke bisscupp to Lubeck, herenn Otten unnde Hanse Rantzowen gebroderenn unsen wegen an de ene unnde den geschickten des landes Dythmerschen unde des sulfesten landes wegenn an de anderen syden marcklick bekummert hebben, des wii ene bedangken, unnde to lesten enen recessß vorarbeiteth dorch denn rat to Hamborgh unde unsen leuen besunderenn heren Johan Hartzen burgermeistere to Lubeck inn syneme unde des herenn Cord Langen burgermeisters to Luneburg namen vorsegelt, ludende: 9077; unde wente wii Johan koningk unde Ffrederich gebrodere hertogen den vorscreuen recessse vor uns unde unse eruen to ewigen tydenn holdenn wyllen unde jegenwardigen ratificeren, hebben wii unse koninglike unde furstliche ingesegele an dussen breff heten hengen. Gegeuen unnde schreuen ame dyngesdaghe nha cantate.

Perg. med [2] Segl: 2. K. 106. Kongens Arkiv (RA. D 5, Ditmarsken). — Brevet, der har en dansk Paaskrift fra 16. Aarh., har sikkert aldrig

været udleveret til Ditmarsken. I RA. Reg. 4, hvor det er registreret i Læg 35 af Jacob Hoyer, betegnes det som »mit des herzogen siegell bestettigt«; det har altsaa dengang sikkert ikke haft flere Segl end nu, saa at det mulig aldrig har været bestemt til Udlevering. [9083

Maj 21. Vi Hans Konge tillader, at vore og Kronens Bønder og Tjenere i Nørrewongs H. »mue« blive ved samme Skat og Afgift, som de har været ved og gjort i Dronning Margrettes, Kong Ericks og vor Herre Faders Kong Christierns Tid og til denne Tid, og at dem skal ej ydermere nogen Tyngsel paa-trænges eller uforrettes; og stadfæster vi det vor Herre Faders Dombrev, som de derpaa har. Thi forbyder vi *osv.* Givet i vor Købstad Kolding Torsd. efter dnicam. cantate under vort Signet.

[^aBeseglet Perg.^a Nørvang H.s Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse 1552 Febr. 3 (Onsd. efter Vor Frue Dag Kyndelmisse) af Kongen, givet vore og Kronens Bønder og Tjenere i Nørrewongs H. RA. Reg. o. a. L. 5 Bl. 141 a. [9084

a—a) Saaledes Stadfæstelsen.

— Jens Jelsen hersfagett und dingehorer ihn Suderranxstorp herde, Lorens Pawelsen und Peter Bartelsen sandtmans darsuluest. Donnerdages nha cantate vor uns und vor gemeinen hardesluden, de tho dinge weren, hebben de ersamen Hans Lauesen tho Heldewat, Lorens Jaspersen, Jes Hansen tho Lonholm[?], Dinnis Bartelsen, Iwer Hock und Hans Iwerß tho Orsleue getugett, dath se segen und horeden, wo dath de ersamen Jens Nissen tho Orseleue, Matz Schomacker tho Kolstrup, Anders Nissen und Christern Nissen tho Lunderup binnen 4 dingstocken hebben bestan, dath se ihn dem dorpe Clowtofft vor 40 jaren gedent hebben, und alwege und noch de olde strome suden de gren twischen Clautofft und Quorup und so hen uthen beth tho Michell Swelundt sin einmarck vor ein hardesscheding und veldtschede geholden worden twischen den dorperen Clawtofft und Quorup, welchens de van Clowtofft ock allestedes beth nu her ihn de 40 jaren rowlichen gehadt hebben. Neffenst dissen hebben de ersamen Negels Holdensen tho Orsleue und Peter Iuersen tho Heldewadt besthan, dath ene widtlick were, wo dath ehr und alwege vor ein hardeschedinge und veldtschede is geholden worden de olde strom entlang suden de greue twischen Quorup und Cloutofft und so hen uthen wente ahn Michell Swelundt sin einmarck, gelick wo se idt ock ihn velen jaren geholden hebben. Ihm gelicken vall hefft Hans Jurgensen tho Strandellhorn bestan, dath he vor 40 jaren

ihn dem dorpe Swelundt gedent hebbe, und iß alletidt vor ein hardeschede und veldtschede gehalten worden de olde strome entlanges suden de greue wente ahn Michell Swelu[n]dt syn einmarck twischen den dorpern Quorup und Clautofft. Derwegen begerde Hans Marquardtsen ein dingeswinde, welcher ehm van 8 framen luden vorgundt alß Iwer Jepsen, Niß Jacobsen, Peter Tugsen, Oleff Negelsen, Anders Oleffsen, Christiern Nissen, Jes Koster und Laurens Olffß; de tugeden, dath alle dinck so geschehen, wo bauen schreuen. Wy vagett und sandtlude hebben unse ihngesegele heten drucken ahn dissen breff, »de gegeuen ut supra«.

[Orig.] Afskr. fra 17. Aarh.: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 1455. [9085

Maj 22. Petther Thomisßen af Kedelstrop Foged til Visßinbyerigs Birketing, Oluff Persßen Sognepræst i Visßinbyere S., Per Symensßen af Brønstrut, Per Jensßen i Skelbyere og Lauffris Jeipsßen »diegen«. Fer. 6. ante assenc. dni. paa Visßinbyerigis Birketing fik Hans Basßy af Gatzbøl et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Hans Jeipsßen i Ondebøl, Symen Basßy ibid., Hans Lasßen i Brønswt, Jep Skræderæ i Kedelstrup, Jep Andersßen i Skollebøl, Per Knutzsßen i Macthenbøl, Mattis Jensßen i Skalbiere og Hans Jeipßen i Bredæ; hvilke vidnede, at de saa' og hørte, at disse 7 Dannemænd: Jesß Michelsßen i Grefftebyere, Jep Nielsßen i Ondebøl, Mattis Jeipsßen i Gatzbøl, Anders Jensßen i Kolbyere, Per Jensßen i Skalbyere, Henric Michelsßen i Asßenbøl og Anders Michelsßen i Gatzbøl paa Visßenbyeriges Birketing vidnede, at det »leydh«, som ligger i Gatzbøl mellem s. Knutz Gaard, som Nis Andersßen i boer, og Hans Basßes Gaard, er kun et »magledh« og »incthet odelwey«, og bør fornævnte »leedh« at hænge i »bydesß krwgh«. Dette vidnede fornævnte 8 Dannemænd ligervis, som vidnet var for dem inden Tinge. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[^aPerg. Laant Langebek (osv. som 7398).^a] Afskr. for Langebek: LDipl. — (*Reg.* *8696.) [9086

a—a) Saaledes LDipl.

Maj 25. Fedder Scrodere hardesuaget in Lutken Tunderenn harde. Ame mandage na vocem jocunditatis weren vor unsze bynnen 4 dingstocken de duchtige Clawes Iuensszen knape, Jacob Steffens radtmån to Lutken Tunderen unde Peter Benicketzenn wanafftlich to Rade, tugeden, dar se byweren, do de duchtige Eggerdt Gortzenn to Solwiick unde her abbet Clawes

to Lumecløster seliger dechtenitze sick vordrogenn in den tyden, Otto van deme Kampe amptmanne uppe Lutken Tunderen gewest, van wegen eynem kerre genomet Mōszkerre in sodaner beschede, dat E. G. schal hebben 42 voder roden uth deme kerre alle jare. Vurdermere schal E. G. hebben vryen kōganck unde moderperdeganck unde mheren anderen veeganck in Mōszkerre, alzo syne vorvaderen unde vorolderen gehadt hebben. Hyruppe is gebeden personelich de duchtige Peter Rantzouw ume eyn dingeswynde van vor Annen Gortzen weegenn to Solwiick, des em gegunth wardt van 8 framen ludenn: Hans Heremensszen, Bartold Jesszen, Eseke Andersszen, Peter Pawelsszenn, Clawes Petersszenn, Titke Mattesszenn, Nitze Ockesszenn unde Hans Andersszenn; wylkere tugeden alle vorgescreuen stücke, dede se ghoret hadden. Wy hebbe unsze ingesegele nedden heten hengen laten an desszen breff, by namen Clawes van Aleuelde amptmanne uppe Lutkenn Tunderenn, Ffedder Scroder dinghorer dar suluest, Jons Petersszenn, Hans Eltzenn to Auentofft, Peter Bennickesszenn, Bōe Houuelsszen santman dar suluest unde Mattes Rauertzen. Ghescreuen *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. Solvig Godsarkiv; senere til ^aViborg Landstings Arkiv^a (Arkivet paa Gaunø). LDipl. [9087

^a—^a) Saaledes Langebek i LDipl.

Maj 28. Niels Andersß¹ Byfoged i Aars, Jost Jensß, Anders Tordsß³, Jacob Gridstøber⁴, Villom Andersß⁵ Borgere og Michil Bentsß Kat. Die ascenc. dni. paa Aars Byting fik beskeden Md. Henric Hermynsß Borger et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jost Jensß, Knut Pouelsß, Per Hworn, Michil Byg, Per Cristernsß, Knut Jensß, Trogels Smed og Jes Persß Borgere; disse vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting forskrevne Michil Bentsß Kat skødede til H. H. et Stykke Jord liggende i Aars i Vor Frue Sogn norden i forskrevne Henricks Gaard, som han i boer, som Claus Gjørwal i Pant havde af Bente Kat, op og neder fra Bent Kats »leyde stien« til Gaden og saa vester ad til Snæwæren sønden næst Per Pind, og kendtes M. B. K. sig Penge og fuldt Værd op at have baaret af H. H. for Jorden. Item tilbandt M. B. K. sig at hjemle H. H. Jorden for alle Mænds Tiltale uden for, hvad der bør af at gange med Rette, Kronens og Byens uforkrænket. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med 6 Segl: 1. Skjold, hvori et skraatstaaende Blad(?); 2. Utydeligt Brudst.; 3-5. Bomærker; 6. Bomærke (≠ *bent Iyberfon*?). Senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. Aarhus (Tillæg)). [9088

^a) RA. Reg. 60 S. 269.

Maj 30. Peter Randzauwe¹ V. til Møgeltwnder. Med min Husfrue Margrethes² Samtykke bepligter jeg os at holde ubrødelig det Brev, som Biskop Iwer Mwnck i Riibe mig og min Husfrue undet har paa hans og Kirkens Slot Møgeltunder i alle sine Artikler; men holder jeg eller min Husfrue ej forskrevne Artikler, saa at der sker mærkelige Forsømmelse paa nogle samme Ærender, bepligter jeg mig med min Husfrue derefter at have forgjort fornævnte Brev. Vore [*Indsegl*] med hæderliges og gode Mænds Hr. Provst Wille³ Kannik i Riibe og Rwdh Ridefoged til Litletwnder Indsegl. Datum sabb. infra oct. ascens. dni. in camera curie nostre[!] episcopalis Ripensis.

Perg. med [4] Segl: [1. Li 50^a]; 2. Dxli 19 (Ahlefeldt); 3. Lxxiii 89 (s *wilhad*i *fr*iis *p*pti; »urigtig gjengivet« G. 891). Ribe Bisp's Arkiv (RA.). LDipl. [9089

a) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Rantzau.

Maj 31. Mates Nielsß Præst og Kapellan til Viffue Kirke, Michill Lauersß i Haffnøø, Per Lauersß i Brønberæ, Michill Nielsß *ibid.*, Thames Smed i Korop, Laurens Myrk, Jep Agisß af Kyrthemynnæ, Jes Tusß af Nestueth, Olloff Skredher af Swinburgh, Anders Jepsß i Nykøppingh Borgere, Jes Dall og Jesper *ibid.* Sønd. før Pinsedag paa Viffue Kirkegaard fik velbyrdig Md. Tygi Jensß i Dalssgardh et Sognevidne af 24 Danne-mænd: Michill Lauersß i Haffnøø, Nis Olsß i Steffne, Per Nielsß i Viffue, Michill Langh, Las Nielsß, Jes Lang *ibid.*, Per Lauersß i Brønberæ, Michill Nielsß, Per Røø, Brun *ibid.*, Nis Finsß i Vesburgh, Anderss Hansß, Per Lauersß, Marthen Finsß, Seuren Brvn, Jes Holm, Nis Brvn, Cristern Terbensß *ibid.*, Nis Smed i Astrop, Tames Smed i Korrop, Owe *ibid.*, Las Nielsß i Tistet, Nis Seuresß[!] i Glerop og Anderss Jensß *ibid.*; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at Viffue »vore«, baade Skov og Mark, har[!] af Arild og endnu er et frit Enemærke, og har Tygi Jensß og hans Forældre haft det i deres Værge og ingen anden, ukæret, og er deres rette Enemærke og Ejendom undtagen 10 »stocker« Jord, som ligger til det »konnigs booll« i Wiffue, som Las Brun nu i boer, og undtagen »thi« Engeskifter, som ligger ved Fjorden, hvem der findes »lødh oc dieldh« i med Rette. Item vidnede forskrevne Dannemænd, at de Mænd, som i Viffue har boet og boer, har haft Viffue »vore«, Skov og Mark, i »liæ oc i mynnæ« til deres Fægang og Drift af Tygi Jensß og hans Forældre og ingen anden og talet »aldieldz mynnæ« derfor. Item vidnede forskrevne Dannemænd, at alle menige Sognemænd, som i Viffue

Sogn boer, kundgjorde, at saa er i alle Maader, som forskrevet staar. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [12] Segl: 1. Skjold, hvori en utydelig Figur; 3, 5-6, 8, 11-12. Bomærker. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). [9090]

Juni 1. Mattes Truelsø i Lintrop, Jep Knwtsø, Cristern Jensø i Eggo, Nis Lasø i Riisby. Mand. før »pyngkdage« var vi paa Riper Byting; da kom for os »borgemester« og Raad i Ripe og havde did stævnet 12 Dannemænd af Fardrop S.: Jes Mortensø, Terkill Twresø, Jep Jensø, Mekill Persø, Cristern Lasø, Nis Jepsø, Jep Nielsø, Jeib Nielsø, Hans Persø, Jens Persø, Jes Mortensø og Jep Jensø, og bad dem sige, hvor langt Jernker Mark rakte vester ud og deres Forte og Fægang paa Jernker Mark. Da vidnede de 12 Dannemænd, at dem vitterligt var, at Jernker Mark rækker til den gamle »groob« og ved den »wedell«, og Riper Fæ gik til Sandwad, og aldrig hørte, at nogen gav Kære derpaa førend nu. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [4] Segl: 1. Forsiden mangler; 2. Utydeligt; 3. Bomærke. Senere til Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 340* (RA.). [9091]

— Udtog: *Westphalen IV. 3192 L. 2-6* og (med F. A. Reinboths Haand) Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 224 (her kun med Datum: »a. 15.. die lunæ post ascensionem domini«); *Reg. 5186*. Brevet findes i Orig. i RA. Gottorp C, hvor det er henført til »15(30?)«; Aarstallet er delvis ulæseligt, men falder i alt Fald efter 1513.

Juni 2. Esrom Kloster tillader Per Hanson og Mårten Päderson at fare ind paa Ærkebisp Børgies Gods.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Klosters Breve Nr. 18. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 424*. [9092]

— Jeg Barbara Michelsdatter, Hanss Cokss Efterleverske i Aleburg, vederkendes mig skyldig at være beskæden Md. Kort Pothoff 40 Mk. rede danske Penge, i Nørrejtland gænge er, som han laante min Husbonde Hanss Cok, for hvilke 40 Mk. jeg pantsætter Koort Pothoff en min og mine Børns Bod med Hus og Jord vesten til Aæn i min Gaard næst norden op til den Bod, Ludicke Vormeyer i Værgø har, liggende, som Kort Pothoff indløste og i Pant har, og Clawess Bando i Leje har, at beholde for et brugeligt Pant, Tjenere i og af at sætte, Skyld og Rente op at bære, saa længe hun igenløses for forskrevne Sum Penge med den Sum Guld, han tilforn har forskrevne Bod i Pant for. Og hvis der bygges eller forbedres paa forskrevne

Bod, skal ham igengives med Hovedsummen, naar det løses; og naar forskrevet Bod igenløses, skal Skylden og Renten følge Hovedsummen. Medb. af gode hæderlige Mænd Lazarus Thomesß, Per Michelsß Borgemestre i Aleburg, Per Nielsß, Per Maghensß, Morthen Giordsß og Per Skytthe Raadmænd ibid. Givet i Aleburg Tirsd. før Pinsedag.

Perg. [med 7 Segl]. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.).
[9093]

Juni 3. Jens Erycksß herdesvaget in Sloxherde. Vor uns ys gewesen des mydwekens vor pynsten tho Sloxherde dinge de beschedene Nys Cristernß, vrouue Annes knecht to Sollych, unde befragede syk vor deme meyne herdes lude, offte er wytlyck were, dat deme tuchtigen Eggerd Gorssen, dat em God gnedyck sy, hadde dar en ottinck erde ouer alle Hedes velt. Do antwordden em de gemeyne herdes lude, dat em wytlick were, unde dat se nicht anders hort hadden, men dat Egerd Gorssen hadde en ottinck erde ouer alle Hedes velt. Hyrup ys gebeden Nys Cristernsß umme en dingiswinde, des em gegunt wort van 8 herdes lude: Jes Perß, Jep Ericksß, Suen to Hau- stede, Nys Jonß, Knud Callysß, Anders Perß, Tucke Scroder, Nys Matteß; desse tugeden, dat alle dinck so gegan ys, also dar bauen screuen steyt. Ik Jens Eryckß, Peter Gossenß santman darsuluest, Jes Ouisß to Halslau, Dinis Perß unde Nis Tordß to Buldrup hebbe unsse ingesegel heten hengen vor dessem breff. Geuen unde screuen *etc.*

Perg. [med 5 Segl]. Solvig Godsarkiv; ^asenere til Viborg Lands- tings Arkiv^a; endnu senere ejet af Danske Selskab (RA.). [9094
^{a-a}) Saaledes Langebek i LDipl.

— Wir Friderich erffghome to Norwegen, hertog dhon witlick, dat wi unse guet to Stendorpe, welck wi ermals unsem vagede darsuluest Wilhate Jensen gegunt unde vorschreuen hebben, weret siner to kort worde, sinen echten lyues eruen kint nha kinde vor ein bundenguet to gebrukende unde to unser borgh Hadersleue behoeff jarlikes darvan 1 ortich gersten, 1 ortich hauern, 18 schip hauern, noch 7^{1/2} schip hauern, 1 lam, 1 goes, 4 honre, 7 schillinge sommerschat, 11 schillinge 9 penninge lub. winterschat und, wener dar mast is, swine to geuende, darto bojacht, rejacht und denste gelick den andern unsen bunden im suluen dorpe wanaftich tho holdende und to dhonde vorpflichtet to sinde, gunnen und vorlhnen eme und

sinen eruen. Datum to Hadersleue am midtweken vor pinxten under unsem anhangenden signete.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Gem. Arch. XXII. 12 (Hansborg). [9095

Juni 5. Hanss¹ Konge. Vore Borgemestre, Raadmænd og Menighed i vor Købstad Kirttemynde har nu fornøjet os 28 Mk. 2 Skill. af deres »aarligen« [!] Byskat, som de nu os givet skulde til Paaske i dette Aar. Thi lader vi dem kvitte for al Tiltale om forskrevne 28 Mk. 2 Skill. Givet i vort Kloster Dalwm Fred. før Pinsedag under vort Signet.

Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Kerteminde Bys Arkiv (FLA. Kerteminde Byfogeds Arkiv, Regnskaber over kongelige Skatter 1493-1756). (Reg. * 8698.) [9096

Juni 6. Wy Friedrich erffgenohme tho Norwegenn, hertoch gunnen unsem undersathenn Nieß Jepsenn in Lunthoff harde dat gudt, welckes he bewahnet tho Hocherop belegenn und vormahlß Jis Tagessenn wiues frunde tho Brodorp in Slux harde wanafftigh mitt ehme sodanes gudes haluen twidrachtigh sin gewesenn und durch den duchtigenn unsen ambtmanne tho Hadersleue Hanß Rantzowen in rechtes verfolginge Niß Jepsenn fur ein bundengudt jarliches tho unser borch Hadersleue behoeff na gebore daruan tho geuende, in aller mathen so ehme Hanß Rantzow dat van unser wegen thogekandt und vorsegeldt hefft, vor sich und sine eruen tho gebruckende. Datum tho Hadersleue am pinxteauende under unsernn anhangende signete.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 2618 Bl. 59 a, jfr. 6 b. [9097

Juni 7. Kongen mageskifter til Malmø By Vandmøllen Seye Mølle i Burløff S. med Tilladelse til at lade dæmme Møllens Vandløb.

Perg. med 1 Segl: K. 87. Malmø Bys Arkiv (i Malmø, A. 29). *Weibull, Dipl. civil. Malmog. I. 60 = Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 411.* [9098

Juni 8. Wii Frederich erffgenhame tho Norwegenn, hertogh dhoen wittlick, dat wy unsem borgere bynnen Hadersleue Claues Anckerßen de Luseborgh, so se eme dorch deme duchtigen unsen amptman tho Hadersleue Jurgen Blomen uthgewiset is unnd Claues se gestenet unde gestapelt heffth, darvor he uns tho unser borch Hadersleue behoeff eyn gueth Vllembugge genommet in der Dernis veltmarck im Hopdorp kerspell, dat nu eyn ortig hauern giffth, inholde der [!] upgenanten Claues breues uns darupp gegeuen, schall awerantwerden, der 5 ortich hauerenn

uns van twigher atingh erden by der Luseborgh bolegen van Claues jarlikes to unser borgh Hadersleue behoff, so lange he de in brukinge hefft, to entrichtende unuorfanglich vor syck unde syne eruen, id syn in weide offte heghe to betunende unde sunder uns, unser eruen und nakomelinge hinder to gebrukende gegunt hebben und gunnen Clawes Anckersen und synen eruen. Vorbedenn darumme *etc.* Unnd weret saken, dat wy den acker samptlich, den de borgere bynnen unser stadt Hadersleue van uns jarlikes vor 3 laste hauerer in brukinghe hebben, tho unsem buwhawe und borgh Hadersleue behoff seigen unde bruken lathenn wolden, denn skall Claues dat bawenscreuen Dernes guet wedder antasten unnd ungehindert tobruken und eme en sodan breff uns darupp gegeuen wedder thom handen kamen unde wedderumme unse breff eme vorsegelt uns unschetlich syen. Wy hebben unse signet hangen heten an dessen breff. Geuen und geschreuen upp unser borgh Hadersleue am mandage in den pinxten.

Ad mandatum Dn. ducis proprium.

[A. Orig. — Aa. ^aAfskr. fra 16. Aarh.; Paaskrift bagpaa fra samme Tid: Kleue Geuerdes brieff.^a] Aaa. Afskr. efter Aa af Matthiessen: RA. Matthiessens Saml. Pk. 35. [9099

a—a) Saaledes Aaa.

Juni 11. Jens Smedh i Helløff maglæ, som den Dag sad i Fogedens Sted paa Tybjergs H.s Ting, Hans Hemmingsß⁵ Sognepræst i Glømsø, Hermen Flæmingh i Bawelsß, Oluff Grvbbæ⁸ i Sandby, Oluff Perß i Tybergh, som a. v. ere. Torsd. før Viti et Modesti Dag paa Tybjergs H.s Ting paaæskede Abbed Oluff af Skogcloster de Tinghøringe, som han tilforn paa Tinget lod tage at granske den Pløjning og »nyheffth«, som gjort er paa Tywelsse Fang. Da fremginge »tinghøringhen«, som var Knuth Bartuitsß i Gerderop, Jep Sansß i Byske paa sin Faders Vegne, Mattes Raffn i Helløff lillæ, Per Ebbesß i Sprawelsß, Ingwar Jeipß i Fensmarke, Per Ingwarß i Tredløssß, Jep Nielsß og Mattes Jensß i Glømsø; hvilke vidnede, at forskrevne Pløjning og »nyheffth« var aldrig opbruden eller pløjet førend nu uden 3 smaa Stykker »at« den ene Ende. Med vore Indsegl. »Datum die, loco etc.«

Papir med Rester af 5 Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Utydeligt Skjold og Hjelm; 3. Llxviii 31 (*s olof iefson*; Sparre); 4. Utydeligt; 5. I Sigilfeltet en Kalk. Skovklosters Arkiv (Arkivet paa Herlufsholm, Tingsvidner, Domme, Skelforretninger, Skøder o. a. Ejendomsdokumenter m. m.). [9100

Juni 14. Karl Laurentzß Kapellan i Soderop, Olleff Frøsth Sognedegn *ibid.*, Jes Anderß i Affwerop. Dnica. trinitatis paa Soderoptz Sognestævne spurgte Hr. Peder Hemmingß perpetuus vicarius i Roskilde, om nogen Mand mindedes eller hørt havde, at den Eng hos Tagrædæ Mølle, som ligger sønden ved Møllestrømmen og til det Dige, som har været der sønden for, og den Skov, som kaldes Æspæholm, har været til samme Mølle ukæret. Dertil svarede »mesthen« alle de gamle Dannemænd i fornævnte Sogn, at i 60 Aar og længere har Espæholm og den fornævnte Eng sønden for Møllestrømmen, »som nw wel kenne- ligt er, thet dighæ oc stembundhet er«, har været ukæret til Tagredæ Mølle indtil i »høstææ« nu forleden, at vi hørte talet om, »aff« nogle af Hwalsø Mænd skulde sige, at den Eng skulde høre til deres By, hvilket vi aldrig hørte før. Herpaa »beddes« Hr. Peder et Sognevidne; da tilmælttes beskeden Md. Esge Nielß i Osterop at tage til sig 11 Dannemænd og vidne herom; da tog han til sig Hemming Laurentzß i Soderop, Lasse Palnesß *ibid.*, Hemming Jenß *ibid.*, Hans Scredere i Tingerop, Jes Anderß *ibid.*, Per Jenß *ibid.*, Hemming Anderß i Eskelstrop, Knwt Oleffß *ibid.*, Hans Cristernsß *ibid.*, Jes Jenß i Qwalm-løssæ, Hans Perß *ibid.*; hvilke 12 Dannemænd paa forskrevne Sognestævne vidnede, at de samme Dag »høræ« gode gamle Dannemænd vidne paa forskrevne Sognestævne, som forskrevet stander. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester af 2[!] Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet Bogstavet k; 2. Skjold, hvori en Plante(?). Roskilde Kapitels Arkiv (Jesu Christi, Jomfru Maries og Alle Helgens Alter) (AM. XLVII. 13).

[9101

— Vi, som boer i Sawby S. i Walburgs H. Trinitatis Søndag spurgte beskeden Md. Jep Møllere, som boer i Tagredhe Mølle, paa Sognestævne paa Sawby Kirkegaard, om nogle havde hørt i deres Minde været kæret paa en Eng, som ligger til fornævnte Møllested, som i mange Aar har »ledhet« til fornævnte Mølle ukæret til Ting eller Stævne i deres Minde, at de skulde sige derpaa, som de vilde være bekendt iblandt andre Danne- mænd. For hvilket Spørgsmaal tilmælttes 12 Dannemænd at be- spørge dem, som var Anders Persß af Kyrkesawby, Anders Ericsß *ibid.*, Jens Persß *ibid.*, Per Andersß *ibid.*, Vlyom Swdere *ibid.*, Twe Songhe *ibid.*, Benth Andersß af Sawby vestre, Per Nielsß *ibid.*, Anders Tygesß *ibid.*, Michel Høgh *ibid.*, Olwff Jepsß *ibid.* og Jep Nielsß *ibid.*; hvilke paa fornævnte Søgne-

stævne vidnede, at dem aldrig mindedes i 40 Aar og flere været kæret paa fornævnte Eng til Ting eller Stævne. Vi Mattes Clementsß Præst i Sawby, Hans »deghen« ibid. og Jens Laureß af Legerop trykker vore Indsegl for dette Brev. Givet u[t] supra.

Papir med Rester af 3 Segl paatrykte forneden: 1-2. Utydelige Rester; 3. Bomærke. Roskilde Kapitels Arkiv (Jesu Christi, Jomfru Maries og Alle Helgens Alter) (AM. XLVII. 14). [9102]

Juni 14. Kongen anmoder Ribe Kapitel om at udlægge en Residens til hans Skriver Hr. Jesper til hans Ærkedegnedømme.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr., formentlig fra 1544 og formentlig med Ærkedegnen i Ribe Mester Jens Viborgs Haand, i det under 8568 omtalte Kvarthæfte: RA. Topogr. Saml. Papir, Ribe (Bispestol osv.). — Afskr. fra 16. Aarh. i det under 8568 omtalte Foliohæfte: RA. T. K. I. A. Pk. »Die geistliche Jurisdiction des Bischofs zu Ripen betr.«. — Afskr. fra Aar 1575, mulig af Jacob Hoyer: RA. Gem. Arch. XXII. 37, C (Hansborg). — *Missiver I. 144.* [9103]

Juni 16. Wii Frederich erffgenhome tho Norwegenn, hertog hebben unns mydt deme erbarenn Syuerdt Schengken eynes unßes herenn vaders breues haluenn zeligen Henneken Staken uppe 4000 lubesche mr. toludende vorlikent unnde ehme unßes ampartes haluen 1000 lubesche mr. thome erstkomenden ummeslaghe in den achtedaghen der hilligen drier koninghe thome Kiile to betalende in eyneme summen gelauet. Unnde wenner de 1000 mr. lubescher Syuerdt Schengken thome ummeslaghe betalet ßynt, schall Syuerdt unns unßes herenn vaders breff ludende uppe 4000 mr. lubescher vorantworten edder ßyne vorßegelde quitancien, darinne unßes herenn vaders breff unßer helffte haluen mede doeth segge, geuen unnde vorßegelen laten. Unße secreth. Datum Gottorppe ame dinxsttage nha trinitatis.

Perg. med 1 Segl: K. 106; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9104]

Juni 18. *Reg. *8700.* [Orig.] *Moller, Bericht von verschiedenen Ländern des Herzogthums Schleswig (von J. Hoyer) (Flensburg 1761) S. 18.*

— Udtog: *Bojsen, Stege Bys Bog S. 50.* Se 1509 Juni 7. [9105]

Juni 19. Vidne, at en Eng laa til Kirken (i Starby).

[Orig. Starby Kirkes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 80. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 427.* [9106]

Juni 22. Jep Owesß Herredsfoged i Nør H., Hans Klavsß, Mattes Bonde i Skinbiere, Erick Persß i Skieret, Jens Persß i

Selkier og Anderss Powelsß i Laynd. Mand. før Jahanness Dag Midsommer paa forskrevne Ting fik velbyrdig Md. Søren Jewel af Hiegord et Tingsvidne af 8 Danne[mæ]nd: Berttil Persß i Selkier, Mattes Smed i Skieret, Mattes Skreder i Laynd, Søren Jensß i Sørop, Jenss Jonsß i Karlby, Knvd Jensß, Klavs Skreder i Gindrop og Anderss Svder i Gleboro; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at Søren Jewel har haft al Hiegordh i sin rolig Hævd og alt det Gods, som han har i Skierbeck liggende til Hiegordh, ukært. Item vidnede forskrevne Dannemænd, at det er dem vitterligt, at Marckortth Iwersß til Nør [H.s] Ting tilstod Søren Jewel al den Del, som han har faaet til Søkendskifte med sin Hustru, og den Del, som han har ham skødet og solgt, efter hans Skiftsbrev og Skødebrevs Lydelse og aldeles tilstod alle de Breve, som Søren Jewel har, som Marckordh Iwersß har udgivet. Med vore Indsegl.

Perg. [med 6 Segl]. Senere til Mejlgaard Godsarkiv; ^a1847 af Proprietær C. F. Olsen til Mejlgaard foræret til Hist.-genealog. Ark. ^a (RA.).

a—a) Dettess Journal S. 24.

[9107

Juni 22. Sewrin Nielsß i Wolstrvp Foged paa Hornum H.s Ting, Nis Jensß i Swldrvp, Esgi Faarsß i Nibe, Las Matzen i Molbereggh, Crestern Mortensß i Tøristrvp, Jes Rymmer i Byrstet, Crestern Andersß i Swenstrvp og Malti Laurensß »wæpner«. Mand. før s. Hiens Dag Midsommer paa Hornum H.s Ting fik Jes Nielsß i Gyffuer et Tingsvidne af 8[!] Dannemænd: Nis Jensß i Swldrvp, Nis Jensß i Snardup, Poel ibid., Las Matzen i Molbereggh, Jes Hansß i Byrstet, Nis Nielsß i Molbereggh, Nis Hanningh ibid., Poel Poelß i Snardup og Crestern Mortensß i Tøristrvp; disse vidnede, at de saa' og hørte paa forskrevne Ting, Sandemænd i Hornum H. kundgjorde deres Tog, som de gjorde mellem Hornum H. og Ars H. og Markeskel mellem Søndrvp Mark og Moosbæch Mark, først fra det »sandskree« mellem Smordup og Søndrvp og saa ret »løbendh aa« ned ad Midtstrømme og saa ned til den »staghe«, som de gjorde deres Ed, og saa ned til den Adelvej, som ligger fra Søndrvp til Moosbæch. Saa kundgjorde forskrevne Sandemænd deres Tog for ret Markeskel og Herredsskel paa den øster Side til Søndrvp og til vester Side til Moosbæch. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 7! Segl]. Senere til Torstedlund Godsarkiv? (RA.). [9108

— »Peder Michelßen Tingfoget paa Horns Herredtz Ting, Niels Clemmindßen Prest til Raabierg Kirke, Jacob Joenßen Sogneprest i

Tuersted, Michel Christensen Prest til Møgdal, Las Torbenßen, Las Pederßen, Svend Nielsen og Jep Gudmandßen Aar m qvingentesimo Mandag før Joh. bap. da hæderlig og velbr. Mand Hendrich Friis af Odden i 8 Mænds Paahør Jep Michelßen, Olef Toreßen, Christen Svendßen, Niels Larßen, Jep Poulsen, Niels Pederßen, Kield Pederßen og Eskild Christensen Loughfed paa et øde Byggested i Heedegaards Mark til Møgdalls Kirke, Olef Nielsen og Anders Eskildßen hands Loughhøring og Giert Giertßen, som tilbød Loughfed og Loff 3 Tinge tilforn.◊
 [Orig. Odden Godsarkiv?] Udtog [efter Peder Dyrskjøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 21 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI, Ark p. [9109

Juni 23. Ærkebisp Børge stadfæster Lunde Stifts Landemodes Dom om Erlæggelse af Helgonskyld.

[A. Orig. Arrie Kirkes Arkiv?] **Aa.** Afskr. fra 2. Halvdel af 17. Aarh.: Lunds LA., Domkapitlet i Lund, Pk. E XXII Nr. 21 ›Äldre samling handlingar ang. helgonskylden m. m.◊, Læg ›Handlingar rörande helgonskylden◊, et Læg paa 6 Sider, der (mulig er udtaget af et tykkere Hæfte ell. Bind), indeholder Afskrifter af: nærværende Brev og Breve af 1508 Okt. 10, 1532 Dec. 13 og 1539 ›fredagen nest effter wor frue dag 8 sept.◊ og bagest er forsynet med udaterede Attestationer af ›Peder Winstrup D.◊ (skrevet med samme Haand som selve Afskrifterne) og af ›Nicolaus Erman præpos. Gothung. & pastor Mediapol.◊^a (skrevet med en anden Haand). Øjensynlig herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 427.* — **Aaa.** Afskr. af N. R. Brocman ›ex copia vet. in libro privil. consist. eccl. Lund.◊ (◊: mulig efter Aa): Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10 : 7. — **Aaaa.** Afskr. af Langebek 1764, formentlig efter Aaa: LDipl. — Afskr. fra 18. Aarh. (nær beslægtet med de foregaaende; bl. a. med samme Navn for Præsten): Uppsala UB., Haandskr. K 4, Læg ›Prest-rättigheter◊. — **Ab** og **Ac.** Afskrifter fra c. 1600 (med Overskrifter henholdsvis: ›Biscop Børgis breff om thw herscher udi en gaard◊ og ›Biscop Børgis om thw hersker udi en gaard◊; i begge hedder Præsten: Morthen Boßen Sognepræst i Archie): Uldall Fol. 16 Bl. 93 b og 101 d (Afskr. efter den sidstnævnte af N. R. Brocman: Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10 : 7). — **Ad.** Afskr. fra c. 1600: Ny kgl. Saml. 4to 1128 S. 19 (med Overskrift: ›Widisse aff biscop Byrgis breff om presternis rättighed, helneskyld och andet, huor bønderne haffue enthen tho en gaard eller och enn bonde tho gaarde◊; men Teksten viser ellers intet som helst Spor af nogen Vidisse; Præsten hedder: Morten Boesson Sognepræst i Arrhie). — Afskr. fra c. 1700 med Aar 1503: Lunds LA., Domkapitlet i Lund, Pk. E XXII Nr. 21 ›Äldre samling handlingar ang. helgonskylden m. m.◊, Læg ›Handlingar rörande helgonskylden◊ (med Overskrift: ›Biskop Børges breff om præsternes rättigheet, helgoneskyll eller annat◊; Præsten hedder: Mårten Boesson Sognepræst i Arrie.). — Afskrifter fra 18. Aarh. med Aar 1503: Stockholms Kgl. Bibl., Engeströmska saml. B VIII. 2. 17 Bl. 38 a (efter en Afskr., der har været atterteret af Sognepræsterne Anders Pederson til Löfwestedt, Rasmus Jönson til Wansted og Knut Lauritson til Bransted^b; den klagende Præst hedder her: Marten Boes

Sognepræst i Arje); Lunds UB., Haandskr. H c 4to 110 (efter en Afskr. attesteret af de samme 3 Præster, dog saaledes at den tredie her fejl-agtig kaldes Rut (i Stedet for Knut) Laurison; den klagende Præst hedder her: Morthind Boes Sognepræst i Arie)^c. — Jfr. 1500 Aug. 12. [9110

a) Erman var Præst i Mällby fra 1684 og Provst i Göinge H. fra 1685 og døde 1710 (Cawallin, *Lunds stifts herdaminne IV. 328, 331*). b) Disse var Præster paa de paagældende Steder i 1584 (Cawallin, *Lunds stifts herdaminne III. 119, 96, 132*). c) I det samme Haandskr. i Lunds UB. findes en anden Afskr. fra 18. Aarh. af Brevet (afskrevet efter den samme atterterede Afskr.); men her mangler Brevets Begyndelse, saa at man hverken kan se, om det dér har været henført til Aar 1500 ell. til 1503, ell. hvad den klagende Præst hedder.

Juni 25. Jeg Jens Bredall Præst og vicarius til Hellig Kors Alter i Vetle Sognekirke er Villom Terkelß i Høxholt og Kristiern Bertelsß ibid. Hjemmelsmand at besidde Hellig Kors Alters Gods, og hver af dem bruge Trediedelen over »alle« Høxholt Skov og Mark, som det sidst med mange Dannemænds Overværelse »wort« dem skiftet imellem, og derefter er givet Tingsvidne med andre Breve, saa at forskrevne Skifte er mælt ved Magt. Thi forbyder jeg nogen at »wretthe« forskrevne 2 Mænd paa forskrevne Alters Gods under den hellige Kirkens Band. Item som jeg er disse 2 Mænds Hjemmelsmand, som jeg har før kundgjort her til Tinge, saa forbyder jeg nu som før Owe Atzersß i Høxholt at besidde Hellig Kors Alters Gods nu 3. Ting, og beder jeg Brev, at jeg har alle forskrevne Artikler her til Tinge lovlig forfulgt. Mit Indsegl. Datum Vetle octava corporis Cristi. Item naar jeg tilsiger, kalder jeg dette Brev igen, men paa denne Tid stadfæster jeg det.

Papir med 1 Segl paatrykt forned: Bomærke. (? Senere tilbagegivet til) Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9111

Juni 27. Ick Mattis Tegelslager borger to Hadersleff vorkope unde vorschote myt vulbord myner husfrowe Anne kinderen unde alle der gennen, der ere vulbord hiirto behoff is, den heren de 4 Marianen vicarii in Unser vrouwen kerken to Hadersleff in der Aleuelder capellen myn hus unde hoff bynnen Hadersleue belegen in deer biscopis straten twiischen Jepp Hansß hus uppe der norden side unde Nisse Hermensß hus uppe der zuder siiden, dar ick nw inne wane, vor 10 lub. mr., also to Lubeck unde to Hamborg genge synt, de ße my an ghudem pagamente in eneme summe vornoget hebben. Diit hus unde hoff vorlate ik den heren de 4 Marianen sunder allerleye beswaringe uthghenomen rechte borgerplicht. Ik wil dat hus unde hoff nemande vurder vorkopen edder vorlaten sunder myt der heren de 4 Marianen vulbord. Doch hebben my de 4 Marianen ghunnet dat hus unde hoff to brukende, to wanende edder to vurhurende

mit sodane beschedende, dat ik schal jarlikes gheuen in den achte daghen to Merten 8 lub. schillingh; wo dar ghebrach an scheghe, so moghen de heren dat hus antasschen, darinne unde uth setten unde bruke alße eres eghen huses. Ok hebben my de 4 Marianen de macht ghelaten dat hus wedder to kopende mit beschede, dat ik en den wedderkop schal to Johannis daghe middensomer vorkundigen unde darnegest bynnen den achte daghe Mertens de 10 mr. lub. myt aller nastande renthe in eneme summen in munte, alße vorscreuen is, betalen; unde qwemen ße van der weggen in jenegen schaden, den wil ik en al wedderlegghen. Myn ingesegel mit den ingesegelen der erliken mennen Oluff Sebbisß borgermestere, Peter Cristernsß unde Jepp Goltsmid ratmenne darsuluest. Screuen des sonnauendes na Johannes bap. to middensomer.

Perg. med [4] Segl: 1. Ubetydeligt Brudst.; 2. Utydeligt (Skjold?); 4. Ubetydeligt Brudst. Haderslev Vor Frue Kirkes Vor Frue Kapels Arkiv; senere til Godskegaarden i Eckernförde's Arkiv (i Arkivet paa Olpenæs) (Statsark. i Kiel, Goschenhof Nr. 6). [9112

Juni 27. Hans Konge. Lörd. efter Johannis bap. Dag for os paa vort Retterting i Holmecloster, nærværende Hr. Abbed Tue ibid., Hr. Marquard Rønnow R. vor Mand og Raad, Marquard Tegenhuss og Jens Stigß i Werop med flere, var Hr. Pouel Laxman R. vor Hofmester og Nis Torbernß om Trætte, dem mellem var om nogle Boder paa Lille Rodstocks garden i Malmøge, som Peder Oxe havde givet Hr. Pouell Laxman, og sagde Nis Torbernß, at han og hans Søskende har der Rettighed i, og satte i Rette, om Per Oxe maatte afhænde hans og hans Søskendes Del i forskrevne Boder mod deres Minde. Dertil svarede Hr. Pouel Laxman, at ham vitterligt er, at Erich Bille tilfaldt Arv i forskrevne Boder, og at Nis Torbernß og hans Søskende er hans rette Arvinger, og i Rette lagde et Per Oxes Brev, »hvor made« han havde fanget forskrevne Boder af ham; med flere Ord, de sammen havde, om hvilken Sag de gav dem i Rette. Derpaa »wort« saa for Rette sagt, at Per Oxe havde ej Magt at afhænde Nis Torbernß og hans Søskendes Del i forskrevne Boder mod deres Minde, og bør dem deres Rettighed, som dem tilfalden er efter Erich Bille i forskrevne Boder, at beholde, og Hr. Pouel Laxman dem det ud at lægge inden 6 Uger herefter. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marsuin justiciario nostro.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden; omtr. samtidig Paa-skrift: »Frw Yengerdh her Ihanß«. Senere til Johan Pederssøn Oxes Enkes Arkiv? (AM. VII. 36). [9113]

Juni 28. Peder Jønson Provst i Kongelle m. fl. udsteder Vidisse af 8776.

Papir med Rester af 5 Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Utydeligt Skjold; 3. Utydeligt; 4. Bomærke; 5. Utydeligt. Henrik Krum-mediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 162.* [9114]

— Vi Hanss¹ Konge hilser eder Hr. Sten Byldæ R., vor Mand, Raad og Landsdommer i Skone, Aagæ Andersß vor Embedsmand paa Helsingborgh, Greerss Jepsß og Lagæ Vrnæ vore Mænd og Tjenere. Fru Byrgittæ, Hr. Erickh Otzsßns Efterleverske i Swerigæ, har været her for os med et vort Rigens Kanslers Ridebrev, lydende, at I med vor Foged og Embedsmand »skullæ« ride med hendes fuldmægtige Bud og indføre det paa hendes Vegne i det hendes Gods i Skonæ, som Hr. Benct Aagesß i Værge har. Thi beder vi eder alle og byder, at I fuldgør samme vort Ridebrev og inden 6 Uger, efter det læst er, tager til eder vor Foged og Embedsmænd og rider med Fru Byrgittæss fuldmægtige Bud og indfører det paa hendes Vegne i hendes Gods i Skone, som Hr. Benct i Værge har, og siden rider for Hr. Benct Aagesßns Bo og udæsker Fru Byrgittes Bud der Fyldest af baade for Opbørsel af forskrevne Gods, han opbaaret har, og for Skadegæld, Faldsmaal, Tæring og os Fyldest for vort Faldsmaal; og vederfares eder ikke da Fyldest af hans Bo, da »wrder« Fru Byrgittæ og os Fyldest i hans Jordegods, saa længe han fuldgør hende og os »i allæ madæ« efter, som Loven og Haandfæstning udviser. Og lad det ingenlunde under eders Faldsmaal. Givet paa vort Slot Kopenhaffn Sønd. før Petri et Pauli Dag under vort Signet.

Relator Dn. doctor Petrus.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Erik Ottes-son Björnrams Enkes Arkiv (SvRA. Papir). [9115]

Juli 1. RA. Reg. o. a. L. 4 Bl. 385 b; Udtog: RA. Reg. o. a. L. 1 Bl. 68 b. Er 9046.

Juli 2. *Reg. *8701.* Perg. med 2 Segl: 1. Kurfyrst Joachim af Brandenburg; 2. K. 106. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXV. 13). — Trykt (»Nach dem Churmärkischen Lehnscopialbuche«): *Riedel, Cod. diplomat. Brandenburg. 3. Hauptth. III. 137.* [9116]

— Vi Jens Terckilsß Præst og Officialis i Vordt, Poll Persß Sognepræst s.[!] Nicolai Kirke s. . . . Kirke, Palli

Matessß Kapellan *ibid.* og Broder Hans Lyschyn Kapellan til Ølgodt Kirke kundgør die visitac. Marie i Vardt var for os hæderlig Md. Mester Jens Kannik i Ribe Legendebog, som udskrevet var og indeholdt et Lovhævd, som Hr. Laurs Hansß gjorde, lydende: 7912. Sig. nostra. Datum ut [*supra*].

[^aPapir med 5 Segl.^a Ølgod Kirkes Arkiv.] Vidisse 1554 Aug. 12 (dnica. post Laurentii) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Hr. Nels Buck Præst til Ølgudt Kirke og Kapellan i Weylee. Perg. [med 1 Segl]. NLA. Ølgod- Strellev Præstearkiv. [9117

a—a) Saaledes Vidissen.

Juli 4. *Reg.* *8702. Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (C 1; RA.). *Danske Mag.* 3. R. II. 35; *Dipl. Norv.* IX. 408. [9118

Juli 6 ell. 13. Niels Olsß¹ Byfoged i Køge, Per Michelsß² og Laurens Olsß³ Borgemestre, Jes Clawesß⁴, Henric Mogensß, Jon Hemingsß og Oluff Esbernsß⁷ Raadmænd sstds. Mand. før Margarete Dag paa vort Byting i Køge skødede Hr. Niels Persß, Kannik til Roskilde Domkirke og Sognepræst til s. Nicolai Kirke i Køge, fra sig og sine Arvinger »fornwmstigh« Md. Mogens Bonde Raadmand i Køge paa Guds Legems Alters Vegne midt paa Gulvet i s. Nicolai Kirke sstds., som da fuld Forstander og Værge var til forskrevne Alter, en »halffuer« Gaard, den søndre Del, liggende i Nyportæ stræde vester paa Gaden norden næst Jes Lælings Gaard og sønden næst Martin Skredderes Gaard, til en evig »messæ« Oppeholdelse om Onsdagen af »thee« hellige Trefoldighed for sin Svogers og Søsters Sjæle Jes Hansß og Karinæ Jensæ, hvis Sjæle Gud naade, og for alle kristne Sjæle; hvilken halve Gaard Jes Hansß og Karinæ Jensæ tilforn givet havde til forskrevne Alter med Grund og Bygning og »fortaa« og Indgang og Udgang, »indægth oc utægth at port oc logæ«. Og er forskrevne halve Gaard paa Længden i Øster og Vester 72 Alen sielenskæ, paa Bredden ud til Gaden i Nør og Sønder med »thagdroffuit« 10 Alen 1 »quartir«, nede i Gaarden paa Bredden 11 Alen »mynnæ eet quartir sielenskæ«. Var der samme Tid ingen Gensigelse imod; thi mæltet forskrevne Skøde »stadfest« at blive over alle 4 Tingbænke. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Skjold, hvori et Bomærke med en seksoddet Stjerne ved Siden; 3-4. Bomærker (3. i Skjold); 5. Ubetydeligt Brust.; 6-7. Bomærker. Køge Kirkes Arkiv (SLA. Køge Bys Pergamentsbreve 1492-1518). [9119

Juli 7. Lizebæth Hildebrandz, Jacob Hildebrandz Enke, oplader Hans Teckeler Borger i Køpnehavn sin Ret i en Gaard ved Stranden, som hendes Husbonde havde i Leje og havde købt af en perpetuus vicarius i Roskilde.

[^aOrig.^a Senere til ^aKøbenhavns Nicolai Kirkes Arkiv^a.] Afskr. af Jon Mortensen for Langebek: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 264.* [9120
a—a) Saaledes LDipl.

Juli 8. »Itt winnde aff Jerloff herritz tingg aar md denn ottensdagh nest for sannchte Knud och Kieldz dag wdgiffuitt, bemellendis Jes Jonnsønn i Høllinndt och Peder Morttensen i Worck, som war her Annders Friisis lougheffdis hørinng paa denn lougheffdt, som Jes Esbenssønn thri sambfulde[!] tilbødt och fougdennd och guode mend fannnd hannom till paa for^{ne} her Annders Friiis wegne, for^{ne} ii danemend paa thro och sanndenn att haffue wonndit, att de neruerendis huos war i Raffnsboell, saae och hørde, att for^{ne} her Annders Friiis inndworde med lougheffdt sielff tolfte med gode ridermendsmend aff sit kiønne, guode bønnder och selffeyger loughthiddags, och brast ingenn wern, och inndtworde med lougheffdt ald denn deell och rettigheedt, som hannnd war loughlig tillkommenn wdi Raffnsbøll, ihuad dett heldst hieder Gammell Raffnsbøll, Øster Raffnsbøll eller Wester Raffnsbøll, inden alle fire marckschiell, som hans kiøb och eyendomsbreff inndholder, och alle denn deell och rettigheedt, som hand var loughlig tillkommenn i denn gaardt i Wilstrup, som Iffuer Røgill da i bode, med ald sin rette tilligelse innden alle fire marchemøde, efftersom hannns kiøb och egendomsbreff inndholder, saa møgit som dett war, dett innduorde for^{ne} her Annders Friiis for hannns rette kiøbt kiøb thill euig tidt.«

[A. Orig. Anders Friis's Arkiv.] [Aa og] Aaa. Udtog se 5743. [9121

Juli 10. *Reg. 5187.* Perg. med 4 Segl: 1-4. Bomærker i Skjolde. Johan Pederssøn Oxes Enkes Arkiv (RA.). *Ryge, Peder Oxe S. 9; Kbhvns Dipl. IV. 265.* [9122

Juli 11 ell. 18. »En dom aff Viiburg landztingh udgangen aar mcdxc paa thet thiende leffuerdagen nest for s. Mergrette dagh, liudendis, att velbyrdig mandt Hans Lycki paa her Jens Matzsin riidders vegne beuiste, att her Jens Matzsin hade laditt steffinne Peder Joensinn i Weddum thiill Viiburgh landztingh, for att handt hade indtuordt medt laugheffdt thet jordt, som her Jens Matzsin hade laaßebreff paa, och skoff, som stodt paa for^{ne} jordt, som samme dom ydermiere indholler och wduiße; huilche dom saa enndellig besluttis, att her Jens Matzsin bør Kaarrupgaard, mølle, skoff, marck, agger, engh, fiskeuandt att nyde, bruge och beholle thiill euindellig eye i alle maade, som hans rettferdiige laugheffdt och laaßebreff therom inndholler och uduiße, och thendt laugheffdt, som Peder Joensinn giortt haffuer, ey att komme her Jenns Matzsin thiill skade udi nogen maade.«

[Orig. Visborggaard Godsarkiv.] Udtog se 8846. [9123

Juli 12 ell. 19. Sognevidne, at en Eng tilhørte Starby Kirke.

[Orig. Starby Kirkes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 81. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 430.* [9124

Juli 13. (N. Wessman.) *Äldre och Nyare Skånska Handlingar För År 1755, 1. Quartalet S. 29; Sjöborg, Skånes Hist. och Beskrifning innehållande Samlingar, 3. Häftet (Lund 1814) S. 299; Reg. 5188*.* Er 1501 Juli 12.

Juli 13 ell. 20. *Reg. *8704.* [A. ^aOrig., »in quibus sigilli absentis vestigia manifesta apparent«. ^a Slesvig Kapitels Arkiv.] Aa. Afskr. i Protokoller 1579, henholdsvis Bl. 40 b, 45 a og 49 a (RA. Slesvig Stift 16; sstds.; og RA. Gott. Arch. Cam. III Capsa XL Nr. 2). Afskr. af Jacob Hoyer i Foliohæfte betegnet »Copeyen etlicher allten briefe« (etc.): RA. T. K. I. A.—1670, Pk. »Verschiedene Schreiben von dem Bischoff und Capitul zu Schleswig« (etc.) 1525-1636. *Stemann III. 137.* — Udtog af Poul Cypræus: Gl. kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 181 a. [9125

a—a) Saaledes Aa.

Juli 14. Kongeligt Privilegium for Wæ.

[Orig. Væ Bys Arkiv; senere til Christianstad Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648 af Christianstad By: RA. Danske Kanc. (Bl. 3 a). — Afskr. attesteret 1662 Dec. 12 »af Christianstadz rådstue«: Lunds LA., Skånska generalguvernementskansliets arkiv, Skånska, halländska och blekingska städers privilegier, Hæfte med Privilegier for Væ og Christianstad Bl. 4 a. — Afskr. fra 2. Halvdel af 17. Aarh.: SvRA. Städers akter, Vä. — *Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 412.* [9126

Juli 21. Iwarus Mwnc¹ episcopus Ripensis Dn. Crestierno Andree nostre diocesis presbitero. Tuarum probitatis et virtutum merita nos inducunt, ut personam tuam prosequamur favore gracie specialis. Eapropter ecclesiam b. Laurentii in Darrom, per resignationem Dn. Johannis Alberti ultimi possessoris eiusdem vacantem, cum omni plenitudine juris sacerdotalis tibi conferimus nostro salvo jure episcopali, reservata etiam scolastrie Ripensi una marca argenti omni anno de eadem juxta consuetudinem ibid. antiquitus observatam, teque per annuli nostri traditionem investimus in eadem, curam animarum et reliquiarum custodias ibid. in animam tuam committentes ac mandantes omnibus ecclesie parochianis, quatenus tibi de omnibus redditibus ad usum sacerdotalem spectantibus sub pena excommunicationis respondeant. Sig. nostrum. Datum Ripis die Praxedis.

Perg. med 1 Segl: G. 824. Senere til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [9127

Juli 23. Notarialinstrument, at Swend Truelssøn fhv. Raadmand i Lund paa en Forespørgsel svarede, at Ærkebispens Fjerding ligger øster ud i Lundeby.

Perg. med Notarmærke. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Perg.).
Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 431. [9128]

Juli 23. Christen Bunder Foged paa Hassing H.s Ting, Mogens Suensen Sognepræst i Huidbjerg, Peder Erichsen Sognepræst i Beested, Marchus Krabbe V., Jeb Madsen i Hasbing, Las Puffelsen, Niels Michelsen i Villersleff og Las Gudsen. Torsd. før Jacobi Dag paa f[orskrevne]^a Ting fik Gregers Svendsen Provst i Westervig et Tingsvidne af 7[!] Dannemænd: Marchuus Krabbe i Villersleff, Jeb Madsen i Hasbing, Niels Michelsen i Villersleff, Michel Andersen, Christen Skredder, Christen Madsen i Flodskratt, Mads Smed og Jep Thordsen i Hørdning; hvilke 8 Dannemænd vidnede, at de hørte og saa' paa fornævnte Ting, at 2 Dannemænd Jens Christensen i Gudneß og Svend Jensen i Steensgaard, som var Provst Gregers i Vesterviig Lovhøring, kundgjorde, at de var Tirsd. før Mariæ Magdalænæ Dag hos Huidberg Mølle, saa' og hørte, at Provst Gregers gjorde sin Lovhævd paa Klosters Grund med hæderlig Præster og Riddermændsmænd, som han havde tilbudt og Fogeden med andre gode Mænd havde ham »thilstundenn« [!], og »induvorde« han til Westerviigs rette Ejendom Huidbjerg Mølle med frit »støfning« østen og vesten til begge Lande saa langt og højt, som Vandet kan »støfne« og har »støfit« af Arilds Tid Vinter og Sommer til fornævnte Mølle, og dertil fornævnte »mølle-demmenings« saa langt, høj og bred, som hun er og har været i »lengste« Mands Minde. Item »indevorde« han 2 »engdeeler«, den ene østen til Hvidbjerg Aa liggende »och« med fornævnte Dæmning, og den anden vesten og norden til fornævnte Aa og Dæmning, saa lange og brede, som de har været af Mands Minde til fornævnte Kloster, og svor han »siden ud« Michel Eskilsen og alle andre at have Rettighed i dette Gods, som han har »indeword« til Westervigs Klosters Ejendom. Og sagde fornævnte Lovhøring ham Lov af Hænde. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[A. Orig. Vestervig Kl. Arkiv.] **Aa.** Afskr. fra 18. Aarh. uden Kilde: Moldrup, Beskriv. ov. Westervig Closter (Thott 4to 1453 S. 64). — [Ab. Udtog anført i Rettertingsdom 1551 Okt. 2 (Fred. efter Michels Dag) mellem Erich Rudtt og Gaberiell Gildenstiern; Erich Rudtt fremlægger Breve af 1500 Dag?, Uden Datum (udstedt af Hr. Eskeldtt Nielsß), Uden Datum (udstedt af Michell Eskildsß), nærværende Brev, Uden Datum (udstedt af Michell Nielsß); Gaberiell Gildenstiern fremlægger Brev af 1505 Okt. 6 og 2286.] **Aba.** RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 56 b. —

Abb. Afskr. af Udtoget, formentlig efter den originale Dom: Moldrup, Beskriv. ov. Westervig Closter (Thott 4to 1453) S. 85. [9129]

a) Aa: fmte.

Juli 23 ell. 30. Nie..... i Aars, Las Cristhernsß, Jost Jensß, Anders Tordsß, Seurin Moghensß, Per Jeip..... Andersß. Torsd. Olavi regis Dag paa Aars Byting fik beskeden Md. Niels Andersß Skreder Borger et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jost Jensß, Nis Gotssøn, Esbern Thømerman, Trogels Smed, Jes Nielsß, Jep Arn, Oluff Gulsmid og Karl Nielsß »borgher«; disse vidnede, at Niels Andersß og Seurin Moghensß tilstod, at de havde siddet over Skifte med hverandre om Arv efter Seurin Olusß Owerskier, hvis Sjæl Gud naade, paa hans Børns Vegne Anne og Seuren. Da »vortte« det saa talet, og de »vort« venlig forligte, at Seuren Moghensß, Per Jeipsß og Bertil Kock »borgher« lovede med samlede Hænder Niels Andersß 21 Mk. Penge paa forskrevne Børns Vegne Anne og Seurin for alle Bopenge og Bohave, rørende og urørende, som dem kunde til Arv falde efter deres Fader, intet undtagen uden Hus og Jord alene. Og skal Seurin Moghensß have forskrevne Gaard i 4 Aar herefter og holde hende færdig med Tag, Vægge, Gærde og, hvad som hende Behov gøres, som hun nu forefunden er, i 4 Aar herefter. Og skal ej forskrevne ene Barn Seurin tære af sine Penge i 4 Aar herefter. Og herpaa lod Niels Andersß Seurin Moghensß kvit og gav ham Afkald paa forskrevne Børns Vegne for Bopenge og Bohave, intet undtagen uden Hus og Jord alene, og takkede de hverandre for godt Skifte. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. [med 7 Segl]. ^a1750 af Klevenfeldt foræret til Danske Selskab ^a (RA. Aarhus (Tillæg)). LDipl. foran 1500 Juni 25. [9130]

a—a) Ifølge Langebeks Paaskrift bagpaa.

Juli 24. Jeg Biørn Jehansß R. sælger og skøder til velbaaren Md. Jørgen Marswin en liden Gaard og Bolig i Nedre Holløff i Frawede S. i Osom H. (Lass Tageß, 1 Skp. Smør), og kendes jeg mig derfor Fyldest op at have baaret af J. M. Medb. af velbyrdig Mænd Hr. Tielløff Ericß R. min Brodersøn og Niels Stigß i Verop. Datum Othens vig. Jacobi.

Perg. [med 3 Segl]. Jørgen Marsvins Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). LDipl. [9131]

a) RA. Reg. 60 S. 233.

Juli 25. Reg. 5189. [A. Orig. Kallundborg Hospitals Arkiv; senere (jfr. 1631 Okt. 10; Hofman, *Fundationer* X. 44) til Københavns Vartovs

Arkiv.] **Aa.** Afskr. kort efter 1619 Nov. 27: RA. Danske Kanc., Indl. t. Registr. samt henlagte Sager, Efter 1619 Nov. 27. — **Ab.** Afskr. af Hans Nielssøn 1673: Ny kgl. Saml. 4to 686 Bl. 2 b. — **Ac.** Afskr. fra 1675-78: Københavns Bys Arkiv (paa Raadhuset), »Bøger« Bd. 10-1 S. 540. Her-efter: *Hofman, Foundationer X. 177.* — **Ad.** Afskr. fra c. 1700, formentlig for Arne Magnusson: AM. Afskr. Pk. X. — Afskr. fra 18. Aarh. uden Kilde: LDipl. [9132

Juli 25 (Aar?). Jeg Wille Friis Kannik i Riibe og vicearchidiaconus sstds. fæster og til Leje lader Anders Persenn i Skatz al Kirkens Jord der i »sogenen«, som han nu i Værgе har, at bruge i saadan Maade, at han skal give deraf aarligen til Skyld 2 Ørte Byg og 3 Skpr., og den Stund at fornævnte Skyld udkommer, skal fornævnte Jord ham ej frafæstes og Skylden ham ej forøges. Jeg trykker mit Indsegl neden for dette Brev. Datum Ripis die Jacobi.

[Orig.] Afskr. fra 2. Halvdel af 16. Aarh.; Paaskrift med en anden Haand fra samme Tid: »Nota errorem in dato 1500; stehet 1501 in extraordinariis hiruff beredet[?] zcu finden«. RA. Gem. Arch. VI. 37 c (Hansborg). [9133

a) Der sigtes her til en Indholdsangivelse i RA. T. K. I. A.—1670, Acta der zur Abhelfung der in den Aemtern Ripen, Hadersleben, Torningen u. Tondern eingefallenen Gebrechen bestellten Commissarien 1568-76 Pk. III (Læg 2) samt i RA. Gem. Arch. XXII. 22 (Hansborg), hvor Brevet begge Steder anføres med Aar 1501 (uden Dag); hvilket Aar der er det rette, er vel tvivlsomt.

Juli 27. Morten Jenssøn kaldendes Skrifver, Byfoged i Kiøbenhafn, Anders Nielssøn Borgemester, Doktor Peder Albridtzen, Arved Wogn og Erland Jonssøn kaldendes Snare Raadmænd ibid. Mand. efter Jacobi Dag paa Kiøbenhafns Byting var Hr. Hans Wegge perpetuus vicarius i Vor Frue Kirke sstds., paa Hr. Claus Berthelssøns Vegne skødede Broder Christiern Torchildtzøn Prior i den Helligaands Kloster sstds. paa den Helligaands Klosters Vegne al hans Rettighed, som ham i Arv er tilfalden i den Gaard liggende ved Stranden, som i boer Peiter Sierssøn, vesten næst den Gaard, Hans Winche i boer, østen næst den Gaard, som Berent Parys i Værgе har, og desligeste 2 Boder liggende i det Stræde, som løber ret vesten fra s. Nicolai Kirke indtil Feriestredett, eller anden Steds, hvor det kan være i s. Nicolai Sogn, at have til den Helligaands Kloster efter det Gavebrevs Indeholdelse, som derpaa givet er. Paa hvilket Skøde Broder Christiern Torchildtzøn fik et Tingsvidne af 12 Danne-mænd: Niels Ofverlender, Oluf Jenssøn, Walentin Kniphof, Hans Guldsmid, Jon Clemindtzøn, Hans Matthssøn, Oluf Amager, Anders Matthssøn, Morten Skredder, Matths Lauridtzøn, Jens

Skredder og Hans Andersson Borgere sstds.; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag, at Hr. Hans Wegge paa Hr. Claus Berthelssøns Vegne paa Kiøbenhafns Byting skødede Broder Christiern paa den Helligaands Klosters Vegne al hans Rettighed, som ham i Arv er tilfalden i den Gaard ved Stranden, som Peiter Sierssøn i boer, og desligeste forskrevne 2 Boder efter det Gavebrevs Indeholdelse, som derpaa givet er. Med vore Indsegl hængende for dette Brev. Givet osv.

[Orig. Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Afskr. af Hans Nielsøn 1673: Ny kgl. Saml. 4to 686 Bl. 17 a. [9134

Juli 27. Per Wdsß Herredsfoged til Hal H.s Ting, Per Jensß i Twrestrvp, Jes Michelsß, Jes Persß i Arsløff, Jes Haggensß i Skaby, Jacop i Hwilsager og Jes Brodhersß i Castrvp. Mand. før Olaue Dag for os og mange flere Dannemænd, som Hal H. søgte, finge Nis Jensß i Tygistrvp og Anders Swerensß ibid. et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jacob i Hwilsager, Nis Jensß i Castrvp, Nis Ascersß i Mwktrvp, Franss i Ring, Mawress Persß i Vester Alingh, Anders Diægen i Øster Aling, Esbern Griss [i] Trvstrvp og Tve Andersß i Vester Aling; hvilke vidnede, at de hørte og saa', 6 Synsmænd samme Dag kundgjorde for Tingsdom, at de var i Welby Enge, som de var tilkrævede af Tinge, og i Bodeholem og ginge om først vester og »nørn« og saa øster og sønder og i Vester igen og saa til Kell Persß Enge, som de »ved tackæ« paa Nyskyffthæ, som Kongens Foged og de 6 Synsmænd »ner« søgte den Pæl, og Kell Persß har slaet sine Enge til fornævnte Pæl i 14 og 20 Aar ukæret, og har Nis Jensß og Anders Swerensß haft fornævnte Enge paa Nyskyfftæ i Hævd i 60 Aar, og deres »foreller« har haft før dem 40 Aar og mere i den »æng hæ«, som kaldes Bodeholem. Med vore Indsegl. ^aItem til de »tyghæ wyggerbusk« imellem Roxsøland og Bodelholm, som de har slaet fornævnte Enge til.^a

Perg. med [7] Segl: 1. Utydeligt Brudst.; 2, 4-5, 7. Bomærker. Senere til Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjægermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [9135

^{a-a} Tilføjet i en ny Linie med samme Haand, men uden at det angives, hvor det skal indføjes.

Juli 30. Vi »borgemester« og Raad i Malmøghe har gjort et Mageskifte imellem Kong Hans og Malmoges By i saa Maade. Først skal Kong Hans have en Malmoges Bys Gaard liggende i Malmøge norden bag den gamle Møntmesters Gaard ved Stranden, dog Bys Stræde imellem og med et Bys Taarn muret af Grund,

som stander paa samme Gaard vesten næst op til Fergeporten; hvilken Gaard og Taarn den gamle Møntmester af Malmøges By tilforn i Leje havde, i Længde og Bredde, som den gamle Møntmester ham i Værge havde. Og derimod skal vi og Malmoges By have af Kong Hans og Kronen en Vandmølle kaldendes Seye Mølle, liggende østen norden fra Bwlthofte i Bwrløff S. og giver aarligen til Landgilde 12 Pd. Mel, 1 fed Galt og 1 Td. Gryn. Og hvis Seye Mølle er bedre end forskrevne Taarngaard, har vi fornøjet Kong Hans 300 rinske Gylden i Guld efter hans Naades gode Nøje og Samtykke. Vort Bys Indsegl. Datum Malmogis in crast. Olaii.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 10* (RA. C 6, Adkomstbr. Malmø). LDipl. [9136]

Aug. 1. Kongeligt »Dombrev« (»et Slags Laasebrev«) for Eiler Bryske paa Dallund med mere specificeret Gods.

[A. Orig. Sikkert endnu 1876 i Dallund Godsarkiv.] Aa. Udtog og Brudst. (i moderne »Oversættelse«): *Karl Hansen, Danske Ridderborge (Kjhhun 1876) S. 11.* — Ab. Anført 1713 ved Skifte efter Dallunds Ejer Otto Pedersen Himmelstrup († 1709) paa følgende Maade: »46. Konning Hanses 4de Dombreff og Laaß paa Dallund og dends Tilliggelse af 1500«. FLA. Odense Amts Arkiv, Skifteprotokol 1706-16 Bl. 213 b. [9137]

— Niels Scriffuer Landstingshører i Nørjutlandh, Jens Jensß Præst og Bispens Officialis i Viberg, Niels Høg R., Lass Mogensß, Jens Kooss, Niels Kooss, Niels Nielsß, Jens Nielsß og Niels Clementsß³ »vepner«. Lørd. paa Peders Dag ad vincula paa Viborg Landsting fik Jens Spend et Tingsvidne af 8 Danne-mænd: Per Miccelsß i Haild, Nis Fracker i Leffring, Jesper Brod, Per Nielsß i Rindh, Jens Fracker i Skalss, Seueren Tersß, Jon Grauersß i Serup og Per Laurensß i Ogelriis; disse vidnede, at de samme Dag paa forskrevne Ting hørte og saa', at Per Pouelsß i Hierck tilstod, at den Tid Tyven »slap, tha giømde« han sit Gods. Med vore Indsegl.

Papir med 3[!] Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet en fembladet Rose; 3. Dxxvii 4. (RA. Kronolog. Saml. Papir.) [9138]

Aug. 3. Oluff Perß Abbed i Skoffclosther, Jorghen Barsbeck R. og Høvedsmand paa Wordenborgh, Henrick Krwmedighe³ R. og Høvedsmand paa Baahuss og Hans Bille paa Nesbygordh. Mand. efter Pedhers Dag ad vincula var vi i Sortebrødres Kloster inden Nestwidh om Tiltale, som velbaaren Md. Jorghen Daa paa sin Hustrus Vegne Fru Karine og begges deres Søns Vegne havde til velbaarne Mænd Hr. Mons Gøyæ R. paa Clax-

holm, Claus Bryske af Faburgh, Ebbe Strangesß paa sin Hustrus Vegne Fru Kestine og til Karl Bryske paa sine egne Vegne om Arv, Guld og Sølv, Bo og Boskab af Anes, Stege, Løgesmose og Torbernfeld gordh, om Bryllupskost og om en »dyssingh«, som Jørgen Daas Hustru^a skulde forlent Hr. Albricth, i Vægten »ottesindetiuge« Lod. Sagde han sig Brøst at have inden 400 Mk. Penge i det Pant af Nixell og af Saare, som Hr. Axel skulde lovet ham og ej fanget dem. Sagde han sig og at have Brøst i den Del, som var paa Torbernfelgord i Boskab, Bryggerede, Gryder og Kander og paa Sengeklæder, og hans Part i Torbernfeld gordh var brugt i Skov, Mark, Fiskevand uden hans Minde. Om Pant i Stege, at Hr. Engelbright pantede det til Hr. Albrith for 1200 Gylden, og at Hr. Engelbreth havde mange Steds »gullid« Hr. Albrigtz Gæld og »galth« ham 1100 Mk., og at Hr. Engelbricth lod efter sig paa Torbernfeld gord 7 Læster Malt og 4 Læster Rug, og kærede sig ej Fyldest at have fanget for sin Part. Sagde han sig ej at have fanget Fyldest af Øksne, Køer, Svin, Fæ, Geder eller Øg. Item sagde han sig og Brøst at have i 14 Pd. Korn, som hans Broder Claus Daa var lovet for Avlen sstds. Item sagde Jørgen Daa sig at have fornøjet Jørgen Marswin Rigens Kansler 50 Mk. Penge for Ridebrev Faldsmaal paa vor naadige Herres Vegne og krævede Kost og Tæring om et Brev, Hr. Albreth havde givet ham paa 20 rinske Gylden og havde sat ham en Gaard i Pant i Wirki i Falster, og Hr. Axel annammede ham igen. Om et Brev af Hr. Albreth, at han lovede for Lass Bygh for 100 rinske Gylden, 1 Læst Korn og 14 Skill. Grote, for det Brev har Hr. Mons Gyæ gjort inden Jørghen Daass Nøje for Halvdelen. Disse tvende Breve skal ej komme Hr. Moghens til Skade. Item mange andre Kæremaal sagde Jørgen Daa sig at have Brøst i »wmwel« om Gods i Pant og andre Stykker. Herom og paa det at en venlig Minde skulde holdes imellem Jørghern Daa, Hr. Mons, Claus Bryske og Ebbe Stranggesß, forliger vi dem saa efter begges deres Villie, at al den Brøst, som Jørghen Daa sagde sig at have inden forskrevne Punkter til denne Dag, skal være aftalen til en fuldkommelig Ende; og derpaa skal Hr. Mons, Claus Bryske, Ebebe Stranggesß og Karl Bryske alle give Jørghen Daa 500 Mk. danske Penge inden Fastelavn, dog saa, at kan der findes noget Gods, som ej er kommen i Skifte efter Hr. Engelbricth i Sieland eller Fyn, inden Københaffn eller Ske[l]skør, skal det komme til Skifte, og Jørghen Daa skal deraf annamme sin Andel, hvis ham bør at

have. Item den fjerde Part i Torbernfeld gordh skal han beholde efter sin Begæring; skal han og annamme alle de Breve, som kan findes paa hans Part i Torbernfeld Gods i Siælen liggende, og alle de Breve, som kan findes paa Løysmose Gods i Fyn liggende og lydende er paa hans Part. Vil han indløse Killeker og Killekerss Gods, skal han have des Magt, og naar det ham afløses, skal »at« annamme hans Part deri, hvis ham bør at have. Item skal Hr. Mons indløse det Gods i Fyn, som Hr. Albreth har pantsat og Jorgen Daa er i Lod faldet. At alle disse Artikler saa taledes »wordhe« overværende Hr. Eskyl Gyæ, Hr. Søffren Daa »riddher«, Oluff Daa af Raffnstorp og flere Dannemænd, vidner vi med »wor« Indsegl. Datum Nestwidh die ut supra.

Perg. med [4] Segl: 3. Fxxxii 16. Claus Bryskes Arkiv? (RA.). LDipl.
a) Orig.: hustrws. [9139]

Aug. 4. [Hans] Konge¹. Tirsd. efter Peders Dag ad vincula for os paa vort [Rett]erting i Linduid var Niels Hacks vor Mands og Raads fuldmægtige Bud [og bød] sig i Rette mod Hr. Lage Brock R. om Voldgæstning, og var i næst forleden deres rette 6. Uge Stævnedag i den Sag, som Niels Hack[s Bud] for os beviste, og har siden »forbytt« hos os til i Dag og hver Dag budet sig [i Ret]te, og ej Hr. Lage mødte eller nogen paa hans Vegne, som Ret gøre vilde. T[hi] mæler vi nu Hr. Lage Brock nederfæddig for den vor Stævning og ej oftere at tage Genbrev mod Niels Hack i den Sag. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 80. Niels Mogenssøn Hacks Arkiv (RA.). [9140]

Aug. 6. *Reg. *8705*. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 293; Missiver I. 145*. [9141]

Aug. 7. Pedher Kleynsmid Borger i Halmstede sælger til s. Barbare Alter i s. Nicolai Kirke i Halmstede sin Rettighed i en Gaard sstds. Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker (1. i Skjold). Halmstad Kirkes Arkiv (Halmstad Bys Arkiv (i Halmstad, Perg. Nr. 53)). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 432*. — Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 606. [9142]

— Jens Bole Borgemester i Halmstede m. fl. udlejer til Per Kleynsmith Borger i Halmstede s. Barbare Gaard (sstds.), som han selv i boer.

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker (1. i Skjold). Senere tilbagegivet til Halmstad Kirkes Arkiv (Halmstad Bys Arkiv (i Halmstad, Perg. Nr. 54)).

Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 433. -- Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 607. [9143]

Aug. 10. Erasmus Hennicksons Genbrev til Lunde Kapitel paa Leje af en Gaard i Landzcrone.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 372. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 434.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag (Udstederen kaldes her Rasmus Hendrickson, og Brevet betegnes som et »skiotebreef«): SvRA. E 102 a, Sæxtern 8, Nr. 187. [9144]

— Friderichus hæres regni Norwegiæ, dux Dn. Iwaro ecclesię Rypensis episcopo aut eius in spiritualibus vicario seu officiali generali. Ad ecclesiam parrochiam oppidi nostri Lutkentundern vestrę diocesis, per obitum Dn. Georgii Ingemans ultimi possessoris eiusdem vacantem, cuius juspatronatus sive præsentandi ex turno nostro ad nos spectare dinoscitur, Dn. Johannem Óuerscherer præbyterum, cappellanum nostrum in castro nostro Gottorp, paternitati vestrę præsentamus, supplicantes, quatenus Dn. Johannem Ouerscherrer aut eius legitimum procuratorem ad ecclesię possessionem investire sibi que de redditibus providere ecclesię, curam animarum committere ac omnia alia necessaria facere dignemini, in hoc Deo et nobis rem gratissimam exhibentes erga charitatem vestram recognoscendam. Datum in castro nostro Gottorp decima mensis augusti nostro sub signo presentibus subappenso.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Gem. Arch. XXII. 18, Bilag Nr. 4 (Hansborg). [9145]

Aug. 11. Se 9058.

Aug. 12. Oluf Stigson af Bollerup kvitterer en Kannik i Lunde Domkirke for et Brev.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 373. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 434.* [9146]

— Byrge Ærkebiskop i Lund. Aar 1500 Johannis bapt. Dag i »kraft«, nærværende vort Lunde Kapitel og største Part af vore Provster og de ypperste i vort Lunde »sticht« paa et sat Landemode, var for os Hr. Morthen Bueße Sognepræst i Ønestad og mange andre Sognepræster her i vort »sticht«, gav til Kende, hvorlunde nogle hans og deres Sognefolk var ham og dem overhørig og ej vilde give ham og dem deres rette Redsel, som dem burde, og han havde kæret »titt« tilforn for vort Kapitel, og den Kæremaal blev »indskuden« for menige Landemode der at endes, og begærede derfor, at vi vilde under-

vise ham deri, og satte han Sagen frem, at hvor »tu hedske« boer sammen i en Gaard, har sig imellem skiftet Ager og Eng, Hus og Grund og er adskilte med Disk og Dug og Kost, og hver »wid sine hion attskillige och pløye och erie attskillige agrene« og slaar Engen og bruger hver efter sin Villie, eller hvor en Bonde har tvende »attskillige« Gaarde under sig, nydende begge »eyedeler«, saar Agrene og slaar Engene og giver Jorddrotten »tw landgillde«, om ham bør at gøre sin Sognepræst og Degn mere end én »hellneskylld«. Hvor og 2 Bønder har siddet i en Gaard og ikke er saa adskilte med Disk og Dug og ej »skiffte« Jorden imellem sig, men en af dem er fuld Bonde og under sin Ven noget Stykke af sin Gaards »eyedeell« for Venskab Skyld og Frændskab. Derpaa var saa »menlige« afsagt for Rette efter de gamle Dannemænds Sigelse, som tilforn havde været i Dom og Rette med samme Sag for Ærkebiskop Thue og Ærkebiskop Jens, at hvor »tu hedske« saa sidder adskilte med Disk og Dug og har skiftet Ager og Eng, Hus og Grund og »attskillede« med Disk og Dug og Kost, og hver »wid sine hion attskillige och pløye och erie attskillige« Ageren og Engen og bruger hver efter sin Villie, de give og gøre deres Sognepræst tvende »hellneskylld«, som de er flere og tager deres Sogneredsel til; saa bør og dem at gøre deres Redsel ud igen. Desligeste gøre og de Bønder tvende »hellneskylld«, som har tvende Gaarde under sig og bruger Ager og Eng og giver Jorddrotten »tuende landgillde«. Men hvor 2 Bønder sidder i en Gaard, og den ene laaner den anden »nogen stycke« Ager eller Eng for Villie Skyld, de gøre ikkun én »hellneskylldt«. Men hvor Gaardfolk sidder, Mænd eller Kvinder, som ikke har andet til Bjærgning end deres Haandværk til »siøis eller andre handuercke sig tillbruge«, de give, som Sædvane har været i hvert Herred, somme »dagzuercke« og somme Paaskeyld. Hvilken Dom vi med vort Kapitel stadfæstet har ved fulde Magt at blive, og hvor som nogle vrangvillige findes, som ikke vil gøre deres rette Sognepræster saadan Redsel, da giver vi Præsterne Fuldmagt »och legge dennem timelige fore« trende Paamindelser, at de saadan Redsel fra sig lægger og udgiver; hvor saa ikke sker, og nogen vilde af Ondskab sig derudover uhørige være, maa de Fuldmagt have at »forholde deris paascherede«, saa længe de »bekiende« dem selv og giver ud »saadanne sogneredtzill«. Vi lader hænge vort Sekret under dette Brev. Datum fer. 4. infra oct. Lavrentii.

[Orig. Önnestad Kirkes Arkiv?] Afskr. fra 1. Halvdel af 17. Aarh.: Lunds LA., Domkapitlet i Lund, Pk. E XXII Nr. 21 »Äldre samling handlingar ang. helgonskylden m. m.«, Læg »Handlingar rörande helgonskylden« (med Overskrift: »En copie aff biscop Byrgis breff om præstere[nthe]«). — Jfr. 9110. [9147]

Aug. 14. Ivarus Mynck episcopus Ripensis Dn. Johanni Owerskeer Schleswicensis diocesis presbytero. Ecclesiam parochialem b. Nicolai in Tøndher, vacantem post obitum Dn. Georgii ultimi poszeszoris eiusdem tibi tanquam bene merito ad presentationem Dn. Friderici ducis Schleswicensis et Holsatiæ, cui in ipsa merum jus competit patronatus, salvo jure nostro episcopali conferimus teque per annuli nostri traditionem investimus in eadem, curam animarum et reliquiarum custodias ibid. in animam tuam committentes. Ac mandamus omnibus eiusdem ecclesiæ parrochianis, quatenus tibi de omnibus redditibus, decimis cæterisque obventionibus ad usum sacerdotalem jure spectantibus respondeant, prout inibi ab antiquo fuerat observatum. Consyderantes itaque te in prefatæ ecclesiæ reddituum tenuitate non posse competenter sustentari, ecclesiam b. Laurentii in Tøndher annectimus pleno jure. Sig. nostrum presentibus duximus appendendum. Datum in castro Troiborg vig. adsumpt. Mariæ.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Gem. Arch. XXII. 18, Bilag Nr. 4 (Hansborg). LDipl. — Tysk Oversætt. fra 16. Aarh.: RA. Gem. Arch. XXII. 18, Bilag Nr. 4 (Hansborg). [9148]

Aug. 16. Vi Cristina Dronning har nu befalet denne Brevviser vor Tjener at fare her udaf til Suerige efter nogle Heste, som han skal føre os hid ned til Riget. Beder vi alle, som ham hænder for at komme paa samme Rejse, at I »forde« og fremmer ham til det bedste og skikker ham »fordelsse« over Færgsteder, som han eder tilsigende vorder. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Nykøping Sønd. efter Vor Frue Dag assumpt. under vort Signet.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden. (SvRA. Papir.^a) LDipl. [9149]

^a) Brevet stammer ikke usandsynlig fra et rent svensk Arkiv og skulde i saa Fald ikke medtages i nærværende Udgave.

Aug. 18. Jeg Eskuil Giøyæ R. i Krenkærop sælger og skøder til Kong Hans min halve Gaard i Aars H. i Siælend i Basterop (Mates Perß, 2^{1/2} Pd. Byg og 1^{1/2} lødig Mk. Penge), som jeg arvede efter min Broder Axel Moghenß og han arvede efter sin

Moder Fru Cristinæ Markmantsdotther; og kendes jeg mig at have oppebaaret fuldt Værd og Penge derfor til min Nøje. Thi bepligter jeg mig at vederlægge saa god en halv Gaard, om han afvindes ham, inden 6 Uger derefter. Medb. af flere hæderlige velbyrdige Mænd Hr. Niels Stygß² vor naadige Herres Kansler, Oleff Holgher³ Høvidsmand paa Nykobyng, Andher Tydemand Høvidsmand paa Olleholm og Hr. Lauritz Perß min Kapellan. Datum fer. 3. infra assu[m]ps. Marie.

Perg. med [5] Segl: 2. Lxviii 53 (Thott); 3. Lxxxvii 12 (Ulfstand).
Kongens Arkiv (AM. XXVIII. 15). [9150

Aug. 21. Jens Thomesson Foged paa Ale Birketing, Abbed Henrik i Witskille Kloster, Otte Henrikson og Niels Rødh ibid. VV., Cristiern Jensson i Østregard, Mechil Pawelson i Randwm, Cristiern Seuerinson og Per Laurisson ibid., Niels Pe i Brytrup og Eylær Pe ibid. Fred. før Bartholomei Dag paa Ale Birke-ting spurgte Hr. Hans Perlehws paa velbyrdig Mands Vegne Hr. Abbed Pethers i Esroms Kloster i Siælland sig for, hvorledes de har af gammel Sædvane holdet og forfulgt deres Birkeret. Da svarede menige Almue, at de har hørt af deres gamle Forældre og selv vitterligt er, at naar som Vold sker her i Birk, forfølges det saa. Hvo som Vold sker i Birk, han skal selv Vold følge, Mand eller Kvinde, Svend eller Mø, og skal straks første Ting efter til Tings fare og ingen »dwælle« imellem, uden han vil baade »tyge« sin egen Ret og Kongens, og lade der sine »synte« Gerninger se »a« Tinge og skal der første Ting kære, hvad ham er »leet« gjort. Da bør Fogeden at vise ham, hvorledes han skal Vold forfølge. Da siger den, som Skaden har faaet: Da lyser jeg ham et fuldt Vold over til fulde »male« for Saar og Skade, han har mig gjort. Og andet Ting skal han kræve Sandemænd op at sværge om sin Skade. Tredie Ting skal de sværge, og da skal Fogeden tage 2 Mænd af Stokke, og de skal »følge« Sandemænd til at gøre ret »tugh«, opstaa og sige: Vi har hørt ret »forfølgen« her paa Tinge paa denne Sag; thi »følge« vi disse Sandemænd til »tugh« at gøre mellem Bonden og Kongen; og han skal først sværge, som først »i tagis«, og sige: Jeg har hørt af »sændman oc sænd quinde«, at N. har gjort et fuldt Vold, og sværger jeg ham et fuldt Vold over, saa beder jeg mig Gud »til helpe«; saa anden, tredie og fjerde, om Vold er gjort. Saa bør den, som Vold over sværges, først at bøde Skaden og Hovedsagen og siden Faldsmaalet, som er 40 »sage marc« Bonden og 40 Kongen, det er »thoswer« 15 danske

Mark til Hobe, og siden har han 6 Uger Dag at bøde eller rømme med andre fredløse Mænd. Det er og Vold, at hvo som ganger i Bondens Gaard med »raet« Raad og »ufyrmer« Bonden, hans Husfrue, Børn, Hjon eller Gæst, det »synt« Gerning er, eller noget det, Bonden »aa« holder og bør at have i Fred. Sker her »nogher« Vold i Birk og »dyl thet eller tyer«, da maa Birkefoged det første Ting, efter han det spørger, følge ham med Høringsdele efter Loven. Ihvor man gør »synt« Gerning i Birk med Saar, Slag, Haadræt eller andet, som forskrevet staar, i By eller »aa« Mark, det er Vold. Hvo som hugger i Birkeskov uden Lov saa meget mere end $\frac{1}{2}$ Marks »kost« og bortfører, det er Vold. Slaar nogen Mand andens Ager eller Eng og bortfører, det er Vold. Alt den Dele, man deler efter Loven med Gaardfred i Herred, det deler vi med Vold i Birk. Naar Sandemænd har gjort deres »tugh«, bør dem Halvdelen af $\frac{1}{2}$ lødig Mk. af den, som dem opkrævede; gaar han før af Tinge, end han betaler dem eller taler det i deres Minde, maa de straks forfølge ham med Vold, og naar Sandemænd er opkrævede, endog de ej sværger, da bør dem deres Penge, som for er rørt. Hvilken Mand som driver med »roet« Raad andens Ager, Korn eller Eng med sit Kvæg og gør Skade, det er Vold, om det gøres uden Minde. Derpaa fik Hr. Hans et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Cristiern Jensson i Owerlade, Seuerin Pe *ibid.*, Anders Pe og Niels Mechelson i Syrop, Anders Mattson i Etbølle og Thorkil Andersson *ibid.*, Mattis Pethersson og Nis Myrhøv i Risgard; hvilke vidnede, at de har hørt af gamle Dannemænd og nu selv saadan Birkeret bruger og deres Forældre af »arel« Tid brugt har før dem, som forskrevet staar. Med vore Indsegl. Givet osv.

[^a Perg. med 10 Segl. ^a Esrom Kl. Arkiv.] Vidsisse 1500 Sept. 11. [9151
a—a) Saaledes Vidissen.

Aug. 22. Landstingsvidne, at en Eng laa til Starby Kirkes Præstegaard.

[Orig. Starby Kirkes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 82. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 434.* [9152

Aug. 27. Hans Bonde Foged paa Jersle H.s Ting, Niels Persß Sognepræst i Jersle, Anders Olufß i Wrøndrop, Nis Jensß i Stagstet, Anders Tæmerman, Per Nielß i Rogelhede, Morthen Laurensß, Las Skøth og Nis Fiersigh. Torsd. efter Bartholomei Dag fik velbyrdig Md. Mester Anders Valkendôrpp Provst i Børlum et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Nis Fiersigh, Jesper i

Gerdrvp, Nis Persß i Jersle, Per Michelsß i Stenum, Las Jensß i Ørum, Las Nielß i Hwilshøff, Las Owß ibid. og Jesper Persß i Holdhenstet; hvilke vidnede, at de hørte samme Dag og Sted stande for dem 6 gamle Dannemænd: Nis Dyr, Anders Oluffß, Morthen Laurensß, Staphen Tamß, Nis Nielß i Stenum og Jep Jensß; hvilke vidnede for os, at somme af dem havde »myndes« i 60 Aar og somme i 40 Aar, mere og ikke mindre, at rette Endels Markeskel har været imellem Manno og Hermesløff fra den Sten, som stander neden Kyøsdal, og »rebereth« op til et »høl«, som stander i Mannoswo, siden dem kunde »lengt« mindes og spørge af deres Forældre, og har været brugt til Manno uden al Kære saa vidt og bredt, som forskrevne stander, siden dem kunde »lengt« mindes. Sig. nostra.

Perg. med [8!] Segl: 4. Brudst.; 6. Bomærke. Børglum Kl. Arkiv; *ÆA. III. 86*; a1672 i Hammelmose Godsarkiv^a; senere ejet af Kancelliraad, Prokurator C. Olsen; 1883 købt af Gehejmearkivet (RA. Hammelmose Godsarkiv). [9153]

a—a) NLA. Hammelmosegaards Papirbrev, Registratur 1672 Nr. 41.

Aug. 28. *Reg. 5190.* Perg. med 1 Segl: Hamburgs Sekret; Paaskrift fra c. 1550: »Dy Hamborger quyten dy gefangen, ßo dy iren auff Heiligenland angenommen, des sy doch nicht gestendich sein wollen, aber Claus von Aleuelde was dy man«. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XIX. 11 a). *Staatsbürgerl. Mag. VIII. 725.* [9154]

— Hans Konge. Fru Abbatissa og Hr. Confessor her i Marieboo har berettet for os, at Mariebo maa ej nyde sit frit Lørdags Torv saa frit som de andre Købstæder i Lalant for mange fremmede Folks Skyld, som hid til Marieboo om Lørdagen til deres Torv plejer at komme at købslaa, Mariebo til Forfang. Da tillader vi nu, at Mariebo maa have sit frit Lørdags Torv ligervis, som de andre vore Købstæder har i Lalandt; dog skal vore Undersaatter i vore Købstæder i Lalandt have al den »magh« at købe og sælge paa Mariebooss Torv, som de vil unde Marieboo at have paa deres Torv. Thi forbyder vi *osv.* Givet i Marieboo Augustini ep. Dag under vort Signet.

Relator Dn. rex per se.

Perg. [med 1 Segl]. Maribo Kl.(?) Arkiv; senere(?) til Maribo Bys Arkiv (SLA. Maribo Bys Pergamentsbrev 1391-1556). [9155]

Aug. 31 (Aar?). Jeg Powell Jenson, som kaldes Rub, Præst i Halmstadh giver i min Karskhed til s. Nicholai Kirke og s. Oluffs Alter sstds. alt mit rørende Gods med Boskab og andet, som findes efter min Død, undtaget mit Testamente, som jeg

agter at give for min Sjæl, som udtages skal af forskrevne Gods og Boskab. Medb. af flere hæderlige og beskedne Mænd Hr. Gereke Hanßon Sognepræst i Halmstadh, Jenß Bole Borgemester og Pether Liungh »kyrkiowärger« sstds. Datum Halmstadh anno millesimo quadragesimo fer. 2. post f. decollat. Johannis.

[Perg.^a Halmstad Kirkes Arkiv.] Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 560 (med Bemærkning S. 561 med nyere Haand: »NB. Åratalet synes vara orätt läsit. Gerike Hanson var Pastor i Halmstad år 1483 och lefde ännu 1501. Jens Bohle var Borgmästare åren 1488 och 1505; deraf synes följa, at detta donationsbref är rätteligen af 1500«.

a) Saaledes Afskriften.

[9156

Sept. 4. Oluff Oxel¹ R. i Emyndrop. Jeg sælger og skøder hæderlig og »welborligh« Kvinde Fru Ingerdh Billesdotter min »fostermodher« en min Gaard i Tulstorp i Skonæ (Pedher Nielß, 3 Pd. Byg og 1/2 lødig Mk. rede Penge), hvilken Gaard mig faldt i Arv efter min Broders Død Peder Oxel. Og kendes jeg mig fuldt Værd op at have baaret for fornævnte Gaard, saa at mig vel med nøjes. Afvindes fornævnte Gaard min »fostermodher«, tilbinder jeg mig saa god en Gaard af Rente og saa »welbeyleylich« ud at lægge inden 6 Uger næst efter. Medb. af ærlige og »welborlighe« Mænd Niels Grubbe i Alsløff, Hans Bille i Nesby, Godske Moghensß i Hørby og Hr. Clement Hare perpetuum vicarium i s. Lucii Kirke i Roskilde. Datum Roskyldis fer. 6. post f. Egidii.

Perg. med [5] Segl: 1. Cxlvii 10; 5. Bomærke. Johan Pederssøn Oxes Enkes Arkiv (AM. VII. 37).

[9157

Sept. 10. Vi Hr. Niels Gwndisß R., Niels Mawensß af Hennægordh og Henric Persß³ af Seldropp VV. har givet velbyrdige Kvinder vore »fencker« Fru Jehanne Persdotther og hendes Søster Fru Dorothea i Hesselballi »wordh« Gaard Storsbylle, som vi arvede efter vor Fadersøster og Modersøster Fru Kierstinæ Esgisdh, med saa Skel, at forskrevne Fru Jehanne og Fru Dorothea skal skifte lige Halvdelen mellem dem, saa at begges Del er lige god. Skal Godset afhændes fra dem, skal de afhænde det os. Vore Indsegl. Datum Ripis 5. fer. infra oct. nativit. Marie.

Perg. med [3] Segl: 1. Skjold, hvori 3 Roser, og Hjelm (nu løst vedliggende); 2. Utydeligt Brudst.; 3. Ivii 19 (Prip). »Senere til Endrupholm Godsarkiv« (RA. Privatark., kronolog. Række).

[9158

a—a) RA. Reg. 73 i Fol., Skads H. 76.

Sept. 11. Hans Brwn Prior i Foborg i den Helligaands Kloster¹, Hans Laurissøn Sognepræst ibid., Hans Mechelsøn

Kapellan i Dyernes, Jens Bulger Borgemester i Foburgh, Clawes Jenssøn Byfoged, Hans Symonsson, Esbern Kræmere, Per Remp og Per Hammer Raadmænd og Borgere sstds. Fred. efter Vor Frue Dag nativit. for os paa vort Raadhus og for mange andre Dannemænd og »rad« havde Hr. Abbed Twe i Holme Kloster et Pergamentsbrev med 10 Indsegl, helt, og læste det, hvilket »lyde«: 9151. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

[^aPerg. med 9 Segl: »primum est fragmentum sigilli prioris Foburgensis; reliqua plebeia.«^a Holme Kl. Arkiv; ^a1757 i Sorø Akademis Arkiv^a.] Afskr. af Langebek 1757: LDipl. [9159

a—a) Saaledes LDipl.

Sept. 13. Kongen paalægger Bisp Niels Friis i Wiborg med Bygdemænd at undersøge, om en Ed, hvorved Ransnævninge i Nørlywng H. har svoret Mester Anders Globs Tjenere i Kiølsen Ran over, bør blive ved Magt eller ej.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. S. 116.* [9160

Sept. 14. Tamess Sywortsß Foged til Venneberrig H.s Ting, Orm Andersß, Jens Rowtwed, Helly Brwn, Jes Pouelsß, Jes Palsß og Anderss Persß. Mand. hellig Kors Dag in exaltacione paa Venneberrigh Ting fik Per Jensß paa velbyrdig Mands Vegne Mauritz Nielsß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Hwid, Anders Smed, Tamess Boesß, Helly Brvn, Tamess Symensß, Oloff Boesß, Lass Dauitsß og Cristern Scriffuere; disse vidnede, at de hørte og saa' paa fornævnte Ting Staffen Laurensß og Henrich Persß, som er Mauritz Nielsß Lovhævdshøringe, som [!] han gjorde paa Krvstrop-lwnd, og »indvordhe« han Krvstrop-lwnd for sit Arv og købte Køb, først Gaarden og Gaardstedet med Dam og Dæmning med sin rette »flodestet«, som hos Gaarden ligger, item Bækken op norden om Gaarden og saa øster og norden om Vellingssborrigh og den »holsygh« østen og norden om Vellyngsborrigh, og løber sønder, og saa Bryddal op »halt« Kæret til sønderste »dal« i det Vesterberrigh i Bryddaldssberrigh og saa vester gennem den udskaarne »høff« norden ved »gallen« og saa ned ad den Sig sønder og oven for Hulvejen til Langaghers kyer imellem begge »berghe« til Krvstrop-lwndz rette Endel; item Towaghersygh sønder op, som Sandemænd satte Skelsten, og saa Wgersyghen ned til det Dige, som sønden kommer fra Hørnegardz Mark, og Kæret ned, til Jons-trvp Bæk vedtager, til Krvstrop og Krvstrop-lwndz rette Fællig og Fædrift. Og sagde hans Lovhøringe ham Lov af Hænde, og

var hans Lovhævd tilbuden, »fest« og gjort, som det sig bør, og mælte de hans Lov ved Magt at blive, og gjorde han sin Ed selv 12. med Riddermændsmænd og Selvfordeje. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med 7 Segl: 1. Utydeligt; 2-3. Bomærker; 4-5. Utydelige; 6. I Sigilfeltet en ubestemmelig Figur; 7. Utydeligt. Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (RA.). LDipl. [9161

Sept. 15. Se 9067.

Sept. 16. *Reg. 5192* (med urigtig Dag Sept. 17 ligesom i det nedenævnte Aftryk). Perg. [med 1 Segl]. Svendborg Bys Arkiv (FLA. Svendborg Byraads Arkiv). Herefter: *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 99* (læs: nade Danmarkis, Suerigis, Norgis, Vendis oc Gottis koning, hertug vli Sleßwig oc i Holsten, Stormaren oc Ditmersken, greffue i Oldhenborgh oc Delmenhorst gøre - wore kere wndersotte - ytherm[ere] forbædris - giffuet [o]c met - sog[en] i - oc ængh i - orddedriff - oc aff wnder-skowen - for^{nø} ma[rk oc] ængh - swa, at - ewigh tii[d] skulle - for^{nø} m[ark oc] ængh - heffnd [oc] w[re]de. Giffuit - tamper oensdaghen - haffue. *Dominus rex per se in - militum*). — Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 9 a). [9162

— Vi Hanss Konge tillader, at naar som »krop oc kerff« er afført, det er naar Korn og Hø høstet og bjærget er og af vore og Kronens Vange omkring Swineborg ført [er og] nogen Mand[s Kvæg siden ind]drives i saadanne Vange, da maa vore Undersaatter i Swineborg lade inddrive deres Kvæg i fornævnte Vange og ej derfor beskattes, efter som gammel Sædvane været har, og de af Arild gjort har, saa længe vi anderledes derom skikkende vorder. Thi forbyder vi alle vore Fogeder og Embedsmænd og særdeles dig, Hr. Marquard Rønnow R., fornævnte vore Borgere herimod at hindre under vort Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Købehavn Tamperonsd. efter hellig Kors Dag exaltac. under vort Signet.

(^aDn. rex. a)

[A. Orig. Svendborg Bys Arkiv.] Aa. Vidisse 1501 Sept. 1. — Åb. Kopi indsendt 1648 (formentlig efter A; i alt Fald ikke efter Aa): RA. Danske Kanc. (Bl. 8 b). (Det i Teksten i [] satte er suppleret herfra.) a—a) Saaledes Ab; mangler i Aa. [9163

Sept. 17. Seueren Terssen forpligter sig til ikke at hindre (Viborg) Kapitels fri Fiskeri.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Bomærke. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viborg. S. 117*. [9164

— *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 99; Reg. 5192*. Er 9162.

Sept. 19. Ick Cord van Winthem¹ borger binnen Hamborch bekenne myt dusser myner hantschrieff, dat here Helmoldeße Aluerdink, mynß ghenedigen heren van Holsten kanselere, heff betalt van wegen mynß ghenedigen here van Holsten 890 mr. 11 ß, de myt my berekent worden to der Stenborch up Unser fruwen dage de lateren; dusseß geldeß iß my betalt. Geschen am sonawede in den quater temper vor Micheliß.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden: Ottekantet, Skjold, hvori en utydelig Figur. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [9165]

Sept. 21. Petrus Pauli Dekan m. fl. og hele Kapitlet i Lund gør vitterligt, at Jacobus Petri, der sammen med sin Fader Petrus Skredere Borger i Landeskrone havde stiftet et Præbende, blev optaget som Kannik i Kapitlet.

Perg. med 1 Segl: Lunde Kapitels (beskrevet *Weibull, nedenauførte St.*). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 435.* [9166]

Sept. 22. *Reg. *8708.* Perg. med 1 Segl: K. 88. Aarhus Bys Arkiv (i Aarhus, Byraadskontorets Arkiv Aa. 39). *Hübertz, Aarhus I. 89* (foruden Kongens fuldstændige Titel): *noerdhen sidhe - helst ære eller være kwnne, oc serdeliss wore fogheder oc embyltzmeen forskreffne wore kære undersolte borghere vdi Aarss paa forskreffne jordh maad thenne vor gunst at hindre eller hindre ladhe, mødhe, platze, vmage eller vforrette vdi noger maade vnder wore hyllest oc nade.* Giffuit). — Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 7 b). [9167]

Sept. 28. ›Och for oß beuiste for^{ne} Lauritz Skram, at for^{ne} Ebbe Strangeseen haffuer indvordt med laugheffid forskreffne Wre gaard med meere goods, samme laugheffidsbreff paa lyder, wdgifuen paa Øster herritz ting anno 1500 thend mandag nest for s. Michaelis archangeli dag.‹

[Orig. Ebbe Strangessøn Strangesens Arkiv.] Udtog se 6809. RA. Herredagsdombog 1582-84 Bl. 10 a. [9168]

Okt. 1. Jachim Daa og Ingiborrh Strongisdatther. Vi har annammet af velbyrdige Md. Ebbe Strangesß disse Gaarde: 4 Gaarde i Ogærop i Merløse H. (Mass Matsß, 1½ Pd. Korn, 2 Skill. Grot; Jens Brøgher, 1½ Pd. Korn, 2 Skill. Grot; Per Griiss, 1½ Pd. Korn, 2 Skill. Grot; Jens Nielsß, 1½ Pd. Korn, 2 Skill. Grot), 2 Gaarde i Hanerwp i det samme Herred (Las Andhersß, 2 Pd. Byg, 1 Skill. Grot; Per Skøtthe, 2 Pd. Byg), 1 Gaard i Vgherløse (3 Skpr. og 1½ Pd. Rug og 5 Skpr. og 1 Ørte Byg), 1 Gaard i Qwyslæmarcke i Flageberes H. (Andhers Oloffsß, 1 Pd. Byg) med saadanne Vilkaar, at jeg Ingeborigh

Strongisdatter skal have forskrevne Gaarde for et Laan i min Livstid, dog med saa Skel, at jeg Jachim Daa eller jeg Ingeborigh Strongisdatter skal ikke have Magt at sælge, pantsætte, skøde eller afhænde forskrevne Gaarde. Og naar som jeg Ingeborigh Strongisdatter død er, skal forskrevne Gaarde ubehindret til Ebbe Stranghesß eller, hvem han det unde vil. Og kender vi os ingen Rettighed eller Ejendom at have til forskrevne Gaarde anderledes end, som forskrevet stander. Vi hænger begges vore Indsegl forneden dette Brev med flere gode velbyrdige Mænds Indsegl: Hr. Marqwordh Rønnow paa Hyntkeldh^a R., Eyller Brwske paa Dalwndh og Andhers Ebbesß i Dalwm. Datum Nyborigh die Remigii.

[Orig. Ebbe Strangessøn Strangesens Arkiv.] Afskr. fra c. 1550 paa Papir; omtr. samtidig Paaskrift: »Kopie aff Otte Klausßs breff«. (RA. Ebbe Strangessøn Strangesens Arkiv.)

[9169

a) »: Hvidkilde.

Okt. 2. Hanss¹ Konge. For Troskab og villig Tjeneste, som Doktor Karl Egn vor Doktor os og Danmark gjort har og gøre skal, forlener vi ham vore og Kronens aarlige Byskatter i vor Stad Lund og Landzkrwne, som er 100 danske Mk. af hver By, at beholde, saa længe han lever, uden nogen Afgift eller Regnskab, og naar han død er, skal forskrevne Byskatter straks igen komme til os og Kronen. Thi beder vi og byder eder vore Borgemestre, Raadmænd og Menighed i Lund og Landzkrwne, at I hvert Aar fornøjer Doktor Karl vore Byskatter, som I os paa Kronens Vegne pligtige er, saa længe han lever, og ingen anden; og lad det ingenlunde under vor kongelige Hævn og Vrede. Og naar I ham dem fornøjet har og hans quitantiam derpaa har, lader vi eder kvitte for noget ydermere Regnskab deraf at gøre. Givet i vor Stad Lund Fred. efter Michaelis Dag under vort Sekret.

Relator Dn. Laxmannus magister curie.

Perg. med 1 Segl: K. 87. Carl Egn's Arkiv (RA.). Brevet anføres af Langebek i hans Saml. Pk. X, Oldenburg og Delmenhorst, en Optegnelse med hans egen Haand med Overskrift: »Ex repertorio archivi Oldenb.« under »Dännemark« Nr. 41.

[9170

Okt. 4. Henrich Skeel¹ Sognepræst til Sønderholms Kirke, Josep Erichsß² i Klytgard, Michel Laurensß³ i Sønderholm, Per Scriffuer paa Reffstrvp, Tames Jebsß⁵ i Tostrvp, Anderss Langh i Nyrvp og Andhers Laurensß⁶. Sønd., som Franscisci Dag paa faldt, paa Sønderholms Kirkegaard fik beskeden Svend Crestern

Cresterensß paa velbyrdige Mands Mouritz Nielsß Vegne et Sognevidne af 12 Dannemænd: Lass Andersß, Crestern Scredher, Seuren Jebsß, Anderss Laurensß, Willates Swensß, Lass Knwdsß i Sønderholm, Lass Swensß i Nyrvp, Clement Ytsß ibid., Seuren Andersß ibid., Nis Winther ibid., Anderss Langh ibid. og Jes Brvn; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at Michel Laurensß gav Anderss Enersß lovlig Advarsel til Sønderholms Kirke paa velbyrdige Mands Hr. Henrich Knwdssens Vegne R. til Reffstrvp og siden »fordelt« ham til Hornum H.s Ting Mand. før Jebs Dag, nu var 1 Aar, for Tjeneste, han havde sagt Hr. Henrich Knwdsß, og for Penge, han opbar og rømte bort med, og »fordelt« han ham siden for Faldsmaal og til Landsting baade for »hoffuet goth« og Faldsmaal; og er det os og vitterligt, at der er brudt trende Kongens Breve over ham[?] til Hornum H.s Ting for samme Sag. Sig. nostra. Datum[!].

Papir med 6[!] Segl paatrykte forneden: 1. G. 707* (Henrich Skeel); 2-3. Bomærker (2. i Skjold); 4. I Sigilfeltet en Lillie; 5-6. Bomærker. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [9171

Okt. 4. Jeg Kirstinæ Mattissædotther¹ af Alneropp, Per Nielsß Efterleverske, sælger og skøder til hæderlig og velbyrdig Md. Hr. Olaff Jepsß R. af Skwropp disse Gaarde for 300 løb. Mk. danske Penge, som nu »gengnæ« er i Danmark: 2 Gaarde i Ramsos i Fers H. (Per Jenß, $\frac{1}{2}$ lødig Mk.; Mattes Rask, $\frac{1}{2}$ lødig Mk.), 1 Gaard i Thoeropp i Vlstropp S. i Ingelstædæ H. (Olaff Morthenß, 6 Skill. Grot), en Fæste sstds. (Vestæ, 15 Skill.). Hvilke Penge jeg kendes mig at have opbaaret, saa at jeg ham takker for god Betaling. Afvindes fornævnte Gaarde Hr. O. J., bepligter jeg mig saa godt og saa vel »beleglichth« Gods igen at give inden 6 Uger derefter; dog med saadant Skel, at jeg eller min Søn Mattes Persß skal Fuldmagt have fornævnte Gaarde igen at købe for 300 løb. Mk., men dog ej at sælge eller afhænde Godset nogen anden uden Hr. O. J. for fornævnte Sum Penge; og skal ingen anden Magt have paa mine eller min Søns Vegne fornævnte Gods igen at købe uden vi selv. Medb. af min Søn Mattes Persß og hæderlige og velbyrdig Mænd Erick² i Wgæropp, Phin Jenß i Løwestæde, Mwsth Hanß³ i Jordbiære a. v. og Hr. Knwth af Andersløff, »dægen« i Væmyngenhøgs H. Skrevet i Lwndh die Francisci.

Perg. med [5!] Segl: 1. Li 9; 2. Clxx 5 ell. 6 (*s erif ienf (erid....?)*); Urup); 5. M 64. Oluf Jepsøn Sparres Arkiv (RA.). LDipl. [9172

Okt. 5. Jens Nielsøn af Reystorp stadfæster en tidligere Gave af en Gaard i Lyngw i Saubro H. til Randers Helligaandshus og giver endvidere til dette 2 Gaarde og 1 Bol i Lyngw.

Perg. med [7] Segl: 6-7. Bomærker^a. Randers Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Kirkehist. Saml. 4. R. VI. 326.* [9173

^a) Nationalmuseet, Abildgaards Dagbøger Hæfte 5 S. 120 (og Kall 4 to 483 (Udtag fra 18. Aarh.)) nævner desuden, at »nu er Hr. Jens Nielsens Segl beskadiget og ukiendeligt, Biskopens nogenledes i Behold«.

Okt. 6? (Aar?). Peder Stuer Herredsfoged i Wends H., Ivent Nielsen Hovedsmand paa Hinsgauel, Hans Erichsen Sognepræst til Brenderup, Thomas Degn *ibid.*, Niels Hansen i Indsløf, Tyge Svensen i Rorslef, item Niels[!] og Jis Holm i Bramstrup. Anno 1050^a Tirsd. før Dynes Dag paa Wends H.s Ting fik Jens Assersen af Aahøyrup et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Niels Hansen i Indsløf, Claus Jørgensen[?], Tyge Svensen i Rorslef, Michel Pedersen, Niels Knudsen i Fieldstrup, Peder Olsen i Kongsbølle, Anders Madsen i Asperup og Mads Lauge i Fielsted; disse vidnede, at de i Dag saa' og hørte, at Niels Koch af Weiruppe, Hans Koch og Jens Karlsen af Hummerslef inden 4 Stokke skødede Jens Assersen al deres Rettighed i den Bondegaard i Høyrup, som Jes Assersen i boer. Item tilbandt Niels Kock, Hans Koch og Jes Karlsen paa sin Hustrus Vegne »under« dem at hjemle Jens Assersen deres Del i fornævnte Gaard, og kendtes Nis Koch og Jes Karlsen dem at have oppebaaret fuld Værd for den Del, som de havde i fornævnte Gaard, og var den lovbuden trende Ting. Vi har hængt vore Indsegl for dette Brev benævnte Aars Dag.

[A. Orig.; ^b) har waaren forseiglet med 8te Seigl^c. — Aa. Afskr. af Søfren Brun, Skoleholder i Ottense, 1727.] Aaa. Afskr. efter Aa c. 1746: RA. Rtk., Kommissionsprotokoller vedk. Vissenberg Bønders Selvejdomsret IV. 480 (jfr. IV. 822, hvor Aaret 1050 gentages). [9174

^a) Aarstallet maa vel snarest antages for en Skrivfejl for 1500, og Navnet Ivent Nielsen ovfr. for en Skrivfejl for Gjörd Nielsøn Drefeld, der omkring Aar 1500 var Lensmand paa Hindsgavl. ^{b-b}) Saaledes Aaa.

Okt. 9. Niels Ffrys Biskop i Viborgh, Erik Otteson R., Petther Brochenhwsse Landsdommer i Nørrejwlandh, Mogens P(ersß)^a i Løndrup, Llasse Mogenß i Tiæle, Jacob Andherß, Mickel Krabbi, Biorn Andherß og Nils Clementß »wepner«. Efter vor naadige Herres Befaling, at vi skulde høre en Sag »ved rætte grune« imellem Tyghe Jenssen til Dalsgaard og Sandemænd i Hinste H. om et Sandemændstog, som han bekærede sig, at de havde urettelig gjort paa Grewelwnd Mark og Skov ham til stor Skade paa de samme hans »enemercke«,

og[!] stævnedes vi dem for os at møde i Woring Kirke paa Dionysii Dag, og der gav de dem i Rette for os paa baade Sider, og Sandemænd med saadant Skel, »ther« de vilde være i Rette om det Markeskel, de gjorde, hvorledes de skiftede den Jord, der »belaade«[?] de dem intet med. Da funde vi Tyghe Jensens Bevisning, som i Rette lagde et Skiftebrev, som var gangen imellem hans »oldhefader« Tomess Mogenß, og boede i Dalsgard, og hans Broder Jep Mogenß, som boede i Reffsness, i hvilket Brev de havde skiftet alt deres Arvegods; da fandtes deri, at en øde Mark, som hedder Gr[e]ffwelwnd, og Gr[e]ffwelwnd Skov var falden Tyghe Jenß »oldhefader« til uden, hvad Del som Tostrup Kirke kunde finde deri; Datum deri 100 Aar og 20 og mere. Saa fandtes der et andet Skiftebrev, som var gangen mellem Tyghe Jenß Fader, som hed Jenss Tomeß, og hans Farbrodersøn Morthen Jenssøn; Datum der 80 Aar; da faldt forskrevne Skov og Mark Tyge Jenß Fader til, Greffuelwnd, som det gjorde i det forskrevne Skifte. Saa fandtes der et Lovhævdsbrev, »ther« Tyghe Jenß havde »word« Dalsgard, som han i boer, med mere Gods og Greffwelwnd med Skov og Mark undtagen et Øksehug, som Tostrup Kirke har i Greffwelwnds Skov; Datum mere end 27 Aar[?], og »lydde, oc« hun var lovlig tilbuden og funden af Tinge og rettelig gjort. Siden fandtes der et Laasebrev, Datum 22 Aar, »ther« Tyghe Jenß havde delt Dalsgard med mere Gods og Greffwelwnd med Skov og Mark undtagen et Øksehug, som Tostrup Kirke har i Greffwel[wnd] Skov. Siden fandtes der et Stokkenævnd af Hinsted H.s Ting af 24 Dannemænd, »ther« alle de Breve, som burde at gange »for lossæbreffwe«, var rettelig forfulgt i deres rette »tiide«, som det sig burde. Siden fandtes der mange Tingsvidner og Sognevidner og deslige af Landsting, »ther« han havde lovlig faret med denne Dele, og hans Forældre og han havde haft det uden Kære, og ej findes i sin Laas, at der er nogen Hinder gjort paa Greffwelwnd med Genbrev eller i anden Maade, før »lossing« var given. Derimod lagde Sandemænd ingen Bevisning, »uthen« sagde nu som før, at de stod deres Ed og Tog til, og satte i Rette om Markeskallet, som forskrevet staar. Da stod Sandemænd selv til iblandt anden Tale, at de havde svoret ind i Wiffweterps Mark en By, som er 2 Gaarde og 1 Bol, »ther thet for^{ne} fwndes«[?] i Tyghe Jensens Laas »for Greff[?] Mark, og dermed var Tyge Jenss skilt ved al Greffwelwnds Ejendom, Skov og Mark, som Hr. Niels Høg har annammet,

og sagde de, at Hr. Niels Høg havde Brev, »hwar« de kundgjorde deres Tog til Tinge; og siden Dommen var afsagt, skød de dem paa det sidste for vor naadige Gud[!]. Da bad vi disse gode Mænd til Hjælp, som ikke var i vor naadige Herres Befalingsbrev: Math Jonß, Jep Andersß, Math Bleek, Splid Grøn, Jens Bleek, Tonnis Skalandh, Monss Knudsen, »som vepner er«, Anders Spend og Niels Skriffuer Foged paa Skiffue, og sagde samdrægtelig derpaa for Rette efter vor naadige Herres Befaling og efter Sandemænds egen Vedkendelse, »mer«[!] de havde svoret den Ejendom og bygget Gods ind i Wiweterps Mark, som klarligen findes i Tyghi Jenssens Laas, og hans Forældre »at«[!] han har skiftet og brugt og haft[?] Greffuelwnds Mark, saa længe[!] det Sandemændstog gik, da havde de gjort Uret, og »fwndis them« derfor nederfældige at være og bøde derfor efter Loven. Item kaldede vi Sandemænd ind og lod dem vide, »hwor« vi sige vilde for Rette, og om de vilde falde ved nogen »dedinge«, da vilde vi være deres Hjælpere dertil og skikkede Landsdommeren og Niels Clemensen at tale med dem derom; da sagde de, at de turde ikke for Hr. Niels Høg. Da sagde forskrevne værdige Fader Dommen af paa alles »wore« Vegne, som Bisp og »byman« var tilbørligt, og Tyge Jensen Laas ved Magt at blive, og Tygi Jensß at nyde al Greffuelwnds Mark, Skov, Bygning og Ejendom, som hans Forældre og han i Værge havde haft, førend det Sandemændstog gik. Datum ut supra.

[A. ^bVelbeseglet Perg. ^bDalsgaard Godsarkiv; ^csenere »tilhørende Hr. Færch paa Kongstedlund«^c.] Aa. Afskr. (ikke fejlfri) fra 1. Halvdel af 19. Aarh.: RA. Topogr. Saml. Papir, Hindsted H., Vive S., Dalsgaard. — Ab. Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 345 b (Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 14*) og den under 2339 citerede originale Dom. — Ac. Et andet Udtog lyder: »Et breff met hengende indsegle, som biscop Niels Friiss aff Viburgh, herre Erick Ottssøn ridder, Peer Brockenhwss landzdommer i Nørjwtilin, Mogens Persß i Løndervp, Las Mogensß i Thielæ, Jacob Andersß, Michil Krabbe, Biørn Andersß oc Niels Clementsß vepnere met flere danne-mend haffue utgiffuet oc beseglett aar efter Gudz byrd ind, swa lydende, at the efter wor naduge herres befaling koninge Hansß, hwess siele Gud haffue, steffinde velburdige man Tyge Jensß aff Dalssgard oc sandmen aff Henste herret fore Greffuelwndz marck, the haffde sworett till Vyffueterps marck; oc forscreffne Tyge Jensß lagde i rette fore thennom et skyfftebreff, som war gangen emellom hanss aldefadher Thames Magensß, som bode i Dalssgard, oc hanss broder Jep Mogensß, som bode i Refssnes, oc fandes therudi en marck, som heder Greffuelwndh, oc Greffuelwndz skow, som war falden Tyge Jensß aldefader

till wden, hwad deell som Tostrvp kircke kwnde findes at haffue therudi met rette, oc ingen anden, i^cxx aar gamble oc mere effter sin datums lydels; item et lagheffdzbreff, som forscreffne Tyge Jensß haffde seluff giørdt loglig paa Dalssgard met mere godz oc Greffuelwndz marck oc skow oc worde thet fore sin endell undtagen et øxehwg, som Tostrvp kirkegard haffuer i Greffuelwndz skow, som tha war xxvi aar gamble effter sin datum; item framlagde oc Tyge Jensß fore thennom et losæbreff xxii aar gamble paa then tiid effter sin datums lydels, at forscreffne Tyge Jensß haffde loglig delt till loess Dalssgard met mere godz oc Greffuelwndz marck oc skow undtagen et øxehwg i Greffuelwndz skoff till Tostrvp kirkegard, oc sandmen bleffue tha nederfelde, som theremod swore.^c Udtog anført i Brev 1515 Jan. 20, se 2584. [9175

a) Saaledes Ac; Aa: P. b—b) Saaledes Ac. c—c) Saaledes Aa; han ejede ifølge *Trap*⁴ V. 656 Kongstedlund 1812-39.

Okt. 10. *Req.* *8709. Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir). *Kofod Ancher, Lov-Hist. II. 501 = Samme, Saml. jurid. Skr. I. 214; Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 437.* [9176

— Ærkebisp Birghæ i Lund befuldmægtiger sin Tjener Jepp Dwss til at annamme en Gaard i Malmø, som Niels Olsson i Hareberghæ hidtil har haft.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden. Lunde Ærkebispes Arkiv; senere (jfr. *Suhms Saml. I. 3. H. S. 51* (og 1506 Apr. 18)) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 436.* [9177

— Niels Olsen, der har opladt Ærkebispen i Lund paa Domkirkens Vegne Harebergh gardh, beder sin Tjener Jesper at antvorde Gaarden til Ærkebispens Tjenere.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Lunde Ærkebispes Arkiv; senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Missiver II. 161; Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 436.* [9178

Okt. 15. Bisp Nicolaus Skaffve af Roskilde lader efter Anmodning af Provincialvikaren i Provinsen Dacia for Minoriterne af Observansen udfærdige Vidisser af en stor Del Breve vedrørende Ordenen.

[Orig. med Notarmærke (∩: et af Broder Nicholas Jordani Aar 1500 skrevet Pergamentshaandskrift). Franciskanerordenens Provincialarkiv; senere i Resens Bibliotek, Haandskr. Capsa VII Ord. I in folio Nr. 29 (anført *Petri Johannis Resenii bibliotheca S. 192*).] Afskr. herefter: Bartholin D 3 og 296. *Dipl. Norv. X. 230.* [9179

Okt. 16. Jeg Pouell Laxmandh¹ R. af Sandolth udlægger velbyrdig Md. Thomess Jensß af Koss disse Gaarde: i Stawssrodhe 4 Gaarde (Knuth Jensß, ¹/₂ Td. Smør; Sewren Jepsß, 1 Ørte Byg, 1 Ørte Havre; Jess Tygesß, 1 Mk.; Cristiern Tygesß, 12 Skill.), 1 Gaard i Klackerwndh (Jep Kaare, 1 Ørte Byg, 1 Ørte Havre, 1 Skp. Smør), 1 Gaard i Balleholle (Mikell Piber,

8 Skill.), 1 Gaard i Bareth (1 Ørte ordeï, 1 Ørte Havre), 3 Gaarde i Bredh (Seuren Olß, 1 Ørte Byg, 1 Ørte Havre, 1 Skp. Smør; Oluff Sewrenß, 1 Ørte Byg, 1 Ørte Havre; Mattes Hansß, 1 Ørte Byg, 1 Ørte Havre), 1 Gaard i Raffnolt (Hanss Jensß, 1 Ørte Byg). Hvilke Gaarde jeg har udlagt T. J. i det Gods, som jeg har bepligtet mig at udlægge ham efter, som mit Brev udviser, som jeg har givet hans Søn Maghenss Thomeß. Medb. af velbyrdig Mænd Morthen Jenß i Haffuels, Nielss Loduigß og Cri-stiern Anderß paa Aserbo. Datum Sandolth 6. fer. post Calixti.

Perg. med 4 Segl: 1. Dxii 7; 2. Voksklump uden Signetaftryk; 3. Skjold med Rosenkrantz-Vaaben, forskelligt fra Lxxiii 51; 4. Bomærke. Senere til Kongens Arkiv: *ÆA. IV. 54, XLI. 7* (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Nørrejyll.). LDipl. [9180

Okt. 17. Lunde Landsting udsteder Vidisse for Ærkebisp Biirge i Lundt af 8830-31.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 9 b. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 439*. — Afskrifter efter den anførte Afskr.: LDipl. 1499 Juni 24; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 34; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 239. [9181

— Hanss Konge. Tyge Jenß i Dalssgard vor Mand og Tjener har nu været her hos os med en Dom [c: 9175], som Hr. Nielss Friiss Biskop i Viborgh, Hr. Erich Otzßonn R., Peder Brocckenhuse Landsdommer i Nørr[eju]dland vore Mænd og Raad, Jacop Anderß, Biørnn Anderß, Magens Pederß, Lass Magenß, Mick[el] Krabbe og Nielss Clemitzß med flere vore Mænd og Tjenere havde udgivet, lydende, at de efter vor Befaling havde stævnet for dem Tyge Jenß paa den ene og Sandemændene i Henstede H. paa den anden Side om et Sandemændstog, som forskrevne Sandemænd skulde have gjort ved Wiuetorp og svoret en By kaldet Grewelundht ind i Wiffuetorpss Mark med Skov og Mark og blev der »nederfelde« for. Hvilket Brev og Dom vi stadfæster. Thi forbyder vi alle ham mod denne Dom at hindre under vort Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Køpnehaffnn Luce Aften under vort Signet.

Dn. rex per se.

Perg. [med 1 Segl]. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 345 b (Referat herefter: *Secher, Kongens retteltings domme 1595-1604 S. 216 Nr. 15*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9182

Okt. 23. Jeg Olluff Oxe R. paa Emindrop kendes mig skyldig at være hæderlig og velbyrdig Md. streng Ridder Hr. Eskiild Gøye

paa Twnbyholm Marsk i Danmarck 200 Mk. danske Penge, som nu gænge er i Danmarck, som en Købmand kan en anden fuldt med gøre, for hvilke jeg Hr. Eskiild pantsætter 3 mine Gaarde, som jeg arvede efter min Broder Per Oxe, liggende i Sliminge i Wemmenhøwss H. (Mogens Trogelß, 2 Skill. Grot og Teje; Oluff Jonß, 1 Pd. Korn, 3 Skill. Skat og Teje; Niels Espernß, 2 Pd. Korn, 2 Skill. Grot Skat og Teje). Item skal Løsningsdag kyndes til Weminghøwff H.s Ting 8 Dage før s. Hans Dag og 8 Dage efter, og skal være Morthens Dag, og da skal Landgilden følge Hovedsummen. Afvindes disse Gaarde Hr. Eskild, bepligter jeg mig at vederlægge saa godt Gods med Rente og »legliighet« inden 6 »wgers dagen«. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev, tilbedende hæderlig og velbyrdig Mænd Hr. Niels Sognepræst i Nybølla, Twe Bagge i Katzløse, Most Hanß i Jordbiere og Tielloff Josepß i Hwnnstedede VV., at de og hænger deres Indsegl for dette Brev. Datum Tordsø die Seuerini.

[A. Orig. Eskil Gøyes Arkiv; *Eline Gøyes Jordebog S. 416.*] Aa. Afskr. fra 16. Aarh. paa Papir: Mogens Gyldenstjernes Arkiv (RA.). — Ab. Udtog se 7331. Mogens Gyldenstjernes Arkiv 1541 Maj 3 (RA.). [9183

Okt. 23. Henrich Kromedighe sælger Clawes Lodwigssen i Togorp en Gaard i Oby i Swndz H.

Perg. med [5] Segl: 1. Fxxxii 16; 2. Lxxix 14; 4. Lxxxvii 9 (Ulfs-tand); 5. Llxviii 16 (Sparre). Claus Ludvigssøn Rosenkrantz's Arkiv; senere til Mogens Gyldenstjernes Arkiv?^a (RA.). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 1.* [9184

a) Brevet har Paaskrift med hans Haand.

Okt. 27. Jeg Nis Kragh har solgt Nis Jonsß og Morthen Smedh paa s. Nelauss Kirkes Vegne i Wedel min Humlegaard liggende norden for Wedel ved Romshoole, som jeg arvede efter min Broder Ploffdh, og som fornævnte Kirke tilforn i Pant havde for 10 Mk. Og vederkendes jeg mig at have Fyldest opbaaren af fornævnte Kirkeværger for fornævnte Humle-gaards Grøde; hvilken Humlegaard var lovbuden tilforn. Medb. af Jes Winter Borgemester, Clemen Jensß Raadmand ibid., Jes Persß Byfoged og Mates Æuertß. Datum in profesto Symon et Jude.

Perg. [med 5 Segl]. Vejle Kirkes Arkiv (RA.). [9185

Okt. 31. Hanss Konge. Paa det at vore fattige Undersaatter Borgemestre, Raad og Menighed i vor Købstad Wordingborg maa des ydermere dem bjærge paa »Skone fisket« og have et

Leje, som de selv og ingen anden uden deres Minde maa ligge paa, naar de Falstherhood søgende vorder i »Skonefisket«, giver vi samme vore Undersaatter en vor og Kronens Grund paa Falstherboo liggende norden op til »Aarss leyget«, og strækker sig deraf i Sønder indtil det Kors standende sønden for den lille »gramhøw« og siden op i Landet i sin Bredde lige ved »Aarss leyget« og ud i Stranden til den yderste »reffle«. Hvilken Grund de til evig Tid maa have til deres eget Nytte og Behov. Thi forbyder vi *osv.* Datum in castro nostro Haffnensi vig. omnium sanctorum nostro sub secreto.

Dn. rex per se.

[^aPerg. [med 1 Segl]. Vordingborg Bys Arkiv (saaledes 1747).^a] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. — 2 Afskrifter, en fra 17. og en fra 18. Aarh.: Vordingborg Bys Arkiv (SLA. Dokum. ang. Vordingborg (tidligere: Thott Fol. 721)). Afskr. (med urigtig Datum: »den 8de Løverdage efter den hellige Jomfrue Mariæ Bebudelses Dag A^o 1484«) i Afskr. af Kopi indsendt 1773 af Vordingborg Bys Privilegier: Kall Fol. 52 (under Vordingborg Nr. 8). — Afskrifter fra 18. Aarh.: SLA. Vordingborg Raadstuearkiv, Breve til Magistraten m. m. m. 1571- ; SLA. Sjællands Bispearkiv, Sognepræsternes og Proprietærernes hist. Efterretn. til Hans de Hofman, 2. Bd., Baarse H., Vordingborg; Nationalmuseet, Orig. Indberetn. vedr. Sjæll. til Thura og Hofman, II Bl. 693 b. [9186

a—a) Saaledes LDipl.

Okt. 31. Kongen tillader Borgemestre og Raadmænd i Swinborgh foreløbig at beholde saa meget af Haldager Mark, som var tilskiftet Hr. Marqwart Rønnow.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Svendborg Bys Arkiv; ^asenere ejet af Danske Selskab^a (RA.). *Missiver I. 145.*

a—a) RA. Reg. 72 i Kvart, Svendborg 3. [9187

— Swend Jepß Tinghører paa Hierum H.s Ting og Grawers Knwtß i, Cristiern Jenß i Willemoss, Swend Jenß i Rys. . . ., Jes Jebß i Maygord, Jes Cristiernß i Hwamme og Jes Jenß i, Sandemænd i Hierum H., Pether Thomß i Gemsingh og Erich Kiidh »webner«, Marquardh Nielß i Soller og Jep Cristiernß »wed tyng«. Lørd., som vig. omnium sanctorum paa var, var paa fornævnte Ting Hr. Per Staph[enß] Sognepræst i Wethrum, som lovlige havde »tilward upkraw[?] oc føllingh«. Sandemænd og bad os om vor Besegling, »hwre« de gjorde og kundgjorde deres Tog mellem Bonden og Guds Hus paa s. Andree Kirkes Vegne i Wethrum paa »syre mark«. Da kundgjorde de først en Engdel norden for »skrwbbbe oc maye«, som paa den sønder øster og saa op med en Ager-

fure østen »mayen« og .. til Sten stander, og saa vester i »maye«, som Sten stander, og saa vesten og sønden ... »skrwbben« imod den første Sten, hvilken »stwgjord« som kaldes ... hollum; item en Engdel, som ligger paa Wynnes d...., som og omstenet er; item en Engedel, som kaldes Tworistofft, som afstenet er; item Kalkier og Kalkierstoffte, som 4 Vegne afstenet er; den fornævnte Jord efter gammel Bevisning og gamle Dannemænd og efter »leylighied« og Sten og efter gammel Hævd, som fornævnte »wedh« derpaa; da svor de fornævnte Jord til fornævnte Kirke, og g.... deres Tog samme Dag paa fornævnte Ting efter Loven. Vore Indsegl med fornævnte Sandemænds Indsegl. Datum [ut supra].

Perg. [med 11 Segl]. Vejrum (Hjerm H.) Kirkes Arkiv (NLA. Ribe Bispearkiv, Reg. 7, Capsa 13, Pk. 2). [9188]

Okt. 31. Kongen kvitterer Hr. Niels Ericssen for 200 rinske Gylden, som han lovede Kongen, da han blev forlenet med Medelsom H. og Syndre Lywnge H.

Perg. med 1 Segl: K. 88. Niels Erikssøn Rosenkrantz's Arkiv (RA.). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 2.* [9189]

Nov. 2. Pave Alexander stadfæster i Brev stilet til Nicolaus Pauli, Forstander for de spedalskes Hospital ved Aosia, de dette Hospital givne Privilegier.

[A. Perg.^a Aarhus St. Jørgens Gaards Arkiv; senere til Aarhus Hospitals Arkiv; *ÆA. V. 789; b1764* i Christianstad Bys Arkiv^b.] *Aa.* Afskr. af Brocman 1764: Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10 : 7. — *Aaa.* Afskr. herefter af Langebek 1764: LDipl. Efter *Aaa* (og *Aa*): *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 441.* — Afskr. fra 18. Aarh.: Uppsala UB., Haandskr. E 184 Bl. 48 b. — Udtog med urigtig Datum 1504 Nov. 5: *Handl. rör. Skandinav. hist. XXXV. 473.* (*Reg. *9001.*) [9190]

^a) Saaledes *Aa* og *Aaa.* ^{b-b}) Saaledes *Aa* og *Aaa;* jfr. *Handl. rör. Skandinav. hist. XXXV. 466. 473.*

Nov. 3. Kongen befaler Jes Niclison i Starby straks at udlægge Ærkebisp Byrge i Lund en Eng, som skal ligge til Præstegaarden i Starby.

[^aPapir med Spor (ell. Rester?) af 2 Segl paatrykte Bagsiden.^a Starby Kirkes Arkiv; *ÆA. IV. 301, F. 3;* anført Specifikation, *Acta privata Nr. 567; a1754* i Antikvitetsarkivet i Stockholm^a.] Afskr. af N. R. Brocman 1754: LDipl. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 442.* [9191]

^{a-a}) Saaledes LDipl. (*2 sig. tergotenus deleta*).

— *Acta pontif. Dan. V. 296.* Er intet selvstændigt Brev, saaledes som dér opfattet, men kun Begyndelsen af et Brev af 1501 Sept. 8.

Nov. 6. Kongen (o: Rigskansleren) udsteder for Ærkebisp Byrge i Lwnd Vidisse af *1. Række Nr. 1894* og *1000.*

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 344, AP. 5* (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 442.* [9192]

Nov. 6. Kongen (∴ Rigskansleren) udsteder for Ærkebisp Birghe i Lund Vidisse af 1. *Række Nr. 7305 og 7322 og 2. Række Nr. 9081.*

Perg. med 1 Segl: K. 80. Lunde Ærkebispes Arkiv (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 443.* [9193]

— Abbeden i Alle Helgens Kloster mageskifter Gods til Lunde Kapitel.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 138.*] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 200. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 444.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 10, Nr. 134. Jfr. *Weibull, anf. St. S. 445.* [9194]

Nov. 7. 5 romerske Kardinaler udsteder Afladsbrev for dem, der besøger Jomfru Mariæ Kapel i Prædikebrødrenes Kirke i Ribe.

Perg. [med 5 Segl]. Ribe Dominikanerkl. Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. Ribe Kapitels Arkiv). *Acta pontif. Dan. V. 297.* [9195
a) RA. Reg. 60 S. 272.

— *Reg. 5193.* Perg. [med 12 Segl]. Hellig Kors's Kapel ved Ribe's Arkiv (Ledreborgske Haandskriftsaml. 4to 308). *Terpager, Ripæ S. 392; Acta pontif. Dan. V. 298* (læs: Jeronymus - Archilei - libentius - misericordia ac beatorum - inuentionis - Jo. Colardi). [9196]

Nov. 9 (Aar?). Anders Perß, som da sad i Fogedens Sted paa Suenborgs Byting, Jep Engel, Oluff Anderß Raadmænd, Per Røff, Gregers Albritß Bymænd *ibid.* Aar xv^c Mand. før Mortens Dag paa Suenborgs Byting fik beskeden Md. Per Christiernß et Tingsvidne af 8 Mænd: Lauritz Knudß, Villatz Perß, Hans Spurri, Hans Røff, Christen Sudere, Niels Hach, Hans Clauß og Nes Olß; hvilke vidnede dem at have hørt og set, at Per Christernß 3 Ting lod her læse »pantebreff« paa s. Byrrithe Vegne, »hvilke breff« han kyndede Løsning paa 3 Ting. Og var Claus Verckmester tingstævnet til forskrevne Tingsvidne. Med vore Indsegl.

[Orig. Svendborg Nicolai Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 1041*, her med Aar 1515, hvilket Aar formentlig er rigtigere, da Brevet vistnok er yngre end 1505 Juni 26.] Afskr. af Provsten Hans Eskilssøn († 1587): FLA. Sunds Herreds Provstearkiv, Sunds Herreds Liber copiarum S. 32. LDipl. [9197]

Nov. 11. Hans Konge. For os var Hans Bille paa sine og hans Søskenes og Medarvingers Vegne med et Skiftebrev (∴ 6940) mellem Hr. Oluff Stigß, Hr. Bent Bille og Hr. Steen Bille om Skifte efter Hr. Stigh Olß Død; da tilfaldt Hr. Bent Bille paa hans Husfrues Vegne Fru Magdalene dette Gods i Sieland: Valdbby Mølle

(2¹/₂ Læst Mel), Nyrops gard (Galird[?], 1 lødige Mk.), Nyrops Mølle (5 Pd. Mel og 7 Skpr.), i Orsløff wnder skowen Esge 1 lødige Mk., Per Brun ibid. 1 lødige Mk., i Strandhouit Henrick Bertelß 3¹/₂ Skill. Grot, Porsse ibid. 2 Skill. Grot, i Høllede Jes Smed 18 Grot, i Eskelstorp Porsse 4 Skill. Grot, Drucken ibid. 4 Skill. Grot, i Kongsted Henrick Andersß 1 lødige Mk., 1 Gaard ibid. 4 Skill. Grot, Rynnede den Gaard, Helsoth i boede, 18 Grot, Salbytorp Oluff Knudß 3 Pd. Byg, 18 Grot, ¹/₂ Svin, Salby Jep Hemingß 3 Pd. Korn, Ølbylille Oluff 3 Pd. Korn. Hvilket Skiftebrev vi stadfæster, forbydende alle Hans Bille eller hans Medarvinger paa forskrevne Gods Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Haffnis die Martini nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med utydelige Rester af 2 Segl paatrykte Bagsiden. Anders Billes Arkiv (V d; RA.). LDipl. [9198]

Nov. 11. Jeg Jyrien Daa¹ i Enggord a. v. mæler døde alle de Breve, som findes hos mig, som lyder paa Gæld og er udgivne af velbyrdig Kvinde Fru Ermegord, Hr. Beynt Billæs Efterleverske. Sig. meum. Datum Haffnie die Martini.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Lxlix 42. Bent Billes Enkes Arkiv (E; RA.). [9199]

— Jeg Æbbæ Strangesß¹ paa Nørreholm sælger og skøder til velbyrdig Md. Henrich Ogesß i Hageløse dette Gods i Skone, som mig tilfaldet er efter min Moders Død Anne Clausse dotther: 1 Gaard i Oxixæ H. i Claxtorps kirckæby (Jens Pouelsß, 3 Pd. Byg og 2 Skill. Grot), 2 Gaarde i Tyelse kirckæby i samme Herred (Beint Beintsß, 8 Skill. Grot; Anders Agisß, 2 Skill. Grot), 2 Gaarde i Høkiøbinge kirckæby i samme Herred (Twræ, 1 lødige Mk.; Anders Mønbo, 4¹/₂ Skill. Grot), 1 Gaard i Vemyndehøws H. i Norræ Oby (Atthe, 5 Skill. Grot). Afvindes dette Gods Henrich Ogesß, tilbinder jeg mig at udlægge saa godt Gods igen og saa »møgel« Rente og saa vel »beylelich« i Skone inden ¹/₂ Aars Dag der efterkommende. Medb. af flere gode Mænd Hr. Henrich Kromedige² paa Bahwss, Niels Hach paa Hickæberge, Hr. Oluff Jeipsß paa Skwrop og Greghers Jeipsß⁵ paa Tordherop. Givet i Kiøbinhaffn Mortens Dag.

Perg. med [5] Segl: 1. Liv 12 (Bild (Strangesen)); 2. Fxxxii 16; [4.ª]; 5. Lxxxvii 9 (Ulfstand). Henrik Aagesøn Sparres Arkiv (SvRA. Perg.). LDipl. [9200]

a) Nævnt af Langebek 1754 i LDipl.

Nov. 12. Kongen dømmer mellem Age And[er]z paa Helsingborgh og en Kannik i Lund om Gods i Landzcrone.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 374. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 446.* — Et andet Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 21, Nr. 431 (jfr. *Weibull, anf. St.*). — [Vidisse 1539 Maj 21 (Onsd. efter Christi Himmelfart) af »borgmästare« og Raad i Lund, uden at det siges, til hvem Vidissen gives.] Udtog efter Vidissen: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 770. [9201

Nov. 14. Se 1505 Nov. 15.

Nov. 15. Kongen (∩: Rigskansleren) udsteder for Ærkebisop Byrgher i Lund Vidisse af 1. Række Nr. 768.

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 343, AP. 1* (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 447.* [9202

— Vi Hans [osv.; *Brevet er, ortografiske Afvigelser fra regnede (læs endvidere: Stormaren oc Ditmerschen), enslydende med 9202, der er trykt Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 447, dog at nærværende Brev indeholder Vidisse ikke af 1. Række Nr. 768, men af 1. Række Nr. 1498, Dipl. Svec. IV. 30*].

Perg. med 1 Segl: K. 80. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 344, AP. 8* (SvRA. Perg. 1327 Okt. 19). [9203

— Jeg Magdalena Claussedotter sælger og skøder med Hr. Pæder Rebergs¹ Kantors i Roskilde min Farbroders og Værges og andre mine Venners Samtykke til velbyrdig Md. og strenge Ridder Hr. Laghe Brock paa Væmetoffte en min Gaard i Hyllolt i Faxe H. og S. (Boo Jenss, ¹/₂ Td. Smør), og kendes jeg mig derfor fuldt Værd og Penge at have opbaaret. Afvindes forskrevne Gaard Hr. Laghe Broch, forpligter jeg mig saa god en Gaard af Rente og »leylighed« inden 6 Uger at vederlægge. Jeg tilbeder forskrevne Hr. Kantor paa mine Vegne hænge sit Indsegl for dette Brev, thi jeg ej selv har Indsegl; deslige tilbeder jeg hæderlig og velbyrdige Mænd Hr. Laurens Falster², Hr. Laurens Bertels³ Kanniker i Roskilde, Erick Tyges⁴ i Slarslunde min Fadersøstersøn og Oluff Falster⁵ i Kaatzeliissz, at de samme Brev besegle vil. Datum Roskildis dnica. infra oct. Martini.

Perg. med 5 Segl: 1. Lxxiii 103 (urigtig gengivet i G. 289); 2. G. 296; 3. G. 412 (i Teksten; 413 i Afbildningerne; s *laurenci iohais*); 4. Exiv 1; 5. Cxlii 9. Lage Brocks Arkiv ((straks til) Arkivet paa Væmetoffte). LDipl. [9204

— Kongen (∩: Rigskansleren) udsteder for Hr. Eskilld Gøye Vidisse af 1. Række Nr. 7552.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Eskil Gøyes Arkiv; senere til Mogens Gyldenstjernes Arkiv; *Adel. Brevkister S. 119, 123 (RA.). Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 3.* [9205

Nov. 16. Hanns Stage Herredsfoged i Bierre H., Mogens Pedersenn i Hundzløuff, Per Kioldsenn i Stubdrup, Jes Tomesenn i Klarschouff, Olluff Gummesenn i Trellerup og Jes Tomesenn i Kiølstrup. Mand. efter Morttens Dag paa Bierre H.s Ting adspurgte velbyrdig Md. Jens Stigsenn i Weyrup menige Herredsmænd, om nogen har hørt i 40 Aar og mere, end(!) Weyrup Grund har været og er et frit Enemærke i saa Maade, som her efterskrevet staar: neden fra en grøn Vej, som ligger imellem Marslouff Grund og Weyrup Grund, neden i Wøgermoesse og saa vidt en »maade« midt frem i Wøgermoesen og lige imod den gamle »brødestedt«, som ligger imellem Birkende Grund og Weyrup Grund, og saa »langdt adt for^{ne} brødestedt« til en Enghave, som er indgærdet og hører til Weyrup, og saa »endelangs« ad det Gærde, som »gierdt« har været og er, til Trauffniungenn imellem Birkende toffteschouff, og saa fra Traffniungenn langs ad det Gærde, som staar imellem Nundebøe Grund og Weyrup Grund, til Tageholm og saa langs forskrevne Gærde til en »esk«, som kaldes »skeelleskenn«, som staar imellem Sanderum Grund, Kierbye Grund og Weyrup Grund, og saa langs ned ad en Grøft, som er opkastet af Weyruppe Grund, og saa langs ned ad forskrevne Grøft, til Dæmningen er begyndt til Weyruppe Møledam, og siden saa langt baade i Længden og Bredden, som forskrevne Dæmning er udlagt, som ligger langs ved Kierebye damb, til et Vandløb, som løber hos det »stenge«, der ligger imellem Kierebye Grund og Weiruppe Grund, og saa derfra langs ned ud med Barmosenn til den vesterste og nordvesterste Ende paa Barmoese og saa fra den »nordueste« Ende lige op med den grønne Vej, som er imellem Marsleff Grund og Weiruppe Grund, og langs ned ad forskrevne grønne Vej til Wøgermoese, som først var opnævnt; om nogen har hørt nogen af disse og inden disse »aastedt« kære til Tinge eller anden Steds i 40 Aar og mere; og bad Jenns Stiesenn menige Almue sige derom Guds Sandingen. Da svor de menige Herredsmænd, at de har aldrig hørt af nogen Kære paa forskrevne Weyrup Grund. Derpaa »bedis« Jenns Stiesenn et Tingsvidne, hvilket han fik ved 8 Dannemænd: Jenns Tonne-moese^a i Klareschouff, Anders Ibsß i Reffning, Jep Wackersenn

i Kjølstруп, Anders Perß i Skenderup, Oeluff Gummesen i Nellerup[?], Per Lærke i Rynkebye, Anders Gummesen i Hundzleff og Jes Besche *ibid.*; hvilke vidnede, at de har aldrig hørt kære paa Weiruppe Grund eller nogen inden disse forskrevne Aasteder. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[A. ^bPapir med 3 Segl. ^bJens Stigssøn Ulfeldts Arkiv. — Aa. Vidisse 1572 Marts 22 af Fønboe Landsting, givet Wlfeldt Christoffersenn til Weyrup. ^cPerg. med 7 Segl. ^c] Aaa. Vidisse 1610 Jan. 25 af Aa af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Fru Giertrudt Stigsdaatter til Weyrup, Wlfeldt Christoffersenns Efterleverske. RA. Rigens Forfølgningssbog 1609-15 Bl. 23 b. [9206

a) Sagtens Skrivfejl for Tomesenn; jfr. ovfr. b—b) Saaledes Aa. c—c) Saaledes Aaa.

Nov. 16. Symon Andersß Byfoged i Aleburg, Pedher Matsß Swder, Hans Matsß Remesnyder, Jes Jensß⁶, Asleff Clauesß, Jes Finde⁸ og Anderss Brwnck⁹ Borgere *ibid.* Mand. efter Martini Dag paa Aleburg Byting fik beskeden Md. Cristiern Scredere vor Medborger et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Asleff Clauesß, Jep Reff, Jep Laurisß, Sewerin Badhe, Jep Block, Cristiern Germentsß, Mattes Jwll i Trandness og Sewerin Mwncck paa Gøel; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting, at Hr. Pedher Tordsß Kannik i Burglom og Sognepræst til Gøelss Kirke og hans Brødersøn Tord Andersß Borger i Aleburg skødede til Cristiern Scredere et deres Hus og Jord i Aleburg næst norden til s. Bodelss Kirkegaard og næst østen op til Per Maghensß Raadmands Gaard liggende, med al sin Længde fra Per Maghensß Gaard og øster op til Adelgaden og al sin Bredde imellem Hr. Beynt Haghensß Gaard og det Stræde, norden til s. Bodelss Kirkegaard løber, med saadant Skel, at C. S. skal indløse Huset og Jorden fra s. Katherine Alter i s. Botulphi Kirke, og at Hr. P. T. og T. A. kendte dem Penge og fuldt Værd for Huset og Jorden af C. S. op at have baaret. Item vidnede forskrevne Mænd, at Huset og Jorden »vorde« lovbudet inden 3 Ting til Aleburg Byting. Med vore Indsegl med Hr. Per Tordsß og Tord Andersß² Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 1. Udslidt; 2-3, 5-9. Bømærker. (RA. Aalborg (Tillæg).) LDipl. [9207

Nov. 21. *Reg. *8712.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 293; Missiver I. 146.* [9208

— *Reg. *8711.* [A. ^aPapir (Orig.). ^aLudvig Marsk (Munk)'s Arkiv; senere til Arkivet paa Rosenholm (25. Pacquet Nr. 22).] Aa. Afskr. af

Langebek 1761: LDipl.^b Herefter: *Danske Mag. 3. R. III. 294; Missiver I. 147.* — **Ab.** Afskr. fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4 to 2091, III. 189. [9209
a—a) Saaledes Aa. b) Sstds. 2 andre Afskrifter af Langebek, den ene uden nærmere Betegnelse, den anden »ex copia veteri, sed minus accurata».

Nov. 22. Niels Erikssen af Wallø kendes sig at skyldte Hr. Pouell Laxman af Asbo 1500 rinske Gylden.

Perg. med [5!] Segl: 1. Lxxiii 63 (Rosenkrantz); 2. Lxviii 53 (Thott); 3. Lv 73; 5. Bomærke i Skjold. Poul Laxmands Arkiv; senere til Kongens Arkiv? ^a (RA. Poul Laxmands Arkiv). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 4.* [9210
a) Brevet har Paaskrift bagpaa med en Haand, der formentlig er Ove Billes.

Nov. 23. Vi Hanss¹ Konge hilser eder Hr. Henric Knwtsß, Hr. Lodwiig Marsk RR., Jørgen Marswyn, Palli Andersß vore Mænd og Raad, Jørgen Vrne vor Landsdommer i Fyn, Ebbe Andersß, Brockenhusen, Jørgen Daa og Jacob Teyemad vore Mænd og Tjenere. Med Hr. Karl Biskop i Fyn og Hanss Bille vor Mand og Tjener paa sine Medarvingers Vegne, som Del har i Skov og Mark i Hallagher, tog vi ved at skikke der Dommere til, som »skulle« skifte forskrevne Skov og Mark, saa at hver af os »skulle enckit« fange at vide sin Del deri. Thi beder vi eder og befaler, at I med det [*første*] forsamler eder paa belejlig Tid og kalder dertil paa vore Vegne Hr. Marquort Ronnow R. vor Mand og Raad, hvilken vi Fuldmagt givet har derover at være paa vore Vegne, og Hr. Karl Bisp i Fyn og Hanss Bille, farer paa forskrevne Skov og Mark og udlægger hver sin rette Del, som I vil andsvare for Gud og være bekendte for os; bedende eder forskrevne Lodsejerne, at I »ware« derover, naar forskrevne Dommere eder derom tilsigende vorder. Givet paa vort Slot Købinhaffn Clementis Dag under vort Signet.

Relator Dn. Olauus Jacobi.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Hans Billes Arkiv (RA.). [9211

Nov. 24. Lambert Hermelingh¹. Here Johan konink heft my gegeuen den solt borne upp to sokende negest Koldingen belegen unde den upp to buwende up myne eigene kost unde den verdich to holdende unde synen gnaden dar alle jar eyns rekenschap aff to donde, so dat syne gnade schal de helffte van deme solte hebben, dat daraff kumpt, unde ik de ander helfte, unde ik unde myne eruen scholen dat so holden to ewigen tyden. Des heft my syne gnade darto gegeuen ene stede hoff unde hus up to buwende, also to der sulte behoff is, unde my to beschermende unde vrii to holdende vor alle geistlike

unde werltke tosprake my daran to hynderende. Myn ingesegel. Gegeuen unde gescreuen to Copenhauen upp Katherinen auent.

Perg. med 1 Segl: Bomærke i Skjold. Kongens Arkiv; *ÆA. V. 28* (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Nørrejyll.). LDipl. — Trykt i dansk Oversætt.: *Vejle Amts Aarbøger 1921 S. 75*; dansk Udtog med urigtigt Aar 1496: *Hvitfeld VI. 119, Fol. 1012 L. 25.* (Reg. *8435.) [9212

Nov. 25. Kongen tillader, efterdi en stor Del af Undersaatterne, som skulde give Skat af Halmstadhe, er uddøde og borte, at Byen her efter maa betale 100 danske Mk. Penge i aarlig Byskat.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Halmstad Bys Arkiv (i Halmstad, Papper Nr. 13). *Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 413.* [9213

Nov. 27. Crestiern Ørn i Bwnderop stadfæster den Lovhævd, som Olluff Jepsen har gjort paa Kochholm i Gislum H., som Crestiern Ørns Hustru Inge Jepsdatter, før han ægtede hende, skødede sin Broder Olluff Jepsen.

A. Perg. med [6^a] Segl: 1, 3-4. Utydelige Brudstykker; 6. Bomærke. Kokholm (Lerchenfeldt) Arkiv (RA. Lerchenfeldt Godsarkiv). *Tang Kristensen, Lerchenfeldt S. 4.* — Aa. Vidisse 1557 Febr. 27 (Lørd. efter Matthiæ ap. Dag) af Viboriig Landsting, givet Jørgenn Lycke til Offuergaardt's Bud. Perg. [med 2 Segl]. Samme Arkiv (sstds.). [9214

a) Nævnte i Aa som bevarede.

Dec. 2. Jon Erickesßen hardesuaget in Slux herde. Des myduekens vor Barbaren dage was uppe Sclux herde dinge de beschedene mån Jes Andersßen wonaffich bynnen Hadersleue unde syne husfrouwe Harleue Hinrickessen dochter, scotede unde solde van erent wêgen alle ere rechticheyt in Sclux herde, Jessè Andersßen uppe syner husfrouwen wegen van sik der erbaren frouwen vor Annen Gortzen to Solwygh. Daruppe esschede vor Anne eyn dingeswynde, des er ghegunth wordt van 8 luden: Boê Nickelsßen, Nitze Tortzen, Tuke Gotzen, Jacob Petersßen, Peter Jonsßen, Peter Petersßen, Tuke Jeppesßen, Crissteren Jenisßen; wykere tugeden, dat alle dingk so gan is, alſo bauen steyt. Ik Jons Erickesßen hebbe myn ingesegel hengen laten an dat spacium desses breues, unde de ersamen Jons Andersßen, Nis Tordesßen, Peter Gotzen unde Jons Ouwesßen unde Dunniges Petersßen santmanne ock ere ingesegele laten hengen hyrfore. Ghegeuen unde gescreuen *etc.*

Perg. [med 6 Segl]; omtr. samtidig Paaskrift: »Bress po Hiese[?] mark«. Solvig Godsarkiv; senere til ^aViborg Landstings Arkiv^a; endnu senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl. [9215

a-a) Saaledes Langebek i LDipl.

Dec. 10. Laurens Scriffuer, den Dag Tingholder paa Aers H.s Ting, Laurens Hansß i Byrckingordh, Jep Bassi i Forssingh, Per Suensß i Bregningh og Jørgen Bertilsß⁵. Torsd. efter Vor Frue Dag concepc. var paa forskrevne Ting Jens Huidh med disse efterskrevne deres Magtebrev, som var Olle Jensß paa Odden, Las Nielsß af Skauerop, Knud Andersß i Nykiøpen og Las Bonde i Asmindrop, som de havde udgivet med flere deres Frænders Samtykke baade »a« Fædrene og Mødrene, at Jens Huidh havde deres Fuldmagt at gøre Olle Persß i Torpe og Anders Persß i Romperop en fuldkommelig »aerffeyeth« for Lasse Persß Død, som boede i Bregning Mølle, som Mattes Olsß ihjelslog, »hUILKE« Jens Huid i Dag fuldgjorde og svor Olle Persß og Anders Persß og alle deres »affkomme« en tryg »aerfeyet« og en evig Sone af disse forskrevne og alle Las Persß Slægt og Frænder baade »a« fædrene og mødrene Side. Paa »hUILKE« Olle Persß »beddes« et Tingsvidne; da tilmælted Per Suendsß at tage til sig 11 Dannemænd: Nis Mogensß i Løgetued, Per Esbernsß i Istebierre, Nis Jeepß i Eskibierre, Las Olsß i Bierstet, Jep Hintze i Aluershaffue, Las Staphensß i Tymerop, Mattes Baggi i Vesterby, Per Laurensß i Fouelede, Nis Olsß i Vberop, Mattes Andersß i Bierre og Michel Bierre ibid.; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting, at Jens Huid svor Olle Persß i Torppe og Anders Persß i Romperop med alle deres »affkomme« en fuldkommelig »aerfeyet« og tryg Sone for alle Las Persß Frænder og Slægt, som Mattes Olsß ihjelslog, baade »a« Fædrene og Mødrene aldrig op at drage uden paa deres »orbodemoel«. Med vore Indsegl.

Perg. med [5] Segl: 5. Bomærke. Senere til Kallundborg Bys Arkiv (SLA. Kallundborg Bys Pergamentsbreve 1491-1555). [9216

— Per Andersß almindelig Officialis i Ottense. Torsd. efter Nicholai Dag var disse Dannemænd stævnet for mig paa et Vidne: Lass Persß i Wisløff, Per Bassy, Twe Jensß, Jess Nielsß, Anders Nielsß, Per Jorsß, Oleff Andersß, Hans Hwid, Knwt Hansß, Per Korry, Oleff Kyndw og Per Kempe i Haffstedhe; hvilke vidnede, at Haffweløcke ligger i Wysløff Sogn, og hvad Korntiende deraf falder, burde til Wisløff Præst og Kirke. Item vidnede de, at Hr. Jørgen, som var deres Sognepræst tilforn, tilstod for dem, at den Tiende af Haffweløcke tilstedte han at komme til Wøfflinge Kirke og Præst sin Tid for godt Naboskab

Skyld, og kundgjorde det ofte for dem paa Kirkens Regnskab og deres Gildestævne og anden Sted, at de havde den Tiende ej borte med Rette, men med hans Minde i hans Tid. Sig. officialatus. Datum *etc.*

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt forneden. Vigerslev Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 968*; senere til Fyns Bispearkiv (RA. Vigerslev Kirkes Arkiv). LDipl. [9217

Dec. 10. Borgemeistere und rathmenne binnen Flenßborg. Am donnerdage na Annen dage vor unß in rades wiese vorsamlet in gegenwardt her Jeßpers Brock kerckher tho Unser frawen und hern Johan Tordis vicarius darsulvest weren geschicket de werdige herr Matthia Block und her Georgio Niegelsen, und hern Georgio waß biddende hern Matthia Blok tho-seggende, weß sin rechtigkeit plege tho wesende in dem verendell tho Broacker in den tieden, he dar kerckher waß. Darup antwerde herr Matthia Blok, dat he 30 jahr kerckher waß tho Broacker unde bruckede in deße ben. gegen 6 m $\frac{1}{2}$ goldes, de 4 m $\frac{1}{2}$ in dem qvarteer gehetenn Broacker ferendell, dar Jepp Stute up dem gude wahneth, und dasulvest in Brunßniß holt 2 m $\frac{1}{2}$ goldes van dem acker, de tho der kosterien ligt, van des kerckheren wegen, de holling von sodan m $\frac{1}{2}$ goldes unde huer tho der wedem, und datt gut dem jenen, so idt van dem kerckheren gevestet hefft; noch ein guet tho Schmoll, darup plag tho wanende Andrees Stute, na ehme Hanß Jepsen und schuldet jährliches tho der wedem 12 ß lubsch und 1 ort gersten; ock helt he datt bi sinen wahren worden, datt sin vorvahr her Niegels idt alduß vor ehme hadde, unde he in 30 jahren ock her Peter in sinen tieden sehliger gedechtniß. Wir hebbe un-sere stadtsecret laten hengen an dißem breve. Datum *etc.*

[A. Orig. Broager Kirkes Arkiv.] Aa. Afskr. fra c. 1600 ell. lidt senere; omtr. samtidig Paaskrift: »De 2 $\frac{1}{2}$ goldes, welckere de custer tho Broacker gebuket, is prestererde. De 4 $\frac{1}{2}$ golde, welckere Christen Vagedt gebuket, is prestererde«. RA. Topogr. Saml. Papir, Nybøl H., Broager S., Broager. — Aaa. Afskr. efter Aa af P. Sejdelin 1868: Ny kgl. Saml. Fol. 368 b, Slesvig. [9218

Dec. 16. Kongeligt Stadfæstelsesbrev, givet Andersz Krag paa et Brev af Laalandtzfare Landsting om det Kalentegods i Hoby, som Thruelsz Folmerszen paa boer.

[A. α Perg. [med 1 Segl].^a Lollands Sønder H.s Kalentes Arkiv; *ÆA. V. 895, 899*; ^b1621 i Landekisten i Stokkemark Kirke^b.] Aa. Afskr. fra Aar 1621: Ny kgl. Saml. 4to 1188. Herefter: *Nyrop, Gilde- og Lavs-*

skraaer I. 472. — **Aaa.** Afskr. fra 18. Aarh., mulig efter Aa: Thott 4to 1577 S. 104. — **Ab.** Afskr. af Poul Rogert: Thott Fol. 730 Bl. 362 b. [9219
a—a) Saaledes Ab. b—b) Saaledes Aa.

Dec. 16. Iffuer Munck Biskop i Ribe. Matthis Degn til Eltang Kirke har nu været for os og bevist med gode beseglede Breve om liggende østen op til Eltang »kirkestette« o[g] til den Grøft, som der liggende er østen fra, saa . . . som den Grøft strækker, at være Degnejord, til forskrevne Kirke har haft i deres »brugelse« og Hævd i 40 Aar og mere. Thi efter saadanne Bevisninger har vi undt ham samme Jord at beholde i sin Livstid, forbydende alle og særdeles Præsterne i samme Sogn ham Hinder at gøre paa forskrevne Jord under den hellige Kirkes Band. Datum in loco Starup fer. 4. post Luciae sub secreto.

[Orig. Eltang Kirkes Arkiv.] Afskr. fra c. 1600 i et Kvarthæfte: NLA. Ribe Bispearkiv, Pk. Bruske Herred 1417-1773. [9220

Dec. 18. Jahaan Jepsß udvalgt til Biskop i Rosskildhe. Jachym Daa vor Mand og Tjener har nu laant os 50 rinske Gylden gænge, som en Købmand kan en anden fuldt med gøre, og 300 liib. Mk. dansske Penge til at løse vort Stadfæstelsebrev med fra Paven, hvilke Gylden og Mark vi bepligter os at betale inden Morthens Dag næstkommende over et Aar. Vi hænger vort Indsegl for dette Brev med vore Brødrers Hr. Albrechtz Jeypsß R., Erick Ipspsß og Jacob Ipspsßns Indsegl. Givet i Rosskildhe Fred. før Thome ap. Dag.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: RA. Joachim Daas Arkiv. LDipl. [9221

Dec. 20. Niels Clausøn¹ Biskop i Aars. »Borgemester«, Raad og »kiemmenære« i Aars har fornøjet os 200 Mk. Byens Skat, for hvilke Penge vi lader dem kvit for os og vore Efterkommere Biskopper i Aars. Sig. nostrum. Datum Arusie in vig. Thome ap. Perg. med 1 Segl: G. 741. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [9222

Dec. 21. *Reg. 5194.* [A. Perg.^a Borbjerg Kirkes Arkiv.] **Aa.** Afskr. af Sognepræsten til Borbjerg C. Høeg 1754: RA. Danske Kanc., Kopier af Fundatser indsendte i Henh. til kgl. Reskr. 1753 2. Nov., Ribe Stift, Designationens Nr. 23. Mulig herefter: *Hofman, Fondationer IV. 624.* — **Ab.** Afskr. af samme Sognepræst (nu adlet: v. Hielmcrone) 1766: Ribe Katedralskoles Bibl., Grønlunds Saml., Præsteindberetninger til Biskop J. K. Bloch, Hjerm H., Borbjerg S. — Udtog med Andreas Königs Haand: Ny kgl. Saml. 4to 1198, Bd. I Bl. 190 b. [9223

a) Saaledes Ab.

Dec. 26. Vi Hanss¹ Konge hilser eder Hr. Niels Erichs R. vor Mand og Raad, Hienrich Persß i Selderop, Jepp Skowgoer, Mates Raaly i Veling, Per Cresternsß i Stubberupe, Michell Axelsß vore Mænd og Tjenere. Crestern Bertillsß, Viliem Torckelsß, Offwe Atzsersß har ladet berette, at de har Tiltale til Hr. Anderss Friis R. vor Mand og Tjener, for han med Urette har udvist dem af det hellige Kors Gods, som de hertil paa boet har, og kommet dem »herwercky« over, for de samme Gods længer besad, end han vilde, ogsaa med Urette, som de sigte ladet har. Thi beder vi eder og befaler, at I med det første forsamler eder og tager til eder »bormester« og Raad i Vedely og stævner dem for eder i Rette paa baade Sider og overvejer, om Hr. Anderss Friis er mægtig i og af at sætte i Hellig Kors Gods, som ligger til vor Kirke i Vedle, og skiller dem derom ad med Rette, som I vil andsvare for Gud og være bekendte for os. Bedende og bydende eder, som samme Sag paarørende er, at I møder for forskrevne Dommere, naar og hvor de eder derom tilsigende vorder, og lider paa baade Sider, hvis de eder for Rette afsigende vorder; og lad det ingenlunde. Og mæler vi forskrevne Sag aldeles i »querstaade«, saa længe hun kommende vorder for forskrevne Dommere og adskilt[!], under vort Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Kopmanhaffnn 2. Dag Jul under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88, og med Paa-skrift: »Ipso die sancti Marcelli pape thaa bleeff thette breeff leest test....te sigillo«, og derunder 1 utydeligt Segl. Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). [9224]

Dec. 31. *Reg. 5195.* Er 1505 Jan. 1, saaledes som det i *Regesta* citerede Aftryk har.

Uvis Dag. Michael Sutor Borger i København lejer af Københavns Kapitel en Vor Frue Kirke tilhørende Gaard i Closterstredet.

[^aPerg. Københavns Kapitels Arkiv.^a] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 265* (læs: eius beate virginis (Rettelsen i *Kbhvns Dipl.* er vel rigtig) - *incumbentia singulis annis - feria sexta proxima*).

^{a-a}) Saaledes LDipl.

[9225]

— *Reg. *8717.* Perg. [med 5 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. V. 711.* [9226]

Dag? (*Reg. *8719.*) [Orig. Kongens Arkiv.] Udtog: *Hvitfeld VI. 173, Fol. 1035 L. 11 f. n.* [9227]

Dag? (Aar?). »Ett tingswitne aff Nørre herritz ting wnder datum medxcx^a, lydende, att forⁿe Marquardt Iuersß hagde giortt ßyn log oc

wern, att handt aldrig fick aduarßell at suare fore Axell Jepßens børn, oc att handt aldrih antuordett thett werigmaall fraa ßeg etc.«

[Orig. Markvard Iverssøn Skernovs Arkiv?] Udtog se 6813. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 84 II a. [9228

a) Da Markvard Iverssøn ifølge *Danm. Ad. Aarb. XXXIII. 437* døde 1499, maa Aars-tallet antages at være urigtigt, med mindre Brevet da først skulde være udstedt efter hans Død.

Dag? (Aar?). »Ett anditt wittne aff Gleßborg kyrckesteffne wnder ßamme datum mcdxc^a, lydende, att for^{ne} Marquardt Iuersß hadde giffuett last oc kiere therpaa, att ßamme werigmoll holtes hannom fore emodtt hanß willig etc.«

[Orig. Markvard Iverssøn Skernovs Arkiv?] Udtog se 6813. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 84 II a. [9229

a) Om Aaret se 9228, Note a.

Dag? »En gammell lagheffdt wnder datum mcdxc paa thet thiende, lydende, att Per Lasß wti Wiiff hadde induordtt thendtt gaardt, handtt i bode, met ßin tilliggelse och en dell aff Goßeborgs enmercke etc.

Item en anden lagheffdt lydende, att Seuerin Wredtt hadde induordtt thendtt gaardt, handtt i bode, met ßyn enmercke och all hynnes rette tilliggelse etc.«

[Orig.] Udtog se 5983. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 220 a. [9230-31

— »Ett tingswitne aff Haßing herritz ting under datum md, lidende, att then ny grøffth, Michel Eskildsß lod graffue synden fra Lyung-hollm ud aff Huidberig aae, then er graffuen uti Vesteruig closters grundtt och rette enmerckes enge, och er Huidberig aae lagtt aff syn rette arildz lob Huidberig mølle tiill skade«.

[A. Orig. Vestervig Kl. Arkiv.] Aa. Udtog anført i Rettertingsdom 1551 Okt. 2, se 9129, Ab. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 56 b. — Afskr. af Udtoget, formentlig efter den originale Dom: Moldrup, Beskriv. ov. Westervig Closter (Thott 4to 1453) S. 84. [9232

— Mester Erick Kaass forhøjer det Genkøb, som Oluff Perssen havde af ham paa 3 Gaarde i Hønbor H., med 50 Mk. dansk Penge.

[Orig.] Udtog se 8028. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 73 b. *Rosenvinge, Domme I. 181.* [9233

— »Ett skødebreff under datum md, som Nels Eskilsß i Glumstrup, Nels Eskilsß i Filshaffue, Erick Eskilsß y Lergraffue, Michill Eskilsß y Liungholm, Thomeß Eskilsß y Skaregaardt, Jacop Eskilsß, Ide Eskeldzdather, Jens Spendt och Ane, her Per Skrams efftherliiffuerske, hadde udgiiffuit, lydendes, att the hadde soldt och skøtt fra thennom och theres arffuinge och ind till teres kiere fencke fru Kierstine Erickisdather, her Laxmandtz høstru, och hindes arffuinge alldtt theres dell och retighet, som the haffue uti Eskilstrup y Sielandtt y Alleste herrit, dog att hun thet selff skulle indtløße aff Per Rudtt etc.«

[Orig. Poul Laxmands Hustru Kirsten Eriksdatter Banners Arkiv.] Udtog se 3554. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 233 b. [9234

Dag? (Aar?). »Thertiill suarett Anders Jenßenn raadmandtt y Ystedtt paa borgemesters, raadtz och kierckewerigers wegne wdi Ystedtt, att thendtt enne gaard ligende wdi Ystedtt nordenn wed Vor frue kiercke thend gaff enn frue wed naffnn frue Mergrette aff Gundersløff tiill Ystedtt closter fore sitt legerstedtt, och sidenn solde munckenne same gaard tiill Wor frue kiercke udi Ystedtt under Gudtz aar md^a.«

[Orig. Ystad Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 1555 Sept. 11 (Onsd. efter Vor Frue Dag nativit.) mellem Fru Citzille Erick Krumediges og »borgemester«, Raadmænd og Kirkeværger i Ystedtt; Brevet paaberaabes af de sidste, men siges ikke fremlagt af dem. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 346 b. [9235

a) I Udtoget synes der efter md at være ladtt Plads aaben til et eller to Bogstaver, saa at Brevet mulig har været af et senere Aar.

— (—). »Et tingswitne aff Othense herritzting wnder datum md^oa, lydende, at ther wor ingenn andenn eyere tiill Hasle skouff endtt the, som Neß hoffuitgaardt haffde udi were, wdenn the, som boo wdi Hasle by, the haffue frii skoffhug oc ildebrandtt, oc att ingenn haffde rett tiill at jege wdi forn^e Hasle skouff wdenn thend, som bode y Neß gaardt etc.«

[Orig. Næs (Onsjö H.) Godsarkiv.] Udtog anført i kongelig Dom 1555 Marts 23 (Midfastelørdag) mellem Thage Thott til Ericksholm og Matz Stensß til Røneholm; Brevet fremlægges af den første. RA. Rigens Dombog 1554-58 S. 34. [9236

a) Aarstallet er skrevet paa en saadan Maade, at der er Mulighed for, at Afskriveren har oversprunget et eller flere efter md følgende Tal.

Dag? »Biscop Iffuer Munckes schifftebreff. daterit Holstebro anno 1500, indeholdendis hannom att hafue thillschiffth her Michell Nielsß prior i s. Hanns closter nogitt goedzs i Hammerum herridt, huor- eblantt och benefnis Wiig oc Heeagger.«

[Orig. Viborg St. Hans Kl. Arkiv; *ÆA. II. 381.*] Udtog anført i kongelig Dom 1602 Maj 1 mellem Axell Gyllenstienn til Liungbygaardt og Fru Karrine Gyllenstiern til Nørgaardt paa den ene Side og Hr. Sigfridt Rindskatt til Herningshollm paa den anden; den sidste fremlægger nær- værende Brev og Breve af 1504 Dag? (Kontrakt) og 1504 Dag? (Lov- hævvd), 9238 og Brev af 1504 Dag? (Tingsvidne). RA. Rigens Dombog 1597-1609 Bl. 131 b. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 420.* [9237

— »Enn laugheefftt aff Hammerum herridzthing anno 1500 wd- giffuit, bemellendis biscop Iffuer Munk att haffue ladett indwortt Wiig med sin agger och eng for Wor frois oc bispdommis rette goeds.«

[Orig. Senere til Viborg St. Hans Kl. Arkiv; *ÆA. II. 382.*] Udtog se 9237. RA. Rigens Dombog 1597-1609 Bl. 132 a. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 421 Nr. 6.* [9238

— »Tuende beseglet pergmentz breffue 1540, thet første lydende, at handt hagede tuende vor herre faderbroders breffue paa en gaardt Nags- bøl oc thet andit et stadfestelsebreff md; item thet andit lydende« [osv.].

[Orig.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse 1542 Maj 4 (5. fer. post jubilate) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Mattes Søffrinß. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 109 b. [9239-40]

Dag? »Ett tingswitne aff Jerloff herretzting md, lydende, at noger aff eygermendt, som tilforne havde suoren skeell emellom Oxuiich jenmercke och Jerloff marc, och[!] kundgiorde, huor the giorde skeell paa huer aastet i seer.«

[Orig.] Udtog anført i udateret Udtog af Stadfæstelse af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Peder Cristiernß paa sine og Jerløff Lodsejeres Vegne. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 120 a. [9241]

— »Ett pergmentzbreff wtgiffuitt till Moltt herritz ting wnder Gudtz aar mcdxcx, lydende, att Per Clausß y Holstett havde paa Vincentius Iuersßens wegnæ giortt laghefftt først paa en gardt i Gierndrvp mett syn fulde gaardtz eyæ offuer all Gerdrup skoff oc march, inthet wndertagitt, item en gardt y Tißlundt mett all syn rettighedt oc en eng, kalles Kierskier[?], som xii eygere havde hannom tilrebt, en^a gardt i Stenrup, ett byggestett ibidem mett allæ theres retthæ tilligelse oc theße ephtherscreffnæ engi: Ingeborgs kier, Friiskrog, Effen Eyell Holtzdøndt Lybkekier oc ii engi oster y Kiersend etc.«

[Perg. Vincens Iverssøn Dyres Arkiv.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse uden Aar Sept. 22-28 (5. fer. post Mathei ap.) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Hr. Offue Lungæ. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 138 b. [9242]

a) Udtoget: »eng«.

— »En lagheffdt under datum mcdxcdecimo, lydende, att Thomes Hansß slotzfogitt paa Lundeneß havde indvordt met lagheffdt paa kronens vegne Semelkier tiill begge lande, rishug, høslelt och malmgrefft^a, intett undertagett, først fra then sten, som stander sinden ved Semelkier østen ved Aamose, och saa øster, sten ephther sten rint om then østher ende, so vesther och nør tiill then sten, som stander ved Bolskou siø, saa vesther tyll then sten, som stander ved Sorig sig emellom Bolskou och Semelkier, saa vesther tiill then sten, som stander norden ved Dragsvadt, saa vesther, sten ephther sten, tiill Felborig marck vedtager; theße for^{ne} kiere och engi till begi lande indvorde for^{ne} Tames Hansß for kronens rette kierre och eyndom, som sandmend aff Gyning herritt och giørde marckskell same dag mellom Vestrop marck och Semelkier, och ^bfuer[!] hand alle mend udt^b uden ko^e m^{ts} paa kronens vegne och hans ephtherkomere koning i Danmarck etc.«

[A. Orig. Kongens (∴ Lundenæs Lens) Arkiv.] Aa. Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse 1552 Apr. 27 (4. fer. post quasi modo geniti) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Erich Krabe Embedsmand paa Lundeneß. RA. Rigens Forfølgningsbog 1552-59 Bl. 363 a. — Ab. Et meget lignende Udtog se 7296. RA. Rigens Dombog 1545-54 S. 615. Herefter Udtog og udførligt Brudst.: *Nielsen, Hjerm og Ginding Herreder S. 540* (med urigtigt Aar). [9243]

a) Ab: »maregrøftt[?]. b-b) Ab: »udduore ther alle mandt«.

Dag? »Ett welbeſiglett pergmenntzsbreff wnder dattum md, lyd-
 ende, att Albrett Skell hagde ladit inndstienne och inndstable hanns
 gaardz kiennde jordt och hans gaardz rom och friihedt i Tynndering
 marck, som handt hagde i hans haffuende were, som er fyrst enn
 faldt jordt paa Hesteager, som Chrestenn Harboo i Tynnderiing haffuer;
 enn faldt jordt paa Geerbree, som Chrestenn Harbo i Tynndering
 haffuer; enn faldt jordt paa Stiisager och enn ager jor paa Stiisager;
 enn faldt jordt westenn wedt Hegnetzs gaardz ledt; enn faldt jordt wedt
 Trondshøff; enn faldt jordt i lycke offuenn Rebsdall back och enn
 anddenn faldt jordt wedt thenn same faldt jordt hinded ender; enn
 ager jordt i lycke paa Rebsdall back; thre faldt jordt i lycke wedt
 Synnderkier, som stytter paa Skyffwd; enn faldt jordt østen Hundz-
 høff, som Jes Clemennſenn haffuer; enn faldt jordt westenn Hundzhøff,
 som Maii Knudzkonne haffuer; enn faldt jordt nordenn Hundzhøff; ii
 ager jordt och nordenn Hundzhøff; ii ager jordt nedenn Wodroggell,
 som Mortenn Smedt haffuer; ii otting aggerjordt paa Hestagger; enn
 otting agerjordt paa Gerbre; enn otting agerjordt paa Selliager; enn
 otting agerjordt paa Lille Wolkiers ager; enn otting agerjordt paa Store
 Wolkiers ager; enn otting agerjordt paa Dyruong; enn otting agerjordt
 nordenn Chrestenn Harbos gaardz tofft; enn otting agerjordt paa Stiis-
 ager; enn otting agerjordt paa Rebsdall back; ii otting agerjordt wedt
 Synnderkier, som stytter paa Skyffuidt; enn otting agerjordt paa Meld-
 bull; enn otting ager paa Synnder Brødlanndt; enn otting agerjordt paa
 Nøre Brødlanndt; enn otting agerjordt westenn Hegnetz ledt; enn otting
 agerjordt i Ollſe østenn Trenndzhøff; enn otting agerjordt paa Synnder
 Kolendyng; enn otting agerjordt paa Nøre Kolendyng; enn otting ager-
 jor paa Tordsager; i otting agerjor paa Store Fur; enn otting agerjor i
 Stacket Tofftte; ii otting agerjor paa Bosager; ii otting agerjor paa
 Toffzhaffueager; i otting agerjordt paa Wilholom, etc.«

[Perg. Albret Skeels Arkiv.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse
 1561 Maj 21 (4. fer. post exaudii) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet
 Jacop Skell til Hegnett. RA. Rigens Forfølgningsbog 1559-63 Bl. 341 a.

[9244

— »Ett pergemendz laughiefft liudendis, att Mogens Jensen af
 Sindinggaardt haffuer indwortt Widskere medt alld sinn rette tillig-
 gellsſe øde oc byggett medt ett øde byggestedt, kallis Eggersgaards
 hustedt, daterit Hammerum herridzthinng anno domini 1500.«

[Perg. Sindinggaard Godsarkiv. — Udtog i Tingsvidne 1604 Nov. 10.]
 Udtog af Tingsvidnet af 1604 se 1380. RA. Rigens Forfølgningsbog
 1601-7 Bl. 204 b, 208 a.

[9245

— »Clawes Angkersen vorlest der herschaft Vllenbugge^a fur de
 Luseborch. (^b De anno 1500. ^b)«

[A. Orig. Hertug Frederiks Arkiv; 1545 til Hans den ældres Arkiv.]
 Aa. Udtog fra Aar 1545: RA. Pkr. til Rigsarkivets Hist., Pk. »Fællesarkivet
 på Gottorp. I (til 1599)«, 2 Læg af 1545 Bl. 2 a og 3 b. — Ab. Udtog med
 Abel Berners Haand: RA. Pkr. til Rigsarkivets Hist., Pk. »Hansborg«, Hæftet

»Communia. Gemeine brieffe unnd hendell« Bl. 15 b. — Brevet er Genbrev til 9099. [9246]

a) Ab: Villenbrugge. b—b) Saaledes Ab; mangler i Aa.

Dag? (Aar?). »Eske Bildes^a begieringzbreef Lunde capitel tillskrefwet att kunna bekomma Tyringe lææn^b till mageskiffte for skaligt wederlag. Dat. 1500.«

[A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Aa. Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 11, Nr. 92. — Ab. Et andet Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 16, Nr. 87. — Aaret er i Betragtning af Esge Billes Levetid sandsynligvis urigtigt og maa afgjort være det, hvis han i Brevet har kaldt sig Ridder, hvad han først blev 1537 (*Mollerup, Bille-Ættens Hist. I. 675*). [9247]

a) Ab tilføjer: riddares. b) Ab: by.

Dag? Ærkebisp Birgers Kollatsbrev til Hr. Atzerus paa en Præbende liggende til Kong Knutz Alter.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 12, Nr. 60. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 450*. [9248]

— »Vidimerat copia af kongh Hans beskiermelsebreef och privilegia Lunde capitel gifwet på dheras godz och tiänare. Dat. 1500.«

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 16, Nr. 120. [9249]

— Werner Kockz Testamente.

[Orig. Lunds Vor Frue Kirkes (o: den stores ell. den lilles?) Arkiv?] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 79. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 451*. [9250]

— Vidne af Kiøbenhavns Byting, at Peder og Jens Larsen har givet en Gaard til den Helligaands Kloster.

[Orig. Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Udtog: RA. Reg. 30, 1. Afdel., Fasc. 2, Art. 8, Nr. 12 ab; Gl. kgl. Saml. 8vo 3595; Ny kgl. Saml. 4to 687. Efter sidstnævnte: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 114*. [9251]

— »1500. Kong Hanses Brev, som tillader, at Nakskous Borgere, som ere fødte paa Cronens og ere indfløtte og har taget Borgerskab i Naschov, maae være frie for deres Fødestavn. Dat. Flensborg Huus 1500. No. 23.«

[Orig. Nakskov Bys Arkiv. — Udtog anført i Registratur 1630.] Afskr.(?) herefter af Poul Rogert: Thott Fol. 730 Bl. 76 b. [9252]

— »1500. Kong Hanses Confirmation anden gang« (o: paa Nakskov Bys Privilegier).

[Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Nævnt: *Danske Atlas VI. 484* og (formentlig herefter:) Additam. 4to 348, I Bl. 13 b. — Mon forskellig fra 9252? [9253]

Dag? (Aar?). Brev af Biskop Johannes Andreæ af Odense, set i Allested Kirke af Biskop Jacob Madssøn.

[Orig. Allested Kirkes Arkiv?] Nævnt: FLA. Odense Bisparkiv, Jakob Madsens Visitatsbog Bl. 5 a (*udg. af A. Crone S. 16*). Anført her-
 efter: Gl. kgl. Saml. Fol. 1093 Bl. 37 b og 168 b (af Th. Br. Bircherod; det
 første Sted med senere Tilføjelse af ham: »Sed anteqvam mihi harum
 rerum ulla obvenerat notitia aut voluptas, incendio perierat hæc curia
 sacerdotalis cum omnibus insimul literis«^a; det andet Sted med (ikke
 senere) Bemærkning af ham: »Sed anteqvam mihi facta fuit hæc cog-
 nitio, hæ ædes pastorales incendio perierunt et absumptæ sunt anno

^b cum omnibus hisce et aliis, qvod talium documentorum antiqvorum
 triste mihi desiderium alibi dolenter declaro«); sstds. Fol. 1092 Bl. 25 a
 og Additam. 4to 178 S. 49; Gl. kgl. Saml. 4to 2988 Bl. 110 a; Thott 4to
 1423 S. 129; sstds. 4to 1913 S. 149; sstds. 4to 1914 Bl. 11 b. — Aaret synes
 tvivlsomt, hvis Jens Andersson skal have udstedt Brevet som Biskop. [9254

^a) ∅: 1688 Okt. 19, se *Wiberg I. 79*. ^b) I Haandskriftet er ladt Plads aaben til
 Aarstallet.

Dag? »32. Itt sognevinde aar 1500, at den ager, paa Louskrag
 ligger, som Chresten Jensen i Willemose udslou i fyøuer, haffuer ligen
 till Hierom kircke i 40 aar och merre ukiert.«

[Orig. Hjerm Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis
 Registratur S. 92. [9255

— »17. Itt tingsvinde paa perckement aar 1500, at den tofft, som
 st. Lauritz haffuer ligendis y Thim sogenn y Nørby, thend er och
 haffuer verit frii till st. Lauritz kiercke y Madum ukierdt lenger, end
 noger mand kand nu mindis.«

[Perg. Madum Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis
 Registratur S. 18. [9256

— »Literæ indulgentiales cardinalium ad reparationem ecclesie
 Landtkirchen terræ Ymbriæ s. Femariæ. A. 1500.«

[Orig. Landtkirchen Kirkes Arkiv.] Udtog med Haand fra 18. Aarh.:
 RA. Westphalens Dipl., Kvart. [9257

— »[17.] Christenn aff Fellentzløffgord hanns schiøde till Jep
 Lannge paa denn gaard wdi Sandbye i Kundtbye sognn. Datieret 1500.«

[Orig. Jep Langs Arkiv? Senere til Nielstrup (Musse H.) Godsarkiv.]
 Udtog anført i Fortegnelse over Breve, som Margrethe Brahe 1612 leverede
 paa Nielstrup til Esge Krafse, S. 22: Lunds UB., De la Gardieska saml.,
 Barnekow I. [9258

— »S.A.^a gik Eiler (Iversen) Bryske Dallunds Enemærker om-
 kring, satte Pæl og svor Skiæl (Dallunds Arch.), altsaa uden Tvivl det,
 som man i fordums Dage kaldte at indvorde sin Gaard.«

[Orig. Dallund Godsarkiv.] Udtog: *Vedel Simonsen, Rugaard I. II. 43*. — Et lignende Udtog: Nationalmuseet, Vedel Simonsens Sam-
 linger, »Skouby Herred 2« Bl. 321 a, men med Tilføjelse: »men end-
 skjøndt han var nær paa Ulkendrup Marks Grændser, omgik han dog
 ikke denne, som altsaa den Tid endnu ikke tilhørte Dallund«. [9259

^a) ∅: Aar 1500.

Dag? »Jens Sommers Skøde til Christen Somer paa alt hans Arvegods. 1500.«

[Orig. Gendrup (Fussingø) Godsarkiv.] Udtog anført i Registratur 1702, R-S (Nr. 17-18) Nr. 25: Thott Fol. 735 S. 37 (Afskr. herefter: Thott 4 to 1449 S. 47). [9260]

— »Forbud, at ey nogen maa fiske ved Dannesøe, lade deres Qvæg gaae udi Restrup Kiær, grave Tørve eller slaae Lyng udi Restrup tilhørende Eyendom, af Aar 1500 de.«

[Orig. Restrup Godsarkiv.] Udtog anført i Designation over de Adkomst-Breve angaaende Restrup NLA. Store Restrup Godsarkiv. 2 Eksemplarer, i det ene S. 5 Nr. 43, i det andet (i Pk. »Reversaler«) S. 4 Nr. 43. [9261]

— »Et gammelt ulæselig Skiøde af Aar 1500 de.«

[Orig. Restrup Godsarkiv?] Udtog anført i Designation over de Adkomst-Breve angaaende Restrup NLA. Store Restrup Godsarkiv, 2 Eksemplarer, i det ene S. 7 Nr. 72, i det andet (i Pk. »Reversaler«) S. 6 Nr. 72. [9262]

— »Enn sognneuide under dato mcdxc paa thet thiende, udgiiffuitt paa Solbierrig kirckegaardt, att xii mendt vundit haffuer, att Sandholt och Sandengh allethiidt haffde liggitt tiill Østerkorrup ulast och ukiertt i xl aar och miere.«

[Orig. Visborggaard Godsarkiv.] Udtog se 8846. [9263]

— »Bormesther« og Raad (i Stege) dømmer Kongen noget Læder til.

[Orig.] Udtog med Anders Billes Haand paa Foliohalvark: Anders Billes Arkiv (VIII; RA.). *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer II. 324.* [9264]

— »Kong Hanßis breff daterit Hørbye i Frøste herrit aar 1500, indholdendis, at hans may^{tt} haffuer giffuit m. Olluff Pedersen och hans arffuinger till euig thiid en cronnsens jord liggendis udi Wæ, kalldis Konningstofft.«

[Orig.] Udtog anført (sammen med Udtog af Breve af 1509 uvis Dag og af 1507 Dag?) med Overskrift: »Jørgen Hansen borgemester udi Whæ hans speciall eigendomsbreffue indlagt den 20. maii anno 1614«. RA. Danske Kanc., Indl. t. Registr. samt henlagte Sager, ad 1614 Maj 22. [9265]

— Ærkebisp Børgie forlener et Aaledræt i Åhuusa leijæ til Oluf Foldhe og hans Søster.

[Orig.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 77. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 450.* — Et andet Udtog (betegnet: »Sine dato« og med Angivelse om det overdragne: »som deras moder tillforne haade«): SvRA. E 102 a, Sextern 12, Nr. 67. [9266]

— »Et Skiøde udgiven til Hans Michelsen paa een Part af denne Gaard^a og Grund etc. Dateret 1500.«

[Orig. ^b1746 ejet af Hans Rasmussen i Koelbjerg. ^b] Udtog anført i Designation af 1746: RA. Rtk., Kommissionsprotokoller vedk. Vissenberg Bønders Selvejendomsret III. 262. [9267

a) \circ : i Koelbjerg. b—b) Saaledes Udtoget.

Dag? »En Sandemænds Tog og Forretning over nogen Jord liggende til denne Selveyergaard^a. Dateret 1500.«

[Orig. ^b1746 ejet af Ritmester Wulf og Jens Rasmussen i Gadsbølle. ^b] Udtog anført i Designation af 1746: RA. Rtk., Kommissionsprotokoller vedk. Vissenberg Bønders Selvejendomsret III. 265. [9268

a) \circ : i Koelbjerg. b—b) Saaledes Udtoget.

— »En ditto^a imellem Jess Michelsen og Birtha Jesses om nogen Jord, som laae til dend sidstes Gaard^b, som hun ved denne Forretning er kiendt berettiget til. Dateret 1500.«

[Orig. ^c1746 ejet af Ritmester Wulf og Jens Rasmussen i Gadsbølle. ^c] Udtog anført i Designation af 1746: RA. Rtk., Kommissionsprotokoller vedk. Vissenberg Bønders Selvejendomsret III. 265. [9269

a) \circ : »Sandemænds Tog og Forretning«. b) \circ : i Koelbjerg. c—c) Saaledes Udtoget.

— »Anno 1500 Jep Jensen Tingfoged paa Taasind, Laurs Tygisen Huusfoget paa Kiestrup, Niels Hansen Skrifer ibidem og Capellan til Bregninge Kirke etc.«

[A. Orig. I P. Lucoppidans Tid ejet af en »Ejendomsbonde« paa Taasinge. — Aa. Udtog af P. Lucoppidan, meddelt Thomas Br. Bircherod.] Aaa. Afskr. efter Aa af Jacob Bircherod: Gl. kgl. Saml. 4to 2349, Hæfte e. — Andre Afskrifter fra 18. Aarh. (direkte ell. indirekte efter Aa): Rostgaard Fol. 18 Bl. 83 a (herefter: Ny kgl. Saml. Fol. 400 Bl. 95 a og Uldall Fol. 190 S. 65); Bircherod-Haandskriftet i Odense Katedralskole S. 177 (herefter: Thott 4to 1419 S. 258); Ny kgl. Saml. 4to 646 c; Nationalmuseet, Thurah, Om Sielland og Fyen, ufolieret Afsnit. [9270

— »Dingswinde wegen der 2en wurde bey st. Michaelis nebenst der zuehör. Anno 1500.«

Udtog med Haand fra c. 1700: Kiels UB., S. H. 8 Bl. 508 a. — Er mulig 1501 Aug. 16, der dog allerede er anført i samme Haandskrift Bl. 492 a. [9271

Uden Dag. Las Persen i Bastkier paa Læssø stadfæster andres Gave af 4 »affgerd« og giver selv 1 »affgerd« i Saltkedeler (paa Læssø) til Alburgh Helligaandshus.

Perg. med [7] Segl: [1.^a]; 2-3. Bomærker; 4. Brudst.; [5, 7.^a]. Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5. R. II. 210.* [9272

a) Nævnt af Jon Mortensen 1751 i LDipl. og i Ny kgl. Saml. 4to 747 a.

— Ick Katherine Kordes wanafftich bynnen Husem vorkope unde vorschote myt vulborde myner dochtersone Johannis Kordes ock myner eruen unde alle der jennen, der my ere vulbordt darto behoff was, den vicarien in Unser frouwen kercken

bynnen Husem myn huß unnde hoffte, dat belegen ys in der Norderstraten twysschen Clauws Ploch up der wester side unde Hennyngk Semmelbecker up der oster siden, vor 15 lub. mr. houetstols in eneme summen in golde unde pagimente, so tho Lubeke unnd Hamborch genghe ys, unnde is dat erste gelt na den 3 mr., de toveren in deme huse sin. Vor welkeren summen schal ick alle jare tho paschen vorrenten uth deme huse den heren vicarien myt 16 schillingk lub. Wor deme so nicht enscheghe, so dat dar schade van qweme, den schal ick wedder uprichten. Ock laue ick sodan huß nicht to vorargerende, men na vormoghe tho verbeterende ok nergen hogher tho vorpandende ock nictes daraff tho vorkopende sunder wille der ewigen vicarien. Jodoch mach ick sodan huss wedder entfrogen van der renthe, wanner idt my beleuet, by also dat ick schal de losinge vorkundigen up s. Michael, unde up den negesten paschen de betalinge to donde des houetstols myt aller nastanden renten in eneme summen unde in guden golde unde guder munthe, so to Lubeck unde Hamborch gange is sunder hale penninghe. Alle desse stucke unde articule laue ick ock vor mynen dochter soen Johannes ock vor alle myne eruen unde besitteren sodanes huss stede to holdende. Myner dochter soen Johannis Kordes¹ sin inghesegel; ock hebbe ick ghebeden de erßamen her Nicolaus Idingk ewich vicarius bynnen Husem unde Luder Becker³, welkere ere inghesegele mede hanghen heten an dessen breff. Gheuen unde screuen na Cristi ghebordt duserent vyffhundert.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Skjold, hvori en Plante med 3 Blade; 3. Bomærke. Husum Vor Frue Kirkes Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 64). — Brevet henføres paa Omslaget til c. 1530, hvad der dog ikke er sikkert. [9273

Uden Dag. Ick Hinrick Hamer¹ wonhafftich bynnen Hußem vorkope unde vorpene myt vulbordt alle der jennen, der my ore vulbordt hirto van noden isth, uppe einen wedderkopp 5 mr. lub. jarlike rente upp allen passchen in mynem huße unde garthrum, dar ick ynne wane by suden deme kerchoue twischen Johan Douwen uppt westen unde Boie Wulrekes huß upt osten belegen, tho enthrichten deme erßamen Meyneken Graueleien ock to Hußem wonhafftich offte hebber dusses breiffs, vor 100 lub. mr. houethstolß, de my van Meineken in munthe, so tho Lubecke und Hamborch gange isth, syn vornoget, de ick an myne nutte angewendet hebbe. Wert sake, dat Meyneken

alsodane jarlyke rente nicht wurde entrichtet unde 1, 2, 3 offte mer jare bestande bleuen, so schal he alsodan huß vorhuren, bruken und bruken laten eynen anderen, weme he wil, so lange dat he rente und houethstoll sampt synem geledenen bewißliken schaden al in einer ßummen wedder syn entrichtet. Idoch mach ick dussen hofftstoll wedder uthloßen in 2 termynen alsoe tor tydt 50 mr. alle yar up passchen, wen my beqwem isth, myt ßodanem bescheide dat ick eme de losinge eyn halff yar thouoren vorkundighe alsoe up Michaeliß und strax darna up passchen den hofftstol myt der bedageden rente entrichten in ghelde, ßo to Lubecke unde Hamborch gange isth. De ersamen menne Cordt Erdtman unde Peter Smhydth hebn ore ingesegelle by mynem ingesegell gehanget. Gegeuen unde screuen nach Christi ghehort dusent viiffhundert.

Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke. (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 63.) [9274

Uden Dag. *Rasmussen, Rudkjøbing S. 54; Reg. * 8715.* Se 7140.

— Privilegium for Skive.

Nævnt: *Danske Atlas IV. 723* (efter Resen). Er 1503 Febr. 16.

— (*Reg. * 8718.*) Udtog anførte i Registraturer fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 495 d og Langebeks Ekscerpter 53, Koldings Privilegier, og i en tilsvarende fra 1822: Kolding Bys Arkiv (i Kolding), Pk.: »Diverse gl. Registranter over Byens Breve« (Afskr. i Additam. Fol. 226, IX); alle 4 under Nr. 28. *Danske Atlas V. 883 Nr. 28; Fyh, Kolding S. 188.* Er 1509 Nov. 7 ell. 14.

— Udtog: Kiels UB., S. H. 8 Bl. 499 a. Er 1511 Febr. 3.

Brevbøger: Løgum: *SRD. VIII. 107* (Apr. 29), 105 (Maj 23).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I. 61* (Nov. 16) = *V. 33; IV. 32, 35, 35*; se ogsaa 9029, 9136, 9180, 9212. Lundenæs: *ÆA. III. 242*. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV. 343 AP. 2, 343 AP. 3* (jfr. *1. Række Nr. 1500*), *343 AP. 4* (Henviisningen i *1. Række Nr. 1498* til dette Udtog er unøjagtig), *344 AP. 6, 344 AP. 7* (jfr. *1. Række Nr. 77*), *345, 346*; se ogsaa 9191-92, 9202-3. — Lunde Kapitel: se 9194. — Roskilde Bisp: *ÆA. III. 330*. — Odense St. Knuds Kl.: *ÆA. V. 184* (vist galt Aar og efter 1513, jfr. *V. 215*). — Børglum Bisp: *ÆA. III. 45*. — Børglum Kapitel: *ÆA. III. 80, 80, 81, 84, 85, 85, 86 Y. 61, 89, 90, 93, 94, 97, 100, 106*; se ogsaa 9153. — Viborg Bisp: *ÆA. II. 262* (Jan. 6), *353* (Marts 30), *296* (Apr. 25), *267* (Maj 23), (*262* (Maj 30) se Aar 1493), *296* (Juni 21), *317* (Juli 3), *342* (Sept. 10), *263* (Sept. 18), *293* (Okt. 4), *329* (Okt. 4), *311* (Nov. 20; ell. Aar 1503), *321* (Dec. 18), *238, 269, (307 se Aar 1491), 326, 333*. — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 65* (Jan. 7; = *I. 209* med Aar 1499), *37* (Marts 9), *81* (Apr. 9), *22* (Juni 29), *82* (Sept. 3), *25* (Sept. 14), *25* (Sept. 14), *27* (Dec. 21), *153* (ell. Aar 1502). — Ribe Kapitel: se 9032, 9045, 9050, 9091 og 1501 Febr. 20. — Tommerup: *ÆA. IV. 368, 377*. — Antvorskov: *ÆA. IV. 106, 135, 151, 209, 251*. — Roskilde Claræ Kl.: se 9055. — Skovkloster: *SRD. IV. 378, 379, 389, 390, 390, 400*. — Maribo: *ÆA. III. 277, 294, 298, 310*. — Odense St. Hans Kl.: *ÆA. V. 624 (1058), 638 (960), 638 (952), 638 (924), 639 (1012), 639 (1011), 640 (1061)*. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III. 29*. — Dueholm: *ÆA. III. 176, 189*. — Essnebæk: *ÆA. II. 103* (Apr. 27), *93* (Maj 25), *95* (Maj 25), *100* (Okt. 6), *92* (Nov. 30). — Mariager: *ÆA. V. 673, 684, 697, 710, 710, 710, 756*. — Vestervig: *ÆA. III.*

165. — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II. 374, 374, 375, 381*; se ogsaa 9237-38. — Vor: *ÆA. I. 188, 191, 200, 200, 200, 207, 228, 228*. — Vrejlev: *ÆA. III. 33, 33, 34, 35, 37, 37, 38, 41, 43*. — Ø: *ÆA. III. 123, 129*. — Øm: *Suhms Nye Saml. III. 330* (her dateret 15.. Maj ell. Sept.; = *ÆA. I. 167* (her dateret 1500)). *ÆA. I. 233, 234, 251*. — Aahus Hospital: se 9190. — Slagelse Peders Kirke: *ÆA. V. 799*. — Kirker og Præster i det gamle Fyns Stift: *ÆA. V. 914, 993, 1045, 1045, 1080, 1088*; se ogsaa 9197, 9217, 9219. — *Eline Gøyes Jordebog 371* (Jan. 25), 158 (Febr. 17?), 413 (Febr. 22), 361 (Juni 29), 141 (Aug. 14), 435 (Aug. 15), 163 (Aug. 19?), 376 (Aug. 19), 154 (Aug. 28), 106 (Sept. 1), 139 (Sept. 17), 359 (Okt. 15); se ogsaa 9183. — Axel Urup: *Hist. tidskr. f. Skåneland II. 259* (Juni 10?), 262. — *Adel. Brevkister 25, 35, 37, 68*; se ogsaa 9037, 9064, 9205.

1501.

Jan. 3. Haraberga Sognevidne angaaende Spørgsmaalet om Sognets Forpligtelse til Kongsskat.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1.*] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 83. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 1*. — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag, og ifølge hvilket »förde sogn boor wara frii for kongskatt«: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 530. [9275

Jan. 4. (*Reg. *8727.*) [^aOrig. med hængende Indsegl.^a Henrik Krummediges Arkiv.] Vidisse 1504 Maj 14. *Dipl. Norv. XVIII. 165*. [9276 a—a) Saaledes Vidissen.

Jan. 5. Tingsvidne, at Beboerne i Löddakiöpinge og Borby Sogne m. fl. plejer at være fri for Kongsskat.

[Orig. med 3 Segl. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1.*] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 162. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 1*. — Et andet Udtog med Aar og Dag »d. 5 januarii«, og hvor Brevet kaldes »sochnewitt[n]e af Hoy sogn«: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 84. — Et tredje Udtog med Aar, men uden Dag, og som for »7 gardar« har »6 gårda«: SvRA. E 102 a, Sextern 21, Nr. 385. [9277

Jan. 6. Vidne af Hörby Sognestævne, at Hörby S. af Arilds Tid havde været fri for Kongsskat.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1.*] Udtog: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 38 a Nr. 214. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 1*. — Et andet, kortere Udtog med Aar og Dag »helly 3 konge dagh, som är d. 5 jan.«: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 85. — Et tredje Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 483. [9278

— Silagra Sognevidne om Sognets Frihed for Kongsskat.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1.*] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 86. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund.*

VI. 2. — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 533. [9279]

Jan. 6. Ræbinge Sognevidne, at Sognet plejer at være fri for Kongsskat.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1.*] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 88. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 2.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 496. [9280]

Jan. 7—13. Wy Ffrederich¹ erffgnhome to Norwegenn, her-
 tog vorkopenn unnde vorschotenn deme duchtigenn Tonnigeße
 Rantzowenn 200 lubeske mr. penninge jarlicher rente uth un-
 seme bleke Husum, dede unns unse underßaten darsuluest alle
 jar to betalende plichtich syn, vor 4000 lubeske mr. penninge
 houetstols, de wy van Tonnigese Rantzowenn in gudem gelde,
 also to Lubeke unnde Hamburg genge is, upgeboret unnde in
 unse nut gekeret hebbenn, welkere 200 lubeske mr. penninge
 Tonniges Rantzow de tyt auer, also he unße amptman to Got-
 torppe is, sick suluest, unnde darna unse amptman to Gottorppe
 tor tyt synde Tonnigeße Rantzowen alle jar in den achtedagen
 der hilligenn dryer [ko]ninge bynnen deme Kyle to ener tiit
 unnde in eneme summenn in munte vorbenomet schollen be-
 talenn. Unnde wener sodann 200 mr. alle jar vornoget ßyn,
 schollen unße inwanre to Husum van den 200 mr. van uns
 qwit syn, so lange de wedderkoft syn. Unnde weret, dat Ton-
 [nigeße] Rantzowen darann jenich hinder schege, dat schollen
 wy eme helpen keren gelick, oft he de rente to unßer behöff
 upborenn scholde. Also s[etten] wii Tonnigese Rantzowen in
 de besittinge syner houetsummen unnde rente haluen frig to
 hebbende unnde de rente uptoborende unnde in unßer velicheit
 in syn beholt to bringende, so verne Tonnigeß[e] Rantzowen
 der betalinge sodaner rente vorsumenisse geschege. Jodoch
 hebben wy de macht beholden, dat wy alle jar de 200 mr.
 rente vur 4000 mr. penninge houetstols wedder kopen mogen,
 unde dat schollen wy eyn halff jar touoren myt unseme vor-
 segelden breue vorkundigen, unnde in den achtedagen der hil-
 ligen dryer ko[ninge] negestfolgende schollen wy eme synen
 houetsummen myt allen nastanden renten to ener tyt unnde
 uppe ener stede bynnen deme Kiile edder uppe ener anderen
 zekeren stede ime lande to H[olstenn], dar id] eme bequeme is
 syn gelt uptoborende, in [gudenn gol]de unde grauem gelde,

also to Lubeck unde Hamburg genge is, betalen. Unse secret. in den achtedagen der hilligen dryer koninge.

Perg. med 1 Segl: K. 106; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9281

Jan. 7—13. Wii Frederich¹ erffgenome to Norwegen, her- togh sint schuldich der erborenn frouwen Olegarden Rantzou- wen, seligen Hinrickes hußfrouwen, 8000 mr. penninge houet- stoles unde 480 mr. penninge rente, also bynnen Lubecke unde Hamborgh genge sint, unde dar en islich gut man deme anderen vull mede doen mach in deme lande to Holsten ane hale pen- ninge, to betalende in den achtedagen der hilligen drier konyng- erstkamende mit redeme gelde edder mit so velen nochafftigen panden, dar vor Olegardt mach mede nemen den summen des vorgeschreuen geldes, to eyner tiit unde up eyner stede bynnen deme Kiile in Hans Schelen huse iffte in eyner anderen sekeren stede in deme lande tho Holsten, dar it er beqweme is ere gelt uptoborende. Alle desse articule lauen wii mit unsen mede- loueren den gestrengen unde duchtigen unsen reden unde men- nen herenn Otten Rantzouwen² rittere, Hans Rantzouw³ Hin- rickessonnes, Tonnies Rantzow⁴, Henneke unde Jachim⁷ Ran- zouw brodere, Hertich Poggewisch, Clawes von Aleuelde Bene- dictussone⁵, Wulff von Aleuelde Ottensone⁹, Detleff unde Hin- rick Walstorp brodere unde Hinrick Poggewisch¹² lauen mit samender hant to holdende ock na mede in de hant to lauende vor Olegarden, welke tiit se dat von uns medeloueren esschende is. Wii Frederich hertog hebben unse secrett mit den ingesege- lenn unser medelouerenn hengen laten an dessen breff. Ge- geuen an unser stadt Kiill in den achtedagen der hilligen drier konyng.

Perg. med 12 Segl: 1. K. 106; 2. Li 48; 3. Li 54; 4. Li 52; 5. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 6. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 7. Li 53; 8. Skjold med Rantzau-Vaaben; 9. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 10-11. Vistnok ét Signet: Lxlix 81 (s **otte walfstorp**); 12. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9282

Jan. 10. Henrick Jenssøn Sognepræst i Hellista gør vitterligt, at s. Laurentii Bønder i Hellista fik Vidne paa Hellista Sognestævne, at de ikke har givet Kongeskat.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Lunde Ærkebisp's Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1* (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 3.* [9283

Jan. 10. Woms Sognevidne, at Wæbre Len plejer at være fri for Kongsskat.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1.*] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 87. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 2.* — 2 andre Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 16, Nr. 3; sstds., Sextern 21, Nr. 322 (i det sidste kaldes Brevet »wettnesskrifft af Nilß Olßon sognepräst i Wom«). [9284

— Flinginge Sognevidne, at Sognet plejer at være fri for Kongsskat. [Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BH. 1.*] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 89. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 3.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 534. [9285

— Brudst.: *Jahn S. 389; Reg. 5196.* Er 1501 Jan. 17.

Jan. 11. Borgemestre og Raadmænd i Stocholm anbefaler til Henrick Krommediche Skipperen Dyderick Pasche og hans Passagerer, der skal sejle til Compustella.

Papir (noget beskadiget) med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 167; Missiver II. 162.* [9286

Jan. 14. Frelle Jenß Foged paa Hare H.s Ting i Sallyng, Jes Jenß, Nis Moghenß, Andhers Perß i Vessthergardh, Jes Jensß i Ballvm og Andhers Mychelß i Seby. Torsd. før Antonys Dag paa forskrevne Ting fik Cemet Quie Borger i Nykøbigh et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Jenß, Volle Meyys, Crissten Ogysß, Nis Moghenß, Mates Smee, Thrwls Masß, Mates Symenß og Crissten Nilsß i Towsstrop; hvilke vidnede, at det var dem vitterligt, at Andhers Hellysß »fesste« Andhers Mychelß i Kyær Lov for det Klæde, han stjal af de 2 Kjorteler, som han skar for Andhers Mychelß Søster, og ej han kunde »fvidrowe« den Lov, men »fesste op« til Andhers Myche[l]ß og gav ham 10 Skill. Penge og 1 Alen Klæde for det »thywöyndh«. Item vidnede forskrevne Mænd, at Andhers Hellyß har haft en »thuyff ryöth« baade før og siden. Med vore Indsegl.

Papir med Rester ell. Spor af 6 Segl paatrykte forneden: 3-4. Bomærker; Resten utydelige; omtr. samtidig Paaskrift: »Dorothe Qwies breffuæ wdi Nyköpinge«. Clement Quies Arkiv (RA.). [9287

Jan. 16. Jeg Oluff Stigß R. paa Bwllerop har fuldmægtig gjort Tyge Brade op at bære og annamme min Andel i Halqwye gardh og Gods, som er en Søsterdel; og hvis han deri »gørende ladende bliffuer entigh« med Mageskifte eller at sælge eller i hvad Maade han deri gørende vorder, der lader jeg

mig nøje med. Mit Indsegl. Givet i Helsingborrich die Marcelli pape.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. (SvRA. Papir.) [9288

Jan. 17. Kong Hanss kvitterer Ærkebisp Byrge for Penge, som denne paa Niels Olssøns Vegne af Harebergh havde lovet Aage Andersøn Embedsmand paa Helsingborgh for et Fredløsmaal.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Lunde Ærkebisp's Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 4.* [9289

— (*Reg. 5196* (med urigtig Dag Jan. 10 ligesom i det der anførte Brudst.)) Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 168; Missiver I. 148.* [9290

— Jeg Anne Arwitzdotter har gjort min Søn Stey Griss fuldmægtig at sælge, hvis Del som mig falder i Halleqwie gordh og Gods, som jeg arvede efter min Frænde Erich Jensß, «og noget andet Gods, som jeg har »nedher« i Wester Gyllen^a; hvis som han gør herinden, lader jeg mig fuldkommelig nøje med. Mit Indsegl. Skrevet i Helsingør Sønd. efter 20. Dag Jul.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Utydeligt, formentlig Skjold og Hjelm. (SvRA. Papir.) [9291

a—a) Senere atter overstreget.

Jan. 18. Bisp Brynolphus af Skara tilskriver Hendrik Krwmedike om en Strid, dennes Kapellan har med Olaff Aruidzson m. fl.

Papir med 1 endnu overlæbet, brevlukkende Segl: Rundt, Skjold uden Hjelm ell. Omskrift. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 169; Missiver II. 163.* [9292

Jan. 20. Hanss Pouelß¹ Byfoged i Roskilde, Jenss Kruse, Hennig Jensß »borghemestere«, Jenss Boß⁴, Jep Andhersß, Morthen Laurensß, Niels Benctß⁷ Raadmænd sstds. Onsd. Fabiani et Sebastiani Dag paa vort Byting havde beskeden Md. Olaff Jensß Bøckere vor Medborger Fuldmagt af hans Husfrues Fader Per Maghensß, Gud hans Sjæl naade, at skøde P. M.s Gaard, som er Hus og Bygning, liggende her i Roskilde i Allehellienn Sogn i Allehelliennestræde østen ved Kirkegaarden et Stræde imellem, hvilken Gaard O. J. skødede fra P. M.s Børn og Arvinger til Hr. Erik Andhersß perpetuo vicario til s. Laurencii Alter i Roskilde Domkirke, som den Jord tilhører, som fornævnte Hus og Bygning paa stander. Og sagde O. J., at Hr. E. A. havde købt den Gaard tilforn af P. M. og givet ham Penge derfor efter hans Nøje, og kendtes Olaff Jensß P. M.s

Børn og Arvinger ingen Rettighed at have deri efter denne Dag. Og var det Skøde »stadfæst mælt« af Konnings Foged og siden af alle Tingbænke. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 3. Bomærke; 4. Hxl 8; 7. Bomærke i Skjold; Paaskrift, vel fra 1. Halvdel af 16. Aarh.: »Laurencii«. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Laurencii Alter)?; 1783 af Biskop L. Harboe foræret til Gehejmearkivet. [9293

Jan. 22. Vi Erick Andhersß¹ perpetuus vicarius i Roskilde og Pether Moghensß Borger sstds. med sin Husfrues Bodill Jeipsdotters Samtykke skøder Gud, Jomfru Marie, s. Laurencio og alle Helgene til Lov til s. Laurencii Alter, som er et evigt Vikarie i Roskilde Domkirke, standende paa den nørre Side op til Muren næst oven s. Gertrudis Alter, en vor Gaard liggende her i s. Botels Sogn paa den søndre Gade mellem de 2 Gaarde, som Hemming Bryggere og Pedher Hansß Smedh forud i boede, med saa Skel at Alterets Forstander perpetuus vicarius skal til evig Tid hver Onsdag for Alteret sige eller lade sige en Messe af den Helligaand cum collectis af alle kristne Sjæle og de domina for vore, vore Søskenes, Forældres og alle kristne Sjæles Salighed. Holdes Messen og Tjenesten ej, skal prior perpetuorum vicariorum sstds. med sine Medbrødrers Samtykke have Fuldmagt at tage Gaarden fra Alteret og dets Ejer og skikke den til et andet fattigt Alter i Domkirken, hvor forskrevne Messe og Gudstjeneste kan opholdes. Medb. af hæderlige og velbyrdige Mænd Hr. Pedher Andhersß³, Hr. Lydder Jensß⁴ Kanniker i Roskilde Domkirke, Hr. Hans Moghensß⁵, Hr. Pedher Powelsß og Hr. Erick Oleß perpetuos vicarios sstds. Givet i Roskilde Vincencii Dag.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 321* (Erick Andhersß); 2. Bomærke(?); 3. Exvi 16 (Jernskæg); 4. Gxix 9 (Quitow); 5. G. 310* (Hans Moghensß); 7. Voksklump, som det synes uden Signetaftryk. Roskilde Kapitels Arkiv (Laurencii Alter); 1783 af Biskop L. Harboe foræret til Gehejmearkivet. — Hertil 2162. [9294

Jan. 25.

 og alle »bewisning«, som jeg »sterth«
 i Lantheholsten for Johannis Al[ter] skal
 holde en Messe hver evig Tid for min Sjæl,
 mine »forelderes« Sjæle Mattes ibid. 2 Skill.
 Grot for en Begængelse hvert Aar at holde, naar

...es in ordine og holdes, som andre Messer holdes i Kirken
 ej holdes, som forskrevet staar, skal Kapitel
 i Roskilde have Fuldmagt at Gaard og faa ham en
 anden Dannemand i Hænder, som fornævnte Tjeneste holde vil.
 .. [ken]des jeg mig ingen Rettighed efter denne Dag at have
 til fornævnte Gaard, men »plath« skøder og giver [til evig] Tid
 at blive til forskrevne Alter. Medb. af flere gode hæderlige og
 velbyrdige Mænd Hr. Per Andhers², Mester Lawe Vrne³ Kan-
 niker og beskedne Mænd Jens Krwsse⁴ Borgemester, Jes Bos⁵
 Raadmand og Andhers Niels⁶ Borger i Roskilde. Givet i Ros-
 kilde Pauli convers. Dag.

Medtaget Perg. (hele Begyndelsen mangler) med 6 Segl: 1. Gxix 9
 = G. 300* (= *Ivder iohannis*; Qvitzow); 2. Exvi 16 (Jernskæg); 3. G. 320 =
 Dxlv 6; 4. Bomærke i Skjold; 5. Hxl 8; 6. Bomærke. Roskilde Kapitels
 Arkiv (Johannis Alter) (AM. XXIX. 1). [9295]

Jan. 25. Mawens Pætherssøn Borger i Halmstade giver en Jord
 (i Halmstade) til Jomfru Marie Alter i Halmstade Bykirke.

Perg. med [4] Segl: 1. Bomærke. Halmstad Kirkes Arkiv (Halm-
 stad Bys Arkiv (i Halmstad, Perg. Nr. 55)). *Weibull, Dipl. dioec. Lund.*
VI. 6. — Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 609 (hvor
 Udstederen urigtig kaldes Mauridtz Pederßen). [9296]

— Niels Lund Borgemester i Vordingborg. Jeg har med
 min Hustrus Samtykke solgt og skødet og skøder hæderlig Md.
 Oluff Byse Borgemester i Vordingborg til Vor Frues Kirke
 sstds. 4 Skpr. Land »sædes jord« og dertil 3 Skpr. Land til
 Hobe liggende, min Moders Testament, som hun gav til for-
 skrevne Kirke, liggende for sønden næst Vor Frues Jord ved
 det østre Led, fra mig og min Hustru. Og takker jeg Oluff
 Byse paa Vor Frues Vegne for god Betaling. Medb. af flere
 Dannemænd Jens Pers¹ Byfoged i Vordingborg, Vrbanus Bents²,
 Hans Magen³ og Boo Jep⁴ Raadmænd sstds. Skødet og givet
 paa Vordingborgx Byting den Mandag, Pouels Dag convers.
 paa faldt.

Perg. [med 5 Segl]. Vordingborg Kirkes Arkiv (SLA. Vordingborg
 Vor Frue Kirkes Breve paa Perg. 1453-1524). [9297]

Jan.? Jeg Hans Mattis¹ i Nyradh har med min Hustrus
 Samtykke givet til Vor Frue Kirke i Vordingborg og skøder
 hæderlig Md. Oluff Byse Borgemester i Vordingborg en Ager 4
 Skpr. Land liggende paa Bergith mellem Per Laures² Jord og
 Nis Pers³, og »høffder« ned paa den »holle brenk«, fra mig og
 min Hustru med saa Skel, at mine næste »slektinge« skal be-

holde forskrevne Ager aarlig at give 4 Grote til Landgilde »ath« Morthens Dag. Jeg beder ærlig Md. Boe Jeipß Raadmand i Vordingborg om sit Indsegl i min Sted lade hænge forneden dette Brev, fordi jeg ej selv Indsegl har, med flere Dannemænds Indsegl: Jens Persß Byfoged i Vordingborg, Niels Lund Borgemester, Hans Magenß Raadmand og Anders Clauesß Borger sstds. Givet paa Vordingborgx Byting Mand. 1. »søgne tingh« efter Jul.

Perg. [med 5 Segl]; Paaskrift med noget yngre Haand fra 16. Aarh.: »Oluff Hansß jordt, som hans fader gaff til kirchen, iiii skepper landt«. Vordingborg Kirkes Arkiv (SLA. Vordingborg Vor Frue Kirkes Breve paa Perg. 1453-1524). [9298]

Febr. 1. Vidne af Lunde Byting, givet Hr. Steen Bille paa Kongens Vegne om den Fjerdepart af Lunde By, som Ærkebispnen siger skal høre til Domkirken.

Perg. med 6 Segl: 1. Fvi 1; 2. Bomærke (s *niels nie..son*); 3-5. Bomærker (3. i Skjold); 6. Bomærke (s *ion negel...*). Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 10* (med urigtigt Aar 1401) og *V. 23, C. 1* (RA. C 6, Adkomstbr. Lund). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 7.* [9299]

Febr. 3. *Reg. 5198**. A. Perg. [med 12 Segl]. Faaborg Bys Arkiv (FLA. Faaborg Byraads Arkiv). — [Aa. Vidisse 1604 Maj 9 af Kongen (c: Rigskansleren), givet Niels Jørgensen (ell. Madsen) Borgemester i Faaborg. ^aPerg. Faaborg Bys Arkiv.^a] Afskr. efter Koncept til Aa: RA. Rigens Forfølgningsbog 1601-7 Bl. 151 b (hvor Vidissen er dateret 1604 Maj 13) (Afskr. herefter af Frands de Thestrup: Ny kgl. Saml. 4 to 733 c). — Afskrifter efter Aa's Orig. (dateret 1604 Maj 9): **Aaa.** Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 13 b); **Aab.** Afskr. attesteret af Laueridtz Hansßen m. fl., dateret Faaeborig 1655 Maj 9: FLA. Baroniet Holstenshus's Arkiv, Adkomstdokumenter, Matrikler etc. for Holstenshus 1540-1874; [**Aac.** Aa optaget i Dom 1657 Apr. 1 af Fønboe Landsting mellem Fru Ana Margrette von Götzen, salig Jørgen Schulldtis til Findstrup, og Borgemester og Raad i Faaborg paa Byens Vegne; Brevet fremlægges af de sidste.] **Aaca.** Afskr. af Aac, attesteret Kiøbenhavn 1682 Jan. 10 af H. Tiemann, Notarius publicus: FLA. Grevskabet Brahesmindes Arkiv Nr. 51 (S. 22). Herefter: *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 129*, jfr. *II. 12* (A har følgende væsentligere Afvigelser fra Aftrykket: *Brøn* prior i then helliandz - *Lauerß* sognæpprest, *Esbern* - *Per Hamer* - *Per Bulgher* - *bymen i sammæ stel* - *komende oss ær* - *millesimo quingentesimo primo* - *Lydkæß* - *viii lawfasthæ* - *Knud Jepß*, *Hans* - *Biissæ* - *Staffind Koch* i *Hornæ* ok *Lass Jepß* i - *witnede* paa - *sanings* - *Lydkæsens loffhøringhæ the wore* - *handh ok borgmesther*, *radh* - *dommer them* - *Lydkæß* - *sek saa Gud* - *herræ koningh* - *Jes Lydkæß* - *Diernes mak* [!] - *sek saa Gud* - *floermall thet* - *almwæ* - *kendes at* [!] *rettighedh* - *Lydkæß* - *møllædeminghen* - *badh bad* [!] *sek saa Gud* - *borgmester*, *rad-*

men - gaeth, *ther* kendes - eller *i* damsbondh - Lydkæß - ok *worde* theres - melthæ then *heffd* stadig - dommer ok). — [Aad. Aa optaget i Vidne 1624 Juni 16 af Faaborg Byting. Hvedholm Godsarkiv.] Aada. Udtog af Aad anført i Registratur fra 17. Aarh. over Hvedholm Godsarkiv Nr. 214: FLA. Grevskabet Brahesmindes Arkiv Nr. 1000. [9300

a—a) Saaledes Aaca S. 21 og en Afskr. fra 18. Aarh. i FLA. Faaborg Raadstuearkiv, •Dokumenter paa Papir og gamle Afskrifter•.

Febr. 4. Jacob Hermenssen Borger i Køpnehavn sælger Hans Grym en Gaard sstds. paa Østhregadhe.

Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke; 2. Cliv 2; 3. Bomærke (*s iens iep fon*); 4. Bomærke (*s olaf tameffon*(?)); 5. Bomærke. (RA. København (Tillæg).) *Kbhuns Dipl. IV. 266.* [9301

Febr. 5. Gress Nielsß, Mykelsß Markorsß Præster, Nielsß Eskylsß af Glumstrop, Jess Persß, Boo Myelsß »som bormester« i Nykøbing, Poelss Persß Byfoged ibid. og Lass Volleffsß »borgere« ibid. For os var velbyrdig Md. Mycel Eskylsß af Lønghollum og lod læse et Pergamentsbrev med hængende Indsegl, lydende: 2286. Sig. nostra presentibus sunt impressa. Datum Fred. efter »kyørness«.

[A. ^aOrig. med [6] Segl: »Det 1. er heelt, men sliidt eller gnedt. 2. meget afbrudt. 3. 4. borte. 5. stødt paa den venstre Rand. 6. en liden Partickel tilbage hengendes bag paa Remmen«. Lyngholm Godsarkiv.^a] Aa. Afskr. af Jon Mortensen 1752: LDipl. — Ab. Optaget i Tingsvidne 1656 Aug. 21 af Haßing H., se 2286, Af. RA. Topogr. Saml. Papir, Hasing H., Hvidbjærg S., Lyngholm. [9302

a—a) Saaledes Aa.

— *Reg. 5199.* Perg. (Plica delvis ødelagt) [med mindst 3 Segl]. Erik Timmessøn Rosenkrantz's Arkiv; senere til ^aViborg Landstings Arkiv^a; ^bc. 1800 ejet af Danske Selskab ^b; 1883-1884 af Museet for nord. Oldsager afgivet til Gehejmearkivet (RA. Timme Nielsson Rosenkrantz's Arkiv). *Danske Mag. IV. 13.* [9303

a—a) LDipl.; RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Rosenkrantz. b—b) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 a.

Febr. 6. Hans Konge¹. Dorothee Dag for os paa vort Slot Hagenskoff var Hr. Lage Brocks R.s Bud med et Pergamentsbrev lydende: 1. *Række Nr. 6563.* Sig. nostrum ad causas, teste Georgio Marswin justiciario nostro. Datum ut supra.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Senere til Matrup Godsarkiv; endnu senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. Lage Brocks Arkiv). LDipl. 1432 uden Dag. [9304

a) RA. Reg. 60 S. 252.

Febr. 8. *Reg. *8733.* [Orig. Københavns Bys Arkiv.] Afskr. fra Aar 1581: Ny kgl. Saml. Fol. 375 b Bl. 76 b. Afskrifter fra omtr. samme

Tid som den foregaaende og beslægtede med den: Københavns Bys Arkiv (paa Raadhuset), »Bøger« Bd. 4 Bl. 133 a; Bartholin Bd. 27 Bl. 104 b (Afskr. fra 18. Aarh. (formentlig herefter): Oslo UB., Haandskr. Fol. 20 Bl. 57 b); Ny kgl. Saml. Fol. 375 a Bl. 110 a. — Afskr. fra Aar 1582: Københavns Bys Arkiv (paa Raadhuset), Valkendorfs Bog S. 133. Herefter: *Kbhvns Dipl. I. 252*. — Andre Afskrifter: Københavns Bys Arkiv (paa Raadhuset), »Bøger« Bd. 5 Bl. 54 b (fra 1. Halvdel af 17. Aarh.); sstds., Bd. 8 S. 236 (fra Aar 1681); sstds. Bd. 44 (a) S. 49 (fra 18. Aarh.); Ny kgl. Saml. Fol. 372 I Bl. 31 a (ligeledes); sstds. 4 to 840 e, Vol. II (ligeledes; 2 Afskrifter); sstds. 4 to 668, Tom. III S. 96 (af Luxdorph). [9305

Febr. 10. Vidne af Herredstingsassagøreren i Torne H., at Niels Olsen af Harebergh skødede Ærkebisp Byrgher og Lundæ Domkirke Harebergh gardh og Harebergh Fang med mere Gods mod Gudstjeneste.

Perg. med [13] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 105; 3. M 84 = G. 73*; 4. Fxlvi 1 (s *Iaurencii Iaurencii*) = G. 71*; 5. G. 34 = Llxviii 12 (Sparre); 6. Cxli 7 (Grott); 8. Bomærke; 9. Bomærke (. *ion negelsfen*); 10. Bomærke (s *olef anderffon*); 11. I Sigilfeltet en Saks (s *nese ftifon*); 12. Gxvi 4; 13. I Sigilfeltet en Plov(?). Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 9*. — Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: SvRA. Papir. — Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 8 b. Afskrifter herefter: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 30; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 269. [9306

Febr. 13. *Reg. 5178* (urigtig under Aar 1500, som Orig. ganske vist har; men Aarets Begyndelse er først regnet fra 25. Marts, saa at Aaret bliver 1501 efter vor Tidsregning). Perg. med Alexander VI.s Bulle i Silkesnor. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. I. 13; a1689 udlaant til H. G. Masius; 1784 indleveret til Gehejmearkivet af Gehejmeraad Grev Frederik Ludvig Moltke^a). *Pontoppidan, Annales II. 717*; dansk Udtog: *Hvitfeld VI. 160, Fol. 1030 L. 8*. — Trykt efter italiensk Kilde: *Dipl. Norv. XVII. 678*. [9307

^{a—} RA. Reg. 32 S. 8; jfr. Gehejmearkivets »Embedspapirer 1780-1812« under 1785 Aug. 8, Nr. 74 a.

Febr. 15. Ick Petrus Nicolai Marianus to Apenra bekenne myt desser myner egen hantschrift vor my unde mynen medebroderm Marianen to Apenra, dat ick entfangen hebbe van deme duchtigen Clawes van Aleuelde amptman tho Lutkentundern van mynes gnedigen hern hertiges Fredirikes wegen van deme veffteynhundersten jare 60 lub. mr. renthe. Vorlaten ick unde myne medebroderm Clawes van Aleuelde vor sodan 60 mr. lub. van alle namaninge. Screuen to Lutkentundern ame mandage na Valentini.

Papir (Orig.) uden Spor af Segl. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [9308

Febr. 16. Jesper Hendrichson Raadmand i Malmøe giver en Bod i Malmøge til Mariæ Magdalena Alter i Lunde Domkirke.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 375. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 12.* — 2 andre Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 9, Nr. 311 (hvor Boden siges at være beboet af Hans Westorp) og sstds., Sextern 24, Nr. 159 (hvor Boden kaldes en Gaard). [9309]

Febr. 18. Oleff Griiss Høvedsmand paa Ooss udsteder Vidnesbyrd om en Strid mellem Cristiern fan Haffns Foged paa Vitskøffles gordh og Per Hiorth og hans Søn i Hiortholm angaaende uskellig Hugning i Vitskøffles og Olsrydz Skov.

Perg. [med 5 Segl]. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 346* (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 13.* [9310]

Febr. 20. Laghe Hanss Herredsfoged i Gram H., Per Hiort Præst og Skriver til Tørningh, Sywert Spliid² Husfoged til Tørningh, Hartwigh Holk V., Per Thamsß i Skioldagher og Seuerin Regelsß i Beck Sandemænd i forskrevne Herred. Aar »mv^c paa then førsthe løffuerdagen for flesk søndag« var for os Mester Villæ Andersß Kannik i Ripe og havde tilkrævet Sandemænd i Herredet om en Aalegaard i Endervpskow Mark og en Eng, som skyder ind paa Aalegaarden, som Joachim af Gram trættede med ham om; hvilken Aalegaard og Eng forskrevne Sandemænd svor til Vor Frue Domkirke i Ripe og Kapitel sstds. Derpaa æskede Mester Ville et Tingsvidne af 8 beskedne Danne-mænd: Cristiern Jensß i Kierstrup, Per Laurensß i Odenß, Nis Therchilsß i Karlswraa, Jes Lasß i Veyebyll, Jes Jeipsß i Egherup, Tord sstds., Lass Symonsß og Seuerin Marquartsß i Kalsnap; hvilke vidnede, at de forskrevne Dag hørte og saa' inden 4 Stokke, at 8 Sandemænd svor den Aalegaard og Eng, som liggende er østen ved Aalegaarden i Endervpskow Mark, som Mester Ville paa Kirkens Vegne og Joachim af Gram trættede om, til Vor Frue Domkirke i Ripe og Kapitel sstds. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [6] Segl: 1. I Sigilfeltet et Plovjern; 2. Li 77; 5-6. Bømærker. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 350* (her og i RA. Grønlunds Afskr. af Ribe Stiftskiste 435 henført til 1500 Febr. 29, vistnok med Urette) (RA.). LDipl. [9311]

Febr. 22. *Reg. *8734.* Perg. [med 5 Segl]. (RA. Malmø Petri Kirkes Arkiv.) *Kbhvns Dipl. II. 176* (ufuldstændig); *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 14.* — Hertil formentlig 2977, 3539, 4123, 5663, 5670, 6319. [9312]

Febr. 24. Vi Hanss Konge hilser eder Hr. Folko Gregersson R. vor Mand og Tjener og Fru Magdalena, Hr. Niels Bradis

Ridders Efterleverske. Vor Undersaat Per Jacobsson har her givet os og vort Riges Raad i Swerigi at kende, at han har Tiltale til eder for en Gaard »kallendis« Nybygordt i Kenernn S. i Vesteraarsslandt og har derom tilforn haft vor Stævning over eder, og ingen af eder kom. Beder vi eder og byder, at I derom møder for de Dommere, som vi dertil skikkende vorder, inden 6 Uger og 1 Aar med, hvis Breve I derpaa har, og derom at gøre og hænde, hvad Lov og Ret er. Møder I ikke for os og vort Raad eller de »laagmenn«, som vi dertil skikkende vorder, da skal de Dommere, som der tiltagne vorder, skikke den Part Ret, som til Stede er. Og mæler vi og vort Raad saadan Gaard i »querstade« at staa indtil »thess«, at han vorder en af eder efter de Dommers og »laagmens« Dom, som der vorder tiltagne, tildømt. Givet paa vort Slot Stocholm Askeonsdag under vort Signet.

Relator Dn. Ericus Trolle M.

«Papir med »lemningar efter et större sigill, sannolikt rikssigillet« paa »frånsida«n. (?Arkiv paa »Gerknäs säteri i Lojo socken«. ^a — Afskr. fra c. 1900: SvRA. Kopieböcker B 20. [9313

a—a) Saaledes Afskriften; Orig. ikke set af Udgiveren.

Marts I. Vidne af Køpnehaffn Byting, at Jacob Hermenssen Borger sstds. havde ladet lovbyde en Gaard paa Østhregade.

Perg. med 5 Segl: 1-5. Bomærker (1-4. i Skjolde). (RA. København (Tillæg).) *Kbhvns Dipl. IV. 267.* [9314

— Inventaria castris Solte dimissa per Jachim Daa et accepta per nobilem virum Gotskæ Moghensß fer. 2. post dnicam. invocavit. In capella et »messerredhæ« med Kalk og Disk, en »ampell«, en Messebog, en »graduale, en pixis«, en Klokke. I Herrekældereren 12 Tdr. Øl, 8 tomme Tdr., 2 Trækander og 3 »knabæstobe«, 30 smaa Stobe. I Fadeburet 10 »hywnnæ« og 2 Hoveddyner, 13 Sengedyner, en Herredug, 2 »hankledæ« og en anden Dug. Paa Taarnet 2 Stenbøsser, en liden Hagebøsse, 6 »kammer«, ¹/₂ Td. »pwlwer« en Skp. minus. 4 Pile mynnæ« end 10 Tylter. 30 Sider Flæsk smaa og store, 12 Faaresider, 10 Stykker Kokød. 100 Lys, en Fjerding Smør, en Lysestage af Jern, 5¹/₂ Pd. Mel, 10 Pd. Byg, 3 Pd. Malt og 16 Skpr. En »wodh« med 2 Garn, 7 »hammer«. 4 Par gamle Støvler. 2 Plove og 6 Jern. 10 gamle Søer og 30 Grise. 12 Plovstude. 26 gamle og unge Geder. En ung Tyr, 34 gamle Faar, 28 Bøtter, en Kærne, 3 »spanner«, et Sold, 10 Gæs, 20 Køer unge og gamle, 4 »ungh nødh«, 8 Kalve. In domo fabri et »sted,

en sperhage, en forhammer, en slegge, ii tængher, ii nageltor, ii brodde, en hanhamer, en hofftang, eth ildyern, ii bellyæ«. I Møllen et Par Stene, som har »lyæth« i 4 Aar, og et andet Par gamle Stene. I Bryggerset et »gyllkar«, et Tappekar, et Svalekar og en Pande paa 6 Tdr. In coquina en »gædell, eth brandejern«, 5 hele Gryder og 5 brudne, en »røsth«, 10 gamle Herrefade, et Bradespids, en Pande.

Papir (udskaaren Skrift) uden Spor af Segl. (RA. Forskellige Stykker Lensregnskaber ell. Jordebøger 1498-1513 Nr. 13.) [9315]

Marts 4. Margrethe Limbecks dotther, Hr. Johan Frillis Efterleverske. Denne Brevviser Lauriss Jepsß Fader Jeip Jensß, som Raadmand var i Nykøbingh i Falsther, hvis Sjæl Gud naade, beviste sig i sin »swene tidh«, da han tjente Hr. Johan Frille, og siden han gift Mand og »besydendhe« blev i Falsther, ærlig mod os, alle vore daglige Tjenere og »wndhersathe«, hvor vi dem havde, enten til Ejendom, i Befaling eller Forlening, som vi ham tiltroede, saa at min Husbonde i sin »welmacht« ham takkede, og jeg deslige takker ham for god Omgængelse og Troskab, han saa beviste fra den første Dag, han i vor Tjeneste kom, og til hans Dødedag. Thi lader jeg Lauriss Jeipsß paa sin Faders og »syn« egne Vegne kvit paa, hvis dem kan tiltales af mig eller af min Husbondes og mine Arvinger. Jeg beder beskedne Dannemænd Andhers Swdher, Sassær Clæmensß² och Hans Jwil³ Borgere i Mariebo, at de hænger deres Indsegl for dette Brev, fordi at mit Indsegl er ikke her til Stede. Givet i Maribo Lucii pape et mart. Dag, som falder i Martz Maaned.

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker (2. i Skjold). Laurids Jepssøns Arkiv; senere til SvRA. Utländska pergamentsbref, Danmark 2, »Kapitlets i Lund arkiv«; 1929 af det svenske Rigsarkiv udvekslet til det danske. LDipl. [9316]

— Margrete Limbecks dotter, Hr. Johans Frilles Efterleverske. Denne Brevvisers Laurens Jeipß Fader Jeip Jenß [*osv. som 9316 indtil:*] og mine Arvinger. Mit Indsegl. Givet i Mariebo Lutii pape og mart. Dag, som falder i Martz Maaned.

Perg. [med 1 Segl]. Laurids Jepssøns Arkiv; senere til SvRA. Utländska pergamentsbref, Danmark 2, »Kapitlets i Lund arkiv«; 1929 af det svenske Rigsarkiv udvekslet til det danske. LDipl. [9317]

— Gotkæ Laurisß Borgemester i Hæddinggemagle, som da sad i Fogeds Sted paa Steffuens H.s Ting, Biørn Hansß a. w. R.[!] paa Walby, Anders Jørensß a. w., Per Gotkæ af Legestoptæ, Bo Koore af Liudhersløff. Torsd. Lucii mart. paa Steff-

uens H.s Ting skød ærlig og fornumstig Md. Bo Bremle Herredsfoged i Steffue[n]s H. sit Skudsmaal, hvorledes han havde levet sit Liv i Steffuens H., og spurgte, om han havde nogen Mand »sønth« Ret til Steffuens H.s Ting, siden han blev Herredsfoged. Da tilsvarede menig Almue, at han havde levet sit Liv med dem, Svend som en ærlig Dannesvend og Mand som en ærlig Dannemand, og at han aldrig formente nogen Mand Ret til Steffuens H.s Ting, siden han blev Herredsfoged, men han hjalp hver Dannemand og Dannesvend til Rette og god Forligning. Derpaa »bedes« B. B. et Stokkevidne; derom at vidne tilmælt af Fogeden beskeden Md. Per Mwrrer af Høgerup at tiltage sig 11 Dannemænd: Niels Perss, Esbern Howman i Bielkerup, Jep Bagæ, Oluff Hinrics s i Tomistrup, Lassæ Baggæ i Siersløff, Jep Perss i Skirpinge, Is Bos s, Knwt Troels s i Arnøwæ, Bo Mats s i Flædæ, Is Ips s, Jøren Andhers s i Littlehædinge; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at B. B. havde levet med dem som en Dannemand og aldrig formente nogen Mand Ret »ut supra«. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. (Plica næsten helt afklippet) [med mindst 2 Segl]. (RA. Privatark., kronolog. Række.) LDipl. [9318

Marts 5. Jeg Pouell Laxmandh R. af Ageropp under velbyrdig Md. Jess Oluff s af Harebiære, at han maa have i sin Livstid 2 mine Gaarde i Hylli i Ogsie H., hvilke Gaarde jeg nu købte af ham og annammede; i den første boer Jess Bents s (8 Skill. Grot), i den anden boer Hanss (8 Skill. Grot). Og skal Jess Ols s nyde forskrevne Gaarde med »alle sinæ« aarlige Rente, Gæsteri og Sagefald, dog saa at han ej skal faa dem andre i Væрге eller Forsvar og holde forskrevne Gaarde vel ved Magt. Og naar forskrevne Niels s [!] Oluff s død er, skal forskrevne Gaarde komme til mig fri. Medb. af flere gode Mænd Hr. Sten Billæ Landsdommer i Skone, Niels s Hack af Hekebiæri, Taghe Henriks s af Dybek og Per Langh af Yffueøø. Datum Lwndis Fred. i Tamperuge i Faste.

Perg. [med 5 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). LDipl. — Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 47 a. Afskrifter herefter: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 160; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 277. [9319

Marts 7. Otthe Rwdh a v. Disse ærlige og velbyrdige Mænd Hr. Erich Erik s, Hr. Knwdh All s RR., Abram Erich s vor naadige Herres Embedsmand paa Kalmarna, Fru Sigrít Eskilssdotther paa Hr. Niels Erik s Vegne og Fru Kirstin Erik sdotther Hr. Hans

Ogeß Efterleverske har nu fornøjet mig paa min Faders Vegne Jøren Rwth al den Del og Opbørsel, de pligtige var ud »affh« give i de 60 engelskæ »noble« paa Hr. Iwer Axelß Vegne, som han arvede efter Hr. Findh Ageß, og al den Afgift, som aarlig skulde deraf gaa. Sammeledes har forskrevne Fru Kyrstina fornøjet mig den Gæld, hun pligtig var ud at give af forskrevne »noble« paa Hr. Hans Ogeß Vegne. Thi lader jeg dem kvit for forskrevne Udgift, som de mig nu givet har af forskrevne 60 »noble«. Medb. af ærlige og velbyrdige Mænd Hr. Nielsß Stegß vor naadige Herres Kansler, Hr. Olaff Jepsß³ R. Givet og skrevet i Stocholm die Thome de Aquino.

Perg. med [3] Segl: 1. Forsiden mangler; 3. Llxviii 8 (Sparre); omtr. samtidig Paaskrift: »En qwitthense om Otte Rwd (fortsat med yngre Haand fra 16. Aarh.): har giueth alle kongh Karss aruer«. (SvRA. Perg.) [9320

a) Brevet skulde ifølge denne Paaskrift næppe medtages i nærværende Udgave, og Brevmodtagerne er ogsaa alle Børn ell. Svigerbørn af Karl Knutssons Datter Kristina og Erik Eriksson Gyldenstjerne; men der findes blandt dem dog Abraham Eriksson Gyldenstjerne, der nærmest maa anses for dansk (*Dann. Ad. Aarb. XLIII, II. 15 f.; Eigensstierna, Den introducerade svenska ättartavlor III. 356*).

Marts II. Leander de Perusia tilskrifer den udvalgte Biskop af Slesvig Dettlewus Poggewysch om den sidstnævntes Strid om Stiftet med Kardinalen af Agrigent.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Slesvig Bisps Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5. R. VI. 181.* [9321

— Hans Konge. For os var Hr. Lauridtz Pederß med et Brev af Laallandsfartz Landsting, lydende, at 12 Dannemænd vidnet har, at de har ej hørt i 60 Aar, at der til forskrevne Landsting har været given Kære paa Lande »kirche« Præstegaard, som Hr. Laurids nu i »vold«^a har baade til Lande »kirche« og Aagebye, og at de aldrig andet hørt har, end det Gods, som ligger til Lande »kirche« Præstegaard, har været fri Ejendomsgods af Arilds Tid til Lande »kirche« Præstegaard i 60 Aar »och med vidre^b u-kiert er«, som dette Brev ydermere udviser. Hvilket Brev vi (nu)^c stadfæster, forbydende alle Hr. Laurids paa forskrevne Gods at hindre, saa længe nogen kommer for os med »bemelte« Bevisning paa ^dvor(t Retterting)^d. Datum Hagenschouff in profesto Gregori^e (^fnostro ad causam sub sigillo teste Georgi Marsvin notario[!] nostro^f).

[A. Orig. Landet (Lollands Sønder H.) Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 861.*] **Aa.** Afskr., utvivlsonst fra 1666, attereret af Fyns Biskop Niels Bang og Matthias Lerche Præst til Landett og Aagebye i Lolland. RA. Rtk., Indberetn. indsendte i Henh. til kgl. aab. Brev af 25. Jan. 1666 af dem, som pro officio nyde gejstligt Gods ell. Tiende, Fyn, »Kopier af Benaad-

ninger, som ere givne Gejstligheden i Fyens Stift. Nr. 13. — [Ab. Optaget i Stadfæstelse 1528 Okt. 15 (Torsd. efter Dionisi Dag) af Frederik I (forseglet med Signetet), givet Sti Pors vor Skriver paa vort Slot Kolding; *ÆA.* V. 862.] **Aba.** Afskr. efter Ab, utvivlsomt fra 1666, attesteret (osv., ganske som Aa). [9322

a) Aba: »værd«. b) Aba tilføjer: »och«. c) Saaledes Aba; Aa: »vil«. d—d) Saaledes Aba (»vort retting«); Aa: »vore veigne«. e) Saaledes Aa (rettet fra Georgi); Aba: Georgi martyris. f—f) Saaledes Aba; mangler i Aa, hvor desuden Aarstallet er utydeligt, hvad der mulig er gjort med Forsæt.

Marts 13. *Reg.* *8737. Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forned: Bisp Herman af Hamar's. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Danske Mag.* 3. R. II. 35. [9323

Marts 15. Vor alßeme unnde beßunderen juwe erßamen wyßenn mannen borghermesternn unnde rathmannen to Borch up Vhemerenn don wy borgermestere unde rathmanne to Warne witlick, dat vor unß zynt irschenen de erßamen manne Hans unde Henneke ghenomet de Gherwer ock Metke eyn husfrouwe Jachim Beuernestes, broder unde sustere, unße medeborgere, vor unß vorclarende, wodanewyß ime zamer negest vorleden Hermen Gherwere ere broder ime soestrände vordrunken sy, dede welke ghudere myt juw nagelaten hefft, dar ze de neghesten eruen to syn. Deßgheliken synt vor unß gekamen desße mannen Ghereke Puls, Kersten Meltze, Hermen Utesße, Hans Klinckspure unde Bernt Scroder unße medeborgere, dede to Gade unde to den hilligen zwerende ghetughet hebben, dat Hermen Gerwere, Hans, Henneke unde Metke syn vulbroder unnde sustere van erem vader unde moder, echte getelet unde gebaren, vrigh unde dudesch, so dat dar nene vullebrodere unde sustere effte haluebrodere unde sustere mer darto leuen, men dat ze de neghesten eruen zynt to eres zelighen broders naghelaten ghuderen, unde nemant myt en neger noch alike. Vortmer hebben Hans unnde Henneke Gherwer myt erer sustere ßyck beclagheth, dat se an eghener personen nicht myt juw tor stede kamen konen; so hebben ze gesettet vor eren vulmèchtighen Clawes Gherwere, eme gheuende vulkamen macht sodane natalene gudere, dar se mede beeruet syn, to entfanghende, quitancien darvan to gheuende unde alle ander dinge tho donde unde to latende, dat Hans unnde Henneke Gherwer suluest dhon unde laten scholden, efft ze personlich myt juw tor stede weren. Anvallen darumme juwe erßamenheyde, biddende, deme Clawes Gherwer byhulpelick darane willen weßen, dat en ßodane erffghudere moghen auergeantwerdet werden van de ghen-

nen, dar de by zint, hebben to uns eyne gantz thovorsicht, dat alle de jennen, dede solke ghuder werden van zyck antwerdende, scholen qwyt blyuen vor alle namaninge, wente wy darhaluen dar nogafftige wyssinge vor entfanghen hebben. Wy borgermestere unde radtmanne hebbe unße ingesegel gehenghen laten an desßen breff ame mandage vor Gherdrudis.

Perg. [med 1 Segl]. Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 93). [9324]

Marts 16. Tingsvidne af Aars H., at Bispens Official i Aars H. gjorde Lovhævd paa Ravnkilde Kirkegaard m. m.

A. Perg. [med 8 Segl]. Ravnkilde Kirkes Arkiv?; senere(?) til Viborg Bispens Arkiv; *ÆA. II. 262*; endnu senere til Torstedlund Godsarkiv? (RA. Torstedlund Godsarkiv). — [Aa. Vidisse 1555 Jan. 19 af Wiborg Snapslandsting, givet Hr. Christen Madsson i Smorup, Sognepræst til Rafnkilde.] Aaa. Afskr. efter Aa: NLA. Viborg Bispearkiv, Stiftsbog 1690, 2. Bd. S. 691. Herefter: *Dipl. Viberg. S. 117* (Orig. har følgende Afvigelse fra Aftrykket: pape fore oss war skycket po *forneffnde Ars herritz* tingh inden - Grerss *Jensß* i - eet *fwlt* vwillige - Nis *Jensß* i Wlstrup - i Astrvp. Thisse *forneffnde viii* - wotne *oc sagde* po - *forneffnde* tingh *ii* dannemen - *forneffnde* her Greerss *hans* loffhøringh, hwilke *ther tilstod oc* kwndgiorde, ath *forneffnde* - *conuersionis* - *forneffnde* Rawenkielde - ængh, fiskewatn, fegangh, mooser, kierre, hedhe, waat oc tiwrth, *inthe wndtaghet, ehwath thet heldsth er eller* neffwnes kand fire - retthe i agerjord oc ænghi oc som - aff *gammel* tiidh - synden om - vesten wed Asweyen - Baggi nw - *forneffnde* Rawenkielde - Poel *Finnelsß* nw - och ind til *forneffnde* Rawenkielde - *forneffnde* Skorup - *forneffnde* kirkigord - fraa *Torstet* twervey østen til Asweyen - Sandwath - Damskoff saa - Thette *forneffnde* inwarde *forneffnde* - *forneffnde* lagheffd - *forneffnde* Ars - *forneffnde* loffhøring *forneffnde* - lenghi til hwn - saa wotne fore oss, *thet vitne wii met wore* indsigler hengende nelhen fore *thette wort opne breff, som giffw[et] er dagh oc aar, som forscriffwet* staar). — Aab. Afskr. efter Aa fra 17. Aarh., attereret af Ebbe Gyldenstjerne og Peder Villadsen: NLA. Viborg Bispearkiv, Aars H., Smorup Kald 1. Anført herefter: *Dipl. Viberg. S. 299* under Nr. 6. [9325]

— Abram Erichß i Dempstorp. Tirsd. før Gertrwdh Dag var jeg her i Stocholm »appo mynret« med min Broder Hr. Erich Erikß R. om noget Gods, som han til agters var af det Gods, jeg købte af ham liggende i Jwdland. Da vederlagde jeg ham dette Gods: $\frac{1}{2}$ Gaard i Katteby, renter 1 Fad Jern, i Seby S. 2 Gaarde i Reffwe, renter hver 2 Pd. Korn og hver 6 Øre Penge, og Jwdebodhe, som renter 1 Mk. Dette Gods afhænder jeg mig til min Broder til »ewerdeligh« Eje; afvindes

dette Gods ham, bepligter jeg mig at vederlægge ham saa godt Gods igen i saa god »leyæ« inden 6 Uger. Medb. af ærlige og velbyrdige Mænd Hr. Arwidh Trolle², Hr. Nielss Booß RR. Skrevet Aar og Dag, som forskrevet staar.

Perg. med [3] Segl: 2. Bi 4; Paaskrift med Hænder fra 16. Aarh.: »Om Reuæ gaardh y Sæby soken, som Abram Erickson wederlagde her Erick Erichs for Demstorp i Judtland, och Kadeby«. Erik Eriks-son Gyllenstjernas Arkiv (SvRA. Perg.). [9326

Marts 19. Ærkebispnen af Uppsala m. fl. bekendtgør for den danske Gejstlighed 5063.

[^aOrig. med 4[!] hængende Segl.^a] Afskr. fra c. 1700, vistnok af O. Celsius: Uppsala UB., Haandskr. E 146 S. 61. *Dipl. Norv. XVI. 377.*
a—a) Saaledes ifølge Skitse i Afskriften. [9327

Marts 20. Jacob Ærkebiskop i Vpsale. Som vi nu var »stadde« i Stokholm i Kong Hanss vor naadige Herres og »rigesins ærende«, kom ofte for hans Naade i »rigesins radz nærware« ærlig og velbyrdig Kvinde Fru Birgitta, Hr. Erich Otsøns »epterleffue«, og Hr. Thure Jenss paa hendes Vegne og talede Hr. Sten Sture til om det Arv, som faldet er efter Thure Benkts, Hr. Benkt Agesons Søn, Gud deres Sjæl naade; og begærede Fru Birgitta og Hr. Thure Jenss en fuld Andel i Gods og Løsøre, efterdi som Sueriges Lov »wtwisa«. Da kunde mene »rigesins« Raad og vi efter Sueriges beskrevne Lov »inthe« andet forfare, end Fru Birgitte bør komme i det Arv. Deslige bød hun op »alle the løsøre«, som hun »besæt« og annammet havde paa alle Medarvingers Vegne i Danmarc. Da appellerede Hr. Sten Sture derimod under Sueriges Raad og al gammel beskreven Lov under Paven og Kejserens Lov. Datum Holmis sabb. ante letare nostro sub sig.

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden. 1906 af Fru Fanny Lönnerberg foræret til det svenske Rigsarkiv (SvRA. Papir). [9328

Marts 21. Vi Cristienn udvalgt Konge hilser eder Mates Laurens Landsdommer i Laaland, Oleff Holgerds Embedsmand paa Nykøbingh, Trwet Andherß paa Gysør, Oleff Falsther Landsdommer i Falsther, Henningh Wenstherman i Fulsangh, Otthe Clausß i Berisgord, Hermynd Porss i Oelstrvpæ, Andhers Skoningh i Bellinghe. Kære Venner, renlivet Jomfru Fru Abbedisse i Mariebo Kloster har ladet berettet for os, at der er ingen Skovskel imellem Erikstrvpæ og Hillestædhe Byer, men sidder i »felliid« med hverandre og forhugger Skovene, deres Kloster og

andre Ejere til stor Skade. Thi beder vi eder og befaler, at I tager til eder 8 uvildige Adalbønder og giver alle Ejere i forskrevne Skov Advarsel efter Loven og saa straks med det første forsamler eder paa belejlig Tid og Sted og farer paa Skoven og gør ret Skovskel imellem Erickstrvpæ og Hillested, som I vil andsvare for Gud og være bekendt for vor Herre Fader og os. Og hvis I heri gørende vorder, det giv fra eder beskrevet under eders Indsegl. Og lad det ingenlunde. Givet paa Nyborg Søndag letare under vort Signet.

Dominus per se.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden: Formentlig K. 97. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III. 306*; senere ejet af Klevenfeldt (RA.). [9329

Marts 21. Jenss Amage Borger i Kiøpnehaffnn lejer en Gaard paa Nørrægadæ af s. Perss Kirke.

Perg. [med 1 Segl]. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. IV. 268.* [9330

Marts 23. Jørgen Daa af Engegaardt V. og Karl Biskop i Otthenße, Mester Claus Anderßen Kannik i Roskyld, Niels Ericßen R., Henrick Knuttßen, Marquordt Ronnu RR., Jørgen Marswiin Rigens Kansler, Palli Andherßen og Eyler Bryske. Tirsd. efter Midfastesøndag var vi forsamlede i Biskopsstue i Otthenße om Tiltale, som velbyrdig Md. Jørgen Daa havde til velbaarne Mænd Hr. Mogens Gøye R. paa Klaxholm, til Claus Bruske i Faaborg, Ebbe Strangeßen paa hans Hustrus Vegne Fru Kirstinis og til Karl Bryskes paa hans egne Vegne; og de os alle »wdtkeeste« havde til deres Voldgiftsmænd med deres aabne beseglede Breve dem at skille ad til Minde eller Rette om Bo og Boskab, Guld og Sølv, Gryder og Kander, »bryggered oc andhre løßøre«, Øksne, Køer og andet Kvæg, Korn og andet, som Jørgen sagde sig Brøst at have efter Hr. Engelbret, Gud hans Sjæl naade, og at Hr. Engelbret holdt Jørgen Daaß Hustrus Mødrene hos sig i mange Aar, og at hans Del i Torbernsfeldgaardt var brugt i Skov og Mark i Fiskevand uden hans Minde; om en »dysing« i Vægten »ottesinnætyue« Lod, som hans Hustru skulde have laant Hr. Albret og ej fanget ham igen; item at Hr. Engelbrit skulde have pantet Stige for 1200 rynske Gylden til Hr. Albrit og »mangestædt gioldit« Hr. Albrits Gæld og »gioldit« Jørgen Daa 1100 Mk. paa hans Vegne; om 400 Mk., som Hr. Axel skulde lovet ham, og sagde sig at have hans Brev derpaa; om et Brev, Hr. Albrit havde givet ham paa 20 rynsk Gylden og havde sat en Gaard i Pant i Wircke, og Hr.

Axel annammede ham igen; om et Brev, Hr. Albrit lovede for Laß Bygh for 100 rynske Gylden, 1 Læst Korn og 14 Skill. Grot. Mange andre Artikler sagde Jørgen Daa sig at have Brøst i »om uel« om Gods og Pant og andre Stykker, som ej gøres Behov ydermere her at indskrive. Og paa at alle Kæremaal skulde aldeles bortlægges, talede vi dem saa imellem efter den Magt, som de os givet havde, og paa det at des ydermere Ven-skab skal holdes mellem Hr. Mogens Gøye, Claus Bruske, Ebbe Strangeßen, Karl Bruske og Jørgen Daa og alle deres Børn, skal de forskrevne Breve og alle andre, som Jørgen Daa har mod Hr. Mogens, Claus Bruske, Ebbe Strangeßen og Karl Bryske, og disse og alle andre Sager dem imellem være aldeles døde; og derpaa skal Hr. Mogens Gøye, Claus Bruske, Ebbe Strangißen og Karl Bryske alle give Jørgen Daa 800 Mk. danske Penge at betale inden Morthens Dag næstkommende. Og derpaa lod Jørgen Daa Hr. Mogens, Claus Bryske, Ebbe Strangeßen og Karl Bryske kvitte for alle Sager, dog saa at kan der findes noget Gods, som ej er kommet i Skifte i Sielandt eller i Fyen, da skal det komme i Skifte, og Jørgen Daa at annamme hans Del, og det Gods, som skiftet er, bliver skiftet, og hans Del i Tørbernfeldgaardt skal han beholde efter hans Villie i Skov og Mark. Skal han og annamme saa mange Breve, som lydende er paa hans Part i Selandz Gods og Fyens Gods og findes kan paa Tørbernfeld. Lyster ham og at løse Kieldekier eller Kieldekiers Gods og Gods i Wenßyßel, som pantsat er, skal han have des Magt og løse det for de Penge, det stander for, og naar det ham afløses, da beholde hans Andel, hvis ham kan tilfalde. Skal Hr. Mogens Gøye indløse det Gods, som Hr. Albrit har pantsat og Jørgen Daa er i Lod falden. Vi hænger vore Ind-segl for dette Brev med velbaarne Mænds Indsegl, som er Hr. Jorgen Barsbæch R. og Hans Bille af Neßbygaardt. Datum *etc.*

[^a »Welbeßeglit« Perg.^a] Vidisse 1543 Apr. 28 (sabb. vocem jocunditatis) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Fru Kirstine, Karl Bryskis Efterleverske. Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden. (RA. Privatark., Carl Bryske, D 1543 Apr. 29.)

[9331

a—a) Saaledes Vidissen.

Marts 24. Jeg Pedher Pedhernsß¹ Prior i Antwordskow har med min Konvents Brødrer Samtykke gjort et Mageskifte med Kong Hanss i saadan Maade, at hans Naade og Kronen skal have af Kloster disse Gaarde til hans Naades Slot Kalundeborig: i Esgebergh i Aarss H. 7 Gaarde (Knut Pedersß, 2 Pd. Rug, 2

Pd. Byg, 15 Grote; Matthes Jeipsß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 8 Grote; Jens Magensß, $\frac{1}{2}$ Pd. Rug, $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 4 Grote; Anders Pedhersß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 8 Grote; Jens Seuerinsß, $\frac{1}{2}$ Pd. Rug, $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 4 Grote; Pedher Smidh, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 8 Grote; Lasse Jeippsß, $1\frac{1}{2}$ Pd. Rug, $1\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 1 Skill. Grote), 1 Gaard i Romperuppe i samme Herred (Laurens Maginsß, 15 Skpr. Rug, 18 Skpr. Byg, 18 Grote), 1 Gaard (Jepp Knegt, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 2 Skill. Grote), 1 Gaard (Jess Laurensß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 2 Skill. Grote), 1 Gaard (Maghens Jeippsß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 2 Skill. Grote), 1 Gaard (Pedher Jeipsß, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 2 Skill. Grote), 1 Gaard i Ffwledelitle i samme Herred (Niels Scredere, 1 Pd. Rug, 2 Pd. Byg, 2 Skill. Grote), 1 Gaard i Baasteruppe i samme Herred (Hanss Olsß, 1 Pd. Rug og 9 Skpr., 1 Pd. Byg 10 Skpr., $24\frac{1}{2}$ Skill.), 1 Gaard i Løgetwed i Løffue H. (Jess Jeppsß, 15 Skpr. Rug, 1 Pd. Byg, 18 Grote); og jeg og mine Efterkommere Priorer skal derfor have af vor naadige Herre og Kronen disse Gaarde i Hetninghe i Slauelse H., som hertil har ligget til Kalundeborgs Slot: 8 Gaarde (Oluff Olsß, 2 Pd. Rug, 2 Pd. Byg, 4 Skill. Grote; Jess Seuerinsß, 1 Pd. Rug 5 Skpr., 1 Pd. Byg 6 Skpr., $2\frac{1}{2}$ Skill. Grote; Pedher Andersß, 2 Pd. Rug, 2 Pd. Byg, 4 Skill. Grote; Lasse Pedernsß, 2 Pd. Rug, 2 Pd. Byg, 4 Skill. Grote; Hanss Pedernsß, 2 Pd. Rug, 2 Pd. Byg, 4 Skill. Grote; Morthen, 1 Pd. Rug, 1 Pd. Byg, 2 Skill. Grote; Jepp Pedernsß, 2 Pd. Rug, 2 Pd. Byg, 4 Skill. Grote; Anders Ebbesß, 2 Pd. Rug, 2 Pd. Byg, 4 Skill. Grote; alle disse giver hvert Aar 1 Fjerdings Smør), som hans Naades Magelagsbrev, der han mig derpaa givet har^a, indeholder. Afvindes forskrevne Gaarde vor naadige Herre, tilpligter jeg mig at vederlægge hans Naade saa gode Gaarde inden 6 Uger derefter. Sig. meum cum sig. conventus mei². Datum in Antwordskow in profesto anuciac. Marie.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 511; 2. G. 500. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 53, XL. 7* (RA C 6, Adkomstbr. Landgods Sjæll.). LDipl. [9332

a) Anført *ÆA. IV. 95*.

Marts 24. Kardinalkollegiet anmoder Kong Hans om at overgive Besiddelse af Slesvig Stift til Kardinal Johannes af Agrigent.

Medtaget Papir med 3 endnu overklæbede, brevlukkede Segl. Senere til Slesvig Bisps Arkiv; *ÆA. V. 476* (RA.). *Danske Mag. 5. R. VI. 185*. [9333

Marts 25. Vi Hans Konge hilser eder, som boer i Schonæ. Vi byder hos eder Hr. Eskyld Gøye R. vor Marsk paa den ene og Fru Ingerd, Hr. Johan Oxes Efterleverske, og hendes Børn paa den anden Side, at I rette 6. »wghe dagh«, som dette vort Brev læses, møder for os paa vort Retterting med, hvis Bevisning I har imod hveranden paa 2 Gaarde i Egerup, 2 Gaarde i Syndreweliæ, 3 Gaarde i Nøreweliæ, 6 Gaarde i Trwenderop og Rynnæ gard, som vi havde givet Fru Ingerd og hendes Børn vore Lovdagsbreve paa, mod hvilke Hr. Eskyld tog Genbrev. Thi lad det ingenlunde, saa fremt at hvilken af eder ikke da møder, da hjælper vi den, der møder, fremdeles det, Ret er, i Sagen. Datum Othens die anunciac. Marie nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Udskrift: Schaniam inhabitantibus, utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl, Rester af endnu 1 Segl paatrykt Bagsiden: Lxx 28 (s *ften bilde*) og Paaskrift med samtidig Haand: Lecta erat sabb. ante misericordia dni. Johan Pederssøn Oxes Enkes og Børns Arkiv? (RA.).
[9334]

Marts 29. Henrick Knwdsß af Refstern R., Jøren Marsswin af Lindwith Rigens Kansler, Pallii Andhersß af Hweringh, Ebbæ Andhersß af Koxbyllæ, Jøren Daa af Enggardh. Mand. efter dnicam. passionis var vi efter Kong Hansß Befalingsbrev Lydelse mødte paa Hallagher Mark, som os befalet var at skifte og rebe, at hver finge sin Del at vide i Mark og Skov. Da var ej til Stede nogle af de, som Befaling havde med os, som er Hr. Lodwigh Marsk R., Jyren Wrnæ, Jacob Theyman og Brokenhwsæ; da efterdi at de ej til Stede var, »opsetthæ« vi den Sag, saa længe vor naadige Herre selv i Landet kommer igen af denne Rejse, hans Naade nu inden er stedt, og den Kontrakt og Magelæg, som gjort er paa fornævnte Mark, ved Magt at blive nu denne Grøde, og til hans Naade giver der anden Befaling paa, og vorder derom anderlunde adskilte. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Spor og utydelige Rester af 3[!] Segl paatrykte forneden. Hans Billes Arkiv (RA.).
[9335]

Marts 30. Johan Jepsen udvalgt til Bisp i Roskilde gør vitterligt at have modtaget i Forlening af Ærkebisp Birge i Lund Asmese torp i Fars H.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 179. Lunde Ærkebispes Arkiv (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 17.*
[9336]

Marts 30. Margrethæ Verners dotther, Knwt Trwgitzsons Enke, kendes sig at have 16 til Høyby Præstebord liggende Gaarde til Laan af Ærkebisps Byrghæ i Lund.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt forneden. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 298, B. 32* (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 18.* [9337

Apr. 1. Niels K. . . . Kannik i Lund og Hanss Ræff »dægen« i Bergen. Torsd. før dnicam. palmarum paa Bahwss lod ærlig og velbyrdig Md. Hr. Henric Krwnndeck R. og Høvidsmand paa Bahwss en beseglet Pung op, i hvilken Hr. Bent Aagessz R.s, hvis Sjæl Gud »haffuer«, Testamente laa, som han gav til Graabrødrekloster i H. og for efterskrevne »clenodie« og, som er: et Halsbaand, vejer . . . Lod Guld; en Guldske, vejer 3 Lod 1 Kvintin . . . ; 12 »w. . . pe. kn. . . « 17 Lod Sølv; 12 Stykker af 1 »hoffintsølf«, vejer 15 Lod Sølv; vejer 10 Lod Sølv; en »belte skee i« Ring og et lidet Bælte, vejer 25 Lod Sølv; et Bælte med en gammel rød »bonde[?] som«^a; en Ring og en Ske, vejer til Hobe 21 Lod Sølv; en rød »enge pwng« af forgyldt Sølv og Damask, vejede til Hobe 8 Lod Sølv. Sammeledes lod Hr. Henric et Skrin op; der laa i et »steoghe« og ikke mere, vejer 25 Lod Sølv; alt efter Norgs Vægt »regnendes«. At saa er, vidner jeg Niels K. med min egen Haandskrift, thi jeg har ikke Indsegl. Og jeg Hanss Ræeff trykker mit Indsegl for dette Brev. Gjort *osv.*

[Orig. ^b med 1 Segl ^b. Henrik Krummediges Arkiv?] Afskr. af Hygom (ikke fejlfri): LDipl. [9338

a) Aaben Plads i Afskriften. b—b) Saaledes Afskriften.

Apr. 2. Testamente af Rickquert Junge Borger i Borch.

Perg. (udskaaret forneden). Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 44). Udtog: *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 60.* [9339

Apr. 6. Barbara Michelsdatter, Hanss Coks Enke i Aleborg, pantsætter Aleborg Helligaandshus 2 Jorder paa Nørregade i Aleborg.

Perg. [med 7 Segl]. Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 114.* — Hertil 6583. [9340

— [Jeg] Erick [Otte]sß til Skiernæ R. skøder og vederlægger [til] velbyrdig Md. Sty Westenni i Hersom V. 1 Gaard i Simistet i Simestet S. med en hel Fjerding Jord, som Per Haningh i boer, for 1 Gaard, han har vederlagt mig [i Rør-]beck og 1 Byggested ibid. i Gislum H. i Rankield S. med 2 hele Fjerding Jord, som Crestern Mynst [i boer] (1 Øre Korn

og 1 Pd. Smør med andre »retzell«). Medb. af hæderlige, velbyrdige og beskedne Mænd Hr. Jens Matsß R., Hr. Jeip Nielsß Sognepræst til Glendstrop, Crestern Grøn i Hwolriiss V., Vogen Nielsß i Hwilsom og Michel Laurensß i Trogelstrop. Datum Marieager fer. 3. palmarum.

Perg. [med 6 Segl]. Sti Vestenis Arkiv; 1883-84 af Museet for nord. Oldsager afgivet til Gehejmearkivet. [9341]

Apr. 10. Andhers Paauelß¹ Kannik i Køpenhaffn og Fadeburspræst paa Bispegaarden i Roskildh. Velbyrdig Svend Mauritz Skaffwe har nu antvordet mig paa min Herres Dn. Johannis Jacobi electi Roskildensis Vegne 24 Mk. Landgildepengge af Thymmerop. Sig. meum. Datum in camera curie episcopalis Roskildensis vig. pasce.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: I Sigilfeltet et utydeligt Bogstav(?). Mourids Skaves Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt (RA.). [9342]

— Birgerus archiepiscopus Lundensis. Constare volumus, nos temporibus et locis, qvæ inter statuta sacros ordines celebrantium[!], honorabilem virum Olaum Michaelis, Othoniensis diocesis clericum acolitum, ad sacros ordines dyaconatus et^a presbyteratus, prius ei collato ordine subdiaconatus a Nicholao episcopo Roschildensi ad titulum sui rite et secundum canonem promovisse, cooperante nobis ad hoc spiritus gratia septiformis. Sig. nostrum præsentibus est appensum. Datum Lundis in sabb. pasce.

[Orig.] Afskr. i Fr. Drejer, Ondlosa (AM. 4to 872 S. 63; Gl. kgl. Saml. 4to 2346; sstds. 4to 2347; Ny kgl. Saml. 4to 702 S. 47; sstds. 4to 703 S. 68; Thott 4to 1414 S. 62; RA. MS. Drejer, Ondlosa Bl. 21 b). — Afskr. fra 18. Aarh. efter Drejer: Thott Fol. 737 S. 449. [9343]

a) Saaledes AM. og Ny kgl. Saml. 4to 703; mangler i de andre Tekster.

Apr. 13. *Reg. 5202.* Papir med Udskrift, men uden Spor af Segl ell. Indsnit til Forsendelse (formentlig uafgaaet Renskrift). Kongens Arkiv? (RA. B 5 e, Forskelligt vedr. Rigsraad og Stænder). *Jahn S. 577; Missiver I. 149.* [9344]

Apr. 14. Vi Mester Pedher Pedernsß¹ Prior i Aantworskow har med vore Konventsbrødrer Samtykke gjort et Magelag med velbyrdig Md. Oluff Daa af Raffuenstorppe i saadan Maade, at han skal have af Kloster 1 Gaard i Megenstorppe i Fflackeberge H. (Magenss Nielsß, 3 Pd. Byg og 3 Skill. Grote) og dertil 20 og 100 Mk. dantske Penge gænge i Dannimarck med »alle« forskrevne Gaards Tilliggelse med Bonde og Børn, som

nu paa Bolig findes og derpaa fødte er; og vi og vore Efterkommere Priorer skal derfor have af Oluff Daa disse Gaarde i Haldeagherlitle i Fflackeberge H.: 1 Gaard (Thimandh, 1 Pd. Byg, $\frac{1}{2}$ Pd. Rug, 1 Skill. Grot), 1 Gaard (Oluff Pedernsß, 1 Pd. Byg, $\frac{1}{2}$ Pd. Rug, 1 Skill. Grot), 1 Gaard (Jeppe Hansß, 2 Skill. Grote), som hans Magelagsbrev indeholder, der han os derpaa givet har^a. Afvindes forskrevne Gaard Oluff Daa, tilpligter vi os at vederlægge ham saa »goden een« Gaard med saa god »beleghighet« og Rente inden 6 Uger der efterkommende. Sig. nostrum cum sig. conventus nostri². Datum monasterio nostro Antwordskow fer. 4. pasche.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 511; 2. G. 500. Oluf Daas Arkiv (Arkivet paa Gisselfeld, »Holmegaards Archiv, Afd. I, Ltr. J No. 1«). LDipl. [9345 a) Anført ÆA. IV. 106.

Apr. 17. Poel Persß »konings foget« paa Nykøpings Ting i Morss, Jes Persß, Boo Michilß »borgemester« i Nyköping, Anders Brvnc og Seuerin Griis Raadmænd ibid. Lörd. før dnicam. quasimodogeniti paa forskrevne Ting fik beskeden Kone Dorety Quie et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Anders Brvnc, Paly Frenß, Martin Griis, Tames Vercmester, Seuerin Griis, Jes Voleß, Anders Jensß og Jes Paliß; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at Dorety Quie og Poel Persß paa hendes Vegne og Abraham Mwnck, som er Dorety Quiis rette Børns Værge, paa forskrevne Ting i 3 Ting har budt Clemet Quie Skøde paa den Gaard, som han skiftede sig til fra Dorety Quie for den Gaard, som Dorety Quie nu i boer, som Clemet Quie selv tilstod inden alle 4 Stokke, at han skiftede med hende. Med »vort« Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester af 4[!] Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2-4. Bomærker. Dorte Quies Arkiv (RA.). [9346

Apr. 23. Vi Broder Hans Jeipß Prior, Lectores og menige Konvent i Prædikebrødrekloster i Othens har gjort et Magelag med velbyrdig Md. Jørgen Marswiin i Linduid i saa Maade, at han skal have 2 vort Klosters Gaarde i Nerdw S. og By i Aasom H., hvilke Esbern Marswiin gav til Klostret for sin og sine »foreldernes« og Efterkommeres Sjæles Bestandelse, den ene nu i boer Swen Jenß (1 Ørtig Rug, 1 Ørtig Byg, 1 Ørtig Havre, 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas og 2 Høns), den anden Niels Clerck i boer (1 Ørtig Rug, 1 Ørtig Byg, 1 Ørtig Havre, 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas og 2 Høns). Og kendes vi os derfor at have fanget til vort Kloster af J. M. 2 Gaarde i Eghens

(Nis Persß og Staphen Jenß, hver 4 Ørtig Byg, 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns), som vi ham tilforn solgt og skødet havde. Sig. nostra, videl. prioratus et conventus nostri. Datum in convento[!] nostro die Georgii.

Perg. [med 2 Segl]. Jørgen Marsvins Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). LDipl. [9347]

a) RA. Reg. 60 S. 234.

Apr. 24. Jes Persß Foged til Giislum H.s Ting, Jes Jepsß i Damergord, Per Volsß i Morum, Iuer Lauersß i Soldrøp, Cresthern Michilsß i Odhensøl, Sewren Tordsß i Farsø og Volo Nielsß i Swengelberigh. Lörd. før Marci Dag paa forskrevne Ting fik Sevrin Nielsß i Hæstæbek et Tingsvidne med 8 Danne-mænd: Jes Jepsß i Damergor, Per Volsß i Morum, Volo Marthensß ibid., Sewrin Tordsß i Farsø, Iuer i Soldrøp, Cresthern Michilsß i Kyrkygord, Volo Nielsß og Tames Andersß i Giislum; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting, at Moriss Nielssøns Lovhævd »wort« læst uskrabet og velbeseglet. Item vidnede forskrevne Mænd, at saa langt, som den Lovhævd udviser, er Moriss Nielsß hans rette Endels Ma[r]k og Gaard; det har han haft i Værge og hans Fader før ham i 80 Aar og meget mere for deres rette Endel, og har ingen Mand haft Del deri med dem. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [10!] Segl: 2. Bomærke(?). Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (RA.). LDipl. [9348]

— Peder Brockenhuse¹ Landsdommer i Nørjutland og Niels Scriffuer Landstingshører. Lörd. efter Jøriens Dag paa Viborg Landsting kundgjorde Dorothe Qwie, at hun havde Skifte gjort med hendes Broder paa deres Gaarde, og de havde annammet deres Gaarde paa baade Sider og givet hverandre Bevisning derpaa, og spurgte, om slig Skifte bør at have Magt, og om hende bør hendes Gaard at nyde, som hende er saa tilskiftet. Derpaa »vorttæ« saa for Rette[!], at hende bør forskrevne Gaard at nyde, som hun i boer, saa længe nogen kommer med bedre Bevisning; og siger vi for Rette, at Farbroder er nærmere til at være Værge end Morbroder efter Loven. Sig. nostra.

Papir med 2 Segl paatrykte forneden: 1. Fxliv 3; 2. Bomærke. Dorte Quies Arkiv (RA.). [9349]

Apr. 29. Mattes Tagessøn i Sandby sælger til Oluff Esbernsson Kannik i Lundh Gaardene Holme og Holmø i Ossby S.

Medtaget Perg. [med 5 Segl]. Senere (jfr. 1505 Maj 9) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 20.* [9350

Apr. 29. »Mattes Tagesons af Sandby wäpnares åth Oluf Esbiornson canick i Lunde dombkyrckia uthgifne skiötebreef på twenne hans gård^r liggandes i Gynging häradt; deß namn fins intet anmält; men dat. in crastino beati Vitalis martyris, som är d. 28 april 1501.«

[Orig. Senere (jfr. 1505 Maj 9?) til Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 376. — Et andet Udtog (med Aar, men uden Dag, og hvor Kanniken urigtig kaldes »Oluf Stigsson«): SvRA. E 102 a, Sextern 8, Nr. 211. [9351

Maj 1 (Aar?). Broder Hans Pärsson convictus i s. Annæ Kloster i Halmstadh. I min Velmagt, førend jeg gør min Ret at blive i s. Annæ Kloster Gud til Lov og s. Francisco, har jeg givet al min Rettighed, som jeg har arvet i Gaard og i Gods efter min Fader Pär Guldsmedh, til forskrevne Kloster med »saadan schiäll« og Vilkaar, at gaar min Moder Kirstine, Pär Guldsmeds Efterleverske, Fattigdom eller Sygdom paa, saa at hun trænger til at tære deraf, naar hendes egen Part er optæret og ej længere tilrækker, da skal hun skellig bruge min Rettighed i sin Livstid, og naar hun dør, skal forskrevne Klosters procuratores annamme til dem, hvad som igen er af min Rettighed, og sælge det for Penge og skikke dem siden forskrevne Kloster til Nytte. Jeg beder min Morbroder Henrich Pløne Raadmand i Halmstadh om sit Indsegl for dette Brev og »forsynlige« Mænd Peder Jonsson og Hans Nielsson Raadmænd sstds. om deres Indsegl. Datum Halmstadh die Philippi et Jacobi anno 1401.

[A. Orig. Halmstad Franciskanerkl. Arkiv. — Aa. Optaget i Brev 1430 Aug. 2 (Onsd. efter Petri ad vinculam) af Kirstine, Peder Guldsmeds Efterleverske, hvorved hun kendes at have annammet det ovenstaaende Brev af s. Annæ Kloster i Halmstad. ^aOrig. paa Papir. ^aHalmstad Franciskanerkl. Arkiv.] Aaa. Afskr. efter Aa fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 562 (med Bemærkning S. 563 med den samme Haand, der har gjort Bemærkning S. 561 til 9156: »NB. Gierdt Olson^b var borgmästare i Halmstad 1525 och til 1531, kunde således icke vara det 100 år förut, således är åratalet orätt läst och bör vara 1530« (jfr. 1. Række III S. 408)^c). [9352

^{a-a} Saaledes Aaa. ^b Der som Borgemester er blandt Beseglerne af Brevet af »1430«. ^c Af de i Brevet af »1401« nævnte Personer lever Henrik Pløne og Peder Jonsson i Tiden omkring Aar 1500, se Udaterede Breve under Ingemar Ingemardsson; og Hans Nielsson er Raadmand i Halmstad 1495 og 1501 (*Hist. tidskr. f. Skåneland I. 170; Weibull, Dipl. dioec. Lund. V. 252, VI. 6*).

Maj 3. Ærkebisp Börgies Fuldmagt til 2 Borgemestre og Raadmænd i Kaalundeborg til at skøde og give til Lunde Domkirke Gods i Kalundeborg.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 339.*] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 377 A. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 21.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag, og hvor Godset betegnes som »eett steenhus, som biscopen kiöpte af Kiöpnehafns capitel«: SvRA. E 102 a, Sextern 12, Nr. 63. [9353]

Maj 10. Morthen Jenss kaldes Schriffuere, Byfoged i Køpnehaffn, Anders Nielsß, Jeppe Jensß »borgemesthere«, Erland Jonsß kaldes Snare Raadmand og Hennyng Nielsß Skriver sstds. Mand. efter Johannis Dag ante portam latinam paa Køpnehaffn Byting skødede hæderlig Kvinde Karinæ Pæders til Hr. Jesper Isaachsß i Birckerødth hendes Broder al hendes Rettighed i den Gaard paa Væsthregade i Køpnehaffn liggende vesten ved Smedhægadhen og norden ud ved Wombestrædith, østen op til den Gaard, som ligger til Andwordskow Kloster, som nu Jon Hemmyngsß i boer, og vesten op til . . . Jæspers Kraffses Jord i s. Clæmithz Sogn, i alle Maader som hendes Rettighed i Gaarden indhegnet er, efter det Hovedbrevs Indhold, som derpaa givet er. Paa hvilket Skøde Hr. Jæspers fik et Tingsvidne af 12 Dannemænd: Bertill Pædersß, Niels Offwerlender, Mowens Laurensß, Rasmus Andersß, Hans Danckordsß, Jens Mickelsß, Hans Matzsß, Per Jensß, Thomes Bartskeerere, Pær Thruwetsß, Erick Haluordsß og Oloff Amaghe Borgere sstds.; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag, at Karinæ, Hr. Jæspers Søster, paa Køpnehaffn Byting skødede Hr. Jesper al hendes Rettighed i den Gaard paa Væsthregadhe liggende vesten ved Smedhægadhen og norden ud til Vombesthrædith i s. Clæmithz Sogn. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [5] Segl: 1. Utydeligt Brudst. Senere (1516, jfr. *Kbhvns Dipl. IV. 344*) til Københavns Kapitels Arkiv (RA.). [9354]

Maj 11. *Reg. *8743.* Papir med 3[!] Segl ell. Spor af Segl paa trykte forned: 2. G. 297 (*se dni lauren. fa1sther*). Københavns Kapitels Arkiv? (RA. Christiern Daas Arkiv). *Rørdam, Kbhvns Kirker, Till. S. 130; Kbhvns Dipl. IV. 269; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 22.* [9355]

Maj 12. Anders Eyssen Tingholder paa Kalslwn H.s Ting, Nis Perssen i Hirting, Per Lawssen i Mølbyø og Mas Troelssen. Onsd. før »ganghedaghe« var for os og flere Dannemænd beskeden Md. Lawi Jonssen i Seestz bedende om et Tingsvidne, hvilket han fik med 8 beskedne Dannemænd: Per Lawssen i Molby, Lawi Andherssen, Anders Knutssen i Stenss, Jes Perssen i Molby, Grawers ibid., Hans Poelssen i Tornwm, Anders Nissen i Hiortlun og Tames Perssen ibid.; hvilke vidnede, at

de hørte og saa', at 4[!] Dannemænd: Mas Bunsen, Nis Perssen, Mas Trolssen, Anders Jwll og Jens Perssen p[aa] Kalslwn H.s Ting vidnede, at Lawe Jonssen »aldhefader« Troels Donss brugte den Enemærke, som hedder Westherlwn, som ligger imellem Hiortwad og Kalslwn, og havde fornævnte Enemærke ukæret og hans[!] »foreldher« efter ham. Item vidnede fornævnte 8 Dannemænd, at de kunde aldrig andet »mwne« eller spørge af deres Forældre, at Lawe Jonssens »aldherfader« brugte og havde Westherlwn i hans Værge ukært og hans Forældre og hans rette Arvinger efter ham. Med vore Indsegl hængende for »thz« Brev. Datum ut supra.

Orig. (ikke set af Udgifveren). -- Afskr. »tagen af Evald Tang Kristensen hos Frimenighedspræst Jørgensen i Skærbæk«: RA. MS. Hertugdømmernes Topografi, Afskrifter tagne af Evald Tang Kristensen. — Afskr. efter Afskriften: LDipl. [9356

a—α) Saaledes R. A. J. Nr. 260/1927 («men hvor han» (∅: Frimenighedspræst Jørgensen) »havde dem» (∅: de paagældende Originaler) »fra, ved jeg» (∅: Evald Tang Kristensen) »ikke«).

Maj 13. Han...derß Foged paa Jersle H.s Ting, Niels Persß Sognepræst i Jersle, Pether Ablegordh V., Anders Tæerman, Anders Oluffß i W...., Per Nielß i Røgelhede og Jep Laurensß i Brøndersløff. Torsd. efter Johannis Dag ante portam latinam fik Pedher Børglum et Tingsvidne af 8 Danne-mænd: Nis Jensßs Bertelß i Brøndersløff, Clemyth Gwndß, Las Jensß i Woldrop, Anders Persß i Brøndersløff, Jes Nielß i Holm, Powel [St]enum og Anders Persß i Clebs-trop; hvilke vidnede, at de samme Dag og Sted hørte og saa' hæderlig og velbyrdig Mands Mester Andhers Valkendorff Lovhøringe Anders Nielß og Bertel Laurensß kundgjorde, at han havde gjort Lovhævd selv 12. Præster og Jordejere, og »indwarde« han Hamermose gardh med Mølle og paa Stawadh; item »indwarde« han samme Dag al Tys Sogn, bygt og ubygt, undtaget Filholm. Det »induarde« han for Børglum Klosters rette Endel, og mælte de hans Lov ved Magt, til hun bliver rygget af Bisp og Bygdemænd efter Loven. Item vidnede forskrevne 8 Dannemænd, at dem vitterligt er, at Lovhævden var lovlig tilbudet og lovlig tilfunden af Fogeden og gode Mænd af Tinge. Med vore Indsegl.

Perg. med [7] Segl: 1. Skjold, hvori en Baadshage(?); 2. Utydeligt. Børglum Kl. Arkiv; *ÆA. III. 82*; α1672 i Hammelmose Godsarkiv^a; senere ejet af Kancelliraad, Prokurator C. Olsen; 1883 købt af Gehejmarkivet (RA. Hammelmose Godsarkiv). [9357

a—α) NLA. Hammelmosegaards Papirbreve, Registratur 1672 Nr. 37.

Maj 13. Udtog: *Danske Mag. 3. R. II. 7; Reg. *8744.* Er 1501 Maj 15.

Maj 14. Hans Konge¹. Fred. efter Nerei et Achillei Dag for os paa vort Retterting i Linduid var Hr. Prebern Podbuskes Ridders Bud paa den ene og Mester Niels Bud »deghens« i Rybe paa den anden Side om Trætte om Gods i Vylsløff, som Hr. Prebern paatalede, og er i Morgen deres rette Stævnedag, og gav de dem i Dag velvillig i Rette. Da lagde Hr. P.s Bud i Rette et gammelt »latinæ« Brev lydende, at Niels Buggi havde fanget Skøde paa noget Gods i Giøring H. i Vylsløff S. Derimod frembar Mester Niels Bud et Lovhævdsbrev lydende, at han har »induorth« med Lovhævd saa meget Gods, som han har i Wylsløff paa Kirkens Vegne. Da sagde vi saa for Rette, at Mester Niels paa Kirkens Vegne bør at beholde saa meget Gods i Vylsløff, som han har »induort« med Lovhævd; men skader nogen paa saadan Lovhævd, da forfølge det ind for Bisp og bedste Bygdemænd efter Loven. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 380* (RA.). [9358

Maj 15. (*Reg. *8744* (med urigtig Dag ligesom i det der anførte Udtog).) A. Perg. [med 3 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). — Aa. Vidisse 1504 Maj 14. Herefter: *Dipl. Norv. XVIII. 170.* [9359

Maj 17. Jeg Hermen Porss¹ af Olstrwp i Laaland a. v. sælger og skøder efter min Husfrues Elnæ Jøsepsdotter, Yrien Steens Efterleverske, ^aog begges vore Frænders og Venners^a Samtykke fra mig og min Husfrue til Hr. Hans Perss Præst og perpetuus vicarius og Forstander til s. Pauli Alter i s. Lucii Kirke i Roskildæ og hans Efterkommere og Forstandere til s. Pauli Alter en min Husfrues rette Arvegaard, hvilken Ælnæ Jøsesepdotter arvede efter Yrien Steen, liggende i Gwdmindrwp i Høueby S. i Adtz H., som Tygæ Steen sidst i boede og giver aarlig til Landgilde 2 Pd. Byg med sine »smabedæ«; for hvilken Gaard jeg kendes mig og min Husfrue at have ophaaret fuldt Værd^b af Hr. Hans efter min og min Husfrues Nøje. Afvindes fornævnte^c Gaard Hr. Hans eller hans Efterkommere Forstandere til s. Pauli Alter, tilbinder^d jeg mig at vederlægge saa god en Gaard af Rente og »beleylighedh« inden 6 Ugers Dag derefter. Medb. af flere velbyrdige og gode Mænd Gotske Mauenss² Høvidsmand paa Soltæ, Jens Laurensøn³ af Ællingæ, Laurens Batssensdaalæ⁴ af Løgetwed, Tygæ Steen⁵ af Nykiøbing^e, Anders Ols⁶ Raadmand

i Nestwed og Thonies^f Bertils⁷ Foged paa Nygaard. Datum Nestuedis fer. 2. rogacionum.

A. Perg. med 7 Segl: 1. Gxvi 75; 2. Lvii 4 (Bjelke); 3. Exvii 11 (Baden); 4. Dxli 11; 5. Hxii 5 (*s tige perf*); Steensen); 6. Bomærke; 7. I Sigilfeltet en Saks(?); ved 1. Seglrem forbundet med 9361. Roskilde Kapitels Arkiv (Pauli Alter) (AM. XXIX. 2). — B. Et andet Eksempplar med ortografiske Afvigelser og med de nedfr. med B betegnede Varianter. Perg. med 7 Segl: 1-7. De samme Signeter som under A. Samme Arkiv (AM. XXIX. 2). [9360

a—a) Mangler i B. b) B tilføjer: Guld og Penge. c) B: forskrevne. d) B: tilbyder. e) B tilføjer: aff vapn ærr. f) B: Thomas.

Maj 17. Jeg Hermen Pors¹ af Olstrop i Laland a. v. beder eder Gotske Mauens^ß paa Soltæ, Jens Laurent^ß af Ælingæ, Laures Botzendalæ af Løgetuedh, Tygæ Steen af Nykiøbing, Anders Ols^ß Raadmand i Nestuedh og Thomes Bertils^ß Foged paa Nygaardh, at I besegler dette mit aabne Brev med mig. Mit Indsegl. Datum Nestuedis fer. 2. rogacionum.

Perg. med 1 Segl: Gxvi 75; forbundet med 9360 A. Roskilde Kapitels Arkiv (Pauli Alter) (AM. XXIX. 2). [9361

— Den udvalgte Konge [Cri]stienn tilskriver Henrick Krwmedigæ om Kongens Skipper Hwdekopper og anmoder om Tidender fra Suerigæ.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 97. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 171; Missiver I. 150.* [9362

Maj 18. Per Anders^ß almindelig Officialis i Odens. Tirsd. før hellig Torsdag havde Hr. Anders Jens^ß Sognepræst i Vixløff stævnet for mig disse Dannemænd paa et Vidne: Mates Rød^ß, Lass Pers^ß, Nis Pers^ß, Per Kemppe, An. . . . Niel^ß, Hans Hwiid, Laurens Henric^ß, Eric Maghen^ß, Tielloff Thome^ß, Mates Hord, Tuæ Jens^ß, Jess Vernick^ß, Anders Maghen^ß, Hans Griiss, Per Jord^ß, Hans Rogeskow og Per Jeb^ß; hvilke vidnede, at Haffuegard og Hauelickæ ligger i Vixløff Sogn, og hvad Korntiende der gaar af Hawelickæ, bør komme til Vixløff Kirke og Præst, og Hr. Jwrgen tilstod for dem paa Sognestævne og andet Sted ofte, at Hr. Jeop af Vefflingæ havde den Tiende af Hauelickæ med hans Minde. Sig. officialatus. Datum etc.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Vigerslev Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 968* (RA.). [9363

Maj 20. Jep Skow Foged i Biæuerskous H., Offe Hans^ß i Sædher, Trvgils Manghens^ß i Hatzstroepe, Jess Manghens^ß i Swansberri, Oluff Laurens^ß i Herføglæ. Hellig Torsdag paa Biæuerskous H.s Ting gav Karine Jensdotter i Assøwe Hanss

Haræ sin fulde Magt at skøde Lasse Bosß sin Søstersøn al den Rettighed, som hun havde i den Gaard, som ligger i Sædher norden Kirken, og Lass Bosß i boer, hvilket[!] Hanss Hare opstod, og Karine Jensdotter lagde sin Haand paa hans Arm, og han i Skød skødte Lasse Bosß al den Rettighed, som hende var tilfalden i fornævnte Gaard efter sin Fader og sin Moder og sin Broder. Og kendtes Karine sig at være vel fornøjet med den Del, som Lass Bosß og hans Søkende var tilfalden i Rariis, og blev fornævnte Skøde »stadfesth melt« paa alle 4 Tingstokke. Derpaa begærede Lass Bosß et Stokkevidne, som tilmælttes Per Michilsß i Assøwe, Bonde Persß i Swonsberri, Per Michilsß ibid., Oluff Clausß i Ringsberri, Per Andersß i Sølrope, Oluff Bosß i Herføglæ, Hanss Jeipsß, Laurensß Jensß ibid., Tage Andersß i Tætzebølæ, Jess Brvn, Jess Jeipsß, Per Matsß ibid.; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de hørte og saa' alle disse Artikler saa »forfares« inden Tinge. Jeg Karine Jenssdotter beder Hanss Haræ om sit Indsegl hængende neden dette mit Brev med andre gode Mænds, som forskrevne staar. Datum ut supra.

Perg. [med 6 Segl]. Senere til Vallø Godsarkiv (Vallø Stifts Arkiv, Adkomstdocumenter Bevillinger m. m., 1. Reversal Nr. 22). LDipl. [9364

Maj 20. Jep Skow Foged i Biæuerskous H., Offe Hansß i Sædher, Trvgils Manghensß i Hatzstrobe, Jess Maghensß i Swonsberri. Hellig Torsdag paa Biæuerskous H.s Ting spurgte beskeden Md. Lasse Bosß i Sædher sig for, om han maatte skøde sin Modersøster Karine Jensdotther^a den Rettighed, som han havde i Rariis, og sagde han, at han havde sine Søkendes fulde Magt at skøde hende deres Del med sin Del, hvilket Lass Bosß gjorde og i Skød skødte Karine Jensdotther al den Rettighed, som ham og hans Søkende var tilfalden i Rariis efter deres Moder Bodill Jenssdotther. Og der var ingen Gensigelse; men fornævnte Skøde var »stadfesth melth« paa alle 4 Tingstokke. Derpaa begærede Karine Jensdotter et Stokkevidne, som tilmælttes Per Michilsß i Assøwe, Bondæ Persß i Swonsberri, Per Michilsß ibid., Oluff Clausß i Ringsberri, Per Andersß i Sølrope, Oluff Bosß i Herføglæ, Hanss Jeipsß, Laurens Jensß ibid., Tage Andersß i Tætzebølæ, Jess Brvn, Lass Michilsß, Jess Jeipsß, Per Matsß ibid.; hvilke vidnede, at de saa' og hørte alle disse Artikler saa »forfares« inden Tinge. Jeg Lasse Bosß hænger mit Indsegl neden dette Brev med andre gode Mænds Indsegl, som forskrevne staar. Datum ut supra.

Perg. [med 5 Segl]. Senere til Vallø Godsarkiv (Vallø Stifts Arkiv, Adkomstdocumenter Bevillinger m. m., 1. Reversal Nr. 11). LDipl. — Udtog se 5683. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 375 b; den originale Dom: Vallø Stifts Arkiv, jfr. *Adel. Brevkister S. 133*. [9365]

a) En omtr. samtidig Paaskrift tilføjer: »i Ossøwe«.

Maj 20. Jep Skow Foged i Biæuerskous H., Hanss Knutsß af Jonstroepe, Trogils Maghensß af Hatzstroepe, Offe Hansß i Sædher, Jess Maghensß i Swonsberri, Oluff Laurensß i Herføglæ. Hellig Torsdag paa Biæuerskous H.s Ting gav Karine Jensdotther af Assøw Hanss Hare sit fulde Værgemaal at skøde Lass Jensß i Gwndrope sin »swower« al den Rettighed, som hende var tilfalden i Rariis i Sæderss S., som er en Del, hun arvede efter sin Fader og Moder, og en Del, hun købte af sine Søsterbørn Bodill Jensedotters Børn, hvilket[!] Hanss Hare opstod, og Karine Jensdotther lagde sin Haand paa hans Arm, og han i Skød skødte Lass Jensß al den Rettighed, som hende var tilfalden i Rariis, baade Arv og Kø[b]^a. Og kendtes Karine sig at have oppebaaret Penge og fuldt Værd til, og fornævnte Skøde blev »stadfest melt« paa alle 4 Tingstokke. Derpaa begærede et Stokkevidne, som tilmælttes Per Michilsß i Assøw, Bonde Persß i Swonsberri, Per Michi[lsß ibid., Oluff] Clausß i Ringsberri, Tage Andersß i Tetzebølæ, Jess Brvn, Lass Michilsß, Per Andersß i Sølrope, Ol. Herføglæ, Hanss Jeipsß, Laurensß Jensß, Per Matsß; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de hørte og saa' alle disse Artikler saa »forfares« inden Tingene. Jeg Karine Jensdotther beder fornævnte sit Indsegl hængende neden dette Brev paa mine Vegne med, som forskrevne staar. Datum

Perg. [med mindst 2 Segl]^b. Senere til Vallø Godsarkiv (Vallø Stifts Arkiv, Adkomstdocumenter Bevillinger m. m., 1. Reversal Nr. 11). LDipl. — Hertil 9365. [9366]

a) Orig.: »køek«. b) En stor Del af Slutningen med største Delen af Plica mangler (ædt af Mus?).

Maj 25. Jeg Hr. Knwd Bryske¹ sælger og skøder til velbyrdig Md. Eyler Bryske paa Dalund min Broder en min Gaard i Fyn i Skowby H. i Viisløff S., som hedder Langhessø og Crithiern Mawensß i boer og skylder »en j« Td. Smør, at have for et frit Skøde ligervis, som det til Tingene lovbudet, solgt og skødet var. Og kendes jeg mig efter min Nøje Fyldest at have annammet derfor. Afvindes fornævnte Gaard Eyler Bryske, tilpligter jeg mig at vederlægge saa godt Gods og saa vel »beylegh« inden 6 Uger derefter. Medb. af flere hæderlig og gode

Mænd Jøren Daa i Engordh, Otthe Porsfeldh Høvidsmand paa Nesbyhoweth, Mester Claus Daa, Andhers Jenssen⁵ Sognepræst i Visløff og Per Jenss Præst i Skamby. Datum Dalund fer. 3. infra oct. asensionis.

Perg. med [6] Segl: 1. Skjold med Bryske-Vaaben; 4. Skjold med Daa-Vaaben og Hjelm; 5. I Sigilfeltet Bogstavet a. Ejler Bryskes Arkiv; ^a1629 leveret Hans Markdanner^a; senere til Baroniet Holstenshus's Arkiv, Adkomstdokumenter o. l. paa Perg., Langesø vedrørende. (FLA.).

a—a) Saaledes ifølge Paaskrift bagpaa.

[9367

Maj 25. Per Hwiid Foged paa Norre H.s Ting i Salling, Nis Mattesß i Grønning, Melsß i Nandrup, Nis Bron i Lyby, Nis Mattesß i Jeberig, Jes Jensß i Ryberig og Per Jensß i Skamminggard. Tirsd. før Pinsedag paa forskrevne Ting fik beskeden Svend Per Kok Foged til Eskier paa velbyrdig Mands Hr. Niels Høgs R.s Vegne et Tingsvidne af 24 Dannemænd: Melsß i Nandrup, Tydic ibid., Nis Mattesß i Jeberig, Jep Nielsß ibid., Nis Smed ibid., Jesper Pouelsß i Twstrup, Jes Bleg i Grønning, Mattes Nielsß i Øster Grønning, Jesper Cresternsß, Jes Jensß i Ryberig, Per Bonde i Ylberig, Per Jensß i Skamminggard, Nis Wryd, Jes Screddere i Breom, Mattes Cresternsß ibid., Crestern Persß ibid., Morthen Oloffß ibid., Thomes Persß i Westergard, Jep Jepsß i Lyby, Jes Pouelsß i Jeberig, Oloff Bron i Tiiswed, Jes Hwiid i Lyby, Per Kiøbman i Hestbek og Jes Cresternsß i Ryberig; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at Eskier, Fogelkier og Saltbekmølle med Skov og Mark var i Hr. Per Høgs Værge, saa længe han levede, og Hr. Niels Høg har det endnu alt sammen i Værge, og har det været i Hr. Niels Høgs »for-elderes« Værge saa længe, som os kan mindes, eller vi kunde høre af Fader og »forelder« eller nogen Mand, ukært førend nu »nyless«, Per Nielssøns Børn »kiere« paa Jord i »the marke«. Vidnede og menige Herredsmænd, som den Dag Ting søgte, at saa er i Sandhed. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1-4, 6. Indsyede i Poser. Niels Høgs Arkiv (Norske Rigsarkiv, Danica). LDipl. [9368

Maj 28. Nicolaus Andree Borger i København lejer af Københavns Kapitel en Vor Frue Kirke tilhørende Gaard i Klosterstræde.

[^aPerg. med Segl: »Sigilla plebeia«. Københavns Kapitels Arkiv.^a] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 271.* [9369

a—a) Saaledes LDipl.

Maj 31. Michell Niilß Byfoged i Woringbore, Niils Lundt Borgemester sstds., Wrbanus Bentzßen, Hans Mogensß og Boo

Jepßen Raadmænd ibid. Mand. 2. Dag Pinse paa Voringborgs Byting spurgte hæderlig Md. Oluff Byße Borgemester i Woringbore sig for, om Tingmænd vitterligt var eller til Minde droges, at Hermen Skræder inden Tinge skødede Oluff Byße 7 Skpr. Land paa Niils Inguerßis Vegne i Nyraadt, »sædis jord«, som han havde givet til Vor Frue Kirke sstds., de 4 Skpr. Land liggende hos de vestre Gaarde og de 3 Skpr. Land liggende bag Hans Ericks Gaard. Item adspurgte Oluff Byße, om dem til Minde droges, at Hans Mattzßen skødede en Ager til Vor Frue Kirke, 4 Skpr. Land liggende paa Biergit mellem Per Lauritzß Jord og Niils Perßens, og gav sig der i Rette, om nogen anden skulde være Forstander til Vor Frues Jord end »kircke verrie«, og »bedes« derpaa et Tingsvidne af 12 Dannemænd. Der mælted af Fogeden ærlig Md. Per Niilß, at han skulde tage 11 Danne-mænd til sig, som var: Lauritz Skinder, Ariild Smed, Stieg Esbernß, Hans Byße, Anders Perß, Hans Niilß, Friis Tymmeß, Rasmus Knudzß, Hans Gyde, Hans Mattzß og Attzßer Jenß; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at Hermen Skræder inden Tinge paa Niils Inguerß Vegne i Nyrod skødede 7 Skpr. Land Oluff Byße, som han havde givet til Vor Frue Kirke ibid., de 4 Skpr. Land liggende hos de vestre Gaarde og de 3 Skpr. Land liggende bag Hans Ericks Gaard. Fremdeles vidnede forskrevne 12 Dannemænd, at Hans Mattzß af Nyrodt skødede en Ager til Vor Frue Kirke, 4 Skpr. Land liggende paa Biergit mellem Per Lauritzß Jord og Niils Perß. Deslige vidnede forskrevne 12 Dannemænd, at Vor Frues »kircke verrie« skulde raade Vor Frues Gods, som der til bør, og ingen anden. Vor »stadzßens«¹ Secret eller Indsegl. Givet og skrevet i Woringbore Aar og Dag, som forskrevet staar.

Perg. med 1 Segl: Det hos *Trap⁴ III. 305* (dog i formindsket Størrelse) afbildede Segl. Vordingborg Kirkes Arkiv (SLA. Vordingborg Vor Frue Kirkes Breve paa Perg. 1453-1524). Brevet er skrevet med en Haand, der næppe kan sættes tidligere end c. 1530-40, og Pergamentet har vistnok været raderet eller behandlet med Kemikalier, før det blev beskrevet. [9370

Juni I. Jeg Johan Fickeß¹ R. i Broholm har været for vor naadige unge Herre Hr. Cristyern udvalgt Konge til Danmarck og der hjemlet Jens Hemmyngß Borger i Styghe den Gaard, som han købte af mig, liggende i Styghe i Dyffsstedhe, som Jens Henricß og han »tretthe« om, og siden paa Styghe Byting og Raadhus og fremdeles til Mønbo Landsting og nu med dette

Brev hjemler Jens Hemmyngs den Gaard efter det Brevs Lydelse, som jeg ham givet har tilforn. Men hvis Faldsmaal som ham bør efter Loven og efter Styghe »prifflægge« ud at give, fordi at han købte forskrevne Gaard af mig, det tilpligter jeg mig at holde ham uden al Skade; og hvilken som ham har noget til at tale om forskrevne Sag, da tale sig mig til og ikke ham, fordi at jeg er hans fulde Hjemler til den Gaard. Mit Indsegl. Datum in Holmegordh fer. 3. post f. pentecostes.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt fornedet: Cxxviii 3. (RA. Topogr. Saml. Papir, Stege.) LDipl. [9371

Juni 1 ell. Sept. 15. Hans Konge¹. For os var Peder Anderss med et Brev, som Yuer Anderss Borger i Ysted har udgivet og beseglet, lydende, at han har solgt og skødet Per Anderss en sin Bod liggende i Swineborgh i Brogade i det Hus, han arvede efter sin Fader Anders Matss, og han selv i boede, med Hus og Jord. Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle Per Anderss paa forskrevne Bod Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Othens die Nicomedis nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Senere ejet af Danske Selskab (RA. Svendborg (Tillæg)). LDipl. [9372

Juni 2. Ærkebisp Byrghe i Lund lover Lunde Kapitel, som havde faaet antvordet, men nu atter har overgivet ham Lunde Domkirkes Slot Hammershws og Borgenholms Land, at han selv vil indløse og atter i Kapittet indskikke alle de Lunde Domkirkes Klenodier, som han lod pantsætte.

Perg. med 1 Segl: Brudst. (ligner G. 1019, men er forskelligt derfra). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 25.* [9373

Juni 4. Hans Konge. For os var Hr. Niels Høgs R.s vor Mand og Raads Bud med 3 Pergamentsbreve, det første et Brev, Sthi Westeni har udgivet og beseglet, lydende, at han har solgt og skødet til Hr. Niels Høg disse Gaarde i Gyding H.: Helßelbiergh gaard (Michell Olßen, 15 Ørte Korn med andre »bede«), 1 øde Gaards Eje i Nørkysum og 1 øde Gaards Eje ved Anffledtt, 1 øde Gaards Eje sønder Flynnner Mølle, hedder Øster Tofften, 1 Bolsted, ligger paa Tange sønden ved forskrevne Mølle; det andet Brev af Gyding H.s Ting, lydende, at Sthi Westenii har »induort« med Lovhævd forskrevne Gods; det tredie Brev af Hindbor H.s Ting, lydende, at 24 Dannemænd vidnet har, at

den Endel og Mark, som Sthi Westeni »induorde« til Hefselberg gaardtt, har været frit Enemærke dertil af Arilds Tid, og har alle de øde Byggesteder, Sthi Westeni »induorde« med Lovhævd, været i Sihies og hans »foreldris« Værge, og at Hefselbierge gaardtz Fiskegaarde har været Fiskegaarde af Arilds Tid og haft fri »forstrogh« til Skibe Gaarde, og aldrig ingen har haft »wodedrett eller setthegarn« over Aaen derimellem eller nogen andre Fiskegaarde derimellem uden Gamelgaardtz Gaarde; som de Breve derom udviser. Hvilke Breve vi stadfæster.

[Perg. med Segl. Niels Høgs Arkiv.] Optaget (uden Slutning, men betegnet: »ett welbesegllitt pergamentz stadfestelsbreff wdgifuit wdi affgangne Jørgen Marsuins tidtt, paa thend tidtt rigens cantzeler anno 1501 in profesto beati Bonifacii«) i Stadfæstelse 1572 Juli 28 af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Peder Munck til Estuadtgaardtt. RA. Rigens Forfølgningsbog 1570-76 Bl. 69 b, jfr. 70 b. — Et andet Udtog af det udaterede Brev af Hindborg Herreds Ting findes (efter det til det ovennævnte Stadfæstelsesbrev af 1572 svarende Laasebrev af 1575 Juni 26) i RA. Herredagsdombog 1613 Bl. 12 a. Referat herefter: *Secher, Kongens retteltings domme 1605-1614 S. 393.* [9374]

Juni 5. Paven udsteder Privilegier for Bækkeskoff Kloster, bl. a. m. H. t. Vor Frue Kirke i Wæ.

[^aOrig. med Bulle.^a Bækkeskov Kl. Arkiv.] Vidisse 1501 Sept. 21. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 26.* [9375]

a—a) Saaledes Vidissen.

Juni 8. Hans Konge¹. Tirsd. efter Bonifacii Dag for os paa vort Retterting i Lynduid var Fru Ingerdz, Hr. Johan Oxes Efterleverskes, og hendes Børns fuldmægtige Bud og bød sig i Rette mod Hr. Eskild Gøye R. om 2 Gaarde i Egerup, 2 Gaarde i Synderwelæ, 3 Gaarde i Nørewelæ, 6 Gaarde i Truenderop og Rynnæ gard, 2 Gaarde i Toorp, Brennemølle, Aalemølle, 1 Gaard i Mosby og Kattusse Mark. Og var i Lørdags deres rette 6. »wge steffne dagh« i den Sag, som da for os bevist var, og har Fru Ingerdz og hendes Børns Bud forbiøt hos os til i Dag og hver Dag budet sig i Rette, og ej Hr. Eskild mødte eller nogen paa hans Vegne, som Ret gøre vilde. Thi mæler vi Hr. Eskild nederfældig for Stævning og ej oftere at tage Genbrev mod Fru Ingerd og hendes Børn i de Sager. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 80. Johan Pedersøn Oxes Enkes og Børns Arkiv (RA.). [9376]

Juni 9. »Et schiøde dat. onsdag dend 9 junii 1501^a, af Maren Simonsdatter i Gammelgaard udgifven til Jon Anderfsen i Kolbygaard.«

[Orig.] Udtog fra Aar 1691 (da Brevet anføres under Høfver (Framblef H., Storning S.) som ejet af »hr. ritm. Micel Nicel«): RA. Rtk. C. A. a. VI. 3, Div. Korrespondance, Dokum. og Akter Ryttergodset vedk. 1680-1774, IX. 3 Nr. 18 S. 4.

a) I Betragtning af, at Dagen her og i Brevet nedfr. af 1501 Aug. 7 angives efter Månedsdag, må de 2 Breves Aar antages for urigtige, saa at Brevene formentlig falder længe efter det for nærværende Værk fastsatte Slutningsaar.

Juni 16. Jeg Lasse Niels¹ i Mariager stadfæster med min Søn Symon Lauris¹ Samtykke min Broders Jes Niels¹ Borger i Aleburg hans Testamente og Sjølegave paa det Hus, Jes Niels¹ selv i boede, og han gav til s. Pederss Kirke i Aleburg for sin Sjæl og hans Husfrues Estret, alle hans Forældres og Slægts og alle kristne Sjæle, som liggende er inden hos Vestherport sønden til Sewrin Swdheress Dalkarlss Vaaning. Medb. af disse gode Mænd, herudover var, og jeg og min Søn har tilbedet besegle med mig, som er Anders Anders², Lasse Tostens¹ og Mattes Snycker⁴ Borgere i Aleburg. Datum Aleburg Onsd. efter Guds Legems Dag.

Perg. med 4 Segl: 1-3. Bomærker; 4. I Sigilfeltet en Træsko. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). LDipl. [9377

— Mattes Laurens¹ i Olstorpæ a. v. Landsdommer i Lollandh, Anders Theyman² Høvedsmand paa Alleholm, Cristoffer Ywens³, Ørien Olls¹ i Orsmarkegordh VV. og Jeppe Orm i Tofftæ. Onsd. før Botulphi Dag paa Lollandzfare Landsting »bedes« velbyrdig Md. Mattes Godhoo i Nacskowg om et Tingsvidne paa efterskrevne Ord af 12 Dannemænd: Mattes Pouels¹ i Tiwffstorpæ, Anders Gammell i Vesterboo, Morthen Vlkæ i Ozorpæ, Hans Hienrics¹ i Affueldorpæ, Per Reynerts¹ i Sandby, Olloff Anders¹ i Karleby, Anders Om i Rodhe, Jeppe Orm i Tofftæ, Knwdh Michils¹ hos »Lande kircke«, Jeppe Kay i Kiæreby, Niels Morthens¹ i Askøø og Cristiern Laurens¹ i Opager; hvilke vidnede, at det er dem vitterligt og har hørt af Tingmænd, at M. G. og hans Bud ofte her til Landsting har givet Kære paa det Brev, som Hr. Johan Oxæ fik af ham paa sin fædrene Del i Lwndegordh med mere Gods, baade før Hr. J. O. død blev, og siden og endnu i Dag og paa en Mølle, M. G. købte i Høgerby, og har vi hørt og spurgt, at M. G. har forfulgt Hr. J. O.s Arvinger til Herredsting og Landsting, at de skulde udlægge og fuldgøre Hr. J. O.s Brev, og ingen vilde ham der til Rette staa, og hørte vi, at M. G. spurgte menige Tingmænd ad, om de nogen Tid havde hørt, at han havde før skødet forskrevne sin Fædrenedel bort der til Tinge; hvilket

den menige Almue sagde Nej, at de aldrig havde set eller hørt, at han havde skødet sin fædrene Del bort i Lundegordh med mere Gods førend i Dag. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [5] Segl: 1. Hxiii 2 (Vasspyd); 2. Hiii 8; 3. M 19; 5. Bomærke. Mads Godovs Arkiv (RA.). LDipl. [9378]

Juni 18. Vi Iwer Mwnck Biskop i Riibe hilser eder alle, som boer inden Molt H. ðg Frotz H. Kære Venner, vi har fanget vor naadige unge Herres Befaling at høre en Sag i Rette mellem Mester Lambert Kannik i Riibe og Bendith Benditsß i Købnehoffueth om en Eng i Molt H., som Mester Lambert eder selv berette kan, med andre gode Riddere og »rittherbornss men«, som dertil skikket er af vor naadigste Herre, som samme vor naadige Herres Befalingsbrev indeholder. Thi stævner vi Bendit Benditsß imod Mester Lamberth med deres Bevisninger paa samme Eng at møde for os og andre gode Mænd, som dertil er skikket Dommere, i Riibe Lörd. efter Johannis bap., som er Midsommerdag, at nyde og undgælde, hvis Retten giver, under den hellige Kirkes Band. Datum Ripis die Marci et Marcelliani nostro sub signeto.

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden og Rester af 1 andet Segl (Bomærke) paatrykt Bagsiden. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [9379]

Juni 19. Jeg Ebbe Strangesß af Nørholm har opbaaret 200 Mk. Stæderpenge, som min Fader Hr. Strange Nielsß, hvis Sjæl Gud naade, havde Gods i Pant for i Vendsøssell af velbyrdig Md. Hr. Engelbrett paa Torbernefeld; og mæler jeg det forskrevne Pantebrev dødt, og bepligter jeg mig at holde velbyrdig Md. Clauess Bryske det aldeles skadesløst. Mit Indsegl. Givet i Foborg Lörd. før Johanis bap. Dag.

[A. «Papir med Ebbe Strangessøns Segl.» Claus Bryskes Arkiv.]

Aa. Optaget (sammen med Brev af 1444 Jan. 18 (1. Række Nr. 7404)) i Brev af 1521 Apr. 30 (in profesto Philippi et Jacobi), hvorved Maghenss Gøye R. kvitterer Henneke van Anefeldt for Modtagelsen af de 2 Breve af 1444 og 1501. Papir med 1 Segl paatrykt fornedet; Paaskrift: »Vendssyssels breff aff her Mogens Gyø gaff ifrue Kierstine paa ii breff, hun fih hannom till troer hannð«. (RA. Carl Bryskes Enkes Arkiv E 1521 Apr. 30.) — **Aaa.** Vidsisse 1557 Maj 22 (sabb. post cantate) af Aa af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Fru Kierstine, Karl Bryskes Efterleverske til Thoffteholm. Perg. med 1 Segl. Carl Bryskes Enkes Arkiv 1557 Maj 22 (RA.). [9380]

a—a) Saaledes RA. Herredagsdombog 1537 ff. (Nr. 1) Bl. 98 a, hvor Brevet nævnes i en Dom af (1537) Juli 27 (6. fer. post Jacobi).

Juni 21. *Reg.* *8747. Perg. [med 1 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Danske Mag.* 3. R. II. 36; *Dipl. Norv.* VIII. 454. [9381]

Juni 23. *Reg.* *8748. Perg. med 2 Segl: 1. Ovalt, Jomfru Maria siddende (under Baldakin) med Jesusbarnet, forneden Abbeden knælende; 2. G. 787. Erik Ottessøn Rosenkrantz's Arkiv; a.c. 1750 i Høgholm (forhen Bjørnholm) Godsarkiv^a; ^b1850 af Stud. polyt. (senere Docent) P. P. Freuchen foræret til Gehejmearkivet^b. *Vedel Simonsen, Elvedgaard I.* 57. — Genbrevet hertil er registreret *ÆA. I.* 252. [9382]

^{a-a}) RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Rosenkrantz; RA. samme, Sigilla præpositorum, sacerdotum etc., Øm. ^{b-b}) Dettes Kopibog 1850 Dec. 20; jfr. *Aarsberetn. fra Geheimearch. I S. XXVIII.*

Juni 25. Vederkender jeg mig Ebby Strangis¹ til Ørwm V. skyldig at være Niels Clements^ß 71 rinskæ Gylden, som gode[?] er og fuldt gør for godt Guld, item 3 »swortt leysk«, som fuldt gør, og 25 Mk. danskæ Penge; hvilke 71 rinskæ Gylden, 3 »swortt leysk« og 25 Mk. danskæ Penge jeg bepligter mig at betale Niels Clements^ß inden Michels[?] Dag. Medb. af velbaaren Md. Hr. Thames^ß og Nes Powels^ß »borge-mest. .« i Holstebro. Datum die [K]januti ducis [in] estate.

Perg. med [4] Segl: 1. Liv 12 (Bild; nu i Rigsarkivets Seglsaml., Strangesen). Niels Clements^s søns Arkiv; senere til Kongens Arkiv; *ÆA. V.* 55 (RA. C 7, Gældsbr. og Kvitte.). LDipl. [9383]

Juni 26. »Laughævd paa Bigum. Løverdagen for visitationis Mariæ anno 1501.«

[A. Orig. Senere til Tjele Godsarkiv.] Aa. Udtog med Søren Abildgaards Haand i »Gamle Breve angaaende Thiele Gods i Nørlyng Herred« S. 4: Thott Fol. 750, den største Mappe. — Ab. Nævnt af Klevenfeldt som: »Otte Unger 1501 indvorder God^ß i Bigum. Ibid.« RA. MS. »Diverse Klevenfeldtiana«. [9384]

a) ∅: Orig. paa Tjele.

Juni 28. Bisp Iwer Mwnck af Riibe kvitterer Riibe Kapitel for Vederlag for den Gaard, han nylig lod bygge i Torstedh Mark.

Perg. med 1 Segl: G. 825. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V.* 369 (RA.). *Nielsen, Harsyssels Dipl.* S. 94. [9385]

— Peder Vd^ßenn Herredsfoged til Hald H.s Ting, Peder Jen^ßenn i Thurstrup, Jenns Michel^ßenn i Hiellschouff, Jens Pier^ßenn i Aarsleff, Thur Niel^ßenn i Allestrup, Je[ns Ha]gen^ßen i Skabye, Gregers i Th[or]up og Jenns K[nudzen i] Huilsagher. Mand. før Petri et Pauli Dag for os og mange flere Danne-mænd, som Hald H.s Ting søgte, fik Niis Ascher^ßenn i Munckdrup et Tingsvidne paa Mariagers Klosters Vegne af 8 Danne-mænd: Hendrich Pouel^ßenn i Huil^ßagher, Jens Hagen^ßenn i

Skabye, Frandzs i Ringh, Jens Pierßenn i Aarsløff, Gregers i Thorup, Mogens i Wester Allingh, Jens Broderßen i Castrup og Thur Anderßenn; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting »forviste« Sandemænd af Hald H. deres Tog, som de var tilkrævede af Tinge til Østrup Mark og Schader Mark, først fra de 3 Stene, som stander i Daxhiøe, saa vester til »de threi«, som stander i Maden, og saa ret vesten i Aaen til Midtstrømme. Fremdeles »forviste« de deres Tog saa øster til de 3 Stene, som stander i den gamle »marckeskelsbalck«, item til de 3 andre Stene, som stander i trende Markeskel, Knabstrup Mark paa den søndre Side og Skadder Mark paa den nordre Side, Siøby Mark paa den østre Side, hver Mands uforkrænket, som de har haft af Arilds Tid. Med vore Indsegl. Givet osv.

[A. ^aPerg. med 7 Segl.^a Mariager Kl. Arkiv; *ÆA. V. 697*; senere (formentlig 1585; *Kronens Skøder I. 298*) til Gl. Estrup Godsarkiv.] Aa. Vidisse 1612 Aug. 31 af Sønderhaldt H., givet Niels Søffrenßenn i Nielstrupgaardt paa Eske Brock til Estrup's Vegne. Papir med Rester af 3 Segl paatrykte forneden. Gl. Estrup Godsarkiv; 1920 af Hofjægmester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. — Ab. Afskr. fra 17. Aarh.: Gl. Estrup Godsarkiv 1457 Febr. 14 Bl. 5 a; 1920 af Hofjægmester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. (Det i Teksten i [] satte mangler i Aa og er suppleret fra Ab.) [9386

a—a) Saaledes Aa.

Juni 28. Vidne af Kallindboren Raadhus, at Benth Jeepson Sognepræst til Hellegestus i Lundh kvitterede Clare Jeepsdatther, sin Farbrodersøns Olle Jenssøns Enke, for al Arv efter Olle Jenssøn.

Perg. med [7] Segl: 3. Bomærke i Skjold; 4, 7. Utydelige.^a Senere til Kallundborg Bys Arkiv (SLA. Kallundborg Bys Pergamentsbreve 1491-1555). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 28.* [9387

a) Langebek 1747 i hans Ekscerpter 41: »Det 2. 5. 6. Seigl ere borte, Resten er Bomerker«.

Juni 29. Oluff Jenßenn Herredsfoged i Salling H., Lauridz Lindegaardt i Løndløse, Lauridz Perßenn i Wanttinge, Nis Brun i Salling, Madz Nielssenn *ibid.*, Erich Boyßenn i Hillerslouff, Nis Star i Brobye, Peder Lauridssenn i Nybølle. Tirsd. efter s. Hanns Dag Midsommer paa Salling H.s Ting »bedes« Anders Eschemandt paa velbyrdige Svends Loduig Frilles Vegne om et Tingsvidne af 8 Dannemænd, som er: Lauridz Lindegaardt, Hanns Esbernsenn i Horup, Jes Lindgaardt *ibid.* og Knud Hanßenn *ibid.*, Hanns Nielßenn i Bierette, Peder Niellsß i Moeßegaardt, Peder Mauridtzenn *ibid.*, Thomas Fiendß; hvilke vidnede, at de samme Dag saa' og hørte, at velbyrdige Mænd

Lodwig Marsch paa Østrupgaardt R. og Jurgenn Wrne Landsdommer i Fyenn inden alle 4 Tingstokke hjemlede, at de var Lodwig Frilles Lovhøringe til en Lov paa Lovhævd, som han havde ladet »feste oc forfunden« var af Dommer og Danne-mænd, paa Weylouffgaardt; og svor Lodwig Frille, som han stod i Weylouffgaardt, selv 12. med gode Riddermændsmænd, at Weylouffgaard er Guds og hans Moders og Søskenes rette Ejen-dom, og kendtes han ingen at have Del i Weilouffgaard uden, hvad Del som hans Moders Søsterbørn kunde have i Weylouff-schouff; og den Hævd paa »lougsteden« mælted stadig. Og hjemlede forskrevne Lovhøringe samme Dag paa forskrevne Ting, at Lodwig Frille udfor fra Weylouffgaardt og gjorde en Lov paa Lovhævd imellem Fangell Grund og Weilouff Grunde paa Grøfftehollm, Weylouffliung, Kierckemoesse, Kleuerbierrig, Fauerolett, Lilledamb, Stoere Hededamb med Dam og Damsbaand, saa at de er Weylouffgaardz rette Tilliggelse, og gjorde samme Lov paa Lovhævd selv 12. med gode Riddermændsmænd, og »loffuidt« og samme Lov paa »lougstedenn« og inden alle 4 Tingstokke og mælte den stadig. Vore Indsegl. Datum ut supra.

[^aPerg. med 8 Segl.^a Ludvig Frilles Arkiv.] Vidisse 1611 Aug. 3 af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Caspar Marckdaner til Søgaard. Rigens Forfølgningssbog 1609-15 Bl. 90 a. [9388

a—a) Saaledes Vidissen.

Juli 1. Lunde Kapitel lejer Conradh Hwijtstad en Gaard sønden ved Helliggejsthus Kirke og østen ved Gaden.

[Orig. Senere tilbagegivet til Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 378. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund.* VI. 29. — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag, og hvor Brevmodtageren kaldes »rådman i Malmøe«: SvRA. E 102 a, Sextern 24, Nr. 158.

[9389

Juli 5. Per Thamesß Foged paa Han H.s Ting, Nis Tordß, Michel Faass, Byrghe i Kiætrvp, Cristhern Jensß, Nis Knwtß og Jep Hyndß. Mand. efter Vor Frue Dag visitac. paa forskrevne Ting fik beskeden Svend Esbern Scriffwer et Tingsvidne paa velbyrdig Mands Vegne Mawritz Nielsß til Aagardh af 8 Dannemænd: Per Kelsß, Per Olsß, Per Laurensß, Palli Andhersß, Powell Kwrri, Owe Liwelsß, Nis Tordß og Byrghe i Kiætrvp; hvilke vidnede, at de paa forskrevne Ting saa' og hørte en Dannemand Symen Morthenß i Løgstedh i Hemer zøcell, han kundgjorde, at Mawritz Nielsß har betalt Symen Morthenß, Per Nielsß, som død er, og Morthen Nielsß, som

boer i Støffringh, al den Del, som han dem lovet havde for en Aalegaard, han pantede af dem for rede Penge og gode »ware«, og gav fornævnte Mænd Mawritz Nielsß kvit for nogen Mands Tiltale, som paa forskrevne Aalegaard kan tale med Rette. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester af 4[!] Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet en Rist; 2. I Sigilfeltet et Spænde; 3. Utydeligt; 4. Bomærke. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [9390

Juli 9, 16 ell. 23. »1501 Fredag for^a Margretæ Dag. Capitel lader ved Riibe Raadstue beviise at have lyst Laughævd over een Deel Gods i Vester Vedsted. (b Papirs Doc. b)«

[A. Orig. paa Papir. Ribe Kapitels Arkiv.] Udtog af Grønlund: Aa. NLA. Ribe Bisparkiv, Diverse Registraturer og Afleveringsdesignationer, Arkivregistratur, »Eske« 23 Nr. 11; Ab. Ny kgl. Saml. Fol. 495 d, Ribe Stifts Arkiv Nr. 426; Ac. Thott Fol. 749 Nr. 426; Ad. NLA. Ribe Bisparkiv, Diverse Registraturer og Afleveringsdesignationer, Fortegn. Nr. 426. [9391

a) Ab har oprindelig haft: eftter, der dog maaske senere er rettet til: for; Ac og Ad har: eftter. b-b) Mangler i Aa.

Juli 10. Jeg Hans Morthensß kendes mig skyldig at være beskeden Md. Knud Jensß Raadmand i Swinburgh 80 Mk. danske Penge, som i Fyn er gænge, for hvilke jeg ham til et brugeligt Pant pantsætter al min Rettighed og Ejendom i den Gaard, Seurin Smet i boer sønden Per Guldsmetz Gaard og østen Per Morsß Gaard, som jeg arvede efter min Fader og Moder, som er »meydhen hwsset all« sammen 9 Alen i Gaarden fra Hjørnestolpen og 1 Kvarter 2 Fingre bred mindre, med saa Skel at jeg skal igenløse fornævnte Del inden Michels Dag næstkommende; igenløses den ej inden Michels Dag, kendes jeg mig at have solgt og skødet den til Knud Jensß; med dette Brev kendes jeg mig da at have oppebaaret fuldt Værd og Penge. Tilbinder jeg mig at hjemle Knud Jensß fornævnte Ejendom, intet undtaget uden Jordskyld og Byskat. Medb. af flere Dannemænd Hr. Anders Jebß Sognepræst til s. Nicolai Kirke i Swinburgh, Hr. Anders Iguorß Kapellan til s. Birgitte Alter i samme Kirke, Claus Scriffuer Borgemester i Swinburgh og Jep Engel Raadmand sstds. Datum Swinburgh die Kanuti regis.

Perg. [med 5 Segl]. Senere til Svendborg Bys Arkiv (FLA. Svendborg Byraads Arkiv). [9392

Juli 11. Afskr.: AM. Fol. 293 Bl. 58 b. Afskrifter herefter: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 199; Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10 : 7. Er 1501 Juli 12.

Juli 12. Peder Poowelsøn Dekan i Lund m. fl. som Fuldmægtige for Ærkebisp Byrgher og for Powel Laxman gør Markeskel mellem Fielyæ og Agerops Marker.

Perg. med [10] Segl: 3. M 84 = G. 73*; 7. G. 72 (= Fxxxiii 3; her ikke afbildet); 9. Lxx 28. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 29.* — Afskr. fra c. 1550 (med Dag: den 1. Søndag efter Knudtz Konges Dag): AM. Fol. 293 Bl. 58 b. Afskrifter herefter (med samme Dag): LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 199; Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10: 7. — Trykt: (*N. Wessman,*) *Äldre och Nyare Skånska Handlingar För År 1755, 1. Quartalet S. 29; Sjöborg, Skånes Hist. och Beskrifning innehållande Samlingar, 3. Häftet (Lund 1814) S. 299; Reg. 5188** (paa disse tre Steder med urigtig Dag 1500 Juli 13). [9393]

— *Reg. *8749.* Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B1; RA.). *Styffe IV. 266; Dipl. Norv. XVIII. 172; Missiver II. 164.* [9394]

Juli 12 ell. 19. Per Michelß Foged paa Horns H.s Ting, Niels Jwel i Egskow, Las Terbernß, Jep Gwdmwnß, Nis Fwss, Anders Terkillß, Jes Jensß i Bøgstet og Oleff Niels. Mand. før Margarete Dag paa Horns H.s Ting fik hæderlig og velbyrdig Md. Hr. Pedher Knuthß Sognepræst i Haasingh et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Wigill Jensß, Oleff Martinß, Helly Roby, Anders Lauersß, Nis Fwss, Anders Skredher, Bertill Thamsß og Terkill Oleff; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag 4 gamle Dannemænd: Jep Nielsß, Oleff Jowenß, Clemet Persß og Nis Michelß »vontne« for dem, at somme af dem mindes i 70 Aar og somme i 60 Aar aldrig har andet hørt i forskrevne Aar, end Abelltoffth, som østen Eghooss ligger »met aa«, har ligget af Rette til den Gaard, som Cristiern Persß i boer i Syndher Binsleff, og aldrig var nogen Trætte gjort paa forskrevne Jord, før Nis Halld gjorde der Trætte paa. Item »vond« Nis Michelß, som boede i Egoss lang Tid, at Abelltoffth laa til Cristiern Persß Gaard den Tid ukært. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 7 Segl ell Rester af Segl paatrykte forned: 1. Bomærke; 2-7. Utydelige. Senere ejet af Danske Selskab (RA. Topogr. Saml. Papir, Horns H. Jyll., Bindslev S., Bindslev). LDipl. [9395]

Juli 13. Hans Konge¹. For os var Hr. Lage Brockes R.s Bud med et Brev velfærdigt i Skrift og Indsegl, lydende: 8573. Datum Lynduid fer. 3. post f. Kanuti regis nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Lage Brocks Arkiv ((straks til) Arkivet paa Vemmetofte). LDipl. [9396

Juli 13 ell. 20. Niels Pedhersß Skomagere, Borger i Lund. Jeg sælger og skøder ærlige og velbyrdige Kvinde Fru K[arinæ] Michelssdotther [min] Gaard i Vor Frue S. »litle« i Lund liggende østen ved det Stræde, som løber sønd[en] fra fornævnte Kirke, og sønden op til [den] Gaard, som kaldes Glambeck, som nu ligger til Dalby Kloster, med al forskrevne Gaards Tiliggelse, med Abildgaard, som er [i] sin Længde udaf [Vesten fra] forskrevne og i Øster [ti] den Gaard, som ligger til det Alter norden i Lunde Domkirke, som Mester Pedher Wille nu [i Værge] ..ver, 4 »wge« og 6 Alen, item i sin Bredde vesten fra fornævnte Glambeck ved det forskrevne Stræde, som løber fra fornævnte Vor Frue Kirke, [til det Stræde, som] sønden ved forskrevne Gaard 45 Alen 1 Kvarter mindre, item østen nede i Abildgaarden fra Glambeck [til det fornævnte søndre Stræde »fyreytj]wge« og 10^{1/2} Alen; for hvilken Gaard jeg [har opbaaret Penge og fuldt Værd], saa at jeg takker hende for god Betaling. Afvindes denne Gaard Fru Karinæ, tilbinder jeg mig at oprette al den Skade. Findes her efter nogle Breve paa forskrevne Gaard, som Fru Karinæ kan komme til Skade, dem mæler jeg alle døde. Medb. af ærlige og velbyrdige Mænd Hr. Pedher Pauelsß »deghen« i Lund, Hr. Mester Joan Skaldre Ærkedegn, Hr. Mester Pedher Wff⁴ Kannik sstds. og Knut Matsß⁵ V. Datum Lundis die Margarete.

Medtaget Perg. med [5] Segl: 4. Llxv 5; 5. Fvi 1; det i Teksten i [] satte er suppleret fra en Afskr. af Brocman i LDipl. Senere til Lunde Kapitels Arkiv; ÆA. V. 140 (SvRA. Perg.). LDipl. [9397

Juli 25. Se 9133.

Juli 26. Niels Oelß Byfoged i Køge, Per Michilß, Laurens Oelß³ Borgemestre ibid., Jes Clawesß, Oluff Tordsß⁵, Bonde Oelß⁶ og Mogns Bonde Raadmænd ibid. Mand. efter f. Marie Magdalene paa vort Byting beviste beskeden Md. Oluff Esbersß Raadmand i Køge sig at have Fuldmagt af beskedne Mænd Per Skrædere Borger i Heddinge, Jens Kannestøffwere Borger i Køge og paa Per Screderes Broders Vegne Jepp Nielß at skøde fra dem til beskeden Md. Jepp Andherß Raadmand i Køge »indh« deres Gaard, liggende i Køge i Kirckestrædith østen Gaden, 42^{1/2} syælenske Alen paa Længden i Øster og Vester og 17^{1/2} saadanne Alen paa Bredden i Sønder og Nør, som Per Skrædere

fordum i boede. Denne Gaard Oluff Esberss skødede Jepp Andherss, og bekendte Per Skredere og Jens Kannestøbere dem betalte at være baade for deres egen Andel og for Jepp Niels Andel med Værd og Penge for forskrevne Gaard, saa at dem vel nøjedes. Thi bepligtede Per Skredhere og Jens Kannestøberæ dem Jepp Anderss forskrevne Jordegods at hjemle. Var der og samme Tid ingen Gensigelse; thi mælted fornævnte Skøde stadigt over alle 4 Tingbænke. Datum *etc.* nostris sub sig.

Perg. med [7] Segl: 3, 5-7. Bomærker i Skjolde. Senere til Køge Bys Arkiv (SLA. Køge Bys Pergamentsbreve 1492-1518). [9398]

Juli 27. Ik Hans Seestede seligenn Ottenssoen hebbe entfangen von herenn Frederiche erffgenammen to Norwegenn, hertogenn, myneme leuen herenn, 200 rinske gulden von etlicher perde wegenn syner gnaden vorkofft, unde dar my sine gnade eynenn vorsegeldenn breff up gegeuenn hadde; quitere darumme hertogen Frederiche sodaner 200 rinsche guldenn haluenn vor alle furder namaninge unde rede hertogen Frederiches breff derwegenn uthegeuenn, ifft de vorgefunden worde, machtloess. Myn pitzere mydt den ingesegelen der duchtigen Wulues von Aleuelde Ottensone, Clawes von Aleuelde Benedictessone unde Clawes Rantzow Schackensone. Datum Gottorpp ame dinxedage na Jacobi dage.

Perg. [med 4 Segl]. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). [9399]

Juli 29. *Reg. 5207.* Perg. med 1 Segl: G. 179. Ove Billes Arkiv (AM. VIII. 1). *Nye Danske Mag. I. 198.* [9400]

Aug. 2. Hans Licky paa mine og min Hustrus Vegne Elnæ Jensdotter, Niels Cristierns² paa mine og min Hustrus Vegne Bendiht Jensdotter, Fru Marine Jensdotter paa mine egne Vegne, Fru Jøllin Jensdotter paa mine egne Vegne, Fru Margrette Jensdotter paa mine egne Vegne. Mand. efter Petri Dag ad vincula var vi alle forsamlet i Mariager om Arv og Skifte, som os tilfalden var efter vor Fader Hr. Jens Matss og vor Moder Fru Anne Jensdotter, og sad der over Skifte med vor Broders Hustru Fru Inger Andersdotter, Mwnck Jensens Efterleverske, med hendes Broder Jacob Anderss, som er hendes og hendes Børns »lage weryæ«, i saa Maade at Fru Inger skal have paa hendes Børns Vegne, som hun har efter Mwnck Jenss: Visburgh gord for 2 Mk. Korn med Kordrup Mølle med al Gaardsens Ejendom og Enemærke, som er Nørskoff norden Gaarden, Børsholth og

Mwckeskooff[?] undtagen Swndz skooff, item Lwnker uden [den] Del, som Hans Licky er tilfalden deri, som er en Trediepart af den Eng, som Hr. Jens Matß lod selv bruge til sin Gaard i Mariager under Lwnker og lejede anden Steds bort; der skal Hans Lickii en[!] Trediepart af efter ret Reb, som gode Mænd kan »ffynnet« Kæret og tage Marken ret op igennem; item i Heniste H. Visburg By 1 Gaard (Niels Screddere, 4 Ørte Korn, 2 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Anders Hansß, 4 Ørte Korn, 2 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Gwnny, 4 Ørte Korn, 2 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Jes Holm, 3 Ørte Korn, 2 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Nis Brwn, 3 Ørte Korn, 2 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Cristern Tornbernsß, 3 Ørte Korn, 2 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Morthen Findß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (Jes Morthenß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (Jes Trvelß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (Nis Olson, 2 Ørte Korn), 1 Bol ibid. (Oleff Kock, 1 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (Per Andersß, 1 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (Jost, 1 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (Griis, 1 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (Nis Aluindß, 1 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (Cristiern Oluffß, 1 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (Nis Matß, 1 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (Pouel Jenß, 1 Skill. Grot), Visburg S. 1 Gaard i Glerup (Nis Sørenß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Anders Jenß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Per Andersß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Jes Lund, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Torckild, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Gaard ibid. (Per Oweß, 3 Ørte, 1 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), 1 Bol ibid. (1 Skill. Grot), Skelom S. 1 Gaard i Wedom (Las Nielß, 4 Ørte Korn, 2 Pd. Smør), 1 Bol ibid. (1 Skill. Grot), i Solbierge S. i Øster Kordrup Michel Lauerß (4 Ørte Korn, 2 Pd. Smør, Høns, Gaas og Lam), Alens S. 1 Gaard i Bidom (Jens Michelsß, 2 Skill. Grot), 1 Bol ibid. (1 Skill. Grot), i Hellom H. i Belom S. 1 Gaard i Belom (Jeip Olß, 3 Ørte Korn), 1 Gaard ibid. (Bertil, 3 Ørte Korn), 1 Bol ibid. (1 Skill. Grot), i Aarss H. og S. 1 Gaard i Gwnnerstryp (Søueren Wtam, 3 Ørte, 1 Pd. Smør, 1 Lam), 1 Gaard ibid. (Buggy, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, 1 Lam), 1 Gaard ibid. (Nis Michelsß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, 1 Lam), 1 Gaard ibid. (Cristern Friis, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør, 1 Lam), 1 Gaard paa

Reffshalle (Wogn Wtam, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Bol ibid. (1 Pd. Korn, 1 Pd. Smør), 1 andet Bol ibid. (1 Pd. Smør), Haffuebroo S. i Haffuebroo 1 Gaard (Cristern Michelß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (Las Jenß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (Lawe, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard i Jelstrvp (Jes Matzøn, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (Jes Huidhowet, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), Gislom H. i Gislom S. 1 Gaard i Farsøø (Erick, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard ibid. (Per Tordß, 3 Ørte Korn, 1 Pd. Smør), 1 Gaard i Lowens (Cristern Nielsß, 3 Ørte Korn), 1 Gaard ibid. (Jost, 3 Ørte Korn), Gerløff H. 1 Gaard i Knested (Las Michelß, 3 Ørte Korn), 1 Bol i Kasbiergh (15 Skill.), Hald H. i Nøregers S. 1 Gaard i Turstrvp (Anders, 6 Ørte Korn, 1 Skp. Smør, Faar, Lam, Høns og Gaas), Galthen H. 1 Bol i Haslom (1 Pd. Korn, $\frac{1}{2}$ Skp. Smør). Item skal Fru Ingher have alt det Gods, som Hr. Jens Matß havde i Slet H., og Tofftom i Ty for 1 Læst Korn, $\frac{1}{2}$ Td. Smør. Dette Gods Fru Ingher og Mwnck Jenßs Børn skal have; og kender vi os derimod at have fanget fuld Skifte og Jævning i Jordegods, Bopenge, rørende og urørende. Derpaa giver vi Fru Ingher og vore Broderbørn og Jacob Andersß fuld »aakald« for alt ydermere Skifte. Kan noget ydermere Gods paafindes end, som nu er skiftet, skal det skiftes, som det sig bør i Søkendeskitte. Medb. af hæderlige »herre« og gode Mænd: hæderlig og velbyrdig Md. Abbed Henrick i Viiskøle Kloster, Hr. Erich Ottß R. af Skerne, Hr. Niels Høg⁸ R. af Eskeer, Tigy Jenß af Dalsgord, Jens Nielsß¹⁰ i Brodskow, Mats Jonß¹¹ i Tostelund, Cristern Jensß, Per Licky i Ffarendrvp, Thomes Jenß og [!]^a Toffth. Datum ut supra.

Perg. med [14] Segl: 2. Hxlviii 2 (Tornekran); 8. Lxxii 15; 10. Exviii 7 (Rotfeld); 11. Lxv 37 (Viffert). ^bNævnt af Christen Sørensen Testrup 1755 som af ham sendt til Klevenfeldt^b; ^canført paa en af N. M. Petersen skreven, udateret Fortegnelse over »Original Documenter sendte fra Prof. Wegener i Sorø til Afbenyttelse«^c (RA. Jens Tygessøn Seefelds Arkiv). LDipl. — Udtog anført i Rettertingsdom 1550 Dec. 26 (anden Juledag) mellem Michel Nielsßen til Kyße (∴ Kyø) paa egne og Medarvingers Vegne og Enuold Jensß til Weisborg; den første fremlægger »mange breffue« af Kong Hans; den sidste fremlægger nærværende Brev. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 20 a. [9401

^a ∴ i. ^{b-b} RA. Topogr. Saml. Papir, Hindsted H., Visborg S., Visborggaard. ^{c-c} RA. Pk. »Registraturer og Designationer«.

Aug. 2. (Reg. *8754.) Se 1501 Dec. 13.

Aug. 3. Dinis Olufson Foged til Aars H.s Ting, Nis Elbech V., Per Steiger^a, Nis Christenssøn i Gifver, Pofvel Mortenssøn i

Aagaard, Christen Nielssøn i Binderup, Jes Jonsøn, Jes Kiøbmand og Per Jesperssøn^b i Gifver. Tirsd. før f. Laurentii paa Aars H.s Ting fik Hr. Tomis Wildt Sognepræst til Rafvenkilde Kirke et Tingsvidne af 8[!] Dannemænd: Bertel Lauridtzøn i Hornumb, Niels Ogisøn i Eidrup, Niels Bech i Hvanstrup, Powelsen[!] i Riis og Gundi Christenssøn i Tamdrup; disse 8[!] Dannemænd vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa Aars H.s Ting, at Sandemænd i Aars H. kundgjorde, at de har gjort Markeskel imellem Brastrup Mark, Kierchegaards Mark og Rafvenkilde Mark og Skorup Mark, »saa de westen« ved den store Mose, som de satte en Sten i en »wratte« ved en Hovedager, saa øster ad den samme »wratte« og sønder ad med en Hovedager til en stor Sten, staar vesten ved den liden Mose, som ligger øster over Mosen, til en »vratte« tager ved østen ved forskrevne Mose, saa lige øster ad med den forskrevne »wratte« til en stor Høj, som de satte en Sten i nær Side af forskrevne Høj, saa lige øster med den samme »wratte« til en »hvodmons agger vedt«, saa sønder ad i en stor Høj (ligger)^c hos Adelvejen, som de satte en Sten, saa lige øster og sønder over »gaar jord« og til en Sten, som de satte i en »bach« oven for den »bach«, som skiller Kierchegaards Eng og Brastrup Enge ad, som Sandemænd havde gjort deres Tog tilforn. Item forviste de deres Tog imellem Skorup Mark, Rafnkild Mark og Kierchegaards Mark først fra den Sten, som Sandemænd havde gjort deres Tog tilforn, hen lige nær fra den Sten og Vejen ud med den »wratte«, som (»vrier«)^c paa Adelvejen, som de satte en Sten sønden ved Skoven, og saa nær ind ad Skoven med Aßweyen, saa langt nær med forskrevne Aßwey, til Hornum Herreds rette Skel vedtager, item paa vester Side imellem Skorup Mark og Kierchegaards Mark fra en Sten, som de satte ved en Digeende, og lige sønder over en Mose og »gaardjord« til en Sten, som de satte først imellem Kierchegaards Mark og Brastrup Mark. Dette Tog viste de for rette Markeskel imellem forskrevne Mark^d, og den hellige Kirke at nyde sin rette Endel og »felge«^e inden forskrevne Markeskel, som hun har haft af Arilds Tid. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[A. f Perg. med 7 Segl. f Ravnkilde Kirkes Arkiv?; senere(?) til Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II. 263.* — Aa. Vidsse 1555 uden Dag af Wiborg Snapslandsting, givet Hr. Christen Madssøn i Smorup, Sognepræst til Rafnkilde.] Aaa. Afskr. efter Aa: NLA. Viborg Bisparkiv, Stiftsbog 1690, 2. Bd. S. 693. Anført herefter: *Dipl. Viberg. S. 118.* — Aab. Afskr. efter

Aa fra 17. Aarh., attesteret af Ebbe Gyldenstjerne og Peder Villadsen: NLA. Viborg Bisparkiv, Aars H., Smorup Kald 1. [9402

a) Aab: Stinger (sikkert rigtig; jfr. Teksten af 9325). b) Aab: Iffuerßen. c) Saaledes Aab; aaben Plads i Aaa. d) Sagtens Fejl for: Marker. e) Aab: »frihed«. f-f) Saaledes Aa.

Aug. 4. Nogle svenske Rigsraader opfordrer den svenske Almue til Frafald fra Kong Hans.

[Orig.] Udtog: *Hvitfeld VI. 181, Fol. 1039 L. 6.* (Brevet er beslægtet, men ikke identisk med Brev af 1501 Aug. 6.) [9403

Aug. 5. Vi Niels Ericß¹ R., Hinrik Persß i Selderop, Jep Skowegard, Matz Raly i Velling, Per Cristernß i Stubberuppe og Micchel Axelsß stævner efter vor naadige Herres Befaling for os Cristern Bertilsß, Villom Torkilsß og Owe Atzersß paa den ene Side og velbaaren Md. Hr. Anders Friiss R. paa den anden Side, at de møder for os i Jeling søsill 4. Dag, efter dette Brev er læst til Tyryld H.s Ting, med hvis Bevisning de har imod hverandre om den »herwerki«, som Hr. Anders Friiss har kommet dem over, for de besad Hellig Kors Gods i Vedle, saafremt at der skal ikke rettes efter deres Bevisning, som da til Stede kommer. Datum nostris sub sig. fer. 5. post f. Petri ad vincula.

Papir med 1[!] endnu overklæbet Segl paatrykt forned: Vistnok Lxxiii 62 (Rosenkrantz). Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9404

Aug. 6. *Reg. *8756.* [A. Orig.] Aa. Afskr. fra 17. Aarh. i et af Peder Villadssøn ejet Haandskrift: Ny kgl. Saml. 4to 841 S. 61 (med ikke faa Afvigelser fra det nedennævnte Aftryk og med Tilføjelse: »Denne for^{ne} udschrifft aff en copie sich en herre i Lund anno domini mdi vigilia beati Bartholomei apostoli gloriosi«). — Ab. Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 2540 (herefter: **Aba.** LDipl. (mød en Rettelse af Langebek)). — Ac. En anden Afskr. af N. Foss: Ny kgl. Saml. 4to 934 c (herefter: **Aca.** Ny kgl. Saml. 4to 840 e, 2. Pk.). — Efter Ab: *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 296* (om en Udskrift, som Brevet har i alle Afskrifterne, se *Missiver II. 167 Note 2*). [9405

— *Reg. *8755.* Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 36; Dipl. Norv. VIII. 455; Missiver I. 151.* [9406

Aug. 7. »Et schiøde dat. d. 7 aug. anno 1501^a, udgifuen af Simon Nielsen i Framlef til Jon Anderßen.«

[Orig.] Udtog fra Aar 1691 (da Brevet anføres under Høfver (Framblef H., Storning S.) som ejet af »hr. ritm. Micel Nicel«): RA. Rtk. C. A. a. VI. 3, Div. Korrespondance, Dokum. og Akter Ryttergodset vedk. 1680-1774, IX. 3 Nr. 18 S. 4.

a) Se 1501 Juni 9, Note a.

Aug. 8. Ik Mattes Mulich¹ hebe entpfangen von heren Fredriche erffgenhom to Norweden, hertogen, mynen genedigen heren

durch den gestrengen heren Otte Ransaw ritter und syner genaden marschalk 1000 rinesche gulden upp reckenschopp sodans goldes haluen, so twschen synen genaden unde my nun unbereckendt und umbetalet bliuet; quittir darumb hertog Fredrich sodaner 1000 gulden haluen up reckenschopp entpfangen vor alle namanung. Under mynem signet. Geschehen to Gottorpp am sundag vor Laurentii.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden: Ottekantet, noget mindre end Seglet under 7506, men Skjold med den samme Figur. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [9407

Før Aug. 9. (Reg. *8757.) Udtog: *Hvitfeld VI. 181, Fol. 1038 L. 2 f. n.*
Hvitfelds Kilde er rimeligvis (*Svaning.*) *Chronicon Joannis regis Bl. AA 3* og *Olaus Petri, Klemmings Udgave S. 297*, og ikke et Brev.

Aug. 9. Oleff Jenß Herredsfoged i Saling H., Laurens Lindegard i Lwnløsse, Anders Eskemand i Ølstet, Hans Bwlger i Lyding, Mates Mickelß i Salinghe, Niels Brwn sstds., Erick Boesß i Hildersløff og Niels Lang i Espæ. Laurens Aften paa Saling H.s Ting »bedes« beskeden Md. Niels Jonß i Øster Hessing om et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Knwt Jenß i Espæ, Jes Hawre i Tøringæ, Jes Nielsß i Kraeroppe, Mates Jenß, Hans Jenß, Hans Nielß i Biertæ, Anders Lindegard og Per Hanß i Lwnløsse; hvilke vidnede, at de samme Dag hørte og saa', at disse 2 Dannemænd Hans Holck i Skyollemose og Pæder Persß i Øster Hessing paa fornævnte Ting kendtes, at de var ærlig og velbyrdig Svend Niels Lodwiigß Lovhøringe til den Lov paa Lovhævd, som han gjorde paa Jordløsse Mark i saa Maade, at han selv 12. med gode Riddermændsmænd og jordegne Bønder bad sig saa Gud hjælpe, at saa megen »oskod«, som han og hans Medarvinger havde i den Eng i Esgymosedam og med Rette ligger til Anders Hilliß Gaard i Jordløsse, som N. L. omgik samme Tid, er Guds og hans og Medarvingers indtil Midtstrøm. Og sammeledes gjorde han Hævd paa al den Ejendom, som har brugt[!] og ligget til Anders Hilliß Gaard i hans »forellerns« Tid over al Jordløsse Grund, og paa al den Del, som af Rette kunde høre ham og hans Medarvinger til i Stranskow til fornævnte Gaard. Den fornævnte Lov paa Lovhævd lovede hans Lovhøringe paa »logstædet« [?] og sammeledes inden Tinget og mælte den stadig at blive. Item var Bispen og hans Foged paa Ørckel og Hr. Knwt Knabe tingstævnedede til denne Lov paa Lovhævd at høre paa. Vore Indsegl. Datum et actum ut supra.

Perg. [med 8 Segl]. Niels Ludvigssøn Rosenkrantz's Arkiv (RA.). LDipl. [9408

Aug. 9. Bertill Persøn¹ Herredsfoged i Nør H., Pether Lycke i Farndropgard V., Mattis Smed² i Schyerwad, Seueren Rood Foged i Sostrop, Jep Masß i Chasbyere og Mattis Orm i Rimsiø. Mand. før Laurencii Dag fik beskeden Md. Powell Troelß i Vegersløff et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Erich Persøn i Schierwad, Nis Bwnd i Ensløff, Claus Screder i Gindrop, Jens Powelß i Emerløff, Nis Hwiid i Ensløff, Tammes Jwell i Rimsiø, Michill Michelsß i Sancstrop og Oleff Lasß i Gierill; hvilke vidnede, at de hørte og saa' Powell Trowelsens Lovhøringe stande inden Ting, som er Jep Oueß i Emerløff og Mattis Bwnd i Schindbyere; de kundgjorde, at de i Vegersløff i Powell Trowelsens Gaard Lørd. før Laurencii Dag hørte og saa', at Powell Trowelß gjorde hans Lovhævd med 12 gode jordejende Bønder og »indwardh« al den rette Tilliggelse til den Gaard, han i boer, over al Vegersløff Mark liggende og en Eng særdeles, kaldes Sygtze Eng, »a brehed« paa begge Sider til Seueren Kyeldsens Enge og »a lenghed« med sin rette Tilhørelse. Fremdeles »indwardh« han al den Rettighed, som ham kan tilfalde i den Jord paa Charlby »marche«, som hans Husfrufader købte for hans Guld og Penge; fremdeles »indwordh« han al hans Gaards rette Tilliggelse, som han i boer, over al Gyerill »marche«. Og mælte hans Lovhøringe hans Lovhævd ved Magt paa »jordmon«, som han gjorde den i Vegersløff, og Fogeden og de gode Herredsmænd mælte den ved Magt, til hun kan »feylles« med Biskop og »byemend« efter vor skreven Landslov. Og hvilken Lovhævd han tilbød 3 Ting, og »worth festh« og funden af Herredsfogeden og de gode Herredsmænd. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [6] Segl: 1-2, 4-5. Bomærker. Senere til Benzon Godsarkiv (RA.).

[9409

Aug. 12. Jep Skow Foged i Biæuerskous H., Hanss Hare i Herføglæ. . . . Laurensß sstds., Offe Hansß i Sædher, Lass Bosß sstds., Jess Maghensß i Swansb[erg]. Torsd. før Vor Frue Dag asumpc. paa Biæuerskous H.s Ting spurgte beskeden Md. Per Matsß af Tornby sig for, om han maatte skøde sin Gaard hort, efterdi at han er lovbuden 4 Ting, og her er ingen Gensigelse. Da svarede Fogeden: Ej véd jeg rettere, end I maa gøre af eders Gaard, hvad eder lyster, efterdi at han er forfulgt efter Loven. Da fremgik Per Matsß og i Skød skødte Per Andersß i Tornby sin Bondegaard, som han i boer, liggende i Tornby; den skødte han fra sig og sin Husfrue for et fuldt Køb. Item

kendtes Per Matsß sig at være betalt med Penge og »wore« efter sin Nøje. Jeg Per Matsß hænger mit Indsegl neden dette Brev med andre gode Mænds Indsegl, som forskrevne staar. Datum ut supra.

Perg. [med 7 Segl]. Senere til Vallø Godsarkiv (Vallø Stifts Arkiv, Adkomstdocumenter Bevillinger m. m., 1. Reversal Nr. 13 a). LDipl. [9410

Aug. 13. *Reg. 5210**. [Orig. Kongens Arkiv?] Trykt (øjensynlig i dansk Oversætt. efter den utvivlsomt svenske Original): *Hvitfeld VI. 177, Fol. 1037 L. 19 f. n.* = *Missiver II. 166.* [9411

Aug. 14. Oluff Stigsß¹ R. paa Boldrup, Hienrick Ogesß² af Hageløsse. Som os er forefundet, at vi »skulle« udlægge velbyrdig Kvinde Fru Margrete, Hr. Knut Trwedsß Efterleverske, 1 Læst vis Møllekyld af Hr. Knuth Trwedsß Møllegods, da udlægger vi hende disse Møller: Vrange Mølle (6 Pd. Mel), Blentrvp Mølle (3 Pd. Mel), Hede Mølle (3 Pd. Mel); hvilke Møller Fru Margrete skal beholde til evindelig Eje. Og kendes vi os ingen Rettighed at have i forskrevne Møller efter denne Dag. Medb. af disse gode Mænd Niels Hack paa Hickeberge, Oge Anderssen⁴ Høvidsmand paa Helsingborgh, Eriick Jensß⁵ paa Wge[r]wp. Datum Lundis vig. assumpc. Marie.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxxxvii 11 (Krogno); 2. Llxviii 16 (Sparre); 4. Lxviii 54 (Thott); 5. ?G. 81 (= Clxx 6 (her ikke afbildet)) (Urup); gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv? endnu senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). [9412

a) RA. Reg. 60 S. 122.

Aug. 15. *Reg. 5211.* [A. Perg. Bornholms Lands Arkiv?] **Aa.** Afskr. af N. Foss uden Kilde: Gl. kgl. Saml. 4to 3227 b. — **Ab- Ad.** Afskrifter, en af Langebek »ex originali membranaceo«, en af Jon Mortensen »ex originali pergameneo« og en fra 18. Aarh. uden Kilde: LDipl. (*Thurah, Beskriv. over Bornholm S. 211; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 31* (Brevet er i det væsentlige enslydende med 8845, men har en helt anden Datering og afviger meget fra dette i dets § 1 og det umiddelbart forud derfor gaende Stykke). — Udtog uden Dag, skrevet med Haand fra 18. Aarh.: RA. Topogr. Saml. Papir, Bornholm 42 a. [9413

Aug. 16. Baltzer Pe. nn herdesfaget, sandtmenne, bunden, lanstenn [u]nde gemeynenn inwoner in Struxtorpp herde. Ame jare veffteynhundert unde " mandage na assumpt. Marie bynnen Struxtorpp herde 4 dingstockenn was de erafft. Nicolaus de Monte kerckher to s. Michael myt den kerckswarenn der suluenn kerk. umme eyn dyngeswynde byddende, effte deme herde ock wytlich were, dat

de sandtmenne Struxtorpp herde vo et de beyden wurde by s. Michaelis kerckenn der suluen kerckenn toge den unde myt rechte togedelet hadden, dat ehm ge et unde 8 tuchwerdyge unberuchtede frame herdes denn upgenomet wordenn alze Jes Lassen to Stoldicke, Knuth Lassen to Rugge, Peter Norjuth, Laurens, Detleff Ha[n]ssenn, Nisse Hanssenn, Termen Jenssenn, Nisse Matzen to Rugge; dede tugedenn, dat de sandtmenne in Struxtorpp herde, der noch 6 leuendich syn, do de selyge Jasper van Bockwoldenn amptman to Gottorpp was, de 2 wurde by s. Michaelis kerckenn begrauen int sudenn unde westen belegen s. Michaelis kercken togeswaren hebben. Unßes herdes ingesegel. Gegeuen unde gescreuen ame jare unde dage bauengescreuenn.

Medtaget Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Michaelis Kirkes Arkiv; *LEA*. V. 513, 521 (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Schleswig Nr. 175). LDipl. [9414

a) Brevet har Aaret 1501 paaskrevet bagpaa og er registreret med det samme Aar i Lohmanns Registrant over Gottorperarkivet, Cam. II Cap. XXI Conv. II (S. 343).

Aug. 19. Niels Andersøn¹ Byfoged i Aars. Henric Gulsmet, Per Offwerskier, Anders Olussøn, Per Ywell⁵ og Villom Andersøn Borgere sstds. Torsd. efter Vor Frue Dag assumpc. fik paa Aars Byting beskeden Md. Jep Kier Borger sstds. et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Anders Jenss St[!], Anders Skredher, Jes Nielsøn, Henric Møller, Jes Gøtson, Per Scriffuer, Owill Skredher og Villom Bødicker Borgere sstds.; disse vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting, at forskrevne Per Ywell skødede til J. K. al den Rettighed, som han har i den Jord liggende paa Roossensgade i Aars i s. Clementis Sogn mellem Hans Pantzermagher og »smedelagx gart«, som Tames Glarmester i boer, som han arvede efter sin Fader og Moder. Og kendtes P. Y. sig at have opbaaret Penge og fuldt Værd af J. K. for Jorden og tilbandt sig at hjemle J. K. Jorden med alle Breve, som hun er ham paakommen paa rette Arvings Vegne, for hver Mands Tiltale uden for, hvad der hør af at gaa med Rette, Kronens og Byens uforkrænket. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [6] Segl: 1. Skjold, hvori et skraat staaende Blad(?); 2. Utydeligt Skjold; 5. Bomærke. ^a1750 af Klevenfeldt foræret til Danske Selskab ^a; ^bc. 1800 ejet af Danske Selskab ^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet (RA. Aarhus (Tillæg)). [9415

a—^a) Ifølge Langebeks Paaskrift bagpaa. b—^b) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 a.

Aug. 22. Curt von Veltheim. Herr Fridrich erbgenahme zu Norwegen, hertzog, mein gnediger herr, hat mir hevt dato 30

gulden mangelts, so mir sein gnad jerlich zu geben verscriben, bezalt, der ich sein gnad quit sag. Mit meinem insigell. Geben am suntag octava assumpt. Marie.

Papir med 1 endnu overlæbet Segl paatrykt forneden: Skjold, hvori Tværbjælker, og Hjelm (forskelligt fra Seglet under 8412). Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [9416]

Aug. 24. Pither Rantzo¹ paa Møwltøndher, Thomes Iwersß² paa Trøyeborrig og Jesper Pethersß³ paa Brincke »webner«. Tirsd. efter Thimothei et Simphoriani Dag i Andhers Jesbns Gaard i Hødher sagde for os og for mange Herredsmænd Hr. Henric Stien Præst i Emerløff S., Marthen Pawelsß, Eskil Trvdsß, Michel Jepß og med[!] flere Dannemænd, at dem vitterligt var, at velbyrdig Md. Eric Iwensß paa Koosbøl gjorde en Kontrakt mellem hans Moder Fru Annæ og Mester Lambert Kannik i Ripe, at hun skulde have en Del i den »rødwold«, som de 12 Grundejere svor til Kapitel og Vor Frue Kirke i Ripe, i hendes Tid, og efter hendes Livstid skal forskrevne Stykke Enge i den »rødwold« komme frit til Kapitlet og Kirken. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med 3 Segl: 1. Li 50 (nu i Rigsarkivets Seglsamling); 2. Gxvii 9 (Stjerne-Juel); 3. Gxvii 28. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [9417]

Aug. 28 ell. Sept. 4. *Reg. *8765.* [A. Orig. ell. Koncept?] **Aa.** Afskr. fra 17. Aarh. i et af Peder Villadssøn ejet Haandskrift: Ny kgl. Saml. 4to 841 S. 59 (2. Gang). — **Ab.** Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 2540 (herefter: **Aba.** LDipl. 1501 Sept. 4 (med Overskrift af Langebek)). — **Ac.** En anden Afskr. af N. Foss: Ny kgl. Saml. 4to 934 c (herefter: **Aca.** Ny kgl. Saml. 4to 840 e. 2. Pk.). — *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 299; Missiver II. 167.* [9418]

Sept. 1. Herredsfoged i Sundz H., Otthe Skinkeell² i Egeskow V., Per Jwl i Lwndh[e], Matz Griiss i [Lamkiill],, Bertiill Nielsß i Seroppe, Matz Jebß i Egeberry og Bertiill Dawitzß i Gislæ. Fer. 4. post diem Johannis decollac. paa Sundz H.s Ting fik hæderlig Md. Clawss Scriffuere Borge-mester i Suinborg og [flere] af Suinborgs Indbyggere et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Jwll i Lwndhe, Matz Griiss i Lamkiill, Hanss Jensß i Oldroppe, Thomess Thomessß i Rorudh, Nis Matz[ß] i Egebere, Matz Jebß, Per Bentzß ibid. og Hanss Jensß i Seroppe; hvilke vidnede, at de samme Dag saa' og hørte, at C. S. og flere af Suinborgs Indbyggere lod læse Kong Hansses Brev baade i Fjor og i Aar lydende: 9163. Vore Indsegl. Datum et actum etc.

Medtaget Papir med Rester af 6 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. Flvii 47; 3-6. Ganske ubetydelige Brudstykker. Svendborg Bys Arkiv (FLA. Svendborg Raadstuearkiv, Gamle Breve paa Papir). [9419

Sept. 6. *Reg. 5213**. [Orig. ell. Koncept?] *Hvitfeld VI. 179, Fol. 1038 L. 19 = Missiver II. 168.* [9420

— Sewren Niels¹ i Wolstrvp, Foged paa Hornum H.s Ting, Matz Jons¹ i Torstelwndh, Otte Henric³ Foged paa Res-trvp »wæpner«, Michel Laurens¹ i Sønderhollum, Las Brvn i Ellishøff og Esgi Fars¹ i Nibe. Mand. før nativit. Marie paa Hornum H.s Ting fik velbyrdige Svend Malti Laurens¹ i Ræbs-trvp et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Michel Laurens¹ i Sønderhollum, Per Olluff¹ i Swenstrvp, Anders Simens¹ i Støffringh, Las Brvn i Ellishøff, Nis Niels¹ i Molberegh, Las Matzen ibid., Jes Sewrens¹ i Hornum og Tammes Markord¹ i Estrvp; disse vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting, Malti Laurens¹ lod læse et velbeseget Sognevidne med 6 Indsegl, udgivet paa Ordestrvp Kirkegaard Sønd. før nativit. Marie, lydende, at 12 Dannemænd vidnede, at dem vitterligt er, at den Jord, Ager og Eng, som ligger til den Bol i Ordestrvp, som Brøydh nu i boer, har ligget dertil af Arilds Tid og aldrig har ligget til Hyllegardh eller nogen anden Gaard andet end har været brugt til forskrevne Bol. Item vidnede forskrevne 12 Mænd, at dem vitterligt er, at der har aldrig ligget andet Ager og Eng til Hyllegardh mere end, som nu ligger til, i nogen Mands Tid. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [6] Segl: 1. Bomærke; 3. Flvii 49: 4-5. Bomærker. Senere til Torstedlund Godsarkiv (RA.). [9421

Sept. 8. (*Begyndelsen er trykt (ikke helt fuldstændig): Acta pontif. Dan. V. 296, hvor den fejlagtig er opfattet som et selvstændigt Brev af 1500 Nov. 3; læs: huiusmodi sub datis Rome) seu earundem tra. eis contenta per universam Daciam in provincia archiepiscopatus Lundensis ac singulis diocesibus et tibus eidem subjectis in regno Dacie et diocesi Sleswicensis episcopatus ac simili. dioc. regni Suecie aliis circumjacentibus locis intimandi et publicandi publica. et intima. et requirendi ecclesias, altaria et cesibus consistencia, de quibus eisdem nostr. vel eorum alteri videbitur, pro huiusmodi indulgenciis consequendis visitandas et visitanda deputandi et ordinandi sub-commissarios viros seculares seu ordinum*

quorum[libet] religiosos bone vite et honeste fame et concie[n]cie [!] timorate ad predicandum verbum Dei ac indulgenciis predictas publicandum et confessiones Cristifid..... eisdem nostris commissariis videbitur, deputandi ac subdelegandi debiteque fidelitatis iuramentum ab eis exigendi et recipiendi ipsosque ad premissa penis et content.. requirendi ac eos, si parere recusaverint, penasas incurrisse declarandi crucem cum vexillis et debitis solempnitatibus iuxta summi pontificis et nostram ordinacionem erig..... affigendi s.....s organorum et campanarum pulsaciones et ymnoꝝ ante cruc.... Cristi ymaginem per eos, ut premittitur, erecte decantaciones statuendi et fieri faciendi finitoque tempore indulgen.... huiusmodi, de quo e..... solennitatibus deponendi et amovendi capsam, in qua elemosine Cristifidelium predictis indulgenciis consequendis ponentur, in civitatibus et diocesis illorumque locis[?] predictis d....bus similiter eis videbit[ur]dam meta litterarum apostolicarum formam et tenorem collocandi, pecunias quoque ex eadem in presencia eorum, qui claves habuerint, et qui interesse habebunt, extrahendi et numerandi illasque a..... [il]lius vel illorum super hoc Dacie regem prefatum et eosdem nostros commissarios seu eorum alterum pro illarum conservacione, donec aliter per nos ordinatum fuerit, deputandi vel deputandorum depon.....andi confessionaliaribuendi seu per honestos viros ecclesiasticos dari et distribui faciendi ipsisque et subdelegandis ab eisdem nostris commissariis de stipendiis et honestis salariis satisfaciendi ne..... prelati et superioribus dum huic pio operi per eos et subdelegandos ab eis forsan commissarios debite requisitum licenciam denegare debeant sub penis in literis apostolicis contentis mandandi fabricis ecclesiarum ac aliis excommunicacionis ac quorumcumque indultorum et privilegiorum ipsis et fabricis huiusmodi concessorum privacionis late sentencie penis, ut se in admissione huiusmodi indulgenciarum et facultatum ecclesiis promptos et exhib[eant?] nec aliquid recipere et retinere presumant eciam sponte oblatum, nisi prius promptos et favorabiles se exhibuerint cum effectu mandandi et precipiendi indulgencias quoque etas quorumcumque et aliorumencia[?] super hoc minime requisita in quibusvis ecclesiis libere publicandi ac d[ur]ante^a huiusmodi publicacione omnes alias indulgencias, eciam plenarias, suspendendi et suspensas declarand[i]

et singula , que ex [in]dulgenciis quomodolibet oriri possent, declarandi et interpretandi et cum quibuscumque personis juxta formam et tenorem dictarum literarum dispensandi et eos absolvendi aliaque faciendi et exeq[ue]ndi continetur vel plures commissarios idoneos ad se assumendi, eligendi seu eorum loco cum simili aut limitata potestate surrogandi et generaliter omnia nobis in hac parte commissa di et exequendi, que nobis ipsismet in literis apostolicis mandata sunt et concessa, habituri ratum, quidquid per ipsos nostros commissarios ac surogandos prefatos ab omni onere satisfaciendi iudicio sisti et aliis quibuscumque oneribus relevare indemnes sub ypotheca et obligatione omnium bonorum nostrorum mobilium et immobilium Presentes literas per notarios publicos subscribi mandavimus nostrique sigilli fecimus appensione Datum n indicione 4., die 8. mensis septembris, pontificatus prefati pape sexti anno Dn. Marco archiepiscopo Rodiensi ac spectabilibus viris DDn. Ludouico Wergenhauß pr[e]posito^b Stugardiensi Constansiensis dyocesis, utriusque juris d[octore] canonico camerario nostro, testibus ad premissa vocatis.

. Dominici alias Gamereti, clericus Metensis dyocesis, publicus apostolica prefatorum acioni, creacioni et deputacioni potestate dacioni promissioni omnibusque aliis et s[ingulis, dum sic,] ut premittitur, per Dn. Raymundum cardinalem legatum viro Eberhardo Maguntinensi, publico similibus auctoritatibus notario et testibus prenomi et audivi, ideo hoc pre[sens publicum instru]mentum manu mea scriptum confeci, subscripsi et publicavi signoque et nomine consuetis cum signo et subscripcione prefati Dn. Eberhardi mei in hac parte con cardinalis lega

. her clericus Maguntinensis, publicus apostolica et imperiali auctoritatibus notarius premissis omnibus, dum [per] cardinalem legatum predictum agerentur, cum prenominatis testibus ac connotario interfui eaque sic ideo hoc presens publicum instrumentum, manu discreti viri magistri Johannis Dominici alias Gamereti, clerici Metensis dyocesis, eisdem auctoritatibus memorati scriptum eiusque signo et nomine subscriptum publicavi signique no et cognomine meis solitis

cum prefati reve[re]ndissimi cardinalis] legati sigilli appensione consignavi.

. copia per me Hinricum Wesken clericum Bremensis diocesis, publicum imperiali auctoritate notarium, et concordat cum suo originali, quod attestor hac mea manu.

Medtaget Perg. med 2 Notarmærker (omtr. samtidig Afskr. med Hinricus Weskens originale Attestation); senere brugt som Bind. (AM. VIII. 2.) [9422

a) Orig.: darante. b) Orig.: proposito.

Sept. 9. *Reg. *8769.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 38; Dipl. Norv. VIII. 456; Missiver I. 152.* [9423

Sept. 11. (*Reg. 5214.*) [Perg. med [7] Segl: 5, 7. Bomærker. Svendborg Bys Arkiv.] Udtog herefter: *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 100.* [9424

Sept. 13? »No. 2. Hans Pederson Raadmand i Helsingør hans Kiøbebref med Olluf Askersøn af dato Kiøbenh. Mandagen nest efter Ursula nativitates Dag Anno 1501.«

[Orig. Senere til Dronning Charlotte Amalies Arkiv.] Udtog anført i den under 7640 nævnte Designation. [9425

Sept. 15. Se 9372.

Sept. 21. Olavus Petri udsteder Vidisse af 9375.

[Orig. Bækkeskov Kl. Arkiv: «senere »apud Janum Rosenkranium« a.]. Afskr. af Arne Magnusson: Bartholin H 535 (jfr. 509). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 36.* -- Afskr. efter Bartholin: LDipl. 1501 Juni 5. -- Afskrifter (utvivlsomt direkte ell. indirekte efter Bartholin): Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10: 7 (af Langebek); Uppsala UB., Haandskr. E 163 S. 397 (af Nils Wessman); Lunds UB., Dipl. Langebekianum 1314-1655 (fra 18. Aarh.). [9426

a--a) Saaledes Bartholin II 509.

— Vi Hanss¹ Konge hilser eder alle vore Undersaatter »borgemesther« og Raad og Menighed i vor Købstad Swynborgh. Kære Venner, i Vinter næstforgangen gav vi os her af Riget paa Vejen til Sverige, og straks som vi var komne over Landmærket, finge vi Brev af vort Raad der i Riget, lydende, at vi vilde besinde den Nød og Armod, Almuen der [i] Landet havde for Korn og andet, og vilde derfor drage op i Landet med føje Folk, Almuen til Skaansel; hvilket vi samtykte og »komme« saa til Stockholm Rigens Bedste at forhandle og samtykkede de Ærinder, vort Raad der i Riget os foregay, som Riget maatte være til Bestand. Siden »opkaste« sig Hr. Sten Sture, Hr. Swante

Niels RR. med flere deres Medfølgere imod os og sendte os deres aabne Undsigelsesbrev, der vi var afdragne og laa i Skærene børlose 18 »uger søss« fra Stockholm, og lød deres Brev saa, at de og deres vilde være paa vort og vore Undersaatters Værste og Fordærv, ihvor de kunde; hvilket de gjort har uden al redelig Skylding, saa kende det Gud i »himelrige«, og skal I ydermere Lejligheden herom at vide fange, naar vi til Ords været har med vort Raad her i Riget. Thi beder vi eder alle, at I saadant lægger paa Hjerte og »være« ved god Trøst og reder eder paa Vaaben og Værge og rede sidder, vor og alles eders Fordærv af at værge, naar vi eder derom tilsigende vorder. Der ligger os og eder alle Magt paa. Givet paa vort Slot Kopenhavn Mathei ap. Dag under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatykt Bagsiden: K. 88. Svendborg Bys Arkiv; »senere formentlig ejet af Danske Selskab« (RA.). [9427
a—a) RA. Reg. 72 i Kvart, Svendborg 4.

Sept. 22. Vidne af Sanby Sognestævne, givet Mattes Thaghesson i Sanby paa Ærkebispens Vegne, at Laxbro Molledam har Damfæstning til s. Laurens Grund.

Papir med 4 Segl paatrykte forneden: 1. Cxx 1; 2. I Sigilfeltet en Kalk; 3-4. Bomærker. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 37.* [9428

— Jeg Inghemer Grubbæ af Nesby a. v. gør vitterligt, at en Gaard i Symendorp, som Per Andersß i boer, som Jens Scaffwe, som fordem i Symendorpp boede, gav til Førssløwe Kirke og Sognepræst, for Gudstjeneste skal opholdes med, hvilken! Gaard og Rente jeg bepligter mig paa mine Børns og Arvingers Vegne ej igen at kalde, men stadigt at blive til fornævnte Gudstjeneste, og Herlogh Scaffwe Gaarden i Forsvar at have, efterdi at han kom ud af hans »oldeleffwe« til fornævnte Gudstjeneste, og kendes mig ingen Rettighed ydermere med Gaarden. Medb. af hæderlige og beskedne Mænd Hr. Hans af Norderp, Hr. Tyderik af Therssløff, Laurens Michilsß af Stooregordh og Oluff Skow af Øddersløff. Datum die Mauricii.

Perg. med [5] Segl: 3. I Sigilfeltet 2 krydslagte Bogstaver; 4. Utydeligt Brudst.; 5. Bomærke(?). Førsløv (Ringsted H.) Kirkes Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). I. Dipl. [9429
a) RA. Reg. 60 S. 121.

Sept. 23. Reg. *8770. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 38; Dipl. Norv. VIII. 457; Missiver I. 153.* [9430

Sept. 25. Jøren Marswyn. Disse Brevvisere Hr. Anders Krag og Moens Deghn var mødte her for mig paa Hagenskouff Lørd. før Michels Dag og kundgjorde, at Jøren Olsen havde brudt 6 Ugers Stævning over dem paa noget Gods paa Kalentes Vegne i Søndræ H. i Laulandh, som de havde tilforn tagen Stadfæstelse-brev paa [o: 9219], og mente, at det var i Dag deres rette 6. Ugers Stævningsdag, og bød dem »i alle at retthæ«. Til hvilket jeg svarede dem, at der var ingen 6 Ugers Stævning given over dem i den Sag; men Genbrev havde Jøren Olsen i Sagen mod deres Stadfæstelse. Mit Indsegl. Datum sabb. ante f. Michaelis in castro Hagenskouffv.

[^aPapir med 1 Segl: »Det meste affalden«. Lollands Sønder H.s Kalentes Arkiv.] Afskr. af Poul Rogert: Thott Fol. 730 Bl. 363 a (med en Tilføjelse af Rogert (trykt *Kirkehist. Saml. 3. R. VI. 432*) om, at Brevet ikke er registreret 1626). [9431

a—a) Saaledes Afskriften.

Sept. 26. Johan Fickessen til Broholm kendes at have modtaget af Hr. Niels Ericson et Pantebrev paa en Gaard i Wrynesby i Mols H., som Hr. Eric Ottessen havde i Pant af Johan Fickessen.

Papir med 1 Segl paatrykt forneden: Cxxviii 3. Niels Erikssøn Rosenkrantz's Arkiv (RA.). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 5.* [9432

Sept. 27. Jeg Anders Pawlß Borger i Rybe giver med Karyne min Hustrus Samtykke for min Sjæls Bestandelse og min Hustrus og vore Børns og alle vore Forældres Sjæles Salighed min Eng Kortzholm, liggende norden næst Østerwiidestede, til Sortebrødre-kloster i Rybe, for hvilken Eng hæderlige Brødre skal aarlig holde 2 Begængelser, den første 3. Dagen efter Johannis bap. Dag om Sommeren og den anden den 3. Dag efter Andree Dag, i fornævnte Kloster med alle Brødre, som den Dag til Stede er, og med vigilijs at synges om Aftenen og sunge Messe at holde om Morgenen næst efter for Trefoldigheds Alter. Medb. af andre Dannemænd Lasse Baghe Borgemester i Rybe, Yuer Nielsen og Hans Iwerß Raadmænd sstds. Datum Rybe die Cosmi[!] et Damiani.

Perg. [med 4 Segl]. Ribe Dominikanerkl. Arkiv; senere (jfr. 1514 Aug. 14 (RA. Ribe Kapitels Arkiv og *Thorup, Efterretn. ang. Byen Ribe II, Bil. S. 14*)) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [9433

Okt. 2. Mates Kyelergardh Foged paa Byere H.s Ting, Morthen Nielsß i Brunde, Nis Jenß³ i Storvp, Oleff Nielsß⁴ i Byere, Seuerin Esbernsß *ibid.*, Jep Nielsß i Hyrvp og Nis Bronckß i Rorup. Lørd. før Dyonisii Dag fik Jes Gøsstinghß et Tingsvidne

af 8 Dannemænd: Tames Nielsß i Hyrvp, Gunni Jensß *ibid.*, Seuerin Tameß *ibid.*, Per Nielsß i Aldom, Seuerin Tameß i Neyergarde, Oluff Fransß i Bredh, Nis Jensß i Storvp og Jahan Krog i Roye; hvilke vidnede, at de saa' og hørte inden 4 Stokke velbyrdig Md. Crestern Holk hans »laffhøffdz loffhøringh« Morthen Nielsß og Nis Bronckß, de hjemlede, at de Torsd. før Dyonisii Dag i Barethskoff i den Gaard, som Hans Fryss i boer, saa' og hørte, at C. H. »indworde« forskrevne Gaard og Gaardsted, al hendes Rettighed paa Barethskoffs og Baretholle Mark, som Hr. Niels Erickß skødede C. H. for den Gaard i Bredh, som forskrevne Gøsslingh i boer, det »indworde« selv 12. med Riddermændsmænd, Bønder og Selvjordejere og bad sig Gud til Hjælp og alle Guds Helgene, at ingen har Del i forskrevne Gaard, og svor hende til hans Børn og Baretskoff. Og kundgjorde Lovhøringene denne Lovhævd, som »vorth« tilbuden 3 Ting og tilfunden, og Dommeren og »gode then melthe thy«^[1] ved Magt, til hun fældes efter Loven med Biskop og »wilde hymen«. Med vore Indsegl.

Perg. med 7 Segl: 1-5. Bomærker; 6-7. Utydelige. Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [9434

Okt. 7. *Reg. *8772.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: Rundt, en Mandsskikkelse staaende under Baldakin med Rist i den nedadvendte venstre Haand og en Genstand i den højre, ved hans højre Side en utydelig Figur (S[E]CRETVM CAPITVL[I] LVND[E]NSIS). Lunde .Erkebispes Arkiv? (SvRA. Papir). *Hübertz, Bornholm S. 41* (ufuldstændig); *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 38.* [9435

Okt. 7? Jeg Niels Thomessøn af Tyrstrup V. vederkendes mig skyldig at være Kanniker og Kapitel i Aars 50 Mk. danske Penge Sølvmonnt, som nu i Nørjudland gænge er, for »huilke« Sum Penge jeg pantsætter en min Gaard i Spøttrup i Harts H. (Niels Villatzsøn, 3 Ørte Korn og 1 Fjerdingtønde Smør), hvilken Gaard mig tilfalden er efter min Husfrues Broder Eric Magnssøn, hvis Sjæl Gud have. Og skal forskrevne hæderlig Herrer beholde forskrevne Gaard efter det Pantebrevs Lydelse, som Eric Magnssøn havde af velbyrdig Md. Eric Tymessøn af Engelstholm paa forskrevne Gaard og paa en anden Gaard i Hylket, hvilket Brev jeg har nu antvordet forskrevne Kapitel; thi at Eric Magnssøn tilforn pantsatte forskrevne hæderlig Herrer den Gaard i Hylket, som det Brev udviser, derpaa gjort er. Og naar forskrevne Gaard i Spyttrup løses skal, skal Løsning forfølges efter det Brevs Lydelse, som Eric Tymmessøn udgivet har paa forskrevne

gaard. Afvindes forskrevne Gaard forskrevne Herrer, tilbinder jeg mig at vederlægge saa god en Gaard og saa vel »beylelig« inden 6 Uger. Medb. af andre Dannemænd Jes Mattissøn Borgemester i Aars, Pether Mwrmaster, Olaff Petherssøn, Lodwik Anderssøn Raadmænd og Henric Guldsmit Borger sstds. Datum Arusie die Marcii conf.

[A. ^aPerg. [med Segl].^a Aarhus Kapitels Arkiv; senere mulig til Erik Timmessøn Rosenkrantz's Arkiv: endnu senere til ^bViborg Lands-tings Arkiv ^b.] Aa. Afskr. af Langebek: LDipl. 1501 Nov. 11. — Aaa. Afskr. fra 18. Aarh., formentlig efter Aa: LDipl. 1501 Nov. 11. [9436

a—a) Saaledes Aa. b—b) Saaledes Aaa.

Okt. 9. Jørghen Matsson Præst i Alburgh forpligter sig til eventuelt at pantsætte Alburg Helligaandshus et Hus ved den Helligaands søndre Kirkegaard.

[^aPerg. med [4] Segl: 2-3.^a Aalborg Helligaandskl. Arkiv; senere til ^aAalborg Bys Arkiv^a.] Afskrifter af Jon Mortensen 1751: LDipl. og Ny kgl. Saml. 4 to 747 a. *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 115.*

a—a) Saaledes Afskrifterne.

[9437

Okt. 10. Sseuerin Matsß Præst og Kapellan til Baret Kirke, Oloff Ffransß i Bred og Mattes Bentsß i Baret. Sønd. før Calixti Dag paa Baret Kirke[*gaard*] fik hæderlig og »welbird« Md. Cristiern Holk paa Baritskoff et Sognevidne af 12 Dannemænd: Jep Seuerinß i Bred, Seuerin Jensß *ibid.*, Terkil Nielß i Roid, Per Jensß i Baret, Thamis Nielß i Bred, Per Nooss *ibid.*, Nis Nielß i Baret, Liille Per Nielß *ibid.*, Jes Jwl *ibid.*, Jes Seuerinß i Barithole, Las Pedersß *ibid.* og Henric Morthensß *ibid.*; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, og kan ej andet spørge, end den Skov, som ligger sønden Hans Friises Gaard til Stranden, har været brugt til den Gaard, som Hans Friis i boer, i 40 Aar og i Hr. Eric Ottessens Tid, og ingen har haft der Skovhug inden eller »bewareseg« med uden til samme Gaard, som H. F. i boer. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med 3 Segl: 1. I Sigilfeltet en Hjelm med en Hjortevic(?): 2-3. Bomærker. Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [9438

Okt. 12. Oleff Jonssen Borger i Køpnehaffn giver Nicolai Kirke i Køpnehaffn en Bod paa Dragør og en Præstebolig i Køpnehaffn paa Nicolai Kirkegaard.

[Orig. ^aKøbenhavn's Nicolai Kirkes Arkiv^a.] Afskr. af Jon Mortensen for Langebek: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 272.* [9439

a—a) Saaledes LDipl.

Okt. 13. *Reg. *8773.* Papir med utydelige Rester af 1 Segl paa-trykt Bagsiden: Mulig G. 1019. Lunde .Erkebisp's Arkiv (SvRA. Papir).

Saml. utg. för de skånska landskapens hist. fören. II. 4; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 39. [9440]

Okt. 20. *Reg. *8774.* Perg. med [6] Segl: 1. Cxlv 9; 4. Cxx 1. Oluf Stigsøn Krognos's Arkiv; *Adel. Brevkister S. 175*; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). *Brasch, Gl. Eiere af Bregentved S. 552; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 44.* [9441]

a) RA. Reg. 60 S. 121.

Okt. 25. Thames Sywordts¹ Foged til Venneberg H.s Ting, Claus Jørrenss² Foged paa Segelstrop, Niels Laurensß i Arop, Las Skanck og Jens Staphensß. Mand. før Symonis et Jude Dag fik velbyrdig Md. Jost Nielsß et Tingsvidne paa velbyrdig Md. Mauritz Nielsß Vegne af 8 Dannemænd: Oluff Boß, Las Skanck, Morthen Michelsß, Oluff Rwbby, Thames Andersß, Anders Bassii, Jes Laurensß og Oluff Persß; disse vidnede, at de har hørt og set, at M. N. har ladet fordele Jon Scredher og hans Søn Mates Jonsß og »fwl« dem Ran over og delt efter Loven baade for Hovedgæld og Faldsmaal; item har han ladet fordele Oluff Andersß i Meleeng, Nis Nielsß i Oste baade for Hovedgæld og Faldsmaal. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 3[!] Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet en ottebladet Blomst; 2. Ivii 22; 3. Bomærke. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [9442]

— Kongen anmoder Henrick Krwmedigæ om at tilgive Hans Fynbo, som Henrick har ladet gøre æreløs.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 173; Missiver I. 153.* [9443]

Okt. 26. *Reg. 5216*.* [Orig.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir med Overskrift: »Copia littere consiliariorum Dacie«. Kongens Arkiv (RA. T. K. U. A. Sverige A I). *Jahn S. 577; Missiver II. 169.* [9444]

Okt. 27. Kongen erklærer en paa Foranledning af Marieager Kloster foretagen Rebning i Moo for ugyldig, da den strider mod et Brev, som var givet Bisp Niels Friiss i Viborgh under hans Fraværelse i Rigets Tjeneste.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Viborg Bisps Arkiv (RA. Viborg Kapitels Arkiv). *Dipl. Viberg. S. 118.* [9445]

Okt. 28. *Reg. *8777.* [aPerg. med 3 Segl: 1-3. a København's Kapitels Arkiv; a1757 laant Langebek »af Hr. Provst Bützov« a (c: H. C. O. Bützow, Sognepræst ved Vor Frue Kirke).] Afskr. af Langebek 1757: LDipl. *Rørdam, Kbhvns Kirker, Till. S. 133 = Kbhvns Dipl. IV. 273.* [9446]

a—a) Saaledes LDipl.

Okt. 28. Hans Konge¹. For os var Hans Billes og hans Søskenes og Medarvingers Bud med et vort 1. Dombrev lydende paa dette Gods i Sieland: Waldby Mølle, Nyrops gord (Galind) og Nyrops Mølle, i Orsløff wndher skoffuen 2 Gaarde (Esge og Per Brun), i Strandhouit 2 Gaarde (Henrick Bertelß og Porsse), i Høllede 1 Gaard (Jes Smed), i Eskeltorp 2 Gaarde (Porsse og Drwcken), Kongestet 2 Gaarde den ene, Hinrick Andersß i boer, giver 1 lødig Mk., og den anden 4 Skill. Grot, Rynnede 1 Gaard (Helsot), i Sawitorp 1 Gaard (Oluff Knwtß), i Salby 1 Gaard (Jep Henningß), i Ølbylille 1 Gaard (Oluff); og derimod er ingen Breve tagne af os. Thi tildømmer vi 2. Sinde Hans Bille og hans Søskende og Medarvinger alt forskrevne Gods, forbydende alle dem derpaa Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum die Symonis et Jude nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Rester af 2 Segl paatrykte Bagsiden: 1. K. 80; 2. Dxx 2 (s *nicolai henrici*; Arenfeldt). Hans Billes Arkiv (RA). [9447]

— *Reg. #8776.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA). *Danske Mag. 3. R. II. 39; Dipl. Norv. VIII. 459; Missiver 1. 154.* [9448]

Okt. 29. Hans Konge¹. Fred. efter Symonis et Jude Dag for os paa vort Retterting paa vort Slot Køpenhaffn i vor egen Nærværelse, nærværende Hr. Niels Ericß vor Søns Hofmester, Hr. Niels Høgh RR. vore Mænd og Raad, Jachim Lycke og Axell Gødickeß med flere, var Hr. Oluff Stigß og Henrich Ageß vore Mænd og Raad paa den ene og Hr. Jørghen Parsperger R. vor Mand og Raad paa sin Søsters Fru Margretes, Hr. Knud Truidß Efterleverskes, Vegne paa den anden Side om Trætte om Møllegods efter Hr. Knud Truidß Død, som er en Læst Mølle aarlig Rente, som Hr. Oluff og Henrich Ageß havde forpligtet dem ud at lægge Hr. Jørgen paa hans Søsters Vegne. Da »worth« dem saa talet imellem efter begges deres Samtykke, at Fru Margretæ skal have til evindelige Eje Lydde Mølle, og for hvis forskrevne Mølle er bedre, end Fru Margretæ kan tilfalde i Hr. Knud Truidß Møllegods, skal Fru Margretæ udlægge Hr. Knudz Arvinger en Gaard, som aarlig skylder 2 Pd. Korn. Med hvilket dem nøjedes paa baade Sider, og derpaa gav de hveranden fuldt Afkald om al Arv og Skifte i Jordegods, Pant, Ejendom, Møllegods, Bopenge, Gæld, Krav og alt andet, som

bør at skiftes dem imellem efter Hr. Knud Truidß Død, dog saa at findes herefter noget Jordegods, som Hr. Knud har købt eller pantet, som bør at komme dem alle til Skiftes imellem, deri nyde hver sin Andel efter Loven og deslige i alt Købstadgods, som nu uskiftet er. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. (SvRA. Perg.) LDipl. [9449

Okt. 29—Nov. 4. Ni[els] tilskriver Henric Krwmedicke om det ham overgaaede Tyveri m. m.

Papir (den højre Kant beskadiget) med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 174; Missiver II. 171.* [9450

Okt. 30. Kongeligt Vidne om Hr. Bernd Berintzsons Skøde af en Gaard i Køpenhaffn ved Gamble torgh til et Alter i Vor Frue Kirke.

[^aPerg.^a Københavns Kapitels Arkiv; ^a1757 laant Langebek »af Provst Butzov: ^a (jfr. 9446).] Afskr. for Langebek 1757: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 274* (hvor Kilden fejlagtig opgives som Orig. paa Perg. i Geh.-Ark.). [9451

(^a—^a) Saaledes LDipl.

Nov. 1. Hans Meygerinck beder Fru Elssebe, Oleff Persß Enke, om at betale 20 Mk., som Hinrick van Norten endnu har til gode i Anledning af hendes Mands Begravelse.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Oluf Pederssøn Godovs Enkes Arkiv (RA.). *Missiver II. 172.* [9452

Nov. 4. Oloff Hemmingß af Ballersbrønnæ Herredsfoged i Twne H., Michill Jebß af Hastrop, Per Andherß i Jernsy. Torsd. efter Alle Helgens Dag for os og mange flere Danne-mænd, som Twne H.s Ting søgte, var velbyrdig Svend Axell Brade Høvidsmand paa Haritzborg paa Kong Hansß Vegne og spurgte sig for af Fogeden og menige Tingmænd, om nogle hørt havde eller af vidste, hvo som tog Told og Bodegæld i Biskop Oloff Morthensß Tid af disse »ffiske leydæ« Mogyde leydæ, Hylle leydæ, Nawbecke leydæ og Hwndighe leydhæ. Da tilsvarede menige Almue og særdeles de ældste Mænd i Twne H., at dem vitterligt var og til Minde droges, at de forskrevne »ffiskeleydæ« har ligget til Haritzborrigh i 50 Aar og mere og har givet Told og Bodegæld til Haritzborgh baade i Biskop Oloff Morthensß Tid og langt tilforn og siden deslige før nu i Fjor og i Aar. Herpaa »beddes« Axell Bradhe et Stokkevidne; da tilmælted en beskeden »acth« Dannemand Jens Knudss i Jernsy, og han tog 19 Danne-mænd til sig: Morthen Perß ibid.,

Andhers Clemitß i Kalslwnd, Jes Nielsß, Hans Perß, Per Olß ibid., Nielsß Jebss i Redhersløff, Per Laurisß i Skentzwith, Andhers Bagghe i Hawrderop, Per Matß, Jens Bwnde ibid., Per Okß af Hastrop, Jens Jebß ibid., Oloff Bondeß ibid., Jens Henniskeß i Kaxstrop, Jep Skredher, Las Jenß ibid., Jes Olß i Greffwæ, Mattes Laurisß i Twne, Per Mowenß ibid.; hvilke 20 Dannemænd vidnede, at dem vitterligt var, at Bispens Tjenere og alle andre Mænds Tjenere, som fiskede paa noget af de 3 »fiskeleyæ« Mosydhe leydæ, Hylle leydæ og Nawbeck leyæ, gav Told og Bodegæld til Haritzborg i Biskop Oloff Morthensß Tid og af »aryll« Tid tilforn og siden deslige før i Fjor og i Aar. Ydermere vidnede forskrevne 20 Dannemænd, at dem vitterligt var og til Minde droges, at hvo der fiskede paa Hwndighe leydhe i Biskop Oloff Morthensß Tid, de gav og Told og Bodegæld til Haritzborgh, foruden at hvo der fiskede, der Biskoppens egne Tjenere var paa Hwndighe leydhæ, dem lod Biskop Oloff Morthensß tage Told og Bodegæld af. Dette vidnede forskrevne 20 Dannemænd og sagde, at de vilde forskrevne Vidne tilstaa, hvor som helst de skulde, om Behov gjordes. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester af 3 Segl paatrykte forneden: 1. Utydelige; 2. Bømærke; 3. Utydelige. Axel Axelssøn Brahes Arkiv (RA.). [9453]

Nov. 8 (ell. 1502 Nov. 7). *Reg. *8778.* Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 40; Dipl. Norv. V. 714; Missiver II. 444.* [9454]

Nov. 9. Per Balt Byfoged paa Hiøringz Byting, Las Tygß Borgemester, Nis Mikilsß, Oluff Skanck, Jes Cristernß, Mattis B...de Raadmænd, Nis Jenß og Mattis Persß. Tirsd. før Martini Dag paa Høringz Byting fik beskeden Md. Jens Balt et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Clemetß, Nis Jenß, Oluff Skanck, Mattis Persß, Cristern Persß, Las Skanck, Thames Bosß og Las Persß; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa fornævnte Ting, at Hr. Per Persß Sognepræst i Hiøringh skødede til s. Anne Kapel i Hiøringh, som han lod, en Jord liggende i Alburgh i Vor Frue Sogn indenstherporth, som han købte af Jep Jenß Owerskeer Borger i Alburgh for Guld og Penge, bred og lang, som Ejendomsbreve holder derpaa; og skal gives af fornævnte Jord til aarlig Jordskyld 4 Skill. Grot, 2 »at« Paaske og 2 »at« Mikilss Dag, til at forbedre Messer og Gudstjeneste, som Hr. Per Persß har ladet »styckthet«

i fornævnte Kapel til; og skal Kapellanen til fornævnte Kapel opbære, som Tjeneste gør. Vore Indsegl. Datum [ut supra].

Perg. med [8] Segl: 2, 4-5. Bomærker. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). [9455]

Nov. 11. Swen Ericsson Præst i Snøstorp giver 2 Gaarde (i Halmstade) til Jomfru Marie Alter i s. Nicolai Kirke i Halmstade.

Perg. med 3 Segl: 1. I Sigilfeltet en Helgenskikkelse; 2. I Sigilfeltet Lammet med Fanen; 3. I Sigilfeltet et Christus-Hoved. Halmstad Kirkes Arkiv (Halmstad Bys Arkiv (i Halmstad, Perg. Nr. 56)). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 45.* — Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 610. [9456]

Nov. 15. Niels Oelß¹ Byfoged i Køge, Per Michilß² Borgemester *ibid.*, Henrick Mognß, Jes Clawesß⁴, [Ol]uff [Tor]dsß, Mogns Bonde og Hans Jacobß⁷ Raadmænd *ibid.* Mand. efter Marthens Dag paa vort Byting i Køge beviste beskeden Md. Laurens Oelß⁸ Borgemester sstds. sig at have Fuldmagt af beskeden Kvinde Boildh Matissæ, Matis Perß Efterleverske, at skøde til s. Nicolai Alter i Køge Sognekirke al den Ejendom og Rettighed, som hun havde i den Gaard, som Matis Perß fordem aatte, liggende i Køge i Nyporthe strede østen Gaden sønden næst op til Per Graamwlis Gaard, hvilken Gaard Matis Perß med forskrevne sin Husfrues Raad og deres Arvingers Samtykke gav til forskrevne Alter til en evig Messes Oppeholdelse. Og skal Boildh beholde den Gaard Halvdelen i sin Livstid og give der hvert Aar 1 Mark Voks af til »aminnelsæ« til forskrevne Alter; og naar Boil afgangen er, skal alt hendes Andel være fri til forskrevne Alter. Dette Jordegods Laurens Oelß skødede beskeden Md. Per Persß Kirkevæрге og Forstander til forskrevne Alter paa forskrevne Alters Vegne Gud til Lov og Jomfru Marie, Hr. s. Nicolao og alle Guds Helgene til Hæder for Matis Perß Sjæl og hans Husfrues og alle deres »forælleres« Sjæle og alle kristne Sjæle til Lise. Var der og efter trende Spørgsmaal ingen Gensigelse; thi mælted fornævnte Skøde stadigt over alle Tingbænke. Datum *etc.* nostris sub sig.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Skjold, hvori et Bomærke med en seksoddede Stjerne ved Siden; 3-4, 6-7. Bomærker (2, 6-7. i Skjolde). Køge Kirkes Arkiv (SLA. Køge Bys Pergamentsbreve 1492-1518). [9457]

Nov. 22. Testamente af Jacob Bulouw Borger i Borch.

Perg. (udskaaret forneden). Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 45). Udtog: *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 60.* [9458]

Nov. 23. Reg. *8783. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 40; Dipl. Norv. XVIII. 175; Missiver I. 155.* [9459]

Nov. 24. Wii Cristina koninghinne bekennen, dat wii dusseme erbaren unde duchtigen here Johann vann Grapendorpp unsem leuen getruwen houetmann unde gemeyne knechte, de wii itzundes tome Stockholme hebben, dar wii mede ouer en kamen sin, dat se uns berasten unde berouwen laten willen mit sodaner summe geldes als enem itliken knechte na inholde miins g. h. unde des houetmans registeren bii leuende edder bii dode 18 mr. lub., also to Lubeke genge sint, unde eyn leidesch laken, darto eyne jewelken so vele sardockes to enem wamboriis; darin scholen de dubbelden sardockers nha krigeß recht dubbelt gerekent sin; dar wii den houetmann unde gemeyne knechte in vorpflichtet weren to der tidt, als unse slot tome Stockholme bestallet wart, dar wii dan unde unse rede mit eme umme gehandelt hebben, dat se sick wolden dulden mit dussem summen geldes wente to miins g. h. tokumst, dar wii den houetman unde gemeyne knechte sick[!] gudtwillich in erfinden laten hebben, dat wii unde unse g. h. alle tidt tegen den houetmann unde gemeyne knechte in gnaden erschinen laten willen. Ock heft de houetman noch nicht gebort van solde edder van wande edder sardock edder kostgelt, men wii willen den houetman holden, als wii to fortiden unse houetlude holden hebben, edder alse ander heren enen houetman to holden plegen; ock wil wii den vorscreuen unde gemeyne knechte frige rouerie gheuen unde gudt sin vor allen bewislichen schaden. Weret it ouerst sake, dat uns sine g. nicht ensetten kunde, unde wii unse slot Stockholme auergheuen mosten, so schole wii unde unse h., dat erste wii in unse landt en rorin, dem[!] vorscreuen summe geldes unde wanth unde sardock dem houetman unde gemeyne knechte wol betalen. Weret ouerst sake, dat unse alder g. h. uns ensettede unde ander krigeßlude mede brochte, so scholen se in dem suluen denste sin, dar de sulften in sin, de sine g. medebringende wart, ock wil wii unde unse g. h. dussem houetmann unde gemeyne knechte bitalinghe don vor dussem anderen krigeßluden. Weret it sake, dat hiir jenich vorsumenisse ane scheghe, dat wii nicht qwemen to unsem bitalinghe, so schal de houetmann unde gemeyne knechte in unseme solde bliuen, als krigeßluden tobehoret, so langhe dat de erste penningk mit deme lesten wol betalt sii sunder unsen

schaden. Datum uppe unnßeme slote Stockholme ame auende Katherine. Wii hebben unße signet ruggelinges an dat spatium desßes breues heten drucken.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: Dronning Christines Arkiv (RA.). [9460

Nov. 24. Vi Jacob Anderßenn af Worgaard, Jep Anderßenn af Randrup, Otte Emichßenn af Raffinsøe^a paa mine egne og min Hustrus Vegne Mette^b Anderßdatter, Søffren Jull af Hede-gaard paa mine egne og min Hustrus Doritte Iffuersdatters Vegne og Inger Anderßdatter af Wißborg paa mine egne Vegne har siddet over et Skifte med ^c velbyrdig Md. ^c Biørnn Anderßenn af Stienholt om Arv efter velbyrdige Jomfru Anne Axelßdatter, som er vor Søsterdatter og Doritte Iffuersdatters Broderdatter, i saa Maade at Biørnn Anderßen skal have til sin Del dette Gods: Nyholm med de »bøgge«, som der er udaf bygget, som er Rosenhaffue og et »bøgge«, som Anders Hoffkarll i boer, item Hiørnegaard (3 Pd. Korn og et Løb Smør), Waaregaardt, Kuoge-gaard (3 Pd. Smør), 2 Bol i Holm (hver 1 Skill. Grot), 1 Gaard i Støring H. i Løby (Niels Nielßenn, 9^d Ørte Korn og 1 Td. Smør), 1 Gaard i Melerup (Per Wintterben, 8 Ørte Korn og 1 Fjerding Smør) med al den Ejendom, Peder Wintterbeen bruger nu til forskrevne Gaard, 1 Gaard ibid. (Oluff Thusen, 4^e Ørte Korn), 1 Gaard ibid. (Oluff Andersß, 4 Ørte Korn og 1 Skill. Grot), et øde Byggested, som kaldes Røding, i Hald H., som skylder 3 Ørte Korn, med al sin »ennemærcke aff^f fellig«. Og kendes vi os derfor fuldt Vederlæggelse at have i godt Jorde-gods, som os vel med nøjes; og derpaa giver vi Biørnn Anderßenn en fuld Afkald for al ydermere Skifte om Jordegods, rørendes og urørendes. Medb. af hæderlig og velbyrdige Mænd Hr. Erich Otteßenn til Skerne, Tøge Jenßenn af Dalsgaardt, Matz Jenßenn af Tostelund. Datum Støffringgaardt ^g »md paa dett første^g.

[A. Perg.^h Stenalt Godsarkiv.] Aa. Afskr. fra 17. Aarh.: »Anne Krabbes Kopibog« (Gl. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 149 b. — Aaa. Afskr. efter Aa fra 17. Aarh.: RA. Hist.-genealog. Ark. Fol. 33, B Bl. 12 b. — Ab. Afskrifter [efter Peder Dyrskjøt] (formentlig efter en Tekst af Anne Krabbes Kopibog): Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 140 a (herefter: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Bjørn) og LDipl. bag 1499. — Ac. Udtog med Dag in pro-festo Chatarine virg. se 9462-63. RA. (Herredags-)Dombog 1570-76 Bl. 192 a. Herefter: *Rosenvinge, Domme III. 298.* [9461

a) Ab: Refßøer. b) Ab: Anne. c-c) Ab: vor kære Broder. d) Ab: 3. e) Ab: 8. f) Ab: og. g-g) Ab: »1499 det er vist 1499 eller 1501 det kand ey vel læses«. h) Saaledes Ac.

Nov. 24. 3 Pergamentsbreve om Skifte efter Jomfru Ane Axels-Daatter.

[3 Origg. paa Perg. Henholdsvis Jacob Andersson Bjørns, Jep Andersson Bjørns og Bjørn Andersson Bjørns Arkiv (eller for den sidstes Vedkommende Stenalt Godsarkiv).] Udtog anførte i Rettertingsdom 1576 Maj 5 mellem Biørn Anderssen til Stenholt og Axell Juell til Villestrup; Brevene fremlægges af den første. RA. (Herredags-)Dombog 1570-76 Bl. 192 a. *Rosenvinge, Domme III. 298.* — Det første af Brevene findes i omtr. det samme Udtog i Rettertingsdom 1546 Juni 7 (her dog kun med Aar, men uden Dag), se 6813; det tredje er identisk med 9461. [9462-63

Nov. 27. Pedher Staffens a. w. Landstingssaghører i Syndherhalland paa Kong Hanss Vegne, Jens Bolle Borgemester i Halmstade og Per Andherss Borgemester sstds. Lörd. før Advent var paa Halmstade Landsting velbaaren Md. Per Knudzss i Bollorp, gjorde Lov med gilde »jordeyne men« for Bøllorpe gord, hvilken Lov han »wdfest« havde og gik, at forskrevne Gaard aldrig var kommen af Skat, men hans Fader ham købt havde af en fribaaren Md. Lawriiss Korenebb[?], og Loven gik med disse Mænd: Tyge Atzerss i Langolt, Per Atzerss ibid., Jes Tommesss i Ælmolt, Tyge Tommesss ibid., Eskiil Eriicss i Ryd, Jon Bendzss i Øæssøø, Lass Jwde i Gulbranstrop, Cristiern Puste i Ønssøø, Jes Hanss i Skede, Jes Vanne i Ffamorp og Per Jenss i Mielby. Med vore Indsegl. Givet og skrevet Aar og Dag, som forskrevet staar.

Perg. [med 3 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). LDipl. — Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 34 a. Afskrifter herefter: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 117; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 273. [9464

Nov. 29. Niels Ols¹ Byfoged i Køge, Per Michilss² Borgemester, Henric[?] Mons³, Jes Claus⁴, Oluff Skriffuere⁵, Maghens Bunde⁶ og Hans Jacobs⁷ Raadmænd sstds. Andree Aften paa Køge Byting skødede beskeden Md. Niels Perss Skrædere Borger i Malmø til Hr. Bo Aghes⁸ Kannik i Roskilde en sin Gaard liggende i Køge i Kirkestrædet østen Gaden norden næst Jes Hemmings⁹ Skomagere Gaard; og er fornævnte Gaard 20¹/₂ sælandzske Alen bred, 2 Fingerbred mindre, ud til Gaden sønder og nær og 20 sælandzske Alen bred østerst i Gaarden og 57 sælandzske Alen lang fra Bys Stræde øster paa sønder i Gaarden og 53 sælandzske Alen, 2 Fingerbred mindre, lang nær i Gaarden fra Bys Stræde øster paa. Og kendtes han betalt at være efter sin Nøje for fornævnte Gaard, og var samme Skøde stadigt

mælt over alle Tingbænke, som det sig burde, og der var ingen Gensigelse. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Skjold, hvori et Bomærke med en seksoddet Stjerne ved Siden; 3-4. Bomærker; 5. Bomærke i Skjold (*s. Olef tordøfen*); 6-7. Bomærker i Skjolde. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIX. 3). [9465]

Nov. 30. Reg. *8784. Perg. med 2 Segl: 1-2. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. I. 14; ^a1689 udlaant til H. G. Masius; langt senere »zurück gekommen«^a). *Barfod og Rørdam, Kirke-Kalender for Slesvig Stift II. 118*; dansk Udtog: *Hvitfeld VI. 186, Fol. 1041 L. 13*. [9466]

*a—*a) Lohmann og Voss i RA. Reg. 32 S. 8.

Dec. 10. Jeg Eric Ottsß til Skerne R. har skiftet en Gaard til Buller for Ejendom, som ligger i Jellingsyssell i Nørrewangx H. i Ørom, som Nis Persß i boede og skylder 1 Øre Korn og 1 Mk., hvilken Gaard jeg ej kan finde saadanne Breve paa, at jeg kan fri den did for Ejendom. Thi vederlægger jeg nu i det samme Sted til Holger Ericsßns Børn og Arvinger en anden min Gaard i Nørre H. i Hammeløff (Swend Sort, 4 Ørte Korn og 1 Faar), hvilken Gaard Holgerd Ericsßns Børn og Arvinger skal have til evindelige Eje for alle deres Medarvinger og i samme Afkald, som Gaarden i Ørom skiftet var, som deres Skiftebreve udviser. Medb. af hæderlige og beskedne Mænd Hr. Jeip Nielsß, Hr. Anders Lasß Præster i Mariager, Michel Jebß V., Anders Blach Byfoged *ibid.* og Tygi Perß *ibid.* Datum fer. 6. post f. concepç. Marie.

Perg. med [6] Segl: 4. Utydeligt Skjold. Senere til Benzon Godsarkiv (RA.). [9467]

Dec. 13. Jeg Ole Doo paa Ravsstrvpp har solgt og skødet min Broder Jacom Doo 3 Boder og Gaardsrum og 1 Hus, som stander norden for fornævnte 3 Boder, og kendes jeg mig at have oppebaaret Fyldest. Medb. af flere gode Mænd Lasse Bek a. v., Hr. Annerss Sognepræst til Vor Frue Kirke i Sslavelse, Hr. Hanss Forstander i »Helligesstes« *ibid.* og Hr. Povel Sognepræst i Otesstrvpp. Skrevet i Ravnsstrvpp Mand. efter Anne Dag.

Perg. [med 5 Segl]. Joachim Daas Arkiv (RA.). (Reg. *8754 (med formentlig urigtig Dag Aug. 2)). [9468]

— Nis Michelsß i Ressendall. Af den fulde Magt, som jeg har af min Frænde Jeloff Hasse, sælger jeg og skøder fra J. H. til velbyrdig Md. Hr. Erick Otß til Skerne R. al hans Rettighed i dette Gods, som er en fuld Trediedel, som han arvede efter

sin Fader Owe Hasse, og en Femtedel i en anden Trediedel, han arvede efter sin Farbroder Erick Hasse, som er i Kerlinghøll i Medelsom H., Wore og Tulstrvp, 1 Gaard i Winning i Tørsting H. og i Krarop i Gerne H., og al anden hans Arvedel, om han noget har eller tilfalde kan i Medelsom H. Og kendes jeg mig paa Jeloff Hasß Vegne Penge og fuldt Værd derfor op at [*have*] baaret og dertil fuld Vederlæggelse med godt Jordegods. Medb. af andre hæderlig og beskeden Mænd Hr. Jeip Nielsß, Hr. Anders Lasß³ Præster i Mariager, Michel Jeipß V. *ibid.*, Anders Black Byfoged *ibid.*, Tagi Perß *ibid.* og Seueren Scriffuer i Aars. Datum Mariager die Lucie.

Perg. med [7] Segl: 3. G. 777*. Erik Ottessøn Rosenkrantz's Arkiv; ^a1846 »indsendt ved nu afdøde Candidat Vigfus Erichsen« († 1846)^b til Hist.-genealog. Ark.^a (RA.). [9469

^a—^a) Dettes Journal S. 3. ^b) Jfr. *Dansk biograf. Lexikon* IV. 538.

Dec. 15. *Reg. *8793.* Papir (trykt; med Angivelse i det nedfr. nævnte Aftryk af, hvad der er tilskrevet; jfr. ogsaa det nedennævnte Faksimile) med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Naamen Jensøn i Flensborg's Arkiv; ^asenere ejet af M. N. C. Kall Rasmussen († 1863)^a, ^bendnu senere af Fuldmægtig i Finansministeriet Anton Petersen († 1870), efter hvem det 1871 købtes af det kongelige Bibliotek^b (Kgl. Bibl. (Udstillingen Nr. 460)). *Dipl. Flensborg. II. 1*; Faksimile: *Lange, Analecta bibliographica* *Table X* (jfr. *sstds. S. 63-65* (bl. a. om Brevets Historie) og *Lauritz Nielsen, Dansk Bibliografi 1482-1550 S. 3*). [9470

^a—^a) Saaledes *Dipl. Flensborg. II. 1*. ^b—^b) Saaledes *Lange, Analecta bibliographica S. 63*.

Dec. 19. Vi Nielss¹ Biskop i Børlum kendes os at have opbaaret fuld Værd og Penge af velbyrdig Md. Mawritz Nielsß til Aagardh for 2 Gaarde, som vi i Pant har af ham, liggende i Tyygh i Synderhooff. Thi døder vi det Pantebrev, som vi derpaa har. Datum Aagardh dnica. ante f. Thome ap.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: G. 622. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [9471

Dec. 19? (Aar?). Knwd Hanß Præst i Agersburg S., Cresten Tameß, Niels Mortenß, Jep Hynsseß, Anders Bagii og Erig Jenß. ^aSønd. før Juledag fik Per Leg et Sognevidne med 12 Dannemænd: Jep Hynsß, Las Sørinß, Mas Crestenß, Per Hemmerbo, Nis Kyørnyg, Symen Ipß, Nis Perß, Per Kyørnyg, Jes Nielsß, Las Maß, Anders Baggy og Knwd Ipß; hvilke vidnede, og dem vitterligt er, at Cresten Nielsß gik i Mauritz Nielsß Gaard i Woldrvp, som kaldes Nørgaard, og gjorde der fuldt Gaardfred. Om Morgen »arlyeg« »vort« Gaarden ham forbuden,

og den samme Dag kom han igen i Gaarden og sloges og gjorde Husbonden Skade og store Saar. Item vidnede forskrevne 12 Mænd, at dem vitterligt er, at de Mænd, som gjorde Vidne med Cresten Nielsß »ath« Agersburg Kirke, bødede deres Penge til Mauritz Nielsß, for det var ej retfærdigt, det de vidnede med ham. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med [6] Segl paatrykte forneden: 3, 5-6. Bomærker. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA). [9472]

a) Tallet for Eneren i Aarstallet er ikke helt sikkert, men Aaret maa vistnok nærmest opfattes som 1501; Brevet synes udstedt i Mourids Nielssøns Levetid, og denne var død 1504 Febr. 16 (*Danske Mag. 3. R. III. 263*). Andre har læst 1506 (Dec. 20) (saaledes RA. Reg. 69 Fasc. 12 Nr. 22).

Dec. 20. *Reg. *879/4*. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA). *Danske Mag. 3. R. II. 41; Dipl. Norv. VIII. 460; Missiver I. 156*. [9473]

Dec. 23. Skødebrev af Lauritz Skadeland Kannik i Lund til Bengt Raffn Vikar i Lund paa en Gaard sstds. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 380. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 47*. [9474]

Uvis Dag. Pawel Laxman af Agerop's Forlig med Oluff Esbiörnson Kannik i Lund, at Smedzgården i Malmöe skal tilhøre Lunde Domkirke. [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 379. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 29*. — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 482. — Et tredje Udtog lyder: »Päel Laxmandz af Ageroph gård breek angående een forföllningh på een gård liggjandes i Malmöe. Dat. 1501.« Sstds., Sextern 24, Nr. 157. [9475]

— Eskil Giöie Marsk i Danmark og R. paa Krænkærop, Oleff Holgerß Høvidsmand paa Nykøbyng, Andhers Thegman Høvidsmand paa Ollæholm, Jehan Vensthermand Forstander i Bregerop, Mates Laurenß Landsdommer i Laaland og Jep Barwitzen »wæbnære«. Mand. før Tamperonsdag paa Maribo Klosters Kirkegaard i s. Gertrvdz Kapel var for os velbyrdig Md. Otthæ Pors og Karl Bod »wæbnære« om Trætte, som dem imellem var paa Otthæ Porsß Hustrus »fædhernes« Vegne Fru Margrethæ Hænisdotthers. Da efter Tiltale og Gensvar efter begges deres Villie og forskrevne gode Mænds Raad gjorde vi dem et venligt Skifte imellem, saa at O. P. og hans Hustru skal have 2 Pd. Korn i Byntzæ gord, Hus og Jord, uden al ydermere Trætte eller Forfang af Karl Bodh eller hans Søkende; og for Skade, Kost og Tæring og Opbørsel til denne Dag skal Karl Bod give O. P. 40 Mk. danskæ Penge, som nu gænge er i Danmark. Jeg

Karl Bod hænger mit Indsegl for dette mit aabne Brev, og tilbøder jeg disse forskrevne hæderlige velbyrdige Mænd besegle dette Brev med mig. Givet osv.

Perg. [med 7 Segl]. Otte Pors's Arkiv; ^a1745 at Langebek foræret til Danske Selskab^a (RA.). LDipl. [9476

^a—a) *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 203*; jfr. Langebeks Paaskrift bagpaa.

Dag? Kongen opfordrer Sten Sture og de svenske Rigsraader til at nedlægge Vaabnene.

Udtog: *Hvitfeld VI. 183, Fol. 1039 L. 8 f. n.* Kilden er mulig kun *Olaus Petri, Klemmings Udgave S. 298*, og ikke et Brev. [9477

— »Ett vinde aff for^{ne} Fienntz herritz ting under sin datum mdi, att sandmendt hagde giort thieris eedt emellom Gudz huss oc bunden fiire vegne tiill marckmuode om en skoff och gaardsted, kallis Veehuod, først op med Veehuodz beck, sza och medt Sønderskoffbeck till thenn stienn, som offuenn beck enden staar, saa sønder tiill then anden stien, saa till thenn stienn, som Veedskodtzflod staar, saa sønder och øster, indtill heritzskiell vidtager, oc vesten medt heritzskiell liige sønden till Riishøff, szaa nør adt till then stien, som staar sønden Kragsoe, sza till then stien, som staar nordenn Kragsoe, saa nør adt medt threi stienne stoindis huer epher andenn vestenn om Veehuod indtill then stien, som staar emellom Rvdzt och Vedhuo skoff y Veybred till rett skoffskiell, sza fraa then stien och rett nedder y søen till møttstrøme och saa op till Veehuod beck igienn.«

[Perg. Kongens Arkiv; *ÆA. V. 81.*] Udtog se 3779. RA. Privatark., kronolog. Række 1579 Juni 20. [9478

— »Eth tingswittne aff Galthen herritz^a ting wnder Gudts aar mdi, lydende, att Seuren Jull i for^{ne} Wißing hagde soldt oc skøtt oc opladett tiill euindeligh eyge tiill Jens Jull oc hans arffinge for^{ne} Haregordt mett syn tilligelse etc.; huilkett breff ey wor beßegliitt mett dommerens indßiigle, oc ey for^{ne} Seuren Jull thett ðelluff beßegliitt hagde.«

[Orig.] Udtog se 6386. RA. Herredagsdombog 1537 ff. (Nr. 1) Bl. 71 b.

a) Udtoget: herherritz. [9479

— »En laghefftt aff for^{ne} Brusck herritz ting wnder Guds aar mdi, lydende, att her Laffue Brock hagde logliig giortt laghefftt oc indhwortt then gaardt wti Tyffuekier, som Iffuer Ericksøn^a wti boede, mett all sin rettæ tilligelse offuer all Tyffuekier marck, inthet wndertagitt, som for^{ne} her Lauy Brock kiøbtæ aff Weydh Persøn i Horsstrup, oc indworde epher hans kiøbebreffuuss lydelse etc.«

[A. Orig. Lage Brocks Arkiv.] Aa. Udtog se 2859 Aa. RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 25 a. — Ab. Omtr. det samme Udtog se 2859 Ab. RA. Herredagsdombog 1541-43 Bl. 61 b. [9480

a) Ab tilføjer: »tha«.

— »Ett andet skiødebreff mdi, lydende, att Jørgenn Stenn hagde solt och skøt fra ðegh och sine arffuinge och tiill Palli Juell aff Vstrup

och hans sande arffuinge tuo sine gorde medt all sine rette tilleggelse, thenn ene liggende y Fieltring sogen, som Ast Lasß y bode, och then andenn y Flynder sogenn, kallis Viiffholt, till euerligh eye medt all theres tilleggelse, inthet theraff undertagit, och hagde beplictidt segh och sine arffuinge att frii och frelse for^{ne} Palli Juell och hans arffuinge for^{ne} gaarde met all theres rette tilleggelse for huer mandtz potall, som therpo kandt tale medt retthe etc.«

[Orig. Palle Iverssøn Juel af Udstrup's Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 1543 Nov. 6 (3. fer. post omnium sanctorum) mellem Hr. Jørgen Friis paa den ene Side og Mogens Juell til Vstrup og Jens Spendt til Rammergardt paa den anden Side; Brevet fremlægges af de sidste. RA. Herredagsdombog 1541-43 Bl. 47 a. [9481

Dag? »Ett sckødebreff wnder datum mdi, lydende, att Erich Persß met sin høstrue Anne hagde soldt oc sckøtt fra thennom oc theres arffuinge oc till Niels Clementsß oc hans arffuinge all theres deell oc rettighet wti for^{ne} gaardt^a, som er then fierde dell therwti, till euinde- ligh eygendom etc.«

[Orig. Niels Clementsßs Arkiv. Senere til Kongens Arkiv? mon = *ÆA. IV. 408, IV a. 31?*] Udtog se 6814. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 129 b. [9482

a) »: Engbierrgaardt i Wandfaldt II.

— Brev af Hare Herredsting om Messer, som skulde have været holdte i Fuer Kirke.

[Perg.] Udtog se 790. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 229 b. *Ny kirkehist. Saml. VI. 290.* [9483

— Mester Erick Kaas sælger Mester Anders Glob og hans Søster 3 Gaarde i Sallinge (1 i Otthinge og 2 i Hønborig).

[Orig. Anders Glob's og hans Søster Johanne Olufsdatter Glob's Arkiv.] Udtog se 8028. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 73 a. *Rosen- vinge, Domme I. 180.* [9484

— »Enn laugheffdt under datum mdi, lydendis, att Otthe Wnger hagde induordt mett lagheffdt sytt godttz y Bigum, som wor ii gaarde mett theris tilligelse.«

[Orig. Otte Ungers Arkiv.] Udtog se 3008 Aa. RA. Herredags- dombog 1557-58 Bl. 99 a. [9485

Dag? (Aar?). »Enn andenn Jep Mogennßenns laghefftt wnder dattum mdi, lydennde, att Jep Monnßenn hagde inndtwordt mett lag- heffdt fyrst Westergaardt wti Biigum mett thre fierding jorde offuer aldt Biigum marck och enn tofft westenn wedtt gaardenn tiill thenn wester grob, som liger westenn Farstrup stii, saa synnder neder tiill siøenn och siøenn tiill metstrøme och Skarnnholm och ett mølstedt, som liger op tiill for^{ne} Westergaardt mett dam och damsbundet och enn lundt westenn wedt for^{ne} gaardt, som kallis Bigum lundtt, som liger westenn fra gaardenn och neder tiill Riifsedall bade skoff och

kier; thette for^{ne} innduorde for^{ne} Jep Mogennßenn fore sitt rette jenn-
dell tiill for^{ne} Westergaardt; item innduorde hanndt enn gaardt i
same bye, Nis Perßenn ibor, mett ij fierding jorde offuer aldt Bigum
marck, enn gaardt ibidem, Jep Perßenn ibor, mett ij fierding jorde
offuer aldt Bigum marck och et boell, liger østenn kierkenn mett sinn
rette tillegelse, som nu tilliger, och enn skoff, kallis Norskoff, fra Riis-
dall och saa øster att, tiill hanns broders skoff wedtager, och kierett
saa møgitt wrøditt er, thog annder manndz grønne enngi wforkrennckett.«

[A. Orig. Jep Mogenssøns Arkiv.] Aa. Udtog se 3008 Ab. RA. Herredagsdombog 1559-65 Bl. 20 b; den originale Dom: RA. Privatark., Oluf Nielsson Rosenkrantz, E 1559 Aug. 25. — Ab. Et andet, kortere Udtog se 6682 Ac. RA. (Herredags-)Dombog 1570-76 Bl. 80 a. Herefter: *Rosenvinge, Domme III. 209.* — Aaret er utvivlsomt urigtigt (jfr. *Trap*⁴ VI. 215); derimod er det vel usikkert, om Brevet er identisk med et af 1471 (ovfr. 3010). [9486]

Dag? Povell Laxmandt af Atzerboo giver til Jomfru Marie Alter i s. Nicholai Kirke i Kiøbinghagenn Gods sstds. mod Gudstjeneste.

[Perg. Københavns Nicolai Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 1559 Aug. 29 (Tirsd. efter Bartholomei Dag) mellem Fru Talle, Povell Laxmanns Efterleverske til Sandoltt, og Hanns Jacopssenn Borger i Kiøbinghagenn; Brevet fremlægges af den første. RA. Herredagsdombog 1559-65 Bl. 26 a. *Rosenvinge, Domme II. 274.* [9487]

— »Hogborne fyrstis koning Hannßiis laaßebreff wnnder dattum mdprimo, lydennde, att hanns naade dømppte thet gamble skell wedtt magtt, som Henig Jennßenns^a forfylling paalyde.«

[Orig Hening Jenssøn Qvitzows Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 1560 Juni 29 (Lørd. efter Jahaniis bapt. Dag) mellem Hening Quitzou til Sanndager og Jesper Daa til Engaardt; Brevet fremlægges af den første. RA. Herredagsdombog 1559-65 Bl. 37 b. [9488]

a) ∴ den her nævnte Hening Quitzous Farfaders.

— »Ett andett lattinske breff anno 1501 udgiffuett, udi huilchett biscop Carl i Odenße stadfester enn wed naufn her Madz Brun thill Broebye kirke, som frue Jehanne Henrichsdaatter, her Hendrich Krumdigs dotter, hannom haffde thill præsenderit.«

[Orig.] Udtog se 5135. RA. Herredagsdombog 1606 Bl. 158 b. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1605-1614 S. 88.* [9489]

— »Eth skiødebref, ßom Peder Taalß burgher y Halmstet hagne wdgiiffuet wnder Gutz aardt mdi, lydende, att handt met sinn hustrues frii wiilge oc beradt hoff hagne saaldt oc affhendt fraa thennom oc bieggens theres arffuinge tiill ewinneliig eyedom oc tiill hederliig mandt Joenn Byrgeß raadmandt i Halmstedt oc hans sande arffuinghe sin gadeboedt, som ligghe synden udt tiill gadhen y Mattes Willes gaardt, som Peder Hanß nw utii boende er; nordhen nest op tiill Jens Boles gardt mett all synn tilligelß, hus oc jordt, gardzrom, som ther tilhører, bygdt och ubigd, inthet wndertaghet, oc kiendes seg at haffue opborridt

fuldt pendinge oc werdt for for^{ne} gadeboedt oc grundt oc tackede hansom fore godt betalling oc beplichtet seg oc sine arffuinge, at thersom for^{ne} gadeboedt worde for^{ne} Joen Byrgeß eller hans arffuinghe affwndhen i nogher ret, tha beplichtet hand seg oc sine arffuinge for^{ne} Joen Byrgeß oc hans arffuinge ðo godt en jordt oc hus igienn at giiffue eller oc sin betaling etc.«

[Orig.] Udtog anført (sammen med Udtog af Brev af 1512 Dag?) i Udtog af Stadfæstelse uden Aar dnica. cantate af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Oluff Guldsmet. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 4 b.

[9490]

Dag? »Etht pergmentzbreff mdi, lydende, att xii eygere hagde wdlagt Pouell Jensßen en jordtt a[tt]^a skulle bruge, handt oc hans arffuinge, oc giffue aarlig en ørte kornn tiill wor frue mygingh[?] etc.«

[Perg.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse uden Aar sabb. post corporis Christi af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Jens Pouelsß i Farup. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 124 a.

[9491]

a) Udtoget: aff.

— »Etht skiifftebref wnder Guds aar mdi, att Hans Lycke paa sin oc sin hustrues wegne mett flere mettsyskindh hagde siidett offuer etht wenligtt skiiffæ mett theres søster frw Maren om godz oc arff epther fader oc moder, oc hindhe wortt tilskiifftt Rwdhgaardtt mett mere godz etc.«

[Orig. Rudgaard (Sønderhald H.) Godsarkiv.] Udtog anført (sammen med Udtog af 2 Breve af 1504 Dag?) i Udtog af Stadfæstelse 1541 Marts 26 (sabb. letare) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Niels Lwno. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 155 b.

[9492]

— »Enn lagheffdt under dattum mdi, lydende, fruc Ingiborig till Strandit induorde ii stug engi ligende i Horsholm, ten ene liger till Strandit och tenn andenn till ten gordt, Tygi Wille i bode, fore hindes børns rette stug enngi oc enme[r]cke.«

[Velbeseglet^a Orig. Bertel Kaas's Børns Arkiv.] Udtog anført (sammen med Udtog af Brev af 1512 Dag?) i Udtog af Stadfæstelse 1561 Sept. 6 (sabb. post Egidii) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Pallii Juell til Strannit. RA. Rigens Forfølgningsbog 1559-63 Bl. 355 a.

[9493]

a) Saaledes Udtoget.

— »Ett pergemendz sandmendzbreeff liudendis om markeschiell emellom Widskere mark oc Romig^a mark oc emellom Widskere mark oc Sønderliøring mark, daterit Hammerum herridsthing anno 1501.«

[Perg. Sindinggaard Godsarkiv. — Udtog i Tingsvidne 1604 Nov. 10.] Udtog af Tingsvidnet af 1604 se 1380. RA. Rigens Forfølgningsbog 1601-7 Bl. 204 b, 208 b.

[9494]

a) Anf. St. Bl. 208 b: Rømmigh.

— »Oluf Mattßons byfogtes i Kalundborg medh deß rådhmenners närwarelse uthgifne wettnesbörd om skiöte eller säljobref uthgifwet angående twenne gårdar i Kalundborgz stadh liggiandes. Dat. 1501.«

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 339.*] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 7, Nr. 91. -- Et andet, kortere Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 377 B. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 22.* [9495]

Dag? »Marquart Tedenhuszen habet i^e mr. lub., dat annuatim vi mr. circa Martini. Dat. xv^e i (scil. litter).«

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv. — Afskr.?: Haderslevregistret.] Udtog herefter (»Ex registro capit. et eccles. Hadersleb. sive ex reg. no. 2«) af C. E. Voss: RA. Voss's Ekscerpter Bd. XXIX, Tedenhusen. [9496]

— Brev af Felinus episcopus Lucanus om Slesvig Vikarers Gods.

[Orig. Slesvig Domkirkes Vikarers Arkiv.] Udtog: *Westphalen IV. 3191* og (med F. A. Reinboths Haand) Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 165. [9497]

— »Gregers Magenß Radmand i Khavn Gave- og Skiødebrev for sig og sin Hustru Beyke paa deres Gaard liggende paa Amagertorfvit til st. Margar. Altare i Vor Frue K. for Messer og Gstieneste. 1501. Pergam. Dan.«

[Perg. Københavns Universitets Arkiv.] Udtog med Grams Haand: Additam. Fol. 102. — Det er formentlig dette Brev (og ikke 8149), der anføres paa følgende Maade i Registrant af 1633 over Universitetsarkivet (Konsistoriums Arkiv Nr. 201) Bl. 9 b: »Gregers Maagensøns skiødde och yderste villie paa hans gaard liggendis paa Amage thorff till s. Margrete alter, giffuer till paasche i løde ʒ og i løde ʒ till Michaelis og 2 ß grott. Anno 1401« (senere, vistnok i 19. Aarh., rettet til 1496). [9498]

— »Riiddermendtzmendtz breff anno 1501 oc dom, ad the sandemend y Nesbyhoitz birck, som sore Otthnße borgere vold paa, for the toge segel oc roer fraa nogen, som laa y theris haffn oc gjorde landekiøff, the bleffue undersagd, oc ad the hagde giort uret, effter som leensmanden paa Nesbyhoit hagde lat fylge paa borgerne.«

[Orig. Odense Bys Arkiv.] Udtog anført i Registratur i brækket Fol. fra 16. Aarh. S. 5. RA. »Danske Selskabs Samlinger« i Løbe-Nr. 3. — Et omtr. enslydende, men lidt kortere Udtog anført i Registratur over Byarkivet af 1583 Bl. 3 a. FLA. Odense Magistrats Arkiv, Arkivfortegnelser 1583-1867. — Et tredie Udtog lyder: »Ett perreckmetz breff, ad sandemend y Nesbyhoffuitz birck bleffue feld, for the sore nogen Otthensße borgere birckefriidtt paa, for the togen seyll oc roer fraa thennom, som solde y ulouliig haffn.« En anden Registratur i brækket Fol. fra 16. Aarh. S. 3. RA. »Danske Selskabs Samlinger« i Løbe-Nr. 3. [9499]

— Skøde paa en Gaard i Ulbølle i Salling Herred.

[Perg. Senere til Odense Hospitals Arkiv.] Udtog anførte i Registraturer »1711«, 1743 (begge: FLA.) og *Hofman, Foundationer V. 183* (alle 3: Skuffe 4, 1. Pk. Nr. 30). [9500]

— Testamente af Jes Nielssøn Borger i Aalborg til St. Peders Kirke i Aalborg.

[Orig. Aalborg Peders Kirkes Arkiv?] Udtog: *Danske Atlas V. 144* og derefter: Ny kgl. Saml. 4to 742 a under Aalborg § 16 A (Afskr. her- efter: Ny kgl. Saml. Fol. 1541 S. 26). [9501]

Dag? Sognevidne af (Randers) St. Clemens Kirke om Mageskitte af Jord mellem en Borger og Kirken.

[Orig. Randers Clemens Kirkes Arkiv.] Udtog med S. A. Stadfeldts Haand efter Optegnelser, der Aar 1800 ejedes af Bedemand Knud Kiergaard: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 278. *Saml. til jydsk Hist. 3. R. III. 263.* [9502]

— »3. Enn gammell breff paa Store Sinckebeck till Flyner kircke. Aar 1501 paa perkement.«

[Perg. Flynder Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 57. [9503]

— »5. Gamle Steenfelds gaffbreff paa den gaard och guodtz Storre Sinckbeck till Flyner kircke. Aar 1501.«

[Orig. Flynder Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 58. [9504]

— »7. Noch ett perckementz adkombreff paa for^{ne} Storre Sinckebeck. Aar 1501.«

[Perg. Flynder Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 58. [9505]

— »Angaaendis det godtz i Taars bye liggendis her til præstegaarden, saa og det boels jord i Sessing, som Bertel Olluffsen i boer, tienere til Tidmandtzholm, skylder af her til præstegaarden, da findis it original adkomstbref skreffuen paa pergemente aar effter Jesu naaderige fødtzel til verden 1501 og af 24 trofaste dannemænd bekræftet, udi huilcket adkomsts-bref formældes, at samme 24 mænd somme kunde mindis tredisindtztyfue aar, somme halftredisindtztyfue aar, somme fyretyfue aar, meer og icke mindre, og som de kunde høre og spørge af deris forældre og forfædre, aldrig hafuer hørt eller veedst, at der hafuer været nogen anden forbuar for bemelte godtz i saa lang for- sagte tid uden præsten i Uggilt, som er først en præstegaard i Taars bye, skyldendis 3 pund korn og 18 skielling giesterie, it boel i Taars, som skylder atten skipper biug og 12 skielling giesterie, og it andet boel i Selsing, som skylder 2 pund smør og 12 skielling giesterie.«

[Perg. Ugilt Kirkes Arkiv.] Udtog anført i NLA. Aalborg Bispe- arkiv, Stiftsbog 1690 (Afliverings-Designation Nr. 419), Vennebjerg H., Ugilt og Taars Sogne. Nævnt: *Wulff, Bidrag til Aalborg Stifts Hist. S. 94.*

[9506]

— »9. Gaffbreff paa 2 ager paa Soller marck till Veyrum kircke. 1501.«

[Orig. Vejrum (Hjerm H.) Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 103. [9507]

Dag? »Ett Johanis electi confirmati till Rodskilde forleningsbreff giffuedt Morthenn Barnekou paa Raelsuiigh gaard. Under datum 1501.«
 [Orig. Morten Barnekows Arkiv.] Udtog anført i Register 1582 over Breve paa Birkholm S. 27: Lunds UB., De la Gardieska saml., Barnekow I. [9508]

Dag? (Aar?). »1501. Lovhefd udsted af Thomis Sivordsen Tingfoget til Vennebjerg Herredtz Ting, Orm Andersen Foget paa Aastrup, Stephan Laurißen, Jacob Poulsen, Helli Bruun^a og Henrich Pederßen, som Niels Otteßen af Villerup haver giort paa Frue Karen i Boller hendes Børns Vegne af Dato 1504[!]. De 8 Mænd var Thomis Andersen, Ole Vibye, Las Hellißen, Anders Jenßen, Jørgen Bertelßen, Anders Jacobßen, Olev Bertelßen, Peder Nielsen, og Loughheids-Høringer Torkild Sørenßen og Anders Jenßen Vinter, og indvortet til Frue Karen hendes Børns evig Ejendom Søren Laurßens halve Gaard i Linderum med meere der samme Steds.«

[A. Orig. Boller (Børglum H.) Godsarkiv; sagens senere forenet med Linderumgaard Godsarkiv.] **Aa.** Udtog [efter Peder Dyrskjøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 22 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI, Ark p. — **Ab.** Et andet Udtog med Aar 1501 [efter Peder Dyrskjøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 4 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI, Ark a. [9509]
 a) Ab: Lou.

Dag? »Præbiørn Puddebuskes Skiøde paa 3 Gaarde i Weltz, en Gaard i Ørum, en Gaard i Nørbek og en Gaard i Bierregrav. Anno 1501.«
 [Orig. Tjele Godsarkiv.] Udtog med Søren Abildgaards Haand i »Optægnelse paa de gamle Documenter, som findes paa Thiele« S. 6: Thott Fol. 750, den største Mappe. [9510]

— »Riidemænds Tog paa Bigum Gods Tillæg med 3 Fierding Jord over all Marken. Anno 1501.«
 [Orig. Tjele Godsarkiv.] Udtog med Søren Abildgaards Haand i »Gamle Breve angaaende Thiele Gods i Nørlyng Herred« S. 4: Thott Fol. 750, den største Mappe. [9511]

— »[M. Eric]h V[alkendorp]h principis Christiani Cancellar, Proust i Lund, M. A[nders] [Pro]ust i Børlum 1501. Lit. B[urgl].«
 [Orig.] Udtog med Biskop Jens Jacobssøn Bircherods Haand: RA. MS. Div. Saml. vedr. Jylland, 1 S. 2 (det i Teksten i [] satte er suppleret af Udgifveren ved Gisning). [9512]

Uden Dag (Febr.—Apr.). Jfr. *Reg.* *8739. Dansk Oversættelse af russiske Sendebuds Artikler til Kong Hans.

[A. Orig. Kongens Arkiv.] **Aa.** Afskr. af Biskop Matthias Foss (med Overskrift: »Articler om grendtzerne mellom Sverrig og Muscow, fra storførsten aff Muscow skickede till kong Hans ved gesandter«): RA. Klevenfeldt, Kongehuset vedkommende Dokumenter. — **Ab.** Afskr. fra 17. Aarh. i et af Peder Villadssøn ejet Haandskrift: Ny kgl. Saml. 4to

841 S. 57. — Ac. Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 2546. — Er en dansk Oversætt. af de samme Artikler, som er trykte paa Latin hos *Styffe IV. 262* og i *Finlands medeltidsurkunder VI. 194* (begge Steder efter en Tekst i Danzig Raadhusarkiv, jfr. *Styffe IV S. CCLXII, Allen II. 528* og *Hanserecesse 1477-1530 IV. 475 Note 4*) og i svensk Oversætt. (uafhængig af den danske) (efter Biskop Hans Brasks Kopibog) i *Grönblad, Nya källor till Finlands medeltidshist. I. 118*. Den danske Tekst er utrykt (naar undtages den sidste Artikel, der er trykt *Allen II. 528* efter Ac); men den meddeles ikke her, da de 2 andre Tekster foreligger trykte, og da den danske, hvis den skulde gøre fuld Nytte, burde trykkes fuldstændig og med den latinske og svenske Tekst ved Siden. [9513

Uden Dag. Ick Dethleuus Poggwysch electus der domkerkenn tho Sleßwyck hebbe van herenn Ffrederiche erffgenomen tho Norwegenn, hartogenn, myneme gnedigenn herenn, 1250 lub. mr., »dede ick syner gnade tho behoff der dispensation tho Rome laten tho beholdende unnde tho forderende vorlecht unnde auerscreuenn, itzunt wedderumme« uppgeboreth. Quitere daerumme hartogen Ffrederick ßodanner 1250 lub. mr. haluenn. Datum tho Kyle under myneme segell.

Papir med 1 Segl paatrykt forneden: Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4). [9514

— Ich Marten Bernechow bekenne, dat ych hebbe van myneme gnedigen heren her Johan electus confirmatus der kercken to Roskilde um trwe denstes willen, de ich em unde synen kercken doen schal, entfangen den hoff to Ralßwigh genemet de prouestie unde de dorpe Gnitze, Biscopssdorpe, Kantorp, Pudgord unde alle gude up Jasmande unde allen biscopes rokken na luden der registre van Johannis bapt. dag negest vorgangen na datum desses breues wente to Johannis dagh 10 jar lang, dar ich scal enes jeuelichen jaar geuen mynen gnedigen heren van Roskilde 200 gode golde rynske gyllen up Johannis bapt. dag bynnen Kopenhagen. Werit sacke, dat ich vorstorue, er de 10 jare umme qwemen, scollen mynen erffuen myneme gnedigen here rekenscop don van deme, dat yc upgebort hebbe van deme jare; dat nastellige scal syn gnade suluen utmanen. Oc wiill yc de bure holden by rechte, oc wil ich nicht vorhouen effthe vorhouen laten dat holt to Ralßuig, men ich wil hegen wnde beskermen, oc wil ich den hoff myt buete der husinge holden in synem wesende to betterende unde nycht to ergerende, och wil ych vorbetteren de scune unde de huse, dat in mynme heren gelt nycht to rekende. Wenne ych affthyt van deme howe, scal ych worantworden myn nafolgere, de

myn here darto skicket, wes ich entfanget hebbe: eyne kiistæ, eyn lang taffele myt bencke, eyn kleyn taffele myt bencke in dat dornitz, eyn hantfat, eyn kanne, 5 køye myt eyneme osse van 3 jaren, 2 rindircken, 12 swine, 6 olde unde 6 jwnge, 12 gose, 25 morgen roggen beseyt, 5 morgen hauerer, eyn drifyseren to de mølge mit etliker vorbettheringe; men myt demme anderen gude, dat ich hebbe, mach ich myne erffuen voren in myn beholt, wor ic will. Myn intsegel. Gegewen unde gescrewen to Roschilde anno 1501.

Perg. med 1 Segl: Skjold, hvori $\frac{1}{2}$ Væder. Roskilde Bisps Arkiv, Rügen (RA.). LDipl. [9515]

Uden Dag. *Reg. *8796.* [Orig. — Afskr. fra 16. Aarhundredes 1. Halvdel. Slesvig Bys Arkiv.] *Sach, Gesch. der Stadt Schleswig S. 336 = Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer II. 29.* [9516]

— Kongeligt Privilegium for Landscroene, henført til 1501(?) hos *Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 414.* Se 7558, Note a.

— Anført: *Dipl. Viberg. S. 299* under Nr. 6. Er 9325.

— Anført: *Dipl. Viberg. S. 118 L. 9 f. n.* Er 9402.

— Anført: *Danske Atlas V. 146* (med urigtig Angivelse af Udstederens Navn: Nielsøn i Stedet for Madssøn). Er 9437.

Brevbøger: Kancelliet: Optegnelsesbog: *Danske Mag. 4. R. II. 168 L. 7-170 L. 6* (uden Dag). — Løgum: *SRD. VIII. 103* (Apr. 16), *162* (Nov. 29), *156* (Dec. 15).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 9299, 9332, 9383, 9482. Hald: se 9478. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV. 320, 320, 347, (358 se 1507 Juli 31);* se ogsaa 9275, 9277-80, 9283-85, 9310, 9337, 9353, 9495. — Lunde Kapitel: se 9397. — Roskilde Bisp: *ÆA. III. 316, 317.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III. 80, 84, 85, 103, 103, 104, 105, 105, 106;* se ogsaa 9357. — Viborg Bisp: *ÆA. II. 298* (Jan. 19), *294* (Jan. 20), *271* (Febr. 9), *320* (Marts 1), *344* (Apr. 3), *345* (Apr. 3), *250* (Juni 12), *316* (Juli 5), *317* (Juli 11), *266* (Juli 11 ell. 18), *279* (Aug. 3), *204* (Aug. 28), *258* (Dec. 13), *282* (Dec. 14), *209, 222, 237, 237, 294, 308;* se ogsaa 9325, 9402. — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 108* (Jan. 11), *38* (Febr. 8), *39* (Febr. 8), *7* (Apr. 20), *16* (Maj 10), *25* (Maj 10), *22* (Maj 17), *8* (Maj 18), *32* (Maj 27), *35* (Juli 5), *26* (Aug. 26), *27* (Okt. 2), *34* (Okt. 28), *88* (Nov. 8), *88* (Dec. 2), *159* (= V. 110), *160* (= V. 111). — Aarhus Kapitel: *ÆA. V. 281* (Dec. 4), *307.* — Ribe Kapitel: se 9311, 9358, 9385. — Slesvig Bisp: se 9333. — Slesvig Kapitel: se 9414. — Antvorskov: *ÆA. IV. 82, 95, 95* (Genbreve til 9332), *99, 106* (Genbrev til 9345), *151, 189, 197, 243, 256.* — Skovkloster: *SRD. IV. 346, 383, 392.* — Maribo: *ÆA. III. 258, 266;* se ogsaa 9329. — Odense St. Hans Kl.: *ÆA. V. 617* (812)?, *618* (823), *618* (811). — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III. 22, 22?* — Alling: *ÆA. II. 177, 178.* — Dueholm: *ÆA. III. 182.* — Essenbæk: *ÆA. II. 98* (Aug. 31), *93* (Nov. 1). — Hundslund: *ÆA. III. 11, 13.* — Mariager: *ÆA. V. 649, 674, 705, 735, 752;* se ogsaa 9386. — Vestervig: *ÆA. III. 152, 163, 164, 164, 165, 165.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II. 378.* — Vor: *ÆA. I. 186, 197, 198, 199, 200, 200, 202, 216, 217, 218, 228.* — Vrejlev: *ÆA. III. 32, 35, 35, 35, 42.* — Ø: *ÆA. III. 119, 120.* — Øm: *ÆA. I. 222, 225, 246, 252* (Genbrev til 9382), *256, 258.* — Kirker og Præster i det gamle Fyns Stift: *ÆA. V. 882, 1030;* se ogsaa 9322 A og Ab, 9363. — *Eline Gøyes Jordebog 169* (Jan. 7), *258* (Jan. 16), *379* (Jan. 18), *373* (Febr. 10), *360* (Febr. 24), *106* (Maj 12), *131* (Maj 23), *170* (Juni 24), *100* (Juli 15), *100* (Juli 15), *103* (Juli 15), *95* (Juli 21), *106* (Sept. 28), *367* (Nov. 11), *363* (Dec. 2). — Axel Urup: *Hist. tidskr. f. Skåneland II. 261.* — *Adel. Brevkister 43;* se ogsaa 9441.

1502.

Jan. 5. Vidne, at Oluf Person Byfoged i Malmöe skødede og gav til Sortebrødrekloster en Gaard i Malmöe.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Klosters Breve Nr. 19. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 48.* To andre Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextertern 9, Nr. 312; og sstds., Sextertern 24, Nr. 160. [9517]

— *Reg. *8800.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 41; Dipl. Norv. VIII. 460; Missiver I. 156.* [9518]

— Jeg Sophie Marthensdotter¹ til Reffnes har solgt og skødet til Hr. Erick Otß min Frænde Lystrvp og al den Rettighed, som mine »fforelderne« og mig er tilfalden i Aystrvp Mark. Medb. af andre hæderlig, velbyrdig og beskeden Mænd Hr. Jeip Nielß Sognepræst til Glendstrvp, Michil Jeipß V., Anders Black Byfoged i Mariager og Tøgi Perß sstds. Datum Mariager vig. epiphanie.

Perg. med [5] Segl: 1. Flviii 13 (Seefeld); 3. Utydeligt Skjold; 4. I Sigilfeltet et Aalejern. Erik Ottesson Rosenkrantz's Arkiv (RA.). [9519]

Jan. 7—13. Wy Frederick erffgnhome to Norwegen, hertog sint schuldich dem duchtigen Henneken van Bôckwolde Hennekenssone 2000 lubessche mr. penninge houetstoles unnd 120 mr. penninge rhente, alßo bynnen Lubecke unnde Hamborg genge sint, unde dar en ißlich gut man deme anderen vull mede dön mach ime lande to Holsten ane hale penninge, to betalende in den achtedagen der hilligen drier koninge erstkamende mit redeme gelde edder mit so velen nochafftigen panden, dar Henneke van Bockwolde mach mede nemen den summen deß vorgeschreuen geldeß, to ener tidt unde upp ener stede bynnen deme Kyle in Hans Schelenn hüße edder in ener anderenn sekeren stede in deme lande to Holstenn, dar it em beqweme iß syn gelt upptoborende. Alle desse articule lauen wi mit den gestrengen unde duchtigen unnsen medeloueren henn Ottenn Rantzouwen² ritter, Tonnies Rantzouwen Gotzickesßone³, Hinricke van Aleuelden to Pronstorpp, Clawes van Aleuelde Benedictesßone⁵, Jurgen Blome Hinrickessone, Detleff Walstorpp, Jachim Rantzouwen Marquardesßone⁸, Hinricke Poggwisch Bartrammesßone⁹ unnde Wulff van Aleuelde Ottenssone lauen mit samender hant to holdende ock na mede in de hant to lauende Henneken van Bockwolde, welke tidt he dat van uns mede-

louerenn esschende iß. Wi Frederich hertog hebben unnsê secret mit den ingesegelenn unnsere medeloueren henghenn laten an dessen breff. Gegeuen an unnsen slote Kyll in den achtedagenn der hilligenn drier koninge.

Perg. med [10] Segl: 2. Li 48; 3. Li 52; 4-5. Skjolde med Ahlefeldt-Vaaben; 6. Skjold med Blome-Vaaben; 7. Lxlix 81 (**s otte walfstorp**); 8. Li 53; 9. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 10. Utydeligt Skjold; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9520]

Jan. 7—13. Wy Frederich¹ erffghnome to Norwegen, hertog sint schuldich deme duchtigen Jachim Rantzouwen 2000 lubesche mr. penninge houetstoles [*osv. som 9520; læs dog: dar Jachim Rantzouw mach - indtil:*] Detleff Walstorp, Hinrike Pogwisch Bartrammessone⁸, Wulff van Aleuelde Ottenssone unde Henneke von Bockwolde Hennekenssone lauen mit samender hantt to holdende ock na mede in de hantt to lauende Jachim Rantzouwen, welke tydt he dath von uns medelauerenn esschende is. Wy Frederich hertog hebben unnsere secret mit den ingesegelen unnsere medeloueren hengen laten an dessen breff. Gegeuen an unsem slote Kyll in den achtedagenn der hilligen drier koninge.

Perg. med 10 Segl: 1. K. 106; 2. Li 48; 3. Li 52; 4-5. Skjolde med Ahlefeldt-Vaaben; 6. Skjold med Blome-Vaaben; 7. Lxlix 81 (**s otte walfstorp**); 8. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 9. Utydeligt Skjold; 10. Skjold med Buchwald-Vaaben; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9521]

— Wii Frederich¹ erffghname to Norwegenn, hertog vorkopen unnde vorschoten deme duchtigen unnsere rade unnde amptmanne to Gottorpe Tonnieste Rantzowen 60 lub. mr. penninge rente uth allen den wissesten unnsere jarliches renten, dede unns unnsere undersaten in Hatstede mersch in deme kerspele to Hatstede Sleßwiikessches stichtes schuldich synt to betalende, vor 1000 lub. mr. penninge houetstoles, dede wii van Tonnieste Rantzowen in gudeme gelde, also to Lubeke unnde Hamborg genge ist, entfangen unnde in unnsere nutte gekert hebben. Welker 60 lub. mr. penninge rente Tonnies Rantzowen, de wyle he to Gottorpe unnsere amptman is, von unnsere undersaten in Hatstede mersch alle jare in den achthedagen s. Martens uth unnsere jarliches plichten upboren, unde darna unnsere amptmanne to Gottorpe tor tyd synde de 60 lub. mr. Tonnieste Rantzowen alle jare in den achtedagen der hilligen d[r]ier

koninge daruth bynnen deme Kyle in sodaneme gelde, also to Lubeke unnde Hamborg genge isß, to eyner tyt betalen schollen. Unde wanner sodane 60 mr. Tonniese Rantzowen alle jare betalet sint, schollen unße undersaten in Hatstede mersch derhaluen von unns qwiit bliuen, so lange de weddergekofft syn. Unnde weret, dat Tonniise Rantzowen daran jenich gebreck schege, dat schollen wy eme helpen keren, geliik ifft he de rente to unßer behoff upboren scholde. Also setten wii Tonnies Rantzow an de besittinge synes houetsommen unde rente haluen vrii to hebbende unnde de rente uptoborende unde in unßer velicheit in syn beholt to bringende, so verne unnsæ amptmanne to Gottorppe na eme sinde der betalinge sodaner rente haluen vorsumich weren. Jodoch hebben wii de macht beholden, dat wii alle jare de 60 mr. penninge rente vor 1000 lub. mr. penninge houetstoles wedderkopen mogen, unnde dat schollen wii eyn halff jar touorenn myt unßen vorsegelden breue vorkundigenn, unnde in den achtedagen der hilligen drier koninge negestfolgende schollen wy eme synen houetsommen myt allen nastanden renten to eyner tyt unnde up eyner stede bynnen deme Kyle edder in eyner anderen sekerenn stede ime lande to Holsten, dar eme beqweme isß sodan gelt uptoborende, in gudeme golde unnde graueme gelde, als to Lubeke unnde Hamborg genge is, betalen. Unse secrëtt. Datum Gottorppe in den achtedagen der hilligen drier koninge.

Perg. med 1 Segl: K. 106; gennemskaaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.).

[9522

Jan. 7—13. Frederich¹ erffghname to Norwegenn, hertog. So alsß wii der erborenn vor Olegarde, Hinrickes Rantzouwen weduwen, 8000 lub. mr. penninge houetstoles unnde vor isliche 1000 lub. mr. 60 mr. penninge rente to desseme ummeslage, alsß men schriuet 1502 jare, in den achtedagen der hilligenn drier koninge inholde unßeß verssegelden breues to betalende schuldich, sin wii itzunt mit vor Olgarden sodann 8000 lub. mr. penninge houetstoles stande unde er desset jar ouer vor isliche 1000 lub. mr. penninge houetstoles 10 lub. mr. penninge rente mër wo alsß ime vorgangen jar betalen to latende ouer eyn gekamen, so dat wii vor Olegarden schuldich sint 80 lub. mr. penninge rente, alsß nw to Lubeke unnde Hamborg genge sint, unnde dar en islich gut man deme anderenn vull mede don mach ime lande to Holsten ane hale penninge, to betalende

in den achtedagen der hilligen drier koninge erstkamende myt reden penningen edder mit also velen nogafftigen panden, dar vor Olegart mach mede nemen den summen deß reden geldeß to eyner tyt unnde up eyner stede bynnen deme Kyle in Hans Schelen huse iffte up eyner anderenn sekerenn stede bynnen deme lande to Holstenn, dar dat vor Olegart behegelich is er gelt uptoborende. Alle desse articule lauen wii mit unßenn medeloueren heren Otten Rantzouwen² ritter unnde Tonniese Rantzouwen Gotzykesson³ lauen mit samender hant to holdende ock na mede in de hant to lauende vor Olegardenn, welke tyt se dat von uns medeloueren esschende is. Wii Frederich hertog hebben unse secret mit den ingesegeln unßer medeloueren heten hengen an dessen breff. Gegeuen in den achtedagen der hilligen drier koninge.

Perg. med 3 Segl: 1. K. 106; 2. Li 48; 3. Li 52; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9523

Jan. 7—13. Otte Rute Jurgensson. Vor my hefft geheten unde gelaueth de erbare vor Anne van Aneuelde, Jurgens weddeue to Zegarden, vor 750 mr. houetstolß myt eren jarlickenn renten, unde wor se geheten unde gelauet hefft unde noch dön mochte, dat sy wor id sy, vor deßen summen, sette ik er to eyner warynghe vor schult unde allen scaden myne ampart myt alle dorpen unde guden, wo de belegen synt; vort sette ick alle myne gud, dat ik nu hebbe unde krygen mach in Denemarken, myth jacht, denst unde denstgelt, myt allen herlicheyden, frygheyde, gerychte hogest, myddelst unde sydest in halß unde in hant, also dat myne olderen unde ick dyt ampart unde gudere gehad hebben. Weret ock sacker, dat myne heyter und lauer nycht lenghe vor my heten effte lauen wolde, mach se my dat eyn ferndel jar vorwitlicken toorn; so schal ick erre syn ingesegel tom negesten ummeslage tom Kyle wedderschigken. Myne ingesegel. Gescreuen in den achtedagen der hilligen dryer konyghe.

Perg. [med 1 Segl]. Jørgen Ahlefeldts Enkes Arkiv (RA.). LDipl. 1502 Jan. 13. [9524

— Wi Otte Ruth Jurgesson unde Hans Poghwise Bartramesson hebben mit samender hant heten louen den duchtigen Anders Bilde vor 750 lub. mr. penninge houetstols mit eren jarliken renten, de to betalende de erbaren fruwen vor

Annen Bracktorp na lude des houetbreues, de darup vorsegelt is. Weret sake, dat Anders van sodans loftes wegen an jenigen schaden qweme, den scholen wii deme Anders gans bonemen beide van schult unde schaden, dar ok nene ede ofte recht vor to donde edder ander nige funde to brukende. Unse ingesegel. Schreuen in den achtedagen der hilligen drier koninge.

Perg. [med 2 Segl]. Anders Billes Arkiv (RA.). LDipl. 1502 Jan. 13.

[9525

Jan. 7—13. Ick Anders Bylde¹ bin schuldich deme duchtigen Hans Rantzow Hinrickesson 600 lubesche mr. penninge houetstolß unde 42 mr. penninge rente, also to Lubeke unde to Hamburgk genge zynt, unde dar eyn gud man deme anderen vul mede don mach in deme lande to Holsten ane hale penninge to betalende in den achtedagen der hilligen dryer koninghe erst kamende myt reden penningen edder myt also uelen vorfolgeden nochafftigen panden, dar Hans mach mede nemen den summen des geldes, to ener tiid unde upp ener stede bynnen deme Kyle ofte an ener anderen sekeren stede bynnen deme lande to Holsten, dar id Hans behechlick is, unde dar id eme unentferet blyue. Overst mal heft my Hans Rantzow den willen gegunnet, dat sodan houetsumme myt der rente scholen upp desseme breue unde borgen bestan blyuen 2 jare lanck na datum desses breues, jodoch deme houetbreue unvorfencklick. Alle desse stucke laue ick myt mynen medeloueren Wulff Pogwisch Benedictesson², Hinrick van der Wisch Clawesson³, Wulff Sture Tammesson⁴ unde Hinrick Rantzow Schackensson knapen lauen myt ener sameden hant stede to holdende ock na mede in de hant to lauende deme Hans, welke tiid he dat van uns medeloueren eschende is, unde lauen vort alle den jennen, de dessen breff hebben myt syneme willen, ze zynt geystlick ofte wartlick. Myn ingesegel myt den ingesegelen myner medeloueren. Gheuen unde schreuen in den achtedagen der hilligen dryer koninghe.

Perg. med [5] Segl: 1. Lxx 38; 2. Cli 20; 3. Skjold med v. d. Wisch-Vaaben; 4. Eviii 11; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Anders Billes Arkiv (RA.). LDipl. 1502 Jan. 13.

[9526

Jan. 10. *Reg. *8801.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 42; Dipl. Norv. VIII. 461; Missiver I. 157.*

[9527

Jan. 11. *Reg. *8802.* [Orig. Henrik Krummediges Arkiv.] Afskr. af Jon Mortensen 1752: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Rud. *Vedel Simonsen, Ruderne I. 67* (ikke helt fuldstændig); *Missiver II. 173.*

[9528

Jan. 12. *Reg. *8803.* Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 43; Dipl. Norv. XVIII. 177; Missiver I. 159.* [9529]

Jan. 13. Jeg Knudt Bryskæ¹ Præst sælger og skøder til velbyrdig Md. Mester Claus Daa min Søstersøn en min Gaard i Skoffby H. i Viisløff S. liggende og kaldes Margaardt (Erich Magensß, 8 Mk. Penninge); sammeledes skøder jeg til Mester Claus Daa min Mølle Margaardz Mølle liggende for Margaardt (Søffuerine, 20 Ørte Mel) for et frit Køb og fuldt Skøde, ligervis som det til Tinge var gjort; og kendes jeg mig at have oppebaaret fuldt Værd for forskrevne Gaard og Mølle efter min Nøje. Afvindes forskrevne Gaard eller Mølle Mester Claus Daa, tilpligter jeg mig at vederlægge ham saa godt Gods af Rente og »leylighed« inden 6 Uger derefter. Medb. af flere gode Mænd Mester Erick Wolkenderop vor naadige unge Herres Kansler, Mester Peder Prior til s. Hanss Kloster i Odenss, Eyler Bryske⁴, Tønne Bryske, Jørghen Daa i Engaard og Karll Bryske⁷ min Farbrodersøn. Givet i Ottinssæ 20. Dag Jul.

Perg. med [7] Segl: 1. Skjold med Bryske-Vaaben; 4. Dxxi 13; 7. Dxxi 15. Claus Daa Jørgenssøns Arkiv; senere til Baroniet Holstenshus's Arkiv, Adkomstdokumenter o. l. paa Perg., Langesø vedrørende (FLA.). [9530]

— *Reg. *8804.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 43; Dipl. Norv. XVIII. 177; Missiver I. 159.* [9531]

Jan. 13? Jørgen Lauritzen giver en Gaard i Aastrup til Faaborg Kloster.

[Perg. Faaborg Helligaandskl., senere Odense Hospitals Arkiv.] Udtog anførte i Registraturer »1711«, 1743 (begge: FLA.) og *Hofman, Foundationer V. 176* (alle 3: Skuffe 3, 1. Pk. Nr. 10 og uden Dag), 1701 Nr. 64 og 1701 Nr. 64 (begge: FLA.; begge med Datum »d. 20. Juli«, »: formentlig Fejl for 20. Dag Jul). [9532]

Jan. 15. Mates Kyelergardh Foged paa Byere H.s Ting, Michel Ywerß i Gludh, Oluff Nielsß i Byere, Seuerin Esbernß *ibid.*, Nis Jenß i Storvp og Nis Bruckß i Rorup. Lörd. før Fabiani et Sebastiani fik Jes Gøsstingß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Tøgher Tameß i Clackrvndh, Seuerin Matz i Gludh, Claus Albertß i Neffzagher, Seuerin Ywel i Gram, Michel Jenß i Astrvp, Marqua[r]d Terk[i]ß i Rauenholt, Pelle i Cleyxe og Villatz Morthensß *ibid.*; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting 6 Dannemænd: Oluff Fransß i

Bredh, Seuerin Jenß *ibid.*, Seuerin Palß i Stoffby, Seuerin Krog *ibid.*, Per Anderß i Clackrvndh og Michel Perß i Høllervdh; de vidnede for os, at de var i Baretsko[ff]^a »atthet« Stykke Skov, som J. G. havde dem tilkrævet paa Tinge, og dem vitterligt er, at det Stykke Skov, som ligger imellem Stranden og den Gaard, som Hans Fryss i boer, har ligget til den Gaard i 20 Aar og mere, og ingen har brugt eller hugget i forskrevne Skovsdel uden H. F. og de, som boede i forskrevne Gaard, og er os vitterligt, at Skovsdelen har været indgærdet fra Swynshaffue til det gamle »brodhestet« og har været brugt til forskrevne Gaard, og ingen har haft Skovhug i forskrevne Skov andre end de, der forskrevne Gaard har haft at bruge; og er os vitterligt, at forskrevne Skovsdel ligger for den Gaards rette »aahotofft«. Med vore Indsegl.

Perg. med [6] Segl: 3. Bomærke; 4-5. Utydelige Brudstykker; ikke meget yngre Paaskrift: »Thette breff lyeer po Tofskoff. som Hans tha i hode etc.« Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [9533]

a) Orig.: Baretskoss.

Jan. 15. Tingsvidne af Vester H., givet Seuren Støgi, at Knut Støgie har æsket Meth Knutz og hendes Børns Bevisning paa Øster Kastkiergordh i Rette, men at der ingen Bevisning kom.

Perg. [med 4 Segl]. «1848 af Amtmand Lorentz i Randers, der havde haft Brevet i Værge i et Par Aartier og ikke huskede, hvorfra han havde faaet det, afgivet til Hist.-genealog. Ark.^a (RA. Søren Stygges Arkiv). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 50.* [9534]

a—) Dettes Journal S. 31.

Jan. 20. Jeg Oluff Hack Kannik i Lund sælger og skøder til hæderlig og velbyrdig Md. Manderop Cristiernß en min Gaard i Baridhwle (Lasse Ywersß, 1 Pd. Korn og 1 Mk.). Afvindes Gaarden ham, tilpligter jeg mig at vederlægge ham med saa god en Gaard og Rente og saa vel »belelig« inden 6 Uger derefter. Medb. af hæderlig og velbyrdig Mand Mester Erick Val-kendorff, Mester Ørick Bild Kannik i Roskyld, Niels Torbensß og Hr. Pether Pethersß. Givet og skrevet paa Vordberg Torsd. efter Marcelli Dag.

Perg. [med 5 Segl]. Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [9535]

Jan. 21. Vidne af Per Bagære og 2 andre Borgere i Lwnd, at Anders Horn og Hoghen Andersson Kanniker i Lwnd gjorde Lovhævd paa en Gaard i s. Jeps S. i Lwnd.

Papir med 2[!] Segl ell. Spor af Segl paatrykte forneden: 1. Kun Spor; 2. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 51.* [9536]

Jan. 22 ell. 29. Mates Kyelergardh Foged paa Byere H.s Ting, Michel Ywerß i Gludh, Oluff Nielsß i Byere, Nis Jensß⁴ i Storvp, Oluff Franß i Bredh og Nis Bronckß⁶ i Rorup. Lörd. næst convers. Pauli fik Jes Gøsstingß et Tingsvidne af 8 Danne-mænd: Per Knutß i Bysholth, Nis Pløgh i Vromswygh, Frans Matz i Clackrvndh, Jøren Jensß i Haffue, Anders Bunde i Astrvp, Tøgher Tameß i Clackrvndh, Jes Seuerinß *ibid.* og Seuerin Tameß i Neyergarde; hvilke vidnede, at de saa' og hørte Jes Gøsstingß »laffhøfdz loffhøringh« paa forskrevne Ting, som er Oluff Franß og Nis Jensß; de hjemlede, at de paa Bareth Mark saa' og hørte, at J. G. gjorde en Lovhævd paa velbyrdig Mands Vegne Crestern Holk og »indvorde« selv 12. med Bønder og Selvejere Owsbere maye^a, som hun har været indgærdet i 40 Aar og mere, og svor hende til den Gaard, som Las Perß i boer, og al Gaardens Rettighed paa Baretholle Mark og svor hende til Crestern Holk og hans Børn og Baretzkoff. Hvilken Lovhævd lovlig »vorth« tilbuden 3 Ting og tilfunden af Dommeren og gode Mænd; den mælte Lovhøringene ved Magt, til hun fældes efter Loven med Biskop og »wilde bymen«. Vore Indsegl.

Perg. med 6 Segl: 1-2. Bomærker; 3. I Sigilfeltet en Medekrog; 4. Bomærke; 5. Voksklump uden Signetaftryk; 6. Bomærke. Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [9537

a) Ikke meget yngre Paaskrift bagpaa: Oxsebyere may.

Jan. 24. Oluff Tordß¹ Raadmand i Køghe, som den Dag sad i Fogeds Sted paa Køghe Byting, Per Michilß², Laurens Olß³ »borgmesther«, Jes Clauß⁴, Bunde Olß⁵, Maghens Bunde og Hans Jacopsøn⁷ Raadmænd sstds. Mand, før Pauli Dag convers. paa Køghe Byting var hæderlig Md. Niels Wisendrop Raadmand i Køghe paa Niels Boß Vegne »swend« Borger sstds. og med hans Fuldmagt skødede til hæderlig Kvinde Lucixæ Niels Borgerske i Køghe 1 Stykke Hus og Jord, som er 3 Væggerum liggende i den Gaard, som Lucixæ i boer, sønden op til Knut Saxsß Jord tvært over Gaarden, og kendtes til Takke betalt at være; og samme Skøde annammede hæderlig Md. Jep Andersß Raadmand paa Lucixæ Niels Vegne, og var samme Skøde stadigt mælt over alle Tingbænke, og der var ingen Gensigelse. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Skjold, hvori et Bomærke med en seksoddet Stjerne ved Siden; 3-7. Bomærker (3, 5-7. i Skjolde). Senere til Køge Bys Arkiv (SLA. Køge Bys Pergamentsbreve 1492-1518). [9538

Jan. 27. Ærkebisop Byrghe opsætter en Strid mellem Olæff Esbernssøn Kannik i Lund og Syndhersløffues Kirkeværger til senere Afgørelse af Ærkebispen.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 1019. Lunde Kapitels Arkiv? (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 53.* [9539

Jan. 29. Seueren Tøß, som da Tingholder var paa Tyril H.s Ting, Cresten Jenß i Lynebali, Per Bertelß i Smedstrvp, Jes Terkelß i Worke, Anders Presse, Mates Eyß og Stafen Scriffwere. Lörd. før Kyndelmissedag fik beskeden Svend Jes Wll Slotsfoged paa Kolinghwss et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Seueren Perß i Oldrvp, Jes Terkelß i Worke, Mates Eyß, Franss Nielß i Jelingh, Tames Matß i Gadberigh, Mates Jenß i Fordrvp, Esky Nielß i Kærbølingh og Jes Mortenß i Bali; hvilke vidnede, at de hørte og saa' den samme Dag paa forskrevne Ting, at 6 Dannemænd: Nis Wilß i Howerde, Per Nielß i Jenum, Hans Nielß i Knabdrvp, Per Jenß i Kærbølingh, Anders Rodh i Jelingh og Nis Esbenß i Jenum vidnede, at de hos var, der Sandemænd gjorde deres Tog imellem Høgesholt Mark og Østengardz Marker; da svor de Skov og Mark til Hellig Kors Jord fra Hr. Anders Friis, som han havde gjort sin Lovhævd paa, og den »igistwb«, som Hr. Anders Friis lod tage Willum Terkilß sine Heste fra for, hun fandtes paa Hellig Kors Jord; og det tilstod 4 af de Sandemænd, her til Stede var, som var Nis Perß i Raffningh, Jepp Jenß i Kærbølingh, Gødy Jenß ibid. og Nis Acerß i Jenum, at de gjorde deres Tog, som forskrevet stander. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Papir med Rester af 5[!] Segl paatrykte fornedden: 1-2. Bomærker; 3-5. Utydelige. Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9540

— Jeg Margrettæ Anderssæ, Criistoffer Jensß Efterleverske, kendes mig skyldig at være hæderlig og velbyrdig Kvinde Fru Annæ, Hr. Jachym Griises Efterleverske, 10 renskæ Gylden og 40 Mk. danskæ Penge, som en Købmand kan en anden fuldt med gøre, hvilket[!] jeg hende pantsætter en min Gaard i Raffnstrop i Thogsware S. i Tydebjergs H. (Hemmingh Nielsß, 3 lub. Mk.), hende eller hvem hun det unde vil, for et brugeligt Pant, saa længe det afløses for fornævnte Sum Guld og Penge. Naar mine Penge er rede eller jeg det løse vil, skal min Gaard være til Løsen uden alt »tingtall«. Medb. af flere gode Mænd Hr. Oluff Persß Abbed i Skowclother, Swend Jeipß

Borgemester i Nestwid, Maghens Skoning og Oluff Smet Raadmænd ibid. Datum Nestuedis sabb. ante purificac. Marie.

Perg. [med 5 Segl]. Joachim Griis's Enkes Arkiv (AM. VIII. 3). [9541]

Febr. 1. *Reg. *8808.* [Orig.] Optaget i Stadfæstelse 1506 Aug. 20. Herefter: *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 300*; dansk Udtog: *Hvitfeldt VI. 231, Fol. 1060 L. 1 f. n.* [9542]

— *Reg. 5222.* Perg. [med 5 Segl]. Senere til Arkivet paa Orebygaard (nyt Nr. 1). *Hist. Tidsskr. II. 171.* [9543]

Febr. 2. Vi Johan¹ Biskop i Roskilde bekender os skyldig at være Hr. Pæder Sampsingh vicario perpetuo her i vor Domkirke 340 lib. Mk. minus 3 Skill. danske Penge paa s. Barbare Alters Vegne her i vor Domkirke, som han os nu laant har, hvilke 340 Mk. minus 3 Skill. vi bepligter os at betale inden Johannis bap. Dag næst kommende over et Aar. Og bepligter vi os at holde ham og forskrevne Alter det uden Skade; og faar Hr. Pæder eller hans Efterkommere noget Gods at købe til forskrevne Alter herforinden, og siger de os til 8 Dage tilforn, vil vi antvorde dem forskrevne Penge alle sammen eller en Del deraf, saa meget som dem Behov gøres at købe saadant Gods for. Secretum nostrum. Datum Roskildis die purificac. Marie.

Perg. med 1 Segl: G. 180. Roskilde Kapitels Arkiv (Barbaræ Alter) (AM. XXIX. 6). [9544]

— *Reg. *8809.* Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. VIII. 462; Missiver I. 160.* [9545]

Febr. 7. *Reg. *8810.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 44; Dipl. Norv. XVIII. 178; Missiver I. 161.* [9546]

Febr. 9. Jeg Pouell Laxmandh R. tillader, at velbyrdig Md. Jess Olsß af Harebiærigh maa nyde og beholde en Gaard liggende i Wællinge i Lwdgud H. i Kwllindh hos Wælinge Bro (Lange Age, $\frac{1}{2}$ Td. Smør), hvilken Gaard Jess Olsß nu solgt har mig efter det Købeprevis »indehalless«, som han mig derpaa givet har. Og skal Jess Olsß have forskrevne Gaard i sin Livstid uden al Afgift, som han ham nu i Værge har, dog saa at han skal forskrevne Gaard ej forarge eller forkomme; og naar Jess Olsß død er, skal forskrevne Gaard komme fri igen til mig. Medb. af flere gode Mænd Hr. Sten Bille² R. og Knuth Scriffuer Landstingsskriver. Datum Lwndh die cinerum.

Perg. med [3] Segl: 2. Lxx 28. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). LDipl. — Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 47 b. Afskrifter herefter: LDipl. bag 1502 Febr. 2; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 161; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 279. [9547]

Febr. 10. Påvel Laxman giver til Fiällje Præstegaard en Gaard Hwerödh i Giers H.

[Orig. Lunde Ærkebisp's Arkiv?] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 90. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 56.* — Et andet, kortere Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 23, Nr. 23. — Et tredie Udtog (endende: »De qva re extant literæ dicti Pauli et capituli Lundensis.«) trykt: *Magnus Matthiæ, Episcoporum eccl. Lund. series S. 213 Anm.* (= *Hvilfeld, Bispekrøn. Bl. Z ii b, Fol. 90 L. 3.*) [9548]

— Poel Laxman mageskifter til Lunde Kapitel en Gaard i Katterop i Skreblinge S. for en Gaard i Agerop i Felye S.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxii 7; 3. Lxxix 14; 4. Llxviii 16 (Sparre); 5. G. 107 = Fvii 3. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 54.* [9549]

Febr. 12. Vi Hans¹ Konge hilser dig Trwet Anderß vor Foged og Embedsmand paa Gedzøør, Oluff Falster vor Landsdommer i Falsther, Mester Folmer Sognepræst i Aastorp og Andhers Skonningh i Belldinge vore Mænd og Tjenere. Oluff Hollgerdß vor Embedsmand paa Nykøpingh har givet os til Kende, at han er begærende en Gaard i Bønit til Magelæg af Oluff Anderß vor Husrues Skriver, som ligger til Præstebordet til hans Kirke, for en hans Gaard liggende uden for hans Præstegaard i Horberløff. Da har vi saadant Magelæg tilstedet med saa Skel, at han fanger Fyldest paa Kirkens Vegne. Thi beder vi eder og befaler, naar de baade til Stede være kan og eder derom tilbydende vorder, at I da retter eder efter at forsamles og se begge Gaardes »beleyelighet«, og ligner samme Gaarde dem imellem, som skelligt er, saa at Kirken fanger Fyldest baade for Skov og anden des Tilliggelse, som I vil andsvare for Gud og være bekendte for os. Der forlader vi os til, og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Købnehaffn Lörd. før Sønd. invocavit under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Oluf Holgersøn Ulfstands Arkiv (C 1; RA.). LDipl. [9550]

Febr. 13. Michel Esgersß¹ Præst i Kasbergh, Nis Andhersß, Cristern Andhersß *ibid.*, Kyeldh Persß i Fouelss, Pouel Jensß i Kasbergh og Nis Beroo *ibid.* Dnica. invocavit for os og flere gode Mænd fik Mawritz Jeeß paa Jep Krompenss og hans

Søskendes Vegne et Sognevidne af 12 Dannemænd: Andhers Bran i Fouelss, Unghe Andhers Persß *ibid.*, Michel Ericß *ibid.*, Kyeldh Persß *ibid.*, Las Brath, Las Mæli, Andhers Pouelß *ibid.*, Villom Ythß, Nis Bero, Jens Gundisß, Jens Pouelß og Nis Andersß i Kasberg; disse vidnede, at dem vitterligt er, [at] af »arrystiidh« er der gangen 2 Hvide af Jeriens Krompenss Gaard i Ayestrop til »byspgyæff« og 2 Penninge af den Jord, som Hr. Eric kendes sig at have til Lystrop, og efter al »bysgaff vorth« al Marken rebet. Item er os vitterligt, at Hr. Erich selv sagde, at alle de »laffhæff«, som paa Ayestrop Mark var gjort, skulde være magtesløse, om Marken skulde komme til Rebs. Sig. nostra. Datum ut supra.

Papir med Rester af 6 Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet Bogstavet m; 2-3. Bomærker; 4. Utydeligt; 5-6. Bomærker. Trudsholm Godsarkiv (RA.). [9551]

Febr. 15. Vi Hanss¹ Konge bekender os skyldig at være Hr. Pouel Laxmand vor Hofmester 1100 lub. Mk., som i Danmarck gænge er, som han os nu laant har til vort og Rigens Nytte, for hvilke vi pantsætter ham Gydingeholm og Gydingholms Otting og Watneborg og Watnebords Otting, som Windzleff S. i ligger i Gydinge H., med al sin Rettighed at beholde for et brugeligt Pant, som han nu i Væрге har, uafløst, saa længe han og hans Søn Per Laxmand lever. Afvindes forskrevne Gods ham, tilpligter vi os at give ham sine Penge igen eller vederlægge ham saa godt Gods. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa Kønehaffn Tirsd. efter Sønd. invocavit under vort Signet.

Relator Dn. Cristiernus electus in regem Dacie et Suecie etc.

Perg. med 1 Segl: K. 88. Senere til Anders Billes Arkiv? (RA.). LDipl. [9552]

Febr. 16. Beint Kannegydere Borger i Landzkrone lejer af Ærkebiskop Birge Ager og Eng, som ligger til s. Olaui Kirke uden for Landzkrone.

Perg. med 1 Segl: Bomærke (*ſ bent n . . sfen* (kun læseligt i Spejl)). Lunde Ærkebisps Arkiv (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 56.* [9553]

Febr. 17. Vidne af nogle Borgere i Malmøe, at Leijostada Mark tilhørte Bosiö Kloster, men havde været forlenet til Besidderne af Skarhulta.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 207. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 57.* — Et andet, kortere Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 481. — Et tredie Udtog lyder: »Några borgares i Malmøe

wettnesskrifft angående Tyge Henrichsons forwaringzbreef dat. 1502 om några teyer på Leyestadh marck liggiandes. Sstds., Sextern 24, Nr. 161.

[9554]

Febr. 21. *Reg. *8817.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 45; Dipl. Norv. VIII. 463; Missiver I. 162.*

[9555]

— Kardinal Raphael bevidner, at Franciscus episcopus Glandelacensis har ordineret Laurentius Nicolai Akolyt fra Odense Stift, Kapellan ved Lyrop Kirke i Lunde Stift, til Subdiakon, Diakon og Præst.

Perg. med 1 Segl: Brudst.; Paaskrift bagpaa: Registrata. (SvRA. Perg.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 57.*

[9556]

Febr. 22. Anders Galin m. fl. vidimerer 8410.

Papir med Spor af 3 Segl paatrykte forneden. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir 1497 Juni 18). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 58.*

[9557]

Febr. 24. Frederich erffghname to Norwegenn, hertog. Up dat here Nicolawes preceptor myt deme gantzenn conuente to Morker unnde ere nakomelinge God, syne moder Marien unnde s. Antonies vor unse heren vader koninge Cristiernn unnde frouwen moder koningynnen Dorotheen unnde alle unße vorfare, ock vor unns, unnsße husßfrouwen unnde unße eruen desto flitiger bidden mogen, geuen wii unnde vorschoten uth sunderger guder andacht, dede wii dragen to s. Antonio to Morker, deme gadeshuße darsuluest 2 mr. goldes to Rudii in deme kerspel to Satorp in Struxtorpper herde belegen Sleßwikeß stichteß, dar nw uppe wanet Marquart Nigelsß unnde schuldet 20 schillinge lubesch, myt alleme rechte unnde gericht, so dat unße vorfaren unnde wii friihest in besittinge gehat hebben, nictesnicht sunder, weß unns der jacht haluen jarlikeß darvan geboren mach, buten to beschedende. Vorbeden darumme *etc.* Datum Gottorp ame dage Mathie ap. under unnsseme secrete.

Perg. [med 1 Segl]. Maarkær Kl. Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Kloster Mohrkirchen Nr. 15). LDipl. Udtog: *Westphalen IV. 3404 Nr. 12* (uden Dag). (*Reg. *8895* (ligeledes).)

[9558]

— Se Sept. 21.

Febr. 28. Vi Peder Billæ paa Swoneholm, Marquard Tegenhwss² i Hagedsth, Gotzskæ Magensß i Hørby, Mattes Ericss³⁻⁴ i Twreby, Michild Andersß i Ællingæ og Jes Laurensß⁵ i Ællingæ var i Dag efter vor naadige Herres Konges Befaling forsamlede paa Tryningæ Skov og Mark om Trætte imellem velbyrdige Mænd Mester Ottæ Kantor i Roskilde og Peder Rwdh

i Wogenserop om Skovskel imellem Wogenserop og Tryningæ Skove og om Del dem imellem i Tryningæ Skov, og de da blev derom ikke forenede hverken til Minde eller Rette; men de i vor og Almuens ibid. Nærværelse bepligtede dem paa begge Sider i saa Maade, at Mester Ottæ »tiilkesde« 4 gode Mænd, som var vi Peder Billæ, Mattes Ericss, Gotzskæ Magenss og dertil Erich Tygesss i Slarslunde, og Peder Rwdh »tiilkesde« andre 4 gode Mænd, som er Jørgen Rwdh, Marquard Tegenhwss, Her[lo]gh Skaffue og Mattes Laurensß; hvilke 8 Mænd skal med Mester Ottæ og Peder Rwdh møde paa Tryningæ Skov og Mark Mand. efter Micaelis Dag og skal Fuldmagt have at gøre ret Skovskel mellem Wogenserops og Tryningæ Skov og siden at udlægge hver sin Lod af Tryningæ Skov, som ham bør. Kommer nogen af forskrevne gode Mænd ikke til Stede, har Mester Ottæ og Per Rwdh bepligtet dem at skulle tage andre gode Mænd i deres Sted, som skal have samme Magt om forskrevne Skovskel og Skovslodder, som forskrevne 8 Mænd har. Og hvad som forskrevne 8 Mænd eller de, som tages i deres Sted, gør eller dømmer, der har Mester Ottæ for sig og sine Efterkommere Kanniker til samme Præbende og Peder Rwdh bepligtet dem at ville nøjes med indtil evig Tid, ligervis som det havde været forfulgt til Herreds og Landsting og for Rigens Kansler. Vore Indsegl hos Mester Ottes¹ og Peder Rwdzs. Datum Tryningæ fer. 2. post f. Math[ie]. . . .

Papir med Rester af 5 Segl paatrykte forneden (mellem det 1. og det 2. er udrevet et Stykke af Papiret, hvorpaa der godt kan have siddet et Par Segl): 1. G. 313 (s *ottonif iohanif*; Foged); 2. Cxxi 9; 3. Gxxv 9 (Bølle); 4. Gxxv 9 (Bølle); 5. Exvii 11 (Baden). Roskilde Kapitels Arkiv; senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl. [9559]

Febr. 28. Hans Konge. Mester Peder Prior i Andtworschou Kloster vort[!] Raad har haft for os et vort[!] Hr. Faders Kong Christierns Brev lydende, at han har for den Trohed, som han befundet havde af s. Johannis Brødre her i Riget baade legemligen og aandeligen, givet og stadfæstet dem »nogen« særdeles Friheder, først udi det at de maa opbære Jordskyld, Huspenninge, alle 40 »marcke« Sager og der forneden af deres egne vornede og Tjenere og alle de, paa deres Gods boende er, ihvor de det forgør, enten i Købstæder eller paa Landsbyer, paa Tinge eller uden; dertil al kongelig Ret med Hals og Haand at have over deres egne Tjenere og andre, som paa deres Gods boer »etc.«. Hvilke Friheder vi for Troskab og Tjeneste, som

Hr. Prior og hans Ordens Brødre os aandeligen og legemligen gjort har og gøre skal, stadfæster i alle Maader, som det vor Hr. Faders Brev indeholder; og har vi dertil givet dem Fredkøb selv at »mue« opbære af alle deres egne vornede og Tjenere og alle de, paa deres Gods boende er, ihvor de dem har i vort Rige. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Køpnehavn Mand. efter dnicam. oculi under vort Signet.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 65.*] Afskr. fra 17. Aarh.: Resens Atlas, Ringsted m. m. (AM. Fol. 361) Bl. 86 a. Afskr. herefter: Ny kgl. Saml. Fol. 390 S. 223. [9560

Marts I (Aar?). Henrik Henriksson og Oleff Hagenon Borge-mestre i Lundh m. fl. kundgør, at Berthæ Oleffs paa Raadhuset i Lundh kvitterede sin Broder Hr. Vestæ Jenson for Arv efter deres Forældre.

Papir med Rester af 5 Segl paatrykte forneden: 1-4. Bomærker (1. i Skjold); 5. Utydeligt. (SvRA. Papir.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 163* (her efter en Afskr. af N. R. Brocman (ikke, som angivet, af Langebek) i LDipl. 1505 Febr. 25; i Originalens Aarstal er nemlig Tallet for Eneren skrevet paa en saadan Maade, at det kan opfattes baade som et romersk Total og som et arabisk Femtal; det første er dog maaske det rimeligste). [9561

Marts 2. Jeg Hermind Rolaff¹ i Braadhæ a. w. sælger og skøder med [min] Husfrues Cristines Samtykke til Hr. Hans Pæderss vicarius til s. Pauli Alter i s. Lucii Kirke i Roskilde og hans Efterkommere Forstandere til samme Alter en min Gaard i Skippinge i Skippinghs H. (Jeip Jeipß, 4 Pd. Korn, halvt Rug og halvt Byg, 1 Bolsvin, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 4 Høns og 1 Skill. Grot Penge), hvilken Gaard Hr. Hans skal nu straks annamme til forskrevne Alter. Og kendes jeg mig derf[or] fuldt Værd og Penge at have opbaaret og efter min Villie at være fornøjet. Afvindes fornævnte Gaard Hr. Hans eller hans Efterkommere, tilbinder jeg mig saa god en Gaard af Rente og »leylighedh« inden 6 Uger derefter at vederlægge. Medb. af min Broder Mattes Rolaff² i Raaerop og ærlige og velbyrdige Mænd Gotske Magenss³ Høvidsmand paa Solthe, Jens Lauritzs⁴ i Ællinge og Marthen Jenss⁵ i Haffuelsse. Datum Roskildis fer. 4. post dnicam. oculi.

Perg. med 5 Segl: 1. Llxvi 3 (van Leveren); 2. Llxvi 4 (van Leveren); 3. Lvii 4 (Bjelke); 4. Exvii 11 (Baden); 5. Giii 4. Roskilde Kapitels Arkiv (Pauli Alter) (AM. XXIX. 7). — Hertil mulig 7615. [9562

— Biörn Skaldre m. fl. vidner, at Leijostada Mark altid har ligget til Bosiö.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 202. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 59.* [9563]

Marts 2. Mårten Erichson Præst i Hörgh vidner, at Leijostada Mark har ligget til Bosiö Kloster.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 203. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 59.* — Et andet, kortere Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 10 a Nr. 14. [9564]

Marts 5. Vi Hanss¹ Konge er nu saa til ens med Hr. Johan Jeipsß Biskop i Roskilde, at alle de Bønder, som fødte er paa vort og Kronens Gods og nu boer paa forskrevne værdige Faders og den hellige Kirkes Gods, skal være fri siddende der, som de nu boer, for alt Tiltale af os eller vore Embedsmænd og Fogeder. Thi forbyder vi alle og særdeles vore Fogeder og Embedsmænd at dele eller til Stavns at mæle forskrevne Bønder under vor kongelige Gunst og Naade. Datum in castro nostro Haffnensi sab. ante dnicam. letare nostro sub sig.

Ad relacionem Dn. episcopi Roskildensis.

A. Perg. med 1 Segl: K. 88. Roskilde Bisps Arkiv (RA.). LDipl. — Aa. Vidisse 1520 Okt. 25 (Torsd. efter Seuerini Dag) af Kongen (c: Rigskansleren), givet Biskop Lage Vrnes af Roskilde Bud. Perg. med 1 Segl. Samme Arkiv (RA.). [9565]

Marts 6. Gwdmentorpæ Sognevidne givet Tagæ Henrikssøn a. v., at Leyæstadhæ Mark hører til Bosø Kloster.

Papir, skrevet med samtidig Haand, men uden Spor af Segl. Bosø Kl. Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 59.* — Det er formentlig dette Brev, der anføres paa følgende Maade i SvRA. E 102 a, Sextern 21, Nr. 426: »Förnämbliche mäns wettnesskrifft dat. 1502, innehållandes, dhett mestedeelen af Leyestade marck hade af arild tiid leegat till Bosiö closter och warit höstad till closterens nytto och gagn, hwilket af Gummentorpa sochenstembno blef wettnat«. — Og det er formentlig det samme Brev, der anføres (med Dagsangivelse) i Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 206. [9566]

Marts 8. »1502 Tirsdag eftter Midfaste. Iver Munch Biskop tager Vidner, at der til den Toftt i Meilbye, som Jens Jensen nu paaboer, ey har været mere Ager eller Eng. Papir.«

[A. Orig. paa Papir. Ribe Kapitels Arkiv; vistnok *ÆA. V. 338.*] Udtog af Grønlund: Aa. NLA. Ribe Bispearkiv, Diverse Registraturer og Afleveringsdesignationer, Arkivregistratur, »Eske« 30 Nr. 8; Ab. Ny kgl. Saml. Fol. 495 d, Ribe Stifts Arkiv Nr. 427; Ac. Thott Fol. 749 Nr. 427; og Ad. NLA. Ribe Bispearkiv, Diverse Registraturer og Afleveringsdesignationer, Fortegn. Nr. 427. [9567]

Marts 10. Gemeynen herdeßlude in Kerherde. Ame donredage vor deme sondage judica uppe Kerherde dinge begerede de duchtige Clawes van Aleuelde amptman to Lutkentunderen 12 herdesbunden de witlicheit to seggende des kopes unde schôte haluen etlicher gudere in Kerherde, dede frouwe Anne Górsßen to Soldick heren Ffrederiche erffgenomen tho Norwegen, hertogen, unseme gnedigen heren, unde eme van syner gnade wegen bynnen 4 dingkstogken gedaen hadde. Des eme 12 herdesbunden uthgenomet worden: Kårle Jeppesß, Bo Ywersß, Peter Hansß, Frudde Jeppesß, Peter Cristernsß, Torleff Veddersß, Ricquardt Nissen, Anders Nisß, Ibi Pawelsß, Bendt Negelsß, Haige Jeppesß unde Ywer Petersß; dede spreken, dat en witlick was, dat frouwe Anne Górsßen bynnen 4 dingkstogken hadde gesecht, dat se deme opgnanten unseme gnedigen heren vor eynem erffkópp vorkofft hadde vor etlichen summen geldes, also se van Clawesse van Aleuelde van siner gnade wegen entfangen hadde, alle de gudere in Kerherde, dede Jepp Wulff ermaels vor syck unde van Thammes Wulfes sines broders unde Marinen siner suster wegen vulmechtich, also en van zeligen Johan Broders angeeruet weren, zeligen Eggerdt Górsßen verkofft unde vorschotet hadde. Des frouwe Anne etliche vorsegelde breue, darinne Thammes W[u]lff unnde Marine syn suster Jepp Wulffe erem brodere de gudere to vorkopende unde to vorschotende vulmechtich gemaket hadden, bynnen 4 dingkstogken togedede unde de gudere bynnen 4 dingkstogken darna deme vorgemelten Clawesse van Aleuelde van unses gnedigen heren wegen na lantrechte geschotet hadde so fryg, also de Jepp Wulff Eggerdt Górsßen vorkofft unde vorschotet hadde. Hyrtho begerede Clawes van Aleuelde eyn dingeßwinde van 8 fromen luden, also vthgeeschet worden: Vedder Berndesß, Tordt Veddersß, Broder Jensß, Ywer Bosß, Jappe Nisß, Hans Bosß, Jens Jensß unde Paneke Bosß; dede spreken, dat en witlick was unde gehoret hadden, dat alle desse articule van den 12 herdesbunden gesecht so gaen weren. Unnde darna begerede Clawes van Aleuelde noch 12 herdesbunden de witlicheit to seggende des kopes unde schôte haluen, de Negels Marquartsß unßeme gnedigen heren unde eme van siner gnade wegen etlicher gudere haluen in Kerherde belegen bynnen 4 dingkstogken gedaen hadde. Des eme 12 herdesbunden uthgenomet worden: Momme Hawelkesß, Boye [J]esß, Ywer Bósß, Jens Redeleuesß, Nis Hawelkesß, Mattes Boigesß, Namen Jesß, Anders

Petersß, Anders Jesß, Jesse Nisß, Anders Sonekesß[?] unde Cristernsß; dede spreken, dat en witlick was, dat Negels Marquartsß bynnen 4 dingkstocken gesecht hadde, dat he unßeme gnedigen heren alle de gudere in Kerherde belegen, dede eme van zeligen Johan Broders angeeruet weren unde noch angeeruet mochten werden, so friig, alse de eme angeeruet sint geworden unde mochten werden, vor etlichen summen geldes, alse he van Clawesse van Aleueldenn van unses gnedigen heren wegen entfangen hadde, vor eynen erffköpp vorköfft unde de gudere darna bynnen 4 dingkstocken deme opgnanten Clawesse van Aleuelde van unses gnedigen heren wegen na lantrechte schötet hadde. Hiirto begerede Clawes van Aleuelde eyn dingelwinde van 8 fromen luden, dede uthgenomet worden: Jons Tordesß, Harke Brodersß, Jeß Petersß, Jeß Andersß, Bo Nanensß, Peter Brodersß, Mattes Ywersß unde Paige Hemmesß; dede spreken, dat alle desse articule van den 12 herdesbunden gesecht so gaen weren, en witlich was, zeen unde horet hadden. Wii Karle Jeppesß¹, Nis Klixbull, Bo Ywersß unde Nis Meynekesß hebben unse ingesegelle heten hengen an dessen breff. Gescreuen *etc.*

Perg. med [4] Segl: 1. Bomærke (nu løst vedliggende); et andet løst vedliggende Segl viser et Skjold, hvori et springende Dyr. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). LDipl. [9568]

Marts 13. *Reg.* 5223. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Jørgen Ruds Arkiv (RA.). *Jahn S. 579; Missiver I. 164.* [9569]

Marts 16. Tingsvidne af Jeresthæ H. givet Abbed Nielss Tordsson i Tommorp, at ingen fremmed havde gæstet Klosters Brødre og Bønder før i Biskop Twess Tid, da hans Fodermarsk vældede sig ind paa dem.

Perg. med 6 Segl: 1-6. Bomærker (3. **Olaff nielsson**). Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 370* (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 60.* [9570]

— Tingsvidne af Jærestæ H. givet Abbed Nielss Tordsson i Tommerop, at der aarlig førtes Korn til Klosteret af Gladsagse »howogord«, indtil Steen Billæ fik Gladsagse.

Perg. med 6 Segl: 1-6. Bomærker (5. **Olaff nielsson**). Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 373* (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 62.* [9571]

Marts 17. Gemeynen herdeßlude in Kerherde. Ame donredage vor deme palmdage uppe Kerherde dinge begerede de duchtige Clawes van Aleuelde amptman to Lutkentunderen 12 herdesbunden de witlicheit to seggende der vorlatinge haluen der 80 lubescher mr., alse de bescheidene Vedder unde Jeß

Berndesß to Klixbull gebrodere in zeligen Ludde Andersß gude tho Boeßbull hadden unde heren Ffrederiche erffgenomen to Norwegen, hertogen, unßeme gnedigen heren, vorlaten hadden. Des eme 12 herdesbunden uthgenomet worden: Peter Cristernsß, Jons Ywersß, Peter Hansß, Mattes Boigesß, Haingingh Jappensß, Ywer Vldesß, Knut Hinricksß, Thammes Hansß, Jeß Nisß, Paige Ywersß, Ibi Paigesß unde Vedder Boigesß; dede spreken, dat en witlick was, dat Vedder unde Jeß Berndesß sodane 80 mr. lub., also se in zeligen Ludde Andersß gude tho Boeßbull hadden, deme duchtigen Claweße van Aleuelden amptmanne tho Lutkentunderen van unses gnedigen heren wegenn vor 2 ackere tho Klixbull belegen uppe Kerherde dinge mit eneme besegelden breue, den se darupp hadden, unde eyn dingeßwinde, dat en sodane 80 mr. thogekant weren, also se Claweße van Aleuelde vorantwerdeden, to eneme ewigen egendome upgedragen hadden. Hiirtho begerede Clawes van Aleuelde eyn dingeßwinde van 8 framen luden, also uthgeeschet worden: Momme Hawelkesß, Ibi Pawelsß, Nis Andersß, Haige Jensß, Baneke Fruddensß, Anders Jesß, Hans Nisß unde Peter Petersß; dede spreken, dat en witlick was, zeen unde gehoret hadden, dat alle desse articule van den 12 herdesbunden gesecht so gaen weren. Wii Karle Jeppesß¹, Nis Klixbull², Bo Ywersß³ unde Nis Meynkesß hebben unse ingesegelle heten hengen an dessen breff. Gescreuen *etc.*

Perg. med [4] Segl: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet en Spade; 3. I Sigilfeltet en Spade. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). LDipl. [9572

Marts 21. *Reg. *8820.* Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Utydeligt Skjold; 3. I Sigilfeltet et Hjul(?). Jørgen Ruds Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. II. 177* (det ikke aftrykte er Formularer uden særlig Interesse). [9573

Marts 25. Hans Konge¹. For os var Hr. Oluff Stigß R.s, vor Mands og Raads, Bud med vort 3. Dombrev paa 2 Gaarde i Solagere (Oluff Swenß og Knwdh Swenß, »bode« 1¹/₂ Td. Smør), og derimod er ingen Breve tagne af os. Thi tildømmer vi 4. Sinde Hr. O. S. forskrevne Gaarde, forbydende alle ham der Hinder paa at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum die anunciac. Marie nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv; *Adel. Brevkister S. 178?*; senere ejet af Klevenfeld^a (RA.). LDipl. [9574
a) RA. Reg. 60 S. 122.

Marts 29. Reg. 5225. Perg. [med 2 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 430* (RA.). *Terpager, Ripæ S. 216.* [9575

Marts 30. Reg. 5226. Perg. med [2] Segl: 1. G. 824. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 432* (RA.). *Terpager, Ripæ S. 136.* [9576

Apr. 2. Reg. 5228. Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: G. 741. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I. 90.* [9577

Apr. 3. Jeg Pouell Laxmandh R. af Aserbo gør vitterligt, at jeg pligtig ud at lægge Hr. Abbed Mattes af Knard[ro]pss Kloster og menige Konvent ibid.
.... Skilling til evige Rente i Korn, Smør eller Penge og i slig Redsel, som der falder, med Pund Korn for 2 Mk.
..... Gaasen, 1 Skill. for Par Høns regnende i forskrevne Penge. Hvilken Rente jeg skal udlæggeede Hr. Abbed Mattes og menige Konvent ibid. inden 6 Aar
..... regnende, godt Ejendomsgods her i Siellandh. Var det saa, at jeg ej saa g..... forskrevne Aar, skal Abbeden og menige Konventsbrødre ibid. have Fuld.....
..... 7 mine Gaarde i Lønnolth (.....^a, 4 Skill. Grot;
.....^a, 4 Skill. Grot; Klemen Jepsß, 1 lødig Mk.;
..... Mikellsß, 2 Skill. Grot, som mig kommer til foruden det, Kirken kommer til; Lass Drvck.....
[Gr]ot foruden det, Kirken kommer til; Æsbern Nielsß, 6 Grote, mig tilkommer uden det,; Mikell Andersß, 6 Skill. Grot). Hvilke Gaarde Knardropss de 6 Aar forledne annamme og beholde, dog saa om Klostret ej fanger Vederlag herforin[den] Penge, og da Gaardene at bruge, saa længe jeg udlægger Klostret and.....
..... igen i Stedet, som 13 Mk. og 2 Skill. Rente er, og holde Klostret det uden Skade. I disse skal jeg give Klostret hvert Aar 13 Mk. og 2 Skill. betimelig
..... inden Morthenss Dag. Medb. af Hr. Sten Billæ R., Niels Hack af Heckebière og Henningh Brodstrop. Datum Haffn.. dnica. quasi modo geniti.

Perg.; de yderste Dele til venstre og højre samt Plica ødelagt. Knardrup Kl. Arkiv (RA.). LDipl. [9578

a) I Orig. er ladt Plads aaben til Fæsterens Navn.

Apr. 5. Jeg Pael Laxman R. har Fuldmagt givet velbyrdige Mænd Hr. Per Andersß og Hr. Henningh Griiss Kanniker i Roskilde, at de maa sælge Legaten det Sølv, som jeg har faaet dem at give for min Sjæl, om mig »forstacketh« vorder, med de andre mine testamentarii. Bliver det ej solgt Legaten, og vorder mig »forstacketh«, skal de »alth liigewæll« forse forskrevne Sølv for min Sjæl, mine Arvinger dog at løse Loddet til 1 Mk. og efter mine testamentariis Raad. Kan alle mine testamentarii ikke findes derom, skal de, som flest findes, gøre det paa alles deres Vegne, som de vil andsvare for Gud. Og sammeledes maa de gøre ved de 500 Mk., som jeg har fanget dem, og de 500 Mk., min Hustru skal faa dem. Men vil Legaten have Sølv, maa de sælge det, hvad heller jeg lever eller dør. Mit Indsegl. Givet paa Kroghen Tirsd. efter quasimodogeniti.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. (RA. Poul Laxmands Arkiv.) [9579]

Apr. 6. Hans Jul Herredsfoged i Skowby H., velbyrdig Md. Hr. Tyellu Erichsen R. paa Haersloffgordh, Svendh Jensen, Henrich Persen, Jep Dæghen og Iuer Kyndhe i Harndrup. Onsd. efter qvasimodogeniti Sønd. paa fornævnte Ting begærede velbyrdig Md. Eiler Bryske en Stokkenævn af de Dannemænd, som var paa Tinge. Da tilmælte Dommeren 12[!] Dannemænd: Michel Kory i Kostersloff, Jep Troelsen, Knut Hanson i Morudh, Svendh Jensen, Clemens Hindh, Michel Jepson, Per Bossy, Matz Rodh, Symen Hansen og Laurus Clemensen; disse vidnede, og dem vitterligt er, at ingen har »boyth« Hævd paa Langesø, siden Per Bryskæ gjorde sin Hævd. Vidnede fornævnte 12[!] Dannemænd, at ingen har haft Del i fornævnte Sø uden Hr. Berningh Skynkell og Hr. Ottæ Skynkell, Fru Sezillæ og deres »enghe«. Vore Indsegl.

[^aPerg.^a Ejler Bryskes Arkiv; formentlig i Dallund Godsarkiv; ^a1751 ejet af Klevenfeldt^a.] Afskr. fra Aar 1751: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Bryske. — Brevet er øjensynlig identisk med et, der anføres med Aar 1505 uden Dagsangivelse i *Karl Hansen, Danske Ridderborge (Kjhbvñ 1876) S. 9 og 152 L. 17 f. o. og L. 8 f. n.*, hvor man faar Indtryk af, at Brevet dengang var eller i alt Fald tidligere havde været i Arkivet paa Dallund. [9580]

a—*a*) Saaledes Afskriften.

Apr. 7. Poul Jeipß¹ i Hosløff Herredsfoged i Flackebergs H., Hr. Søffryn Daa² R., Hermen Roleff³ i Brode, Welliom Sorth i Sneshløff a w., Jens Dieghen⁵ i Diuustrop, Ingwor Æbbesß i

Reghenstrop og Hemming Klemenß⁷ i Fugleberge. Torsd. efter Ambrosi Dag paa Flackebiergs H.s Ting lod beskeden Md. Per Skredere i Tockerop paa Gundersløff Kirkes Vegne læse et Brev [c: 3057], som Fru Ingerdh Bylles dotther af Welfugleberge havde udgivet, Knut Nielsß Efterleverske, hvis Sjæle Gud naade, lydende, at hun oplod den Gaard i Fugleberge, som K. N. og hun i Leje havde af Gundersløff Kirke, og kendtes sig ingen Ret at have i den efter den Dag. Derpaa »bedes« P. S. et Sto[kke]vidne; derom udmælttes beskeden Md. Lasse Persß i Næbillerøde; han til sig tog 11 Dannemænd:, Oluff Knap i Hyllinge, Jens Bosß i Ventzsløff, Æsgæ Jeipß i Franckerop, Hans Lock i Syndre Jælinge, Jep Perß i Kastrop, Per Tag[æß] Persß i Arløsse, Per Persß i Førsløff, Per Morthenß i Egisløfflille og Niels Bosß i Agerop; disse 12 Dannemænd vidnede, at P. S. lod læse Fru Ingertz Bylles døtthers Brev, at hun oplod den Gaard i Fugleberge, som hun og K. N. havde i Leje af G. Kirke, og kendtes sig ingen Ret at have i den. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 2. Lxlix 48; 3. Llxvi 3 (van Leveren); 5. Ubestemmeligt Brudst.; 6. Utydeligt Skjold; 7. Bomærke. Gunderslev Kirkes Arkiv (RA.). LDipl. — Udtog se 3057. RA. Rigens Dombog 1559-66 S. 161. [9581]

Apr. 8. *Reg. *8826.* [Orig. Aakirkeby Bys Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh. uden Kilde: LDipl. Herefter: *Hübertz, Bornholm S. 42; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 63.* — Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 3227 b. [9582]

Apr. 9. (*Reg. *8827.*) Perg. med [9] Segl: 2, 6. Brudstykker. Søren Stygges Arkiv; ^a1848 af Amtmand Lorentz i Randers, der havde haft Brevet i Værge i et Par Aartier og ikke huskede, hvorfra han havde faaet det, afgivet til Hist.-genealog. Ark.^a (RA.). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 51 = H. K. Kristensen, Lunde Sogn i Vester Horne Herred S. 27.*
a—a) RA. Dettes Journal S. 31. [9583]

Apr. 13. *Reg. *8829.* Perg. med 2 Segl: 1. K. 104; 2. Markgrev Joachims. Kongens Arkiv (RA. A 2, Hans's Datter Elisabeth). Dansk Udtog: *Hvitfeldt VI. 160, Fol. 1029 L. 3 f. n.* — Trykt efter »dem Churmärkischen Lehnsopialbuche VI, 22«: *Riedel, Cod. diplomat. Brandenburg. 3. Hauptth. III. 146* (læs: Sweden vnd Norwegen, der - ertzcamerer vnd chorforsten - datum vergnuget - gunst, verhengknus - merckte - oder in gericht - dann, vnse leue her - menlicke liues eruen - vnd to mehrer - noch one gericht - domini der gebort Cristi im vefftehenhondersten vnd anderm jare). [9584]

— *Reg. *8830.* Koncept paa Papir. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). — Orig.: Perg. med 1 Segl: K. 106;

gennemskaaret. Hertug Frederiks Hustrus Arkiv; senere tilbagegivet til hans eget Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). Herefter: *Stemann, Urkundl. Beiträge S. 94.* — Trykt efter »dem Churmärkischen Lehnscopialbuche VI, fol. 28«: *Riedel, Cod. diplomat. Brandenburg. 3. Hauptth. III. 149.* [9585

Apr. 14. Wir Joachim¹ marggraue zu Brandemburg, des romischnn riks ertzkamerer unnd korforste, bekennen, als her Johann konig to Dennemarckenn unns 30000 gulden rinsch egeldes met der frowen Elisabeth, gebarnne konigin to Denne-marckenn, marggrafin to Brandemborch, syner koniglichnn werdenn dochter, unnsere lieuen gemahll, to geuenn togesecht hefft, dat syne konigliche wirde unns solch 30000 guldenn betaltt hefft, solcker betalunge wy gnanter koniglichnn wirde quit seggenn. Mit unnssem insegell. Geuenn to Stendl am donrstag nach misericordia dni.

Perg. med 1 Segl: Markgrev Joachims. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 397 Nr. II. 1* (RA. A 2, Hans's Datter Elisabeth). Dansk Udtog: *Hvitfeld VI. 159, Fol. 1029 L. 4 f. n.* LDipl. [9586

Apr. 14 ell. Aug. 11. Knwth Byswen i Swenburgh. Med min Hustrus Marine Knwtz Samtykke har vi undt vort Hus til s. Anne Gilde og »company«, som er »købmannelaw« i Swenburgh, naar vi er baade døde, hvilket Hus vi har ladet bygge i Swenburgs Raadhusgaard, paa det at Huset skal blive efter vor Død til forskrevne »købmamalaw« til evig Tid for vore Sjæles Bestandelse Skyld. Item tilbinder vi os at hjemle Oldermænd, Lensmænd og alle Gildebrødre i forskrevne Lav fornævnte Hus for hvers Mands Tiltale uden for Jordskyld. Jeg Knwth Byswen hænger mit Indsegl neden dette Brev med flere Dannemænds: Claus Scriwer Borgemester, Jep Engil, Nis Esbernss og Michel Diegn Bymænd *ibid.* Datum Swenburgh die Tyburcii.

Perg. [med 5 Segl]. Svendborg St. Anne Gildes (Købmandslavs) Arkiv (FLA. Svendborg Byraads Arkiv). [9587

Apr. 15 ell. Aug. 12. Jeg Oleff Saxsß Raadmand i Helsingør sælger og skøder til beskeden Md. Jørghen Staffensß Borger i Helsingør en min Jord liggende i Helsingør ved Slæthen sønden op til en s. Olau Kirkes Gaard, som Niels Mickelsß i boer, og norden op til Litlæ Nielsß Gaard, med al sin rette Tilliggelse, som han nu i Hævd er, som forskrevne Jørghen paa boer, og kendes mig derfor fuldt Værd at have opbaaret. Medb. af flere Dannemænd Andrees Welkensß, Jens Nielsß »borgemestære«,

Jens Persß og Niels Matsß Raadmænd *ibid.* Datum Helsingør Fred. efter Tiburcii Dag.

Perg. [med 5 Segl]. a1745 af Frederik Rostgaard foræret til Danske Selskab^a (RA. Helsingør (Tillæg)). (*Reg.* *8862.) [9588

a—a) *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 203*; jfr. Langebeks Paaskrift bagpaa.

Apr. 16. Vi Hanss¹ Konge har tilladt, at Mauritz Nielsß vor Mand og Raad maa lade udføre til Tydzland 20 Læster Korn imod dette vort Forbud, som vi nu med vort Danmarcks Raads Samtykke paalagt har. Thi forbyder vi alle og særdeles vore Fogeder og Embedsmænd ham eller hans »ombudh« paa forskrevne Korn ud at føre Hinder at gøre. Givet paa vort Slot Køpnnehaffn Lörd. før dnicam. jubilate under vort Signet.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: Formentlig K. 88. Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (C; RA.). [9589

Apr. 17. *Reg.* 5229. [aPerg. med 2 Segl^a: 1. G. 1019^b; 2. G. 39^c. Kongens Arkiv.] Afskr. af Langebek: Langebeks Ekscerpter 82, »Domkirken i Lund«. Herefter: *Danske Mag. I. 103* = *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 64.* — 2 andre Afskrifter af Langebek: LDipl. og RA. Klevenfeldt, Kongehuset vedkommende Dokumenter. — Afskr. af Jon Mortensen: LDipl. [9590

a—a) Saaledes *Danske Mag. I. 103.* b) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Krummedige. c) Tegning i Klevenfeldts *Sigilla præpositorum, sacerdotum etc.*, Lund.

Apr. 19. ell. Aug. 16. Wisti Christenß Tinghører til Fienttz H.s Ting, Hr. Jens Jenß Præst og Official i Smøllerup, Christen Nielß i Gamellstrup, Midzer *ibid.*, Las Riisß i Baadzgaardt, Christen Kudall i Høgslouff, Nis Kudall i Winckel og Jes Crestenß i Threwadt. Tirsd. efter Tiiburtii Dag paa forskrevne Ting fik Jes Thomß i Tharstum paa Østerleuff Klosters Vegne et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Peder Lasßen i Siøbye, Per Persß i Borup, Per Jenß i Flye, Per Bunde i Threwadt, Jep Aaboe i Felsingberg, Las Espenß i Borup, Christen Polsß i Thorupgaardt og Christen Anderß i Mønstedt; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting Jes Thomßs »lougshøffring« Las Riisß i Badzgaardt og Jep Jenß i Bruidall og kundgjorde, »hurte« Jes Thomiß selv »xii« Bønder og gode Selvejere paa Østerleff Klosters Vegne næste Mandag tilforn »indworde« med Lovhævd 4 Gaarde i Winckell (Mogens Kudal, Madz Jenß, Jep Mogenß, Nis Jenß) med forskrevne »gaardtz« rette Tilliggelse, som nu tilligger og til har ligget af Arilds Tid, som er Halvdel af al Winkels Mark fra Neder ende ad Giedebeck og saa op ad Giedebeck og saa øster op ad Nebdall til

Winkel stage, saa fra Winkel stage til den »stiendusß«, som ligger norden og vesten ind til Orm dals enge, saa midt ned ad Orn dal, som ligger imellem Øru[m] Mark og Winkel Mark, saa sønder til Dompøtt, saa til en Sten, som ligger sønder ved Dompøtt, saa fra den Sten til den »kierds rende«, som ligger imellem Ørum Mark og Winkel Mark, og saa ned ad den Bæk, som ligger vesten ned til Peeg wode[?], og saa til den Sten, som Sandemænd satte imellem Winkel Mark og Ørum Mark og Aaistrup Mark og al Winkel plette og saa midt ned ad Stor Schinders mosße og saa ned vester ad »den schardt« og vester ned midt ad Schinders mosße og saa ned vester ad Winkel wadt; alt dette Gods »indworde« han lige Halvdelen til forskrevne Gaarde og til Ørsleff Kloster rette Gods og Frihed, og svor han alle Mænd der udaf. Hvilken Lovhævd lovlig var tilbuden i 3 Ting til Fiendz H.s Ting, »fest« og funden af Fogeden og Herredsmænd, rettelig »giorde« efter Loven. Vore Indsegl.

[^aPerg.; »haffde weritt medt siuff hengindes zegle forzeglett, dog aff alder och wangieme findes zeglene fra falden«. ^a Ørslev Kl. Arkiv.] Vidisse 1655 Apr. 25 af Wiburg Landsting, uden at det siges, til hvem Vidissen gives. NLA. Viborg Landstings Dombog 1655 C Bl. 331 a. [9591

a—a) Saaledes Vidissen.

Apr. 23. Tingsvidne af Liunitz H. givet Peder Reberg, Ærkebisp Byrges Embedsmand paa Nesbyholm, om Markeskellet mellem Skørby Mark og Krogholms Mark.

[^aPerg. med 4 Segl. ^a Lunde Ærkebispens Arkiv.] Afskr. fra c. 1530 (i et Læg se 8889): SvRA. Kopieböcker B2. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 67.* [9592

a—a) Saaledes Afskriften.

— Peder Bertelsøn Abbed i Helghenkirckæ closther ved Lundh m. fl. vidimerer 1. *Række Nr. 333.*

Perg. med 5 Segl: 1. G. 105; 2. Fxv 7; 3. G. 80; 4. Iviii 5; 5. Fvii 3. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 66.* [9593

— Olleff Persß¹ Sognepræst i Egide. Mig er vitterligt, at hæderlig Md. og velbyrdig Per Billæ betalte Egide Kirke 1 lødige Mk. Penge Jøriens Dag, som var Fru Riginß Sjølegave, Gud hendes Sjel naade, hvilket mig er vitterligt med Per Laurensß Fru Cicelles Embedsmand. Mit Indsegl. Datum i Egide loco ut supra anno m ii[!].

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: G. 413 (i Teksten; 414 i Afbildningerne). Peder Torbernssøn Billes Arkiv (RA.). [9594

Apr. 24. Dette Gods har jeg Hans Reff vor naadige Herres Skrifer indskibet paa Laurens Anderß Skib af Bogense: 5^{1/2}

Læster Malt, 34 Ørte 3 Skpr. tør Rug, 39 Ørte 7 Skpr. vaad Rug, 8 Tdr. Smør, 10 Læster Øl, 5 Læster Brød pakket i Tønder, 2 Læster 5 Tdr. løst Brød, 15 Tdr. Mel, 1 Td. »skone sild«, 3 Tdr. Ærter, 2 Læster Kokød 2 Tdr. »mynde«, 2000 Hvillinger 1 Fjerding »mynde«, 18 Snese Torsk og 3 Skpr. Havregryn og 1 Snese »røcker«. Denne udskaarne Skrift er udskaaen af en anden; den ene har Niels Skack Borger i Koldinge, og den anden har jeg Hans Reff, udskaaen under Kong Hans Navn. Datum Koldinge dnica. cantate.

Papir (udskaaen Skrift; i Udskaeringens Takker staar: »Hans m.. Gudz nade D..marckes S...»). Kongens Arkiv (RA. Danske Kanc., Diverse 1481-1571, (B) Nr. 12). [9595]

Apr. 24. Knwt Andersson Præst i Østoffte, Jep Claussøn i Mariæbo og Jens Dwæ i Langhet. Sønd. næst Marci Dag paa Østoffte Sognestævne fik hæderlig og beskeden Svend Morthen Oleffsøn, Mariebo Klosters Foged, et Sognevidne paa efterskrevne Ord. Da tilmæltes 12 Dannemænd: Hans Black, Jeppe Bringe, Anders Smet, Per Jebo, Per Krog, Las Matssøn i Østoffte, Jep Claussøn i Mariebo, Hans Jenssøn, Per Anderssøn, Oleff Skreder i Sørøppe, Mattis Klyr og Morthen Seck i Østoffte; hvilke vidnede, at Guds Legems Jord i Østoffte var aldrig før bygt, det nogen Mand kan spørge eller mindes, før Hans Smet byggede fornævnte Jord med Mariæbo Klosters Minde. Og har menige Almue hørt af »aal tiidh«, at 2 Jomfruer gav den Jord til Guds Legeme til et Lys for Guds Legeme, og der er ingen Jord i Østoffte Sogn, som kaldes Guds Legemes Jord, uden den Jord. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[^aPapir med Segl: Ingen adelige.^a Maribo Kl. Arkiv; ^a1747 i Sorø Akademis Arkiv^a.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. Udtog og Brudst.: A. Kall Rasmussen, Musse Herred I. 108. [9596]

a—a) Saaledes Afskriften.

— Jeg Dirick Nigels¹ a w. har solgt og skødet til min Broder Cristern Nigels¹, som er a w., al den Rettighed, som mig tilfaldt efter min Faders og Moders Død i en Gaard, som ligger i Telstrwpp i Wbyy S. (Morten Ip¹) næst hos den Gaard, som Sten Pers¹ nu i Værge har, som er 1 Pd. ordej og 4 Skpr. og 6 Skill.; og kendes jeg, at jeg har oppebaaret fuldt Værd derfor. Afvindes fornævnte Del i Gaarden ham, bepligter jeg mig at vederlægge saa godt Gods inden 6 Uger og 1 Aar. Medb. af hæderlig og velbyrdige Mænd Hr. Biørn Johans² i Walby,

Nigels Grwbe³ i Alsløff, Hans Knwdß⁴ i Jonstrvpp og Lawrentz Nigellß i Hawenløf. Sønd. efter Jørgens Dag.

Perg. med [5] Segl: 1. Clxiv 16 (Dyre); 2. Civ 10 (Bjørn); 3. Lxxxvii 31; 4. Flvii 12. Christiern Nielsson Dyres Arkiv (RA.). [9597]

Apr. 25. Ick Jacobus Johannis vicarius der vicarie s. Johannis bapt. in s. Nicolai kergken bynnen Vlensborch bekenne, dat my de beschedenn Eler Ketelsß van weghene der opgnanten vicarie nach deme contracte vormals myt zelige Mangnus Lowesß gemaket in betalinge der 16 mr. lub. my 10 mr. vornoget, unde de andere 6 my noch nastæen by vor Annen zeligen Mangnus vrouwen. Quitere daromme Elere qwydt vor vordere ansprake der 10 mr. haluen, welckere weren vann deme jare 1501 uppe wynachten bedaget. Datum Vlensborch ame dage Marci.

Papir (formentlig Orig.) uden Spor af Segl. Flensborg Bys Arkiv (i Flensborg, Urk. Nr. 3). Nævnt: *E. Graber, Das Archiv der Stadt Flensburg S. 33* (med urigtige Angivelser: »Jahr unleserlich« og »Or. Perg.«). [9598]

Apr. 30 ell. Sept. 10. »Tingsvidne efter et Forliig om Bigum Skovs Parter. Løverdagen for hellig Kors Dag anno 1502.«

[Orig. Tjele Godsarkiv.] Udtog med Søren Abildgaards Haand i »Gamle Breve angaaende Thiele Gods i Nørlyng Herred« S. 4: Thott Fol. 750, den største Mappe. [9599]

Maj 6. *Reg. *8840. A.* Perg. med [9] Segl: 1-2, 4-5, 7-9. Svenske. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 305; Rydberg III. 490; Udtog: Hvitfeld VI. 184, Fol. 1040 L. 19 f. n. — Aa. Vidisse 1505 Maj 29.* [9600]

Maj 9. Hans Andersß¹ i Bockroppe Herredsfoged i Bog H., Hans Thomesß i Barløse, Per Laurensß i Flemløß, Anders Thomesß i Søby, Laurens Andersß i Vittofte og Per Matsß i Lwndagher. Fer. 2. infra oct. ascens. dni. paa Bog H.s Ting fik beskeden Md. Laurens Jensß i Horby et Tingsvidne med 8 Dannemænd: Hans Thoess[!] i Barløß, Anders Persß i Twroppe, Anders Bentsß i Karoppe, Nis Sommer i Twroppe, Gregors Bwl i Norby, Nis Hansß i Vittofte, Hans Jonsß i Horby og Jes Tygisß *ibid.*; disse vidnede, at de saa' og hørte samme [Dag] paa fornævnte Ting, at Jep Smith i Horby skødede et Stykke Jord, som han købte af Powel Andersß i Horby, liggende vesten fornævnte Laurens Jensß Stuehus, til Laurens Jenß med saa Skel, at Jep Smith skal have et Stykke Jord i Hiwer Mark,

saa længe han lever »och bliffwer met for^{de} Laurens Jensß och thy wenlighe ok wel forlicthe om alth«, dem imellem har været til denne Dag; og hvert Stykke Jord »wærith j ørte landh, for^{de} Jep Smith haffwe skal«. Og var kundgjort til Tinge, at fornævnte Stykke Jord var lovbudt, førend »skøeth wordh«. Sig. nostra. Datum et actum ut supra.

Perg. med [6] Segl: 1-4. Bomærker. Senere til Frederiksgave (ell. allerede Hagenskov?) Arkiv (FLA. Frederiksgave Godsarkiv). [9601

Maj 10. Johan Biskop i Roskilde. De 2 »sølfmwilluer«, som vi havde nu med os i Tydeskeland og hører til vor Domkirke i Roskilde, og vi lod dem der omgøre og forbedre, al den Bekostning, som vi har ladet gjort paa dem, skal være hos vor Domkirke, dog saa at naar som vi begærer forskrevne »mwilluer til staat« eller Herlighed, skal de være os til Rede. Sig. nostrum. Datum Roskildis fer. 3. infra oct. ascens. dni.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIX. 8). [9602

Maj 11. Jons Erickessenn ding horer to Sclux herde. Ime midueken vor pinxstenn vragede vor Anne Gortzen bynnen 4 dingstocken Peter Stoter to Soldorpe, offte he de degedinge holden wolde, dede Peter Rantzouw unde Jons Eryckesßenn unde mer lude degedingeden twysschen syneme vadere unde Eggert Gortzen seliger dechtenitze scolde den acker beholden, de uth lecht wordt twysschenn Peter Stoter unde Jes Andersßenn unde Pawel Mickelsßenn to eyneme rechten veldtwege uth unde in, unde Crissternn Stoter scholde wedder hebbenn de foreerde, de licht nordenn by syner tofft. Darto antwerde Peter Stoter, he wolde alzodane degedyngge gerne holdenn. Daruppe båt vor Anne eyn dingeswynde, des er gegunnet wart van 8 framen ludenn: Kally Jonsßenn, Mickel Petersßenn, Nitze Knutzenn, Peter Tukesßenn, Jeppe Iuersßen, Lilde Gotzenn, Nitze Tordesßen, Nitze Gotzenn; dede seden, dat se gehoret haddenn, dat alle dyngk so gan is, alzo bauen steyt. Myn ingesegel; unde Peter Rantzouw, Nitze Tordesßenn, Peter Gotzenn, Jons Ouwesßenn sandtmanne hebben dyt mede besegelt. Datum etc.

Perg. [med 5 Segl]. Solvig Godsarkiv; a senere til Viborg Landstings Arkiv^a; b c. 1800 ejet af Danske Selskab^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet. LDipl. [9603

a—a) Saaledes LDipl. b—b) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 a.

— Jons Erickessenn dinghører to Sclux herde. Ime miduekenn vor pinxstenn vragede vor Anne Gortzenn bynnen 4

dingstockenn de suneslude, de se darto esschet hadde twysschenn Nickels Mickelsß in Rorkere unde er, wo se em vorlikent had-denn umme dat stücke erde, dar se twedrachtich umme weren. Do stunden se to, dat se alzo vorlikent weren, dat Nitze Mickelssenn scholde hebbenn synen acker alzo lanck to den 3 steynen, de de^a settedenn; alle, dat dar norden vore lege, dat skolde liggenn in der kôdryfft ungeseged, (unde^b) so verne alzo Jes Iuerssenn kôlhoff uthsteyt, dat scholde bestande blyuen. Daruppe båt vor Anne eyn dingeswynde, des er gegunnet wart van 8 vramenn ludenn: Nitze Tordessenn, Mickel Nitzen, Kally Anderssenn, Jeppe Scotere^c, Gotzenn Gotzessenn, Anders Peterssen, Jeppe Ketelssenn, Jeppe Erickessenn; dede seden, dat alle dyngk so varen is, alzo bouen steyt. Myn ingesegel; unde Peter Rantzouw unde her abbet Clar, Jons Ouwassenn unde Dunniges Peterssenn hebben dyt mede besegelt. Datum *etc.*

[A. Perg.^d Solvig Godsarkiv; ^esenere til Viborg Landstings Arkiv ^e.

Aa og Ab. 2 Afskrifter af Jon Mortensen: LDipl.

[9604

a) Ab: se. b) Saaledes Ab; mangler i Aa. c) Ab: Stotore. d) Saaledes Aa og Ab. e—e) Saaledes Ab.

Maj 12. Jep Kaa Byfoged i Wetle, Jes Winter Borgemester *ibid.*, Niels Mwnk³ V., Clemendh Jensß, Palle Breydal Raadmænd, Per Ebsß *ibid.* og Mates Scriwer. Torsd. før Pinsedag paa Wetle Byting fik beskeden Svend Jes Wlloff Slotsfoged paa Koldinghhwss et Tingsvidne af 7 Dannemænd: Jes Winter, Jes Bertelsß, Swendh Esbernsß, Matz Teylleslar, Per Swensß, Niels Mwnk og Rasmus Iwersß; hvilke vidnede, at de var paa Høgsholth Mark og Østhengardz Mark, den Tid Sandemænd skulde gøre Skel mellem fornævnte Marker; da lod Hr. Anders Friiss læse et Lovhævdsbrev, som han havde gjort sin Hævd mellem Hogsholt Mark og Ostengardz Mark; da fandtes det saa, at Hr. Anders havde svoren bort af Hogsholt Skov og Mark til Ostengardz Mark; da svor Sandemænd ret Skel; da fandtes den Skov og Mark i Høgsholt Mark, som Hr. Anders havde »indwordh« med sin Lovhævd, og det Træ og Grund med, som Hr. Anders tog Hellig Korsens Tjeners Heste og Vogn fra ham for. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

A. Papir med 6[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Bomærke; 3. Hxl 18; 4-6. Utydelige Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. — Aa. Optaget i 1502 Juli 9. LDipl. 1502 Juli 9. [9605

Maj 16. Peter Anderßen herdesvoget tho Nubell harde, bunden und lansten des karßpell tho Broacker. Im jahre 1502

vor unß iß geweset in der kercken tho Broacker her Jurgen Negelßen kerckher daselbst, biddende ein tucheniß, wo her Negels, her Matthias Block, her Peter Sost idt hadden holden in ehren tieden mit dem bole, dar Knudt Trawelßen uppe wohnt. Dar wurden uthgenomet 12 frame lude: Peter Negelßen tho Schmoll, Niße Peterßen daselbst, Iver Peterßen tho Schelde, Jep Tambsen daselbst, Matz Negelßen tho Broacker, Niß Johansen, Peter Sebbisen darsulvest, Peter Boysen ock aldar, Niß Paweßen tho Schotzbull, Nieß Juell tho Magelmark, Andrees Martensen, Bonde Sibbesen darsulvest; de uthspreken leten, das[!] her Negels, de er kerckher waß gewesen in 50 jahren, de holtinge und veste und graßganck und hohen und goeß und jährliche schulde hadde genaten friege in den vorbenomeden jaren, unde her Matthias Block und her Peter Sost ock ehren tieden sehliger gedechtniß. Wie hebbe unsere ingesegell unde des karßpells laten drucken an dußen breve. Geven des andern dages nach pffingstedage jahr, so vor beroret.

[Orig. Broager Kirkes Arkiv.] Afskr. fra c. 1600 (med længere Paa-skrift bagpaa, begyndende: »De 4 marck goides tho Broacker, darup Christen Veget wanet, sin prestererde«): Statsark. i Kiel, Acta A VIII (c: Glyksborg-Arkivet) Nr. 50. [9606

Maj 17. Symen Lauretsszen, Hr. Johans Biskops i Roskilde Officialis generalis, og Hans Luckesszen perpetuus [vic]arius sstds. 3. Dag Pinse var vi paa Fwndhersbraa i Roskilde og hørte, at hæderlig og velbyrdig Md. Mester Otthe Kantor i Roskilde tiltalte velbyrdig Md. Pedher Rud i Wonserop og sagde, at han havde haft velbyrdig og beskeden Mænd Michill Andersß i Ællinge og Laurets Jenß i Tryninge til ham, begærende med dem, at han skulde beseglet det Brev paa den Kontrakt, som Riddermændsmænd havde gjort dem imellem om Tryninghe Skov, og at han det ej gøre vilde. Og var Mester Otthæ det da begærende paa det ny i vor Nærværelse, at han skulde samme Brev besegle. Til hvilket Pedher Rud svarede, at naar som fornævnte Brev bliver skrevet, som Kontrakten var gjort dem imellem, da vi[lde ha]n det besegle. Da sagde Mester Otthe, at samme Brev, som nu . . . er, lyder, ligesom [Kontrakt]en gjort var, og at fornævnte Riddermændsmænd, som samme Kont[rakt dem] imellem gjorde, har til Vidnesbyrd, at det lyder, ligesom Kontrakten gjort var, beseglet samme Brev. Og bad da Mester Otte, efter[di Pedher] R[u]d vilde samme Brev ej besegle, at han skulde ej tage ham [til M]istykke . . .

..... derom, hvor han kan. Til hvilket Pether Rud
s..... Tiltale og Gensvar fornævnte Mester
Ottthe »kraffæ« »næ« vi det med
dette vort aabne Brev »och swa tiilg«.....
..... Sig. nostra.no, die et [su]perius
expressatis.

Medtaget Papir med Rester af 2 Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Utydeligt Skjold; en Del af det i selve Originalens Tekst nu manglende er som en Følge af Fugtighed blevet løsrevet og fastklæbet til 1502 Okt. 3; det ovfr. i [] satte er suppleret fra en Afskr. af Plesner i LDipl., hvor det dog omtrent alt skyldes hans Gisning. Roskilde Kapitels Arkiv; senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl. [9607

Maj 18. Hans Konge¹. For os var Hans Billes og hans Søkendes og Medarvingers Bud med et vort 2. Dombrev lydende paa dette Gods i Sieland: Walby Mølle, Nyrops gard (Galind) og Nyrops Mølle, i Orsløff wnder skoffuen [*osv. som 9447; læs dog: og Porsse*], Høllede - Drwcken), i Kongestet - Henrick Andz i boer og giver - vi 3. Sinde - *indtil:*] Retterting. Datum die Erii nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Rester af 2 Segl paatrykte Bagsiden: 1. K. 80; 2. Dxx 2 (*ſ nicolat hēnrici*; Arenfeldt). Hans Billes Arkiv (RA.). [9608

— Hans Konge¹. For os var Hans Billes og hans Medarvingers Bud med vort 2. Dombrev lydende paa dette Gods: 1 Gaard i Lackelenge, 3 Gaarde i Rorsløff, 1 Gaard i Opmade (Ture), Steffwii (Jes Niels), 1 Gaard i Arrii Pederstorp (Bent), 2 Gaarde i Ørssø (Jes Olß og Anders Jenß), Awesaass (Age), Ffaweregh (Jes Alle), Swensstorp (Mattes), i Lerckerød 1 Gaard og en »feste« (Oluff Trudß), i Dæningerom 2 Gaarde (Offe og Swen), 2 Gaarde i Seweskoff (hver 6 Pd. Smør), Bøgeskoff 8 Pd. Smør, 2 Gaarde i Maserød, Brunstorp (4 Pd. Smør), Hemingsstorp 6 Pd. Smør, 2 Gaarde i Snerød, 2 Gaarde i Reffninge (Per Swordh og Swend Huid), i Emmedsløff 6 Gaarde (Bram, Jes Hagenß, Nis Perß, Anders Tygeß, Jes Bagge og Anders Nielsß), 1 Gaard i Karstorp, 1 Gaard i Hyltenæ, Møllerop (6 Pd. Smør), 2 Gaarde i Wannerød paa Gydingholm (Per Nielsß og Moghens Andersß), Westryd (Per Bentß), Bondorp (8 Pd. Smør), 2 Gaarde i Keltested (Grim og Lille Anders), 2 Gaarde i Fielkyng (Per Olß og Morthen Jenß), 2 Gaarde i Hostede (Morthen Biørnß og Jon Mogenß), 2 Gaarde i Odierbergh (Sampsingh og Jeppe), i Jelstorp 5 Gaarde (Per Jenß, Per Arwest, Mattes Nørbech, Per

Langwogn, Nis Langwogn) og Forsvar af en »kierkefeste« ibid., i Jerstorp 3 Gaarde (Michel, Per Kortß og Nis Smed), Emmedsløff Mølle og den Mølle hos Dæningerom, 3 Gaarde i Hagestede i Ingelsted H. (Jes Gwmmesß, Tve Nielsß og Jes Perß), 2 Gaarde i Wallebergh (Rygar Nielsß og Nis Jenß), 1 Gaard og en »feste« i Gisløff (Morthen Matß og Jes Mogenß), 2 Gaarde i Karlleby (Michel Tweß og Jes Trwelß), 3 Gaarde i Tywffstorp (Jon Andersß, Bent Olß og Hans Nielsß), 1 Gaard i Høwffköffwningh (Jes Erlandß), 1 Gaard i Vintriæ (Nannæ Falster), 1 Gaard i Willandz H., kaldes Allerops gard (Bent), 6 Gaarde, 2 i Søbo og de 4 i Grimstoffte, i Willandz H. 1 Gaard i Wannebergh, 1 Gaard i Kirkelyngby, 2 Gaarde i det andet Lyngby, 3 Gaarde i Jedennerød, 2 Gaarde i Asmendorp, 1 Gaard i Grenom og 1 Jord i Grødby; og derimod er ingen Breve tagne af os. Thi tildømmer vi 3. Sinde Hans Bille og hans Medarvinger forskrevne Gods, forbydende alle dem derpaa Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum die Eriçi nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin iusticiario nostro.

Papir med 2 Segl paatrykte Bagsiden: 1. Endnu overklæbet, formentlig K. 80; 2. Formentlig Lxx 28 (*≠ sten bilde*) og samtidig Paaskrift: »Thette breff vordhe læsth paa Lwndhe lantztingh then löffwerdagh neth effther sancte Knuth konings dagh«. Hans Billes Arkiv (RA.). [9609]

Maj 20. *Reg. *8845.* Perg. [med 1 Segl]. Hertug Frederiks Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Bisthum Schleswig Nr. 47). *Stemann III. 137.* [9610]

Maj 24. Ærkebisp Birghe gør vitterligt, at Priorissen og 5 Konventssøstre i Boosyø Kloster paa Foranledning af Klosters Forstander Taghæ Henrickssøn vidnede, at Fru Mæritzsløff, Niels Tørbernsøns Farmoder, og hendes Søn Tørbern havde svaret Klosteret Leje af Ledestade Mark.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 1019. Bosø Kl. Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 69.* [9611]

— Vidne af adskillige Abbeder, at 7 Klosterjomfruer i Bosiö bevidnede, at Leijostada Mark havde ligget til Klosteret.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 205. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 70.* [9612]

Maj 25. »1502 st. Urbani Dag. Capitels Laughævd paa de 2 Gaarde i Eissing, Hostrup Sogn, taget ved Slux Herreds Ting.«

[A. Orig. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 354.*] Udtog af Grønlund: Aa. NLA. Ribe Bisparkiv, Diverse Registraturer og Afleveringsdesignationer, Arkivregistratur, Capsa 14 Nr. 19; Ab. Ny kgl. Saml. Fol. 495 d,

Ribe Stifts Arkiv Nr. 429; Ac. Thott Fol. 749 Nr. 429; og Ad. NLA. Ribe Bisparkiv, Diverse Registraturer og Afleveringsdesignationer, Fortegn. Nr. 429. [9613]

Maj 25. Vidne af Thomas Martini clericus Roskildensis, at der i en Pergamentsbog kaldet Bosiö Klosters Jordebog stod opført en Gaard i Leijostada m. m. Gods som tilhørende Bosiö Kloster.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 204. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 70.* — Et andet Udtog uden Aar og Dag, og ifølge hvilket der i Jordebogen »stodh antecknadt alt closters i Bosiö ägedomar, bade i löst och fast«: SvRA. E 102 a, Sextern 24, Nr. 162. [9614]

— Mattis Pouelsøn i Tiwffstorpæ Landstingshører, som da sad i Dømmers Sted paa Lolandzfars Landsting, Lauris Yngersøn i Rogæhaffue a. v., Knwdh Laurisøn i Vetleby, Stiige Andersøn i Andstorpæ og Niels Jwdhe i Opager. Onsd. Guds Legems Aften paa Lollantzfars Landsting »bedis« beskeden Svend Morthen Ollsøn Klosters Foged i Mariaboo om et Tingsvidne af 12 Dannemænd, som var: Hans Morthensøn i Karleby, Per Beintsøn i Brandersß, Knwdh Laurisøn i Vetleby, Boo Lynyngh, Morthen Riisß i Volschar, Claus Laurisøn i Nacskow, Per Mwnc i Nøbøllæ, Jeppe Kay i Kiæreby, Erich Jwde i Tørneby, Mattis Brems i Saxkøpingh, Niels Jwde i Opager og Anders Ollsøn i Bøgæholt; hvilke sammen ginge, bespurgte dem iblandt menige Tingmænd og igen indkom paa forskrevne Landsting og vidnede, at det er dem vitterligt og har hørt og set, at de Nævndemænd, som til er skikkede med vor naadige Herres Dombrev at sværge ret Skovskel mellem Ericstorpæ Mænd og Hillestede Mænd, som de Trætte om har, dem er lagt »trenne fymth« for her af Landsting, at de skulde fuldt gøre vor naadige Herres Brev under deres Faldsmaal, som det indeholder. Vore Indsegl. Datum etc.

[^aOrig. paa Papir.^a Maribo Kl. Arkiv; ^asenere til Sorø Akademis Arkiv^a.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. Udtog og Brudstykker: A. Kall Rasmussen, *Musse Herred I. 108.* [9615]

a—^a) Saaledes Afskriften.

— *Reg. *8846.* Er 1502 Juni 15.

Maj 26. Vi Johan Biskop i Roskilde hilser eder alle vore Undersaatter og Tjenere, som boer i Fridzgaardz Len, som Herlogh Schaffue i Værge har af os. Vi har nu haft stor Kost og Tæring og »wdhlegge«, siden vi »worde« kaarne til Biskop, først til Rom at løse »wore confirmatiebreff«, saa og med stor

Tjeneste »righenne« at gøre i denne Krig med Folk, »skip«, Kost og Væрге ud at gøre, og derfor er vi komne i stor Gæld, som Herlogh Schaffue kan ydermere berette paa vore Vegne. Véd vi ej heller at behjælpe os af saadan Gæld, med mindre vi fanger Hjælp dertil af alle vore Bønder og Almue. Thi beder vi eder, at I vil gøre, som andre vore Undersaatter gjort har i denne vor Trang, og hver hjælpe os med 1 lub. Mk. danske Penninge og gøre dem rede inden Marie Magdalene Dag »aldseneste« og antvorder dem Herlogh Scaue. Det vil vi synderlig have for Øjne og kærlig med eder alle forskyldte, som det sig bør. *Ex curia nostra Swenstrop die corporis Christi nostro sub signeto presentibus dorsotenus impresso.*

[^aOrig. paa Papir.^a Herluf Skaves Arkiv.] Afskr. af Jon Mortensen: Ny kgl. Saml. 4to 841 b. [9616

^{a-a}) Saaledes Afskriften.

Maj 29. *Reg. 5232.* [A. Orig. Rønne Kirkes Arkiv.] Aa. Afskr. af P. H. Resen: Resens Atlas, Bornholm (Gl. kgl. Saml. Fol. 734) S. 43. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 71.* — Aaa. Afskr. fra 18. Aarh., sikkert direkte ell. indirekte efter Aa: Resens Atlas (Uldall Fol. 186) III. 274. — Afskr. fra 18. Aarh.: RA. Fr. Thaarups Papirer Nr. 15 S. 46. — (*Thurah,*) *Beskriv. ov. Bornholm S. 129.* [9617

— Laurens Vringel¹ Præst og Kapellan i Tore[b]y, Henning Vensterman² i Fulsang, Hans Jenß i Geltoffthe, Pouel Hanß i Flintinge og Hans Brems i Toreby. Sønd. efter hellig Legems Dag for os for menig Almue, som Sognestævne søgt havde, fik beskeden Md. Hans Skotte Borger i Nyköping et Sognevidne af 12 Dannemænd: Hans Jenß i Geltoffthe, Pouel Hanß i Flintinge, Oleff Erickß i Nagelstii, Anders Friis sstds., Laurens Hanß i Toreby, Mickeld Anderß, Pouel Haghen, Nis Hwid, Lille Laurens sstds., Jørghen Pick i Sløsserpe, Jep Hanß i Greginge og Oleff Somer i Toreby; hvilke vidnede, at Pæther Rendere i Toreby bad sig saa Gud til »hielpe« og Helgene, at Hans Skotthe ej købslog eller solgte noget Kram mellem Mariebo og Nyköping, i Toreby eller anden Steds, og ej heller spørge kunde eller spurgt har, at forskrevne Skotthe noget Sted købslog; om han købslog med Anders Tidemantz Svende, der véd vi intet af. Med vore Indsegl. Givet osv.

Papir med Rester af 5 Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet en Kalk; 2. Lxiv 9; 3. I Sigilfeltet en Klokke; 4. Utydelige Rester; 5. I Sigilfeltet en Armbrøst. (RA. Topogr. Saml. Papir, Musse H., Thoreby S., Thoreby.) [9618

Maj 30. Jess Nielssøn i Herwestæ gard sælger og skøder Abbed Niels Tordssøn i Tommorp en Gaard i Gødinge H. i Brøndessløff S. i Elestorp.

Perg. med [5] Segl: 1. Exviii 7 (Rotfeld); [2. Fvii 9^a]; 4. Bomærke. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 367 = 380 (RA.)*. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 72.* [9619

a) Seglet mangler nu.

— Anders Grøn Herredsfoged i Hwidhin H., Troelss Vinther i Aysstrvp, Kield Persß i Berkløff og Swen Troelss i Wldervppe. Mand. efter Guds Legems Dag paa Hwiding H.s Ting fik hæderlig Md. Hr. Tygi Nielsß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Kieldh Persß i Biercløff, Atzer Aystß, Michil Persß, Jep Jonsß, Jon Jepsß, Jeb Ebsß, Per Andersß og Jep Jensß i Oddher; hvilke vidnede, at de hørte og saa' paa Hwiding H.s Ting Hr. Tygi Nielsß lod læse et Sognevidne, »hvilke« han har fangen i Skerbek Kirke af 12 Dannemænd: Troelss Michelsß i Wldervppe, Nanne Fedherß, Ludher Oxsß, Per Nielsß, Rickordh, Atzer Crissthensß, Per Tomsß, Anders Lasß, Michel Andersß, Knwt Jensß, Tielluff Troelss og Lass Nisß i Gazi, lydende, at de havde vidnet, at de aldrig andet vidste eller kunde mindes, end de 2 Agre, som ligger sønden næst Præstegaarden i Skerbek, har »leyen« til Præstegaarden. Fremdeles stod Jep Hadhersløff til og »holth i syn hellighens jeedh« for 4 beskedne Dannemænd, som var: Swen Jensß, Swen Nielsß, Anders Michelsß og Anders Knwtzß i Gazi, at Jep Hadhersløff »heller annet« vidste eller kunde mindes, end fornævnte Agre har »leyen« til Skerbek Præstegaard. Derpaa fandt Fogeden og Herredsmænd Hr. Tygi Nielsß fornævnte Agre til, til nogen kan »røgget« med Rette hans Bevisning. Med vore Indsegl. Item vidnede fornævnte 12 Mænd, at det har været ukært fornævnte Agre i 40 Aar og end mere. Anno, die et loco ut supra.

Papir med Rester ell. Spor af 4 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2-3. Kun Spor; 4. Utydelige Rester. Skærbæk Kirkes Arkiv (Ribe Katedralskoles Bibl., Grønlunds Saml. Pk. IV. »Pergamentsbreve og andre ældgamle Documenter«). [9620

Juni 1. Niels Henricksß¹ Landsdommer i Sieland, Herlwgh Schawe² i Eskelsterop, Per Jensß af Øm, Hans Iffwersß⁴ i Swensterop, Pally Daa i Ffriidzgordh a. v., Per Lawrensß⁶ tjenende i Sore og Claws Andersß Scriffwere⁷. Onsd. før Marcellini Dag paa Sielandzffare Landsting var velbaaren Md. Hermen Roløff af Brode og sagde sig med sin Hustrus Hustru

Kierstines Samtykke, og beskeden Svend Anders Pedersß med velbaaren Mands Morthen Jenssens aabne beseglede Fuldmagtsbrev, og da skødede fra dem til Hr. Hans Pedersß vicharium i Roskilde Domkirke paa s. Powels Alters Vegne en Gaard i Skippinghe i Skippings H. (Jep Pedersß, 4 Pd. Korn, halvt Rug og halvt Byg, 1 Bolsvin, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 1 Skill. Grot Penge); for hvilken Gaard Hermen Roleff paa sin og sin Hustrus Vegne og Anderss Pedersß paa Morthen Jenssens Vegne kendtes dem fuldt Værd at have opbaaret. Afvindes Hr. Hans eller hans Efterkommere forskrevne Gaard, vilde de vederlægge en saa god Gaard af Rente og »leylighed« inden 6 Uger. Sig. nostra. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. Dxx 2 (Arenfeldt); 2. Llvii 7; 4. Gxvii 12 (Juel); 6. I Sigilfeltet Bogstavet p med en Streg gennem den nederste Del (altsaa: per); 7. Bomærke i Skjold. Roskilde Kapitels Arkiv (Pauli Alter) (AM. XXIX. 4). — Hertil mulig 7615. [9621

Juni 2. Jeppe Claussøn Borger i Mariebo, som den Dag Byting sad i Mariebo, Sasser Clæmysson og Niels Gudmanssøn »bwrger« sstds. Torsd. efter Petronille Dag paa Mariebo Byting »beddis« beskeden Svend Morthen Oloffsøn et Tingsvidne af 12 Dannemænd paa det Skøde, som Hans Morthenssøn skødede ham paa forskrevne Ting. Da tilmælte Fogeden en beskeden Md. Jeppe Suder; han til sig mælte 11 Dannemænd: Sasser Clæmenssøn, Per Hanssøn, Lauris Jenssøn, Hans Perssøn i Ræffhallæ, Lauris Nielssøn, Lass Krwss, Hans Guldsmidh, Mass Sudere, Per Oleffsøn, Esbern Hanssøn i Østoffte og Jachyn Hanssøn i Nørre Horeby; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de saa' og hørte, at Hans Morthenssøn, som kaldes Krancker, inden 4 Tingstokke skødede til Morthen Oluffsøn alle de Huse, som Hans Morthenssøn havde i Mariebo. Hvilket Skøde »stædicht« mælttes af Foged og Tingmænd, og Hans Morthenssøn takkede Morthen Oloffsøn for god Betaling. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[^aOrig. paa Papir.^a Formentlig senere til Maribo Kl. Arkiv; ^a1749 i Sorø Akademis Arkiv^a.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. Udtog: A. Kall Rasmussen, Musse Herred I. 347 (med urigtig reduceret Dag Juli 2). [9622

^a—^a) Saaledes Afskriften.

Juni 4. Tingsvidne af Tyril H., at Per Hansen har givet Kære paa det, Hans Swensen har bygget i deres Mark til Raffningh.

Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet Bogstavet A; 2. Bomærke; 3. I Sigilfeltet en seksoddet Stjerne. (RA. Topogr. Saml.

Papir, Tørrild H., Bredsten S., Ravning.) *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 123.* [9623

Juni 5. *Reg. 5233.* [A. Orig. Sorø Kl. Arkiv?] Aa. Afskr. af Stephanus Johannis Stephanius (med Overskrift (ligeledes med hans Haand): »Dette underskreffuen er een rigtig copie aff eet gammelt breff, datered Roskild anno Christi 1502, som findið i Sorø closterß sacristie, om een frueß signete, som er sønderhuggen effter hendið død etc.«): LDipl. — Andre Afskrifter, direkte ell. indirekte efter Aa: RA. Privatark., Per Hjul og LDipl. (begge af Langebek); RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Jul (af Klevenfeldt); Ny kgl. Saml. 4to 840 e, 2. Pk. (fra 18. Aarh.). — *Danske Mag. I. 19.* [9624

Juni 13. *Reg. *8847.* [^aOrig. paa Papir [med 1 brevlukkende Segl].^a Anført Specifikation, Acta privata Nr. 586 og SvRA. E 102 a, Sextern 26, Nr. 366. Kongens Arkiv; ^a1754 i Antikvitetsarkivet i Stockholm^a.] Afskr. af N. R. Brocman 1754: LDipl. *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 308; Missiver II. 173.* [9625

a—a) Saaledes LDipl.

Juni 15. Hans Jwel Herredsfoged i Skoffby H., Hr. Jep Sognepræst til Vøfflingæ, Hr. Anders Jensß Sognepræst til Viisløff, Hans Laurensß, Anders Lynningh Foged paa Ylwede, Henrick Perß i Swensterope, Henrick Jenß i Wædæ og Swend Jensß i Hemmersløff. Onsd. før Vilhelmi Dag paa Skoffby H s Ting gjorde velbyrdig Md. Jørghen Wrne Landsdommer i Ffyen et Spørgsmaal til Dommeren og den menige Almue, hvorledes de har hørt, at han har skicket Ret og siddet Dom saa vel over den fattige som den rige siden den Tid, vor naadige Herre ham befalede Fynbo Landsting, og til denne Dag. Dertil svarede Dommeren og den menige Almue, at de har ej andet hørt, end Jørgen Vrnæ har skicket Ret og siddet Dom som en ærlig Dannemand saa vel over den fattige som den rige, saa at den menige Almue ham takker, fra første Tid, vor naadige Herre ham Fynbo Landsting befalede, og til denne Dag, og hvem ham andet paasiger, han kan det ej gøre med Skel. Herefter fik Jørgen Wrne en Stokkenævnd af 24 Dannemænd: fornævnte Henrick Perß, Henrick Jenß i Wæde, Per Bassi i Viisløff, Hans Bunde i Morope, Swend Jensß i Hemmersløff, Per Villumß i Vøfflingæ, Erich Jenß i Skoffsgarde, Benth Knudß i Ballen, Knud Hanß i Morvd, Henrick Tøyß i Ylbylunde, Maghens Erichß i Høet, Mattes Bunde i Vøfflingæ, Lass Perß i Viisløff, Tve Jenß ibid., Thommis Hanß i Hoesløff, Per Friis i Sasse-rvd, Michell Kaari i Kosthersløff, Nis Trogelß i Farsbølle,

Michel Diegen i Hemmersløff, Anders Dan i Rvæ, Anders Hansß i Farsbølle, Claus Hansß i Tøffringæ, Mattes Gregorß i Gaffwenby og Nis Hansß i Sersløff; hvilke vidnede, at Jørgen Wrne har skikket Ret og siddet Dom som en ærlig Dannemand saa vel over den fattige som den rige, saa at den menige Almue ham takker, fra første Tid, vor naadige Herre ham Fynbo Landsting befalede, og til denne Dag, og hvem ham andet paasiger, kan det ej gøre med Skel. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Papir med utydelige Rester ell. Spor af 7[!] Segl paatrykte forneden. Jørgen Jørgenssøn Urnes Arkiv (RA.). (Reg. *8846 (med rigtig aftrykt, men urigtig reduceret Dag Maj 25). [9626

Juni 16. Jep Kaa Byfoged i Wetle, Jes Winter Borgemester, Per Ebsß, Las Cresthensß, Palli Breydal Raadmænd *ibid.*, Jes Persß og Mates Scriwer. Paa Vilhelmi abatis Dag paa Wetle Byting fik beskeden Md. Nis Jensß Raadmand i Wetle et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Palli Breydal, Las Cresthensß, Jes Bertelsß, Jes Wilsß, Per Ebsß, Jes Perß, Mates Æwertsß og Cresthen Persß; hvilke vidnede, at de hørte og saa' [sam]me Dag paa fornævnte Ting, at Hr. Niels Jebsß skødede Nis Jensß paa s. Nicolaie Alters Vegne al den Del, som han havde forbedret til den Humlegaard i Flegmade, som hans Fader og Mætte Jeppes gav til fornævnte Alter, og det Stykke med, som han købte af Hr. Jens Atzersß, og Matz Nielsß gav til Kirken og Præsten. Item kundgjorde Hr. Niels Jebsß samme Tid inden Tinge, at han havde den Humlegaard af s. Nicolaie Alter og skulde holde der Messe for pro defunctis, og lod Hr. Niels læse et Brev lydende blandt andre Artikler, at Hr. Jens Atzersß Sognepræst i Wetle, Hr. Per Friiss Provst i Jællingsysel og »kirkywer.« i Wetle havde faaet ham det for Tjeneste for fornævnte Alter med andet Gods, som forskrevet staar, og er det fornævnte Brev, som Hr. Niels har, 22 Aar gammelt. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 4. Bomærke. Vejle Kirkes Arkiv (RA.). [9627

Juni 17. Reg. 5234. [Orig. med 6 Segl. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terp-ager, Ripæ S. 266.* [9628

Juni 18. Per Twesß¹ Herredsfoged i Volbors H., Laurens Persß Foged paa Rydhegordh, Jep Persß af Horsæstall. Lörd. før Johannis bapt. Dag for os og mange flere Dannemænd, som Volbors H.s Ting søgte, var Thøniss Jensß Scriffwere paa velbyrdig Svends Axell Brades Vegne Høvidsmand paa Haritzboregh

paa Kong Hanss Vegne og spurgte sig for af Fogeden og af menige Tingmænd, om der var nogle til Tinge eller Tinge nær, som hørt havde eller af vidste, hvo som tog Told og Bodegæld i Biskop Oloff Morthenss Tid af disse »fiskeleyde« Mosidhe leydhe, Hylle leyde, Nawbeckæ leydhe og Hwndighe leydhe. Da tilsvarede menig Almue og særdeles de ældste Mænd i Herredet, at dem vitterligt var og til Minde droges, at de forskrevne »fiske leyæ« har ligget til Haritzborgh i 70 Aar og mere og har givet Told og Bodegæld til Haritzborgh baade i Biskop Oloff Morthenss Tid og tilforn og siden deslige før nu i Fjor og i Aar. Herpaa »beddes« Thønnis Jenss et Stokkevidne; da tilmælt beskeden Md. Per Morthenss af Wglidstrop, og han tog 11 Dannemænd til sig: Heynæ Perss af Rydhe, Jes Tygesss af Liwngby, Niels Jenss af Lindholm, Andhers Mawenss af Wglidstrop, Andhers Bentss af Sowby, Aryll Karls s af Hatstrop, Boo Mord af Sowby, Las Twe s af Alwersløff, Trwels Jenss af Sæby, Siwndhe Clemits s af Karleby, Jep Perss af Ordheropp; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at dem vitterligt var, at Bispens Tjenere og alle andre Mænds Tjenere, som fiskede paa nogle af de 3 »fiske leyde« Mosidhe leyde, Hylle leydhe og Nawbecke leydhe, gav Told og Bodegæld til Haritzboregh i Biskop Oloff Morthenss Tid og af »arill« Tid tilforn og siden deslige før i Fjor og i Aar, og at hvilke som fiskede paa Hwndighe leydhe i Biskop Oloff Morthenss Tid, der Bispens egne Tjenere var, de gav ham Told og Bodegæld og ingen anden. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 3 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1-2. Bomærker; 3. Utydeligt. Axel Axelsson Brahes Arkiv (RA.). [9629

Juni 20. *Reg. 5235.* Beskadiget Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Ribe Kapitels Arkiv; senere formentlig ejet af Henrichsen a o: Hielmstjerne; (formentlig af denne) foræret til Danske Selskab (RA.). *Terpager, Ripæ S. 405; Missiver I. 164.* [9630

a—a) Ifølge Langebeks Paaskrift bægpa.

— *Reg. 5236.* [A. Orig. Ribe St. Hans Kl. Arkiv; senere til Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV. 267*; endnu senere a »apud Janum Rosenkransium«.] Aa. Afskr. af Arne Magnusson: Bartholin H 550 (jfr. 509). — Aaa. Afskr. efter Aa af Langebek: LDipl. *Terpager, Ripæ S. 406.* [9631

a—a) Saaledes Bartholin H 509.

— Jeg Michill Krabe til Wesløssgart kendes mig af ret Gæld at være[!] hæderlig og velbyrdige Md. Moritz Niels paa Agart 10 og 100 Mk. danske Penge, som nu gænge er i Ner-

jøtlandt og i Danmarck og en Købmand kan en anden fuldt med gøre, for hvilken Sum Penge jeg pantsætter Moritz Nielsen en min Gaard paa Hannis i Skorop i Øssløss S. (Lass Tameß, 1 Pd. Korn, 1 Pd. Smør med anden Smaaskat) med »vordnedhe oc tienere« i og af at sætte, og skal Moritz Nielsen beholde for et brugeligt Pant. Naar jeg vil fornævnte Gaard igen løse, skal Løsen »kendes« 3 Ting før Johannis Dag Midsommer paa Hannes Ting, og løses »at« Micaelis Dag næst efter paa Agordt, og da skal Skylden følge Hovedpenge. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev med flere hæderlige Mænd Hr. Lauretz Reff Sognepræst i Kiettrvp, Hr. Jens Jebß Kapellan til Agersbore S., Jost Nielsen Foged paa Agart og Pallii Grys i Slette. Datum Agart fer. 2. ante f. Johannis bapt.

[Orig. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv.] Afskr. paa 1 Halvark sammen med Breve af 1503 Juli 14 og 1523 Jan. 3 (alle 3 skrevne med samme Haand og formentlig omtr. samtidig med det sidste Brev): RA. Privatark., Predbjørn Pødebusk 1523 Jan. 3. [9632]

Juni 24. Wyr Fredyck erffgenamen tho Norwegenn, hartoch gunnen und vesthen selige Peter Nissens kynder Sigken und erhen halffsusther Törcken und cre beyder eruen unse guett Leckhuß, so ith beth tho naher je friest gebrucket is, tho bewanende und tho gebruckende und jarlycks daruan tho behoff unser burg Lutken Tundern 12 mr. lub. tho geuende und daruan tho doende gelyck anderen unseren undersathenn ihn Tunderlene. Vorbeden darumme alle unsen amptmannen, fogeden, gudemannen, radttmannen, bunden, lansthen und alle den jennen, de wmmе unsentt willenn dhonn und lathen scholenn, Sieken und Törkenn und erer beyder eruen hyrentbauen tho hynderende und nycht van deme gude tho vestende under unsen furstlyckenn huldenn und ungenaden. Datum tho Lutketundernn ahm dage Johannis bapt. under unsen anhangeden secrett.

Ad mandatum Dn. ducis proprium

G. de Aneuelde doctor cantz.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 2618 Bl. 40 a, jfr. 5 b. [9633]

Juli 3. Wy Frederick¹ erffgnhome to Norwegenn, hertog zynt schuldich deme duchtigen Hanse Rantzowen amptmanne to Zegebarge unsem rade 735 mr. lubeske houetstols, also to Lubeke unde Hamburg genge zynt, unde dar eyn islich guetman deme anderen ful mede don mach in deme lande to Holsten ane hale penninge, to betalende to dem ummeslage negest

kamende myt redem gelde edder myt also felen nochaftigen panden, dar Hans Rantzow mach mede nhemen den summen des reden geldes, to ener tyt unde uppe ener stede bynnen deme Kyle ofte in ener anderen zekeren stede, dar dat Hanse Rantzowen beqweme is syn gelt uptoborende. Unse secret. Gegeuen to Hadersleue ame sondage nha visitac. Marie.

Perg. med 1 Segl: K. 106; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks (?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9634

Juli 8 ell. 15. Wii Frederick¹ erffgname to Norweghenn, hartog vestenn ewiclick unsenn undersathenn Eske Jepsenn to Wra in Ramstorp herde dat stuflanth, dar he uppe syt, vor ein verendel botterenn rechter hure unde vor noch ein verendel botterenn vor alle dinst jarlikes uns darvann to geuende, ock ene unde synenn eruenn der suluen stuflandes haluenn vann allenn denste qwith uthghenomenn, wath de ghemeine lande dôn, gheuenn. Gebedenn darumme allenn unsenn amptmennenn tho Hadersleue unde sust alle denn jennenn, de umme unsent willenn dôn unde lathenn willenn, Eske Jeppsen unde synenn eruenn des stuflandes haluenn in nenerleighe mathe to hinderenn by unsenn furstlikenn huldenn unde ungnadenn. Under unseme singnete. Datum to Hadersleue ame fridage vor Margarete.

Ad proprium mandatum Dn. ducis
G. de Aleuelde doctor cancellarius.

Perg. med 1 Segl: K. 108. (Statsark. i Kiel, Urk. Schleswig Nr. 23 a.)

[9635

Juli 9. Hanss¹ Konge. Vore mene Købstædmænd i vore og Kronens Købstæder i Skonne har nu været for os og vort Raad med deres Privilegier, som Konger i Danmarck og vi dem givet har og stadfæstet, kærende, at de ej holdes ved Magt, men forkrænkes dem for^a i mange Maader, os, Kronen og^a vore Købstæder til Skade og Fordærv og besynderlig i saa Maade, at mange Bønder bruger Købmandskab hver med anden med Klæde, Jærn, Salt, Humle og andet, og Posekræmmere, som løber om paa Landet med Kræmmeri, og^a sammeledes Embedsmænd, Skomagere, Skræddere og andre, som løber paa Landet og bruger deres Embede. Da paa det at vore og Kronens Købstæder maa blive ved deres fulde Magt, er vi nu saa overens^b vordne med vort Raad, at disse efterskrevne Artikler skal her efter holdes. Først at ingen Bonde med anden skal gøre Landkøb med Salt, Klæde, Jærn, Humle eller andre Varer under 40 Mk. Brøde, 20 Mk. Kongen og 20 Mk. Bonden. Item ingen

Skomagere, Skræddere eller Posekræmmere skal færdes omkring og bruge deres Embede paa Landshygden, vore Købstæder til Skade og Forfang; hvo herimod findes at gøre, have forbrudt, hvis de har med at fare. Item er vi og saa overens vordne med vort Raad om Skovveje, at Almuen skal nyde og bruge deres Skovveje ubeskattede besynderlig om Vinteren, naar at^a de age med Fred, saa at hver Mands Rugsæd bliver uskadet og deres »gerdæ«, og om Sommeren ej at^a age i nogen Mands Ager, Eng eller Græs, som i »hegneth« bør at være; hvo saadant djærves at gøre, da skal man skellig pante ham og siden »wrde« Skaden, og bedre efter Loven, som det sig bør. Dog vil vi, at Almuen skal nyde deres rette »gresbedningh« ubindret, som af gammel Tid været har, for hver Mand, og skal Almuen nyde vor Alminding herefter, som de af Arild gjort har; tvivler nogen deri og vil ej lade^c vor Alminding frem, da vil (vi)^d tilskikke 12 gode^a »jordegne« Mænd, som »wore« og Kronens Alminding udrede skal. Item er og kært for os, at nogle har bygget^c Gaarde paa vor Alminding og taget af^a vor Alminding og gjort der^a Enemærke til; kan det saa findes, da beder vi og byder, at de dem afbryder og lader os nyde vor Alminding, som os af Rette bør at nyde paa Kronens Vegne. Item er og kært for os, at mange (af)^d vor Almue besværes med ulovlig Pantning, naar de farer til Skove^f paa deres rette Skovveje, endog (at)^d de har »leit« Skove^g, hvilket vi ingenlunde tilstede vil, at saa ske skal, uden de ager i nogen Mands Ager, Eng eller Sæd; da skal der fares med, som ^hforskrevet stander^h; thi forbyder vi alle herimod at gøre under 3 Mk. Brøde for hver Tid, man det gørende vorder. Item har og vor Almue ladet os forstaaⁱ, at farer deres Tjenere eller Bud til Skoven, og^j de falder af Læs^k eller Læs^k falder^a paa dem, eller i hvad Maade det ske kan, at de bliver ihjelslagne, da skal de købe dem igen for 3 Mk., hvilket vi ^lvil ej^l tilstede, (at)^d saa ske skal, men »wordeth swa sage«, at Skade skete med Villie, da skal man tilsige Fogeden eller »grande«, som næst er, og siden det ^mforfølges og medfares^m i alle Maader, som Loven udviser. Item kæresⁿ og for os, at man maa ej hugge i vor Alminding i Bare H., som kaldes Mellom weyæ, som af Arild været har; da vil vi, at man der hugge maa og anden Steds, som ^ovor Alminding^o findes, som de af Arild gjort har. Item forbyder vi, at ingen skal tage anden Mands »thiennere« ind, »^pfore han skiild[!][«] ved^p sin Jorddrot^q med Minde eller med Rette, og ej heller holde Pebersvende paa

nogen Mands Gods eller i nogen^r Mands Len uden med Jorddrottens Minde og^s Villie under 40 Mk. Brøde. Thi forbyder vi alle imod forskrevne Artikler at gøre, og byder vi ^teder alle^t vore Fogeder^u, Embedsmænd, Borgemestre og Raad, at I herpaa Vare tager, at forskrevne^v Artikler saa holdes, som forskrevet^w stander, under vor kongelige Hævn og Vrede. Givet i vor Stad Lund Knutz Konges Aften^x under vort Signet.

^tAd relacionem Dn. Johannis Andree electi et confirmati Ottoniensis.^t

A. Perg. med 1 Segl: K. 88. Malmø Bys Arkiv (i Malmø, A. 30). Delvis trykt: *Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 415*. — Aa. Optaget i 1503 Juli 22 (her med Datum 1502 Juli 10). — LDipl. 1502 Juli 9 og 10. [9636

a) Mangler i Aa. b) Aa: til ens. c) Aa: lægge. d) Saaledes Aa; mangler i A. e) Aa: brugt. f) Aa: »skoffen». g) Aa: »skoghen». h—h) Aa: for stander skrevet. i) Aa: understaa. j) Aa: at. k) Aa: Læset. l) Aa: ej vil. m—m) Aa: torfølge og med fare. n) Aa: kæredes. o—o) Aa: vore Almindinger. p—p) Aa: »før æn han ær loffligæ skyld fran». q) Aa: »jorthdrotthen». r) Aa: »anners». s) Aa: eller. t—t) Mangler i Aa. u) Aa tilføjer: alle og. v) Aa: disse. w) Aa: »fore». x) Aa: Dag.

Juli 9. Anders Rodh, som da Tingholder var paa Tyril H.s Ting, Anders Perß Sognepræst til Nørrvp Kirke og Officialis i Tyril H., Cresten Jenß i Lynebali, Seueren Perß i Oldrvp, Per Bertelß og Stafen Scriffwere. Lörd. efter Vor Frue Dag visitac. fik beskeden Svend Wll Slotsfoged paa Kolvinghwss et Tingsvidne af 8[!] Dannemænd: Nis Wilß i Howerde, Per Crestenß i Fordrop, Per Hanß, Olaff Mortenß i Lymeskoff, Mates Clawelß, Mates Jenß og Mickel Powelß; hvilke Dannemænd vidnede, at de hørte og saa' den samme Dag, at Jes Wll lod læse et Tingsvidne, som ud var given i Wedel, med 6 Indsegl trykket for, lydende: 9605. Derover lod Jes Wll Loven læse, som lyder, at ingen maatte være Væрге, der vilde hæрге, og bød sig i Rette med Hr. Anders Friis, om ham burde at beholde forskrevne Gods. Da sagde Hr. Anders: Jeg ser ej min Dommer, og vilde ej være i Rette med ham og gik ham »rætteløss« fra. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 4[!] Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2-3. Bomærker; 4. Endnu overklæbet, utydeligt. Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9637

Juli 10. Kongeligt Privilegium for Købstadmænd i Skonne. Optaget i 1503 Juli 22. Er 9636 Aa.

Juli 11 ell. 18. Niels Tweß Byfoged i Olthense, Anders Geed Raadmand ibid., Per Perß, Jes Jeipß, Hans Brwn, Anders Friis, Laurens Mwremesther og Nis Remesnidher Borgere og Bymænd

ibid. Mand. før Margarete Dag paa Otthense Byting fik beskeden Md. Hans Skriffuere Raadmand i Otthense et Tingsvidne paa Hr. Anders Jensens Vegne Sognepræst i Dalby om den Jord, som Hr. Mattes ved s. Jørgen paa boer, hvilken Jord Arild Esbernß, som boede i Dalby, skødede Hr. Anders Jenß her til Tinge nogle Aar forleden. Dertil »wort« udmælt disse 8 Dannemænd: Anders Geedh forskrevne Jes Jeipß, Hans Brwn, Per Perß, Anders Røffuere, Anders Friis, Jørgen Skomagher og Jep Bertilß Borgere og Bymænd i Otthense; disse vidnede, at Arild Esbernß nogle Aar forleden selv inden fornævnte Byting skødede Hr. Anders Jenß den Jord, som Hr. Mattes ved s. Jørgen nu paa boer sønden ud med Adelgaden, tvært over fra s. Jørgens Kapel liggende, i Længden og i Bredden, som hun af Arilds Tid været har, og Arild Esbernß kendtes sig fuldt Værd op at have baaret af Hr. Anders Jenß for den fornævnte Jord. Og fornævnte Hans Skriffuere paa Hr. Anders Jensens Vegne havde 2 »actæ« Dannemænd til Esge Hwid, som syg er og paa samme Tid, der dette Skøde gik, Byfoged var her i Otthense; han tilstod, at Arild Esbernß skødede Hr. Anders Jenß den fornævnte Jord, og fornævnte Jord var lovlig lovbuden, før hun skødet blev. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 4. Udslidt Brudst. «Senere til Odense Bys Arkiv^a (FLA. Odense, »Topographica«). (Reg. *8852.) [9638
a—a) Saaledes Vedel Simonsen, Odense II. I. 74.

Juli 12 ell. 19. »Nis Laurensß Foget paa Børlumherr. Ting, Povel Anderß Prior i Wreylef, Peder Anderß Sognepr. i Wraa, item M. Anders Walkendorph Proust i Børlum. 1502 Tiisd. paa st. Margr. virginis Aften.«
[Orig.] Udtog med Biskop Jens Jacobssøn Bircherods Haand: RA. MS. Div. Saml. vedr. Jylland, 1 S. 2. [9639

Juli 13. Reg. *8854. A. Perg. med 1 Segl: K. 88. Malmø Bys Arkiv (i Malmø, A. 31). Herefter: *Herlitz, Privilegier för Sveriges städer I. 415.* — Aa. Afskr. fra c. 1500 ell. lidt senere: Malmøregistret Bl. 21 b (her kun de første Par Linier af Brevet); og fra c. 1550: sstds. Bl. 4 a. Herefter: *Saml. till Skånes hist. 1873 S. 39.* — Udtog af Henrik Smith (sagtens efter Orig.): *Rørdam, Monum. I. 608.* Udtog (utvivlsonst efter Henrik Smith): Magnus Matthiæ, Reg. Dan. series: *Rørdam, Monum. 2. R. II. 177* og *Hvitfeld VI. 186, Fol. 1041 L. 20.* [9640

Juli 14. Bondhe Jenß¹ af Kløwestædhe Herredsfoged i Ramsiø H., Hoghen Trwitsß² Foged paa Skiollenæs, Jep Stolæ af Ølsye magle. Torsd. efter Kanuti regis Dag for os og mange flere Dannemænd, som Ramsiø H.s Ting søgte, var Thøniss Jensß

Scriffwere paa velbyrdig Svends Axell Bradhes Vegne Høvidsmand paa Haritzborgh og spurgte sig for [*osv. som 9629; læs dog: til Tinge, der hørt - Hylle leydhe, Nawbecke - menige Tingmænd og - indtil:*] forskrevne »ffiske leydhe« har givet Told og Bodegæld til Haritzborgh og ligget dertil i 50 Aar og mere og givet Told og Bodegæld baade i Biskop Oloff Morthenss Tid og tilforn og siden deslige til Haritzborgh før nu i Fjor og i Aar. Herpaa »beddes« Thønnis Jenss et Stokkevidne; da til-mælted en beskeden Dannemand Oloff Esberns af Kløffwedhe, og han tog 11 Dannemænd til sig: Hennicke Jeps af Dalby, Niels Smed, Jes Per, Jes Niels *ibid.*, Boo Lauris af Heyneth, Lasse Mithsommer af Køghe, Ingwor af Boroppe, Per Clemiths af Skentzwet lille, Jes Clemiths *ibid.*, Mattes Oxe i Ølsye magle, Per Skredher af Ramsiø magle; hvilke 12 Dannemænd [*osv. som 9629; læs dog: Mosidhe leydhe - Haritzborgh - hvo som - indtil:*] anden. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 2[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1-2. Bomærker (2. i Skjold). Axel Axelssøn Brahes Arkiv (RA). [9641

Juli 18. Jeg Morthen Matzs¹ i Towerop sælger og skøder til velbyrdig Svend Anders Galin 1 Pd. Byg, som jeg har til Rente i en Gaard i Wemendehøgs H. i Hølteberge, som Las Ips af boer, med al anden Rettighed, som mig tilhører. Og kendes jeg mig at have opbaaret herfor Penge og Værd, saa at mig »altinges« med nøjes, af A. G. Afvindes fornævnte Pund Kornrente eller nogen anden Rettighed A. G., tilpligter jeg mig at vederlægge 1 Pd. Korns Rente inden 6 Uger derefter. Medb. af flere gode Mænd Hr. Per Powils² »dæghen« i Lund og Mester Jon³ Ærkedegn sstds., Tord Jeps⁴, Henrick Tages VV. Skrevet i Torop Mand. før Maria Magderlene Dag.

Perg. med [5] Segl: 1. M 66; 2. M 84; 3. G. 72 (= Fxxxiii 3; her ikke afbildet) (*s. i one faldre*); 4. Llxxviii 11 (Sparre). Anders Galens Arkiv (RA.). LDipl. [9642

Juli 20. Jons Eryckesbenn dyng horer to Sclux harde. Des myduekens vor Marien Magdalenen dage vragede Jes Cistersbenn bynnen 4 dyngstockenn de gemeynen hardeslude, offte it em wytliick were, dat de domheren van Rypenn ere loch haddenn to gebadenn uppe Tunne. Do antwerden de gemeynen hardeslude, dat se ere loch dar ne werlde to gebaden hadden unde darto newerlde gewunden wordenn. Daruppe bat Jes Cistersbenn eyn dyngeswynde, des em gegunth wordt van 8 ludenn:

Nitze Tordesßenn, Jeppe Smyth, Jeppe Gotzesßenn, Tuke Gotzenn, Cryssternn to Steinuelde, Jacob to Lentmarke, Jesse Iuersßenn, Mattes Kallyesßenn; desse seden, dat alle dyngk so gan is, also bauen steyt. Myn ingesegel; unde Clawes van Alewelde amptnann to Lutkenn Tunderen, Jons Ouwesßen unde Dun-niges Petersßenn hebbenn dyt mede besegelt. Datum *etc.*

Perg. [med 4 Segl]. Solvig Godsarkiv; ^asenere til Viborg Lands-tings Arkiv^a; ^bc. 1800 ejet af Danske Selskab^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet. LDipl. [9643

^aa—) Saaledes LDipl. ^bb—) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 a.

Juli 20. Se 9532.

Juli 21. Vidne af Lunde Kapitel om Laurentz Skadelands Gave til Domkirken i Lund af en Gaard i Botulphi S.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 382. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 77.* [9644

— Nis Cristiernsß i Skioldborgh Tingfoged til Hasing H.s Ting, Niels Hwydh Biskop Niels Stygges Officialis paa Yrop, Pether Ænnerß i Bestedh, Thomes Matß i Wiisby Præster, Moghens Krabbe⁵ i Vildhersleff V., Keldh Andersß i Dybdall »bundæ«, Lass Cristiernsß i Hørstedh, Jes Olaffß i Jædrvp, Jes Matß i Hasingh, Jes Mwilly ibid. og Nis Michelsß i Vildersleff. Torsd. før Marie Magdalene Dag paa forskrevne Ting fik Hr. Michel Cristiernsß Sognepræst til Sønderhaa et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Lass Cristiernsß i Hørstedh, Nis Boleffß ibid., Jep Jensß ibid., Keld Andersß i Dybdall, Jes Olaffß i Jædrvp, Jes Matß i Hasingh, Nis Michelsß i Vildersleff og Anders Andersß ibid.; hvilke vidnede, at de samme Dag paa Hasingh Ting hørte og saa', at der opstod 2 Dannemænd Hr. Niels Persß Præst og Jep Offwerskiær i Gydrop, som den Dag og Tid var Hr. Michels Lovhævdshøring, og vidnede, at de var i Sønderhaa Præstegaard samme Dag, Hr. Michel gjorde Lovhævd, hørte og saa', at Hr. Michel gjorde sin Lovhævd, som han havde tilforn tilbudet paa forskrevne Ting og »vort« tilfunden at fulddrive at Fogeden og gode Mænd efter Loven, med Præster og gode fribaarne Mænd og Selvejere selv 12.; og »indwordæ« han først Præstegaarden, som han i sidder og kaldes Østhergordh i Sønderhaa, for en fri Præstebords Sæde med alt hendes rette Tilliggelse, som er i rolig Hævd og i 50 Aar og mere har tilligget og været ukært. Item »indwordæ« han 3 Gaarde i Sønderhaa, som er Keldgord (Iwer Grvmmy), Degnebooll (Cristiern Laurensß) og

Barndall, der Cristiern Grawersß i boede, item 2 Gaarde i Jæsdryp (Cristiern Jensß og Nis Laurensß); disse Gaarde med al deres rette Tilliggelse, som nu til dem er og i 50 Aar og mere har tilligget i rolig Hævd ukært, Dræt og frit »fysken« i Owesøø og Nørrehaasøø saa langt, som hans »fellig kand lengs tolæ til møtstrømmæ, indwordæ« han og bad sig saa Gud hjælpe og Helgene, at Østergardh med fornævnte 5 Gaarde er Søndherhaa Kirkes rette Ejendom og til Præstebordet. Og mælte de ham Lov af Hænde. I forskrevne Lovhævd »indvordæ« han Snetzstedh Præstegaard, som Lass Swendhsß i boer, for en fri Præstebords Sæde til Snetzstedh Kirke, item Præstegaarden i Hørstedh, som Per Jensß i boer, for en fri Præstegaard til Hørsted Kirke, og mælte de ham Lov af Hænde. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [11] Segl: 1. Bomærke; 5. Lv 79; 8-9. Utydelige. Sønderhaa Kirkes Arkiv (AM. VIII. 4). — Udtog anført i Dom 1617 Marts 26 af Befalingsmanden paa Skivehus og Superintendenten over Vendelbo Stift mellem Sognepræsten til Sønderhaa og Hørsted og Sognepræsten til Snedsted; Brevet fremlægges af den første. Koncept i Aalborg Bispearkiv (ikke paatruffen i NLA. i 1921). Herefter: *Saml. til jydsk Hist. 2. R. III. 281* (med urigtig Dag Mariæ Magdalenæ Dag, men S. 283 med rigtig Dag). [9645]

Juli 22. Udtog: *Saml. til jydsk Hist. 2. R. III. 281*. Er 9645.

Juli 25. *Reg. *8856*. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl. Kongens Arkiv (RA. T. K. U. A. Sverige A II, Akter og Dokum. vedr. det polit. Forh. til Sverige, Breve fra svenske Adelsmænd og andre til Kong Hans). *Grönblad, Nya källor till Finlands medeltidshist. I. 136* (= *Finlands medeltidsurkunder VI. 235*); *Missiver II. 175* (efter Aftrykket hos *Grönblad*, da Originalen dengang ikke var til at finde). [9646]

— Oloff Hemmingß¹ af Ballersbrønne Herredsfoged i Lillæ H., Jep Olsß² af Abelgordh, Jes Persß af Ballersbrønne. Mand., som Jacobi Dag paafaldt, for os og mange flere Dannemænd, som Lillæ H.s Ting søgte, var [*osv. som 9629; læs dog: paa Haritzborgh og spurgte - Mosidhe leyæ, Hylle leyæ, Nawbeckæ leyæ og Hwndighe leyæ. - menige - i 50 Aar - indtil:*] beskeden Md. Lauris Jensß af Abelgord, og han tog 11 Dannemænd til sig: Benth af Kragehaffue, Nielsß Jensß *ibid.*, Nielsß Persß *ibid.*, Hans Olsß af Wretsløsæ, Per Jebß af Wolby, Oloff Knudsß af Ballersbrønnæ, Per Danneman af Ysøwæ, Jep Olsß af Torslwndhe, Nielsß Andherß af Roroppe, Oloff Hemingß af Klowtoffthe, Wnghe Jens Moghensß af Torstrop; hvilke 12 Danne-

mænd [*osv. som 9629; læs dog: Mosidhe leyæ, Hylle leyæ - Haritzborgh - hvo som - indtil:*] anden. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1-3. Bomærker. Axel Axelsøn Brahes Arkiv (RA.). [9647]

Juli 26. Hans Krog Byfoged i Swineborig, Eggerdh Fris², Mates Remp³, Oluff Kerirth Raadmænd, Greers Alberts⁵ Tingskriver *ibid.* Tirsd. før Oluff Konges Dag fik paa Swineborgs Byting beskeden Md. Knut Jens Raadmand *ibid.* et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Velates Perss, Ness Hak, Hans Reff, Rasmus Jørgenss, Ness Matss, Per Tørneborgh, Henrich Jens paa Thorø, Jep Henrics *ibid.*; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag, at Søuerin Smedh her inden 4 Stokke skødede og solgte K. J. al den Rettighed, som han havde paa sin Hustrus Vegne i den Gaard liggende mellem Per Guldsmedz Gaard og Per Morthensens Gaard østen Vor Frue Kirke, som S. S. nu i boer; og takkede han ham for god Betaling. Med vore Indsegl.

Perg. med [5] Segl: 2. Cxi 4; 3. Bomærke; 5. Skjold, hvori Bogstavet g. ^a1762 og c. 1800 ejet af Danske Selskab^a; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet (RA. Svendborg (Tillæg)). LDipl. [9648
a—a) Saaledes Langebek i LDipl.; Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 a.

Juli 27. Hanss¹ Konge. For os er berettet, at nu i Hr. Niels Erichsøns R.s vor Mand og Raads Fraværelse trænges og Forfang gøres nogle Bønder, som ligger til Hellig Kors Alter i Wædtlæ, som Hr. Niels i Forsvar har. Da efter at Hr. Niels er nu uden Rigs behindret i vor og Rigens Tjeneste, forbyder vi alle at trænge eller befatte sig med saadanne Tjenere, førend Hr. Niels er igen til Stede kommet i Riget, og 6 Uger efter. Givet i Ringstædæcloster Onsd. efter Jacobi Dag under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9649]

Juli 28. Rasmus Michilsøn i Bregninge Herredsfoged til Mosse H.s Ting, Knwt Hanssøn i Dølefølle a. v., Oluff Michilsøn i Loffuerpe, Matz Skawe i Omuerpe, Lauritz Persøn »diegn« til Slymninghe S. og Skriver til fornævnte Herredsting. Torsd. før Oloffs Dag var beskeden Md. Andhers »diegn« i Tornes for os og menige Almue, som søgte Herredsting, og lod læse et Birketingsvidne af Kalløs Birk, beseglet med 3 Indsegl, helt, lydende: 6500. Der dette Brev var læst, der »bedes« Andhers »diegn« et Herredstingsvidne paa, og at han havde kærret paa

fornævnte Stræde. Da var der til taget en beskeden Md. Morten Ericson i Karletoffthe, og han til sig tog 11 Dannemænd: Hans Claussøn i Bregninge, Oluff Michilsøn i Loffuerpe, Nis Hansøn i Thoreby, Falmer Hoggaff i Mosse, Las Jenssøn i Vlsløff, Oluff Ericson i Magelsby^a, Lauretz Hanssøn i Kætinge, Knwt Perssøn i Omuerpe, Per Løget i Huntzby, Lauretz Dæghe i Fredeløff og Matz Anderssøn i Thoreby; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de saa' samme Dag, et Birketingsvidne var læst inden 4 Tingstokke lydende, som for stander, og at der var kæret paa fornævnte Stræde, og at Jeppe Barwitzen var paa fornævnte Ting og havde selv »rørth« om fornævnte Stræde. Til Vidnesbyrd »hengendes« under dette Brev. Datum ut supra.

[^b Perg. med 5 hængende Indsegle meget forsladden, dog in forma mesten heele. ^b Taars (Musse H.) Kirkes Arkiv.] Afskr. af Jon Mortensen 1752: LDipl. 1489 Maj 19. [9650]

a) Mon Fejl for Nagelsti? b-b) Saaledes Afskriften.

Juli 29. Paven anbefaler den ny udnævnte Bisp Detleuus af Slesvig til Ærkebisp af Lund.

Perg. med Alexander VI.s Bulle i Hampesnor. Slesvig Bisps Arkiv? (RA.). *Acta pontif. Dan. V. 355*; dansk Udtog med urigtig Dag Aug. 1: *Hvitfeld VI. 188, Fol. 1042 L. 13.* — [Afskr. i Protokol 1558.] Afskrifter herefter: RA. Gem. Arch. XVII. 43 Bl. 265 b og RA. Gott. Arch. Cam. III Capsa XL Nr. 10 Bl. 350 b. [9651]

— *Reg. *8857.* Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 97. Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 294; Missiver I. 165.* [9652]

Efter Juli 29. Hans Jacobssøn Wlff Dekan i Malmøge m. fl. vidner, at Anders Vinther Borger sstds. har solgt og skødet til Præsten Hans Hermyndssøn en Gaard i Malmøge.

Perg. med [10] Segl: 2, 4. Utydelige Brudstykker; 8. Bomærke; 9. Utydeligt. Senere til Malmø Bagerlavs Arkiv (Malmø Museum). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 77.* [9653]

Juli 30. *Reg. *8858.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: Fxxxii 16. Henrik Krummediges Hustrus Arkiv (B 2; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 46; Dipl. Norv. IX. 412; Missiver II. 177.* [9654]

Aug. 1. Hanss¹ Konge. Paa det s. Johannis Alter i vort Kapel i Roskildæ og den Gudstjeneste, derfor skikket er, som vi selv skikket har, maa des bedre til evig Tid varig blive, os til evig Bestand, giver vi Hr. Laurens Jenssøn vicario til samme Alter og alle, som dertil efter ham kommer, alle de Privilegier, som vor Herre Fader har givet de andre Vikarier i fornævnte

Kapel, som er al kongelig Ret, Frihed, Sagefald, som er 40 Mk. og der forneden, Orbodemaal, »garwirckæ, herwerckæ«, Tyveri, Mandslet, »morddrab«, Kæteri og alle andre Sager og Faldsmaal af alle de vornede og Tjenere, baade de, som boer paa Alterets Gods, og de, som hjemme er, med alle andre Artikler, efter som vor Herre Faders Breve udviser; forbydende osv. Givet paa vort Slot Kobnæhaffnn Petri Dag ad vincula under vort Signet.

Dn. rex per se.

Perg. med 1 Segl: K, 88. Roskilde Kapitels Arkiv (Johannis evang. Alter i Hellig tre Kongers Kapel); 1783 af Biskop L. Harboe foræret til Gehejmearkivet. LDipl. [9655]

Aug. 2. Iwer Nielß¹ Tingholder paa Skast H.s Ting, Hans Actrop, Jes Perß, Hans Jenß i Ogelwigh, Nis Jenß i Grimstrop og Jens Moltiß. Tirsd. efter Pers Dag ad vinculam fik for os Hr. Niels Ebß Kannik i Ribæ et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Nis Matesß, Nis Jenß, Per Hoom, Eskil Hermetß, Per Michilß, Per Skredher, Eski Morthenß, Hans Andherß; disse vidnede, at de hørte og saa', at 2 Dannemænd Hr. Soueren i Jernæ og Greers Lafwerß i Brøndom vidnede paa forskrevne Ting, at de var Hr. N. E. hans Lovhævdshøringe, og »indh worde« han en Gaard i Haltrop (Vilom Perß), sin »obolletofth« saa stor og bred, som 12 Ejere gjorde ham den, siden »e tride« Del over al Haltrop Mark; dette Gods »indh wordh« Hr. N. E. at høre til Vor Frue Kirke i Ribe og kendte ej nogen anden Del deri at have, og gjorde han sin Lovhævd med Kanniker, Præster og gode Mænd, som Fogeden fandt ham for Rette. Med vore Indsegl.

Perg. med 6 Segl: 1-6. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA*. V. 389 (RA.). [9656]

— *Reg.* *8861. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: Skjold med Krummedige-Vaaben (?) uden Hjelm ell. Omskrift. Henrik Krummediges Arkiv (B 2; RA.). *Vedel Simonsen, Ruderne I. 142; Dipl. Norv. XVIII. 180; Missiver II. 178.* [9657]

Aug. 5. Fru Kristine tilskriver sin Datter Anne Knudssdather (=: Rudsdatter), bl. a. om den Fare, Datteren og Hr. Henrik er i.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: [^aOttekantet; Skjold med Rosenkrantz-Vaaben uden Hjelm ell. Omskrift^a]. Henrik Krummediges Arkiv (B 2; RA.). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 6; Dipl. Norv. XVIII. 182; Missiver II. 179.* [9658]

a—a) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Rosenkrantz.

Aug. 7. Seueren Crestiernsß¹ Præst og Kapellan til Jern Kirke og Mates Jensß i Madwm. Sønd. før Laurens Dag i for-

nævnte Kirke fik beskeden Svend Eric Villasß et Sognevidne af 12 Dannemænd:, Thames Persß, Acer Jensß, Jess Persß, Hanss Nielsß, Knwt Jeibsß, Mates Jensß i, Tagß[?], Mates Anckersß, Jes Swensß, Laghe Matesß og Crestiern Nielß; h[vilke] vidnede, at 2 Dannemænd Per Je. og Thomes Jensß sstds. vidnede for dem, at 3 Stykker Eng i Syndermark Enge har været brugt i 38 Aar til den Gaard i Norvp, som Thomes Jess[!] Jensß i boer, ukæret til i Fjor, og deres Fader Jess Symensß brugte dem til samme Gaard ukæret. Item vidnede 4 Dannemænd Symen Marquardsß, Per Bertelsß, Villom Acersß og Thomes Persß i Eysbergh, at de har tjent Thomes Jensß i Norvp og brugt de Enge med Thomes Jensß til den Gaard, som han i boer, og de ej hørte, at nogen Mand gav Kære paa. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester af 2 Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Bomærke. (? Senere til) Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 388* (RA.). [9659]

Aug. 11. *Reg. 5240.* Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Roskilde Claræ Kl. Arkiv; *ÆA. V. 570* (AM. LXIV. 1). *Pontoppidan, Annales II. 723* (læs: *Biltzemann sacre theologie - Grypeßwoldensis - Notum duximus - Roskildensis ac per - quatenus auctoritate - dignaremur gratiam - considerantes, quod pia petentibus non venit denegandus assensus, de - conferimus - peccatorum et jubileum - ad hoc idem pium - Roskildie anno etc. quingentesimo secundo die vero Jouis*). [9660]

— Se 9587.

Aug. 12. *Reg. *8863.* Papir med 4 utydelige, endnu overklæbede Segl paatrykte forneden. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 47.* [9661]

— Se 9588.

Aug. 14. *Reg. *8865.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: Fxxxii 16. Henrik Krummediges Hustrus Arkiv (B 2; RA.). *Dipl. Norv. IX. 413; Missiver II. 180.* [9662]

Aug. 16. Se 9591.

Aug. 17. Vidne af Lolandzfare Landsting, at Mariebo Klosters Foged bød Lov for Lovhævd paa Gods, som en anden paatalede.

[^aOrig. paa Papir^a med mindst 1 Segl: Hxiii 2 (Vasspyd)^b. Maribo Kl. Arkiv; ^a1749 i Sorø Akademis Arkiv^a.] Afskr. (ikke helt fuldstændig) af Langebek 1749: LDipl. A. *Kall Rasmussen, Musse Herred I. 109.* [9663
^{a-a}) Saaledes Afskriften. ^b) Tegning i Langebeks Segltegn., Fasc. 6f8, Vasspyd.

— *Reg. *8866.* Perg. [med 1 Segl]. ^aSenere til Christiania Bispearkiv^a (AM. Norske Dipl. XCVII. 1). *Dipl. Norv. VI. 664* (Ordene: filius

Petrus Laurencii er nu udraderede og ganske ulæselige, fraeregnet de 3 sidste Bogstaver). [9664

a—a) Saaledes Bartholin C 461, 457.

Aug. 17—23. »Thaa møtthe for oss her Styggii Krumpen for-
stander thil Asmildh closthir paa then enne oc borgemesthir och raad
aff Viiboriig paa then anden siide. Thaa flørstt lwd her Styggii Krumpen
lesse for oss twinne lagheffder, then enne paa Viiboriig biscopsdomss
vegne och then anden paa Asmild closthirs wegne under datum mdii,
liudendis paa noger atskilligge aasteder besønderliig paa Viiborriig søe
thil mytstrøme.»

[A. Orig. Henholdsvis Viborg Bisps Arkiv og Asmild Kl. Arkiv;
den sidste: *ÆA. II. 203* (her med Dag Aug. 17-23).] Aa. Udtog anførte i
Brev 1550 Febr. 4 (Tirsd. efter Vor Frue Dag Kyndelmisse) af Otte
Krumpen og Erich Skram m. fl. Perg. med 5 Segl: 1-5. Viborg Bys Arkiv
(RA.). — [Aaa. Vidisse 1674 Nov. 23 af Aa af Borgemestre og Raadmænd i
Wiborg, givet Villum Lange til Asmild Kloster. — Aaaa. Aaa optaget i
Vidne 1729 Aug. 1 af Wiborg Byting (det samme, som er anført under
8803).] Afskrifter af Aaaa: NLA. Viborg Bytings Kopibog 1722-31 Bl. 582 b;
RA. MS. Danske Selskabs Afskrifter (»Kopidokumenter«), 2. Saml. 1729
Aug. 1. [9665-66

Aug. 19. Kardinal Raymundus giver Aflad for Priorisse og 22
Søstre (i Roskilde Agnete Kloster).

[A. Orig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv^a; ^bsenere til Danske Kancellis
Arkiv^b.] Aa. Afskr. af Arne Magnusson: Bartholin H 958 (jfr. 919). —
Aaa. Afskr. efter Aa fra 18. Aarh.: Thott 4to 1580 S. 370. Herefter: *Kirke-
hist. Saml. 4. R. I. 749.* [9667

a) Jfr. herom *Kirkehist. Saml. 4. R. I. 752.* b—b) Saaledes Bartholin H 919: »in can-
cellaria regia Hafniensi«.

— Esbern Stygssøn Kannik i Viburg pantsætter Aleburg Hellig-
aandshus et Hus i Aleburg.

Perg. med [6] Segl: [1. G. 693* (Esbern Stygssøn)^a;] 2. G. 716; 3.
G. 647; 4-6. Bomærker. Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Lindbæk og
Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 117.* [9668

a) Tegning i Langebeks Segltegn., Fasc. 4-5.

Aug. 21. Vidne af Ræinge Sognestævne, at Præsten i Ræinge og
ikke Bispens Embedsmænd har Magt til at gæste og vornede i og af
at sætte i Ræinge Præstegaard.

A. Papir med Spor af 4 Segl paatrykte forneden. Ringe Kirkes
Arkiv; *ÆA. V. 1059* (FLA. Ringe Sognekaldsarkiv). — [Aa. Vidisse 1556
Nov. 5 (fer. 5. post omnium sanctorum) af Herredsfogeden i Gudme H.,
givet Tord Simonsen Sognepræst i Ræinge Sogn. »Papir med 1 Segl.«
— Aaa. Afskr. i Sognepræsten Jørgen Lundts Bog om Ringe Sogns Be-
skaffenhed 1745.] Herefter: *Leerbech, Beskriv. ov. Ringe Sogn S. 120* (jfr.
115). — Aab. Udtog uden Dag se 6738. Herefter: *Rørdam, Monum.
2. R. II. 540.* [9669

a—a) Saaledes Aab.

Aug. 22. Vidne af Kønehaffn Byting, at Anders Nielssens Søn og Stifdøtre lod skøde til Nicholai Kirke et Hus i Kønehaffn ved Nicholai Kirkegaard.

[^aPerg. med Segl: »I alle Seiglene ere Bømerker uden D. Peder Albretsons, som er over det almindelige.« Københavns Nicolai Kirkes Arkiv.^a] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 275.* [9670
^a—^a) Saaledes Afskriften.

— Esbern Scriffwer tilskriver Mawritz Nielsß om Godsanliggender og meddeler Nyheder m. m.

Papir med 1 utydeligt, endnu overklæbet, brevlukkende Segl. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (B 1; RA.). *Missiver II. 181.* [9671

Aug. 26. *Reg. 5241 (*).* Perg. med [4] Segl: 1, 3-4. Norske. Kongens Arkiv^a (RA. Norge, Perg.). *Dipl. Norv. XII. 242; Hvitfeld VI. 189, Fol. 1042 L. 19 f. n.* [9672

^a) Da dette Brev tilhører Kongens Arkiv og vedrører et norsk Anliggende, burde det snarest have været forbigaaet i Henhold til det i nærværende Værks *I. Bd. S. VI* anførte; men Brevet er medtaget paa Grund af dets nære Slægtskab med de forskellige Eksemplarer af 9673, der hidrører fra et eller flere Privatarkiver.

— Lagmændene Eric Ericsson i Oslo og Tormodh Jonsson i Tonssbergh gør vitterligt, at Henric Krwmedige m. fl. er dømt fri for Drabet paa Knwd Allfsson, som havde brudt sit Lejde, og at den sidstes Gods er tildømt Kongen. Anført *Reg. 5241**.

A. Perg. [med 2 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv? (RA. Norske Saml., 2. Afdel., Fasc. 15, Nr. 31 a). Herefter: *Danske Mag. 3. R. II. 48.* — B. Perg. [med 2 Segl]. Samme Arkiv? (RA. Norske Saml., 2. Afdel., Fasc. 15, Nr. 31 b). — C. Perg. [med 2 Segl]. Samme Arkiv? (RA. Reg. 57, Norge, Fasc. 15, t). — Trykt efter et 4. Eksemplar (Perg. [med 2 Segl]; AM. Norske Dipl. XCVII. 2; utvivlsomt fra et norsk Arkiv): *Dipl. Norv. V. 712.* [9673

Aug. 29. Niels Støgge Biskop i Børglom, Niels Friis i Viborg, Jens Andersenn i Othens Biskopper, Niels Høg, Pritbornn Paadebusk RR., Pether Brockenhuße Landsdommer i Norjutland, Tiigi Jenßon, Pether Liicki og Kield Iiwerßon VV. Mand. efter Bartholomei Dag i Randers paa Raadhuset paa Retterting hørte vi og saa' et Dombrev udgivet af Rigens Kansler, lydende: 8595. Datum Randers etc.

Perg. [med 9 Segl]. Niels Timmessøn Rosenkrantz's Enkes Arkiv?; i alt Fald sagtens senere til Kærgaardsholm Godsarkiv; derefter ejet af Klevenfeldt^a (RA. Kærgaardsholm Godsarkiv). LDipl. 1498 Maj 10. [9674

^a) RA. Reg. 60 S. 117.

Aug. 30. Jeg Predbiørn Podebusch R. oplader Biskop Nielsß Friis i Viborig alle de Breve, som jeg har paa Haldt og paa det Gods, som der tilligger. Og kendes jeg mig og mine Medarvinger ingen ydermere Rettighed at have til Hald eller det

Gods, som der tilligger, og ej nogen Breve at have paa forskrevne Gods, som forskrevne værdige Fader og Viborg Domkirke og Stift kan komme til Skade. Findes nogen Breve paa forskrevne (Hald)^a efter denne Dag hos mig eller ^b mine Medarvinger, døder jeg dem med dette Brev. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev med værdige Faders Indsegl Hr. Niels Styge Biskop i Børlum og Hr. Niels Chlausen Biskop i Aarß. Datum Randerß 2. Dag efter s. Hansis Halshuggelses Dag.

[A. Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Aa. Afskr. fra 17. Aarh.: »Anne Krabbes Kopibog« (Gl. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 43 a (kun Brevets Slutning er bevaret, og Udtoget ovfr. er derfor efter Aaa). — Aaa. Afskr. fra 17. Aarh. (formentlig efter Aa, da den var fuldstændig): Ny kgl. Saml. 4to 857 b Bl. 15 a (ekscerperet herefter ovfr.). — Aab. Afskr. fra 17. Aarh. (formentlig direkte ell. indirekte efter Aa, da den var fuldstændig): Ny kgl. Saml. Fol. 540. — Ab. Afskrifter [efter Peder Dyrskjøt] (formentlig efter en Tekst af Anne Krabbes Kopibog): Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 149 a (herefter: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Podebusk (Afskr. af Jon Mortensen) og LDipl. (den 1.)). — Andre Afskrifter: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Podebusk (med ukendt Haand); Ny kgl. Saml. 4to 1263 S. 12 (af Frands de Thestrup); Thott 4to 1559; LDipl. (den 2.) (de 3 sidste Afskrifter indbyrdes beslægtede). [9675

a) Saaledes Ab; Aaa, Aab og de fleste andre Haandskrifter: Jord. b) Her begynder Aa.

Aug. 30. Leander de Perusia tilskriver Bispen af Slesvig om det for dennes Udnævnelse udførte Arbejde.

[Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. af Poul Cypræus: Gl. kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 182 b (af *J. A. Cypræus, Annales S. 400* kun nævnt, ikke trykt). *Acta pontif. Dan. V. 359.* [9676

— Birgerus¹ archiepiscopus Lundensis egregio viro Dn. Gotscalco de Aleueld decretorum doctori, Sleßuicensis ecclesie thesaurario. Tuarum probitatum ac virtutum merita nos inducunt, ut personam tuam prosequamur favore gracie specialis. Eapropter presertim ad presentationem principis Ffrederici ducis Sleßuicensis, cui ad presens merum juspatronatus dinoscitur pertinere ad perpetuam vicariam s. Olau i ecclesia Brecklinghe Sleßuicensis dyocesis, per obitum Nicolai Thomesß ultimi possessoris eiusdem vacantem, te in persona Johannis Wlff procuratoris tui per birreti nostri impositionem investimus et instituimus ad eandem tibi de redditibus vicarie eiusdem providemus. Sig. nostrum. Datum Lundis die penultima mensis augusti.

Perg. med 1 Segl: G. 1019. Senere til Slesvig Bisps Arkiv? (RA.). LDipl. [9677

Aug. »Niels Persen Prior i Hundslund 1502 in august.«

[Orig.] Udtog med Biskop Jens Jacobssøn Bircherods Haand: RA. MS. Div. Saml. vedr. Jylland, 1 S. 3. [9678]

Sept. 1. Kardinal Raymund tilskriver Nonnerne (i Bosø) an-gaaende den fra Turcken truende Fare.

[Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 208. Herefter: *Acta pontif. Dan. V. 361*; *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 79*. — To andre Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 6, Nr. 43 (herefter: *Acta pontif. Dan. VI. 556*) og SvRA. E 102 a, Sextern 13, Nr. 97. [9679]

— Jens Michelson Raadmand i Malmøe giver en Bod sstds. til Malmøe Helliggejsthus.

[Orig. Malmø Helligaandskl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 92. Herefter: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 118*; *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 79*. — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 9, Nr. 314. Jfr. *Lindbæk og Stemann, anf. St.* og *Weibull, anf. St.* — Et tredje Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 24, Nr. 164. [9680]

Sept. 2. *Reg. *8869* (med Dag Sept. 5 ligesom i de nedennævnte Aftryk). [A. ^aPapir (Orig.).^a Erik Ottesson Rosenkrantz's Arkiv? (i saa Fald vel aldrig afgaaet); senere til Arkivet paa Rosenholm (25. Pacquet Nr. 23).] **Aa.** Afskr. af Langebek 1761: LDipl. — **Ab.** Afskr. af Jon Mortensen 1752: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Folio, Laxmand. Herefter: *Vedel Simonsen, Elvedgaard I. 60*. — **Ac.** Afskr. fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to 2091, III. 193. Efter Ab og Ac: *Missiver II. 183* (Aa har: *min mormoder oc om her Laxmans dødt - til for screffuet - nadigste herre - behielpeligh i retwiishied - tid. Ex Mariager feria sexta proxima*). [9681
a—a) Saaledes Aa; Ab: Afskrift.]

Sept. 3. Arildh Jensøn Landstingsskriver i Schonæ gør vitterligt, at Oleff Esbernssøn Kannik i Lwnd gav og skødede sit Gods til et s. Cristofferi Alter i Lwnde Domkirke, dog først med Gyldighed efter hans Død.

Perg. med 1 Segl: Skjold, hvori Bogstavet A. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 79*. [9682]

— »Ith pergamentz siunßuinde om de bøger, som uor bøgitt paa Allstrup marck, som Anders Ibßenn och Niells Oluffßenn haffde bøgtt och brugtt, er ophimlitt; samme winde udgiffuitt till Gislum heridtzthing løffuerdagenn nest for uor frue dag nativitatis mdsecundo.«

[A. Perg.] [Aa og Aaa se 7655, [Aa og] Aaa. RA. Rigens Forfølgningsbog 1592-98 Bl. 310 b. [9683]

Sept. 5. *Vedel Simonsen, Elvedgaard I. 60*; *Missiver II. 183*; *Reg. *8869*. Se 9681.

Sept. 6. Malmøe Helligaandskloster sælger Påwel Person Kirkeherre til Høekiøpinge en Gaard i Malmøe.

[Orig.] Udtog: Specifikation, Adskillige Klosters Breve Nr. 20. Herefter: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 118; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 80.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 9, Nr. 313. Herefter: *Lindbæk og Stemann, anf. St.* — Et tredje Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 24, Nr. 163 (Gaarden kaldes her »en gård i Malmøe liggjandes till Holt-husogården«). [9684

Sept. 8. Hinrick Agesßen tilskriver Fru Annæ Rwdzdotther om Forholdet mellem Bispen (af Roskilde) og Hr. Hinrick og om Hr. Knut (Alfsson).

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 2; RA.). *Dipl. Norv. X. 233; Missiver II. 184.* [9685

Sept. 9. Ick Grethe Töpis, naghelathen husfrouwen Topy Mollers, wanafftich bynnen Hußem vorkope myt vulbord alle der jenne, der my ere vulbord darto behoff was, up enen wedderkopp deme erßamen Hans Knutsßen inwonre bynnen Hußem eyn mr. pennighe jarlike rente an myneme huße unde hoffte belegen oestwerd by s. Jurghen twysken Jacob Wrede up de westerenn syde unde Inghe Borens up de osterenn syde, vor 15 lub. mr. houetstols, de my Hans vornoghet hefft; welker 15 mr. houetstols ick jarlikes to Michelis daghe vorrenten schal vor eyn lub. mr. desßeme Hansß edder deme hebbet desßes breues. Weret sake, dat desße renthe nicht uth enqweme, unde Hans edder de hebbet desßes breues dar jennigerleye scaden up dede myt rechtganghe, den schaden schal ick wedder uprichten. Weret sake, dat desßet erue vorkofft wurde, so schal Hans edder de hebbet desses breues desßen summen myt aller bedageden renthe thouoren uth hebben edder ßodane beßegelde breue, de en vor desßen summen nochafftich synt. Vurdermer loue ick desßet erue nicht hoger to vorkopende, to vorpandende edder to vorbutende sunder willen desses Hansß unde hebbet desses breues. Ock hefft Hans gheghunt my enen wedderkop, wanner my beqweme is, so schal ick den wedderkopp eyn halff jare thouoren vorkundighen unde darna des dages Michelis de betalinghe to donde, den houetstól myt aller nastanden renthe in eneme ßummen myt ßodaner munthe, alße to Lubeke unde Hamborch ghenghe is. Mynes ßeligen mannes syn inghesegel myt den inghesegelen desßer vromen lude Peter Tamsßen² unde Peter Jonsßen³. Gheuen unde screuen des vrigdages na nativitatis Marie.

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker (1-2. i Skjolde). (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 66.) [9686

Sept. 10. Vidne af Halmstadz Landsting, at der blev læst Breve af Kong Christiern for Biskoppen i Lund paa Kirkens Forstrand for Mielby og Laksefiskeri i Lawe.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 302, G. 5.*] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17. Nr. 11. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 81.* — Et andet Udtog (med Dagen »lögerdagen näst effter Wårfrue dag nativitatis d. 17 augusti 1502«): Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 91. [9687

— *Reg. *8870.* Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. G. 454; 3-5. Bomærker (3. i Skjold). (RA. København (Tillæg).) *Kbhvns Dipl. II. 177* (det ikke aftrykte er Formularer uden særlig Interesse). [9688

— Se 9599.

Sept. 19. Johannes¹ rex ac Fridericus² heres Norwegie fratres. duces Dn. Theoderico episcopo Lubicensi aut eius in spiritualibus vicario seu officiali generali. Cum perpetua sine cura vicaria s. Katherine in parrochiali ecclesia Blekendorpe vestre diocesis per liberam Dn. Johannis Roden, illius ultimi possessoris, in manibus nostris factam resignationem vacet, cuius juspatronatus ad nos Holtzacie duces spectare dinoscitur, Dn. Gotschalcum de Aleuelde clericum Sleßwicensis diocesis, decretorum doctorem ac nostri Friderici ducis cancellarium, propter virtutum eius merita paternitati vestre ad eandem presentamus, supplicantes, quatenus Dn. Gotschalcum aut eius legitimum procuratorem ad vicariam instituere sibique de eadem providere ac de omnibus juribus et redditibus eiusdem responderi facere dignemini, mercedem ab altissimo recepturi. Datum in castro Gottorpp die lune 19. mensis septembris nostris regali ducalique secretis presentibus subappensis.

A. Perg. med 2 Segl: 1. K. 88; 2. K. 108. Senere til Slesvig Bisps Arkiv; *ÆA. V. 491* (RA.). — Aa. Afskr.: Svavstedbogen Bl. 36 b. — Trykt: *Westphalen IV. 3132* (noget forkortet). (*Reg. 5242.*) [9689

— Knudh Thamesß Herresstet Birkefoged, Laurens Kølluf, Hans Michelsß, Hans Perß, Hans Smedh og Hans Greffue. Fer. 2. post f. exaltac. crucis paa Herresstet Birketing »beydes« beskeden Md. Mass Perß i Herresstet et Tingsvidne af 8 Danne-mænd: Laurens Kølluf, Hans Perß, Per Greffue, Hans Greffue, Hans Michelsß, Jes Olß, Oluf Hansß og Morthen Masß i Feresløff; hvilke vidnede, at de saa', at Tyøre Nielsß i Kuldorp og hendes »laghe weriæ« Jep Masß skødede til forskrevne Mass Jenß [!] og Lene hans Husfru al den Rettighed, som Tiøre Nielsß havde i den Gaard, som Mass Jenß i bøer i Herresstet; og var

forskrevne Del lovbuden 3 Ting, før Skøde gik, og kendtes forskrevne Tyøre og Jep Masß dem at have oppebaaret Fyldest og Penge for forskrevne Del. Og tilbandt de dem at hjemle Mass Jenß den Del for hver Mands Tiltale uden for kongelig Tyngde. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [6] Segl: 1-2. Bomærker; 3. Bomærke(?); 5. I Sigilfeltet en Spade; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Skøde paa Peder Claussøns gaardt.« Senere til Arkivet paa Ravnholt. LDipl. [9690]

Sept. 21 (ell. Febr. 24). Anders Langh tilskriver Hinrick Krvmedie om Indtægten af Asmyndroppe gard og det tilliggende Gods.

Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 184; Missiver II. 185.* [9691]

Sept. 22. Wy Frederick¹ erffghome to Norwegenn, hertog hebbenn uthgeferdiget Thime Tekenn unnd Wilhelm Kopp unndersatenn borger bynnen unser stat Sleßewick uns 200 ossenn to Koldingen to kopende. Biddenn darumme der frowen Cristinen konnyginnen, unnsen liuen suster erer liuen tolner, dede mit dissenn briue ersocht werden, gy jw upgnante unnsen unndersatenn willenn latenn beualenn zynn se unnd sodann ossenn unnsent wegen gekoffte tollenfrie durchstadenn, darbeneuen allen unnsenn tollenern bedende, gy de suluen mit den ossenn ock tollennfrei driuen latenn unnd se mit den bestenn vordern. Willenn wy wedderumme gerne irkennen, unnd is uns van den unnsen also dancklich to dancke. Datum Gottorp am dage Mauricii unnder unsem signete.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 108. Dronning Christines Arkiv (RA.). [9692]

Sept. 25. Hr. Eyler Ywerß Sognepræst i Wywe, Fru Sophyn i Reffznyss, Andhers Bran Borger i Nestith, Kresthen Troelß, Andhers Michelsß, Per Brwn i Haddrop og Jesper i Wywe. Sønd. før Michaelis Dag for og mange flere Dannemænd fik velbyrdig Md. Tyghy Jenß af Dalzgordh et Sognevidne af 12 Dannemænd: Niss Smedh i Asstropp, Niss Wolß i Steffne, Jepp Nyelß *ibid.*, Per Nyelß i Wywe, Michel Longh, Jepp Kragh-lwndh, Jess Longh, Lass Ærdhen, Jep Lam *ibid.*, Kresthen Troelß, Andhers Michelsß og Per Bwn; hvilke vidnede, at dem vitterligt var, at Grefflwndh Skov og Mark, som Hr. Nyels Høgh paakærede, ligger imellem Wywe Skov og Wroo Skov og imellem Wywe Mark og Wroo Mark og ej anden Steds, »hwylike« fornævnte Skov og Mark ligger imellem det gamle Markeskel,

som tilforn var gjort imellem Wroo Skov og Mark og imellem Grewelwndh Skov og Mark, og saa til det ny Skel, som nu »systhen worth« gjort imellem Wywe Skov og Mark og imellem Grewelwndhz Skov og Mark, »hwilke« fornævnte Skov og Mark Sandemænd i Hynsthe H. havde bortsvoret til Wywe terp, og der »worth« de lovlig fældt for. Item vidnede fornævnte 12 Dannemænd, at dem vitterligt var, at de Gaarde og Huse, som bygget er paa Grewelwndhz Mark, er alle bygget paa Grewelwndhz rette Ejendom og Enemærke. Item vidnede fornævnte 12 Dannemænd, at Wynther, som boede i Wywe terp, og hans Fader Jess Powelß, dér boede før ham, talede Jess Thamsß Minde, som boede i Dalzgordh, Tyghy Jensß Fader, og siden Tyghy Jensß Minde efter ham for deres Fæ at drive paa Grefflw[n]dhz Mark og deres Svin at drive paa Grewelwndhz Skov til »oldern«, hvilken Ejendom Tyghy Jensß Forældre har haft i Hævd i 100 Aar og mere, og er det Grewelwndhz rette Ejendom i alle Maader, som for stander skrevet, undtagen den Rettighed, som Tosstrop Kirke kan findes deri i Grewelwndhz Skov. Med »worth ængzel«. Givet ut supra.

Perg. [med 7 Segl]. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 343 a (nævnt herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 8*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9693]

Sept. 27. *Reg.* *8876. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 50; Dipl. Norv. VIII. 466; Missiver I. 166.* [9694]

Sept. 28. Pether Laßen hardesfaghet tho landesdinghe in Alßen. Des middewekens vor Michaelis bynnen dem vorbehomeden 4 dinghesstocken tugeden de boscheden Claws Jorth und Christen Nilßøn tho Hunslochow, dath Mats Kule tho Selderupp dede syn lacheues, dartho ohne de hardesfaghet gefunden hadde, myth 12 frame lude, dath he und syne voroldern hebben jewerle de bunder erde, de boleghe is up Steuninghe feltmarkede, in rowliker besittinghe gehadt, und dar is vhan nemande ilinghe up geschen. Darop was Mats Kule bydende umb eyn dingheswynde, dat ohme wort vorgunth und uthgenometh 8 frame herdeslude: Bunde Dodde, Christern Matsen tho Elstropp, Claws Wranghe, Oleff Tortzen, Hans Tueßøn, Hans Grubbe, Symen Suther und Hans Iwerßøn tho Borstede; welche tugeden, dath Claws Jordt und Christern Nilßøn bynnen

4 d'ingckstocken tugeden, dath Mats Kule dede syn lacheuent, dartho ohne de hardesfaghet thogefunden hadde, myt 12 frame lude, dath he und syne voroldern hadde jewerle de buncher erde, dede boleghen is up Steueninghe veltmarkede, in rowlicker besittinghe gehadt. Ick hebbe myn ingesegell hethen henghen vor dyßen breff; wy Hans Johanßen amptman tho Sunderborch und Hinrick Sthur hebbe unße ingesegell tho ener wytlicheit hethen hangen ahn dyßen breff.

[A. Orig.] Aa. Vidisse 1553 Dec. 20 (middeweckens nha Lucie) af Landstinget »in Alßen«, givet »de vorsichtighe Christen Hansßen tho Sylderupp«. «Tilhørte 1870 »Boelsm. Klaus Skov i Sjøllerup, der endnu har et Stykke Land ved »Bolbro« paa Stevning Mark«^a; ikke set af Udgifveren. — Aaa. Afskr. efter Aa 1870 af Chr. Knudsen († 1911) (med Bemærkning af ham: »I en dansk Oversættelse af Præsten Hr. Joh. Brandt i Slutningen af det 17. Aarh. skrives følgende Navne: »Sellerop« »Guderup« »Stolbro« »Elstrup« »Bonstede« »Hunslefskov« og »Steffning« og efter Oversættelsen tilføjes« en Del Oplysninger »om de enkelte Jordstykker«): Ny kgl. Saml. 4to 2683, 19. Bd. S. 3. [9695

a—a) Saaledes Aaa S. 5.

Okt. 3. Vi Marquardh Tegenhwss i Hagesteth, Søffren Daa¹ RR., Gotzskæ Magensß i Hørby, Hans Iwersß i Swenstorp og Cristern Mattisß i Feletzleff var i Dag forsamlede paa Tryninge skow om Trætte mellem ærlige og velbyrdige Mænd Mester Ottæ Kantor i Roskilde og Hans Rwdh i Wogenserop om Skovskel mellem Wogenserop og Tryningæskow og om Del i samme Skov. Da »berettæ« Mester Ottæ, hvorledes han Mand. før[!] Mathie Dag i Faste næst forleden [c: 9559] var her med nogle af os og flere gode Mænd paa »syn«, og velbyrdig Md. Peder Rwdh, Hans Rwdhs Fader, hvis Sjæl Gud naade, paa »syn« og samme sin Søns Vegne og med nogle gode Mænd efter Kong Hansß Befaling og begærede da, at vi og de gode Mænd, som da til Stede var, skulde gøre Skovskel mellem Wogenserop og Tryninge Skove og udlægge hver sin Del i samme Skove; og det greb dog da ingen Ende anderledes, end Mester Ottæ og Peder Rwdh paa »syn« og sin Søns Vegne hver »tiilkeesde« 4 gode Mænd og gav dem Fuldmagt, som i Dag skulde komme hid til Stede og udlægge hver sin Del i samme Skov, og kom nogen af de 8 gode Mænd ej til Stede for noget Forfald Skyld, skulde de »keesæ« andre gode Mænd hid til Stede, [so]m skulde have Fuldmagt [alt at] fuldgøre [i alle »ma]de«, som forskrevet staar, uden ydermere »tøffringh«. [Nu i] Dag havde Mester Ot[tæ »forsam?]blede« os forskrevne [4]

Mænd Søffren Daa R., Gotzs[kæ] Magensß, Hans Iwersß og [Cristern] Mattisß og gav os aldeles Fuldmagt, bad og formanede [Han]s Rwdh, at han sammeledes skulde komme s[ine] 4 gode Mænd til Stede, som hans Fader og han havde forpligtet dem tilforn udlægge hver sin D[el], som forskrevet staar. Til hvilket Hans R[w]dh s[varede], at hans Venner var ikke til Stede, men sam., og begærede han at forramme et andet [»mode«, naar] hans Venner var kommen i Landet igen, og ber[amme dertil en anden] Dag. Da svarede [Mester Ottæ, at han] »enctæ ythermere mode« kunde nu forramme; [thi det skulde være hans Tj]enere i Tryningæ til stor ydermere han havde »raad« med sine Medb[rø]d[re], og eft[er]di han] havde saa »strengæ« bep[lygtet] »foren« og kom dog gik og [for] »de«, som forskrev[et staar, det vidner v]i med vore Indsegl trykte neden paa dette [Brev]. Datum Trynigæ fer. 2. p[ost] f. Michaelis arc]hang.

Medtaget Papir med 1 Segl paatrykt forneden paa den bevarede Del: 1. Lxlix 48; det i [] satte er suppleret fra en Afskr. af Plesner i LDipl., hvor det dog omtrent alt skyldes hans Gisingn. Roskilde Kapitels Arkiv; senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl. [9696

Okt. 3? Olloff Persß Byfoged i Malmøge, Andhersß Jensß Borgemester, Per Jensß Raadmand, Hans Bagher, Hans Kruse, Niels Hemyngsß Kellesmed, Niels Morthensß Smed Borgere og Bymænd ssdts. Mand. efter Nichali Dag for os og mange Danne-mænd, som Malmogs Byting søgt havde, tilstod Peitther Holthus Borgemester og Conradz Hwistetz Raadmand, at de nogen Tid tilforn havde solgt og skødet Boldewin al deres Rettighed og Ejendom, som de havde i den Gaard liggende sønder i Malmøge vesten Sønderport sønden det Stræde, der løber af Øster fra Adellgadhén og i Vester »hender« Teyllladherne; dette Skøde havde Beritte Boldewins, Boldewins Efterleverske, befalet dem at skøde beskeden Md. Hans Harcke; da skødede forskrevne Dannemænd i Skød fra dem og fra Beritte Boldewins til Hans Harcke al denne Gaard og den Del med, som Olloff Dunck solgte Boldewin i samme Gaard, Gud deres Sjæle have. Og holder samme Gaard, som efterskrevet stander: Længden paa den østre Ende af Nør fra Strædet og i Sønder, indtil Bys Jord tager, 80 Alen og 11, 1 »quarter mynne«; Bredden paa den søndre Side af Øster i Vester 40 Alen og 13 Alen; Længden paa den vestre Side af Sønder fra Bys Jord og i Nør til Bys Stræde

ud med s. Jorighens Gods 90 Alen, 1 Alen og 3 »quarter«; Bredden midt i Haven af Øster i Vester indtil s. Jørighens Gods 80 Alen og 2 Alen. Og »kennes« disse hæderlige Dannemænd, at Beritthe har oppebaaret Penge og fuldt Værd af Hans Harcke, saa at hun takkede ham for god Betaling; item »kenndes« forskrevne Dannemænd dem og Beritte ingen Rettighed at have i denne Gaard efter denne Dag. Vore Indsegl.

Perg. med [7] Segl: 5. Bomærke; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Pa Hans Bourmesters boder wyed Sønderporith«. (AM. VIII. 5.) [9697]

Okt. 6. Vi Johan¹ Biskop i Roskilde bekender os skyldig at være s. Barbere Alter her i vor Domkirke 100 Mk. danske Penge, hvilke vi bepligter os og vore Arvinger at betale forskrevne Alter »ath« Paaske næstkommende. Sig. nostrum. Datum in curia nostra episcopali Roskildensi in profesto Birgitte vidue.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: G. 181. Roskilde Kapitels Arkiv (Barbaræ Alter) (AM. XXIX. 5.) [9698]

— (Reg. *8894.) [Orig. Mogens Gøyes Arkiv.] Kopi fra 2. Halvdel af 16. Aarh.: RA. Reg. o. a. L. 4 Bl. 416 b. Udførligt Udtog herefter: *Danske Kancelliregistr. 1535-1550 S. 466*, jfr. S. V. — Udtog fra c. 1600: RA. Reg. o. a. L. 1 Bl. 69 a. — Nævnt (uden Datum) i RA. Chr. III.s Lensbog, Vendelbo og Aarhus Stifter. Herefter: *Danske Mag. 4. R. IV. 220*. [9699]

Okt. 8. Jep Mickilß Try H.s Tingfoged, Jens Perß, Niels Matß Borgemestre i Slangeropp, Niels Perß, Hans Jepß Raadmænd sstds. Lørd. før Marie Magdalene Dag spurgte beskeden Svend Niels Bron, som tjener hæderlig og velbyrdig Md. Hr. »dægen« i Københaffn Doktor Erick Nielß, paa Try H.s Ting sig for af al Almue, om nogen havde hørt, at den Skov, som ligger til de 2 Gaarde i Ødhæ Høyolth, ej har været et frit Enemærke af Arilds Tid og ligger til Hr. »dægen« i Københaffn. Item udtoges en Nævn af Tinget med 16 Dannemænd det ud at granske: Jon Atzerß i Lynghæ, Maghens Jepß *ibid.*, Pouel Jepß *ibid.*, Olaff Smedh i Sponolt, Jep Swenß i Kollerødh, Andhers Cristiernß i Lillerødh, Aarghæ Jensß i Kaderødh, Andhers Nielß i Lwtzerødh, Lass Jepß i Watsinghærødh, Hans Morthenß *ibid.*, Jens Perß *ibid.*, Mattes Torbernß *ibid.*, Trwels Henricß *ibid.*, Mattes Jepß *ibid.*, Jes Tweß i Lynghæ, Jess Morthenß i Wgeløsse; hvilke udginge, indkom igen paa Try H.s Ting Lørd. Dyonisii Aften og vidnede, at aldrig havde de andet hørt og ej udlede kunde af gamle Dannemænd, end fra

hæderlig og velbyrdig Kvindes Fru Elsabeess Skov til den lille »smør steen«, som staaer »alder nørristæ« i Skoven, har været og er et frit Enemærke til forskrevne 2 Gaarde og ligger til »dægen« i Københaffn. Item vidnede de, at den lille »smør[r]-steen« stander lige i Skovskellet mellem Hr. »dæghens« i Københaffn Skov og Hr. Abbeds i Knarderop, og funde Hr. »dægen« Skoven fri til den lille »smør steen«, som han har været af Arilds Tid. Sig. nostra. Datum Try herritz tingh ubi supra.

Perg. [med 5 Segl]. Københavns Kapitels Arkiv; 1785 af Grev F. L. Moltke foræret til Gehejmearkivet. LDipl. 1502 Juli 16. [9700

Okt. 9. Hanss¹ Konge. Thyge Brade vor »hoffsindh« har nu fornøjet os det Hundrede Mk., han os »at« Paaske næst forleden givet skulde af Høxstorpp. Thi lader vi ham kvit for alt ydermere Krav om forskrevne 100 Mk. Givet paa vort Slot Køpenhaffnn Dyonisii Dag under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Tyge Axelssøn Brahes Arkiv (RA.). [9701

Okt. 14. *Reg. *8877.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 50; Dipl. Norv. XVIII. 185; Missiver I. 166.* [9702

Okt. 16. Jeg Erik Styghe paa Mattropp V. sælger og skøder til velbaaren Md. Anders Mwnk til Brwsgordh en min Gaard i Opsøsil i Nør H. i Hæmeth S. og By (Anders Perss, 7 Ørte Korn og 1 Td. Salt); og kendes jeg mig at have opbaaret af Anders Mwnk fuldt Værd. Medb. af flere gode Mænd Eyler Styge paa Hæwringholm min Broder, Sewrin Jwel i Hiegordh »wæbnær«, Hr. Hans Sognepræst i Fieldropp, Hr. Sewrin Sognepræst i Karlby, Hr. Jens Henricsß Sognepræst i Remssø, Hr. Michel Ffrandsß Sognepræst til Gerildh og Hr. Pally Præst i Sostropp. Datum dnica. post f. Kalixti.

Perg. med [8] Segl: 5. Utydeligt Brudst. Benzon Godsarkiv (RA.). [9703

Okt. 17. Kirstinæ Bruskes dotter beder Henric Kromedige om Raad i Anledning af den Skade, som (hendes Mand) Ebbe er kommen i.

Papir (Orig.), nu uden Spor af brevlukkende Segl, men med Indsnit til Forsendelse. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 186; Missiver II. 186.* [9704

Okt. 18. Notarialinstrument, at Johan Lasszen Præst i Slesvig Stift og hans Moder i Ekelendorde skænkede Gods i Ekelendorde og i Borbu til Ekelendorde Kalentes Vikarie.

^aPerg. med Notarmærke.^a Eckernförde Kirkes Arkiv (^aEckernförde Byarkiv^a (ikke undersøgt)). *Schriften des Vereins f. schlesw.-holst. Kirchengesch. 2. Reihe VI. 443.* [9705]

a—a) Saaledes det anførte Aftryk S. 444.

Okt. 23. *Reg. *8878.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 51; Dipl. Norv. VIII. 467; Missiver I. 167.* [9706]

Okt. 25. Ick Wylhem Hinricksßen¹ inwonre bynnen Hußem vorkope myt vulbord alle der jenne, der my ere vulbord darto behoff was, uppe enen wedderkopp den erßamen kerckswaren Unßer vrouwen kerken bynnen Hußem 2 mr. pennyghe jarlike renthe an myneme huße unde hoffte, belegghen twysken Detken Bekeman uppe de osteren syden unde myneme egenen huße up de westeren syden, vor 30 lub. mr. houetstols, de my desße kerckswaren vornoghet hebben, welker 30 mr. houetstols ick jarlikes in den achtedagen Unßer vrouwen kruthwyginghe vorrenten schal vor 2 lub. mr. desßen kerckswaren. Weret sake, dat desße renthe nicht uth enqweme, unde desße kerckswaren dar jenigerleye scaden uppe deden myt rechtganghe, den schaden schal ick wedder up richten. Weret sake, dat desßet erue vorkufft wurde, ßo schullen desße kerckswaren desßen ßummen thouoren uth hebben myt aller bedageden renthe edder ßodane besegelde breue, de en vor dessen ßummen nochafftich synt. Vurdermere loue ick desßet erue nicht hoger to vorkopende edder to vorpandende sunder willen desßer kerckswaren. Ock hebben desse kerckswaren my gheghunt enen wedderkopp, wanner my beqweme is, ßo scal ick den wedderkopp eyn halff jaere thouoren vorkundighen unde des negesten krutwyginghe dage de betalinghe to donde, den houetstol myt aller nastanden renthe in eneme ßummen myt ßodaner munthe, alße to Lubeke unde to Hamborch genghe is. Myn inghesegel myt den inghesegelen desßer vromen lude Dyricke Petersßen² unde Borchert Oldendorp³. Gheuen unde ghescreuen ame daghe Crispini unde Crispiani.

Perg. med 3 Segl: 1-2. Bomærker (1. i Skjold); 3. Skjold, hvori et Træ med Grene og Blade. Husum Vor Frue Kirkes Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 67). [9707]

Okt. 27. Laß Nielsøn Foged paa Løfve H.s Ting, Niels Andersøn i Drøßelbergh a. w., Jep Jenßøn Sognepræst til FINDERUP Kirke, Peder Degn i Giersløf, Jep Michelson i Bøstrup, Niels Jenßøn i Rye og Jep Olufßøn i Mullerop. Torsd. før

Simonis og Judæ Dag var paa Løfve H.s Ting beskedne Mænd Matz Skench i Løfve og Laß Jenßøn ibid. Kirkeværger til Giersløf Kirke, og var det i Dag det 4. Ting, »bude« Lov paa Lovhævd paa nogle Gaarde og Jord, som ligger til Giersløf Kirke og Præstebord paa Giersløf Mark eller anden Steds i Løfve H., og særdeles paa nogen Jord og Eng, som er given af Oluf Nielsøns Bol i Giersløf til Kirken, og paa Otting Jord, som er 1 Pd. Skyld, er givet af Jep Oelsøns Bol til Præstebordet; og fandt Fogeden dem Loven for at staa paa »deß lof baade« paa den hellige Kirkes Vegne, saa længe der kunde komme Tale paa med Rette. Paa disse Ord »bedes« forskrevne Kirkeværger et Tingsvidne; da tilmælte Fogeden beskeden Md. Jep Olufson i Øster-Stillinge til sig at tage 11 Dannemænd: Jep Bay i Tiørlund, Laß Olufson ibid., Jep Pedersøn i Kullbye, Peder Olufson ibid., Oluf Mogensøn i Høng, Jørgen Esbensøn i Helsing, Søfren Jensøn i Mullerop, Jep Olufson ibid., Jep Olufson i Ørsløf, Peder Svendsøn^a i Rye og Oluf Jenßøn i Sæby; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de saa' og hørte og havde spurgt, at forskrevne Kirkeværger 4 Ting paa Løfve H.s Ting »bade« Lov paa Lovhævd paa forskrevne Gods og særdeles paa den Jord og Eng, som er given af Oluf Nielsøns Bol til Kirken, og 1 Ottings Jord, som er given af Jep Olufsens Bol til Præstebordet. Med vore Indsegl hængende for dette Brev. Givet osv.

[A. Orig. Gerslev Kirkes Arkiv.] Aa. Afskr.: SLA. Løve Herreds Provstearkiv, Provstebog 1647(-1785) Bl. 58 a. — Ab. Afskr. fra Aar 1666: RA. Rtk., Indberetn. indsendte i Henh. til kgl. aab. Brev af 25. Jan. 1666 af dem, som pro officio nyde gejstligt Gods ell. Tiende, Sjælland Bl. 173 a. [9708

a) Ab: Søffrenløn.

Nov. 6. Hermannws Andree Doktor, pavelig Nuntius, gør vitterligt, at han har set en Indførsel i Hollwmbys Kirkes Messebog om Hollwmbys Præstebords Gods.

Perg. [med 1 Segl]. Holmby. Kirkes Arkiv (Lunds LA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 81.* [9709

Nov. 6 ell. 7. Detleuus Poggewisch confirmatus Sleßuicensis universis DDn. divinatorum rectoribus, vicerectoribus, vicariis, altaris ceterisque presbiteris et clericis per diocesem Sleßuicensem ubilibet constitutis. Ad ecclesiam parrochiam s. Johannis in insula Fôr nostre diocesis per obitum Nicolai Tammesß, illius ultimi possessoris, vacantem Dn. Ffredericus regni Norwegie heres, dux nobis per suas patentis litteras Dn. Got-

scalcum de Aneult, decretorum doctorem et ecclesie Sleſuicensis thesaurarium et canonicum, per Dn. Theodericum vame Kroghe Dn. Gotscalci procuratorem, de cuius procuracionis mandato nobis constat, presentavit; eundemque Dn. Theodericum nomine procuratorio coram nobis flexis genibus petentem, ut ad eandem nomine sui principalis ipsum investire dignaremur, ipsumque[!] per birreti nostri capitis deposicionem et sui capitis impositionem investimus ad eandem, recepto tamen ab eodem corporali ad Dei evangelia in animam sui principalis juramento, quod Dn. episcopo obediens esse velit, et quod bona prefate ecclesie mobilia et immobilia conservabit, alienata pro posse recuperaturus. Que omnia vobis notificamus, sub excommunicacionis pena, trina tamen et monicione canonica premissa, mandantes, quatenus accedatis, quo propterea fuerit accedendum, infra 3 dierum spacium, postquam requisiti fueritis, inmediate sequencium, vobis pro monicione canonica huiusmodi terminum assignantes, ut Dn. Theodericum eo nomine procuratorio in corporalem dicte ecclesie possessionem juriumque et pertinenciarum eiusdem introducatis omnibusque ecclesie parrochianis mandantes, quatenus Dn. Theoderici principalem ut suum verum pastorem audiant et honorent sibi que ut tali pareant et de omnibus ecclesie redditibus respondeant, cum certificacione, quod contra rebelles et conturbatores, quo jure artius poterimus, procedemus per censuras ecclesiasticas compescendo. Datum Sleſwick in aula nostra indictione 5., die vero lune 6. mensis novembris^a, pontificatus Dn. Alexandri pape sexti anno 11., presentibus venerabili et discreto viris Dn. Gyſone de Vſler Embeccensis scolastico et Sleſuicensis ecclesiarum canonico et Nicolao Langen Bremensis diocesis clerico, testibus ad premissa vocatis.

^bJohannes Theoderici clericus Sleſuicensis diocesis, imperiali auctoritate notarius, ad premissa legitime requisitus, subscripsit.^b

Perg. [med 1 Segl]. Senere til Slesvig Bisps Arkiv; ÆA. V. 485 (RA.). [9710

^a) Den 6. Nov. var i 1502 en Søndag. ^{b-b}) Skrevet under Plica med samme Haand som Resten af Brevet.

Nov. 7. Se 9454.

Nov. 8. *Reg. 5243**. [A. ^aPerg., vel færdigt udi Skrift og Indsegl.^a Kongens Arkiv.] **Aa.** Vidisse 1502 Nov. 11. Herefter: *Rosenvinge, Domme I. 27; Hist. Tidsskr. III. 586; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 82* (paa det sidste Sted med Varianter fra Ab og Ac). — **Ab.** Afskr. fra Begyndelsen af 16. Aarh.: AM. 4 to 28 Bl. 2 a. — **Ac.** Afskr. fra Begyndelsen af 16. Aarh.

i (den trykte Tekst af) Sanctuarium Birgerianum: AM. Fol. 292 S. 55. Herefter: *Suhms Saml. I. 3. H. S. 32.^b* — Ad. Afskr. fra Begyndelsen af 16. Aarh. i den anden Tekst af Sanctuarium Birgerianum: RA. Lunde Kapitels Ark. 1518 uden Dag Bl. 29 a. — Ada. Afskr. efter Ad fra Frederik III.s Tid: Gl. kgl. Saml. Fol. 848. — Adb. Afskr. efter Ad fra 17. Aarh.: Gl. kgl. Saml. Fol. 847. — Adba. Afskr. af Langebek, utvivlsomt efter Adb: Ny kgl. Saml. Fol. 724. — Adc. Afskr. (formentlig direkte efter Ad) fra 18. Aarh.: Thott 4 to 2167. — Andre Afskrifter: Mogens Gyldenstjernes Arkiv (RA. Privatark., Mogens Gyldenstjerne, Udat.) (fra Midten af 16. Aarh.); »Anne Krabbes Kopibog« (Gl. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 251 b (fra 17. Aarh.; med urigtig Dag: »s. Wilhelmi episcopi och confesoris dag«); LDipl. (fra 18. Aarh.; af Langebek betegnet: »Ex copia minus accurata«; med urigtig Datering: 1506 »sanct Vildhold apostels dag oc confessione«). [9711

a—a) Saaledes Aa. b) De der anførte Varianter er ikke, som der antaget, skrevne af Arne Magnusson eller hentede fra »Original-Dommen«.

Nov. 10. Brev af Knud Bysvend og Hustru.

Nævnt: *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 784. Er 9587.*

Før Nov. 11. *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 309; Reg. *8880.*
Se 1502 uden Dag.

Nov. 11. *Reg. 5244.* Perg. med 1 Segl: K. 80. Kongens Arkiv (RA. C 3, Domme). *Rosenvinge, Domme I. 26; Hist. Tidsskr. III. 585.* [9712

— *Reg. 5245.* Perg. [med 5 Segl]. Taars (Musse H.) Kirkes Arkiv; senere til Arkivet paa Orebygaard. *Pontoppidan, Annales II. 721.* [9713

— Birgerus archiepiscopus Lundensis, Johannes Jacobi Roskildensis, Nicolaus Stygge Burglanensis, Nicolaus Nicolai Arusiensis et Johannes Andree Ottoniensis episcopi. Pium ac gratum Deo famulatum impendere credimus, quociens eius fideles ad pietatis opera excitamus. Cupientes igitur, ut ecclesia parochialis s. Andree in Thorness terre Lalandie Ottoniensis diocesis congruis habeatur reverencia et honore et a Christifidelibus frequentetur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui dictam ecclesiam causa peregrinationis et oracionis visitaverint, missas, sermones et alia divina ibid. audierint, quinque Pater noster et totidem Ave Maria in honorem passionis Christi flexis genibus legerint, pro pace regni Dacie universalisque ecclesie tranquillo statu Deum invocaverint, pro defunctis exorando cimiterium circuierint, mortuorum sepulturis interfuerint, in pulsacione campane s. Marie ter Ave Maria more Romane ecclesie legerint, corpus dominicum vel sacrum oleum, dum pro infirmis portentur, secuti fuerint, sacramentum eucharistie et dictum patronum cum candelis humili prostratione salutaverint, qui eciam pro usu et

fabrica ecclesie sive pro ornamentis meliorandis manus adjutrices porrexerint, quociens aliquod premissorum fecerint, singuli nostrum 40 dies indulgentiarum de injunctis eis penitentiis relaxamus. Datum Haffnie die Martini nostris sub sig.

[A. ^aPerg. med 5 Segl: 1-5. Taars (Musse H.) Kirkes Arkiv.] **Aa.** Afskr. af Jon Mortensen 1752: LDipl. — Andre, mindre gode Afskrifter: Ny kgl. Saml. Fol. 402 Bl. 20 b (af Th. Br. Bircherod; Afskr. herefter fra 18. Aarh.: LDipl.); Ny kgl. Saml. Fol. 409 S. 224 (af Jacob Bircherod); Rostgaard 4to 107 (fra 18. Aarh.; Afskr. herefter fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to 837). [9714

a—a) Saaledes Aa.

Nov. 11. Kongen tillader Lavrits Skienckel, hvis han overlever sin Moder Fru Margrethe, at indløse Kronens Gods i Kierckendrup og Fremerløf, som hun har i Pant, fra hans Søsken og Medarvinger.

[Orig. Laurids Skinkels Arkiv.] Kopi fra 2. Halvdel af 16. Aarh.: RA. Reg. o. a. L. 4 Bl. 424 a. Udførligt Udtog herefter: *Danske Kancelliregistr.* 1535-1550 S. 466, jfr. S. V. — Udtog fra c. 1600: RA. Reg. o. a. L. 1 Bl. 29 a. [9715

— *Reg. *8882.* [A. Orig. ell. Koncept?] **Aa.** Afskr. fra 17. Aarh. i et af Peder Villadssøn ejet Haandskrift: Ny kgl. Saml. 4to 841 S. 66. — **Ab.** Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 2540 (herefter: **Aba.** LDipl. (med Overskrift af Langebek)). — **Ac.** En anden Afskr. af N. Foss: Ny kgl. Saml. 4to 934 c (herefter: **Aca.** Ny kgl. Saml. 4to 840 e, 2. Pk.). — *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 310; Missiver II. 187* (jfr. om Dagen *Allen I. 657, Anm. 5*). [9716

Nov. 19. Jes Persß Foged til Giislum H.s Ting, Cresthrn Ørn i Bundrop, Volo Nielsß i Swengelberigh, Tames Æricsß i Tystet, Moriiis Tamesß i Folum, Anders Cresthernsß i Byændrop, Jes Andersß ibid. og Las Persß i Elker. Lørd. før Vor Frue Dag presen[ta]c. paa forskrevne Ting fik Sewrin Nielsß i Hæstæbek et Tingsvidne med 8 Dannemænd: Jes Andersß i Byændrop, Anders Cresthernsß ibid., Marquardh Andersß ibid., Volo Marthensß i Morum, Volo Perssøn ibid., Jep Cresthernsß i Farsø, Nis Nielsß i Fratrop og Volo Sywordsß i Fundrop; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa forskrevne Ting Sewrin Nielsß paa velbyrdige Md. Moriiis Nielssøns Vegne, »hwelken hans laffhøffs loffhøringh« Moriiis Tamesß og Per Cresthernsß i Farsø kundgjorde, at de i Alstrop saa' og hørte, at S. N. gjorde Lovhævd med Bønder og gode Selvjordere, som Foged og menige Herredsmænd funde ham for Rette. Først »indhwordhæ« han alle de Gaarde og Bol i Alstrop, som M. N. har haft i Hævd, som de nu har i Væрге; item en Gaard Haassgordh med 2 Bol, som M. N.s Forældre købte »ath« Øøclosther,

det ene Bolsted som ligger østen og norden fra Per Swenssons Lade, og et Bolsted i Lons, som ligger sønden og vesten fra Jes Wolossøns Lade; item en Toft, som ligger sønden og vesten fra Michil Møgs Gaard fra det nørre Dige og sønder, indtil Barkis tofft vedtager; undtog han 4 Agre i forskrevne Toft, 2 til den hellige Kirke, 2 til Fru Soffy saa langt, som hun har haft i Hævd; item en Toft til Cresthen Smedhz Gaard, en Toft til Cresthern Michilssøns Gaard, en Toft til Sewrin Jødz Gaard, en Toft til Anders Michilsø Gaard, en Toft til Jes Marthenssøns Gaard, en Toft til Gammel Las hans Gaard; disse Tofte »wordhæ« han for M. N.s rette Endel; en Endels Eng, som ligger til Hæsbek paa Alstrop Kær østen fra den store Pæl og saa langt øster, som Diget gaar, og saa langt sønder, som hun har været brugt til Hæstbek; item et Stykke Eng til Michil Møgs Gaard, som ligger vesten ud med Fælligs Kær saa langt, som M. N. har haft i Hævd. Alt dette Gods »wordhæ« han for M. N.s rette Ejendom; og var Lovhævden lovlig tilbuden 3 Ting, og hvert Ting æskede S. N., om der var gamle Breve den Sag paarørende, at de skulde lade dem forekomme; da ej kom Breve; da gjorde han sin Lovhævd, og Lovhøringene mælte den ved Magt, til hun rygges med Biskop og »wildughæ bymen«. Med »wort« Indsegl. Datum ut supra.

Perg. (Plica for største Delen afklippet) [med mindst 4 Segl].
Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (RA.). LDipl. [9717]

Nov. 23. Ffrantz Thomesø Tingholder paa Egebergs Birke-ting, Michel Asløfsøn i Ørwm, Jørien Michelø, Thomess Andersø i Rwmgard, Nis Mwnck i Wlker, Paul Nielø i Thierbeck og Anders Skreder i Breballæ. Onsd. før Karine Dag paa Eghebergs Birketing fik hæderlig Md. Mester Mathias Marqwartson et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Thomas Andersø i Rwmgard, Ebbe Seuerin[!] Ebbeø i Grwnneth, Per Jebø, Hans Persø sstds., Per Jenø, Ywer Staphenø, Nis Merthenø og Knwth Skøtte i Thierbeck; hvilke hørte og saa' paa forskrevne Birketing, at de Sandemænd af Nørræwanx H. tilstod, at de var tilkrævet at gøre ret Markeskel mellem Offwer Hornstrvp Mark og Wester Lysholt Mark, hvilket de og saa gjort har og svor »enghe lødde løss paa enghe« Sider. Med vore Indsegl. Anno, die et loco ut supra.

Papir med utydelige Rester og Spor af 4[!] Segl paatrykte forneden. Vejle Kirkes Arkiv? (RA.). — Afskr. fra 17. Aarh.: NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskrift af Byens Privilegier Bl. 177 b. [9718]

Nov. 25 og 29. »3ne copier uthgifne af Liunidtz häradt tingstad och ett sochnevitne af Skorby« om Markeskel mellem Skorby Fang og Krogholms Fang, om »herredömmet« til Stubbeöra og Seenholt og om Skorby Kirkes Eng.

[Origg. Lunde Ærkebispes Arkiv. — Afskrifter.] Udtog af Afskrifterne: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 93. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 85.* — De 3 Kopier kunde antages at være identiske med de 3 Breve (af 1502 Nov. 28, 9592 og 8889), der findes afskrevne i det under 8889 anførte Læg. Men i saa Fald vilde ikke blot Dateringerne være lidet nøjagtig gengivne i det her aftrykte Udtog; men heller ikke Udtogets Angivelse af Brevenes Art og af deres Indhold stemmer helt med de i Lægget afskrevne Breve. Det maa derfor anses for betænkeligt at identificere i alt Fald alle Udtogets 3 Breve med alle de 3 Breve i Lægget, og det saa meget mere som det midterste Brev her i Udtoget formentlig er identisk med 9723. [9719-20

Nov. 28. Ingemar Hansøn Tingfoged i Liugnitz H. m. fl. udsteder et udførligt Brev om en Strid mellem Ærkebisp Byrger paa den ene og Brødrene Tiige Bradhe og Hr. Axell Brade paa den anden Side om Markeskel mellem Krogeholms Fang og Skørby Fang, i hvilken Strid Ærkebispen gjorde Lovhævd.

[^aPerg. med 7 Segl.^a Lunde Ærkebispes Arkiv.] Afskr. fra c. 1530 (i et Læg se 8889): SvRA. Kopieböcker B2. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 86.* [9721

a—^a) Saaledes Afskriften.

— Hanss¹ Konge. Oluff Holgerß har nu fornøjet os 650 Mk. paa Regnskab af Landgildespenge af Nykøpings Len i dette Aar. Thi lader vi ham kvit for alt ydermere Krav om forskrevne 650 Mk. Penge. Givet paa vort Slot Nykøpinge Mand. efter Katherine Dag under vort Signet.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Oluf Holgerssøn Ulfstands Arkiv (C 1; RA). [9722

Nov. 29. Ingemar Hanssøn Herredstingssaghører i Liwness H. gør vitterligt, at Ærkebisp Birge fik Tingsvidne af Herredet, at Stwbbe oræ og Seenholt i mere end 60 Aar har ligget til Biæresse Kirke, og at Biæresse Mænd har frit Hugge deri, men at Ærkebispen i Lund skulde forsvare Stwbbe oræ og Steenholt.

Perg. med [9!] Segl: 1. Bomærke; 2. Iviii 5 (Hollunger); 3. Skjold med Urne-Vaaben uden Omskrift; 4. Lxvii 2; 7. Skjold med Thott-Vaaben og Hjelm; 8. Flviii 5 (Bagge). Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 346* (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 89.* — Jfr. 9719-20. [9723

Nov. 30. Niels Clauszøn¹ Biskop i Aars. »Borgemestere«, Raad og »kemmenere« i Aars har nu fornøjet os 200 Mk. danske Penge Byskat, som de af Aars By i dette Aar give skulde. Thi

lader vi dem derfor kvitte for alle ydermere Krav af os, vore Efterkommere Biskopper i Aars og for alle andre, som derpaa med Rette kan tale. Sig. nostrum. Datum Arusie die Andree.
Perg. med 1 Segl: G. 741. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [9724

Dec. 3. Vidne af Lunde Landsting om Stadfæstelse paa Lovhævd paa Siörödt ved Skiorby Kirke.

[Perg. med 5 Segl; Lunde Ærkebispes Arkiv? — Afskrift.] Udtog af Afskriften: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 94. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 91.* [9725

Dec. 5. Vidne af Køpnehavn Byting, at Oleff Jonssøn Borger i Køpnehavn skødede Nicolai Kirke i Køpnehavn en Gaard sstds. ved Stranden.

[Orig. ^aKøbenhavns Nicolai Kirkes Arkiv.^a] Afskr. af Jon Mortensen for Langebek: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 276.* [9726

^{a—a}) Saaledes LDipl.

Dec. 7. *Reg. *8886.* Trykt Orig. paa Papir (med Brevmodtagerens Navn og Dateringen (dog ikke Aaret) tilskrevne) [^amed »sigillum suffixum«^a]. Anført Specifikation, Acta privata Nr. 590 og SvRA. E 102 a, Sextern 6, Nr. 48 og Sextern 13, Nr. 3; ^a1754 i Antikvitetsarkivet i Stockholm^a; ^b1931 ejet af fhv. Statsraad, Generaldirektør Sigurd Ribbing, Stockholm^b (ikke set af Udgiveren). *Kirkehist. Saml. II. 388; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 91; Faksimile: Nord. tidskr. f. bok- og biblioteksvæsen XVIII. 261.* [9727

^{a—a}) Saaledes LDipl.; jfr. m. H. t. Seglet *Nord. tidskr. f. bok- og biblioteksvæsen XVIII. 263.* ^{b—b}) Saaledes *Nord. tidskr. f. bok- og biblioteksvæsen XVIII. 259.*

Dec. 8. Jeg Stii Westeni i Hersbom V. har givet til Vor Frue Kirke i Bißle og til s. Anne Alter ibid. et Bol liggende i Bißle østen Gaden (Gundi Hanßen; 3 Pd. Smør, 2 Høns, 1 Gaas, 1 Lam, 5 Skill.) for mig og for Iis[!] og vore Forældre for Messer og Gudstjeneste og med saadant Skel, at jeg og mine Arvinger skal være Forsvar for forskrevne Bol og sætte i og at efter vor Tykke og tage der Gæsteri af og Skovsvin. Medb. af flere gode Mænd Las Stißen min Søn, Hr. Per Pouelsß Sognepræst i Bißle, Christiern Mortensß i Tøristrup og Esgi Farsß i Nibe. Die Marie conseptionis.

[^aVelbeseglet Pergamentsbrev.^a Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II. 304.*] Vidisse 1547 Dec. 5 (altera die Barbare) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Axell Jull til Willestrup. Perg. [med 1 Segl]. Senere til Lundbæk Godsarkiv (NLA.). [9728

^{a—a}) Saaledes Vidissen.

Dec. 13. *Reg. *8887.* Perg. [med 9 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. V. 714.* [9729

Dec. 15. Jens Biskop i Odense. Torsd. efter Lucie Dag i Wigsleff Præstegaard var for os i Rette Hr. Anders i Vigsleff og Hr. Jeip i Wefflinge Sognepræster om Trætte, dem imellem lang Tid været har om den Tiende, som gaar af Haffuelycke i Vigsleff Sogn. Da sagde vi og vil og endnu sige efter Loven, og altid skal holdes over alt Fyens Bispedom, at al den Tiende, som falder paa de Agre og Marker, som ligger inden nogen den Bys Markeskel, skal gives til den Sognekirke og Præst, som den By tilligger, og ej til anden Kirke eller Præst, og derfor siger vi for Rette, at den Tiende, som falder i Haffueløcke, hvilken nu ligger inden Vigsleff Markeskel, skal gives til Vigsleff Kirke og Præst og ej anden Steds. Secretum nostrum. Datum etc.

Perg. med 1 Segl: Forsiden mangler. Vigerslev Kirkes Arkiv; senere til Fyns Bispearkiv (RA. Vigerslev Kirkes Arkiv). [9730]

Dec. 16. Udtog: *Westphalen IV. 3192 Nr. 121 = Acta pontif. Dan. V. 365* og (med F. A. Reinboth's Haand) Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 166 a; *Reg. 5246*. Brevet er sikkert identisk med et i RA. Gottorp C bevaret Afladsbrev for Cismar af samme Dag.

Dec. 19. Lauritz Tordssen Prior og Konvent i Aleburg Helligaandshus sælger Cristiern Medyngh Borger i Aleburg et Hus uden Skaffwe port i Aleburg.

Perg. [med 2 Segl]. (RA. Aalborg (Tillæg.) *Danske Mag. 5. R. II. 211*. [9731]

Dec. 22. Hans Konge. Torsd. efter Thome ap. Dag for os paa vort Retterting i Køpenhaffn i Hans Bogebynders Stue, nærværende Hr. Niels Høgh, Hr. Marquard Rønnow RR. vore Mænd og Raad, Mattes Ericß og Palli Daa med flere, var Hr. Oluff Stigß R. vor Mand og Raad med nogle aabne beseglede Breve paa noget Gods, han har forfulgt til Laas, og først frembar et Skiftebrev [o: 6940, C] mellem Hr. Bent Bylle, Hr. Steen Bylle og Hr. Oluff Stigß om Arv efter Hr. Sty Olß Død, og er disse Gaarde »tilskyffte« Hr. Oluff Stigß: Bolderop Hovedgaard med »tesse« Gods: Bolderop By 1 Gaard (Jon Kabuse, 2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot og Teje); Per Smed ibid. (19 Grot 1 Sterling og Teje); Bent Knudß ibid. (2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot og Teje); Lass Jeipß ibid. (19 Grot 1 Sterling og Teje); Anders Hagenß ibid. (2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot og Teje); Oluff Stamme ibid. (10 Skill.); Magens Kede ibid. (1 Pd. Korn og 6 Grot); Ingemer Torbernß ibid. (19 Grot 1 Sterling og Teje); Morthen Nygramme (1 Skill. Grot); Anders Gudmynß ibid. (2 Pd. Korn,

1 Skill. Grot, Teje); Byrge ibid. (2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Knud Nielsß ibid. (2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Per Ingeß (19 Grot 1 Sterling, Teje); Jes Tweß ibid. (2 Pd. Korn, 10 Grot, Teje); Atzer Tueß ibid. (19 Grot 1 Sterling); Hagen Harpere ibid. (10 Skill.); Lange Knud ibid. (10 Skill.); Jes Børgeß ibid. (2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Jes Nielsß ibid. (1 Pd. Korn, 6 Grot); Holger ibid. (1½ Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Bo Reff ibid. (19 Grot 1 Sterling, Teje); Per Truedß ibid. (19 Grot 1 Sterling); Jon Blædre ibid. (1 Pd. Korn, 6 Grot); Oluff Bondeß ibid. (19 Grot 1 Sterling, Teje); Gerrop: Swend (1½ Pd. Korn, 8 Grot, Teje); Per Jenß ibid. (1½ Pd. Korn, 8 Grot, Teje); Per Esbernß ibid. (3 Skill. Grot); Torkyld ibid. (10 Skill.); Bo Pouelß ibid. (10 Skill.); Per Jenß ibid. (1 Pd. Korn, Teje); Morthen ibid. (2 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Stenckell ibid. (12 Skill.); Hannes By: Jes Morthenß (1 Pd. Korn, 4 Grot, Teje); Torkyld ibid. (1 Skill. Grot, 3 Pd. Korn, Teje); Lille Age (2 Pd. Korn, 8 Grot, Teje); Oluff Jenß ibid. (3 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Nis Jenß ibid. (1 Pd. Korn, 4 Grot, Teje); Borby: Lass Andersß (1½ Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Jes Magenß ibid. (1½ Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Vallebergh, Ryckart og Jens Nielsß i boer; Luderop: Maghens Hagenß (3 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Age Gemyntß (3 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); disse 2 Gaarde giver »two-delen« af en Ko; Gordløse: Jes Esgeß (2 Pd. Korn); Askeryd: Offe Hagenß (½ Td. Smør); Ffrødetløff: Tve Truedß (1 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Rødinge: Per Michelsß (35 Grot); Otte Torstenß (½ lødige Mk.); Jes Perß ibid. (19 Grot 1 Sterling); Jeppe ibid. (10 Skill.); Knud Hagenß ibid. (1 lødige Mk.); Symen ibid. (2 Skill. Grot); Per Rask ibid. (3 Skill. Grot); Per Gudserk (½ lødige Mk.); Michel Nielß ibid. (19 Grot 1 Sterling); Albo H. Ffulstoffte S.: Jon Abramß (22 Grot, »tredingen« af 1 Ko, Høns og Gaas); Bo Andersß ibid. (1 Skill. Grot 10 Grot og 1 Skill. Grot i 1 Galt, Høns og Gaas); Jes Lyse ibid. (22 Grot, 1 Galt; han skal have 6 Grot til Hjælp af Bo Andersß); Anders Brun ibid. (1 Skp. Smør); Jes Brun ibid. (22 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas); Tophiem: Michel Abramß (18 Grot); Magenslunde: Hagen Perß (18 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas); Trued Staall ibid. (½ lødige Mk., Høns og Gaas); Jes Perß ibid. (2 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas, »tredingen« af 1 Ko); Andrederom: Jes Michelsß (19 Skill., Høns og Gaas); Jes Frendeß ibid. (20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas); Anders Laurensß ibid.

(3 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Lass Hagenß ibid. (20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas); Veste ibid. (19 Skill., 3 Faar, Høns og Gaas); Jes Perß ibid. (3 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Anders Magenß ibid. (1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Jon Jeipß ibid. (10 Grot); Lasse ibid. (3 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Galt, Høns og Gaas); Jes Andersß ibid. (19 Skill., Høns og Gaas); Magens Perß ibid. (20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas); Lass Jonß ibid. (20 Sterling 6 Grot, Høns og Gaas); Nis Jenß ibid. (19 Skill., Høns og Gaas); Lass Cristernß (1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Bo Suder (2 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Magens Andersß ibid. (10 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Per Andersß ibid. (20 Sterling 5 Grot, Høns og Gaas); al denne By skal give 2 Køer, 3 Galte til Vinterskat; Kulstorp (1 Td. Smør); Elyerødz S.: Magens (1 lødig Mk.); Anders Ageß ibid. (1 Skill. Grot 10 Sterling, Høns og Gaas); Magens Berme ibid. (20 Grot, Høns og Gaas); Huid ibid. ($\frac{1}{2}$ lødig Mk., 1 Galt, Høns og Gaas); Twe Suder (20 Sterling 18 Grot, Høns og Gaas); Masse Suder ibid. (20 Sterling 10 Grot, $\frac{1}{2}$ Galt, Høns og Gaas); Anders Astredß ibid. (20 Sterling 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Trued Nielsß ibid. (20 Sterling 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Michel Andersß ibid. (20 Sterling 18 Grot, Høns og Gaas); Michel Nielsß ibid. (20 Grot, Høns og Gaas); Lasse Ageß ibid. (5 Skill., 18 Grot i 1 Galt, Høns og Gaas); Anders Jenß ibid. (5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Jes Swenß ibid. (2 Skill. Grot); Swend Perß ibid. (6 Skill. Grot); Anders Magenß ibid. (5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Lass Hagenß ibid. (5 Skill.); Fæsten ibid. ($\frac{1}{2}$ Skp. Smør); Luderyd: Jes Truidß (19 Skill., Høns og Gaas); Ysack ibid. (5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Jes Hagenß ibid. (19 Skill., Høns og Gaas); Niels Magenß ibid. (1 Skp. Smør); Maghens Jenß ibid. (5 Skill. 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Per Jenß ibid. (2 Skpr. Smør, Høns og Gaas); Jep Jenß ibid. (20 Grot); disse Mænd i Elyeryd og Luderyd giver 3 Køer til Vinterskat; Fyskebech: Jes Laurensß (23 $\frac{1}{2}$ Grot, Galt, Høns og Gaas); Per Astredß ibid. (23 $\frac{1}{2}$ Grot, 1 Galt, Høns og Gaas); Lønholt: Torkyld (2 Skill. Grot); Gwmose: Per Jenß ($\frac{1}{2}$ Td. Smør); Quiisse: Nis Jenß ($\frac{1}{2}$ Td. Smør); Greffuelunde: Jep Møllere (5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas); Byrge Suder ibid. (20 Skill., Høns og Gaas); Per Boß (9 Skill. Grot); Swend Clauß ibid. (5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas); Per Kiempe (5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas); Hagen Nielsß (19 Skill., Høns

og Gaas); Per Langh *ibid.* (1 Pd. Korn, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Atzer *ibid.* (2 Skill. Grot); Ingemer *ibid.* (19 Skill., Høns og Gaas); Anders Kymere *ibid.* (5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas); Per Suder *ibid.* (5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas); Lass Truidß *ibid.* (13 Grot 1 Sterling »mynne«, Høns og Gaas); Morthen Nielsß (5 Skill. 6 Grot, Høns og Gaas); Hielmeryd: Gregers (25 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Høns og Gaas); Jes Ageß *ibid.* (1 Skill. Grot); Mons Laurensß *ibid.* (30 Skpr. Korn, 18 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas); Hogen Gregerß *ibid.* (28 Skill., Høns og Gaas); Mattes Frost *ibid.* (2 Pd. Korn, 18 Grot, 1 Galt, Høns og Gaas); Oluff Boß *ibid.* (1 Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Høns og Gaas); Symen *ibid.* (1 Skill. Grot 10 Sterling, Høns og Gaas); Per Bagge *ibid.* (6 Grot); Vembendehøff: Morthen Nielsß (3 Pd. Korn, 3 Skill. Grot); Bent *ibid.* (1½ Pd. Korn, 1½ Skill. Grot); Togerop ved Gedingebro: Swend Tueß (2 Pd. Korn, 2 Skill. Grot); Per Jenß *ibid.* (2 Pd. Korn, 2 Skill. Grot); Tyrnerød i Fulstoffte S. (2 Skpr. Smør); s. Oluffs Sogn: Lunckynge: Hagen Skelmenß (½ Td. Smør); Nødebo: Torsten (2 Skpr. Smør); Tuhuse: Anders Stubbe (2 Skpr. Smør); Østerød: Swend Siggudß (2 Skpr. Smør); Ælmholt: Jon Skreder (2 Skpr. Smør); Mosselucke 2 Gaarde (2 Skpr. Smør); Lyberstorp (1 Skp. Smør); Lyderød: Per Swenß (1 lødig Mk.); Sandby: Michel (3½ Skill. Grot 1 Skill.); Jes Michelsß *ibid.* (20 Grot); Krapperoops Hovedgaard med »tesse« Gods: den Eng, som Hr. Sty Olß lagde til Krapperoop, som ligger mellem Mardale og Vglerop; Krapperoops By: Tolff (2 Skill. Grot, ½ Svin, Høns og Gaas); Per Tygeß *ibid.* (1 Skill. Grot, ½ Svin, Høns og Gaas); Jes Boß *ibid.* (½ lødig Mk., ½ Svin, Høns og Gaas); Jes Tygeß *ibid.* (2 Skill. Grot, Tredingen af 1 Ko, Høns og Gaas); Oluff *ibid.* (10 Grot); Jon Bonde *ibid.* (2 Skill. Grot, Høns og Gaas); Marquard *ibid.* (2 Skill. Grot, ½ Svin, Høns og Gaas); Nis Jonß *ibid.* (½ lødig Mk., ½ Svin, Høns og Gaas); Trugels Matß *ibid.* (2 Skill. Grot, Høns og Gaas); Ruager: Erich Matß (24 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Vyllem Themmermand *ibid.* (18 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Byrckerød: Swend (2 Skill. Grot, Tredingen af 1 Ko, Teje); Lange Pelle *ibid.* (2 Skill. Grot, Tredingen af 1 Ko, Teje); Haffue (36 Skpr. Korn, ½ Td. Honning, ½ Teje); Balliø (2 Skpr. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Svin, Teje); Børtzerop (½ Td. Smør); Hemmelstorp: Anders Nielsß (½ Td. Smør); Vulsager: Oluff Knudß (2 Skpr. Smør); Mattes *ibid.* (36 Skpr. Korn, 1 Svin, Teje); Tord *ibid.* (24 Skpr.

Korn); Kelstede Hovedgaard med Kaarsholm, som nu nybyggt er, med disse Øer og Gods: Kornøø, Kyrtzøø, Hussøø, Brønøø, Byøer, Opmadings ness; Keltstade By: Jep Andersß (1¹/₂ Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje); Jes Gamelß ibid. (1 Pd. Korn, 14 Grot, Teje); Per Vesteß ibid. (12 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot); Jes Kulle ibid. (1¹/₂ Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje); Jes Gammelß ibid. (1¹/₂ Pd. Korn, 10 Grot); Ffielkyng: Torsten (1¹/₂ Pd. Korn, 20 Grot, Teje); Oluff Hagenß ibid. (24 Skpr. Korn, 16 Grot, Teje); Anders Pome (44 Grot); Fader Morthenß ibid. (2 Skill. Grot); Haastade: Trugels Jenß (2 Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje); Oluff Suder ibid. (15 Skpr. Korn, 1 Skill. Grot, Teje); Nis Hintzeß ibid. (1¹/₂ Pd. Korn, 2 Skill. Grot, Teje); Gudeløff (1 Pd. Korn, 18 Grot, Teje); Bywrød: Per Jenß (2 Pd. Smør); Hyllehawe: Truid Bentß (3 Pd. Smør); Alderop: Jes Bentß (4 Pd. Smør); Mommestede: Truid (4 Pd. Smør); Gyding H. Agerop og Gydingholm: Jes Tygeß (44 Grot); Vberop (8 Pd. Smør); Stagerød paa Gydingholm: Oluff Nielsß (3 Skill. Grot); den anden Gaard (3 Skill. Grot); Vanderød den store Gaard (1 lødig Mk.); Syllaager: Knud (7 Skill. Grot); Anders ibid. (3 Skill. Grot); Lass ibid. (3 Skill. Grot); disse efterskrevne Møller: Flyntemølle ved Bolderop (3 Pd. Mel); Korremølle (4 Pd. Mel); Greffuelunde Mølle (3 Pd.); Hallemølle (3 Pd.); Lywnge Mølle (3 Pd.); Vandmøllen ved Krapperop »hoss mylle« (4 Pd. Mel); Tyrnerødz Mølle (1¹/₂ Td. Smør); Gorffue Mølle (3 Skill. Grot); derefter vort Stadfæstelsebrev og 4 vore Dombreve, det 4. skrevet paa Pergament med hængende Indsegl, hvert Dombrev paa 6 Uger, og vor almindelige Stævning paa 6 Uger og 1 Aar over alt Danmarch og derefter 6 Uger Stævning Overhørelse sammledes over alt Danmarch. Hvilke Breve alle lovlig givne og til Tinge læste og forfulgte er ved alle deres Tider, og derimod er ingen Breve tagne af os. Thi tildømmer vi Hr. Oluff Stygß alle forskrevne Gaarde og »gotz« til evindelige Eje, forbydende alle ham derpaa Hinder at gøre, og sætter vi den Sag evindelig Tielse paa. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

A. Perg. [med 1 Segl]. Karsholm Godsarkiv (Lunds LA.). — [Aa. Udtog anført i Dom af Wilands Herredsting. — Aaa. Udtog efter Aa anført i Dom 1634 Marts 1 af Schaaninge Landsting mellem Hendrick Gyldenstjerne til Suanholmb og Hendrich Romell til Becheschouff.] Aaaa. Udtog efter Aaa anført i Rettertingsdom 1635 Apr. 20 mellem Hendrick Gyldenstjerne til Suanholmb og Laxmand Gyldenstjern til Bierß-

gaard; Landstingsdommen fremlægges af den første. RA. Herredagsdombog 1635 A Bl. 196 b. [9732

Dec. 23. Thomes Mårtenson Kannik i Lundh udlejer en Gaard i Landzcrone til en Borger sstds.

[Orig. Senere tilbagegivet til Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 383. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 93.* [9733

— Johannes Speglin sacre theologie professor, abbas monasterii Alte Ripe ordinis [Cisterciensis^a] diocesis [Lan^a]sanensis ac Hermannus Andree arcium atque decretorum doctor, ordinis Jherosolimitani s. Johannis bapt. Ottoniensis diocesis, sedis apostolice necnon Dn. Raymundi tituli s. Marie nove Romane ecclesie presbiteri cardinalis de latere legati. Dn. Alexander papa sextus et modernus concessit omnibus utriusque sexus Cristi fidelibus pro tuitione orthodoxe fidei contra Thurcos fidei inimicos juxta ordinationem nostram manus adjutrices porrigentibus preter jubileum et alias indulgencias gratas et facultates, quas Cristifideles obtinere possunt visitando ecclesias per nos aut commissarios nostros deputandas, ac si visitassent basilicas urbis tempore jubilei, prout in literis apostolicis desuper profectis[!] continetur, quod possint eligere confessorem ydoneum secularem vel regularem, qui eis semel in vita ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis eciam sedi apostolice reservatis, exceptis contentis in literis, que in die cene domini legi consveverunt, absolutionem plenissimam impendere, ab aliis vero eidem sedi non reservatis vita eis comite totiens quotiens eos absolvere et in mortis articulo ac eciam totiens quotiens de eorum morte dubitatur, eciam si eos tunc decedere non contingat, plenissimam omnium suorum peccatorum remissionem impertiri valeat. Indulsit eciam sanctissimus dominus noster motu proprio omnes Cristi fideles huius modi ac eorum parentes et benefactores defunctos, qui cum charitate decesserunt, in omnibus precibus, suffragiis, missis, elemosinis, jejuniis, orationibus, disciplinis et ceteris omnibus spiritualibus bonis, que fiunt et fieri poterunt in tota universali Cristi ecclesia militante et omnibus membris eiusdem, im perpetuum participes fieri. Et voluit sanctissimus dominus noster, quod presentibus literis tanta adhibeatur fides, quanta adhiberetur, si sub bulla sua plumbea expedite forent, necnon easdem sub quibuscumque generalibus vel specialibus de similibus graciis et facultatibus forsan emanandis revocationibus aut suspensionibus nullatenus

comprehendi debere. Et quia devo^btus^b in Cristo ^bOlaf Jenson^b ad fidei defensionem juxta summi pontificis intentionem et nostram ordinationem, prout per presentes literas sibi a nobis traditas approbamus, de suis bonis contulerit, ideo auctoritate apostolica nobis commissa ipsi, ut dictis graciis et indulgenciis uti possit, concedimus. Datum ^bMalmøgis^b sub sig. commissariatus nostri die 23. mensis decembris. Forma absolutionis in vita totiens quotiens. Misereatur tui etc. Dominus noster Ihesus Kristus per meritum sue passionis te absolvat, auctoritate cuius et apostolica michi in hac parte commissa et tibi concessa te absolvo ab omnibus peccatis tuis. In nomine patris et filii et spiritus sancti amen. Forma absolutionis et plenissime remissionis semel in vita et in mortis articulo. Misereatur etc. Dominus noster Ihesus Kristus per meritum sue passionis te absolvat, auctoritate cuius et apostolica michi in hac parte commissa et tibi concessa te absolvo ab omni sententia excommunicationis maioris vel minoris, si quam incurristi, et ab omnibus peccatis tuis contritis, confessis et oblitis, conferendo tibi plenissimam omnium peccatorum tuorum remissionem, remittendo tibi penas purgatorii, in quantum claves ecclesie se extendunt. In nomine patris etc.

[^cTrykt Orig. paa Papir^c ^d(utvivlsomt med enkelte Dele tilskrevne)^d ^cmed »Sig. suffixum læsum«^c. Anført Specifikation, Acta privata Nr. 591 og SvRA. E 102 a, Sextern 6, Nr. 6^e; ^c1754 i Antikvitetsarkivet i Stockholm ^c.] Afskr. af N. R. Brocman 1754: LDipl. — Det vil ses, at den Del af Brevet, der utvivlsomt var trykt, stemmer nær med den trykte Del af 9470, som findes i Faksimile i *Lange, Analecta bibliographica, Table X*; men som det fremgaar allerede af en Sammenligning af den her ovfr. meddelte, noget forkortede Tekst med det nævnte Faksimiles L. 6 f. o., 7 f. n. og 5 f. n., drejer det sig ikke blot om et anderledes udfyldt Eksemplar, men om et afvigende Tryk. [9734

a) Hvad der i Teksten er sat i [], mangler i LDipl., men er udfyldt fra et tilsvarende Brev i *Lange, Analecta bibliographica, Table X*. b—b) De under dette Notebogstav anførte Bogstaver og Ord (men ikke flere) er understregede i Afskriften i LDipl. Underregningen betegner utvivlsomt (skønt det ikke udtrykkelig angives), at de paa-gældende Bogstaver har været tilskrevne i Orig.; men dette har formentlig ogsaa været Tiltældet i alt Fald med selve Dagsangivelsen (som ikke er understreget i Afskriften). c—c) Saaledes LDipl. d—d) Jfr. Note b—b. e) Det sidste Udtog er trykt, og det første benyttet i *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 94*.

Dec. 28? (Aar?). Jeg Per Langh i Wooløsse giver Olleff Morthensß min Tjener for tro Tjeneste, han mig gjort har, en min Gaard i Awss liggende sønden næst Kirkeherrens Gaard, hvilken Gaard Olleff Morthensß skal have til evindeligt Eje, som han mig skødet var paa Awsse Byting og Raadhus for »borgemester« og Raad og flere Dannemænd. Medb. af flere

Dannemænd Hr. Laurens Jenss Abbed i Øwiscloster, Hr. Anders Torchils »dæghe« i Ffers H., Ffyn Jenss i Løwestadæ. Skrevet i Wooløse Onsd. før Nytaarsdag 1502.

Perg. med [4] Segl: 1, 3. Ubetydelige Brudstykker. «1764 i Christianstad Bys Arkiv» (Lunds LA., Åhus Stads Arkiv). LDipl. (Reg. *8889.)

a—a) Saaledes Langebek i LDipl.

[9735

Dec. 30. Erich Jenszon i Agorp lejer en Ærkebispens Gaard liggende til Bispesædets Len Yderssbergh og Medelby.

[Orig. med 1 Segl. Lunde Ærkebispens Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 129. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 94.* — Et andet Udtog lyder: »Erich Jönsöns i Ugerop wäpnares uthgifne till Lunde capitel eller dombkyrckian gienbreef sig hafwa till leyes bekommit Ydelßbiereg och Mædelby i Söndre Halland. Dat. feria sexta infra octavas nativitatis domini nostri Jesu Christi, som ar d. 1 januarii 1502.« Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 381.

[9736

Dec. 31. Reg. *8890. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 51; Dipl. Norv. VIII. 468; Missiver I. 168.*

[9737

Dag? »Ett tingswittnæ aff Bierig herrittz ting wnder Guds aar mdii, lydende, att her Niels Gundisßnn hagde laditt tilbiudæ gultt och pendinge epher thett pantebreffs lydelse, som her Loduich aff hanom hagde, ligende wti Fyen etc.

Tiisligeste ett tingswittnæ aff Gwdme herrittz ting lydende, att her Niels Gundisßnn hagde och laditt tilbiudæ guldt oc pendinge paa thet gods, her Loduich aff hanom wti pantt hagde wti Gudme herritt, oc ßerdellis paa iiiii gaarde wti Øxendrup etc.

Tiisligeste ett tingswittnæ aff Salling herrittz ting, lydende, att her Niels Gundisßnn hagde ocßaa opbiuditt gultt oc pendinge epher thett pantebreffs lydelse, her Loduich hagdhæ paa thett gods i Salling herritt wti Fyen etc.

Tiisligeste iii wittner, som Anders Saell fogiitt paa Løgetwædh, Niels Mickelsß wti Sellerup och Niels Hiortt wti Børup huer besynderlig hagde wdgiiffuitt, lydende, att then tiidh the thientæ her Thomes Nielssn paa Logetuedh, tha lodh handtt deellæ paa then lodh oc deell wti Tanggaardtt gods oc møllæ, som hans fader her Niels Gundisßn wor tiilfallenn paa hans hustrues wegæn aff rett arff etc.«

[Origg. Niels Gundessøn Langes (og Thomas Nielssøn Langes?) Arkiv.] Udtog anførte i Rettertingsdom 1539 Juni 6 (6. fer. post trinitatis) mellem Niels Lange og Mogens Clausßnn; den første fremlægger 2 udaterede Breve af Hr. Niels Gundisßn samt nærværende Breve; den sidste fremlægger et udateret Brev af Niels Gundisßn. RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 29 b.

[9738-43

— »Ett breff wnder datum mdii, lydendis, att Niels Wiidißenn y Refßgaardtt hagde kiøppt enn systerlodtt y enn gaardt y Refß gaardt, Niels Terckelßenn y bode.«

[Orig.] Udtog anført i Rettertingsdom 1558 Okt. 22 (Lörd. efter Lucę Dag) mellem Sitzelle Albrettz i Reffs gaardtt med hendes Sønner paa den ene Side og Per Bertelßenn i Reffs gaardtt paa den anden; Brevet fremlægges af de første. RA. Herredagsdombog 1557-58 Bl. 86 b.

[9744

Dag? »En kongh Hansis stadfestellße daterit 1502, liudende her Niells Høgs budt ath haffue haftt for hannom ith breff [c: 9058] aff Hindstedt herridtz thing, liudende hannom ath haffue laditt induordt met laugheffdt Wibtorp medt hindiß endeells skouff och marck, fra Wraa marck och skouff wedthager paa den nørre side och saa uiitt till Wiffue skouff, Grøfflundtz skouff marck^a uedthager paa den øster och sønder side, och saa uesten nedt till aaen och aaen op adt till midstrømme; alle skoffue och marcke, der indenn findiß, haffde handt laditt induorde for ith endeell till Wibtorp; huilckett breff hans maytt. stadfester uedt alle ordt och artickle, som dett i sig sellff indholder.«

[A. Orig. Niels Høgs Arkiv.] Aa. Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 336 b (Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 213*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9745

a) Den under Aa nævnte originale Dom tilføjer: »och Thostrup marck«.

— »En anden contract aff konning Hans salig och høglofflig ihukommellße wdgiffuitt mdii, liudende her Niells Høg och Thyge Jenßenn till Dallßgaardt for hans maytt. ath haffue ueritt om, huiß thretthe som dennom emellom uor om marckeskiell och skouffskiell emellom Wibthorp marck och skouff och Grøfflundtz marck och skouff; da dennom ath haffue uedthagitt paa bode sider, saa ath Thyge Jenßenn skulde thage till sig tho aff diße effthersch^{ne} sex gode mendt, som uor Oluff Morthenßenn aff Hastrup, Hans Løcke i Haffnø, Palle Jull i Laage, Enuoldt Jenßenn i Allfnstæde, Mallthi Niellßenn i Holbogaard och Mouritz Styge, ath setthe stene och stable och grime eeg och bøg emellom Wibthorp skouff och marck och Grøfflundtz skouff och marck wdi forn^e her Niells Høgs eller hans fulldmectigis, som handt met sitt breff derom fulldmyndig gjorde, hans neruærillße mandagen nest effther søndagenn misericordia effther paaske dereffther først kommendiß^a, och sidenn Thyge Jenßenn medt tho aff forsk^{ne} gode mendt suerge, ath alldt den skouff och marck, som de da stenitt och stablitt haffde, hørde met retthe till Grøfflundtz bøggestedt, och ath dett uor Thyge Jenßenns retthe arfue och eye, och ath de ické haffde liggitt till Wibtorp, eller her Niells Høg eller her Oluff Pederßenn haffde der nogenn rett till; och hans maytt. da skall haffue dennom forligtt, saa de dennom dereffther paa den thiidt skulde lade dennom nøye medt samme skiell, da giortt bleff; medt mere, samme contract formellder.«

[Orig. Niels Høgs Arkiv?] Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 338 a (Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 213*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9746

a) Maa være 1503 Maj 1, se Breve af denne Dag nedfr.

Dag? »Enn sandmendsbreff daterit 1622 den 24. septemb., som indholte at verre giordt sandmendsthoug oc gang i forⁿe Skindermoeße, som steenen stod, huorpaa de nu først begyndte deris thoug, udi huilcken sandmendsbreff er indførdt en ridemendsbreff daterit aar 1543 den thorßdag nest for st. Martini dag, huorudi er inddragen it laugheffd, Chresten Kudal i Winckel da for gode mend at haffue fremlagdt, daterit under Guds aar 1502, bemeldis, det Niels Kudal at haffue indword med laugheffd en gaard i Winckel med al sin rette tilliggelse, som er den ottende deel aff Winckel march inden alle fire marchmoeder, intet i nogen maader undtagen, fra neder ende aff Giedbech oc op ad forⁿe Giedbeck, saa øster op ad Nebdall thil Winchelstage oc saa Winchelstage oc saa thil den steenduis, som ligger norden oc vesten ned thil Ørmdalende, saa møtte neder ad Ørmdall, som ligger imellum Ørmb march oc Winchel march, saa sønder thil Damßpøtt, saa til en steen, som ligger sønden ved Damßpøtt, oc saa fra den steen oc thil Kierßrunde, som ligger imellum Ørmb oc Winckel, oc saa neder ad den beck, som ligger vesten neder thil Piguadt, oc saa thil den steen, som sandmend satte imellum Ørmb oc Winchel march oc Aistrup march oc alle Winchelplet, oc saa møtte neder at Store Skindermoeße oc saa it neder vesten ad den skiort oc saa vesten neder midt ad Liden Skindermoeße oc saa neder oc vester ad Vinchelua; med videre, samme sandmendsbreffue med indførde laugheffd oc thingßuinde i sig sielff derom formelte.«

[Orig. af 1502.] Udtog anført (gennem forskellige Mellemed) i Rettertingsdom 1636 Okt. 28 mellem Werner Parßberg til Lynderupgaard paa hans egne og Gunde Rostrup til Starupgaardt's Vegne paa den ene Side og Niels Krag til Thrudzholm Landsdommer i Nørjudland paa den anden. RA. Herredagsdombog 1636 B Bl. 291 b (jfr. 290 b, 291 a); det er af Udtoget ikke klart, hvor det ene Brev hører op, og det andet begynder. [9747

— »Eth skifftebreff wtgiffuit i Weyl mdii, lydende, at Anders Lasß oc Anne, Lass Lommentzens epherleffuerscke, hagde weret offuer eth wenligt skifte i saa maade, at Anna Lassis wdlagde forⁿe Anders Lasßenn tiill myndeliighet for hanss federne oc møderne først en joerdit i Melfar ligende, som handt skulle selff indløse for thet panth, som her Mattes Bang hagde then wti.«

[Orig.] Udtog se 5585. RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 112. [9748

— »Ett andett sandmendtzbriff aff samme heridttzting wnder dattum mdii, liudende, att Niells Krabe wtti lige maade hagde tyllfulldt sandmend, och the hagde giortt therres togff emellom Kiergaardshollm och Kielrup marck, emellom Kiergaardzhollomß marck och Rønnberre marck stedt ffraa stedt.«

[Orig. Kærgaardsholm Godsarkiv.] Udtog se 5586. RA. Rigens Dombog 1559-66 S. 79. [9749

Dag? ›Enn stockeneffinn aff Røding herritzting wnder dattum mdii, lydende, att Kiergaardsholm och Kiergaardsholm marck, som er omførett medtt marckeskell, thet liger y Røding herritt, och haffuer samme marck werritt wtti ffrue Soffy Bosdatthers were och y hinnder søns Henrick Ereßens were och wtti fru Karinn aff Hostrup och i hinndes broderßønns Niells Krabes were, och inngenn haffuer hagdt loed och deell inndenn the marckeskell wdenn thenn hede, som the aff Bustrup haffue hagtt wtti for^{ne} marck wtti jaa och minnde.◀

[Orig. Kærgaardsholm Godsarkiv.] Udtog se 5586. RA. Rigens Dombog 1559-66 S. 80. [9750

— ›Thuendæ papyrsbreffuæ, thett førstæ, som biscop Niels tiill Børlum mett flere bisper oc gode mendt hagde wdgiffuett i Randers wnder Guds aar mdii, lydende, att sandemendtt hagde giortt marckskiell epther nogen jordttrettæ, som Per Ipsß oc Per Ebbesß hagde; tha hagde thii domptt huer thennom att nyde oc bruge intiill marckskell, saa lenge sandemendtz towg er wedh magtt etc.◀ [Det andet Brev af 1519.]

[Papir.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse uden Aar Juni 12-18 (5. fer. post Barnabe) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Peder Ipsßens Bud. RA. Rigens Forfølgingsbog 1536-43 Bl. 160 a. [9751

— ›En lagheffdt^a lydende, att Niels Krabe paa hans broderbørns Mogens Krabis børn theres wegne logligen medtt lagheffdt induorde^b Kiergaardholms hiede, som liger synden^c Kiergaardsholm mark; fyrst fra thendt stien, som stander sønden fra Doostii, och saa till en stien, som stander westen wedtt Skiørßiø hart østen wedt tuoßmaa høffe emellem Kiergaardsholms mark oc Kiellerup mark, saa tuertt offer Skiørßiø till en stien, som stander østen wedt søen westen i thii^d dalemunde, som liger norden wedt Høgshøffe^e, saa met then samme dall till en stien, stander østen wedt samme dall hoß the weie, saa neder till en moße, som liger østen wedt samme Kiergaardholms hiede, oc saa nør, till the kiere och moßer wedtager, som liger norden wedtt for^{ne} hiede; alle thette for^{ne} grundtt och eige induorde Nils Krabe met lagheffdt paa sinne brøderbørns wegne till euindelige eige medt alle sine rette tilligelse, frii tøregriffitt och liungslett till Bustrup hineß^f rette eyge och uduorde alle mandt aff for^{ne} hiede, oc ingen at haffe ther nogen dell eller retighet wthen for^{ne} Mogens Krabis børn.◀

[A. Orig. Bustrup Godsarkiv.] Aa. Udtog (uden Aar) anført i Udtog af Stadfæstelse 1558 Dec. 17 (sabb. post Lucie) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Erich Krabe til Bustrup. RA. Rigens Forfølgingsbog 1552-59 Bl. 705 a. — Ab. Et andet Udtog (med Aar) se 5586. RA. Rigens Dombog 1559-66 S. 81. [9752

a) Ab tilføjer: ›aff Røding herritzting wnder dattum mdii. b) Ab tilføjer: ›medtt ridermendsmend och sellfeger. c) Ab tilføjer: ›y. d) Ab: ›thend. e) Ab: ›Høgshøffe. f) Ab: ›handes.◀

— ›Hans Rantzou vorkoft ^aerflich der herschoft^a ethlicke guther in Dustorp herde. (^bDe anno 1502. ^b)◀

[A. Orig. Hertug Frederiks Arkiv; 1545 til Hans den ældres Arkiv.]
Aa. Udtog fra Aar 1545: RA. Pkr. til Rigsarkivets Hist., Pk. »Fællesarkivet på Gottorp. I (til 1599)«, 2 Læg af 1545 Bl. 2 a og 3 a. — **Ab.** Udtog med Abel Berners Haand: RA. Pkr. til Rigsarkivets Hist., Pk. »Hansborg«, Hæftet »Communia. Gemeine brieffe unnd hendell« Bl. 16 a.

a—a) Ab: hertzogen Friderichen erblichen. b—b) Saaledes Ab; mangler i Aa. [9753

Dag? »An een wettnesskrifft af ofwande nunnor^a uthgifwet på samma ang, for^{de} karlars trätta och deelan. Af samma ofwanstående dato^b.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 9 b Nr. 10. — Jfr. 9755. [9754

a) ∅: i Bosø Kloster. b) ∅: som 9611, hvis Datum dog i Kopibogen B 30 kun er angivet med Aaret 1502 (uden Dag).

— »Häradzwetne af abboten i för^{de} closter^a uthgifwat, innehållandes, dhæt Leyestada marck war rätter eyedeel till closteret. Item closterjumfruernes dito skrifft och wettnesbyrd angående Leyestada marck. Dat. 1502.«

[Origg. Bosø Kl. Arkiv?] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 21, Nr. 427. — Det andet af de 2 Breve er vel identisk med 9754. [9755

a) ∅: Bosø Kloster!

— »Tingzwetne af Frostehäradtz ting, dhæt Nilß Torbiørn[son] begierede aff nunnerna i Bosie closter Leyestada marck for annor jord till wederlagh, hwilcket dhe forwägrade. Dat. 1502.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 10 a Nr. 12. [9756

— »Sognewetne af Gudmuntorpa sochn uthgifwet, innehållandes, dhæt Leyestada marck medh engh och eyedeel hafwer af arild tiidh leegat till Bosio closter. Dat. 1502.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 611. — Et andet Udtog lyder: »Wittnesbörd af alla Gudmuntorpa sochne-mänd gifwet, dat. 1502, det Leyestada march hade af arild tiidh legat till Bosio closters nöyachtiga gang.« SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 9 b Nr. 11. [9757

— »An wettnesbörd af Gudmundtorp sochn på Leyestada marck. Dat. 1502.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 10 a Nr. 13. — Er maaske identisk med 9566. [9758

— Tieluf Eriksen sælger en Gaard i Nærdu til det elende Gilde (i Odense).

[Orig. Odense elende Gildes Arkiv; »senere til Odense Bys Arkiv.«] Udtog af Vedel Simonsen: Nationalmuseet, Vedel Simonsens Saml. Pk. XLI (i et Læg betegnet 8) og LII. *Vedel Simonsen, Odense II. I. 73.* [9759
 a—a) Saaledes Udtoget.

— »Elt koning Hanßis hoglofflige ihukomelse obne beseglede breff wdgifuit paa Kiopnehaffn aar mdii, liudende blant anditt, att

hogbemelte konning Hans haffuer undt oc tilladt, att Torsted kirke schulle bliffue till s. Jørgens gaard wden for Horßens met all kongelig rettighet aff samme kiirke, effther som then ther till werreit haffuer.«

[Beseglet Orig. Horsens St. Jørgens Gaards Arkiv.] Udtog anført i Kongebrev 1569 Apr. 21, hvorved Kirken overdrages til Hospitalet i Horßens; Brevet af 1502 siges her fremlagt af Holger Roßenkrantz til Boluer. RA. Reg. o. a. L. 10 Bl. 40 a; Orig.: NLA. Aarhus Bispearkiv, 2. Reversal Bl. 39 b, Litra K, Nr. 6. Perg. [med 1 Segl]. Udtog: *Kanc. Brevbøger 1566-1570 S. 447.* [9760

Dag? »81. Olluff Munckis och fruw Mergretz thuende sendebreffue paa gesterii och skoffsuin aff for^{ne} gardt^a. 1502.«

[Orig. Hanbjærg Kirkes Arkiv.] Udtog anførte i Hardsyssels Provstis Registratur S. 117. [9761-62

a) »: »Handbierg kirckis gaardt«.

— **(Aar?)**. »Instrumentum notariale de summo choro parochialis ecclesiae in Stüntebull ab Godeschalco ab Alefeld episcopo Slesvicensi consecrato 1502.«^a

[Orig. Stintebøl Kirkes Arkiv.] Udtog med Haand fra 18. Aarh.: RA. Westphalens Dipl., Kvart. [9763

a) Hvis Godske Ahlefeldt i det originale Brev har været betegnet som Biskop, maa Aaret være urigtig angivet, da han først blev Biskop 1507.

Dag? »1502 skiødte Anne Christensdaatter, sal. Jens Stiens Efterleverske, hendes Sønner Christen Stien og Jørgen Stien alt hendes Gods, som hun haver i Venßyßel, og hvad hun kand tilfalde i Skifte med Joen Veffertßens Arvinger, hvilket hun til forn^{te} hendes Sønner Christen Stien og Jørgen Stien haver afhendet. Til Vitterlighed derunder Jens Tyes^a i Skougaard, Mogens Spend, Las Krabbe, som Vebnere ere. Givet i Ahtbiereg. Dato 1502. No. 17-18.«

[A. Orig. Linderumgaard Godsarkiv.] Aa. Udtog [efter Peder Dyrskjøt] med Skitser af »hendes Segl« (ikke i A.), »Sønners« (!) (»: kun én), »Jens Eyes« og »Las Krabbes«. Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 22 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI, Ark p. [9764

a) Er i Aa, den anden Tekst, rettet til: Eyes.

— »63. Louhævd paa Madomhoed, Møldrups og Nørre Willestrup, dat. 1502.«

[Orig. Straks ell. senere til Arkivet paa Villestrup.] Udtog anført i Registratur over Arkivalier paa Villestrup. Arkivet paa Villestrup (ikke set af Udgiveren). — Afskr. herefter for Videnskabernes Selskabs Kommission til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie (S. 12). — Omtr. det samme Udtog med T. A. Beckers Haand, anført i »Fortegnelse paa Villestrups Eiendomsbreve« under Nr. 18: Ny kgl. Saml. 4to 657 b, Kapsel XIII, Villestrup. [9765

— Se 7814 Note a.

[9766

Uden Dag. Laurens Lawrenssøn Kannik i Lwndhe Domkirke giver til Domkirken en Gaard i Bothwlphi S. i Lwndh mod Gudstjeneste.

Perg. med [7] Segl: 1. Fxlvi 1 = G. 71* (Skadeland); 2. M 84 = G. 73*; 3. G. 73; 4. Fxv 7; 5. Llxv 5 = G. 80*. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 76.* [9767

— »Anno domini mdii aar i den ttid, der alle bagerris laus brødre waarre alle ttil stæde y tthette for^{ne} Mallmøes bagerre embede, wor lagtt saadantt vellkor, att ingenn aff tthe dannemend bagerne udy Mallmøø eller ttørris høsttruer skulle kiøffue eller lade kiøffue ru eller huede eller huedemell, uden tthet delldis oc skiffittis ttøm emellum met skeppenn.«

Afskr. fra c. 1553: Malmø Bagerlavs ældste Protokolbog, 8. Side (Malmø Museum). — Ovfr. gengivet fuldstændig og bogstavret. [9768

— Niels Bagghi, Anders Cristernsøn i Wilsgaardh, Per Mattissøn i Offuergard og Las Cristernsøn i Neess. Vi »oc war fuldmynduge« efter Kong Hansses Befaling tog til os hans Naades Foged og indførte Cristern Terbernssen paa velbyrdig Mands Hr. Niels Høgs R.s Vegne i en af Michel Eskilssøns Gaarde i Hassing H. i Hwidberig S., som kaldes Longberiggardh, for en Gaard, Michel Eskilssøn solgte Hr. Niels Høg liggende i Swndby og ej kunde fri ham den. Item var vi for Michel Eskilssøns »boo« og udæskede der 24 Mk. og Fyldest for Skadegæld, Kost, Tæring og Faldsmaal og for vor naadige Herres Faldsmaal, og ej vi kunde faa der nogen Udlæggelse; thi indførte vi Cristern Terbernssen paa Hr. Niels Høgs og vor naadige Herres Vegne i Longberiggardh for forskrevne 24 Mk. og Fyldest for Skadegæld, Kost, Tæring og Faldsmaal og for vor naadige Herres Faldsmaal. Vore Indsegl. Datum Longberiggardh anno 1502.

[A. ^aPerg. [med 5 Segl].^a Niels Høgs Arkiv; senere til ^bLyngholm Godsarkiv^b.] Aa og Ab. Afskrifter af Jon Mortensen, den anden fra Aar 1752: LDipl. [9769

^{a-a}) Saaledes Aa og Ab. ^{b-b}) Saaledes 1752 ifølge Ab; Niels Høg købte 1505 Sept. 30 Lyngholm.

— *Reg. *8880.* [A. Orig. ell. Koncept?] Aa. Afskr. i 17. Aarh. i et af Peder Villadssøn ejet Haandskrift: Ny kgl. Saml. 4to 841 S. 68. — Ab. Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 2540 (herefter: **Ab**). LDipl. 1502 Nov. 11 (med Overskrift af Langebek). — Ac. En anden Afskr. af N. Foss: Ny kgl. Saml. 4to 934 c (herefter: **Aca**). Ny kgl. Saml. 4to 840 e, 2. Pk.). — Efter Ab: *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 309.* [9770

— Se 9532.

Uden Dag. Udtog: *Magnus Matthiæ, Episcoporum eccl. Lund. series S. 213 Anm.* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Z ii b, Fol. 90 L. 3*). Er 9548.

— Udtog: *Westphalen IV. 3404 Nr. 12; Reg. * 8895*. Er 9558.

— Udtog: *Rørdam, Monum. 2. R. II. 540*. Er 9669.

— Udtog: *Acta pontif. Dan. VI. 556*. Er 9679.

— Udtog (uden Datum): *Danske Mag. 4. R. IV. 220; Reg. * 8894*. Er 9699.

— Privilegium for Holbæk.

Nævnt: SLA. Holbæk Raadstuearkiv, Pk. »Gamle Arkivdesignationer 1643-1849«, Designationer af 1643 og fra 18. Aarh.; og *Danske Atlas VI. 190*. Er 1506 Apr. 30.

— »Ein alte registrand in pergamen geheftet, darauf zuruck geschrieben: Register der besegelden breue, so in zeitten hern Matthiæ Brandt cantlzers aus der cantzlei gegangen etc. Ist geschehn bei konig Friedrichen leben umb das jahr 1502 und darnach.«

[Hertug Frederiks Arkiv.] Anført i Registr. over Gem. Arch. 1598 XXXVIII. 4 (RA. Reg. 39 Bl. 86 b = 208 b = RA. Reg. 41 Bl. 90 b). — Aaret er sikkert urigtigt; Matthias Brandt kan næppe paavises som Kansler før 1509, og Godske Ahlefeldt var det i alt Fald endnu 1507. At det skulde dreje sig om den endnu bevarede Kancelliregistrant fra Frederik I.s Hertugtid (Aarene 1508-13), er lidet troligt; i ethvert Tilfælde har det endnu bevarede gamle Omslag til denne (RA. Gem. Arch. XXVIII. 16 i) ingen Betegnelse som den anførte.

Brevbøger: Kancelliet: Optegnelsesbog: *Danske Mag. 4. R. II. 154 L. 33-155 L. 25* (Nov. 11; med Liste S. 154 L. 9-32), 151 L. 24-152 L. 6 og 152 L. 7-153 L. 11 (uden Dag; 2 forskellige Hænder, men alt 1502), 153 L. 23-154 L. 8 (uden Dag; med Liste S. 153 L. 12-22) (den S. 153 Note 1 omtalte løse Seddel er med en anden Haand af uvis Tid). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 96* (Juni 26; *ÆA. III. 177*), 84 (Aug. 1), 94 (Aug. 23; mon = *ÆA. III. 189?*), 97 (før Sept. 11; Aaret vel usikkert), 98 (Sept. 11). — Løgum: *SRD. VIII. 60* (Maj 25).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV. 413* (Nr. 87; Aug. 31; = *Eline Gøyes Jordebog 384*), 17, 35, 42 (XXX. 5; = *ÆA. V. 26?*); se ogsaa 9586. Aalborg: *ÆA. III. 72*. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV. 353, 356*; se ogsaa 9687, 9723. — Børglum Bisp: *ÆA. III. 52*. — Børglum Kapitel: *ÆA. III. 92, 104*. — Viborg Bisp: *ÆA. II. 272* (Marts 22), 318 (Marts 28), 281 (Juli 27), 353 (Aug. 15), 328 (Sept. 27), 320 (Okt. 5), 262 (Okt. 14), 256 (Okt. 15), 274 (Okt. 26), 207, 234, 254?, 272, (282 se 7077); se ogsaa 9666, 9728. — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 81* (Marts 29), 28 (Juni 29), 19 (Aug. 29), 28 (Okt. 7), 128, 130 (ell. Aar 1520), 139, 139 (ell. Aar 1451), 142 (ell. Aar 1490), (143 se Aar 1490), (153 se Aar 1500), 159 (Aar 1520; ? = V. 109 med Aar 1502), 160 (= V. 111), 162 (Aar 1520; = V. 114 med Aar 1502), 164 (= V. 116; næppe Aar 1492). — Ribe Kapitel: se 9567, 9575-76, 9613, 9656, 9659. — Slesvig Bisp: se 9689, 9710. — Tommerup: *ÆA. IV. 372* (= 380?); se ogsaa 9570-71, 9619. — Antvorskov: *ÆA. IV. 90, 113, 129, 142, 240*; se ogsaa 9560, 9631. — Roskilde Claræ Kl.: se 9660. — Skovkloster: *SRD. IV. 383, 383, 387*. — Maribo: *ÆA. III. 263*. — Odense St. Hans Kl.: *ÆA. V. 628* (769), 638 (974), 639 (1004). — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III. 22, 22?, 22?, 23?, 23?, 23?, 24?* — Dueholm: *ÆA. III. 176*; se ogsaa Brevbøger. — Mariager: *ÆA. V. 692, 730, 733, 744, 756*. — Tvilum: *ÆA. II. 61* (Marts 3). — Vestervig: *ÆA. III. 163, 170*. — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II. 382, 390*. — Vor: *ÆA. I. 186, 204*. — Vrejlev: *ÆA. III. 41, 41*. — Ø: *ÆA. III. 119*. — Øm: *Suhms Nye Saml. III. 331* (Sept.; = *ÆA. I. 247*). *ÆA. I. 233, 242, 255, 266*. — Kirker og Præster i det gamle Fyns Stift: *ÆA. V. 933* (jfr. 926 A. 1), 1045, 1056; se ogsaa 9669. — *Eline Gøyes Jordebog 171* (Jan. 6), 401 (Jan. 6), 373 (Marts 7), 378 (Marts 23), 380 (Juni 18), 383 (Juni 18), 365 (Juli 23), 384 (Aug. 31; = *ÆA. IV. 413 Nr. 87*), 373 (Sept. 1), 380 (Okt. 22), 368 (Nov. 18), 366 (uvis Dag). — *Adel. Brevkister 65* (Okt. 5 ell. 12); se ogsaa 9574.

1503.

Jan. 1. Vidne af Østoffte Sognestævne, givet beskeden Mand Hans Olssen i Østoffte om Østoffte Præstegaards og Østoffte Bys Oldenskov og Oldengæld.

[Orig. Østoffte Kirkes Arkiv.] Afskr. af Provsten Jørgen Christiernsøn i hans Kopibog: Karen Brahes Manuskript Nr. 151 b (Vogelsangs Nr. 280) Bl. 67 b. *Kirkehist. Saml. 4. R. III. 566.* [9771

Jan. 7—13. *Reg. 5247 = (5273).* Perg. [med 2 Segl]. Slesvig Kapitels Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Bisthum Schleswig Nr. 48). *Noodt, Beiträge II. 209.* — Udtog med urigtigt Aar 1504: *Westphalen IV. 3193 L. 4-6* (c: en Del af *Nr. 133*) og (med F. A. Reinboths Haand) *Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 153* (Begyndelsen). [9772

Jan. 13. Wy Frederick¹ erffgnhome to Norweghenn, hertog zynt schuldich dem duchtigenn Diderick Blumen zeligenn Hinrickesson 8000 mr. hofftschus unnd 500 mr. rente, also to Lubeck unnd Hamborg genge zyn, unnd dar eyen islich gut man im lande to Holstenn dem andern ful dhon mach ane hale penninge, to betalende bynnen den achtedagenn der hilligenn dryer konninge erstuolgende mit reden gelde edder mit also velen negestigenn panden, dar Dirick Blume mach mede nemen den summen des reden geldes, to ener tydt unnd up eyner stede bynnen dem Keyl in Hans Schilenn huse offte in eyner andern zekern stede im lande to Holstenn, dar id Diderick Blumen behegelich is syn gelt uptoborende. Alle disse artikule lauen wy mit unsenn medelaueren den gestrengenn unnd duchtigenn hern Otten Rantzowen² ritter unsem marschalck und tom Keyl, Tonges Rantzowen³ to Gottorp, Claues van Aleuelt Benedictesson⁴ to Lutkentundern unnd Detleff Walstorp tor Stenborg unnsen reden und Hertich Pugwisch⁶ to Plone, Wulff van Aleuelt Ottensson⁷ tor Tylen amptmannen, Jachim Rantzowen⁸, Hinrick Pugwischen⁹, Henneke van Buckwoldenn¹⁰ unnd Hinrick Walstorpenn¹¹ lauen mit eyner samender hant dith alleß to holdende ock na mede in de handt to lauende Diderick Blomen, welcke tydt he dat van uns medelaueren heskende is. Unnse secret. Datum tom Keyl am fridage in den achtedagen der hilligen dryer konninge.

Perg. med 11 Segl: 1. K. 106; 2. Li 48; 3. Li 52; 4. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 5. Lxlix 81 (s *otte walstorp*); 6. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 7. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 8. Li 53; 9. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 10. Skjold med Buchwald-Vaaben; 11. Skjold med Walstorp-Vaaben; gennemskaret. Senere til-

bagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9773]

Jan. 13. Wy Frederick¹ erffghome to Norweghenn, hertog zynt schuldich dem duchtigen Borchart Krumendyke amptmanne to Flensburg 1000 mr. houetstuls und 80 mr. rente, also to Lubeck [*osv. som 9773; læs dog: man in dem lande - ful mede don - mit redem gelde - dar Borchart Krumendyck mach - id Borchart Krumendyke behegelich - lauende Borcharde Krumdyke, welcke - indtil:] dryer kuninge.*

Perg. med 11 Segl: 1-11. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 1-11 under 9773; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9774]

— Wy Frederick¹ erffghome to Norwegenn, hertog zint schuldich der erbarn vor Margareten, Peters Rantzowen husfrowen, 1160 mr. houetstuls unnd 92 mr. rente, also to Lubeck [*osv. som 9773; læs dog: man in dem lande - ful mede don - mit redem gelde - dar vor Margareta mach - id vor Margareten Rantzowen behegelich is er gelt - Otten Rantzowen unnsen - lauende vor Margareten Rantzowen, welcke tydt se - indtil:] dryer konninge.*

Perg. med [11] Segl: 1-10. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 1-10 under 9773; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [9775]

— Ærkebisp Byrgher lover sit Kapitel (som tidligere af Kongen har faaet 800 lubeske Mk., som der skulde købes Jordegods for til Gudstjeneste, hvilke Penge Kongen imidlertid nu har anmodet om at faa tilbage) at holde Kapitlet skadesløst herfor.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 1019. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 95.* [9776]

Jan. 15. Wy Frederich¹ erffghome to Norwegenn, hertog zynt schuldich deme gestrengen herenn Otten Rantzowen ryttere unseme rade, marschalke unde amptmanne tome Kyle 2000 mr. houetstols unde 140 mr. rente, also to Lubeke [*osv. som 9773; læs dog: anderen vull mede don - myt redem gelde - also felen nochaftigen panden, dar here Otte Rantzow rytter mach - Kyle in Hans Schelen - id herenn Otten Rantzowen ryttere behegelich - medelaueren den duchtigen Tonges Rantzowen - reden, Hertich - lauende herenn Otten Rantzowen ryttere, welke - indtil:] Datum tome Kyle ame sondage na den achtedagen der hilligen dryer koninge.*

Perg. med 10 Segl: 1. K. 106; 2-10. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 3-11 under 9773; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks (?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.).
[9777]

Jan. 15. Jeg Oluf Erichsøn Sognepræst i Nysted har nu »giensten« givet til Hellig Kors Alter i Nysted Kirke for Guds-tjeneste at holde Gud til Lov, min Sjæl til Salighed og alle kristne Sjæle disse mine Gaarde, Gods og Penge: en Gaard liggende vesten næst Præstegaarden, jeg købte af Hr. Mogens Ebbe-^{søn} R.; item en Gaard vesten næst den samme til Gaden, sønden næst Ingvor Skræder og norden næst Kirkegaarden, som jeg købte af Jesper Kun^se^a, Peder Skytte forðum i boede; item en Gaard og Jord, jeg købte af Hans Holm, Hr. Peder Nielsøn nu i boer, liggende sønden næst Kirstine Terschers fra Gaden og til Stranden og saa ned til Norden næst Bysstrædet; item Munchevenge med Tilladestedet sin Eng og Vand[!] liggende østen næst Klostret og en Eng mellem Togens og Vantore, som kaldes Flingtorne, som jeg købte af Hr. Eschel Gøye R.; item Sielekars venge sønden Byen ude med Stranden til Norden næst Syndermarch, som jeg købte af Fru Inger, Hr. Johan Oxes Efterleverske, og Tofter i samme Vænge, den ene, jeg købte af Kirken, og den anden, jeg købte af Steen Olufs »verie«; item en Eng og »fischeparch« vesten næst Klosters Abildgaard og »hyder« sønden paa Anders Clausøns Gaard, norden paa Klosters Stræde og vesten paa de Pile ud med Jeppe Richerts, Willum Madtzøns og Peder Bagers Gaarde med det Hus, derpaa staar, som altid fattige Folk skal have frit for Guds Skyld; item et øde Gaardsæde i Vnderup, Hans Clemmesøn i »værd hafver gifvet« aarligen til Landgilde $\frac{1}{2}$ Pd. Byg og 12 Skill.; item et Gaardsæde i Vester Vlsløf, Madtz Andersøn paa boer, »gifvet« $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 1 Skill. Grot Penge; item 1 Gaard i Horslund, Claus Jensøn paa boer, giver 2 Pd. Byg, 23 Skill.; item 100 Mk. rede Penge; item 40 Mk., som Jens Jyde selv mig skyldig er, og jeg har der et Gaardsæde i Pant for i Øster Vlsløf; item 33 $\frac{1}{2}$ Mk., Jens ^b er mig skyldig »och i hans hofgaard«; item en Jord liggende hos Torfgaden i Nysted, jeg købte af Jens ^b, som alle disse Gaarde, Gods og Penge, de Breve, derpaa givne er, ydermere ^c, til evindeligt Eje. Thi forbyder jeg alle forskrevne Alter paa forskrevne Godsens Vegne at hindre under Guds Hævn og Vrede og beder alle gode Mænd dette forskrevne at styrke Gud til Lov til evig Tid. Jeg hænger

mit Indsegl for dette Brev med flere hæderlige velbyrdige Mænds Indsegl: Henning Venstremand i Fuelsang, Otte Clemmensen i Gerde, Anders Gøye og Jeppe Bertelsøn i Brandtztofte. Datum dnica. post oct. epiphaniæ.

[A. Orig. Nysted Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 828.* — Aa. Afskr. funden i (Sognepræsten i Nysted) Oluf Knudtzøn Lerches Faders^d Gemme efter Faderens Død.] Aaa. Afskr. efter Aa, utvivlsomt fra 1666, attesteret af Fyns Biskop Niels Bang og nævnte Oluf Knudtzøn Lerche. RA. Rtk., Indberetn. indsendte i Henh. til kgl. aab. Brev af 25. Jan. 1666 af dem, som pro officio nyde gejstligt Gods ell. Tiende, Fyn, »Kopier af Benaadninger, som ere givne Gejstligheden i Fyens Stift« Nr. 30 (c: et Hæfte: »Om Præsternis Mensal udi Toreby, Vester Vlsløff och Kettinge«). — Aab. Noget medtaget Afskr. efter Aa, utvivlsomt fra 1666, attesteret af nævnte Oluf Knudtzøn Lerche. SLA. Lolland-Falsters Bispearkiv, »Jordebøger, Herredsøger og Dokumenter vedr. Gejstligheden og Kirkernes Indtægter m. m. Lolland 1568-1717«, Hæfte: »Om Præsternis Mensal udi Toreby, Vester Vlsløff och Kettinge«. [9778

a) I Aab synes nærmest at staa: Kvase. b) I Aaa og Aab er ladet Plads aaben til Efternavnet. c) I Aaa og Aab er ladet Plads aaben til et Ord. d) Denne Fader var Knud Madsson Lerche, † 1666 Febr. 26, der ligeledes var Sognepræst i Nysted (*Wiberg II. 488*).

Jan. 20. Vidne af Jens Nilszon m. fl. i Lund, at Barsebäckz høgård gjorde Kirkens Bønder Skade paa Engens Indhøstning.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 95. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 96.* [9779

Jan. 21. *Reg. *8896.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 97. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 52; Dipl. Norv. IX. 414; Missiver I. 169.* [9780

Jan. 23. *Reg. *8897.* A. Perg. [med 12 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Danske Mag. 4. R. II. 270.* — Aa. Vidisse 1547 Jan. 15 af Viborig Snapslandsting, givet Jens Schriffuer og Niels Andersen »borgemesthere« i Viborig. Perg. med [5] Segl: 3-5. Viborg Bys Arkiv (RA.). [9781

Jan. 31. Clawes Zelant Borger i Hadersleve sælger til Marianerne i Vor Frue Kapel og Vor Frue Kirke i Hadersleve en Gaard (i Hadersleve) med Genkøbsret.

Perg. med [3] Segl: 3. Udslidt. Haderslev Vor Frue Kirkes Vor Frue Kapels Arkiv; senere til Godskegaarden i Eckernförde's Arkiv (i Arkivet paa Olpenæs) (Statsark. i Kiel, Goschenhof Nr. 7). *Zeitschr. f. Schlesw.-Holst. Gesch. XL. 403.* [9782

Febr. 1. Borgemestre og Raadmænd i Ahus slutter Overenskomst med Ærkebispem en Ager- eller Engmark.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 386^a. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 97.* — Et andet Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 479. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec.*

Lund. VI. 98. — Et tredie Udtog lyder: »Ett daterat 1503, lydandes, att werdugste fader h. Borge bischop harfwer undt Aahuus borgorna att taga hwar sin part uthi uthmarcken att byggia och upbruga till åker och ångh. Med 4 sigiller.« SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 48 b Nr. 287. [9783

a) SvRA. E 102 a, Sextern 4 nævner under Nr. 386 2 Gange »Age Svenson och Hans Nilson« som Borgemestre i »Ahuus«.

Febr. 2. Jeg Karl Bryske¹ a. w. gør vitterligt mig skyldig at være hæderlig og renlivet Md. Doktor Hermen 400 Mk. danske Penninge gænge i Danmarck, for hvilke jeg pantsætter ham disse mine Gaarde i Tutze H.: en Gaard i Jernløse (Jes Jepsß, 3 Pd. Byg), en Gaard i Rigstrop (Jes Saxen, 2 Pd. Byg) og en Gaard sstds. (Lauretz Saxen, 1¹/₂ Pd. Byg, 1¹/₂ Pd. Rug, 1 lødig Mk., 1 Faar, 1 Lam, 2 Gæs og 4 Høns) med saa Skel, at Doktor Hermen skal ej annamme Godset inden 3 Uger efter Paaske næstkommende; men fanger han ej da de 400 Mk., skal han nyde Godset for et brugeligt Pant, til jeg fanger fornøjet ham forskrevne Sum Penge. Medb. af flere hæderlige og gode Mænd Hr. Lydher², Mester Cristoffer⁴ og Mester Lawe Wrne³ Kanniker i Roskilde Domkirke og Hr. Hans Jepsß Vicarius ibid. Datum Roskildis die purificac. Marie.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxxi 15; 2. Gxix 9 (*s Ivder iohannis*; Qvitzow); 3. G. 320; 4. Llvi 13 (Present); gennemskaaret; Paategning bagpaa: »Dete breff løsste Kersstyne Gersdater ffra ffru Hylleborg ffore iiii hundrede ma[rch]«. Tilbagegivet til Carl Bryskes Enkes Arkiv (RA.). LDipl. [9784

Febr. 4. Mates Kyelergardh Foged paa Byere H.s Ting, Michel Ywersß i Gludh, Jenwoldh Noess i Nøttrvp, Oluff Nielsß i Byere, Seuerin Esbernß ibid. og Nis Bruckß i Rorup. Lørd. efter purificac. Marie fik Jes Gørstingsß et Tingsvidne af 8 Danne-mænd: Oluff Franß i Bredh, Tordh Marquardß i Assens, Seuerin Jenß i Bredh, Nis Perß i Vrigstet, Tyge Jørenß i Cleyxe, Oluff Nielsß i Byere, Mas Hyørth i Vrigstet og Jenwoldh Bundesß i Gram; hvilke vidnede, at de saa' og hørte paa forskrevne Ting Jes Gørstingsß »laffhøffdz loffhøreng« Owe Perß i Vrløff og Nis Bruckß i Rorup; de hjemlede, at de i Vrløff Tirsd. før »kørmøss« i den Gaard, som Anders Perß i boer, saa' og hørte, at J. G. »indworde« paa ærlig og velbyrdig Svends Vegne Mannervp Cresternß 2 Gaarde i Vrløff (Anders Perß og Jes Hanß) med deres »obotoffte« og fulde »wdlob« paa Vrløff Mark og særdeles 8 Agre, de »ner« Ender vender paa den Vej, som ligger ved Twehøffue, og saa sønder indtil Hornum Markeskel »gennem

Storkrog^a med Skov, som »aa« stander; forskrevne Agre svor J. G. selv 12. med Bønder og Selvejermænd til Mannervp Cresterns for »syn« Enemærke, og bad han sig Gud til Hjælp og alle Guds Helgene, at ingen har Del i forskrevne 2 Gaarde og 8 Agre uden M. C. Og kundgjorde Lovhøringene forskrevne Lovhævd, som J. G. lovlig tilbød 3 Ting, og Kongens Foged fandt ham til; den mælte de ved Magt, til hun fældes efter Loven med Biskop og »wville hymen«. Med vore Indsegl.

Perg. med [6] Segl: 1, 6. Bomærker. Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [9785]

a—a) Tilføjet over Linien.

Febr. 10. Kongen mægler Forlig mellem Viborig Kapitel og Viborig By i en Strid mellem dem om Kapitlets Jorder i Viborig Mark.

[^aBeseglet Orig.^a Viborg Kapitels Arkiv. — Vidisse 1562 Nov. 7 (Lørd. efter omnium sanctorum) af Wiborig Landsting.] Afskr. efter Vidissen fra 17. Aarh.: NLA. Viborg Bisparkiv, Viborg By Nr. 28. *Dipl. Viberg. S. 119.* [9786]

a—a) Saaledes Vidissen.

Febr. 13. Kongen tilskriver Viborg Kapitel om Fremlæggelse i en Retssag af nogle hos Kantoren Hr. Kield beroende Breve, som lyder paa Kronens Ejendom.

[^a»Papir med Spor af Segl i Viborg Stiftsarkiv, Domkirke I.«^a Viborg Kapitels Arkiv; i 1921 og tidligere ikke til at finde.] *Dipl. Viberg. S. 122 = Missiver I. 169.* [9787]

a—a) Saaledes *Dipl. Viberg. S. 122.*

Febr. 14. *Reg. *8898.* Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 97. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 52; Dipl. Norv. VIII. 468; Missiver I. 170.* [9788]

Febr. 16. Kongen stadfæster det til dette Brev hængte Brev af Kong Christoffer (c: 1. *Række Nr. 7309*).

[A. ^aPerg. [med 1 Segl]^a, forbundet med ovennævnte Brev. Skive Bys Arkiv.] Aa. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 3 b). Trykt efter en 1825 Maj 25 af Hiorthøy, Archivarius i Danske Kancelli, attersteret Genpart af Aa: *Vedtægter og Forhandlinger vedrørende Skive Købstads kommunale Styrelse 8. Bd. 1906-1907 (Skive 1908) S. 328* (med urigtigt Aar 1530). — Afskrifter fra 18. Aarh.: Ab. af Søren Abildgaard: LDipl. 1469 Juni 27; Ac. af Frands de Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to 742 b; Ad. af Chr. Brandt: Kall 4to 378; Ae. Kall Fol. 59; Af. Resens Atlas (Uldall Fol. 186) VI. 334 (uden Kilde; mulig efter Aa) (med urigtigt Aar 1530). [9789]

a—a) Saaledes Ac. Originalen nævnes endnu 1755 Marts 4 i en »Forklaring« af Stedets Præst W. A. Worsøe (Langebeks Ekscerpter 48, Skive).

Febr. 17. Jeg Pedher Brochenhwsæ¹ V. og Landsdommer i Nørrejtlandh har gjort et Mageskifte med Kong Hans i saa Maade, at jeg skal have 2 Gaarde i Howrdæ i Tøryldæ H. (Jep Jepsß, 1 Fjerding Smør; Søffweryn, 3 Ørte Korn), og derimod skal min naadige Herre have af mig 1 Gaard i Silckeberigh i Tøryldæ H., som Jes Eysß paa boede og giver 1 Fjerding Smør, Gæsteri, Skovsvin og holder Fodernød, 1 G. i Fylskow (Hanss, 1 Fjerding Smør, Skovsvin og holder Fodernød), 1 Gaard i Hallindbeck i Nørræ H. (Jess Lasß, 1 Fjerding Smør, Skovsvin og holder Fodernød). Afvindes disse Gaarde min naadige Herre, skal jeg være bepligtet at vederlægge saa godt Gods til Rente og »leylighædh« inden 6 Uger derefter. Medb. af flere gode Mænd Jørgen Marswin² Danmarcks Riges Kansler, Eyler Bryskæ³ Høvidsmand paa Lwнденess og Schiffuæ, Jep Krumpen⁴ Høvidsmand paa Kallø og Jacob Lyckæ⁵ VV. og Nielss Clemyntsß⁶ »oc swo wepner«. Skrevet i Aarss Fred. efter Juliane Dag.

Perg. med 6 Segl: 1. Fxliv 3; 2. Evi 2; 3. Dxxi 14; 4. Ivii 8; 5. Lv 45; 6. Dxxvii 4. Kongens Arkiv; ÆA. V. 29 (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Nørrejyll.). LDipl. 1503 Febr. 17 og bag 1489. [9790]

— *Reg. * 8899.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: G. 622. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 295; Missiver II. 188.* [9791]

Febr. 17—Apr. 23. (Mourids Nielssøn Gyldenstjerne) beder Kongen om at maatte beholde et Fiskegarn, som han har $\frac{1}{2}$ Sømil Vest for Aagersswndh.

Koncept paa Papir. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv (F; RA.). *Missiver II. 189.* [9792]

Febr. 19. *Reg. 5248**. [Orig. Randers Bys Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh.: Gl. Estrup Godsarkiv (ved 1445 Sept. 11); 1920 af Hofjægermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. *Neckelmann, Randers, Speciel Del 1. H. S. 55* (= *Harder, Om Fiskeriet i Randers Fjord S. 30*). [9793]

Febr. 21. Hanss¹ Konge. Lodwigh Anderß Raadmand i vor Stad Aarss har nu gjort os Regnskab for den Sise, som han og Anderss Lawß opbaaret har siden sidst, os deraf Regnskab gjordes, og indtil denne Dag, og fornøjet os derfor 69 danske Mk. 9 Skill. og 1 Alb., og herforuden havde han udgivet 3 Mk. til Fragt for noget vort Klæde, førtes til Kalundeborgh; og bliver han os ej mere skyldig derfor efter hans Regnskabs Lydelse. Thi lader vi ham og Anders Lawß Arvinger kvitte for alt ydermere Krav

om forskrevne Regnskab. Givet i vor Stad Aarss Pederss ad cathedram Aften under vort Signet.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [9794

Febr. 24. *Reg. 5249.* Perg. med 1 Segl: K. 88. Aarhus Bys Arkiv (i Aarhus), Byraadskontorets Arkiv Aa. 40. *Hübertz, Aarhus I. 90* (læs (foruden Kongens fuldstændige Titel): kundæ oc serdelis wore fogeder oc embiltzmennd fforscreffne borgemesther oc rad eller theres efflirkommæræ heremod hindræ, hinderæ ladæ eller i nogræ mathæ at wfforretthæ vnder wort hyllest oc nade. Giffuet - Nicolaus Clementis). [9795

— Hanss Konge. »Borgemesther« og Raad i vor Købstad Horssness har kærret for os, at fremmede og »wdkomnæ« Købmænd af Rybæ og andre Købstæder i Danmarch købslaar med Bønderne og Almuen omkring deres By, dem til stor Skade og Fordærv. Thi giver vi vore Undersaatter »borgemesther«, Raad og Menighed i Horssness saadanne Privilegier, at ingen »wdkommæn købmende«, ihvor de helst hjemme har, maa købe eller købslaa med Bønder eller andre paa 2 Mile nær omkring Horsness; djærvæs her nogen imod at gøre, maa fornævnte vore »borgemestheræ« og Raadmænd forfølge dem til Horssness Byting med Høringsdele. Sammeledes har vi tilladt, at der skal være i Horssness et ret omgængende Sandemandstog hvert Aar, saa at vore »borgemesther« og Raad i Horssness skal skikke dem til, som Sandemænd skal være, og skal ingen være fri for saadanne Sandemandstog uden vore »borgemestheræ« og Raad og de, som vore Breve derpaa har. Forbydende osv. Givet i vor Købstad Horssness Mathie ap. Dag under vort Signet.

Relator Nicolaus Clementis.

Perg. [med 1 Segl]. Horsens Bys Arkiv (RA.). -- Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 5 a). [9796

Febr. 26. Hanss Konge¹. Sønd. efter Mathie Dag for os paa vort Retterting i Sortebrødrekloster i Vedlæ i vor egen Nær-værelse, nærværende Hr. Jenss Anderß Biskop i Othenss, Hr. Henrich Knudß R., Peder Brockenhuss og Ebbe Strangeß vore Mænd og Raad med flere, var Hr. Anders Friiss R. og havde hid stævnet med vor egen Stævning Villom Terckelß og Cri-stiern Bertelß i Høgsholt og sagde, at siden 6 Uger forgangne var, efter Sandemænd havde svoret dem »heruercke« over, havde de besiddet det Gods med Vold, de paa boer, mod hans Villie og var og er hans rette Fredløsemænd; thi at Sandemænd,

som dem »heruercke« oversvor, er ved deres Magt og ufældte, og de hans Fredløsemænd stedes til Herredsting og anden Steds ligervis, som de ej fredløse var, og mente, at saadant burde ej at stedes. Derimod svarede Jess Vlff og de selv, at nogen Tid, efter de saa fredløse var, har Hr. Niels Ericß R. og andre gode Mænd efter vor Befaling dømt paa den Sag i saa Maade, at de »heruercke« var dem oversvorne med Uret, og fremlagde samme Dom lydende, at Hr. Niels Ericß og gode Mænd havde dømt i den Sag alene efter forskrevne fredløse Mænds Bevisning, og at Hr. Anders Friiss vilde ej møde for dem, og indeholder forskrevne Dom, at Hr. Anders Friiss burde ej længer at have i Forsvar forskrevne Gods, som forskrevne fredløse Mænd paa boede. Item lyder [forskrevne Dom], at Hr. Jenss Bredall har været deres Hjemmel at besidde forskrevne Gods, som hans dem derpaa givet har; med mange flere Ord, de der sammen [havde. Om hvi]lken Sag de gav dem i Rette paa baade Sider. Da for voreld, som nu nærværende var, undte vi forskrevne fredløse Mænd, at de skal inden 6 Ugers Da[g] Faldsmaal og være dermed herefter fri for »the dele«, naar de saa gjort har. Og sag[de vi for] Rette, at Hr. Jenss Bredall er pligtig at gøre Fyldest for dem for det Faldsmaal efter hans eget Brevs Lydelse; og udlægger ikke Hr. Jenss forskrevne Faldsmaal, da bøde de selv deres Faldsmaal inden 6 Uger og »opholle« deres Landgilde, saa længe de faar Fyldest for det Faldsmaal. Og skal Hr. Niels og Hr. Anders intet bevare dem med Forsvar til forskrevne Gods, før Hr. Niels kommer i Landet igen og de vorder derom adskilte med Rette for den Dom Skyld, som Hr. Niels har selv i været at sige Hr. Anders Friiss samme Forsvar fra. Datum ut supra nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 80.^a Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9797

a) Om et andet Segl, der nu findes paa Brevets Bagside, se 1503 Sept. 25.

Febr. 28. *Reg. *8900.* Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 295; Missiver II. 190.* [9798

Marts 3? (ell. Dec. 12?). Wy Frederich erffgenhame tho Norwegen, herttoch don wittlick, so also unse undersetten Tordt unde Andres Feddersen gebroder in unsen gudern tho Lugum

in Kar harde, welcke wy tho uns van den duchtigen zeligen Eggerde Gortsen gefurdert und erlanget, 180 mr. lubeske hebben inholdt zegele und breue, des ein gudt jarliches 8 mr. schuldet, und so dan Tordt Veddersen in upgenanten 180 mr. 120 mr. vor sick, und sin broder Andres Feddersen vor zick 60 mr. hebben korttet, dat wy Tordt und Andres Feddersen dat sulue unse gudt tho Lugum, welck jarliches 8 mr. schuldet, Tordt Veddersen darvan 4 mr. lubiske und Andres Feddersen darvan 2 mr. lubiske alle jar unsen amptman tho Lutkentundern tho geuende und dar in aller maten gelick anderen unsen undersatten in Kar harde van tho donde vesten Tordt und Andres Feddersen und eren eruen. Und waner wy Andres Feddersen noch 60 mr. betalt hebben, schal he ock 4 mr. lubiske geuen und datt gudt vor zick und synen eruen beholden. Datum Flensborch am auende Luci^a under unsen zigeneten.

R. Otto Rantzow M. et marischalcus
et Nicolaus de Alfeldt.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 2618 Bl. 38 a, jfr. 5 a. [9799]

a) Ordet er i Afskriften noget utydelig skrevet, men maa nærmest læses som anført.

Marts 5. *Reg. *8901.* Perg. [med 1 Segl]. Kerteminde Bys Arkiv (FLA. Kerteminde Byfogeds Arkiv, Kgl. Breve paa Perg. om forskellige Friheder). *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 148* (læs: konnyng, *hertugh vdi Sleßuigh, Holtzsten, Stormarn oc Dytmersken, greffue i Oldenborigh oc Delmenhorsth* giore - borgemestere oc - almwen - borgere oc till - borgemestere, raadmen - borgemestere oc - thet i Kirthemynde - ther *gerdis* eth - almyndz weye, som - oc almyndz weye - teppes met - signet. *Relator Eylerus Bryskæ*). — Ufuldstændig Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 3 b). [9800]

Marts 6. »No. 3. Et Skiøde efter foregaaende Kiøbebrief^a udsted af Kiøbenh. Byeting Mandagen post dominicam invocavit Anno 1503.«

[Orig. Senere til Dronning Charlotte Amalies Arkiv.] Udtog anført i den under 7640 nævnte Designation. [9801]

a) ∴ 9425.

Marts 10. *Reg. *8902.* [a Perg. med [8] Segl: 3 bevarede i 1845. a Odense St. Hans Kl. Arkiv; *ÆA. V. 631.*] Herefter: *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. II. 61.* [9802]

a—a) Saaledes det anførte Aftryk.

— Testamente af Gherdrutt, Clawes Staberhouedes Enke, Borgerinde i Borch paa Vemerem.

Perg. (udskaaret foroven). Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 46). Udtog: *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 60.* [9803]

Marts 16. Jep Jenß Byfoged i Wethel, Jenss Breydall Officialis ibid. og Sognepræst til Skybbet, Per Jenß vicarius altaris s. Erasmi, Vynther Matzß i Lysholth, Fynneth Andersß i Snee, Nis Jenß i Byrkop. Torsd. efter Gregorii Dag paa Wethel Byting fik beskeden Md. Jes Vynther Borgemester i Vethel et Stokkenævnd af 18 Synsmænd af 3 Herreder, som er 6 af Holmotz H.: Matz Tammesß i Hwilsberig, Jep Persß ibid., Klawss Stolswen, Per Andersß i Andker, Jes Tammesß i Vying og Hanss Nielsß i Skervp, item 6 af Jerloff H.: Matz Persß, Cresten Persß, Nis Michellß i Vilstrvp, Oloff Trowellß, Anderss Bramdervp og Michel Nielsß i Høyen, item 6 af Tyøril H.: Anderss Roodh i Jelling, Per Hansß i Hofwer, Crestern Bertellß i Hyøxhoth, Villium Terkelß ibid., Bertell Swenß i Kierkygordh og Jep Smyd i Lyme; hvilke 18 Dannemænd vidnede, at som de var tilkrævet af deres Herredsting til et Syn, som »borrigmesther« havde krævet dem til imellem Grwnneth Birk og Wethell Byens Frihed, og bad »borrigmesther« dem, at de skulde sige deres »sannen« derom, da vidnede de, at det er os vitterligt, at den store Sten i Vesther mayæ, som deres »preweley« paa lyder, stander i den nordvest Hjørne i Wethel Byfred, og øster fra den samme Sten »at berren« mellem Haremooss og det store »berrig« det har været ret Skel af Arilds Tid og saa øster norden Horssens Vej indtil Romsshoolle, og er det os vitterligt, at Harremooss har ligget til Wethel af Arilds Tid, til saa længe Hr. Klawss Krwm-dyge tog den fra dem. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 6 Segl]. Vejle Bys Arkiv (RA). — Afskr. fra 17. Aarh.: NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskrift af Byens Privilegier Bl. 32 b. [9804

Marts 17. »Copia af ett kong Hans skiöte eller säljobreef gifvet h. Jöns Anderson biscop i Odense och till domkyrkeiosädet dher sammastades angående något godz liggandes på Toßland, hvilket konungen bortsälde för wärfvingsfolks aflöning, som the moth the svenske skulle utrusta, när deß drottning fru Kirstina wordt på Stochholms slott fängzladet och gripen. Dat. die beatæ Gertrudis virginis, som är d. 17 martii 1503.

Ähn dito mageskifte eller bytesbref afcopierat, som mällom hogbem^{te} konung hållet och ber^{de} biscop i Odense af samma dato 1503.«

[Origg. Odense Bishops Arkiv. — Afskrifter.] Udtog efter Afskrifterne: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 98. — Et andet Udtog lyder: »Copia af konung Hans så wäl kiöpe- som mageskiftebreef med biscop h. Jöns i Odense, hwilcka gård^r af mageskiftet bestående äre finnas belagne i Fyen, och kiöpegodzen, som konungen bortsälde till biscoppen för någon pänningasumma till att wärfwa soldater af frammande land,

ty hans egne undersåter hådde medh Swerige, och då bleef hans eegen drottning fången på Stockholms slott; drottningen heet Christina, och då wedh dhen tiid skolat Påwel Laxman giordt margfaldeliga förrederii på Danmarckz riikes råd h och inbyggjare etc.; hwilcket kiöpebreef konung Christiern, som waar kongh Hans elste sön, confirmerade, och de godzen finnas belägne på Tosland. Dat. Nyborg 1503 die beatæ Gertrudis virginis.◄ SvRA. E 102 a, Sextern 12, Nr. 14. — Et tredie Udtog (kun af Mageskiftebrevet) lyder: »Copia af konungh Hans mageskiftebreef med biscop Jöns af Odense innehållandes några godz i Fyen liggiandes, och dereemot dhe gårdar till wederlagh uthgifne äro finnandes på Toßlandh. Dat. 1503.◄ Sstds., Sextern 11, Nr. 77. [9805

Marts 17? Genbrev af Sven Erichson Borger i Landzcrone til »vicarien◄ i Lunde Domkirke paa Leje af Altergods.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 387. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 98.* [9806

Marts 26. [Vi Jens] Biskop i Othense hilser
 Kapellan til Lwnde Kirke^a. Beder vi eder og
 Embede byder eder Hr. Gødy^b, at I næste Tingdag, efter I har fanget dette vort[!], søger til Skowby H.s Ting og I, Hr. Jens, til Lwnde H.s Ting og der paaminder disse efterskrevne bedste Bygdemænd: Eyler Brusche paa Dallund, Thimme Grym i Skowsгарde, Jørgen Friis i Østrop, Steen Ottess i Knile, Hinric Anders i Harndroppe VV., Nis Kyndw ibid., Las Pers i Wigsleff, Jes Bwnde, Olwff Stafyn i Dyens Jæspers i Farstrøp og Anders Niels i Keldeby, hvilke vi paaminder, at de møder for os paa vor Biskopsstue i Othense Fred. efter Midfaste næstkommende og da fremsiger det sandeste, de har gransket, om den Lovhæ[vd], Kirkeværger i Wøfflinge gjorde paa den Tiende, som gaar af Haffuelycke i Wigsleff Sogn, er saa rettelig gjort, at hun bør at blive ved Magt, eller maa med Rette fældes under Kirkens Dom. Datum Ottonie dnica. letare nostro sub signeto.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden. Vigerslev Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 969* (RA.). [9807

a) *ÆA. V. 969* (og forskellige Afskrifter af Brevet) har Navnet Jens Niels. b) *ÆA. V. 969* tilføjer: i Stersløff.

Marts 27. Vi Berttil Pers Herredsfoged til Nør H.s Ting, Mattes Smed i Skieret, Jep Ows i Emelløff, Kresstern Ibs i Remssø, Las Mowens i Vegerssløff og Klemin Mates i Glessboreg. Paa Midfastemandag paa forskrevne Ting fik velbyrdig Md. Søren Jewel af Hieegord et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Mattes Bond i Skinbiere, Anders Povels i Glessboro, Per Mekels i Laynde, Søren Tøgs i Glessboro, Per Mowens ibid., Niels

Bonde i Enssløff, Powel Trolsß i Vegerssløff og Knvd Ørnsß i Laynde; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at de, som har boet i Skierbeck og endnu der boer, har haft fri Fægang og været under én Fæled og Fædrift med dem, som har boet i Meyelgordh, ukært, som de har hørt af deres Forældre og dem selv mindes i »firessindztiwe« Aar, og aldrig de har andet hørt før nu, Jacop Lycke vil »hade« og trænge dem deraf. Item vidnede forskrevne 8 Mænd, at det er dem vitterligt, at de, som boer i Skierbeck, har haft deres rette »lødsskaffth« Enge i Rydzkier, Bassykier og andet Sted i Skierbeck »kiere oc sma engy« vesten Byen med Skov og Kær, som findes paa forskrevne Enge med »tier grondh«, som de nu i deres brugelig Hævd har, til saa mange Gaarde, som Søren Jwell har der i Byen, og har vi aldrig andet hørt, og ej nogen Mand har givet der Kære paa i 40 Aar. Med »vor« Indsegl.

Perg. med [6] Segl: 1. Bomærke; 2. Utydeligt, vistnok Aftryk af samme Signet som Nr. 4; 3. Utydeligt Brudst.; 4. I Sigilfeltet en Plov; 6. Utydeligt. Arkivet paa Meilgaard. LDipl. [9808

Marts 27. Ærkebisp Børge giver sin Fange Jesper Gierridtsen Lov at fare op i Suerrig til Hr. Niels Laursen, som han tilforn tjente, med Forpligtelse til at vende samme Vej tilbage.

[A. Orig.] **Aa.** Afskr. af Biskop Matthias Foss: RA. Klevenfeldt, Kongehuset vedkommende Dokumenter. — **Ab.** Afskr. fra 17. Aarh. i et af Peder Villadsson ejt Haandskr.: Ny kgl. Saml. 4to 841, mellem S. 71 og 63[!]. — **Ac.** Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 2540 (herefter: **Aca.** LDipl. (med Overskrift af Langebek); **Acb.** LDipl. (af Plesner). — **Ad.** En anden Afskr. af N. Foss: Ny kgl. Saml. 4to 934 c (herefter: **Ada.** Ny kgl. Saml. 4to 840 e, 2. Pk.). — Trykt efter **Ac:** *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 98.* [9809

Marts 29 ell. Apr. 5. Jeg Erich Olß perpetuus vicarius til s. Erasmi Alter i Roskilde Domkirke har opbaaret 50 Mk. Penge paa s. Erasmi Alters Vegne, for hvilken Sum Penge jeg fornævnte Alter pantsætter en min Gaard i Simindrop i Forsløff S. i Ringstæde H. (2 Pd. Byg, 18 Grot og »smaaredzlæ«, hvilken jeg i Pant har af velbyrdig Md. Oleff Grybbæ i Sandby for 20 rynskæ Gylden gode af Guld ved deres Vægt, og at fornævnte Alter skal nyde fornævnte Gaard, som mit Pantebrev indeholder. At saa er, vidner jeg med min egen Haandskrift, hængende mit Indsegl her nedenfor. Skrevet i Roskilde fer. 4. dnice. passionis.

Perg. [med 1 Segl]; gennemskaaret; Paaskrift bagpaa, vistnok med samme Haand: »xxv etc., som then gard i Sersløff^a oblødes; xxv etc.

aff the penninge aff Heyned«. Roskilde Kapitels Arkiv (Erasmi Alter) (AM. XXXIX. 4). LDipl. 1503 Apr. 5. [9810]

a) Rettet fra: Symendrop.

Marts 31. Johannes Johannis civis Haffnensis. Noverint universi, me a capitulo Haffnensi curiam ecclesie b. Marie virg. Haffnensis in parrochia b. Petri in plathea Norregade in eius occidentali parte juxta bodas tres eiusdem ecclesie ad aquilonem sitam ad dies meos, uxoris mee Botilde et liberorum nostrorum conductive accepisse sub condicionibus, quod nos duo 3 sol. gross. singulis annis tutoribus ecclesie persolvamus, medietatem ad f. pasce et medietatem ad f. Michaelis, liberique nostri post nos 4 sol. gross. quolibet anno erogabunt. [*Curiam*] bene edificemus et in hono statu sub tectura lapidea manuteneamus. Edificia in eadem constructa et construenda nullomodo vendamus neque ab ecclesia alienemus sine consensu capituli. Tributa et alia onera curie incumbencia, tam regalia quam civilia, omnia erogemus sine defalcacione pensionis. Predictis articulis non servatis littere nobis a capitulo concesse irritae sint, et capitulo curiam reassumendi libera sit facultas. Defunctis nobis curia cum melioracionibus universis cedat ecclesie et capitulo. Sig. meum cum sig. discr. virr. Sigeri Mathie et Johannis Nicolai civium Haffnensium. Datum Haffnis fer. 6. post dnicam. letare.

Perg. med [3] Segl: 2. I Sigilfeltet en Saks. Københavns Kapitels Arkiv; 1785 af Grev F. L. Moltke foræret til Gehejmearkivet. [9811]

Apr. 1. Johannes Andree¹ episcopus Ottoniensis Micaeli Nicolai de Falstria clerico nostre diocesis. A quocumque antistite apostolice sedi devoto, executionem sui officii habente, ut omnes sacros maiores subdiaconatus, diaconatus et presbiteratus ordines suscipere possis, tibi concedimus facultatem, dummodo ad id ydoneus repertus fueris sciencia, moribus et etate, alio canonico impedimento non obstante. Secretum nostrum. Datum die Saturni 1. mensis aprilis in monasterio Dalomme sanctionialium ordinis s. Benedicti.

Perg. med 1 Segl: G. 533. Senere til SvRA. Utländska pergamentsbref, Danmark 2; 1929 af det svenske Rigsarkiv udvekslet til det danske (RA. Privatark., kronolog. Række). [9812]

Apr. 2? »Litteræ indulgentiarum ab Johanne episcopo Roschil-densi datæ capellæ annexæ ecclesiæ parochiali b. Michaëlis Slaulosiæ, ab ipso dominica ante festum b. Ambrosii consecratæ. Penes me.«

[Orig. Slagelse Mikkels Kirkes Arkiv; senere »penes« Th. Bartholin.] Udtoget med Th. Bartholins Haand: Bartholins Annales Aar 1503. — Afskr. efter Udtoget: Additam. Fol. 85 Bl. 138 a. [9813]

Apr. 4. Vi Hanss Konge sælger og skøder til Hr. Hinrich Krw[medi]ge R. vor Mand og Raad og Embedsmand paa vort Slot Hollbeck alt det [G]ods, [som] han i Pant havde af Hr. Swante Nielsß, ihvor det liggende er enten i lland eller Sønderhalland, som forbrudt »wortte« af Hr. Swanthe Nielsß Danmarcks Krone, og kendes vi os Fæ og f[uldt Værd] og opbaaret efter vor egen Nøje og Kronens Vegne at have til forskrevne Gods tilbinder vi os og vore Efterkommere tilstande Hr. Hinric Krommedige fo[r hver] Mands Tiltale. Vort Sekret. Givet og skrevet paa vort Slot Køpnehaffn Ambrosii Dag.

Perg. [med 1 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). LDipl. [9814

Apr. 10. Vidne af Køpnehaffn Byting, at Hans Grym Borgerkok paa Køpnehaffn Slot lod skøde Albrecht fan Gock en Gaard paa Østhregade.

Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke; 2. Cliv 2; 3-5. Bomærker (3-4. i Skjolde). (RA. København (Tillæg).) *Kbhvns Dipl. IV. 278.* — Hertil 1669, 9301, 9314, 9688, 9816. [9815

— Pæder Jonsß Byfoged i Køpnehaffn, Pæder Thruwetsß »borgermestere«, Berthram Heckeller, Oleff Assersß Raadmænd og Hennyng Nielsß Borger og Skriver sstds. Mand. efter Ambrosii Dag paa Køpnehaffn Byting var fornumstig Md. Jens Laurensß Borger i Køpnehaffn paa Kong Hansses Tjeners Vegne Hans Grym Borgerkok paa Køpnehaffns Slot, hvilken berettede at han paa H. G.s Vegne 4 Ting efter Loven havde lovbudt hans Gaard i Køpnehaffn liggende paa Østhre gade [*osv. som 9815 indtil:*] »grund beghreben ær met all syn tilhørelsse«. Og var der ingen Gensigelse imod. Derpaa fik Allbrecht fan Gock et Tingsvidne af 12 Dannemænd: Per Bagere, Niels Cleyne-smyt, Torsten Skræddere, Morthen Skræddere, Hans Persß, Mickell Kræmmere, Niels Jepsß, Thames Matzsß, Jens Elæffß, Per Laurensß, Per Grubbæ og Oleff Clæmitzsß Borgere sstds.; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag, at J. L. paa Køpnehaffn Byting paa H. G.s Vegne 4 Ting efter Loven lovbød forskrevne Gaard, og ingen Gensigelse derimod var. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 5 Segl: 1-5. De samme Signeter og i samme Orden som under 9815. (RA. København (Tillæg).) LDipl. [9816

Apr. 12. Kongen tillader Ærkebisp Byrgæ straks at annamme Ogeropgardh ved Lwndh.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 101.* [9817

Apr. 12. *Reg. *8905.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 53; Dipl. Norv. XVIII. 187; Missiver I. 171.* [9818

— *Reg. *8906.* Papir med Spor af 1 lille Segl paa Forsiden under Underskriften: Mulig K. 90, og Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 53; Dipl. Norv. IX. 415; Missiver I. 171.* [9819

Apr. 13. *Reg. *8907.* Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Bent Billes Enkes Arkiv (B 2; RA.). *Ann. f. nord. Oldkyndigh. 1855 S. 45; Missiver II. 190.* [9820

Apr. 14. Pæther Andersß Borgemester i Halmstade, Jon Byrgesß Raadmand og Clemet Swensß Borger sstds. Vi paa hørte, at Pæther Swensß, Gud hans Sjæl naade, gav i sit Testamente Agnes sin Tjenestekvinde med begges deres Børn en Gaard i Landiskrone paa Nørregade, som Pæther Swensß købte af Jens Pasche Borger i Landiskrone og giver aarlig til Landgilde 6 Mk. lubsche, hvilken Gaard Agnes med sine Børn skal beholde til »ewerdeligh« Eje. Vore Indsegl. Givet i Halmstade die Tiburcii et Valeriani.

Perg. [med 3 Segl]. (SvRA. Perg.) LDipl. [9821

Apr. 19. Laurentz Skinckell af Krogend antvorder Ærkebisp Byrge Laxmandz Aagerops Hovedgaard med Inventarium.

Papir (udskaaren Skrift) uden Spor af Segl. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Papir). *Danske Mag. 5. R. VI. 4; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 101.* [9822

Apr. 22. Genbrev af Jöns Ejilefson Borger i Landzcrone til Kapitlet i Lund paa Leje af en Gaard i Landzcrone.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 388. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 103.* [9823

Apr. 23. Jeg Laurens Hansß¹ og Benintæ Laurensß dotther², Hans Skrederes Efterleverske, sælger og skøder indtil velbyrdig Md. Oluff Daa en vor Gaard i Ringstædæ liggende imod Torgaaden, som Jens Gwlsmed i boer, og skal gange af forskrevne Gaard hvert Aar til Landgilde 5 Skill. Grot; og har vi opbaaret fuldt Værd efter vor Villie. Afvindes forskrevne Gaard Oluff Daa med nogen Rettergang, tilbinder vi os at udlægge saa god en Gaard af Rente og »beylelighedh« inden 6 Uger derefter.

Medb. af flere gode Mænd Abbed Oluff i Skogcloster og velbyrdige Mænd Mattes Ericss i Boreby og Oluff Grvbbæ⁵ i Sandby. Datum Raffnstrop die Georgii.

Perg. med [5] Segl: 1-2. Bomærker (det samme Bomærke, men forskellig Omskrift); 5. Llxviii 30 (..luf ieps; Sparre; ikke tabt, som anført i A.). Oluf Daas Arkiv (AM. VIII. 6). [9824

Apr. 23. Kongen tilskriver Bisp Niels af Børglum om et Fiskeri, som Mauritz Niels har Vest for Agersswnhdht.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Formentlig K. 88. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Arkiv (A 2; RA.). *Missiver I. 172.* [9825

Apr. 24. *Reg. *8910.* [Orig.] Afskr. fra 16. Aarh., attereret af Henrick Nissinn Borgemester i Lutken Tunder, Mathias Werckmester og Lawrens Nys: Statsark. i Kiel, Urk. Schleswig Nr. 24. *Slesvigske Provindsialefterretn. Ny Række III. 267 = Dipl. Flensborg. II. 3.* [9826

Apr. 26. *Reg. 5250.* Perg. med 1 Segl: Bomærke. Kongens Arkiv (RA. C3, Domme). *Rosenvinge, Domme I. 29; Hist. Tidsskr. III. 589.* [9827

Apr. 28. Jeg Symen Jahans i Hiebo har gjort et Mageskifte med Kapitel i Ripe i saa Maade, at Kapitlet skal have en Toft, som ligger næst østen Seuerin Jenss Gaard i Kieropp i Jandropp S. i Wæister H., og en Ager liggende sønder fra Seuerin Jenss Lade, og jeg skal have 2 Læs Eng i Ewii, hvilken Eng ligger i »eeg« med 13 Læs af Præstegaards Eng paa den ene Side og Jøss Jeps med 2 Læs Eng paa den anden Side. Sig. meum. Datum Ripis fer. 6. post dnicam. quasi modo geniti.

Perg. med 1 Segl: Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 394* (RA.). [9828

— Ik Boye Hans¹ wanafftich to Rantrum vorkope myt vulborth alle der ghenen, dar my er vulborth darto behoff was, uppe eynen wedderkope den vicarien bynnen Hußem 2¹/₂ deymet landes marsklandt belegghen up Ramkebull twisken Wolber Tamsßen uppe de norder syden unde Jons Eddingh uppe de suder syden, frigh sunder alle umplicht, dyke unde damme, syle, weghe edder grouen to maken noch schat, bede edder jenighe upkome darup to geuende, dat ik schall entrichten unde holden in alleme wesende, vor 15 mr. lubb. houetstoles, de my disse vicarien vornoghet hebben, unde ik ßodane gelt in myne nuth ghekert hebbe. Vor wilkeres brukinghe der 2¹/₂ deymet landes ik schall jarlikes vorrentßen uppe Walburgis na deme paschen eyne mr. lubb. by berouinghe der brukinghe. Weret sake, dat ßodane renthe nicht uth queme unde de vi-

carien dar jenich schaden up deden myt rechtganghe, ßodane schaden schall ik wedder betalen. Ock laue ik ßodane landt-gudt nicht hoger to vorpandende, vorkopende edder na myneme dode to voreruende, sunder de vicarien syn vornoghet myt redeme gelde edder myt besegelden breuen, dar ene an noghet. Scheghe dar wes bauen, schall schen myt unrechte unde walt an der herscopp. Wan my beleuet ßodane landt wedder to kopende, schall ik de losinghe vorkundighen uppe Michaelis, unde up den negesten Walburgis dach den houetstoll auer to tellende myt aller nastanden renthe in ßodaner munte, alße to Lubbeke unde Hamborch ghenge is. Myn inghesegel myt den inghesegelen der bescheden Jon Petersß² unde Topi Tukesß³. Gheuen unde ghescreuen ame daghe Vitalis.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet utydelige Figurer; 3. Bomærke. Husum Vor Frue Kirkes Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 68). [9829]

Apr. 29. Perg.; kun Brevets venstre Side (c. $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$) bevaret; de sidste Linier mangler helt. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne, Perg.). Trykt: *Hanserecesse 1477-1530 IV. 548* efter Orig. i Lübeck (jfr. *Reg. *8911*, hvor Brevet er sammenblandet med et af Apr. 26, sammenlign *Acta pontif. Dan. V. 371*). — En Vidisse 1506 Maj 23 (af den i *Hanserecesse anf. St.* omtalte, af en Notar attesterede Orig. i Lübeck) af Wilhelmus Westuåll Dekan i Lübeck, givet Borgemestre og Raad i Lübeck, findes nu i Rigsarkivet (Pergg. af fremmed Proveniens: Lübecks Stadsarkiv; tidligere: Thott Fol. 822). [9830]

— *Reg. 5251.* Perg. [med 7 Segl]. Erik Timmessøn Rosenkrantz's Arkiv; ^asenere formentlig til Viborg Landstings Arkiv^a; ^bc. 1800 ejet af Danske Selskab^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet. *Danske Mag. IV. 17.* [9831]

^a—^a) Saaledes Langebek i LDipl.; men atter overstreget. ^b—^b) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 b.

Apr. 30. Wir Frederich to Norwegen, hertog unde Johann[!] [bisschu]pp to Odensee bekennen in [vel] weitluftigen schelinge thuschen wegen, der Wenden und Gotten konige to Lubeke anders teils bereding, handele unde besprake, dat Hans Geuerdes schip van Rige na lude unde inholde thusken dyth unde Johannes bapt. dage skirstkumpftich wynt nicht vorhindert gewesen den dat affhendiget, unbehindert wedderumme to den handen komen gelder unde guder betalinge nicht nach siiner werde werde gegulden unde belecht worden

....nen schepes unde guderen certificacien twysken dyth
 unde L[aurenc]ii schirstkamende dem kopman
 van [Lilba]rge men schall ock twysken dyt
 unde der negestbenomeden betalt werden
 dat schip durch Peter Wilse angehalt schal ock na vor-
 mog..... [de]r wegen gelanget na inholde der certifica-
 cien nach ziinen werde twusken dyth unde der latzst ben....
 dat lateste vii. schip durch Peter [Dy]ricksen ge-
 holden schall ock myt allen ziinen guderen dem kopmanne
 kamen unde darto alle witliche schult in den
 vogedien Zegeberge, Gottorpe, Oldeslo, Hilgenhauen N.....
 vort gesettet unde alle [di]z nastande rente mit allen
 anderen witlichen schulden na vermoge v..... [u]nde
 alle twusken dith unde Anthonii negestfolgende woll to dangke
 betalet wii Frederich hertog unde Johannes bisschup
 by unsen furstlichen unde gestlichen ehrende unde
 darentegen nenerleye gestliches edder wertliches rechtes behel-
 pinge to gebruchende dat v... unde nak... rade van Lubeke
 erem kopmanne unde den, dat mede belanget, in der betalinge
 mochte schaden s... unde geuen .yck bisschupp, Otte Ranzow
 riitter tom Kyle, Hans Rantzow gebrodere to Zegeberge,
 Henninck^a to Rendesburg, Bo..... [Tonn]e Rantzow to
 Gottorpe unde Claus van Aleuelde to Lutkentunderen nhu tor
 tyt [a]mp... lauen ^bunde reden^b unse eruen unde nakome-
 linge beneuen den upgenanten heren Fredericke unde heren
 Johanne sor ... alle bauenschreuen articule stede to hol-
 dende unde v.....ng... vorbenomeden articulen schege,
 dat God nicht en wylle, vorpflichten wy uns alle den
 bii unsen eren unde gelouen, welcke tiit wii durch den
 rat van Lubeck gefurdert werden na der furdering bynnen
 Lubeke alle jar[!] intoridende unde aldar eyn recht ritterlich
 unde dar men stucke unde lofte ziiin alle wol
 gehalten edder ock myt des rades to Lubeke [wethen] unde
 willen ... God wol afkeren wolle, na sodaner heskinge nicht
 inholden edder in der betalinge sumich ofte un.....nder
 [wy] nictes myn in sine steden treden unde den vor-
 benomeden summen gantz betalen sunder jewelker
 excepcien, condicion unde beschirmingen, wu de in den rechten
 beschienen bes...met...nomet..... werde unde besunderen
 der gnade des rechtes up latyn genommet beneficium novarum
 constitucionum[bu]saliter de reo et suc-

cessoribus . . . , der wii hiirmith unde allen anderen also dat de gemeyne v. unde unse eruen [alle] samentlichen gantzlichen vorsaken unde vortigen ock gebrukende; doch behalden wy uns alle bauenschreuen unser veligen geleyde des rades van Lubek nochafftich versekere. Dat dyth alles wie vorgeschreuen Frederich hertoge unde Johannes to Odense, Diedrick to [Lube]ke unde [Det]leff to Sleßwyck bisschuppe Krummedycke ges Rantzow unde Claus van Aleuelde alle upgenant unsere len endrachtlichen laten hangen an dessen breff, dede gegeuen unde geschreuen bynnen Lubeke^c amme sondage misericordia domini.

[A. ^dMeget medtaget Perg.^d (det i Teksten i [] satte findes med en enkelt Undtagelse alt sammen i Aa, men skrevet saaledes, at det kan ses at have været utydeligt i Originalen); ^dhår vel været 7 à 8 Indseigle, og kand sex loca sigillorum sees, og epter Proportion af Bredden formodes endnu et eller 2 at have været. Det fjerde Seigl heelt og holden er nu vedhængendes^d: 4. ^eFirdelt Skjold, i 1. og 4. Felt 2 skraat korslagte Nøgler, i 2. og 3. Felt en gaaende Ulv, i 2. vendt mod højre, i 3. mod venstre (*secretum detleui pogghewisch epi sleßwifens*)^e. f1752 i Gehejmearkivet^f (da Brevet efter sit Indhold skulde antages at tilhøre Arkivet i Lübeck, er det formentlig enten aldrig udleveret eller maaske snarere tilbageleveret efter Opfyldelsen af de i Brevet omtalte Forpligtelser).] Aa. Afskr. af Jon Mortensen 1752: RA. Klevenfeldts Segltegn., Pogwisch. [9832

a) Navnet er Henrik Pogwisch. b—b) Sagens Fejl for: vor uns. c) Aaret, der nu mangler, maa efter Indholdet være 1503, se f. Eks. *Hanserecesse 1477-1530 IV Nr. 399*. d—d) Saaledes Jon Mortensen i Aa. e—e) Tegning i Aa. f—f) Saaledes Klevenfeldt i Aa.

Maj I. Reg. 5252. [A. ^aOrig. med 1 Segl.^a Slesvig Bisps Arkiv.] Aa. Optaget i 1505 Maj 28. — Afskr. (sagtens efter Aa) af Poul Cypræus: Gl. kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 186 b (= *J. A. Cypræus, Annales S. 402*). Formentlig efter J. A. Cypræus: *Pontoppidan, Annales II. 724*. [9833

a—a) Saaledes Aa.

— Jacop Anderß af Vordegardh, Hans Lycki i Haffnø, Mates Jensß i Torstetlundh, Palli Splidh⁴ i Ninstrop^a, Palli Jwel i Logh, Cristren Somer⁶ i Gindrop, Nielss Henricß i Geerholm, Jens Nielß i Ristrop, Thomes Skalandh⁹ i Castrop, Otte Wngher i Twægardh, Cristofer Morthensß¹¹ i Dwndrop, Jep Grøn og Jens Rødh¹³ i Bølle VV. Mand. efter Sønd. misericordia dni., som Philippi et Jacobi Dag paa var, var vi paa Grefflundz Mark, saa' og hørte, at Tyge Jensß af Dalsgardh med 2 gode Mænd Oluff Morthensß i Hastrop og Enwoldh Jensß

i Alstet red over Grefflundz Skov og Mark og satte Sten og Stabel og grimede Eg og Bøg i Skoven, som Tyge Jenssøns Laasebrev udviser, imellem Grefflundz Skov og Mark og Wiiffue Skov og Mark paa den søndre og østre Side og Del og Fællig i al Yle Sø, fremdeles imellem Grefflundz Mark og Vibtrops Mark paa den vestre Side, imellem Grefflundz Skov og Mark og Vroo Skov og Mark paa den nørre Side, som vor naadige Herres Brev udviser, og siden gjorde Tyge Jenss hans Ed med fornævnte 2 gode Mænd, at al den Del, som de havde omfaret og indstabet, var Tyge Jenss rette Arvegods, og havde det arvet efter hans Fader og Forældre, saa at Hr. Niels Høgh eller Hr. Oluff Perss havde der ingen Rettighed i undtagen et Øksehug, som Torstrop Kirke har i forskrevne Skov, og satte de udenfor, der de grimede og »stedneth«, en Del i Skoven, som Sandemænd havde svoret til Vibtrop, der Hr. Niels Høgh havde dem tilkrævet, og gjorde de deres Ed i alle Maader, som vor naadige Herres Brev indeholdt. Og var Oluff Morthenss, Enwoldh Jenss og Palli Jwel i Tostrop Kirke »ath« Hr. Niels Høgh og bad ham komme og »syghe« og høre, »hwre« de stenede og stablede og gjorde deres Ed; siden biede de længe, og Hr. Niels vilde ej komme; da red de over Mark og Skov og stenede, stablede og grimede Eg og Bøg. Da kom Hr. Niels Høgh paa Marken og begærede af dem, at de skulde gange fra Stedet og ud paa Marken til ham og gøre deres Ed; dertil svarede Tyge Jenss, Oluff Morthenss og Enwoldh Jenss, at de vilde gøre det paa Stedet, som [vor] naadige Herres Brev indeholdt; vilde ham ikke der nøjes med, bød de ham til først med 2 Riddermændsmænd, som var Jens Nielss i Brodskoff og Niels Cristerns i Kye, og bad ham umage sig til dem og »syghe, hwre« de gjorde deres Ed der, som vor naadige Herres Brev indeholdt; vilde han ikke da have dem »fordraff«, da vilde han gange med de gode Mænd til ham og gøre deres Ed for ham enten paa Marken eller i Gaarden. Da sagde han Nej, at han var ikke pligtig at gange efter dem; da gjorde de deres Ed paa Stedet, som de havde sat Sten og Stabel, og Hr. Niels sendte til dem Jens Nielss af Brodskoff, Prior i Vor Frue Kloster i Aleborgh, Michel Krab, Niels Cristerns i Kye, Herredsfoged med mange flere Bønder, og saa' og hørte paa deres Ed. Siden de der havde gjort deres Ed, ginge de straks paa Marken til »gordh«, som Hr. Niels var; der Hr. Niels saa' dem komme, ginge[!] han fra dem og vilde ikke bie dem. Da sendte de 4 Riddermændsmænd til ham,

som var Cristern Somer, Otthe Wngher, Thomess Skalandh og Nielss Henricß, og bad ham komme til dem i Gaarden; da vilde de der gøre ham end en Ed; »noffues« ham ikke med de 2 Riddermændsmænd, som ham svor med, som vor naadige Herre havde dertil skikket, vilde han gøre Ed med 12 Riddermændsmænd. Da vilde han ikke komme; da ginge de i Gaarden og gjorde end en Ed ligervis som før, og gjorde han vor naadige Herres Brev fuldt i alle Maader, og satte han meget af baade i Skov og Mark, for han vilde forvare sin Ed og være uden Trætte. Da var Thyge Jensß det begærende af os, at vi skulde give ham det beskrevet, »hwre« han gjorde hans Ed, og »hwre« hans Tilbud var. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [13] Segl: 4. Hxx 11 (Fasti); 6. Lv 95; 7. Skjold, hvori en Lillie; 9. Skjold, hvori en Bjælke; 11. Skjold, hvori en Ørn; 12. Flviii 14 (c: Tyge Jenssøn Seefeldts eget Segl!); 13. Brudst., hvori en Hjelm. Dalsgaard Godsarkiv; ^b1909 af Proprietær H. Kjeldsen, Landlyst pr. Vaarst, solgt til Rigsarkivet^b (NLA., Dalsgaard Godsarkiv). LDipl. — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 344 a (Referat heretter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 10*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9834

a) c: Minstrop. b—b) Dettes Bog over Køb af Arkivalier; jfr. *Meddel. om Rigsarkivet for 1906-1915 S. 86.*

Maj I. Oluff Morthensß af Hastropp og Enwoldh Jensß af Alstedh VV. Mand. efter Sønd. misericordia dni., som Philippi et Jacobi Dag »a paa« var, var vi paa Grefflunds Mark med Tyge Jensß i Dalsgardh efter vor naadige Herres Brevs Lydelse om en Skov og Mark at stene og »stalbe« i Marken og grime Eg og Bøg i Skoven. Da satte vi først en »skylffue stien« sønden op til Grefflundz Mark i Østerenden af en Hodomsager og saa vester ad den samme Hodomsager til en anden Hodomsager, som løber nær og sønder til Ylæsøø, og Del og Fællig i Ylæsøø, og saa vester igen til en anden Hodomsager, som løber og sønder og nær, til en Sten, staar ved den Vej, som løber fra Viffue til Viffeterpp, og saa lige ned med den samme Vej til en anden Sten, staar i en gammel Hulvej, saa nær til en anden Sten, staar i Vesterenden af en Ager, som da Havre var i saaet, saa nær igen til en anden Hodomsager, som løber af Vester og øster ind til Skoven, og som en Sten staar i den østre Ende i forskrevne Hodomsager ved Skoven, og saa øster ind ad Skoven med en Vej til en »hølleløffbusk«, som en »grimbog« og en Skelsten staar hos, fremdeles øster igen til Faasdaall og sønden om Brendstien og om Twolhøw til en »grymmebøgh« og en

Skelsten, staar hos i Faasdaall, og saa sønder ned ad Faasdaal, til Viffue Skov vedtager, og som Tygi Jensßns »løsæ breff« udviser derimellem, og satte vi en »delff« af i Skoven, der vi grimede forskrevne »egh oc bøgh«, som Sandemænd havde svoret til Viffeterpp, paa den Tid Hr. Niels Høg havde dem tilkrævet, og saa vester ud til »høveyen« og saa vester op ad »høweyen« til en anden liden Vej, af løber paa den søndre Side, som en »grimæ egh« og en Skelsten staar hos, og saa vester igennem Skoven til den Hodomsager og Skelsten, som vi begyndte først og gjorde vor Ed paa. Alle disse Steder er stenet og stablet i Marken og grimet Eg og Bøg i Skoven, som vor naadige Herres Brev udviser, og gjorde vi saa vor Ed derpaa og bad os saa Gud hjælpe og alle »heligen« med Tygi Jensß, at »tesse« Skov og Mark svor vi ind for Grefflundz rette Ene-mærke og for Tygi Jensßs rette Ejendom, som han havde arvet efter »syndh rette forelder«, saa at Hr. Niels Høg eller Hr. Oluff Persß har ingen Rettighed deri, eller nogen anden undtagen et Øksehug, som Tostrop Kirke har til sin Kirkegaard i Grefflundhs Skov. Og var vi Enwoldh Jensß, Oluff Mortensß, Palli Ywell i Tostrop Kirke »ath« Hr. Niels Høg og bad ham komme, se og høre, »hwre« vi satte Sten og Stabel i Marken og grimede Eg og Bøg i Skoven og gjorde vor Ed. Der Hr. Niels kom paa Marken, begærede han af dem, at de skulde gange fra Stedet og ud paa Marken til ham og gøre der deres Ed; dertil svarede Tyge Jensß, Oluff Mortensß og Enwoldh Jensß, at de vilde gøre deres Ed paa Stedet, som vor naadige Herres Brev indeholder; vilde han ikke der nøjes med, bød de ham til først med 2 Riddermændsmænd, som var Jens Nielsß i Bradsskoff og Niels Cristernsß i Kyø, og bad ham umage sig til dem og se, »hwr« de gjorde deres Ed; vilde han ikke have dem det »fordraff«, da vilde han gange med de gode Mænd til ham paa Marken og gøre der end en Ed for ham enten paa Marken eller i Gaarden. Da sagde han Nej, at han var ikke pligtig at gange efter dem; da gjorde de deres Ed paa Stedet, som de havde sat Sten og Stabel, og Hr. Niels sendte til dem Jens Nielsß af Bradsskow, Prior i Vor Frue Kloster i Alburgh, Michel Krabbe, Niels Cristernsß, Herredsfogeden med mange flere Bønder at se og høre paa deres Ed. Siden de der havde gjort deres Ed, ginge de straks paa Marken til Gaarden, som Hr. Niels var; der Hr. Niels saa' dem komme, gik han fra dem og vilde ikke bie dem. Da sendte de 4 Riddermændsmænd til ham, som var Cristern

Sommer, Thames Skadelandh, Otte Vnggher og Niels Henriksß, og bad ham komme til dem i Gaarden; da vilde de der gøre ham end en Ed; »nøffues« ham ikke med de 2 gode Mænd, som svor med ham, som vor naadige Herres Brev indeholder, vilde han gøre Eden med 12 Riddermændsmænd. Da vilde han ikke komme; da ginge de i Gaarden og gjorde end en Ed ligervis som før, som vor naadige Herres Brev udviser, og efter hans »looss«, som han derpaa har, og gjorde han vor naadige Herres Brev fuldt i alle Maader. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [2] Segl: 1. Flviii 14 (∩: ikke Oluf Mortenssøns, men Tyge Jenssøn Seefeldts Segl). Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 343 b (Referat herefter: *Secher, Kongens rettelings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 9*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9835]

Maj 1. Jeg Ermegord Egghertzdotther, Hr. Beynt Billes Efterleverske, gør vitterligt [*skyldig*] at være velbyrdig Md. Mattes Ericsß i Twræby 100 Mk. danske Penge, som her i Danmark er gænge, hvilke jeg bepligter mig at betale ham inden Olaii regis Dag. Faar han paa den Dag eller herforinden ikke de 100 Mk., skal han have Fuldmagt at annamme en min Gaard i Faxæ H. i Kongstet (Henrich Andhersß, 1 lødig Mk.) for et frit Køb for de 100 Mk., saa længe at jeg vil Gaarden igen købe; og det Aar jeg vil det igen købe, skal Landgildet følge Hovedpengene. Og skal M. E. have Fuldmagt over Bonden, paa Bole boer »oc haffuer theres børn« i og af at sætte. Medb. af min Søn Anders Billæ og velbyrdig Md. Niels Grvbbæ i Alssløff og min Kapellan Hr. Hans. Givet paa Søholm Philippi et Jacobi Dag.

Perg. med [4] Segl: 2. Lxx 35 (*s torbern bille*); 4. Udslidt; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Bent Billes Enkes ell. Arvingers Arkiv (RA.). LDipl. [9836]

Maj 2. Dom af Rigsraadet mellem Bosio Klosters Forstander Tage Hendrickson og velbyrdige Svende Jons Törbiornson og Erich om Leijostada Mark og Svertinge.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 209. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 103*. — Et andet, kortere Udtog med Aar, men uden Dag, og hvor Klosters Modpart kaldes »Nilß Torbiornson i Skarolte«: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 10 a Nr. 16. [9837]

Maj 4. *Reg. *8916*. [Orig. (hvis overhovedet et Brev). Slesvig Bys Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen: Ulrik Petersens Haupt- und Residenz-

Stadt Schleswig S. 728. *Sach, Gesch. der Stadt Schleswig S. 122* (læs: des tid is. *Deße nascrevene sint in dem stock-nevinge als Claws Witte, Henningh Voß, Hans Aschenberch, Jeße Kopman, Hans Pawlsen, Jacob Nigelsen, Clawes Tamsen, Clawes Martenßen, Hinrick Jeger, Clawes Hanßen, Clawes Büdelmaker, Hinrick Vrese*). [9838]

Maj 5. Joachym Burow og Skipper Kort Heyne i Wyßmer og Skipper Koler Dene i Walgast kvitterer Jõns Holgersonn Embedsmand paa Wysborch for Tilbagegivelse af deres Skibe med Ladninger med Undtagelse af noget lybsk Gods, som J. H. beholdt.

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke i Skjold (uden Omskrift); 2-3. Bomærker (uden Omskrift); 4. Skjold, hvori en Sparre omsat af 3 Stjerner, paa Hjelman en Stjerne mellem 2 Vesselhorn, 2 Vildmænd som Skjoldholdere; 5-7. Bomærker. Jens Holgerssøn Ulfstands Arkiv?; i alt Fald ^ai 2. Halvdel af 17. Aarh. i Kongens Arkiv^a (RA. Privatar., Jens Holgerssøn Ulfstand). LDipl. — Trykt efter en Vidisse (af samme Dag af Borgemestre og Raadmænd i Wisby) i Lübeck: *Hanserecesse 1477-1530 IV. 557* (Rigsarkivets Orig. har følgende Afvigelser fra den trykte Tekst: vnde *de* schipper - to toschpende[!] - hwß horende - bekvmerenn - vnde *gûth gantczlikenn* - hwß *horende*. Darvmb so vorlathen - Heyne - yn *enigerleye* måthe - tuchnisse *vnde* der - Heyne - de ersamenn *heren* her). [9839]

a—a) RA. Reg. 4, Læg 22.

Maj 7. Per Jepsß Sognepræst i Wdbi, Morthen Jensß i Løsserøpp og Oloff Erigsß i Kisserøpp. Dnica. jubilate »aa« Wdbi Kirkegaard »aa« Sognestævne spurgte Hr. Lauretzens vicarius til s. Johannis Alter i Kong Hansß Kapel i Roskyld sig for, om nogen Mand mindedes eller vidst[e and]et, end det »hawerwm«, som ligger norden næst op til Oloff St[irema]ns Gaard, havde været dertil ukæret i deres [M]inde, at de skulde da sige, [hvis d]e vilde for Gud »besware«. Da svarede mesten Parten af dem, som der »sawne« var, at aldrig vidste de andet og ej havde hørt, end at Gamle Nis Stireman havde i al sin Tid fornævnte »hauerwm« ukæret. Herover »beddess« Hr. Laress Jensß et Sognevidne; da tilmæltes Anderss Ipsß i Losserøp, at han skulde tage 11 Dannemænd til sig og udgaa i Beraad, som var: Nis Persß i Losserøp, Jepp Jensß *ibid.*, Per Diegsß *ibid.*, Llasse Jensß *ibid.*, Per Pellesß *ibid.*, Nis Olsß *ibid.*, Nis Ipsß i Kisserøp, Erasmus *ibid.*, Llasse Monsß *ibid.*, Llasse Persß i Vdbi og Nis Doo i Bogeness; hvilke 12 Danne-mænd vidnede, at i al deres Tid og Minde havde fornævnte »hawe« ligget til Oloff Stiremans Gaard ukæret. Med vore Indsegl. Givet ut supra.

Papir med Rester af 3 Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Skjold, hvori 3 (2, 1) Ibskaller(?); 3. Utydeligt. Roskilde Kapitels Arkiv (Johannis evangeliste Alter i Kongens Kapel) (AM. XXIX. 9). [9840

Maj 8. Las Nielsß i Knæstet Foged til Gerluff H.s Ting, Knwdh Andersß Slotsfoged paa Tordropp, Hr. Michel i Wdbynether Provst i Gerloff H., Hr. Cristern Persß i Gerloff, Jes Michelsß i Vinstropp, Jes Michelsß i Norropp, Anders Michelsß i Hadderop, Cristern Trouelsß *ibid.*, Anders Jensß i Vdbywer[!] og Nis Andersß i Kaasberigh. Mand. efter Sønd. jubilate for os fik velbyrdige Md. Tygi Jensß af Dalsgardh et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Michelsß i Norropp, Anders Jonsß *ibid.*, Per Jensß *ibid.*, Nis Bwnde *ibid.*, Anders Michelsß i Hadderopp, Cristern Trouelsß *ibid.*, Anders Nielsß i Totzloff og Terkill *ibid.*; disse vidnede, at de paa Grefflundz Mark saa' og hørte, at Mand. efter Sønd. misericordia dni., som Philippi et Jacobi Dag paa var, Tygi Jenß af Dalsgardh med 2 gode Mænd Oluff Mortensß i Hastropp og Ænwoldh Jensß i Alstet red over Greffuelundz Skov og Mark og satte Sten og Stabel og grimede Eg og Bøg i Skoven, som Tyge Jensßns Laasebrev udviser, imellem Greffuelundz Skov og Mark og Viffue Skov og Mark paa den søndre og østre Side og Del og Fællig i al Ylæsø, fremdeles imellem Grefflundz Mark og Viffterps Mark paa den vestre Side, item imellem Greffuelundz Skov og Mark og Vraa Skov og Mark paa den nørre Side, som vor naadige Herres Brev udviser, og siden gjorde Tyge Jensß hans Ed med forskrevne 2 gode Mænd, at al den Del, som de havde omsvoret og indstabet, var Tyge Jensßs rette Arvegods og havde arvet efter hans Fader og Forældre, saa at Hr. Niels Høgh eller Hr. Oluff Perß havde der ingen Rettighed i undtagen et Øksehug, som Tostrop Kirke har i forskrevne Skov, og »sotte thi uden for thi grimeth oc steneth« en Del i Skoven, som Sandemænd havde svoret til Viterpp, der Hr. Niels Høg havde dem tilkrævet, og gjorde de deres Ed i alle Maader, som vor naadige Herres Brev indeholdt. Og var Oluff Mortensß og Enwold Jensß og Palli Ywel i Tostrop Kirke »ath« Hr. Niels Høg og bad ham komme og se og høre, »hwre« de stenede og stablede og gjorde deres Ed; siden biede de længe, og Hr. Niels vilde ej komme; da red de over Mark og Skov og stenede, stablede og grimede Eg og Bøg; da kom Hr. Niels Høg paa Marken og begærede af dem, at de skulde gange fra Stedet og ud paa Marken til ham og gøre deres Ed; dertil svarede Tyge Jenß, Oluff Mortensß og Enwold Jensß, at de vilde gøre

det paa Stedet, som vor naadige Herres Brev indeholdt; vilde ham ikke der nøjes med, da »bade« de ham til først med 2 Riddermændsmænd, som var Jens Nielsß i Bradskoff og Niels Cristernsß i Kyo, og bad ham umage sig til dem og »seye, hwre« de gjorde deres Ed der, som vor naadige Herres Brev indeholdt; vilde han ikke da have dem »fordraff«, da vilde gange[!] med de gode Mænd til ham og gøre deres Ed for ham enten paa Marken eller i Gaarden. Da sagde han Nej, at han var ej pligtig at gange efter dem; da gjorde de deres Ed paa Stedet, som de havde sat Sten og Stabel, og Hr. Niels sendte til dem Jens Nielsß af Bradskoff, Prior i Vor Frue Kloster i Alburg, Michel Kraab, Niels Cristernsß i Kyo, Herredsfoged med mange flere Bønder, og saa' og hørte paa deres Ed. Siden de der havde gjort deres Ed, ginge de straks paa Marken til Gaarden, som Hr. Niels var; der Hr. Niels saa' dem komme, ginge[!] han fra dem og vilde ikke bie dem. Da sendte de 4 Riddermændsmænd til ham, som var Cristern Sommer, Ottæ Wnger, Tames Skadeland og Niels Henricsß, og bad ham komme til dem i Gaarden; da vilde de der gøre ham end en Ed; »noffues« ham ikke med de 2 Riddermændsmænd, som ham svor med, som vor naadige Herre havde dertil skikket, vilde han gøre Ed med 12 Riddermændsmænd. Da vilde han ikke komme; da ginge de i Gaarden og gjorde end en Ed ligervis som før, og gjorde han vor naadige Herres Brev fuldt i alle Maader, og satte han meget af baade i Skov og Mark, for han vilde forvare sin Ed og være uden Trætte. Item vidnede forskrevne 8 Dannemænd, at al den Mark og Skov, som ind »wort« stenet, stabled og grimet, var Tygi Jensßns rette Arvegods, Ejendom og Enemærke til Greffuelundh. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [11] Segl: 7. Bomærke; 9. Utydeligt. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 345 a (nævnt herefter: *Secher, Kongens retterlings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 12*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9841

Maj 9. Knud Pedersøn af Lyngby, Mickel Kraab af Nees, Anders Spend, Jep Mogensøn, Peder Judesøn »vepner«, Niels Nielsøn i Doldrup, Jens Mogensøn »suen«[?], Niels Tommesøn i Terndrup, Lavs Gunesøn i Segelstrup og Las Sorrensøn i Skibsted. Tirsd. efter Sønd. jubilate fik velbyrdige Md. Tygge Jensøn af Dalsgaard et Tingsvidne af Hellum H.s Ting af 8

Dannemænd: Anders Hvid i Askildrup, Peder Jensen i Frær, Povel Pedersøn *ibid.*, Niels Pedersøn i Lyngby, Jep Jensen *etc.* [!], Jep Anderson i Gerding, Las Hennesøn i Seem og Niels Jensen i Lyngby; hvilke vidnede, at de saa' for dem stande 9 Dannemænd paa fornævnte Ting samme Dag: Las Serensøn i Skibsted, Knud Pedersøn i Lyngby, Mickel Tønnesøn i Lille Brøndum, Morten Kioldsøn i Korrupgaard, Søren Jensen i Korrup, Mickel Lavrsøn *ibid.*, Peder Markvardsøn i Terndrup, Niels Tommisøn *etc.* [!] og Poel Sørrenson i Askildrup; hvilke vidnede, at de paa Grefvlund Mark saa' og hørte, at Mand. efter Sønd. misericordia, som Philipi et Jackobi Dag paa var, var vi paa Grefvlunds Mark, saa' og hørte, at Tyge Jensen af Dalsgaard med 2 gode Mænd Olluf Jensen [!] i Hastrup og Envold Jensen i Alsteed red om Grefvlunds Skov og Mark og satte Stene og Stabel og grimede Eg og Bøg [*osv. som 9841 med ubetydelige stilistiske Aftigelser, ligesom et Hjørne her helt mangler; læs endvidere: Niels Tostensøn - indeholder; vilde han da ikke have den »fordrag«, vilde de gange med - »og saa at hørre« - Ed; »trofvis« han ikke - al den Ager og Skov - indtil:*] til Grefvlund. Datum anno »*dea loc etc.*«

[A. Orig. Dalsgaard Godsarkiv.] Aa. Afskr. fra c. 1700 (det venstre Hjørne forneden mangler): NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Papirsbreve 1464-1504. — Ab. Udtog se 2339. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 345 a (nævnt herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 13*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9842]

Maj 10. *Reg. 5253.* [*a*»Orig. paa Papir ved Roskilde Domkirke 1747« med 1 Segl: Skjold, hvori en Plante.^a Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek med Skitse af Seglet: LDipl. *Suhms Saml. I. 3. H. S. 122.* [9843]

a—a) Saaledes Afskriften.

Maj 10? Randers Helligaandskloster mageskifter til Randers Graabrødrekloster Hus og Jord uden for Randers Øster Porth mod Jord uden for Vester Port.

[Orig. Randers Franciskanerkl. Arkiv.] Afskr. af S. A. Stadfeldt, vistnok »efter nogle Excerptblade, der tilhøre Beedemand Knud Kiergaard«: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 353 (jfr. 351). *Kirkehist. Saml. 4. R. V. 500.* [9844]

Maj 17. Kongen fastsætter, at der i Viborigh som i andre Købstæder i Nørrejutland skal skikkes Sandemænd hvert Aar efter ret Omgang.

Perg. med 1 Segl: K. 88. Viborg Bys Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. S. 122.* [9845]

Maj 18. Hans Konge. For Troskab og villig Tjeneste, som Erick Hansøn vor Mand, Tjener og Borgemester i Melfahr os og vort Rige gjort har og han og hans ægte Børn gøre skal til evig Tid, har vi givet ham og hans Efterkommere og ægte Børn »huilcket« (!)^a og Frølse med Hjelm og Skjold, som andre Riddere og Svende har her i Danmarck, efter som her malet stander, som er 2 hvide Bjørnehoveder i et rødt Felt og et rødt Bjørnehoved i et hvidt Felt, saa at »skiolden« bliver Halvdelen rødt og Halvdelen hvidt, og til Hjelmtegn eller Klædning »och en regerbusche« Halvdelen hvid og Halvdelen rødt; hvilket Vaaben han og hans ægte Børn skal have med saadan Frihed, som forskrevet stander, dog vort og Kronens Købstadgods og Bondegods uforkrænket. Thi forbyder vi *osv.* Givet paa vort Slot Kiøbenhaffn Erics Dag under vort Signet.

[Orig.] Afskr. fra 17. Aarh. (uden Vaabentegning ell. Plads ladet aaben dertil) se 8211. RA. Incl. t. Norske Reg. 1648 Aug. 30 (Fol. 112).

a) ∴ Frihed.

[9846

Maj 21. Jacopp Hanss Sognepræst til Viffe Kirke, Niels Mwncck af Torpp V., Jes Laurensß i Østergardh, Anders Nielsß Las Nielsß Skamelsß (!), »som borger er« i Nøkowen i Moorss, Trouels Skibbygger, Anders Brand »borgher« i Nestet og Jes Daall i Viffe. Sønd. vocem jocunditatis fik velbyrdig Md. Tygi Jensß af Dalsgardh et Sognevidne af disse Dannemænd: Nis Olsß i Steuffn, Jep Nielsß *ibid.*, Per Nielsß i Viffue, Michel Longh, Las Nielsß, Jes Longh, Jes Daall, Jepp Lam, Anders Jensß i Gleropp, Per Andersß *ibid.*, Niels Skreder i Vesburgh, Anders Hansß, Niels Jensß og Anders Seurensß; disse vidnede, at de paa Greffuelundz Mark saa' og hørte Mand. efter Sønd. misericordia dni., som Philippi et Jacobi den Dag paa var, da var vi paa Grefflundz Mark, saa' og hørte, at Tygi Jensß af Dalsgard med 2 gode Mænd [*osv. som 9841 med ubetydelige stilistiske Afvigelser; læs dog: vilde de gange med - komme, gik han - Hiericsß - forskrevne 14 Dannemænd - indtil:*] Greffuelundh. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. [med 9 Segl]. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). — Udtog se 2339. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 344 b (nævnt herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 215 Nr. 11*) og den under 2339 citerede originale Dom. [9847

Maj 25. Oleff Hansß i Frændhervpp Tingfoged til Faxe H.s Ting, Henningh Olsß a. w., Jes Persß i Jørssløff, Oleff Adamsß

i Frændhervpp og Jes Galyn i Nyrvpp. Vor Herres Opfarelse-dag paa Faxe H.s Ting var beskeden Md. Jes Ywersß i Hwerløse paa velbyrdig Mands og streng Ridders Vegne Hr. Lawe Brogs og spurgte sig for, om nogen havde hørt eller spørge kunde, at der nogen Tid har været Dele sat paa nogen den Skov eller Mark, Enemærke eller anden Skov, som ligger til Wæmetoffth saa vide, som Wæmetoffth Fang er. Til hvilket menig Almue svarede, »acthe« Dannemænd, somme 60 Aar gamle og somme »mynne«, at i saa lang Tid, som dem mindes, og de har søgt Faxe H.s Ting, var der aldrig rejst Dele paa noget det Fang, Enemærke, Skov eller Mark, som ligger til Wæmetoffth, før nu nylig. Paa alle disse Artikler »beddes« Jes Ywersß paa Hr. Lawes Vegne et Stokkevidne; da tilmæltes Pædher Persß i Hoby til sig at tage 11 Dannemænd og granske, som er: Boo Arilsß, Jes Matessß i Faxe, Jes Laurynsß i Ebbeskow, Henrigh Storck, Boo Persß, Jes Smed i Hoby, Swæn i Attervpp, Jes Galyn, Jes Bertelsß, Ffrænne Gris og Hemmingh Persß i Oostrvpp; disse 12 Dannemænd vidnede efter menig »herretz witneth«, som før er rørt, at i 50 Aar var der aldrig rejst Dele paa nogle de Skove, Mark eller Enemærke, som ligger til Wæmetoffth, før i dette Aar. Item hørte vi samme Dag, at Jes Ywersß paa Hr. Lawe Broks Vegne bød Lov for Lovhævd paa al Wæmetoffth Fang, Mark, Skov og Enemærke, om Hr. Lawe ej kunde »haffwet anggherløssd«. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Spor af 3[!] Segl paatrykte forneden. Lage Brocks Arkiv ((straks til) Arkivet paa Vemmetofte). LDipl. [9848

Maj 28. Et Brev, at Ærkebisp Børge havde paalagt sin Foged Per Rebergh at forfølge en Sag mod Nilsz Hack af Hijckebergh om Stenckelstorpz Fang, som ligger til Näszyholm.

[Orig. (udskaaren Skrift^a). Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 361.*] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 165. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 103.* — Et andet, kortere Udtog med Aar, men uden Dag (hvor Udstederen ses at være »Pehr Riberg«, og hvor Brevet siges at være »sine sigillo, men brefwet allenast klipt i siidhan«): Sstds., Sextern 21, Nr. 388. — Et tredie Udtog lyder: »Pehr Rebergz Lundesädetz befallningz mans wettnesskrift sikh hafwa effter archiebiscop Börgies befallning haft fullföllningh eller deelomåhl medh Nilß Hack på Hæckeberga angaende Stenckelstorpz gård och fång, item for xxv oldenswiin, som för^{de} Hack togh från Näsbyholms tienare, hwilke woro Lunde dombkyrckia tilhörige. Dat. söndagen näst effter sancti Urbani dagh, som är d. 26 maii.« Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 389. [9849

a) Saaledes *ÆA. IV. 361.*

Maj 28. *Reg. 5254.* Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Pontoppidan, Annales II. 725* (nogle Rettelser anføres i *Dipl. Viberg. S. 123*). [9850]

— *Reg. *8920.* Papir med Spor af 3 Segl paatrykte forneden: 2-3. Bomærker. Lage Brocks Arkiv ((straks til) Arkivet paa Vemmetofte). *Brasch, Vemmetoftes Hist. I. 233* (jfr. 34) (læs (foruden en Række mindre væsentlige Afvigelser): Jøryss - md3^o then - Niels *Iwers*søn - met hølpet - garbwin, som - bedes Niels *Iwers*ß - meltes beskedhen - Per Jepsß, Per Laurentzen - Per Hemmingsß - Oleff Hemingsß - Per Goodickie - oc Mates - offwer i then - vore indceygle truwthe). [9851]

Maj 30. Hr. Rasmus og Ciitzæ Tidickes lejer en Gaard i Gammel Raadhws strædhet af s. Pedhers Kirke i Københaffn.

Papir med Rester og Spor af 2 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke i Skjold; 2. Kun Spor. Københavns Petri Kirkes Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. IV. 279*. [9852]

Juni 1. Tingsvidne af Anst H., at Jackop Ratleff paa Gram gjorde Lovhævd paa Aspehwodh og Aspehwod Fang.

Perg. med 7 Segl: 1. I Sigilfeltet en Fugl; 2. Lxv 60 (Sandberg); 3. Dxxxi 4; 4. Skjold, hvori en Fugl (?); 5. I Sigilfeltet en ubestemmelig Figur; 6. I Sigilfeltet en Hestesko; 7. Voksklump, hvori der næppe nogen Sinde har været et Signetaftryk. Joachim (Jacob) Reventlows Arkiv; ^a1849 i Arkivet paa Trøjborg^a; ^b1879 af Godsejer H. Knudsen til Trøjborg foræret til Gehejmearkivet^b (RA. Trøjborg Godsarkiv). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 104*. [9853]

^a—^a) Saaledes H. C. Refslund i LDipl. ^b—^b) Dettes Kopibog 1879 Sept. 25; jfr. *Aarsberetn. fra Geheimearch. VI S. LIII*.

Juni 4. *Reg. 5255.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: G. 683. Niels Clementssøns Arkiv; senere til Kongens Arkiv; *ÆA. V. 55* (RA. Niels Clementssøns Arkiv). *Vidensk. Selsk. Skr. VII. 457*; *Danske Atlas I. 489*. [9854]

Juni 6. Hanss¹ Konge. Vore Undersaatter »borgemestere« og Raad i vor Købstad Slangerop har os tilkendegivet, at der ligger nogle »jordzmone eller boostede« i Byen, som er ret Bysens »jordde« og bygges med Kramboder eller andre Boder af fremmed og »udbyess« Folk om Aaret, naar der i Byen er Marked, og nogle af Borgerne der i Byen tager Leje af saadanne Bys »jorde eller bostede«, naar Marked holdes, og Byen fanger ingen Del deraf, endog Jorden hende tilhører. Thi har vi nu derom saa skikket, at ingen Borger der i Byen maa herefter noget sig med saadanne »jordzmoner eller boosteder« befatte eller nogen Leje tage deraf ydermere end, som han kan have med vore »borgemesteres« og Raads Minde der i Byen; og vil

vi, at hvis Leje eller Rente, som forskrevne »bosteder« give kan, skal alt sammen vendes i Bysens Bedste. Thi forbyder vi alle sig imod dette vort Brev med saadanne Bysens »jordde eller boosteder« at bevare eller nogen Rente eller Leje deraf at tage i andre Maader end, som forskrevet stander, under vort Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Køpnnehaffn 3. Pinse-dag under vort Signet.

Relator Dn. Tyge Krabbe M.

Perg. med 1 Segl: K. 88. Slangerup Bys Arkiv: *a*af theologisk Kandidat Mads Rostok Schierner foræret til Danske Selskab^a (RA.).

*a—*a) *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 204, jfr. 88.*

[9855

Juni 7. Vi Johan Biskop i Roskilde var i vor Domkirkes »sacristia« i Roskilde med vort Kapitel og gav det der til Kende, at vi agter at celebrere vore »primicias« nu i Høst næstkommende, og gav det til Kende den store Kost og Tyngde, vi gjort har i Rigens Tjeneste med meget Folk ud at gøre til Skibs og til Hest til Sverige og Norge fra den første Tid, vi blev udkaaret til Biskop at være, indtil denne Dag, og særdeles vi i vor egen Person nu et Aar siden var til Skibs i Norge i Kong Hansses og »rigenes« mærkelige »ærinde« og Tjeneste, den Tid nogle at Norges Riges Indbyggere gjorde stor Oprejsning imod vor naadige Herre, hvilket kom os og vor Kirke til megen ydermere Kost og Tæring, »æn« vi havde vort Folk »alldenistæ« udgjort; og bekærede vi os for saadan stor Kost og Tyngde, som vi os hertil gjort har og vi i dette tilkommende Aar formoder os [ydermere] at gøre »skulende«. Thi var vi for saadanne Sager [og mærkelige Tyngde [Skyld] begærende, at vort Kapitel vilde tilstede os at fan[ge] en kærlig Hjælp af vore Kirker, Sognepræster og Degne her i vort »stiicht«, dupplatum subsidium, som er 8 Mk. af hver Kirke, af hver Sognepræst 8 Mk. og af hver Sognedegn 2 Mk.; hvilket vort Kapitel nu paa denne Tid samtykket har, endog det [aldrig] af vore »forfædherne« hertil begæret var, med saadant Skel, [at] vi aldrig herefter skal begære dupplatum subsidium og i 3 næste tilkommende Aar ej skal begære noget subsidium eller Hjælp af nogle vore Kirker, Sognepræster eller Degne. Disse Artikler bepligter vi os at holde. Secretum nostrum. Datum Roskildis fer. 4. penthecostes.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv^a (AM. LXIV. 2). LDipl.

a) Saaledes Bartholin F VI 93 (jfr. 39).

[9856

— »Similem^a confirmationem dedit Johannes ep. Rosk. Roskildis feria quarta pentecostes anno domini millesimo qvingentesimo tertio.«

[A. Orig. ^b Roskilde Kapitels Arkiv^b; anført i Registratur over dette (AM. 4 to 1034 Bl. 9 b og RA. Genealog.-herald. Selskab, Gener. 4 to 4 S. 318).]
 Aa. Udtog med Th. Bartholins Haand (med udtrykkelig Angivelse af, at Brevet er »eiusdem tenoris« med det i Note *a* nævnte): Bartholin F VI 116 (jfr. 39). [9857

a) »: som 1. Række Nr. 6040. b—b) Saaledes Aa.

Juni 8. »Pergamendsbreff med et wnderhengendis indzegell forsegllet, som Arffuid Throlle paa Herloff nede^a, Jep Erlandsen wdi Søbeye och Thilloff Jesperßen i Hønnestadt aff waben haffuer wdgiffuedt, daterit 1503, huorwdi de giffuer till kiende, att de dend thorßdagh nest effter pindzdag wor forsamlet emellum Wggerup och Wæ, neruerendis welb. mand Eerich Jensen i Wggerup paa dend eene och borgemester, raad och mienige almue i Wæ paa dend anden side, och begieret ret skoffskiell emellum Wggerup och Wæ effter beggis dieris wilge, samtøche, gamble skoffmercke, och som gamble oldinge wiste dennum, først fra Remmesteen och saa till efftersch^{ne} steenworp, som beneffnd huos staa, och saa til ett steenworp, kaldis Remmewarp, ligger westerst i skoffuen och østerst fra Remmesteen, och saa fra dett warpet och till et andet warp, ligger huos Espe aaf, kaldis Throllewarpet, derfra och til et warp, kaldis Erlandsteen, saa norden for Hoye Eegh, som ligger norden for Thingsletten, kaldis warpet, och saa derfra och til et andet warp, ligger wed, kaldis Knuds warp, saa derfra och till Bredesteen och saa til ett warp, kaldis Huidrøedsteen, och derfra till iii steene, kaldis Jæthesteene, och saa till et warp, ligger norden weed Steenjernen, kaldis Wggerup steen, derfra och till Suinhoye till en steen, kaldis Muslunde steen, och saa i Stochebro kier och ind wdi Dauids løcke, som ligger till Mußlund; dette skouffskiell haffuer de retteligen ganget och gjort dennum emellum, som forsk^{tt} staa.«

[Perg.] Udtog se 7914. Herredagsdombog 1630 Bl. 368 a, jfr. 367 b.

a) Formentlig Fejlæsning for: Ridder.

[9858

Juni 9. »1503 fredag nest effter pintzedag skøtte fru Sophia, Oluff Gøyes datter i Fvlsang, Gud till loff oc sin kiere moder oc forældres siæle till roo oc liise aff theres piine fra sine arffuinger till Maribo closter en gaar i Laaland i Nørre herret i Brandersløff bye, skylder 2 \mathfrak{X} korn, 2 β grot, met ager, eng, skov oc marc, voth oc tivrt, inthet undhentagit, till evindeligh eyæ for huer mands giensigelse oc tilltale, som th[e]r kan patale i nogle madhe; huilchen forn^e gardh oc gootz min kiere modher Cecilix Perssdatter selff gaff till Maribo closter i sit testament for sin læyerstædh etc. Beplicter jeg mig oc mine sanne arffuinge at frii oc hemlæ oc fræselige tillstandæ forn^e M. cl. forn. gaardh etc.; oc vare thet saa, thet Gudh forbiude, at forn^e gardh etc. worde forn^e Mariboe closter affvonnen met lantzloff eller kirchæloff eller noger rettergangh i nogle made, tillbinder hun sig till vederleg inden et halft aar uden noghen tøffringh eller hielperædie i nogh[e]r made. Henger mith inceglæ næden for thete mith opne breff, oc beder jek min kære hosbonde HennyngH Venstherman oc min kære frænde her

Eschel Gøye i Krænkørpe ridder, Johan Venstermand aff vapn oc Knudh Gøye paa Kærstørpe væpner, at the henge theris inceglae hoos mith næden for thette mith opne breff. Dat. Mariboe ut s.◊

[A. Orig. med mindst 1 Segl: Venstermand (sagtens Lxiv 7 ell. 9^a). Maribo Kl. Arkiv.] Aa. Udtog af Jens Rosenkrantz: Ny kgl. Saml. 4to 634 Bl. 1 a. — Aaa. Afskr. efter Aa af Jon Mortensen 1749: Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Gøye. [9859

a) Saaledes efter en Beskrivelse i Aa.

Juni 9. Testamente af Katrine Kale, Hans Kalens Enke i Borch paa Vhemeren.

Perg. (udskaaret forneden). Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 47). Udtog: *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 61.* [9860

Juni 11. Kongens Dom, at Tord Jepsøn i Liwngby og 14 andre Mænd, som med Urette var gjort fredløse af Jess Olufson af Hareberggardt, skulde have deres Fredkøb igen af Aage Andersøn og andre, som havde opbaaret det.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 363* (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 106.* [9861

— Vidne af Jon Erichson Sognepræst i Höig om Overgreb, der af Bosebäckz hofgård tilføjes Ærkebispens Bønder paa deres Eng.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 172. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 105.* — Et andet Udtog lyder: ›Sochnewettne af Högz kyrckioståmbno uthgifwet, innehållandes, dhett Barsebäckz ånger lågo till dombkyrckian, som erchiebiscopens wiða uthskickade budh dher wedh ståmbnan kundskapades. Dat. 1503.◊ SvRA. E 102 a, Sextern 21, Nr. 396. — Et tredie Udtog lyder: ›Sognewettne af Högh sochn uthgifwet, innehållande, dhett Barseback hoogard tillfogade archiebiscopens bönder och Lunde dombkyrckians tienare stoor skada och forderf på deras engiar i bem^{te} byy, så att bonderna nödgades slå starr och liung i stället för gräs. Dat. h. 3faldigheetz sondag, som är d. 26 maii 1503.◊ Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 390.

[9862

— Pædher Didericssøn Kannik i Roskilde lejer af trinitatis Gilde, som Præster og Klerke i Roskilde opholder, en Gaard i Malmø i Søndrestræde, som han selv har givet til Gildet mod Gudstjeneste.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt forneden. Roskilde Trinitatis Præstegildes Arkiv. (AM. XXIX. 10). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 104.*

[9863

— Se 7910.

[9864

Juni 14. *Reg. *8922.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: Formentlig G. 656. Mourids Niëlssøn Gyldenstjernes Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. III. 296; Missiver II. 191.* [9865

Juni 15. Hans Konge. For os var Mester Otte Hanssøns Bud i Roskilde med vort 2. Dombrev lydende paa en Stenhusgaard liggende i Roskilde østen næst s. Oluffs Kirke norden ved Torghgaden, som ligger til den Præbende, som kaldes Owerboldam; og derimod er ingen Breve tagne af os. Thi tildømmer vi 3. Sinde Mester Otte forskrevne Gaard paa forskrevne Præbendes Vegne, forbydende alle derpaa Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum die corporis Cristi nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justitiario nostro.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. [9866

— Pouel Nielssenn Foged paa Hindz[!] H.s Ting, Martenn i Rolde, Neß Martens i Hoffttuedt, Jeß Jenssenn i Roldt, Tyger Nesßenn i Steenstrup, Peder Kieldsenn i Moldrup, Peder Wogensenn i Kierchetorp, Laß Murmester i Ouffue og Sti Nielsenn i Kilstrup. Torsd. efter trinitatis Sønd. fik beskeden Md. Neß Smed i Aystrup et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Peder Kieldsenn i Molderup, Jeß Jennsenn i Rold, Tyger Jensenn i Stenstrup, Jeß Nichelsenn i Roelld, Jeß Pouelsenn *ibid.*, Lasß Jensenn i Thru, Jeß Suendsenn i Tendrup og Peder Wogens i Kierchetorp; hvilke vidnede, at de saa' og hørte samme Dag og Sted, at »welbr.« Md. Jacob Andersenn af Worgaard »laughørding« Michell Lauritzenn i Øster Korup og Peder Laurtzen i Brouborig kundgjorde, at han havde gjort Lovhævden selv 12. med Riddermændsmænd og Jordejere paa hans Søsters Børns Vegne, og »indworde« han Weßborregaard med al sin rette Tiliggelse og først op i Aamosßenn og fri »fellige« i Aewosßenn og saa den Bæk op, som ganger til Aewosßenn, og i Aæn, saa Aæn op til Kopperstien østen ad, til den »brode« vedtager, som »giortte wortte« imellem forskrevne Ejedel og Hannß Løches Del, der Skifte gik dem imellem, saa »brodenn« i Fjorden, saa Fjorden langs til Boesannd buch, som hun løber i Stranden, undtagen et Stykke Eng, som ligger til Schiellomb Kirke; og »indworde« han en »salte kiell«, som stander neden for Alß Kirke. Det »indwordte« han for rette Enemærke til Weßborriggaard. Item »indworde« han Langholdt for fri »fellig« til Weßborriggaard og andre deres, som »eyer ehr« i Weßborrig By. Og mælte de hans Lovhævd ved Magt at blive, til hun vorder rygget af »bispe och byge mend« efter Loven. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[^aPerg.; »medt siuff hengindis zegle haffuer verit forzeglitt; dog nogen zeigel aff alder och wangiemme ehr frafalden«. ^a Visborggaard Godsarkiv.] Vidisse 1655 Sept. 26 af Wiburg Landsting, uden at det siges, til hvem Vidissen gives. NLA. Viborg Landstings Dombog 1655 C Bl. 377 b.

a—a) Saaledes Vidissen.

[9867

Juni 15. *Reg. *8923.* Papir med Rester og Spor af 4[!] Segl paa-trykte forneden: 1. Utydelige Rester; 2. Bomærke; 3. Skjold, hvori et Kryds; 4. Kun Spor. Lage Brocks Arkiv ((straks til) Arkivet paa Vemmetofte). *Brasch, Vemmetofles Hist. I. 234* (jfr. 27) (læs (foruden en Række mindre væsentlige Afvigelser): høre læses helsse - Frenthervpp *tyng*-foghet - Cristern - Clæmynsß - beddes ther - Laurins Morthensß - danne mæn, *ydhermer* gransske - Ebbe *Gris*, Jes Laurynsß - Lawrynsß, Knwd - *Orerovpp*, Jes Man ibidem, Andhers *Kneppel* - for^{ne} *xii* danne mæn - haffweth loffwlössd).

[9868

— *Reg. 5256.* [Orig. [^a med 1 Segl^a]. Henrik Aagessøn Sparres Arkiv.] *Wieselgren, De la Gardiska Archivet II. 46* (»Ur Dipl. DelaG.«) (Aftrykket er ikke fuldstændigt og øjensynlig ikke helt fejlfrit).

[9869

a—a) Saaledes det anførte Aftryk.

Juni 15 (20). *Tycho de Hofman, Kort Afhandl. om Oprindelsen til at tage og at give Tiende S. 115; Reg. 5257.* Er 1504 Juni 11.

Juni 23. Se 9110.

Juni 24. *Reg. 5258*.* Perg. med 1 Segl: G. 1005* (∩: det der nævnte ovale Segl). (? Senere tilbagegivet til) Slesvig Johannes Kl. Arkiv (i Klostret). *Westphalen III. 377.*

[9870

Juni 26. Ærkebisp Borgie giver Joachim Norby Fuldmagt til at dele paa alt det til Lunde Domkirke hørende Gods, som med Urette er kommet til andre.

[Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 391. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 107.*

[9871

— Vidne af Køpnehaffn Byting, at Annæ, Oleff Jonssens Enke, lod skøde Halvdelen af et Hus ved Nicholai Kirkegaard til Nicholai Kirke.

[^aPerg. med Segl; »det 2det Seigl er adeligt, den[!] andre Bomærker«. Københavns Nicolai Kirkes Arkiv.^a] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 280.*

[9872

a—a) Saaledes Afskriften.

Juni 28. Vidne af Hardbo byting, at Malti Jewel i Holmgard gjorde Lovhævd paa Holmgard i Myøborg S. med mere specificeret Gods.

Perg. med [12] Segl: [^a2, 4-5.^a]; 6. Brudst.; [7.^a]; 8. Bomærke; [^a9, 11^a]. N.-Holmgaard Godsarkiv; ^b1759 ejet af »Hr. Linde til Engelsholm« ^b; ^c1845 af Professor, Stadsbygmester P. Malling foræret til Gehejmearkivet ^c (RA. Malte Juels Arkiv). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 5.*

[9873

a—a) Nævnte af Jon Mortensen i LDipl. b—b) Saaledes Langebek i LDipl c—c) RA. Reg. 98 S. 21.

Juni 29. Per Perß i Esgitstrop, som den Dag sad i Fogedens Sted paa Mierløse H.s Ting i den Såg, Godskæ Mowensß af Tølløse a. w., Hans Symensß Borger i Holbeck. Torsd. Petri et Pauli Dag for os og mange flere Dannemænd, som Mierløse H.s Ting søgte, vidnede beskedne Mænd Nielsß Jensß i Wgherløse, Morthen Griiff, Per Smed, Hermyn Tidickeß sstds., at de i Wgherløse saa' og hørte, at Lasse Jebß ibid. lovede Citzæ Jebssdatther ibid. Ægteskab, om han kunde bede hende løs fra sit Herskab, og lovede hun ham Ægteskab baade med Mund og Haand, som mange flere Dannemænd vitterligt er, som den Tid hos var. Dette sagde forskrevne Dannemænd, at de vilde tilstaa, hvor som helst de skulde. Paa disse Ord »beddes« beskeden Md. Jøren Knudß af Mølleborop et Stokkevidne; da tilmælt beskeden Md. Andhers Jenß af Wantløse[?], og han tog 11 Dannemænd til sig: Oloff Hanß ibid., Mattes Jenß af Stenløse maglæ, Oloff Hanß af Brandstrop, Nielsß Sudherræ af Stenløse lillæ, Mattes Jenß af Nilløse, Oloff Jenß af Boropp, Andhers Jenß af Wntløse, Nis Matß i Nørræ Walinderødh, Lasse Andhersß af Hanerop, Oloff Nielß af Søndhre Jerløse, Lasse Jebß af Tingtwith; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de hørte og saa', at forskrevne Dannemænd i Dag vidnede, som forskrevet staar. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir uden Spor af Segl. (RA. Privatark., kronolog. Række.) [9874

Juli 7. Lubeke By udsteder Vidnesbyrd om den Skade, som forskellige Personer har lidt som Ejere af Dele af Ladningen i Skipper Hans Geverdes Skib eller paa anden Maade ved Skibets Opbringelse.

Perg. med 1 Segl: Lübecks store Sigil. Senere til Hertug Frederiks Arkiv (1504) og derefter til Christiern II.s (1513); *ÆA. V. 45*, jfr. 44 (RA. Hansestæderne, Perg.). *Hanserecesse 1477-1530 IV. 570.* [9875

— Jepp Jenssøn Skomager og Borger i Malmø lejer af Lwnde Domkirke en halv Gaard i Malmø.

Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 107.* [9876

Juli 9. Genbrev af Tord Jepszon a. w. til Ærkebisp Börgie paa Kirkens Len Ryde i Aszbohäradt.

[Orig. paa Papir. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 313, O. 5* med urigtigt Aar 1553^a.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 139. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 108.* — Et andet, kortere Udtog, men »dat. sancti Canuti konungz affton, som meenas wara d. 20 januarii 1503«: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 384. [9877

a) Formodentlig er da ogsaa det i *ÆA. IV. 313, O. 4* registrerede Lensbrev af Biskop Byrge af Aar 1503.

Juli 9 ell. 16. Wii Juns abbet unnd gantze ghemeyne conuent des clösters Lumcloster dohen witlick, dat wy herenn Frederiche erffghnomen to Norweghen, hertoghen, unsem gnedighen heren, unse gudere Luderßholm in Slux herde (1 thunne botteren), Haleklamppt ock in Slux herde ($\frac{1}{2}$ tunnen honniges) unnde Tuetmoes in Tunder herde (1 tunnen honniges) vor 2 ander gudere also Bastlundt in Slux herde und Kunghenßberghe in Tunder herde, welke unse gnedighe here uns darvor inholde syner gnade breue uns gegeben und vorsegelt hefft auerghentwerdet, by also dat de lude nhu uppe Bastlundt wanende upbreken und de inwónrhe des dorpes Alßleue, beyde bunden und lansten, vorbenomedes veldes samptlich gebuken und uns abbate und conuente de jarlikes hure also 8 mr. lubesch darvan gheuen, so dat neen abbaet edder conuent van Lumcloster Bastlundt schal bebuwen, sunder allene de jarlikes uppkomde van den luden daruppe tor tydt zynde uppboren, vorschotenn myt alleme rechte und gerichte, hogesten, myddelsten und ßidesten in hals und in handt. Unse unde unses closters² ingesegele. Ghegheuen und gheschreuen to Haderschleue sondages vor Margarete.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 962 (*s fris hemingi*[?] *abbatis loci dei*); 2. G. 959. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gottorp C). LDipl. — Genbrevet hertil findes i Løgumbogen (SRD. VIII. 4). [9878

Juli 10 ell. 17. Vidne af Kiøbenhafns Byting, at Anna Jenseedaatter, Niels Jenssons Enke, lod skøde den Helligaands Kloster i Kiøbenhafn en Bod sstds. i det lille Stræde, som løber op til s. Nicolai Kirke.

[Orig. Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Ufuldstændig Afskr. af Hans Nielsson 1673: Ny kgl. Saml. 4 to 686 Bl. 18 a. *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 119.* [9879

Juli 11. Jeg Niels Krabbe V., som boede i Østreboell, har nu for fuldt Værd efter min Nøje gjort velbyrdig Md. Mester Anders Glob »degen« i Roskilde et Skøde paa 3 Gaarde i Salinge, 2 i Nytrop i Rodinge H. og 1 i Vestrægrøninge i Norræ H., som Oluff Pederß hans Fader, hvis Sjæl Gud naade, tilforn havde købt mig af til et »vederkøb«, efter som det Brev, derpaa gjort er, kan gøre Skel for, dog saadan Skøde i saa Maade, at Mester Anderss Glob skal beholde forskrevne Gaarde til evig Tid. Vindes forskrevne Gaarde ham af, tilpligter jeg mig at vederlægge 3 Gaarde saa gode paa Rente og saa vel »beleiglige« inden 6 Uger derefter. Medb. af flere Dannemænd Hanss Reff »degen« i Bergen, Mester Erick Kaass Kannik i Viburgh, Niels

Pøgh Sognepræst til Tornwm Kirke, Lucas Glob⁵ i Østergardt, Jess Perß i Tornwmgard og Jesper Plowß i Lille Tornwm. Givet og skrevet i Heggelund Ketilli Dag.

Perg. med [7] Segl: 5. Lv 68 (ikke 67; s *lōca. krab*; Krabbe). Anders Glob's Arkiv (AM. VIII. 7). [9880

Juli 11 ell. 18. Jens Andersß a. v. Som jeg nu har solgt og skødet Biskop Nielss Friis i Viborgh og hans Arvinger min Gaard Mowtrop gard i Morss i Blistrop S., som jeg selv i boer, saa kendes jeg mig ingen Rettighed at have i forskrevne Gaard, som mit Skødebrev, jeg hans Naade derpaa givet har, udviser, men have den af hans Naade for Leje og ej i andre Maade, saa længe han vil den unde mig. Og fanger hans Naade der nogen Skade paa af mig for saadan »lon« Skyld, bepligter jeg mig at holde ham aldeles skadesløs. Medb. af flere gode Mænd: hæderlig Mænd Hr. Mattes Andersß Abbed i Vetzskowle, Thomess Jenß i Kaass, Anders Mwnck af Torp, Seuerin Mwnck i Komdrvp, Mogens Thomesß i Kaass, Nielss Mwnck af Torp, Jep Friis i Lynderop, Nielss Jenß i Gwdemlund, Thomes Skadeland i Testrop, Nielss Jwel i Testrop og Ebby Symenß ibid. VV. Datum in Spøtrop ffer. 3. ante f. Margarete.

Perg. [med 11! Segl]. Niels Friis's Arkiv; a. c. 1800 ejet af Danske Selskab^a; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet. LDipl. (Reg. * 8929). [9881

a—a) Oslo UB.. Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 a.

Juli 14. Jeg Michill Krabe til Vesløsgordt kendes mig skyldig at være hæderlig og velbyrdige Md. Moritz Nielß paa Agart 80 Mk. danske Penge, som nu gænge er i Dammarck og en Købmand kan en anden fuldt med gøre, for »huilcke« Sum Penge jeg ham pantsætter en »mynne gorde« paa Hannes i Øssløss S. og By (Lass Harbaa, 3 Pd. Korn, 1 Pd. Smør og 1 Mk. for Gæsteri), at beholde for et brugeligt Pant, Skyld op at bære, »tienere« i og af at sætte. Og naar mig[!] vil fornævnte Gaard igen løse, skal Løsen kyndes 3 Ting før Johannis Dag Midsummer til Hannes Ting, og løses paa Micaelis Dag derefter paa Agordt, og al Skyld skal da følge Hovedsummen. Jeg hænger mit Indsegl for dette Brev med flere og hæderlige gode Mænds Indsegl: Hr. Lauritz Sognepræst i Kiettrvp, Vogen Mortenß i Orloffgart, Nis Bunde, Pallii Griis og Olloff Scriffwer Foged paa Agordt. Datum Agart in profesto divis. apostolorum.

[Orig. Mourids Nielssøn Gyldenstjernes Arkiv.] Afskr. sammen med 9632 (se der) og Brev af 1523 Jan. 3. [9882

Juli 15. *Reg. *8930.* Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: G. 181. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 143; Dipl. Norv. IX. 416; Missiver II. 192.* [9883]

Juli 16. Jens Bragdes Kvittering paa sin Broder Lafwe Bragdes Vegne til Ærkebisp Borgie for 300 rynske Gylden, for hvilke Widskioffle Gods havde været pantsat af Lundesædet.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 346* med urigtigt Aar 1553.]
Udtag: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 385. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 109.* [9884]

Juli 20. Kongen tilskriver Henric K[rwm]medike om Clauss Styrman af Kongesbagke, der ønsker at flytte til Helssingør.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl: Maaske K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Missiver I. 173* (med urigtig reduceret Dag Juli 17). [9885]

Juli 22. Arildh Jenss¹ Landstingsskriver i Skonæ, den Dag sad i »dommeræ« Sted paa Lwnde Landsting. Lörd. Marie Magdalene Dag læste jeg her til Tinge i mange gode Mænds Nærværelse, og blev da 3. Ting læst Kong Hanses aabne Brev lydende: 9636 Aa. Mit Indsegl. Givet Sted, Dag og Aar, som forskrevet staar.

Perg. med 1 Segl: Skjold, hvori Bogstavet A. (SvRA. Perg. 1502 Juli 10.) LDipl. 1502 Juli 10. [9886]

Juli 24. Anders Grøn Tingholder paa Hwidding H.s Ting, Hr. Hans Rwsk Prior i Korsbrødregaard, Swænd Trogelsß og Nis Lasß i Riisby. Mand. før Jacobi Dag paa fornævnte Ting fik velbyrdig Md. Hr. Niels Nielsß »deghen« i Ripe et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Bwndi Matsß i Hywssebroo, Morthen Tygsß i Spandweth, Mates Knwtsß i Syndernes, Per Nielsß i Brøns, Swænd Lasß i Hywsbroo, Trogels Michilsß i Wldervp, Matz Powelsß i Obling og Ib Matsß i Arild; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa fornævnte Ting 2 beskedne Dannemænd, som er Nis Persß i Riisby og Nis Lasß sstds., kundgjorde det »eyrtoff«, som de med de andre »eyre« gjorde paa Fardwp Mark, og vidnede, at de ej rebede eller havde Reb paa 2 Enge, som Høffweholm og Krwgholme hedder, i Fardwp Mark liggende. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester af 4 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2-4. Utydelige. Ribe Kapitels Arkiv (NLA. Ribe Bispearkiv, M. Domkapitlet, Pk. Domkapitlets Adkomster, Retsdokumenter m. v. 1503-1667). [9887]

Juli 25. Kongen sælger til Ærkebisp Birger Aagorppe Hovedgaard med meget specificeret Gods, som var tildømt Kongen af Rigsraadet til

Opretning for den store Skade, som Hr. Pauell Laxmandt havde paa-stemplet ham.

[Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 1 a. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 111.* — Afskrifter efter den anførte Afskr.: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 3; Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. M 10 : 7; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 293. Udtog: *Magnus Matthiæ, Episcoporum ecclesiæ Lundensis series S. 214* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Z iii, Fol. 90 L. 12*). [9888

Juli 25. Kongen mageskifter til Ærkebisp Biirger 2 Gaarde i Røneberge H. for en Gaard i Mierløsze H., som var givet til en Gudstjenestes Opholdelse i et Kapel ved Lunde Domkirke.

[Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 23 b. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 109.* — Afskrifter efter den anførte Afskr.: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 85. [9889

Juli 29. Mates Kyelergardh Foged paa Byere H.s Ting, Las Greerß² V., Oluff Nielsß i Byere, Seuerin Esbernß *ibid.*, Nis Jenß i Storvp, Mas Bentß i Bareth og Nis Bruchß i Rorup. Lørd. før advi[n]cula Petri fik Jes Gørstingß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Oluff Franß i Bredh, Tordh Marqua[r]dß i Assens, Seuerin Esbernß i Byere, Seuerin Lageß i Assens, Esbern Knudß *ibid.*, Seuerin Lasß i Baretholle, Per Knudß i Bysholth og Mas Brwn i Byere; hvilke vidnede, at de saa' og hørte Jes Gørstingß »laffhöffdz loffhøringh« Crestern Hanß og Nis Bruchß; de kundgjorde, at de i Klackrvndh i den Gaard, som Knudh Jenß i boer, Torsd. før Petri Dag saa' og hørte, at ærlig og velbyrdig Svend Mannervp Cresternß gjorde en Lovhævd, som Jes Gørstingß tilbød 3 Ting, og Kongens Foged fandt ham til, og »indworde« forskrevne Gaard og særdeles 5 Agre; de 2 ligger imellem Bispens Jord og Hr. Niels Erickß Jord paa den øster Side til Biskoppens Jord og paa den vester Side til Hr. Niels Erickß Jord, item 3 Agre, ligger ved Wlker-gab, som ligger imellem Kronen paa den øster Side og Hr. Niels Erickß paa den vester Side; de »ner« Ender vender paa Kongens Forte, de sønder Ender vender paa Stranden, med al sin »aa-grøde«, som stander paa forskrevne 5 Agre; det svor M. C. selv 12. med Riddermændsmænd, Bønder og Selvjordejermænd til forskrevne Gaard og Baretskoff, og bad han sig Gud til Hjælp og alle Guds Helgene, at ingen har Del i forskrevne Gaard og Agre uden M. C. og hans Medarvinger. Og kundgjorde forskrevne Lovhøringe hans Lovhævd ved Magt, til hun rygges efter Loven. Sig. nostra.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 2. Lv 104; 3. Utydeligt; 5-7. Bomærker; Paaskrift fra 17. Aarh.: »En lauffhøffdt paa nogit guodtz jord, som leger till Chrestenn Midtzers gaard«. Barritskov Godsarkiv (RA.). LDipl. [9890

Juli 29. Jeg Niels Dauitsß paa Mogenstorp, som kaldes Hack, sælger og skøder til ærlig og velbyrdig Md. Henrich Ogesß i Hageløse 3 mine Gaarde i Skonæ, den første i Ludgudz H. i Heslwnde (Gwnner, 48 Skpr. Byg, 2 Skill. Grot og 1 fed Galt), de andre 2 i Skøtz H., den ene i Storæ Hammer (Pædher Jeipsß, 6 Skill. Grot og Teje), item 1 Gaard i Størs-torp (Oluff Kalæ, 5 Skill. Grot og Teje); dog naar mig[!] vil købe forskrevne Gods igen for 300 lubeskæ Mk. danske Penge, som gæve er i Danmarch, skal jeg have »tismacth«. Afvindes dette Gods Hinrich Ogesß, tilbinder jeg mig at vederlægge saa godt Gods til Rente og saa vel »beleylich« inden $\frac{1}{2}$ Aars Dag derefter. Medb. af flere gode Mænd Greghers Jeipsß² paa Tordherop, Clawes Lodwigsß i Togorp, Hans Michilsß⁴ og Marqword Tommesß⁵ Raadmænd i Malmøgh. Givet paa Mogens-torp die Olaii.

Perg. med [5] Segl: 2. Lxxxvii 9 (Ulfstand); 4. Bomærke i Skjold, Vildmand som Skjoldholder; 5. Bomærke i Skjold, Vildmand som Skjoldholder. Henrik Aagessøn Sparres Arkiv (SvRA. Perg.). LDipl. [9891

— Vi Hans Konge tillader, at vore og Kronens Undersaatte i Porup i Tyndelße H. maa herefter fiske i Laxewiig, som andre vore Undersaatte gør, som boende er i Porupe By. Forbydende osv. Givet paa vort Slot Kiøbnehaffn Oluffs Dag under vort Signet.

[^aBeseglet Papirsbrev.^a Kronens Undersaatte i Porup (Tøndersø H.)'s Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse 1575 Juni 16 af Kongen, givet menige Bønder i Porup. RA. Skaanske Reg. 1 Bl. 120 b. Udtog herefter: *Kanc. Brevbøger 1571-1575 S. 623.* [9892

a—a) Saaledes Stadfæstelsen.

Juli 30. Essenbæc Kloster mageskifter til Bisp og Kapitel i Aars en Gaard i Lymmerth for en Gaard i Wgelbølluff.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 786. Aarhus Bisps ell. Kapitels Arkiv; ^asenere til Grinderslevkloster Godsarkiv^a; derefter ejet af Klevenfeldt^b (RA.). *Aarb. udg. af Randers Amts hist. Samfund VII. 108.* [9893

a—a) Saaledes LDipl. b) RA. Reg. 60 S. 133.

— Berent Smalhoff Borger i Lubek. Velbyrdig Md. Oleff Holgerdß vor naadige Herres Føged og Embedsmand paa Nykøping har nu ladet antvordet mig $3\frac{1}{2}$ Læst Sild og 1 Fjerding

Sild igen, som var paa hans »slub, som rosterit« blev, og 100 Skind og 3 Skind. Thi lader jeg Oleff Holgerdß kvit for alt ydermere Krav derom i nogen Maade. Medb. af flere Danne-mænd Hans Holm² Borgemester i Nykøping og Hr. Rasmus Nielß Skrifer paa Nykøping. Datum Nykøping dnica. post f. Olaii.

Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1-3. Bomærker (1. uden Om-skrift; 3. i Skjold). Oluf Holgerssøn Ulfstands Arkiv (E; RA.). [9894

Juli 31. Anderss Grøn Herredsfoged i Hwiding H., Trowels Winther i Astrop, Ebbe Jeps³ Borger i Rybe og Keel Persß i Biergleff. Mand. efter Olaii Dag paa Hwiding H.s Ting lod Mester Niels Marcquardsß Kannik i Riibe læse et Sognevidne^a, hvilket han havde faaet paa Wistet Kirkegaard af 12 Danne-mænd, lydende, som dette Tingsvidne lyder, at de 12 Danne-mænd havde vidnet paa Wistet Kirkegaard, at de aldrig kunde spørge, at Prior i Korsbrodergaard i Riibe havde mere paa Fardorpp Mark end 2 Otting Jord; item vidnede fornævnte Danne-mænd, at Ejere i Wester Wistet og Fardrop udlagde til Wistet Præstegaard 2 Otting Jord over Wester Wistet Mark og 1 Otting paa Fardrop Mark. Derpaa fik Mester N. M. et Tingsvidne af 8 Danne-mænd: Mickel Perß i Hallum, Ebby Perß, Marten Tygß, Keel Perß, Baltzer, Tygii Skredher, Termen Tygß og Søren Terckelß i Brøns; hvilke vidnede, at alle disse Artikler saa gik, som forskrevet staar. Vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [4] Segl: 2. Utydeligt Skjold; 3. Bomærke; omtr. sam-tidig Paaskrift: »Help osse, sancte Laurens, erchideen i Room«. Ribe Kapitels Arkiv; ÆA. V. 328 (RA.). LDipl. [9895

a) Anført ÆA. V. 328, A. 39.

Aug. 1. (Reg. *8933.) A. Perg. med 1 Segl: K. 87. Væ Bys Arkiv; senere til Christianstad Bys Arkiv (Lunds LA.). Herefter: *Herlitz, Pri- vilegier för Sveriges städer I. 417.* — Aa. Optaget i Brev 1524 Aug. 27 (Lörd. efter Bartholomei Dag) af Frederik I, der stadfæster det ældre Brev og lægger Byen til Fadeburet. Perg. med 1 Segl. Væ Bys Arkiv; senere til Christianstad Bys Arkiv (Lunds LA.). — Aaa. Kopi efter Aa, indsendt 1648 af Christianstad By: RA. Danske Kanc. (Bl. 3 b). [9896

Aug. 8. Vi Hanss¹ Konge hilser eder alle vore Undersaatte, som ligger til vor og Kronens Gaard Høxsterup. Som vi tilforn har skrevet eder til, at I herefter skulde svare Fru Anne, Jørghen van Anefeldz Efterleverske, saa beder vi og hyder eder, at I herefter svarer Tyghe Brade vor Embedsmand paa Høxsterup og gør og giver ham eders Landgilde, Gæsteri og andet, som

eder bør at gøre og give os paa Kronens Vegne, og ingen anden, førend vi eder derom anderledes tilbydende vorder. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Køpnehaffn Tirsd. før Laurencii Dag under vort Signet.

Relator Dn. Steno Bille M.

Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Tyge Brahes Arkiv (RA.). [9897]

Aug. 9. Ærkebisp Birgerus overdrager Nicolaus Kanuti Klerk i Lunde Stift Gwdmentorpp Kanonikat og Præbende i Lunde Kirke.

Perg. [med 1 Segl]. (SvRA. Perg.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 115.* [9898]

Aug. 11. Hænrich Aghesß¹ i Hagløsse, Gregers Jeipsß i Torderop, Per Langh³ i Walløsæ og Wnghe Niels Hack⁴ i Moghenstrop. Som vi var tiltagne med vor naadige Herres og Rigens Ridebreve, at vi skulde indføre velbaaren Md. Hr. Steen Bille R. paa sin Søsters Børns Vegne, hvilket vi ogsaa har gjort og indførte velbaaren Svend Johan Oxæ paa sine og sine Søskenes Vegne, thi Sagen gjaldt ham selv og hans Søskenede paa, i dette Gods for Ejendom: 1 Gaard i Toorp (Per Erichsß, 3 Pd. Byg), 1 Gaard ibid. (Bondhe Eskildsß, 18 Grot), Brenne Mølle (Per Moghensß, 6 Pd. Mel), Aale Mølle (Per Andhersß, 4 Pd. Mel), 1 Gaard i Mosby (Andhers Twesß, 3 Pd., 3 Skill. Grot og Teje) og Kattwsemarch, og deslige i dette efterskrevne Gods for Pant, efter som vor naadige Herres og Rigens Ridebreve indeholder: 1 Gaard i Egerwp (Hænrich, 1 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Nis Karsß, 10 Skill.), 1 Gaard i Søndhreweliæ (Benth Jensß, 1 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Benth Osthridsß, 1½ Pd. Korn og Teje), 1 Gaard i Norewelæ (Nis Jensß, 30 Skpr. Korn og 1 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Thoste, 1 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Andhers Friiss, 1 Pd. Korn og 1 Skill. Grot), 1 Gaard i Trwendorp (Jes Hwidh, 4 Skill. Grot og Teje), 1 Gaard ibid. (Jens Andhersß, 1 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Gwdke, 2 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Moghens Agesß, 3 Skill. Grot og Teje), 1 Gaard ibid. (Mattes Jensß, 3 Skill. Grot), 1 Gaard ibid. (Michild, 6 Grot) og Rynnegardh (Andhers, ½ Td. Smør). Og havde Johan Oxæ Hr. Steen Billes Fuldmagtbrev i den Sag, og satte vi J. O. for Bordenderne og antvordede ham Gaarde og Grund, og Bønderne at svare ham paa sine og sine Søskenes Vegne, saa længe til fornævnte Gods afvindes J. O. eller hans Søskenede efter Loven. Og havde vi vor naadige

Herres Tingfogeder med os af de Herreder, som fornævnte Gods i ligger. Vore Indsegl. Datum Lundis in crast. Laurentii.

Perg. med [4] Segl: 1. Llxviii 16 (Sparre); 3. Fvii 4; 4. Lxxix 7. Johan Johanssøn Oxes og Søskendes Arkiv; senere til Vidtsköfle Godsarkiv; af Christian Barnekow († 1762) foræret til Langebek (RA.). [9899

Aug. 11. *Reg. 5260.* [Orig.] Afskr. fra 17. Aarh.: »Anne Krabbes Kopibog« (Gl. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 211 a. — Afskr. fra 17. Aarh. (nær beslægtet med den foregaaende): Kall Fol. 127 (bagi). — Afskrifter [efter Peder Dyrskjødt] (formentlig efter en Tekst af Anne Krabbes Kopibog): Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 123 a (her ufuldstændig, idet den latinske Begyndelse og Slutning er udeladt, som imidlertid er suppleret af Klevenfeldt selv paa et indlagt løst Ark) og LDipl. — Afskr. af Klevenfeldt: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Urne. — Afskr. af Langebek: Langebeks Ekscerpter 193, Urne. Herefter: *Danske Mag. I. 293.* [9900

Aug. 14. Anders Grøn Herredsfoged i Hwiding H., Trowels Winther i Astrop, Nis Persß i Soonsager og Swen Trouelsß i Vldrop. Mand. før Vor Frue Dag assumpc. var paa Hwiding H.s Ting hæderlig Md. Anders Powelß Borger i Riibe og lod læse et Pergamentsbrev beseglet med gode »riddhermentz« Indsegl og andre Dannemænds, lydende paa en Eng, som ligger paa Øster Wistet Mark, som kaldes Kortzhollum og er omgraven, at hun har været lovbuden til Hwiding H.s Ting og lovlig skødet, og er 50 Aar forgangen og mere. Item for besynderlig Sag, at de Dannemænd, som boer i Øster Wistet, havde krævet Reb i Marken og havde sagt, at de vilde »ladh reeb« forskrevne Eng fra Anders Powelß, og derpaa kom han til Hwiding H.s Ting med »synt« Brev og Bevisning og lod læses paa Tinge og bød sig i Rette med forskrevne Brev, om nogen kunde give Straf paa; da svarede Fogeden og »gantz« Menighed, som til Tinge var, at de vidste der ingen Straf paa, og mælte forskrevne Brev ved Magt og Anders Powelß at bruge forskrevne Eng efter hans Brevs »wdh lyyelss«, og bør ej Reb at gaa derpaa, uden forskrevne Brev »rygges« lovlig. Derpaa »beydes« Anders Powelß et Tingsvidne af 8 Dannemænd, som var Mickel Nisß i Rahe, Bendit Knutsß, Lydick Hwnsß, Hans Persß, Jens Jepsß, Anderss Jonsß, Swen Lasß og Mates Knwtsß i Syndernes; hvilke vidnede, at de hørte og saa', at alle disse Artikler er saa gangen. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med Rester og Spor af 4 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. Spor; 3. Bomærke; 4. Spor. Senere til Ribe Kapitels Arkiv (NLA. Ribe Bispearkiv, M. Domkapitlet, Pk. Domkapitlets Adkomst, Retsdokumenter m. v. 1503-1667). [9901

Aug. 15. »Enn laugheffd liudendis: Alle mend, dette breff seer eller hørre lese, helse wii Anders Bunde fougett paa Kier herridz ting, Poull Nielsßen sogneprest i Hammer, Jacob Andersens aff Werdegaardt [!], Hans Bunde, Anders Kierulff, Henning i Wra och Clemidt Juell euindeligh med Gud. Kundgiøre wii med dette wortt obne breff aar epter Gudz biurdt mdtertio wor frue dag assumptionis giortt paa Wangsgaardz grund och eigendomb.« »Enn laugheffd under dato 1503, huorudi klarligen eblandt andit formeldis werdige fader her Niels Stygge att hafue indsouritt fellig westen aeen och thoe enge, ildingbarn [!] och olden till suin och friitt fiskegaardsted i aeen thuertt offuer thill begge land thill for^{ne} Wangsgaard.«

[Orig. Børglum Bishops Arkiv.] Brudst. og Udtog anførte i Rettertingsdom 1615 Marts 22 mellem Gadsloff Budde til Rødslett og Stygge Høg til Wang; Brevet fremlægges af den sidste. RA. Herredagsdombog 1615 Bl. 155 b, 157 a (Skriveren maa ved Dommens Indførelse have begaaet en Fejl, saa at han har oversprunget hele Slutningen af Lovhævden). — I RA. Rigens Forfølgningsbog 1601-7 Bl. 183 a betegnes Lovhævden paa følgende Maade: »Enn laugheefft under sin datum mdtertio wor frue dag assumptionis giortt paa Wongsgaards grund och eigendomb, formellendis Wongaardz grund oc eigendomb, endeell oc fhellig, baade østenn oc westenn aeen med laugheefft ad were indsoeritt.« — Det er formentlig samme Brev, der anføres paa følgende Maade i en kongelig Dom 1553 Apr. 11 (Tirs. efter quæsi modo geniti Sønd.) mellem Per Ebeßns Arvinger og Jost Høgh til Wongsgaardt (Brevet fremlægges af den sidste): »En lagheffdt wnder datum mdiii aff Kier herritztingh, lydende, att Jacop officialis [?] paa biscop Nelß Styges wegne hagde induordt Vongsgaardt met all sin rette tillegelse, agger, engh, skoff, marck, felligh och fiskeuandt alle fyre wegne, till marckskellen wedtager, till for^{ne} verdige fader och hans arffuinge etc.« RA. Rigens Dombog 1545-54 S. 694. [9902]

Aug. 16. *Reg. *8934.* Perg. [med 9! Segl: 3. a]. N.-Holmgaard Godsarkiv; ^b1759 ejet af »Hr. Linde til Engelsholm« ^b; ^c1845 af Professor, Stadsbygmester P. Malling foræret til Gehejmearkivet^c (RA. Malte Juels Arkiv). *Nielsen, Sysselinddelingen S. 97.* [9903]

^a) Nævnt af Jon Mortensen i LDipl. ^{b—b}) Saaledes Langebek i LDipl. ^{c—c}) RA. Reg. 98 S. 22.

Aug. 16 ell. 17^a. *Reg. 5261.* Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden. Ribe Kapitels Arkiv; senere ejet af G. L. Baden (RA.). *Terpæger, Ripæ S. 94.* [9904]

^a) Den i Brevet angivne Ugedag Onsdag var i 1503 ikke den 17., men den 16. Aug.

Aug. 18. Jeg Pedher Knwtsß a. v., Sognepræst til Hasing Kirke, sælger og skøder velbyrdige Svende Per Ericssß og Eric Ericssß min Jord Abelltofft, som ligger østen til Eegoos, med alle sine »tilligelse« i Eegoos Mark, som har været brugt til

den Gaard i Synder Binsleff, Per Cristiernsß i boer; og kendes jeg mig Penge og fuldt Værd for forskrevne Jord af hæderlig og velbyrdig Kvinde Fru Karine Stenssdatter, Per Ericsß og Eric Ericsß Moder, op at have baaret. Afvindes Jordan P. E. og E. E., tilpligter jeg mig at vederlægge dem saa megen god Jord inden et Fjerdingsaar derefter. Medb. af gode, velbyrdige og beskedne Mænd Per Bille i Hasingh, Thomes Skaelandh i Kaesterop, Pawel Andersß, Per Nielsß »burgemester« i Aleburg og Sewerin Mwrmaster »radmen« ibid. Givet i Aleburg Fred. efter Vor Frue Dag asumpc.

Perg. [med 6 Segl: ^a1. 3 Vædderhoveder; 2. Formodentlig et Vædderhoved^a]. Senere til Aarhus Bisps Arkiv (RA.). LDipl. [9905

a—a) Nævnte af T. A. Becker 1847 i LDipl.

Aug. 18. In dem namen Gades amen. In der 6. indictien des 18. dages des mantes augusti des morgens edder darby, pawesdom heren Alexandri pawes de seste synes 11. jares, in [myner] ghemeynen notarius unde underscreuen tuge jegenwardicheyt hefft de ersame Anders Hansß tho Hoff... wonaftich yn Sweswm carespel vorlaten dem ersamen Hans Knutsß ynwaner des blekes Hußum 15 mr. houetstoels eyne mr. jarliker renthe uthe synem vrigen willen; welkere mr. uppe Michahelis dach alle jare bedaget ys, unde dat gelt ys yn Greten Topes huße belegen an der norder syden bynnen Hußum twyschen Jacob Wreden und Peter Berne; dar de erbarenn Grete Topeß hefft jegenwardigen ghelauet unde mede beleuet wyllen alle jare dusseme Hansse uppe Michelis dach eyne mr. lubesches geldes renthe van 15 mr. houetstoels so, iffte Hans nycht konde van er sodan gelt krygen, wan yd bedaget ys, und he scholde darumme tho rechte gân, hefft Grete ghelauet my notario wyllen[?] eme uprychten alle kost unnd terynge, de darvan komen mochte. Vorder hefft se ghelauet wyllen neyn gelt mher yn dat huß nemenn, nycht hoger vorpanden, vorkopen effte vorbuten sunder myt wyllen des vorbenanten Hans. Ock hefft Hans ghegunnet Greten, wanner er beleuet sodane renthe wedder tho vrigende, schal Grete deme Hansse de losynge kundigen uppe Johannis dage myddensommer, unde darnegest uppe Michelis de betalynge tho donde, den houetstoel myt der renthe, de bedaget ys, in sodaner munte, alße tho Luneb.[!] unde Hamborch gyngye ys. Uppe welkere articule Hans van my eyn offte mer instrumentum effte instrumenta eschede tho makende. Desse dyngye synt ghescheyn ime huße Hans Knutsß to Hußum jare, indictien, dage,

mante unde pawesdom also bauen in jegenwardigheyt des erßamen Hans Ouerschere inwaner tho Husem unde Hans Kock leyen, Verdesches unnd Sleßwicks stichtes tuge dartho gheschet.

Unde ick Conradus Rodenberch clerick Hildesmensh stichtes, des keyserlikenn macht notarius, wente de ergemelten puncte alle, also gheroret ys, ghehandelt worden, myt den vrogenanten tugen was jegenwardich, de hebbe yn eyne markynge genamen, uth welker dyt instrument hebbe tho hope ghesat unde yn desse formen yn eyn ghebracht myt mynem teken unde namen witlick unde gewanen byn ghebeden.

Perg. med Notarmærke. (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 69.)

[9906

Aug. 24. Hanss Konge. For os var Malti Jull i Holmgard med et Lovhævdsbrev af Hardbo »bytingh«, lydende, at han har »induort« med Lovhævd Holmgard i Myøborgh S. med [osv. som 9873 fra Aftrykkets S. 6 L. 17 til S. 11 L. 19, dog med ganske uvæsentlige stilistiske Afvigelser; læs endvidere: S. 6 L. 33: Nordenbergs - S. 7 L. 1: garde - S. 7 L. 7: Hiwbe høff - S. 7 L. 9: Sløch - S. 7 L. 26: sønderst i Swebreb - S. 7 L. 28: Engh vadh - S. 7 L. 37: Løclundz - S. 7 L. 39-40: nordest i Clokekier - S. 7 L. 40: skaar i then - S. 8 L. 8: staar - S. 8 L. 20: Bremmose - S. 8 L. 29: han - S. 9 L. 1: oc saa megit - S. 9 L. 4: Bramdi - S. 9 L. 11: øster oc vester - S. 9 L. 11-12: prestegard i Clockier - S. 10 L. 13-14: gard, Nis - S. 10 L. 28-29: Twengh - S. 10 L. 35: howitdell - S. 10 L. 36-37: howitdell - S. 10 L. 40: howitdell - S. 11 L. 1-2: howitdell i Riisbech - S. 11 L. 11: ager, engh oc engh]. Item har han »induort« sig i »fortaa« til Sønderstrop og til [osv., som anf. St. S. 11 L. 24-28]. Item et andet Lovhævdsbrev af Hiærum H.s Ting, lydende, at Malti Jull har »induarth« med Lovhævd Tanghgard i Bwre S. med hendes »aabiggestofft« vesten Gaarden til Adelhede og sønder til »vratmall« og Enmærkesgade og Rotz gardstet mellem Dallgard og den Gaard »annen ved« Per Sommer i boer, og »aabigztofft« vesten Gaardsted saa bred, som Gaardrum og Kaalgaardsted paaskyder, og vester saa langt, som andre »aabiggestoffte« ganger paa begge Sider, og Wester Hedboll Gaardsted og Øster Hedboll Gaardsted med deres »aabiggestoffter« sønden Gaardstederne saa langt, som de gamle »hedager« ganger; item 10 Agre paa Vesther Bwre Mark norden Hwidsand og fuld Fællig og »grib« fra Lundgaff til Suderdall og Fællig i Lund vesten Bwregard og Fællig og »gryb« i Øster Bwre Mark til fornævnte

Gaard og Gaardsteder; item Fællig østen op fra Bwrebech norden op med Gudhen, til »nagher enmercke« vedtager til fornævnte Gaard og Gaardsteder. Hvilke Breve vi stadfæster, forbydende alle Malti Jull paa forskrevne Gods at hindre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum die Bartholomei nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. [med 3! Segl]; samtidig Paaskrift: »Beati Egidii dag confessoris wort thette breff lest paa Hierem hertz ting«. N.-Holmgaard Godsarkiv; ^a1759 ejet af »Hr. Linde paa Engelsholm«^a; ^b1845 af Professor, Stadsbygmester P. Malling foræret til Gehejmearkivet^b (RA. Malte Juels Arkiv). LDipl. [9907

a—a) Saaledes Langebek i LDipl. b—b) RA. Reg. 98 S. 22.

Aug. 26. Jeg Thomess Bonde i Tiiswed kendes mig ingen Del at have i Hackildkier eller nogen Steds i Eskier Mark, men hvis Rettighed jeg og mine Medarvinger havde i Hackildkier, har jeg paa mine og mine Medarvingers Vegne skødet og solgt til hæderlig og velbyrdig Md. Hr. Niels Høg R., og har jeg derfor Penge og fuldt Værd opbaaret. Medb. af flere Danne-mænd Hr. Per Jenss Prior i Grindersløffclosther, Hr. Niels Jeps Kannik ibid. og Jess Perss i Tornwmgard. Datum Eskier sabb. post f. Bartholomei.

Perg. med [4] Segl: 2. Indsyet i Pose. Niels Høgs Arkiv (Norske Rigsarkiv, Danica). LDipl. [9908

Aug. 28. Per Thamesss Foged paa Hannes Ting, Hr. Jenss Prior i Øocloster, Nis Jenss, Cristiern Niels, Mates, Nis Tords, Jess Spegher og Lass Lavris. Mand. efter Bertolomei Dag paa fornævnte Ting fik Oloff Sriver Foged paa Agardh et Tingsvidne af 8[!] Dannemænd: Jess Niels, Lass Spegher, Nis Tords, Jenss Spegher, Jess Morthens, Therkil Tords og Therkil Niels; hvilke vidnede, at de saa' og hørte her i Dag, at Per Thames, Marthen Pers, Jess Rod i Jern..sty, Per Anders, Per Agys, Mates Swrdal, Vnge Jenss Rodh med flere Venner baade paa fædrene og mødrene Side gjorde velbaaren Md. Mavritz Niels fuldmyndig til ret Eftermaalsmand at være efter Thomess Volos Død, som Mates ihjelslog, Orfejde at gøre, Bod og Penge op at bære og den Sag at forfølge til »end«, som det sig bør efter død Mand. Med vore Indsegl. Datum etc.

Papir med Rester af 3[!] Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet en Rist; 2. I Sigilfeltet et Spænde; 3. Bomærke. Mourids Nielsøn Gyldenstjernes Arkiv (E; RA.). [9909

Sept. 1. Anders Bengtson Borger i Landzcrone lejer af Lunde Kapitel en Gaard og en øde Jord i Landzcrone.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 392. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 116.* [9910]

Sept. 3. Woxtorp Sognevidne givet Præsten om, hvad der tilkom Præstegaarden.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 353.*] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 96. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 116.* — Et andet Udtog lyder: »Tingzwettne eller sognebewis af Woxtorpa sochn uthgifwet angående een jord rantandes 6 pund smör, bör liggia till för^{de} kyrckia och prestegaard. Dat. 1503.« SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 480. — Et tredie Udtog lyder: »Tingzwettne anlangande, det 12 män hafwa effter[!] een rätt granskning hållet om een jord liggjande till Woxtor præstegård. Dat. 1503 med 2ne sigill.« SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 60 a Nr. 431. [9911]

Sept. 6. Vi Hanss¹ Konge giver Tyghe Brade vor »hoffsindh« Fuldmagt ind at kræve og op at bære paa vore Vegne al den Arv, løst og fast, Guld, Sølv, Jordegods og alt andet, som Hr. Niellss Clawesßns Husfrue i Suerige kan tilfalde efter hendes Fader Hr. Laghe Brock og hendes Moder, hvis Sjæle Gud naade; og hvis Guld, Sølv, Penge, »bofææ och ander løßøre« han der opbærende vorder, der skal han gøre os Regnskab af. Thi forbyder vi osv. Givet paa vort Slot Kiøpnehaffn Onsd. efter Egidii Dag under vort Signet.

Dn. rex per se.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Tyge Axelsøn Brahes Arkiv (RA.). [9912]

Sept. 11. Notarialinstrument, at Johannes Tetens Kannik og Lektor i Slesvig og Vikar ved Husem Kirke og Kapel lovede at give Penge til Bygning af et Bibliotek (»armarium«) »apud« Husem Kirke.

[Orig. Husum Vor Frue Kirkes Arkiv.] *M. Vosz, Die Innungen und Zünfte in Husum (Husum 1896) S. (172)* (uden Angivelse af Kilden; denne ikke set af nærværende Værks Udgiver). [9913]

Sept. 14. Kongen udsteder Pas for sin Skriver Hans Reffh til Befordring med Heste, Vogne og Færger paa en Rejse til Schonæ.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Hans Reffs Arkiv (RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 187.* [9914]

Sept. 21. Testamente af Clawes Wilder Borger i Borch paa Vhemeren.

Perg. (udskaaret foroven). Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 48). Udtog: *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 61.* [9915]

Sept. 22. Ebbe Herluson skøder til »Vårfru kyrckia magla sochn« en halv Gaard, som hans Moder havde givet til Kirken.

[Orig. Lunds Vor Frue Kirke magle's Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 97. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 116.* [9916

Sept. 25. *Reg. 5268.* Perg. med [3] Segl: 1. Lxx 28; 2. Utydeligt, Iviii 5?. Lunde Ærkebispens Arkiv (SvRA. Perg.). *Wieselgren, De la Gardiska Archivet III. 26; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 116.* [9917

— Prebern Podebusk¹ R., Erich Tymmesß² til Engestholm, Henric Persß i Seldrop, Per Cristernß i Stubdrop, Anders Mwnck⁴ i Spettros[!] »vebner«, Las Esbernsß i Doldrop, Jes Esbernß *ibid.*, Michell Askilsß, Jøren Michelsß, Tuli Buck og Maghens Scriffuer i Falldrop. Efter vor naadige Herres Befaling, at vi skulde høre en Sag til Rette imellem velbyrdige Mænd Hr. Niels Ericsß og Hr. Anders Friis RR. om nogen Jord, som Hr. Anders »heffdet« sig til, som skal ligge til Hellig Kors Alter i Wætle Bykirke, hvilken Alterjord Hr. Anders den Tid selv var Værgе for, thi stævner vi Hr. Niels Ericsß og Hr. Anders Friis at møde i Rette for os i Wetlæ paa Fredagen efter [Dion]isii Dag næstkommende og lide, hvis vi dem [for Rette afsi]gende vorder. Og lad det ingenlunde, saa fremt at vi efter dens Bevisning, som da til Stede kommer. Datum fer. 2. ante f. Michaelis.

Medtaget Papir med 7[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. Ottekantet, Skjold med Podebusk-Vaaben, hvorover Bogstaverne P P; 2. Lxxiii 44 (Rosenkrantz); 3. Skjold, hvori et Møllehjul (Prip); 4. Exvi 36, der dog mulig ikke er helt rigtig gengivet^a; 5-6. Bomærker; 7. Endnu overklæbet, utydeligt; Paaskrifter med 2 forskellige, samtidige Hænder: »Thette breff vorte leste til[?] Tyril hærez tingh lowerdagh nest for sancti Dionisi dagh« (herunder et Segl, i hvis Sigilfelt en seksoddede Stjerne); og: »...nde wii effterscreffne Andes Persß radman i Kolding, Per Schriuier *ibidem*, Morthen Wintersß i Twdwe burger i Kolding, ath thette breff wurt læst for ...byrdug her Anders Friis uti Kolding efter Francisci dag nostris sub sigillis«. Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9918

^a) Dette Segl og et Papirsstykke med enkelte af Brevets Ord er nu fastklæbede til Bagsiden af 9797.

— *Reg. *8938.* Papir med Spor af 1 brevluukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Vedel Simonsen, Ruderne I. 68; Dipl. Norv. XVIII. 188; Missiver II. 193.* [9919

Sept. 26. Tyghe Krabbe kvitterer paa Kongens Vegne Fru Annæ Holgertz for 500 Mark.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Lv 73. Jørgen Ahlefeldts Enkes Arkiv (RA.). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 7.* [9920

Sept. 28. Wy Frederickh¹ erffghome to Norwegenn, hertog hebbenn uthgeferdiget unsen undersaten borger bynnen unser stadt Kyll mester Johann Ernste uns etliche ossenn bynnen Koldinge edder dar ummelanges to behoff unser burgh Kyll to kopennde. Bidden darumme alle der konichliche maiestat to Dennemarken unses broders amptmanne, gudemanne, vogede, tollenere, burgermestere, ratmanne, gemenheite unde sust alle, de myt desseme breue irsocht werden, gy juw mester Johann willen laten beuolhen ziin, en unde de, he myth ziick heft, myt guder furderinge vorttosettende unde myth den ossen tollenfrig durchkamen to latende. Datum tome Kyle ame auende Michaelis under unseme signete.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 108. Dronning Christines Arkiv (RA. Bilag til Ribe og Kolding Toldregnskab 1503 Bl. 6 b). [9921]

— Jes Jenss Byfoged i Wettle, Jes Wintter Borgemester *ibid.*, Las Cresthenss Raadmand *ibid.*, Sørren Remsnedher og Mates Æwerts⁴. Torsd. før Micaelis paa Wettle Byting finge beskeden Mand Villum Terkels^s og Cresthen Bertels^s et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Atzer^s, Las Cresthen^s, Jes Smedh, Tammiss Anders^s, Sørren Remsnedher, Jep Keld^s, Powel Smedh og Per Jordhen; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at Villum og Cresthen Bertels^s førte deres Smørskyld til Vettle og bød Hr. Jens Breydal den med 2 Mænd en Tid og anden Tid og saa 3 Ting til Vettle Byting; da »wortte them beyet« af Tinge at byde Hr. Jens den Skyld til paa Hellig Kors Vegne, som de er »wanth« at give deres Skyld af Arild til Hellig Kors Forstander, og svarede menige Tingmænd, at dem vitterlig er, at Hellig Kors Tjenere i Hogsholt har ydet deres Skyld til Hellig Kors og ej anden Steds. Sig. nostrum.

Papir med Rester af 4[!] Segl paatrykte forneden: 1-4. Bomærker. Vejle Kirkes Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle). LDipl. [9922]

— Niels Erichssen til Biørneholm udsteder Brev om en Gaard i Alleløff i Sønder H., som Hr. Erich Ottessen havde i Pant, og som paa Skiftet efter ham er tilfalden Jørgen Rwdh.

Perg. med [5] Segl: [1. Lxxiii 64 (Rosenkrantz)^a]; 5. Utydeligt Skjold og Hjelm. Jørgen Ruds Arkiv (RA.). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 7.*

a) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Rosenkrantz. [9923]

Sept. 30. Vi Johan Biskop i Roskilde [hilser eder] alle vore Bønder og Undersaatte, som Herlegh Schawe og »hans«ss Schawe i Værge har af os. Vi agter at synge vor Biskopsmesse

den [Søndag] mellem de 11000 Jomfruers Dag og Seuerini Dag næstkommende, [og der]for har vi befalet Herlegh Schauē at begære saadan Hjælp af [eder paa] vore Vegne til vort beneficium, som andre vore Bønder og Undersaatter over alt vort »sticht« har os nu tilsagt og mesten Delen udgivet, som dem bør at gøre efter gammel Sædvane, som er »hweri« 8 Bønder »om« en fed Okse og 4 Svin i det mindste 8 Gæs og 16 Høns, »end dogh« at mange af dem har givet os »fast« mere. Thi beder vi eder alle, at I og saa lader eder heri findes godvillige, som vi eder tiltroer, og behjælper os med saadan Hjælp og antvorder hende Herlegh Schauē paa vore Vegne efter, som han eder undervisende vorder; vi vil mod eder alle forskylde, i hvad Maade vi kan. [Datum] in monasterio Ringestadensi die Hieronimi nostro sub [signeto] dorsotenus impresso.

[^aOrig. paa Papir.^a Herluf Skaves Arkiv.] Afskr. af Jon Mortensen: Ny kgl. Saml. 4to 841 b. [9924

^a—^a) Saaledes Afskriften.

Okt. 4. Kongen tilskriver Ærkebisp Birger om noget Gods og om Ophævelsen af et Udførselsforbud.

Papir med Rester af 1 brevluukkende Segl: K. 88. Lunde Ærkebisps Arkiv (SvRA., Papir). *Missiver I. 174; Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 118.*

[9925

Okt. 5. Wy Frederick¹ erffgnhome to Norwegenn, hertog dhon witlich, dat wy in touorsicht uns von dem erbarnn unnssem leuen getrewen Curt vonn Steinberge denste to irtogende ene in unsen denstman angenamen, eme mangelt vorschreuen unnd mit eme auer eyn gekamen syn, dat Curt schal in den 6 jaren na gifte disses briues, waer unnd waner uns des to donde is unnd ene derhaluen furderende werden, mit 6 reisingenn perdenn edder wentziger, offte wy ene also furderende werden, uns to denste kamen, unnsse beste raden unnd daden unnd unse argeste wenden und sich alletidt so schicken, so redde-lichenn eddelmennen jegenn furstenn, dar en mangelt von vorschreuen wert, sick to schickennde eghet unnd den loffte unnd eyde haluenn to denende plichtich sint, unnd schal uns sodane denste to irtogende mit nenen andern fursten, den he in gliker mate vorpflichtiget is, sick entschuldigen moghen sunder alleynen, so he durch enen hern, dem he dachlich dende, uns sodane denste to bewisende warafticher krigesloffte haluen gehindert worde, unnd dar deme also geschee, alßdenne schall Curt uns mit 6 reisingen perdenn offte wentziger up unnsse fur-

dernt durch enen andern reddelichen eddelman eme glick uns to denste kamen. Des wyllen wy Curde up Mertens dach negestkumptstich auer eyn jar unnd vorthan to 5 jaren 35 gulden to mangelde und, wan wy siner gebruken willenn, in dem jar eme sulff sosthe ene unnse hoffkledinghe geuen, unnd so he up unnse eschent unse lande roret, de wile he in sodaneme unnsem denste is, vor schadenn stan. Weret auerst, Curt durch uns geeschet nicht en qweme, alßdenne schal desse vorschriuinge doth syn. Unnse furstliche signet. Geuen tom Kyle des donerdaghes na Michahelis.

Relator Dn. Otto Rantzow M., marschalcus.

Perg. med 1 Segl: K. 108; gennemskaaeret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.).

[9926

Okt. 6. Cristiernn udvalgt Konge. Hr. Henrik Krwmedige, vor Herre Faders Mand og Raad, har nu haft her for os et vort Herre Faders Skødebreve paa Valden, som dette vort Brev er vedhængt. Hvilket Skødebreve vi stadfæster og bepligter os ved Magt at holde. Givet paa Helsingborg Fred. efter Ffrancisci Dag under vort Signet.

Perg. [med 1 Segl]; nu ikke forbundet med andre Breve. Henrik Krummediges Arkiv (RA.).

[9927

Okt. 9. Esgi Nilsß Tingholder paa Øster H.s Ting, Las Cresternsß, Pouel Ebsß og Nils Scriffuer. Mand. Dionisii Dag paa forskrevne Ting fik beskeden Md. Jes Tøusß i Stendervp et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Nis Persß i Biellervp, Per Atzersß, Tygi Knutsß, Symyn i Ølgod By, Jes Persß, Symyn Cresternsß, Nis i Lwndh og Crestern Oloffsß i Stwntsigh; disse vidnede, at de ej havde hørt der til Tinge, at nogen har kendt sig ved det Byggested i Stendervp, som Seuerin Tøusß bygger paa, uden velbyrdig Md. Mester Nils Nilsß »deghen« i Ribe og Provst i Vardsøssel paa Anzagher Kirkes Vegne. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 3[!] Segl paatrykte forneden: 1. I Sigilfeltet et Hjerte; 2-3. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.).

[9928

— Anderß Jude Foged paa Scodborg H.s Ting, Jens Michelsen af Lomborg, Jep Nielsen af Lemb, Ofve Jepsen af Nesom, Christen Povelsen af Gilsgaard, Peder Jensen af Brørup Sandemænd, Niels Bertelsen af Hedegaard, Christen Pedersen af Homblom, Peder Matzen af Nesom og Esche Jepsen ibid. Mand. før Callixti Dag paa fornævnte Ting fik beskeden Md.

Simen Jensen af Hylgaard et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Niels Berthelsen af Hedegaard, Christen Pedersen af Humblom, Peder Matzen af Nesom, Esche Jepsen *ibid.*, Maarten Nielsen i Byschou, Grafuers Nielsen af Romme, Hans Bang af Lem og Clemet Ofvesen af Hellom; disse vidnede, at de hørte og saa', at Sandemænd af Scodborg H. paa fornævnte Ting samme Dag kundgjorde deres Tog, som de gjorde paa Gudom Mark Torsdag næst tilforn, som Simen Jensen havde dem tilkrævet paa Gudom Klosters Vegne at gøre Tog imellem Guds Hus og Bonden og at sværge Markeskel imellem Gudom og Resen og imellem Gudom og Fausing og imellem Gudom og Miøborg og imellem Gudom og Flønder. Da tilstod fornævnte Sandemænd, at de red Markeskel ved Stiensig [*osv.*; *moderne »Over-sættelse«*: *Nielsen, Skodborg og Vandfuld Herreder S. 104 indtil:*] Grunden kendte. At fornævnte Sandemænd saa tilstod, uden nogen kan »vinde« sig derind med aabne beseglede Breve eller sand Bevisning[!]. Med vore Indsegl hængende for dette Brev.

[A. Orig. Gudum Kl. Arkiv. — Aa. Afskr. (enten efter A ell. efter en i en Tingbog indført Kopi deraf), attesteret af en Knud Gregersen.]
Aaa. Afskr. efter Aa, attesteret af en G. From og dateret Lemvig 1683 Nov. 17. Indhæftet i: Matrikelarkivet, Markbog af 1683 for Bøvling Amt, Skodborg H., Gudum S. (Nr. 953). [9929]

Okt. 9. Vidne af Swineborigs Byting, at Oluff Keryrth Raadmand sstds. skødede til s. Anne Alter, »som køffmanne kompany oppeholle«, en halv Gaard i Møllegade mod Gudstjeneste.

Perg. (Plica delvis ødelagt) [med 6? Segl]. Svendborg St. Annæ Gildes (Købmandslavs) Arkiv (ell. Svendborg Frue Kirkes Arkiv?) (FLA. Svendborg Byraads Arkiv). *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer I. 784.* [9930]

— Kongen pantsætter Hr. Marquardt Rønnou Kylderupp i Othensze H.

[A. »Beseglet Orig.^a Markvard Rønnovs Arkiv.] Aa. Optaget i Stadfæstelse 1531 Febr. 27 (Mand. efter 1. Sønd. i Faste) af Frederik I, givet Eyller Rønnow. RA. Fred. I.s danske Reg. 1524-32 Bl. 118 b. — Aaa. Herefter: RA. Reg. o. a. L. 3 Bl. 149 b. Udførligt Udtog herefter: *Fred. I.s danske Registr. S. 275* (det i Aaa oversprungne Sted, som i Udgaven er suppleret til: »[laante os]«, lyder i Aa: »laanthe wor kiere fader konning Chrestiernn, hues siell Gud naade, tiill riigenns store gaffnn och nytte«). — Aaaa. Afskr. efter Aaa: RA. Reg. o. a. L. 2 S. 225. — Kopi fra 2. Halvdel af 16. Aarh. efter den originale kongelige Stadfæstelse: RA. Reg. o. a. L. 4 Bl. 447 b. — Udtog fra c. 1600: RA. Reg. o. a. L. 1 Bl. 30 b. [9931]

a-a) Saaledes Aa.

Okt. 12. Det efterskrevne er det Gods, som jeg Hans Hanß annammede paa Valden af Lass Jude og Per Scriffuere: 18 Gryder, store og smaa, 1 Haandpande, 10 Gryder, som staar »samen læsde«, 3 gamle Ølkar, 1 Bryggekedel paa 4 Tdr., 2 Kedler hver paa 1 Td., 2 Fjerdingskedler, 2 »spannekædle«, 1 bruden gammel Kedel paa 1 Fjering, 11 »bladithens« Sengedyner, 5 Hoveddyner af samme »slagh«, 9 Dynner, som daglig ligges paa, 29 »sengeklæder« onde og gode, 5 Par Herrelagen onde og gode, 10 Par andre Lagen onde og gode, 23 »hionde«, 1 liden Bænkedyne, 6 »silkesperlagen« og et af »aræsk«, 3 Herreduge, 2 andre Duge daglige, 2 »tecken«, 7 »molliger« smaa og store, et »løwekar«, 2 Kobberkander, 3 Tinkander, 5 andre smaa Stenkar[?], 14 store Tinfade, 8 smaa Tinfade, 8 »tintallirken«, 33 Træstobe store og smaa, 40 Træfade, 4 Læderlagen, 3 »ryer«, 5 »malne bonedhe«, 5 Kister, 1 Kiste med 2 »mesføredhe«, Kalk og Disk, 7 Stenbøsser, 8 Skerpentiner, 11 Hagebøsser, 10 Lodbøsser, 4 Fjeringer og 1/2 Td. Krudt, 1 Td. »piill«, 2 »tomefoldebord«, 4 »brandejern«, 2 Lysestager af Kobber, 3 Lysestager af Jern, 2 »risther«, et »bradspiwdh«, 52 Køer, 6 Øksne, 1 Tyr, 33 Faar, 7 Lam, 30 Geder, 45 Svin, 10 Sider Flæsk, et »trymet« Humle, 6 Pd. Malt, 3 Tdr. i hvert Pund, 3 1/2 Pd. Mel, 2 »stoder«, den ene er 14 gamle Øg og 1 Hest, 6 »spædeføll«, den anden »stodh« er 15 Øg, 1 Hest med og 5 »spædeføll«, 5 »wintherlinge«, de 2 er Foler, og de 3 er »mærføll«, 3 Øg og 1 Hest, som gaar paa Alrope hedh. Datum Valden 5. fer. post Dyonisii.

Papir (udskaaren Skrift) uden Segl. Henrik Krummediges Arkiv (RA. Topogr. Saml. Papir, Høgs H., Vokstorp S., Valden). [9932]

Okt. 13. Prebiørn Podebusk m. fl. dømmer i en Sag mellem Hr. Niels Ericson og Hr. Anders Friis i Haritzkier, at den første bør være Væрге for noget til Helligkors Alter i Vedelle Bykirke liggende Gods.

Perg. med [11] Segl: 4. Flvii 53 (Glambek); 5. Exvi 36; 6. Lxv 60 (Sandberg); 7. Lxv 61 (Sandberg); 10. I Sigilfeltet en gaaende Fugl. Niels Erikssøn Rosenkrantz's Arkiv; mulig *Adel. Brevkister S. 144 L. 16* (RA.). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 124.* [9933]

Okt. 17. Søster Anne Ywersdotter Priorisse i Vor Frue Kloster i Roskylle og menige Konvent¹ sstds. Vi har annammet i vor Forvarelse af velbyrdig Md. Cristiern van Haffn og hans Husfrue Fru Dorothea et Skrin og 3 Kister beseglede med hvis Gods, som deri er, overværende Hr. Henningh Griiss², Hr. Mester Hans Be[r]tilsß, Hr. Mester Pædher Nielsß⁴ Kanniker i Roskylle.

Og forpligter vi os forskrevne Skrin og Kister ingen anden at antvorde end Cristiern van Haffn, hans Husfrue eller deres visse Bud med deres Fuldmagtsbrev derom lydende. Vort Konvents Indsegl; medb. af de forskrevne gode Mænd. Datum Roskildis Tirsd. ^anæst før Luce Dag.

A. Papir (af Teksten er kun det sidste Par Ord bevaret, se Note a) med 4 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. G. 418; 2. Cxlv 9; 3. I Sigilfeltet en Helgen; 4. Bomærke i Skjold. Senere tilbagegivet til Roskilde Frue Kl. Arkiv (indlagt i Aa). — Aa. Afskr. af Arne Magnusson: AM. Afskr. Pk. X. [9934

a) Her begynder først den bevarede Del af Originalens Tekst.

Okt. 18. Vi Nielss Biskop i Børglum har med vort Kapitels Samtykke gjort et Mageskifte med velbyrdig Md. Hr. Nielss Høg R. til Eskier i »sadane made«, at han skal have dette Hwndborgs Kirke Gods i Hwndborg H. i Hwndborg S. og By: 1 Gaard (Niss Tordsß, 4 Pd. Korn), 1 Gaard (Pouel Nielsß, 3 Pd. Korn), 1 Gaard (Peder[?] Staffensß, 3 Pd. Korn), 1 Gaard (Morthen Jensß, 2 Pd. Korn), 1 Gaard (Lass Jensß, 2 Pd. Korn) med alle andre »bede«, som af forskrevne Gaarde ganger; for hvilke Gaarde skal Hwndborg Kirke have af Hr. N. H. disse Gaarde i Kaldrup S. og By i forskrevne Herred: 1 Gaard (Jess Nielsß, 3 Pd. Korn, 1 Pd. Smør, 1 Gaas, 2 Høns), 1 Gaard (Esgi, 3 Pd. Korn, 1 Gaas, 2 Høns), 1 Gaard (Per Persß, 3 Pd. Korn, 1 Gaas, 2 Høns), 1 Gaard (Simen, 2 Pd. Korn, 1 Pd. Smør, 1 Gaas, 2 Høns), 1 Gaard (Lass Fiskere, 2 Pd. Korn, 1 Gaas, 2 Høns). Afvindes nogen af forskrevne Gaarde Hr. N. H., tilbinder vi os at vederlægge saa godt Gods og ham saa »vel[bele]gleyget« inden 6 Uger derefter. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri. Datum Alburgis die Luce.

Perg. [med 2 Segl]. Niels Høgs Arkiv; sikkert senere til Grinderslevkloster Godsarkiv; derefter ejet af Klevenfeldt^a (RA.). [9935

a) RA. Reg. 60 S. 249.

Okt. 21. Ick Siuerdt Kampsßen wonhafftich to Elrebul ime kerspel tho Brekelingk Sleßwikesches stichtes vorkope unnde vorschote myt vulborde alle der jennen, dere ere vulbrodt[!] dar tho noeth ys geweßen, herenn Fredericke erffgenhamen to Norwegen, hertogen, alle myne frigen gudere, bewechlick unnde unbewechlick, in Hastede nyge unnde olde marsch uppe der gëst unnde alswores belegen, ock de beteringe in mynen anderenn vorpandeden unnde vorschreuen guderenn darsuluest belegen vor 200 lubesche mr. penninge, also to Lubeck unde Hamborch

genge synt, de my de genante myn gnedige here in eynen helen summen geldes betalet hefft unnde ick de in myn unde myner husfrouwen nutte ghekeret hebbe. Dit vorgeschreuen myn fryge landt unnde beteringhe mynes vorpandeden unde vorschreuen landes unde guderenn wil ick myneme gnedigen herenn unuor-pandet, unuorsettet unnde unuorkofft vrygh sunder alle beswaringe waren ock vor allerleye ansprake enes jeweliken upp myn egene kost. Jodoch hefft myn gnedige here my gegunnet dit vorgeschreuen myn frige landt unde de beteringe mynes vorpandeden unde vorschreuen landes to brukende; darvor schal ick jarlikes betalen 14 mr. lubescher pennynge renthe bynnen deme Kyle in den achtedaghen der hilligen drier koninghe; were ouerst, dat de renthe to rechten tyden nicht betalet wurde, so schall myn gnedige here alle myne frige gudere, bewechlich unde unbewechlich, unde de beteringe mynes vorpandeden unde vorschreuen landes unde gudere vorgeschreuen bruken, vorkopen, vorpanden unde sick der nutt. . . . maken nach sineme unde siner gnaden eruen egenen willen sunder myn hinder. Jodoch [hefft] myn gnedige here my gegunnet den wedderkop myner gudere unde beteringe mynes vorpandeden unde vorschreuen landes myt sulkeme beschede, dat ick den wedderkop schryfftlich schal witlich dōn in den achtedagen der hilligen dryer koninghe unde darna auert jar in den achtedagen der hilligen dryer konynghe den houetsummen myt allen bedageden renthen in enem helen summen geldes, also bynnen Lubeke unde Hamborg genghe ys, betalen bynnen deme Kyle edder in ener anderenn βekerenn stede, dar dat synen gnaden dat geleuet uptoborende. Myn ingesegel myt der ersamen Walken Widdeβen² hardesfagedes in Sundergoeβ herde, Hans Knutzen³ to Huβem, Payen Veddersβen⁴, Boyen Harrings⁵ unde Broder Leuynges ingesegelen. Gegeuen unde geschreuen ame dage der 11000 junffrouwenn.

Perg. med 6 Segl: 1. I Sigilfeltet en Baad(?) med en Stjerne over og en Stjerne under; 2. I Sigilfeltet en Træsko(?) med en Stjerne over og en Stjerne under; 3-5. Bomærker (3. og 5. i Skjolde); 6. I Sigilfeltet et Sværd. Hertug Frederiks Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Schleswig Nr. 25). LDipl. [9936

Okt. 23. Ostrid Smitt giver til Mariæ Magdalenæ ›closter«^a i Lund en Gaard sstds.

[A. Orig. Lunde Kapitels Arkiv^b.] Aa. Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klostres Breve Nr. 210. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund.*

VI. 118. — **Ab.** Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 23, Nr. 9. [9937]

a) Ab: »altar«. b) Variantens Læsemaade er formentlig den rigtige; et Mariae Magdalenæ Kloster kendes ikke i Lund.

Okt. 23. Jeg Bo Laurisß har i gode Mænds Nærværelse solgt »fornwmstig« Md. Per Bagere Borger i Køge alt min Rettighed, som mig kunde tilfalde i min fædrene Gaard efter min Faders Død Lassæ Boß, Gud hans Sjæl naade, hvor min Lod helst falde kunde, hvilken Gaard ligger i Køge i Nørræ strædæ sønden op til Jepp Æbbesß Gaard og norden op til den Gaard, som Per Bagere selv i boer; hvilken Rettighed jeg solgte for 20 lødige Mk. og 4 Alen »dæffwentyrsth«, hvilke Penge og Klæde jeg kendes mig vel betalt at være, og takker jeg ham for god Betaling. Og beder jeg og Fuldmagt giver »fornwmstig« Md. Jep Bwgge Borger ibid. at skøde Per Bagere forskrevne Jordegods, ligervist som jeg det selv gjorde. Tilbeder jeg hæderlige og »fornwmstig« Mænd Per Pedhersß¹ Raadmand i Køge, Jepp Bwgge² og Niels Torsthensß³ Borgere ibid., at de hænger deres Indsegl forneden dette Brev, fordi jeg har ej selv Indsegl. Datum Køgis in die Seuerini.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. Bomærke (*iepp ... ffen*); 3. Bomærke med en seksodet Stjerne ved Siden. Senere til Køge Bys Arkiv (SLA. Køge Bys Pergamentsbreve 1492-1518). [9938]

Okt. 25. Jørghen Perssøn Kannik i Lundh kvitterer Oluff Stigssøn paa Bollerop for 200 rynske Gylden og oplader ham derfor 5 Gaarde, som Benth Agessøn pantsatte hans Fader Per Hanssøn Borgemester i Helsingør.

Perg. med [5] Segl: 1. Fxv 8 = G. S. 8 (*s mgr̃i georgii petri*); 5. G. S. 8* (Hanss Horn). Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 119.* [9939]

a) RA. Reg. 60 S. 122.

Okt. 27. Anders Jepsøn Borger i Melfar pantsætter s. Anne Alter i Melfar en Gaard sstds.

Perg. med [8] Segl: 1. Utydeligt Brudst.; 2-3, 5. Bomærker; 6. Skjold, hvori et Hjerte (?); 7. Bomærke i Skjold. Middelfart Kirkes Arkiv (RA.). *Kirkehist. Saml. 3. R. V. 476.* [9940]

Okt. 28. »Her Clauss Lutsows quitan., han giffuet haffuer hertug Frederick, meth huilcken han bekender seg at haffue fanget oc opboreth aff hertug Frederick paa hanss hosfrues vegne vii^c marc lub. till gode nøghe fore thet fullkoment affkall, hanss hosfrues arff, som henne aff Jachim Rewenlows hennes brodher kunde met rette tillfalde paa arffs vegne till thenne dagh i nagher made. Datum Trawenmynde die Symonis et Jude apostolorum anno mdiiii.«

[Orig.] Udtog skrevet med en Haand, der formentlig er Ove Billes; se 8079, Aa. (RA. Privatark., Joachim Reventlow, Udat.) [9941]

Nov. 4. Jeg Jep Niels¹ af Tom a. w. har [siddet] over Skifte med min Broder Winter Ni[el]sskør, overværende begges vore Venner velbyrdige Mand Olw[f Gr]wbæ² af Sanby, Jep Byg³, Jep Per⁴ Raadmænd i Slawelse og Per Brvn⁵ Bys Skriver i[bid.] i saa Maade, at W. N. skal have alt det Gods i Ost H., som os tilfaldt efter Fader og Moder, som er: Andhers Per¹ i Øraby (36 Skpr. Byg), Olwf Jen¹ i Ydherby (40 Skpr.), Nis Mat¹ ibid. (2 Pd. og 6 Grot), Jess Andher¹ ibid. (1 Pd. Byg og 6 Grot). Thi lader jeg W. N. kvit baade paa sine egne og paa min Søsterdatters Vegne Kyrstina Olwffs-datter, hvis Sjæl Gud naade, og giver jeg ham Afkald for al Arv og Tiltale efter Fader og Moder paa sine egne og forskrevne min Søsterdatters Vegne baade for Jordegods og »bodel peningh« og Løsøre. Medb. af forskrevne hæderlige Mænd, som over var. Datum Slaulosie sab. ante f. Welhadi.

Perg. med 5 Segl: 1. Exiii 2 (urigtig gengivet G. 141); 2. Llxviii 30 (.. oluf ieps; Sparre); 3. Gviii 1; 4-5. Bomærker (5. i Skjold). Senere til Kongens Arkiv; *ÆA. V. 32* (og *IV. 51, XXXIX. 1?*) (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Sjæll.). LDipl. [9942]

— Vi Broder Laurens Jens¹ Abbed¹ og menige Konventsbrødre i Ringstedz Kloster hilser eder alle vore Undersaatter og Tjenere i Halland. Beder vi eder og byder, at I herefter som os tilforn svarer velbaaren Md. Hr. Henrich Krwmedye R. og hans Embedsmænd og Fogeder giver og gør, hvis eder af Rette bør; eder skal med Guds Hjælp intet »worde at skade«. Skrevet i vort Kloster Ringstede Lörd. før Willehadi Dag nostro sub signeto.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forned: G. 474; Paaskrift med Henrik Krummediges Haand: »Breff om Øsby monkegoss«. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). LDipl. [9943]

Nov. 5. Jeg Bencht Peders¹, kaldes Stud¹, sælger med Samtykke af alle mine Frænder og »nestæ« min Gaard Gislestade (3 Pd. Smør) og en Part i en Gaard i Litle Tørdingge, og aarlig skylder 2 Pd. Smør, hvilke Gaarde ligger i Faardas H. i Liwngby S. og mig i Arv tilfaldne er efter min Mormoder Hustru Benchtæ Felix, ærlig velbaaren Md. Hr. Tønne Werners¹ R. og Høvedsmand paa Wordbergh, og vederkendes jeg mig fuldt oppebaaret have derfor. Medb. af gode Mænd Bencht Anders¹ i Tørdingge

og Oleff Halwordsß min Frænde og »mag«. Givet og skrevet paa Wordberg Sønd. efter Alle Guds Helgens Dag.

Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke. Tønne Vernerssøn Parsbergs Arkiv (Arkivet paa Gaunø). [9944

Nov. 6. Vor allen unde in besunderheid vor jw duchtighen unde erßamen vorsichtighen tolnere to Nykopinghen, borgermesteren unde radtmannen darsulues, unßes guden ffrunden, bekennen wy borgermestere unde radtmanne der stadt Rostock, dat vor unß de bescheden unße medeborgere Symon Cordes unde Wilken Delleff, vormunden Taleken Denen, Hans Denen unßes borgers wedewen, vor unßer stadt richteuogeden, wu recht ys, gekaren unde dorch unß approberet, hebben sick von wegen Taleken beclaget, wu er eelike huswert Hans Dene kortes uorleden by jw to Nyekopinghen, de wile he dar upp der heringfange gelegen hebbe, vorstoruen sy unde etzwelke zyne gharne, bote, heringh unde andere retschopp unde gudere nagelaten hebbe, to welken guderen Taleke de negeste erue ock nemant negher noch myt er darto gelike na sy. Also hebben se vor unß to rechte gefordert de bescheden Bernd Wilewalen unde Titken Denen, by unß erffsetene borgere, tugelouenwerdige manne, de vor unß im sittenden rade gestaueder eede getuget hebben, dat Taleke Denen des Hans Denen eelike husfruwe gewest sy, nach ordeninge der cristen kerken to hope gegeuen, unde derhaluen to eres hußwerdes nalaten guderen de negeste erue noch jemant anders darto gelike na sy. De wyle dan Taleken dinge also gelegen synt, dat se sodane gudere von olderß unde lyueß kranckheyt wegghen noch ere vormunden anliggender gescheffte haluen in eyghener personen, so se unß berichtet hebben, nicht erforderen konen, hebben de vormunden von wegen Taleken vor unß gekaren in eren procurator den bescheden Hans Hagemester unsen borger, togher dusses breues, ok by vnß gegenwordich, geuende deme sulfften fullenkomene macht des Hans Denen nalatene gudere by jw unde, wor he de uthfragen kan, in ffruntschopp to esschende unde to entfangende edder, so des von noden worde, myt rechte to erforderende unde darvan to qwiterende unde alle andere dinge darby to donde unde to latende, so Taleke offte ere vormunden sulues don unde laten konden, louende vor unß, weß also dorch Hanse Hagemestere edder jenighen syner procuratore gedån wert, stede to holdende. Worumme ßynt wy begerende deme

Hanß Hagemestere to erlanginge obgedachter gudere unde forder in zynen rechtuerdigen ßaken forderlik zyn wyllen, unde dat eme derhaluen so vele, alse recht ys, wedderfaren moghe. Dat zynt wy umme juw unde de juwe in geliken unde groteren saken to uorschuldende alletyt willig; unde hebbet to unß ganczen gelouen, weß deme Hanße Hagemestere sulker gudere haluen ouergeantwardt edder worvan he qwiterende wert, dat gy noch de juwe unde alle, de eme ßodans hantrekende werden, darumme neynerleye maninge mer liden scholen, wente wy hyrvor in unßer stadt genogafftige borgen unde vorwyssinge entfangen hebben. Unßer stadt¹ secret. Geuen unde geschreuen des mandages na Alle Godes hilligen.

Perg. med 1 Segl: Rostocks Sekret. Oluf Hølgerssøn Ulfstands Arkiv? (RA.). LDipl. [9945]

Nov. 11. Elinæ Priorisse i Bosiö Kloster udlejer til Anders Gaalen 2 Gaarde, som ^ahan havde givet til Klostret^a.

[A. Orig. med 1 Segl. Senere tilbagegivet til Bosø Kl. Arkiv.] Aa. Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 211. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 120.* — Ab. Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 50 b, Nr. 308. [9946]

^{a-a} Ab: »han skulle behålla i sin lifstid, meen efter hans dödh skulle samma gårdar komma till clostret igen. Dat. 1503 medh ett sigill».

— Hanss¹ Konge. Hr. Niels Ericksß R., vor Mand, Raad og Embedsmand paa Koldinghe, har nu fornøjet os 40 danske Mk. for de »borgeleyere«, han os i Fjor givet skulde. Thi lader vi ham kvit for alt ydermere Krav om forskrevne 40 Mk. Givet paa vort Slot Køpnehaffn Morthens Dag under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Niels Erikssøn Rosenkrantz's Arkiv (RA.). [9947]

Nov. 13. »En laugheffid aar md^{3o} mandagen ephther Martini udgiffuen, Malthi Nielsen tiill Haalebeckgaard paa frue Marens y Rudgaard och hindes børns vegne att haffue induord Rudgaard y Hald herrit y Nerager sogen met all sin retthe tilligelse och enemerkki, som thertill aff ariild haffuer ligett inden alle fire marckemode, inthet undthagen uden then deeld, Mogenstrup kand haffue met retthe udy Strandekierd; induorde hand Federnis rode, Skinderrode och all then jord, som øster er y Rudgaardz marck, och induorde hand alle then jord, som vester er y Rudgaardz marck, tiill Lyuelstrup marckeskiell vidtager, ii ager undtagen, som bonden tilhører, Ipsrode ii ager, som Mogenstrup tilhører i Vester rode.«

[A. Orig. Rudgaard Godsarkiv.] Aa og Ab. Udtog anførte i Domme 1578 Aug. 25 og Nov. 3, se 1487. NLA. Løvenholm Godsarkiv Pk. 26. [9948]

Nov. 13. Hanss¹ Konge. Oluff Holgerdsß vor Mand, Tjener og Embedsmand paa Nykøping har nu ladet os fornøje 81^{1/2} Mk. og 1 Penning, som han os af Konnyngs Vrne Birk og Nybølle Birk i dette Aar give skulde. Thi lader vi ham kvit for alt ydermere Krav om forskrevne Afgift. Givet paa vort Slot Køpnehaffn Mand. efter Morthens Dag under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Oluf Holgerssøn Ulfstands Arkiv (C 1; RA.). [9949]

Nov. 14. Mogens Laurensß beder Henrich Krwmedige om Betaling for den Humle, som han har købt til ham.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Missiver II. 193.* [9950]

Nov. 16. Officialen i Svendborg vidner, at Sognepræsten i Ryslinge og Degnen i Ræinge vidnede, at et Bolig i Gæsinge paa Taasing har ligget til Ræinge Præstebord og ikke til Ræinge Kirke.

[A. Perg.^a Ringe Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 1058.* — Aa. Afskr. i Sognepræsten Jørgen Lundts Bog om Ringe Sogns Beskaffenhed 1745.] Herefter: *Leerbech, Beskriv. ov. Ringe Sogn S. 117, jfr. 115.* — Ab. Udtog se 6738. Herefter: *Rørdam, Monum. 2. R. II. 539.* [9951]

a) Saaledes Ab.

Nov. 20. Per Jepsß¹ Tinghører til Wratz H.s Ting, Las Pyg i Daffdingh, Oluff Askilsß *ibid.*, Jep Nielsß i Tøringh, Per Esgisß i Siøhale, Jon Michelsß og Velom Koldh i Sne. Den Tingdag før presentac. Marie for os og flere gode Mænd, som fornævnte Ting søgte, fik Jes Jepsß et Tingsvidne af 8 Danne-mænd: Jon Michelsß, Staffen Persß, Jes Cristernsß, Las Smet, Jes Tammesß, Cristern Giøtsß, Jesper Jepsß i Tøm og Pol Olsß; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa fornævnte Ting, at fornævnte Las Pygh gjorde alle Cristern Wogensß Arvinger Skøde paa al den Del, som Cristern Vongsß havde i Hævd paa Skaderth Mark, som var 2 Agre, som kaldes Børnager, 2 Stykker Eng under Volberg og dertil en fuld Otting Jord over al Skadert Mark, som C. V. fik af hans Fader, og »stadfese hans father« Breve. Og kendtes Las Pigh sig at have opbaaren Fyldest af Arvingerne for fornævnte Jord. Med vore Indsegl. Datum anno, die et loco....

Perg. med [6!] Segl: 1. I Sigilfeltet en Armbørst; 2. Bomærke; 3. Utydeligt. Senere til Matrup Godsarkiv; endnu senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). [9952 a]

a) RA. Reg. 60 S. 242.

— »Ith tingswitne med fem hengindes inndseigle, wdgiffuit paa Wrartz herritztingg aar efter Gudtz byrdt mdiiii manndagen nest for

presentationis Marie, lyudindes, att viii mend wutnet haffde, at the hørde och saae innden alle fiire stocke for thingsdom, at Hanns Grauersenn med sin frii wilge skiøtte Staffenn Pedersenn halffdelenn aff thennd bundegaard udi Hiortzwanng, som hannd sielff udi boer, med ald henndis rette tilhørelse. c

[^aOrig. med 5 hengende Segl; senere vedhængt Stadfæstelsen. ^a] Udtog anført i Stadfæstelse 1568 Marts 9 af Frederik II, givet Peder Staffensen i Hiortzwanng. RA. Reg. o. a. L. 10 Bl. 2 b. [9952 b

a—a) Saaledes Stadfæstelsen.

Nov. 21. (Reg. *8942.) Papir med utydelige Rester ell. Spor af 3 [!] Segl paatrykte forneden: 1-2. Utydelige Rester; 3. Kun Spor. (RA. Privatarck., Henning Brostrup.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 120.* [9953

Nov. 25. Reg. *8945. Perg. med 1 Segl: Skjold med Ahlefeldt-Vaaben og Hjelm. Hertug Frederiks Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Schleswig Nr. 26). *Jahrb. f. die Landeskunde der Herzogth. X. 164* (udeladt er en Del Formularer uden særlig Interesse). [9954

— Reg. *8944. [A. Perg. ^a [med Segl] ^b]. Hospitalet paa Odense St. Hans Kirkegaard's, senere Odense Hospitals Arkiv; anført i Registraturer over det sidstnævnte c. 1651 Bl. 1 a, 1676 Bl. 1 a, 1681 Bl. 4 a, 1701 Nr. 270, 1701 Nr. 270, 1711 c, 1743 (alle: FLA.) og (med urigtigt Aar 1602) *Hofman, Foundationer V. 175* (de 3 sidste: Skuffe 3, 1. Pk. Nr. 9). — Aa. Afskr. med Tilføjelse (»skrefvet i hospitalet i Ottense tisdagen nest effter Lucie virginis dag anno 1568« (c: Dec. 14)), at denne Fetalie altid har været ydet her i Hospitalet i Ottense af kgl. Majestæts Lensmænd indtil dette Aar 1568. Odense Hospitals Arkiv; anført i Registraturer 1701 Nr. 21 og 1701 Nr. 21 (bøge: FLA.).] Aaa. Afskr. efter Aa fra 17. Aarh.: Karen Brahes Manuskript Nr. 1649 (Vogelsangs Nr. 282) S. 133. Herefter: *Vedel Simonsen, Odense III. I. 153* (læs (foruden uvæsentlige Afvigelser): kirchegaard, som paa soltesenge ligger og liggende vorder, og deris tien-nistefolch primo en fæd - stegers. Til ydermere bevisning henge vi vore signete segel neden for dette bref. Datum - domini millesimo qvingentesimo tertio tertio *persentibus in perpetuum duraturis*). c [9955

a) Saaledes flere af de nævnte Registraturer og den i Note c anførte Stadfæstelse af 1542 Febr. 27. b) Saaledes Registraturer c. 1651 og 1681. c) Af Vedel Simonsen faar man det Indtryk, at Brevet af 1503 er indført fuldstændig i en af Christian III udstedt Stadfæstelse af 1542 Febr. 27; men at det ældre Brev kun er omtalt ganske kort i Stadfæstelsen, fremgaar af en fuldstændig Afskrift af denne, der findes i det anførte Haandskrift S. 134.

Nov. 26. Pave Julius II meddeler Dronning Christine sit Valg og beder om hendes Forbøn.

Meget medtaget Perg. [med Bulle?]. Dronning Christines Arkiv (RA.). *Acta pontif. Dan. V. 380.* [9956

Nov. 28. Vi Hanss¹ Konge hilser eder Hr. Ywer Monck Biskop i Riibe, Hr. Preberg Podebusch R. vor Embedsmand paa Riiberhuss, Atzser Brock vor Embedsmand paa Skotborg, Hanss Nielsß af Kiærgard, Henric Sten vore Mænd og Tjenere,

Lass Pederssø vor Borgemester i Riibe, Hanss Ywerssø og Søvren Torstenssø vore Borgere sstds., Twle Buck og Peder Nielsø i Hwnderup Bønder. Prælater og Kanniker i Riiber Kapitel har kæret for os, at der er en Mark Sønder Farderup Mark, som skal være uretteligen rebet, dem til stor Skade. Thi beder vi eder og befaler, at I straks med det allerførste forsamler eder paa Marken, gransker og forfarer, om samme Rebning er saa lovligen gjort, at hun bør ved Magt at være eller ej, og giver det beskrevet fra eder igen, saa at det ej skal have Behov at kæres oftere for os. Og lad det ingenlunde. Givet i Riibe Tirsd. efter Karine Dag under vort Signet.

Ex mandato Dn. regis proprio.

Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Ribe Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 328 (RA.). (Reg. * 8946.)* [9957]

Nov. 28. Kongen stadfæster 3530.

Perg. [med 1 Segl]; ^atidligere sigillatorisk forbundet med 3530^a. Ribe Skrædderlavs Arkiv; senere til Ribe Bys Arkiv (i Ribe). *Nyrop, Gilde- og Lavsskraaer II. 291.* [9958]

^a—^a) Saaledes *Nyrop, anf. St.*

Nov. 30. Jeg Taghe Olsø a. v., Borger i Nestwedh, har solgt og skødet til ærlig og velbyrdig Md. Mates Ericsø i Thwreby en min Gaard i Skellintztwedh i Scampstorps S. i Thwtze H. (Jenss Perssø, $\frac{1}{2}$ Td. Smør og $\frac{1}{2}$ lødig Mk. med andre Beder), for hvilken Gaard jeg kendes mig at have oppebaaret af M. E. 120 Mk. danske Penge, som en Købmand kan en anden fuldt med gøre. Afvindes Gaarden ham, bepligter jeg mig ham saa god en Gaard af Rente og med Skov og »beleyæligheth« at vederlægge inden 6 »wgnæ« Dag derefter. Lyster jeg igen at købe Gaarden for forskrevne Sum Penge, skal jeg have des Fuldmagt; dog skal jeg give ham Advarsel med 2 Dannemænd »ath« s. Hansse Dag Midsommer for hans Brofjæl, og skal Lösningdagen være Morthenss Dag derefter. Medb. af flere gode Mænd Cristhern Nielsø² Foged i Tryggewellæ, Hr. Pædher³ Prior i Hellighegesthwss i Nestwet, Monss Jensø⁴ Raadmand sstds. og Oghæ Deghen i Faxæ. Datum Nestwet die Andree.

Perg. med [5] Segl: 2. Clxiv 17 (Dyre); 3. G. 467 (*s petri [ni]colai p[re]sbiteri*); 4. Bomærke i Skjold. Mads Eriksøn Bølles Arkiv; *Adel. Brevkister S. 194 (og Vedel Simonsen, Ruderne I. 125 L. 15?)* (RA.). LDipl.

[9959]

Dec. 1. Vi Hanss Konge sælger og skøder til Nielsø Moghenssøn af Hennægordt vor og Kronens Gaard i Aanst H. i [Jor]de-

rup S. i Knwtzbøllæ (Hans Nielsøn, 15 Skill.), og kendes vi os at have fanget fuldt Værd for forskrevne Gaard. Afvindes forskrevne Gaard Niels Moghenssen, tilbinder vi os saa god en Gaard at vederlægge med Skyld og »leylighed« inden 6 Uger der efterkommende. Vort Signet. Givet paa vort Slot Tørningæ Fred. efter Andree Dag.

[A. ^aPerg. [med 1 Segl]. 1746 i Viborg Landstings Arkiv.^a] Aa. Afskr. af Langebek 1746: LDipl. — Aaa. Afskr. fra 18. Aarh., formentlig efter Aa: LDipl. [9960

^{a-a}) Saaledes Aa og Aaa.

Dec. 12? Se 9799.

Dec. 15. Erich Nielß¹ »dægen« i Københaffn. For velbyrdig Mands Henning Olß af Skeringhæ i Falsther Bøn Skyld har jeg undt Oghæ Laurensß, som født er paa det Gods, som jeg har af Faxæ Kirke, løs af Godset, at være, som Henning Olß ham have vil, forbydende alle ham Hinder her at gøre paa. Mit Indsegl. Givet i Københaffn Fred. efter Lucie Dag.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Lxxiii 49 (Rosenkrantz). Henning Olssøn Godovs Arkiv (RA.). [9961

Dec. 18. Jeg Oluff Gheidh¹ R. paa Rysseholm har solgt og skødet velbyrdig Md. og strenge Ridder Hr. Henrec Krwmdige en min Gaard i Horns H. i Little Karlby (Jens), al min Rettighed i fornævnte Gaard; og vil jeg ydermere med Brev forvare ham deri, naar han mig tilsiger. Mit Indsegl. Skrevet paa Ryssholm fer. 2. ante f. Thome ap.

Papir med 1 Segl paatrykt forneden: Gxii 4. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). [9962

Dec. 20. Juw hernn Johann koninge don wy borgermeistere unnde radtmann der stadt Lubeke witlick, dat vor uns Hermen Wösteman cöpgeselle, mit uns gemeynliken syne vorkeringe hebbende, hefft uth beuele, so he zede, Jurgen Kulen to Nurenberge to hús behorende recht es stauedes eedes swerende certificeret, dat de erbenomede Jurgen in schipper Hans Hatevissches schepe gehat hebbe 5 vate darpesscher knucken aldus ^a gemercket, so gut alße 224 mr. lub., deme suluen Jurgen proper tobehorende unnde to Nurenberg to hus behorende. Unnde wente recht esschet, also men des geborliken vorsocht wert, tuchnisse to geuende, so certificeren wy jwe konincklike maie-ståt dit bauenschreuen so vor uns geschen to wesende. Mit unnser stadt ingesegell. Gegeuenn unnde geschreuen am auende Thome ap.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (1513 Okt. 20) til Kongens Arkiv; *ÆA.* V. 45 (jfr. 44); *b* »kiøbt paa Justitsraad Muncks Auction 1787« *b* (RA. Hansestæderne, Perg.). [9963]

a) Her er i Orig. tegnet et Bomærke. *b—b*) Ifølge Paaskrift bagpaa.

Dec. 20. Hans Pauel¹ Byfoged i Roskilde, Henning Jen², Jens Bo³ »borgemestheræ«, Morthen Lauren⁴ og Niels Bencth⁵ Raadmænd sstds. Onsd. før Thome ap. Dag paa vort Byting i Roskilde sagde beskeden Md. Maghens Søffryn⁶ vor Medborger sig at have Fuldmagt af hæderlig Kvinde Boild Peyters vor Medborgerske, og hun holdt paa hans højre Arm og sagde Ja til, og Maghens Søffrin⁷ skødede fra hende Hr. Laurens Jen⁸ perpetuo vicario inden s. Lucii Domkirke i Roskilde paa s. Johannis ewang. Alters Vegne i de hellige 3 Kongers Kapel en hendes Gaard, som hun havde her i Roskilde liggende i s. Pauli Sogn norden ved Gaden, hvilken Gaard hun arvede efter hendes Broder Hr. Henrich, som boede i Jersighe, og som Citze Clæmytz nu i boer, med saadan Skel, at Hr. Laurens Jen⁹ og hans Efterkommere til det Alter skal des ydermere bede godt for hende og hendes Broders og deres »forelders« Sjæle. Og var det Skøde »stadfæsth« mælt af Kongens Foged og siden af alle Tingbænke, og ingen Gensigelse var derimod. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med 5 Segl: 1-2. Bomærker (1. i Skjold); 3. Hxl 8; 4-5. Bomærker i Skjolde. Roskilde Kapitels Arkiv (Johannis evangeliste Alter i Kongens Kapel) (AM. XXIX. 11). [9964]

— Niels Clauszon¹ Biskop i Aars. »Borgemestere«, Raad og »kemmener« i Aars har nu fornøjet os 200 Mk. danske Penge Byskat, som de af Aars By i dette Aar give skulde. Thi lader vi dem derfor kvit for alle ydermere Krav af os og vore Efterkommere Biskopper i Aars og for alle andre, som derpaa med Rette kan tale. Sig. nostrum. Datum Arusie vig. Thome ap.

Perg. med 1 Segl: G. 741. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [9965]

— [Pe]der Ma[ndh¹ t]jenende i Ringstædz Kloster, som den [Dag sad i Lan]dsdo[mmers] Sted paa Sielandzfare Landsting. Onsd., som Thome Apostels Aften paa faldt, lod Inguer Martens² i Gødersløff med Fuldmagt i den Sag paa velbyrdig Mands Vegne Hr. Henrich Krwmediges R.s mæle Freden af Jeess Hemings³ og Hanss Hemings⁴ for Rømnings Sag af Fløtterop, efterdi at som de tilforn for samme Sag til deres Mandhelg paa Biæffwerskows H.s Ting lovlige »deelde« var, som Inguer her i Dag 1[4] Dage med Jep Skows Brev Foged i forskrevne Herred

bevise [lod] og i Dag med sine Kaldsm[ænd] Marten Laurensß [i] Simmendorp og . . . Trugilsß i Græwinge, at de lovlig til Landstinget kaldede var. Sig. meum. Datum ut supra.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forned: Bomærke (s **petri mandh**). Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). [9966]

Dec. 21. Jeg Oluff Giedh R. paa Rysholm sælger og skøder velbyrdige Md. Hr. Henrec Krwmdige R. en min Gaard i Little Karlby i Sælland (Jens, 9 Skpr. Korn mindre end 3 Pd., dertil anden Smaaredsel). Afvindes Gaarden ham, tilbinder jeg mig at vederlægge saa god en Gaard inden 14 Dage, efter mig til-sagt vorder. Kendes jeg mig at have opbaaret af Hr. Henrec fuldt Værd efter min Nøje. Medb. af disse gode Mænd: hæderlig og velbyrdige Mand Mester Eric Wolkendrup vor naadige unge Herres Kansler, Peder Lycke³, Nils Byll⁴ og Nils Torbiørnsß. Datum Helsingboregh die Thome ap.

Perg. med [5] Segl: 3. Lv 48; 4. Liv 19. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). LDipl. [9967]

Dec. 24. Herenn Frederike, erffgenamen to Norwegen, her-togen, unseme gnedigen herenn. So unlangens der koningkliken maiestat to Dennemargken unde juwer furstliken gnade redere here Diderick bisscup to Lubeke, here Otte unde Hans Rantzouw gebrodere bynnen unser stad de breue van schulden unde renten, so wy unde de unse by gemelter koningkliken werde unde juwen gnaden hebben beseen, juwen gnaden woll inge-bracht, so schicken wy juwen gnaden de affschriift van den certification der 5 schepe mit der summen, so juwe gnade den inholt daruth vormarken werden, umme sick darna to mögen richten, jodoch beholden den unsen unde anderen in de henße behorende unde villichter noch nicht gecertificert hebben, to anderen tiden dat ore to certificerende unuorsumet; wente wor-inne wy juwen ghnaden mehr denst irtogen mochten, syn wy to donde willich. Screuen under unser stad secrete ame auende nativitatis Cristi. Borgermeistere unnde radmanne der stadt Lubeke.

Perg. med Spor af 1 brevlukkende Segl. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIX. 13 a). Udtog og Brudst.: *Hanserecense 1477-1530 IV. 622.* [9968]

Dec. 27. Artikler, som Malmø Bødkerlav har undt Lavets Svende. Perg. [med 1 Segl]. Malmø Bødkersvendes Arkiv (Malmø Museum). *Nyrop, Gilde- og Lavsskraer II. 292.* [9969]

Dec. 28. *Reg. *8949.* Se 1504 Dec. 28.

Uvis Dag. Lunde Domkirkes Kirkeværger klager paa nogle af Barsebäckz Enge, som tilkom Domkirken.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 393. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 96.* [9970]

Dag? »Etth pergmentzbreff udgiffuit under Gudtz aar mdiii, lydende, at Jens Erlandsøn i Sørby havde mett ßyn hustrues villig oc samtycke soldh, skøtt oc afhentt fraa seg oc sine arffinge oc tiill her abbetth Niels Henricksøn i Beckeskoff closter samme gaardt ligende i Gudeløff, som for^{ne} Jens Erlandsøn kiøbthe aff Aage Stygge, som Bentt Olsøn oc Rasmus Esbernsøn i boe, mett all for^{ne} gaardtz retthe tilligelse, inthet undertagitt, dog mett saa skiell, att kornnland-gilletth skall aarlig giffuis tiill Fielkinne kirke, oc skatth och andre retzler tiill Beckeskoffs closter tiill euyg tiidtt etc.«

[Perg. Bækkeskov Kl. Arkiv.] Udtog se 8497. RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 7 a. [9971]

— »En laaß utgiffuit i høgborenn førstis konning Hansis tidt under Gutz aar mdiii, met the andre dombreffue oc forfyllingh, ther tilhøør, lydende, att Per Terckelßs arffuinge haffuer fuldt for^{ne} enmercke till laaß, ligerviß som Offue Skollis lagheffdt uduiße, undertagitt the ii støcker jordt po Hyrop lyße oc then jordt, Per Nielß i Stouby haffuer giortt hefftt po etc.«

[Orig. Peder Terkelssøn Væbners Arvingers Arkiv.] Udtog se 2524. RA. Herredagsdombog 1541-43 Bl. 36 b. [9972]

— Dom af Biskop Jens Anderssen m. fl., at en Mølle (i Suinborig) stod paa Jep Kortsens egen Grund.

[Orig.] Udtog anført i Rettertingsdom 1546 Nov. 28 (Sønd. efter Catharine Dag) mellem Hr. Hans Gaas Sognepræst i Suinborig og »borgemesther« og Raad i Suinborig angaaende en Dom, som disse havde dømt mellem Hr. Hans Gaas og Hans Perssen; Brevet fremlægges af denne sidste. RA. Herredagsdombog 1545-49 Bl. 101 a. *Ny kirkehist. Saml. VI. 260.* [9973]

— »Ett breff aff Fynbo landzting under datum mdiii, lydende, att Loduig Frille havde logligenn tilbødit sin logh paa lagheffdt, och hans sagh vor opsatt uti vi uger, hans rett aldelis ufforkrengckit.

Thernesth en lagheffdt under datum mdiii, lydende, att Loduig Frille th[e]n same siette uge dagh effther, som hanß sagh wor opsatt, havde induord met sin lagheffdt effther logenn fyrst Veylluffgaardt met thiße effther^{ne} aasteder mellom Fangell grundt och Veyluff grundt: fyrsth Grøfftholm, Veluff liungh, Kierckemoße, Klefferbiere, Fauerotlt, Lille dam, Store hedam met dam och damsbund fore Veyluffgaardz rette tilligelse etc.«

[Origg. Ludvig Frilles Arkiv.] Udtog anførte i Rettertingsdom 1553 Juli 20 ell. 27 (Torsd. efter Margarete Dag) mellem Fru Karinne, Mar-

quor Timandz Efterleverske til Hellerup, paa den ene Side og Egert Hendricksß til Vestergaardt og Fru Sophie, Hans Oldelandz Efterleverske, paa den anden; Brevene fremlægges af de sidste. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 238 b, 239 a. [9974-75]

Dag? Laasebrev for Jesper Friiss paa Hesselagger Mølle.

[Orig. Jesper Friis's Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 1554 Dec. 18 (Tirsd. efter Lucie Dag) mellem Johan Friis til Hesselagger paa den ene Side og Fru Anne Hr. Johan Urnis og Fru Kirstine Lyckisdather til Rydegaardt paa den anden; de sidste fremlægger Brev af 1505 Dag?; den første fremlægger nærværende Brev. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 325 a. *Rosenvinge, Domme I. 239.* [9976]

— »Da formeente de^a, Mouridz Ibsß, som effter sin broder her Olluff Ibsen haffde faaitt Bierødzhollm, huilchett schulle kunde forfaris aff dett skøde thill Fertz herridzthinng wdgaaitt 1503, som Mouritz Ibsenn haffuer forseigllidt oc findes thillstede, att her Olluff Ibsen paa dend thidt schulle iche haffue hafft Bierridzhollm, som samme gamble oldingebreeff [c: 1510 Nov. 2] formelder.«

[Orig.] Udtog anført i Rettertingsdom 1599 Okt. 17 mellem Hedinge Bymænd i Fertz H. og Hanns Pedersßenn til Sem m. fl.; de første paa-beraaber sig nærværende Brev; de sidste fremlægger Brev af 1510 Nov. 2. RA. Herredagsdombog 1599 Bl. 64 b. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 285.* [9977]

a) c: Hedinge Bymænd i Fertz H.

— »En laugheffd unnder sin dato 1503, huorudinden her abbet Niels Annderßenn i Thuiß closter haffuer induortt till for^{ne} closter alle Stallerup byggester med ald dieriß tilliggelße, som ehr march, agger och enng, inndthet undertagett, fire wegne till marchemoede, først fra Leckebeck och øster i den aae thill mitstrømme, som løber emellem for^{ne} Stallerup och Wollstrup, och saa nær aeen nedre i fiordenn och wester, till Aabye march wedtager, saa sønder emellem Quistrup och Stallerup march till Dalbye marcheschiell och saa øster derfra till for^{ne} Leckebeck.«

[A. Orig. Tvis Kl. Arkiv; senere (jfr. 1510 Dag?) til Ribe Bisp's Arkiv.] Aa. Udtog se 7910. RA. Herredagsdombog 1619 Bl. 102 b, jfr. 94 b. — Ab. Omtr. det samme Udtog (men lidt mere kortfattet) anført i Dom 1616 uden Dag af Viborg Landsting mellem Iffuer Friis til Wolsstrup og 24 Mænd; den første fremlægger nærværende Brev og Brev af 1510 Dag?. NLA. Viborg Landstings Dombog 1616 C Bl. 187 a. [9978]

— »Et obiit welbeseglit pergmentzsbreff wtgiiffuit aff Østher herriitz ting wnder Gwtz aar md3^o, lydende, att xxiii hagde witnet, at the aldrig hagde hørth eller spurth endt, huo ßom wor prouist i Ward zyssell oc dechan uti Riibe, endt the hagde rodt oc y forsuar haffdt alt kirckegotz i Østher herrit, oc ey ander haffuer beuarit seg thermet wti oc aff at sette i noger maade etc.«

[Velbeseglet Perg. Ribe Dekans Arkiv.] Udtog anført i kongelig Dom 1541 Juni 12 (Trefoldigheds Søndag) mellem Mester Gundi Lange Dekan i Riibe paa Nesborrigh Kirkes Vegne paa den ene Side og Cri-stiern Hanß paa egne og Peder Smet hans Medborgers Vegne i Waarde paa den anden; den første fremlægger nærværende Brev og et udateret Brev af Bisp Iffuer Mwnck. RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 61. [9979

Dag? »Et sandemendtzbreff under datum mdtercio, lydende, at sandemendt i Skodborg herrit havde suorit forⁿe ii byggesteder^a met theres tilliggelse oc met en eng, kaldes Haffuer eng, till Flynder kirckii, oc forⁿe fru Bodil siden havde ladit indwordt mett lagheffdt.

Item et herretztingsdom oc landztingsdom lydende, at samme ii byggesteder met al theres rette tilliggelse wor hinde ther tildømt.«

[Orig. Anders Friis til Haraldskær's Enkes Arkiv.] Udtog anførte i kongelig Dom 1542 Maj 17 (4. fer. post vocem jucunditatis) mellem Hr. Jyrgen Friiss til Kragstrup paa sin Moders Fru Boeldz til Harritzkierss Vegne paa den ene Side og Enwoltdt Jenß i Slomstrup m. fl. paa den anden Side; de første fremlægger Brev af 1512 Dag?, nærværende Breve samt endnu et Brev af 1503 Dag?. RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 138. [9980-82

a) »: »et øde byggestet i Krogsmarck synden Krogsgaardt oc et andit byggestet ther same stet, kaldes Pangs huslet«; se et Brev af 1512 Dag? (RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 137).

— »Et tingswitne wtgiffuit under Gutz aar mdiii, lydende, at forⁿe ii bygsteder^a havde werit kirckens rette frii gotz i mandz mynde, oc aldrig wor giffuen skat eller leding aff, oc at en biscoff aff Riipe epter thend anden havde hagdt thennom i handt oc heffdt oc forsuar oc ingen anden.«

[Orig. Utvivlsomt senere til Anders Friis til Haraldskær's Enkes Arkiv.] Udtog se 9980. RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 139. [9983

a) »: de i 9980 nævnte.

— »Ett lagheffdsbreff wnder datum mdiii, lydende, att Per Mundtt i Handrup havde induordtt met lagheffit en otting jordtt paa Handrop marck wti sckouff och marck, som kallis Per Jenßens otting, met mere gods etc.«

[Orig. Peder Munds Arkiv.] Udtog se 552. RA. Rigens Dombog 1545-54 S. 161. [9984

— »Thett tredie pergmentz breff datum mdiii, lydende, att her Staffen Perßen sogenprest tiill Gauerßlundt havde giffuitt tiill wor frue alther i sancti Nicolai kirke i Waarde en toff ligende i Waarde bag Marquordt lade oc thertiill xx las eng ligende i ..vi[?] wti Wester herritt etc.«

[Perg.] Udtog se 3366. RA. Rigens Forfølgningssbog 1536-43 Bl. 106 b. [9985

— »Eith papyrs breff aff Bieriße kyrckesteffnæ wnder Guds aar mdiii, lydende, att Axell Godske wti Gunderløff adspurde Beriße mendh,

om the noget tiidh myntes, att the mendh, som bode y Balcke, hagde rett tiill att fiske y then aa, som løff fraa Gunderløff mølle oc nedh y stranden; tha sagde for^{ne} mendh paa siell oc sandigen, att for^{ne} Balcker mendh aldrig pleyde att fiske y for^{ne} aa, før endh en stall seg tiill oc tog fiisk y samme aa etc.◀

[Papir. Axel Gødikessøn Geres Arkiv.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse 1540 Nov. 6 (sabb. post omnium sanctorum) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Erick Kromedige. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 152 b. [9986

Dag? ▶Ett konning Hansß breff mdtercio, lydende, att hans naade hagde wntt Anders Henricksßenn oc hans rettæ arffuinge Stenolttz gaardt met all syn rættæ tilligelse att haffue, nydhæ oc behollæ tiill euich tiidh oc giiffue theraff tiill hans naadhe, kronenn oc epherkommere konninger wti Danmarck slig aarlig skyldtt, som ther aff arildtz tiidh pleyer aff att gaa.◀

[Orig.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse uden Aar Juni 15 (die Viti et Modesti) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Hans Andersßenn i Stenoltt. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 160 a. [9987

— Bisp Birger giver Jochum Norby Fuldmagt til at dele paa den Ejendom, som Lage Brock høstede til Barsebäck Hovedgaard.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 12, Nr. 65. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 123.* [9988

— Brev af Anders Gaalen om Biskop Birges Delemaal paa Barsebeckz Enge.

[Orig. med 3 Segl. Lunde Ærkebispes Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 194. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 123.* — Brevet er mulig identisk med et, hvoraf der haves følgende Udtog: ▶Anders Gaalens wäpnares wettnesskrifft innehållandes, dhet kyrckio-wärgierna till Lunde capitel gjorde laga häfd och laga fullfollning på Barsebäckz ängiar. Dat. 1503.◀ Sstds., Sextern 21, Nr. 413. [9989

— Se 5599. [9990

— *Reg. 5271.* [Orig. Slesvig Kapitels Arkiv?] Udtog: *Westphalen IV. 3192 Nr. 122* og Kiels UB., S. H. 8 Bl. 508 b. [9991

— Hans Nilsons Testamente til s. Olofz Kirke i Helsingør.

[Orig. Helsingør Olai Kirkes Arkiv?] Udtog (efter en Afskr.): Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 99. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 125.* [9992

— Asmus Grunt Borger i Kiøbenhavn giver en Bod til den Helligaands Kloster.

[Orig. Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Udtog: RA. Reg. 30, 1. Afdel., Fasc. 2, Art. 8, Nr. 12 ab; Gl. kgl. Saml. 8vo 3595; Ny kgl. Saml. 4to 687. Efter sidstnævnte: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 120.* [9993

Dag? »Broder Anders Glob Vicarius over alle Graabrødre etc., hvis Brev for i ovenmeldte Kongebrev^a anføres Ord til andet, er dat. Kiøbenhavn 1503.«

[Orig.] Udtog med S. A. Stadfeldts Haand, mulig »efter nogle Excerptblade, der tilhøre Beedemand Knud Kiergaard«: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 360. [9994

a) »: et Brev af 1504 Dag?, der ligeledes findes i Udtog hos Stadfeldt, anf. St.

— »5. Ett sandmandtz breff paa Arnborg grene. 1503.«

[Orig. Arnborg Kirkes Arkiv?] Udtog anført i Hardsyssels Provstis Registratur S. 162. [9995

— »Niels Hackis pergam..... en gaardt i Serbløff, enn och 2 wdi Biørnstrup i Daterit 1503.«

[Perg.] Udtog anført i Registratur fra 1. Halvdel af 17. Aarh. (over Breve paa Svaneholm?): Uppsala UB., Haandskr. S 51. [9996

— »Thet andhet wtgiffuit aff Lyssgaardt herritzting wnder Gutz aar mdiiii, lydende, at Anders Mwnck hagde ladit indworde mett lagheffdt Møgelwnd och Westher Owestrup met all theres rette tilligels, item Mosgardt y Elsburg met all sin rette tilligelse, som er two fiering joerde offuer all Elsboreg skouff oc marck och en toffth, som liiger nordhen wiidt for^{ne} gaardt, oc eth enmærckes engh oc joerdt, som liger østher wiidt for^{ne} gaardt, oc en enmærckes joerdt y Roy oc en enmærckes toffth, som liger synder och westher wiidt Westher gaardt y Elsburgh, item eth enmærckes skowskiffthe y Byrckem etc.«

[A. ^aVelbeseglet Pergamentsbrev.^a] Aa. Udtog se 7691. RA. Benzon Godsarkiv. — Ab. Udtog se 7691. RA. Rigens Forfølgningssbog 1536-43 Bl. 107 b. [9997

a—a) Saaledes Aa.

— »Laaesbref paa dend loughæfd paa Giænderup og hendes tillegelse. 1503.«

[Orig. Gendrup (Fussingø) Godsarkiv.] Udtog anført i Registratur 1702, R-S (Nr. 17-18) Nr. 26: Thott Fol. 735 S. 37 (Afskr. herefter: Thott 4 to 1449 S. 47). [9998

— »Jørgen Stien til Vellumgaard hands Skiøde at have afhendet til sin Broder Christen Stien alt det Gods, deres Moder Anne Christensdaatter havde skiødet hannem. Til Vitterlighed besegled Hr. Morten Krabbe Prest i Dyboe^a, Hr. Niels Anderßen Sogneprest i Risen, Erich Christenßen i Leirgrav, Jens Eyes, Oluf Rytter i Cabbel, Michel Krag og Las Krabbe. Datum 1503. No. 23.«

[A. Orig. Linderumgaard Godsarkiv.] Aa. Udtog [efter Peder Dyrskjøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 22 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI, Ark p. [9999

a) Er i Aa, den anden Tekst, med Blyant rettet til: Dybvad.

— »Poul Anderßen Prior i Vrelef Skiøde til Christen Stien af Strandbyegaard paa en Gaard i Linderom imod en Gaard i Lye i Vrelef

Sogn, som Christen Stien før tilhørte. Derunder hands og Vrefel Conventz eller Nonners hengende Segel. Af Dato 1503. No. 20.◄

[Orig. Linderumgaard Godsarkiv.] Udtog [efter Peder Dyrskjøt]:
Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 22 a og RA. Langebeks Saml. Pk. VI, Ark p.
[10000

Dag? ›Eth andeth hertugh Fredericks breff ludende, ath her Clauss Letsow riddher, for^{ne} frwe Giisses hosbonde, haffuer waareth fore hogboren forste hertug Ffrederick oc hanss raadh paa raadhwset i Kiiell oc haffuer ther tilthalet som hanss høsfrues rette formynder for^{ne} Jachim Rewenlow, thet han brugedhe oc indehalde hanss hosfrues faderlig, moderlig oc broderlig oc anden tilfalden arff, udi huilcke arff hanss høsfru burde met rette ath arffue met for^{ne} Jachim Rewenlow, och huess her Clauss met rette burde ath indføre ighen, vilde han therudinden haffue segh tillborlighen; herpaa haffuer for^{ne} Jachim swaredhe, ath han haffuer for^{ne} her Clausses hosfru hanss sosther udgiiffth och giiffthet met en wanligh brutskath, som her i landene sidwane ær; till huilcketh hennes rette formyndere paa then tiidh haffuer seg nøghe laadet, oc therudoffuer hadde han oc hanss broder Hartuig met same theres søsther fordragede oc therpaa haffue antwordede oc fornøget henne nogne merckelige swmme pendinge, oc therpaa haffuer hwn giort thennum en full affkall paa for^{ne} arff oc gotz om alle tilthale, som the breff, therpaa giorde ære, udwiise; formenende for^{ne} Jachim seg thermet for^{ne} her Clauss eller hanss hosfrue inthet met retthe plectugh at waare; till huilcke for^{ne} her Clauss swaredhe, ath epherthii ath han tha hanss høsfrues rette formynder waar och hwn saadant affkall giorde uden hanss villige oc samtycke, tha skulle saadant hannum i hanss reth icke komme till skadhe eller affdracth; thereffther haffuer ffor^{ne} hogboren fførsthe hertug Frederick forhandleth oc till myndelighed saa fordraget uighenkallendes for^{ne} her Clauss oc Jachim Rewelow i saa made, som her epher følger, ath nar for^{ne} her Clauss met hanss høsfru komme fore hertug Frederick eller paa the herretzing, som gotzeth liggende er, oc giore ther eth tilbørlich oc nogactiigh affkall paa all then arff, som hanss hosfru indtill then tiidh falden er, tha skall Jachim Rewenlow plectug waare ath giffue oc fornøge her Clauss vii^c marc, huilcke for^{ne} vii^c marc hertug Frederick haffuer ladet bethale oc fornøge for^{ne} her Clauss udi Trawenmynde oc therpaa fanget hanss nøgactiig quitan., epher at her Clauss giorde Jachim affkall, epher som tillfaaren forhandlet waar, som forsreffuet staar. Datum udi Kiiell anno mdiiii.◄

[Orig.] Udtog skrevet med en Haand, der formentlig er Ove Billes se 8079, Aa. (RA. Privatark., Joachim Reventlow, Udat.) [10001

— ›19◄ ›i. Een Udskrift af et Sandemænds Brev uden nogen Haandsunderskrift af Aar 1503.◄

[Orig. Straks ell. senere til Arkivet paa Villestrup.] Udtog anført i Registratur over Arkivalier paa Villestrup. Arkivet paa Villestrup (ikke set af Udgiiveren). — Afskr. herefter for Videnskabernes Selskabs Kom-

mission til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie (S. 7). [10002

Dag? Se 7554.

Uden Dag. Lauge Wrne i Boserup, Jes Olßenn i Helmsholt, Lauritz Tosteßenn i Rigle, Truid Axelßenn i Bensege, Anders Axelßenn i Ottorpe a. w., Peder Thueßenn og Oluff Nielßenn i Fyllestade, Mogens Nielßenn i Krop, Jon Knudß i Biw, Morthen Roelßenn i Tolleruppe, Jep Olßen i Ormestrup. Saasom vi tilskikkede var af Kong Christienn udvalgt Konge til Danmarck og Suerrige, saa at vi finge hans Naades Skrivelse i aabne beseglede Breve med hængende Indsegl, at vi skulde forsamle os i Rønneberg H., Haraggers H. og Onsee H. i Skonne, at vi skulde granske og udlægge den menige Almue i forskrevne 3 Herreder deres »almanne« Veje igennem Landet og til Skov og andensteds, som gamle »almings weye« er og været har af Arilds Tid, som den menige Mand burde uhindret frem at fare i Fred, som gamle Oldinge og Dannemænd udvise kunde; hvilke Veje den menige Almue i forskrevne Herreder giver stor Klage over for den Skade, dem der sket var imod Ret, at de ej maatte komme der ubehindret frem Vinter eller Sommer; thi efter »saadane« Befaling har vi været tilsammen og forspurgt os det bedste, som vi kunde; da red vi og udlagde disse »almings weye« den menige Almue i disse Herreder at fare til Skovs og anden Sted igennem Landet, og var mange af disse Veje ulovlig igenlukte og Almuen forment med »gierde och hus«, hvilke vi afmælte, som det sig burde. «Den første Vej fra Landzkrone op ad Staue lyder, saa til Truidstrup, saa til Hortorpe og saa igennem Bulstoffte Skov, saa igennem Bøgetoffthe og frem om Hulegaardenn, som ligger til Ellinge, og »stuelengenn« i samme Gaard mælted af, og saa ned over Sleßie, saa ad Hunekulett weyle, saa til Nørre Skoufftorp norden for Gudlacks Gaard og saa ned i Wyebeck i Lindeuaad; der begyndes Kronens »alminge skouff« og rækker op i Nør i Klane beck imod Stenestade, Klane beck vester ned igennem »emod Marck becken egenom«, saa ret op i Nør i Eninge krog, siden af Klane becken og øster op i Skellinge moße og op i Sieffne kier, deraf og i Øster Kland og saa ret i Sønder ned i Widebeck til Arryd; der »sleppe almings skouff«. Item en »alminings wey«, som løber igennem Sierkøuinge vesten for Halmstad og frem om Dueege ved Gaarden; Aage Knudß sagde, at han vilde bevise med beseglede »breff« for vor naadige Herre Konning, at den Vej burde der ikke at

ligge, og det skal han bevise inden Michels Dag næstkommende, eller Vejen bliver der liggende, som Ret er; fra Duege til Alstenswad vesten for Kogerød, saa over »lidenn«, saa ad Abilleboe, saa ad Smørmillenn og der ind i Almindingen igen. Item en anden Almindingsvej »fran« om Tyrup og saa Atherrøds wad, saa igennem Munckeskouff og saa frem om Thoorppe og saa ad Blegeskere. Item en anden Almindingsvej fra Kiellers Nybille og saa ad Fillestad, saa om Egebierig, saa frem om Grydekullen, saa ad Faurehede, saa igennem Synderriss og siden ad Øffregabett, saa ad Kloberød. Item en anden Almindingsvej fra Køfflinge bro til Gisleberiiig, saa ad Brødagger, saa ad Prestewasen og saa ad Kallekier, saa til Kunge, saa til Agrop, saa til Bulbroenn, saa til Kloberød, saa ad Thumme spang. Item en anden Vej fra Dagstrop og Nørre Huidinge og saa igennem Hostensløff og ad Hogestrop, saa »syden« om Wedskyølle og til Renne led, saa ad Griderop, saa til Sonerup, saa til Esbesweyle, saa til Langeberig og derind i Skoven; item ligger 3 Markeskel i Skoven: imellem Gillesty Mark og Hersnes Mark og Kongens en Sten, hedder Kloffue sten, og alle disse 3 Skove vender hos den Sten. Item en anden Almindingsvej fra Fladmannebroe igennem Rersløff og saa til Kroge bede, saa til Wglemyre, siden til Ask og saa til Gedinge holt og saa til Reffue stang og saa Fordestadbro. Item en anden Almindingsvej fra Barsebeck igennem Hartorppe, saa til Olstrop Mølle, saa igennem Andeløff vesten ved »gardenne«, norden ved Store Trykier og til Wluffhale, saa frem ad Gisleberigs lycke, saa til Wiskølle, saa til Rende ledt, som forskrevet staar. Item en anden Almindingsvej, som løber af den store Almindingsvej »oppaa« Grydinge Mark og saa over Synder Ellewad, saa igennem Raffneskouff, saa ad Røge, saa frem om Vederslett, saa ad Billinge, saa ad Hulsrød broe. Item en anden Almindingsvej, som løber fra Kobinge og Høye, saa til Kofflinge, saa ad Store Hardaggre, saa ad Suerckes høye, saa ad Gullerup og østen om Sellerop, siden om Hiortzoss, saa ad Haslebro. Hvilke Almindings Veje og Skove vi ej rettere udlede kunde end, som forskrevet staar; og bør ingen Mand at hindres i disse Almindingsveje for den Skyld, at de der frem farer, »medenn« hver bør Ret at nyde og i Fred at fare i disse Veje, som Ret er. Hvilken som djærves at gøre nogen Hinder herudover, da gøre sig det paa sin egen Hals og, som han »antsuaare« vil for vor Herre Konge og hans Raad. Vi hænger vore Indsegl for dette Brev. Datum anno 1503.

[A. Orig. Rønneberga, Harjagers og Onsjö Herreders Arkiver?]
Aa. Optaget i Stadfæstelse 1557 Okt. 5 af Christian III, givet Bønder og menige Almue i Rønneberigs H., Haraggers H. og Onse H. RA. Reg. o. a. L. 6 Bl. 515 a. — **Aaa.** Vidisse 1614 Marts 7 (af Aa's Orig., der var Perg. med 1 Segl) af Kongen (o: Rigskansleren), givet Esche Bilde til Ellinge. RA. Rigens Forfølgningsbog 1609-15 Bl. 189 b. — Ufuldstændig Afskr. fra 1. Halvdel af 16. Aarh. (hele Brevets Begyndelse mangler): Stockholms Kgl. Bibl., Haandskr. B 79 Bl. 249 a. Herefter (altsaa ogsaa ufuldstændig): *Äldre och nyare skånska handlingar för år 1755 S. 34* (jfr. 33). *Reg. 5270.* — Afskr. fra 18. Aarh. (formentlig indirekte efter det nævnte Aftryk): Lunds UB., Haandskr. H c Fol. 170, V Bl. 22 b. [10003

a) Først her begynder Stockholm-Haandskriftet B 79 og dermed det nævnte Aftryk.

Uden Dag. Udtog: *Falck, Samml. III. 330.* Er 1. Række Nr. 4584.

— Brev af Viborg Landsting.

Udtog: *Saml. til jydsk Hist. 3. R. VI. 499.* Udtogets Kilde Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 22 a anfører Brevet baade med Aar 1503 og 1507; men Aaret 1503 kan ikke være rigtigt, se 1507 Dag?

Brevbøger: Dronning Christines Brevbog: *Danske Mag. 4. R. V. 87* (Dec. 13). — Æbelholt: *SRD. VI. 205* (Sept. 18). — Løgum: *SRD. VIII. 4* (Juli 9 ell. 16), 70 (Sept. 3), 25 (Dec. 11).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV. 413* (Nr. 88; Jan. 25; = *Eline Gøyes Jordebog S. 385*), 413 (Nr. 89; Jan. 25; = *Eline Gøyes Jordebog S. 385*), 410 (Nr. 54; Juni 26; = *Eline Gøyes Jordebog S. 380*), 413 (Nr. 90; Sept. 1; = *Eline Gøyes Jordebog S. 384*), 33 (= V. 39), 55; se ogsaa 9790, 9854, 9875, 9942, 9963. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV. 330, 363*; se ogsaa 9849, 9861, 9877, 9884, 9911. — Børglum Bisp: *ÆA. III. 47, 53, 58.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III. 104.* — Viborg Bisp: *ÆA. II. 272* (Jan. 18), 296 (Febr. 6), 346 (Marts 25; ell. Aar 1403), 294 (Apr. 17), 310 (Juni 7), 285 (Sept. 4), 333 (Okt. 24), 319 (Dec. 15), 213 (uvis Dag), 222, 229, 238, 238, 238, 290, (311 se Aar 1500). — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 37* (Febr. 17), 72 (Febr. 18), 4 (Febr. 23), 5 (Febr. 23), 28 (Marts 11), 88 (Apr. 4), 42 (Apr. 10), 5 (Apr. 11), 10 (Apr. 27), 12 (Maj 2), 40 (Maj 2; ell. 1504 Maj 7), 41 (Aug. 28), 163 (= V. 115), 164 (= V. 116). — Ribe Kapitel: se 9828, 9895, 9957. — Tommerup: *ÆA. IV. 374.* — Antvorskov: *ÆA. IV. 70, 74, 176, 227, 239.* — Skovkloster: *ÆA. IV. 368, 368, 368, 373, 379, 379, 380, 390, 396.* — Maribo: *ÆA. III. 290, 291, 291, 292, 300, 301.* — Odense St. Hans Kl.: *ÆA. V. 612* (897); se ogsaa 9802. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III. 21, 23?* — Alling: *ÆA. II. 175.* — Essenbæk: *ÆA. II. 96* (Apr. 24), 106 (Juni 12), 106 (Juni 12), 97 (Aug. 2), 96 (Sept. 26), 94 (Nov. 26). — Gudum; *ÆA. III. 211, 211, 212, 213, 213.* — Hundslund: *ÆA. III. 10, 19.* — Mariager: *ÆA. V. 656, 657, 676, 684, 690, 692, 694, 730, 757.* — Vestervig: *ÆA. III. 152?* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II. 368, 372, 372, 373, 376, 382, 389.* — Vor: *ÆA. I. 186, 187, 187, 188, 188, 200, 214, 216, 217, 217, 227.* — Vrejlev: *ÆA. III. 34.* — Ø: *ÆA. III. 118.* — Øm: *Suhms Nye Saml. III. 329* (Juni 13; = *ÆA. I. 166*), 329 (Nov. 29; = *ÆA. I. 166*). *ÆA. I. 172, 269*; se ogsaa Aar 1507. — Kirke og Præster i det gamle Fyns Stift: se 9778, 9807, 9951. — *Eline Gøyes Jordebog 385* (Jan. 25; = *ÆA. IV. 413* Nr. 88), 385 (Jan. 25; = *ÆA. IV. 413* Nr. 89), 157 (Marts 12), 371 (Marts 28), 381 (Apr. 19), 157 (Apr. 22), 382 (Juni 8), 380 (Juni 26; = *ÆA. IV. 410* Nr. 54), 384 (Sept. 1; = *ÆA. IV. 413* Nr. 90). — Knud Rud: se 9959? — Axel Urup: *Hist. tidskr. f. Skåneland II. 263.* — *Adel. Brevkister 120* (Apr. 9), 63 (Juli 13), 23^a; se ogsaa 9933, 9959.

a) Naar et Brev *sstds. S. 194* (jfr. ogsaa *Vedel Simonsen, Ruderne I. 117 L. 12 f. n.*) identificeres med 9836, er denne identificering næppe rigtig. Selv om man vilde se bort fra Betegnelsen Ejendomsbrev om et Pantebrev, er Brevet gennemskaaet og er altsaa formentlig kommet tilbage til Udstederindens ell. hendes Arvingers Arkiv.

1504.

Jan. 2. Ærkebisp Børgie forlener Erich Jönszon i Ugerop Skarholte Præstegaard.

[Orig. Senere tilbagegivet til Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 302, G. 14.*] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 394. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 125.* [10004

Jan. 7—13. Wy Frederich¹ erffgnhame to Norweghen, hertog synt schuldich deme duchtighen Benedicteße van Aleuelden to Szegarden 700 mr. lub. pennynge houetstoels und 35 mr. pennynge rhente, also bynnen Lubeke und Hamburg ghenge synt, und dar eyn islich gudtman deme anderen vull mede dhôn mach ime lande to Holsten ane hale pennynge, to betalende in denn achtedaghen der hilghen dryer konnynghe erstkamende myt redeme ghelde edder myt so velen nochafftyghen panden, dar Benedicteß mach mede nhemen den summen des redenn gheldes, to eyner tydt und upp ener stede bynnen deme Kyle in Clawes Wulfes hueße edder in ener anderen sekeren stede in deme lande to Holsten, dar ith ehm beqweme ys syn ghelt upptoborende. Alle desße artikule lauen wy myt den ghestrenghen und duchtighen unßen medeloueren herenn Otten Rantzouwen² ryttere, Thonnyes Rantzouwen Gotzickesßonn⁴, Clawes van Aleueldenn³ to Lutkentunderen, Detleffe und Hinricke Walstorpen⁶ gebroderen, Hynricke Pogwysschen Bartrammesßon⁷ und Henneken van Boeckwolden⁸ lauen myt samender hant to holdende ock nha mede in de hant to lauende Benedictheße, welke tyt he dat van uns medeloueren esschende ys. Wy Frederich hertog hebben unße furstlyche secrethe myt denn ingeseghelenn unßer medelauerenn henghenn lathenn ann desßenn breff. Ghegheuen upp unnseme slathe Gottorpe in den achtedaghen der hilghen dryer konnynghe.

Perg. med 8 Segl: 1. K. 106; 2. Li 48; 3. Dxli 20; 4. Li 52; 5. Lxlix 81 (*s otte walstorp*); 6. Skjold med Walstorp-Vaaben; 7. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 8. Skjold med Buchwald-Vaaben; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [10005

— Wy Frederich erffgnhame to Norweghen, hertog synt schuldich deme duchtighen Dyrucke Blomen Hynrickesßonn 500 lubesche mr. pennynge houetstoels unnd 25 mr. pennynge rhente, also bynnen Lubeke [*osv. som 10006; læs dog:* dar

Dyrick mach - lauende *Dyricke*, welke - Ghegheuenn ann unnsēme - *indtil*.] dryer konnynghe.

Perg. med [8] Segl: 2-6 og 8. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 2-6 og 8 under 10005; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [10006

Jan. 7—13. *Reg. 5272.* [Orig. Slesvig Kapitels Arkiv; *ÆA. V. 506, 518, 537.*] *Noodt, Beyträge II. 210* (uden Dag, der angives i Udtog i *Westphalen IV. 3193 Nr. 133 (L. 7-10)* og i Udtog med F. A. Reinboths Haand i Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 153). [10007

— *Reg. *8954.* Perg. med 9 Segl: 1. Cli 20; 2-5. Alle: Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 6. Skjold med Pogwisch-Vaaben; 7. Skjold med v. d. Wisch-Vaaben og Hjelm; 8. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben og Hjelm; 9. Cxxxii 19. (RA. Gem. Arch. XXXII. 30.) *Stemann III. 139.* [10008

— Udtog: *Westphalen IV. 3193 L. 4-6* (s: en Del af *Nr. 133*) og (med F. A. Reinboths Haand) Ny kgl. Saml. Fol. 895 Nr. 153, Begyndelsen; *Reg. 5273.* Er begge 9772.

Jan. 11. Jeg Bo Ols¹ a. w. og Landsdommer i Nørehalandh sælger min Gaard Follæ i Halmstade H. i Ræwinghe S. (4 Pd. Smør), hvilken jeg har købt af min Morsøster Hustru Merittæ Torkilsdotter, ærlig velbaaren Md. Hr. Tønne Werners¹ R. og Hovedsmand paa Wordberg, og vederkendes jeg mig fuldt oppebaaret have af ham derfor. Gaar Gaarden Hr. Tønnæ fra, bepligter jeg mig at lægge hende[!] saa god en Gaard igen til Rente og »leyligheth« inden 6 Uger derefter eller og sine Penge igen saa gode, som han mig dem fornøjet har. Og skal han nu »gensten« annamme Gaarden. Medb. af gode Mænd Bonde Rolff og Oleff Biors¹ VV., Byrge Vngge, Gert Guldsmid »borghermestere«. Givet og skrevet i Ny Wordberg Torsd. efter de hellige tre Kongers Dag.

Perg. med 5 Segl: 1. Cxlix 13; 2-3. Utydelige; 4. Ubetydeligt Brudst.; 5. Bomærke i Skjold. Tønne Vernerssøn Parsbergs Arkiv (Arkivet paa Gaunø). [10009

Jan. 14. Hanss¹ Konge. Hr. Niels Ericks¹ R., vor Mand, Raad og Embedsmand paa Koldinghwss, har nu ladet os fornøje 40 danske Mk. for de Borgelejeheste, han i Fjor paa Koldingehwss holde skulde. Thi lader vi ham kvit for alt ydermere Krav om forskrevne »borgeleye«. Givet paa vort Slot Køpnehaffn Sønd. efter Knudh Hertugs Dag under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Niels Ericksøn Rosenkrantz's Arkiv (RA.). [10010

Jan. 15. *Reg. 5275.* Aaret anføres i *Hofman, Foundationer X. 357 f.* som 1599 (jfr. om Udstederens Levetid *Danm. Ad. Aarb. XXV. 345*).

Jan. 16. Jeg Swendh Neb Borger i Ribe stadfæster al den Sjøelegave, som min Fader Poel Neb, hvis Sjæl Gud naade, gav til Riber Domkirkes Bygning i det Hus, som Moghens Blymesther i boer, liggende i Grønergadhe paa den vestre Side, og skal jeg ej give ydermere Kære derpaa. Medb. af andre Danne-mænd Seuerin Torsthensß, Niels Ebsß og Seuerin Persß »oc borgher« i Ripæ. Datum die Marcelli pape et mart.

Perg. med 4 Segl: 1. Bomærke; 2. Forsiden mangler; 3. Utydeligt Brudst.; 4. Bomærke; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Neb i Grønergade paa then wester sidhe gaden i nest sønden op till capellans husß, som Cirstine Keels udi bode«. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [10011

Jan. 21. *Reg. *8955.* Perg. med [5] Segl: 1. Lxxii 16 (Høg); 2. Lxxii 15; 3. Llviii 16; 4. Lxx 35; lidt yngre Paaskrift: »Paa then ny brygger gard«. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 6* (RA. København (Tillæg)). *Kbhvns Dipl. II. 178* (det ikke aftrykte er Formularer uden særlig Interesse).

[10012

— *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 125.* Se 1504 Jan. 28.

Jan. 25. Gydi Ebbisß »fodhen« i Anst H., Las Esbernsß, Esbern Kraghe, Ancker Buck, Cresten Persß og Iwer Nielsß. Torsd. paa Pawlly Dag fik Matis Crestensß i Daldowerd et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Anders Esbernsß, Las Esbernsß, Knud Buck, Pally Jensß, Ancker Buck, Anders Eysß, Iwer Jørensß og Jes Lasß; hvilke vidnede, at de saa' og hørte, at Matis Crestensß Lovhævdshøringe Iwer Nielsß i Lerskoo og Nis Matisß ibid. vidnede for os paa Anst H.s Ting, at de i Vro saa' og hørte, at M. C. gjorde en Lovhævd paa velbyrdig Kvindes Vegne Jomfru Ingiers og »indh vordhe« den Gaard i Vro, som Volloff Lasß i boer, som hun var paa den Tid, Fru Elsobe gav Jomfru Ingierd »en«, som »hinde« Breve udviser, med den Toft, han paa boer, og et Enemærke, som hedder Haffue hwohdh, saa stor, som 12 Ejere vil »hetthe« sin Ed ved. Dette Gods »indhvorde« M. C. til Jomfru Ingierdh [*med*] Danne-mænd og Dannesvende; og »vort« den Lovhævd lovlig tilbuden 3 Ting og funden til »hieft« af »fodhen« og Herredsmænd. Med vore Indsegl.

Perg. [med 6 Segl]. ^aSenere til Viborg Landstings Arkiv^a; ^bc. 1800 ejet af Danske Selskab^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet (RA. Privatark., kronolog. Række). LDipl. [10013

^a—^a) Saaledes Langebek i LDipl. ^b—^b) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 b.

Jan. 26. Vi Thwre Jensßen¹ og Olaff Jeppsßen² RR. har nu opbaaret af Kong Hanss »halfftrediaæhwndretthe tywgæ« Mk. danskæ Penge paa velbyrdig Mands Anderss Persßens Vegne i Swærigæ, og er samme Sum paa Regnskab af de Penge, ham »tillstod« at have af s. Jørgens Hospital i Roskyld; hvilke 270 Mk. vi efter vor naadige Herres Befaling bepligter os at ville overforantvorde Anders Persß og derfor paa hans Vegne kvit lader Kong Hanss for alt ydermere Krav af Anders Persß om forskrevne Penge. Vore Indsegl. Skrevet paa Calwndeberg Fred. efter Pauli convers. Dag.

Papir med 2 Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. Skjold, hvori 3 Roser, og Hjelm; 2. Llxviii 8 (Sparre). Kongens Arkiv (RA. C 7, Gældsbr. og Kvitte.). [10014

Jan. 28. Jon Brand m. fl. og Almuen i Torderp S. i Norre Asbo H. udsteder Vidnesbyrd om Ærkebispens Ret til Tueseholm.

Papir med 2 endnu overløbende Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt, formentlig Skjold og Hjelm; 2. Utydeligt. Lunde Ærkebispens Arkiv (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 125* (med Dag Jan. 21; men i Dateringen skal formentlig læses: mdiiii octaua die). [10015

Jan. 29. Vidne af Køpnehaffns Byting, at Powel Jenssøn i Baldrop m. fl. skødede Matis Mattisøn perpetuus vicarius i Vor Frue Kirke i Køpnehaffn deres Ret i en Gaard paa Nørregade sstds.

[^aPerg. med Segl: »alle Seiglene ere Bomerker uden det andet, som er Peder Thruvetson Borgemesters, hvor der i Skioldet sees en halv opstaaende Ulv eller saadant et Dyr, og oven paa Hielmen en heel Ulv eller maaskee en Ræv«^a, ∅: Cliv 2^b. Senere til ^aKøbenhavns Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 281.*

a—a) Saaledes LDipl. b) Tegning i Langebeks Segltegn., Fasc. 4-5. [10016

Jan.? *Reg. *8956.* [A. Orig. Kongens Arkiv.] Aa. Afskr. af Biskop Matthias Foss: RA. Klevenfeldt, Kongehuset vedkommende Dokumenter. — Ab. Afskr. fra 17. Aarh. i et af Peder Villadssøn ejt Haandskrift: Ny kgl. Saml. 4to 841 S. 64 (2. Gang). — Ac. Afskr. af N. Foss: Gl. kgl. Saml. 4to 2540 (herefter: Aca. LDipl. 1504 uden Dag (med Overskrift af Langebek)). — Ad. En anden Afskr. af N. Foss: Ny kgl. Saml. 4to 934 c (herefter: Ada. Ny kgl. Saml. 4to 840 e, 2. Pk.). — *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 311; Missiver II. 194.* [10017

Febr. 5. Anne Niesses dather, Oleff Truetssons Enke, gør Testamente.

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv; ^a1754 i Antikvitetsarkivet i Stockholm^a (Uppsala UB.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 126* (efter en Afskr. af N. R. Brocman (ikke, saaledes som angivet, af Langebek) i LDipl.). [10018

a—a) Saaledes Langebek i LDipl.

Febr. 9. Hans Nielsen perpetuus vicarius i Jomfru Marie Kirke i Kiøffmanhaffn lover at holde Gudstjeneste for Jep Lang, der har givet 2 Gaarde til Vikarens Alter, og for Jep Langs Forældre.

Perg. med [6] Segl: 3, 5. Bomærker. Jep Jepssøn Langs Arkiv (RA.). *Kbhvns Dipl. IV. 282.* [10019]

Febr. 11. *Reg. *8957.* Perg. med [15] Segl: 1. Sveriges Riges Segl (det under 3102 anførte); 2-11, 13-15. Svenske (8. Llxvii 9 (Sparre)); senere forbundet med 1504 Apr. 6 og 1504 Maj 18. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 312; Rydberg III. 499.*

[10020]

Febr. 14. Neels Kindiig¹ Herredsfoged i Skouby H., Henrick Persß i Swenstrop, Michiell Kare i Kastersløff, Staffin Mattsß i Hosløff og Michiell Diegen i Hemersløff. Onsd. før Fastelavn paa Skouby H.s Ting havde beskeden Md. Andhers Baatsse i Vedbii hæderlige og velbyrdige Mands Hr. Knud Bryskes Magtebrev at skøde ærlige og velbyrdige Md. Eyler Bryske sin Broder Langgesø og Langgesøes Gaard og Enemærke. Herpaa »bedes« E. B. et Tingsvidne, hvilket han fik af 8 Dannemænd: Henrick Persß i Swenstrop, Laurens Bonde, Hanss Bondhe i Mordrop, Anderes Smeyensß i Aagardhe, Henrick Jensß, Oluff Fyncke i Vedæ, Mattz Laurensß og Hans Pindop i Vøfflingh; hvilke vidnede, at de hørte og saa', at Anders Batze i Vedby havde Fuldmagt paa Hr. K. B.s Vegne at skøde sin Broder Langesø og Langesøess Enemærke og Gaard; og kendes jeg[!] mig at have oppebaaret Penge og fuldt Værd; thi kendes jeg mig eller mine Arvinger at have nogen[!] Del i Langesø eller Enemærke, men skal være til E. B. »Warth« Indsegl.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet en utydelig Figur; 3, 5. Bomærker. Ejler Bryskes Arkiv; ^a1629 leveret Hans Markdanner^a; senere ejet af Klevenfeldt^b (RA.). — Det er formentlig dette Brev, der anføres i *Karl Hansen, Danske Ridderborge (Kjbhvn 1876) S. 106 L. 4 f.*, hvor dog Margaard i saa Fald er en Forveksling med Langesø. [10021
a—a) Saaledes ifølge Paaskrift bagpaa. b) RA. Reg. 60 S. 123.

Febr. 15. Des anderen daghes na Valentin is gheschen ene beleuynghe unnde eyn willekøre van uns ghemenen inwaners to Hußem, rekenßluden, kerckswaren, olderluden van allen ghilden in yegenwardicheit des herdeßfagedes Walke Wyddesßen van unßes gnedighen heren wegghen umme des ghemeynen besten willen, so dat ßyck de ene bauen den anderen nycht vorheuen schall. Wen ene frouwe eyn kynth to der kerken sendet, dar scholen nycht mehre mede ghån wen 6 frouwen by

pene unses gnedighen herenn broke also 3 mr. unde Unser leuen frouwen 4 punth wasses. Wen eyne frouwe na den 6 weken yn kerken gheynt, schall se sulff soeste ghân unnde to deme offer sulff soeste und nycht mehre by deme vorschreuen broke. Wen unße ghyldte to hope kamen eyns des jares und erhe rechticheit holden, so scholen de brodere unde de sustere des yares eyns offeren und nycht mehre, an welken ghylden dath se ßyn, by deme vorschreuen broke, sunderen de negesten des doden. Wen de brudegam und de bruth des mandaghes to der kerken ghân, so schall de brudegam nycht offerenn, ßunder de brúdt schall deme kerckheren syne rechticheit brynghen thome hoghenn altare also 3 schillinghe myt eren bysytterschen und 4 jungkfrouwenn vor ehr to ghânde. Alle desße artikele zyn wy inwoners, rekenßlude, kerckswaren, olderlude van allen ghilden ouereynghekamen tho holdende. Wy hebbe unnßes blekes ingheseghell ghehenget an dessen breff. Ghegeuen und gescreuen ame jare vorgeschreuen.

[^aOrig. med 1 Segl.^a Husum Bys Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse
1504 Febr. 26. [10022

a—a) Saaledes Stadfæstelsen.

Febr. 16. Jeg Per Bieregh¹ i Vennebieregh har solgt og skødet til hæderlige og velbyrdige Kvinde Fru Margaretha Turisdatter paa Aagard al den Del, som mig er tilfalden til Arv i Krustroplwnd, som er en hel Broderdel. Og kendes jeg mig at have opbaaret Penge og fuldt Værd af Fru M. derfor. Medb. af hæderlige og beskedne Mænd Hr. Laurens Persß² Sognepræst i Ketterop, Jost Nielsß³, Nielsß Otsß⁴, Per Byndrop, Nielsß Bwnde, Palli Griiss VV. og Oloff Scriffuere Bonde. Datum Aagard die Juliane.

Perg. med [8] Segl: 1. Fxxxiii 10; 2. G. 648; 3. Dii 3 (Skovgaard); 4. Ci 8 (Smalsted). Mourids Nielsßon Gyldenstjernes Enkes Arkiv (RA.). LDipl. [10023

Febr. 17. Juw hernn Ffrederike hertogen ock heren Johann to Odense, heren Diderike to Lubeke unde heren Detleff to Sleszwick bisschuppen unde jw erbaren gestrengen unde wolduchtigen heren Otten Rantzouwen rittere tom Kyle, Hanse Rantzouwen gebrodere to Segeberge, Henninge Poggewisch to Rendesborch, Borchart Krumdyck to Flensborch, Otten Krumdyck to Hanrow, Thonyes Rantzouwen to Gottorp unde Clawes van Aleuelde to Lutken Tunderen amptmannen don wy borger-

meistere unnde radtmanne der stadt Lubeke witlick, alsdenne jwe furstlike unde erwerdige gnade unde erbare leue sampt etliken anderen unlanges in gemakedem frede unnde eyndracht der twist heren Johann koninge eyns unde uns, de unnde mit anderen entwischen anders deils durch heren Raymundum des hilligenn stols to Rome tituli sancte Marie nove presbiter cardinall unde to Gortz bisschup, der romeschen kercken in den dutzschen landen, der rike Dennmarcken, Sweden unde Norwegen legaten ock jwe furstlike gnade unde herenn Magnus hertogen to Mekelenborch milder gedechtnisse vorsegelt, durch gemelte konincklike maiestat, uns, de unnde unde ander dat mede belangende angenamet, uns, den unnsen unde anderen vorschreuen na lude etliker breue unde segele darauer gemaket unde vormiddelst jwer furstliken unde erwerdigen gnaden unde erbare leue ock vorsegelt unde gelauet hebben uns, den unnsen unde anderen sodane gudere uth schipper Hans Geuerdes unde etliken anderen schepen in der obgenanten eyndracht unde jwer gnaden unde erbaren leue vorplichtinge bestempt unde darto alle witlike schulde unde nastande rente luth gemelter breue vor Anthonii lestleden na vormoge certificatien, warafftiger zegele unde breue bewysz gantz betalt to scholden werden, dat wy derhaluen van den unnsen angelanget zin, na deme sodane tydt langes vorscheneu, de vorschreuen breue, so vele sick des lofftes haluen gebort, to mogen exequeren. De wile wy denne sodanes leuer anderst geseen unde doch jwer gnaden unde erbaren leue egene vorplichtinge na den unnsen sodanes uth billichkeit nicht weigeren hebben mogen, so forderen wy jwe gnaden unnde erbarheide na vormoge gemelter breue bynnen achtedagenn, na deme jwen gnaden unde erbaren leuen dessze unnde breue vorkundet werden, in eigener personen in unnde stadt to riden umme darsuluest eyn ritterlich inleger to holden, van dar ock nicht to scheden, sunder alle gudere der schepe, ock rente unde schulde vorgerort syn na vormoge gemelter breue gantz betalt edder ock sustz mit unnsen willen unnde weten, so wy uns darto vorlaten, unde geuen darto jwen gnaden unde erbaren leuen der erberorden vorplichtinge unschedelick mit eren deneren unde guderen, so jwe gnaden unde erbarheide mit sick werden bringen, eyn seker geleide in unnde stadt to kamen unde, wanner wy, de unnsze unde ander des to donde hebbende entrichtet, edder sustz mit unsem willen van dar to reisen vor uns, de unnde unde all de jenne, der wy

mechtich zin unde umme unsen willen don unde laten willen unde scholen. Mit unser stadt secrete. Gegeuen unde schreuen am sonauende na Valentini.

A. Perg. med 1 Segl: Lübecks Sekret. Senere til Kongens Arkiv? (RA. Hansestæderne, Perg.). — B. Perg. med 1 Segl: Lübecks Sekret; gennemskaaet. Hertug Frederiks Arkiv; senere kasseret (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). — (Reg. *8958.) [10024

Febr. 19. Jørgenn Marswin¹, Palli Andersß, Jørgen Vrne² og Anderss Ebbesß³ VV. Mand. efter Walentini Dag efter vor naadige Herres Befalingsbrevs Lydelse var vi forsamlede paa Birckinge Skov at granske, om de Tjenere og Bønder, som ligger til Provstiet i Othensse, har mere Skovsdel i samme Skov, end Kronens Bønder har sstds. Da har vi forfaret, at Provstens Tjenere har »ner« 3 Bol, som de siger, og Kronens Bønder 1¹/₂ Bol og 1 Otting, som de siger. Sammeledes skulde vi forfare, om Provstens Tjenere havde Skov nok til saa mange Svin, som der var paa drevne i dette næste forledne Aar; da forfor vi, at de havde Skov nok til saa mange Svin, som de havde, men paa det sidste var der flere Svin paa drevne, end de havde Skovsdel, som vi forfare kunde af samme Bønder. Sammeledes har Kronens Bønder Skovsdel nok til de Svin, som de i Aar havde paadrevne, med de Svin, som Otte Porßfeld havde derpaa paa vor naadige Herres og Frues Vegne. Vore Indsegl. Givet osv.

Papir med Rester af 3 Segl paatrykte forned: 1. Evi 2; 2. Dxl v 5; 3. Bxiii 25 (Ulfeldt). (RA. Topogr. Saml. Papir, Odense.) [10025

Febr. 22. Se 1505 Febr. 20.

Febr. 23. Reg. *8959. [Orig. Slesvig Bys Arkiv.] Afskrifter af Ulrik Petersen: RA. Ulrik Petersens Collectanea Vol. V og sammes Haupt- und Residenz-Stadt Schlesewig S. 148. — Afskrifter fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 886, 1. Foliering Bl. 18 b; og Westphalens Dipl., Fol. — *Schröder, Gesch. der Stadt Schleswig, Beil. S. 11; Sach, Gesch. der Stadt Schleswig S. 327.* [10026

Febr. 24 (ell. Sept. 20). Johannes Andreę episcopus Otthoniensis Andreę Inguari nostrę diocesis clerico. Tuarum probitatis^a et virtutum merita nos sollicitant, ut personam tuam speciali favoris gratia prosequamur. Quapropter ecclesiam parochialem b. Petri in Olderup nostrę diocesis, per obitum Dn. Johannis Petri ultimi possessoris eiusdem vacantem, tibi conferimus teque per bireti nostri impositionem investimus ad eandem,

curam animarum et administrationem spiritualium et temporalium tibi committimus. Volumus etiam tibi de omnibus ecclesie redditibus responderi. Mandamus duobus sacerdotibus dictę ecclesie vicinioribus, ^b quatenus presentibus requisiti^b te in ecclesie corporalem possessionem introduca(nt)^c. Sig. nostrum est appensum. Datum in monasterio Dalum in vig. Matthię^d.

[A. Orig. Ollerup Kirkes Arkiv?] Aa. Afskr. af Provsten Hans Eskillsøn († 1587): FLA. Sunds Herreds Provstearkiv, Sunds Herreds Liber copiarum S. 182. — Aaa. Afskr. fra 18. Aarh. (formentlig indirekte efter Aa, men af Gram kun betegnet: »Ex apogr. A. M.«): LDipl. — Afskr. fra c. 1700 ell. 18. Aarh.: Gl. kgl. Saml. Fol. 1093 Bl. 38 a og 169 b (2. Gang af Th. Br. Bircherod). — Afskrifter fra 18. Aarh., formentlig herefter: Gl. kgl. Saml. 4to 2988 Bl. 111 a; Thott 4to 1423 S. 130; Thott 4to 1913 S. 151. — Afskr. fra c. 1700 med ukendt Haand: Ny kgl. Saml. Fol. 402 Bl. 48 b (med Tilføjelse af Th. Br. Bircherod: »Communicavit Dns. Petrus Jani Tossing. pastor, qvi ex orig. descripsit«) (Afskr. herefter fra 18. Aarh. (af Gram betegnet: »Th. Br. Birch.«): LDipl. — Afskr. fra 18. Aarh.: Rostgaard 4to 107 (med Tilføjelse: »Communicavit Dn. Petrus Jani Tossing. pastor, qvi ex orig. descripsit«) (herefter: Ny kgl. Saml. 4to 837). — Afskr. fra 18. Aarh.: Bircherod-Haandskriftet i Odense Katedralskole S. 129 (herefter: Thott 4to 1419 S. 199). — Andre Afskrifter: Gl. kgl. Saml. 4to 2350; Thott 4to 1914 Bl. 20 a; RA. Langebeks Saml. Pk. II, Topografiske Saml., Fyn (af P. Lucoppidan); LDipl. (af Langebek 1736 »ex collectaneis Bircherodianis ad histor. episcopor. Fionens.«); Nationalmuseet, Thurah, Om Sielland og Fyen, folieret Afsnit. [10027

a) De fleste andre Haandskrifter: probitatum. b—b) De fleste andre Haandskrifter: per te vigore presentium requisitis, quatenus. c) Saaledes de andre Haandskrifter, ogsaa Aaa; Aa: introducamus. d) De andre Haandskrifter (undtagen Thott 4to 1423): Matthęi.

Febr. 26. Frederich erffghome tho Norweghen, hertog. Des mandaghes na invocavit vor unß in jeghenwardicheit etlicher unßer rede hebben unnse inwonere tho Húßem lathen irtoghen enen breff myt der ghemeynheit darsulues ingheseghele vorseghelt, darmyt se etlicher dinghe haluen under zick ßynn auereynghekamen, de ock by penen uns thotokerende so to holdende zick vorpflichtet, byddende, wy sodane ere beleuynghe mochten bestedighen, welken breff wy hyrin hebben gheschryuen laten: 10022. Unde so wy unssen getruwen van Hußem durch fflitighe denste uns van ehn ghescheen unnde de noch mehre gheschen scholen, in eren rychtigen gebeden gunstich zin, bestedighen daromme sodane ere gesetthe. Unnse secrete. Ghegheuenn uppe unnßeme slothe Gotorpe ame jarhe unnde daghe bauengheschreuenn.

Ad mandatum Dn. ducis proprium Godschalvus de Aleuelde doctor cancellarius.

Perg. med ubetydeligt Brudst. af 1 Segl. Husum Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 70). [10028]

Marts 3. Jes Mýchelsß i Gundrop. Hæderlig og velbyrdige Kvinde Fru Margaretæ Turisdatter har igen faaet mig alt det Gods, som ej udgivet er for min Broders Sjæl Nis Michelsß, som var det Gods, Guld, Sølv og Penge, hvilket velbyrdige Md. Mauritz Nielsß paa Aagaard var befalet og antvordet at lade skifte og udgives for forskrevne min Broders Sjæl. Thi lader jeg kvit Fru Margaretæ for forskrevne Gods, baade for det, som udgiven er for hans Sjæl, og for det, som mig antvordet er. Medb. af gode Mænd Hr. Laurens Persß Præst i Kettrop, Jost Nielsß a. w. og Per Jensß i Brønnesleff. Datum dnica. reminiscere.

Perg. [med 4 Segl]. Mourids Nielsson Gyldenstjernes Enkes Arkiv (RA.). LDipl. [10029]

— Jes Michelsß i Gwndrop. Hæderlige og velbyrdige Kvinde Fru Margaretæ Turisdatter paa Aagard har nu antvordet mig alle de Penge, Guld og Sølv, som min Broder Nis Michelsß, Gud hans Sjæl naade, lod antvorde Mauritz Nielsß og hende til troer Hænde at forvare, hvilke Penge, Guld og Sølv mig er tilfalden paa Arvs Vegne. Thi lader jeg Fru Margaretæ aldeles kvit for al ydermere Krav derfor. Medb. af hæderlige Mænd Hr. Laurens Persß Sognepræst i Kettrop, Jep Munck, Jost Nielsß⁴ »vebnere« og Per Jensß i Brønnesleff. Datum dnica. reminiscere.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 4. Dii 3 (Skovgaard). Mourids Nielsson Gyldenstjernes Enkes Arkiv (RA.). LDipl. [10030]

Marts 4. 4. Dombrev for Malti Jul i Holmgard paa Holmgard i Myøborgh S. med mere Gods.

Perg. [med 3 Segl]. N.-Holmgaard Godsarkiv; ^a1759 ejet af »Hr. Linde til Engelsholm«^a; ^b1845 af Professor, Stadsbygmester P. Malling foræret til Gehejmearkivet^b (RA. Malte Juels Arkiv). *Nielsen, Harsyssels Dipl. S. 94.* [10031]

a—a) Saaledes Langebek i LDipl. b—b) RA. Reg. 98 S. 21.

— Hans Persß i Voltofte siddende i Dommers Sted paa Bog H.s Ting, Lyddher Storm V., Hans Pouelsß³ Slotsfoged paa Haghenskow, Hans Thomesß i Barløsse, Per Laurensß i Flemløssæ, Nis Hordh i Mosebo, Hans Andersß i Boccroppe og Nis Hansß i Vittoftæ. Fer. 2. post dnicam. reminissere paa Bog H.s Ting fik velbyrdig Svend Karl Bryske af Høggroppe et Tingsvidne ved 8 Dannemænd: Hans Thomesß i Barløssæ, Hans Matsß i Myldroppe, Jep Clausß i Ørsbiære, Hans Andersß i Volbro, Laurens Bentsson i Lwndagher, Anders Nielsß i Hier-

droppe, Nis Langh i Ørsted og Thomes Brvn ibid. Disse Mænd vidnede, at de saa' og hørte samme Dag inden Bog H.s Ting, at K. B.s Lovhøring Staffindh Persß i Voltofte og Hans Andersß i Bockroppæ kundgjorde, at K. B. gjorde en Lov paa Lovhævd paa Grønnemosæ dyndh imellem sig og det Enemærke, som Hans Mal i Accroppe har imod ham, og »indworde« han sin Ejendom, som han har arvet efter sine Forfædre, og svor han selv 12. i Helgens Ed, at den Ejendom, som han »indworde«, er hans rette Arv og »eydh«, og kendtes han ingen Mand Lod i uden Gud og sig selv. Den Lov og Hævd gav og gjorde han med gode jordegne Mænd, som ham var forefundet af Dommeren og Dannemænd af Tinge. Item var kundgjort med »tingsteffninghe« inden Bog H.s Ting, at Hans Mal var lovlige tingstævnet mod Lovhævden og dette Tingsvidne. Sig. nostra. Datum et actum ut supra.

Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke; 3. I Sigilfeltet Bogstavet h; 4. Bomærke; 5. I Sigilfeltet et Marekors; 7. Utydeligt Brudst.; 8. Bomærke. Carl Bryskes Arkiv (RA.). LDipl. [10032

Marts 4. Jeg Jacop Gedh, Hr. Ollæff Getz Søn paa Rysholm, kendes at have solgt og skødet til velbyrdig Md. Per Lang i Wollosse 1 Gaard i Westerkarlleby i Hardagerss H. (Morthen, 24 Skpr. Byg og 3 Skill. Grot), item en »ffeste« i Dyremosse i Ludgude H. (Beynth, 10 Skill.), i saa Maade, at vil jeg igen købe fornævnte Gods inden 3 »oorss dagh« næstkommende for 40 Mk. og 100, skal jeg des Fuldmagt have; hvor det ikke sker, skal Per Langh det beholde til evindeligt Eje. Bliver denne Mønt, som nu gaar i Danmark, forværret eller aflagt her forinden, at jeg dette Gods igen køber, skal det være min Skade og ikke Per Langs. Afvindes fornævnte Gods Per Langh, bepligter jeg mig at vederlægge saa godt Gods af »læyelighet« og Rente her i Skone inden 6 Uger derefter. Medb. af flere gode Mænd Hr. Sten Bille² R. paa Lywngsgord, Mester Age Ipsß, Mester Per Wff Kanniker i Lundh, Erick Jensß⁵ Official til Lundegord, Anders Gallin⁶ »wepnere«. Mand. efter Tamper-søndag i Faste.

Perg. med [6] Segl: 2. Lxx 28; 5. G. 81 (= Clxx 6; her ikke afbildet; Urup); 6. G. 79 = Lviii 9. Peder Langs Arkiv; ^asenere formentlig ejet af Professor Ole Worm († 1708)^a (AM. VIII. 8). [10033

a—a) Ifølge Paaskrift bagpaa.

— Hanss¹ Konge. Oluff Holgerß vor Embedsmand paa Nykøpingh har nu fornøjet os 160 Mk. Penge, som han oppe-

bar af vore Undersaatte i Fuelse H., Mosse H. i Aleholmss Len, i Søndre H. og Nørre H. i Raffuenssborgs Len, for vi undte dem de Landsvilkaar, som de af os begærende var. Thi lader vi ham kvit for alt ydermere Krav om forskrevne Penge. Givet paa vort Slot Nykøpingh i Falster Mand. efter dnicam. reminiscere under vort Signet.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Oluf Holgerssøn Ulfstands Arkiv (C 1; RA.). LDipl. 1505 Febr. 17. [10034

Marts 9. Juw hernn Johann koninge don wy borgermeistere unnde radtmanne der stadt Lubeke witlick, dat vor uns Wilhelm Ringenberch copgeselle, to Munster in Westualen to hus behorende, hefft stauedes eedes certificeret, dat he in schipper Hans Geuerdes schepe im vorgangen jare to Copenhauen gebracht dessze gudere unde aldus ^a gemercket gehat hebbe: eyn schippunt unnde eyn lyspunt [*osv., se Hanserecense 1477-1530 IV. 623 indtil:*] lubesch, dat Wilhelm tobehore unnde in de henze to hus behore. Hirumme certificeren wy jwe konincklike maiestat dit bauenschreuen so vor uns beschen to wesende. Mit unser stadt ingesegell. Geuen am sonauende na reminiscere.

Perg. med 1 Segl: Lübecks store Sigil. Senere til Hertug Frederiks Arkiv (1504) og derefter til Christiern II.s (1513); *ÆA. V. 45*, jfr. *44* (RA. Hansestæderne, Perg.). LDipl. [10035

a) Her er i Orig. tegnet et Bomærke.

Marts 10? Notaren Michael Petterszon af Ro[s]kilde Stift udsteder efter Anmodning af Oluf Eszbiörnson Kannik i Lund udførligt Vidnesbyrd om, hvad den til s. Nicolai Kirke i Lund hørende Messebog indeholdt om Kirkens og Præstens Gods.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 352, AX. 25.*] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 176. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 127.* — Et andet, kortere Udtog med Aar, men uden Dag: Sstds., Sextern 21, Nr. 398. — Et tredie Udtog (»Dat. d. 10 martii åhret efter sedan Julius secundus war blefⁿ påfve i Rom, som war een fredag^a i for^d måned 1504«): Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 100. [10036

a) Den 10. Marts var i 1504 en Søndag.

Marts 12. Jes Marthenssøn i Høwmm siddende i Dommerens Sted paa Otthens H.s Ting i denne Sag, Jes Anderssøn i Sandrum, Mattis Perssøn i Brenekil, Per Mattssøn *ibid.*, Hans Jenssøn i Renordh, Per Mattssen i Winninghe, Anders Hwid i Noroppe og Hans Anderssøn i Tommedroppe. Gregorii Dag for os og Dannemænd flere, som Otthense H.s Ting søgt havde, »beddis« beskeden Md. Anders Nielssøn i Mwnckerwdgordh et Tingsvidne paa Mester Jep Prior i s. Knwtz Klosters Vegne, fik

og fremledte disse 8 Dannemænd: Jes Anderssen i Sandrum, Hans Jepssen i Tommedrop, Nis Hanssøn *ibid.*, Anders Jenssen *ibid.*, Per Matssen i Vinninghe, Tomes Perssøn *ibid.*, Hans Skolt i Noroppe og Nis Tyckessøn i Billinge; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa Otthense H.s Ting, at Mattis Perssøn [i] Brenekil og Per Mattsøn *ibid.* hjemlede, at de hørte og saa', at Mester Jep og de 2 Bønder i Tommedruppe var forligte om den Skov paa Gwndestruppe Fang, som de tilsammen havde, og var han »skeffth i tw« mellem dem, saa at i Lille Thyseritz Skifte fik Kloster altid sin Del paa den vester Side, og det nøjedes dem med paa begges Sider. Med vore Indsegl. Dat. *etc.*

[^aPerg.; Paaskrift bagpaa: »Paa thet skouskifte paa Dallemose mellom kloster oc bonder i Ottense herrit.«^a Odense St. Knuds Kl. Arkiv; *ÆA. V. 234*; ^apaa Grams Tid ejet af Jens Rosenvinge.^a] Afskr. af Gram: LDipl. (*Reg. *8960.*) [10037]

a-a) Saaledes LDipl.

Marts 12. Tingsvidne af Skast H., at Hans Jensen i Omæ skødede Olloff Terkilsen i Wongh en Gaard i Wongh.

Perg. [med 6 Segl]. ^aSenere til Endrupholm Godsarkiv^a (RA. Privatark., kronolog. Række). *Nielsen, Gl. jydsk Tingsvidner S. 69.* [10038
a-a) Saaledes RA. *Reg. 73 i Fol.*, Skads H. 77.

Marts 18. Vidne af Køge Byting, at Jepp Bwgge Borger i Køge paa egne m. fl.'s Vegne skødede Jomfru Marie Lav, kaldet Tydske Kompagni, et Stykke Jord i Køge.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Brudst., samme Signet som 9538, Nr. 2; 4-7. Bomærker (6. i Skjold); omtr. samtidig Paaskrift: R^{ta} libro scotacionum E vii^o. Køge Tyske Kompagnis Arkiv (SLA. Køge Bys Pergamentsbreve 1492-1518). *Nyrop, Gilde- og Lavsskraer I. 786.*

[10039

— Privilegium af Dronning Christina for Bogense.

Afskrifter: Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 2 a); Resens Atlas (Uldall Fol. 186) IV. 565. Brevet har i Afskrifterne Aaret 1504; men den 18. Marts 1504 var Dronning Christine paa Tørning og i Toldsted (*Dronn. Christines Hofholdningsregnskaber S. 154 f.*) og altsaa sikkert ikke i Odense. Og det i Brevet et Par Gange forekommende Udtryk Kong Hans's Tid synes naturligst at maatte forstaas saaledes, at Kongen da var død (jfr. *W. Christensen, Dansk Statsforvaltning i det 15. Årh. S. 19 Note 4*); men paa den anden Side nævnes Kongen intet Steds i Brevet udtrykkelig med Betegnelsen: hvis Sjæl Gud have.

Marts 24. Erick Andersß¹ Sognepræst i Jwdherropz S., Ambrosius Nielß Sognepræst i Kwnbi S. og Laurens Dieghen *ibid.* Sønd. før Vor Frue Dag anunciac. for os og mange Dannemænd flere, som boer i Jwderropz S., adspurgte beskeden Md. Niels Persß, velbyrdig Mands Lensmand Hr. Henrick Krwmmedighes

paa Holbek, paa forskrevne Sognestævne, om nogen til Minde droges, at de, som havde Holbekz Slot, fiskede i Skarffues søø eller »setthe soeth« paa Jwdheropz Fang. Dertil svarede mange Dannemænd, at det er dem vitterligt, at de, som forskrevne Slot har, har deres »fiskeræ« i forskrevne Sø. Derpaa »bedes« Niels Perß et Sognevidne; da tilmælttes beskeden Md. Per Jens i Torendwet til sig at tage 11 Dannemænd og vidne herom, som er Oluff Perß i Torendwet, Beynth Bay ibid., Beinth Tygesß ibid., Anders Olsß i Jwderrop, Lassæ Jwll ibid., Per Olsß ibid., Lassæ Erickß ibid., Jørien Nielß i Hødwet, Swen Anderß ibid., Lassæ Anderß ibid. og Villiom ibid.; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at dem vitterligt er og mindes i 50 Aar og mere, at de, som havde Holbekz hws, havde deres »fiskeræ« i Skarffuessøø med Vod og Net ukært og aldrig var udaf drevne, det nogen Mand kan mindes, fordi at deres Skov, Ager og Eng løber paa Skarffues ssøø. Item er os og vitterligt, at velbyrdig Mands »fiskeræ« Hr. Henrick Krwmedigz gav Hr. Thønнис Foged og Hr. Jørrighens af den Fisk, der han der fik, og »lædhe« dem sin Vod at fiske der med. Item mindes os og, at de, som har forskrevne Slot, har deres Jagt og »setthe theres soeth« i Jwderope Skov og i »the mose« omkring Stockeberighz Skov. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med 3 Segl paatrykte forneden: 1. Bomærke; 2. Utydeligt; 3. Bomærke. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). [10040

Marts 26. Jeg Tordh Mattesß i Grendw V. sælger og skøder til velbyrdig Md. Andhers Munck paa Sostrvp en min Jord og Toft liggende i Voldby i Nør H. mellem Per Greersßns Gaard og Oloff Gamels, som er 13 »faem« bred og 16 og 20 »faem« lang; og kendes jeg mig at have opbaaren fuldt Værd for fornævnte Jord og Toftested. Item har Andhers Munck betalt mig den Fjerding Jord, som jeg har i Leje af ham paa Grendw Mark, og en anden Fjerding Jord paa Voldby Mark, som Oloff Gamel har i Leje af Andhers Munck, som de aabne Breve (c: 5846, 6167) indeholder, som Andhers Munck havde tilforn af mig, og kendes jeg mig at ingen Rettighed at have i fornævnte »feringh jordhæ« eller Toftested efter denne Dag. Medb. af flere Dannemænd Hr. Seuerin i Karlby og Hr. Michel Kapellan til Gerillæ, Andhers Jensß i Grendw V., Per Fogh i Gerillæ og Jens Persß sstds. og Sewrin Rodh Foged paa Sostrvp. Datum Sostrvp fer. 3. post f. anuntiac. Marie.

Perg. med [7] Segl: 1. Utydeligt; 2. I Sigilfeltet en Kalk; 3, 6. Bomærker (3. i Skjold); 7. Utydeligt. Benzon Godsarkiv (RA.). [10041

Apr. 2. [Morthe]n Giordssøn Raadmand i Aleborg sælger Peder Perssøn Sognepræst til Høringh Kirke 2 Jorder paa Nørregade i Aleborgh.

Perg. [med 8 Segl]. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Lindbæg og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 120* (læs: eyedom oc kendes meggh gwld, penninge oc fwlt verd effter all myn vilie oc nøge fore for^{ne} thoo jorder oc grwnd aff for^{ne} her Per Perss op at haffue borete oc tacker hannom aldeless for goet betalingh. Thii tilbynder jeg meg oc for^{ne} myn kære høsfrve oc begges vore arffwinge at frii, frelsse, hiemle oc tilstaa for^{ne} her Per Perss oc hanss arffwinge the for^{ne} ii jorde oc grwnd i alle made, som fore er rørt, for alle mentz rette tiltale, ondelige eller verdelige, ther met rette vppa kand tale, oc til ewerdelige eye skwllendes. Tiil). [10042

Apr. 3. Ællijnæ Hanssedotter Borgerske i Køpnehaffn giver 2 Boder til Nicholai Kirke sstds.

[^aPerg. med mindst 3 Segl: Oluf Guldsmeds: En knælende menneskelig Skikkelse holdende et Skjold med et Bomærke^a; Hans Albrechts-søns: Cxli 8 (Grott)^b; Simon Laurensens: Skjold, hvori 3 Regnbue^c. ^dKøbenhavns Nicolai Kirkes Arkiv.^d] Afskr. af Jon Mortensen: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 283*. [10043

^a—^a) Saaledes Klevenfeldts Herold, Introitus cum præfatione, Insignia ignobilium (med Segltegn.). ^b) Tegning i Klevenfeldts Herold Nr. 367. ^c) Tegning i Klevenfeldts Herold Nr. 174. ^d—^d) Saaledes LDipl. og det i Note ^a anf. St.

Apr. 3? Wi Frederich erfgenahmen tho Norwegen, hertogh gefen umme fele getruwe deenste, de unse staller des landes Nordstrande Wuncke Knutsen uns gedahn hefft und he und sine erfen uns dohn mögen, dem sulfen Wuncken und sinen echten kinderen und kindeskinderen lefendige und thokumpstige und ehme ewichlick herkamende friheide mit schilt und helme gelick und[!] andere riddere und knaben dißer unser forstendohmbe Schleswigh und Holstein also »dat fornste dehl und ehnen halfen blawen lowen« in einem gelen felde in dem schilde und gelick sulck einen halfen lowen up dem helme in aller maten, also hierin gemalet steit. Ock entfangen wi Wunncken und sinen kinderen wo forgesecht in unsere bescherment, dhe gelick andere eddellude tho fordhegedinge. Bidden hierumme alle, gi Wunncken und fan ehme herkamende deßer unser begnadinge geneten, ehne ock sine kinder und erfen ahn persohnen, dehneren und guderen deßhalven nicht hinderen; willen wi umme ju frundtlich fordehnen, und is fan den unsern under unsern hulden und ungnaden also ernstlich tho willen.

Under unsen angehangenen secrete. Datum up unserm schlate Gottorp am abent panis scissionis.

[A. Orig. Wuncke Knutssens Arkiv.] **Aa.** Afskr. af A. Heimreich: Ny kgl. Saml. Fol. 882 Bl. 204 a (herefter: RA. MS. »Afskrifter af Breve . . . vedrørende Nordstrand« S. 411). — **Ab.** Afskr. af A. Heimreich: Kiels UB., S. H. 497 N Bl. 10 b. — Andre Afskrifter: RA. Voss's Ekscerpter Bd. LXVI, CXX a 1 b (af C. E. Voss); Kiels UB., S. H. 226 Bl. 4 a; Thott 4to 2070 b, 1. Bd. Bl. 6 b (fra 18. Aarh.); RA. Westphalens Dipl., Fol. (2 Afskrifter; fra 18. Aarh.); RA. MS. Stemanns Saml. Hertugdømmernes Hist. ang., »Zur Geschichte der Freihöfe im Herzogthum Schleswig« (af C. L. E. Stemann). [10044

Apr. 4. Johannes rex Dn. Johanni Jepßen Roschildensi episcopo. Ad ecclesiam parochialem in Kongstede vestræ dioecesis, vacantem per resignationem Dn. Johannis Olai ultimi possessoris ejusdem, cujus præsentatio ad nos nostrosque successores dignoscitur pertinere, Dn. Severinum Andreæ Ottoniensis dioecesis presbyterum præsentamus, proviso qvod propria apud eandem resideat in persona. Qvocirca paternitati vestræ eundem offerimus præsentatum cum instantia deprecationis, qvatenus ecclesiam Kongstede conferatis eidem, de investitura cæterisque necessariis, prout justum fuerit, provisuri et idpropter ab altissimo meritum ac a nobis actiones gratiarum plurimas recepturi. Datum in civitate nostra Roschildensi die coenæ dni. nostro sub signeto.

[A. Orig. Kongsted (Fakse H.) Kirkes Arkiv.] **Aa.** Afskr. fra 17. Aarh. (med Overskrift af Stephanus Johannis Stephanius), ^a1748 af Justitsraad (senere Borgemester H. C.) Hersleb (Biskop Herslebs Søn) foræret til Danske Selskab^a: RA. MS. Danske Selskabs Afskrifter (»Kopidokumenter«), 2. Saml. — [**Ab.** Afskr.: Fakse Herreds ældre Provstebog (af 1647).] **Aba.** Afskr. efter **Ab** fra 18. Aarh.: SLA. Sjællands Bispearkiv, Fakse Herreds Provstebog (attesteret af Oluff Resen^b) Bl. 4 b med Overskrift: »Efterfølger rigtig Copier af adskillige Breve, som findes i Kongsted Præstegaard og herefter i Sticstkisten er at finde«. — **Ac.** Afskr. fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to 1128 c. [10045

^{a—a} Ifølge Langebeks Paaskrift forneden. ^b Var ifølge *Wiberg III. 441* Provst 1738-51.

Apr. 6. *Reg. *8964.* Perg. med [2] Segl: 1. Svensk; ved begge Seglremme forbundet med 10020; senere forbundet med 1504 Maj 18. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg. 1504 Maj 18). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 313; Rydberg. III. 500.* [10046

Apr. 8—14. Ick Lauwerens Hinricksß borgher to Hadersleue vorkope unde vorschote myt vulbort alle der gennen, de dat myt rechte vulborden schollen, den presteren unde vicarien

her Otte, her Bade, her Jahan unde her Marten der cappellen Unsßer vrouwen der Aneuelddher in dher domkerken to Hadersleue to der cappellen vor 50 mr. pennynghe houetstoles, de ße my an gudher grauen paymente, alße to Lubeke unde to Hamborch genghe is, in enen helen summen vornoghet hebben, 3 lub. gudher mr. jarlike ewighe rente in unde wth mynem huse belegghen bynnen Hadersleue negest bii Stromme Schrodher uppe deme orde, also men geyt na der sudher porten, dar ick inne wone, benomeliken de helfte des huses, also ick kofte van Clawes Schutte. Desße 3 mr. schal ick alle jaer in den achte daghen to passchen betalen, unde wo dar gebreck an scheghe, hebben ße vullemacht diit halue hus antasten unde des bruken alße eres eghen, alße langhe wente ße ere vorsetene rente myth deme houetßummen unde allen bewisliken schaden, de daraff komen mach, wtentffanghen hebben. Ick schal desße vicarien deße rente myt deme houetsummen vrii holden van aller beswaringhe unde en diit halue hus beschermen vor alle ansprake utgenomen rechte borgherplicht. Ick wil ock nene rente dar mer ane vorkopen efte vorlaten sundher myt den vicarien wille. Wereth, dat ick diit halue hws weddher kopen wolde, schal ick en dat vorwytliken in den achte dagen Mertens, unde darna in den achte dagen to passchen ersthvolgende 50 mr. lub. pen. myt des jares unde allen anderen nastanden renten in munte unde stede, alße vorscreuen is, in enen summen betalen. Wereth ock, dat ick den wedderkôp kundigede unde de betalinghe nichten dede, so schal ick en allen bewisliken schaden, de daraff komen mach, weddherlegghen. Myn ingesegel mydh den ingesegelen desßer vorsichtigen unde bedderffuen menne Oloff Zebbesß borghermester, Pether Cristierensß undh Clawes Krøgher ratmenne. Gegeuen unde geschreuen in den achte daghen to passchen.

Perg. med [4] Segl: 1-2, 4. Bomærker (2. og 4. i Skjolde). Haderslev Vor Frue Kirkes Vor Frue Kapels Arkiv; senere til Godskegaarden i Eckernförde's Arkiv (i Arkivet paa Olpenæs) (Statsark. i Kiel, Goschenhof Nr. 8). [10047

Apr. 10. Jeg Knwidh Skerningh Borger i Swinburg har solgt og skødet og skøder til Jep Sewriinsß den Gaard, som Anders Jensß i boer, som kaldes Smitterman, liggende mellem Per Swerdfeyers Gaard og Jep Sewrinsß Gaard, at have til evindeligh Eje for hvers Mands Tiltale uden for aarlig Byskat. Item kendes jeg mig at have oppebaaret Fyldest med min Villie og min

Hustrus af Jep Sewrinsß, og takker vi ham for god Betaling, som vi skal takke en Dannesvend. Medb. af flere Dannemænd Nes Esbørnsß og Knwidh Jensß Raadmænd i Swinburg, Nes Matzesß Skoffmager og Like Gerkesß Borger og Bymand ibid. Datum Swinburg 4. Paaskedag.

Perg. med [5] Segl: 2, 5. Ubetydelige Brudstykker. Senere til Svendborg Bys Arkiv (FLA. Svendborg Byraads Arkiv). [10048

Apr. 11. Vi Hanss Konge sælger og skøder til Oluff Daa i Rawnstrup: 1 Gaard i Hiwlebeck hos Holme (Moghens Andersß, 1 Pd. Byg, 1 Lam, 1 Gaas, 1 Skp. Havre, 2 Høns, 6 »skære dage« eller 6 Grote, en Femtedel i en Fjerding Smør), i Agerup 2 Gaarde (Oluff Kaure, 3 Pd. Byg og 3 Skill. Grot; Jenss Nielsß, 1 Pd. Byg og 1 Skill. Grot), i Meynstrup i Marwed S. 9 Gaarde (Jep Laurisß, 2 Pd. Korn og 30 Skill.; Lass Twesß, 1½ Pd. Korn, ½ lødig Mk. og 1 Grot; Nielss Oluffsß, 1½ Pd. Korn, ½ lødig Mk. og 1 Grot; Lauriss Ingwordsß, 3 Pd. Korn, 30 Skill.; Hemmyng Persß, 1 Pd. Korn, 12 Skill.; Jenss Mosæ, 1½ Pd. Korn, ½ lødig Mk., 1 Grot; Nielss Tordsß, 2 Pd. Korn, 30 Skill.; Bonde Boß, 1 Pd. Korn, 12 Skill.; Moghens Mosæ, ½ Pd. Korn og 6 Grot). Og kendes vi os at have fanget fuld Værd for forskrevne Gods efter vor Nøje. Afvindes forskrevne Gaarde Oluff Daa, tilpligter vi os ham saa gode Gaarde at vederlægge inden 6 Uger der efterkommende. Givet paa vort Slot Køpnehaffn 5. Paaskedag under vort Sekret.

Perg. [med 1 Segl]. Oluf Daas Arkiv (Arkivet paa Gisselfeld, »Holmegaards Archiv, Afd. I, Ltr. J No. 2«). LDipl. [10049

Apr. 13. Ick Peter Powelß Groffsmit¹ borgere to Hadersleue vorkope unde vorschote myt vulbort myner wertynne unde alle der gennen, der ere vulbord behoff is, deme here Otte Hinricß vicario unde Marian in Unser vruwen kerken unde capelle der Aneuldere to Hadersleue myn huss unde hoff, dar ick inne wane, belegen twischen Jacop Arsten unde Powel Matß husen, vor 40 mr. lub. penninghe, also to Lubeke unde Hamborch genghe ys, de my here Otte an guden grauen pagemunte in eneme summen betalet hefft. Dyt husß unde hoff vorlate ick here Otten sunder allerleie beswaringe utghenamen rechter borgereplicht, unde ik wil dat huss unde hoff nemande vurder vorkopen edder vorlaten sunder myt here Otten willen. Doch hefft my her Otte ghunnet dat huss unde hoff to brukende, to bewanende edder to vorhurende myt sodanem beschede, dat ick

schal jarlikes gheuen bynnen den achte daghe tho poschen 40 schillinck lub. ghuder munte; wo dar ghebreck an schege, so mach here Otte dat husß antasten, darinne unde uth setten unde des bruken alse synes eghenen husß. Ock hefft my her Otte de macht ghelaten dat husß wedder to kopende vor 40 mr. lub. myt sodanem beschede, dat ick den wedderkopp vorkundigen schal bynnen den achte daghe Martens unde bynnen den achte dage to posche negest kommende de 40 mr. lub. myt der rente des jares unde alle nastande rente in eneme summen unde munte, alße tovoeren screuen is, sunder hole peninge betalen. Were yt zake, dat her Otte qweme in jennighen bewisliken schaden van der wegghen, den wil ick eme alle wedderleggen. Myn ingesegel myt den ingesegele der ersamen lude Oleff Zebsß borgmester to Hadersleue, her Hans Nielß unde Jep Goltzmit ratman. Ghegheuen des sonnauendes na poschen.

Perg. med [4] Segl: 1-2. Bomærker (2. i Skjold) (begge afbildede i *Zeitschr. f. Schlesw.-Holst. Gesch. XL, Tafel 4 Nr. 7-8*). Haderslev Vor Frue Kirkes Vor Frue Kapels Arkiv; senere til Godskegaarden i Eckernförde's Arkiv (i Arkivet paa Olpenæs) (Statsark. i Kiel, Goschenhof Nr. 9).

[10050]

Apr. 15. Aswen van Swigelde. Here Frederick hertoge to Holstenn, myn g. h., hefft my 40 gulden denstgelt, so my s. f. g. uppe dusse vorgangen paschen to geuende vorplicht was inholt des houetbreues, vornoget; van welkenn 40 guldenn ick mynen gnedigen herenn quit segge. Myt mynem eygen zigell. Datum Swerin mandags na quasimodogeniti.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt forneden: Skjold, hvori 3 Løvehoveder. Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXIV. 4).

[10051]

Apr. 22. Vidne af Køpnehaffns Byting, at Oleff Guldsmyt Borger i Køpnehaffn paa sin afdøde Hustru Ællynæ Hanssdotters Vegne skødede 2 Boder til Nicholai Kirke sstds.

[^aPerg. Københavns Nicolai Kirkes Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 284*.

[10052]

^{a-a}) Saaledes Langebek i LDipl.

Apr. 22 ell. 23. Mates Reerssøn Byfoged i Randers paa Hr. Niels Ericssøns Vegne, Per Hoffman, Niels Perssøn, Jes Jenssøn Raadmænd, Per Jwde, Seuerin Jwel, Jes Michelssøn og Niels Hanssøn. Fer. 2. die Georgii^a paa vort Byting i Randers fik Jens Prong vor Medborger paa Graabrødreklosters Vegne et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Jwde, Seuerin Jwel, Per Esbensß, Per Cleensmett, Jes Michelssøn, Nis Smett, Seuerin Smett

og Jes Andersson; hvilke vidnede, at de samme Dag paa forskrevne Ting hørte og saa', at J. P. lod læse for Tingsdom et aabent Pergamentsbrev uskrabet, beseglet med hæderlig og velbyrdige Kvindes Indsegl Elsoff Cristierndatters af Steffring med flere Dannemænds Indsegl, lydende: 1. *Række Nr. 7234*. Nostris cum sig. Datum ut supra.

Perg. [med 8 Segl]. Senere (jfr. 1504 Okt. 21) til Trudsholm Godsarkiv (RA.). [10053]

a) Jørgens Dag (23. Apr.) var i 1504 en Tirsdag.

Apr. 23. Per Jensson Tinghører i Bare H. pantsætter Pauell Pedersson i Mallmø Kirkeherre til Høkiøpinge en Jord i Mallmø, som skal indløses inden 3. Aar.

[Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr. fra c. 1550: AM. Fol. 293 Bl. 66 a. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 129*. — Afskrifter efter den anførte Afskr.: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 726 S. 223; Uppsala UB., Haandskr. E 164 S. 313. [10054]

Apr. 26. Wy Dyrick¹ unde Detleff² to Lubeke unde Sleßewiggk bysschuppe, Otte Rantzouw³ rytter to deme Kile, Hans Rantzouw⁴ to Zegeberge, Henning Poggewysch to Rendesborg, Otte Krummediggk⁶ to der Hannerouw, Clawes van Aleuelde⁷ to Lutkentunderen unde Tonyes Rantzouw⁸ to Gottorpp amptmanne louen der erbaren vor Olgarden Rantzouw to Itzeho, dat wy vor Olgarde eynen vorsegelden breff myt borgen unde wo anders nogafftigen vorsorget uppe 8000 mr. lubesscher weringe houetstols unde 480 mr. jarliker rente ludende na inholt eyner copien er rede ouerantwordt twusschen datum dusses breues und pinxten schirstkomende vorschaffen willen. Unse ingesegel. Geuen und gescreuen to Lubeke des frigdages na misericordias dni.

Perg. med 8 Segl: 1. Bisp Diderik af Lübeck's; 2. Firdelt Skjold, i 1. og 4. Felt 2 korslagte Nøgler, i 2. og 3. Pogwisch-Vaaben (*secretum detleui pogghewisch epi sleßwicensis*); 3. Li 48; 4. Li 54; 5. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 6. Skjold med Krummedige-Vaaben; 7. Dxli 20; 8. Li 52; gennemskaaet. Senere til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [10055]

Apr. 30. Hanss Konge. For os var Hr. Niels Høgs R.s vor Mands og Raads Bud med et Brev, som Biskop Nielss i Børglom har udgivet og beseglet, lydende, at han med sit Kapitels Samtykke har gjort et Mageskifte med Hr. Nielss Høgh i saa Maade, at »han« skal have disse Biskopdommens Gaarde i Sundby i Hundborg H. i Staxstrup S.: 1 Gaard (Nis Fiskere, 4 Pd. Korn,

1 Pd. Smør, 1 Gaas, 2 Høns), 1 Gaard (Nis Cristiernsß, 3 Pd. Korn, 1 Pd. Smør, 1 Gaas, 2 Høns). Hvilket Brev vi stadfæster, forbydende alle Hr. N. H. paa forskrevne Gaarde Hinder at gøre, saa længe nogen kommer for os med bedre Bevisning paa vort Retterting. Datum Haffnis in profesto Philippi et Jacobi nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Niels Høgs Arkiv; ^asenere til Grinderslevkloster Godsarkiv^a; derefter ejet af Klevenfeldt ^b(RA.). [10056]

^a—a) RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Høeg. ^b) RA. Reg. 60 S. 124.

Maj 2. Kongen stævner Albreth Jepsøn Embedsmand paa Falsterbo til at møde i Morgen i Køpnehavn i Anledning af en Strid med Niels Kordssøn Ærkedegn i Lundt om Guds Lod paa Falsterboo.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 130.* [10057]

Maj 3. *Reg. * 8969.* Perg. med 1 Segl: Lübecks store Sigil. Hertug Frederiks Arkiv; senere til Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne, Perg.). *Behrmann, Chr. II.s Hist. II. 66*; Udtog og Brudstykker: *Hanserecesse 1477-1530 IV. 623*; dansk Udtog: *Hvitfeldt VI. 213, Fol. 1053 L. 3.* [10058]

— Wy Frederick¹ erffgnhome to Norwegenn, hertog sin schuldich dem duchtigenn Detleff Brucktorpenn 3000 mr. lubeche penninghe houetstols, 180 mr. lubescher penninghe renthe, alße to Lubeke unnd Hamborch genge sint, unnd dar en islich gud man dem andern mede vuldoen mach in dem lande to Holstenn ane hale penninghe, to betalennde bynne den achtedagen der hilligenn drier konninghe erstuolgende mit reden penninghen ofte mit alße velen nochafftigenn pandenn, dar Detleff Brucktorp mach mede nemen den summen des redenn geldes, to ener tidt unnd up ener stede bynnen dem Kyle^a ofte in ener andern sekern stede bynnen dem lande to Holstenn, dar id Detleue behegelich is syn gelt uptoborende. Alle desse stücke lauenn wy mit unnsen medelauern hern Didericke² to Lubeke unnde herenn Detleue³ to Sleßewick bischoppen, her Ottenn Rantzowen⁴ tome Kyle, her Hinrick Brucktorpenn⁵ rittern tome Glambeke, Hanße Rantzowen⁶ to Segeberghe, Henninghe Pugwischen to Rendesborch, Otto Krumendick⁸ tor Hanrowe, Detleff Wals-
torpp tor Steinborch, Clawes von Aleuelde¹⁰ to Lutkentundern, Tonnies Rantzowen¹¹ to Gottorpe, Hartich Pugwischenn¹² to Plone, Wulff Pugwischen¹³ tho Apenrade, Wulff von Aleuelde tor Tylenn amptmannen, Wulff unnd Hans Pugwischenn gebroder Henningessons, Benedicteße vonn Aleuelde¹⁷ to Se-gardenn, Siuert vonn der Wischenn, Hanße und Hinricke Pug-

wischenn gebroderen Bartramssons, Henneke unnd Jachim Rantzow²¹ gebroderen Marquardessons, Schacke unnd Hinrick Rantzowen gebroderen Schackensons, Hinrick Walstorppen, Clawes Rantzowen Schackensone, Clawes Rantzowen to Ascheberghe, Clawes Rantzowen to Rastorppe, Gotzick vonn Aleuelde²⁹ to Saxtorpe, Henneke vonn Buckwolde³⁰, Clawes vonn der Wisch³¹, Benedictus Pugwisch to Gneninghen, Diderick Hoken³³ Ottensone knapenn lauenn mit ener samender hant Detleue Brucktorpenn to holdennde ock na mede in de hant to lauennde, welke tidt he dat von uns medelauern eschennde is. Unnße secret mit den insegeln unser medelouern. Gegeuenn unnd geschreuen to Lubeke ame daghe invent. crucis.

Perg. med 33 Segl: 1. K. 106; 2-3. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 1-2. under 10055; 4. Li 48; 5. Skjold med Brockdorff-Vaaben; 6. Li 54; 7, 12, 14, 16, 18-19, 32. Skjolde med Pogwisch-Vaaben og Hjelme, 8. Skjold med Krummedige-Vaaben; 9. Lxlix 81 (*s otte walstorp*); 10. Dxli 20; 11. Li 52; 13. Cli 20; 15, 17, 29. Skjolde med Ahlefeldt-Vaaben; 20. Skjold med Rantzau-Vaaben; 21. Li 53; 22, 28. Skjolde med Rantzau-Vaaben og Hjelme; 23, 26-27. Skjolde med Rantzau-Vaaben; 24. Skjold med Walstorp-Vaaben; 25. Skjold med Pogwisch-Vaaben; 30. Skjold med Buchwald-Vaaben; 31. Skjold med v. d. Wisch-Vaaben; 33. Skjold med Høcken-Vaaben; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [10059]

a) Herefter, men atter overstreget: in Hans Schilenn huße.

Maj 3. Wy Frederick¹ erffghome tho Norwegenn, hertog sin schuldich der erbaren vor Katerinen Meynstorpenn 6000 lubesche mr. penninghe houetstols unnd 360 lubesche mr. penninghe renthe, alße to Lubke unnd Hamborch [*osv. som 10059; læs dog: binnen den - dar vor Katherine Meynstorpen mach - Kyle in Hans Schilen huße ofte in - id vor Katherinen behege-lich is er gelt - Ottensone lauenn - hant vor Katherinen Meynstorpen to holdennde - tidt sy dat - Unße signet mit - indtil:]* crucis.

Perg. med 33 Segl: 1-13. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 1-13 under 10059; 14. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 15. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 16-26. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 16-26 under 10059; 27. Skjold med Rantzau-Vaaben og Hjelm; 28. Skjold med Rantzau-Vaaben; 29-33. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 29-33 under 10059; gennemskaaret. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.). [10060]

Maj 3. Wy Frederick¹ erffgnhome tho Norwegenn, hertog sin schuldich der erbarnn vor Abel Rantzowen unnd Mattiße Rantzowenn erem sone 1500 mr. lubesche penninghe houetstols unnd 90 lubesche mr. penninghe renthe, alße to Lubecke unnd Hamborch [*osv. som 10059; læs dog:* binnen den - dar vor Abel unnd er sone Mattis Rantzow mogenn mede - Kyle in Hans Schilenn huße offte in - stede in dem - id vor Abel unnd erem sone Mattiße Rantzowen behegelich is er gelt - hant vor Abell unnd Mattiße Rantzowen erem sone to holdennde - tidt se dat vonn uns eschende - *indtil:*] crucis.

Perg. med 33 Segl: 1-13. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 1-13 under 10059; 14. Skjold med Ahlefeldt-Vaaben; 15. Skjold med Pogwisch-Vaaben og Hjelm; 16-33. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 16-33 under 10059; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.).

[10061

— Wy Frederick¹ erffgnhome to Norwegenn, hertog zin schuldich dem gestrengenn unnsem marschalke unnd rade heren Otten Rantzowen ritter 4000 lubesche mr. penninghe houetstols unnd 200 lubesche mr. penninghe renthe, alßo to Lubeke unnd Hamborch [*osv. som 10059; læs dog:* bynnen den - hilligen d[r]jier - dar her Otthe Rantzow mach - Kyle in Hans Schilenn huse offte in - id hern Otten behegelich - bischoppenn, her Hinrick Brucktorpen ritter tome - hant her Otten Rantzowen to holdende - *indtil:*] crucis.

Perg. med 32 Segl: 1-3. De samme Signeter og i samme Orden som Segl 1-3 under 10059; 4. Skjold med Brockdorff-Vaaben; 5. Li 54; 6, 11, 14-15, 17-18, 31. Skjolde med Pogwisch-Vaaben og Hjelme; 7. Lxlix 81 (*s otte walstorp*); 8. Skjold med Krummedige-Vaaben; 9. Dxli 20; 10. Li 52; 12. Cli 20; 13, 16, 28. Skjolde med Ahlefeldt-Vaaben; 19. Skjold med Rantzau-Vaaben; 20. Li 53; 21, 27. Skjolde med Rantzau-Vaaben og Hjelme; 22, 25-26. Skjolde med Rantzau-Vaaben; 23. Skjold med Pogwisch-Vaaben; 24. Skjold med Walstorp-Vaaben; 29. Skjold med Buchwald-Vaaben; 30. Skjold med v. d. Wisch-Vaaben; 32. Skjold med Høcken-Vaaben; gennemskaaet. Senere tilbagegivet til Hertug Frederiks(?) Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Indløste Obligat.).

[10062

— Hanss Konge¹. For os var Hr. Oluff Stigß R.s, vor Mands og Raads, Bud med vort 3. Dombrev paa 2 Gaarde i Solagher (Oluff Swenß og Knud Swenß, »bode« 1¹/₂ Td. Smør), [*osv. som 9574; læs dog:* fornævnte Gaarde - derpaa Hinder at - *indtil:*] Datum Haffnis die invenc. crucis nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Perg. med 1 Segl: K. 80. Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv; *Adel. Brevkister S. 178?*; senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.). LDipl. [10063

a) RA. Reg. 60 S. 124.

Maj 11? (Aar?). Kongen dømmer, at Biørn Andersens Forhold ved Pofvel Laxmands Drab ikke er ham til Straf eller hans Ære for nær.

[A. Orig. Stenalt Godsarkiv.] **Aa.** Afskr. af Tønne Madssøn (med urigtigt Aar 1502), utvivlsomt efter »Anne Krabbes Kopibog«: Ny kgl. Saml. Fol. 598 q, Hæfte Bl. 7 b. *Danske Mag. 4. R. VI. 288.* — **Ab.** Afskr. fra 18. Aarh. (noget afvigende; af Gram betegnet: »Af Per Dyrskiøts Copie«): LDipl. bag 1502. — Da Brevet er fra Maj og efter Poul Laxmands Drab, er det tidligst af 1503; og da det nævner Eskil Gøye, der døde 1506 Apr. 20, som levende, er det senest af 1505. Formodentlig er det fra 1504, da der i April-Maj var et Rigsraadmøde i København. [10064

Maj 12. Vi Hans Konge sælger og skøder til Thaage Hendrichßen vor Mand og Tjener disse Gaarde: 2 Gaarde i Skiberup (Jesß Mortenßen, 2 Pd. Byg, 6 Grot; ^aNisß Peder Jensßen^a[!], 2 Skill. Grot), 2 Gaarde i Maglorp i Schytz H. (Lasß Siack, 2 Skill. Grot, 6 Skpr. Rug; Jesß Perß, »x ß ß« og 3 Skpr. Rug), 1 Gaard i Fiellensløff i samme Herred (^b, 4 Skill. Grot). Og kendes vi os at have fanget 320 Mk. danske Penge for forskrevne Gaarde efter vor fulde Nøje. Afvindes forskrevne Gaarde Thaage Hendrichß, bepligter vi os at igengive 320 Mk. inden 6 Uger derefter. Vi har ladet hænge vort Signet for dette Brev og med vor Søns Hertug Christierns udvalgt Konge til Dannemarch og Sverrige »thes« Signet. Givet paa vort Slot Kiopenhagn dnica. rogate.

[Orig. Tage Henrikssøn Hollungers Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh., attesteret 1685 Maj 13 af Johan Schmidt »not. civit. Yst.« efter Originalen: SvRA. Kammararkivet, »Skånska åtkomstakter« 4 S. 3162 (jfr. S. 3217). [10065

a—a) Der er rettet i Ordene, saa at det mulig har været Mening, at de skal læses anderledes. b) I Afskriften er ladet Plads aaben til Fæsterens Navn. c) »: Ystadensis.

Maj 14. Hans Nielsen perpetuus vicarius i Kiøffmanhaffn og Hans Teckeler Borger sstds. giver en Gaard i Kiødhmanghergaadhen til et Alter i Vor Frue Kirke sstds.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Bomærke uden Omskrift; 6-7. Bomærker i Skjolde. Københavns Kapitels Arkiv; 1783 af Biskop L. Harboe foræret til Gehejmearkivet. *Kbhvns Dipl. VI. 3* (af det ikke aftrykte mærkes: Vil nogen Vicarius eller Kapellan til Alteret ikke holde eller holde lade Messen eller ikke udgive de 4 Skill. Grot til de tvende anniversariis, saa at der kan findes skellig Brøst i, skal vore Arvinger have Fuldmagt at annamme Gaarden og med Hr. Kantors og Kapitels Raad forse den til et andet fattigt Alter i Kirken, hvilket Alter forskrevne Tjeneste og fundacie holde vil). [10066

Maj 14. Niels Hack og Hanss Rwdh udsteder Vidisse af 9276.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt fornedden: Formentlig Llviii 17. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 189 Nr. 201.*
[10067]

— Niels Hack og Hanss Rwdh udsteder Vidisse af 9359.

Papir med Rester af 2 Segl paatrykte fornedden: 1. Lxxix 7; 2. Llviii 17. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 189 Nr. 202.*
[10068]

Maj 15. Hanss¹ Konge. Prælater, Kanniker og mene Kapitel i Roskilde har ladet berette for os, at de og Roskilde Domkirke har en Enemærkeskov, som ligger til noget forskrevne Kirkens Gods i Torkildstrop, og at nogle Bønder, som derom boende er, samme Skov saare forhugger til Upligt, Kirken og Kapitel til stor Skade, og at de fejder og »platze« til Urette nogle Kirkens vornede og Tjenere i Torkildstrop; hvilket vi ej vil tilstede. Thi forbyder vi alle og særdeles de, som i den Egn boende er, at hugge eller hugge lade i den Enemærkeskov, uden de det har med forskrevne Kapitels Tilladelse. Sammeledes forbyder vi alle noget at arge eller fejde Kirkens vornede og Tjenere i Torkilstrup; men vil vi, at ihvo dem noget har til at tale, at de taler dem til med Rette og derover dem ej uforretter under vort Hyldest og Naade. Givet paa [vort] Slot Køpnehaffn vig. asscens. dni. nostro sub signeto.

Relator Dn. Johannes Laurencii
archidiaconus Roskildensis.

Papir med Spor af 1 Segl paatrykt Bagsiden: Formentlig K. 88. Roskilde Kapitels Arkiv; senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl.
[10069]

— Kardinal Ludouicus giver (i et Brev til Viborg Bisp) efter pavelig Bemyndigelse Thyge Krabbe og Anna Niels Erichsens Datter Dispensation til at indgaa Ægteskab trods deres Slægtskab i 4. Grad.

[A. Orig. Tyge Krabbes Arkiv? — Aa. Dansk Oversætt.] Aaa. Afskr. af Tønne Madssøn, utvivlsomt efter »Anne Krabbes Kopibog«: Ny kgl. Saml. Fol. 594 b, Hæfte Bl. 1 b. — Aab. Afskrifter [efter Peder Dyrskjøt] (formentlig efter en Tekst af Anne Krabbes Kopibog): Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 155 a (herefter: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Krabbe); LDipl. og Kall Fol. 77, Pk. I (af Oluf Bang († 1783)). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 8; Acta pontif. Dan. V. 391.*
[10070]

— Kardinal Ludouicus giver Ægteskabsdispensation til de samme 2 Personer som i 10070, selv om de er beslægtede ikke i 4., men i 3. og 4. Grad.

[A. Orig. Tyge Krabbes Arkiv? — Aa. Dansk Oversætt.] Aaa. Afskr. af Tønne Madssøn, utvivlsomt efter »Anne Krabbes Kopibog«: Ny kgl. Saml. Fol. 594 b, Hæfte Bl. 2 a. — Aab. Afskrifter [efter Peder Dyrskjøt]

(formentlig efter en Tekst af Anne Krabbes Kopibog): Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 156 a (herefter: RA. Klevenfeldt, Afskr. i Fol., Krabbe); LDipl. og Kall Fol. 77, Pk. I (af Oluf Bang († 1783)). *Acta pontif. Dan.* V. 392. [10071

Maj 17. Jeg Eskild Gyøye¹ R. Hovedsmand paa Lindholm er af ret Gæld »skuld« Hr. Hanss Konge 1700 Mk. danske Penge, og tilbinder jeg mig at betale Kong Hanss 700 Mk. inden s. Hanss bapt. Dag næstkommende og 1000 Mk. inden Dionisii Dag næstkommende. Mit Indsegl. Givet i Kopnehaffn Fred. efter Vor Herres »hemmelfarelse« Dag.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Exix 15 (s efffti monfføn). Kongens Arkiv (RA. C.7, Gældsbr. og Kvitter., Papir). [10072

Maj 18. *Reg. 5281**. Perg. med 2 Segl: 1. Bisp Matthias af Strängnäs's (nu løst vedliggende; nævnt i Rydbergs nedenauførte Aftryk); 2. Bengt Rynings; tidligere sikkert ved begge Seglremme, nu kun ved den sidste, forbundet med 10020; ved den sidste Seglrem forbundet med 10046. Kongens Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Rydberg III. 494; Hvitfeldt VI. 208, Fol. 1051 L. 1.* [10073

— »Arild Jenßon landstingskrifwares bewiis. att werdugste faders h. Birges archibiscopz fullmechtig wed nampn Peder Anderson på 4 sampfälte tingh hade forfulft på een gård i Albohäradt, som heeter Biörstrup, «och hafr ildet och kiert, att samme gård er ulofligen bygd på kyrkienes grund«. Dat. 1504.«

[A. Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv; *ÆA. IV. 361.*] Aa. Udtog: SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 37 b Nr. 213. — Ab. Et andet Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 475. — Ac. Et tredje Udtog (med Dag: »lördagen, som war sancti Erichz konungz dagh«, men med urigtigt Aar 1514): Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 457. — Jfr. *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 131.* [10074

a—a) Ab: »som blef dombkyrckian tillwällat«.

— Jeg Moens Gøøæ af Gwnersløff R. har laant 100 Mk. danske Penge af s. Wilelmi Alter i s. Luci Domkirke, for hvilke Alteret har en Guldskæde i Pant af mig; og bepligter jeg mig at give ham, som er »eyerman« til Alteret, ..^a Pd. Korn inden Mortenss Dag og saa længe, som fornævnte Pant stander. Mit Indsegl. Datum Gwnersløff Erics regis.

Papir med 1 Segl paatrykt forneden: Rundt, Skjold med Gøye-Vaaben uden Hjelm ell. Omskrift. Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX. 18). [10075

a) Orig. har her et Hul i Papiret.

Maj 20. Ffedder Scrodere Tunder herdes vaghet, Knut Jensß, Per Berntsß unde Tarsten Jensß santmenne dar suluest. Des

mandages vor pynxsten seden bynnen Tunder herdes 4 dyngestocken dusse vrame lude: Hans Andersß, Bo Andersß, Mattes Kergarden, Per Andersß, Jep Nysß unde Poppe Bundysß, do Eggerd Gortzen leuede, deme Got gnedych sy, he hadde gheesschet bynnen den 4 dyngestocken 12 beseten herdeslude to scheydende umme dat ertrick unde tofft, dat belegen is in Tunder herde twysschen Korntwed unde Lutken Emmersche, wo verne de vorben. tofft scholde wesen up der oster ende, dat se dar ouer weren, dat Eggerd Gortzen wart vorliket myt Ocke Jensß unde Tade Jensß, de do beseten weren to Korntwed, so dat he scholde hebben by der oster ende des vorben. tofft dat stucke wysch wente to der negeste graue unde strome up der oster ende den tofft. Hyr up let vrouwe Anne to Sollich esschen eynes dynges wytlicheyt, alzo er ghegunt wart van 8 herdeslude: Ezeke Andersß, Per Tugysß, Per Nigelsß, Anders Wynter, Tarsten Andersß, Cristiern Tugysß, Ezeke Wynter unde Nigels Hermensß; dusse tugede, dat ze geseen unde ghehort hadden to der tyd bynnen den 4 dyngestocken alle dyt vorscreuen stucke. Mydt unseme ingesegel. Gegeuen *etc.*

Perg. [med 4 Segl]. Solvig Godsarkiv; *a*senere til Viborg Landstings Arkiv^a; *b*c. 1800 ejtet af Danske Selskab^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet. LDipl. [10076

a—*a*) Saaledes Langebek i LDipl. *b*—*b*) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 b.

Maj 21. Jeg Jørgen Barsbiere¹ til Haritzsted R. har siddet over et Skifte med min Hustrus Fader Per Bille af Swanneholm efter min Hustrus Død Cecille i saa Maade, at Per Bille skal igen have alle min Hustru Cecilles skaarne Klæder, som hun til mig førte, og de med, jeg hende siden givet har, og alle de »klenodium«, som hun til mig førte, og et »guldspan«, som min Hustru »læde« min Moder Fru Anne, som hun endnu i Væрге har; dertil skal jeg give P. B. 200 Mk. danske Penge. Herimod skal jeg beholde Pantegods, Købstadgods, Møllegods og [alt] andet Løsøre, Husbygning, Bo og Boskab, »quekt oc wquekth«, ihvad det er, og skal [ann]amme til mig [al] vitterlig Gæld og udrede hendes Testamente. Derpaa skal »alle tingest« være en endelig aftalen Sag imellem P. B. og mig for al ydermere Krav. Medb. af andre ærlige og velbyrdige Mænd, som udover var at forlige os derom, som er Hr. Steen Bille, Hr. Niels Erikß³ til Biørneholm, Hr. Marquard Rønno til Huidkielddh RR. og Per Lang V. Datum Kiøbenhaffn fer. 3. post ascenc. dni.

Perg. med [5] Segl: 1. Lxvi 6; 3. Lxxiii 64 (Rosenkrantz; nu i Rigsarkivets Seglsaml.). Peder Billes Arkiv (RA.). LDipl. [10077]

Maj 22. Kongen udsteder Brev om et mellem Ærkebisp Birger og Niels Hack indgaaet Forlig.

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Ærkebispes Arkiv (SvRA. Perg.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 131.* [10078]

Maj 23. *Reg. *8972.* [^aOrig. paa Papir med Segl paatrykte for-neden.^a Kappel Kirkes Arkiv.] Vidisse 1518 Febr. 10 af Petrus Buck, Bisp Godschalculus af Slesvig's in spiritualibus vicarius generalis, givet Jacobus Tetens, clericus Sleßuicensis diocesis, som Fuldmægtig for Hr. Johannes Meynardes, cathedralis Sleßuicensis vicarius perpetuus ac parrochialis Cappel ecclesiarum divinatorum rector. Perg. med Notar-mærke [og 1 Segl]. Samme Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Bisthum Schleswig Nr. 57). *Jahrb. f. die Landeskunde der Herzogth. IX. 515* (læs: syner *olderen vnde syner selen.*) [10079]

a—a) Saaledes Vidissen.

Maj 27. Jeg Anæ Perdoter¹, Per Rvz Efterleverske, gør vitterligt skyldig at være velbyrdig Md. Oloff Daa af Ranzter 10 lødige Mk. danske Penge, for hvilke jeg pantsætter ham en min Gaard i Lylærodh (Inwor Ssnyæ, ¹/₂ Td. Smør). Løsningsdag skal være Morthenz Dag. Skete det saa, at Gaarden[!], til-binder jeg mig at udlægge O. D. saa god en Gaard af Rente og »belelygh« inden 6 Uger derefter. Mit Indsegl. Skrevet i Neswyth »anygh« Dag Pinse.

Perg. [med 1 Segl: Gxvi 28 (Gyldenstjerne)^a]. Oluf Daas Arkiv (RA.). LDipl. (*Reg. *8973.*) [10080]

a) Tegning i Klevenfeldts Segltegn., Gyldenstjerne.

Maj 28. Tingsvidne af Skast H., givet Oloff Terkilsen om en Eng, der i mere end 80 Aar har ligget ukæret til en Gaard (i Wongh).

Perg. med [5] Segl: 2. Ubetydeligt Brudst. ^aSenere til Endrupholm Godsarkiv^a (RA. Privatark., kronolog. Række). *Nielsen, Gl. jyske Tingsvidner S. 70.* [10081]

a—a) RA. Reg. 73 i Fol., Skads H. 78.

Maj 29. Vidne af Nilsz Erlandson^a, at Erich Jonson forfulgte Pehr Smed i Ladke for Jord, som tilhørte s. Laurentii Kirke.

[Orig. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 354, BA. 6.*] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 395. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 134.* — Et andet Udtog lyder: »Wettesbyrd af Norre Aßbo häradz ting, dat. 1504, innehållande, een jord i Ladke hade leekat i manga åhr åhr[!] oklagat till Lunde gård, till deß nagra cronans bonder der på illade«. SvRA. E 102 a, Sextern 21, Nr. 359. [10082]

a) Kaldes i SvRA. E 102 a, Sextern 4 under Nr. 395 2 Gange: »Nilå Erlandson af wapn« (eller: »wäpnare«), »som war tinghorare pa Norre Aßbo häradt«.

Juni 1. Ick Wulff Poghewisch amptmann tho Apenra bestedighe unnd sette mit des gemeynen hardes willen unnd rade den bescheidenen Iver Tamesen vor einen santmann in Riße harde, one to brukende alle frigheit, dede sin vorforenn gebuket hefft unnd sine medekumpans nu unnd suß lange gebadt hebben. Ick hebbe myn seghel heten henghen an dußen bref. Gheven unnd screven am avende der drefoldicheit.

[Orig.] Afskr. af Andreas Hojer: Thott 4to 2173, 2. Pk. [10083

Juni 2. Jeg Nis Jensønn i Westerbølle med min Hustru Bodell Pouelsdatters Raad gør vitterligt, at vi sælger og skøder til velbyrdig Md. Pouell Byrialsøn al den Rettighed, som min Hustru er tilfalden til Arv efter hendes Moder Ingierdt Morthensdatter, som er i Roomlundt, Hus, Jord, Lunde Mølle, Nauffdrop Mark, Nauffdrop Mølle, Bußis Jord i Hersom og i Room og dertil al den Del, hvor som det kan findes, at Bodill Pouelsdatter er tilfalden efter hendes Moder i Arv, Køb eller Pant; og kendes vi os Penge og fuld Værd at have opbaaret af Pouell Byrialsøn efter vor Nøje. »Beggens wor« Indsegl; og vi beder »welbørdig och beschieden« Mænd besegle med os, som er Christen Grøn i Huolriiße »a wabenn«, Wogin Nielson i Huilsum, Suennic Wogenson i Room, Thomes Erichsen ibid., Jes Christensen i Westeriis og Nis Glad i Østerbølle. Datum dnica trinitatis.

[A. ^aPerg. med 7 Segl. ^a Poul Børialsens Arkiv. — Aa. Vidisse 1614 Febr. 26 (sammen med 10085) af Wiborge Landsting, givet Peder Munk til Haffuegaardt. ^bPapir med 3 Segl. ^b] Aaa. Vidisse af Aa af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Peder Munk til Haffuegaardt (det vidimerende Brev er ikke dateret, men indført mellem 1614 Marts 10 og Marts 7). RA. Rigens Forfølgingsbog 1609-15 Bl. 185 a. [10084

a—a) Saaledes Aa. b—b) Saaledes Aaa.

— Jeg Jes Nielson i Gyuer med min Hustru Kiersten Pauelsdatter Raad gør vitterligt, at vi sælger og skøder til velbyrdige Md. Pouell Byrialsøn al den Rettighed, som min Hustru er til Arv efter hendes Moder Ingier Mortensd. i Roomlundt, Hus, Jord, Lunde Mølle, Nauffdrop Mark, Nauffdrop Mølle, Bußis Jord i Hersum og i Room og dertil [osv. som 10084; læs dog: at Kiersten Pauelsdatter - indtil:] Nøje. »Beggis wor« Indsegl; og vi beder velbyrdig og beskeden Mand besegle med os, som er Christin Grønn i Holriis »a wabenn«, Wogen Nielson i Huilsum, Suennic Vogenson i Room, Thames Erickson ibid.,

Jes Christensøn i Westeriis og Nes Gladt i Østerbølle. Datum dnica. trinitatis.

[A. ^aPerg. ^amed sex hengendis indzgle forzeglidt, och thenndt siuende aff wongieme wkindelig^a. Poul Børialsens Arkiv.] [Aa og] Aaa. Se 10084, [Aa og] Aaa. RA. Rigens Forfølgningssbog 1609-15 Bl. 186 a.

a—a) Saaledes Aa.

[10085

Juni 2. Reg. *8974. Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Danske Mag. 3. R. II. 144; Dipl. Norv. XVIII. 189; Missiver I. 174.*

[10086

Juni 3. Vidne af Micheld Matssøn Dekan i Malmø m. fl., givet Laurentz Jeeppssøn Præst til et Alter i s. Pædhers Kirke i Malmø om en Jord i Malmø.

Perg. med [3] Segl: 1. I Sigilfeltet et Kors indenfor en Buelinie; [^a2. I Sigilfeltet en Kalk, hvorover en Lillie^a]; 3. I Sigilfeltet en Kalk, hvorover et Kors. Malmø Petri Kirkes Arkiv (SvRA. Perg.). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 134.* — Et Udtog lyder: »Tingzförhöör innehållandes, dh et een gård liggandes wedh gråbrödzcloster i Malmöe lågh till s^{ti} trefalligheetz altare och dombkyrckian tilhörig, der på finnas 2^{ne} breek. Dat. 1504^c. SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 477. [10087

a—a) Beskrevet af *Weibull, anf. St. S. 135.*

Juni 5. Vidne af Bengt Jeppsson Tinghører i Norre Aszbo H., givet Erich Jenzon om Biskopssædets Ret til Lackegård.

[A. Orig. ^amed 4 Segl^a. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 354, BA. 1.*] Aa. Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 17, Nr. 118 (med Randbemærkning: »Fins och een tingz wittnesbörd om samme Lackegård, att den altid har legat till kyrckian^c.). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 135.* — Ab. Et andet Udtog lyder: »Bengt Jepsens i Spitzrydh tingzhörares i Norre Aßbo häradt uthgifne tingzwittne om för^{de} gårdz eller grundz i Ladke upbudningh. Dat. onsdagen næst effter h. 3falldigheetz söndag, som är d. 29 maii 1504^c. Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 396.

a—a) Saaledes Aa.

[10088-89

— Frederick erfgenome tho Norwegen, hertogh. Am jare, dage und stede undergeschrefen for uns und etlichen unsern rheden im gerichte sin erschenen de duchtige unse lefe getruwe staller des landes Nordstrande Wunke Knudsen eins und de ersame, ock unse lefe getruwe Tamme Mumsen anders deels, dar Tamme Mumsen Wuncken anlangede, dat so denne formals in dem seinem umme des gemeinen besten willen ein siehl gemaket si, dartho tho behoeft deßulfen siels etliche erde fan Tammen lande gegrafen si, dar ehm bethhertho, so he sich mit rechte tho egende forhapet, schöle wedder efen gemaket sin, und ock etlichen fischerie halfen, de sin schöle in dem water

durch densulfen siel lopende, dar binnen und buten dikes dat land up beiden siden Tammen thohören schöle, und he dersulfen fischerie fan 20 jahren her allenen gebruket hebbe, und eme nu fan Wunken in dem deep bewohr und indracht scheen schöle, ock dat eme, so de siel gelecht wort, sine fersche grafe umme sin hues gaende mit soltem water fordorfen sin schöle, so dat he dar nu nene fische inne hebben, ock sin quick nicht uthdrenken können schöle, und ock dat Knut Ocksen for Tammen huse, doch up sin deil dikes ein warf upworpen hebbe, willens dar enen kroeg uptosettende, Tammen to schaden nicht en wentzigh[?]. Dar Wunke in andtwort upgegefen heft, dat fan Laurentz Lefen tiden und older unse staller alle fischerie im Nordstrande mit rechte befischet hebbe, hapers[?] eme nu so unsem staller mit rechte gebören möge, und ock dat Tamme der erde halfen fan dem sinen thom siele gegefen und ock des grafen umme sin huß gaende noch nictes tho rechte wedder gefordert hadde, und dar he dat tho rechte furderen wurde, he Tammen na sinem formögen, wes recht is, wolle tokamen laten. Nach sodanen reden und wedderreden hebben wi for recht laten seggen, dat sodane erde Tammen to behoeft des siels dem gemeinen besten to gude afgegrafen und ock de grafe umme sin huß, so de derhalfen fordurfen is, schal mit dem ersten, wenn he darto recht forderen latet, wedderumme gemaket werden, so idt donlich is, edder mit genöghafftiger wedderlage edder redem gelde derhalfen thofreden gestellet werden dorch alle, de thom siele hören, und dorch desulfen dat solte water wedder uth dem grafen to bringende to behelpende, und ock mit der fischerie bi dem siele wi dat dar gelick wo in andern orden im Nordstrande holden willen, so oft idt an anderen enden der beiden siden des waters einem manne thobehörende, und unse staller dar nicht fischen mag, so schal Tamme diße fischerie ock allene beholden; anders schal idt hier gahn wo in anderen enden, des uns beide parte, so wi mit Gotz hulpe nu to Husem komen, uns uterlicher beschede schölen forbringen; und dat Knudt Ocksen, so he sunder unwondtliche wege up Tammen lande tho und wedder fan sodanen warfe und huse darup to makende kamen kan, wol buwen und hebben möge und nicht anders, wente he derhalfen afer Tammen land neen unwontliche wege maken schal. Wi hebben unse signet tho rugge up dißen breff laten drukken. Datum Gottorp des middewekens na trinitatis.

[Orig.] Afskr. af A. Heimreich: Kiels UB., S. H. 497 N Bl. 87 a. [10090

Juni 10. *Reg. *8976.* [A. Orig.] Aa. Afskr. fra c. 1550 paa Papir: Kongens Arkiv (RA. T. K. U. A. Brandenburg A II, 1504-1625). — Ab. Afskr. fra 1565: Kongens Arkiv (RA. Gemeinsch. Arch. VIII. 15 a). — *Riedel, Cod. diplomat. Brandenburg. 3. Hauptth. III. 148* (her efter »dem Churmärkischen Lehnsocialbuche VI, 23« og uden nogen Datum; Aa og Ab (den sidste med nogle ortografiske Afvigelser) fortsætter, hvor Riedels Tekst ender: »Des zu zeugnus haben wir unser koniglich secret wissendtlichen heissen hangen benedden an diesem brieff, der gebenn ist uf unnserm schlosse Szegeberge im jhar unnser herrn funftzehnhundert unnd im vierden monatstag[!] nehst nach dessem heilighenn leichnamstagk«). [10091]

a) Denne Datum er i LDipl. 1504 Juli 6 af Kall Rasmussen reduceret til Juli 6 (∅: en Maaned efter Christi Legems Dag Juni 6), hvad der sikkert er urigtigt, da Brevet er dateret Segeberg og Kongen Juli 7 var paa Hundsbeek. *Allen I. 664* opfatter Datum som 1504 Mandag efter Christi Legems Dag, hvad der mulig er rigtigt, da Kongen Juni 2 var i Maribo, Juni 12 i Burg paa Femern og Juni 17 i Svendborg. En Henførelse til Aar 1508 (jfr. *Regesta*), da Mandag efter Christi Legems Dag var Juni 26, møder derimod Vanskeligheder, idet Kongen Juni 16 var paa Krogen og Juni 30 i Ny Varberg.

Juni 11. *Reg. 5257 = 5282* = *8977.* A. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Ærkebisp's Arkiv? (RA. Lunde Kapitels Arkiv). Herefter: *Falkman, Upplys. om kronans inkomster II. 2; Thulin, Saml. af urkunder rör. patronsrättigheterna i Skåne S. 3.* — B. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Ærkebisp's Arkiv? (Lunds LA., »Årkebiskopsarkivet i Lund«). — Efter A og B: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 136.* [10092]

Juni 12. Kong Johann udsteder Brev om Færgefart mellem Vemeren og Grotenbrode.

[A. Orig. Femerns Arkiv.] Aa. Afskr. fra 18. Aarh. (øjensynlig efter A), attesteret af H. C. Venckhusen, Sekretær: Statsark. i Kiel, løst indlagt i Haandskr. Nr. 145. — Ab. Optaget i Brev 1513 Okt. 21 (des ffridages na Lucas dage) af »kemerer« og svorne paa Vemeren og Borgemestre og Raadmænd i Borch. Perg. med [2] Segl: 1. Brudst. (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 3.) Herefter: *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 19.* [10093]

Juni 15. Niels Clementssen til Blessberrigh gør vitterligt at have Sawstrop gordh og Mølle i Pant af Stwbør Kloster.

Perg. [med 1! Segl]. Stubber Kl. Arkiv? (RA.). *Nielsen, Harsyssels Dipl. S. 97.* [10094]

Juni 17. Heylewich Wensyn¹ tho Roleffstorppe. Van weghenn mynes szelighenn broders Otto Porssueldh, der koningynnenn tho Dennemarckenn des slotes tho Nesbuhouet unnde vagedie amptzman, hebbe ick vann aller upboringhe unnde uthgiffth der vogedye unnde ock upp der reyße na deme Sterneberghe nach ßundergem beuele myner g. ff. unnde medebbringhe etliker register darupp ludende eyne vullenkamene rekenschupp ghedan, unnde wes darenbauenn van mynes broders nagelathenn gudere

in gelde, perde unnde ossenn edder, wes des mochte syn, ghevundenn warth unnde vor ogenn qwam, hebbe ick ßo des Otten rechte erue anghenamen unnde irlanget; quitere hiirumme szodaner gudere haluenn van weghenn unnde na dödhe mynes broders herkomende unnde der uthgiffth unnde rekenschupp upp der ergenanten reyße na inholde der register der weghenn auergegeuenn de vorgemelte myner ffrouwenn van alle ansproke. Datum tho Odenße ame daghe Botolphi under mynem ingesegell.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Skjold, hvori et Hjul (Porsfeld-Vaaben). Dronning Christines Arkiv (RA.). [10095

Juni 17. Vi Hanss¹ Konge hilser eder alle vore Undersaatter i Ørckellsby, Tweedt, Riskæbøllæ og Sirop. »Wore borgæmesteræ«, Raad og Menighed i vor Købstad Swinæborgæ har her for os berettet, at de har Tiltale til eder for, at I indtager deres Kvæg og beskatter dem derfor, naar Vange er opgivne. Thi beder vi eder og byder, at I alle møder for os paa vort Slot Nyborgæ paa Onsdag næstkommende med eders Bevisninger at undgælde derom, hvis Ret er. Og lad det ingenlunde. Givet i vor Købstad Swinæborg Botulphi Dag under vort Signet.

Papir med 1 endnu overklæbet Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Svendborg Bys Arkiv; senere ejet af Danske Selskab (RA.). LDipl. [10096

— *Reg. *8979.* A. Perg. Morten Barnekows Arkiv; ^a1582 i Birkholm Godsarkiv^a; ifølge det sidste af de nedennævnte Aftryk i Arkivet paa Ralswiek (ikke undersøgt). Herefter: *Bring, Handl. och påminnelser III. 135; Bohlen-Bohlendorf, Der Bischofs-Roggen und die Güter des Bisthums Roeskild auf Rügen S. 41.* — [Aa. Auskulleret Kopi »in unser furstliche cantzlei ubergebenn«.] **Aaa.** Optaget efter Aa i Brev 1566 Marts 20, meddelt Kong Frederik II af Hertug Bugslaff af Pommern (hvori det hedder: »Zum viertenn hat Hanß Bernekow, alß andere nach den Ralswikischen gudern gestanden und ihne dauon bringen wollen und bei unsern vatern hochloblicher gedechtnuß radt und trost gesucht, eine auscultirte copie nachgeschriebens lauts in unser furstliche cantzlei ubergebenn«). (RA. T. K. U. A. Pommern A III, Akter og Dokum. vedr. Rügens Forh. til Roskilde Stift 1431-1651.) [10097

^{a-a} Lunds UB., De la Gardieska saml., Barnekow I, Register 1582 over Breve paa Birkholm S. 25.

Juni 18. Jeg Laurens Perssøn Præst har paa min Herres Vegne Hr. Henrich Kromedickes R.s til Brønlagh opbaaret af Hr. Niels Claus Biskop i Aarss 2850 Mk. danskæ Penge hele Skillinger, halve Skillinger og danskæ Hvide. Sammeledes har jeg annammet forskrevne værdige Faders Brev til Hr. Peder Anderß og Mester Cristoffer Kanniker i Roskillæ om 650 Mk.,

som de skal antvorde mig, saa at de 650 Mk. og de forskrevne Penge tilsammen fuldt gør 3500 Mk. Mit Indsegl. Givet i Aarss Tirsd. efter Botulphi Dag.

Papir med 1 Segl paatrykt forneden: Utydeligt Skjold. Aarhus Bisps Arkiv? (RA. Privatark., Niels Claussøn Skade). [10098

Juni 22? (Aar?). Per Borigh Tingholder paa Løffue H.s Ting, Jæspers Perss² V., Jes Ker og Per Gwndisß. Aar mvciiii[!]^a Lörd. før Petri Dag fik hæderlig og velbyrdig Md. Hans Nielsß »leesman« paa Troyburgh et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Skræder, Kalli Holbech, Per Jensß i Lorop, Per Jensß ibid., Per Borigh i Swanstrvp, Mechel Swenesß, Per Jensß i Breuad og Tørkel Kallisß; hvilke vidnede, at de samme Dag hørte og saa', at Hans Nielsß inden 4 Stokke æskede af Thames Iwersß Slotsloven til Troyburgh, som han havde »affnemmeth« af Biskop Iwer, og æskede han af Thomess Iwersß Skadegæld, som Troyburgh var forværret i hans Tid; og naar som Thomess Iwersß havde disse Artikler »redheth« fra sig, skulde »synth« Gods være rede og ingen Hinder paa, baade det, han har paa Troyburg og Troyburg Len; og æskede han og den »ydingh«, som han skulde gøre Biskop Iwer, og var der ingen Gensvar imod. Sig. nostra. Datum ut supra.

Papir med 3[!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forneden: 1. Utydeligt; 2. Gxvii 28; 3. Bomærke. Ribe Bisps Arkiv (RA.). LDipl. 1504 Apr. 27. [10099

a) Aaret kan maaske ogsaa læses som: mvciii, hvad der dog er mindre sandsynligt. Det kan ifølge Skriftrækkene næppe forsvares at læse mvcß (endende med et arabisk Femtal); dette vilde af reale Grunde passe godt, idet Hans Nielsøn her i Brevet kaldes »leesman« paa Trøjborg, medens man faar Indtryk af, at Thomas Iverssøn har været Lensmand der endnn i Begyndelsen af 1505 (Febr. 8 og 10).

Juni 23 (og 1527 Juni 5). ^aHans Biillde til Egede, Anders Biillde til Søholm RR. og Karine Biilldisdatther paa vore egne Vegne, Jacop Hardenberig til Huedholm paa min Husfrues Eddele Torbern Billdes Datters Vegne. 1527 Onsd. efter Vor Herres Himmelfarts Dag var vi forsamlede her i Nestuedt i Sortebrødrekloster om Arv og Skifte, som gik i Otthens mellem ærlige velbyrdige Md. og streng R. Hr. Henrick Knudsßenn paa Reffstrup paa sin Husfrue Karine Biilldesdatthers Vegne og Torbern Billde paa sine egne Vegne, hvis Sjæle Gud naade, Hans Biillde og Anders Billde paa vore egne Vegne i Otthens forsamlede var[!], den Tid man skrev Guds Aar 1500 paa det fjerde Johannis bapt. Aften om Arv og Skifte efter vor Moder Fru Ermegaard Friillesdatther i saa Maade, at Hr. Henrick Knudsß tilfaldt dette Gods: paa Langelandt Jes Huid i Pusße-

lykke (1 Pd. og 6 Skpr. Byg, 14 Skill. 1 Alb.), Jes Iuersß i Lindesße 2 Pd. Byg, 2 Mk. 10 »ster«, 1 Skp. Smør; i Ffyen i Vends H. Hans Ollsß i Hualsø 1 Pd. Byg, 1 Mk., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 3 Skill., item af et andet Bolig ibid., som skylder 7 Skill. 1 Grot, $\frac{1}{2}$ Skp. Smør, $\frac{1}{2}$ Lam, 1 Gaas, 1 »høns«; Claus Hatt i Liwngø 2 $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 12 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 2 Høns; Klaus Nielsß i Roersløff 1 Pd. Byg; Mette Pouels i Asperop 1 $\frac{1}{2}$ Pd. Byg; Jesper Morthensß i Keerby 1 $\frac{1}{2}$ Pd. Byg; Find Persß i Estrup 3 Pd. Byg, Trediedel af $\frac{1}{2}$ Td. Smør; Sunds H. Jes Ollsß i Querndrop 21 Skpr. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, $\frac{1}{2}$ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Bog H. Hans Tommesß i Ebbedrop 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 12 Skill. Arbejds- penge; Biere H. Anders Tigesß i Rynckeby 1 $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, $\frac{1}{2}$ Pd. Rug, 1 Skp. Smør, 14 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Nis Sleet i Vllersløff 2 Pd. Byg, $\frac{1}{2}$ Pd. Rug, 12 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Skowby H. Peder Kori i Vedby 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 15 Skill., 2 Gæs, 4 Høns; Hans Hering i Vixleff 3 Pd. Byg; i Jutlandt ved Riibe Olluff Andersß i Sønder Farde- rup 3 Ørte Byg, 3 Ørte Rug, 1 Ørte Havre; Jes Andersß ibid. 1 Ørte Byg, 1 Ørte Rug, 1 Ørte Havre; Nis Tommesß i Østre Vested 2 Ørte Byg, 2 Ørte Rug, 1 Ørte Havre; Jes Andersß i Vestre Vested 1 Ørte Rug, 1 Ørte Havre; i Siellend i Faxe H. Mørck i Rynnede 18 Grot etc. Item tilfaldt mig Hans Biillde samme Tid dette Gods: paa Langelandt Per Masß i Vinneby 1 Pd. Byg, 14 Skill. 10 »ster«, 1 Skp. Smør; Hans Jensß ibid. 1 Pd. Byg, 1 Mark 10 »ster«, 1 Skp. Smør; Jes Yuersß i Hess- løff 2 Pd. Byg, 1 Mk. 10 »ster«; i Ffyen i Wends H. Jes Mattisß i Hualsø 1 Pd. 8 Skpr. Byg, 1 Mk., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 3 Skill.; Niels Ibsß ibid. 7 Skill., $\frac{1}{2}$ Skp. Smør, $\frac{1}{2}$ Lam, 1 Gaas, 1 »høns«, 1 Grot; Hans Staphensß ibid. 1 Pd. 8 Skpr. Byg, 1 Mk., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 3 Skill.; Hans Findsß i Hynnerup 2 Pd. Byg; Anders Persß i Skrillinge 1 $\frac{1}{2}$ Pd. Byg; Seuerin Hansß i Liwngø 1 $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 9 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 2 Høns; Laurens Nielsß i Staffreby 1 $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 1 Skp. Smør; Bog H. Lass Jebß i Bardløse 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 12 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Per Jensß ibid. $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 9 Skill., 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Biere H. Per Huid i Rynckeby 3 Pd. Byg, 1 Svin, 1 Skp. Smør, 1 Mk. »errede«, 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Skam H. Jes Albrechtsß i Gyndstrup 3 Pd. Byg; Sunds H. Mattes Seue- rinsß i Querndrup 1 Pd. 3 Skpr. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill.

Grot, $\frac{1}{2}$ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Jep Michelsß ibid. 1 Pd. 3 Skpr. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, $\frac{1}{2}$ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Skouby H. Thomes Andersß i Nellerod 1 Mk., 1 Skp. Smør; Langeland Jens Hansß i Eillebølle 2 Pd. Byg, 24 Skill., 1 Skp. Smør; Seuerin Algosß i Perstrup 1 Pd. Byg, 12 Skill.; Hans Knudsß i Klausøbølle 18 Skpr. Byg, 10 »ster«; Ffyen Vends H. Hans Laurisß i Hualsø 1 Pd. Byg, 12 Skill., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 3 Skill.; Per Hansß ibid. 1 Pd. Byg, 12 Skill., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 3 Skill.; Jep Persß i Liwngø $1\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 9 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 2 Høns; Per Auesß i Kereby 1 Pd. Byg; Hans Thomsß i Skrilinge 2 Pd. Byg; Hans Nielsß i Blancke 2 Pd. Byg; Sunds H. Seuerin Laurisß i Follegord 1 Pd. 3 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, 1 Skp. Smør, $\frac{1}{2}$ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Ffollemølle 4 Pd. Mel; Bog H. Anders Persß i Ebbedrop 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 12 Skill. »errede«; Hans Thommesß i Bardløse 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 21 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Biere H. Anders Hogensß i Hundsløff $\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 1 Skp. Smør; Hans Ericksß i Wrop 1 Pd. Byg, $\frac{1}{2}$ Pd. Rug, 1 Skp. Smør, 1 Mk., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; i Skam H. Hans Persß i Gyndstrup $1\frac{1}{2}$ Pd. Byg; Skouby H. Jep Kore i Søndersø $1\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 1 Mk.; Per Jebß i Rwe 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 12 Skill., 1 Gaas, 2 Høns; Bredstrups Mølle 18 Pd. Mel. Item skal jeg have den Gaard i Køge, som ligger østen op til Bykirken, som Hr. Bendt Billde »otte«, hvis Sjæl Gud naade. Og derimod fik Torbern Billde, hvis Sjæl Gud naade, den Gaard i Ottensø, og Hr. Anderss Biillde skal have den Gaard i Køpnehaffn, og hvis min Part er bedre i den Gaard i Ottensø og i den Gaard i Køpnehaffn, end mine Brødrers Anpart var i den Gaard i Køge, der har de baade gjort mig Fyldest for. Item tilfaldt mig Anders Billde samme Tid dette Gods: paa Langeland Hans Andersß i Spotoffte $1\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 20 Skill. 10 »ster«, 1 Skp. Smør; S[eue]rin Nielsß i Bremholm 2 Pd. Byg, 27 Skill. 10 »ster«; i Ffyen i Wends H. Klaues Smed i Hualsø 1 Pd. Byg og 8 Skpr., 1 Mk., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 3 Skill.; Erick Hansß ibid. 12 Skill., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Anders Fwel i Bordinge $1\frac{1}{2}$ Pd. Byg; Jens Ollsß i Estrup 3 Pd. Byg, Tredingen af $\frac{1}{2}$ Td. Smør; Boge H. Anders Yuersß i Bardløse 2 Pd. Byg, 2 Mk., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Biere H. Hans Ollsß i Rynckeby $1\frac{1}{2}$ Pd. Byg, 1 Pd. Rug, 1 Ørte Havre, 1 Svin, 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns, 1[?] Mk., 1 Skp. Smør; Skam

H. Roersløff Anders Rød 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør; Grinneløss Anders Plow 1 Pd. Byg; Lunde H. Helle Kaa i Lunne 2 Pd. Byg, 2 Skill. Grot; Pouel Andersß i Haffue 1½ Pd. Byg; Sunds H. Aaffue Persß i Querndrvp 1 Pd. Byg, 6 Skill., 1 Galt; Jens Seuerinsß sstds. 21 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, 1 Skp. Smør, ½ Lam, 1 Gaas, 2 Høns, item af en anden Bolig ibid. 1 Skp. Smør, 1 Gaas, 2 Høns; Langeland Hans Niellsß i Winneby 2 Pd. Byg, 24 Skill. 10 »ster«, 1 Skp. Smør; Nis Laurensß i Hesløff 1 Pd. Byg, 10 »ster«; Mattes Ebbisß ibid. 1 Pd. Byg, 10 »ster«; Ffyen Wends H. Olluff Hansß i Hualsßø 1 Pd. Byg, 1 Mk., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 3 Skill.; Jep Hansß ibid. 8 Skill., ½ Skp. Smør, ½ Lam, 1 Gaas, 1 »høns«, 1 Grot; Jes Houed i Liwngge 1 Pd. Byg; Jep Persß i Gielstedtorp 1 Pd. Byg; Karine Brvens i Kereby 1 Ørte Byg; Bertell Ibsß ibid. 1 Pd. Byg; Anders Tomsß i Skrillinge 1 Pd. Byg; Per Laurisß i Roersløff 1½ Pd. Byg; Boge H. Berdinge Mattes Persß 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 24 Skill. »errede«, 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Tomes Persß i Bardløsse 1 Pd. Byg, 24 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Biere H. Mattes Laurensß i Rynckeby 1½ Pd. Byg, 1 Pd. Rug, 1 Ørte Havre, 1 Svin, 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns, 1 Mk., 1 Skp. Smør; Skam H. Knud Nielsß i Huellinge 3 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Mk., 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Skouby H. Mattes Niellsß i Vigeløff 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Tielluff i Rwe 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Gaas, 2 Høns; Sunds H. Seuerin Andersß i Querndrop 21 Skpr. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, ½ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Redinge Mølle 18 Pd. Mel. Item skal jeg have den Gaard i Køpnehaffn, som ligger langs ud med det Stræde fra Hellegestes Port og ud til Allgaden, som vor Fader og Moder »otte«, liggende østen og næst op til Hr. Mogens Gøies Gaard, som han nu i Værge har. Og derimod skal Jacop Hardenberig have den Gaard i Otthensße paa sin Husfru Eddele Torbern Billdes Datters Vegne, som og vor Fader og Moder »otte«, og som Torbern Billde selv i Værge havde, der han døde, og den Gaard i Køpnehaffn og i Ottensße ginge lige imod hverandre i Søkendeskiye. Og derimod skal Hr. Hans Billde have den Gaard i Køge, som og vor Fader og Moder »otte«, liggende østen op til Bykirke. Item skal jeg Jacop Hardenberig paa min Husfru Eddele Torbern Billdes Datters Vegne have dette Go[ds]^b: paa Langeland Hans Bring i Kotzebølle 1 Pd. Byg, 8 Skill. 10 »ster«; Hans Bertellsß i

Snødet 1 Pd. Byg, 12 Skill.; Erick Hanss i Tornetuedt 1 Pd. Byg, 1 Mk., 1 Skp. Smør; Michel Spure i Winneby 1 Ørte Byg, 10 »ster«; Ffyen Wends H. Knud Laurens i Hualsø 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 19¹/₂ Skill., 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Jens Laues i Asperop 4 Pd. Byg; Jep Greers i Estrup 3 Pd. Byg, Trediedel af ¹/₂ Td. Smør; Hans Laurens i Hualsø paa Bieret 7 Skill., ¹/₂ Skp. Smør, ¹/₂ Lam, 1 Gaas, 2 Høns, 1 Grot; item har han en anden Bolig ibid., giver 12 Skill., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Skam H. Lass Claues i Roersløff 2 Pd. Byg; Anders Lauris i Kordrop 1 Pd. Byg; Bog H. Giske Ibs i Bardløsse 1 Pd. Byg, 12 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Biere H. Anders Thomes i Rynckeby 1¹/₂ Pd. Byg, ¹/₂ Pd. Rug, 1 Skp. Smør, 14 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Jes Perss ibid. 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Jes Haffgord i Vllersløff 1 Pd. Byg, ¹/₂ Pd. Rug, 12 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Lunne H. Lass Perss i Lunne 2 Pd. Byg, 2 Skill. Grot; Sunds H. Lass Lawmosse i Querdrop 1 Pd. Byg 3 Skpr., 1 Skill. Grot, 1 Skp. Smør, ¹/₂ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Skouby H. Anders Hanss i Maderop 1 Ørte Byg, 1 Skp. Smør, 6 Skill.; Langeland Yffuer Anderss i Winneby 2 Pd. Byg, 24 Skill., 1 Skp. Smør; Lass Bruss i Lyndesse 1 Pd. Byg, 1 Mk. 10 »ster«; Hans Bay i Hesløff 18 Skpr. Byg, 10 »ster«; Ffyen Wends H. Jes Tomes i Hualsø 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 19¹/₂ Skill., 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Hans Toerds i Giellsted 1¹/₂ Pd. Byg, 2 Gæs; Morthen Anderss i Bordinge 1¹/₂ Pd. Byg; Marine Krogs i Skrillinge 1¹/₂ Pd. Byg; Bog H. Mattes Laurens i Bardløsse 1 Pd. Byg, 24 Skill., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns; Biere H. Mattes Bieske i Rynckeby 1¹/₂ Pd. Byg, 1 Pd. Rug, 1 Ørte Havre, 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns, 1 Mk., 1 Skp. Smør; Skam H. Jøren Jude i Roersløff 2¹/₂ Pd. Byg, 1 Skp. Smør; Hans Niels i Bedesløff 3 Pd. Byg, 1 Skp. Smør; Sunds H. Jes Morthenss i Querndrop 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, ¹/₂ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Michel Huss ibid. 1 Pd. 3 Skpr. Byg, 1 Skill. Grot, 1 Skp. Smør, ¹/₂ Lam, 1 Gaas, 2 Høns; Skouby H. Hans Schreder i Rwe 2 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Gaas, 2 Høns; Olluff Kynde i Wedby 1 Pd. Byg, 1 Skp. Smør, 6 Skill., 1 Gaas, 2 Høns. Item skal jeg have den Gaard i Odensse, som Hr. Bendt Billde og Fru Erme-gordt »otte«, hvis Sjæle Gud naade, og Torbern Billde i Væрге havde, der han døde. Og skal Hr. Anders Billde derimod have den Gaard i Kønehaffn, som Hr. Bendt og Fru Ermegord

»otte«, og de 2 Gaarde ginge lige imod hverandre i Søkendeskiye, og derimod fik Hr. Hans den Gaard i Køge liggende østen op til Bykirke, og hvad samme Gaard ikke saa god var som den i Køpnehaffn og Otthensse, har vi gjort ham der Fyldest for. Hvilke Gaarde hver af os skal beholde i Søkendeskiye, som os er tilskiftede med »looden«. Findes der noget ydermere Gods, som ikke til Skifte er kommet efter Fru Erme-gord, skal det komme os alle til gode, som det sig bør i Søkendeskiye; og findes der nogen af os, som ikke har fanget Fyldest, bepligter vi os at gøre hverandre »jefined«, og lover vi hverandre at møde her i Nestued Valburgs Dag næstkommende da at gøre hverandre Fyldest og Afkald paa al den Del, os imellem er, som Søkende bør at gøre hverandre med Rette, uden hvis vi kunde afvise med Breve og Indsegl, som vi hver- andre tilforn givet har. Medb. af flere gode Mænd: ærlige og velbyrdige Mænd og strenge R. Hr. Mattes Ericksß til Twreby, Mauritz Skaue⁶ til Eskellstrup, Basße Christophersß til Sørup, Siuordt Grvbbe til Lystrup, Jens Grvbbe til Sandby og Krestern Niellsß til Hiellmßø VV. Givet i Nestuedt osv.

Perg. med [10] Segl: 6. Llvii 10. Anders Billes Arkiv 1527 Juni 5 (RA.). (Reg. *12081.) [10100

a) Dette Brev, der i sin nuværende Form er udstedt 1527, er medtaget, fordi der i det refereres et ældre af 1504, uden at det er klart, hvor det ene hører op og det andet begynder. b) Orig : »gord« [!].

Juni 23. Vi Henrick Knwtß R. paa min Husfrues Karinæ Billesdatthers Vegne, Hans Bille¹, Torbern Bille², Andhers Bille paa vore egne Vegne har været her i Othensse i Skifte om Arv, som os er tilfalden efter vor Moder Fru Ermegard Eggerdz-datther^a, hvis Sjæl Gud naade, in profesto nativit. Johannis bapt. i saa Maade, at vi har skiftet det Gods og Rente, som vor Moder »otthæ«, arvede og købte i Fynn og paa Langelandh, som de Lodder, beskrevne er, indeholder. Og blev da uskiftet det Gods, som vor Moder »otthæ« i Jwttland hos Riffwæ og Hr. Henrick Knwtß vor Svoger i Værgе har haft; og er Bredz-trvp Mølle i Skam H., som giver 18 Pd. Mel, og Solle Mølle i Swndz H., som giver 4 Pd. Mel, tillagte Hans Bilde at have for Halvdelen Afgift, og Rædinghe Mølle, som giver 18 Pd. Mel, er tillagt Hr. Henrick Knwtß og for Halvdelen Afgift. Og er vi saa overens vordne og vedtaget et »frenmodhæ« i Sieland paa Siøholm paa Symonis et Jude Dag næstkommende der at gøre hveranden ret Søkendeskiye baade om Fædrene og Mød-rene i hvad Del, som nu Brøst i findes. Findes og noget yder-

mere Gods eller Rente, end nu er indlagt eller opregnet efter de Bøger, som nu til Stede var eller tilforn om vort Fædrene, da skal det komme os alle til Skifte, som vederbør i ret Søskeneskifte. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

A. Papir (forneden udskaaen Skrift) med Rester af 2[!] Segl paa-trykte forneden: 1. Lxx 33; 2. Lxx 35. (RA. Privatark., Bent Bille, E.)

— B. Papir (forneden udskaaen Skrift) med Rester af 1[!] Segl paa-trykt forneden: Lxx 35. (RA. Privatark., Bent Bille, E.) [10101

a) Saaledes B; A: Eggerdzdatthers.

Juni 23. Vederkender jeg mig Birgitte Knwtzdatther¹ i Peers-
trup, Cristiern Cristierns Efterleverske, skyldig at være Niells
Clemetzen 60 Mk. danske Penge, som han mig laant har, at
betale inden Jul; hvad han ej fanger de 60 Mk. inden for-
nævnte Tid, pantsætter jeg ham min Gaard i Hoffuelberg H. i
Hwsløff S., som kaldes Amstrup (Anders ^a, 6 Ørte Korn,
Rug, Byg og Havre, 2 Skill. Grot og andre »bede«), at have i
et brugeligt Pant, Skyld og Rente op at bære og aldeles at
regere efter sin Villie, saa længe Gaarden afløses ham. Og
skal Løsning »kiendes« 3 Ting før Johannis Dag Midsommer
til Hoffuelberg H.s Ting, og løses paa Martini Dag i N. C.s
Gaard i Viberg, og da Skyld følge Hovedpenge. Medb. af Hr.
Michel Niels Prior i s. Johannis Kloster i Viberg, Hr. Kiel
Offueß Kantor, Mester Erick Kooss Kannik, Jep Liøng og Cri-
stiern Libert⁶ Borgemestre i Viberg og Oluff Dyrickß Raadmand
ibid. Datum Vibergis vig. Johannis bapt. et ap.[!].

Perg. med [7] Segl: 1. Clviii 42; 6. Bomærke. Niels Clementssøns
Arkiv; ^b1846 »indsendt ved nu afdøde Candidat Vigfus Erichsen« († 1846)
til Hist.-genealog. Ark.^b (RA.). LDipl. [10102

a) I Orig. er ladt Plads aaben til Efternavnet. b—b) Dettes Journal S. 3.

Juni 23? Jess Persß i Ry paa min Hustrus Vegne Aydhe,
Per Mikelsß i Ællyrdh paa min Hustrus Vegne Wnæ, Jep
Persß i Torop paa min Hustrus Vegne Pernille, Per Olß i Bon-
rom paa min Hustrus Vegne Ælne. Med vore Hustruers Sam-
tykke sælger vi og skøder paa vore Hustruers Vegne til beskeden
Svend Henrik Smoswendh, Hr. Oluff Stigsß Foged, al vor og
vore Hustruers Ejendom i en Gaard og Grund i Bondtoffthe,
som er 4 Søsterdele, som Aydhe, Wne og Pernille efter deres
Fader Per Nielsß i Bondtoffte, hans Sjæl Gud naade, og Ælne
Per Olß paa sin Moders Vegne Kirstine Pær Nielsß er tilfalden
i Arv, i hvilken Gaard vore Hustruers Broder Lass Perß nu
boer. Og kendes vi os paa vore Hustruers Vegne fuldt Værd

at have opbaaret af Henrik Smoswendh for forskrevne vore Hustruers Rettighed i Gaarden, saa at os og vore Hustruer der nøjes med. Forbyder vi alle H. S. noget Hinder i dette Køb at gøre. Vi beder Oluff Porsse Herredsfoged i Albo H. om sit Indsegl for det Brev med flere Dannemænds Oluff Kalluff i Rafflundh, Hr. Jep Sognepræst til Melby, Jess Laß i s. Oluffs. Datum s. Oluffs Søndag, som er Midsommersaften.

Perg. med [4] Segl: 3. I Sigilfeltet en mandlig Figur med et Sværd. Senere til Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv; ^aaf Klevenfeldt foræret til Danske Selskab^a (RA.). [10103

a—a) Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 205.

Juni 23—29. Johan episcopus Roskildensis. Premisso nostro sincero favore. Vi visiterede Kapitel i Ringstede Kloster med alle »forfedre« af s. Bentz Orden i Danmarck om Hr. Lawriss Fwld, som var der Abbed, den Uge, som Pederss og Powelss Aften faldt paa. Da fremgik denne ærlige Person Jens Clementsß for os og alt menig Kapitel og spurgte, om nogen havde ham at skylde for Ord eller[!]. Dertil svarede de alle, at de havde ham intet at skylde andet end havde levet ærlig som en lydige Person, og bad ham blive der fremdeles. Dertil svarede J. C. Nej, at han vilde der ingelede blive og være der indelukt læ[n]ger, thi han var der aldrig professus, men han vilde »udskolle« igen. Hvilket vi samtykkede, at han maatte fare fri, hvort han vilde, som en god Person for alt deres Ordens Regel. Skrevet og givet osv. sub nostro secreto.

Perg. (aabent Brev) [med 1 Segl]. Jens Clementssøns Arkiv (RA.). LDipl. [10104

Juni 24. *Reg. *8980.* Perg. [med 1 Segl]. Svendborg Bys Arkiv (FLA. Svendborg Byraads Arkiv). Herefter: *Aktstykk. udg. af Fyens Selsk. I. 92* (læs: nade *Danmarckis, Suerigis, Norgis, Vendes och Gotes konnynggh, hertug vdi Slesuigh, Holtzsten, Stormarn oc Dytmersken, greffue i Oldenborrigh och Delmenhorsth* gjøre - met thette wort - regis proprio). — Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 9 b). [10105

Juni 28. Ericus Nicolai Dekan og Kapitlet i København lejer til Mathias Johannis Borger sstds. en Frue Kirke tilhørende Gaard paa Købmannegaden.

[^aMedtaget Perg.^a Senere tilbagegivet til ^aKøbenhavns Kapitels Arkiv^a.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhøns Dipl. IV. 286.* [10106
a—a) Saaledes LDipl.

Juni 29. Jöns Nilson i Brodskoug skøder Oluf Esbiörnson Kannik i Lund Dræsped gard i Willandz H.

[Orig. Senere (jfr. 1505 Maj 9) til Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 397. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 138.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sætern 8, Nr. 212. [10107

Juni 29. »Anno domini mdquarto die apptollorum Petri et Pauli tha ware meeste parttin aff alle køpstedher i Skone een burgmesther ock en raadman forsamdlet i Lund pa raadhusß effther wor kereste nadughe herres breff etc., alle kopstedhers i Skane tiill gaffn ock bestand; tha wart tha swo om talet ock pa lagt, som her effther^{uet} standher. Primo tesse effther^{ne} market skulle oppeholdes i Skone ock ey flere. Item først Træhøgh marcket neest effther poske. Item therneest Greffwii marcket. Item ock swo apptolorum Petri[!] i Tome-rvpe. Item oc swo Vor frwe dag visitacionis Marie virginis i Wææ. Item sancte Marie Magdalene dagh i Awes. Item sancti Laurens dagh i Lund. Item sancti Bartolomei apptoli dagh i Lynthertwn. Item thernest war afflagt, at inghen possekremer, skredher, skomagher eller nogher forprangher skulle faare nogher stedz pa landhsbygden met teres emebede, kram eller køpmantzskaff i nogher hande maade. Item ock inghen kremer, som faar i market, skall skall[!] meer bygge een m[?] brød. Item ock her weed toghe for^{ne} borgmestere ock raad, at nar som the komme hiem hwer tiill syn køpsted, tha skulle the sette them, som swodant bruge, tiill reette, swo at the giffue thet offuer. Item ock naar som nogher aff tesse komer tiill nogher køpstedh met køpmanskaff, tha skall han haffue bewissningh aff then køpsted ock aff then borgher, han aff køfft haffuer; kan han ikke beuisse, thet han haffuer kopt thet i køpsted, tha haffue forbrot thet, han haffuer køpt tiill forprangh, halffdelin min herres nade, ock then annen halffdeell skal skiptes emellem alle køpsteder i Skone. Item ock weed toghe for^{ne} borgmester ock raad at møøde i Lundh nw om eet aar paa raadhusß, ffør viii slaar, in die sanctorum apptolorum Petri et Pauli; hwelken thereffther kommer, han bøde en tønne tyst øll, ock bliffuer han bortte met alle, tha bøde j lest tyst øll. Item ock alle skepper ock alne i Skone schulle lictes weedh teres skeppe ock alne i Lundh. ◀

Optegnelse med samtidig Haand: Malmø Stads Bog 1503-48 S. 16 (Malmø Bys Arkiv (i Malmø)). — Ovfr. gengivet fuldstændig og bogstavret. [10108

Juni 29. (*Reg. *8981.*) Papir med utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *A. Kall Rasmussen, Musse Herred I. 109; Missiver II. 196.* [10109]

Juni 30. Wy Fredrich erffgenahme tho Norwegen, hertogh tholaten durch vele flietige denste unß von unsem leuen getruwen Backe Boyns wanhafftigh in unsem lande Nordtstrande gescheen, und de unß von ehme und sinenn eruen noch mehr gescheen scholen, dat oft he und sine eligen sohns, de he hefft effte krigende werdt, in jennigen broke fallende edder darumb angelanget werden, alsdenne schall nemandt unser staller des landeß Norttstrande, sondern wi edder, dem wi deß beuehl dohnnde werdenn, sodanen broke beren edder forderenn; und oft he jennige liggende frie guder bueten dem Strande kopende wurde, de schall he ewiglich hebben und bruken, ock ehre jarlicher renthe unbeworenn und[!] sinen nutt kehren. Weß doch dat gantze gemeine landt doet und unß mitt rechte geboren mach, derhalben beholdenn unuorgeuen[!]. Vorbeden hirumme allen unsenn riddernn, eddelmennen, vogdenn, stallernn, burgermeistern, rathmannen, gemenheiten, tolnern, hardeßuogtenn, borgern und lansten und sonst einem jedermanne der unsern Backen hierenbauen tho hinderende under unsen ernstlichen straffen, furstliken hulden und ungnaden. Gegeuen und geschreuen des sondages na Petri und Pauli tho Gottorp.

[Orig.] Afskr. fra c. 1600: Statsark. i Kiel, Acta A XX Nr. 2340. [10110]

Juli 1. Vidne af Malmøge Byting, at Per Jenssøn Herredsfoged i Bare H. skødede Pawiill Pederssøn i Malmøge, Sognepræst til Høköpings Kirke, en Jord i Malmøge.

Perg. med [9] Segl: 1, 3-5. Bomærker; 6. Bomærke (*s hans iæpfen*); 7-8. Bomærker. (SvRA. Perg.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 138.* [10111]

Juli 6. (*Reg. *8982.*) Perg. med 1 Segl: Lxxiii 64 (Rosenkrantz). Jørgen Ruds Arkiv (RA.). *Heise, Rosenkrantz, Dipl. S. 12.* [10112]

Juli 7. *Reg. *8983.* [A. a Perg.; »das Siegel in etwas zerbrochen.«] Aa. Afskr., attesteret 1694 Jan. 17 af Joh. Müller og A. Koefoed: RA. Rtk., Generallandsundersøgelseskommiss. i Slesv. og Holst. 1723-30, Akter vedr. Frigaarde i Haderslev Amt. — Andre Afskrifter (alle fra 18. Aarh.): RA. Klevenfeldts Nobilitationsbreve; Thott Fol. 1067 Bl. 42 a; RA. Genealog. herald. Selskab, Gener. Fol. 99; RA. Voss's Ekscerpter Bd. LXXV, LXVIII a 5 a. *Stemann III. 142.* [10113]

a—a) Saaledes Aa.

Juli 9. Per Jenssøn i Gødersløff sønden aa, Tinghører i Bare H., sælger og skøder Pawiill Pederssøn Kirkeherre i Høköpinghe en Jord i Malmøge.

Perg. med [8] Segl: 5-8. Bomærker. (SvRA. Perg.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 140.* [10114]

Juli 10. Jeg Ilfaer Eski¹ af Brøndum har skødet og solgt Hr. Poel Anders² Prior i Vregløff Kloster al den Del, som min Hustru Dorethe Pallisdater tilfalden er i Størvp^a og Clettrvp, som det mig tilfalden er i Arv efter min Hustru og »myn« Børn, med »swodane« Skel, at han skal selv fri Godset fra Mauritz Nielsøns Arvinger for de Penge, det staa i Pant for, saa meget, som min Part kan findes i forskrevne Pant. Og gør jeg med min Svogers Per Michilsøns² Samtykke forskrevne Hr. Prior en fuld Ejendom paa forskrevne Del og tilbinder os at fri forskrevne Hr. Prior den forskrevne Del. Vi baade hænger vore Indsegl for dette Brev med andre Dannemænds Hr. Laurens Terberns³, Hr. Marthen Jesper⁴ Præster i Vregløff, Niels Ott⁵ i Villervp og Tames Knud⁶ i Lønstrvp »vebner«. Datum die Kanuti regis.

Perg. med 4[!] Segl: 1-2. Bomærker; 3. I Sigilfeltet en Kalk; 4. I Sigilfeltet Bogstavet m. Senere (jfr. 1508 Okt. 23) til Oluf Stigssøn Krognos's Enkes Arkiv (RA.). LDipl. [10115]

a) Ikke meget yngre Paaskrift bagpaa: Størvppe.

Juli 11. Reg. *8985. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv (i Ribe). *Adler, Bidrag til Skildring af Byen Ribe 3. Hefte (Ribe Skoleprogram 1847) S. 9* (læs: mynde formaaer i - staden her emod thenne - Ripensis etc.). [10116]

— Kongen sælger Romszgaard uden for Wedle til Wedle By.

A. Perg. [med 1 Segl^a]. Vejle Bys Arkiv (RA.). Herefter: *Saml. til jydsk Hist. X. 359* (læs: hertug vdi Slesuig, Holtzsten, Stormaren oc Dyttersken, greffue i Olden[borg]h oc Delmenhorst, giøre - wii met wor - for^{ne} Romsgaard - fanget ffææ [oc] fuldt - for^{ne} gaard - fuldkommelighen till at staa for^{ne} woore - for^{ne} Romsgaard - tiltall, som - Skee thet - for^{ne} gaard - secrete. *Dominus rex per se in presentia Petri Brockenhuse legislatoris Jucie et Nicolai Clementis armigeri*). — **Aa.** Vidisse 1590 Juli 26 af Kongen (∩: Rigskansleren), givet Borgemestre og Raadmænd i Weidtle. RA. Rigens Forfølgningssbog 1586-92 Bl. 173 b. — **Aaa.** Aa optaget i Stadfæstelse 1635 Marts 27 af Christian IV, givet »borgemester«, Raad og menige Borgerskab i Vedle. Papir med Rester af 1 Segl. NLA. Vejle Raadstuearkiv. Afskr. efter Koncept hertil: RA. Jydske Reg. 9 Bl. 115 a. — Afskrifter fra 17. Aarh. efter Orig. til Aaa: **Aaaa.** NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskr. af Byens Privilegier Bl. 93 b; **Aaab.** Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (Bl. 7 b) (her med urigtig Dag sancti Mechalli dag). — **Aab.** Afskr. fra 17. Aarh. efter Orig. til Aa: NLA. Vejle Raadstuearkiv, Haandskr. af Byens Privilegier Bl. 15 b. [10117]

a) Allerede 1590 var ifølge Aa »segledt franfeldigt«.

Juli 11. *Reg. *8986.* [A. Orig. Viborg Bys Arkiv.] **Aa.** Afskr. fra 1710, attesteret i Wiborg af Notarius publicus Johannes Erichsøn: Viborg Bys Arkiv (RA.). Herefter: *Danske Mag. 4. R. II. 271.* — **Ab.** Afskr. i Afskr. af Kopi indsendt 1773 af Viborg Bys Privilegier: Kall Fol. 60. — Andre Afskrifter: RA. Topogr. Saml. Papir, Viborg (tidligere Nr. 248 t) (fra c. 1700); sstds. (tidligere Hist.-genealog. Ark., Fol. 40) S. 21 (fra 18. Aarh.); Ny kgl. Saml. 4 to 742 b (af Frands de Thestrup); Thott Fol. 1176 (fra 18. Aarh.); Kall Fol. 59 (ligeledes); NLA. Viborg Bispearkiv Nr. 485 S. 21 (ligeledes); NLA. Viborg Raadstuearkiv, »Wiborg Previllegie og Benefici Protocol« S. 27 (ligeledes); NLA. Viborg Raadstuearkiv, Pk. »Tre Afskrifter af »Wiborg Previllegie og Benefici Protocol«, et Hæfte S. 20 og et andet Hæfte S. 24 (begge fra 18. Aarh.) og et tredje Hæfte S. 30 (fra 19. Aarh.). [10118

— Vi Hans Konge tillader, at Niss Jonssen Raadmand i Wedle og hans Husfrue Kierstine »muge« i deres Tid den ene efter den anden have en Eng, som kaldes Kaabelmaade og sig strækkende i Øster til Wimelsshøll og i Vester indtil Rossborgh wasse og i Sønder indtil Skoven og i Nør indtil Aaen, og give deraf aarligen $\frac{1}{2}$ Td. Smør til Ladegaarden, som Niss Jenssen nu i boer; og naar Niss Jonssen og hans Husfrue er døde, maa et deres Barn have forskrevne Eng i sin Livstid for $\frac{1}{2}$ Td. Smør aarligen ud at give til Ladegaarden. Thi forbyder vi alle og særdeles vore Fogeder og Embedsmænd paa vort Slot Koldingh Niss Jonssen, hans Husfrue eller Barn paa forskrevne Eng at hindre lade under vort Hyldest og Naade. Givet i Hundzbech Ketelli Dag under vort Signet.

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh. paa 1. Side af et Folioark (sammen med Kongebreve af 1539 Febr. 25 og 1542 Juni 28 angaaende samme Eng): RA. Topogr. Saml. Papir, Vejle. LDipl. [10119

Juli 14. Des sondages vor der 12 apostell dage ist gekamen ein boscheden[?] man Thomas Jennßenn up Velstede karkhoff und hefft gefraget dat meine karspell, weridt sake dat eme wittlich were, dat sermarke genomt Vhre bolegen in Stenswange sin und sin vorvader gewesenn hefft. Do antworten eme bunden und lanstenn eindrechtichliken, dat se anders nicht wusten edder hordt hadden von eren vorolderen, men dat duße sermark he und sin vorfaren bruket hefft bauen 100 jaren in roulche besichtinge. Hirup hefft Thomas Jenßenn gebeden dat meine carspel tho Velstede umb ein karspeltuge, dat he kregen hefft von achteborne mans alße Peter Hakenßen, Jes Hakenßen, Nis Christensen, Christen Tucksenn, Thomas Mattheßenn, Peter Michelßenn, Nis Tuchsenn, Johan Gossenn; disse tueden up

Veltstede karkhoff, dat alle articule so ghan ist, alße bauen schreuen steidt. Wy vorgeschreuen achte bidde her Claues Tagesen karkher tho Velstede und her Hinrich Sterneberch ere ingesegell druckenn vor dussen breff. Gegeuen und geschreuen, wo bauen schreuen steidt.

[A. ^aVelbeseglet Orig.^a] Aa. Optaget i Tingsvidne 1605 Sept. 17 (des dingesdages nha exaltatio crucis) af Lundtofft harde, givet Peter Trwellson tho Velstede. Perg. [med 3 Segl.]. (RA. Privatark., kronolog. Række 1605 Sept. 17.) Trykt i dansk Oversætt. (ikke nøjagtig og ikke helt fuldstændig): *Hejmdal 1914 Jan. 8, 1. S. 6. Sp.* = *J. Fausbøl, Minder fra Sundeved og Felsted Sogn (Aabenraa 1914) S. 77.* [10120

a—a) Saaledes Aa.

Juli 15. Jacob Wædher Borgemester i Nykøpingh, som sad i Fogeds Sted, Hans Hæminghß Raadmand og Jens Smet. Borger sstds. Mand. efter Knut Konges Dag paa Nykøpings Raadhus, som den Dag Ting var »sæth«, skødede beskeden Md. Hans Perß Raadmand i Nykøpingh fra sig og sin Husfrue den halve Gaard, som Laurens Tryne i boer og ligger i Friisegade sønden næst Gwndher Kæls Gaard, til den hellige Trefoldigheds Alter i Vor Frue Kirke i Nykøpingh liggende vesten næst Sakristidøren, og Per Mathß Borger i Nykøpingh, som Væрге er til forskrevne Alter, annammede Skødet, og var Skødet stadigt mælt inden 4 Tingstokke af 3 Tingbænke; og kendtes H. P., at han arvede forskrevne halve Gaard efter sin Broderdatter Marine Laurensse dotther. Vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med 3 Segl.: 1-2. Bomærker; 3. Utydeligt Brudst.; Paaskrift bagpaa fra 16. Aarh.: »Knut Nielßon den nu besider«. Nykøbing F. Kirkes Arkiv; 1883-84 af Museet for nord. Oldsager afgivet til Gehejmearkivet. [10121

— Kongen tillader Mindrebrødrene af Observansen i Lutken Tunderen aarlig at hugge 30-40 Læs Brændeved, fortrinnsvis af Vindfælder, i Skoven Luydemholt og Houerslundholt.

Perg. [med 1 Segl.]. Tønder Franciskanerkl. Arkiv (Tønder Bys Arkiv (i Tønder)). *Nordelbingen VII. 9.* [10122

Juli 16. Hans Konge. Her var i Dag for os Karinæ, Powel Abelgardz Efterleverske^a, som Borgemester var i Wiborgh, og havde hid stævnet Nis Ebbeß og hans Medarvinger i Riibæ for, at de skulde have gjort hende Hinder paa en Gaard liggende i Steenbodernæ i Riibæ, og frembar han Købebrev [c: 8269] og Skødebrev [c: 8374] lydende, at hun nogen Stund siden havde solgt og skødet ham og hans Medarvinger saadan Gaard, og

»worthæ« de derom i Dag her for os fordragne, at hun i vor Nærværelse lod Nis Ebbesß og hans Medarvinger aldeles løse for alt ydermere Tiltale. Vi har ladet trykke vort Signet »røglang's wthenn« paa dette Brev. Givet i Købinghoffd Tirsd. efter divis. apostolorum.

[Orig.] Optaget i Stadfæstelse 1519 Juni 18 (Lörd. efter Botulphi) af Christiern II (forseglet med Signetet), givet Nis Ebbesß og hans Medarvinger. Perg. [med 1 Segl]. Ribe Bys Arkiv (i Ribe) under Aar 1519. [10123

a) En omtr. samtidig Paaskrift bagpaa nævner »Karine Powel Abylgardz eller Karine Jespers«.

Juli 22. Tingsvidne af Støffring H., at Randers Graabrødrekloster lod skøde Randersz By al Klosters Del i Brastrup Mark og Woldum Mark.

[A. Orig., formentlig med 10 Segl^a. Randers Bys Arkiv.] Aa. Afskr. indført i Dom 1692 Jan. 11 af Randers Byfoged mellem Peiter von Sprechelsen til Dronningborig og »Borgemester« og Raad i Randers; Brevet fremlægges af de sidste. NLA. Randers Bys Tingbog 1691-93 Bl. 62 a. Herefter: *Kirkehist. Saml. 4. R. VI. 328.* — Ab. Udtog af Søren Abildgaard »af Randers Raadstuearchiv« (med Bemærkning: »Herunder hænger et stort aflangt Segl, men Inscriptionen er deri ulæselig; dernest nogle andre Segl, hvoriblant: s' dōni ione abbatis; s' marqvort lagesen«): Nationalmuseet, Abildgaards Dagbøger Hæfte 4 S. 118. [10124

a) Aa har forneden 10 Gange: L. S.

— Ebbe Strangeß sender Henrick Krwmediga 200 Stædermark og tilbyder, at han maa pantsætte 1 Læst Korn af Brevskriverens Gods.

Papir med Spor af 1 brevlukkende Segl. Henrik Krummediges Arkiv (B 1; RA.). *Missiver II. 197.* [10125

Juli 24. Niels Clausøn¹ Biskop i Aars. Vig. Jacobi var vi af vor naadige Herres synderlige Befaling paa Greffuelunds Mark, som ligger i Wiffue S. i Henstet H. i Hymmersyssel, om den Trætte, som længe har været mellem velbyrdige Mænd Hr. Niels Høg Høvidsmand paa Aaleborig og Tyge Jensøn af Dalsgard om Wiiftorps Mark og Skov og om Greffuelunds Mark og Skov. Da saa' vi og »wdletthe« de Stenskel paa Marken og Skovskel og »grymer« i Skoven, som Tyge Jensß og de Riddermændsmænd, som vor naadige Herres Brev paalyder, havde gjort og sat og Tyge Jensß med 2 af de Riddermændsmænd, som er Oluff Morthensß af Hastrop og Enwold Jensß af A[l]stede, havde svoret at være ret Skel mellem Greffuelunds Mark og Skov og Wiiftorps Mark og Skov, og alt det, de havde saa omstenet og »omgriimet«, hvis der indenfor er, at være Tyge Jensßons rette »arffue« og Eje, og ingen anden at have der Del i uden et Øksehug, som Tostrop Kirke har deri til sin Kirkegaard; hvilke

Skel og »at swerie ther udoffuer uppaa« vor naadige Herres Brev paalyder og indeholder, at saa var vedtaget med begges deres Samtykke og Hr. Niels Høg dermed da at »øffredes« og lade sig nøje. Siden hørte vi begges deres »bewiisninge« og fór siden nogle de Skovskel udover i begges deres Nærværelse, som var mellem Greffuelwnds Skov og Wiffuetorps Skov og indtil det Stenskel, som kaldes Brendesteen, som er Skel mellem Wraaskoff og Wiffuetorps Skov, og forligte vi dem siden saa derom til evig Tid, at al den Ejendom, som Tyge Jensøn har saa omsvoret, stenet og »griimet«, skal han beholde til evindelig Eje upaakæret af Hr. Niels Høg eller andre, som Wiffuetorp hænder at fange i Væрге. Og den Skovslod, som Tiige Jensø udlagde først fra det Stenskel, som staar i Fasedall hos en Hulvej, og saa vester op til det Stenskel, som kaldes Brendesteen, og fremdeles i Vester »at« en gammel Vej og saa ud til et gammelt Stenskel, som stander yderst i Skoven ved Marken og noget nær tvært over fra det Stenskel, som Tyge Jensøn gjorde, den Skov og Ejendom derimellem skal Hr. Niels Høg beholde til Viffuetorp til evindelig Eje. Og i »saa made worthe« de forligte og lovede det stadigt at holde. Medb. af andre gode Mænd, som derudover var, som er Hr. Niels Ericssøn² af Biørnholm, Hr. Jens Jensøn Prior i Vor Frue Kloster i Alborig, Jens Nielsøn i Roffstrop, Mogens Knutsøn⁵ i Aßens, Mattes Knutsøn sstds. VV., Knwt Perssøn i Lyngby, Jes Michelsøn i Nordrup, Per Jensøn sstds. og Nis Jensøn i Niisom Bønder. Datum ut supra.

Perg. med [10] Segl: 1. G. 741; 2. Lxxiii 64 (Rosenkrantz); 4. Utydeligt Skjold og Hjelm; 5. M 63; 6. Utydeligt Skjold; 7-10. Bomærker. Dalsgaard Godsarkiv (NLA. Dalsgaard Godsarkiv, Pergamentsbreve 1473-1675). LDipl. — Udtog med urigtigt Aar 1404 og uden Dag se 2339^a. RA. Herredagsdombog 1595-99 Bl. 337 a (Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 213*, jfr. 694) og den under 2339 citerede originale Dom. — Udtog anført i Brev 1515 Jan. 20, se 2584. [10126

^a) Udtoget maa, at dømme efter dem, der fremlægger Brevet, være gjort efter Niels Høgs og ikke efter Tyge-Jenssøn Seefeldts Eksemplar.

Juli 25. Jeg Elnæ Hywllsdatther Priorisse i Gwdom Kloster og ganske Konvent sstds. vi kendes os ingen Rettighed at have i »thesse« Jord: Skodbergh gardz rette Enemærke fra den »foldh«, som ligger vesten fra Gaarden, og sønder paa lige »ath« den gamle Dige, som ligger sønden fra Gaarden, og saa op med den samme Dige østerpaa omkring de »tweraggher« indtil Heden og siden »nøør paa kringh« den Toft, som kaldes Knødetofth,

til de Agre, som kommer af Vesten for »then storæ ladhæ høgh«, fra den Høj og indtil den »hafwegordh«, som ligger næst norden fra Gaarden, og saa »hafwegordhen« ud i sin Længde og Bredde, som hun inddiget er, og sønder fra »haghgardhen« med den Dige, som løber sønder paa mellem »foldhen och haghgardhen«; item alle de Agre, som ligger i »felligs marck«, som kiende jordh« er; sammeledes Enge, Fædrift, »tørrægryfth«, Lyngslet og andet, som nu tilligger Skodbiergh gardh og af Arilds Tid tilligget har. Item bepligter vi os at annamme og indskrive Oloff Persß og hans Hustru Fru Annæ og deres »for-elder«, hvis Sjæle Gud naade, i vore Bønnebøger for nogen Jord i forskrevne »felligs marck«, hwilke« Jord Oloff Perssøns Børn til Klostret givet har. Vort Konvents Indsegl med Biskop Iwers i Rybæ, Paly Jwuelss i Gwdom Kloster og Nielss Spendz af Trabieregardh. Givet og skrevet paa Jebss Dag.

Perg. med [4] Segl: 1. Utydeligt Brudst. Oluf Pederssøn Glob's Børns Arkiv (AM. VIII. 9). [10127]

Juli 27. Se 1504 Dec. 14.

Juli 28. Seuerin Jensß Kapellan den Søndag til Westet Kirke, Symen Jørgkensß og Oleff Andersß. Sønd. før Olaui Dag paa Westet Kirkegaard fik hæderlig og velbyrdig Md. Wille Friis Provst og Kannik i Ripe et Sognevidne af 12 Dannemænd: Anders Jesß, Anders Lasß, Kalli Jensß, Symen Jørgkensß, Anders Skræder, Pouel Acersß, Lille Tames, Nis Andersß i Fardervp, Lille Jens Andersß, Anders Otteß, Claus Bertelß og Per Nielß; hvilke vidnede, at dem vitterligt er, at den Gaard norden ved Westet Kirke, som Anders Jonsß af flyttede og Jens Nisß i boer, har hørt til Westet Kirke af Arilds Tid og givet sin Skyld til Westet Kirke, og aldrig nogen har haft Gaarden i Værg eller Forsvar uden Ærkedegn i Ripe en efter andens Død i deres eller i deres Forældres Tid, som dem mindes kan eller spørge kunde af deres Forældre, til Hr. Claus Kromedighe, hvis Sjæl Gud have, tog Gaarden til Dorningh. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. [med 3 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [10128]

Juli 30. Oluff Porse¹ Tingfoged til Albo H.s Ting, Mons Persß Herredsfoged i samme Herred, Oluff Kalluff i Rafflundh, Hr. Jep Sognepræst til Melby og Jess Lasß i s. Oluffs. Tirsd. efter Oluffs Dag paa Albo H.s Ting var disse Dannemænd Jess Persß i Ry paa sin Hustrus Vegne Ayde, Per Mikelsß i Ælle-

rydh paa sin Hustrus Vegne Wne, Jep Persß i Torop paa sin Hustrus Vegne Pernille, Per Olsß i Bonrom paa sin Hustrus Vegne Ælne, hvilke 4 Dannemænd kendtes, at de havde solgt med deres Hustruers Samtykke til beskeden Svend Henrich Smoswen, som tjener Hr. Oluff Stigsß, al deres Ejendom, som er 4 Søsterdele i en Gaard i Bondtofftø, som deres Hustruers Broder Lass Persß nu i boer, hvilken Ejendom dem tilfaldt paa deres Hustruers Vegne efter deres Fader Per Nielsß, som boede i forskrevne Gaard. Og disse 4 Dannemænd skødede paa forskrevne Ting til Henrich Smoswendh al deres Ejendom i forskrevne Gaard paa deres Hustruers Vegne. Og kendtes de dem paa deres Hustruers Vegne fuldt Værd at have opbaaret af Henrich Smosuen for al deres Rettighed i Gaarden. Og ingen af dem skal have Magt at gøre H. S. noget Hinder paa denne deres Rettighed og Ejendom. Sig. nostra. Datum Rafflundh ut supra.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke. Senere til Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv; *Adel. Brevkister S. 171 L. 3*; ^a1747 købt af Danske Selskab paa Biskop Pontoppidans Auktion^a (RA.). [10129

a—a) Ifølge Langebeks Paaskrift bagpaa.

Juli 31. Pedher Hennikeß Sognepræst til Tranekers Kirke, Symen Strangheß Sognepræst i Bøstrwppe, Per Algudß i Næregordh, Nils Grwbbe, Gregors Jwll, Yffuer Jwll i Leyebøll VV. Vi har beseget et Brev^a lydende: 9005. Vore Indsegl. Givet i Tranekers By Onsd. efter Jehs Dag.

Perg. [med 6 Segl]. ^b1745 af Sekretær (i Danske Kancelli Daniel) v. Bergen foræret til Danske Selskab^b (RA. Anders Christopherssøn Passovs Arkiv). LDipl. 1499 uden Dag. [10130

a) Betegnes senere her i Brevet som et Pergamentsbrev. ^{b—b} *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 205.*

Aug. 4. Ørien Løoch Præst i Folttofftæ gør vitterligt, at Biørn Skaldhre i Ooszby fik Vidne af Folttofftæ Kirkestævne, at en Skovslod i Folttofftæ eghe, som Morthen i Hestengh paadeler, altid har ligget til Folttofftæ gord.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt fornedden. Senere til Mogens Gyldenstjernes Arkiv (RA.). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 141.*

[10131

Aug. 6? (Aar?). (Oluf Stigssøn Krognos) anmoder en Biskop (formentlig Niels Styggessøn Rosenkrantz af Børglum) om at betale hans Moder (∴ Svigermoder) de Penge, Oluf skal have.

Koncept paa Papir. Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv (RA.). *Missiver II. 198.* [10132

Aug. 9. In nomine domini amen. Indictione 7., die Veneris mensis augusti 9., pontificatus Dn. Julii pape secundi anno 1. in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presencia nobilis ac egregius vir Dn. Lagho Vrne decretorum doctor et ecclesie Roschildensis cantor principalis pro se ipso omnibus melioribus modo et ordine, quibus potuit, prebendam per obitum Dn. Lideri canonici Roschildensis nuper vacantem vigore gracie sibi motu proprio per Dn. Raymundum, tituli s. Marie nove presbiterum cardinalem legatum de latere, concessa ac dudum et alias per procuratorem suum Dn. magistrum Ottonem pie defunctum DDn. capitularibus Roschildensibus insinuate sub dato Lubeke octavo ydus maii pontificatus Dn. Alexandri pape sexti anno 11. salva protestacione et forma meliori, qua poterit, acceptavit. Super quibus omnibus Dn. Lagho sibi a me notario publico fieri peccit unum vel plura publica instrumenta. Acta fuerunt hec anno, indictione, die, mense in residencia cantorie ante meridiem hora quasi 7. et pontificatu predictis, presentibus nobili ac commendabili viris DDn. magistro Nicolao Doa canonico Roschildensi et Canoto^a presbitero Ottoniensis dyocesis, testibus ad premissa vocatis.

Et ego Johannes Luche clericus Ottoniensis diocesis, apostolica et imperiali auctoritatibus notarius, quia omnibus, dum sic, ut premittitur, fierent, cum prenominitis testibus interfui, hoc instrumentum manu mea scriptum exinde confeci signoque et nomine meis solitis signavi.

Perg. med Notarmærke. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXIX. 12). LDipl. [10133

a) I Orig. er ladt Plads aaben til Efternavnet.

— Niels Hack¹ paa Monstorp. Efter min Moders Hille Henricksdotters Brev og Befaling har jeg solgt og skødet til velbyrdig Md. Henrick Agesø paa Hagløse en min Moders Gaard i Hiærop (Oluff Ploff, 2 Pd. Korn). Afvindes forskrevne Gaard ham, tilpligter jeg min Moder at udlægge ham saa godt besat Jordegods og saa god Rente inden 6 Ugers Dag der næst efter kommende. Medb. af ærlige og velbyrdige Mænd Mester Age Jeip² Kannik i Lwndh, Greers Jeipsø paa Thorop og Hr. Pedher⁴ Sognepræst til Slogerop Kirke. Datum Lundis Laurentii Aften.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxxix 8 (s **niels davits**); 2. G. 34 = Llxviii 12 (Sparre); 4. Skjold, hvori en Kalk. Henrik Aagessøn Sparres Arkiv (SvRA. Perg.). LDipl. [10134

Aug. 10. Ghemenen karspellude in deme karspel tho Rapstede. Up Laurencius daghe was up deme karckhoue to Rapstede de vorsichtighe Mauricius Hertenbreker karckher to Hoyst unde Hostorp unde vraghede deme gansß ghemenen karspelluden unde alle de karckheren, dede in Sclux harde wesende synt, de dar al weren, ifft id en wytlick were, dat Peter Jensen tho Raie pleghe synen tegheden, borde unde offer tho Hoyst tho gheuende off eyn ander weggen. De karspellude samtliken antwarden, dat ße nuwardel anders hadden ghehort unde wysten, men dat Peter Jensß tho Raye horde tho Hoyst in dat karspel, wenthe id were uth Sollick ghebuet, unde eer dat Raye buet was, gaff Eggert Gortsß daraff tho der karken na synen wyllen. De karckheren in Sclux harde ock so tugheden. Nach der vramer lude wytlikheyt hebbe ick Mauricius Hertenbreker ghebeden umme eyn karspelles wytlicheyt, dat my ghegunnet is; dar uthgheesket worden 8 karspellude de oldesten unde besten des karspels: Cristiern Hansß, Tughe Hansß, Per Aarssersß, Per Nigelsß to Korup, Mickkel Nisß, Jes Lasß to Hissel, Jep Amsß, Jes Andersß to Hunning; dusse tugheden, dat ße anders nicht vusten unde ghehort hadden, men dat Raye stede tho Hoyst karkken gheleghen hefft, synt id bueth wordt, unde ock tho vorne. Unde wy karckheren in Sclux harde dat mede be-thugen unde beßegelen, als synt her Nigels to Rapstede, her Seuerin to Buldorp, her Hans tho Burkarl, her Esebern to Buldorp cappelan, Kalli Jensß to Hoxholt, Cristiern Andersß tho Rapstede, dyt al mede ghetuget hebben. Myt unßeme inghesegel. Ghegeuen unde ghescreuen *etc.*

Perg. [med 6 Segl]. Højst(ed) Kirkes Arkiv; senere til Solvig Godsarkiv; ^aendnu senere til Viborg Landstings Arkiv^a; ^bc. 1800 ejet af Danske Selskab^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet (RA. Solvig Godsarkiv). LDipl. [10135

^a—^a) Saaledes Langebek i LDipl. ^b—^b) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 b.

Aug. 14. Niels Henricksß Landsdommer i Sieland, Hanss Billæ Høvidsmand paa Skiolleness, Herlugh Scaffwe i Eskilsterop, Jenss Grwbbæ i Sandby, Jørgen Aagesß i Windinge, Laurens Jensß i Haffwenløffwe og Boo Jensß af Kerrop. Onsd. før Vor Frue Dag assumpc. paa Sielandzffare Landsting var velbaaren Mands Hr. Henrick Krwmediges Svend Per Ffinbo med Fuldmagt om nogen Trætte, som Hr. Henrick Krwmedige og Oluff Langh, Niels Mechilsß og Niels Andersß paa deres Frændes Lasse Perssens Vegne, hvis Sjæl Gud naade, imellem

var for 2 Lam, som Lasse Persß var sigtet for, at han havde stjaalet, og Hr. Henrick fór til hans Gaard og »estæ« Borgen af ham, at han skulde komme til Tinge at pleje Bonden og Kongen Ret, og han ej da vilde sætte Borgen, men løb ind og gjorde Værge ud af sit Hus, som han tilforn havde »redd« sig paa, og gjorde da nogle af Hr. Henricks Svende og Medfølgere ilde saare og blev derudover straks ihjelslagen. Da »wort« det i Dag med Oluff Langh, Niels Mechilsß og Niels Andersß med alle den dødes Frænders fuld Magt saa forenet med Per Ffinbo paa Hr. Henricks Vegne, at Lassæ Persß skulde nyde viet Jord og ej føres til Tinge at undgælde efter Loven, og Hr. H. K., Torbern Oxæ, Per Ffinbo, Per Jwde og deres Medfølgere og alle deres Frænder og næste være »alstinges« kvitte for Lasse Persens Død og alle hans Frænder og næste; og blev der da gjort til et fuldt »affganget« Maal i forskrevne Sager paa baade Sider. Cum sig. nostris. Datum ut supra.

Perg. [med 7 Segl]. Henrik Krummediges Arkiv (RA.). LDipl. [10136

Aug. 15. Jeg Morthen Giørdß Raadmand i Aalleborrig sælger og skøder med min Husfrues Barbara Michelsdatterss Samtykke fra mig og min Husfrue Hr. Per Persß Sognepræst i Høffringe 2 mine Boder med Hus og Jord, den ene liggende uden ved »wandporthen« næst sønden op til »slwssen, dørren« østen ud til Aaen, er muret imellem »stolpen« 2 Lofter paa »som fem byngende, thii ære iiiii gwloffwe«, hvilken Bod Hr. Per Persß havde i Pant af Hans Kock for 80 Mk. rede Penge; den anden Bod ligger vesten op til i Gaarden, og Taget af den gaar udi Taget paa den anden Bod, som er 4 »byndgende« i den sønder Side, det er 3 »gwloffue«, og 5 »byndinge« i den nørre Side, og fri Gang ind og ud ad Porten i Morthen Giørdß[!] Gaard til forskrevne »boodh«, og »legge tønne« og Gods »s..dnen« op til Væggen, som Boden kan taale hvilken Bod Morthen Giørdß selv byggede med sine egne Penge og købte Jorden af Lazarus Borgemester i Aalleborrighæ, og Lazarus købte forskrevne Jord af Barbara Michelsdatter, og kendes mig Guld, Penge og fuld Værd for forskrevne Boder med Hus, Jord og »magh« i Gaarden, Gang til Døren ind og ud ad Porten at have opbaaret. Medb. af hæderlige Mænd Hr. Niels Persß Prior i Hwndzlwnd, Hr. Pallii Officialis paa Segelstrop, Hr. Anders Nielsß i Skullerop, Hr. Niels Strangiß i Tornbøy, Niels Ottß i Willerop, Thomes

Knutzß i Lønstrop VV., Las Tugß Borgemester i Høffringe, Oluff Suenß og Las Jenß Raadmænd ibid. Datum Høffringe die asu[m]pc. Marie.

Perg. [med 10 Segl]. Senere til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.).
[10137]

Aug. 16. Privilegium af Kong Hans for Stubbekøbing.

[A. ^aPerg. [med 1 Segl]. Stubbekøbing Bys Arkiv.^a] Aa. Afskr. af Langebek 1741: LDipl. — Ab. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — Ac. Afskr. fra 18. Aarh.: Resens Atlas (Uldall Fol. 186) V. 78. Herefter: *Bering Liisberg, Stubbekøbing gennem Tiderne S. 112.* — Ad. Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl.
[10138]

a—a) Saaledes Aa.

Aug. 18. Theodericus episcopus Lubicensis universis divinatorum parrochialiumque ecclesiarum rectoribus, vicerectoribus seu locatenentibus eorundem, plebanis, viceplebanis, curatis et non curatis ceterisque presbiteris, clericis, notariis et tabellionibus publicis per diocesem nostram constitutis. Vacante pridem perpetua sine cura vicaria ad altare s. Nicolai in ecclesia Oldemburgensi nostre diocesis per obitum Dn. Tymmonis Gotzikes, illius ultimi possessoris, Dn. Fredericus heres regni Norwegie, dux Dn. Gothschalculm de Aleuelde decretorum doctorem ac prepositum ecclesie Sleßwickcensis ad eandem per suas patentes litteras nobis presentavit, supplicans cum Dn. Gothschalco, quatenus ipsum ad vicariam eandem, que de jure patronatus sive presentandi Holsatie ducum esse dinoscitur, instituere dignemur. Nos igitur ad vicariam vacantem Dn. Gotschalculm, coram nobis flexis genibus id petentem, instituimus et de illa per birreti capiti sue impositionem providemus ac in realem possessionem vicarie inducimus, recepto ab eodem Gothschalco fidelitatis debitis juramentis[!]. Que omnia vobis supradictis notificamus vosque requirimus primo, secundo, tertio et preemtorie, vobis sub excommunicationis pena mandamus, quatenus infra 3 dierum spatium, postquam pro parte Dn. Gotschalculi vel eius procuratoris fueritis requisiti, immediate sequentium, quorum dierum unum pro primo, secundum pro secundo et tertium pro tertio et preemtorio termino assignamus, Dn. Gothschalculm vel procuratorem suum in possessionem vicarie inducatis sibique de vicarie redditibus respondeatis et faciatis ab aliis responderi. Nostri secreti appensione. Datum et actum in arce nostra episcopali Vthinensi die dominico 18. mensis augusti, presentibus

discretis viris Achatio Tolde et Theoderico Grebbyn, clericis Bricci-
nensis diocesis et Lubicensis civitatís, testibus ad premissa vocatis.

^aAd mandatum r. p. d. Theoderici episcopi

Lubicensis Johannes Leyenholt notarius subscripsit.^a

Perg. med 1 Segl: Brudst.; Paategning bagpaa se 1504 Aug. 21.
Senere til Slesvig Bisps Arkiv; ÆA. V. 477 (RA.). [10139

a—a) Skrevet under Plica med samme Haand som Resten af Brevet.

Aug. 21. In nomine domini amen. Indictione 7., die Mer-
curii 21. mensis augusti, pontificatus Dn. Julii pape secundi
anno 1. in opido Oldenborch ad altare s. Nicolai in ecclesia
ibid. existente existit[!] Lubicensis diocesis coram me notario
publico infrascripto ac testibus ibid. presentibus Dn. Johannes
Rode presbiter et Dn. Gotscalesci de Aleuelde decretorum doctoris
necnon ecclesie Sleswicensis prepositi principalis, prout de sue
procuracionis mandato michi notario publico constat, me cum
retroscriptis litteris institutionis [c: 10139] requisivit, quatenus
eum procuratorio nomine Dn. Gotscalesci juxta predictarum litte-
rarum tenorem in possessionem predicti altaris inducerem sibi-
que de illius redditibus responderi facerem. Ego tunc litteris
suis huiusmodi ad me receptis Dn. Johannem Rode nomine quo
supra per ingressum ecclesie et per tactum cornu altaris clavium
et pertinentiarum eiusdem aliisque requisitis circa huiusmodi
possessionem necessaria et opportuna in possessionem induxi
sibique et nemini alteri nomine quo supra procuratorio de illius
fructibus respondi et responderi feci aliaque feci, que in pre-
missis necessaria fuerunt. Super quibus omnibus Dn. Johannes
procuratorio nomine sibi a me unum vel plura fieri petiit in-
strumentum et instrumenta, quot sibi seu principali suo sunt
necessaria. Acta fuerunt hec in ecclesia Oldenborgensi *etc.*, pre-
sentibus DDn. Johanne Pregel prefate ecclesie viceplebano, Lu-
dolpho Haßenbalch et Martino Kneßeken eiusdem ecclesie cap-
pellanis, clericis Lubicensis et Halberstadensis diocesum, testibus
ad premissa vocatis.

Ita est, quod ego Georgius Wolghemoth clericus
Szweringensis diocesis, apostolica et imperiali auc-
toritatibus notarius, protestor manu propria.

Georgius Wolghemoth notarius scripsit et subscripsit.

Paategning (skreven med én Haand) paa Bagsiden af 10139. Senere
til Slesvig Bisps Arkiv (RA.). [10140

Aug. 23. Wy burgermeister unnd radt der stede Hamborch
unnd Lunemborch alße erwelde schedesrichtere unnd vorklarer

der dunckerheit enstandenn tuschen den erwerdigen vederenn unnd heren Didericke unnd Detthleue to Lubeke und Sleswigk biscuppen, Otten Rantzowen ritter tom Kyle, Hansß Rantzowen to Szegeberge, Henning Poggewischenn to Rendeßborch, Otten Krumdyck tor Hanrowe, Clawes van Aleuelde to Lutkentunderenn unnd Tonnieße Rantzowen to Gottorpe nu amptmannen, alle redere des furstenn heren Frederickenn to Slesswigk unnd [osv., se *Hanserecesse 1477-1530 IV. 627* (*hvor Dagen urigtig er reduceret til Aug. 22*), *helt ud*].

[Orig.] Afskr. fra 16. Aarh.: Hertug Frederiks Arkiv? (RA. Gem. Arch. XII.10 a (8. Side) og 10 b). [10141

Aug. 25. Kongen forliger en Strid mellem Sackjøbing Borgere og Beboerne af Vaabensted angaaende de førstes Adgang til at lade deres Kvæg græsse i Vaabensted Mænds Ævre, naar dette er opgivet.

[A. Orig. Saksjøbing Bys Arkiv.] Aa. Afskr. fra Aar 1777: SLA. Saksjøbing Kirkes Arkiv, Kopibog 1306-1771 Bl. 8 b. Herefter: *Nationaltidende 1896 Juli 30, Aften*. — Ab. Afskr. fra 18. Aarh.: Resens Atlas (Uldall Fol. 186) V. 247. — Ac. Nævnt (uden Datum) i Stadfæstelse 1536 Maj 11, se 43, Ac. [10142

Aug. 28. Bekenne ick Jes Erickßen in Selux harde hardesfagheth, dat an deme mydweken na Bartolomeus daghe was ick Mauricius Hertebreker to dinghe unde vraghede al de hardeslude, de tho dinghe weren, iffthe id en wytlick were, dat Peter Jensß tho Raye pleghe synen tegheden, boorde unde offer to Hoyst tho gheuende off eyn ander wegghen. De hardeslude samtliken antwarden, dat se nuardel anders hadden ghehortd unde wysten, men dat Peter Jenß tho Raye horde tho Hoyst in dat karspel, wente id were uth Sollick ghebuet, unde eer dat Raye buet was, gaff Egghert Gortzen daraff tho der karken na synen willen unde deme karkheren desgheliken. Ock hebbe ick Mauricius Hartebreker karkher to Hoyst beden van deme hardesfaghede unde de, dar tho dinghe weren, eyn dinxwynde, des my van en is ghegunt, so dat de hardesfagheth my utht eskede 8 lude: Nis Knutsß to Jesing, Jes Cristernsß to Soldorp, Kalli Andersß to Quernholt, Per Jebß to Bow, Per Ericksß to Fowerdorp, Laurens Kallisß to Jvnnewow, Nis Torttesß to Buldorp, Jacop Peersß to Hassdorp; dusse tugheden, dat ße al dyt vorscreuen so ghehort hadden. Ick Mauricius Hartebreker hebbe ghebeden deme hardesfaghede Jes Ericksß unde Dynnis Persß to Tingheleue unde Per Gotsß to Buldorp santlude, de

eer inghesegel hebben laten henghen vor dussen breff. Ghegeuen unde screuen *etc.*

Perg. [med 3 Segl]. Højst(ed) Kirkes Arkiv; senere til Solvig Godsarkiv; ^a endnu senere til Viborg Landstings Arkiv^a; ^b c. 1800 ejet af Danske Selskab^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet (RA. Solvig Godsarkiv). LDipl. [10143

^{a-a}) Saaledes Langebek i LDipl. ^{b-b}) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 b.

Aug. 31. Vi Iwer Mwnck¹ Biskop i Ribe, Prebiørn Podebusk R., Atzser Brock paa Skodburgh, Hanss Nielsß paa Kiergard, Henric Steen, Lass Pedhersß² Borgemester i Ribe, Hanss Ywersß, Seuerin Torsthensß Raadmænd sstds., Twle Bwck og Per Nielsß Bønder hilser eder, som boer i Hweding H. Vi har fanget vor Herre Konges Brev, at vi straks med det allerførste skal granske, om Sønderfardrwp Mark er rettelig rebet, og give fra os beskrevet, hvad vi vorder derom afsigende, paa hvilken Marks Rebning Kapitlet i Ribe er paa klagende. Thi stævner vi fornævnte Kapitel paa den ene og alle Bønder og Selvejere, som Del har i Søndher Fardrwp Mark, og alle, som har nogen Tilsigelse paa fornævnte Rebning, paa den anden Side at møde paa Marken med alle deres Breve, som de vil nyde, Onsd. efter Vor Frue Dag nativit., som er Riber »marcken«; da vil vi være der nærværende at forhand[*l*]e samme Sag og give beskrevet fra os. Datum Ripis sabb. post Augustini nostro sub signeto.

Papir med 3 Segl paatrykte forned: 1. G. 825; 2. Det midterste af Seglet mangler; 3. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv; ÆA. V. 328, A. 35 (RA.). [10144

Sept. 1. Laurens Bonde, Morthen Leth, Andhers Jensß og Jens Jull i Peroppe. Sønd. paa Egidii Dag var paa Aaby Sognestævne Hr. Henric Hansß Sognepræst i Aaby, hvilken adspurgte menige Sognemænd og først de ældste, hvad dem vitterligt er om hans Enge Lille Presterende og Store Presterende og Quelli-becks æng ved Brons mosæ, om nogle har »forslette« i nogle af dem. Dertil svarede de ældste primo Esbern Matß, Morthen Jeibß, Per Nielsß, Laurens Bonde og alle de andre, som er opfødte i Aaby, og bad dem saa Gud hjælpe, at det er dem vitterligt, at ingen har »forslette« i de fornævnte Enge, men er hans rette Enge til hans Præstegaard. Om Søndagen tilforn kundgjorde Hans Villomsß og Per Ogeß for menige Sognemænd, at de slog forskrevne Enge, den Stund de tjente i forskrevne Præstegaard, og da var der ingen »forslette« i fornævnte Enge, men

var brugte til forskrevne Præstegaard, og var der ingen, der gjorde Hinder paa. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Perg. med [4] Segl: 4. Bomærke. V.-Aaby (Salling H.) Kirkes Arkiv; ^apaa Grams Tid ejet af Jacob Bircherod ^a; ^baf Sekretær (i Danske Kancelli Daniel) v. Bergen foræret til Danske Selskab ^b; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet. LDipl. [10145

^a—^a) Saaledes Gram i LDipl, ^b—^b) *Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 205.*

Sept. 1—7. Sandemandsbrev paa Kaalgaardsjord og Grave paa de vestre Grave (i Randers).

[Orig. Randers Bys Arkiv.] Udtog med S. A. Stadfeldts Haand, mulig efter nogle Excerptblade, der tilhøre Beedemand Knud Kiergaard: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 357^a. *Kirkehist. Saml. 4. R. VI. 330; Saml. til jydsk Hist. 3. R. IV. 33.* [10146

^a) Det ommeldte Brev, som nævnes i Udtoget, maa være det i Haandskriftet umiddelbart foregaaende, α : 8926.

Sept. 2. Per Jebß¹ Tinghører til Vratz H.s Ting, Hr. Niels Esbernß Provst ibid., Oluff Eskilsß i Daffdingh, Nis Vongß ibid., Cristern Polsß, Per Esgisß og Jon Michelsß. Mand. før Vor Frue Dag nativit. for os og andre Dannemænd, som Tinget søgte, fik Per Jensß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Per Esgisß, Staffen Persß, Velom Kold, Nis Jebß i Søl, Jep Pedz, Sewren Jebß, Pol Olsß og Terkil Tammesß; hvilke vidnede, at de hørte og saa' paa fornævnte Ting, at Nis Cristernsß gjorde Per Jensß Skøde paa en Broderdel i Floris, en fuld Broderdel i Ælsgardh i Kloberg, en fuld Broderdel i 8 Otting Jord paa Madeluntz Mark, en Broderdel i det, som ham kan falde til i Gripstrup Mark, en Broderdel i det, som han kan falde til paa Skadert Mark, og en fuld Broderdel i alt det Jordegods, som ham kan falde til i Kloberg Sogn. Og kendtes N. C. sig at have opbaaret Penge og fuldt Værd af Per Jensß for fornævnte Broderdel; og wortte fornævnte Gods lovlig tilbuden til Herredsting i 3 Ting. Med vore Indsegl.

Perg. med [7] Segl: 1. I Sigilfeltet en Armbørst; 4-7. Utydelige. Senere til Matrup Godsarkiv; endnu senere ejet af Klevenfeldt^a (RA.).

^a) RA. Reg. 60 S. 242.

[10147

Sept. 4. Kongen tilskriver Henrick Krwmmædigæ om dennes Gaard i Sarsb[or]gh[?] og om det til Sommer forestaaende Møde i Calmarn m. m.

Papir (Begyndelsen meget medtaget af Fugtighed) med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Dipl. Norv. XVIII. 190; Missiver I. 175.* [10148

Sept. 4. Broder Mattes Jonsß Abbed¹ i Ringstædz Kloster. Velbaaren Md. Hr. Henric Krwmedii R., Høvidsmand paa Holbech, har betalt os og Kloster 16 lødige Mk., som han os og Kloster pligtig er at give hvert Aar af vort Gods i Hallandh, som han af Kloster i Leje har. Givende ham derfor kvit. Vort Embeds Signet. Givet i Ringstædz Kloster Onsd. før Vor Frues Dag nativit.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: G. 473. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA). [10149]

Sept. 5. Tingsvidne af Hindsted H., som Fru Inger Andersdatter af Visborg lod tage om en Adelvej, som 12 Mænd udlagde.

[^aPerg.^a Visborggaard Godsarkiv; ^a1767 afgivet fra Visborggaard Godsarkiv til Havnø Godsarkiv^a.] Afskr. fra 18. Aarh.: NLA. Havnø Godsarkiv, Pk. »Dokumenter. (Modtagne som Depositum ^{12/10} 1905)«, Læg »Div. Dok.«. *Saml. til jydsk Hist. 2. R. I. 289* (de i Aftrykket gengivne Prikker betegner ikke ulæselige Steder i Afskriften, men derimod at Afskriveren efter Udgiverens Mening har udeladt noget, hvad der dog ingenlunde er sikkert (det er meget tvivlsomt, om Dokumentet har været defekt, da Afskriften toges, saaledes som det anføres *sstds. 2. R. II. 107*); læs i øvrigt: Ryckendal - Kiercheterp - Gud. Kundgiør - fuldt Tingsvinde - som Michel[!] - ibidem, *Bøyl*[!] Mickel - Persøn i *Holme*; disse - Mænd vidne paa - Herreds Ting stande[!] - der Aldelvej - saa Flodhermaal øster - Flodhermaal øster ad etc. *Saa forviiste de deres Touf saa lange til vor anden Herrets Mænd syu*[!] *gode Mænd lyster der anderleedes om til at skielne. Det saa gik og foor, det vidne vi med vor Indseigler hengende neden dette vort aabne Brev. Datum anno, die et loco ut supra.* [10150]

^{a-a}) Saaledes ifølge en Reversal af 1767 (under Nr. 12), der findes i den her anførte Pk. i NLA. Havnø Godsarkiv.

Sept. 10. Iwer Mwnck¹ Biskop i Ribe, Prebiørn Podebusk² R. og Lensmand til Riberrhwss, Atzer Brock Lensmand til Skodburg, Hanss Nielsß⁴ af Kiergard, Henric Steen⁵ af Søndherskof VV., Seuerin Torsthensß Borger i Ribe og Per Nielsß i Hunderop Bonde. Tirsd. efter Vor Frue Dag nativit., som kaldes »Ribermarken«, var vi efter vor Herre Konges Skrivelse forsamlet over Sønderfardrwp Mark at bese Lejlighed om den Rebning, som Ejermænd havde rebet samme Mark og Kapitlet paa klagende var. Da »vort« saa talet til Mindelighed, at de Enge, som kaldes Hywgehollem, Krwgeholme, Store steen engh, Liden steen engh, Myelycke, og en omgraven Toft, som ligger sønden og vesten ved Kapitels Gaard i Bierwm, og et Stykke Jord vesten fra den Toft til den næste »grob« og Hjørnesten skal Kapitlet i Ribe beholde til evindeligt Ejendom uden alle Reb. Over denne

Forligelse var velbyrdige Md. Hr. Henric Knutzsen R. og Lensmand til Torningh og lod sig dermed nøje, og alle Ejermænd »nygeste« dermed. Secretum nostrum cum sig. nobilium ac discr. virr. prenominatorum. Datum ut supra.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 825; 2. Dxxx 11; 4. Fxlili 34 (Lange); 5. Exvi 30. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). (Reg. *8990.) [10151]

Sept. 12. Jeg Per Matzß¹ i Offuergord »vabn« har skødet og solgt til Hr. Niels Høg 2 Søsterdele, som jeg har købt og arvet i Swndbygord i Nøre H. i Morsæ, som Matz Perß nu i boer, som er 2 Pd. Korn med deres Beder, som Fru Margreth og Fru Ooss arvede i Gaarden. Afvindes forskrevne 2 Søsterdele Hr. N. H., bepligter jeg mig at vederlægge ham saa meget godt Gods inden $\frac{1}{2}$ Aar derefter. Medb. af flere ærlig gode Mænd Niels Koss² i Ørndrop, Cristiern Andersß Borger i Nykiøbing, Jes Persß i Ræsthet og Tiæloff Matzß i Amdrop. Datum fer. 5. post f. nativit. Marie.

Perg. med [5] Segl: [1. Hx 1^a]; 2. Llxv 31; 3-5. Bomærker. Niels Høgs Arkiv; senere til Barritskov Godsarkiv; 1839 med en Del af dette deponeret i Gehejmearkivet. LDipl. [10152]

a) Nævnt af Thiset i *Danske adel. Sigiller.*

Sept. 13. Kongen tilskriver Borgemestre, Raad og Byfoged i Malmø om hans Tjener Marquartt Skrivers Søster, der skal være paagrebet i Byen paa Grund af hendes Svogers Død.

Papir med 1 endnu overklæbet, brevlukkende Segl: K. 88. Malmø Bys Arkiv (i Malmø, A. 32). *Missiver I. 177.* [10153]

— Kongen anbefaler til Henrich Krwmmedike en Anmodning fra Bisp Karl i Hammer om at maatte faa Soløør af Henrich.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Missiver I. 176.* [10154]

Sept. 14. St. Anthonii Kloster i Prestøø lover at holde Gudstjeneste for Kong Hans, der har givet Klostret Kronens Kirke Beldringe, og for hans Slægt.

Perg. med 1 Segl: G. 463. Kongens Arkiv; *ÆA. V. 27* (RA. A 2, Kong Hans). *Kirkehist. Saml. 4. R. II. 223.* [10155]

Sept. 17. *Adler, Bidrag til Skildring af Byen Ribe 3. Hefte (Ribe Skoleprogram 1847) S. 11; Reg. *8991.* Er 1505 Sept. 17.

Sept. 19. Jeg Oluff Stiisß R. paa Bollerup kendes mig skyldig at være velbyrdig Md. Jens Holgersß paa Glemynge 400 Mk. danske Penge, som i Danmarck gænge er, som han mig laant har, for hvilken Sum Penge jeg ham pantsætter 4 Gaarde i

Jærasta H. i Hoby S. og By (Ffader Nielsß, 3 Skill. Grot; Jep Mørk, 5¹/₂ Skill. Grot; Jes Jepsß, 1 lødig Mk.; Per Monsß, 6 Skill. Grot og 2 Grote), hvilke Gaarde Jens Holgersß skal beholde og Magt have i og af at sætte og oppe at bære Landgilde og bruge for et brugeligt Pant, saa længe at forskrevne Gaarde igenløses fra Jens Holghersß af mig for 400 Mk.; og »løsen dag« skal være Mortens Dag, og da skal Landgilde følge Hovedsummen. Afvindes forskrevne Gaarde Jens Holgersß, tilpligter jeg mig at gøre Jens Holgersß fuldt Vederlag med 4 saa gode Gaarde af Rente og »leylighed« inden 6 »wgher dag« derefter. Jeg har tilbudet disse gode Mænd Hr. Niels Tordsß Abbed, Hr. Cristiern electus i Thomerup Kloster, Jep Nielsß Forstander til s. Jørgen uden for Thomerup og Aage Trielsß i Szallærop, at de hænger deres Indsegl med mit for dette Brev. Givet og skrevet i Glemynge Torsd. efter hellig Kors Dag exaltat.

[Orig.] Lidt yngre Afskr. paa Papir: Oluf Stigssøn Krognos's Arkiv? (RA.). [10156]

Sept. 20. Se 10027.

Sept. 22. [Fru Talle, Jens Pouellsens kaldet Griib Datter af Borreby, Oluff Oxes Enke,] sælger Ærkebisps Birgher Torsø m. m., som havde været pantsat til Hr. Eskild [Gøye].

Koncept (Brudst.; et paa begge Sider beskrevet Blad med ikke faa Rettelser). Lunde Ærkebisps Arkiv; ?ÆA. IV. 359, BG. 5 (SvRA. Papir). Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 142.* — Af Brevet i dets fuldstændige Skikkelse haves følgende Udtog:

»Ith pergamentz skiødebreff, som frwe Talle, Jens Pouellsens kalendis Griib datter aff Borreby y Sieland, her Oluff Oxes ridders ephterleffuerske, wdgiffuith haffuer wnder datum thusinde femhundredt paa thett fierde s. Mauritii dag, lydendis, atth fordi her Oluff Oxe war enn møgen thærinde mandt och saalde borth sine arffue och eye, och hues hand icke saalde, thaa bortpanthede hand wid yderste werdt, indtill thiis att hand selff, hun och begge theris barnn Birgitte leffde eniste aff hendis gottz, och ephter for^{ne} her Oluffs dødt haffde hun och begge theris barn Birritte inthed ath biere thennom aff och ingen frennde, ther hende eller hendis barnn hielpe willde y slig thørfftt; nøddis hun therefore till ath sellge sitt fæderne och møderne guotz ath besørge siig och siitt barn med till liffs nødtørfftt, klæde och føde; saa haffuer hun therefore saallt, skøth och affhenth fraa siig och till erchebisshop Børge y Lundt Tordsø gaard y Skaane y Wemmendehøygs herrith y Solbiere sogen med leenn, guotz och alle eyendom, som ther tilligger [in]den alle iiii marckeskell och wden fore med skouff, marck, [ager,] eng, fiskewandt, fægang, som her Eskeld Gøye rid[de]r och marsk y Danmarck thennom y panth fick aff for^{ne} [hen]dis hosbonde her Oluff

Oxe, disligeste och allt anditth theris panthegottz y Skaanne, Sielandt, Laalland och Fallster och, huor som heldst thett findis, wid huad naffnn thett neffnis kandt, ihuo thett i werre haffuer, som samme breff widere wduiser.◄

[Perg. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 359, BG. 3-4* (2 Eksemplarer).] Udtog anført i Dom 1577 Juli 20 af Skaaninnghe Landsting mellem Biørnn Kaass til Starrupgaardt, Høvidsmand paa Mallmøe, paa Kongens Vegne og Albrett Oxte til Niellstrup; Brevet fremlægges af den første. Papir med 2 Segl paatrykte forneden. (◊Formentlig af ◊Monsr. Lindberg◊^a, ◊: sikkert Student Andreas Jacob Lindberg (*Det Kgl. Danske Selskabs Begynd. S. 84*)) ◊foræret til Danske Selskab◊^a (RA. Privatark., Bjørn Kaas).

◊-◊) Ifølge Langebeks Paaskrift bagpaa.

[10157

Sept. 22. Testamente af Hermen Sasse Borger i Borch paa Vhemeren.

Perg. (udskaaret forneden). Burg Bys Arkiv (Statsark. i Kiel, Urk. Stadt Burg Nr. 49). Udtog: *US. der Schlesw.-Holst.-Lauenburg. Gesellsch. III. II. 62.*

[10158

Sept. 23. Toino Parsbeygher paa Ørtoffthe og hans Hustru forpligter sig til at give Sognepræsten til Haragher lille Kirke al den visse Landgilde, som det Gods giver, som de har i Forsvar af ham, foruden de 4 Tdr. Havre, som Præstegaarden giver til Ortoffthe gord for Gæstning.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Lxvi 4. Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 307* (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 144.*

[10159

— Per Thammisß Foged paa Han H.s Ting, Hr. Jens Nielsß Prior i Øø, Hr. Thammis Persß Sognepræst i Browisth, Hr. Seuren Mickilsß Sognepræst i Lerop, velbyrdige Mand Jens Nielsß af Browstskowff, Per Nielsß i Kockædall, Niels Martensß og Las Spegger. Mand. efter Mauricii Dag paa Han H.s Ting fik beskeden Md. Las Laurensß i Voisth et Stokkenævnd af 24 Dannemænd: Las Matzß, Jep Tordsß, Per Jensß i Orup, Swendh Eysß i Attrvp, Per Laurensß i Ordrvp, Crestiern Rodh, Nis Slæth, Las Spegger, Per Jywell, Jes Baall, Tøgher Laurensß, Simen Jensß, Laurens Keldsß, Jes Seuerensß, Nis Jensß i Bwndrvp, Matz Swrdall, Nis Persß i Swenstrvp, Simen Esbernsß, Byriall Deghen, Jes Laurensß i Bwnderop, Seuren Thammisß, Matz Smidh i Bratberegh, Jens Nielsß og Swændh Jensß; hvilke vidnede, at de saa' og hørte, at Sandemænd af Han H. paa forskrevne Ting kundgjorde, at de havde gjort Markeskel imellem Østher Swenstrvp Mark og Skowsgardz Mark og imellem Thranom Mark og Skowsgardz Mark, imellem

Browist Mark og Skowsgardz Mark og mellem Torsle Mark og Skowsgardz Mark og undtog »stwgæjordh«, Særkøb og hver Mands Rettighed uforkrænket. Med vore Indsegl.

Perg. med [8] Segl: 3-4. Bomærker. aC. 1800 ejet af Danske Sel-skab^a; 1894 af Universitetsbiblioteket afgivet til Rigsarkivet (RA. Privat-ark., kronolog. Række). [10160

a—a) Oslo UB., Haandskr. Fol. 149 Bl. 17 b.

Sept. 25. Kongen tilskriver Henrick Krwmmedigæ om en Eng, som er tildømt Oluff Benctss i Jeddænbergh.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krumme-diges Arkiv (A 1; RA.). *Missiver I. 177.* [10161

Sept. 27. Laurens Jepsøn Kannik i Lund sælger til Jens Claws-søn kaldet Grotther og hans Hustru Dorotheæ Jenssz dotther en Gaard i Nykiøping i Falsther.

Perg. med [3] Segl: 1. Utydeligt Skjold. (SvRA. Perg.) *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 145.* [10162

Sept. 29. Sognevidne, at Snuggorp gard i Grytinge hører til Hellig-gejsthus i Lund.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Adskillige Hospi-talers Breve Nr. 15. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 146.* — Et andet Udtog lyder: »Kyrckiestampne breef på een gård i Grotinge, kallas Snogrop, ligger till heelig giesthuus i Lund. Med 4 sigiller. Dat. 1504.« SvRA. Kopieböcker B 30, Bl. 48 a Nr. 283. — Et tredie Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 22, Nr. 478. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 146.* [10163-65

Sept. 30—Okt. 6. *Reg. *8996.* Medtaget Perg. [med 3 Segl]. Flens-borg Vor Frue Kirkes Arkiv (Flensborg Marie Kirkes Arkiv (i Flensborg, I. 3 B 1)). *Dipl. Flensborg. II. 5;* nævnt: *O. Schütt, Die Gesch. der Schrift-sprache in Flensburg S. 220* som Orig. paa Papir! [10166

Okt. 8. Jes Mogenß i Søm, som den Dag var Tinghører til Helom H.s Ting, Jenss Jenß Præst og Prior i Vor Frue Kloster i Aleborg, Seuerin Mwnck i Komdrvp, Nielss Henricß i Gerholm, Thomes Roed i Bronnom »vepner«, Pouell Perß i Fræer, Nis Thomesß i Tærndrvp, Jess Jebß i Torop, Tord Bertilß i Flamstet og Swen Bertilß ibid. Tirsd. før Dionisii Dag fik velbyrdig Md. Mogens Thomesß i Ness et »stockeneffninge« af 24[!] Danne-mænd: Mattes Jenß i Eestdrvp, Nis Perß i Løngbi, Knud i Blenstrvp, Per Seuerinß i Axeldrvp, Seuerin Jebß i Doldrvp, Jep Jenß, Nis Thomesß, Pouell Perß i Fræer, Nis Mattesß, Tord Bertilß i Flamstet, Swen Bertilß ibid., Knud Hwid, Lass Michelß, Pouell Jenß i Brønnom, Lass Jenß ibid., Jess Nielß i Gærding, Lass Perß i Brønnom, Crestern Jenß i Løngby, Swen Laurensß

i Seelstrvp, Jes Jenß i Brønnom og Jep Symenß; hvilke vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Ting, at Sandemænd af Helom H., som er Michil Nielß i Doldrvp, Michill Clemitß i Lidil Bronnom, Nis Bendß i Doldrvp, Seuerin Mattesß i Horsnes, Mattes Tørbernß, med deres Medbrødre Sandemænd kundgjorde deres Tog, som velbyrdig Svend Jep Andersß i Randrvp dem tilkrævet havde at gøre ret Markeskel om Belom Mark, og kundgjorde de, at de først havde gjort deres Tog fra den Pæl, som de satte midt i Smydibro ret i Aagangen, saa Midtstrømmen Aaen op til Smydisøø, hvor som ret Skel bedst findes kan imod den Bæk, som kommer fra Riise Mølle, og siden øster til en Skelsten, som stander imellem Gerholmss Mark og Belom Mark, og saa sønder til Belomgardz Mark, som det gamle Sandemændsbrev udviser, som Nis Henricß derpaa har, siden en Skelsten, som de satte sønden og vesten ved Belomgarde, og saa i Bækken og saa Bækken opad til Lwriskelde, saa til Korsvejen, som løber fra Enden af Solbere kirckilunde og lige vesten til Hiortpølen, som gamle Skelstene stander, og saa vesten til Neder Hynttwed og saa Vejen udad til Møkær imellem Toroploffte Skov og Belom Skov og Mark. Siden viste vi ham gamle Markeskel, som Stene stod og gamle Sandemænds Tog gjort var ud ad Møkær, som Skelstene stander, og saa lige udad til en Skelsten, som stander ved Sørwad imellem Tærndrvp Skov og Belom Skov og Mark og Enden paa Hedegardz Mark vedtager, og siden imellem Hedegardz Mark og Belom Mark fra den samme Skelsten, som stander ved Sørwad, og saa østennorden ud med Vejen, som løber fra Sørwad til Woregard, og øster til den Mose, som ligger vesten ved Vejen, som løber til Toroplwnde; item imellem Woregard og Belom, som er en »hoffdeagger«, som ligger østen ved Langfram, og saa nær fra den »hoffdeagger«, som løber lige nær til den Bæk, som løber fra Riise Mølle, saa Bækken ned til Smydisøø sønder fra den »hoffdeagger«, saa til den »hoffdeagger«, som løber vester til den Vej, som løber fra Solbere til Toroplunde, som Sandemænd havde tilforn svoret. Dette viste vi ham for ret Skel imellem Woregard og Beelom. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. [med 12 Segl]. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II. 280*; senere til Viffertsholm Godsarkiv; 1887 af Godsejer J. Kiellerup foræret til Gehejmearkivet^a (RA. Viborg Bisps Arkiv). [10167

a—) Jfr. *Meddel. fra det kgl. Gehejmeark. for 1886-88 S. 39.*

Okt. 8. Tingsvidne af Helom H., givet Jens Jensson Præst og Prior i Vor Frue Kloster i Aalborg, at Sandemænd af Helom H. gjorde Markeskel om Bælom Mark.

Perg. [med 10 Segl]. Aalborg Vor Frue Kl. Arkiv; *ÆA. III. 24*; *1756* »tilsendt« Langebek »fra Luxdorf«; paa N. M. Petersens Tid »meddelt til Afbenyttelse af Hr. Prof. Wegener i Sorø«^a (RA.). *Fra Himmerland og Kjær Herred VII. Bd. 1930-1932 S. 171.* [10168

a—a) Saaledes LDipl.

Okt. 9. Broder Knwt Joensß Abbed i Scowcloster¹. Dionisii Dag paa Kalundeborg gjorde vi saadant Kontrakt med Kong Hans, at saa mange Bønder, som barnefødte er paa vort og Klosters Gods og nu boende er paa Kronens Gods, maa blive boende paa Kronens Gods, »emæden« de lever, og ej deraf til Stavns mæles, og alle de Delemaal, som nu paa dem forfulgt er, for de ej vil komme til Stavns igen ind paa vort Klosters Gods, mæler vi døde og ej vil, at de skal komme dem til Skade. Og derimod skal vi beholde de Bønder, som barnefødte er paa Kronens Gods og nu boende er paa vort Klosters Gods, og ej heller deraf til Stavns mæles; og er nogle Delemaal paa dem forfulgt, skal de og aldeles være døde og ej dem til Skade komme. Forbydende alle vore Fogeder og Embedsmænd nogle Kronens Bønder eller Tjenere at hindre eller til Stavns at mæle. Item bepligter vi os at give hans Naade et andet Brev paa Pergament under vort Konvents Indsegl med Ord, som forskrevet staar. Sig. officii nostri. Datum loco supradicto.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forned: G. 469. Kongens Arkiv; *ÆA. IV. 42, XXX. 5 ?*, og *ÆA. V. 38*; *1740* i Danske Kanc. Ark.^a (RA. Kronolog. Saml. Papir). LDipl. [10169

a—a) Saaledes LDipl.

Okt. 11. Tage Henricssøn i Dybeck vidner, at da han var Official til Lunde gord, hørte Ladke gord til Lunde Sæde for Ejendom.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forned: Iviii 5 (Hollunger). Lunde Ærkebispes Arkiv; *ÆA. IV. 355* (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 146.* [10170

— Jeg Hans Dancherdssøn Borger i Kiøbenhafn sælger og skøder med Samtykke min Husfru Marine »fornumstig« Svend Matths Jenssøn Borger sstds. en min Gaard i Kiøbenhafn liggende ud med Stranden østen næst op den Gaard, som Hans Pederssøn af Helsingør tilhører og Peter Jacobssøn »kallendis« Flechesild fordum aatte i s. Nicolai Sogn her sstds., hvilken Gaard er i sin Længde 45 sælandsche Alen 1 Kvarter mindre,

i sin Bredder ud med Stranden 9 sælandsche Alen $\frac{1}{2}$ Kvarter mindre; og kendes jeg mig Penge og fuld Værd efter min Nøje op at have baaret for forskrevne Gaard. Afvindes forskrevne Gaard Matths Jensøn, bepligter jeg mig saa god en Gaard at vederlægge eller andet Jordegods, som ham »med nøye«, inden 6 Ugers Dag næstkommende. Jeg har hængt mit Indsegl for dette Brev og tilbedende hæderlige og »fornumstige« Mænd Peder Thruelsøn, Johannes Mesbenhem »kallendis« Bogbinder Borge-mestre, Oluf Adtzerssøn Raadmand i Kiøbenhafn og Henning Nielssøn Borger og »Siverd«^a sstds. om deres Indsegl til Vidnes-byrd her neden at hænge. Givet i Kiøbenhafn Fred. efter Dio-nysii Dag.

[Orig. Senere (jfr. 1509 Maj 7) til Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Afskr. af Hans Nielssøn 1673: Ny kgl. Saml. 4to 686 Bl. 14 a (Gaarden kaldes i Overskriften: »en Gaard vid Stranden, som Arent Berns lod opbygge«). [10171

a) Utvivlsomt Fejl for: Skriver; jfr. Registret til *Kbhvns Dipl.* under Hemming Nielssøn.

Okt. 15. *Reg. 5284.* [Orig. Københavns Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 40 Bl. 26 a. *Nye Danske Mag. I. 184.* — Hertil 2055, 4116, 4378, 4396. [10172

Okt. 17. Per Langh i Wolløsæ vidner, at da han var Official til Lundhe gordh, hørte Ladke gordh til Lundhe Sæde for Ejendom.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Fvii 3. Lunde Ærkebisp's Arkiv; *ÆA. IV. 355* (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 147.* [10173

Okt. 21. *Reg. 5285*.* [Orig. Københavns Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 40 Bl. 27 a. *Nye Danske Mag. I. 185; Kbhvns Dipl. II. 179.* [10174

— Rasmws Perssøn Borgemester i Randers, Jes Prang Borger sstds. Efter den Befaling, som vi har af deres Formand over Graabrødrekloster her i Randers Broder Anders Glob, af Gardian og menige Konvent *ibid.*, al Ejendom, som ligger til deres Kloster, at skøde fra Klostret og forvende til dets Nytte, kendes vi, at vi sælger og skøder fra Klostret til hæderlig og velbyrdig Md. Mester Jacob Krumpen 1 Gaard i Gerleff H. i Kasbierre By og Sogn (Las Melly, 1 Øre Korn og 2 Skill. Grot), hvilken Gaard hæderlig og velbyrdig Kvinde Fru Elssoff Cri-stiernsdatter af Støffring givet har til hellig Kors Messes Styr-kelse og Opholdelse i Graabrødre Kirke, som holdes af hellig Kors Lav her i Randers [c: 1. *Række Nr. 7234*]. Og kendes vi os paa Klostrets Vegne at have opbaaret Penge og fuldt Værd

af Mester J. K. for Gaarden. Afvindes Godset Mester Jacob, tilbinder vi Konventet at give ham sine Penge igen, som han det for købte, som er »sexsinneſtiwe« Mk. danske Penge. Medb. af Gardian, Konvent og andre hæderlige og Dannemænd Abbed Jon i Essembeck Kloster og Niels Mwnck af Torp. Datum Randers 2. fer. ante f. Seuerini.

Perg. [med 6 Segl]. Trudsholm Godsarkiv (RA.). — Hertil 10053.

[10175

Okt. 21. *Reg. *8999.* Papir med utydelige Rester af 1 Segl paa-trykt forneden; omtr. samtidig Paaskrift: »Breff paa then gaard i Boring, Morthen Andersſ i boer oc Hinrich løsthe aff her Korfeckss, som Torbern Bille fick i skiffte«. Henrik Knudssøn Gyldenstjerne d. y.'s Arkiv (RA.). *Ny kirkehist. Saml. VI. 754.*

[10176

Okt. 22. Lauris Lindegard [i] Lonløſſ, som i denne Sag^a, Hans Esbernsſ, Jens Lindheg[ar]dh ibid., Nis Schaar i Broby, Kyeld Lauri..... Tirsd. efter de 11000 Jomfrue[rs Dag], hvilken stod paa forskrevne Ting var, om de har hørt enten af Svend eller a..... Kronebolig, som ligger i ...inghe, fordi at mig er til Vi..... vidne derpaa paa Herringhe Sognestævne, og »beedes« derpaa Jes Bwndhe ibid., Lauris Persſ i [Va]ntingh, Hans Bwlgher i Lydhinge, Per, Lauris Michelsſ i Høndroppe, Nis [Sch]aar i Broby, Nis Jwnsſ[?] i Øster Hesingh Mattes Skredher i Kerrwpe, Jes [La]jurisſ i Damsbo, Nis Langh i Espe; hvilke 24 Dannemænd udginge og igen indk[om] baade spørge og mindes, d[e] aldrig har hørt eller »kraffwe« paa forskrevne Kronebolig i 100 fulde Aar og Rente, som af Boligen gaar, og hvem som, som der tilbør. Item vidnede forskrevne 24 Dannemænd, at, at i 40 Aar, før Claws [Ol]sſ eller hans »foreldernæ« finge »forwet« staar. Item var C[l]aus Olsſ lovlig tingstævnet og faret, som forskrevet stander og vidnet er for os

Perg. (2 Brudstykker; Brevets højre Del og Slutning med hele Plica mangler). Kongens Arkiv? (RA. C 6, Adkomstbr. Landgods Fyn). [10177

a) Vidnet er øjensynlig af Salling H.

— Lauritz Tordssen Prior og Konventsbrødre i Aleburg Helligaandshus under Jørghen Matssen Præst i Aleburg den Gaard, han nu har i Væрге, for hans Livstid.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 720; [2.^a]. Senere tilbagegivet til Aalborg Helligaandskl. Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5. R. II. 212.* [10178
a) Nævnt af Jon Mortensen 1751 i LDipl. og i Ny kgl. Saml. 4to 747 a.

Okt. 23. *Reg. *9000.* Perg. med [10!] Segl: 1-3, 5-8, 9 (nu løst vedliggende; nævnt i det nedenauførte Aftryk), 10. Svenske (5. Utvivlsomt Erik Trolles; ikke i A.; i Sigilfeltet et Troldehoved uden Skjold, Hjelms ell. Omskrift). Kongens (ell. Dronning Christines?) Arkiv (RA. Sverige, Perg.). *Aarsberetn. fra Geheimearch. IV. 319; Udtog: Hvitfeldt VI. 207, Fol. 1050 L. 15.* [10179

Okt. 26. Ærkebisp Birge befuldmægtiger Eric Jenssøn Official til Lunde gord til at gaa i Rette paa Malmøss Byting med Niels Hack af Hickeberg om en Gaard i Malmø.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 1019. Lunde Ærkebispes Arkiv? (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 148.* [10180

— Hans Konge¹. Lørd. før Symonis et Jude Dag for os paa vort Retterting i Otthens i Sortebrødrekloster, nærværende Anders Ebbeß og Otte Clauß med flere, var Fru Annæ Cristern Skrams paa sin Husbondes Vegne Cristern Skrams, som sagde at syg er, og Jørghen Wrnæ Landsdommer i Ffyn om Trætte, dem imellem er om Gods i Nerdw, og var i Dag deres rette 6. »wges steffne dagh« i den Sag, som de tilstod. Da efterdi at Sagen er meget tvivlagtig, opsætter vi samme Sag paa Jøren Vrnis Andel i fornævnte Gods til det »mode«, vi har forrammet her i Otthens med nogle vore Raad; kan »saadane mode« ej ske inden Paaske næstkommende, skal de møde for os med deres Bevisning til første almindelige Herredag, vi forsamler vort Danmarks Riges Raad til os, og da at gaa derom, som Ret er. Datum ut supra nostro sub sig., teste Georgio Marswyn *justiciario nostro.*

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 80. Christiern Skrams Arkiv?; senere ejet af Danske Selskab (RA. Privatark., Christiern Skram). LDipl. [10181

Okt. 27. Vi Peder Andersß Sognepræst til Kirke, Jep Jensß, Jes Hansß, Las Hagensß og Morthen Geretsß. Sønd. efter Seuerini Dag paa Vadumss Kirkegaard fik »beskeligh« Md. Matz Andersß Foged i Birckelss et Sognevidne af 12 Danne-mænd: Jep Bosß, Bertel Bosß, Las Hermendsß, Terchel Jowensß, Morthen Tamesß, Las Jowensß, Eric Nielsß, Tames Nielsß, Lass Hagensß, Per Jeibsß, Lass Winter og Iwer Ywersß; hvilke vidnede, at de har hørt af deres gamle Forældre, og dem vitterligt

er, at der var aldrig »noger lødskiiffte« Enge i Snarewiigen anderlunde end, som de »skiiffte« dem selv imellem udaf Byerume[?], Torep og Westbergh, siden Anders Tordsß blev slagen »uti enge Snareviighen oc swm« af forskrevne Enge »skiiffte« de dem imellem nu ved 4 Aar siden og ej nogen Ejer til Overværelse. Item vidnede samme 12 Dannemænd, at dem vitterligt er, at de, som i Wangxgardh har boet og endnu boer, har ofte givet Kære paa til forskrevne [!] Ker H.s Ting og til Kirkestævne, at der bruges ulovlig »brwgeningh« i Wangxgardz Mark baade med Høslet, »tagskyrdh, homelltæckth« og Fædrift i alle Maader. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

Papir med utydelige Rester af 5 Segl paatrykte forned. Børglum Bisp's Arkiv (NLA. Hammelmosegaards Papirsbreve 1504-1752. (Af Olsens Saml.)). [10182]

Okt. 28. Ssten Perß¹, Mates Roløff² i Raropp, Jepp Nielß³ i Fagerholm, Lawrens Nielsß i Hawenløffwe aa w. og Husfru Mette⁵, Per Stens Efterleverske. Simonis et Jwde Dag var vi tilsammen i Tryggewelde om et Skifte om noget Gods, og blev vi saa forente, at velbyrdig Md. Cristiern Nielsß skal have af os 1 Pd. Korn, 4 Skpr. og 6 Skill. i 1 Gaard i Telstropp (Morten Ipsß) i Wby S. i Borsse H. Derfor skal vi igen have af C. N. al den Ejendom, som C. N. og Dirck Nielß vore Frænder har i 1 Gaard i Wgledii i Alwerslof S. i Borze H., og al den Ejendom, som C. N. og D. N. har i 1 Gaard i Telstropp i Wby S. i Borsse H. (Boo Skindhere, giver 1 Pd. Korn). Vore Indsegl.

Perg. med [5] Segl: 1. Hxii 6 (Steenen); 2. Llxvi 4 (van Leveren); 3. Dxxi 22; 5. M 58 (*s mette .. wft doter*). Christiern Nielsson Dyres Arkiv; senere til Vidtsköfle Godsarkiv; af Christian Barnekow († 1762) foræret til Langebek (RA.). [10183]

Okt. 29. Wy Johann koning unde Frederich erffgnahme to Norwegen gebrodere don witlick, so alsedenne here Johan bischup to Odense zyck in unser beider lande Sleszwick unde Holsten in etlichenn werfen unns Johann koninge belangende twusken dith unde winachten werdet irfugende, dat wy den suluen herenn bisschup unde de zynen in unse lande to kamende unde daruth to reisende myt unseme gleide gleiden ene unde de zynen, de he myt zyck heft, vor enen iderenn der unsenn, dede umme unsent willen don unde laten willen unde schollen. Datum Gottorppe ame dinxtedage na Simonis unde Jude under unsenn koninglichenn unde furstlichenn signeten vorsegelt.

Papir med utydelige Rester af 1[!] Segl paatrykt forneden: Formentlig Hertug Frederiks (K. 105 ell. 108?). Biskop Jens Andersson Beldenaks Arkiv (RA. Privatark., Jens Andersson Beldenak). LDipl. [10184

Okt. 30. Jeg Ottæ Claussøn¹ i Lørøppæ har gjort et Mage-skifte med velbyrdige Md. Nis Bildh i Raffnolth i saa Maade, at jeg har opladt ham en min Gaard i Lørøppe i Ryslinghe S. (Hans Kock, 4 Ørte Byg, 1 Pd. Havre, 1 Skp. Smør, 1 lub. Mk., 1 Lam, 2 Gæs, 4 Høns) for et evigt Magelag og Skøde. Afvindes forskrevne Gaard ham, tilpligter jeg mig at vederlægge saa god en Gaard og saa vel »beyleyligh« inden 6 Uger. Medb. af flere gode Mænd Ottæ Skinckel² i Egæskoff, Ottæ Skinckel³ i Lamehaffue VV., Nis Hwidh i Lørøppæ og Bertiil Daudidsß i Giislæ. Givet i Lørøppe Onsd. før Alle Helgens Dag.

Perg. med 5 Segl: 1. Lxxiii 17 (Huitfeldt); 2. Flvii 47; 3. Flvii 48; 4. Bomærke; 5. Bomærke?. (Straks til) Arkivet paa Ravnholt. LDipl. [10185

— *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 149.* Se 1508 Okt. 25.

Nov. 2. Ærkebisp Byrgher befuldmægtiger Eric Jenssøn Officialis til Lundhe gardh til sammen med Hr. Laurens Jepssøn at gaa i Rette mod Niels Hack om en Gaard i Malmø.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 1019. Lunde Ærkebispes Arkiv? (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 149.*

[10186

— Kongen tilskriver Henrich Kromedige om Per Olsß, hvem Henrichs Foged har frataget 8 Stude.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Missiver I. 178.*

[10187

Nov. 4. Olloff Perssøn Byfoged i Malmøge henskyder en Sag mellem Niels Hack i Heckebergh og Erik Jenssøn Official til Lunde gard paa Ærkebispens Vegne om en Gaard i Malmøge for Rigens Kansler.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Bomærke. Lunde Ærkebispes Arkiv? (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 150.*

[10188

— Ick Hinrick Scroder¹ wanafftych bynnen Hußem vorkope myt vulbordt myner husfrouwen Anneken uppe enen wedderkop den ersamenn vorstenderen der almisßenn s. Mychaelis alße Helmeken Hogreuen unnde Jons Kremer edder hebbes desses breues myn hûs unnde hoffte belegghen in deme Osterende twyschen Peter Jonsen up der westeren side unnde Michel Petersß up der osteren side, vor 15 mr. lub., de my de vorstenderen vornoghet hebben, unnde in myne beste ghekeret hebbe. Vor brukinghe welkeres erues ick edder eghener desses

huses scholen jarlikes vorrenten den vorbenomeden olderluden edder hebbere desses breues ene mr. lub. uppe den dach Martini. Weret sake, dat sodan renthe nicht betalet worde, unnde de vorstendere edder hebbere desses breues dar jennyghen schaden up deden myt rechtghanghe, wes men darup bereken kan, schal ick unnde eghener desses huses wedder legghen. Ock laue ick sodan erues na datum desses breues nicht hogher tho vorpandende edder tho vorkopende sunder willen der vorstendere edder hebbere desses breues. Scheghe hir wes bauen, men ßo vorscreuen ys, dat schal schen myt unrechte unnde walt an unse warlike herschup. Wen my dat bequeme ys, so schal yck offte besitther desses erues de losinghe en halff jar thovoren vorkundighen unnde darna in deme Martens daghe de betalinghe dôn, den houetstol myt aller rente in eneme summen in ßodan munthe, so in deme hertichdôm tho Sleßwick ghenghe ys. Myn inghesegel myt den ingheseghelen der ersamen menne her Jacob Brixii vicarius to Husem unnde Hans Kassube³. Gheuen unnde schreuen des mandaghes vor Marten.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. Skjold, hvori et Søblad; 3. Bomærke. Husum Vor Frue Kirkes Arkiv? (Statsark. i Kiel. Husumer Urk. Nr. 71). [10189

Nov. 4. Las Nielß Foged paa Gerluff H.s Ting, Jost Jenß i Nebstrop, Kay Jostes hans Husfrue, Andhers Jonß i Norop, Nis Homman i Kasberg, Nis Andherß ibid. og Cristiern Andherß ibid. Mand. før Martini Dag paa forskrevne Ting fik beskeden Md. Per Bunde i Haderop et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Pouel Jenß i Skytrop, Andhers Jonß i Norop, Andhers Michelß i Hadrop, Andhers Ibß i Gerloff, Mattes Plowman i Tøseff, Cristiern Alsing i Ensleff, Mattes Andherß i Østerskoff og Bay i Kasberg; disse vidnede, at de saa' og hørte samme Dag paa fornævnte Ting Jost Jenß og hans Husfrue Kay Jostes skødede Per Bundhe den Gaard i Hadrop, som P. B. nu i boer, og han og K. J. har arvet [efter] deres Forældre, og al den Del, som K. J. har i^a Gaard efter sin Fader, og al den Del, som K. J. havde arvet i Refz Mark, Gaardsted, Skov og Møllested, og den Del, som hun havde i den Eng paa Kasberg Mark og i Toft, Ager og paa Kasberg Mark; disse Gaarde, Skov og Mark har hun og J. J. solgt og skødet P. B. Og kendtes J. J. og hans Husfrue at have fanget Penge og fuldt Værd af P. B. for fornævnte Gods. Og var forskrevne »eymon« lovlig lovbudet 3 Ting, førend Skøde ginge. Med vore Indsegl.

Perg. med [7] Segl: 2. Bomærke; 3. Udslidt; 5-6. Bomærker. Senere til Trudsholm Godsarkiv? (RA.). [10190

a) Det er ikke ganske sikkert, om der her nogen Sinde har staaet et Ord, eller om der med Forsæt er laadt Plads aaben til et.

Nov. 5. Ick Drewes Busck¹ wanafftich bynnen Hußem vorkope myt vulborde alle der gennen, de my ere vulbordt darto behoff was, up enen wedderkop den ewyghen vicarien der cappellen bynnen Husem myn hus unnde hoffte belegghen bynnen Husem in der Suderstraten twysschen Hans Stanghen uppe dat westen unnde Vedder Pagingh uppe dat osten, vor 15 mr. lub. houetstols, de my desse heren vornoghet hebben, vor welker 15 mr. ick offte de besitter desses erues jarlikes uppe alle Gades hillighen dach vorrenten scholen vor ene mr. lub. Scheghe dar schaden haluen up, so dat de renthe nicht uth enquemen, den schaden schal ick offte besitter desses huses wedder uprichten. Ok laue yck sodan erues na datum desses breues nicht hogher tho vorpandende edder to vorkopende sunder willen desser heren edder hebbere desses breues. Scheghe hir wes bauen, men so vorschreuen ys, dat schal schen myt unrechte unnde walt an unße warlike herschup. Wen my dat bequeme ys, so schal yck de losinghe eyn halff jare thovoren vorkundighen unnde darna in deme alle Gades hillighen daghe de betalinghe dõn, den houetstol myt aller bedagheden renthe in eneme summen in sodan munthe, so in deme hertichdõm to Sleswick ghenghe ys. Myn inghesegel myt den ingheseghelen der ersamen menne Hans Vreße² unnde Jasper Rynlander³. Ghegheuen unnde screuen an deme dyngesdaghe na alle Gades hillighen daghe.

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker. Husum Vor Frue Kapels Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 72). [10191

— Udtog: *Handl. rör. Skandinav. hist. XXXV. 473; Reg. * 9001.* Er 9190.

Nov. 9. Las Nielsen Tingholder i Molt H., Chresten Perßen, Palli Palßen, Madz Olleßen og Jep Perßen. Lörd. før Mortens Dag paa Molt H.s Ting vidnede 2 Dannemænd Jes Nielsen i Aiidt og Madz Søffrenßen, Hans Thoneßens Lovhøringe, at de saa' og hørte, at den Lovhævd, som Hans Thonissen havde tilbudet 3 Ting og Fogeden og Herredsmænd havde ham forefunden, gjorde han med gilde Mænd og gæve, og brast ingen Værn, i saa Maade at han »induorde« al Suiinholtt Mark fra den Sten, som staar ved Presteweyen imellem Suiinholtt Mark og Beckebøling Mark, og saa imellem Suiinholtt Mark og Stende-

rop Mark og saa til den Sten, som staar ved Føuling wadt, og imellem Suinholt Mark og Lorup Mark og saa til den Sten, som var lagt norden Adelweye, og fra den Sten ret nær ad Aaen mod den dybe »runde«, saa ret op ad Midtstrømme mellem Suinholt Mark og Giørkliindt Mark, saa og til Holsted Mark, og kendtes ingen Mand Del i Suinholt Mark uden 2 Enge sønden vesten Suinholt beck og saa til Markeskel ud mod Aa, og véd ej, hvad det er solgt heller pantet derfra, som han har haft i Hævd og brugt til den Gaard, som han i boer i Holsted. Herpaa fik han et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Niis Perßen i Suchaff, Jep Staffenßen, Nis Jenßen i Molttbick, Per Olleßen i Wegne, Kield ibid., Vnge Jes Nielsen, Per Anderßen i Estrup, Nis Laußen ibid. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[^aPerg. med hængende Segl.^a] Vidisse 1552 uden Dag af Molt Herred Snapsting, givet hæderlig Md. Hr. Niels Lauriitzßen i Beckebøling, at Chresten Perßen i Holsted lod læse Brevet. Papir med Spor af 3 Segl. Føvling (Malt H.) Kirkes Arkiv; senere til Endrupholm Godsarkiv (RA.). [10192]

a—a) Saaledes Vidissen.

Nov. 13. *Reg. 5286.* Papir med Rester af 1 Segl paatrykt forneden: Bomærke i Skjold, hvorover Bogstaverne ON. Aage Andersson Thotts Arkiv (RA.). *Vidensk. Selsk. Skr. VII. 408.* [10193]

Nov. 15. Vi Hans Konge hilser eder, som boer i Ffyen. Vi byder hos eder nu 2. Sinde Biskop Jens Andersß i Otthens, at I in[den] 10 Dage, efter dette vort Brev er læst, udlægger Kapitlet i Ribe Gods i Øsløff i Wendz H. og dertil Kost, Tæring, Skadegæld og Opbørsel, efterdi som I er derom tilforn lovlig paa-mindede. Thi lad det ingenlunde under eders Faldsmaal. Datum fer. 6. post f. Briccii nostro ad causas sub sig., teste Georgio Marswin justiciario nostro.

Papir med Udskrift: Ffioniam inhabitantibus, utydelige Rester af 1 brevlukkende Segl og af endnu 1 Segl paatrykt Bagsiden og Paaskrift om, at Brevet er læst »in placito generali Fioniam« (!) sabb. post Martini (uden Aar). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [10194]

— Kongen anmoder Henric Krwmdicke om at lade Hanss Ericss beholde Korneropsgard efter hans Brev.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Kirkehist. Saml. 3. R. V. 398; Missiver I. 179.* [10195]

Nov. 18. Vidne af Køpnehaffn Byting, at Bygningen paa en Jord paa Vestregade, som Jesper Kraffze af Bastness havde lejet af Frue Kirke, var nedfalden, saa at han ikke længere burde nyde Jorden.

[^aPerg. [med Segl]. Københavns Kapitels Arkiv.^a] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns Dipl. IV. 286.* [10196
^{a-a}) Saaledes LDipl.

Nov. 19. Tingsvidne af Helom H., givet Mogensz Thamessen i Nees, at Sandemænd i Helom H. gjorde Markeskel mellem Belom Mark og Tworup loffteskow, mellem Tærndrup og Bælom, mellem Hegard og Bælom Mark og mellem Woregard og Belom.

Perg. [med 12 Segl: ^a1, 3-4, 6-11.^a]. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II. 280;* ^bpaa N. M. Petersens Tid meddelt til Afbenyttelse af Hr. Prof. Wegener i Sorø^c ^b(RA.). *Fra Himmerland og Kjær Herred VII. Bd. 1930-1932 S. 173* (ikke fejlfrit). [10197

^{a-a}) Nævnte af N. M. Petersen i LDipl. ^{b-b}) Saaledes LDipl.

— *Reg. 5288.* [Orig.] 2 Afskrifter fra 16. Aarh. (ell. den ene maaske fra c. 1600): Statsark. i Kiel, Acta C XIX. 3 Nr. 33. — Afskr. af Ulrik Petersen: RA. Ulrik Petersens Collectanea Vol. XI. — Ufuldstændig højtysk Afskr. fra 18. Aarh.: RA. Westphalens Dipl., Fol. — *Noodt, Beiträge II. 89* (læs efter Ulrik Petersen: (Udskrift:) *Dem duchtigen Eric Lundt* - grot. Erich, gude - dat *ein* rath - *Eniclo* - ick *ihnen* länger - vor *ehnen*. Up - vor Johan - lehn durch - bespröken und - dartho *keren* - ick, *ick* hedde - Hinrich *Lundten* hedden *des* *versecht* Hinrico juwen sohn. Do sprack - konde *erlangen* - sententie *twischen* juwen *geschlechte* und *einen* rade - schölen *de Lunten* noch eins vorlehenen *und eine reise* beholden umb der andern. *It.* kriege gi breve - Rode personliken sick maket - dat *uth*, wente - Johann *Rode* wolde - *davan* geven - (Efterskrift:) *It. dot wol und segget mester Steffen Arndes, dat he antwort schrive van dem lychsteen, alse he my lavede tho Schleßwig.* [10198

Nov. 22. Kongen skænker Sortebrødrekloster Kapellet Pryske capell.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Udtog: Specifikation, Bosø samt flere Klosters Breve Nr. 212. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 151.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 23, Nr. 10. [10199

Nov. 23. Olaff Pætherssøn Borger i Halmstade giver en Gaard (sstds.) til Halmstade Bykirke til en Messes Holdelse for s. Erics Alter.

Perg. med 2 Segl: 1. Bomærke; 2. I Sigilfeltet et Christushoved. Halmstad Kirkes Arkiv (Halmstad Bys Arkiv (i Halmstad, Perg. Nr. 57)). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 151.* — Afskr. fra c. 1664: Halmstads Stads Privilegiebog S. 612. [10200

Nov. 25. Dorothea Kildesdotther, Cristiern wan Haffuens Enke, kendes at have annammet Elleholms gaard og det underliggende Gods af Ærkebisp Birge og hans Kapitel for 5 Aar.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt forned. Lunde Ærkebisps Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 152.* [10201

Nov. 26. Kongen anmoder Henric Kromedige om at skaffe hans Skriver Tyge Vincenciuss m. fl. Underhold en Nat og Befordring.

Papir med Rester af 1 brevlukkende Segl: K. 88. Henrik Krummediges Arkiv (A 1; RA.). *Missiver I. 180.* [10202]

Dec. 1. Bisp Niels Friis i Wiborg mageskifter en Gaard i Heeste i Hornum H. til Aalborg Helligaandshus.

[A. Orig. Aalborg Helligaandskl. Arkiv.] **Aa.** Udtog fra c. 1700 i et Kvarthæfte paa Papir: RA. MS. Afskrifter og Uddrag af Breve vedr. Aalborg Helligaandshus. Herefter: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 121.* — Genbrevet hertil er registreret *ÆA. II. 319.* [10203]

Dec. 4. Vi Hanss¹ Konge hilser dig Jenss Esberns² vor Landsdommer i Loolandh. Vi beder dig og befaler, at du med det allerførste tager der af Landstinget en uvildig Nævnd af Riddermændsmænd og gode jordejende Bønder, og »befall« dem at granske og forfare, om Jep Hans³, som boede i Bregning og nu død er, eller hans Husfrue Karinæ skal være skyldige i det Barns Død, som Anderss Tegematt vor Embedsmand paa Aaleholm siger, at en af dem skal have »mørdth«; og hvis de derom granskende og forfarende vorder, det lad dem give beskrevet fra dem, som de vil andsvare for Gud og være bekendte for os. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Wardenborg Barbare Dag under vort Signet.

Relator Torbern Bildhe.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Oluf Holgerssøn Ulfstands Arkiv (C 1; RA.). LDipl. [10204]

Dec. 6. Vi Fru Ingerdh Pøskesdotther¹, Erick Ols² Efterleverske, Otte Claws³ i Oreby gardh paa min Husfrues Vegne har Nicolawi Dag siddet over et Skifte med velbyrdig Md. Niels Anders⁴ i Drøsebergh paa hans egne og hans Datters Vegne Jomfru Berethe og velbyrdig Md. Cristiern Niels⁵ paa Triggewelle paa hans Husfrues Vegne Kistine Nielssedotther, og har vi skiftet saa, at Niels Ander⁶ og Cristern Niels⁷ er tilfaldet Tredieparten i alt det Gods, som Olef Lawrens⁸ havde, hvis Sjæl Gud naade, som de Skiftebreve udviser, som vi derpaa givet har. Ydermere bepligter vi os, at findes der ydermere Gods end, som vi har nu afregnet, Pant eller Køb, af fornævnte Arv, skal det gaa til Skifte, saa at vi nyder »two dell« og Niels Ander⁹ og hans Børn nyder Tredieparten. Medb. af Hr. Anders Jens¹⁰ Sognepræst i Tors, Biskoppens Officialis i Mose H. Givet osv.

Perg. med 3 Segl: 1. Avi 3; 2. Lxxiii 17 (Huitfeldt); 3. G. 571* (Anders Jenss). Christiern Nielsøn Dyres Arkiv (RA. Privatark., Niels ell. Jens Andersson Basse). LDipl. [10206]

Dec. 8. Broder Jens Tamesß Kapellan til Hørningh Kirke, Jens Perß i Aarsleff, Tordt Pygh i Turstrup, Seffrin Michelß og Per Perß ibid. Sønd., som var Vor Frue Dag concept., paa Hørning Kirkestævne fremledte Matz Christensß i Moskyardt et Sognevidne paa velbyrdige Mands Vegne Biorn Andersßns af 12 Dannemænd: Mogens Kioldsß i Gundistrup, Jens Frandtsß i Lundt, Seffrin Morthnsß i Hørningh, Seffrin Persß, Seffrin Huass, Matz Kock, Seffrin Michelß, Niels Twssß, Matz Ibsß, Niels Kock ibid., Michell Nielß og Michel Tameß i Hørningh; disse vidnede, at de hørte og saa' samme Dag paa forskrevne Kirkestævne stande 4 gamle Dannemænd: Jep Anderß i Hørningh, Niels Ollosß i Moskyardt, Niels Perß i Hørningh og Anders Perß ibid.; disse vidnede, at de har spurgt af deres »forleffuer«, og er dem selv vitterligt, at Weringholt har været i rolig Hævd i 100 Aar til Krogsaggher gaard og mere. Med vore Indsegl »trøckendes« for dette Brev. Givet osv.

[^aOrig. med 4 Segl.^a Bjørn Andersson Bjørns Arkiv; senere til Gl. Estrup Godsarkiv.] Vidisse 1552 Juni 20 (Mand. før s. Hans Dag Midsommer) af Hald H., givet Olloff Jensß i Krogsaggher. Papir med Rester af 5 Segl paatrykte forneden. (?Senere til) Gl. Estrup Godsarkiv (Papir 1552 Juni 20); 1920 af Hofjægermester, Greve Christen Scheel foræret til Rigsarkivet. [10206]

a—a) Saaledes Vidissen.

— Pedher Katt Præst til Weringh Kirke, Tames Syminß i Astrup og Clemett Syminß ibid. Paa Vor Frue Dag concept. paa Weringh Kirkegaard fik beskeden Md. Matz Christiernsß i Krogsaggher et Sognevidne af 12 Dannemænd: Jens Persß i Weringh, Per Christensß ibid., Per Nielß, Niels Jensß ibid., Jens Ibß i Amelhede, Bertell Jensß ibid., Tammes Nielsß i Karstrupe, Jens Joensß, Frans Nielß, Lage Nielß, Jesper Pygh og Michell Nielß i Astrup; hvilke vidnede, at det Stykke Skov, som kaldes Weringholt, var brugt til Krogsaggher gaard al den Stund, Niels Esbensß boede i Krogsaggher gaardt og Jens Andersß efter ham, baade til Hug og »oldendrøfft«. Med vore Indsegl trykket neden paa dette Brev. Datum ut supra.

[Orig. Bjørn Andersson Bjørns Arkiv; senere til Gl. Estrup Godsarkiv.] Indført i samme Vidisse af 1552 Juni 20 som 10206. [10207]

Dec. 10. Jeg Pether Petherß Skomager, Borger i Aars, vederkendes mig skyldig at være beskeden Md. Las Crestiernß Borger, Oldermænd og Forstander til s. Gertrudz Gilde og Lav i Aars paa Gildets Vegne 12 gode gamle rynske Gylden, som fuldt gør og med deres fulde »væt«, for hvilken Sum jeg pantsætter ham paa Gildets Vegne »en mynæ gaard husse« og Jord liggende i Aarss bag s. Nicolai Kloster paa »hornet«, som jeg i boer; og skal jeg give Oldermænd og Forstander i Gildet paa s. Gertrudz Vegne 2 Mk. Penge til Rente hvert Aar, den ene Mk. »ath« Mychaelis Dag næstkommende og den anden Mk. »at« Paasken der næst kommende. Udkommer Renten ej redelig 1 Aar, skal Forstander i Gildet have Fuldmagt »vornæ och tyenær« i og af Gaarden at sætte og Rente deraf op at bære. Og skal jeg eller hvem som Gaarden i Værge har, holde den ved Magt, som hun nu er; holdes den ej færdig, skal Oldermænd i Gildet holde den færdig, som det sig bør, og skal det stande til 4 Danne-mænds Sigelse, hvad det værd er og kostet har. Løsning skal kyndes paa Aars Byting 3 Ting før Johannis Dag bap., og løses »at« Mycaelis Dag dernæst, og da Renten, Bygnings Værd og »kostyngsgield« at følge Hovedpenge. Medb. af Dannemænd Jes Matß², Eric Petherß »borgemesther«, Pether Mwrresther⁴, Oluff Petherß Raadmænd og Villom Andherß Borger. Datum 3. fer. post concepc. virg.

Perg. med [6] Segl: 2-5. Bomærker. Aarhus Gertrudsgildes (senere Aarhus Bys?) Arkiv; endnu senere ejet af Klevenfeldt^a (RA. Aarhus Gertrudsgildes Arkiv). [10208

a) RA. Reg. 60 S. 269.

Dec. 12. Crestenn Esbernß Foged paa Slett H.s Ting, Niels Crestennß i Kiar, Chresten Laurißenn i Vorumstrup, Espenn Nielsenn i Brønnum, Matz Jennß i Millerup, Per Crestennß i Løgstet, Jes Jennß i Vindbles og Latz Esbernß ibid. Torsd. efter Vor Frue Dag concept. paa forskrevne Ting fik beskeden Svend Olluff Lauriß et Tingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Skamilß i Kornum, Nis Ibßenn i Høllestet, Latz Selgennß i Lemdrup, Nis Bryning i Kornum, Nis Hauffboo i Kye, Sørenn Perßenn i Millerup, Per Crestennß i Lemdrup og Crestenn Tuß i Ørbek; disse vidnede, at de saa' og hørte inden alle 4 Stokke, at Sandemænd i Slett H. kundgjorde deres Tog, som Abbed Henrich i Widskill lod dem tilkræve mellem Beelltofft Mark, Styrhollum Mark og Farstrup Mark; da kundgjorde de først øster ud fra det Bæk, som løber vesten om Styrhollum, som vi

satte en Sten langs ved »thet way«, og saa ret vester ud, som vi stenede, som vi fandt den gamle Skelsten; der kundgjorde de deres Tog, at de gjorde ret Markeskel mellem forskrevne Marker. Med vore Indsegl. Datum ut supra.

[«Perg., »som nogenn aff zeglenn aff aalder och waangieme ere frakomenn, dog findes met hoffuitzeglenn och ett annditt zegill forzeglitth«. a Vitskøl Kl. Arkiv.] Vidisse 1572 Aug. 30 (Lørd. post Bartolomei Dag) af Wiburiigh Landsting, givet Henrich Gyldenstiernn til Aagaardt, Lensmand til Vidtskil Kloster. Perg. med [3] Segl: 1-2. 1837 af Overkrigskommissær N. C. Øst solgt til Danske Selskab (RA. Henrik Gyldenstjernes Arkiv 1572 Aug. 30). LDipl. 1504 Dec. 12. [10209

a—a) Saaledes Vidissen.

Dec. 12. Jens Nielsß Fiersing Borgemester i Calundeborgh. Jeg har med min Husfrues Annes Samtykke solgt og skødet til Vor Frue Kirke i Calundeborgh en Strandgaard for 100 lubske Mk., hvilken rækker indtil Stranden og ligger i Smediestredet østen op til Jens Hanssøn Strandgaard og vesten op til Clares Strandgaard. Og vi har fuldt Værd oppebaaret for forskrevne Strandgaard, saa os nøjes. Vore Indsegl med ærlige Mænds Indsegl Pether Laurensßn af Thorngard, Jens Pouelsß Borgemester i Calundeburg, Hans Henricsß, Oleff Tordsßn, Laurens Ebbisßn og Laurens Hansß Raadmænd sstds. Givet i Calundeborgh Torsd. før Lucie Dag.

Perg. med [7] Segl: 1, 3. Bomærker i Skjolde; 4. Utydeligt; 5. Forsiden mangler; 6-7. Bomærker. Kallundborg Kirkes Arkiv (SLA. Kallundborg Bys Pergamentsbreve 1491-1555). [10210

Dec. 14 ell. Juli 27. Niels Andherß Herredsfoged i Twze H., Nis Jensß Foged i Hagestædhe, Lauretz af Tryninghe, Per Nielsß i Marke, Lauretz Jonsß i Sywenkøff. Lørd. efter Anne Dag for os og menig Almue, som Ting søgt havde, »beddes« beskeden Md. Niels Persß Slotsfoged paa Holbec paa ærlig og velbyrdig Mands Vegne Hr. Henrick Krvmediige et Stokkevidne paa de Ord, som Niels Andherß af Marke tilstod inden Tinge. Dertil mælted beskeden Md. Clauss Erickß i Bendnebo; han tog til sig disse 11 Dannemænd: Per Nielsß i Twze, Mattes Jeppsß ibid., Jes Ingwersß i Nyckenwet, Andhers Skreddere i Tryninghe, Jepp Jensß ibid., Monss Skreddere i Sweninghe, Per Hansß ibid., Jes Jwl ibid., Per Tygesß i Torenwet, Mattes Skreddere i Hiembec, Mattes Nielsß ibid.; hvilke 12 Dannemænd vidnede, at de hos var paa forskrevne Ting og hørte, at Niels Andherß tilstod, at han tog sine Penge igen af Jepp Daa, som hængt blev,

hvilke Penge Nielss Andherß sagde, at Jepp Daa stjal fra ham nogen Tid tilforn. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med 2 [!] Segl ell. Rester af Segl paatrykte forned: 1. Bømærke; 2. Utydeligt. Henrik Krummediges Arkiv (D; RA.). [10211

Dec. 20. Vi Hanss¹ Konge hilser dig Rasmus Michilsß vor Herredsfoged i Maase H. Vi beder dig og befaler, at du med det første tager en uvildig Herredsnævnd paa Maase H.s Ting og »befall« dem at granske, om Karinæ, Jep Hanssønss Husfrue i Bregning, fødte det Barn, som fundet »wortthe«, og om hendes Husbonde deraf vidste eller være skulde i Raad med at dølge det, siden det igen fundet »wortthe«; og hvis de deri granskende vorder, det give de beskrevet fra dem, som de vil andsvare for Gud og være bekendte for os. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Nyborgh Tamperfredagen efter Lucie under vort Signet.

Dn. rex per se.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Oluf Holgersøn Ulfstands Arkiv (C 1; RA.). LDipl. [10212

Dec. 22. Nilsz Hack paa Mågenstrup testamenterer s. Christophori Alter i Lunde Domkirke en Gaard i Diursløff i Bare H.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: Specifikation, Lunde Domkirke Nr. 398. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 155.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: SvRA. E 102 a, Sextern 7, Nr. 110. — Jfr. 1505 Maj 9. [10213

Dec. 28. Hanss¹ Konge. Vore Undersaatter Borgemestre, Raadmænd og Menighed i vor Købstad Kyrttæmynde har nu fornøjet os 20 lødige Mk., som de os givet skulde for deres aarlige Byskat »adt« Martini Dag næst forleden. Thi lader vi dem kvitte for al Tiltale om forskrevne Byskat. Givet paa vort Slot Nyborg 4. Dag Jul 1504 under vort Signet.

Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: K. 88. Kerteminde Bys Arkiv (FLA. Kerteminde Byfogeds Arkiv, Regnskaber over kongelige Skatter 1493-1756). (*Reg. *8949* under Aar 1503; da Kongen var paa Nyborg 1504 Dec. 20, er Aaret formentlig 1504.) [10214

Dec. 29. Ærkedegnen Niels Kortssøn og 5 Kanniker i Lund vidner, at i en Strid mellem Ærkebisp Birge og Niels Hack af Hickeberg om en Købstadgaard i Malmø fremlagde Niels Hack et beseglet Papirsbrev, som han sagde, at Hans Brodstorp havde givet ham, og som var udgivet i Fuldtoffthe Aar 1497 Fred. efter Bonifacii Dag.

Papir med Rester af 6 Segl paatrykte forned: 1. Fv 3 (van Nuland); 2. Ubetydelige Rester; 3. G. 80; 4. G. 34 = Llxviii 12 (Sparre)

5-6. Utydelige Rester. Lunde Ærkebisps Arkiv (SvRA. Papir). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 154.* [10215]

Dec. 30. Knwd Seuerinsß af Rødyng V., Marinæ Iwensdatther, Clauss Seuerinsßs Efterleverske. Eftersom Clauss Seuerinsß gav til Vor Frue Tider op at holdes i Riber Domkirke et Enemærkeskov Dybssholt i Rødyng S. i sit Testament for sin Sjæls Salighed, hvilken[!] Gave og Testament vi samtykker i saa Maade, at Skoven skal blive til Domkirken til evindeligt Ejendom. Medb. af flere gode Mænd: hæderlig og velbyrdige Mænd Hr. Prødbiørn Podebwsk^s Lensmand til Riberhws, Henric Steen af Synderskoff, Hanss Nielsß af Kiærgord og Jesper Persß af Brynck. Givet i Ribe Siluestri Aften.

A. Perg. med [6] Segl: 3. Dxxx 11. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Aa. Udtog anført (uden Datum) i Rettertingsdom 1542 Maj 3 (Onsd. efter Philippi og Jacobi Dag). Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Afskr. efter Koncept(?) til Aa: RA. Herredagsdombog 1541-43 Bl. 11 b. [10216]

Dec. 31. Vi Hanss Konge hilser eder Hr. Ywer Mwnck Biskop i Ripæ, Hr. Anderss Friiss R., Henric Persßen i Sælde-rwp, Hans Skeell paa Nygaard og Pally Spliid paa Meyenstrup vore Mænd og Tjenere. Ebbæ Strangesß vor Mand, Raad og Embedsmand paa Ørwm har her berettet, at siden Sandemænd var tilkrævede og havde gjort »twgh« omkring Raffning Mark og svoret al Marken i en »samfeld« Mark at være ind til Raffning By, skulde siden Jess Wlff Underfoged paa Koldinghuss ladet indført Bygning paa samme Mark og »kende« sig dermed at have Ret til en Byggested paa samme Mark og dermed forkrænke hans Gods og Rettighed. Thi beder vi eder og befaler, at I med det første eder forsamler og farer paa samme Mark og der forfarer, om saadan Byggested kan med Rette findes at »mwæ« staa paa Raffningh Mark eller ej; og hvis I herom set og forfaret kunde, derefter skil dem ad med Rette, eftersom I vil andsvare for Gud og være bekendte for os, og hvis I dem imellem for Rette afsigende vorder, det giv fra eder beskrevet. Og lad det ingenlunde. Givet paa vort Slot Nyborg Nyaarsaften under vort Signet.

Papir med utydelige Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: Formentlig K. 88. Ebbe Strangessøn Strangesens Arkiv (RA.). LDipl. [10217]

Dag?k saadant Brev til Landstinget. Vi Hanss [Konge] [er] nu her med vort Raad i Da[nmarck] saa over ens vordne og vil, at ingen vore Fogeder, E[mbeds]mænd eller

andre skal gribe, baste eller binde »nogle« vore Undersaatte, fattige eller rige, førend de er eller vorder »log forvunden«, uden de gribes [Gernin]ger og aabenbar Daad, eller dem at uforrette. Djærves nogen, som vort og Kronens Len i Værge har, herimod at gøre, skal han have forbrudt saadant vort Len; har den, som saa djærves at gøre, noget Kronens Len i Pant, skal han have forbrudt saadant Pant. Har han ikke noget af Kronen i Forlening eller til Pant, skal han derfor bøde [o]g os til Rette stande efter Loven. Og har vi t og med vort Raad samtykt alle vore Trøst og Bestand. Givet o 1504.

Koncept paa Papir. Kongens Arkiv (RA. Danske Kanc., Chr. I og Hans, Koncepter til aabne Breve (og Missiver)). [10218]

Dag? Tingsvidne af Eldeboo H. om et Byggested i Valby, som Nis Kring i Trelle »hage«.

[Orig.] Udtog anført i Rettertingsdom (1538) Sept. 17 (die Lamberti) mellem Erich Kromedige og Las Jenssenn i Follerup; Brevet fremlægges af den første. RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 13 b. *Rosenvinge, Domme II. 79.* [10219]

— »Etth skødebreff wnder Guds aar mdiiii, besegliitt mett conuentz indsigell wti Aßmyndh closter, lydende, att prioriiße mett mening conuentz systre hagde soltt, skøtt oc oplatt Offe Skram aff Hammergaardt en for^{ne} closters gaardtt ligende i Nørreuongs herriitt i Nørre Kollemorthen mett all sin rettæ tilligelse, inthett wndertaget, oc hagde beplictett thennom oc theres epherkommere att frii oc frelse for^{ne} Offe Skram for^{ne} gaardtt fore huer mandtz tiltall, therpaa kandh talle mett rettæ, oc tackitt hannom fore goedh betalling etc.«

[Orig. med 1 Segl: Asmild Klosters. Ove Skrams Arkiv.] Udtog se 2199. RA. Herredagsdombog 1537-43 (Nr. 2-3) Bl. 38 a. [10220]

— »Et dombreff aff Rudgud[!] a herretz ting wnder Gutz aar mdiiii, lydende, at ther hagde weret trette emellom her Klemynt i Alrwm dechan i samme herrit oc Helli Oluffs i Ramløse om en for^{ne} skoffsdeell wti Egebereg schoff; tha hagde xv domssmendt epter gamble oldinge witne dømp^t for^{ne} skoffsdeell tiil Wedeløff kircke oc for^{ne} Helli Oluffs thet fra etc.«

[Orig. Välluf Kirkes Arkiv.] Udtog anført i Rettertingsdom 3. fer. post jubilae uden Aar mellem Kirkeværger til Wedeløff Kirke og Per Nielß i Ramløse m. fl.; Brevet fremlægges af de første. RA. Herredagsdombog 1541-43 Bl. 53 a. [10221]

a) ∴ Luggude.

— »Skøder och adkomsbreffue, att for^{ne} Rydz mølle medtt dam och dambundtt er soldtt oc giffuit till sancti Hans chloster her wdi Othenße etc.

Thernest ett loßebreff, som hogborne fyrste koning Hans loglig ihukomelße wdgiffuit hagde wnder datum mdiiii, lydende, att dogther Hermand prier wdi sancti Hans closter her wdi Othenße wor tildømppt closters mølle Rydz mølle y Skouffby herrit wdi Vidsløff sogen ligende och en dell aff damit y Bog herrit y Visingberigh sogen met alle syn retighet, som er mølle, møllestedt, deming, dam oc damsbundtt, flodtt, flodemoll oc fiskeri oc thend enmerckes lycke, som liger norden wed damstedtt; och thend sag wor satt euindeligh tigelse upaa etc.◀

[Orig. Odense St. Hans Kl. Arkiv; *ÆA. V. 638 (955).*] Udtog anførte i Rettertingsdom 1554 Sept. 12 (Onsd. efter Vor Frue Dag nativit.) mellem Jørgen Schinckell til Lambhaffue Embedsmand i vor Gaard [i] Oth[e]nße og Jørgen Knudsß i Skoffsby; Brevene fremlægges af den første. RA. Herredagsdombog 1549-57 Bl. 296 b. [10222-23

Dag? »Konge Hanses breff wnder dato 1504, och saaledes formelte wdi sin meening: Gjør witterligt alle, att for oß vor schichet Tha[ar]ebye^a mends bud med it breff aff Synder herritz ting i Laaland, liudendes, at 12 aasiunsmend haffuer grandschet och spurt, at fra Hedenvolds knold och till Heßenhöyen, item fra Hesenhöyen och til Tha[re]by^b sti, item fra at Tha[re]by^b sti och til Sandbech och til Egeluge, item fra Egeluge och til Plithuußhye, item fra Plethuußhye och fram at Ride march, item fra Ride march intill den piil, som staar imellem Heluingsmoese och Tha[re]by^b schouff, item fraa den piil intill Tha[re]bye^c, Grißebierg och intill Vesterlangs march och saa nør igien i Langestang och fra igien at Langetang och intill Tha[re]bye^d egemoese, det er dett rette schouffschiel eller rettigheed i Thorebye mellem Weilebye, Schørring och Langet, och haffde ingen deel i for^{ne} schouffschieell wden, som haffuer jord och eng i Tharebye, och deres medeiere; huilchet breff vii nu stadfested och ved sin fuld magt dømme ved alle ord och articuler, som det indholder, forbiudendis alle, ihuo dette helst ehr eller vere kunde, for^{ne} Thaarebye mend paa for^{ne} schouffschieell at hindere, forfang at gjøre eller i nogen maade i den sag wforrette, saa lenge som nogen kommer for oß paa vor rettertingh.◀

[A. Orig. Thoreby (Lollands Sønder H.) Mænds Arkiv.] [Aa og] Aaa se 8642, [Aa og] Aaa. RA. Herredagsdombog 1649 Bl. 393 b. [10224
a) Aaa: Thannebye. b) Aaa: Thanby. c) Aaa: Thanbye. d) Aaa: Thandbye.

— Se 1232.

[10225

— »Skødebreff aff Hing herritz ting wtgiiffuit wnder Gutz aar mdiiii, lydende, thet Iffuer Nielß oc hans hustru Mette Iffuerskone hagde werit indhen tinge, for^{ne} Nis Iffuerßens fader, met bieggens theres frii wilge oc sambtycke oc giort Niels Iffuerß en fuldkommeliig skøde paa Wiindkiellegardt met all sin rette tilligelß, inthet wndertagitt, oc kiendes thennum at haffue wpbaarit therefore fult wert epher theres eghen nøye etc.◀

[Orig.] Udtog anført i kongelig Dom 1541 Juni 17 (6. fer. post corporis Christi) mellem Peder Iffuerß i Hoffuerdal og hans Broder

Niels Iffuerß i Wiindkielle; Brevet fremlægges af den sidste. RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 69. [10226]

Dag? »Tuende skiffthebreffue, thet første wnder Gutz aar mdiiii, lydende paa en gaardt i Huerløss i Fax herrit, som skylder en fiering smør oc i pund byg, som her Hanss Bilde tilfaldh epther hanss faders moder fru Cecilie paa Egede etc.«

[Orig. Hans Billes Arkiv.] Udtog se 3173. RA. Rigens Dombog 1540-44 S. 105. [10227]

— »En skødebreff wnder datum md4^o, lydende, att Mats Godo aff waben hagde saalldtt, skødt och affhendtt fra sigh och sine arffuinge och till welbyrdige mandtt Matz Laurensß y Olstrupe och hans arffuinge alldtt hans dell och retighet, som hand haffuer y en øde gaardt och grundtt y Ryde y Synder herritt y Laalandtt, som for dum Torstin i bode och gaff till aarlig landttgille itt pundtt bygh met ander smaa redtzle etc.«

[Orig. Mads Lauridssøn Vasspyds Arkiv.] Udtog se 1046. RA. Rigens Dombog 1545-54 S. 702. [10228]

— »Enn contract aff Hammerum herridsthing anno 1504 wd-giffuitt emellom for^{ne} prior^a oc Eske Matzen, formellendis, att Eske Matzen haffde fraastaaitt Nørkier oc Huidkier undthagen ett stycke eng, hand schulle beholde medt frie rishug for enden paa samme eng.«

[Orig. Viborg St. Hans Kl. Arkiv; *ÆA. II. 381.*] Udtog se 9237. RA. Rigens Dombog 1597-1609 Bl. 131 b. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 420.* [10229]

a) Se 9237.

— »Enn laugheefft aff Hammerum herridsthing samme aar^a wd-giffuitt, liudendis, for^{ne} prior^b haffde indwordt Wiig, Heagger, Lillelund med meere goedzs i for^{ne} herridt, huorudi bemellis Huidkier oc Nørkier och att were indwortt for closters rette eigendomb.«

[Orig. Viborg St. Hans Kl. Arkiv.] Udtog se 9237. RA. Rigens Dombog 1597-1609 Bl. 132 a. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 421 Nr. 5.* [10230]

a) c: 1504. b) Se 9237.

— »Ett thingsuinde aff for^{ne} thing^a anno 1504 wd-giffuitt, liudendis i sin meening viii mend att haffue wundtitt, att Nørkier oc Nørkier fang oc Huidkier haffde aff arrildz thid weritt fortte thill alle de gaarde, der skiuder paa.«

[Orig. Viborg St. Hans Kl. Arkiv; *ÆA. II. 382.*] Udtog se 9237. RA. Rigens Dombog 1597-1609 Bl. 132 a. Referat herefter: *Secher, Kongens rettertings domme 1595-1604 S. 421.* [10231]

a) c: Hammerum Herredsting.

— »Thett fierde pergmentz breff datum mdiiii, lydende, att her Staffen Perß hagde skøtt oc affhendt fraa ßeg oc sine arffinge epther hans dødt all then eygendom, ßom hannom aff rette tiilhorde i Waarde

eller wden Waarde, were ßiig arff, pantt eller kiøb, tiill Wor frue alther i Waarde i sancti Nicolai kirke etc.«

[Perg.] Udtog se 3366. RA. Rigens Forfølgningssbog 1536-43 Bl. 106 b. [10232

Dag? »Et pergmentz lagheffdzbreff aff Øster Lysbiere herrit mdquarto, lydende, at Jes Anderß paa Ebbs Strangeßns wegne Wotnesgaardt[!] met sin tilliggelse, huor thet ligger inden fiire marckemode paa for^{ne} Wotnesß marck, oc Abidgaardz eng oc hestehaffuen sønder oc nørder wedt becken innen haffuen oc en skoff, som løber neder wed Ingdrop oc Studstrup marckskiel oc til thend rende, som wender paa Studstrup marckskel, oc fra thend rende oc til Landtbohøffuen, fra then høff oc til Hoffuethøffuen, ßaa fra then høff oc til en sten, som ligger wed en bøg, oc Skifftemose etc.«

[Perg. Ebbe Strangessøns Arkiv.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse 1542 Apr. 30 (dnica. jubilate) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Godtske Holck. RA. Rigens Forfølgningssbog 1536-43 Bl. 116 b. [10233

— »ii pergmentzbreffue oc iii papiirsbreffue, thet første wnder Gutz aar mdiiii, lydende, at Mette Perssdotter, Nielsss Scriffuers ephterleffuerske i Wiiburg, hagde saaldt, skiødt oc afhendt fra seg oc sine arffuinge oc tiill Wisti Cristiernß i Siørup oc hanss arffuinge en gaardt i Wraage, som Michell Bertilß nw i boer, met all sin rette tilligelsß, inthet theraff wndertagit i noger maade, oc thersom samme gaardt eller noghen hanss tilligelsß bleffue Wisti Cristiernß eller hanss arffuinge affwundhen i noger retthergang, tha beplichtet hun seg oc sine arffuinge at wederlegge hannom oc hanss arffuinge so godt en gaardt oc eygendom ighen indhen vi uger oc holle thennom thet wdhen skade.« [*De øvrige Breve efter 1513.*]

[Perg. ?] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse 1541 Sept. 14 (4. fer. post nativit. Marię) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Jenss Wistiß paa sine og hans Medarvingers Vegne. RA. Rigens Forfølgningssbog 1536-43 Bl. 131 b. [10234

— »Tuende tingswitner aff Nør herretz ting i Salling 1504, lydende, at 24 mendt hagde witnet, at thet haffuer weret markskiel mellom Grettrop marck oc Nørre Tyßet marck oc Øster Henes marck fra fiorden at Borrediige oc at Prestgraff, at Bolgraff oc saa at Megreffit at søen oc saa langt^a synder, som thers marck er i Nørre Tißet marck, siden nogen kunde myndes etc.«

[Orig.] Udtog anførte i Udtog af Stadfæstelse 1542 Apr. 29 (sabb. jubilate) af Kongen (∴ Rigskansleren), givet Mattes Giordtß til Soluich. RA. Rigens Forfølgningssbog 1536-43 Bl. 133 a. [10235-36

a) Udtoget gentager: oc saa langt.

— »Thet andett ett sandemendz breff aff Hald herriitz ting md4rto, lydende, att viii mendh hagde winttneth, att sannemendh y for^{ne} herriitt hagde giortt rett marckeskell mellom Rudhgaardt oc Houegardtt etc.

Item thet tredie ett sognewittne md4, lydende, att nogle mendh hagde wittnett, att then skoff, som liger y Strandkier, haffuer leyeth tiill Rudhgaardtt wlast oc wkiertt y lang tiidh etc.«

[Orig. Rudgaard (Sønderhald H.) Godsarkiv.] Udtog se 9492. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 155 b. [10237-38

Dag? »Thett andett aff samme for^{ne} ting^a wnder Gudtz aar md4, lydende, att viii mendh hagde wittnett, att Jep Hansßen y Woltofftæ paa sinne oc sinnæ syskindes wegnæ afhende fraa thennom oc theres arffuinge oc skøttæ Staffen Persßen all then deell, hans fader Hans Persßen hagde i rett arruff i Knudsßis jordtt, oc skøttæ Jep Hansß Staffen Persßen ett skødebreff aff Bog herrittz ting^b giiffuitt, lydende, att Thammes Jepsßen i Søby oc Kieldtt Jepsßen i Flemløßæ afhende oc skøttæ Hans Persßen tuo broderdeelle y samme Knudtz jordtt mett all hindes tilliigelse, inthett wndertagitt; item fram gick Nis Persß i Kaltzlundth, Attzer Persßen i Voltofftæ, Per Nielsßen y Gumerup paa theres eygnæ wegnæ, Nis Mattßen i Voltofftæ oc Anders Jensß paa theres hustrvers wegnæ oc skøttæ for^{ne} Staffen Persßen theres deell y for^{ne} jordtt oc kiendes thennom alle att haffue opbaaritt fullt wertt aff Staffen Persßen etc.«

[Perg. ?] Udtog se 7795. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 158 b.

a) ∘: Bog H.s Ting. b) Udtoget gentager: ting. [10239

— (**Aar?**). »Oc thet fierde en dom 1054[!]^a lydende, at Mattes Thønneß wor tildømppt samme gaardt^b ephther hanss breffues lydelse.«

[Orig.] Udtog se 5590. RA. Rigens Forfølgningsbog 1536-43 Bl. 160 b. [10240

a) Nullet i Aarstallet synes indskudt bagefter, saa at der ikke usandsynlig skal læses 1504. b) ∘: i Stubdrup i Jerloff H.

Dag? »Eth lagheffttzbreff well besegliitt wnder Guds aar mdiiii, lydende, att Hans Iwersßen wti Heyritgaardt hagde indwordt mett ßyn laghefftt for^{ne} Heyritgaardt oc all Heyritt byy oc fang mett all theres retthe tilliggelse, agger oc eng, skouff oc marck, fiskewandt oc feegang, woett oc tyrtt, som ther nw tilligger oc aff arilds tiidtt tilliggitt haffwer inden alle fiire marcheschell, inthet wndertagit wti noger maade etc.«

[Orig.] Udtog anført i Udtog af Stadfæstelse 1545 Aug. 1 (die Petri ad vincula) af Kongen (∘: Rigskansleren), givet Erich Hansßen paa sine oc sine Medarvingers Vegne. RA. Rigens Forfølgningsbog 1545-52 Bl. 118 a. [10241

— Ick Cordt vann Veltem knape zeligen Gotzickessonn hebbe he[ten loue]nn heren Frederichen erffghomen to No[r-wegen], hertogen, mynen gnedigen herenn, vor 250 [rinske] guldenn de to betalende van myner wegenn heren Magnuse hertogen to Sassenn, myneme gnedigenn herenn, in den achte-

dagen der hillig[en drier] koninge erstfolgende. Weret zake, here Frederich hertoge des loftes in jenigenn bewislichenn schadenn qwe[me], schal ick hertog[en Fre]derichenn gantz benemenn van schult unde allen bewislichenn schadenn; unde so ick dess[es] loftes haluen ingehesket werde, laue ick bynnen den Kyl in unde dar nicht uth riden, [so] lange sodanne 250 rinske guldenn myt allem bewislichenn schadenn b[etalt sin] gewordenn. Myn ingesegel. dert unde ver jare.

Medtaget Perg. med 1 Segl: Skjold og Hjelm (Brudst.). Hertug Frederiks Arkiv (RA. Gem. Arch. XXXII, Gældsbr. og Kvitter.). [10242

Dag? Tingsvidne af Odens H. om Grøntinge gårdh, som Eskild Jyde^a ulovlig havde fra Helliggejsthus.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog: SvRA. E 102 a, Sextern 16, Nr. 22. Herefter: *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 156.* — Et andet Udtog med Aar, men uden Dag: Sstds., Sextern 21, Nr. 318. [10243

a) ∴ Gøye.

— Jens Hallintzfarer Borger i Kiøbenhavn giver Boder og Jord til den Helligaands Kloster.

[Orig. Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Udtog: RA. Reg. 30, 1. Afdel., Fasc. 2, Art. 8, Nr. 12 ab; Gl. kgl. Saml. 8vo 3595; Ny kgl. Saml. 4to 687. Efter sidstnævnte: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 122.* [10244

— Knud Skriver Raadmand i Kiøbenhavn giver en Jord til den Helligaands Kloster.

[Orig. Københavns Helligaandskl. Arkiv.] Udtog: RA. Reg. 30, 1. Afdel., Fasc. 2, Art. 8, Nr. 12 ab; Gl. kgl. Saml. 8vo 3595; Ny kgl. Saml. 4to 687. Efter sidstnævnte: *Lindbæk og Stemann, Helligaandsklostre, Dipl. S. 122.* [10245

— Hr. Hans Lauridzen i Balsløff giver $\frac{1}{2}$ Gaard til Vor Frue Kirke i Assens og $\frac{1}{2}$ Gaard til et Alter sstds.

[Orig. Assens Kirkes Arkiv.] Udtog anført i FLA. Baag Herreds Provstebog 1667 S. 105. Herefter: *Kirkehist. Saml. 5. R. I. 545.* — Afskr. efter Udtoget 1686: Additam. 4to 104 Bl. 16 a. — Hertil 3564, 3749, 6837, 7072. [10246

— >1504. Hr. Jep Madsøn Løy, kaldis ellers Hr. Jacob, Sognepræst til Ræinge og Hæringe, har skiøedt Gods bort til Faaborg Kloster underskrevet af Peder Madsøn almindelig Officiant i Odense, maaskee hans Broder (Brevet er i Odense Hospitals Gjemme).◀

[Orig. Faaborg Helligaandskl., senere Odense Hospitals Arkiv.] Udtog fra 18. Aarh.: Rostgaard Fol. 18 Bl. 47 a (herefter: Ny kgl. Saml. Fol. 400 Bl. 53 a og Uldall Fol. 190 S. 40) og Bircherod-Haandskriftet i Odense Katedralskole S. 89 (herefter: Thott 4to 1419 S. 144). [10247

Dag? »Laurids Olluffens Gavebrev paa it St. Jord til det hellig Trefoldigheds Altere i st. Albanii Kierche i Kiøbmands Capelet. Dato 1504.«

[Orig. Odense Albani Kirkes Arkiv; senere til Odense Bys Arkiv.] Udtog anført i Registratur over Odense Byarkiv 1718 Nr. 516 (FLA. Odense Magistrats Arkiv, Arkivfortegnelser 1583-1867). [10248

— »En Landstings Dom af 1504.«

[Orig. Randers Bys Arkiv.] Udtog af Søren Abildgaard »af Randers Raadstuearchiv«: Nationalmuseet, Abildgaards Dagbøger Hæfte 4 S. 118. [10249

— »I et kongel. Brev af 1504 læst paa Støvring Herredt, givet neml. af Graabrødreclosters Vicarius over alle Graabrødrecloster i Danm. Provintzer, hvis Indhold læses i Atlas ^a 371, findes efterfølgende: Mester Lauritz Nielsen Vicarius over den Helligaands Closter i Danmark.

Denne Mand findes og i Aaret 1505 at have giort en Contract med Randers om dens Teglggaard, og i samme kalder han sig Præst og Prior i den Helligaandshuus i Randers og udvalgte Vicarius over den Helligaands Closter i Danmark. Abbed Joen i Essenbech Closter. Otte Munch af Giessinggaard. Jep Andersen (i Pont. Atlas p. 457^b kaldes han Jacob) af Støvringgaard. Marquort Lagessen af Sørup Væbner.«

[Orig. (Begge?) Randers Bys Arkiv.] Udtog med S. A. Stadfeldts Haand, mulig »efter nogle Excerptblade, der tilhøre Beedemand Knud Kiergaard«: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 360. [10250

^a) I Udtoget er ladt Plads aaben til Bindet; her menes vistnok *Danske Atlas IV. 372*, men Henvisningen er ret uforstaaelig. ^b) »: *Danske Atlas IV. 457*.

— »Anno 1504 i et Gavebrev af Anne Holms Abildgaard og Kalgaard til St. Peders Kirke findes Hr. Peder Kielsen Provist i Randers, Mester Laurs Nielsen Præst og Prior i Helligaandscloster, Hr. Bent Jensen, som tha Kirkeværger[!] var ad St. Peders Kirke. NB. I dette Gavebrev staaer, at Gaven skeede i Præstestoven udi den H. Aands Closter.«

[Orig. Randers St. Peders Kirkes Arkiv.] Udtog med S. A. Stadfeldts Haand efter Optegnelser, der Aar 1800 ejedes af Bedemand Knud Kiergaard: NLA. Stadfeldt, Randers Bys Diplomatarium S. 277. [10251

— »Haffuer kierckenn^a noged jord, som Jacob Hannßen i Siffuertorp nu bruger oc giffuer till kierckenn deraff aarlige vi skepper biug; samme jord er opschreffuett i styckeuis i en gammell pergamentz tingsuinde datierit 1504.«

[Perg. Skrøbelev Kirkes Arkiv; *ÆA. V. 1119*.] Udtog fra c. 1600, anført i Skrøbelev Kirkes Regnskabsbog 1587-1675 (bagi) (Grevskabet Langelands Arkiv paa Tranekær). [10252

^a) »: Skrøbelev Kirke.

— (**Aar?**). Udtog: *Saml. til jydske Hist. 3. R. VI. 498* (efter Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 22 a). Se 9509 (Aaret 1501 er sagtens det rette, da det anføres i Udtoget Ny kgl. Saml. Fol. 558 Bl. 4 a).

Dag? »Tingsvidne om det Kiær og Heede norden Vaasen til Onsild Broe. Anno 1504.

Sognevidne af Lindum Kirkegaard, at det Kiær og Heede norden den Vej og Våase, som ligger til Onsild Broe østen for Saxdal Skou og intil Engene vedtager, har været Fællet til Lindum. 1504.

Tingsvidne angaaende det Kiær og Heede norden Vaasen ved Onsild Broe. Anno 1504.«

[Orig. Tjele Godsarkiv.] Udtog med Søren Abildgaards Haand i »Gamle Breve angaaende Thiele Gods i Nørlyng Herred« S. 2: Thott Fol. 750, den største Mappe. [10253-55]

— »Tingsvidne angaaende Saxdal. Anno 1504.

Tingsvidne angaaende Saxdal Enemærke. Anno 1504.

Et ditto angaaende Saxdal. 1504.

Et ditto angaaende samme. 1504.

Skiebrev mellem Saxdal, Riiskær og Sønder Onsild Kiær. Anno 1504.«

[Orig. Tjele Godsarkiv.] Udtog med Søren Abildgaards Haand i »Gamle Breve angaaende Thiele Gods i Nørlyng Herred« S. 2: Thott Fol. 750, den største Mappe. [10256-60]

— Kongen fritager Købstadboere, der har ladet sig bruge i Krig mod Rigets Fjender, for at deles til Stavns.

Udtog: *Hvitfeld VI. 214, Fol. 1053 L. 17* (efter et Brev »hos Nestued; it dis lige haffue de udi Kiøbenhaffn«; det første skyldes mulig en Forveksling med *SRD. IV. 342* (jfr. *Reg. *9005*); det andet er sagtens et ellers ukendt Kongebrev, som omtales i 9305. [10261]

— »1504 har Kong Hans udstæd adskillige Domme af sin Raadstue udi Sortebrodrø Kloster i Odense, især i en Trætte imellem Hr. Christen Schranck og hans Frue Anne paa een Side og Jørgen Urne Landsdommer paa dend anden Side om noget Gods i Nærdug.«

[Orig.] Udtog med Hænder fra 18. Aarh.: Gl. kgl. Saml. Fol. 1092 Bl. 61 a; Additam. 4to 178 S. 110; Ny kgl. Saml. 4to 729 S. 97; Thott 4to 1421 S. 999. [10262]

— »Ditto« (∴ Nyborg Bytingsvidne) »paa Mathis Mortesens Skjøde til Niels Malb^a paa en Gaard i Nyborg. 1504.«

[Orig. Odense »Stiftsarkiv« (∴ Amtsarkiv).] Udtog af Vedel Simonsen: RA. MS. »Vedel Simonsens Indberetninger angaaende Odense Byarchiv og andre Provincialarchiver 1811. 1814«, Aug. 1811 I (Læg 4) Nr. 1045. [10263]

a) Rettet fra: Malmb.

— Se 8313.

Uden Dag. Illinæ Anders dotter Abbedisse og Konvent i Clare Kloster i Roskilde udlejer til Jæp Nielsøn Borger i Malmøwæ, hans Hustru og hans længst levende Barn en Gaard sstds.

[Orig.] Omtr. samtidig Afskr. paa Papir: Roskilde Claræ Kl. Arkiv; *ÆA. V. 587* (AM. LXIV. 3). *Weibull, Dipl. dioec. Lund. VI. 155.* [10264

Uden Dag. Ick Hinrick Scroder¹ wanaftich bynnen Hußem hebbe myth wulborth alle der yennen, deß my ere wille dartho behuff waß, entfanghenn van den olderluden unde vorstenderen der vickeryen s. Brandany yn der kerken tho Hußenn alzo Heyne Westvelinck unde Berenth Autzen 15 lub. mr. yn guder munthe, alze yn deme lande tho Holstenn ghenghe is, vor welkere 15 mr. ick ene sette myn huß unde hofte, ßo dath iß bolegghenn yn deme Osterende yn der norder syden twysken Peter Yonssen up de wester syden unde Michil Peterßenn uppe der oster syden, welkere 15 mr. laue ick vor my efte bosittere deß huses alle jare tho vorrenthenn vor 1 lubb. mr. uppe paschenn. Ock bokenne ick, dat disse mark geldes sy dy drudde, dy yn deme vorscreuen erue iß; unde were id sake, dath ick efte besittere deß hußes sodane renthe nicht uthgeuen, alzo dat dar schadenn umme ghedan worde vormyiddelst rechtghanghe, den schaden schal ick edder besittere deß huses wedder up leghenn. Ock hebben dy olderlude gheghunnet my sodane ghelt wedder uth tho loßende, wen my dat boqweme yß, myth sodane bescheyde, dat men ene schal eynn halff jare thovorne dy losynghe vorkundighenn unde den houethstül myth den nastanden renthe yn den achtedaghenn deß negestenn paschen uthgeuen yn sodaner munthe, alzo vorghescreuen yß; anderß schal dy vorkundinghe deß jareß nene macht hebben. Ock laue ik sodane huß nicht hogher tho vorpanden efte vorkopen sunder myth willen der olderlude. Myn yngheseghel myth den yngheseghelen der framen lude Borchherth Oldendorp² unde Helmke Hogleue³ in deme jare 1504.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. Skjold, hvori et Træ med Grene og Blade; 3. Bomærke. Husum Vor Frue Kirkes Arkiv (Statsark. i Kiel, Husumer Urk. Nr. 73). [10265

— Udtog: *Hofman, Foundationer V. 175.* Er 1. Række Nr. 4639.

— *Noodt, Beiträge II. 210.* Er 10007.

— Udtog: *Westphalen IV. 3192 Nr. 123.* Er 10198.

— Udtog: *Fyhn, Kolding S. 91* og *Eliassen, Kolding fra Middelalder til Nutid S. 231; Reg. *9007.* Er 1505 Aug. 28?.

— Nævnt: *Hofman, Foundationer III. 189.* Er 1505 Nov. 19.

— Brev af Kong Hans om Helsingørs Borgeres midlertidige Befrielse for Byskat.

Udtog: *Danske Atlas II. 292* (umiddelbart derefter: »Anno 1529 samme Konges Brev«). Kilden er ifølge *anf. St. S. 289:* »Canzellie-Archivets No. 161

Lit. A^c, 2: RA. Danske Kanc., Kopi indsendt 1648; Datum er 1524 Juli 26, og Udstederen Frederik I.

Brevbøger: Optegnelsesbog: *Danske Mag. 4. R. II. 274 L. 4-16* (og hertil vel *L. 17-21*) (Okt. 4; med Liste *S. 275 L. 27-S. 276 L. 33*), *274 L. 22-33* (2: Okt. 4; med Liste *S. 275 L. 6-26*). — Dronning Christines Brevbog: *Danske Mag. 4. R. V. 82* (Jan. 25), *82* (Jan. 25), *82* (Jan. 27), *83* (Febr. 8), *83* (Febr. 8), *83* (Febr. 10), *83* (Febr. 21), *83* (Febr. 22), *83* (Febr. 23), *83* (Marts 8), *84* (Marts 14), *84* (Marts 15), *84* (Apr. 26), *84* (Juni 18), *84* (Juni 20), *85* (Juni 20), *85* (Juni 22), *85* (Juni 22), *85* (Juni 22), *85* (Aug. 24), *85* (c. Okt. 9), *86* (Dec. 2), *86* (Dec. 6), *83 L. 20*, *85 L. 19*, *L. 23*, *L. 25*, *L. 32*, *86 L. 3* (de 6 sidste Breve alle uden Dag og delvis uden Aar). — Løgum: *SRD. VIII. 4* (Jan. 10), *202* (Nov. 15: *ÆA. V. 774*).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV. 412* (Nr. 85; Jan. 24; = *Eline Gøyes Jordebog S. 385*), *IV. 412* (Nr. 86; Juli 1; = *Eline Gøyes Jordebog S. 385*), *I. 61* (Dec. 4) = *V. 33*; *IV. 35* = *V. 39*; se ogsaa 10012, 10035, 10155, 10169, 10169, 10169; Lundenæs: *ÆA. III. 243*. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV. 359 BG. 67*, *360*, *360*, *360*; se ogsaa 10004, 10036, 10074, 10082, 10088, 10157, 10159, 10170, 10173. — Roskilde Bisp: *ÆA. III. 330*, *330?*, *330*, *331*, *331*, *331*, *331*, *346*. — Odense St. Knuds Kl.: *ÆA. V. 218*; se ogsaa 10037. — Børglum Kapitel: *ÆA. III. 91*, *97*, *98*, *104*. — Viborg Bisp: *ÆA. II. 202* (Maj 25), *313* (Aug. 5), *293* (Sept. 25), *265* (Okt. 1), *317* (Okt. 21 ell. 28?), *287* (Nov. 10), *285* (Nov. 20), *319* (Dec. 1), *280* (Dec. 7), *229*, *231*, *238* (ell. Aar 1510), *271*; se ogsaa 10167, 10197. — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 26* (Febr. 3), *66* (Febr. 17; = *I. 210*), *40* (Maj 7) se Aar 1503 Maj 2), *27* (Okt. 1), *130*, *135*. — Ribe Kapitel: se 10144. — Slesvig Bisp: se 10139. — Slesvig Kapitel: se 10007. — Antvorskov: *ÆA. IV. 148*, *152*, *160*, *215*. — Roskilde Claræ Kl.: se 10264. — Skovkloster: *SRD. IV. 342*, *346*, *349*, *368*, *368*, *381*, *390*, *390*, *400*, *400*, *400*, *400*, *400*. — Odense St. Hans Kl.: *ÆA. V. 615* (885); se ogsaa 10223. — Aalborg Frue Kl.: se 10168. — Dueholm: *ÆA. III. 187*, *197*, *201*. — Essenbæk: *ÆA. II. 93* (Febr. 12), *95* (Aug. 19), *95* (Aug. 19), *96* (Dec. 2), *99* (uden Dag). — Gudum: *ÆA. III. 218*. — Hundslund: *ÆA. III. 10*. — Mariager: *ÆA. V. 687*, *688*, *688*, *701*, *735*, *757*. — Ring: *ÆA. I. 178*, *179*. — Tvilum: *ÆA. II. 56* (Marts 28). — Vestervig: *ÆA. III. 151*. — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II. 381*, *381*, *382*, *387*; se ogsaa 10229, 10231. — Vor: *ÆA. I. 187*, *188*, *191*, *215*, *215*, *215*, *261*. — Vrejlev: *ÆA. III. 36*. — Ø: *ÆA. III. 125*, *125*. — Øm: *ÆA. I. 164*. — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I. 227*, *228*; se ogsaa under Aarhus Bisp Febr. 17. — Løgum: se Brevbøger. — Kirker og Præster i det gamle Fyns Stift: *ÆA. V. 860*, *874*; se ogsaa 10252. — *Eline Gøyes Jordebog 416* (Jan. 14), *385* (Jan. 24; = *ÆA. IV. 412 Nr. 85*), *167* (Febr. 14), *397* (Febr. 28), *383* (Marts 9), *368* (Apr. 2), *397* (Apr. 13), *397* (Maj 27), *366* (Juni 29), *385* (Juli 1; = *ÆA. IV. 412 Nr. 86*), *382* (Juli 3), *167* (Aug. 16?), *141* (Aug. 19), *106* (Aug. 23), *151* (Aug. 26), *156* (Aug. 27), *374* (Aug. 29), *133* (Sept. 24), *137* (Sept. 27), *136* (Nov. 18), *381* (Nov. 25), *383* (Dec. 8), *383* (Dec. 8). — Axel Urup: *Hist. tidskr. f. Skåneland II. 258* (Dec. 4). — *Adel. Brevkister 22*, *23*; se ogsaa 10063, 10129.